DEN NORSK-ISLANDSKE

SKJALDEDIGTNING

UDGIVEN AF

KOMMISSIONEN FOR DET ARNAMAGNÆANSKE LEGAT

VED

FINNUR JÓNSSON

B

RETTET TEKST MED TOLKNING

2. HÆFTE

GYLDENDALSKE BOGHANDEL · NORDISK FORLAG

KØBENHAVN OG KRISTIANIA

1910

DEN NORSK-ISLANDSKE

SKJALDEDIGTNING

UDGIVEN AF

KOMMISSIONEN FOR DET ARNAMAGNÆANSKE LEGAT

VED

FINNUR JÓNSSON

B

RETTET TEKST

3. HÆFTE

GYLDENDALSKE BOGHANDEL · NORDISK FORLAG

KØBENHAVN OG KRISTIANIA

1912

Járnsíða eðr Hákonarbók. Cum interpret. Lat. pp. Havniæ 1847. 4. . Kr. 4.00.
(**Johnsen, F.**, De noctis præ die prærogativa. Hafniæ 1782.)
Jónsson, F., **Den norsk-islandske skjaldedigtning**, 1. hæfte A—B, Kbh. 1908 . . . . — 5,00.
Katalog over den Arnamagnæanske håndskriftsamling, I. binds 1. hæfte, Kbh. 1888. . . . . — 5,00.
— I. binds 2. hæfte. Kbh. 1889. — 5,00.
— II. binds 1. hæfte. Kbh. 1892. — 7,00.
— II. binds 2. hæfte. Kbh. 1894. — 3,00.
Katalog over de oldnorsk-islandske håndskrifter i det store kgl. bibliotek og i universitetsbiblioteket (udenfor den Arnamagnæanske samling). Kbh. 1900. . . . . — 10,00
Kormaks saga sive Kormaki Oegmundi filii vita. Cum interpret. Lat. pp. Hafniæ 1832. . . . . — 3,00.
Kristni saga, sive historia religionis Christianæ in Islandiam introductæ, pp. Cum interpret. Lat. etc. Hafniæ 1773. . . . . — 3.00.
Kålund, Kr., **Bidrag til en historisk-topografisk Beskrivelse af Island**, I. bind. Syd- og Vestfjærdingerne. Med 9 litogr. kort. Kbh. 1877. . . . . — 8,00.
— II. binds 1. hæfte. Nordfjærdingen. Med 4 litogr. kort. Kbh. 1879. — 3,00.
— II. binds 2. hæfte. Østfjærdingen. Det indre höjland. Bidrag fra ældre utrykte kilder. Tillæg og Rettelser til hele værket. Registre. Med 5 litogr. kort og et træsnit. Kbh. 1882. . . . — 4,00.
Laxdæla Saga sive Historia de rebus gestis Laxdölensium. Cum interpret. Lat. pp. Hafniæ 1826. 4. . . . . — 6,00.
Nials Saga. Historia Niali et filiorum Lat. reddita. Cum variis textus Islandici lectionibus, glossario pp. Havniæ 1809. 4. . . . . . . — 8,00.
— Sagan af Niali Þorgeirssyni ok sonum hans. Kph. 1772. . . . . . — 2,00.
(**Olafsen, J.**, Diatribe de cognatione spirituali. Hauniæ 1771.)
(—, Syntagma de baptismo. Hauniæ 1770. 4.)
Olsen, B. M., Runerne i den oldislandske literatur. Kbh. 1883 . . . . — 2,00.
Palæografisk Atlas. Dansk afdeling. 38 fototypiske tavler (64 afbildninger) med tilsvarende tekst. Kbh. 1903. Folio. . . . . — 30,00.
Palæografisk Atlas. Oldnorsk-islandsk afdeling. 37 fototypiske tavler (53 afbildninger) med tilsvarende tekst. Kbh. 1905. Folio. . . — 30,00.
Palæografisk Atlas. Ny serie. Udg. på Carlsbergfondets bekostning. 37 fototypiske tavler (57 afbildninger) med tilsvarende tekst. Kbh. 1907. Folio. . . . . — 30,00.
(**Rymbegla.** Versione Lat. edid. St. Biörnonis. Hafniæ 1780. 4.)
Samling af Bestemmelser vedkommende det Arnamagnæanske Legat. Kbh. 1892. . . . . — 1,00.
Víga-Glúms saga, sive vita Viga-Glumi. Cum versione Lat. pp. Sumptibus P. F. Suhm. Havniæ 1786 . . . . — 5,00.

S. L. MØLLERS BOGTR.

Det Arnamagnæanske Legats forlagsskrifter og øvrige ved dette fremmede arbejder. For oktavformat ingen særlig angivelse; (—) betegner andet forlag. [—] udsolgt.

Anecdoton historiam Sverreri regis Norvegiæ illustrans Cum vers. Lat. et comment. edidit Er. Chr. Werlauff. Havniæ 1815. . . . . . . Kr. 1,00.

Annálar Íslenzkir sive Annales Islandici. Cum interpret. Lat. pp. Havniæ 1847. 4 . . . . — 8,00.

(**Diplomatarium Arna-Magnæanum** I—II. Edid. G. J. Thorkelin. Havniæ 1786. 4.)

Edda Snorra Sturlusonar. Edda Snorronis Sturlæi. [Tom. I. Hafniæ 1848. Udsolgt.]

[— Tom. II. Hafniæ 1852. Udsolgt.]

— Tomi III. pars prior. Accedunt tabulæ lithographicæ quinque. Hafniæ 1880. . . . . , ... — 5.00.

— Tomi III. pars posterior. Hafniæ 1887. . . . . — 5,00.

(**Edda Sæmundar hins fróða** I—III. Hafniæ 1787—1828. 4.)

[**Egils saga** sive Egilli Skallagrimii vita. Cum interpret. Lat. pp. Havniæ 1809. Udsolgt.]

[**Eyrbyggja saga.** Havniæ 1787. 4. Sumptibus P. F. Suhm. Udsolgt.]

Fundation for det Arna-Magnæanske Legat. Kiøbenhavn 1813.

Gíslason, K., Efterladte Skrifter I. (Forelæsninger over Oldnordiske skjaldekvad.) København 1895 . . . . — 5,00.

— **Efterladte Skrifter II.** (Forelæsninger og videnskabelige afhandlinger.) København 1897 . . . . — 5,00.

— **Udvalg af Oldnordiske Skjaldekvad.** København 1892 . . . . — 5,00.

Grágás I—II. Cum interpret. Lat. pp. Præmissa commentatione hist. et critica ab J. F. G. Schlegel conscripta. Havniæ 1829. 4. . . . . (Hvert bind 8 kr.) — 16,00.

— Staðarhólsbók. ved V. Finsen. Kbh. 1879. . . . . — 7,00.

— Skálholtsbók m. m., ved V. Finsen. Kbh. 1883. . . . . — 10,00.

Gulaþingslög. Leges Gula-Thingenses regis Magni legum reformatoris, sive jus commune Norvegicum. Cum interpret. Lat. et Dan. pp. et tabb. facss. Havniæ 1817. 4. . . . . — 8,00.

Gunnlaugs saga. Sagan af Gunnlaugi Ormstungu ok Skalld-Rafni. Cum interpret. Lat. pp. Hafniæ 1775. 4. . . . . — 6,00.

Hervarar saga ok Heiðreks kongs. Vers. Lat. pp. Edid. Steph. Biörnonis. Sumptibus P. F. Suhm. Hafniæ 1785. 4. . . . . — 6,00.

(**Hungurvaka** etc. Hafniæ 1778.)

Håndskrift AM. 24, 4to (Valdemars sællandske Lovs første Femtedel). Fotolit. Kbh. 1869 . . . . — 1,00.

— AM. 674 A. 4to (Elucidarius paa Islandsk). Fotolit. Kbh. 1869. . — 2,00.

— AM. 28, 8vo (Codex Runicus). Fotolit. Med en Undersøgelse om Runernes Brug til Skrift udenfor det monumentale, af P. G. Thorsen. Kbh. 1877. . . . . , ... — 6,00.

Járnsíða eðr Hakonarbók. Cum interpret. Lat. pp. Havniæ 1847. 4. . Kr. 4,00.
(Johnsen, F., De noctis præ die prærogativa. Hafniæ 1782.)
Jónsson, F., Den norsk-islandske skjaldedigtning. 1. hæfte A—B. Kbh. 1908 .... — 5,00.
—, — 2. hæfte A—B, Kbh. 1910 .... — 5,00.
Katalog over den Arnamagnæanske håndskriftsamling. I. binds 1. hæfte, Kbh. 1888 .... — 5,00.
— I. binds 2. hæfte. Kbh. 1889 .... — 5,00.
— II. binds 1. hæfte. Kbh. 1892 .... — 7,00.
— II. binds 2. hæfte. Kbh. 1894 .... — 3,00.
Katalog over de oldnorsk-islandske håndskrifter i det store kgl. bibliotek og i universitetsbiblioteket (udenfor den Arnamagnæanske samling). Kbh. 1900 .... — 10,00.
Kormaks saga sive Kormaki Oegmundi filii vita. Cum interpret. Lat. pp. Hafniæ 1832 .... — 3,00.
Kristni saga, sive historia religionis Christianæ in Islandiam introductæ, pp. Cum interpret. Lat. etc. Hafniæ 1773 .... — 3,00.
Kålund, Kr., Bidrag til en historisk-topografisk Beskrivelse af Island, I. bind. Syd- og Vestfjærdingerne. Med 9 litogr. kort. Kbh. 1877 .... — 8,00.
— II. binds 1. hæfte. Nordfjærdingen. Med 4 litogr. kort. Kbh. 1879. — 3,00.
— II. binds 2. hæfte. Østfjærdingen. Det indre höjland. Bidrag fra ældre utrykte kilder. Tillæg og Rettelser til hele værket. Registre. Med 5 litogr. kort og et træsnit. Kbh. 1882 .... — 4,00.
Laxdæla Saga sive Historia de rebus gestis Laxdölensium. Cum interpret. Lat. pp. Hafniæ 1826. 4 .... — 6,00.
Nials Saga. Historia Niali et filiorum Lat. reddita. Cum variis textus Islandici lectionibus, glossario pp. Havniæ 1809. 4 .... — 8,00.
— Sagan af Niali Þorgeirssyni ok sonum hans Kph. 1772 .... — 2,00.
(Olafsen, J., Diatribe de cognatione spirituali. Hauniæ 1771.)
(—, Syntagma de baptismo. Hauniæ 1770. 4.)
Olsen, B. M., Runerne i den oldislandske literatur. Kbh. 1883 .... — 2.00.
Palæografisk Atlas. Dansk afdeling. 38 fototypiske tavler (64 afbildninger) med tilsvarende tekst. Kbh. 1903. Folio .... — 30,00.
Palæografisk Atlas. Oldnorsk-islandsk afdeling. 37 fototypiske tavler (53 afbildninger) med tilsvarende tekst. Kbh. 1905. Folio .... — 30,00.
Palæografisk Atlas. Ny serie. Udg. på Carlsbergfondets bekostning. 37 fototypiske tavler (57 afbildninger) med tilsvarende tekst. Kbh. 1907. Folio .... — 30.00.
(Rymbegla. Versione Lat. edid. St. Biörnonis. Hafniæ 1780. 4.)
Samling af Bestemmelser vedkommende det Arnamagnæanske Legat. Kbh. 1892 .... — 1,00.
Víga-Glúms saga, sive vita Viga-Glumi. Cum versione Lat. pp. Sumptibus P. F. Suhm. Havniæ 1786 .... — 5,00.

S. L. MØLLERS BOGTR.

Det Arnamagnæanske Legats forlagsskrifter og øvrige ved dette fremmede arbejder. For oktavformat ingen særlig angivelse; (—) betegner andet forlag, [—] udsolgt.

Anecdoton historiam Sverreri regis Norvegiæ illustrans. Cum vers. Lat. et comment. edidit Er. Chr. Werlauff. Havniæ 1815 .... Kr. 1,00.
Annálar Íslenzkir sive Annales Islandici. Cum interpret. Lat. pp. Havniæ 1847. 4 .... — 8,00.
Arne Magnussons i AM. 435 a—b, 4to indeholdte håndskriftfortegnelser med to tillæg. Kbh. 1909 .... — 2,00.
(**Diplomatarium Arna-Magnæanum** I—II. Edid. G. J. Thorkelin. Havniæ 1786. 4.)
Edda Snorra Sturlusonar. Edda Snorronis Sturlæi. [Tom. I. Hafniæ 1848. Udsolgt.]
[— Tom. II. Hafniæ 1852. Udsolgt.]
— Tomi III. pars prior. Accedunt tabulæ lithographicæ quinque. Hafniæ 1880 .... — 5,00.
— Tomi III. pars posterior. Hafniæ 1887 .... — 5,00.
(**Edda Sæmundar hins fróða** I—III. Hafniæ 1787—1828. 4.)
[**Egils saga** sive Egilli Skallagrimii vita. Cum interpret. Lat. pp. Havniæ 1809. Udsolgt.]
[**Eyrbyggja saga.** Havniæ 1787. 4. Sumptibus P. F. Suhm. Udsolgt.]
Fundation for det Arna-Magnæanske Legat. Kiøbenhavn 1813.
Gíslason, K., Efterladte Skrifter I. (Forelæsninger over Oldnordiske skjaldekvad.) København 1895 .... — 5,00.
— **Efterladte Skrifter II.** (Forelæsninger og videnskabelige afhandlinger.) København 1897 .... — 5,00.
— **Udvalg af Oldnordiske Skjaldekvad.** København 1892 .... — 5,00.
Grágás I—II. Cum interpret. Lat. pp. Præmissa commentatione hist. et critica ab J. F. G. Schlegel conscripta. Havniæ 1829. 4 .... (Hvert bind 8 kr.) — 16,00.
— Staðarhólsbók. ved V. Finsen. Kbh. 1879 .... — 7,00.
— Skálholtsbók m. m., ved V. Finsen. Kbh. 1883 .... — 10,00.
Gulaþingslög. Leges Gula-Thingenses regis Magni legum reformatoris, sive jus commune Norvegicum. Cum interpret. Lat. et Dan. pp. et tabb. facss. Havniæ 1817. 4 .... — 8,00.
Gunnlaugs saga. Sagan af Gunnlaugi Ormstungu ok Skalld-Rafni. Cum interpret. Lat. pp. Hafniæ 1775. 4 .... — 6,00.
Hervarar saga ok Heiðreks kongs. Vers. Lat. pp. Edid. Steph. Biörnonis. Sumptibus P. F. Suhm. Hafniæ 1785. 4 .... — 6,00.
(**Hungurvaka** etc. Hafniæ 1778.)
Håndskrift AM. 24, 4to (Valdemars sællandske Lovs første Femtedel) Fotolit. Kbh. 1869 .... — 1,00.
— AM. 674 A, 4to (Elucidarius paa Islandsk). Fotolit. Kbh. 1869. . — 2,00.
— AM. 28, 8vo (Codex Runicus). Fotolit. Med en Undersøgelse om Runernes Brug til Skrift udenfor det monumentale, af P. G. Thorsen. Kbh. 1877 .... — 6,00

DEN NORSK-ISLANDSKE
SKJALDEDIGTNING

UDGIVEN AF

KOMMISSIONEN FOR DET ARNAMAGNÆANSKE LEGAT

VED

FINNUR JÓNSSON

B

RETTET TEKST MED TOLKNING

GYLDENDALSKE BOGHANDEL · NORDISK FORLAG

KØBENHAVN OG KRISTIANIA

1908

DEN NORSK-ISLANDSKE
SKJALDEDIGTNING

UDGIVEN AF

KOMMISSIONEN FOR DET ARNAMAGNÆANSKE LEGAT

VED

FINNUR JÓNSSON

B

RETTET TEKST MED TOLKNING

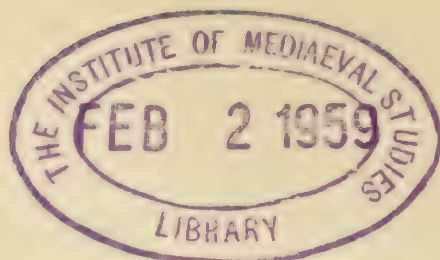

GYLDENDALSKE BOGHANDEL · NORDISK FORLAG

KØBENHAVN OG KRISTIANIA

1908

Bortfalder ved indbindingen.

S. L. MØLLERS BOGTRYKKERI. — KØBENHAVN

Kommissionen for det Arnamagnæanske Legat udgiver herved 1ste hæfte af en af sit medlem F. Jónsson besørget udgave af samtlige norske og islandske skjaldekvad så vel i aftryk efter håndskrifterne som i rettet og tolket tekst. Værket, som skal indeholde en samlet kritisk udgave af alle de gamle norske og islandske digte — med undtagelse af de såkaldte Eddakvad og dertil hørende småbrudstykker — fra den ældste tid til omtr. 1400, består af to afdelinger (A og B). I den første (A) gengives digtene efter alle de bevarede håndskrifter, således, at et enkelt er aftrykt bogstavret med kursiveret gengivelse af forkortelser, medens de andres afvigende læsemåder anføres bogstavret i störst mulig udstrækning. Foran varianterne til hvert vers angives alle de håndskrifter, hvori det findes, således at det håndskrift, hvorefter hovedteksten er trykt, anføres først; derefter anføres de vigtigste udgaver, hvor verset er trykt, og de steder i litteraturen, hvor der er givet væsenlige bidrag til dets forståelse. Håndskrifterne anføres i reglen med det nummer, de har i håndskriftsamlingerne; undtagelse herfra danner dog de håndskrifter, der i udgaverne har fået deres så at sige særlige og stående betegnelse, således Heimskringlas hovedhåndskrifter (K = Kringla, d. v. s. AM. 35, 36, 63, fol., J = Jöfraskinna, d. v. s. AM. 37, 38, fol., F = cod. Frisianus, d. v. s. AM. 45, fol.), Snorra Eddas hovedhåndskrifter R, W, T, U (= Gl. kgl. sml. 2367, 4to, AM. 242 fol., Utrecht-håndskriftet, Upsala-håndskriftet), Fagrskinna-håndskrifterne B, A, Njála-

håndskrifterne A—I (se fortalen til den store udgave af sagaen), håndskrifterne af Egils saga (efter udgaven 1886—88) osv. Afdeling B indeholder digtene i rettet form med normaliseret retskrivning, ledsaget af prosaisk ordfølge og dansk gengivelse. De foretagne rettelser er ikke særlig fremhævede, men vil straks ses ved sammenligning med A-teksten, hvor det også udtrykkelig er anført, hvem den optagne rettelse skyldes, såfremt den ikke hidrører fra udgiveren selv. Ordningen af stoffet er så vidt muligt kronologisk. I mange tilfælde kan den dog kun tilnærmelsesvis træffe det rette. De anonyme vers, der med nogenlunde sikkerhed kan henføres til et bestemt århundrede, findes samlede efter de navngivne digteres. Hvert århundrede kan nogenlunde bestemt holdes for sig selv, kun mellem det 9. og 10. årh. lader der sig ikke göre en skarp adskillelse, da de pågældende skjaldes alder ikke nærmere kan bestemmes. Biografiske oplysninger om de enkelte skjalde meddeles ikke. Derimod er der ganske kort angivet, om vedkommende skjald eller digt er norsk eller islandsk. Ligeledes er forfatterens levetid og så vidt muligt tilblivelsestiden for hvert digt eller vers anført.

København 16. maj 1908.

S. Birket-Smith. Ludv. F. A. Wimmer.

Johannes C. H. R. Steenstrup. Vilh. Thomsen.

Finnur Jónsson.

Bragi enn gamli Boddason.

Norsk skjald, omkr. 800—850.

---

1. Ragnarsdrápa.

1. Vilið Hrafnketill heyra,
hvé hreingróit steini
Þrúðar skalk ok þengil
þjófs ilja blað leyfa.

2. Nema svát góð ens gjalla
gjǫld baugnafaðs vildi
meyjar hjóls enn mæri
mǫgr Sigurðar Hǫgna.

3. Knátti eðr við illan
Jǫrmunrekkr at vakna
með dreyrfáar dróttir
draum í sverða flaumi;
rósta varð í ranni
Randvés hǫfuðniðja,
þás hrafnbláir hefnðu
harma Erps of barmar.

4. Flaut of set, við sveita,
sóknar alfs, í golfi
hræva dǫgg, þars hǫggnar
hendr sem fœtr of kendusk;
fell í blóði blandinn
brunn ǫlskála — runna
þat's á Leifa landa
laufi fátt — at hǫfði.

---

1. Vilið heyra, Hrafnketill, hvé skalk leyfa blað ilja Þrúðar þjófs. hreingróit steini. ok þengil = *Vil du Ravnketil høre. hvorledes jeg skal lovprise det smukt malede skjold og kongen.*

2. Nema svát enn mæri mǫgr Sigurðar vildi góð gjǫld ens gjalla hjóls Hǫgna meyjar, baugnafaðs = *Undtagen Sigurds navnkundige sön vilde modtage en god lön for det gjaldende ring-malede skjold.*

3. Jǫrmunrekkr knátti eðr at vakna við illan draum með dreyrfáar dróttir í sverða flaumi: rósta varð í ranni hǫfuðniðja Randvés. þás hrafnbláir barmar Erps of hefnðu harma = *Fremdeles [ses. at] vågnede Jörmunrekk som af en ond dröm tilligemed de blodbestænkte skarer i sværdtummelen: der opstod kamp i Randves faders hus. dengang da Erps ravnsorte brødre hævnede deres sorg.*

4. Dǫgg hræva sóknar alfs flaut of set í golfi. þars hǫggnar hendr sem fœtr við sveita of kendusk; [hann] fell at hǫfði í brunn ǫlskála. blandinn blóði, — þat's fátt á laufi runna Leifa landa = *Krigerens legems blod flød over bænkene i salen, der hvor de afhuggede arme og ben sås tilligemed blodet: han styrtede på hovedet i drikkekarrenes brönd. blandet med blod — det er malet på skjoldet.*

5. Þar, svát gerðu gyrðan
golfhǫlkvis sá fylkis,
segls Naglfara siglur
saums andvanar standa;
urðu snemst ok Sǫrli
samráða þeir Hamðir
hǫrðum herðimýlum
Hergauts vinu barðir.

6. Mjǫk lét stála støkkvir
styðja Gjúka niðja
flaums, þás fjǫrvi næma
Fogl-hildar mun vildu,
ok bláserkjar birkis
(ball) fagr-gǫtu allir
(ennihǫgg ok eggjar)
Jónakrs sonum launa.

7. Þat segik fall á fǫgrum
flotna randar botni;
Ræs gǫfumk reiðar mána
Ragnarr ok fjǫlð sagna.

8. Ok ofþerris æða
ósk-Rǫ́n at þat sínum
til fárhuga fœra
feðr veðr boga hugði,
þás hristi-Sif hringa
hals, en bǫls of fylda,
bar til byrjar drǫsla
baug ørlygis draugi.

9. Bauða sú til bleyði
bœti-Þrúðr at móti
malma mætum hilmi
men dreyrugra benja;
svá lét ey, þótt etti
sem orrostu letti,
jǫfrum ulfs at sinna
með algífris lifru.

10. Letrat lýða stillir
landa vanr á sandi
(þá svall heipt í Hǫgna)
hǫð glamma mun stǫðva,

---

5. Þar standa Naglfara segls siglur, andvanar saums, svát gerðu gyrðan golfhǫlkvis sá fylkis; þeir Hamðir ok Sǫrli urðu snemst barðir samráða hǫrðum herðimýlum Hergauts vinu = *Dér står krigerne (skjoldmasterne, uden söm), således at de omringede kongens soverum; Hamde og Sörle blev straks slåede ifølge samråd med de hårde sten.*

6. Stála flaums støkkvir lét mjǫk styðja Gjúka niðja, þás vildu næma Foglhildar mun fjǫrvi, ok allir launa Jónakrs sonum fagrgǫtu bláserkjar birkis; ennihǫgg ball ok eggjar = *Krigeren lod i höj grad stene Gjukes ætlinger, dem som vilde berøve Svanhilds elsker (Jörmunrekk) livet, og alle er i færd med at lönne Jonakrssönnerne sårene; pandehug rungede og sværdene lød.*

7. Þat fall flotna segik á fǫgrum randar botni; Ragnarr gǫfumk Ræs reiðar mána ok fjǫlð sagna = *Det søkrigernes fald siger jeg er på det fagre skjold; Ragnar gav mig skjoldet med de mange sagn.*

8. Ok ósk-Rǫ́n æða ofþerris hugði at fœra þat boga veðr feðr sínum til fárhuga, þás hringa hristi-Sif, en bǫls of fylda, bar hals-baug ørlygis draugi til byrjar drǫsla = *Og hun, som bevirkede blodtabet, havde i sinde at bringe sin fader den buestorm af fjendtligt sind (eller: til fjendtlighed), dengang den krigerske kvinde, opfyldt af mén, bragte halsringen ned til skibene til krigerne.*

9. Sú bœti-Þrúðr dreyrugra benja bauða mætum hilmi men til bleyði at malma móti; svá lét ey, sem letti orrostu, þótt etti jǫfrum at sinna með lifru algífris ulfs = *Den gudinde, som lægede de blodige sår (Hild), bød*

es þrymregin þremja
þróttig Heðin sóttu,
heldr an Hildar svíra
hringa þeir of fingi.

11. Ok fyr hond í holmi
hveðru brynju Viðris
fengeyðandi fljóða
fordæða nam ráða;
allr gekk herr und hurðir
Hjarranda framm kyrrar
reiðr af Reifnis skeiði
raðaralfs mari brǫðum.

12. Þá má sókn á Svǫlnis
salpenningi kenna;
Ræs gǫfumk reiðar mána
Ragnarr ok fjǫlð sagna.

13. Gefjon dró frá Gylfa,
glǫð djúprǫðuls, óðla,
svát af renniraauknum
rauk, Danmarkar auka;
bǫru øxn ok átta
ennitungl þars gingu
fyr vineyjar víðri
vallrauf fjogur haufuð.

14. Þat erum sýnt, at snimma
sonr Aldafǫðrs vildi
afls við úri þæfðan
jarðar reist of freista.

15. Hamri fórsk í hægri
hond, þás allra landa,
ægir ǫflugbǫrðu,
endiseiðs of kendi.

---

ikke den fortræffelige fyrste (Högne) halsringen for at han skulde rise sig fej i kampen: hun lod stadig, som hun frarådede kampen, uagtet hun æggede kongerne (ved sin æggen vilde bevirke, at kongerne) til at rejse til det fuldkomne uhyre, ulvens søster (Hel).

10. Lýða stillir, landa vanr, letrat stǫðva glamma mun hǫð á sandi — þá svall heipt í Hǫgna —, es þróttig þremja þrymregin sóttu Heðin, heldr an þeir of fingi svíra hringa Hildar = *Mændenes fyrste, uden land (søkongen), fraråder ikke at stanse (hindre) örnens lyst (mandefald) på stranden — da svulmede vreden i Högnes bryst —, da de kraftige krigere angreb Hedin, hellere end at modtage Hilds halsring.*

11. Ok fordæða fljóða, fengeyðandi, nam ráða í holmi fyr hǫnd brynju hveðru Viðris: allr herr raðaralfs gekk reiðr framm und kyrrar hurðir Hjarranda af skeiðibrǫðum Reifnis mari = *Og heksen blandt kvinder, sejrhindrersken (?), rådede på øen på krigerens vegne: søkrigerens hele hær gik med kampmod frem under de støtte (rolig holdte) skjolde fra det hurtigløbende skib.*

12. Þá sókn má kenna á Svǫlnis salpenningi: Ragnarr *osv. se v. 7.* = *Den kamp kan man se (genkende) på Odins sals (Valhals) penning (skjoldet). Ragnar osv.*

13. Gefjon dró, glǫð djúprǫðuls, Danmarkar auka óðla frá Gylfa, svát rauk af renniraauknum: øxn bǫru fjogur haufuð ok átta ennitungl, þars gingu fyr víðri vallrauf vineyjar = *Gefjon trak, glad ved guldet, Danmarks forøgelse i rask fart bort fra Gylfe, så at der stod damp af trækdyrene; okserne bar fire hoveder og otte öjne, der de gik foran den store, løsrevne græsrige ø.*

14. Þat erum sýnt, at sonr Aldafǫðrs vildi snimma of freista afls við úri þæfðan jarðar reist = *Det vises mig, at Alfaders sön vilde i gamle dage (el. hurtig) prøve kræfter med jordens tvinge, valket af den fugtige sø.*

16. Vaðr lá Viðris arfa
vilgi slakr, es rakðisk,
á Eynæfis ǫndri,
Jǫrmungandr at sandi.

17. Ok borðróins barða
brautar þvengr enn ljóti
á haussprengi Hrungnis
harðgeðr neðan starði.

18. Þás forns Litar flotna
á fangboða ǫngli
hrøkkviáll of hrokkinn
hekk Vǫlsunga drekku.

19. Vildit vrǫngum ofra
vágs hyrsendir ægi,
hinn 's mætygil máva
mœrar skar fyr Þóri.

20. Hinn es varp á víða
vinda ǫndurdísar
of manna sjǫt margra
mundlaug fǫður augum.

2. Ubestemmelige vers.

1. Vel hafið yðrum eykjum
aptr, Þrívalda, haldit
simbli sumbls of mærum,
sundrkljúfr níu hǫfða.

2. Þars sem lofðar líta
lung váfaðar Gungnis.

3. Eld of þák af jǫfri

---

15. Œgir ǫflugbǫrðu fórsk hamri í hœgri hǫnd, þás of kendi endiseiðs allra landa = *Jættekvindens truer tog hamren i sin höjre hånd, da han mærkede fisken, der begrænser (omgiver) hele jorden.*

16. Vaðr Viðris arfa lá vilgi slakr á Eynæfis ǫndri, es Jǫrmungandr rakðisk at sandi = *Tors fiskesnöre lå ikke slap på søkongens ski (båden), da midgårdsormen efterhånden (ved optrækningen) slæbtes henad sandbunden.*

17. Ok enn ljóti þvengr borðróins barða brautar starði neðan harðgeðr á haussprengi Hrungnis = *Og det på bægge sider rode skibs hæslige banes (søens) tvinge stirrede hårdsindet nedefra på Hrungnes hovedsprænger (Tor)*

18. Þás of hrokkinn hrøkkviáll Vǫlsunga drekku hekk á ǫngli fangboða flotna forns Litar = *Da den sig bugtende giftslange hang på den gamle Lits (jættens) mænds favntags-tilbyders (Tors) krog.*

19. Vágs hyrsendir vildit ofra vrǫngum ægi, hinn 's skar máva mœrar mætygil fyr Þóri = *Manden, han som overskar mågelandets tynde tråd (fiskesnören) for Tor, vilde ikke yppe strid med den grumme sø.*

20. Hinn es varp augum fǫður ǫndurdísar á víða mundlaug vinda of sjǫt margra manna = *Han som kastede skigudindens faders (Tjasses) öjne op på vindens vide bækken (himlen) over mange menneskers bolig.*

2, 1. Sundrkljúfr níu hǫfða Þrívalda, vel hafið haldit eykjum yðrum aptr „of mærum simbli sumbls“ = *Du, som kløvede Trivaldes 9 hoveder itu, har dygtig styret dine trækdyr (bukkene) tilbage . . . . (resten uforståelig).*

2. *Dér er det som om mændene ser (så,* líti?*) Gungnisrysterens (Odins) hest (Sleipne).*

3. Of þák af jǫfri ǫlna bekks eld; þat (ɔ: goll) gaf mér með fylli fjǫrnis

ǫlna bekks, við drykkju
þat gaf fjǫrnis fjalla
með fylli mér stillis.

4. Þann áttak vin verstan
vastrǫdd en mér baztan
Ála undirkúlu
óniðraðan þriðja.

3. Lausavisur.

1. Tveir ró inni,
— trúek bǫðum vel —,
Hámundr ok Geirmundr,
Hjǫrvi bornir,
en Leifr þriði
Loðhattar sunr,
fœðat þú þann;
fár mun enn verri.

2. Skǫld kalla mik:
skipsmið Viðurs,
Gauts gjafrǫtuð,
grepp óhneppan,
Yggs ǫlbera,
óðs skap-Móða,
hagsmið bragar.
Hvat 's skald nema þat?

Haraldr hárfagri.

Norsk konge, d. 933.

1. Snæfríðardrápa.

Hneggi berk ok æ ugg
ótta (hlýði) mér (drótt);
dána vekka (dróttins) mey
(drauga á kerlaug);
drǫpu lætk, ór Dvalins greip,
dynja, meðan framm hrynr,
(rekkum býðk Regins drykk
réttan) af bragar stétt.

---

við drykkju fjalla stillis = *Jeg modtog guld af kongen, det gav han mig med hjælmens fyld (hovedet) for fjældkongens (jættens) drik (digterdrikken, digtet).*

4. Þann áttak þriðja vin, óniðraðan, verstan vast-undirkúlu Ála rǫdd en baztan mér = *Det er den tredje ven, uden daddel, jeg har haft, (der var) værst mod guldet, bedst mod mig.*

3, 1. *Der er to herinde — jeg stoler vel på dem bægge —, Hamund og Geirmund, af Hjör avlede, men Leif den tredje, Lodhats sön — ham skal du ikke opfostre; få vil være værre end han.*

2. *Skjaldene kalde mig: Odins (dværgens?) skibsmed, erhværver af Odins gave, en usparsom grepp (betyder bl. a. en digter), Odins øl-byder, digtets dannende Mode (gud), sangens fyndige smed. — Hvad er skjald, om ikke det?*

1. Berk æ ugg ok ótta hneggi mér: vekka dána mey — drótt hlýði á kerlaug drauga dróttins; lætk drǫpu dynja af bragar stétt, meðan hrynr framm ór Dvalins greip: býðk rekkum réttan drykk Regins = *Jeg bærer stadig i mit hjærte angst og frygt — folk lytte til min digtning: jeg kan ikke vække den døde kvinde. Jeg lader drapen bruse frem fra digtets bo, medens den styrter frem fra dværgens hånd(?) Jeg byder mændene et rigtigt digt.*

2. Lausavísa.

Mjǫk eru mínir rekkar
til mjǫðgjarnir fornir
ok hér komnir hárir —
hví eruð æfar margir?

Auðun illskælda.

Norsk skjald, 9. årh.

Lausavísur.

1. Maðr skyldi þó, moldar,
megja hverr of þegja,
kenniseiðs þótt kunni
kleppdǫgg Hǫars lǫggvar.

2. Stóðum vér und víðum
vindar tjǫlgu linda
herkir hyrjar serkja
hve of vélti þat belti
þat hygg hrafnfjǫturs hvǫttu
hlǫkk fankat mey rakka
ibar skelfis bjalfa
bjúgs þá raman smjúga.

Ǫlvir hnúfa.

Norsk skjald, 9. årh.

1. Af et digt om Tor (?).

Œstisk allra landa
umbgjǫrð ok sonr Jarðar.

2. Lausavísa.

Lǫgðis hefr of lagða
laug Frigg dáin augna
skjall valldaðar skállda
skiðgarðr saman hvarma;
ok bandvaniðr blundar
bekkjar hjǫrtr i rekkju
því hefk fyr Gnǫ fýris
fjón golf dáinn sjónum.

---

2. Mjǫk eru mínir fornir rekkar ok hárir komnir hér til mjǫðgjarnir; hví eruð æfar margir? = *I et stort antal er mine gamle og gråhårede kæmper komne her altfor mjödlystne. Hvorfor er I så særdeles mange?*

1. Hverr maðr skyldi þó megja þegja, þótt kunni Hǫars lǫggvar kleppdǫgg moldar kenniseiðs = *Enhver skulde dog kunne tie, uagtet han kan „Orms"(?) vers.*

2. *Meningen synes at kunne gengives: „Vi stod under det vide gærde; dér havde kvinden opfordret mig i smug; men jeg traf hende ikke."*

1. Umbgjǫrð allra landa œstisk ok sonr Jarðar . . . . = *Hele Jordens omspænder [Midgårdsormen] rasede og Jordens sön (= Tor) . . .*

2. *Meningen synes at kunne gengives: „Kvinden har lukket sine öjne og jeg holdes fast (indesluttet) i skigærdet; hun blunder nu i sin sæng, medens jeg . . . ."*

Þjóðólfr ór Hvini,
enn hvinverski.
Norsk skjald, 9. árh.

1. Ynglingatal.

1. Varð framgengt,
þars Fróði bjó,
feigðar orð,
es at Fjǫlni kom;
siklingi
svigðis geira
vágr vindlauss
of viða skyldi.

2. En dagskjarr
Dúrnis niðja
salvǫrðuðr
Sveigði vélti,
þás í stein
enn stórgeði
Dusla konr
ept dvergi hljóp,
ok salr bjartr
þeira Sǫkmímis
jǫtunbyggðr
við jǫfri gein.

3. En á vit
Vilja bróður
vitta véttr
Vanlanda kom,
þás trollkund
of troða skyldi
liðs grímhildr
ljóna bága;
ok sá brann
á beði Skútu
menglǫtuðr,
es mara kvalði.

4. Ok Vísburs
vilja byrgi
sævar niðr
svelga knátti,
þás meinþjóf
markar ǫttu
setrs verjendr
á sinn fǫður;
ok allvald
í arinkjóli
glóða garmr
glymjandi beit.

1. *Dødens ord, som kom til Fjölnir, fuldbyrdedes, hvor Frode bode; det var bestemt, at hornenes vindløse vove skulde overvælde fyrsten.*

2. *Men Durnis-ætlingernes sals dagsky vogter besnærede Sveigdir, dengang den stolte Dulse-ætling løb efter dværgen ind i stenen og Sökmimirs og hans mænds(?) lyse sal, befolket af jætter, åbnede sig for (slugte) kongen.*

3. *Men den troldkyndige heks fik Vanlande til at besøge Viljes broder, da nattens jættebarne Hilde ifølge skæbnen trådte på mændenes modstander, og den gavmilde, som maren kvalte, blev brændt på Skutas bred.*

4. *Og søens broder slugte Visburs legeme, da besiddelsernes krævere hidsede skovens skadetyv mod deres fader, og glødernes glammende hund bed herskeren ihjæl i arneskibet.*

5. Hitt vas fyrr
at fold ruðu
sverðberendr
sínum drótni,
ok landherr
af lífs vǫnum
dreyrug vǫ́pn
D ó m a l d a bar,
þás árgjǫrn
Jóta dolgi
Svía kind
of sóa skyldi.

6. Ok þess opt
of Yngva hrør
fróða menn
of fregit hafðak,
hvar D ó m a r r
á dynjanda
bana Hǫ́alfs
of borinn væri;
nú þat veitk,
at verkbitinn
Fjǫlnis niðr
við Fýri brann.

7. Kveðkat dul,
nema D y g g v a hrør
Glitnis gnǫ́
at gamni hefr,
þvít jódís
Ulfs ok Narfa
konungmann
kjósa skyldi;
ok allvald
Yngva þjóðar
Loka mær
of leikinn hefr.

8. Frák at D a g r
dauða orði
frægðar fúss
of fara skyldi,
þás valteins
til Vǫrva kom
spakfrǫmuðr
spǫrs at hefna.

9. Ok þat orð
á austrvega
vísa ferð
frá vígi bar,
at þann gram
of geta skyldi
sløngviþref
Sleipnis verðar.

---

5. *Det skete i gamle dage, at krigerne rødfarvede jorden med deres herres blod, og landets folk bar blodige våben fra Domaldes legeme, dengang da Svenskerfolket, af begær efter god åring, ifølge skæbnen ofrede Jydernes fjende.*

6. *Og ofte havde jeg spurgt kyndige mænd om det angående kongens lig, hvor Domar blev båren på bålet; nu ved jeg, at Fjölnirs efterkommer brændte, død af sygdom, ved Fyriså.*

7. *Jeg nægter ikke, at Hel forlyster sig ved Dyggves lig, ti Ulvens og Narves søster skulde ifølge skæbnen vælge en kongebåren; og Lokes datter har besnæret Yngvefolkets hersker.*

8. *Jeg har hørt, at Dag, begærlig som han var efter berömmelse, rejste ifølge dødens ord afsted, da den kloge kriger tog til Vörve for at hævne sin spurv.*

9. *Og kongens skare bragte det bud om drabet til de østlige egne, at en høtyv ifølge skæbnen skulde overvælde den konge.*

10. Þat telk undr,
ef Agna her
Skjalfar ráð
at skǫpum þóttu,
þás gœðing
með gollmeni
Loga dís
at lopti hóf,
hinn 's við Taur
temja skyldi
svalan hest
Signýjar vers.

11. Fell Alrekr,
þars Eiríki
bróður vópn
at bana urðu,
ok hnakkmars
með hǫfuðfetlum
Dags fríendr
of drepask kvǫðu;
fráat maðr áðr
eykja greiði
Freys afspring
í folk hafa.

12. Ok varð hinn,
es Alfr of vá
vǫrðr véstalls,
of veginn liggja,
es dǫglingr
dreyrgan mæki
ǫfundgjarn
á Yngva rauð.

13. Vasa þat bært
at Bera skyldi
valsœfendr
vígs of hvetja,
þás brœðr tveir
at bǫnum urðusk,
óþurfendr,
of afbrýði.

14. Varð Jǫrundr,
hinn 's endr of dó,
lífs of lattr
í Limafirði,
þás hábrjóstr
hǫrva Sleipnir
bana Goðlaugs
of bera skyldi;
ok Hagbarðs
hersa valdi
hǫðnu leif
at halsi gekk.

10. *Det erklærer jeg for et vidunder, hvis Agnes hær har fundet Skjalfs handling naturlig, da Lues søster hævede den höjbårne op i luften ved hjælp af guldhalsbåndet, ham som ved Tören skulde tæmme Hagbards kølige hest (hænges).*

11. *Alrek faldt, hvor hans våben voldte Eriks død, og man sagde, at Dags ætlinge havde dræbt hinanden med ridehestens hovedtöj; ingen har hørt för, at Freys efterkommere har benyttet bidsel til kamp.*

12. *Og han, som altervogteren Alf dræbte, måtte ligge lig, da fyrsten, af skinsyge, rødfarvede sværdet i Yngves blod.*

13. *Det var naturstridigt, at det skulde være skæbnens vilje, at Bera skulde ophidse de to, der dræbte hinanden, til drab, da de to brødre, uden skellig grund, men på grund af skinsyge, blev hinandens baner.*

14. *Jörund, som døde for længe siden, blev berøvet livet i Limfjorden, da strikkens hest med det höjtragende bryst skulde bære Godlogs bane; og strikken snøredes sammen om halsen på hersernes herre.*

15. Knátti endr
at Upsǫlum
ána-sótt
Aun of standa,
ok þrálífr
þiggja skyldi
jóðs alað
ǫðru sinni.

16. Ok sveiðurs
at sér hverfði
mækis hlut
enn mjávara,
es okhreins
ǿttunga hrjóðr
lǫgðis odd
liggjandi drakk;
máttit hárr
hjarðar mæki
austrkonungr
upp of halda.

17. Ok lofsæll
ór landi fló
Týs ǿttungr
Tunna ríki,
en flæming
farra trjónu
jǫtuns eykr
á Agli rauð.

18. Sás of austr
áðan hafði
brúna hǫrg
of borinn lengi,
en skíðlauss
Skilfinga nið
hœfis hjǫrr
til hjarta stóð.

19. Fell Óttarr
und ara greipar
dugandligr
fyr Dana vǿpnum;
þann hergamr
hrægum fœti,
víts borinn,
á Vendli sparn.

20. Þau frák verk
Váts ok Fasta
sœnskri þjóð
at sǫgum verða,
at eylands
jarlar Fróða

---

15. *Alderdomssvaghed ramte fordum Ön i Upsala, og den livslystne skulde ifølge skæbnen for anden gang blive næret som et nyfødt barn.*

16. *Og han førte mod sin mund hornets spidse del, da sönnernes udrydder drak liggende af hornets spids; østens gråhårede konge kunde ikke løfte hornet i vejret.*

17. *Og Tyrs på ry rige ætling flygtede for Tunnes magt udaf riget, men oksen rødfarvede sit hovedsværd i Egils blod.*

18. *Den (okse), som tidligere i en lang tid havde båret sit hoved i østen, men stangerens skedeløse sværd (hornet) gennemborede Skilvingeætlingens hjærte.*

19. *Ottar faldt, så dygtig han var, under örnens klør for Danernes våben; ham betrådte örnen, kommen langvejs fra, med sine blodige fødder på Vendel.*

20. *Jeg har hørt, at de Våts og Fastes bedrifter blev ivrig fortalte af Sveafolket, at Frodes ø-jarler havde taget krigeren af dage.*

vígfrǫmuð
of veginn hǫfðu.

21. Þat frák enn,
at Aðils fjǫrvi
vitta véttr
of viða skyldi,
ok dáðgjarn
af drasils bógum
Freys ǫ́ttungr
falla skyldi.

22. Ok við aur
ægir hjarna
bragnings burs
of blandinn varð,
ok dáðsæll
deyja skyldi
Ála dolgr
at Upsǫlum.

23. Veitk Eysteins
enda folginn
lokins lífs
á Lófundi,
ok sikling
með Svíum kvǫ́ðu
józka menn
inni brenna.

24. Ok bitsótt
í brandnói
hlíðar þangs
á hilmi rann,
þás timbrfastr
toptar nǫkkvi,
flotna fullr,
of fylki brann.

25. Þat stǫkk upp,
at Yngvari
Sýslu kind
of sóit hafði,
ljóshǫmum
við lagar hjarta
herr eistneskr
at hilmi vá;
ok austmarr
jǫfri sœnskum
Gymis ljóð
at gamni kveðr.

26. Varð Ǫnundr
Jónakrs bura
harmi heptr
und Himinfjǫllum,
ok ofvæg
Eista dolgi

21. *Det har jeg fremdeles hørt, at en heks ifølge skæbnen skulde tilintetgöre Adils' liv, og den dådlystne Freys-ætling skulde styrte ned af hestens ryg.*

22. *Og kongesönnens hjærne blandedes med gruset, og Åles dådrige fjende døde ifølge skæbnen i Upsala.*

23. *Jeg ved, at Østens liv afsluttedes på Lofund, og man sagde, at jyske mænd indebrændte kongen med Svenskerne.*

24. *Og græssets ødelæggende sygdom (ilden) overkom kongen i arneildens skib (huset), da tomtens tømmerstærke bad (huset) brændte, fuld af mænd, omkring kongen.*

25. *Det rygte dukkede op, at Syslas folk havde ombragt Yngvar; den estiske hær angreb den lyse konge ved Sten; og det østlige hav synger Havgudens sange til morskab for den svenske konge.*

26. *Ønund blev stanset af Jonakrssönnernes sorg (stenene) under Himmelfjældene, og den i lön avlede söns uimodstålige forbitrelse overraskede*

heipt hrísungs
at hendi kom;
ok sá frǫmuðr
foldar beinum
Hǫgna hrørs
of horfinn vas.

27. Ok Ingjald
ifjǫrvan trað
reyks rǫsuðr
á Ræningi,
þás húsþjófr
hyrjar leystum
goðkynning
í gǫgnum sté.

28. Ok sá yrðr
allri þjóðu
sanngǫrvastr
með Svíum þótti,
es hann sjalfr
sínu fjǫrvi
frœknu fyrstr
of fara skyldi.

29. Ok við vág,
hinn 's við arði,
hræ Áleifs
ǫlgylðir svalg,
ok glóðfjalgr
gǫrvar leysti
sonr Fornjóts
af Svía jǫfri;
sá áttkonr
frá Upsǫlum
Lofða kyns
fyr lǫngu hvarf.

30. Þat frá hverr,
at Halfdanar
sǫkmiðlendr
sakna skyldu,
ok hallvarps
hlífi-nauma
þjóðkonung
á Þótni tók;
ok Skereið
í Skíringssal
of brynjalfs
beinum drúpir.

31. En Eysteinn
fyr ási fór
til Býleists
bróður meyjar,

Esternes fjende; og han, som havde udført Högnes drab, blev omgivet med stene.

27. *Og røgstormeren (ilden) betrådte Ingjald i levende live på Ræning, da husødelæggeren (ilden) trådte med ildfødder gennem den gudebeslægtede.*

28. *Og den død ansá hele folket for den mest afgörende blandt Svearne, at han selv skulde være den første til at ombringe sit tapre liv.*

29. *Og træets uhyre (ilden) slugte Olafs liv ved søen, hans, som havde plöjet(?) skoven, og Fornjots glødende sön løste klædningen af Svearnes konge; den Lofde-ætling havde forlængst forladt Upsala.*

30. *Det har enhver hørt, at fredens mænd skulde savne Halfdan, og Hel tog folkekongen på Toten; og Skær-ed i Skiringssal sörger over krigerens ben.*

31. *Men Østen kom, slået af sejlstangen, til Byleists broderdatter, og nu ligger heltenes indbyder under stenhöjen ved ra'ets ende, hvor Vadlas iskolde ström kommer til søen hos den gøtiske fyrste.*

ok nú liggr
und lagar beinum
rekks lǫðuðr
á raðar broddi,
þars élkaldr
hjá jǫfur gauzkum
Vǫðlu straumr
at vági kømr.

32. Ok til þings
þriðja jǫfri
Hveðrungs mær
ór heimi bauð,
þás Halfdanr,
sás Holtum bjó,
norna dóms
of notit hafði:
ok buðlung
á Borrói
sigrhafendr
síðan fǫlu.

33. Varð Goðrøðr
enn gǫfugláti
lómi beittr,
sás lǫngu vas,
ok umbrǫð,
at ǫlum stilli,
hǫfuð heiptrœkt
at hilmi dró.

34. Ok launsigr
enn lómgeði
Ǫsu ǫrr
af jǫfri bar,
ok buðlungr
á beði fornum
Stíflusunds
of stunginn vas.

35. Ok niðkvísl
í Nóregi
þróttar Þrós
of þróazk hafði:
réð Áleifr
Upsa forðum
víðri grund
ok Vestmari,
goðum glíkr,
ok Grenlands fylki.

36. Unz fótverkr
við Foldar þrǫm
virða vin
of viða skyldi;
liggr gunndjarfr
á Geirstǫðum
herkonungr
haugi ausinn.

32. *Og Lokes datter indbød kongen, den tredje i rækken, til elskovsmøde fra oververdenen, da Halfdan, som bode på Holte, havde nydt det ham af nornen tildömte liv; og de sejrrige mænd begravede siden kongen på Borre.*

33. *Den storladne Godröd, som levede for lang tid siden, kunde blive overlistet, og den hævnlystne person anvendte underfundighed mod fyrsten, da han var drukken.*

34. *Og Åses svigsindede tjener vandt en lönsejr over kongen, og fyrsten blev stukket ihjæl på Stivlesunds gamle bred.*

35. *Og Odins stærke slægtgren havde vokset sig kraftig i Norge; Olaf rådede fordum over Upses vide land og Vestmar, samt over Grenlands fylke, den gudelignende.*

36. *Indtil fodværk skulde ombringe mændenes ven ved Foldens rand; den kampdjærve hærkonge ligger i en gravhöj på Gerstad.*

37. Þat veitk bazt
und blǫum himni
kenninafn,
svát konungr eigi,
es Rǫgnvaldr,
reiðar stjóri,
heiðum-hárr
of heitinn es;
ok mildgeðr
markar dróttinn.

38(?). Hǫfuðbaðm,
þars heiðsæi
á fjǫrnis
fjǫllum drýgði.

2. Haustlǫng.

1. Hvé skalk góðs at gjǫldum
gunnveggjar brú leggja
— — — — — —
raddkleif at Þorleifi.
Týframra sék tíva
trigglaust of far þriggja
á hreingǫru hlýri
hildar fats ok Þjaza.

2. Segjǫndum fló sagna
snótar ulfr at móti
í gemlis ham gǫmlum
glamma ó fyr skǫmmu;
settisk ǫrn, þars æsir,
ár (Gefnar) mat bǫru
(vasa byrgi-Týr bjarga
bleyði vændr) á seyði.

3. Tormiðluðr vas tívum
tálhreinn meðal beina:
hvat kvað hapta snytrir
hjalmfaldinn því valda;
margspakr of nam mæla
mǫr valkastar bǫru
(vasat Hœnis vinr hǫnum
hollr) af fornum þolli.

---

37. *Det kendenavn er det bedste, jeg kender under den blå himmel, som nogen konge ejer, at Rögnvald, vognens styrer, kaldes den hæderhöje; og skovlandets gavmilde hersker . . .*

38. *Ætlingen, hvor han(?) udførte ærefulde handlinger på havet [tolkningen er her usikker].*

2, 1. Hvé skalk . . . . . *[nogen ordfølge kan ikke opstilles].* Sék á hreingǫru hlýri hildar fats trigglaust of far þriggja týframra tíva ok Þjaza = *Hvorledes skal jeg besynge Torleif, skjoldets giver(?). Jeg ser på det blanke skjolds rand tre kraftige guders og Tjatses svigfulde mellemværende.*

2. Snótar ulfr fló glammi fyr ó-skǫmmu at móti segjǫndum sagna í gǫmlum gemlis ham; ǫrn settisk ár, þars æsir bǫru mat á seyði; bjarga Gefnar byrgi-Týr vasa bleyði vændr = *Kvinderøveren flöj med vingesus (el. skrigende?) for lang tid siden imod skarens anførere i en gammel örneham; örnen satte sig fordums, hvor aserne havde sat deres mad over ilden; jætten kunde ikke beskyldes for fejhed.*

3. Meðal-tálhreinn vas tormiðluðr beina tívum; hjalmfaldinn hapta snytrir kvað hvat valda því; margspakr valkastar bǫru mǫr of nam mæla af fornum þolli; Hœnis vinr vasat hollr hǫnum = *Den svigfulde var den, som hindrede måltidet for guderne; gudernes hjælmede anfører sagde, at der måtte være noget i vejen for det (at maden kogtes); den meget vidende örn talte fra det gamle træ — Höners ven var ham ikke huld.*

4. Fjallgylðir bað fyllar
fet-Meila sér deila
(hlaut) af helgum skutli
(hrafnásar vinr blása);
ving-rǫgnir lét vagna
vígfrekr ofan sígask,
þars vélsparir vǫ́ru
varnendr goða farnir.

5. Fljótt bað foldar dróttinn
Fárbauta mǫg Várar
þekkiligr með þegnum
þrymseilar hval deila,
en af breiðu bjóði
bragðvíss at þat lagði
ósvífrandi ása
upp þjórhluti fjóra.

6. Ok slíðrliga síðan
svangr (vas þat fyr lǫngu)
át af eikirótum
okbjǫrn faðir Marnar,
áðr djúphugaðr dræpi
dolg ballastan vallar
hirði-Týr meðal herða
herfangs ofan stǫngu.

7. Þá varð fastr við fóstra
farmr Sigvinjar arma,
sás ǫll regin eygja,
ǫndurgoðs, í bǫndum;
loddi rǫ́ við ramman
reimuð Jǫtunheima,
en holls vinar Hœnis
hendr við stangar enda.

8. Fló með fróðgum tívi
fangsæll of veg langan
sveita nagr, svát slitna
sundr ulfs faðir mundi;

---

4. Fjallgylðir bað fet-Meila deila sér fyllar af helgum skutli; hrafnásar vinr hlaut blása; vígfrekr vingvagna-rǫgnir lét sígask ofan, þars vélsparir varnendr goða vǫ́ru farnir = *Jætten bad Höner give sig sin mættelse af det hellige bord: Ravnegudens ven havde måttet blæse (puste til ilden): jætternes kampgridske fyrste lod sig glide ned (fra træet), hvor gudernes svigløse beskyttere var.*

5. Þekkiligr dróttinn foldar bað fljótt Fárbauta mǫg deila hval Várar þrymseilar með þegnum, en bragðvíss ósvífrandi ása lagði at þat fjóra þjórhluti upp af breiðu bjóði = *Jordens tækkelige herre bød hurtig Farbötes sön at dele oksen mellem mændene, men gudernes listige trodser hev derpå fire dele af oksen op af det brede bord.*

6. Ok svangr faðir Marnar át síðan slíðrliga okbjǫrn af eikirótum — þat vas fyr lǫngu —, áðr djúphugaðr hirði-Týr herfangs dræpi stǫngu ballastan dolg vallar ofan meðal herða = *Og Mörns sultne fader åd siden grådigt oksen — siddende på egens rødder — det skete i gamle dage —, för byttets dybsindige (listige) tilbageholder slog jordens meget stærke fjende ovenfra mellem skuldrene med en stang.*

7. Þá varð farmr arma Sigvinjar, sás ǫll regin eygja í bǫndum, fastr við fóstra ǫndurgoðs; rǫ́ loddi við ramman reimuð Jǫtunheima, en hendr holls vinar Hœnis við stangar enda = *Da blev Sigyns elsker, hvem alle guderne öjner i lænker, fast ved skigudindens fader; stangen hang fast ved Jætteverdenens kraftige fyrste(?), og Höners hulde vens hænder ved dens anden ende.*

8. Sveita nagr fló fengsæll of langan veg með fróðgum tívi, svát ulfs faðir mundi slitna sundr; þá varð ofrúni Þórs biðja mólunaut miðjungs friðar, hvat's mátti; þungr Loptr vas of sprunginn = *Ørnen fløj bytterig*

þá varð Þórs of-rúni
(þungr vas Loptr of sprunginn)
mǫlunaut, hvat's mátti,
miðjungs friðar biðja.

9. Sér bað sagna hrœri
sorgœran mey fœra,
þás ellilyf ása,
áttrunnr Hymis, kunni;
Brunnakrs of kom bekkjar
Brísings goða dísi
girðiþjófr í garða
grjót-Niðaðar síðan.

10. Urðut brattra barða
byggvendr at þat hryggvir;
þá vas Ið með jǫtnum
unnr nýkomin sunnan;
gættusk allar áttir
Ingvifreys at þingi
(vǫru heldr) ok hárar
(hamljót regin) gamlar.

11. Unz hrynsæva hræva
hund ǫlgefnar fundu
leiðiþirr ok leva
lund ǫlgefnar bundu;
þú skalt véltr, nema, vélum,
— vreiðr mælti svá — leiðir
mun stœrandi mæra
mey aptr, Loki, hapta.

12. Heyrðak svá, þat (síðan
sveik opt ǫ́su leikum)
hugreynandi Hœnis
hauks fló bjalfa aukinn,
ok lómhugaðr lagði
leikblaðs reginn fjaðrar
ern at ǫglis barni
arnsúg faðir Marnar.

---

lang vej med den kyndige gud, så at ulvens fader var nærved at rives itu; *da blev Tors ven nødt til at bede jættens fælle om fred, alt hvad han kunde; den tunge Loke var nær revnet.*

9. Áttrunnr Hymis bað sagna hrœri sorgœran fœra sér mey, þás kunni ellilyf ása; Brísings goða girðiþjófr of kom síðan Brunnakrs bekkjar dísi í garða grjót-Níðaðar = *Hymirs ætling bød mændenes anfører, vanvittig af smerte, at bringe sig den mø, der forstod sig på asernes alderdomshelbredelse; Brisingsmykkets tyv førte siden Brøndagerbænkenes dis til bjærgfyrstens gårde.*

10. Byggvendr brattra barða urðut hryggvir at þat; þá vas Iðunnr nýkomin sunnan með jǫtnum; allar áttir Ingvifreys, gamlar ok hárar, gættusk at þingi — regin vǫru heldr hamljót = *Beboerne af de stejle fjældsider blev derpå glade; da var Idun nylig kommen sydfra til jætterne. Alle Ingvifreys slægter, gamle og gråhårede — magterne var meget utækkelige af udseende — rådslog på tinge.* —

11. Unz . . . . *[tekst og ordning af l. 1—4 usikker]*; þú skalt vélum véltr, Loki — vreiðr mælti svá — nema leiðir aptr mæra mey, stœrandi mun hapta = *Indtil (de fandt at det var Loke dér havde bortført Idun og bandt ham?)*; *„du skal lide hård medfart Loke — den vrede talte så —, medmindre du bringer tilbage den herlige mø, der forøger (giver) gudernes fryd (livsglæde)“.*

12. Heyrðak svá, þat hugreynandi Hœnis — síðan sveik opt ǫ́su leikum — fló aukinn hauks bjalfa, ok lómhugaðr faðir Marnar, ern fjaðrar blaðs leikreginn, lagði arnsúg at ǫglis barni = *Jeg har hørt, at Höners hu-prøver — senere sveg han ofte aserne ved sit spil — fløj afsted i en høgs ham, og Marns svigsindede fader, den raske vinge-svinger, forfulgte med susende örneflugt høgens barn.*

13. Hófu skjótt, en skófu,
skǫpt, ginnregin, brinna,
en sonr biðils sviðnar
(sveipr varð í fǫr) Greipar.
Þat's of fátt á fjalla
Finns ilja brú minni.
Baugs þák bifum fáða
bifkleif at Þórleifi.

14. Eðr of sér, es jǫtna
ótti lét of sóttan
hellis baur á hyrjar,
haug Grjótúna, baugi;
ók at ísarnleiki
Jarðar sunr, en dunði,
móðr svall Meila blóða,
Mána vegr und hǫnum.

15. Knǫ́ttu ǫll, en, Ullar,
endilǫ́g, fyr mági,
grund vas grápi hrundin,
ginnunga vé brinna,
þás hafregin hafrar
hógreiðar framm drógu
(seðr gekk Svǫlnis ekkja
sundr) at Hrungnis fundi.

16. Þyrmðit Baldrs of barmi,
berg, solgnum þar dolgi,
hristusk bjǫrg ok brustu,
brann upphiminn, manna;
mjǫk frák móti hrøkkva
myrkbeins Haka reinar,
þás vígligan, vagna
vátt, sinn bana þátti.

17. Brátt fló bjarga gæti
— bǫnd ollu því — randa
(ímun) fǫlr und iljar
íss (vildu svá dísir);

---

13. Skǫpt hófu skjótt brinna, en ginnregin skófu, en sonr biðils Greipar sviðnar — sveipr varð í fǫr —. Þat's of fátt á minni brú fjalla Finns ilja. Þák baugs bifkleif, bifum fáða, at Þórleifi = *Skafterne. som de hellige guder dannede spåner af, begyndte at brænde, men sönnen af Greips elsker svides — hans rejse (flugt) afbrødes pludselig. Det er malet på mit skjold — det skjold, besat med farver (malede fremstillinger?), modtog jeg af Torleiv.*

14. Eðr of sér á baugi „hellis baur hyrjar“, es ótti jǫtna lét of sóttan Grjótúna haug; Jarðar sunr ók at ísarnleiki, en Mána vegr dunði und hǫnum; móðr svall Meila blóða = *Endvidere kan man se på skjoldet. at jætternes skræk besøgte Grjotuns höj; Jordens sön kørte til jærnlegen, og himlen drönede under ham; vreden svulmede i Meiles broder.*

15. Ǫll ginnunga vé knǫ́ttu brinna fyr Ullar mági, en endilǫ́g grund vas hrundin grápi, þás hafrar drógu hógreiðar hafregin framm at fundi Hrungnis; Svǫlnis ekkja gekk seðr sundr = *Hele luften brændte for Ulls stefader, men jorden nedenunder piskedes af hagl og sne. da bukkene trak vognguden frem til møde med Hrungnir; Odins enke var nærved at briste.*

16. Baldrs of barmi þyrmðit þar solgnum manna dolgi; bjǫrg hristusk ok berg brustu; upphiminn brann; frák Haka vagna reinar myrkbeins vátt hrøkkva mjǫk móti, þás þátti sinn vígligan bana = *Balders broder skånede der ikke menneskenes glubske fjende; bjærgene rystede og klipperne brast; himlen stod i flammer; jeg har hørt, at jætten stillede sig til kraftig modstand, da han så sin kamprede banemand.*

17. Brátt fló fǫlr randa íss und iljar bjarga gæti; bǫnd ollu því: ímun-

varðat hǫggs frá hǫrðum
hraundrengr þaðan lengi
trjónu trolls of-rúna
tiðs fjǫllama at bíða.

18. Fjǫrspillir lét falla
fjalfrs ólágra gjalfra
bǫlverðungar Belja
bolm á randar holmi;
þar hné grundar gilja
gramr fyr skǫrpum hamri,
en berg-Dana bægði
brjótr við jǫrmunþrjóti.

19. Ok hǫrð brotin herju
heimþingaðar Vingnis
hvein í hjarna mœni
hein at Grundar sveini,
þar svát, eðr í Óðins
ólaus burar hausi,
stála vikr of stokkin
stóð Einriða blóði.

20. Áðr ór hneigihlíðum
hárs ǫl-Gefjun sára
reiði-Týs et rauða
ryðs hœlibǫl gœli.
Gǫrla lítk á Geitis
garði þær of farðir.
Baugs þák bifum fáða
bifkleif at Þórleifi.

3. Et digt om Harald hårfagre, næppe ægte.

1. Margir gerðu
milding snaran
hraustir menn
heim at sœkja;
eigi síðr
ǫðling fylgðu
gamlir menn
ok gerðusk kærir.

---

dísir vildu svá; hraundrengr varðat at bíða lengi þaðan tíðs hǫggs frá hǫrðum ofrúna trolls trjónu fjǫllama = *Hurtig flöj det blege skjold under fødderne på jætten; det voldte guderne; kampdiserne vilde det så; jætten behøvede ikke derefter at vænte længe på et hurtigt hug fra den hårde ven af den knusende hammer.*

18. Fjǫrspillir bǫlverðungar Belja lét bolm fjalfrs ólágra gjalfra falla á randar holmi; þar hné gilja grundar gramr fyr skǫrpum hamri, en berg-Dana brjótr bægði við jǫrmunþrjóti = *Jætternes dræber lod jætten falde på skjoldholmen; dér segnede fjældkongen for den hårde hammer, og jætternes bane overvandt hovedfjenden.*

19. Ok hǫrð brotin hein Vingnis herju heimþingaðar hvein at Grundar sveini í hjarna mœni, svát stála vikr, eðr ólaus í hausi Óðins burar, stóð þar, of stokkin blóði Einriða = *Og jættens hårde, brudte hén for hvinende mod Jordens sön og ind i hans hoved, så at hénen, endnu fast i Odins söns hoved, stod dér, overstænkt med Tors blod.*

20. Áðr ǫl-Gefjun gœli et rauða ryðs hœlibǫl ór hárs hneigihlíðum sára reiði-Týs. Gǫrla lítk þær of farðir á Geitis garði. Þák *(osv. s. v. 13).* = *Indtil kvinden skulde ved tryllesang fjærne den røde hén fra gudekrigerens hoved. Jeg ser tydelig på skjoldet disse hændelser. Jeg modtog osv.*

3, 1. *Mange ungdomsraske mænd besøgte (sluttede sig til) den raske fyrste; i samme grad fulgte gamle mænd ædlingen og vandt hans gunst.*

2. Nam minnigr
marga speki
af gǫmlum mǫnnum,
sás goll miðlaði;
var ástúðigr
ǫllu folki
Upplanda gramr
af ǫrleik sínum.

3. Gaf gǫrpum sínum
goll et rauða
hilmir hróðigr
ok hringa marga,
brynjur bjartar
ok branda hvassa,
skjǫldu skyggða
ok skrautbúna.

4. Leiddisk þá fyr Lúfu
lengr at haldask
hersa drótt
ok hǫfðingjum;
flýði hverr
sem fara mátti
hraustra víkinga
ór Hafrsfirði.

4. Lausavísur.

1. Hǫfðum vér í hǫfði
hǫgg at eggja leiki
með vellbrota vitrum;
vǫruma þá til margir.

2. Fariða ér, áðr fleyja
flatvǫllr, heðan, batnar,
(verpr) Geitis veg (grjóti)
Goðrøðr (of sæ stóran);
vindbýsna skalt, vísi
víðfrægr, heðan bíða;
vesið með oss, unz verði
veðr; nú 's brim fyr Jaðri.

---

2. *Stærk af hukommelse lærte han, der uddelte guld, mangeartet visdom af gamle mænd; Oplandenes konge var elsket af hele folket på grund af sin gavmildhed.*

3. *Den ryrige konge gav sine mænd det røde guld og mange ringe, skinnende brynjer og skarpe klinger, blanke skjolde prydede med pragt.*

4. *Hersernes skare og hövdingerne blev da kede af at værge sig længer mod Lufa: enhver af de tapre vikinger flygtede fra Hafsfjorden alt hvad de kunde.*

[(5.) er så brudstykkeagtigt, at indholdet kan kun ufuldstændig gengives].

4, 1. *[Svar på Harald hårfagres lausavísa]. Vi havde (fik) hug i hovedet under kampen hos den vise gulduddeler; da var vi ikke for mange.*

2. Farið ér Goðrøðr heðan Geitis veg, áðr flatvǫllr fleyja batnar; grjóti verpr of stóran sæ; víðfrægr vísi, skalt bíða heðan vindbýsna; vesið með oss, unz veðr verði — nú 's brim fyr Jaðri = *Tag ikke afsted herfra, Godröd, over søen, förend havet bedres; stene kastes (føres med kraft) gennem det oprørte hav; berömte fyrste, vent her på (gunstig) vejrforandring; bliv hos os indtil vejret bedages. Nu er der brænding foran Jæderen.*

Þórbjǫrn hornklofi.

Norsk skjald; omkr. 900.

1. Glymdrápa.

1. Hilmir réð á heiði,
hjaldrseiðs, þrimu, galdra
óðr við œskimeiða
ey vébrautar, heyja,
áðr gnapsólar Gripnis
gnýstœrandi fœri
rausnarsamr til rimmu
ríðviggs lagar skíðum.

2. Gerði glamma ferðar
gný drótt jǫru Þróttar
helkannanda hlenna
hlymræks of trǫð glymja,
áðr út á mar mœtir
mannskœðr lagar tanna
rœsinaðr ok rausnar
rak vébrautar nǫkkva.

3. Hrjóðr lét hæstrar tíðar
harðráðr skipa bǫrðum
bǫru fáks ens bleika
barnungr á lǫg þrungit.

4. Þar svát barsk at borði,
borðhǫlkvi rak norðan,
hlífar valdr til hildar,
hregg, dǫglinga tveggja,
ok allsnœfrir jǫfrar
orðalaust at morði
(endisk rauðra randa
rǫdd) dynskotum kvǫddusk.

---

1. Hilmir, ey óðr við hjaldrseiðs vébrautar galdra œskimeiða, réð heyja þrimu á heiði, áðr Gripnis ríðviggs gnapsólar gnýstœrandi fœri rausnarsamr lagar skíðum til rimmu = *Fyrsten, altid heftig vred på ufredsstiftere, havde en kamp på heden, för krigeren begav sig, storslået i sine foretagender som han er, på skibe til kamp.*

2. Drótt Þróttar hlymræks hlenna helkannanda gerði jǫrugný glymja of trǫð glamma ferðar, áðr mannskœðr lagar tanna vébrautar mœtir rak út á mar rausnar rœsinaðr ok nǫkkva = *Den krigerske tyve-afstraffers skare lod kampgnyet buldre på ulvenes vej (heden), för end den for fjenderne farlige kriger førte røsnens (forstavnens) prægtige drage og andre skibe ud på søen.*

3. Harðráðr hrjóðr ens bleika bǫru fáks lét barnungr þrungit hæstrar tíðar skipa bǫrðum á lǫg = *Det blege (hvidmalede) skibs kraftige rydder lod, endnu i barnealderen, i gunstigste öjeblik skibene sætte i søen.*

4. Hregg rak borðhǫlkvi norðan, svát hlífar valdr barsk þar at borði til hildar tveggja dǫglinga, ok allsnœfrir jǫfrar kvǫddusk dynskotum at morði orðalaust; rǫdd rauðra randa endisk = *Stormen drev skibet nordfra således at skjoldbæreren førtes dér ombord til kamp mod to konger, og de meget raske fyrster hilste hinanden med dönskud uden ord til at indlede kampen; de røde skjoldes klang var tilstrækkelig.*

5. Háði gramr, þars gnúðu,
geira hregg við seggi,
(rauð fnýsti ben blóði)
bryngqgl í dyn Skqglar,
þás á rausn fyr ræsi
(réð egglituðr) seggir
— æfr gall hjqrr við hlífar —
hnigu fjqrvanir (sigri).

6. Grennir þrqng (at gunni)
gunnmǫs fyr haf sunnan
(sá vas gramr) ok gumnum
(geðharðr) und sik jqrðu,
ok hjalmtamiðr hilmir
holmreyðar lét olman
lindihjqrt fyr landi
lundprúðr við stik bundinn.

7. Ríks (þreifsk reiddra øxa
rymr; knǫttu spjqr glymja)
svartskyggð bitu seggi
sverð þjóðkonungs ferðar,
þás (hugfyldra hqlða)
hlaut andskoti Gauta
(hǫr vas sqngr of svírum)
sigr (flugbeiddra vigra).

8. Menfergir bar margar
margspakr (Niðar varga
lundr vann sókn á sandi)
sandmens í bý randir,
áðr fyr eljunprúðum
allr herr Skota þverri
lqgðis eiðs af láði
lœbrautar varð flœja.

9. Kømrat yðr né œðri
annarr konungmanna
gjqfli rœmðr und gamlan
gnapstól, Haraldr, sólar.

---

5. Gramr háði geira hregg við seggi, þars bryngqgl gnúðu í dyn Skqglar — rauð ben fnýsti blóði —, þás seggir hnigu fjqrvanir fyr ræsi á rausn; hjqrr gall æfr við hlífar; egglituðr réð sigri = *Kongen havde en kamp med krigerne, hvor pilene svirrede i valkyrjens dön — de røde sår spyde blod —, da krigerne segnede livløse for kongen i skibets forstavn; sværdet rungede rasende mod skjoldene; (sværds)ægfarveren vandt sejr.*

6. Grennir gunnmǫs þrqng jqrðu ok gumnum und sik fyr sunnan haf; sá gramr vas geðharðr at gunni; ok holmreyðar hjalmtamiðr hilmir lét lundprúðr olman lindihjqrt bundinn við stik fyr landi = *Krigeren underkastede sig land og folk syd for havet; den konge var hårdsindet i kampen; og fyrsten, vant til (at bære) skrækkehjælmen, lod, modig som han var, den fremstormende lindehjort (skibet) binde til pælene foran landet.*

7. Svartskyggð sverð ferðar ríks þjóðkonungs bitu seggi — rymr reiddra øxa þreifsk, spjqr knǫttu glymja —, þás andskoti Gauta hlaut sigr; sqngr flugbeiddra vigra vas hǫr of svírum hugfyldra hqlða = *Den mægtige folkekonges skares mørkblanke sværd bed krigerne — de svungne øksers hæse klang trivedes, spærene klirrede —, da Göternes fjende vandt sejr. De skudte spyds klang havde lydt höjt henover de modfyldte mænds nakker.*

8. Margspakr menfergir bar margar randir í sandmens bý — Niðar varga lundr vann sókn á sandi —; áðr varð allr herr Skota flœja af láði fyr eljunprúðum lqgðis eiðs lœbrautar þverri = *Den meget kloge gavmilde fyrste lod føre mange skjolde op i søbygden; — søkrigeren havde vundet sejr pa fastlandet; i forvejen havde Skotternes hele mængde måttet flygte fra landet for den kraftmodige kriger.*

9. Né kømrat annarr konungmanna, gjqfli rœmðr, œðri yðr, Haraldr,

2. Haraldskvæði (Hrafnsmál).

1. Hlýði hringberendr,
meðan frá Haraldi
segik odda íþróttir
enum afarauðga;
frá mǫlum munk segja,
þeims ek mey heyrða,
hvíta, haddbjarta,
es við hrafn dœmði.

2. Vitr þóttisk valkyrja,
verar né óru
þekkir svá enni fránleitu,
es foglsrǫdd kunni;
kvaddi en glæhvarma
ok en kverkhvíta
Hymis hausrofa,
es sat á horni vinbjarga.

3. Hvat es yðr hrafnar?
hvaðan eruð ér komnir
með dreyrgu nefi
at degi ǫndverðum?
hold loðir yðr í klóum,
hræs þefr gengr ór munni,
nær hykk i nǫtt bjogguð
því's vissuð nái liggja.

4. Hreyfðisk enn hǫsfjaðri
ok of hyrnu þerði,
arnar eiðbróðir,
ok at andsvǫrum hugði:
Haraldi vér fylgðum
syni Halfdanar,
ungum ynglingi,
síðan ór eggi kómum.

5. Kunna hugðak þik konung,
þanns á Kvinnum býr,
dróttin Norðmanna,
djúpum ræðr kjólum,
roðnum rǫngum
ok rauðum skjǫldum,
tjǫrguðum ǫrum
ok tjǫldum drifnum.

---

und gamlan gnapstól sólar = *Der vil ikke komme nogen anden for gavmildhed berömt kongebåren under solens höje stol (himlen; ɔ: på jorden) ypperligere end du Harald.*

2, 1. *Sværdbærerne lytte til, medens jeg om Harald, den hovedrige, fortæller oddenes idrætter; jeg vil meddele de ord, jeg hørte af en mø, lys og hvidhåret, som talte med en ravn.*

2. *Vis mente valkyrjen at være, som forstod fuglestemme; mænd (ægtemænd) var hende, den hvasöjede, ikke kære; hun med de lyse öjenhår og den hvide hals hilste ravnen, som sad på eng-klippernes pynt.*

3. *Hvor står det til med eder, ravne?, hvorfra er I komne så tidlig på dagen med blodigt næb?; kødtrævler hænger i eders klør, liglugt står ud af eders næb; I har nok i nat været tilstede der, hvor I vidste lig ligge.*

4. *Den mørkfjærede bevægede sig og törrede sit næb, örnens fostbroder, og tænkte på svar: Harald, Halfdans sön, den unge Yngve-ætling, har vi fulgt, fra vi krøb ud af ægget.*

5. *Jeg trode du kendte den konge, som bor på Kvinne, Nordmændenes fyrste, som råder over dybe skibe, (med) de røde spanter og røde skjolde, tjærede årer og skumbestænkte telte.*

6. *Ude vil han holde julegilde, hvis han ene må råde, den höjtstræbende fyrste, og holde Frøsleg (kampe); som barn var han ked af at*

6. Úti vill jól drekka,
ef skal einn ráða,
fylkir enn framlyndi,
ok Freys leik heyja;
ungr leiddisk eldvelli
ok inni at sitja,
varma dyngju
eða vǫttu dúns fulla.

7. Heyrði í Hafrsfirði,
hvé hizug barðisk
konungr enn kynstóri
við Kjǫtva enn auðlagða;
knerrir kómu austan,
kapps of lystir,
með ginǫndum hǫfðum
ok grǫfnum tinglum.

8. Hlaðnir óru hǫlða
ok hvítra skjalda,
vigra vestrœnna
ok valskra sverða;
grenjuðu berserkir,
guðr vas þeim á sinnum,
emjuðu ulfheðnar
ok ísǫrn dúðu.

9. Freistuðu ens framráða,
es þeim flœja kendi,
allvalds austmanna,
es býr at Útsteini;
stóðum Nǫkkva brá,
es vas styrjar væni,
hlǫmmun vas á hlífum,
áðr Haklangr felli.

10. Leiddisk þá fyr Lúfu
landi at halda
hilmi inum halsdigra,
holm lézk at skildi;
slógusk und sessþiljur,
es sárir óru,
létu upp stjǫlu stúpa,
stungu í kjǫl hǫfðum.

11. Á baki létu blíkja,
barðir óru grjóti,
Sváfnis salnæfrar
seggir hyggjandi;
œstusk austkylfur
ok of Jaðar hljópu
heim ór Hafrsfirði
ok hugðu á mjǫðdrykkju.

---

bage sig ved ilden og at sidde inde, af den varme kvindestue og dunfyldte vanter.

7. *Man kunde høre i Hafsfjorden, hvorledes den ætstore konge kæmpede der med Kjötve den rige; skibe var komne østfra begærlige efter kamp, med gabende hoveder og udskårne stavnplader.*

8. *De var ladede med storbønder og hvide skjolde, med vestlandske spyd og vælske sværd; bersærkerne brølte, kampen var i gang, ulvhednerne hylede og rystede spydene.*

9. *De vilde prøve den kraftige, der (imidlertid) lærte dem at flygte, Østmændenes hersker, som bor på Utsten; skibene blev satte i bevægelse, da kamp kunde væntes; der var bulder på skjolde, för Hagelang faldt.*

10. *Da blev den halstykke konge ked af at forholde Luva landet; han tog sin tilflugt til holmen som skjold (værn); de, som var sårede, kastede sig ned under rorbænkene, lod deres bag stikke i vejret, men stak næsen ned i kølen.*

11. *Krigerne var så skönsomme, at de lod skjoldene blinke på deres rygge — de blev jo slåede med sten; „østkøllerne“ løb som rasende hjem fra Hafsfjorden over Jæderen — de tænkte på mjöddrikken.*

12. Valr lá þar á sandi
vitinn enum eineygja
Friggjar faðmbyggvi;
fǫgnuðum dǿð slíkri.

13. Annat skulu þær eiga
ambáttir Ragnhildar
dísir dramblátar
at drykkjumǫ́lum,
an ér séð hergaupur,
es Haraldr hafi
sveltar valdreyra,
en verar þeira bræði.

14. Hafnaði Holmrygjum
ok Hǫrða meyjum,
hverri enni heinversku
ok Hǫlga ættar,
konungr enn kynstóri,
es tók konu ena dǫnsku.

15. Hversu es fégjafall,
þeim es fold verja,
ítra ógnflýtir
við íþróttarmenn sína?

16. Mjǫk eru reifðir
rógbirtingar,
þeirs í Haralds túni
húnum verpa;
féi eru þeir gœddir
ok fǫgrum mækum,
malmi húnlenzkum
ok mani austrœnu.

17. Þá eru þeir reifir,
es vitu rómu væni,
ǫrvir upp at hlaupa
ok árar at sveigja,
hǫmlur at slíta
en hái at brjóta;
ríkula hykk þá vǫrru
þeysa at vísa ráði.

18. At skalda reiðu vilk spyrja,
alls þykkisk skil vita;
greppa ferðir,
þú munt gǫrla kunna,
þeira 's með Haraldi hafask.

19. Á gerðum sér þeira
ok á gollbaugum,

---

12. *Valen lå der på den sandede bred, bestemt til Friggs enöjede elsker; vi blev glade over en sådan heltegærning.*

13. *Noget andet skal Ragnhilds tærner, de stolte kvinder, have at tale om ved drikkelaget end at I har set ulve, som Harald har sultet ved ikke at give dem blod, medens deres egne mænd har fodret dem.*

14. *Han brød med de holmrygske kvinder og Hördernes døtre, hver af de hedemarkske og af Hølges æt, den ætstore konge, som tog den danske kvinde til ægte.*

15. *Hvor gavmild er krigeren imod sine udmærkede idrætsmænd, som værger hans land?*

16. *I höj grad begaves de krigere, som i Haralds gård leger med brikker; med gods de begaves og med blanke sværd, med hunnisk malm (spyd?) og østlandske trælkvinder.*

17. *Da er de fyrige, når de kan vænte kamp, raske til at springe op og böje årerne, rive årebåndene itu og knække åretollene. Jeg ved at de kraftig stryger over bølgerne, når kongen vil.*

18. *Om skjaldenes forhold vil jeg spörge, da du mener at være vel underrettet; de skjaldes færd, der er hos Harald, kender du nok fuldkommen.*

at eru í kunnleikum við
konung,
feldum ráða rauðum
ok vel fagrrenduðum,
sverðum silfrvǫfðum,
serkjum hringofnum,
gyltum andfetlum
ok grǫfnum hjǫlmum,
hringum handbærum,
es þeim Haraldr valði.

20. At berserkja reiðu vilk
spyrja,
bergir hræsævar,
hversu es fengit
þeims í folk vaða
vígdjǫrfum verum?

21. Ulfheðnar heita,
þeirs í orrostum
blóðgar randir bera;
vigrar rjóða,
es til vígs koma;
þeim 's þar sýst saman;
áræðismǫnnum einum
hykk þar undir felisk
skyli sá enn skilvísi,
þeim's í skjǫld hǫggva.

22. At leikurum ok trúðum
hefk þik lítt fregit,
hverr es ǫrgáti
þeira Andaðar
at húsum Haralds?

23. At hundi elskar Andaðr
ok heimsku drýgir
eyrnalausum
ok jǫfur hlœgir;
hinir eru ok aðrir,
es of eld skulu
brinnanda spǫn bera;
logǫndum húfum
hafask und linda drepit
hældræpir halir.

---

19. *På deres klæder og deres guldringe kan man se, at de er venner af kongen; de har røde skindkapper med smukke striber, sølvomviklede sværd, ringvævede brynjer, gyldte sværdbånd, figur-smykkede hjælme, armbårne ringe, som Harald har givet dem.*

20. *Om bersærkernes forhold vil jeg spörge, bloddrikker, hvorledes er de kampdjærve mænd, som går i kampen?*

21. *Ulvhedner hedder de, der bærer blodige skjolde i kampen; de rødfarver spydene, når de kommer til kamp; der er de stillede sammen til virksomhed; dér ved jeg at den redelige fyrste sætter sin tillid til lutter dristige mænd, som hugger i skjolde.*

22. *Om spillemænd og göglere har jeg kun spurgt dig lidt; hvilken er Andads og hans fællers underholdning i Haralds hus?*

23. *Andad viser omhu for en hund uden øren, udfolder dumme gærninger og bringer kongen til at le: der er også andre, der skal bære en brændende spån gennem bål; de har stukket under deres bælter brændende huer(?), disse mænd, der fortjæner spark.*

3. Lausavísa.

Hildr of réð því 's heldu
Hǫrn gráts fyr mér látri,
því emk lystr at lasta
lestundir fǫr þessa
ok liðbjúgrar leygjar
lét æva mik sævar
eigi mun enn við ekkju
austmanna fǫr sannask.

Kveldúlfr.

Norsk herse, d. o. 878.

Lausavísa *(878)*.

Nú frák norðr i eyju,
(norn erum grimm) til snimma
Þundr kaus þremja skyndi,
Þórolf und lok fóru;
létumk þung at þingi
Þórs fangvina at ganga,
skjótt munat hefnt, þótt hvettimk
hugr, malm-Gnáar brugðit.

Skallagrímr Kveldúlfsson.

Islandsk landnamsmand, d. 934.

Lausavísur.

1. Nú 's hersis hefnð
við hilmi efnð,
gengr ulfr ok ǫrn
of ynglings bǫrn;
flugu hǫggvin hræ
Hallvarðs á sæ;
grár slitr undir
ari Snarfara.

---

3. *Verset er så forvansket, at kun meningen kan tilnærmelsesvis angives: „Kvinden opfordrede til denne færd — derfor vil jeg dadle hende . . . . . .“*

[Kv. Ú.] Nú frák Þórolf fóru und lok norðr í eyju; norn erum grimm; Þundr kaus þremja skyndi til snimma; þung fangvina Þórs létumk brugðit at ganga at þingi malm-Gnáar; munat skjótt hefnt, þótt hugr hvettimk = *Nu har jeg erfaret, at Torolf er bukket under der nord på øen; nornen er mig grum; for tidlig kårede Odin krigeren; den tunge ælde berøvede mig kræfter til at gå i kamp; hævnen vil ikke hurtig komme, skönt lysten dertil mangler ikke*

1. *Nu er hersens (Kveldulfs) hævn overfor kongen fuldført; ulv og örn betræder kongens börn; Halvards sønderhuggede krop flöj ud i søen; den grå örn slider í Snarfares sår.*

2. Mjǫk tekr ár, sás aura,
ísarns meiðr, at rísa,
váðir vidda bróður
veðr, leggja skal, kveðja;
gjalla lætk á golli
geisla njóts, meðan þjóta,
heitu, hrœrikytjur
hreggs vindfrekar, sleggjur.

3. Liggja ýgs fyr eggju,
(ák sveigar kǫr deiga)
fox es ilt í øxi,
undvargs flǫsur margar;
arghyrnu lát árna
aptr með roknu skapti,
þǫrfgi væri þeirar,
þat vas ingva gjǫf, hingat.

Hildr Hrólfsdóttir nefju.

Norsk, c. 900.

Lausavísa.

Hafnið Nefju nafna,
nú rekið gand ór landi;
horskan hǫlða barma
hví bellið því, stillir?
ilt 's við ulf at ylfask,
Yggr valbríkar, slíkan;
munat við hilmis hjarðir
hœgr, ef rinnr til skógar.

Torf-Einarr jarl.

Jarl på Orknøerne; omkr. 900.

Lausavísur.

1. Sékat Hrólfs ór hendi
né Hrollaugi fljúga
dǫrr á dolga mengi;
dugir oss fǫður hefna;

---

2. Mjǫk ár tekr ísarns meiðr, sás skal leggja aura, at rísa; veðrváðir kveðja vidda bróður; lætk sleggjur gjalla á heitu golli geisla njóts, meðan vindfrekar hreggs hrœrikytjur þjóta = *Meget tidlig står den jærnsmed op, som skal samle gods; blæsebælgene opflammer vinden; jeg lader hamrene runge på den glødende jærnmasse, medens de vindgriske bælge tuder.*

3. Margar flǫsur liggja fyr eggju ýgs undvargs; ilt fox es í øxi; ák deiga sveigar kǫr; lát arghyrnu með roknu skapti árna aptr; þat vas ingva gjǫf; þǫrfgi væri þeirar hingat = *Mange splinter (ujævnheder) ligger ved den skrækkelige økses æg; ond svig er der i den; det er en blød økse, jeg har (fået); lad den elendige økse med det tilrøgede skaft gå derhen, hvor den kom fra; det var en kongeskænk; dens komme hid havde ikke været nødvendig.*

[H. Hr.] *Du vrager Nevjas navne; du jager nu ulven ud af landet; hvorfor behandler I höldernes kloge frænde således, konge? det er slemt at vise ulvesind (fjendskab) mod en sådan ulv, kriger!; den vil ikke blive skånsom mod kongens hjorde, hvis han må løbe til skovs (blive fredløs).*

1. [T.-E.] *Jeg ser ingen spyd flyve mod fjendernes mængde fra Rolv eller Rolløgs hånd — jeg bör hævne min fader; og i aften, medens vi kraftig kæmper, sidder Tore jarl på Möre uvirksom ved drikken og tier.*

en í kveld meðan knýjum,
of kerstraumi, rómu,
þegjandi sitr þetta
Þórir jarl á Mœri.

2. Rekit hefk Rǫgnvalds dauða,
rétt skiptu því nornir,
(nú 's folkstuðill fallinn)
at fjórðungi mínum;
verpið snarpir sveinar,
þvít sigri vér ráðum,
(skatt velk hǫnum harðan)
at Háfœtu grjóti.

3. Ey munk glaðr, síz geirar
(gótt 's vinna þrek manni)
bǫðfíkinna bragna
bitu þengils sun ungan;
þeygi dylk, nema þykki,
(þar fló ár at sǫrum
hræva nagr) of holma
holunda val sem gœlak.

4. Eru til míns fjǫrs margir
menn of sannar deilðir
ór ýmissum ǫttum
ósmábornir gjarnir;
en þat vitu þeygi
þeir, áðr mik hafi feldan,
hverr ilþorna arnar
undir hlýtr at standa.

5. Margr verðr sekr of sauði
seggr með fǫgru skeggi,
en ek at ungs í Eyjum
allvalds sonar falli;
hætt segja mér hǫlðar
við hugfullan stilli;
Haralds hefk skarð í skildi
(skalat ugga þat) hǫggvit.

---

2. *Jeg har hævnet Rögnvalds død for min fjærdedels vedkommende; nu er krigeren falden, og det udfald hidførte nornerne rigtig; kaster, raske svende, sten op omkring Höjfod — nu er det os, der har sejret; det er en hård skat jeg udreder ham.*

3. *Altid vil jeg være glad, fra den tid de kampbegærlige mænds spyd bed kongens unge sön; det er godt for mand at udføre en dåd; jeg nægter ikke, at man synes, at jeg føder (godt) ravnen her på Øerne; dér flöj ravnen tidlig til sårene.*

4. *Mange mænd af ingen ringe herkomst og fra forskellige sider er begærlige efter mit liv, og det ikke uden virkelig grund, men det ved de dog ikke för de har fældet mig, hvem der (overhovedet) kommer til at ligge under örnens klør.*

5. *Mangen en mand med smukt skæg bliver fredløs (blot) for fåretyveri, men jeg for herskerens unge söns fald her på Øerne; man siger, at der truer mig en fare fra den modfulde konge; jeg har hugget et skår i Haralds skjold; jeg nærer ingen angst ved det.*

Vémundr Hrólfsson.

Norsk; sidste fjærdedel af det 9. årh.

Lausavísa.

Ek bar einn
af ellifu
bana orð, —
blás þú meir.

Vitgeirr seiðmaðr.

Norsk; omkr. 900.

Lausavísa.

Þat 's vǫ lítil,
at vér síðim
karla bǫrn
ok kerlinga,
es Rǫgnvaldr síðr
réttilbeini,
hróðmǫgr Haralds,
á Haðalandi.

Þórir snepill Ketilsson.

En islandsk landnamsmand; omkr. 900.

Lausavísa.

Hér liggr, kjóla keyrir,
Kaldakinn of aldr,
en vit fǫrum heilir
Hjǫlmun-Gautr á braut.

Þórsteinn tjaldstœðingr Ásgrímsson.

En islandsk landnamsmand; omkr. 900.

Lausavísa *(af tvivlsom oprindelse).*

Láti mǫg til móður,
mér es kalt á golfi;
hvar myni sveinn in sœmri
an at síns fǫður ǫrnum?;

[V. H.] *Ene har jeg været elleves banemand — blæs kraftigere!*

[V. s.] *Det er lidet at undres over, at vi, sönner af bønder og bondekvinder, driver sejd, siden Rögnvald rettilbeine, Haralds kære sön, på Hadeland sejder.*

[Þ. K.] *Her vil Koldekind ligge i al evighed, skibstyrer!; men vi, jeg og du, Hjalmun-Gaut, drager uskadte derfra.*

[Þ. Á.] *Lad sönnen komme til sin moder; jeg fryser her på gulvet; hvor skulde der være et mere passende (blivende) sted for sönnen, end ved*

þarfat járn at eggja,
né jarðar men skerða;
léttið ljótu verki,
lifa vilk enn með mǫnnum.

Hallsteinn Þengilsson.

En landnamsmands sön; omkr. 920—30.

Lausavísa.

Drúpir Hǫfði,
dauðr es Þengill,
hlæja hlíðir
við Hallsteini.

Egill Skallagrímsson.

Islandsk skjald; o. 900—983.

1. Aðalsteinsdrápa *(c. 926).*

1. Nú hefr fald-Gnáar felda,
fellr jǫrð und nið Ellu,
hjaldr-snerrandi, harra
hǫfuðbaðmr þría jǫfra;
Aðalsteinn of vann annat,
alt 's lægra kynfrægjum
(hér sverjum þess, hyrjar
hrannbrjótr) konungmanni.

2 (stef). Nú liggr hæst und
hraustum
hreinbraut Aðalsteini.

2. Hǫfuðlausn *(936).*

1. Vestr komk of ver,
en ek Viðris ber
munstrandar mar,
svá 's mitt of far;

---

hans faders arnestene; der er ingen grund til at hvæsse jærnet (sværdet) eller grave jorden op (for at begrave barnet); holder op med den hæslige gærning; jeg ønsker fremdeles at leve blandt mennesker (her på jorden).

[H. Þ.] *Höfde luder (af sorg); Tengil er død; fjældsiderne smiler imod Halsten (mig).*

[E. S.] **1, 1.** Nú hefr hǫfuðbaðmr harra, fald-Gnáar hjaldr-snerrandi, felda þría jǫfra; jǫrð fellr und nið Ellu; Aðalsteinn of vann annat; alt 's lægra kynfrægjum konungmanni; hér sverjum þess, hyrjar hrannbrjótr = *Nu har kongens (ɔ: Ellas) ætling, ved at have en hæftig kamp, fældet 3 fyrster; land kommer i Ellas efterkommers magt. Adelsten har udført andet og mere; alt (alle) er ringere end den for sin herkomst berömte konge; det sværger jeg på, gavmilde fyrste.*

2. Nú liggr hæst hreinbraut und hraustum Aðalsteini = *Nu er det höjeste land (landet fra de höjeste fjælde af) underlagt den tapre Adelsten.*

2, 1. *Jeg kom vest over havet og jeg bringer med mig digterdrikken (digtet); således forholder det sig med mig; jeg trak egen (skibet) ud ved*

drók eik á flot
við ísabrot;
hlóðk mærðar hlut
munknarrar skut.

2. Buðumk hilmir lǫð,
ák hróðrs of kvǫð,
berk Óðins mjǫð
á Engla bjǫð;
lofat vísa vann,
víst mærik þann;
hljóðs biðjum hann,
þvíat hróðr of fann.

3. Hygg vísi at,
vel sómir þat,
hvé ek þylja fet,
ef ek þǫgn of get;
flestr maðr of frá,
hvat fylkir vá,
en Viðrir sá,
hvar valr of lá.

4. Óx hjǫrva glam
við hlífar þrǫm;
guðr óx of gram;
gramr sótti fram;
þar heyrðisk þá,
þaut mækis ǫ́,
malmhríðar spǫ́,
sú 's mest of lá.

5. Vasat villr staðar
vefr darraðar
fyr grams glǫðum
geirvangs rǫðum;
þars í blóði
í brimils móði
vǫllr of þrumði,
und véum glumði.

6 (stef). Hné ferð á fit
við fleina hnit.
Orðstír of gat
Eiríkr at þat.

7. Fremr munk segja,
ef firar þegja;
frǫ́gum fleira
til frama þeira;
œstu undir
jǫfurs of fundir,
brustu brandar
við bláar randar.

---

isbrudstid (forårstid); jeg ladede mit sjælsskib med digtningens fangst (digtet).

2. *Fyrsten bød mig ophold: jeg har pligt til at digte, jeg bærer digterdrikken til Anglernes land; jeg har digtet lov om kongen: ham priser jeg tilvisse; jeg beder ham om lyd, ti jeg har lagt et digt.*

3. *Iagttag, konge, — det sömmer sig vel —, hvorledes jeg synger, hvis jeg får lyd. De fleste (alle) har hørt, hvilke kampe kongen har haft, men Odin så, hvor valen lå.*

4. *Sværdenes bulder opstod ved skjoldets rand; kampen tiltog omkring fyrsten; fyrsten trængte frem: dér kunde man høre kampens bulder: sværdströmmen, der var uimodståelig i sin kraft, bruste.*

5. *Spydvæven (kampen) tog ikke fejl af stedet (udkæmpedes bestemt) for kongens glade skjoldrækker; hvor sælens mark (søen) bruste oprørt og blodig, hørtes kamplarmen under fanerne.*

6. *Mændene sank om i spydenes sammenstød. Erik vandt sig ry efter (ved) det.*

7. *Fremdeles vil jeg fortælle, hvis mændene tier; jeg har hørt mere*

8. Hlam hein-sǫðul
við hjalmrǫðul;
beit bengrefill,
þat vas blóðrefill;
frák at felli
fyr fetils svelli
Óðins eiki
í járnleiki.

9 (stef). Þar var eggja at
ok odda gnat.
Orðstír of gat
Eiríkr at þat.

10. Rauð hilmir hjǫr,
þar vas hrafna gǫr,
fleinn sótti fjǫr;
flugu dreyrug spjǫr;
ól flagðs gota
fárbjóðr Skota;
trað nipt Nara
náttverð ara.

11. Flugu hjaldrs tranar
of hræs lanar;
órut blóðs vanar
benmǫ́s granar;
sleit und freki,
en oddbreki
gnúði hrafni
á hǫfuðstafni.

12 (stef). Kom gráðar læ
á gjalpar skæ;
bauð ulfum hræ
Eiríkr of sæ.

13. Lætr snót saka
sverð-Freyr vaka,
en skers Haka
skíðgarð braka;
brustu broddar,
en bitu oddar,
bǫ́ru hǫrvar
af bogum ǫrvar.

14. Beit fleinn floginn,
þá vas friðr loginn,
vas almr dreginn,
varð ulfr feginn;
stózk folkhagi
við fjǫrlagi,
gall ýbogi
at eggtogi.

---

om den hædersfærd. Sårene voksede ved kongens (kamp)møder; klingerne brast mod de mørke (sorte) skjolde.

8. *Sværd bragede mod sværd; sårstikken — det var klingeodden — bed; jeg har erfaret, at krigerne faldt for sværdet i jærnlegen.*

9. *Dér var æggenes sammenstød ogoddenes brag. Erik vandt sig ry derved.*

10. *Fyrsten rødfarvede sværdet; dèr var ravnes mængde; spydet hæntede livet; de blodige spære flöj; Skotternes fjende fodrede ulven; Hel betrådte ligene.*

11. *Ravnene flöj hen over ligdyngerne; ravnenes næb var ikke ublodigt; ulven sled i sårene, men blodbølgen slog mod ravnens næb.*

12. *Hungerens ødelæggelse blev der for ulven; Erik bød ulven lig (ved sine kampe) på søen.*

13. *Krigeren lader (lod) kampen våge og skjoldene brage; broddene brast, oddene bed; hörstrængene bar pilene bort fra buerne.*

14. *Den skudte brod bed, — da var freden brudt; buen blev spændt; ved det blev ulven glad; folkestyreren modstod døden (ved sin tapperhed); barlindbuen gjaldede, hvor sværdene droges.*

15. Jǫfurr sveigði ý,
hrutu unda bý;
bauð ulfum hræ
Eiríkr of sæ.

16. Enn munk vilja
fyr verum skilja
skapleik skata.
skal mærð hvata;
verpr ábrǫndum,
en jǫfurr lǫndum
heldr hornklofi;
hann 's næstr lofi.

17. Brýtr bógvita
bjóðr hrammþvita,
muna hodddofa
hringbrjótr lofa;
mjǫk 's hǫnum fǫl
haukstrandar mǫl;
glaðar flotna fjǫl
við Fróða mjǫl.

18. Verpr broddfleti
með baugseti
hjǫrleiks hvati,
hann 's baugskati;
þróask hér sem hvar,
hugat mælik þar,
kunt 's austr of mar,
Eiríks of far.

19. Jǫfurr hyggi at,
hvé ek yrkja fat;
gótt þykkjumk þat,
es ek þǫgn of gat;
hrœrðak munni
af munar grunni
Óðins ægi
of jǫru fægi.

20. Bark þengils lof
á þagnar rof;
kank mála mjǫt
of manna sjǫt;
ór hlátra ham
hróðr berk fyr gram;
svá fór þat fram,
at flestr of nam.

[21. Njóti bauga
sem Bragi auga
vagna vára
eða vili tára].

15. *Fyrsten spændte buen; sårbierne (pilene) styrtede afsted; Erik bød ulvene lig på søen.*

16. *Fremdeles vil jeg for mændene forklare den gavmilde fyrstes sindelag; han kaster elvens glød (guldet) bort (er ødsel på guld), men holder fast på sine lande(?); han er lovprisningen nærmest.*

17. *Den gavmilde mand byder guld; ringbryderen vil ikke rose guldets sene uddelelse (karrigheden); i höj grad er han gavmild på guld; mændenes mængde glæder sig ved guldet.*

18. *Den raske kriger kaster (svinger) skjoldet med sin arm; han er gavmild med ringe. Både her og allevegne trives Eriks færd — det er oprigtig talt —; det er bekendt øst over havet.*

19. *Fyrsten iagttage, hvorledes det er lykkedes mig at digte; jeg er glad ved, at jeg opnåede tavshed. Med min mund har jeg ført Odins bølge (digterdrikken, digtet) fra sjælens grunde (brystet) hen over krigeren.*

20. *Jeg har fremført fyrstens ros höjt og lydelig; jeg forstår den rigtige tale i mænds boliger; fra latterens ham (brystet) bærer jeg lovordene for kongen; det skete så, at alle har hørt det.*

[21. *Uforståeligt og uden tvivl en yngre tildigtning.*]

3. **Sonatorrek** *(960).*

1. Mjǫk erum tregt
tungu at hrœra
með loptvætt
ljóðpundara;
esa nú vænligt
of Viðurs þýfi,
né hógdrœgt
ór hugar fylgsni.

2. Esa auðþeystr,
þvít ekki veldr
hǫfugligr,
ór hyggju stað
fagna fundr
Friggjar niðja
ár borinn
ór Jǫtunheimum.

3. Lastalauss,
es lifnaði
á nǫkkvers
nǫkkva bragi;
jǫtuns hals
undir þjóta
náins niðr
fyr naustdurum.

4. Þvít ætt mín
á enda stendr,
hreggbarnir
sem hlynir marka;
esa karskr maðr,
sás kǫgla berr
frænda hrørs
af fletjum niðr.

5. Þó munk mitt
ok móður hrør
fǫður fall
fyrst of telja;
þat berk út
ór orðhofi
mærðar timbr
máli laufgat.

6. Grimt vǫrum hlið,
þat 's hrǫnn of braut
fǫður míns
á frændgarði;
veitk ófult
ok opit standa
sonar skarð,
es mér sær of vann.

---

1. *Det er mig meget vanskeligt, at røre min tunge med sangbismerens luftvægt; det har ingen lyse udsigter med digtet, det lader sig ikke let føre frem fra sjælens skjul.*

2. *Asernes glædesfund, i dagenes morgen ført fra jætternes verden (digterdrikken), er ikke let at bringe frem fra tankens bolig; ti det volder den tunge sorg.*

3. *Fejlfrit (fund, v. 2), da . . . . blev levende; havet bruser der nede foran min nære slægtnings gravdör.*

4. *Ti min slægt stunder mod sin ende som stormslagne lönne i skoven; den mand er ikke glad, der må bære sin kære slægtnings lig fra huse.*

5. *Dog vil jeg først nævne min moders og min faders død; det digtningsstof, prydet med talens løv, bærer jeg ud af ordenes hus (munden).*

6. *Smerteligt var mig det hul, som bølgen brød i min faders frændegærde; jeg ved, at det sönne-skår, som havet har slået mig, vil forblive tomt og åbent.*

7. Mjǫk hefr Rǫ́n
of rysktan mik;
emk ofsnauðr
at ástvinum;
sleit marr bǫnd
minnar ættar,
snaran þǫtt
af sjǫlfum mér.

8. Veizt ef sǫk
sverði of rækak,
vas ǫlsmið
allra tíma;
hroða vábrœðr
ef viða mættak,
fórk ægis
andvígr mani.

9. En ek ekki
eiga þóttumk
sakar afl
við sonar bana,
þvít alþjóð
fyr augum verðr
gamals þegns
gengileysi.

10. Mik hefr marr
miklu ræntan;
grimt es fall
frænda at telja,
síðan 's minn
á munvega
ættar skjǫldr
af lifi hvarf.

11. Veitk þat sjalfr,
at í syni mínum
vasa ills þegns
efni vaxit,
ef randviðr
røskvask næði,
uns hergauts
hendr of tœki.

12. Æ lét flest
þat 's faðir mælti,
þótt ǫll þjóð
annat segði,
mér upp helt
of herbergi
ok mitt afl
mest of studdi.

13. Opt kømr mér
mána brúðar
í byrvind
brœðraleysi;

---

7. *I höj grad har Ran plukket mig; jeg har ingen kære venner; havet rev itu min slægts bånd, en hårdt spundet tråd af mig selv.*

8. *Vid, at hvis jeg med sværd kunde forfølge min sag, var det ude med havets gud; hvis jeg kunde dræbe ham, drog jeg til kamp med bølgen.*

9. *Men jeg mente ikke at have tilstrækkelig styrke til at føre sag med min söns bane, ti alle kan nu se den gamle mands mangel på følge.*

10. *Havet har røvet mig meget, — det er bittert at opregne sine slægtninges død, — siden min slægts skjold forsvandt fra livet til glædens veje.*

11. *Jeg ved det selv, at der ikke i min sön var grot stof til en dårlig mand, hvis han havde opnaet den alder, da han skulde få en krigers hænder(?).*

12. *Altid lod han alt være som hans fader sagde, uagtet alle folk var af en anden mening; han var min støtte i hjemmet og min styrkes bedste værn.*

hyggjumk umb,
es hildr þróask,
nýsumk hins
ok hygg at því,

14. hverr mér hugaðr
á hlið standi
annarr þegn
við óðræði;
þarfk þess opt
við þrágǫrum;
verðk varfleygr,
es vinir þverra.

15. Mjǫk 's torfyndr,
sás trúa knegum,
of alþjóð
elgjar galga,
þvít niflgóðr
niðja steypir
bróður hrør
við baugum selr.

16. Finnk þat opt
es féar beiðir . . . . . .

17. Þat 's ok mælt,
at mangi getr
sonar iðgjǫld,
nema sjalfr ali,
né þann enn
es ǫðrum sé
borinn maðr
í bróður stað.

18. Erumka þekt
þjóða sinni,
þótt sér hverr
sǫtt of haldi;
burr 's býskeiðs
í bœ kominn,
kvánar sonr,
kynnis leita.

19. En mér fens
í fǫstum þokk
hrosta hǫfundr
á hendi stendr;
máka upp
í aroar grímu
rýnnis reið
réttri halda

20. Síz son minn
sóttar brími

---

13. *Ofte kommer manglen af brødre mig ihu; jeg ser mig om, når kampen trives, spejder efter og overvejer,*

14. *hvilken anden modig mand står ved min side, når det gælder en hidsig dåd (kamp); jeg trænger ofte dertil overfor trodsberedte folk; men når vennerne bliver færre, bliver jeg varsom i flugten.*

15. *Meget vanskelig er den at finde, som jeg kan stole på, i hele landet(?), ti slægtningers slette tilintetgörer sælger sin faldne broder for ringe.*

16. *Det mærker jeg ofte, når . . . kræver penge . . . .*

17. *Det hedder også, at ingen får erstatning for sin sön, medmindre man avler en ny, ej heller nogen, der kunde være en anden i broders sted.*

18. *Folk er mig ikke behagelige, fordi enhver holder fred; min sön, min hustrus sön er kommen til luftens bolig i vennebesøg.*

19. *Men Ægir står urokkelig imod mig; jeg kan ikke holde mit hoved oprejst . . . .*

20. *Siden sygdommens uimodstålige brand rev min sön bort fra*

heiptugligr
ór heimi nam,
þanns ek veit
at varnaði
vamma vanr
við námæli.

21. Þat mank enn,
es upp of hóf
í Goðheim
Gauta spjalli
ættar ask,
þanns óx af mér,
ok kynvið
kvánar minnar.

22. Áttak gótt
við geirs dróttin,
gerðumk tryggr
at trúa hǫnum,
áðr vinan
vagna rúni
sigrhǫfundr
of sleit við mik.

23. Blœtka því
bróður Vílis,
goðjaðar,
at gjarn séak;
þó hefr Míms vinr
mér of fengnar
bǫlva bætr,
es et betra telk.

24. Gǫfumk íþrótt
ulfs of bági
vígi vanr
vammi firða
ok þat geð,
es gerðak mér
vísa fjandr
af vélǫndum.

25. Nú erum torvelt,
Tveggja bága
njǫrva nipt
á nesi stendr,
skalk þó glaðr
góðum vilja
ok ó-hryggr
heljar bíða.

---

verden, ham, om hvem jeg ved at han, undgående enhver lyde, afholdt sig fra ilde omtale.

21. *Jeg husker endnu, at Gøternes ven løftede op til gudernes hjem slægtens ask, som voksede af mig, min hustrus ætgren.*

22. *Jeg stod mig godt med spydets herre; jeg trode sikkert pa ham, för vognguden, sejrgiveren, brød venskabet med mig.*

23. *Jeg ofrer ikke af den grund til Viles broder, gudernes værner, fordi jeg gör det med lyst; dog har Mimes ven givet mig bod for min ulykke, hvad jeg anser for at være mit held.*

24. *Ulvens modstander, vant til kamp, gav mig en idræt uden lyde, og et sind, hvorved jeg gjorde falske mænd til åbenlyse fjender.*

25. *Jeg har det ikke godt; Ulvens søster (Hel) står der nede pa næsset: dog skal jeg glad med roligt sind og ej bedrøvet vænte døden.*

4. Arinbjarnarkviða *(962)*.

1. Emk hraðkvæðr
hilmi at mæra,
en glapmáll
of gløggvinga,
opinspjallr
of jǫfurs dǫðum,
en þagmælskr
of þjóðlygi.

2. Skaupi gnœgðr
skrǫkberǫndum,
emk vilkvæðr
of vini mína;
sótt hefk mǫrg
mildinga sjǫt
með grunlaust
grepps of œði.

3. Hafðak endr
ynglings burar,
ríks konungs,
reiði fengna;
drók djarfhǫtt
of døkkva skǫr,
létk hersi
heim of sóttan.

4. Þars allvaldr
und ýgs hjalmi,
ljóðfrǫmuðr,
at landi sat;
stýrði konungr
við stirðan hug
í Jórvík
úrgum . . . .

5. Vasa tunglskin
tryggt at líta
né ógnlaust
Eiríks bráa,
þás ormfránn
ennimáni
skein allvalds
œgigeislum.

6. Þó bólstrverð
of bera þorðak
maka hœings
markar drótni,
svát Yggs full
ýranda kom
at hvers manns
hlustamunnum.

---

1. *Jeg digter hurtig om konger, men taler sparsomt om karrige folk, taler åbent om en fyrstes bedrifter, men er tavs om folkelögne.*

2. *Jeg har nok af spot tilovers for pralére; jeg digter vel om mine venner; jeg har besøgt mange fyrstehjem med skjaldens pletfri sind.*

3. *Jeg havde fordums pådraget mig ynglingesönnens, den mægtige konges, vrede; jeg satte djærvhedens hat på mit mørke hoved og besøgte hersen,*

4. *der hvor kongen, folkefremmeren, sad og styrede med skrækkehjælmen; kongen sad, med sit uböjelige sind, i Jorvik og styrede det våde . . . .(?)*

5. *Det skin, der udstrålede fra Eriks öjne, var det ikke trygt eller frygtløst at skue, da kongens ormglinsende pandemåne udsendte frygtelige stråler.*

6. *Dog vovede jeg for landets fyrste at frembære mit digt, således at Odins skummende bæger nåde til enhver mands øremunde (digtet hørtes af alle).*

7. Né hamfagrt
hǫlðum þótti
skaldfé mitt
at skata húsum,
þás ulfgrátt
við Yggjar miði
hattar staup
at hilmi þák.

8. Við því tók,
en tiru fylgðu
sǫkk sámleit
síðra brúna
ok sá muðr,
es mína bar
hǫfuðlausn
fyr hilmis kné.

9(?). Þar tanufjǫlð
með tungu þák
ok hlertjǫld
hlustum gǫfguð,
en sú gjǫf
golli betri
hróðugs konungs
of heitin vas.

10. Þar stóð mér
mǫrgum betri
hoddfinnǫndum
á hlið aðra
tryggr vinr minn,
sás trúa knáttak,
heiðþróaðr,
hverju ráði.

11. Arinbjǫrn,
es oss einn of hóf,
knía fremstr,
frá konungs fjónum,
vinr þjóðans,
es vætki ló
í herskás
hilmis garði.

12. Ok . . . . .
. . stuðill(?) lét,
margfrǫmuðr
minna dáða,
sem en(?). að(?) . .
. . . Halfdanar
at i væri
ættar skaði(?).

13. Munk vinþjófr
verða heitinn
ok váljúgr
at Viðurs fulli,

---

7. *Mændene fandt ikke min digterlön i fyrstens hus smuk af udseende, da jeg af kongen modtog mit ulvegrå hoved for digtet.*

8. *Jeg tog derimod, men med gaven(?) fulgte de mørke öjne og den mund, som førte min hovedløsning frem for kongens knæ.*

9(?). *Dér modtog jeg foruden tungen tændernes mængde og ørerne med hørelsen: men den gave af den lovpriste fyrste kaldtes bedre end guld.*

10. *Dér stod ved min ene side min trofaste ven, bedre end mange garmilde mænd, han som jeg kunde stole på med hensyn til hvert råd, hæderrig.*

11. *Arinbjörn, den ypperste af mænd; han som ene befride mig for kongens had, fyrstens ven, som i den krigerske konges gård aldrig sagde en usandhed.*

12. *Og . . , lod, han som i mangt og meget har fremmet mine handlinger . . . . Halvdans, at deri var slægtens . . . . (?).*

hróðrs ørvirðr
ok heitrofi,
nema þess gagns
gjǫld of vinnak.

14. Nú 's þat sét,
hvar setja skalk
bratt stiginn
of bragar fótum
fyr mannfjǫlð
margri sjónir
hróðr máttigs
hersa kundar.

15. Erum auðskœf
ómunlokri
magar Þóris
mærðar efni,
vinar míns,
þvít valið liggja
tvén ok þrén
á tungu mér.

16. Þat telk fyrst,
es flestr of veit
ok alþjóð
eyru sœkir,
hvé mildgeðr
mǫnnum þótti
þjóða-bjǫrn
birkis ótta.

17. Þat alls heri
at undri gefsk,
hvé urþjóð
auði gnœgir,
en Grjótbjǫrn
of gœddan hefr
Freyr ok Njǫrðr
at féar afli.

18. En Hróalds
at hǫfuðbaðmi
auðs iðgnótt
at alnum sifjar(?)
se . . . semd(?)
af vegum ǫllum
á vindkers
víðum botni.

19. Hann drógseil
of . . . gat
sem hildingr
heyrnar spanna
goðum ávarðr
með gumna fjǫlð
vinr Véþorms
veklinga tøs(?).

---

13. *Jeg vil blive kaldt vennetyv og den, der skuffer som skjald, ufortjænt til ros og løftebryder, medmindre jeg giver lön for den hjælp.*

14. *Nu er det set, hvor jeg for mængdens öjne skal fremsætte den mægtige hersesöns lov, vanskelig udarbejdet i sang.*

15. *Tores söns, min vens lov-tømmer er let at glatte med stemmens hövl (tungen), ti to, ja tre slags ligger udvalgte på min tunge.*

16. *Det nævner jeg først, som de fleste kender og trænger frem til alles øren, hvor gavmild Arinbjörn tyktes alle at være.*

17. *Det beundres af alle, hvor rigelig han forsyner folk med rigdom, men Frey og Njord har skænket Arinbjörn guld i overflod.*

18. *Og til Hroalds efterkommer (sönnesön) strömmer der rigdom(?) . . . . fra alle sider på den vide jord.*

19. *Han besad som en fyrste . . . . ., beskyttet af guderne og yndet af mænd, Vetorms ven . . .(?).*

20. Þat hann viðr,
es þrjóta mun
flesta menn,
þótt fé eigi,
kveðka skamt
meðal skata húsa
né auðskept
almanna spjǫr.

21. Gekk maðr engr
at Arinbjarnar
ór legvers
lǫngum knerri
háði leiddr
né heiptkviðum
með atgeirs
auðar toptir.

22. Hinn 's fégrimmr,
es í Fjǫrðum býr,
sá 's of-dolgr
Draupnis niðja,
sǫkunautr
of sona hvinna,
hringum hættr(?)
hoddvegandi.

23. Hann aldrteig
of eiga gat
fjǫl . . . .
of friðar spjǫllum.

* * *

24. Þat 's órétt,
es orpit hefr
á máskeið
mǫrgu gagni,
ramriðin
Rǫkkva stóði,
vellvǫnuðr,
því 's veitti mér.

25. Vask árvakr,
bark orð saman
með málþjóns
morginverkum;
hlóðk lofkǫst
þann 's lengi stendr
óbrotgjarn
í bragar túni.

---

20. *Det viser han i handling, som de fleste fattes, uagtet de er rige, — jeg siger at det ikke er kort mellem gavmildes gårde, og at alles spyd er det ikke let at skæfte.*

21. *Aldrig gik nogen mand ud af Arinbjörns lange hus, ledsaget af hån eller bitre ord og med tomme hænder.*

22. *Han er grum mod guld, som bor i Fjordene; han er en fjende af ringe; han er modstander af tyve(?), den ring-farlige(?) gulduddeler.*

23. *Han besad en livsbane, mange gange hærget(?) af fredens brud . . . .*

24. *Det er uret, hvis gulduddeleren skal have kastet i havet, stærkt befaret af sokongens heste, al den hjælp, han har ydet mig.*

25. *Jeg har været årvågen og samlet ord med taletjænerens (tungens) morgengærning. Jeg har opført den lov-stak, der længe vil stå, lidet udsat for ødelæggelse, i digtningens tun (mark).*

5. Skjaldardrápa *(o. 970).*

Mál es lofs at lýsa
ljósgarð, es þák, barða,
mér kom heim at hendi
hoddsendis boð, enda;
skalat of grundar Gylfa
glaums misfengnir taumar,
hlýðið ér til orða,
erðgróins mér verða.

6. Berudrápa *(o. 975).*

Heyri fúss á forsa
fallhadds vinar stalla,
hyggi, þegn, til þagnar
þinn lýðr, konungs mína,
opt skal arnar kjapta
ǫrð góð of trǫð Hǫrða,
hrafnstýrandi hræra
hregna, mín of fregnask.

7. Lausavísur.

1 *(o. 907).* Þat mælti mín móðir,
at mér skyldi kaupa
fley ok fagrar árar,
fara á braut með víkingum,
standa upp í stafni,
stýra dýrum knerri,
halda svá til hafnar,
hǫggva mann ok annan.

2 *(o. 923).* Sǫgðuð, sverriflagða,
sumbleklu, herkumbla
— því telk — brjótr, þars blétuð

---

5. Mál es at lýsa ljósgarð barða, es þák, lofs enda; boð hoddsendis kom mér heim at hendi; skalat mér verða misfengnir taumar Gylfa of grundar glaums erðgróins; hlýðið ér til orða = *Det er på tide at beskrive det lyse skjold, jeg modtog, med lovkvad; den gavmilde mands hilsen bragtes til mit hjem; jeg skal ikke holde forkert på dværgeskibets (digtets) töjler. Lyt til mine ord.*

6. Heyri þegn konungs fúss á mína forsa fallhadds stalla vinar; hyggi þinn lýðr til þagnar; opt skal mín góð ǫrð arnar kjapta of fregnask of Hǫrða trǫð „hræra hregna“ hrafnstýrandi = *Kongens mand lytte villig til mit kvad (høre på mine den langhårede altervens [Odins] strömme); dine mænd tænke på tavshed; ofte skal mit gode digt spörges omkring i Hördernes land, skibstyrer.*

7, 1. *Det sagde min moder, at man skulde købe til mig et skib og glattede årer — at jeg skulde drage bort med vikinger, stå oprejst i stavnen, styre det dyre fartöj, lægge så i havn, hugge én og en til.*

2. Sǫgðuð, herkumbla sverriflagða brjótr, sumbleklu, þars blétuð dísir; því telk þik bragðvísan; leynduð alls til illa ókunna hjǫrrunna hugar fári; hafið of brugðit ilt bragð, Bárøðr = *Du sagde, kriger, at der var mangel på drik, hvor I offrede til diserne; derfor siger jeg du er listig; du har skjult dit slette sindelag for dig ubekendte mænd altfor slemt. Du har begået en slet handling, Bård.*

— bragðvísan þik — dísir;
leynduð alls til illa
ókunna hjǫrrunna,
ill halið bragð of brugðit,
Bároðr, hugar fári.

3 *(c. 923)*. Rístum rún á horni,
rjóðum spjǫll í dreyra,
þau velk orð til eyrna
óðs dýrs viðar róta;
drekkum veig, sem viljum,
vel glýjaðra þýja;
vita, hvé oss of eiri
ǫl þats Bárøðr signði.

4 *(c. 923)*. Ǫl ber mér, þvít Ǫlvi
ǫl gervir nú fǫlvan,
atgeira lætk úra
ýring of grǫn skýra;
ǫllungis kant illa,
oddskýs, fyr þér nýsa,
(rigna getr at regni)
regnþjóðr (Háars þegna).

5 *(c. 923)*. Svá hefk leystsk ór Lista
láðvarðaðar garði,
né fágak dul drjúgan,
dáðmildr ok Gunnhildar,
at þrifreynis þjónar
þrír nakkvarir Hlakkar,
til hásalar Heljar
helgengnir, fǫr dvelja.

6 *(c. 924)*. Upp skulum órum sverðum,
ulfs tannlituðr, glitra,
eigum dǫð at drýgja
í dalmiskunn fiska;
leiti upp til Lundar
lýða hverr sem bráðast,
gerum þar fyr sjǫt sólar
seið ófagran vigra.

7 *(c. 924)*. Farit hefk blóðgum brandi,
mér benþiðurr fylgði,

---

3. Rístum rún á horni, rjóðum spjǫll í dreyra; þau orð velk til róta eyrna-viðar óðs dýrs; drekkum veig vel glýjaðra þýja, sem viljum; vita, hvé ǫl, þats Bárøðr signði, of eiri oss = *Jeg rister en rune på hornet; jeg rødfarver de indristede ord i blod; de ord vælger jeg til hornets rod (dets øverste brede ende); jeg drikker de muntre tærners drik, som mig lyster; gad vide, hvorledes det øl, som Bård signede, bekommer mig.*

4. Ber mér ǫl, þvít ǫl gervir Ǫlvi nú fǫlvan; lætk ýring úra atgeira skýra of grǫn; kant ǫllungis illa nýsa fyr þér, oddskýs regnþjóðr; getr at rigna regni Háars þegna = *Bring mig øllet, ti øllet gör Ölve nu bleg; jeg lader hornets indhold strömme over min læbe. Du forstår slet ikke at se dig for, krigerske mand. Nu regner det med Asa-regn (ɔ: jeg digter en vise, og siger dig deri besked).*

5. Svá hefk leystsk dáðmildr ór garði Lista láðvarðaðar ok Gunnhildar — né fágak dul drjúgan —, at þrír nakkvarir þjónar Hlakkar þrifreynis dvelja fǫr helgengnir til hásalar Heljar = *Således er jeg sluppen, rig på dåd, ud af den norske konges og Gunnhilds gård — jeg nærer ingen stærk indbildning —, at omtrent tre tjænere af krigeren opsætter deres rejse, eftersom de ved døden er komne til Hels höje sal.*

6. Skulum glitra sverðum órum upp, ulfs tannlituðr; eigum at drýgja dǫð í fiska dal [ɔ: dalfiska] miskunn; lýða hverr leiti sem bráðast upp til Lundar; gerum þar ófagran vigra seið fyr sjǫt sólar = *Vi skal svinge vore*

ok gjallanda geiri,
gangr vas harðr af víkingum;
gerðum reiðir róstur,
rann eldr of sjǫt manna,
létum blóðga búka
í borghliði sœfask.

8 *(c. 924)*. Gerðum hølzti harða
hríð fyr Jótlands síðu,
barðisk vel sás varði
víkingr Dana ríki,
áðr á sund fyr sandi
snarfengr með lið drengja
austr af unnar hesti
Eyvindr of hljóp skreyja.

9 *(c. 925)*. Áleifr of kom jǫfri
ótt (víg) á bak flótta
(þingharðan frák þengil
þann), en feldi annan;
glapstígu lét gnóga
Goðrekr á mó troðna,
jǫrð spenr Engla skerðir
Alfgeirs und sik halfa.

10 *(c. 925)*. Gekk, sás óðisk ekki,
jarlmanns bani snarla
(þreklundaðr fell) Þundar
(Þórolfr) í gný stórum;
jǫrð grœr, en vér verðum,
Vínu nærr of mínum,
(helnauð es þat) hylja
harm, ágætum barma.

11 *(c. 925)*. Valkǫstum hlóðk vestan
vang fyr merkistangir;
ótt vas él þats sóttak
Aðjils blǫum naðri;
háði ungr við Engla

---

lynende sværd, kriger; vi har en dåd at udføre i sommer; enhver mand søge hurtigst muligt op til Lund; lad os dér för solsætstid udføre den uskönne spydsang.

7. Hefk farit blóðgum brandi ok gjallanda geiri — mér fylgði benþiðurr —, gangr vas harðr af víkingum; gerðum reiðir róstur, eldr rann of sjǫt manna; létum búka sœfask blóðga í borghliði = *Jeg har faret om med blodig klinge og gjaldende spyd; ravnen fulgte mig; vikingerne (vi) trængte voldsomt frem; ophidsede holdt vi kampe; ilden rasede hen over mænds boliger; vi lod de blodige kroppe blive livløse i borgeledet.*

8. Gerðum hølzti harða hríð fyr Jótlandssíðu — víkingr, sás varði Dana ríki, barðisk vel —, áðr snarfengr Eyvindr skreyja of hljóp á sund af unnar hesti með lið drengja fyr sandi austr = *Vi gjorde et meget hårdt angreb udenfor Jyllands (vest)kyst — den viking, som forsvarede Danernes rige, kæmpede tappert —, för den raske Eyvind skreyja sprang overbord af skibet med sine mænds skare udenfor den sandede kyst østerpå.*

9. Áleifr of kom ótt flótta á bak jǫfri, en feldi annan; frák þann þengil víg-þingharðan; Goðrekr lét troðna gnóga glapstígu á mó; Engla skerðir spenr halfa jǫrð Alfgeirs und sik = *Olaf bragte (den ene) fyrste(n) hurtig til at flygte og fældede den anden; jeg har hørt, at den konge var kraftig i kamp; Godrek har trådt mange fejlstier på jorden; Anglernes overvinder underkaster sig Alfgeirs halve land.*

10. Jarlmanns bani, sás óðisk ekki, gekk snarla í stórum Þundar gný; þreklundaðr Þórolfr fell; jǫrð grœr, nærr Vínu, of mínum ágætum barma, þat es helnauð, en vér verðum hylja harm = *Jarlens banemand, som intet frygtede, trængte kraftigt frem i den store kamp. Den modige Torolv faldt;*

Áleifr þrimu stála,
helt, né hrafnar sultu,
Hringr á vápnaþingi.

12 *(c. 925)*. Hrammtangar lætr
hanga
hrynvirgil mér brynju
Hǫðr á hauki troðnum
heiðis vingameiði;
rauðmeldrs kná ek reiða,
ræðr gunnvala bræðir,
gelgju seiðs á galga
geirveðrs, lofi at meira.

13 *(c. 925)*. Knǫttu hvarms af
harmi
hnúpgnípur mér drúpa,
nú fank þann, es ennis
ósléttur þær rétti;
gramr hefr gerðihǫmrum
grundar upp of hrundit,
sá 's mér ýgr af augum,
armsíma, mér, grímu.

14 *(c. 926)*. Ókynni vensk, ennis,
ung, þorðak vel forðum,
hauka klifs, at hefja,
Hlín, þvergnípur mínar;
verðk í feld, þás, foldar,
faldr kømr í hug skaldi
berg-„óneris", brúna
brátt miðstalli hváta.

15 *(c. 926)*. Sef, Skuldar felk
sjaldan,
sorg, Hlés vita, borgar,
í niðjerfi Narfa
nafn aurmýils,. dafnar,

---

jorden, nærved Vina, gror over min fortræffelige broder; det er mig en dødelig sorg, men jeg må skjule min smærte.

11. Hlóðk vestan vang valkǫstum fyr merkistangir; él þats sóttak Aðjils blǫum naðri vas ótt; ungr Áleifr háði stála þrimu við Engla; Hringr helt á vápnaþingi; ne sultu hrafnar = *I vesten opdyngede jeg valen på jorden foran fanestængerne; den storm var hæftig, hvormed jeg angreb Adils med det brune sværd; den unge Olaf holdt slag med Anglerne; Ring opretholdt våbentinget. Ravnene sultede ikke.*

12. Brynju Hǫðr lætr hrammtangar hrynvirgil hanga mér á heiðis vingameiði, hauki troðnum; ek kná reiða rauðmeldrs gelgju á geirveðrs seiðs galga; gunnvala bræðir ræðr at meira lofi = *Krigeren lader ringen hænge på min høgebetrådte arm; jeg bærer det røde guldbånd på min arm; krigeren (kongen) råder over så meget större ros.*

13. Hvarms hnúpgnípur knǫttu drúpa mér af harmi; nú fank þann, es rétti þær ósléttur ennis; gramr hefr of hrundit upp grímu grundar gerðihǫmrum mér armsíma; sá ýgr es mér af augum = *Öjenbrynene ludede på mig som klippeknuder på grund af min sorg; nu har jeg fundet ham, som kunde glatte de panderynker; kongen har bragt dem tilrette igen med guldringen; den uhygge er nu borte fra mine öjne.*

14. Ung hauka klifs Hlín vensk ókynni; þorðak vel forðum at hefja mínar ennis þvergnípur; verðk brátt hváta brúna foldar miðstalli í feld, þás berg-„óneris" -faldr kømr skaldi í hug = *Den unge kvinde vænner sig til ukendskab (holder sig borte fra mig); jeg havde fordum mod til at løfte mine öjenbryn; nu må jeg straks stikke næsen ned i min kappe, når Asgerd rinder mig ihu.*

15. Felk sjaldan nafn Hlés vita Skuldar í niðjerfi aurmýils Narfa —

þvít geir-Rótu gǫtva
gnýþings bragar fingrum
rógs at ræsis veigum
reifendr munu þreifa.

16 *(934)*. Þýborna kveðr þorna
þorn reið áar horna,
sýslir hann of sína
síngirnð Ǫnundr, mína;
naddhristir, ák nistis
norn til arfs of borna,
þigg þú auðkonr eiða,
eiðsœrt es þat, greiða.

17 *(934)*. Erfingi ræðr arfi
arfljúgr fyr mér svarfa,
mœtik hans ok heitum
hótun, Þyrnifótar;
nærgis simla sorgar
slík rǫ́n ek get hǫ́num,
vér deildum fjǫt foldar
fold væringja, goldin.

18 *(934)*. Nú hefr þrymrǫgnir
þegna
þróttharðr, en mik varðak
víti, várrar sveitar
vigelds tíu felda,
þvít sárlaxa Sýrar,
sendr ór minni hendi,
digr fló beint meðal bjúgra
bifþorn Ketils rifja.

19 *(934)*. Svá skyldi goð gjalda,
gram reki bǫnd af hǫndum,
reið sé rǫgn ok Óðinn,
rǫ́n míns féar hǫ́num;
folkmýgi lát flœja,

---

sorg sefborgar dafnar —, þvít geir-Rótu gǫtva gnýþings reifendr munu þreifa bragar fingrum at veigum rógs ræsis = *Jeg skjuler sjælden en kvindes navn i verset — sorgen i brystet trives —, ti krigerne (mændene) vil med digterfingre berøre (med deres indsigt i poesi forstå) krigsvækkerens (Odins) drik (digtet, verset).*

16. Þorna þorn kveðr mína horna áar reið þýborna; hann Ǫnundr sýslir of sína síngirnð; naddhristir, ák nistis norn of borna til arfs; þat es eiðsœrt; þigg þú auðkonr greiða eiða = *Manden erklærer min hustru for trælbåren; han Önund tænker kun på (er ganske ledet af) sin egen havesyge; kriger, jeg har en hustru, der er ægtefødt til arv (at arve); det kan der aflægges ed på; modtag, rige mand, hurtige eder.*

17. Erfingi Þyrnifótar ræðr svarfa arfljúgr arfi fyr mér; mœtik hans hótun ok heitum, — nærgis ek get slík rǫ́n goldin hǫ́num; vér deildum fold foldar fjǫtværingja „simla sorgar" = *Tornefods arving berøver mig arven og lyver sig den til — men jeg møder hans trusler og truen —, når jeg end kan gengælde ham sligt ran; vi har stredes om guldet(?).*

18. Nú hefr vígelds þrym-rǫgnir þróttharðr felda tíu þegna várrar sveitar, en varðak mik víti, þvít digr sárlaxa Sýrar bifþorn, sendr ór hendi minni, fló beint meðal bjúgra rifja Ketils = *Nu har den kraftige kriger fældet 10 mænd af vor skare, men jeg slap for ulykken, ti det tykke spyd, skudt ud af min hånd, flöj lige ind imellem Ketils krumme ribben.*

19. Bǫnd reki gram af hǫndum, svá skyldi goð gjalda hǫ́num rǫ́n míns féar; reið sé rǫgn ok Óðinn; landáss, lát folkmýgi flœja af jǫrðum; Freyr ok Njǫrðr leiðisk lofða stríði, þanns grandar vé = *Guderne jage kongen bort; således skulde de gengælde ham ranet af mit gods; magterne og Odin*

Freyr ok Njǫrðr, af jǫrðum,
leiðisk lofða stríði,
landǫ́ss, þanns vé grandar.

20 *(934)*. Lǫgbrigðir hefr lagða,
lindalfs, fyr mér sjǫlfum,
blekkir brœðra søkkva
brúðfang, vega langa;
Gunnhildi ák gjalda,
greypt 's hennar skap, þenna,
ungr gatk ok læ launat,
landrekstr, bili grandat.

21 *(934)*. Sǫtum lyngs til lengi,
ljósheims of bǫr þeima,
meirr varðak fé forðum,
fjarð-ǫlna hlut skǫrðum,
áðr Berg-Ǫnund benjum
bensœfðan létk venjask;
Bors niðjar feltk beðju
blóði Hadds ok Fróða.

22 *(934)*. Bǫrðumk vér, né virðak,
vígleiptr sonar, heiptir,
Blóðøxar rauðk blóði
bǫðmildr ok Gunnhildar;
þar fellu þó þollar
þréttán lagar mána,
stendr af styrjar skyndi
starf, á einum karfa.

23 *(934)*. Þel hǫggr stórt fyr stáli
stafnkvígs á veg jafnan
út með éla meitli
andœrr jǫtunn vandar,
en svalbúinn selju
sverfr eirar vanr þeiri
Gestils ǫlpt með gustum
gandr of stáli ok brandi.

24 *(936)*. Kominn emk á jó Ívu
angrbeittum veg langan
ǫldu enskrar foldar

---

være (ham) vrede; land-gud, lad folkeundertrykkeren flygte fra sine jorder; Frey og Njord hade den mændenes fjende, der krænker helligdommen.

20. Lǫgbrigðir hefr lagða langa vega fyr mér sjǫlfum; brúðfang lindalfs blekkir brœðra søkkva; ák gjalda Gunnhildi þenna landrekstr — hennar skap 's greypt —; gatk ungr grandat bili ok launat læ = *Lovbryderen har tildelt mig lange veje bort (herfra); krigerens hustru lokker brodermorderen (Erik); det er Gunnhild — hendes sind er grumt —, som jeg har denne landsforvisning at takke; som ung kunde jeg handle rask og lönne svigefuld adfærd (mod mig).*

21. Sǫtum til lengi of skǫrðum hlut þeima lyngs fjarðǫlna ljósheims bǫr — meirr varðak forðum fé, — áðr létk Berg-Ǫnund venjask bensœfðan benjum; feltk beðju Bors niðjar blóði Hadds ok Fróða = *For længe har jeg fundet mig i at måtte undvære mit overfor denne mand — kraftigere har jeg fordums værget mit gods —, för jeg lod Berg-Önund, dødelig såret, vænne sig til sårene; jeg har givet Odins hustru (jorden) en hovedbedækning af Hadds og Frodes blod.*

22. Vér bǫrðumk; rauðk bǫðmildr vígleiptr blóði sonar Blóðøxar ok Gunnhildar; né virðak heiptir; þar fellu þó þréttán lagar mána þollar á einum karfa; starf stendr af styrjar skyndi = *Vi kæmpede; jeg rødfarvede kamplysten sværdet i Blodokses og Gunnhilds söns blod; jeg ænsede ikke deres fjendskab; der faldt dog 13 mænd pa én karve; krigeren (jeg) udfører et stort arbejde.*

23. Andœrr vandar jǫtunn hǫggr jafnan stórt þel út fyr stáli á stafnkvígs veg með éla meitli, en svalbúinn eirar vanr selju gandr sverfr þeiri

atsitjanda at vitja;
nú hefr siskelfir sjalfan
snarþǫtt Haralds áttar
við ofrhuga yfrinn
undar bliks of fundinn.

25 *(936)*. Erumka leitt,
þótt ljótr séi,
hjalma klett,
hilmir, þiggja;
hvar 's sás gat
af gǫfuglundum
œðri gjǫf
allvalds syni?

26 *(936)*. Svartbrúnum lét sjónum,
sannspár, hugins vára,
hugr tjóðum mjǫk mága,
mǫgnuðr Egil fagna;
arfstóli knák Ála
attgǫfguðum hattar
fyr rógnaðra regni
ráða nú sem áðan.

27 *(938)*. Urðumk leið en ljóta
landbeiðaðar reiði;
syngrat gaukr, ef glamma
gamm veit of sik þramma;
þar nautk enn sem optarr
arnstalls sjǫtul-bjarnar;
hnígrat allr, sás holla
hjalpendr of fǫr gjalpar.

28 *(938)*. Esa Friðgeiri fœri,
fǫrum holms á vit sǫrvar
(skulum banna) mjǫk (manni
mey) ørlygi at heyja;

Gestils ǫlpt með gustum of stáli ok brandi = *Den rasende storm hugger stadig voldsomt med bygemejslen dybe huller i havet(?) foran stavnen på skibets vej, og den kolde, skånselsløse storm bringer det skib i vånde med pustene hen over stavn og stavnfigur.*

24. Emk kominn langan ǫldu veg á angrbeittum Ívu jó at vitja atsitjanda enskrar foldar; nú hefr sískelfir undar bliks við yfrinn ofrhuga of fundinn sjalfan snarþǫtt Haralds áttar = *Jeg er kommen over den lange bølgevej på det krydsende skib for at besøge ham, der sidder som hersker i Anglernes land; nu har krigeren (jeg) med dristigt mod truffet Haralds egen sön.*

25. *Det er mig ikke ukært, fyrste, at modtage mit hoved, uagtet det er stygt; hvor findes den, der af en höjsindet kongesön har modtaget en mere fremragende gave?*

26. Hugins vára mǫgnuðr lét Egil fagna svartbrúnum sjónum; sannspár hugr mága tjóðum mjǫk; knák ráða nú sem áðan attgǫfguðum Ála hattar arfstóli fyr rógnaðra regni = *Krigeren lod Egil fryde sig over (beholde til glæde for sig) de mörkladne öjne; min svogers (Arinbjörns) forudseende sind støttede mig i höj grad; jeg råder nu som tilforn over mit hoved, jeg har arvet og som tilhører en ædel slægt, for krigeren (Erik).*

27. En ljóta reiði landbeiðaðar urðumk leið; gaukr syngrat, ef veit glamma gamm þramma of sik; þar nautk enn sem optarr arnstalls sjǫtulbjarnar; hnígrat allr, sás gjalpar holla hjalpendr of fǫr = *Landkræverens (Eriks) stygge vrede blev mig ukær; gøgen synger ikke, når den ved, at en hund lusker omkring den; der nød jeg atter engang Arinbjörns hjælp; den segner ikke helt, der har trofaste hjælpere på færden.*

28. Esa Friðgeiri mjǫk fœri at heyja ørlygi — fǫrum holms á vit, sǫrvar!, skulum banna manni mey —, við þann Gǫndlar élhvǫtuð, es bítr

við þanns bítr ok blótar
bǫnd élhvǫtuð Gǫndlar,
alfeigum skýtr œgir
augum, skjǫld, of bauga.

29 *(938)*. Esat lítillar Ljóti,
leik ek við hal bleikan
við bifteini, bœnar,
brynju, rétt at synja;
búumk til vígs, en vægðar
vǫn lætka ek hǫnum,
skapa verðum vit skjǫldu
skœru-drengr á Mœri.

30 *(938)*. Hǫggum hjalta vendi,
hœfum rǫnd með brandi,
reynum randar mána,
rjóðum sverð í blóði,
stýfum Ljót af lífi,
leikum sárt við bleikan,
kyrrum kappa errinn
(komi ǫrn á hræ) jǫrnum.

31 *(938)*. Fyrir þykki mér, fúra
flóðstøkkvandi, nøkkvat,
hræðisk hodda beiðir
happlauss, fara kappi;
stendrat fast, sás frestar,
fleindǫggvar stafr, hǫggum;
vábeiða ferr víðan
vǫll fyr rotnum skalla.

32 *(938)*. Fell sás flest et illa,
fót hjó skald af Ljóti,
ulfgrennir hefr unnit,
eir veittak Friðgeiri;
séka lóns til launa
logbrjótanda í móti;
jafn vas mér í gný geira
gamanleikr við hal bleikan.

---

skjǫld ok blótar bǫnd; bauga œgir of skýtr alfeigum augum = *Fridgeir har ikke kræfter nok til at kæmpe — lad os, folk, gå til holmgangen — vi vil formene manden møen —, med den kriger, der gnaver skjoldet og ofrer til afguder; manden drejer de öjne, der helt er hjemfaldne til døden.*

29. Esat rétt at synja Ljóti lítillar bœnar; ek leik við bleikan hal við bifteini brynju; búumk til vígs, en ek lætka hǫnum vǫn vægðar; vit verðum, skœru-drengr, skapa skjǫldu á Mœri = *Det er ikke rigtigt at nægte Ljot en ringe bön; jeg leger med den blege mand med sværdet (spydet); jeg er beredt til kamp, men jeg giver ham intet håb om skånsel; vi skal, ufredsmand, danne vore skjolde (ved hug give dem en ny form) her på Möre.*

30. *Lad os hugge med sværdet, ramme skjoldet med klingen, prøve sværdet og rødfarve det i blod; lad os hugge Ljot ihjæl, lege smærtefuldt med den blege; lad os bringe den kvikke helt til ro med sværdet; örnen besøge hans krop.*

31. Fúra flóðstøkkvandi, kappi þykki mér fara nøkkvat fyrir; happlauss hodda beiðir hræðisk; fleindǫggvar stafr, sás frestar hǫggum, stendrat fast; vábeiða ferr víðan vǫll fyr rotnum skalla = *Gavmilde mand, jeg synes helten viger vel meget for mig; den heldberøvede godskræver er bange: krigeren, som opsætter sine hug, står ikke fast; den slette karl flygter fra den ene ende af holmen til den anden for den hårløse skalde.*

32. Ulfgrennir, sás hefr unnit flest et illa, fell; skald hjó fót af Ljóti: veittak Friðgeiri eir; séka til launa lóns logbrjótanda í móti; mér vas jafn gamanleikr í geira gný við bleikan hal = *Den kriger, der har gjort sig skyldig i alt det værste, faldt; skjalden huggede benet af Ljot: jeg har*

33 *(938)*. Beitat nú, sás brugðum,
blár Dragvendill randir,
af því eggjar deyfði
Atli, framm, enn skammi;
neyttak afls við ýti
ǫrmálgastan hjǫrva,
jaxlbróður létk eyða,
ek bar sauð, af nauðum.

34 *(938)*. Sjalfráði lét slœður
silki drengr of fengit
gollknappaðar greppi,
getk aldri vin betra;
Arinbjǫrn of hefr árnat
eirarlaust, eða meiri
sið man seggr of fœðask
slíkr, oddvita ríki.

35 *(951)*. Títt erum verð at vátta,
vætti berk, at hættak,
þung, til þessar gǫngu,
þinn, kinnalǫ́ minni;
margr velr gestr, þars gistir,
gjǫld, finnumk vér sjaldan,
(Ármóði liggr) œðri
(ǫlðra dregg í skeggi).

36 *(951)*. Drekkum ór, þótt Ekkils
eykríðr beri tíðum
horna sund at hendi,
hvert full, bragar Ulli,
leifum vætr, þótt Laufa
leikstœrir mér fœri
hrosta tjǫrn í horni,
horns, til dags at morni.

---

skaffet Fridgeir fred; jeg vænter ingen lön af ham derfor; det var mig som en gammensleg i kampen med den blege mand.

33. Beitat nú blár Dragvendill, sás brugðum framm, randir, af því at Atli enn skammi deyfði eggjar; neyttak afls af nauðum við ǫrmálgastan hjǫrva ýti; létk jaxlbróður eyða; „ek bar sauð" = *Den brune Dragvendil, som jeg svang frem, bed nu ikke skjoldet, ti Atle den korte døvede æggen; jeg var da nødtvungen til at anvende mine kræfter overfor den tungerappe kriger; jeg lod tanden forøde . . . . . (resten uforståelig).*

34. Drengr lét of fengit sjalfráði greppi gollknappaðar silkislœður; getk aldri betra vin; Arinbjǫrn of hefr árnat eirarlaust oddvita ríki; sið man slíkr seggr eða meiri of fœðask = *Af egen fri vilje har den brave mand givet skjalden (mig) en silkekappe med guldknapper; aldrig får jeg nogen bedre ven; Arinbjörn har uden at skåne sig erhvervet en fyrstes magt; sent vil en sådan, endsige en större mand fødes.*

35. Erum títt at vátta verð þinn; berk þung vætti kinnalǫ́ minni, at hættak til þessar gǫngu; margr gestr velr œðri gjǫld þars gistir; vér finnumk sjaldan; ǫlðra dregg liggr í skeggi Ármóði = *Jeg har lyst til at vidne om dit måltid (og drik); jeg bærer et vægtigt vidnesbyrd ved min kindvæske, at jeg begav mig ud på denne vovelige rejse; mangen gæst giver en bedre lön, hvor han gæster, men vi vil sjælden mødes; ølbærmen sidder i Årmods skæg.*

36. Drekkum hvert full ór, þótt Ekkils eykríðr beri tíðum horna sund at hendi bragar Ulli; leifum vætr horns, þótt Laufa leikstœrir fœri mér hrostatjǫrn í horni til dags at morni = *Jeg tömmer hvert fyldt (horn), selv om manden bringer uafladelig skjalden øllet; jeg levner intet, selv om krigeren bringer mig øl i horn lige til daggry i morgen.*

37 *(951)*. Nýtr illsǫgull ýtir
armlinns konu sinnar,
oss 's við ógnar hvessi
óttalaust, ok dóttur;
þeygi munt við þenna
þykkjask verðr fyr drykkju
grepp, skulum á veg vappa
vítt, svágǫru hlíta.

38 *(951)*. Skalat maðr rúnar rísta,
nema ráða vel kunni;
þat verðr mǫrgum manni,
es of myrkvan staf villisk;
sák á telgðu tálkni.
tíu launstafi ristna,
þat hefr lauka lindi
langs oftrega fengit.

39? *(951)*. Veizt, ef ferk með fjóra,
færat sex þás vexli
hlífa hneitiknífum
hjaldrgoðs við mik roðnum,
en ef ek em með átta,
esat þeir tolf, es skelfi
at samtogi sverða
svartbrúnum mér hjarta.

40 *(c. 965)*. Bǫrðumk einn við átta,
en við ellifu tysvar,
svá fingum val vargi,
varðk einn bani þeira;
skiptumk hart af heiptum
hlífar skelfiknífum;
létk af emblu aski
eld valbasta kastat.

41 *(c. 970)*. Þverra nú, þeirs þverðu,
þingbirtingar Ingva,
(hvar skalk mildra manna)

---

37. Illsǫgull ýtir armlinns nýtr konu sinnar ok dóttur; oss es óttalaust við ógnar hvessi; þeygi munt þykkjask verðr hlíta svágǫru við þenna grepp fyr drykkju; skulum vappa vítt á veg = *Den ondttalende mand kan takke sin kone og datter (at han ikke bliver værre behandlet); jeg nærer ingen frygt for denne krigsmand; dog vil du ikke synes at du har fortjænt at være tilfreds med dette overfor denne skjald (som lön) for drikken; jeg begiver mig nu på langfart.*

38. *En skal ikke riste runer, medmindre han forstår at tyde dem rigtig; det hændes mangen mand, at han tager fejl af en dunkel stav (rune); jeg så på de glattede gæller ti lönstave ristede; det er dem, der har skaffet kvinden den lange kummer.*

39. Veizt, ef ferk með fjóra, færat sex, þás vexli við mik roðnum hlífa hjaldrgoðs hneitiknífum; en ef ek em með átta, esat þeir tolf, es skelfi mér svartbrúnum hjarta at sverða samtogi = *Vid, at har jeg fire med mig, gives der ikke seks, der (med held) kan kæmpe mod mig med blodige sværd; men hvis jeg har otte, gives der ikke sådanne tolv, der bringer mit, den sortbrynedes, hjærte til at bæve, hvor sværd trækkes mod hinanden.*

40. *Ene kæmpede jeg med otte, og to gange mod elleve; jeg bleve ene deres banemand; således skaffede jeg ulven val; vi udvekslede kraftige hug i vrede med sværdene; jeg kastede sværdet(?) ud af hånden(?).*

41. Nú þverra Ingva þingbirtingar, þeirs þverðu máreitar dag, hvar skalk leita mildra manna?, þeir es fyrir handan eyneglða jarðar gjǫrð hegldu mér hauks háfjǫll digulsnjávi við orðum = *Nu tager de krigere af i tal.*

máreitar dag (leita?),
þeir es hauks fyr handan
háfjǫll digulsnjávi
jarðar gjǫrð við orðum
eynegldа mér hegldu.

42 *(c. 965).* Ákkak erfinytja
arfa mér til þarfan,
mik hefr sonr of svikvinn
(svik telk í því) kvikvan;
vel mátti þess vatna
viggríðandi bíða,
es hafskíða hlœði
hljótendr of mik grjóti.

43 *(978).* Spanðak jǫrð með orðum
endr Steinari ór hendi,
ek þóttumk þá orka
arfa Geirs til þarfar;
mér brásk minnar systur
mǫgr, hétumk þá fǫgru,
máttit bǫls of bindask
Blundr, ek slíkt of undrumk.

44 *(c. 980).* Vals hefk vǫ́fur helsis,
váfallr em ek skalla,
blautr erum bergifótar
borr, en hlust es þorrin.

45 *(c. 980).* Hvarfak blindr of branda
biðk eirar Syn geira
þanns berk harm á hvarma
hnitvǫlum mér sitja,
es jarðgǫfugr orðum
orð mín konungr forðum
hafði grams at gamni
geirs Hamðis mik framði.

46 *(c. 980).* Langt þykki mér,
ligg einn saman

---

som forminskede guldet — hvor skal jeg søge gavmilde mænd —, de, som hinsides det øopfyldte hav lod sølvet falde over mine arme for mine skjaldeord.

42. Ákkak arfa erfinytja mér til þarfan; sonr hefr of svikvinn mik kvikvan; telk svik í því; vel mátti vatna viggríðandi bíða þess, es hafskíða hljótendr hlœði grjóti of mik = *Jeg har en mig lidet nyttig arving; min sön har bedraget mig; jeg regner det for svig; manden havde godt kunnet vænte til man dannede min stengravhöj.*

43. Spanðak endr jǫrð með orðum Steinari ór hendi; ek þóttumk þá orka til þarfar Geirs arfa; mǫgr systur minnar brásk mér; Blundr máttit of bindask bǫls; ek of undrumk slíkt; hétumk þá fǫgru = *Jeg fratog fordums Steinar landet med ord; jeg mente da at udføre det til bedste for Geirs sön; min søsters sön har svigtet min tillid; Blund kunde ikke holde sig fra uret; jeg undres over sligt. Han lovede mig dengang alt godt.*

44. Hefk vǫ́fur helsis vals; ek em váfallr skalla; erum blautr bergifótar borr, en hlust es þorrin = *Jeg vakler i min gang som en töjret hest; jeg er tilböjelig til at falde til fare for mit skaldede hoved; tungen har mistet sin kraft og hørelsen er gået tabt.*

45. Hvarfak blindr of branda; biðk geira eirar Syn sitja mér þann harm, es berk á hvarma hnitvǫlum; jarðgǫfugr konungr, es hafði forðum orð mín at gamni, framði mik Hamðis geirs grams orðum = *Jeg vakler blind omkring ildstedet; jeg beder kvinden finde sig i den ulykke, jeg bærer på mine öjne (blindheden); den land-ædle konge, som fordums morede sig over mine digterord, har hædret mig med guld.*

46. *Mig falder tiden lang; jeg, ældgamle gamling, ligger alene fjærnt*

karl afgamall
firr konungs vǫrnum,
eigum ekkjur
allkaldar tvær,
en þær konur
þurfu blossa.

Ubestemmeligt brudstykke.

47. Vrǫngu, varrar Gungnis
varrar lungs of stunginn.

Jórunn skåldmær.

Norsk. Den første halvdel af det 10. årh.

Sendibítr.

1. Bragningr réð í blóði,
beið herr konungs reiði,
(hús lutu) opt (fyr eisum)
óþjóðar slǫg rjóða.

2. Haralds frák Halfdan spyrja
herðibrǫgð, en lǫgðis
sýnisk svartleitr reyni
sjá bragr, ens hárfagra.

3. Þvít ríkr konungr rekka,
reyr undlagar dreyra
mǫrðs þás merkja þorðu
magnendr, bjósk at fagna.

4. Hvar vitu einka ǫrvir
ǫrveðrs frama gǫrvan
tinglrýrǫndum tungla
tveir jǫfrar vegmeira?,
an geðharðir gerðu
golls landrekar þollum
(upp angr of hófsk yngva)
óblinds fyr lof Sindra.

---

fra kongens værn; jeg har to meget kolde 'enker' (hæle), og de kvinder trænger til varme fra ilden.

47. *Vrangt; Gungnis læber(?) — — —; skibets — — — stukket.*

[J. sk.] 1. Bragningr réð opt rjóða slǫg í blóði óþjóðar; herr beið reiði konungs; hús lutu fyr eisum = *Fyrsten rødfarvede ofte våbnene i de slettes blod; folk pådrog sig kongens vrede; bygninger sank i grus for flammerne.*

2. Frák Halfdan spyrja herðibrǫgð Haralds ens hárfagra, en sjá bragr sýnisk lǫgðis reyni svartleitr = *Jeg har hørt, at Halfdan erfarede Harald den hårfagres kraftige handlinger — men dette digt synes krigeren sortladent.*

3. Þvít ríkr konungr rekka bjósk at fagna, þás morðs magnendr þorðu merkja undlagar reyr dreyra = *Ti heltenes mægtige konge beredte sig til at glæde sig, da krigerne vovede at rødfarve spydene i blod.*

4. Hvar vitu einka ǫrvir tveir jǫfrar gǫrvan vegmeira frama ǫrveðrs tungla tinglrýrǫndum?, an geðharðir landrekar gerðu golls þollum fyr lof óblinds Sindra; angr yngva of hófsk upp = *Hvor kender to meget gavmilde (raske) fyrster nogen hæderfuldere forfremmelse ydet krigerne, end (den som) de modige fyrster ydede mændene for den klartskuende Sindres lovdigt; kongens sorg (årsag til vrede) fjærnedes.*

5. Hróðr vann hringa stríðir
Haralds framm kveðinn ramman;
Gotþormr hlaut af gæti
góð laun kveðins óðar;
raunframra brá rimmu
runnr skjǫldunga gunnar;
áðr bjósk herr til hjǫrva
hreggs dǫglinga tveggja.

Gunnhildr konungamóðir.

Norsk. Det 10. årh.

Lausavísa.

Hǫ́ reið á bak bǫru,
borðhesti konr vestan,
konungr léta brim bíta
bǫrð, es gramr hefr Fjǫrðu.

Hakon den gode.

Konge i Norge 936—61.

Vel launa mér mínir
menn, œxlum styr þenna —
hríð vex Hamðis klæða,
hodd ok rekna brodda.

---

5. Hringa stríðir vann kveðinn framm ramman hróðr Haralds; Gotþormr hlaut góð laun kveðins óðar af „gæti"; gunnar runnr brá rimmu raunframra skjǫldunga; áðr bjósk herr tveggja dǫglinga til hjǫrva hreggs = *Krigeren fremsagde (fuldførte) Haralds kraftige digt; Guttorm fik også en god lön for det fremsagte digt af fyrsten; krigeren gjorde ende på de meget kraftige fyrsters strid; för havde de to kongers hære forberedt sig til kamp.*

[G. k.] Hǫ́-konr reið vestan borðhesti á bak bǫru; konungr léta brim bíta bǫrð, es gramr hefr Fjǫrðu = *Hakon red vestfra på plankehesten (skibet) ud på bølgens ryg; kongen lod ikke brændingen bide (hul på; sluge) stavnen, siden fyrsten har landet i Fjordene.*

[H. g.] Vel launa mínir menn mér hodd ok rekna brodda; œxlum þenna styr; hríð Hamðis klæða vex = *Vel lönner mine mænd mig (det givne) guldet og de (sølv) omviklede spyd; vi udfører denne kamp; kampen stunder til. [Svar på Eyvinds lv. 3].*

Goþþormr sindri.

Norsk. Det 10. årh.

Hákonardrápa.

1. Bifrauknum trað bekkjar
blárǫst konungr ára;
mætr hlóð mildingr Jótum
mistar vífs í drífu;
svangœðir rak síðan,
sótti, Jalfaðs flótta,
hrókr giljaðar hylja
hrafnvíns at mun sínum.

2. Almdrósar fór eisu
élrunnr mǫrum sunnan
trjónu tingls á grœna
tveim einum selmeina,
þás ellifu allar
allreiðr Dana skeiðar
valsendir hrauð vandar,
víðfrægr at þat síðan.

3. Selund náði þá síðan
sóknheggr und sik leggja
vals ok Vinða frelsi
víð Skáneyjar síðu.

4. Skattgilda vann skyldir
skautjalfaðar Gauta;
gollskýflir vann gjǫflastr
geirveðr í fǫr þeiri.

5. Ok sóknhattar setti
svellrjóðr at því fljóði
Ónars, eiki grónu,
austr geðbœti hraustan,
þann es áðr frá Írum
íðvandr of kom skíðum

---

1. Konungr trað bekkjar blárǫst bifrauknum ára; mætr mildingr hlóð Jótum í mistar vífs drífu; Jalfaðs svangœðir rak síðan flótta; hrókr hrafnvíns hylja sótti at mun sínum „giljaðar" = *Kongen betrådte havets blå vej med årenes rystende trækdyr (skibene); den udmærkede fyrste nedlagde Jyderne i kampen; krigeren forfulgte derpå de flygtende, men ravnen søgte hen til den lokkende føde.*

2. Almdrósar eisu élrunnr fór tveim einum tinglsmǫrum sunnan á grœna trjónu selmeina, þás vandar valsendir, víðfrægr síðan at þat, hrauð allreiðr allar ellifu skeiðar Dana = *Krigeren begav sig på to skibe alene til Sællands grønne næs sydfra, da krigeren, som siden blev vidt berömt, havde med heftigt mod fuldstændig ryddet 11 danske krigsskibe.*

3. Sóknheggr náði þá síðan leggja und sik Selund ok Skáneyjarsíðu, víð frelsi Vinða vals = *Krigeren opnåde da at underkaste sig Sælland og Skånes kyst, de vidstrakte tilflugtsteder for Vendernes udvalgte mandskab.*

4. Skyldir skautjalfaðar vann Gauta skattgilda; gjǫflastr gollskýflir vann geirveðr í þeiri fǫr = *Skibets styrer gjorde Göterne sig skatskyldige; den meget gavmilde guldøder havde kampe på det tog.*

5. Ok sóknhattar svellrjóðr setti hraustan geðbœti austr at því fljóði Ónars, eiki grónu, þann es, íðvandr salbrigðandi Sveigðis, of kom áðr liði svanvangs skíðum þangat frá Írum = *Og krigeren (Hakon) gjorde den*

salbrigðandi Sveigðis
svanvangs liði þangat.

6. Valþagnar lét vegnum
vígnestr saman bresta
handar vafs of hǫfðum
hlymmildingum gildir;
þar gekk Njǫrðr af Nirði
nadds hámána raddar
valbrands víðra landa
vápnunduðum sunda.

7. Almdrógar varð œgis
opt sinn (en ek þess minnumk)
barma ǫld fyr Baldri
bensíks vita ríkis;
bǫðsœkir helt bríkar,
brœðr, sínum, ok flœðu
undan, allar kindir
Eireks, á haf snekkjum.

8. Hræddr fór hjǫrva raddar
herr fyr malma þverri;
rógeisu gekk ræsir
ráðsterkr framarr merkjum;
gerra gramr í snerru
geirvífa sér hlífa,
hinns yfrinn gat jǫfra
óskkvánar byr mána.

---

tapre brave mand til hersker i østen over den del af landet, bevokset med ege, den retskafne kriger, som för var kommen med sit mandskab på skibene fra Irerne (Irland).

6. Gildir handar vafs lét vígnestr bresta saman of hǫfðum vegnum valþagnar hlymmildingum; Njǫrðr nadds hámána raddar gekk þar af Nirði valbrands sunda víðra landa vápnunduðum = *Den gavmilde fyrste lod spyd støde bragende sammen over hovederne på de dræbte krigere; krigeren gik dér bort fra den anden kriger (Guthorm) som våbenbidt.*

7. Ǫld barma almdrógar œgis varð opt sinn — en ek minnumk þess — vita ríkis fyr bensíks Baldri; bǫðsœkir bríkar helt snekkjum sínum á haf, ok brœðr, allar kindir Eireks, flœðu undan = *Krigerens brodersönner måtte ofte — jeg mindes det — få magten at føle fra krigerens side; krigeren styrede sine krigsskibe ud på havet, og brødrene, alle Eriks sönner, flygtede for ham.*

8. Herr fór hræddr fyr hjǫrva raddar malma þverri; rógeisu ræsir gekk ráðsterkr framarr merkjum; gramr gerra hlífa sér í geirvífa snerru, hinn jǫfra, es gat yfrinn byr mána óskkvánar = *Hæren flygtede ræd for krigeren; han trængte handlekraftig frem foran fanerne; kongen skåner sig ikke i kampen, hin blandt konger, som fik et overmål af mod.*

Eyvindr Finnsson skáldaspillir.

Norsk skjald, 10. årh. (d. omkr. 990).

1. Hákonarmál *(961).*

1. Gǫndul ok Skǫgul
sendi Gauta-týr
at kjósa of konunga,
hverr Yngva ættar
skyldi með Óðni fara
ok í Valhǫll vesa.

2. Bróður fundu Bjarnar
í brynju fara,
konung enn kostsama,
kominn und gunnfana,
drúpðu dolgráar,
en darraðr hristisk,
upp vas þá hildr of hafin.

3. Hét á Háleygi
sems á Holmrygi
jarla einbani,
fór til orrostu;
gótt hafði enn gǫfgi
gengi Norðmanna
œgir Eydana,
stóð und árhjalmi.

4. Hrauzk ór hervǫðum,
hratt á vǫll brynju,
vísi verðungar,
áðr til vígs tœki;
lék við ljóðmǫgu,
skyldi land verja
gramr enn glaðværi,
stóð und gollhjalmi.

5. Svá beit þá sverð
ór siklings hendi
váðir Váfaðar,
sem í vatn brygði;
brǫkuðu broddar,
brotnuðu skildir,
glumruðu gylfringar
í gotna hausum.

---

1. *Gøte-Ty (Odin) sendte Gondul og Skogul for at vælge mellem konger, hvem af Yngves æt der skulde drage til Odin og (for bestandig) være i Valhal.*

2. *De fandt Björns broder iføre sig brynjen, kongen med de herlige egenskaber, stående under banneret; spydene sænkede sig, og de rystede; da blev kampen begyndt.*

3. *Jarlers enebane havde opfordret Håløger som Holmryger; han drog til kamp; Ødanernes ætstore truer nød Nordmændenes gode følge; han stod under metalhjælmen.*

4. *Mændenes fyrste kastede hærklæderne, kastede brynjen på marken, för han begyndte kampen; han spøgte med mændene, han skulde værge sit land, den muntre konge; han stod med guldhjælmen på.*

5. *Således bed da sværdet i fyrstens hånd på hærklæderne som om det var vand det blev stukket i; broddene bragede, skjolde brast, sværdene rungede i mændenes hoveder.*

6. Trǫddusk tǫrgur
fyr Týs ok bauga
hjalta harðfótum
hausar Norðmanna;
róma varð í eyju,
ruðu konungar
skírar skjaldborgir
í skatna blóði.

7. Brunnu beneldar
í blóðgum undum,
lutu langbarðar
at lýða fjǫrvi;
svarraði sárgymir
á sverða nesi,
fell flóð fleina
í fjǫru Storðar.

8. Blendusk við roðnum
und randar himni,
Skǫglar veðr léku
við ský of bauga,
umðu oddláar
í Óðins veðri,
hné mart manna
fyr mækis straumi.

9. Sǫtu þá dǫglingar
með sverð of togin,
með skarða skjǫldu
ok skotnar brynjur,
vasa sá herr
í hugum ok átti
til Valhallar vega.

10. Gǫndul þat mælti,
studdisk geirskapti:
vex nú gengi goða,
es Hǫkoni hafa
með her mikinn
heim bǫnd of boðit.

11. Vísi þat heyrði,
hvat valkyrjur mæltu
mærar af mars baki,
hyggiliga létu
ok hjalmaðar sǫtu
ok hǫfðusk hlífar fyrir.

12. Hví þú svá gunni
skiptir, Geir-Skǫgul,
órum þó verðir gagns frá
goðum?

---

6. *Skjolde så vel som hoveder trådtes under krigerens (Hakons) og Nordmændenes hårde hjaltefødder (klingerne); der blev kamp på øen; kongerne rødfarvede de skinnende skjoldborge i mændenes blod.*

7. *Sværdene flammede i de blodige vunder; sværdene sneg sig ind til mændenes liv; blodströmmen bruste på skjoldene; blodet fyldte Stords strandbred.*

8. *Skoguls storme (de gensidige angreb) blandedes med hinanden under de røde skjolde og spillede mod dem; blodbølgerne bruste i kampen; mange segnede i slaget.*

9. *Fyrsterne sad da med dragne sværd, med skårede skjolde og sønderskudte brynjer; den hær var ikke vel tilfreds og skulde nu drage til Valhal.*

10. *Gondul talte, hun støttede sig til spydskaftet: „nu vokser gudernes følge, eftersom guderne har indbudt Hakon med en stor hær.“*

11. *Kongen hørte, hvad de navnkundige valkyrjer, på hesteryggen, sagde, de tede sig forstandig og sad med hjælme på og holdt skjoldene foran sig.*

12. *„Hvorfor har du afgjort kampen så, Geir-Skogul; jeg havde dog af*

Vér því vǫldum,
es velli helt
en þínir fiandr flugu.

13. Ríða vit skulum,
kvað en ríkja Skǫgul,
grœnna heima goða,
Óðni at segja,
at nú mun allvaldr koma
á hann sjalfan at séa.

14. Hermóðr ok Bragi,
kvað Hroptatýr,
gangið í gǫgn grami,
þvít konungr ferr,
sás kappi þykkir,
til hallar hinig.

15. Ræsir þat mælti,
vas frá rómu kominn,
stóð allr í dreyra drifinn:
illúðigr mjǫk
þykkjumk Óðinn vesa,
séumk vér hans of hugi.

16. Einherja grið
skalt þú allra hafa,
þigg þú at ǫ́sum ǫl;
jarla bági,
þú átt inni hér
átta brœðr — kvað Bragi.

17. Gerðar órar,
kvað enn góði konungr,
viljum vér sjálfir hafa;
hjalm ok brynju
skal hirða vel,
gótt 's til gǫrs at taka.

18. Þá þat kyndisk,
hvé sá konungr hafði
vel of þyrmt véum,
es Hǫ́kon bǫ́ðu
heilan koma
rǫ́ð ǫll ok regin.

19. Góðu dœgri
verðr sá gramr of borinn,
es sér getr slíkan sefa,

guderne fortjænt sejr.“ — „Vi volder det, at du beholdt slagmarken og at dine fjender flygtede.“

13. *„Vi vil ride, sagde den mægtige Skogul, til gudernes grönne hjem, at melde Odin, at nu vil kongen komme for at se ham selv.“*

14. *„Hermod og Brage — sagde Odin —, går ud imod fyrsten, ti der kommer en konge, der tykkes en helt, hid til hallen.“*

15. *Fyrsten sagde, han var kommen fra kampen og stod der helt blodbestænkt: „ondsindet synes mig Odin være; jeg er bange for hans sindelag.“*

16. *„Alle Einherjers fred skal du nyde; modtag drikkelag her hos aserne; jarlers modstander, du har her inde 8 brødre,“ sagde Brage.*

17. *„Vore rustninger — sagde den gode konge — vil vi selv beholde; sin hjælm og brynje skal man passe godt på; det er godt at have alt sit på rede hånd.“*

18. *Da erfaredes det, hvor godt den konge havde skånet helligdommene, da alle de styrende magter bød Hakon velkommen.*

19. *I en god stund bliver den fyrste født, der besidder et sådant sind; hans tid vil altid mindes for det gode.*

hans aldar
mun æ vesa
at góðu getit.

20. Mun óbundinn
á ýta sjǫt
fenrisulfr fara,
áðr jafngóðr
á auða trǫð
konungmaðr komi.

21. Deyr fé,
deyja frændr,
eyðisk land ok láð;
siz Hǫkon
fór með heiðin goð,
mǫrg es þjóð of þéuð.

2. Háleygjatal *(c. 985).*

1. Viljak hljóð
at Hǫars líði,
meðan Gillings
gjǫldum yppik,
meðan hans ætt
í hverlegi
galga farms
til goða teljum.

2. Hinn es Surts
ór sǫkkdǫlum
farmǫgnuðr
fljúgandi bar.

3. Þann skaldblœtr
skattfœri gat
ása niðr
við jarnviðju;
þás þau meir
í Manheimum
skatna vinr
ok Skaði byggðu.

4. Sævar beins,
ok sunu marga
Ǫndurdís
við Óðni gat.

5. Þás útrǫst
jarla bági
Belja dolgs
byggva vildi.

---

20. *Fenrisulven vil ubunden fare løs på menneskenes boliger, för en så god konge indtager den tomme plads.*

21. *Fæ dør, frænder dør, land og folk forgår; siden Hakon drog til de hedenske guder, må mange lide nød.*

2, 1. *Jeg ønsker lyd til mit digt, medens jeg fremfører sangen, så længe jeg opregner hans (Hakon jarls) slægt til guderne i digtet.*

2. *Den, som den kraftige rejsende (Odin) flyvende førte bort fra jættens daldyb [der er tale om digterdrikken].*

3. *[Om Odins sön Sæming] Den skattebringer (jarl) avlede asernes ætling, dyrket af skjalde, med jættekvinden, da de, mændenes ven og Skade, fremdeles bode i Manheim.*

4. *(forts.) . . . søbenets (stenens), og skigudinden (Skade) fik mange sönner med Odin.*

5. *[Usikkert om hvem, Godgest?] . . da jarlernes modstander vilde bebo Freys udrast (søkyst el. ø ved kysten; eller: da Freys modstander [Surt, jætten] vilde bebo jarlens udrast?)*

6. En Goðlaugr
grimman tamði
við ofrkapp
austrkonunga
Sigars jó,
es synir Yngva
menglǫtuð
við meið reiddu.

7. Ok náreiðr
á nesi drúpir
vingameiðr,
þars víkr deilir,
þar 's, fjǫlkunt
of fylkis hrør,
steini merkt
Straumeyjarnes.

8. Ok sá halr
at Hǫ́ars veðri
hǫsvan serk
hrísgrisnis bar.

9. Varð Hǫ́kon,
Hǫgna meyjar
viðr, vápnberr,
es vega skyldi,
ok sinn aldr
í odda gný
Freys ǫ́ttungr
á Fjǫlum lagði.

10. Ok þar varð,
es vinir fellu
magar Hallgarðs,
manna blóði
Stafaness
við stóran gný
vinar Lóðurs
vágr of blandinn.

11. Ok Sigurð,
hinn 's svǫnum veitti
hróka bjór
Haddingja vals
Farmatýs,
fjǫrvi næmðu
jarðráðendr
á Ǫglói.

12. Ok ǫðlingr
„í ǫlun jarðar
alnar orms“
ófælinn varð

---

6. *[Om Håløge-„kongen“ Godløg]. Men Godløg måtte, på grund af østkongernes (de svenske kongers) voldsomhed, tæmme Sigars hest (galgen), da Yngves sönner hængte ringøderen i træet.*

7. *(forts.) Og den ligbærende galge luder på næsset, der adskiller to vige; dér er Strömønæs, meget bekendt af kongens grav, mærket med stenen.*

8. *(Usikkert om hvem). Og den mand var iført ulvens grå særk i kampen (han var en* ulfheðinn*).*

9. *[Om Hákon jarl Grjótgarðsson]. Krigeren, Hakon, blev våbenbidt, da han skulde kæmpe, og Freys ætling nedlagde sit liv i en kamp på Fjalir.*

10. *(forts.) Og dér, hvor Grjotgardssönnens venner faldt, blev bugten ved Stafanæs blandet med mændenes blod under den hæftige kamp.*

11. *[Om Sigurd jarl, d. 962]. Og Sigurd, ham som gav ravnene* (svǫnum Farmatýs) *blod* (Haddingja vals *[= Haddingernes]* hróka bjór), *berøvede landets beherskere livet på Öglo.*

12. *(forts.) Og fyrsten, den uforfærdede . . . . (uforstål.), blev berøvet livet, hvor kongerne sveg Tys ætling mod tro og love.*

lífs of lattr,
þars landrekar
Týs ǿttung
í tryggð sviku.

13. Þar varð minstr
meinvinnǫndum
Yngvifreys
ǫndverðan dag
fagnafundr,
es flota þeystu
jarðráðendr
at Eydǫnum,

14. þás sverðalfr
sunnan kníði
lagar stóð
at liði þeira.

15. Þeims alt austr
til Egða býs
brúðr val-Týs
und bœgi liggr.

16. Jólna sumbl
enn vér gǿtum,
stillis lof,
sem steinabrú.

3. Lausavísur.

1 *(961)*. Blóðøxar téa beiða
brakþings fetilstinga
(oss gerask hnept) ens hvassa
hefnendr (setu efni);
heldr es vant, en ek vilda
veg þinn konungr, segja
(fǫum til fornra vápna
fljótt) hersǫgu drótni.

2 *(961)*. Samira, Njǫrðr, enn
norðarr,
naddregns, hvǫtum þegni
(vér getum bili at bǫlva)
borðmœrar skæ fœra;
nú 's þats rekr á Rakna
rymleið flota breiðan
(grípum vér í greipar
gunnborð) Haraldr sunnan.

---

13. *[Jomsvikingeslaget]. Dér blev intet glædesmøde om morgenen for krigerne, da landets styrere (Hakon og Erik) lod deres flåde storme frem mod Ødanerne,*

14. *(forts.), da krigeren (Sigvalde) førte med kraft sine skibe sydfra mod deres hær.*

15. *[Om Hakon jarl]. Han, i hvis magt hele landet lige øst (syd) til Agdernes bo nu er.*

16. *Et digt har jeg endnu opnået (tilvejebragt), fyrstens lov, stærkt som en stenbro.*

3, 1. Hefnendr ens hvassa Blóðøxar téa beiða fetilstinga brakþings; setu efni gerask oss hnept; es heldr vant segja drótni hersǫgu, en ek vilda veg þinn konungr; fǫum fljótt til fornra vápna = *Den hvasse Blodøkses hævnere ønsker kamp; tid og lejlighed til at sidde i ro bliver os trang; det er meget vanskeligt at mælde herskeren ufred, men jeg vilde kun din hæder, konge. Lad os straks gribe de gamle våben i hånd.*

2. Samira hvǫtum þegni, naddregns Njǫrðr, fœra borðmœrar skæ enn norðarr; vér getum at bǫlva bili; nú 's þats Haraldr rekr sunnan breiðan flota á Rakna rymleið; vér grípum gunnborð í greipar = *Det sömmer sig ikke,*

3 *(961)*. Lýtr fyr lǫngum spjótum
lands folk; bifask randir;
kveðr oddviti oddum
Eyvindar lið skreyju.

4 *(961)*. Baðat valgrindar vinda
veðrheyjandi Skreyju,
gumnum hollr né golli,
Gefnar sinni stefnu —
ef sólspenni svinnan
sigrminnigr vilt finna,
fram halt, Njóts, at nýtum
Norðmanna gram, ranna.

5 *(961)*. Veitk, at beit enn bitri
byggving meðaldyggvan
bulka skíðs ór bǫðum
benvǫndr konungs hǫndum;
ófælinn klauf Ála
éldraugs skarar hauga
gollhjǫltuðum galtar
grǫnduðr Dana brandi.

6 *(961-62)*. Fyrr rauð Fenris varra
flugvarr konungr sparra
(malmhríðar svall meiðum
móðr) í Gamla blóði,
þás óstirfinn arfa
Eiríks of rak (geira
nú tregr gæti-Gauta
grams fall) á sæ alla.

7 *(c. 962)*. Litt kvǫðu þik láta
landvǫrðr, es brast, Hǫrða,
benja hagl á brynjum,

---

kriger, for den raske mand at flytte skibet (-ene) endnu længere nordpå; vi forbander enhver given efter; netop nu fører Harald sydfra på havet en bred flåde; vi tager vore skjolde i hånd.

3. Lands folk lýtr fyr lǫngum spjótum; randir bifask; oddviti kveðr oddum lið Eyvindar skreyju = *Landets befolkning bukker under for de lange spyd; skjoldene ryster; hærføreren (kong Hakon) hilser med oddene (spydene) på Eyvind skreyjas mandskab. [Jfr. Hákon góði].*

4. Valgrindar Gefnar veðrheyjandi, hollr gumnum né golli, baðat Skreyju vinda stefnu sinni, — „ef sigrminnigr vilt finna svinnan Njóts ranna sólspenni, halt fram at nýtum gram Norðmanna" = *Krigeren, huld mod mænd, grum mod guld, bad Skreyja om ikke at forandre sin retning — „hvis du, kampvillig, ønsker at træffe den kloge kriger, så styr lige frem imod Nordmændenes dygtige konge."*

5. Veitk, at enn bitri benvǫndr beit ór bǫðum hǫndum konungs meðaldyggvan bulka skíðs byggving; grǫnduðr Dana klauf ófælinn gollhjǫltuðum brandi skarar hauga Ála galtar él-draugs = *Jeg ved, at det hvasse sværd, svunget med bægge kongens hænder, bed den lidet brave skibs-beboer (viking; Alf askmand vistnok); Danernes fjende, aldrig sky, kløvede med sit guldhjaltede sværd krigerens hoved.*

6. Fyrr rauð flugvarr konungr Fenris varra sparra í blóði Gamla — móðr svall malmhríðar meiðum —, þás óstirfinn of rak alla arfa Eiríks á sæ; nú tregr fall grams geira gæti-Gauta = *Før rødfarvede den flugtsky konge sværdet i Gamles blod — modet svulmede hos krigerne —, da den venlige (konge) drev alle Eriks sönner ud på havet. Nu volder kongens fald krigerne sorg.*

7. Kvǫðu þik, Hǫrða landvǫrðr, láta geð falma lítt, es benja hagl brast á brynjum, — almar bugusk —, þás fullegg fetla svell gullu ófolgin endr

(bugusk almar) gœð falma,
þás ófolgin ylgjar
endr ór þinni hendi
fetla svell til fyllar
fullegg, Haraldr, gullu.

8 *(c. 965).* Bǫrum, Ullr, of alla,
ímunlauks, á hauka
fjǫllum Fýrisvalla
fræ Hǫkonar ævi;
nú hefr folkstríðir Fróða
fáglýjaðra þýja
meldr í móður holdi
mellu dolgs of folginn.

9 *(c. 965).* Fullu skein á fjǫllum
fallsól bráa vallar
Ullar kjóls of allan
aldr Hǫkonar skǫldum;
nú 's alfrǫðull elfar
jǫtna dolgs of folginn
(rǿð eru ramrar þjóðar
rík) í móður líki.

10 *(c. 965).* Einn dróttin hefk
åttan
jǫfurr dyrr an þik fyrra
(bellir bragningr elli)
biðkat mér ens þriðja;
trúr vask tyggja dýrum,
tveim skjǫldum lékk aldri,
fyllik flokk þinn stillir,
fellr á hendr mér elli.

11 *(c. 965).* Skyldak, skerja foldar
skíðrennandi, síðan
þursa týs frá þvísa
þinn góðan byr finna,

ór hendi þinui, Haraldr, til fyllar ylgjar = *Man sagde, at du, Hördernes hersker, ikke lod dit mod svigte, da pilene bragede på brynjerne — buerne spændtes —, da de blottede, fuldskarpe sværd för rungede i din hånd, Harald, til mættelse for ulvinden.*

8. Bǫrum fræ Fýrisvalla á hauka fjǫllum of alla ævi Hǫkonar, ímunlauks Ullr; nú hefr folkstríðir of folginn meldr fáglýjaðra þýja Fróða í holdi móður mellu dolgs = *Vi bar guld på vore arme i Hakons hele levetid, o kriger; nu har folkefjenden skjult guldet i jorden.*

9. Fallsól bráa vallar Fullu skein of allan aldr Hǫkonar á Ullar kjóls fjǫllum skǫldum; nú 's elfar alfrǫðull of folginn í líki móður jǫtna dolgs; rǿð ramrar þjóðar eru rík = *Guldringene skinnede Hakons hele levetid på skjaldenes arme; nu er guldet skjult under mulde. De mægtiges handlinger er uomstødelige.*

10. Einn dróttin hefk áttan fyrra an þik, jǫfurr dyrr, biðkat mér ens þriðja; elli bellir, bragningr; vask trúr dýrum tyggja; lékk aldri tveim skjǫldum; fyllik flokk þinn, stillir; elli fellr á hendr mér = *Jeg har haft én herre för dig, herlige konge; jeg ønsker mig ikke en tredje; alderdommen er trykkende, konge; jeg var trofast mod den udmærkede konge; jeg har aldrig legt med to skjolde; jeg slutter mig til din skare, fyrste; jeg begynder at blive gammel.*

11. Skyldak síðan frá þvísa finna þinn þursa týs byr góðan, skerja foldar skíðrennandi, es verðum selja þér, valjarðar veljandi, lyngva mens látr, þats minn faðir átti lengi = *Nu skulde jeg herefter altid mærke dit velvillige sind (mod mig), søfarende konge, siden jeg tvinges til at udlevere dig, ringvælger(?), den ring, som min fader så længe havde ejet.*

es, valjarðar, verðum,
veljandi, þér selja
lyngva mens þats lengi
látr minn faðir átti.

12 *(o. 970)*. Snýr á Svǫlnis vǫ́ru,
svá hǫfum inn sem Finnar
birkihind of bundit
brums, at miðju sumri.

13 *(o. 970)*. Lǫ́tum langra nóta
lǫgsóta verfótum
at spáþernum sporna
sporðfjǫðruðum norðan;
vita, ef akrmurur jǫkla,
ǫl-Gerðr, falar verði,
ítr, þærs upp of róta
unnsvín, vinum mínum."

14 *(o. 970)*. Fengum feldarstinga
fjǫrð ok galt við hjǫrðu,
þanns álhimins útan
oss lendingar sendu;
mest selda ek mínar
við mævǫrum sævar
(hallæri veldr hvǫ́ru)
hlaupsildr Egils gaupna.

Glúmr Geirason.

Islandsk skjald omkr. 950—75.

1. Kvad om Erik blodøkse *(för 950)*.

1 *(stev?)*. Brandr fær logs ok landa
lands Eiríki banda.

2. Hafði fǫr til ferju
fróðr Skáneyjar góða

12. Snýr at miðju sumri á Svǫlnis vǫ́ru; svá hǫfum sem Finnar of bundit inn brums birkihind = *Det sner på jorden midt om sommeren; som Lapperne har vi måttet binde gederne ind i staldene.*

13. Lǫ́tum lǫgsóta sporna norðan verfótum at sporðfjǫðruðum spáþernum langra nóta; vita, ef jǫkla akrmurur, þærs unnsvín of róta upp, verði falar vinum mínum, ítr ǫl-Gerðr = *Lad os lade havhesten (skibet) træde med sine søfødder nordfra hen til (for at erhværve) sildene (de lange træknæts tærner med fiskehaler); lad os se, om ikke sildene, som skibene har øst op af havet, fås tilkøbs hos mine venner, herlige kvinde.*

14. Fengum feldarstinga ok galt við fjǫrðhjǫrðu, þanns álhimins lendingar sendu oss útan; ek selda mest mínar hlaupsildr Egils gaupna við mævǫrum sævar; hallæri veldr hvǫ́ru = *Jeg tog min kappenål, som Islænderne havde sendt mig fra deres land derude, og solgte den for sild; jeg måtte sælge alle mine pile for sild [her er en leg med ordene for pil og sild]. Uåret volder et og andet.*

1, 1. Brandr fær Eiríki lands banda logs ok landa = *Sværdet skaffer Erik guld og lande.*

2. Fróðr ferju bakka blakkríðandi hafði barnungr farna þaðan góða fǫr til Skáneyjar; ráðvandr rógeisu ræsir vann sendan sverðbautinn her seggja kindar Gauti á Skotlandi = *Den kyndige søkriger havde endnu i barnealderen*

blakkríðandi bakka
barnungr þaðan farna;
rógeisu vann ræsir
ráðvandr á Skotlandi
sendan seggja kindar
sverðbautinn her Gauti.

2. Gráfeldardrápa *(c 970).*

1. Hlýði, hapta beiðis,
hefk, mildingar, gildi;
því biðjum vér þagnar,
þegna tjón at fregnum.

2. Dolgeisu rak dísar,
drótt kom mǫrg á flótta,
gumna vinr at gamni
gjóðum írskar þjóðir;
foldar rauð ok feldi
Freyr í manna dreyra
sverð, vas sigr of orðinn,
seggi mækis eggjar.

3. Austrlǫndum fórsk undir
allvaldr, sás gaf skǫldum,
(hann fekk gagn at gunni)
gunnhǫrga, slǫg, mǫrgum;
slíðrtungur lét syngva
sverðleiks reginn, ferðir
sendi gramr at grundu
gollvarpaða, snarpar.

4. Hilmir rauð und hjalmi
heina laut á Gautum;
þar varð í gný geira
grundar vǫrðr of fundinn.

5. Austr rauð jǫfra þrýstir
orðrakkr fyr bý norðan
brand, þars bjarmskar kindir,
brinnanda, sák rinna;

---

gjort et godt tog derfra (hjemmefra) til Skåne; den retskafne kriger fik i Skotland sendt en sværdbidt skare af krigere til Odin.

2, 1. Mildingar hlýði, hefk gildi hapta beiðis; því biðjum vér þagnar, at fregnum tjón þegna = *Fyrsterne høre efter; jeg har et digt (at fremføre); derfor beder jeg om tavshed, fordi jeg har erfaret mændenes (Harald gråfelds) undergang.*

2. Gumna vinr rak írskar þjóðir at gamni gjóðum dolgeisu dísar; mǫrg drótt kom á flótta; sverðfoldar Freyr rauð mækis eggjar í manna dreyra ok feldi seggi; sigr vas of orðinn = *Mændenes ven forfulgte irske skarer til fryd for ravnene; en talrig krigerskare tog (havde taget) flugten; krigeren rødfarvede sværdets ægge i mænds blod og fældede dem; sejren blev vunden.*

3. Allvaldr, sás gaf mǫrgum skǫldum gunnhǫrga, fórsk undir slǫg austrlǫndum; hann fekk gagn at gunni; sverðleiks reginn lét snarpar slíðrtungur syngva; gramr sendi ferðir gollvarpaða at grundu = *Kongen, som gav mange skjalde skjolde, vovede sig under våbnene i de østlige lande; han vandt sejr i kampen; krigeren lod de hvasse skedetunger (sværdene) synge; fyrsten førte skarer af mænd til (det hjemsøgte) land.*

4. Hilmir rauð heina laut á Gautum und hjalmi; þar varð grundar vǫrðr of fundinn í geira gný = *Fyrsten med hjælmen på rødfarvede sværdet i Gøternes blod; dér traf man landets beskytter i kamp.*

5. Orðrakkr jǫfra þrýstir rauð brand austr fyr norðan brinnanda bý

gótt hlaut gumna sættir,
geirveðr, í fǫr þeiri,
ǫðlingi feksk ungum
orð, á Vínu borði.

6. Braut við brynju njóta
bág rifjunga Sǫ́gu,
naddskúrar vas nœrir,
Nóregs konungr stóra;
valgaltar lét velta
vargfœðandi marga,
ofvæginn réð jǫfra,
jafnborna sér þorna.

7. Mælti, mætra hjalta
malm-Óðinn sá, blóði,
þróttar orð, es þorði
þjóðum vǫll at rjóða —
víðlendr of bað vinda
verðung Haraldr sverðum,
frægt þótti þat flotnum
fylkis orð, at morði.

8. Heinþyntan lét hvína
brynjeld at þat brynju
foldar vǫrðr, sás fyrðum
fjǫrnharðan sik varði.

9. Varð á víðu borði
viggjum hollr at liggja
gætir Glamma sóta
garðs ey Limafjarðar;
sendir fell á sandi
sævar bals at Halsi
(olli jǫfra spjalli)
orðheppinn (því morði).

10. Hjoggusk hvárir tveggja
heggir mækis eggja,

þars sák bjarmskar kindir rinna; gumna sættir hlaut gótt orð í þeiri fǫr; ungum ǫðlingi feksk geirveðr á Vínu borði = *Den orddjærve fyrste rødfarvede sværdet i Østerleden nord for den brændende by (bygd?), hvor jeg så Bjarmerne flygte; mændenes forliger erhværvede sig ry på det tog; den unge konge havde en kamp på Dwinas bred.*

6. Konungr Nóregs braut bág rifjunga Sǫ́gu við stóra brynju njóta; [hann] vas naddskúrar nœrir; vargfœðandi lét marga valgaltar þorna, jafnborna sér, velta; ofvæginn réð jǫfra = *Norges konge yppede strid i og ved kamp med overmodige (mægtige) mænd; han var en* k r i g e r; *ulvefóderen lod mange krigere, af lige så höj byrd som han selv, bide i græsset; uimodståelig overmandede han fyrsterne.*

7. Mætra hjalta malm-Óðinn, sá es þorði at rjóða vǫll blóði þjóðum, mælti þróttar orð — víðlendr Haraldr of bað verðung vinda sverðum at morði; flotnum þótti þat orð fylkis frægt = *Krigeren, som havde mod til at rødfarve marken i mændenes blod, sagde det om kraft vidnende ord — den vidtherskende Harald bød sin hird at drage sværdene til kamp; det kongens ord syntes søkrigerne berömmeligt.*

8. Foldar vǫrðr, sás varði sik fyrðum fjǫrnharðan, lét heinþyntan brynju brynjeld hvína at þat = *Landets beskytter, der værgede sig overmåde tappert mod mændene, lod derefter det skarpslebne sværd suse.*

9. Hollr gætir Glamma sóta varð at liggja eygarðs viggjum á víðu borði Limafjarðar; orðheppinn sendir sævar bals fell á sandi at Halsi; jǫfra spjalli olli því morði = *Den venlige søkriger kom til at ligge med sine skibe på Limfjordens vidtstrakte bred; den fyndige gavmilde fyrste faldt på strandbredden ved Hals. Jarlen (Hakon) voldte det drab.*

varð í gǫgn at ganga
geirdrótt Haraldr þeiri.

11. Fellumk hǫlf, þás hilmis
hjǫrdrífa brá lífi
(réðat oss til auðar)
auðvǫn (Haralds dauði),
en ek veit, at hefr heitit
hans bróðir mér góðu
(séa getr þar til sælu
seggfjǫlð) hvaðarr tveggja.

12. Þar vas (þrafna byrjar
þeim stýrðu goð Beima)
sjalfr í sœkialfi
Sigtýr Atals dýra.

13. Kunni tolf, sás, tanna,
tíðum, Hallinskíða
ógnar-stafr, of jǫfra,
íþróttir, framm sótti.

14 *(stev)*. Vigeisu tekr vísa
valfall Haralds alla.

3. Lausavísa *(961—62)*.

Vel hefr hefnt, en (hafna
hjǫrs berdraugar fjǫrvi)
folkrakkr of vant fylkir
framligt, Haraldr Gamla,
es dǫkkvalir drekka
dolgbrands (fyr ver handan
roðin sák benja rauðra
reyr) Hǫkonar dreyra.

---

10. Hvárir tveggja mækis eggja heggir hjoggusk; Haraldr varð at ganga í gǫgn þeiri geirdrótt = *Krigerne på bægge sider huggede hinanden ned; Harald måtte gå frem imod den krigerskare (der angreb).*

11. Fellumk hǫlf auðvǫn, þás hjǫrdrífa brá lífi hilmis, dauði Haralds réðat oss til auðar, en ek veit, at hvaðarr tveggja bróðir hans hefr heitit mér góðu; þar getr seggfjǫlð séa til sælu = *Det halve rigdomshåb tilintetgjordes for mig, da kampen gjorde ende på kongens liv; Haralds død blev mig ikke til berigelse; men jeg ved, at bægge hans brødre har lovet mig gode gaver; dér (hos dem) vænter mange mænd sig rigdom.*

12. Þar vas sjalfr Sigtýr í sœkialfi Atals dýra; goð stýrðu þeim byrjar þrafna Beima = *Dér var selve Odin i søkrigeren; guderne styrede den kriger.*

13. Ógnar-stafr tanna Hallinskíða, sás sótti tíðum framm of jǫfra, kunni tolf íþróttir = *Den gavmilde fyrste, der tit og ofte overgik andre fyrster, forstod sig på tolv idrætter.*

14. — *giver ingen sammenhængende mening; stevet har vel bestået af 4 linjer, hvoraf kun disse to er bevarede.*

3. Vel hefr Haraldr hefnt Gamla, en of vant framligt, folkrakkr fylkir — hjǫrs berdraugar hafna fjǫrvi —, es dolgbrands dǫkkvalir drekka dreyra Hǫkonar; sák reyr rauðra benja roðin fyr ver handan = *Godt har Harald hævnet Gamle, men du, kampmodige fyrste, udførte en herlig dåd (mændene mister livet), da du bevirkede, at ravnene drikker Hakons blod. Jeg så de blodige spyd rødfarves hinsides havet.*

Kormákr Ǫgmundarson.

Islandsk skjald c. 930—70.

1. Sigurðardrápa *(o. 960).*

1. Heyri sonr á, Sýrar,
sannreynis, fentanna,
ǫrr, greppa lætk uppi
jastrin, Haralds, mína.

2. Meiðr es mǫrgum œðri
morðteins í dyn fleina;
hjǫrr fær hildibǫrrum
hjarls Sigurði jarli.

3. Eykr með ennidúki
jarðhljótr día fjarðar
breyti, hún sás, beinan,
bindr; seið Yggr til Rindar.

4. Svall, þás gekk með gjallan
Gauts eld, hinn 's styr beldi,
glaðfœðandi Gríðar,
Gunnr; komsk Urðr ór brunni.

5. Hróðr gerik of mǫg mæran
meir Hǫkonar fleira;
haptsœnis geldk hǫnum
heið; sitr Þórr í reiðu.

6. Hafit maðr ask né eskis
afspring með sér þingat
fésæranda at fœra
fats; véltu goð Þjatsa;

---

1. Heyri ǫrr sonr sannreynis Haralds á — lætk uppi mína fentanna Sýrar greppa jastrín = *Hakons raske sön høre til — jeg fremfører mit digt.*

2. Meiðr mørðteins es mǫrgum œðri í dyn fleina; hjǫrr fær hildibǫrrum Sigurði jarli hjarls = *Krigeren er ypperligere end mange (tilsammen) i kampen; sværdet skaffer den krigsraske Sigurd jarl land.*

3. Jarðhljótr, sás bindr hún, eykr beinan día fjarðar breyti með ennidúki; Yggr seið til Rindar = *Jarlen, som hejser sejlet til toppen, udmærker (har udmærket) den redebonne digter (mig) med et pandebånd. Odin fik Rind ved sejd.*

4. Gunnr svall, þás Gríðar glaðfœðandi, hinn 's beldi styr, gekk með gjallan Gauts eld; Urðr komsk ór brunni = *Kampen rasede, da krigeren, som holdt slag, trængte frem med det gjaldende sværd; Urd kom op af brønden.*

5. Gerik meir fleira hróðr of mæran mǫg Hǫkonar; geldk hǫnum haptsœnis heið; Þórr sitr í reiðu = *Fremdeles digter jeg mere om Hakons navnkundige sön; jeg giver ham et digt; Tor sidder i sin vogn.*

6. Hafit maðr ask né eskis fats afspring með sér þingat at fœra fésæranda; goð véltu Þjatsa; hver kind myni of bægjask við vés vægi-valdi; því fagnar fens fúr-Rǫgnir; Gramr vá til menja = *Man tage ikke med sig mad eller drikke til den gavmilde mands hjem; guderne overlistede Tjatse; hvem skulde vel kunne stille sig op imod ham, som beskytter helligdommen; det er den gavmilde jarl glad ved; Gram tilkæmpede sig skatten.*

hver myni vés við valdi
vægi kind of bægjask;
þvi fúr-Rǫgnir fagnar
fens; vá Gramr til menja.

7. Algildan biðk aldar
allvald of mér halda
ýs bifvangi Yngva
ungr; fór Hroptr með Gungni.

2. Lausavísur.

(alle fra omtr. 955—70).

1. Nú varðk mér í mínu
(menreið) jǫtuns leiði
(réttumk risti) snótar
ramma ǫ́st fyr skǫmmu;
þeir munu fœtr at fári
fald-Gerðar mér verða
(alls ekki veitk ella)
optarr an nú (svarra).

2. Brunnu beggja kinna
bjǫrt ljós á mik drósar
(oss hlœgir þat eigi)
eldhúss of við feldan,
en til ǫkla svanna
ítrvaxins gatk líta
(þrǫ́ muna oss of ævi
eldask) hjá þreskeldi.

3. Brámáni skein brúna
brims und ljósum himni
Hristar, hǫrvi glæstrar,
haukfránn á mik lauka,
en sá geisli sýslir
síðan gollmens Fríðar
hvarma tungls ok hringa
Hlínar óþurpt mína.

---

7. Biðk ungr algildan allvald Yngva aldar halda of mér ýs bifvangi; Hroptr fór með Gungni = *Jeg, som er ung, beder den udmærkede styrer af Yngves slægt at holde sin hånd over mig. Hropt havde Gungne i hånden.*

2, 1. Nú varðk mér fyr skǫmmu ramma ǫ́st í mínu jǫtuns snótar leiði; menreið réttumk risti; þeir fœtr fald-Gerðar munu optarr verða mér at fári an nú; ella veitk alls ekki svarra = *Nu mærkede jeg (opstod der hos mig) for nylig en stærk kærlighed i mit sind; kvinden strakte sin vrist frem mod mig; de kvindens fødder vil oftere end nu blive mig farlige; eller også ved jeg slet intet med hensyn til kvinden.*

2. Bjǫrt ljós beggja kinna drósar brunnu á mik of feldan eldhúss við — oss hlœgir þat eigi —, en gatk líta til ǫkla ítrvaxins svanna hjá þreskeldi; þrǫ́ muna eldask oss of ævi = *Kvindens to strålende öjne så luende på mig henover brændebunken — det bringer mig ikke glæde — og nede ved tærskelen kunde jeg se den herligt byggede møs ankler; længsel (efter hende) vil hos mig aldrig blive gammel (stadig være lige frisk).*

3. Brámáni lauka brims Hristar, hǫrvi glæstrar, skein und ljósum brúna himni haukfránn á mik, en sá geisli hvarma tungls gollmens Fríðar sýslir síðan mína óþurpt ok hringa Hlínar = *Den hörsmykkede kvindes öjenstråler skinnede under den lyse pande, som høgens öjne, mod mig, men de møens öjnes stråler vil herefter volde både mig og hende fortræd*

4. Hófat lind (né leynðak)
liðs (hyggju því striði)
— bands mank beiði-Rindi —
baugsœm af mér augu,
þás húnknarrar hjarra
happ-þægi-Bil krapta
helsisœm at halsi
Hagbarðs á mik starði.

5. Eitt lýti kvazk Áta
eldbekks á mér þekkja
Eir of aptanskœrur
allhvít, ok þó litit —
haukmœrar kvað hári
Hlín vel borin mínu
(þat skyldak kyn kvinna
kenna) sveipt í enni.

6. Svǫrt augu berk sveiga
snyrti-Grund til fundar
(þykkik erma Ilmi
allfǫlr) ok lǫ́ sǫlva;
þó hefk mér hjá meyjum,
men-Grund, komit stundum,
hrings við Hǫrn at manga
hagr, sem drengr enn fagri.

7. Ǫl-Sǫ́gu metk auga
annat, beðjar Nǫnnu
þats í ljósu líki
liggr, hundraða þriggja,
þann metk hadd, es (hodda)
hǫrbeiði-Sif greiðir,
(dýr verðr fægi-Freyja),
fimm hundraða snimma.

8. Alls metk auðar þellu
Íslands, þás mér grandar,
Húnalands ok handan
hugstarkr sem Danmarkar;

---

4. Baugsœm líðs lind hófat augu af mér — mank bands beiði-Rindi; né leynðak því hyggju striði —, þás helsisœm hjarra krapta húnknarrar happ-þægi-Bil starði á mik at halsi Hagbarðs = *Den ringprydede kvinde tog ikke öjnene fra mig — jeg husker hende, og jeg skjulte ikke den sjælsvånde —, da den halsringsmykkede mø, der vandt i tavlspillet, stirrede på mig ved Hagbards hals.*

5. Eitt lýti kvazk allhvít Áta eldbekks Eir þekkja á mér of aptanskœrur, ok þó lítit — haukmœrar Hlín, vel borin, kvað hári mínu sveipt í enni; skyldak kenna þat kvinna kyn = *Den lyse kvinde sagde i aftenskumringen, at hun på mig kunde få öje på én, og dog en ringe, lyde — hun, den höjbårne kvinde, sagde, at jeg havde en krøllet lok i panden; jeg skulde tro jeg kendte den art tænkemåde hos kvinder.*

6. Berk svǫrt augu ok sǫlva lǫ́ til fundar sveiga snyrti-Grund; þykkik erma Ilmi allfǫlr; þó hefk komit mér stundum hjá meyjum, men-Grund, hagr, sem drengr enn fagri, at manga við hrings Hǫrn = *Jeg bærer sorte öjne og bleg lød til møde med den smukke kvinde; hun synes jeg er meget bleg; dog har jeg stundom vundet kvinders gunst, mø, og ikke staet tilbage for de smukke svende i at føre elskovstaler med kvinder.*

7. Metk annat auga ǫl-Sǫ́gu, þats liggr í ljósu líki beðjar Nǫnnu, þriggja hundraða, þann hadd, es hǫrbeiði-Sif greiðir, metk snimma fimm hundraða; hodda fægi-Freyja verðr dýr = *Jeg vurderer møens ene öje, som ligger i hendes lyse legeme, til tre hundreder, og det hår, som kvinden reder, uden betænkning til fem hundreder; møen bliver dyr.*

8. Metk alls auðar þellu, þás grandar mér, hugstarkr Íslands ok Húna-

verð es Engla jarðar
Eir háþyrnis geira
(sól-Gunni metk svinna
sunds) ok Íra grundar.

9. Léttfœran skalt láta
(ljóst vendi mar) Tósti
móðr of miklar heiðar
minn hest und þér rinna;
makara 's mér at mæla,
an mórauða sauði
of afréttu elta,
orð mart við Steingerði.

10. Saurfirðum kom svarðar
sefþeys at mér Freyja
(grepps reiðu mank góða)
geir teins skarar beina;
þó vǫ́rum vér þeiri
þǫll hyltinga vallar
(minnumk Eir at unna
unnfúrs) meðalkunnir.

11. Góðr þykkir soðinn mǫrr
syni Ǫgmundar.

12. Hvat skalt orfa Áli
ófróðr of mat rœða
— þér vas þeirar kerski
þǫrf eng við mik, Narfi.

13. Spurði frenju fœðir
fréttinn, hvé mér þœtti
(hann sýnisk mér heima
hvarmrauðr) ketilormar;
veitk, at hrímugr hlúki,
hrókr saurugra flóka,
sás túnvǫllu taddi,
tíkr ørendi hafði.

---

lands handan sem Danmarkar; Eir háþyrnis geira es verð Engla jarðar ok Íra grundar; metk svinna sól-Gunni sunds = *Jeg vurderer i det hele kvinden, som volder mig elskovskvide, urokkelig sikkert lige så meget værd som Island og Hunland i det fjærne såvelsom Danmark; hun er (fremdeles) lige så meget værd som England og Irland; jeg vurderer hende.*

9. Skalt, móðr Tósti, láta minn léttfœran hest rinna und þér of miklar heiðar; ljóst mar vendi; mér es makara at mæla mart orð við Steingerði an elta mórauða sauði of afréttu = *Du skal nu, trætte Toste, lade min raske hest løbe med dig over de dröje heder; giv den af pisken*; *det er mig behageligere at snakke mangt et ord med Steingerd end forfølge de brune får over fjældgræsgangene.*

10. Svarðar sefþeys teins Freyja kom beina at mér, saurfirðum, skarar geir; mank grepps reiðu góða; þó vǫ́rum vér meðalkunnir þeiri þǫll hyltinga vallar; minnumk at unna unnfúrs Eir = *Kvinden kom og gav mig, efter at jeg havde tvættet mig, en redekam; jeg husker, at jeg havde det godt; dog var jeg den kvinde kun lidet bekendt; jeg glemmer ikke at elske hende.*

11. *Ögmunds sön holder af kogte pølser [svar på Narfes kvædling].*

12. Hvat skalt, ófróðr orfa Áli, rœða of mat?, þér vas eng þǫrf þeirar kerski við mik, Narfi = *Hvad skal du, ukyndige træl, tale om mad?, den næsvished overfor mig kunde du, Narve, have ladt være med.*

13. Frenju fœðir spurði fréttinn, hvé mér þœtti ketilormar; hann sýnisk mér heima hvarmrauðr; veitk, at hrímugr hlúki, sá hrókr saurugra flóka, 's

14. Hneit við Hrungnis fóta
(hall) vitjǫndum stalli
(inn vask Ilmi at finna)
engis sax (of genginn);
vita skal hitt, ef hœtir
(handvíst es) mér grandi,
— né Yggs fyr líð leggjum —
litlu meira vítis.

15. Braut hvarf ór sal sæta,
sunds erum hugr á Gunni
(hvat merkir nú) herkis
(hǫll) þverligar (alla);
rendak alt et iðra
(eyrar geirs) at þeiri
(hyrs erum Hǫrn at finna)
hús brágeislum (fúsir).

16. Sitja sverð ok hvetja
sín andskotar mínir,
eins karls synir, inni;
erut þeir banar mínir;
en ef á víðum velli
vega tveir at mér einum,
þá 's sem ær at ulfi
órœknum fjǫr sœki.

17. Sitja menn ok meina
mér eina Gnǫ́ steina,
þeir hafa víl at vinna,
es mér varða Gnǫ́ borða;
því meira skalk þeiri,
es þeir ala meira
ǫfund of órar gǫngur,
unna sǫlva Gunni.

---

taddi túnvǫllu, hafði tíkr ørendi = *Koens føder spurgte næsvis, hvad jeg syntes om „kedelorme", — jeg synes han er hjemme rødöjet (på grund af køkkenarbejdet), — men jeg ved, at den sodede tølper, den smudsige filts ridder, som har gødet markerne, blev behandlet som en tævehund.*

14. Engis sax hneit vitjǫndum við Hrungnis fóta stalli; vask of genginn inn at finna hall-Ilmi; hitt skal vita lítlu meira vítis, ef hœtir mér grandi; es handvíst; né fyr leggjum Yggs líð = *Leen stødte mod besøgerens (mit) skjold; jeg var gået ind for at træffe kvinden; det skal føre til adskillig mere ulykke, dersom du truer mig med mén; det er sikkert; jeg undlader ikke at digte (udtrykke det på vers).*

15. Sæta hvarf braut ór sal; erum þverligar hugr á sunds herkis Gunni; hvat merkir nú alla hǫll? rendak brágeislum alt hús et iðra at þeiri; erum fúsir at finna geirs eyrar hyrs Hǫrn = *Hun forsvandt af stuen; jeg elsker hende endnu höjere (end nogensinde); hvad udmærker nu hele hallen? Jeg lod mine öjne gennemløbe hele det indre hus for at søge hende; jeg er begærlig efter at træffe hende.*

16. Andskotar mínir sitja inni, synir eins karls, ok hvetja sverð sín; erut þeir banar mínir; en ef tveir vega at mér einum á víðum velli, þá 's sem ær sœki fjǫr at órœknum ulfi = *Mine fjender, en ringe bondes sönner, sidder inde og hvæsser deres sværd; ikke vil de blive mine banemænd; og hvis de to angriber mig ene ude på den vide mark, er det som om hunfår angreb en hensynsløs ulv på livet.*

17. Menn sitja ok meina mér eina steina Gnǫ́; þeir es varða mér borða Gnǫ́, hafa víl at vinna; því meira skalk unna þeiri sǫlva Gunni, es þeir ala meira ǫfund of órar gǫngur = *De sidder (ligesom i baghold) og formener mig én kvinde; de, som vil holde mig borte fra hende, har et möj-*

18. Sitja menn ok meina
mér ásjǫnu þína;
þeir hafa lǫgðis loddu
linna „fætr“ (fár?) at vinna,
þvít upp skulu allar,
ǫlstafns áðr þér hafnak
lýsi-Grund, í landi,
linns, þjóðáar rinna.

19. Hvern myndir þú Hrundar,
Hlín, skapfrǫmuð, línu,
(líkn sýnir mér) leika,
ljós, þér at ver kjósa?

20. Kosta hins, at hesti
haldir fast ok skjaldi,
koma mun ór við eyra
yðr bráðliga hnyðja,
seg þú aldrigi síðan,
þótt sjau of dag fregnir,
(kemba skalt of kúlu)
kumblabrjótr frá sumbli.

21. Brott hefr Bersi sótta
(beiðis hann á reiði
valkjósanda at vísu
víns) heitkonu mína,
þás unni mér manna,
(mist hefk fljóðs ens tvista)
þá kystak mey, miklu
mest, daglengis flestan.

22. At emk, Yggjar gǫtva,
ullar Svǫlnis fulli
of reiði-Sif rjóða,
runnr, sem vífl at brunni. —

---

sommeligt arbejde; desto mere skal jeg elske den mø, jo mere de er misundelige på mine rejser (til hende).

18. Menn sitja ok meina mér ásjǫnu þína; þeir hafa at vinna lǫgðis loddu linna fár, þvít allar þjóðáar skulu rinna upp í landi, áðr hafnak þér, ǫlstafns „linns“ lýsi-grund = *De sidder og formener mig synet af dit åsyn; de skal komme til at udstå kamp, ti alle hovedelve skal rinde opad i landet, för jeg vrager dig, lyse mø.*

19. Hvern Hrundar leika skapfrǫmuð myndir þú, ljós línu Hlín, kjósa þér at ver; sýnir mér líkn = *Hvilken kriger vilde du, lyse kvinde — du viser mig velvilje — vælge dig til mand? [herpå er Steingerds vers svar, se nedenf.].*

20. Kosta hins, at haldir fast hesti ok skjaldi; koma mun ór hnyðja bráðliga við eyra yðr; seg þú aldrigi síðan frá sumbli, kumblabrjótr, þótt fregnir sjau of dag; skalt kemba of kúlu = *Sørg for, at du sikkert beholder din hest og dit skjold; min træhammer vil snart berøre dit øre; fortæl aldrig herefter om et gilde (bryllup), gravhöjbryder, selv om du erfarer syv om dagen; du skal komme til at rede dit hår over en bule.*

21. Bersi hefr sótta brott heitkonu mína — hann á at vísu reiði valkjósanda víns beiðis, — þás unni mér miklu mest manna; þá mey kystak flestan daglengis; mist hefk ens tvista fljóðs = *Berse har ført min fæstemø bort, — ham er digterens (min) vrede vis — hende som elskede mig allerhöjest blandt mænd; den mø har jeg kysset mest den hele dag; nu har jeg mistet den sorgfulde kvinde.*

22. Emk at Svǫlnis fulli of rjóða ullar reiði-Sif, Yggjar gǫtva runnr,

22b. Dýrt verðr dǫggva kerti
Draupnis mart at kaupa, —
þrimr aurum skal þetta
Þórveigar skip leiga.

23. Svá kveðk snyrti-Freyju
(snimr trúða ek brúði)
gamðis vangs of gengna
greipar báls ór skǫlum,
at vegskorða verðit
varrskíðs funa síðan
(sǫddum hǫlðs á holdi
hrafna) mér at tafni.

24. Þú telr, ljós, of logna,
lín-Gefn, við þik stefnu,
en ek gerða mjǫk móðan
minn fák of sǫk þína;
heldr vilda ek hǫlfu,
hring-Eir, at marr spryngi
(sparðak jó, þanns ǫttum,
alllítt), an þik gefna.

25. Átt hefk yðr at fœra
eggfallinn hjǫr, Skeggi,
(beitat vápn) at vísu
varð þeira hlutr meiri;
vasat of gang, þanns gengum
geirþey of mey heyja,
(sigr varða þá sverða
sennu) mér at kenna.

26. Hefk á holm of gengit
(hugðumk þat fyr betra)
við híðbyggvi, hasla
handar skers, at berjask;

---

sem vífl at brunni = *Jeg er så ofte ved digtet (digter så ofte) om den rødmussede kvinde, kriger, som vaskebrættet er ved brønden.*

22b. Mart verðr Draupnis dǫggvar kerti dýrt at kaupa — þetta skip Þórveigar skal leiga þrimr aurum = *Mange ting må man (jeg) købe dyrt — for dette Torveigs skib skal der gives tre øre i leje.*

23. Svá kveðk gamðis vangs báls snyrti-Freyju of gengna ór greipar skǫlum — snimr trúða ek brúði —, at varrskíðs funa vegskorða verðit síðan mér at tafni: sǫddum hrafna á holdi hǫlðs = *Således siger jeg at kvinden er sluppet ud af mine hænder — för trode jeg hende — at hun herefter aldrig vil blive min; jeg har mættet ravne ved mandens legeme.*

24. Þú telr, ljós lín-Gefn, stefnu of logna við þik, en ek gerða minn fák mjǫk móðan of þína sǫk; hǫlfu heldr vilda ek, at marr spryngi, an þik gefna, hring-Eir; sparðak jó, þanns ǫttum, alllítt = *Du siger, lyse kvinde, at aftalen med dig er bleven brudt (at jeg er udeblevet), men jeg gjorde min hest for din skyld overtræt; jeg vilde langt hellere at min hest sprængtes end at du blev bortgiftet, kvinde; kun lidt sparede jeg den hest, jeg havde.*

25. Hefk átt at fœra yðr, Skeggi, eggfallinn hjǫr — vápn beitat —; at vísu varð þeira hlutr meiri; vasat mér at kenna of gang, þanns gengum heyja geirþey of mey; sigr varða þá sverða sennu = *Jeg har skullet bringe dig, Skegge, dit æggbrustne sværd — våbnet bed ikke —; tilvisse blev sejren deres; men jeg var ikke skyldig i den gang (det udfald), jeg havde til at kæmpe for møen; sejr blev der ikke (mig) forundt i kampen.*

26. Hefk of gengit á holm at berjask við híðbyggvi, handar skers hasla; hugðumk þat fyr betra; enn mæri mála vǫndr Skeggja, morðeggjandi,

brast fyr mér enn mæri
mála vǫndr í hendi
(mist hefr margra kosta)
morðeggjandi Skeggja.

27. Fœrðia mér at morði
morðvǫnd (fetils storðar
staðr esa strandar naðri)
starreggjaðan Skeggi;
gerði (holt) fyr hjalti
Hvíting í tvau bíta
(brotit hefk skarð í skerðum)
Skǫfnungr (fetils þrafna).

28. Gerðisk minn at morði
morðvǫndr, es hjók, randar
greipum rann at gunni
grannfengr, íugtanni;
illa lét, þás, Áta,
ófúss, varar húsa,
sónar, fress, ór sínu
slíðr balti gekk híði.

29. Gerðu, vask of genginn,
Gefn, til víssar stefnu,
(nú emk hǫrþellu hylli
hornungr) tváa morna;
gætumk hins, at heima,
hǫrfit, munak sitja
(mér 's of erma Ilmi
iðjusamt) enn þriðja.

30. Firnat mik, þótt, fjǫrnis
Freyr, værak þér dreyra
(mærð berk fyr þik mína)
mœri seinn at fœra;

---

brast í hendi fyr mér — mist hefr margra kosta = *Jeg har gået på holm for at kæmpe med Berse, kvinde; jeg væntede mig fordel deraf; men Skegges navnkundige, drabsæggende sværd brast i hånden på mig; det har mistet mange gode egenskaber.*

27. Skeggi fœrðia mér at morði starreggjaðan morðvǫnd; esa staðr fetils storðar strandar naðri; Skǫfnungr gerði bíta Hvíting í tvau fyr hjalti; hefk brotit holt skarð í skerðum fetils þrafna = *Det var ikke et sværd med usvigelig æg, Skegge bragte mig til kampen, der er ingen böjelig kraft i sværdet; (dog) bed Sköfnung Hviting itu nedenfor hjaltet; jeg har brudt et hult skår i det (nu) skårede sværd.*

28. Minn morðvǫndr gerðisk grannfengr at morði es hjók greipum; randar íugtanni rann at gunni, illa lét Áta varar húsa fress, þás sónar balti gekk ófúss ór sínu slíðrhíði = *Mit sværd opnåede ikke meget i kampen, da jeg huggede det; sværdet svigtede i kampen; sværdet klang hæslig, da det mod sin vilje måtte gå ud af sin skede.*

29. Gerðu Gefn, vask of genginn tváa morna til víssar stefnu; nú emk hornungr hylli hǫrþellu; gætumk hins, hǫrfit, at munak sitja heima enn þriðja; mér 's iðjusamt of erma Ilmi = *Kvinde, i to morgner er jeg gået til et aftalt møde; nu er jeg berøvet hendes gunst; jeg antager, kvinde, at jeg vil sidde hjemme den tredje; jeg er optagen af hende.*

30. Firnat mik, fjǫrnis Freyr, þótt værak seinn at fœra þér dreyra mœri; berk mína mærð fyr þik; máat vinna skǫpum Hildar hreggmiðjunga, Skeggi; verit hefir þinn hjǫrr í þrym þremja und heiði = *Dadl mig ikke, kriger, fordi jeg var sen til at bringe dig sværdet; jeg fremfører mit vers for dig; man kan ikke modstå menneskenes skæbne, Skegge; dit sværd har været i kamp under heden.*

máat (und heiði) Hildar
hreggmiðjunga, Skeggi,
(verit hefr í þrym þremja
þinn hjǫrr) skǫpum vinna.

31. Framm þóttumk ek, fasta
Freyr, mínum gram, dreyra,
Gauts at gǫtva móti,
galdrs, blóðfrekum halda,
né, gim-Ránar, gína,
gǿtt, hlœðivið máttit,
minn leikr hugr á henni,
hlunnjós við banmunni.

32. Mákak hitt of hyggja,
hví þú skyldir verða,
gollhlaðs geymiþella,
gefin tindráttar manni,
trauðla mák of tœja
tanna, silki-Nanna,
síz þik fastnaði frægja
faðir þinn blotamanni.

33. Þarfta, hvít, at hœta,
Hlín skrautligrar línu,
(vér kunnum skil skepja)
Skíðunga mér níði;
naddhríðar skalk níða
Njót, svát steinar fljóti;
nú hef ek illan enda
Eysteins sonum leystan.

34. Skaka verðum vér Skarði,
skald á búð til kalda,
(fjǫll eru fjarðar kelli
faldin) hrím af tjaldi;

---

31. Ek þóttumk halda mínum blóðfrekum Gram framm at Gauts gǫtva móti, dreyra fasta galdrs Freyr, né máttit gína banmunni við hlunnjós hlœðivið; minn hugr leikr á henni, gim-Ránar gǿtt = *Jeg syntes jeg holdt mit blodgriske sværd (kraftig) frem i kampen, kriger, men det kunde ikke gabe med sin drabsmund mod manden; jeg tænker på hende, kvinden.*

32. Mákak of hyggja hitt, gollhlaðs geymiþella, hví þú skyldir verða gefin tindráttar manni; mák trauðla of tœja tanna, silki-Nanna, síz faðir þinn fastnaði þik frægja blotamanni = *Jeg kan ikke forstå det, kvinde, hvorfor du blev bortgiven til den tintrækker; jeg kan næppe trække på læben (til smil) siden din fader fæstede dig, navnkundige kvinde, til den elendige karl.*

33. Þarfta, hvít Hlín skrautligrar línu, at hœta mér níði Skíðunga; vér kunnum skepja skil; skalk níða naddhríðar Njót, svát steinar fljóti; nú hef ek leystan Eysteins sonum illan enda = *Du behøver ikke lyse kvinde, at true mig med Skidungernes nid; jeg kan give besked; jeg skal nide krigeren, så at stenene skal flyde; nu har jeg løst en slem ende til Østens-sönnerne (forårsaget Ø. ubehageligheder).*

34. Vér verðum, Skarði, skaka hrím af tjaldi; skald á til kalda búð; fjǫll eru faldin fjarðar kelli; vildak, at reiðar valdi væri engu hæra; hann 's til latr frá sinni ljóssi linnbeðjar Gnǫ́ = *Vi må, Skarde, ryste rimen af teltet; digteren (jeg) har en altfor kold bod (opholdsted); fjældene er bedækkede med is; jeg vilde, at vogntrækkeren ikke havde det bedre end jeg, men han er nok for doven til at forlade sin lyse kone (kones leje).*

vildak at reiðar valdi
væri engu hæra;
hann 's til latr frá ljóssi
linnbeðjar Gnǿ sinni.

35. Uggik litt, þótt leggi
landvǫrðr saman randir
(vasat ógn verka stœri)
vellauðigr, mér dauða;
meðan skerjarðar, Skarði,
skorðu mank fyr norðan,
hvǫss angrar sú, sessi,
sótt, Þórketils dóttur.

36. Skjótt munum Skarði herðnir,
skulum tveir banar þeira,
hollr, andskota hrinda,
hjǫrdrífr, níu, fjǫrvi,
meðan goðleiðum gáða
grunnleit, sús mér unni,
gengr at glæstum bingi
gollseims Njǫrun heima.

37. Brim gnýr, brattir hamrar
blálands Haka standa,
alt gjalfr eyja þjalfa
út líðr í stað, víðis;
mér kveðk heldr of Hildi
hrannbliks, an þér, miklu
svefnfátt; sǫrva Gefnar
sakna mank, es ek vakna.

38. Esa mér, sem Tinteini
— trauðr 's vásfara kauði —
(skjarr 's hann) við þys þenna,
þrjótr myksleða brjóti,
þás (alsnjallir allir
oddregns stafar fregni)
es í Sólundar sundi
sundfaxa rǿ bundin.

---

35. Uggik litt dauða mér, þótt vellauðigr landvǫrðr leggi saman randir; vasat ógn verka stœri; meðan mank skerjarðar skorðu, dóttur Þórketils, fyr norðan, Skarði, angrar (ǫngrumk?) sú hvǫss sótt, sessi = *Jeg er ikke bange for at dø, fordi den rige landstyrer begynder kamp; digteren var aldrig frygtsom; medens jeg husker kvinden, Torkels datter, der nordpå, Skarde, piner den skarpe bekymring (elskoven) mig, kammerat.*

36. Munum skjótt, Skarði, herðnir hrinda fjǫrvi andskota; skulum tveir, hollr hjǫrdrífr, banar þeira níu, meðan grunnleit gollseims Njǫrun, sús unni mér, gengr heima at glæstum bingi goðleiðum gáða = *Hurtig vil vi, kraftige to, Skarde, slå vore fjender ihjel; to skal vi, hulde kriger, volde deres — de er ni — død, medens hun med det smalle ansigt, som elskede mig, der hjemme går til den smykkede sæng, der deles af den gudeforhadte kujon.*

37. Brim víðis gnýr, hamrar Haka blálands standa brattir; alt gjalfr eyja þjalfa líðr út í stað; kveðk mér miklu heldr svefnfátt of hrannbliks Hildi an þér; munk sakna sǫrva Gefnar, es ek vakna = *Havets brænding bruser; søens klippehöje bølger står stejle; havets hele brusende masse strömmer ud på stedet(?); jeg siger, at jeg sover langt mindre — på grund af tanken på kvinden, end du; jeg vil savne hende, hver gang jeg vågner.*

38. Esa mér við þenna þys, sem þrjótr brjóti myksleða Tinteini — kauði 's trauðr vásfara; hann 's skjarr —, þás sundfaxa rǿ es bundin í Sólundar sundi; allir alsnjallir oddregns stafar fregni = *Jeg bliver ikke tilmode ved denne tumult, som om det var en træl, der brækkede en møg-*

39. Veit hinn, es tin tannar,
trauðr sæfara, enn blauði
(stǫndumk Ilmr fyr ynði)
ógǫrva þat (sǫrva),
hvar eldfaldin alda
opt gengr of skǫr drengjum;
hann á vífs at vitja
varma búð á armi.

40. Hvílum, handar bála
Hlín, valda skǫp sínu
(þat séum) reið at ráði
rík, tveim megin bríkar,
nærgi 's oss í eina
angrlaust sæing gǫngum,
dýr skǫfnunga, drafnar
dúneyjar, við, Freyja.

41. Svǫfum, Hnoss, í húsi
hornþeyjar, vit Freyja
fjarðar logs en frægja
fimm nætr saman grimmar;
ok hyrketils hverja
hrafns ævi Gnóð stafna
lags, á lítt of hugsi,
lák andvanr á banda.

42. Heitask hellur fljóta
hvatt sem korn á vatni
(enn emk auðspǫng ungri
ofþekkr), en bjǫð søkkva,
fœrask fjǫll en stóru,
fræg, í djúpan ægi,
auðs áðr jafnfǫgr tróða
alin verði Steingerði.

---

slæde for Tintén — uslingen er uvillig til rejsestrabadser; han er frygtsom af sig —, da skibets rå bindes sammen i Solundsund; alle modige mænd høre (erfare) det.

39. Hinn, trauðr sæfara, enn blauði, es tannar tin — sǫrva Ilmr stǫndumk fyr ynði — veit ógǫrva þat, hvar eldfaldin alda gengr opt of skǫr drengjum; hann á varma búð á armi vífs at vitja = *Han, der er uvillig til sørejser, den feje, der tygger tin, — kvinden forhindrer min fryd — kender kun lidt til, hvor den ildtoppede bølge slår ofte over mændenes hoved; han har et varmt ophold på kvindens arm at ty til.*

40. Handar bála Hlín, hvílum tveim megin bríkar; rík skǫp valda reið at sínu ráði; séum þat, — nærgi 's gǫngum, oss angrlaust, í eina sæing, drafnar dúneyjar(?) Freyja, dýr skǫfnunga við = *Kvinde, vi hviler hver på sin side af sængegavlen; den mægtige skæbne volder det i sin vrede i følge sin egenmægtighed — det ser jeg —, når vi så end skal, uden mén (skam) for os, gå i én sæng, kvinde, dyrebar for krigeren (mig).*

41. Vit en frægja fjarðar logs Freyja svǫfum, hornþeyjar Hnoss, fimm nætr saman grimmar í húsi, ok lák hverja hrafns ævi, á lítt of hugsi, andvanr bandalags á hyrketils stafna Gnóð = *Vi to, jeg og den navnkundige kvinde, sov fem samfulde grumme nætter i huset (det samme hus), kvinde!, og jeg lå, uden mange tanker, hver nat uden kvindens omfavnelse på mit leje.*

42. Hellur heitask fljóta hvatt á vatni sem korn, en bjǫð søkkva — enn emk ofþekkr ungri auðspǫng —, en stóru fjǫll fœrask í djúpan ægi, áðr fræg auðs tróða, jafnfǫgr Steingerði, verði alin = *De flade klipper truer med at flyde i en fart på vandet så let som korn, landene synke — endnu er jeg den unge kvinde kær —, og de store bjærge flytte sig ud i havets dyb, för end en berömt kvinde, ligeså skön som Steingerd, vil fødes.*

43. Svá berr mér í mína,
men-Gefn, of þat svefna
(nema fági dul drjúga
drengr) ofraðar lengi,
at axllimar yðrar,
auð-Frigg, myni liggja,
hvít, á heiðis landi
hlíðar mér of síðir.

44. Digla bauð ek dregla
dagtála (því máli
mér vasa dagr, sás dugði)
drífhagl (af því) vífi,
en blíðhuguð beiði
bauð golls-Njǫrun (auðar
mitt villat fé Fulla)
fingrgoll gefit trollum.

45. Seinu þykki mér søkkvi
snyrti-móts, ór Fljótum
sás elgrennir unnar
orð sendi mér norðan;
hringsnyrtir þarf hjarta
háðœrr í sik fœra
(þó 's men-Gunnar manni
meira vant) ór leiri.

46. Skulut niðingar neyða,
nú emk sóttr of gjǫf Þróttar
(upp geldk Gauta gildi)
gǫgnum, mik til þagnar;
þat munu Þróttar víttir,
Þrós, regns stafar fregna,
(byrjak frægð), nema fjǫrvi
fél-miðlendr mik véli.

47. Aura gafk, á eyri
af, skar mær, at bærit
Týr, sýndisk, mér taura,
tveim gangvegum þeima;

---

43. Svá berr mér ofraðar lengi í mína svefna of þat, men-Gefn, — nema drengr fági drjúga dul —, at axllimar yðrar, hvít auð-Frigg, myni of síðir liggja mér á heiðis hlíðar landi = *Det har jeg meget længe drömt om, kvinde — medmindre svenden (jeg) bilder mig noget utroligt ind —, at dine arme, lyse kvinde, tilsidst engang vil komme til at ligge om min hals.*

44. Ek bauð dagtála digla drífhagl „dregla" vífi, — mér vasa dagr af því, sás dugði því máli —, en blíðhuguð golls beiði-Njǫrun bauð fingrgoll gefit trollum; auðar Fulla villat fé mitt = *I en uheldig stund bød jeg kvinden guldet — der timedes mig ingen lykke derved, der støttede min sag —, ti den blide kvinde bød min fingerring givet til troldene; hun vil ikke mit guld.*

45. Søkkvi þykki mér seinn snyrti-móts, sá unnar elgrennir, 's sendi mér orð norðan ór Fljótum; háðœrr hringsnyrtir þarf fœra í sik hjarta ór leiri; þó 's meira vant men-Gunnar manni = *Min fjende synes mig langsom til kampen, den søfarer, der sendte mig bud nordfra Fljot; den over spotten rasende kriger behøver at tage sig et hjærte af lèr (jfr. Mökkurkalve); dog er der noget endnu mere, kvindens mand fattes.*

46. Níðingar skulut neyða mik til þagnar; nú emk sóttr gǫgnum of gjǫf Þróttar — upp geldk gildi Gauta —; þat munu víttir Þróttar regns stafar fregna, nema Þrós félmiðlendr véli mik fjǫrvi; byrjak frægð = *Niddingerne skal ikke tvinge mig til tavshed; nu bliver jeg sagsøgt for verset — jeg digter vers ufortrøden —; det vil de dadlede krigere erfare, medmindre det lykkes dem at berøve mig livet. Jeg udbreder ry (gör folk bekendt).*

47. Gafk aura, at taura Týr bærit af mér á eyri; mær skar „sýndisk" þeima

vesa mun blóð af blóði,
bjóð aldri þat skaldi
þeims ǫlverki orkar
ásar, tveggja gása.

48. Mjǫk hafa troll of trylda
(trúit mannr konu annars)
eldreið Áta foldar
(ómissila) þessa;
vættik hins at valdit,
es at vangroði gǫngum,
(hvat of kennum þat henni?)
hǫ́s vǫlva, því, bǫlvi.

49. Hefk á holm of gengit,
hald-Eir, of þik, fǫldu,
(hvat megi okrum ǫ́stum)
annat sinn (of rinna?),
ok vígsakar vakðar
(Vǫ́r) hefk of þik (bǫ́ru
fúrs skal mér an Tinteini)
tvær, (unnasta værri).

50. Hefk á holm of gengit
handar skers, at berjask
þú skaltat mér, þella,
þriðja sinn of kviðja;
rauðk eigi ek rauða
reyr í þessi dreyra,
mitt kveðk slætt, í sveita,
sverð fordæðu gerðu.

51. Ek verð, opt þvít þykkjum
erróttr, af mér þerra,
golls hlýkk af þér þella
þraut, á mǫttulskauti,
því lát í set snauta
saurreiði (brag greiðik),
mér hefr steypt í stúru
Steingerðr, bana verðan.

---

tveim gangvegum; vesa mun blóð af blóði tveggja gása; bjóð þat aldri skaldi þeims orkar ásar ǫlverki = *Jeg gav penge til at krigeren ikke skulde overvinde mig på holmen; kvinden slagtede (noget) disse to gange; det er nok blod af to gæsses blod; byd aldrig digteren, som er i stand til at udføre handlingen at digte, sligt.*

48. Mjǫk hafa troll of trylda þessa Áta foldar eldreið; trúit mannr ómissila konu annars; vættik hins, at hǫ́s vǫlva valdit bǫlvi, es gǫngum at því vangroði; hvat of kennum þat henni? = *I höj grad har troldene forhekset denne kvinde, ingen skulde uforstyrret tro på en andens kone; jeg vænter, at den hæse völve ikke volder ulykke, når jeg går til den kamp?, hvorfor beskylde hende derfor?*

49. Hefk of gengit annat sinn á holm of þik, fǫldu hald-Eir; — hvat megi of rinna okrum ǫ́stum? —, ok hefk of þik vakðar tvær vígsakar; bǫ́ru fúrs Vǫ́r skal mér værri unnasta an Tinteini = *Nu har jeg anden gang gået og kæmpet om dig, kvinde; — hvad skulde der kunne hindre vor elskov? — og jeg har haft to kampe for dig; kvinden skal være mig huldere end Tintén.*

50. Hefk of gengit á holm, handar skers þella; þú skaltat of kviðja mér at berjask þriðja sinn; ek rauðk eigi dreyra reyr rauða í sveita í þessi; kveðk fordæðu gerðu sverð mitt slætt. = *Jeg har gået på holm, kvinde; du skal ikke hindre mig i at kæmpe for tredje gang; jeg farvede ikke sværdet rødt i blod i denne holmgang; jeg tror heksen gjorde mit sværd sløvt.*

51. Ek verð þerra af mér á mǫttulskauti, þvít þykkjum opt erróttr;

52. Hins mun hǫr-Gefn spyrja,
es it heim komið báðir
með blót roðin, beiði
benhlunns, sús mér unni,
hvar 's nú baugr enn brendi?
bǫl ólítit — — —,
hefr hann sveinn enn svarti,
sonr Ǫgmundar, skaldi.

53. Rjóðandi lét randa
ryðskǫlm of mér falma
(fægik Fjǫlnis veigar),
fnasi hann vesalstr manna,
ok þrymskúrar þeirar
(þat varð hlaup at skaupi)
víst hafði mér váða
(vers spákonu) ferri.

54. Deyfði eld en aldna
ǫrg véttr fyr mér tǫrgu
(lætk nið á bak bíta
bǫðlund) at hjǫrfundi,
dugðit hjǫrr, þás hugðak
hjalmrækjanda at sœkja,
hǫgg hlaut huglaus dugga
hølzti stinn at minni.

55. Baugi varðk at bœta
brúnleggs hvaðartveggja
(gulduð fé fyrr) bjartrar
fang hals mýils spangar;
gǫtut gjalli mœta
golls laufguðum þolli
(tál hefk teitimála)
tveir kossar fémeiri.

---

hlýkk þraut af þér golls þella; lát því bana verðan saurreiði snauta í set; Steingerðr hefr steypt mér í stúru; greiðik brag = *Jeg må tørre mig på kappeskødet, ti jeg synes ofte stridbar, du volder mig kval, kvinde; lad derfor møgkøreren, der kun fortjæner døden, luske af til sin bænk; Steingerd har voldt mig bedrøvelse. Jeg digter et vers.*

52. Hins mun hǫr-Gefn, sús unni mér, spyrja benhlunns beiði, es it komið báðir heim með roðin blót, hvar 's nú enn brendi baugr?; sveinn enn svarti, sonr Ǫgmundar, hefr hann; ólítit bǫl . . . . . skaldi = *Det vil kvinden, som elskede mig, spörge krigeren om, når I to kommer hjem med det blodige offerdyr: hvor er nu den brændte (af smæltet guld smedede) ring?; den sorte svend, Ögmunds sön, har den nu; megen ulykke [er beskåren] skjalden(?).*

53. Rjóðandi randa lét ryðskǫlm falma of mér; fnasi hann vesalstr manna — fægik Fjǫlnis veigar —, ok víst hafði mér ferri váða þeirar þrymskúrar; þat hlaup spákonu vers varð at skaupi = *Krigeren lod et rustent sværd svinge over mig; lad ham rase som den elendige han er — jeg digter en vise —, tilvisse truede mig ikke nogen fare af den kamp; det anfald af spåkvindens mand blev til spot (for ham).*

54. En aldna, ǫrg véttr deyfði tǫrgu eld fyr mér at hjǫrfundi; lætk nið bíta bǫðlund á bak; hjǫrr dugðit, þás hugðak at sœkja hjalmrækjanda; huglaus dugga hlaut hølzti stinn hǫgg at minni = *Den gamle lede heks sløvede sværdet for mig i kampen; (derfor) lader jeg nu bagefter nidet bide krigeren; sværdet duede ikke, da jeg havde i sinde at angribe ham; den modløse usling fik i samme grad svagere hug, skönt de var ført med fuld kraft (fra min side).*

55. Varðk at bœta baugi — gulduð fé fyrr — hvaðartveggja fang hals

56. Vísu munk of vinna,
áðr vér til skips gangim,
senda sǫrva-Rindi
til Svínadals mína;
koma skulu ǫll til eyrna
orð mín Skǫgul borða;
betr annk sigli-Sǫ́gu
an sjǫlfum mér hǫlfu.

57. Fekk sás fǫgru vífi
fór nær an vér stórum
hǫgg af hjalmar skíði
í hattar stall miðjan;
Eysteins hratar arfi
á elliða stafni;
stýrat á mik, Steingerðr,
þótt steigurla látir.

58. Drengr ungr stal mik dalki,
þás drakk á mey rakka;
skuluma of dalk deila
sem drengir tveir ungir;
vel hefr Vigr of skepta,
varðk í grjót at skjóta,
víst 's at manns of mistak,
mosi varð upp at losna.

59. Runnu, randar linna
rógviðr, at mér gnógir,
þás vér of fen fórum,
flokkum díkis bokkar;
Gauts myndi þá gáttar
gnýsvells, ef þar fellak,
lunds (komk ljósu sprundi)
lǫngum minzk (ór ǫngum).

60. Hirðat, handar girðis
Hlín, (sof hjá ver þínum),
fátt kant, í mun manni,
minna frama, at vinna;

---

bjartrar brúnleggs mýils spangar; gǫ́tut tveir fémeiri kossar mœta gjalli laufguðum golls þolli; hefk tál teitimála = *Jeg måtte bøde en ring — du har för måttet betale — for (hver af) to halsomfavnelser af den lyse kvinde; to dyrere kys kunde ikke møde den sværdbevæbnede mand (mig); jeg har fået tab for de glade samtaler.*

56. Munk of vinna vísu mína senda sǫrva-Rindi til Svínadals, áðr vér gangim til skips; koma skulu ǫll mín orð til eyrna borða Skǫgul; annk hǫlfu betr sigli-Sǫ́gu an sjǫlfum mér = *Jeg vil sende min vise til kvinden i Svinadal, för vi rejser til skibet; alle mine ord skal komme til kvindens øren; jeg elsker hende dobbelt så meget som mig selv.*

57. Sás fór nær fǫgru vífi an vér fekk stórum hǫgg af hjalmar skíði í miðjan hattar stall; arfi Eysteins hratar á stafni elliða; stýrat á mik Steingerðr, þótt látir steigurla = *Han som kom i nærmere berøring med den skönne kvinde end jeg fik et svært hug af rorpinden midt i hovedet; Østens sön styrter om i skibets stavn; styr ikke lige på mig, Steingerd, skönt du tér dig overmodig.*

58. *Den unge svend stjal spændet fra mig, medens jeg drak den raske kvinde til; vi vil ikke strides om spændet som to smådrenge; godt har man skæftet Vigr; jeg ramte nødvendigvis kun stenhoben; tilvisse fejlede jeg manden; det var kun mosset, der reves op.*

59. Gnógir díkis bokkar runnu flokkum at mér, randar linna rógviðr, þás vér fórum of fen; þá myndi lǫngum minzk Gauts gáttar gnýsvells lunds, ef fellak þar; komk ljósu sprundi ór ǫngum = *Mange al løb flokkeris*

þó skalt, fornrar fǫldu
Frigg, heldr an mér liggja
(drykk hefk yðr of aukit
Aureks) næir gauri.

61. Vasa sem fljóð í faðmi,
þás fangremmi mœttak
við strengmara stýri,
Steingerði mér hefðak;
myndak ǫl at Óðins
í ǫndvegi drekka
skjótt (segik til þess skǫtnum),
ef mér Skrýmir lið veittit.

62. Réðkat því at, reiði-
Rindr, morðgǫfugr forðum,
sunds, at, sólar, grandi
sverð skyldi mér verða;
forðumk vætr, þvít verða
vígnaðrs stafar aðrir
(snertum harmr við hjarta),
helnauð, ór kǫr dauðir.

63. Vasat með mér í morgin
maðr þinn, kona en svinna,
roðinn vas hjǫrr til hodda,
handfǫgr, á Írlandi,
þás, síðernis Sága,
sǫng of mínum vanga
Hlakkar þrafni, en hrafni
heitr fell á nef sveiti.

64. Dunði djúpra benja
dǫgg ór mækis hǫggvi
(bark með dýrum drengjum
dreyrugt sverð) á eyri;

---

henimod mig, kriger, da jeg svømmede over kanalen; da vilde krigeren jævnlig mindes, dersom jeg var omkommen dér; jeg befride den lyse kvinde for sorg.

60. Hirðat, handar girðis Hlín, at vinna í mun manni; kant fátt minna frama; sof hjá ver þínum; skalt þó, Frigg fornrar fǫldu, heldr liggja næir gauri an mér; hefk yðr of aukit Aureks drykk = *Bryd dig ikke kvinde om at arbejde efter mandens (mit) ønske; du forstår kun lidt hvad der bringer mig hæder; sov hos din mand; du skal dog, kvinde, hellere ligge nærmere ved tølperen end ved mig; jeg har digtet vers om dig (eder).*

61. Vasa sem hefðak mér fljóð, Steingerði, í faðmi, þás mœttak fangremmi við strengmara stýri; myndak skjótt drekka ǫl at Óðins í ǫndvegi, ef Skrýmir veittit mér lið; segik skǫtnum til þess = *Det var ikke som havde jeg hende, Steingerd, i favnen, da jeg tog livtag med skibets styrer; jeg vilde snart være kommen til at drikke øl i höjsædet hos Odin, hvis Skrymir ikke havde ydet mig hjælp; det forkynder jeg mænd.*

62. Réðkat því, forðum morðgǫfugr, at sverð skyldi verða mér at grandi, sunds sólar reiði-Rindr; forðumk vætr helnauð, þvít aðrir vígnaðrs stafar verða dauðir ór kǫr; harmr snertum við hjarta = *Jeg opnåede ikke, uagtet jeg för er bekendt for kampe, at sværdet skulde volde min død, kvinde; jeg vil ikke undgå dødskvalen (på sygelejet), ti (så mange) andre krigere dør på affældighedslejet; en sorg (elskov) rører mit hjærte.*

63. Maðr þinn, kona en svinna handfǫgr, vasat með mér í morgin á Írlandi — hjǫrr vas roðinn til hodda, — þás Hlakkar þrafni sǫng of vanga mínum, síðernis Sága, en heitr sveiti fell á nef hrafni = *Din mand, du kloge kvinde med den smukke arm, var ikke hos mig en morgen på Irland —*

bera knǫttu þá breiðan
blóðvǫnd hjarar Þundar,
þó munk, greipa glóðar
Gerðr, strádauða verða.

65. Þvít málvinu minnar
mildr Þórketill vildir.

Steingerðr Þórketilsdóttir.

Isl. bondedatter, Kormaks elskede (o. 950—1000).

Lausavísa *(svar på Kormaks v. 19).*

Brœðr mynda ek blindum,
bauglestir, mik festa,
yrði goð ef gerðisk
góð mér ok skǫp, Fróða.

Narfi.

Islænder, o. 960.

Kviðlingr *(hvorpå Kormaks v. 11 er svar):*

Hversu þykkja ketils þér,
Kormákr, ormar.

---

sværdet blev rødfarvet for at erobre guld —, da sværdet sang over mit hoved, kvinde, og det varme blod faldt på ravnens næb.

64. Dǫgg djúpra benja dunði á eyri ór mækis hǫggvi; bark dreyrugt sverð með dýrum drengjum; bera knǫttu þá hjarar Þundar breiðan blóðvǫnd, greipa glóða Gerðr; þó munk verða strádauða = *De dybe sårs blodström bruste på øren udaf sværdets hug (huggets sår); jeg bar det blodige sværd sammen med brave mænd; da bar krigerne de brede sværd, kvinde, og dog skal jeg (nu) dø strådøden.*

65. *[Sammenhængen umulig at bestemme]: ti min venindes . . . . gavmild — Torkel du vilde.*

[St.] Ek mynda festa mik blindum brœðr Fróða, bauglestir, ef goð gerðisk mér góð ok skǫp yrði [þess] = *Jeg vilde, gavmilde mand, bortfæste mig til Frodes broder (Kormak), om han så var blind, dersom guderne blev mig nådige og skæbnen tillod det.*

[N.] *Hvad synes du om „kedelorme“, Kormak? — Jfr. Kormaks v. 11.*

Holmgǫngu-Bersi Véleifsson.

Islænder, omkr. 950—1000.

Lausavísur.

1. Mér varð (hjalms) á holmi
hjaldr-Ullr fyr sik gjalda
(þoll má þann of kalla)
þríar merkr (hugum sterkan);
skora mun Skǫglar reyra
skjaldveðrs reginn aldri
(vér bǫrum hlut hæra)
hríðfimr á mik síðan.

2. Muna munt hjaldr, þanns Hildar
háraddar mik kvaddir;
geng ek geira þingi
glaðr (emk reyndr) at ǫðru;
randlauki klaufk (randa)
rǫnd Kormáki at hǫndum
(vildit framm á feldi
Freyr einvígi heyja).

3. Hverr 's und bjarnar barði
á bekk kominn rekka
(ulf hafa órir niðjar)
œgiligr (und bœgi);
glíkan hefr of gǫrvan,
Glúmr es nefndr eða Skúma,
(fǫrum til móts á morni)
mann Steinari þanna.

4. Boðit hafa brodda hríðar
beiðendr við styr kendir

---

1. Hjaldr-Ullr varð gjalda mér þríar merkr fyr sik á holmi; þann hjalms þoll má of kalla hugum sterkan; skjaldveðrs reginn, Skǫglar reyra hríðfimr, mun aldri síðan skora á mik; vér bǫrum hæra hlut = *Krigeren måtte betale mig tre mark for sig på holmen; den kriger kan man kalde modig; den kampflinke kriger vil aldrig mere udfordre mig, (ti) jeg bar sejren hjem.*

2. Muna munt hjaldr, þanns kvaddir mik Hildar háraddar; ek geng glaðr at ǫðru geira þingi; emk reyndr; klaufk randlauki rǫnd at hǫndum Kormáki; randa Freyr vildit heyja einvígi framm á feldi = *Du vil huske den kamp, da du udfordrede mig til strid; jeg går glad til en anden kamp; jeg er prøvet; med sværdet kløvede jeg skjoldet til Kormaks hænder; krigeren vilde ikke fortsætte tvekampen på kappen.*

3. Hverr rekka, œgiligr und bjarnar „barði“ (bjalfa?), es kominn á bekk; ulf hafa órir niðjar und bœgi; þanna mann hefr of gǫrvan glíkan Steinari; es nefndr Glúmr eða Skúma; fǫrum til móts á morni = *Hvilken mand, truende under björnepelsen(?), er kommen her på bænken?; vore slægtninge har en ulv under armen (lige ved sig); denne mand ligner Steinar, (uagtet) han nævnes Glum eller Skuma; i morgen vil vi gå til mødet.*

4. Brodda hríðar beiðendr, kendir við styr, hafa boðit at ganga á holm; gerum oss ekki angr at því; gumnum þykkir nú gaman at fœra gunnstœranda Hlakkar veðr á bǫkkum; uggum hvergi at hǫggva = *Krigerne kampvante har gjort tilbud om at gå på holm; jeg gör mig ingen sorg der-*

(oss gerum at því ekki
angr) á holm at ganga;
gaman þykkir nú gumnum
gunnstœranda at fœra
(uggum hvergi at hǫggva)
Hlakkar veðr á bǫkkum.

5. Fylgðuð oss, es Óðins,
endr, ór þessi hendi,
Hlakkar Njǫrðr, á hurðir
hurðulfr góins þurði,
nú ferr enn, svát æva
Jalks skýja vilt týja
myrði-Frey at morði
(marglyndr est þú) tǫrgu.

6 Þótta ek, þás œri,
ár (sagt es þat), vǫrum,
hæfr í hlakkar drífu
hyrrunnum vel Gunnar;
nú vilja mik mínir
(minst dyljum þess) hylja,
þat hefk sótt í sléttan
Saurbœ, fríendr auri.

7. Mér hafa frændr at fundi,
fersk vǫn gleði, þessum,
(rœðik) heldr, fyr hǫlðum,
(hugat mál of þat) brugðizk;
torogætir ró (teitan
tók hrafn á ná) jafnan,
ek em við ógnir rekka
óhryggr, vinir tryggvir.

8. Mér helt Yggr und eggjar
allstyrkr góins vallar
(nauðr hagar nú til frœða)
Naðrs, en hlífðir ǫðrum;
svá fara rǫð, en reiðask
róglinns stafar minna,

---

over; det morer folk nu at bringe krigeren (mig) kamp på bredderne; men jeg er ikke bange for at slå til.

5. Fylgðuð oss endr, Hlakkar Njǫrðr, es hurðulfr góins þurði ór þessi hendi á Óðins hurðir; nú ferr enn, svát æva vilt týja Jalks skýja myrði-Frey at tǫrgu morði; þú est marglyndr = *Du fulgte mig (trofast) fordums, kriger, da sværdet fór i denne min hånd mod skjoldene; nu går det endnu så, at du ikke vil hjælpe krigeren i kampen; du er mangesindet.*

6. Ek þótta ár Gunnar hyrrunnum vel hæfr í Hlakkar drífu, þás vǫrum œri; þat es sagt; nú vilja mínir fríendr hylja mik auri; minst dyljum þess; þat hefk sótt í sléttan Saurbœ = *Jeg syntes fordums krigerne særdeles dulig til kamp, da jeg var yngre; så siges der; nu ønsker mine venner at begrave mig under mulde — det skjuler jeg ikke for mig —; det har jeg opnået ved at komme til det flade Sörbø.*

7. Frændr hafa brugðizk mér heldr at fundi þessum; fersk vǫn gleði fyr hǫlðum; rœðik hugat mál of þat; jafnan ró tryggvir vinir torogætir; ek em óhryggr við ógnir rekka; hrafn tók teitan á ná = *Mine frænder har svigtet mig slemt ved dette møde; glædens håb forsvinder for folk (mig); derom siger jeg min oprigtige mening; altid er trofaste venner sjældne; men jeg er ikke bange for folks trusler; ravnen er (så ofte) bleven glædet ved lig.*

8. Allstyrkr Yggr góins vallar helt mér und eggjar Naðrs, en hlífðir ǫðrum; nauðr hagar nú til frœða; svá fara rǫð, en róglinns stafar reiðask minna; nú lætk, at þar þrjóti vinum óra, Þórrøðr = *Den meget kraftige*

nú lætk, at þar þrjóti,
Þórroðr, vinun óra.

9. Nú hefk (en ték tanna)
Tanngnjóst vegit manna,
þau beri menn frá morði
mín orð, tøgar fjorða;
koma mun Ullr, þótt eldisk,
optarr) mara þoptu
(litak blóði svan sveita)
setrs í heim at betra.

10. Einn beið ulfa grennir
andrán, í dal Þambar
fell fyr frœða spilli
framm Þórarinn rammi;
lífspell biðu lýðir,
Loptr hné, Alfr ok Skopti;
þeir hlutu feðgar fjórir
feigð; komk einn til þeira.

11. Benvíðis hjók bráðir
bláfiðruðum skára
(kendr vask mjǫk við manna
morð) halfan tøg fjorða;
troll hafi líf, ef laufa
litak aldrigi bitran;
beri þá brynju vandar
brjót í haug sem skjótast.

12. Liggjum báðir
í lamasessi
Haldórr ok ek,
hǫfum engi þrek;
veldr elli mér
en œska þér,
þess batnar þér,
en þeygi mér.

13. Veitk, at Váli beitir
vegstórr tǫður órar,

---

kriger holdt mig hen under sværdets ægge, og du hjalp den anden; nøden tvinger mig til at digte; således bærer man sig ad (mod mig), men krigerne vredes af ringere grunde end det; nu mener jeg, at dermed er det forbi med vort venskab, Tord.

9. Nú hefk vegit Tanngnjóst fjórða tøgar manna — en ték tanna — þau orð mín beri menn frá morði; koma mun þoptu mara Ullr í at betra setrs heim; optarr litak blóði sveita svan, þótt eldisk = *Nu har jeg dræbt Tanngnjost som den en og tredivte — og det er jeg glad ved; disse mine ord om drabet føre man viden om; søfareren (jeg) vil komme til et så meget bedre opholdssted; oftere vil jeg farve ravnen i blod, uagtet jeg ældes.*

10. Einn ulfa grennir beið andrán: Þórarinn rammi fell fyr frœða spilli framm í Þambardal; lýðir biðu lífspell: Loptr hné, Alfr ok Skopti; þeir fjórir feðgar hlutu feigð; komk einn til þeira = *En kriger lod sit liv: Torarin den stærke faldt for digteren inde i Tambardal; mændene led døden: Loft faldt og Alv og Skofte; disse 4, fader og sönner, døde; jeg alene kom mod dem.*

11. Hjók bráðir bláfiðruðum benvíðis skára — halfan tøg fjorða; vask kendr mjǫk við morð manna; troll hafi líf, ef litak aldrigi bitran laufa; beri þá brynju vandar brjót sem skjótast í haug = *Jeg huggede brad til den sorte ravn — 35 mand; jeg har været i höj grad med til at slå mænd ihjæl; troldene tage mit liv, hvis jeg aldrig (mere) rødfarver det skarpe sværd; da kan man bære krigeren hurtigst muligt i gravhöjen.*

12. *Vi ligger bægge i den vanføres sæng, Haldor og jeg; vi har ingen*

oss vill heldr enn hvassi
hjalm-Njótr troða und fótum;
opt hefk ýfzk, þás heiptir
unnsólar galtk runnum,
rauðk á brynju beiði
benja linn, of minna.

14. Kominn es Ullr við elli
ǫlna grjóts af fótum;
mart verðr gegni-Gautum
geirfitjar nú sitja;
þótt skírviðir skaldi
skapi aldr í grǫf kaldan,
fyrr rýðk hjalms á holmi
hríðvǫnd an því kvíðak.

Steinarr Sjónason.

Islænder, omkr. 950—1000.

Lausavísur.

1. Lifðak lengi,
létk ráða goð,
hafðak aldri
hosu mosrauða,
battk aldri mér
belg at halsi
urtafullan,
þó ek enn lifi.

2. Folk-Sýrar létk fjóra
(frátt þú þess) ok átta
skyggs fyr Skrýmis eggju
skerðendr hliða verða;
nú hefr bjóðr forsa Bersa
Bestlu niðs á lesti
sárgeitunga sveita
sanneldingu feldan.

---

kraft; det kommer for mig af alderdom, for dig af ungdom; du vil blive rask af det (onde), jeg derimod ikke.

13. Veitk, at Váli beitir vegstórr tǫður órar; enn hvassi hjalm-Njótr vill troða oss heldr und fótum; opt hefk ýfzk of minna, þás galtk unnsólar runnum heiptir; rauðk benja linn á brynju beiði = ***Jeg ved, at Våle lader overmodig sit kvæg græsse på min gødede mark; den stivsindede kriger træder os stærkt under fødder; ofte er jeg bleven vred for mindre, da jeg gengældte mændene deres vrede; jeg rødfarvede sværdet i krigerens blod.***

14. Ullr ǫlna grjóts es kominn af fótum við elli; mart verðr nú sitja geirfitjar gegni-Gautum; þótt skírviðir skapi skaldi kaldan aldr í grǫf, rýðk hjalms hríðvǫnd á holmi, fyrr an því kvíðak = ***Manden (jeg) er på grund af alderdom begyndt at vakle; meget må jeg nu finde mig i fra krigernes side: uagtet de tildeler skjalden det kolde liv i graven, rødfarver jeg sværdet på holmen, för jeg nærer angst for det.***

[St.] 1. ***Længe har jeg levet; jeg har ladet guderne råde; aldrig har jeg haft (benyttet) mosrød hose; aldrig har jeg bundet en skindpose, fuld af urter, om halsen — og dog lever jeg endnu.***

2. Létk fjóra ok átta skerðendr folk-Sýrar hliða verða fyr eggju skyggs Skrýmis — þú frátt þess — nú hefr bjóðr Bestlu niðs forsa feldan Bersa á lesti sárgeitunga sveita sanneldingu = ***Jeg har ladet 12 krigere blive genstand for (hug af) den blanke Skrymirs æg — du spurgte derom —; nu har digteren (jeg) til sidst fældet Berse med sværdet.***

Hrómundr halti.

Islænder, d. ved 955.

Lausavísur *(v. 955).*

1. Út heyrik svan sveita
sára þorns, es mornar
hrǫð vekr borginmóða,
bláfjallaðan gjalla;
svá gól fyrr, þás feigir
folknǫrungar vǫru,
gunnar haukr, es gaukar
Gauts bragða spǫ́ sǫgðu.

2. Vasat mér í dag dauði,
draugr flatvallar bauga,
(búumk við Ilmar jalmi)
áðr né gǫrr of ráðinn;
rœkik lítt, þótt leiki
litvǫndr Heðins fitjar
(oss vas áðr of markaðr
aldr) við rauða skjǫldu.

Þórbjǫrn þyna, Hrómundar son halta,

d. o. 955.

Lausavísa *(o. 955).*

Hlakkar hagli stokkinn
hræs es kømr at sævi,
móðr krefr morginbráðar,
mǫ́r valkastar bǫ́ru;
svá gól endr, þás unda
eiðs, af fornum meiði
hræva gaukr, es haukar
hildinga mjǫð vildu.

---

1. Heyrik út bláfjallaðan sára þorns sveita svan gjalla; brǫð vekr borginmóða es mornar; svá gól gunnar haukr fyrr, es Gauts bragða gaukar sǫgðu spǫ́, þás folknǫrungar vǫru feigir = *Derudefra hører jeg den sortfjædrede ravn skrige; når det dages, vækker byttet den; så skreg ravnene engang för, da de varslede om, at krigere skulde dø.*

2. Né vasat mér dauði, áðr of ráðinn, gǫrr í dag, draugr bauga flatvallar; búumk við Ilmar jalmi; rœkik lítt, þótt Heðins fitjar litvǫndr leiki við rauða skjǫldu; oss vas aldr of markaðr áðr = *Døden, i forvejen bestemt, blev mig ikke bestemt i dag, kriger; jeg bereder mig til kamp; jeg bryder mig lidt om, at sværdet spiller mod de røde skjolde; i forvejen er livets længde bleven os (mig) bestemt.*

[Þ.] Hagli stokkinn valkastar bǫ́ru mǫ́r hlakkar, es kømr at hræs sævi; móðr krefr morginbráðar; svá gól hræva gaukr endr af fornum meiði, þás [es] eiðs haukar vildu unda mjǫð hildinga = *Den haglbestænkte ravn skriger af glæde, idet den kommer til (det udgydte) blod; ophidset kræver den sin morgenføde; således skreg ravnene fordums i det gamle træ, da de krævede krigernes blod.*

Hásteinn Hrómundarson halta,

d. 1000.

Lausavísur *(v. 955).*

1. Hér hafa sex, þeirs sævask
sútlaust, bana úti
svip-njQrðungar, sverðum,
sárteins á brústeinum;
hygg at halfir liggi
heptendr laga eptir,
eggskeindar létk undir
óbíðingum svíða.

2. Barka fúr með fleiri
fetla stígs at vígi,
fyrir vQrum þar fjórir
frændr ofstopa vændir,
en tolf af Glað Gylfa
gunnþings hvatir runnu,
(kQld ruðum vQpn) þeirs vildu
várs fundar til skunda.

3. Sjau hafa sœki-Tívar
SvQlnis garðs til jarðar
(blóð fell varmt á virða
valdQgg) nQsum hQggvit;
munat fúrviðir fleiri
FjQlnis þings an hingat
út of Ekkils brautir
Jalks mœrar skæ fœra.

4. Hér megu hœlibQrvar
hljóms daltangar skjóma
dýrs hvat drýgðu fjórir
dags verks séa merki,
en ek, hyrbrigðir, hugða
(hrafn sleit af ná beitu),
gunnar ræfrs, at gæfim
griðbitum frið litinn.

---

1. Hér úti á brústeinum hafa sex sárteins svipnjQrðungar bana, þeirs sævask sútlaust sverðum; hygg at heptendr laga liggi halfir eptir; létk undir eggskeindar svíða óbíðingum = *Her ude på brostenene har seks krigere, som dør for sværdene uden sorg (for nogen), fået deres død; jeg ved, at halvdelen af lovbryderne ligger døde tilbage; jeg lod sårene, tilföjede ved sværdet, svie for de flygtende.*

2. VQrum þar fjórir frændr fyrir ofstopa vændir, — barka fetla stígs fúr at vígi með fleiri —, en tolf gunnþingshvatir, þeirs vildu skunda til várs fundar, runnu af Gylfa Glað; ruðum kQld vQpn = *Der var vi fire frænder imod, beskyldte for overmod, — jeg førte ikke sværd til kamp med flere —, men tolv kampraske mænd, de som vilde skynde sig til møde med os, kom stormende fra skibet; vi rødfarvede de kolde våben.*

3. Sjau SvQlnis garðs sœki-Tívar hafa hQggvit nQsum til jarðar; varmt blóð, valdQgg, fell á virða; munat fleiri FjQlnis þings fúrviðir fœra Jalks mœrar skæ of Ekkils brautir, an hingat út = *Syv krigere har hugget deres næser i jorden; det varme blod, valduggen, faldt på mændene; færre krigere vil føre deres skib over havet (tilbage) end der gjorde her til landet.*

4. Hér megu séa merki dags verks daltangar, hvat fjórir hœlibQrvar dýrs skjóma hljóms drýgðu, en ek hugða, gunnar ræfrs hyrbrigðir, at gæfim

5. Unnum auðmǫnnum,
ák þunnan hjǫr, Gunnar
(drógumk vér at vígi)
verk dreyruga serki;
hǫfðu herðilofðar
hildar borðs und skildi
(þvarr hangrvǫlum hanga
hungr) vésæritungur.

6. Harðr vas gnýr, þás gerðum
grjótvarps lotu snarpa,
gengu sverðs at sǫngvi
sundr gráklæði Þundar,
áðr á hæl til hvílðar
(hlutu þeir bana fleiri),
hjaldrs kom hríð á skjǫldu,
hœkings viðir œki.

7. Heyri svan þars sárir
sigr stalls viðir falla
(benskári drekkr bǫru
blóðfalls) of ná gjalla;
þar fekk ǫrn, en erni
eru greipr hræum sveipðar,
sylg, es Sleitu-Helgi
sekðauðigr felt rauðu.

8. Bǫru upp af ára
allþakkliga blakki
ýtar oss at móti
almþingssamir hjalma;
en á braut þeir bǫru
beiðendr goðum leiðir
hlíða herðimeiðar
hauðrmens skarar rauðar.

---

griðbítum lítinn frið; hrafn sleit beitu af ná = *Her kan man se vidnesbyrd om håndens daggærning, hvad fire krigere udrettede; jeg trode, kriger, at vi gav fredbryderne en stakket fred; ravnen sled sig føde i ligene.*

5. Unnum „verk auði"-mǫnnum dreyruga serki Gunnar; ák þunnan hjǫr; vér drógumk at vígi; herðilofðar hǫfðu hildar borðs vésæritungur und skildi, hanga „hangr" vǫlum þvarr hungr = *Vi gav fjendene(?) blodige brynjer; jeg har et skarpt sværd; vi gik frem til kamp; de kraftige mænd (vi) havde under skjoldet bidende sværd; ravnene stillede deres sult.*

6. Harðr vas gnýr, þás gerðum snarpa grjótvarps lotu — gráklæði Þundar gengu sundr at sverða sǫngvi, — áðr hœkings viðir œki á hæl til hvílðar; hjaldrs hríð kom á skjǫldu; þeir hlutu fleiri bana = *Det var en stærk tummel, da vi gjorde et hidsigt angreb med stenkast — brynjerne søndredes i kampen — för krigerne trak sig tilbage for at hvile; skuddene ramte skjoldene; der var flere af dem [end af os], der faldt.*

7. Heyri „stalls" svan gjalla of ná, þars sigr-viðir falla sárir; benskári drekkr blóðfalls bǫru; þar fekk ǫrn sylg, en greipr eru erni hræum sveipðar, es sekðauðigr Sleitu-Helgi felt rauðu = *Man kan høre ravnen skrige over ligene, hvor krigerne er faldne sårede; ravnen drikker blodströmmen; dér fik örnen drik — og dens klør er omviklede med ligtrævler —, hvor den fredløse Sleitu-Helge blev slået ihjæl.*

8. Ýtar bǫru almþingssamir allþakkliga hjalma upp af ára blakki at móti oss, en þeir goðum leiðir herðimeiðar, beiðendr hauðrmens hlíða, bǫru á braut rauðar skarar = *Mændene bar, begærlige efter kamp, de smukke hjælme op fra deres skib imod os, men de af guderne forhadte krigere, guldkræverne, bar røde lokker bort igen.*

Vǫlu-Steinn.

Islandsk skjald, omkr. 950.

En drape om hans afdøde sön Ögmundr, hvoraf første vers var forfattet af Gestr enn spaki.

1. Heyr Míms vinar mína
(mér 's fundr gefinn Þundar)
við góma sker glymja
glaumbergs, Egill, strauma.

2. Mank, þats jǫrð við orða
endr myrk Danar sendi
grœnnar grǫfnum munni
gein Hlǫðvinjar beina.

Hólmgǫngu-Skeggi.

Norsk, ved midten af 10. årh.

Kviðlingr *(jfr. Gísli Súrsson v. 1).*

Gall gunnlogi,
gaman vas Sǫxu.

Þórketill klyppr Þórðarson.

Norsk, ved midten af 10. årh.

Lausavísa *(omkr. 965; ægte?).*

Hygg eigi beð byggva
bjórranns hjá þér Nanna
(ek em af angri miklu
ófrýnn) né svá dýnu;
ok, dauðs, „vallar dáða“
drekk eigi mér þekkja,
áðr í bragnings blóði
bengjóði nef rjóðum.

---

1. Egill, heyr mína Míms vinar glaumbergs strauma glymja við góma sker; mér 's gefinn fundr Þundar = *Egil, hör Odins bryst-strömme (digtet) bruse fra min mund; digterævnen er blevet mig given (el. jeg har digtet et kvad).*

2. Mank, þats jǫrð gein endr grǫfnum munni við sendi orða grœnnar Hlǫðvinjar myrkbeina Danar = *Jeg husker (kun altfor godt), at jorden gabede med sin opgravede mund mod (for at sluge) manden (min sön).*

[H.-Sk.] *Sværdet (el. Gunnloge, egennavn) gjalded; det var Saksas fryd.*

[Þ.] Hygg eigi byggva beð né svá dýnu hjá þér, bjórranns Nanna — ek em ófrýnn af miklu angri — ok drekk eigi mér þekkja „vallar dáða“, [valin dreggjar?] áðr rjóðum bengjóði nef í blóði dauðs bragnings = *Jeg har ikke i sinde at bestige dit leje og bolstre, kvinde — jeg er nedböjet af stor sorg — og jeg drikker ikke (øllet?), för jeg har rødfarvet ravnens næb i den døde (dræbte, futur.) konges blod.*

Helgi trausti Óláfsson.

Islænder, ved midten af 10. årh.

Lausavísa.

Vask þars fell til foldar,
framm sótti vinr dróttar,
Ørrabeinn, en unnar
ítrtungur hǫtt sungu;
Ásmóðar gafk Óðni
arfa þróttar djarfan;
guldum galga valdi
Gauts tafn, en ná hrafni.

Tjǫrvi enn háðsami.

Islænder, ved midten af 10. årh.

Lausavísa.

Vér hǫfum þar sem Þóri,
þat vas sett við gléttu,
auðar unga Þrúði
áðr á vegg of fáða;
nú hefk (rastakarns) ristna
(réðk mart við Syn bjarta)
hauka (skopts) á hepti
Hlín ǫlbœkis mínu.

[H.] Vask þars Ørrabeinn fell til foldar, en ítrtungur unnar sungu hǫtt; vinr dróttar sótti framm; gafk Óðni þróttar djarfan arfa Ásmóðar; guldum galga valdi Gauts tafn, en hrafni ná = *Jeg var (virksom) der, hvor Arben faldt til jorden og klingerne sang höjt; mændenes ven (jeg) søgte frem; jeg gav Odin Tormods kraftige sön; jeg gav ham Odins offer (den faldne) og ravnen et lig.*

[T.] Vér hǫfum áðr of fáða unga auðar Þrúði sem Þóri þar á vegg; þat vas sett við gléttu; nú hefk ristna hauka ǫlbœkis Hlín á hepti mínu; réðk mart við skoptsbjarta rastakarns Syn = *För havde jeg malet den unge kvinde såvel som Tore der på væggen; det gjorde jeg for at drille; nu har jeg ristet hendes billede på mit knivskaft; jeg har talt meget med den lysiokkede kvinde.*

Þórgrímr goði Þórsteinsson.

Islænder, d. 963.

Kviðlingr *(962; jfr. Gísli Súrsson 6).*

Geirr í gumna sǫrum — gnast; kankat þat lasta.

Eyjòlfr Valgerðarson.

Islænder, d. omkr. 985.

Lausavísa *(o. 976).*

Selit maðr vápn við verði,
verði dynr ef má sverða,
verðum Hropts at herða
hljóð; eigum slǫg rjóða;
vér skulum Gorms af gǫmlu
Gandvíkr þoku landi
(hǫrð es vǫn at verði
vápnhríð) sonar bíða.

Þórhildr skáldkona.

Islænderinde, i det 10. årh.

Kviðlingr *(o. 977).*

Esa gapríplar góðir, — gægr er þér í augum.

[Þ.] *Spydet brager i mændenes (ɔ: Vesteins) sår; det kan jeg ikke dadle.*

[E.] Maðr selit vápn við verði; verði dynr sverða, ef má; verðum at herða Hropts hljóð; eigum rjóða slǫg; vér skulum bíða af gǫmlu þoku-landi Gandvíkr sonar Gorms; es vǫn, at verði hǫrð vápnhríð = *Ingen sælge sit våben for penge; der opstå kamp, hvis det skal ske; vi må kæmpe kraftig; vi har at rødfarve våbnene; her i Gandvigens gamle tågeland skal vi bie på (være rede til at modtage) Gorms sön; det kan væntes, at der bliver en hård kamp.*

[Þ.] *Jeg holder ikke af stirretåber; en skelen er der i dine öjne.*

Gísli Súrsson.

Norsk, indvandret til Island, d. 978.

Lausavísur.

1 *(svar på Holmgöngu-Skeggis kvædling s. 93).*
Hrǫkk hræfrakki,
hjók til Skeggja.

2. Hǿr leikr eldr of órum
(es bál mikit) skála;
gaukr mun Gauts af slíku
gladdr, en vargar saddir;
reyndak fyrr á fjǫndum,
faðir minn, af þraut þinni
stofnask styrjar efni,
stinn jǫrn of sǫk minni.

3. Betr hugðak þá (brigði
biðkat ek draums ens þriðja
slíks af svefni vǫkðum
sárteina) Vésteini,
þás vér í sal sǫtum
Sigrhadds, við mjǫð gladdir,
komskat maðr á miðli
mín né hans, at víni.

4. Hylr (á laun) und líni
linnvengis skap (kinna)
gríðar (leggsk ór góðum)
Gefn (él kerum svefna);
eik berr (angri) lauka
(eir reksk) bráa geira
(bróður) dǫgg á bæði
blíð ǫndugi síðan.

---

1. *Sværdet fór frem, jeg huggede til Skegge.*

2. Hǿr eldr leikr of órum skála, — mikit bál es —; gaukr Gauts mun gladdr af slíku, en vargar saddir; reyndak fyrr stinn jǫrn á fjǫndum of minni sǫk; styrjar efni stofnask af þinni þraut, faðir minn = *Den höje flamme spiller over vort hus; der er et stort bål —; ravnen vil glæde sig over sligt og ulvene finde føde derved; jeg har för prøvet de hårde sværd på mine fjender, uagtet der var mindre grund tilstede; dine lidelser, min fader, vil afgive stof til kamp.*

3. Betr hugðak þá Vésteini — (biðkat ek sárteina brigði, vǫkðum af svefni, ens þriðja draums slíks) —, þás vér sǫtum at víni í sal Sigrhadds, gladdir við mjǫð; komskat maðr á miðli mín né hans = *Jeg trode Vestein havde det bedre — (jeg ønsker ikke mig, vækket af sövne, en tredje sådan dröm) —, dengang da vi sad ved drikkelag i Sigrhadds hus, glædede ved mjöd; ingen trængte sig mellem mig og ham.*

4. Linnvengis Gefn hylr gríðar-skap und líni; kinna él leggsk á laun ór góðum svefna kerum; blíð lauka eik berr síðan dǫgg bráa á bæði geira ǫndugi; eir reksk angri bróður = *Kvinden skjuler sin hæftige sorg under sløret; tårerne strömmer i lön ud af de gode öjne; den venlige kvinde aftörrer siden sine tårer med sine hænder; hendes fred forspildes af sorgen over broderen.*

5. Hrynja lætr af hvítum
hvarmskógi Gnǫ bógar
hraun fylvingar, hremmir
hlátrs bann, í kné, svanna;
hnøtr less, en þreyr þessum,
Þǫgn, at mærðar Rǫgni,
snáka túns af sínu
sjónhesli bǫlgrónu.

6 *(svar på Torgrims kvædling).*
Bǫllr á byrðar stalli
brast; kankat þat lasta.

7. Fell eigi ek, fullum
folkrunnr hjarar munni
ráðit hefr margra manna
morð, við hverju orði;
lǫtum vér, þótt vága
viggruðr hniginn liggi,
(kominn es þyss í þessa
þjóð) of oss sem hljóðast.

8. Teina sék í túni
tál-gríms vinar fǫlu,
Gauts þess es geig of veittak
gunnbliks, þáa miklu;
nú hefr gnýstœrir geira
(grímu Þrótt) of sóttan
(þann lét lundr of lendan)
landkost (áar branda).

9. Gatat sǫl fastrar systir
sveigar mín at eiga
gætin Gjúka dóttur

---

5. Bógar hraun-Gnǫ lætr fylvingar hrynja af hvítum hvarmskógi í kné, hlátrs bann hremmir svanna; Þǫgn snáka túns less hnøtr af sínu bǫlgrónu sjónhesli, en þreyr at þessum mærðar Rǫgni = *Kvinden lader tårer strömme fra sine lyse öjenvipper ned i sit skød; sorgen griber hende; hun samler (plukker) tårer af sine kummerfyldte öjne og længes efter digteren (mig; søger at lindre sit savn ved sin kærlighed til mig).*

6. *Boldten braged på skulderen — det kan jeg ikke dadle.*

7. Ek fell eigi við hverju orði; folkrunnr hefr ráðit fullum hjarar munni morð margra manna; vér lǫtum sem hljóðast of oss, þótt vága viggruðr liggi hniginn; þyss es kominn í þessa þjóð = *Jeg falder ikke ved hvert et ord, der bliver sagt; krigeren (jeg) har med sværdets blodfyldte mund (æg) udført mange mænds drab; vi forholder os ganske rolig, uagtet manden ligger segnet (dræbt); disse folk er grebne af uro.*

8. Sék teina í þáa miklu túni fǫlu vinar tál-gríms, þess gunnbliks Gauts. es of veittak geig; nú hefr geira gnýstœrir of sóttan landkost; þann grímu Þrótt lét áar branda lundr of lendan = *Jeg ser striber (snefri pletter) i Torgrims optøde tun (gravhöj), den krigers, hvem jeg tilföjede mén; nu har krigeren (Torgrim) fået et stykke land (gravhöjens) i besiddelse; ham har manden (jeg) skaffet det land.*

9. Systir mín, gætin sveigar, gatat at eiga sǫl Goðrúnar Gjúka dóttur, fastrar hugtúnum, þás lœgis log-Sága lét ver sinn deyja; svá rak sør-Freyja snjallra brœðra af stinnum hug = *Min søster, öm for sin hovedpynt, besad ikke Gudrun Gjukes datters sjæl, hun hvis sjæls borg var så stærk, da hun lod sin mand dø; således hævnede hun med ukueligt mod sine modige brødre.*

Goðrúnar hugtúnum,
þás log-Sága lægis
lét sinn (af hug stinnum
svá rak snjallra brœðra
sør-Freyja) ver deyja.

10. Myndit þá
á Þórsnesi
meðallok
á minni sǫk,
ef Vésteins
væri hjarta
Bjartmárs sonum
í brjóst lagit.

11. Glúpnuðu,
es glaðast skyldu,
móðurbrœðr
minnar kvánar
sem eyðendr
eggi væri
fjarðar dags
fúlu lostnir.

12. Luku (þunglig) á þingi
(þau eru orð komin norðan)
sædeilandi sólar,
sómlaust á mik dómi,
þat á bláserkjar Berki,
bǫru hreins, ok Steini,
veitir dags ens vegna,
valdr hermila at gjalda.

13. Fold, komk inn þars eldar,
unnfúrs, í sal brunnu
(Eir vǫrum þar aura)
einn ok sex (at meini);
réðu blíðliga báðar
bekksagnir mér fagna,
hróðrdeilir bað heilan
hvern mann í því ranni.

14. Hyggið at, kvað Egða
andspilli Vǫr banda,
mildr, hvé margir eldar,
malmrunnr, í sal brunnu;

---

10. *Da vilde der ikke være kommet en så slet afslutning på min sag på Torsnæs, dersom Vesteins hjærte havde været nedlagt i Bjartmarssönnernes bryst.*

11. *Min hustrus morbrødre tabte modet, da de skulde være gladest (kraftigst), som om de var slåede med rådne æg.*

12. Luku sómlaust dómi á mik á þingi, sædeilandi sólar; þau þunglig orð eru komin norðan; þat á valdr bláserkjar hermila at gjalda Berki ok Steini, veitir ens vegna, hreins bǫru dags = *Uden hæder (for dem selv) har de domfældt mig på tinget, gavmilde mand; det tunge bud er kommet nordfra; dette har krigeren (jeg) forbitret at gengælde Börk og Stein, gavmilde ven.*

13. Unnfúrs Fold, komk inn í sal, þars eldar sex ok einn brunnu; vórum þar at meini, aura Eir; báðar bekksagnir réðu fagna mér blíðliga; hróðrdeilir bað hvern mann í því ranni heilan = *Kvinde, jeg kom ind i et hus, hvor der brændte 7 bål; de var mig til mén (ulykkevarslende), kvinde; bægge bænkerader modtog mig venligt; digteren (jeg) ønskede held over enhver i det hus (de hilste mig og jeg gengældte deres hilsen).*

14. Hyggið at, mildr malmrunnr, kvað banda Vǫr andspilli Egða, hvé margir eldar brunnu í sal; svá átt, kvað Bil blæju, marga vetr ólifat; nú 's

svá átt, kvað Bil blæju,
bjargs, ólifat marga,
veig Skjǫldunga valdi,
vetr, nú' s skamt til betra.

15. Gerskat næmr, kvað Nauma
niðleiks, ara steikar
ǫrr, nema allgótt heyrir,
Iðja, galdrs, at skǫldum;
fátt kveða fleyja brautar
fúrþverrǫndum verra,
randarlogs ens reynda
runnr, an ilt at kunna.

16. Vald eigi þú vígi,
vesþú ótyrrinn fyrri
morðs við mœti-Njǫrðu,
(mér heitið því) sleitinn;
blakkskyndir hjalp blindum,
Baldr hygg at því skjaldar,
ilt kveða háð, ok hǫltum
handlausum, dý, grandat.

17. Villa oss, ef elli
oddstríðir skal bíða
(mér gengr Sjǫfn í svefna
sauma) mínir draumar;
(stendr) eigi (þat þeygi),
þornreið, bragar greiði
ǫl-Nanna selr annars
efni (mér fyr svefni).

18. Eigi verðr enn (orða
oss lér of þat) borða
Gefn drepr fyr mér glaumi,
gótt ór hverjum draumi,
kømr þegars ek skal blunda
kona við mik til funda,
oss þvær unda flóði,
ǫll í manna blóði.

---

skamt til betra bjargs Skjǫldunga veig-valdi = *Læg mærke til, gavmilde kriger, sagde kvinden til Egdernes ven (Normanden, mig), hvor mange bål brændte i huset — så mange år, sagde hun, har du endnu at leve i; nu er der ikke langt til et bedre liv for digteren.*

15. Gerskat næmr galdrs, ara steikar ǫrr, kvað Iðja niðleiks Nauma, nema heyrir allgótt at skǫldum; kveða fátt verra fleyja brautar fúrþverrǫndum, runnr ens reynda randar logs, an ilt at kunna = *Lær ikke trolddom, kriger, sagde kvinden; men du skal lære hvad der er godt af skjaldene; man siger at intet er værre for mænd, kriger, end at kunne trolddom.*

16. Vald eigi þú sleitinn vígi; vesþú fyrri ótyrrinn við morðs mœti-Njǫrðu; heitið mér því; dý-blakkskyndir, hjalp blindum, grandat handlausum ok hǫltum; kveða háð ilt; hygg at því, skjaldar Baldr = *Vær ikke så stridbar, at du udøver drab; vær ikke den første til at ophidse krigerne; lov mig det; hjælp de blinde, mand, gör ikke den håndløse og lamme mén: man siger, at hån er slem; tænk på det, kriger.*

17. Draumar mínir villa oss, ef oddstríðir skal bíða elli; sauma Sjǫfn gengr mér í svefna; ǫl-Nanna selr eigi bragar greiði efni annars, þornreið; þat stendr þeygi mér fyr svefni = *Mine drömme bedrager mig, dersom krigeren (jeg) skal blive gammel; en kvinde viser sig for mig i sövne; hun giver digteren ikke grund til (at antage) andet, kvinde; men det hindrer dog slet ikke, at jeg kan sove godt.*

18. Eigi verðr enn gótt ór hverjum draumi; borða Gefn drepr glaumi fyr mér; oss lér orða of þat; kona, ǫll í manna blóði, kømr til funda við

19. Sagt hef ek enn frá órum
oddflaums viðum draumi
Eir (varðat mér) aura
(orðfátt) es munk láta;
verr hafa vápna snerru
vekjendr, þeirs mik sekðu
brynju hatrs ens bitra
beiðendr, ef nú reiðumk.

20. Ráðs leitar nú rítar
ruðr (vekjum mjǫð Suðra)
skorð, þvít skiljask verðum,
skjaldsteins, frá Ingjaldi;
þó munk, hyrs, at hvǫru
hafa, bláfoldar skafla
snyrtigǫtt, né sýtik,
snauð, þats mér verðr auðit.

21. Hverr of veit nema hvassan
hjaldrís dragi Gísli,
ǫtt mun fyrða frétta
fœrivǫn, ór spǫnum,
alls sigrviðir segja
snyrti hrings af þingi,
drýgjum vér til dauða
dǫð, Þórketil ráðinn.

22. Fleins bauð með sér sínum
saum-Hlǫkk grǫum blakki,
þá vas brúðr við, beiði,
blíð lofskreyti, ríða;
mágrundar kvazk mundu,
mank orð of þat skorðu,
hyrjar Sól af heilu,
hornflœðar, mik grœða.

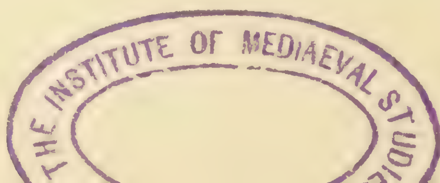
mik, þegars ek skal blunda; þvær oss unda flóði = *Endnu engang tyder ikke alle drömme på noget godt; kvinden dræber min glæde; derom finder jeg ord; en kvinde, overalt blodbestænkt, kommer til mig, så snart jeg vil sove, og vasker mig i blod.*

19. Sagt hefk enn oddflaums viðum frá órum draumi, aura Eir, es munk láta; mér varðat orðfátt; vápna snerru vekjendr, þeir beiðendr ens bitra brynju hatrs, es sekðu mik, hafa verr, ef reiðumk nú = *Endnu har jeg fortalt krigerne om min dröm, kvinde, om min død; der manglede mig ikke ord; krigerne, de krævere af det hvasse sværd, som gjorde mig fredløs, er værre stillede (vil få en ulykke), hvis jeg vredes nu.*

20. Rítar ruðr leitar nú ráðs, skjaldsteins skorð, þvít verðum skiljask frá Ingjaldi; vekjum mjǫð Suðra; þó at hvǫru munk hafa þats mér verðr auðit, snauð snyrtigǫtt bláfoldar skafla hyrs; né sýtik = *Manden (jeg) søger sig nu en udvej, kvinde, ti jeg må nu skilles fra Ingjald; jeg digter et vers; i hvert fald vil jeg få den skæbne, der er mig beskåren, fattige kvinde; jeg nærer ingen bekymring.*

21. Hverr of veit, nema Gísli dragi hvassan hjaldrís ór spǫnum — ǫtt fyrða mun frétta fœrivǫn —, alls sigrviðir segja snyrti hrings af þingi Þórketil ráðinn; vér drýgjum dǫð til dauða = *Hvem ved, om ikke Gisle trækker det skarpe sværd ud af skeden — mændene (jeg) vil erfare lejlighed til handling —, eftersom krigerne fortæller mig fra tinget, at Torkel er dræbt; jeg udfører dåd til min død.*

22. Saum-Hlǫkk bauð fleins beiði ríða sínum grǫum blakki með sér; þá vas brúðr blíð við lofskreyti; mágrundar hyrjar Sól kvazk mundu grœða mik af heilu; mank orð hornflœðar skorðu of þat = *Kvinden bød krigeren (mig) at ride med sig på sin grå hest; da var hun venlig mod digt-*

23. Dýr lét drǫpu stjóra
dís til svefns of vísat
lœgis elds, þars lǫgu
(litt týnik því) dýnur;
ok með sér en svinna
saums leiddi mik Nauma,
sákat hól í hvílu,
hlaut skald sæing blauta.

24. Hingat skalt, kvað hringa
Hildr at óðar gildi,
fleinþolla með fullu
fallheyjaðr of deyja;
þá munt, Ullr, ok Ilmi
ísungs féi þvísa,
þat hagar okkr til auðar,
ormláðs, fyrir ráða.

25. Segja menn, at manni
mjó Hlín hafi sínum
fjarðar elgs of folgit
fúrvangs hugi ranga,
en grjótǫluns grátna
grundar fit vitum sitja;
hykkat hœlibrekku
hrannlogs at því sanna.

26. Skuluða it, kvað skorða
skapkers, saman verða,
svá hefr ykkr til ekka
eitrs goð munar leitat;
allvaldr of hefr aldar
erlendis þik sendan
einn ór yðru ranni
annan heim at kanna.

---

eren; kvinden sagde, at hun vilde uden svig helbrede mig; jeg husker hendes ord om det.

23. Dýr dís lœgis elds lét of vísat drǫpu stjóra til sess, þars dýnur lǫgu; týnik því litt; ok en svinna saums Nauma leiddi mik með sér; skald hlaut blauta sæing; sákat hól í hvílu = *Den herlige kvinde anviste digteren plads, hvor dunpuder lå; jeg glemmer det ikke; og den kloge kvinde førte mig med sig (derhen); skjalden fik en blød sæng; jeg så ingen ujævnheder deri.*

24. Hingat skalt of deyja með fullu, fleinþolla fallheyjaðr, kvað hringa Hildr at óðar gildi; þá munt, ormláðs Ullr, ráða fyrir féi þvísa ok ísungs Ilmi; þat hagar okkr til auðar = *Herhen skal du tilvisse komme ved døden, kriger, sagde kvinden til digteren; da vil du, gavmilde mand, råde for dette gods og kvinden (mig); det vil blive os til lykke.*

25. Menn segja, at mjó fjarðar elgs fúrvangs Hlín hafi of folgit manni sínum ranga hugi, en vitum grjótǫluns grundar fit sitja grátna; hykkat hœlibrekku hrannlogs sanna at því = *Man siger, at den slanke kvinde har næret falskhed i sit sind mod sin mand, men jeg ved, at hun sidder ofte badet i tårer; jeg tror ikke at det kan siges med sandhed om kvinden.*

26. It skuluða verða saman, kvað skapkers skorða; svá hefr goð leitat ykkr munar eitrs til ekka; allvaldr aldar hefr of sendan þik einn ór yðru ranni erlendis at kanna annan heim = *I to skal ikke blive sammen, sagde kvinden; således har gud bestemt eder glædens gift med sorg; gud har sendt dig (har bestemt at sende dig) alene bort fra eders hjem at besøge den anden verden.*

27. Hugðak auðs Þrúði þvá mér mína skǫr rauða Óðins elda lauðri ór

27. Hugðak þvá mér Þrúði
þremja hlunns ór brunni
Óðins elda lauðri
auðs mína skǫr rauða,
ok (hraun kveifar) hreifi
hǫnd væri þvi bandi
báls i benja éli
(blóð rauð) vala slóðar.

28. Hugðak geymi-Gǫndul
gunnǫldu mér falda
of rakskorinn reikar
rúf dreyrugri húfu,
væri hendr á henni
í hjǫrregni þvegnar;
svá vakði mik Sága
saums ór mínum draumi.

29. Vissak fjandr at fundi
(fekk innan lið minna)
ár, þótt eigi værak
andaðr, at mér standa,
(gǫtum vér) en væri
(valtafn í mun hrafni)
fríðr i fǫgru blóði
faðmr þinn roðinn mínu.

30. Mǫttut skildi skaldi,
skjǫldr kom mér at haldi
(gǫtum hug) við hneiti,
hjǫr gellanda bella,
áðr an mik þeirs mínu
munu aldrlagi valda,
gnýr vas hjǫrs at heyra
hǫr, ofrliði bǫru.

31. Sték of einn, áðr ynni
árflognis mik sáran,
hrælœkjar gafk hauki,
huggendr, Munins tuggu;

þremja hlunns brunni, ok hǫnd væri þvi vala hreifislóðar báls bandi í benja éli; blóð rauð kveifar hraun = *Jeg drömte, at kvinden vaskede mig mit hoved rødt i blodet fra blodbrønden, og den kvindes hånd var helt blodig; blodet rødfarvede mit hoved.*

28. Hugðak geymi-Gǫndul gunnǫldu falda mér dreyrugri húfu of rakskorinn reikar rúf, væri hendr á henni þvegnar í hjǫrregni; svá vakði Sága saums mik ór mínum draumi = *Jeg drömte, at den blodgemmende kvinde satte en blodig hue på mine jævnt klippede hår, og at hendes hænder var vaskede i blod; dermed vækkede kvinden mig af min dröm.*

29. Vissak ár fjandr standa at mér at fundi, þótt værak eigi andaðr, — fekk innan minna lið —, en þinn fríðr faðmr væri roðinn í mínu fǫgru blóði; vér gǫtum valtafn í mun hrafni = *Jeg vidste (mærkede, drömte) tidlig, uagtet jeg ikke var død, at fjenderne angreb mig ved mødet med mig — jeg fik fra mit hjem et ringere mandskab (hjælp) —, og at din smukke favn var rødfarvet af mit skinnende blod; men jeg fældede mænd til glæde for ravnen.*

30. Mǫttut bella skildi skaldi gellanda hjǫr; skjǫldr kom mér at haldi við hneiti — gǫtum hug —, áðr an þeir, es munu valda aldrlagi mínu, bǫru mik ofrliði; hjǫrs gnýr vas hǫr at heyra = *De kunde ikke ødelægge skjaldens skjold med det rungende sværd; skjoldet kom mig til nytte mod sværdet — jeg fik mod —, för end de, der vil volde min død, fik mig overmandet; kampbulderet lød höjt.*

31. Sték of einn, áðr huggendr árflognis ynni mik sáran; gafk hræ-

sneið at sínu ráði
sverðs egg i tvau leggi,
misti menja lestir
(mannsbót vas þat) fóta.

32. Hugðak, brúðr, of báðar
benvíði mér síður
(þann hǫfum vér at vinna
vílsinn) ofan rinna;
slíkt dreymir mik, seima,
sekr emk við her nekkvat,
(bíðum brodda hríðar)
blíð Lofn, es ek sofna.

33. Hugðak blóð of báðar
baug-Hlín Gnáar mínar
herðar hvǫssu sverði
hjǫrnets Regin setja,
ok (váss) mærar væri,
Vǫr, af miklu fári,
(líkn reynum svá) lauka,
lífs vánir mér gránar.

34. Hugðak hlífar flagða
hristendr af mér kvista
(stór fingum ben) brynju
báðar hendr með vendi,
enn fyr mækis munni
minn hugðak, Syn tvinna,
(oss gein hjǫrr of hjassa)
hjalmstofn ofan klofna.

35. Hugðak Sjǫfn í svefni
silfrbands of mér standa,
Gerðr hafði sú gerðu,
grátandi, brǫ́ váta,
ok eld-Njǫrun ǫldu
allskyndila byndi
(hvat hyggr mér) en mæra
mín sǫ́r (und því vǫ́ru).

---

lækjar hauki tuggu Munins; sverðs egg sneið at sínu ráði leggi í tvau; menja lestir misti fóta; þat vas mannsbót = *Jeg overvandt én, förend krigerne fik mig såret; jeg gav ravnen føde; sværdsæggen skar efter egen lyst læggene itu; manden mistede sine ben; det var mandshæder.*

32. Hugðak, brúðr, benvíði rinna mér ofan of báðar síður; þann vílsinn hǫfum vér at vinna; slíkt dreymir mik, blíð seima Lofn, es ek sofna; emk nekkvat sekr við her; bíðum brodda hríðar = *Jeg drömte, kvinde, at blodet randt mig ned ad bægge mine sider; en sådan möje har jeg at döje; sligt drömmer jeg, blide kvinde, når jeg sover ind; jeg har forbrudt mig mod folk; jeg venter på kamp.*

33. Hugðak hjǫrnets Gnáar Regin setja blóð of báðar herðar mínar hvǫssu sverði, baug-Hlín, ok mærar lífs vánir væri mér gránar af miklu fári, lauka Vǫr; svá reynum líkn váss = *Jeg drömte, at krigeren med sit hvasse sværd fik blodet til at flyde over bægge mine skuldre, kvinde, og at livets herlige håb for mig formörkedes ved den bitre strid, kvinde; således vil jeg (dog) opnå en lindring for mine strabadser.*

34. Hugðak hlífar flagða hristendr kvista af mér báðar hendr með brynju vendi; fingum stór ben; enn hugðak minn hjalmstofn klofna ofan fyr mækis munni, Syn tvinna; hjǫrr gein oss af hjassa = *Jeg drömte, at krigerne huggede af mig bægge arme med sværdet; jeg fik svære sår; videre drömte jeg, at mit hoved kløvedes ovenfra af sværdsæggene, kvinde; sværdet gabede over min isse.*

35. Hugðak i svefni Sjǫfn silfrbands standa of mér grátandi; sú gerðu

36. Mér bar hljóm í heimi,
hǫr-Bil, þás vit skilðumk,
(skekkik dverga drykkju)
dreyra sals fyr eyru,
ok hjǫrraddar hlýddi
heggr rjúpkera tveggja
(koma mun dals á drengi
dǫgg) læmingja-hǫggvi.

37. Fals halla skal Fulla
fagrleit, sús mik teitir,
rekkilǫt at rǫkkum
regns sínum vin fregna;
vel hygg ek, þótt eggjar
ítrslegnar mik bíti,
þá gaf sínum sveini,
sverðs, minn faðir herði.

Hallbjǫrn Oddsson.

Islænder, d. o. 980.

Lausavísa *(o. 980).*

Ǫlkarma lætr (arma
eik firrumk þat) leika
Lofn fyr lesnis stafni
línbundin mik sínum;
bíða munk of brúði,
(bǫl gervir mik fǫlvan)
snertumk harmr í hjarta
hrót, aldrigi bótir.

Gerðr hafði váta brǫ; ok en mæra ǫldu eld-Njǫrun byndi allskyndila sǫr mín; hvat hyggr mér vǫru und því? = *Jeg drömte, at kvinden stod hos mig grædende; hun havde våde öjne; og at den herlige kvinde hurtig forbandt mine sår; hvad tror du at det betyder for mig?*

36. Mér bar hljóm fyr eyru í heimi sals dreyra, þás vit skilðumk, hǫr-Bil; skekkik dverga drykkju; ok hjǫrraddar heggr hlýddi læmingja-hǫggvi tveggja rjúpkera; dals dǫgg mun koma á drengi = *Jeg hørte larm i dalen, da vi skiltes, kvinde — jeg digter et vers —, og krigeren (jeg) lyttede til to hanrypers heftige hug; bueregnen vil ramme mændene.*

37. Fulla halla fagrleit, sús teitir mik, skal fregna rekkilǫt at sínum vin, rǫkkum fals regns; ek hygg vel, þótt ítrslegnar sverðs eggjar bíti mik; þá herði gaf minn faðir sínum sveini = *Den skönne kvinde, som er min fryd, skal spörge tapper færd hos sin ven, der er kampmodig; jeg er ved godt mod, selv om de vel hamrede (tynde) sværdsægge sårer mig; den standhaftighed gav min fader sin sön.*

[H. O.] Línbundin ǫlkarma Lofn lætr mik leika fyr sínum lesnis stafni; þat firrumk arma eik; munk aldrigi bíða bótir of brúði; harmr snertumk í hjarta hrót; bǫl gervir mik fǫlvan = *Den linklædte kvinde lader mig lege (lokke) bag ved sit hoved (sig); det fjærner mig fra hende; aldrig vil jeg forvinde den sorg, jeg har for hende; sorgen borer sig ind i mit bryst; ulykken gör mig bleg.*

Styrbjǫrn.

Islænder, ved 980.

Lausavísa *(ved 980)*.

Bana sék okkarn
beggja tveggja,
alt ǫmurligt
útnorðr i haf,
frost ok kulða,
feikn hvers konar:
veitk af slíku
Snæbjǫrn veginn.

Þorvaldr Koðránsson enn víðfǫrli.

Islænder, sidste halvdel af 10. årh.

Lausavísa *(982)*.

Fórk með dóm enn dýra:
drengr hlýddi mér engi;
gǫtum háð at hreyti
hlautteins, goða sveini,
en við enga svinnu
aldin rýgr við skaldi
(þá kreppi goð gyðju)
gall of heiðnum stalla.

Þórarinn svarti Þórólfsson máhlíðingr.

Islænder, sidste halvdel af 10. årh.

Máhlíðingavísur *(lausavísur 983—84)*.

1. Varðak mik, þars myrðir
morðfárs vega þorði,
(hlaut ǫrn af ná neyta
nýjum) kvinna frýju:
barka vægð at vígi,
valnaðrs, i styr þaðra,
mælik hól fyr hœli,
hjaldrs goðs, of þat sjaldan.

[S.] *Jeg ser vor bægges død, alt elendigt nordvest på ude i havet, frost og kulde, alslags rædsler; af sligt ved jeg, at Snæbjörn vil blive dræbt.*

[Þ. K.] Fórk með enn dýra dóm: engi drengr hlýddi mér: gǫtum háð at hlautteins hreyti, goða sveini: en aldin rýgr gall of heiðnum stalla skaldi við enga svinnu: goð kreppi þá gyðju = *Jeg virkede for den dyrebare sag: ingen vilde høre mig: jeg blev spottet af offerblodstænkeren, gudernes tjener; og den kælling skreg uden fornuft over det hedenske alter mod mig: gud knække den tempelforstanderske.*

[Þ. sv.] 1. Varðak mik kvinna frýju, þars myrðir morðfárs þorði vega (ǫrn hlaut neyta af nýjum ná; barka vægð at vígi þaðra i hjaldrs goðs styr: mælik sjaldan hól of þat fyr valnaðrs hœli = *Jeg forsvarede mig*

2. Knátti hjǫrr und hetti
(hræflóð) bragar Móða
(rann of sóknar sœki)
sliðrbeittr staðar leita;
blóð fell, es vas váði
vígtjalds nær skaldi,
þá vas dœmisalr dóma
dreyrafullr, of eyru.

3. Myndit vitr í vetri
vekjandi mik sekja
(þar ák lífhǫtuð launa)
lǫgráns (of þat vánir),
ef nagbræði næðak
nás, valfallins ásar
Hugins létum nið njóta
nágrundar, Vermundi.

4. Skalk þrymviðum þremja
(þegi herr meðan) segja,
vǫn es ísarns ǫsum
ǫrleiks, frá því gǫrla,
hvé hjaldrvita heldu
haldendr við mik, skjaldar
roðinn sák Hrundar handa
hnigreyr, lǫgum, dreyra.

5. Sóttu heim, þeirs hættu,
hjǫr-Nirðir mik, fjǫrvi
(gunnljómi beit geymi
geira stígs) at vígi;
svá gerðum vér (sverða)
sóknmiðjungum Þriðja
(sleitka) líknar (leiki
lostigr) fáa kosti.

---

mod kvinders beskyldning (for fejhed), hvor krigeren (jeg) turde kæmpe; örnen fik friske lig at æde; jeg viste ingen skånsel i kampen dér; sjælden praler jeg om det for krigeren.

2. Sliðrbeittr hjǫrr bragar Móða knátti leita staðar und hetti; hræflóð rann of sóknar sœki; blóð fell of eyru, es vígtjalds váði vas nær skaldi; þá vas dœmisalr dóma dreyrafullr = *Digterens farlig-skarpe sværd søgte sig et sted (at ramme) under hatten; blodet strömmede ned over krigeren; blodet randt ned over hans øren, da sværdet var nærved skjalden (i min hånd); da blev munden fuld af blod.*

3. Vitr vekjandi lǫgráns myndit sekja mik í vetri — þar ák launa lífhǫtuð vánir of þat —, ef næðak nás nagbræði, Vermundi; létum Hugins nið njóta valfallins ná-grundar ásar = *Den kloge mand, der formener mig min ret (Snorre), vilde ikke i vinter kunne göre mig fredløs — dér har jeg min fjende forventningen om det (fredløsheden) at lönne —, hvis jeg fik krigerens, Vermunds, bistand; jeg lod ravnen nyde den faldne kriger.*

4. Skalk segja þremja þrymviðum gǫrla frá því — þegi herr meðan —, — ísarns ǫsum es vǫn ǫrleiks —, hvé haldendr hjaldrvita heldu lǫgum við mik; sák handa hnigreyr skjaldar Hrundar roðinn dreyra = *Jeg vil fortælle krigerne — de tie imens —, — de kan vænte kamp — om, hvorledes mændene fór retslig (ɔ: retsstridig) frem overfor mig; jeg så sværdene farvede i blod.*

5. Hjǫr-Nirðir, þeirs hættu fjǫrvi at vígi, sóttu mik heim; gunnljómi beit geymi geira stígs; svá gerðum vér Þriðja sóknmiðjungum fáa líknar kosti; sleitka lostigr sverða leiki = *Krigerne, som vovede deres liv i kampen, angreb mig i mit hjem; sværdet bed krigeren; således stillede (gav) vi krigerne få nådes vilkår; nødig afbrød jeg sværdlegen.*

6. Urðum vér at verja,
varð ǫr drifin sára,
(hrafn naut hræva) Gefnar
hjaldrskýja mik frýju,
þás við hjalms á holmi
hrein míns fǫður sveini
(þaut) andvaka (unda
unnr, benlœkir runnu).

7. Knǫttu hjalmi hættar
hjaldrs á mínum skjaldi
Þrúðar vangs ens þunga
þings spámeyjar syngva,
þás bjúgrǫðull bógar
baugs fyr óðaldraugi,
Gjǫll óx vápns, á vǫllum
varð blóðdrifinn Fróða.

8. Reka þóttumk ek (Rakna)
remmiskóðs við Móða
(kunnfáka hné kennir)
klámorð af mér borða,
hvatki 's Hildar gǫtva
(hrafn sleit af ná beitu)
síks við sína leiku
sælingr of þat mælir.

9. Kveðit mun, Hropts, at heiptum,
hyrskerðir, mér verða,
(kunnak áðr fyr Enni
ylgteiti vel beita),
es lottviðir létu
lœknir, þeirs skil flœkja,
(eggjumk hœfs) at hjøggak
Hlín goðvefjar mína.

10. Nágǫglum fekk Nagli
nest dáliga flestum;
kafsunnu réð kennir

---

6. Vér urðum at verja mik frýju hjaldrskýja Gefnar, — sára ǫr varð drifin; hrafn naut hræva —, þás andvaka hjalms hrein (hvein?) á holmi við sveini míns fǫður; unda unnr þaut; benlœkir runnu = *Jeg måtte værge mig mod bebrejdelse med hensyn til kampen — sværdet rødnedes i blod; ravnen nød ligene —, da kampen rasede på kamppladsen mod min faders sön (mig); sårbølgen bruste, blodströmmene randt.*

7. Hjalmi hættar spámeyjar ens þunga hjaldrs Þrúðar vangs þings knǫttu syngva á mínum skjaldi, þás Fróða bógar bjúgrǫðull varð blóðdrifinn fyr baugs óðaldraugi á vǫllum; vápns Gjǫll óx = *De for hjælmen farlige pile (skudvåben) sang på mit skjold, da sværdet blev blodbestænkt for krigeren (mig) på marken (tunet); kampen tog til.*

8. Ek þóttumk reka af mér klámorð við borða remmiskóðs Móða — kennir Rakna kunnfáka hné —, hvatki 's Hildar gǫtva síks sælingr mælir of þat við sína leiku; hrafn sleit beitu af ná = *Jeg mente at befri mig for dadlende ord (for fejhed) overfor krigeren — søfareren segnede —, hvad så krigeren end siger om det til sin elskede; ravnen sled føde af liget.*

9. Mér mun verða kveðit at heiptum, Hropts hyrskerðir — kunnak áðr vel beita ylgteiti fyr Enni —, es lœknir lottviðir, þeirs flœkja skil, létu, at hjøggak mína goðvefjar Hlín; eggjumk hœfs = *Jeg vil blive opfordret til fjendskab, kriger, — för forstod jeg vel foran Enne at fange (dræbe) krigeren —, siden de tølperagtige krigere, som forvrænger retten, lod forlyde med at jeg havde såret min hustru; jeg ægges (dog) til det passende.*

10. Nagli fekk flestum nágǫglum dáliga nest; kafsunnu kennir réð at

kløkkr í fjall at støkkva;
heldr gekk hjalmi faldinn
(hjaldrs) at vápna galdri
(þurði eldr of aldir)
Alfgeirr af hvǫt meiri.

11. Grátandi rann gætir
geira stígs frá vígi,
(þar vasat grímu geymi
góð vǫn friðar hǫnum),
svát menskyndir myndi
mein skiljandi vilja
(hugði bjóðr á bleyði
bifstaups) á sæ hlaupa.

12. Muna munum vér at vǫrum
Vermundr glaðir stundum,
auðar þǫll, áðr ollum
auðvarpaðar dauða;
nú séumk hitt, at hlaupa,
hǫr-Gerðr, mynim verða
(leitt erum rauðra randa
regn) fyr prúðum þegni.

13. Vas til hreggs at hyggja
hrafns víns á bœ mínum
(þurði eldr of aldir)
uggligt (Munins tuggu),
þás á fyrða fundi
frǫn víkinga mána
lind beit; lǫgðis kindir
liðu Hǫgna vé gǫgnum.

14. Hétu hirðinjótar
hauka ness til þessa
(heptandi vask heiptar)
hóglífan mik drífu;
opt kømr, alnar leiptra
æfifús, ór dúsi,
nú kná Jǫrð til orða,
œðiregn, at fregna.

---

støkkva kløkkr í fjall; af heldr meiri hvǫt gekk Alfgeirr, faldinn hjalmi, at vápna galdri; hjaldrs eldr þurði of aldir = *Nagle gav de fleste ravne føde meget slöjt; han løb grædefærdig op i fjældet; med en ganske anden raskhed gik Alfgeir, hjælmbedækket, ud i kampen; sværdet fór hen over mændene.*

11. Geira stígs gætir rann grátandi frá vígi; — þar vasat grímu geymi góð vǫn friðar hǫnum —, svát menskyndir, skiljandi mein, myndi vilja hlaupa á sæ; bjóðr bifstaups hugði á bleyði = *Krigeren løb grædende fra kampen — dér var ham ingen god udsigt for fred for ham —, så at han, der forstod faren, skulde have villet løbe ud i søen; han viste sig frygtsom.*

12. Vér Vermundr munum muna, auðar þǫll, at vǫrum stundum glaðir, áðr ollum dauða auðvarpaðar; nú séumk hitt, hǫr-Gerðr, at mynim verða hlaupa fyr prúðum þegni; leitt erum regn rauðra randa = *Jeg og Vermund husker nok, kvinde, at vi var stundum glade, för vi (jeg) voldte mandens død; nu er jeg bange for det, kvinde, at jeg må vige (give tabt) for den kloge mand (Snorre); jeg hader kamp.*

13. Vas uggligt at hyggja til hrafns víns hreggs á bœ mínum — eldr Munins tuggu þurði of aldir —, þás frǫn lind beit víkinga mána á fyrða fundi; lǫgðis kindir liðu gǫgnum vé Hǫgna = *Det var ængsteligt at vænte kamp på min gård — sværdet fór over folk —, da det skarpe spyd bed skjoldet, hvor mændene mødtes; sværdene gled igennem skjoldene.*

14. Hirðinjótar hauka ness drífu hétu mik hóglífan til þessa; vask

15. Skalat ǫldrukkin ekkja,
ek veit, at gat beitu
hrafn af hræva efni,
hoppfǫgr af því skoppa,
at, hjǫr dǫggvar, hyggjak,
(hér 's fjón komin ljóna)
haukr unir hǫrðum leiki
hræva (stríð), á kvíðu.

16. Láta hitt, at hljóta,
haldendr, mynim, skjaldar,
(sœkjum rǫ́ð und ríkjan)
rómusamt ór dómi,
nema Arnketill órum
orðgóðr við lof þjóðar
(vel trúik grímu geymi
galdrs) sakmǫ́lum haldi.

17. Esat sem gráps fyr glœpi,
Grund fagrvita mundar,
fúra fleygiǫ́ru
frænings lǫgum ræni,
ef sannvitendr sunnu
(sék þeira lið meira,
oss magni goð gagni)
Gauts þekju mik sekja.

---

heptandi heiptar; opt kømr œðiregn ór dúsi; nú kná æfifús alnar leiptra Jǫrð at fregna til orða = *Mændene kaldte mig indtil nu en roligt levende mand; jeg standsede fjendskabet; men der kommer ofte styrtregn efter stille; nu vil den livslystne kvinde spörge mine ord.*

15. Hoppfǫgr ekkja skalat skoppa ǫldrukkin af því — ek veit, at hrafn gat beitu af hræva efni —, at hyggjak á kvíðu; hræva dǫggvar haukr unir hǫrðum hjǫrleiki; hér 's komin stríð fjón ljóna = *Den dansfagre enke skal ikke, i ølrusen, göre nar af det, — jeg ved, at ravnen fik føde af ligene —, at jeg nærer angst; ravnen er glad ved den hårde kamp; der er opstået en bitter strid mellem folk.*

16. Skjaldar haldendr láta hitt, at mynim hljóta rómusamt ór dómi — sœkjum rǫ́ð und ríkjan —, nema orðgóðr Arnketill haldi sakmǫ́lum órum við lof þjóðar; trúik vel grímu galdrs geymi = *Mændene siger, at jeg vil få en hård strid ved (og under) dommen — jeg søger råd (bistand) hos den mægtige (Arnkel), — medmindre den ryrige Arnkel opretholder min sag under folks lovprisning; jeg stoler godt på krigeren.*

17. Esat sem ræni frænings gráps fúra fleygiǫ́ru lǫgum fyr glœpi, mundar fagrvita Grund, ef sannvitendr Gauts þekju sunnu sekja mik; sék þeira lið meira; goð magni oss gagni = *Det er ikke som om man berøvede krigerne (mig) lov og ret for forbrydelser, kvinde, hvis krigerne får mig dömt fredløs; jeg ser at de er de mandstærkeste; guderne give os kraft til at sejre.*

Halli berserkr.

Norsk; (på Island).

Lausavísa *(983).*

Hvert hafið, Gerðr, of gǫrva,
gangfǫgr liðar hanga
(ljúg vætr at mér) leygjar
línbundin, fǫr þína,
þvít í vetr, en vitra
vangs, sákat þik ganga,
hirðidís, frá húsi,
húns, skrautligar búna.

Leiknir berserkr.

Norsk (på Island), foregåendes broder.

Lausavísa *(983).*

Sól-Grund Siggjar linda,
sjaldan hefr of faldit
jafnhátt; ǫglis stéttar
elds nú 's skart á þellu;
hodd-Grund, hvat býr undir,
Hlín, oflæti þínu,
hýrmælt, hóti fleira,
hvítings, an vér lítum.

Víga-Styrr Þórgrímsson.

Islandsk hövding, d. 1007.

Lausavísa *(983).*

Sýndisk mér, sem myndi
mótefianda spjóta
Ála ekki dælir
élherðendr of verða,

[H.] Hvert hafið of gǫrva fǫr þína, gangfǫgr, línbundin liðar hanga leygjar Gerðr — ljúg vætr at mér —, þvíat sákat þik ganga í vetr, en vitra húns vangs hirðidís, skrautligar búna frá húsi = *Hvor skal du begive dig hen, gangfagre, linomvundne kvinde — sig mig sandheden — siden jeg aldrig för i vinter har set dig, kloge kvinde, gå prægtigere klædt fra huse.*

[L.] Siggjar linda sól-Grund, hefr sjaldan of faldit jafnhátt; nú 's skart á ǫglis stéttar elds þellu; hodd-Grund, hvat býr undir oflæti þínu hóti fleira an vér lítum, hýrmælt hvítings Hlín = *Kvinde, sjælden har du haft en så höj hovedbedækning; nu er hun iført sit skrud; noget stikker der, kvinde, mere end hvad vi ser, under din stolthed, venligt talende mø.*

[V.-St.] Mér sýndisk, sem Ála élherðendr myndi ekki of verða dælir spjóta mótefianda; uggik eigi strangan ofrgang seggja of mik; hér hefr bilgrǫnduðr merkðan berserkjum stað brandi = *Det syntes mig, at krigerne*

uggik eigi seggja
ofrgang of mik strangan;
hér hefr bilgrǫnduðr brandi
berserkjum stað merkðan.

Þórvaldr Hjaltason.

Islænder, deltog i Fyrisvoldslaget.

Lausavísur *(o. 985).*

1. Farið til Fýrisvallar,
folka tungls, hverr's hungrar,
vǫrðr, at virkis garði
vestr kveldriðu hesta;
þar hefr hreggdrauga hǫggvit
(hóllaust es þat) sólar
elfar skíðs fyr ulfa
Eiríkr í dyn geira.

2. Ilt varð ǫlna fjalla
ǫrkveðjǫndum beðjar
til Svíþjóðar síðan
sveim víkinga heiman;
þat eitt lifir þeira,
þeir hǫfðu lið fleira,
(gótt vas) hers (at henda)
hundmargs, es rann undan.

Þórleifr skúma Þórkelsson.

Islænder, deltog i Jomsvikingeslaget.

Lausavísa *(o. 986).*

Hefk í hendi
til hǫfuðs gǫrva,
beinbrot Búa,
bǫl Sigvalda

(bersærkerne) ikke vilde blive krigeren (mig) medgörlige; jeg frygter ikke mændenes overmodige undertrykkelse (at de overmodigt vil undertrykke mig); nu har han, som ikke holder af nølen (jeg der er rask til handling), med sværdet givet bersærkerne et (evigt opholds)sted.

[Þ. H.] 1. Folka tungls vǫrðr, farið (fari?) hverr kveldriðu hesta, es hungrar, vestr til Fýrisvallar at virkis garði; þar hefr Eiríkr hǫggvit elfar skíðs sólar hreggdrauga fyr ulfa í geira dyn; þat es hóllaust = *Kriger, enhver ulv, der er sulten, kan komme vestpå til Fyresvold til fæstningsgærdet; der har Erik nedhugget krigerne til ulvene i kampen. Det er ingen pral.*

2. Ilt varð síðan fjalla ǫlna beðjar ǫrkveðjǫndum sveim víkinga heiman til Svíþjóðar; þat eitt lifir þeira hundmargs hers, es rann undan; þeir hǫfðu fleira lið; vas gótt at henda = *Ulykkebringende blev siden vikingernes farten hjemmefra til Sverrig for rigdomskræverne (dem selv); kun de af deres talløse hær er i live, der flygtede; de havde en talrigere hær (end vi); det var let at få fat i dem (og dræbe dem).*

[Þ. Þ.] *Jeg har i hånden (en kølle), rede til at slå for hovedet — Bues benbrud, Sigvaldes ulykke [vikingers mén, Hakons værn]; den egekølle skal blive Danerne slem, hvis jeg lever.*

[vǫ́ víkinga,
vǫrn Hǫ́konar];
sjá skal verða,
ef vér lifum,
eikikylfa
óþǫrf Dǫnum.

Víga-Glúmr Eyjólfsson.

Islandsk hövding o. 930—1003.

Lausavísur.

1 *(o. 961)*. Nær gengr mér ok mínum,
menþǫll, hjúum ǫllum
(þverr við glaum) enn grœni
garðr, an oss of varði;
verðr (hróðr) skotat harðla
(hér tínik) þar mínum,
munat enn of staf stála
starflaust, fǫður arfi.

2 *(o. 965)*. Fara sák holms und hjalmi
hauks i miklum auka,
Jǫrð, at Eyjafirði,
ísungs, funa dísi,
þá svát dóms i draumi
dals ótta mér þótti
felli-Guðr með fjǫllum
folkvandar bjǫð standa.

3 *(o. 980)*. Halfs eyris metk hverjan
hrísrunn fyr ǫ́ sunnan;
vel hafa viðir skógar
vargi opt of borgit.

4 *(o. 982)*. Eigi sofnak, Ófnir
ýseims, i bœ þeima
(munat eldviðum ǫldu
auðbœtt við mik) sœtan,

1. Enn grœni garðr gengr nær mér ok ǫllum mínum hjúum, menþǫll, an oss of varði; glaum þverr við; þar verðr skotat harðla mínum fǫður arfi — hér tínik hróðr —; munat enn starflaust of staf stála = *Det grönne gærde indsnævres mere omkring mig og al min husstand, kvinde, end jeg havde anet; min glæde forringes; der forminskes min faderarv i höj grad — se her mit vers — der vil komme arbejde (hævnens) for krigeren (mig).*

2. Sák hauks holms funa dísi und hjalmi fara í miklum auka at Eyjafirði, ísungs Jǫrð, svát mér þótti þá ótta í draumi folkvandar dóms felli-Guðr standa bjǫð með dals fjǫllum = *Jeg så en kvinde, med hjælm på, komme i overnaturlig störrelse hentil Øfjorden, kvinde, så at jeg med frygt da syntès i drömme, at valkyrjen (den valkyrjeagtige kvinde) fyldte landet mellem dalens fjælde.*

3. *Til en halv øre vurderer jeg enhver busk sydfor elven; de vide skove har ofte godt skærmet ulven (den forfulgte, fredløse).*

4. Eigi sofnak sœtan í þeima bœ, ýseims Ófnir — munat ǫldu eldviðum auðbœtt við mik —, áðr Gǫndlar grindlogi gellr meir í hattar felli nǫkkurum þeira; opt vák mann of minna = *Jeg får ikke et sødt blund i denne*

áðr grindlogi Gǫndlar
gellr i hattar felli
(opt vák mann of minna)
meir nǫkkurum þeira.

5. Harðsteini lét húna
harðgeðr lima fjarðar
(þat sák) dóms (i draumi)
dyn-Njǫrðr mik of barðan,
en þrádráttar þóttumk
þjósti keyrðr of ljósta
sævar hrafns i svefni
snarr beinanda steini.

6. Menstiklir sá mikla,
mun sverða brak verða,
komin es grára geira,
goðreið of trǫð, kveðja,
þars ásynjur jósu
eggmóts of fǫr seggja
(valir fagna því) vegna
vígmóðar framm blóði.

7 *(o. 983-84)*. Virkis spyrr at
verkum
víns hirði-Sif mínum,
esat at manna máli
morð, vǫru þau forðum;
liggr þeims hrafn of huggar,
hǫrveig, talit gǫrva
— — — — — — — —
— — — — — — — —

8 *(o. 986)*. Rudda ek sem jarlar
(orð lék á því) forðum
(með veðrstǫfum Viðris

---

bygd, kriger — det vil ikke blive mændene let at give mig bod (oprejsning) —, för sværdet runger igen i hovedet på dem; ofte har jeg dræbt mænd af ringere grund.

5. Harðgeðr fjarðar húna „dóms lima“ dyn-Njǫrðr lét mik of barðan harðsteini — þat sák i draumi —, en þóttumk i svefni of ljósta snarr þrádráttar, þjósti keyrðr, sævar hrafns beinanda steini = *Den hårdsindede kriger slog mig med en hvæssesten — det så jeg i drömme —, men jeg drömte, at jeg, rask til trods og dreven frem af vrede, slog skibstyreren med en anden sten.*

6. Menstiklir sá mikla goðreið of trǫð; sverða brak mun verða; komin es kveðja grára geira —, þars eggmóts ásynjur jósu vígmóðar framm blóði of vegna fǫr seggja; valir fagna því = *Manden (jeg) så mange guder (gudevæsner) ride over jorden — der vil opstå kamp; de grå spyds hilsen (varsel?) er kommen (har vist sig?) — hvor kampkvinderne øste kampfnysende blodet frem over de faldnes skare; høgene glædes ved det.*

7. Víns virkis hirði-Sif spyrr at verkum mínum; morð esat at manna máli; þau vǫru forðum; liggr gǫrva talit, hǫrveig, þeims of huggar hrafn . . . . = *Kvinden spörger om mine bedrifter; drabene er ikke genstand for omtale; de skete forlængst; for ham, som trøster ravnen (mig), ligger fuldstændig talt, kvinde . . . . .*

8. Ek rudda forðum mér til landa sem jarlar; orð lék á því með Viðris vandar veðrstǫfum; nú hefk of síðir vegna breiða jǫrð með bǫrðum ór hendi mér, Valþǫgnis Várar skíðs bendir = *Jeg skaffede mig fordums land som fribårne kæmper; det rygte gik blandt krigerne; nu har jeg endelig ved drab mistet det brede land med dets udkanter(?) ud af min hånd, kriger.*

vandar) mér til landa;
nú hefk, Valþognis, vegna,
Várar skíðs, of síðir
breiða jorð með borðum,
bendir, mér ór hendi.

9 *(o. 989).* — — munat enn sælu
menbrjótandi hljóta,
(oss kom breiðr í búðir
boggr af einu hoggvi)
þás, fleinmarar, fjóra
fullkátir vér sǫtum,
(nú 's) mǫ-grennir (minna
mitt setr) tøgu vetra.

10 *(o. 995).* Lattisk herr með
hottu
Hangatýs at ganga
(þóttit þeim at hætta
þekkiligt) fyr brekku,
þás dynfúsir dísar
dreyra svells á eyri
(brǫð fekk borginmóði
blóðs) skjaldaðir stóðum.

11. Ilt 's á jorð of orðit,
aldr bolvar mjok skaldi
(liðit es mest) et meira
(mitt líf) Heðins drífu,
es óvægins eigi
eyrarleggs á seggjum
Gríms í gondlar flaumi
Gefnar mák of hefna.

---

9. Menbrjótandi munat enn hljóta sælu — oss kom breiðr boggr í búðir af einu hoggvi —, þás vér sǫtum fullkátir fjóra tøgu vetra, fleinmarar mǫgrennir; nú 's mitt setr minna = *Manden (jeg) vil aldrig mere opleve den lykke — en svær ulykke har hjemsøgt mig af ét hug —, som jeg havde, da vi sad fuldglade fyrretyve år (på min gård). kriger; nu er mit hjem adskillig ringere.*

10. Herr lattisk at ganga með hottu Hangatýs fyr brekku — þeim þóttit þekkiligt at hætta —, þás stóðum skjaldaðir, dreyra svells dísar dynfúsir á eyri; borginmóði fekk brǫð blóðs = *Mændene blev dovne til at gå med hjælmene ned for brinken — de syntes det lidet tiltalende at göre vovestykket —. da vi stod skjoldede og kamplystne på øren (nedenfor); ravnen fik blod til bytte.*

11. Ilt es of orðit á jorð — aldr bolvar mjok skaldi Heðins drífu et meira; liðit es mest líf mitt —, es mák eigi of hefna óvægins Gríms eyrarleggs á seggjum í gondlar Gefnar flaumi ⇐ *Det er blevet slemt her på jorden — alderen gör digteren (mig) herefter uskikket til kamp; det meste (og bedste) af mit liv er nu forbi —, siden jeg ikke formår at hævne den uforfærdede Grim ørlæg på mændene ved kamp.*

Vígfúss Víga-Glúmsson.

Islænder, 10—11. årh.

Digt om Hakon jarl(?) o. 986.

Varðat hœgt, þars hurðir
hjǫrklofnar sák rofna
(hǿtt sǫng Hǫgna) Geitis,
(hregg) til Vagns at leggja;
þar gingum vér, þrøngvir
þunníss, í bǫð, Gunnar
(strǫng vas) danskra drengja
(darra flaug) til knarrar.

Lausavísa *(986)*.

Oss es leikr, en lauka
liggr heima vinr feimu,
þryngr at Viðris veðri
vandar, góðr fyr hǫndum;
hlýs kveðk hœlis bósa,
(hann væntir sér annars)
vífs und vǫrmum bœgi,
vér skreytum spjǫr, neyta.

[V. V.] Varðat hœgt at leggja til Vagns, þars sák hurðir Geitis rofna hjǫrklofnar; hǿtt sǫng Hǫgna hregg; þar gingum vér í bǫð til knarrar danskra drengja, Gunnarr þunníss þrøngvir; darra flaug vas strǫng = *Det blev ikke let at angribe Vagn, hvor jeg så skjoldene briste kløvede af sværdet; kampen buldrede höjt; dér gik vi ud i kampen med de danske svendes skib, kriger; spydenes flugt var stærk.*

Oss es góðr leikr fyr hǫndum, en vinr lauka feimu liggr heima; þryngr at Viðris vandar veðri; kveðk bósa neyta hlýs hœlis und vǫrmum bœgi vífs; vér skreytum spjǫr; hann væntir sér annars = *Vi har en god leg i vænte, men kvindens ven ligger hjemme; kampen nærmer sig stærkt; jeg mener, at den kvindekære nyder lunt ly under kvindens varme arm; vi gör vore spyd istand (glatter vore spyd); han vænter sig noget andet (end kamp).*

Brúsi Hallason.

Islænder, sidste halvdel af 10. årh.

Lausavísa *(o. 995).*

Hǫfum vér vegs af vígum
(veitk orð á því), borða
stóðs við stýrimeiða
stafn, Gǫndul, hlut jafnan,
þó hykk fúrviðu fóru
fleygarðs an mik varði,
beiði-Hlǫkk, fyr brekku,
bliks, harðara miklu.

Einarr Helgason skálaglamm.

Islandsk skjald, d. o. 995.

1. Drape om Hakon jarl *(o. 975).*

Byggði lǫnd (en lunda)
(lék orð á því) forðum
Gamla kind, sús granda
(gunnborðs) véum þorði;
nú 's afrendra jǫfra
Ullr geirvaðils þeira
sóknar hvatr at setri
settr, hverjum gram betri.

2. Et digt om Harald blåtand(?) *(o. 980).*

1. Liðbrǫndum kná Lundar
lands frœkn jǫfurr granda;
hykka ræsis rekka
Rínar grjót of þrjóta.

[B. H.] Vér hǫfum jafnan vegs hlut af vígum við stafnstóðs stýrimeiða, borða Gǫndul; veitk orð á því; þó hykk fleygarðs fúrviðu fóru miklu harðara fyr brekku, an mik varði, bliks beiði-Hlǫkk = *Vi har lige ære af kampen over for mændene, (vore modstandére), kvinde; jeg ved, at så bedömmes det; dog tror jeg, at de fór langt raskere ned ad skrænten, end jeg havde trot, kvinde.*

[E. sk.] Gamla kind byggði forðum lǫnd — en orð gunnborðs lunda lék á því — sús þorði granda véum; nú 's sóknar hvatr geirvaðils Ullr, betri hverjum gram, settr at setri þeira afrendra jǫfra = *Gamles æt (brødre) styrede för landet, den som vovede at omstyrte helligdommene (templerne); derom har folk talt; nu er den kampraske kriger, bedre end nogen anden fyrste, sat til at styre de kraftige fyrsters land.*

2, 2. Frœkn jǫfurr Lundar lands kná granda liðbrǫndum; hykka Rínar grjót of þrjóta ræsis rekka = *Skånes tapre fyrste forøder guldet; jeg ved at kongens kæmper ikke lider mangel på guld.*

2 Né áttstuðill ættar
ógnherði mun verða
(skyldr emk hróðri at halda)
Hilditanns in mildri..

3. Vellekla *(o. 986).*

1. Hugstóran biðk heyra,
heyr jarl Kvasis dreyra,
foldar vǫrð á fyrða
fjarðleggjar brim dreggjar.

2. Ullar gengr of alla
asksǫgn, þess 's hvǫt magnar
byrgis bǫðvar sorgar,
bergs geymilǫ́ dverga.

3. Hljóta munk, né hlítik,
Hertýs, of þat frýju,
fyr ǫrþeysi at ausa
austr víngnóðar flausta.

4. Þvít fjǫlkostigr flestu
flestr ræðr við son Bestlu
(tekit hefk morðs til mærðar)
mæringr an þú færa.

5. Eisar vágr fyr (vísa
verk) Rǫgnis mér (hagna),
þýtr Óðrøris alda
(aldr) hafs við fles galdra.

6. Nú 's þats Boðnar bára,
berg-Saxa, tér vaxa,
gervi í hǫll ok heyri
hljóð fley jǫfurs þjóðir.

---

2. Né mun verða áttstuðill ættar Hilditanns in mildri ógnherði; emk skyldr at halda hróðri = *Der vil aldrig fødes et medlem af Hilditands slægt (den danske kongeslægt) mere gavmild end krigeren (du ɔ: Harald blåtand?); jeg er forpligtet til at digte.*

3, 1. Biðk hugstóran foldar vǫrð heyra á fjarðleggjar fyrða dreggjar brim; heyr, jarl, Kvasis dreyra = *Jeg beder landets modige bevogter at høre mit digt; hør, jarl, på kvadet.*

2. Bergs geymilǫ́ dverga gengr of alla Ullar asksǫgn þess, es magnar hvǫt bǫðvar byrgis sorgar = *Digtet høres af dens hele mandskab, som gör kampen stærk.*

3. Munk hljóta at ausa austr Hertýs víngnóðar fyr ǫrþeysi flausta; né hlítik frýju of þat = *Jeg vil komme til at frembære mit digt for søkrigeren; jeg vil ikke lade mig særlig opfordre dertil.*

4. Þvít flestr fjǫlkostigr mæringr ræðr flestu færa við son Bestlu, an þú; hefk tekit til morðs mærðar = *Ti alle andre fyrster med mange dygtige egenskaber har langt mindre at sige hos Bestlas søn (Odin) end du; jeg er begyndt at digte om kampe.*

5. Vágr Rǫgnis eisar fyr mér; verk hagna vísa aldr; Óðrøris hafs alda þýtr við galdra fles = *Digtet fremføres af mig; bedrifterne vil altid pryde fyrsten; digtet lyder höjt.*

6. Nú 's þats Boðnar bára tér vaxa; jǫfurs þjóðir gervi hljóð í hǫll ok heyri berg-Saxa fley = *Nu vokser mit digt; fyrstens mænd give lyd i hallen og lytte til digtet.*

7. Ok oddneytir úti
eiðvandr flota breiðan
(glaðr) í Gondlar veðrum
(gramr svafði bil) hafði,
ok rauðmána reynir
rógsegl Heðins bóga
upp hóf jǫfra kappi
etju lund at setja.

8. Vasat ofbyrjar ǫrva
odda vífs í drífu
sverða sverrifjarðar
svanglýjaði at frýja;
brakrǫgnir skók bogna
(barg ofþyrmir varga)
hagl ór Hlakkar segli
hjǫrs (rakkliga fjǫrvi).

9. Mart varð él, áðr, Ála
austr lǫnd at mun banda
randar lauks, af ríki,
rœkilundr of tœki.

10. Berk fyr hefnð, þás hrafna
(hljóm) lof (togins skjóma
hann nam) vǫrðr (at vinna)
vann síns fǫður hranna.

11. Rignði (hjǫrs) á hersa
(hríðremmir) fjǫr víða
(þrimlundr of jók Þundi
þegns gnótt) méilregni,
ok hald-Viðurr hǫlða
haffaxa lét vaxa
Laufa veðr at lífi
lífkǫld Hǫars drífu.

12. Hjalmgrápi vann hilmir
harðr, Lopts vinar, barða
því kom vǫxtr í Vínu

---

7. *(v. 7—13 Hakons søtog og faderhævn 962—69).* Ok eiðvandr oddneytir hafði breiðan flota úti í Gǫndlar veðrum; glaðr gramr svafði bil; ok Heðins bóga rauðmána reynir hóf kappi upp rógsegl at setja etju lund jǫfra = *Og den edtro kriger havde en stor flåde ude i Gönduls storme (søkampe); den glade fyrste dræbte al nølen; og krigeren løftede fuld af iver skjoldet for at dæmpe fyrsternes stridbare sind.*

8. Vasat at frýja sverða sverrifjarðar svanglýjaði odda vífs ofbyrjar í ǫrva drífu; hjǫrs brakrǫgnir skók bogna hagl ór hlakkar segli; ofþyrmir varga barg rakkliga fjǫrvi = *Der var ingen grund til at bebrejde krigeren hans optræden i kampen; han rystede pilene ud af sit skjold; ulvenes føder frelste modigt sit liv.*

9. Mart Ála él varð af ríki, áðr randar lauks rœkilundr of tœki lǫnd austr at mun banda = *Mangen kamp blev holdt af kraft, för krigeren ifølge gudernes vilje fik landene i østen i sin magt.*

10. Berk lof fyr hefnð, þás hranna hrafna vǫrðr vann síns fǫður; hann nam at vinna hljóm togins skjóma = *Jeg frembærer lovord for den hævn, søkrigeren tog for sin fader; han voldte det dragne sværds klang.*

11. Méilregni rignði víða á fjǫr hersa; þrimlundr hjǫrs hríðremmir of jók Þundi þegns gnótt, ok haffaxa hald-Viðurr lét lífkǫld Laufa veðr vaxa at lífi hǫlða Hǫars drífu = *Spydregnen faldt videnom på hersers liv; den kamplystne kriger forøgede antallet af Odins mænd, og skibenes styrer lod den livkolde sværdstorm vokse mod odelsbøndernes liv i kampen.*

12. Harðr hilmir vann barða fíandr sína hjalmgrápi; því kom vǫxtr í Lopts

vínheims, fíandr sína,
at forsnjallir fellu
fúrs í Þróttar skúrum
(þat fær þjóðar snytri)
þrír jarls synir (tírar).

13. Hvarfat aptr, áðr erfðan,
óðstafr, fǫður hafði,
(herforðuðr réð Hǫrða)
hjǫrveðrs (konungr fjǫrvi);
varðat Freyr, sás fœri,
folkskíðs né mun síðan,
(því bregðr ǫld við aðra)
jarls ríki framm slíku.

14. Sjau fylkjum kom silkis
(snúnaðr vas þat) brúna
geymir grundar síma
grandvarr und sik (landi).

15. Ǫll lét senn enn svinni
sǫnn Einriða mǫnnum
herjum kunnr of herjuð
hofs lǫnd ok vé banda;
at veg jǫtna vitni
valfalls of sæ allan
(þeim stýra goð) geira
garðs Hlóriði farði.

16. Ok herþarfir hverfa
(Hlakkar móts) til blóta
(rauðbrikar fremsk rœkir
ríkr) ásmegir (slíku);
nú grœr jǫrð sem áðan,
aptr geirbrúar hapta

---

vinar vínheims Vínu, at þrír forsnjallir jarlssynir fellu í Þróttar fúrs skúrum; þat fær þjóðar snytri tírar = *Den hårdføre fyrste slog sine fjender med hjælmens hagl; derfor kom der vækst i mit digt, fordi tre meget modige jarlesönner faldt i kampen. Det giver folkeopdrageren ry.*

13. Hjǫrveðrs óðstafr hvarfat aptr, áðr hafði erfðan fǫður, herforðuðr réð fjǫrvi Hǫrða konungs; varðat folkskíðs Freyr, né mun síðan, sás fœri framm slíku jarls ríki; því bregðr ǫld við aðra = *Krigeren vendte ikke tilbage, för end han havde hævnet sin fader; han fik Hördekongens liv i sin magt; der har aldrig været nogen, og der vil aldrig fødes nogen kriger, som har vist sig i besiddelse af en sådan jarlemagt. Derom fortæller den ene den anden og berömmer det.*

14. *(v. 14—25 om kampe og tilstande 969—75).* Grandvarr geymir brúna grundar silkis síma kom sjau fylkjum und sik; þat vas snúnaðr landi = *Den retskafne silkebåndprydede hövding underlagde sig syv fylker; det var en lykke for landet.*

15. Enn svinni, herjum kunnr, lét senn ǫll ofherjuð hofs lǫnd Einriða ok banda sǫnn vé mǫnnum; geira garðs Hlóriði farði of allan sæ vitni valfalls at jǫtna veg — þeim stýra goð = *Den kloge, af folket velkendte, lod snart alle Tors og gudernes hærjede tempellande blive sande helligdomme for folket; krigeren bragte over enhver havdel med sig vidnesbyrd om mandefald hjem til bjærgene(?). Ham styrer guderne.*

16. Ok herþarfir ásmegir hverfa til blóta; ríkr Hlakkar móts rauðbrikar rœkir fremsk slíku; nú grœr jǫrð sem áðan; auðrýrir lætr geirbrúar ǫru byggva hapta vé óhryggva = *Og de nådige guder vender sig til blotene; den mægtige kriger vinder hæder ved sligt; nu er jorden frugtbar som tilforn; den gavmilde mand lader krigerne igen glade befolke gudernes templer.*

auðrýrir lætr ǫru
óhryggva vé byggva.

17. Nú liggr alt und jarli
(ímunborðs) fyr norðan
(veðrgœðis stendr víða)
Vík (Hǫkonar ríki).

18. Engi varð á jǫrðu
ættum góðr, nema Fróði,
gæti-Njǫrðr, sás gerði,
geirbríkar, frið slíkan.

19. Enn reið ǫðru sinni
jarl borðmǫrum norðan;
sǫngherðir lét sverða,
sótt Ragnfrøði at móti.

20. Hóf und hyrjar kneyfi
(hraut unda fjǫlð) Þundar,
þat sleit víg á vági,
vandar dýr at landi;
né fjǫlsnerrinn fyrri
fémildr konung vildi
(vægðit jarl fyr jǫfri)
Yggs niðr friðar biðja.

21. Búinn lézk valdr, ef vildi
valmey konungr heyja,
hǫlða morðs at halda
(herr fell of gram) velli.

22. Hitt vas meir, at Mœra
morðfíkinn lét norðan
folkverjandi fyrva
fǫr til Sogns of gǫrva;
ýtti Freyr af fjórum
folklǫndum (sá branda
Ullr stoð af því allri
yrþjóð) Heðins byrjar.

---

17. Nú liggr alt fyr norðan Vík und jarli; ríki Hǫkonar, ímunborðs veðrgœðis, stendr víða = *Nu ligger hele landet nord for Viken under jarlen; Hakons, krigerens, magt er vidtudstrakt.*

18. Engi ættum góðr geirbríkar gæti-Njǫrðr varð á jǫrðu, sás gerði slíkan frið, nema Fróði = *Ingen höjbåren kriger fødtes på jorden, der bevirkede en sådan fred, undtagen Frode.*

19. Enn ǫðru sinni reið jarl borðmǫrum norðan; sverða sǫngherðir lét sótt at móti Ragnfrøði = *Atter for anden gang tog jarlen på sine skibe nordfra; krigeren begav sig til et møde (kamp) med Ragnfröd.*

20. Vandar dýr und Þundar hyrjar kneyfi hóf at landi; þat sleit víg á vági; unda fjǫlð hraut; né vildi fjǫlsnerrinn, fémildr Yggs niðr fyrri biðja konung friðar; jarl vægðit fyr jǫfri = *Skibene med krigeren ombord førtes (af strömmen) til land; det afbrød kampen på søen; sårenes mængde lød höjt; ikke vilde den krigerske, gavmilde efterkommer af Odin først bede kongen om fred. Jarlen gav ikke efter for kongen.*

21. Valdr hǫlða morðs lézk búinn at halda velli, ef konungr vildi heyja valmey; herr fell of gram = *Krigeren erklærede sig villig til at holde stand på kamppladsen, hvis kongen vilde kæmpe; hæren var falden omkring kongen.*

22. Hitt vas meir, at Mœra folkverjandi lét morðfíkinn of gǫrva fǫr fyrva norðan til Sogns; Freyr Heðins byrjar ýtti af fjórum folklǫndum; Ullr branda sá stoð af því allri yrþjóð = *Det skete fremdeles, at den norske fyrste lod, kamplysten, mændene göre et tog nordfra til Sogn. Krigeren lod*

23. Ok til móts á Meita
mjúkhurðum framm þurðu
með svǫrgœli Sǫrva
sjau landrekar randa;
glumði allr, þás Ullar
eggþings Heðins veggjar
(gnótt flaut nás fyr nesjum)
Nóregr, saman fóru.

24. Varð fyr Vinða myrði,
víðfrægt, en gramr, síðan
gerðisk mest at morði
mannfall, við styr annan;
hlym-Narfi bað hverfa
hlífar flagðs, ok lagði
Jalks við ǫndurt fylki
ǫndur vǫrp, at landi.

25. Strǫng varð gunnr, áðr
gunnar
gammi nás und hramma
þrøngvimeiðr of þryngvi
þrimr hundruðum lunda;
knátti hafs at hǫfðum
(hagnaðr vas þat) bragna
folkeflandi fylkir
fangsæll þaðan ganga.

26. Hitt vas auk, at eykir
aurborðs á vit norðan
und sigrunni svinnum
sunnr Danmarkar runnu,
ok holmfjǫturs hjalmi
Hǫrða valdr of faldinn
Dofra danskra jǫfra
dróttinn fund of sótti.

---

skibe støde fra land i fire fylker; han så, at hele folket vilde høste gavn deraf.

23. Ok sjau landrekar þurðu fram á Meita mjúkhurðum með Sǫrva svǫrgœli til randa móts; allr Nóregr glumði, þás Heðins veggjar Ullar fóru saman eggþings; gnótt nás flaut fyr nesjum = *Og syv fyrster ilede fremad på de smidige skibe med krigeren til kamp. Det gav genlyd i hele Norge, da krigerne drog samlede til kampen. En mængde lig flød udenfor næssene.*

24. Gramr varð fyr Vinða myrði við annan styr, en síðan gerðisk mest víðfrægt mannfall at morði; hlífar flagðs hlym-Narfi bað hverfa at landi, ok lagði við ǫndurt fylki „Jalks ǫndur vǫrp“ = *Kongen blev truffen af Vendernes banemand (Hakon) i den anden krig, og siden opstod der et voldsomt, viden om bekendt mandefald i kampen; krigeren bød da at vende ind til landet, og han lagde med sine skibe(?) til fylkets spids.*

25. Strǫng gunnr varð, áðr gunnar lunda þrøngvimeiðr of þryngvi þrimr hundruðum und hramma nás gammi; fangsæll, folkeflandi fylkir knátti ganga þaðan hafs at hǫfðum bragna; þat vas hagnaðr = *Der blev en voldsom kamp, før det lykkedes krigeren med magt at lade tre hundreder falde under örnens klør; den bytterige, kæmpende fyrste kunde gå fra kampladsen ned til søen over mændenes hoveder. Det (sejren) var en lykke.*

26 (*v. 26—32 om Danevirkekampen og rejsen tilbage 974—75).* Hitt vas auk, es aurborðs eykir runnu norðan und svinnum sigrunni sunnr á vit Danmarkar, ok Hǫrða valdr, Dofra dróttinn, of faldinn holmfjǫturs hjalmi, of sótti fund danskra jǫfra = *Det skete fremdeles, at skibene løb nordfra*

27. Ok við frost at freista
fémildr konungr vildi
myrk- Hlǫðvinjar -markar
morðalfs, þess 's kom norðan,
þás valserkjar virki
veðrhirði bað stirðan
fyr hlym-Njǫrðum hurða
Hagbarða gramr varða.

28. Vasat í gǫgn, þótt gerði
garð-Rǫgnir styr harðan,
gengiligt at ganga
geirrásar, her þeira,
þás með fylki Frísa
fór gunn-Viðurr sunnan
(kvaddi vígs) ok Vinða
(vágs blakkriði) Frakka.

29. Þrymr varð logs, es lǫgðu
leikmiðjungar, Þriðja,
(arngreddir varð) odda
(andvígr) saman randir;
sundfaxa kom Sǫxum
sæki-Þróttr á flótta,
þar svá gramr með gumnum
garð yrþjóðum varði.

30. Flótta gekk til fréttar
felli-Njǫrðr á velli,
draugr gat dolga Sǫgu
dagráð Heðins váða,
ok haldboði hildar
hrægamma sá ramma;
Týr vildi sá týna
teinlautar fjǫr Gauta.

---

med den kloge kriger sydpå til Danmark; og Hördernes hersker, Dofres drot med skrækkehjælmen, søgte til møde med den danske konge.

27. Ok fémildr konungr myrkmarkar Hlǫðvinjar vildi at freista morðalfs, þess es kom norðan við frost, þás gramr bað stirðan valserkjar veðrhirði varða virki fyr Hagbarða hurðar hlym-Njǫrðum = *Og Jyllands gavmilde konge vilde prøve krigeren, der var kommen nordfra ved vintertide, dengang da kongen bød den uböjelige kriger at forsvare Danevirke mod fjenderne.*

28. Vasat gengiligt at ganga í gǫgn her þeira, þótt geirrásar garð-Rǫgnir gerði harðan styr, þás gunn-Viðurr fór sunnan með fylki Frísa, Frakka ok Vinða; vágs blakkriði kvaddi vígs = *Det var ikke lokkende at gå imod deres hær, uagtet krigeren gjorde en hård kamp, da krigeren trængte frem sydfra med sine skarer af Friser, Franker og Vender; krigeren (Hakon) æggede til kamp.*

29. Þrymr Þriðja logs varð, þars odda leikmiðjungar lǫgðu saman randir; arngreddir varð andvígr; sundfaxa sæki-Þróttr kom Sǫxum á flótta; svá varði þar gramr yrþjóðum garð með gumnum = *Der opstod en kamp, hvor krigerne førte skjold frem mod hinanden; krigeren stillede sig til kamp; søhelten bragte Sakserne til at fly; således forsvarede fyrsten dér volden med sine mænd mod fjenderne.*

30. Flótta felli-Njǫrðr gekk til fréttar á velli; Heðins váða draugr gat dagráð dolga Sǫgu, ok hildar haldboði sá ramma hrægamma; sá teinlautar Týr vildi týna fjǫr Gauta = *De flygtendes fælder foranstaltede en frett (orakel) på sletten; krigeren opnåede en gunstig dag til at kæmpe, og han så to varselstærke ravne; den kriger vilde tilintetgöre Göternes liv.*

31. Háði jarl, þars áðan
engi mannr, und ranni
hyrjar þing, at herja,
hjǫrlautar, kom, Sǫrla:
bara maðr lyngs in lengra
loptvarðaðar barða
(alt vann gramr of gengit
Gautland) frá sæ randir.

32. Valfǫllum hlóð vǫllu,
varð ragna konr gagni,
hríðar ǫ́ss, at hrósa
(hlaut Óðinn val) Fróða;
hver sé if, nema jǫfra
ættrýri goð stýra?;
rammaukin kveðk ríki
rǫgn Hǫ́konar magna.

33. Gollsendir lætr grundar
(glaðar þengill her drengja),
hans mæti knák hljóta,
hljót Yggs mjaðar njóta.

34. Hjalmfǫldnum, bauð hildi
hjaldrǫrr, með Sigvalda
hinn 's fór í gný Gunnar,
gunndjarfr Búi, sunnan.

35. Né sigbjarka serkir
sómmiðjungum rómu
Hǫ́ars við Hǫgna skúrir
hléðut fast of séðir.

36. Fjallvǫnðum gaf fylli,
fullr varð, (en spjǫr gullu)

---

31. Jarl háði und Sǫrla ranni hjǫrlautar hyrjar þing, þars engi mannr kom áðan at herja; bara maðr in lengra frá sæ lyngs barða loptvarðaðar randir; gramr vann of gengit alt Gautland = *Jarlen holdt, dækket af skjoldet, kampe, hvor ingen mand för var kommen for at hærje; ingen har ført guldprydede skjolde længere op bort fra havet; fyrsten trængte til fods gennem hele Götland.*

32. Fróða hríðar ǫ́ss hlóð vǫllu valfǫllum; ragna konr varð at hrósa gagni; Óðinn hlaut val; hver sé if, nema goð stýra ættrýri jǫfra?; kveðk rammaukin rǫgn magna ríki Hǫ́konar = *Krigeren ophobede valdynger på marken; gudernes ætling kunde rose sig af sejren; Odin fik val; hvilken tvivl kan der være om, at guderne styrer fyrsternes slægtforringer: jeg mener, at de overvældende stærke guder gör Hakons magt stærk.*

33. Gollsendir lætr grundar hljót njóta Yggs mjaðar; knák hljóta hans mæti: þengill glaðar her drengja = *Manden (jeg) lader fyrsten nyde digtet; jeg modtager hans kostbarheder (som gave): fyrsten glæder mændenes skare.*

34 *(v. 34—35 (36?) om Jomsvikingeslaget 986).* Gunndjarfr Búi, hinn 's fór hjaldrǫrr sunnan í Gunnar gný með hjalmfǫldnum Sigvalda, bauð hildi = *Den kampdjærve Bue, som kom, kamplysten, til kamp sydfra med den hjælmbedækkede Sigvalde, tilbød kamp.*

35. Né hléðut sigbjarka serkir, fast of séðir, sómmiðjungum, við Hǫgna skúrir rómu Hǫ́ars = *Ikke beskyttede brynjerne, skönt stærkt sammenföjede, krigerne under heltens angreb.*

36. Herstefnandi gaf fjallvǫnðum hrǫfnum fylli, en spjǫr gullu; hrafn varð fullr á ylgjar tafni = *Hærstyreren gav de fjældvante ravne føde, og spydene klirrede; ravnen mættede sig ved de faldne.*

herstefnandi hrǫfnum,
hrafn á ylgjar tafni.

37. Hvar viti ǫld und einum
jarðbyggvi svá liggja
(þat skyli herr of hugsa)
hjarl sextían jarla?;
þess ríðr fúrs með fjórum
faldleikr Heðins reikar
logskundaðar lindar
lofkendr himins endum.

4. Lausavísur.

1 *(986)*. Gerðak veig of virða
vǫrð, þanns sitr at jǫrðu,
(iðrumk þess) meðan aðrir,
ǫrr Váfaðar, svǫ́fu;
hykk at hodda støkkvi
(hinig sóttak gram) þótti
(fýsinn) frœknum vísa
ferri skald in verra.

2. Sœkjum jarl, þanns auka
ulfs verð þorir sverðum;
skipum borðróinn barða
baugskjǫldum Sigvalda;
drepr eigi sá sveigir
sárlinns, es gram finnum,
(rǫnd berum út á andra
Endils) við mér hendi.

3. Þat kvað jarl at æri
unnviggs fyr haf sunnan,
þás á seima særi
sárelda spor vǫru:

---

37. Hvar viti ǫld hjarl sextían jarla liggja svá und einum jarðbyggvi?; þat skyli herr of hugsa; Heðins reikar faldfúrsleikr þess lindar logskundaðar ríðr lofkendr með fjórum himins endum = *Hvor ved man et sejsten jarlers land således være én jordboer (odelsejer) underkastet?; det skulde folket betœnke; den gavmilde hövdings kampry svæver lovprist under alle himlens fire hjörner.*

4, 1. Gerðak ǫrr veig Váfaðar of virða vǫrð, þanns sitr at jǫrðu, meðan aðrir svǫ́fu; iðrumk þess; hykk ferri, at hodda støkkvi, frœknum vísa þótti skald in verra; sóttak fýsinn gram hinig = *Ufortrøden digtede jeg et kvad om fyrsten, som hersker over landet, medens andre sov; det fortryder jeg; jeg tror (dog) langtfra, at en gavmild, tapper fyrste har ment, at en skjald var ringe (og ikke værd at have); med lyst besøgte jeg fyrsten her.*

2. Sœkjum jarl þanns þorir auka ulfs verð sverðum; skipum borðróinn barða baugskjǫldum Sigvalda; sá sveigir sárlinns drepr eigi hendi við mér, es finnum gram; berum rǫnd út á Endils andra = *Nu vil jeg begive mig hen til den jarl, der vover med sværd at give ulvene rigelig føde; jeg vil finde mig plads på den ringskjoldbærende Sigvaldes roede skib; den kriger støder mig ikke tilbage fra sig, når jeg træffer ham; nu bærer jeg mit skjold ud på hans skib.*

3. Þat kvað jarl at unnviggs æri fyr sunnan haf, þás sárelda spor vǫru á seima særi: ǫllungis illa hefr þinn faðir haldit — þat hyggjum víst

ǫllungis hefr illa,
eybaugs, ef skalt deyja

(víst hyggjum þat) viggjar
valdr, þinn faðir haldit.

Bjǫrn Ásbrandsson, Breiðvíkingakappi.

Islænder, omkr. 1000.

Lausavísur.

1 (*o. 990*). Guls mundum vit vilja
viðar ok blás í miðli
(grand fæk af stoð stundum
strengs) þenna dag lengstan,
alls í aptan, þella,
ek tegumk sjalfr at drekka
opt horfinnar erfi,
armlinns, gleði minnar.

2. Munat hyrlesti hraustum
hríðar mér at stríða
heldr (hefk vígi valdit
Viðleggs sona tveggja),
sem vígbalkar válki
valdr geymi-Bil falda
eða dalsveigi deigum
Draupnis skatt at kaupa.

3 (*997*). Þá mun þǫll en mjóva
Þórodds aðalbjóra
(Fold unni mér fǫldu)
fannhvít getu sanna,
ef áttgǫfug ætti
auðbrík sonu glíka
(enn emk gjarn til Gunnar
gjalfrelda) mér sjǫlfum.

—, ef skalt deyja, eybaugs viggja valdr = *Det sagde jarlen til skibets styrer syd for havet (i Norge), da sårene sås på manden: din fader har lidt en bitter sorg — det tror jeg tilvisse —, hvis du skal dø, søfarer.*

1. Vit mundum vilja þenna dag lengstan í miðli guls viðar ok blás; — fæk stundum grand af strengs stoð —, alls ek tegumk sjalfr at drekka í aptan erfi opt horfinnar gleði minnar, armlinns þella = *Vi to vilde ønske, at denne dag var den længste imellem den gule skov og den blå himmel — jeg får undertiden sorg i sind formedelst kvinden (dig) —, eftersom jeg i aften agter selv at drikke min ofte(?) forsvundne glædes arveøl, o kvinde.*

2. Munat hríðar hyrlesti at stríða mér, heldr hraustum — hefk valdit vígi tveggja sona Viðleggs —, sem vígbalkar valdr válki falda geymi-Bil eða deigum dalsveigi at kaupa Draupnis skatt = *Det vil være noget andet for krigeren at yppe strid med mig, der er så temlig tapper — jeg har jo voldt de to sönner af Vedlægs drab —, end at lege med kvinden [udtrykket i orig. temlig grovt] eller for den blodagtige kriger at købe „Drøpnis skat.“*

3. Þá mun en mjóva, fannhvít aðalbjóra þǫll sanna getu Þórodds — fǫldu Fold unni mér —, ef áttgǫfug auðbrík ætti sonu glíka sjǫlfum mér — enn emk gjarn til gjalfrelda Gunnar = *Da vil den smækre, snehvide kvinde bekræfte Torodds gisning — hun elskede mig —, dersom den ætgæve kvinde fik (havde) sönner, der lignede mig; endnu elsker jeg hende.*

4. Myndi Hlín of hyggja
hafleygjar vel þeygi,
sús berr, í vǫ́, víðar
váðir, mínu ráði,
ef eld-Njǫrun ǫldu
einn vissi nú steina
hirðiþoll í helli
hafviggs kalinn liggja.

5. Sýlða skark svanafold
súðum, þvít gæibrúðr
ǫ́stum leiddi oss fast,
austan með hlaðit flaust;
víða gat ek vásbúð,
víglundr nú, of stund
helli byggvir hugfullr,
hingat, fyr konu bing.

6. Spurðusk vǫ́r und vǫrðum
verk Styrbjarnar merkjum;
járnfaldinn hlóð ǫldum
Eirekr í dyn geira;
nú traðk hauðr of heiði
hundvillr, þvít fatk illa,
víða, braut í vátri
vífs gørninga drífu.

---

4. Hafleygjar Hlín, sús berr víðar vaðir, myndi þeygi of hyggja mínu ráði vel í vǫ́, ef ǫldu eld-Njǫrun vissi hafviggs hirðiþoll liggja nú einn kalinn í steina helli = *Kvinden, som bærer de vide klæder, vilde være ængstelig for mig (egl. min stilling) i faren, hvis hun vidste, at søfareren (jeg) nu lå alene og forfrussen i stenhulen.*

5. Skark súðum sýlða svanafold austan með hlaðit flaust, þvít gæibrúðr leiddi oss fast ǫ́stum; ek gat of stund víða vásbúð hingat; hugfullr víglundr byggvir nú helli fyr konu bing = *Jeg furede med plankerne (skibet) det iskolde hav østfra med skibet fuldt ladet, ti den agtsomme kvinde elskede mig höjt; jeg har for en tid opnået (også) her rejsestrabadser i mængde; den modige kriger (jeg) bebor nu en hule istedenfor (at dele) kvindens leje.*

6. Vǫ́r verk und vǫrðum merkjum Styrbjarnar spurðusk; járnfaldinn Eirekr hlóð ǫldum í geira dyn; nú traðk hundvillr hauðr of víða heiði, þvít fatk illa braut í vátri drífu gørninga vífs = *Mine bedrifter under Styrbjörns guldindvirkede faner spurgtes (viden om); Erik med jærnhjælmen fældede mændene i kampen; nu betrådte jeg den vide hedes land og fór nederdrægtig vild, ti jeg fandt ikke vejen i heksekvindens våde uvejr.*

Þórvaldr enn veili.

Islænder, d. 999.

Lausavísa *(999).*

Yggr bjalfa mun Ulfi
Endils of boð senda
(mér 's við stála stýri
stugglaust) syni Ugga,
at gnýskúta Geitis
goðvarg fyrir argan,
þanns við rǫgn of rignir,
reki hann, en vér annan.

Vetrliði Sumarliðason.

Islænder, d. 999.

Lausavísa *(eller af et digt om Tor?).*

Leggi brauzt Leiknar,
lamðir Þrívalda,
steypðir Starkeði,
stétt of Gjǫlp dauða.

Steinunn Refs (Dálks)dóttir.

Islænderinde, omkr. 1000.

Lausavísur *(999).*

1\. Þórr brá Þvinnils dýri
Þangbrands ór stað lǫngu,
hristi búss ok beysti
barðs ok laust við jǫrðu;
munat skíð of sæ síðan
sundfœrt Atals grundar,
hregg þvít hart tók leggja
hǫnum kent í spǫnu.

[Þ.] Yggr Endils bjalfa mun senda of boð Ulfi, syni Ugga — mér 's stugglaust við stála stýri —, at hann reki argan goðvarg, þanns of rignir við rǫgn, fyrir gnýskúta Geitis, en vér annan = *Krigeren (jeg) vil sende Ulv, Ugges sön — jeg nærer intet uvenskab til krigeren (ham) —, bud (opfordring) om, at han jage den fule gudsbespotter, som sætter sig op(?) imod guderne, ned for klipperne (dræbe ham), og jeg skal göre lige sådan ved den anden.*

[V. S.] *Du knækkede Leikns lægge, knuste Trivalde, styrtede Starkad og ombragte Gjalp.*

[S. R.] 1. Þórr brá lǫngu Þvinnils dýri Þangbrands ór stað, hristi barðs búss ok beysti ok laust við jǫrðu; Atals grundar skíð munat síðan sundfœrt of sæ, þvít hart hregg, hǫnum kent, tók leggja í spǫnu = *Tor kastede Tangbrands lange skib ud af dets plads; han rystede og knuste skibet og slog det mod land; skibet vil aldrig mere være istand til at*

2. Braut fyr bjǫllu gæti
(bǫnd rǫku Val Strandar)
mǫgfellandi mellu
mǫstalls visund allan;
hlífðit Kristr, þás kneyfði
knǫrr, malmfeta varrar;
lítt hykk at góð gætti
Gylfa hreins at einu.

Ulfr Uggason.

Islandsk digter, o. 1000.

1. Húsdrápa *(983).*

1. Hjaldrgegnis ték Hildar
herreifum Áleifi,
hann vilk at gjǫf Grimnis,
geðfjarðar lǫ, kveðja.

2. Ráðgegninn bregðr ragna
rein at Singasteini
frægr við firna slœgjan
Fárbauta mǫg vári;
móðǫflugr ræðr mœðra
mǫgr hafnýra fǫgru,
kynnik, áðr ok einnar
átta, mærðar þǫttum.

3. Þjokkvaxinn kvezk þykkja
þiklingr firinmikla
hafra njóts at hǫfgum
hætting megindrætti.

4. Innmáni skein ennis
ǫndótts vinar banda;
ǫss skaut œgigeislum
orðsæll á men storðar.

---

komme over havet, ti den stærke storm, tillagt ham, har slået det sønder og sammen.

2. Mellu mǫgfellandi braut allan mǫstalls visund fyr bjǫllu gæti; bǫnd rǫku Val Strandar; Kristr hlífðit varrar malmfeta, þás kneyfði knǫrr; hykk, at goð gætti lítt at einu Gylfa hreins = *Tor brød skibet helt og holdent for klærken; guderne lod skibet blive vrag; Krist beskyttede ikke skibet, da det brødes; jeg tror, at gud kun lidt (slet ikke) holdt sin hånd over det.*

[U. U.] 1. Ték herreifum Áleifi geðfjarðar lǫ Hildar hjaldrgegnis; hann vilk kveðja at Grímnis gjǫf = *Jeg yder den muntre Olaf digterdrikken (et digt); ham vil jeg kalde til at modtage Odins gave (digterdrikken).*

2. Ráðgegninn frægr ragna reinvári bregðr við firna slœgjan mǫg Fárbauta at Singasteini; móðǫflugr mǫgr átta mœðra ok einnar ræðr áðr fǫgru hafnýra; kynnik mærðar þǫttum = *Den rådsnilde, berömte gudevejsvogter begiver sig med Fårbøtes meget listige sön til Singasten; den modkraftige sön af 9 mødre kommer først i besiddelse af den strålende sten; det gör jeg bekendt i et digtafsnit.*

3. Þjokkvaxinn þiklingr kvezk þykkja firinmikla hætting at hǫfgum megindrætti hafra njóts = *Den undersætsige tyksak sagde, at han syntes at der var overvældende stor fare ved Tors tunge hoveddræt.*

4. Ennis innmáni ǫndótts banda vinar skein; orðsæll ǫss skaut œgi-

5. En stirðþinull starði
storðar leggs fyr borði
fróns á folka reyni
fránleitr ok blés eitri.

6. Fullǫflugr lét fellir
fjall-Gauts hnefa skjalla
(ramt mein vas þat) reyni
reyrar leggs við eyra;
Víðgymnir laust Vimrar
vaðs af frǫnum naðri
hlusta grunn við hrǫnnum.
Hlaut innan svá minnum.

7. Ríðr á bǫrg til borgar
bǫðfróðr sonar Óðins
Freyr ok folkum stýrir
fyrstr enum golli byrsta.

8. Ríðr at vilgi víðu
víðfrægr, en mér líða,
Hroptatýr, of hvápta
hróðrmǫl, sonar báli.

9. Þar hykk sigrunni svinnum
sylgs valkyrjur fylgja
heilags tafns ok hrafna.
Hlaut innan svá minnum.

10. Kostigr ríðr at kesti,
kynfróðs þeims goð hlóðu
Hrafnfreistaðar, hesti
Heimdallr, at mǫg fallinn.

11. Fullǫflug lét fjalla
framm haf-Sleipni þramma

---

geislum á storðar men = *Gudernes frygtelige vens öje skinnede; den berömte gud skød lynstråler mod ormen.*

5. En stirðþinull storðar starði fránleitr fyr borði á fróns leggs folka reyni ok blés eitri = *Men ormen stirrede med skarpe öjne foran rælingen på Tor og spyede edder.*

6. Fullǫflugr fellir fjall-Gauts lét hnefa skjalla við eyra reyrar leggs reyni; þat vas ramt mein; Víðgymnir Vimrar vaðs laust hlusta grunn af frǫnum naðri við hrǫnnum. Hlaut innan svá minnum = *Den fuldkraftige Tor lod sin næve runge mod jættens øre; det var et kraftigt mén; Tor slog hovedet af den glinsende orm ned i bølgerne. [Hallen] blev således indvendig [prydet] med [gamle] minder.*

7. Bǫðfróðr Freyr ríðr fyrstr á enum golli byrsta bǫrg til borgar Óðins sonar ok stýrir folkum = *Den kampkyndige Freyr rider i spidsen på sin guldbörstede galt til Balders bålstabel og styrer skarerne.*

8. Víðfrægr Hroptatýr ríðr at vilgi víðu sonar báli, en mér líða hróðrmǫl of hvápta = *Den vidt berömte Odin rider til sin söns store bål; men digtningens ord glider over mine læber.*

9. Þar hykk valkyrjur fylgja svinnum sigrunni ok hrafna sylgs heilags tafns osv. = *Der ved jeg at valkyrjerne ledsager den kloge kriger (Odin) og ravnene til det hellige ligs blod osv.*

10. Kostigr Heimdallr ríðr hesti at kesti, þeims goð hlóðu at fallinn mǫg kynfróðs Hrafnfreistaðar = *Den udmærkede Heimdal rider på sin hest til den bålstabel, som guderne opførte efter at den meget kloge Odins sön var falden.*

11. Fullǫflug fjalla Hildr lét haf-Sleipni þramma framm, en hjalmelda

Hildr, en Hropts of gildar
hjalmelda mar feldu.

12. Þar kømr ǫ́, en æri
endr bark mærð af hendi,
(ofrak svá) til sævar,
sverðregns (lofi þegna).

2. Lausavísa *(999)*.

Tekkat, sunds, þótt sendi
sannreynir boð, tanna
hvarfs við hleypiskarfi,
Hárbarðs véa fjarðar;
esat ráfáka rækir,
(rǫng eru mǫ́l á gangi),
sék við miklu meini,
mínligt, flugu at gína.

Brennu-Njáll Þórgeirsson.

Islandsk hövding, d. 1011.

Lausavísa.

Senn jósum vér svanni
sextán, en brim fexti,
dreif á hafskips húfa
húm, í fjórum rúmum.

---

gildar Hropts of feldu mar = *Den meget stærke jættekvinde stødte skibet ud, men Odins krigere kastede (hendes) hest til jorden.*

12. Þar kømr ǫ́ til sævar, en bark endr mærð af hendi sverðregns æri; ofrak svá lofi þegna = *Der mødes elven med havet; atter har jeg fremført et digt til ære for en kriger; således ypper jeg mændenes ros.*

2. Tekkat við tanna hvarfs hleypiskarfi, þótt Hárbarðs véa fjarðar sunds sannreynir sendi boð; esat mínligt, ráfáka rækir, at gína flugu, rǫng mǫ́l eru á gangi; sék við miklu meini = *Jeg tager ikke imod den 'flue', uagtet digteren sender mig bud; det er ikke efter mit sind, søfarer, at sluge fluer; uretfærdige sager sættes (nu) i gang; jeg vil undgå et stort mén.*

[B.-N.] Senn jósum vér sextán í fjórum rúmum, svanni, en brim fexti; húm dreif á hafskips húfa = *På engang øste vi 16 i fire rum, kvinde, men brændingen skummede; søen spröjtede ind over havskibets sider.*

Hjalti Skeggjason.

Islænder, omkr. 1000.

Kviðlingr *(999).*

Vilkat goð geyja,
grey þykkjumk Freyja.
[æ mun annat tveggja
Óðinn grey eða Freyja].

Eysteinn Valdason.

Islænder, omkr. 1000.

Et digt om Tor.

1. Sín bjó Sifjar rúni
snarla, framm, með karli,
hornstraum getum Hrímnis
hrœra, veiðarfœri.

2. Leit á brattrar brautar
baug hvassligum augum,
œstisk áðr at flaustí
ǫggs búð, faðir Þrúðar.

3. Svá brá viðr, at (sýjur),
seiðr (rendu framm breiðar)
jarðar, út at borði
Ulls mágs hnefar skullu.

[H.] *Jeg vil ikke spotte gud(erne); en tæve tykkes míg Freyja [senere tilföjelse: altid vil et af to være: Odin en tæve eller Freyja].*

[E.] 1. Sifjar rúni bjó snarla veiðarfœri sín með karli; getum hrœra framm hornstraum Hrímnis = *Tor gjorde hurtig sine fiskeredskaber rede (for at drage ud) med den gamle; jeg fremfører mit digt.*

2. Faðir Þrúðar leit hvassligum augum á baug brattrar brautar; ǫggs búð œstisk áðr at flausti = *Tor så med barske öjne på ormen; havet havde i forvejen slået brusende mod skibet.*

3. Seiðr jarðar brá svá viðr, at hnefar Ulls mágs skullu út at borði; breiðar sýjur rendu framm = *Ormen gjorde et så stærkt ryk derved, at Tors hænder slog mod bådkanten; den brede båd skød fremad.*

Gamli gnævaðarskáld.

Isl. digter i det 10. årh.

1. Af et digt om Tor.

Þás gramr, hinn 's svik samðit,
snart Bilskirnis, hjarta,
grundar fisk með grandi
gljúfrskeljungs nam rjúfa.

2. Af et fyrstedigt el. heltedigt(?).

Ǫðlingr drap sér ungum
ungr naglfara á tungu
innan borðs ok orða
aflgerð meðalkafla.

Þórleifr jarlsskáld Rauðfeldarson
(Ásgeirs son rauðfeldar).

Islandsk skjald, sidste halvdel af 10. årh.

1. Hákonardrápa *(o. 986).*

1. Hǫkon, vitum hvergi
(hafizk hefr runnr af gunni)
fremra jarl und ferli
(folk-Ránar) þér mána;
þú hefr ǫðlinga Óðni
(etr hrafn af ná getnum),
vesa mátt af því vísi
víðlendr, níu senda.

2. Hǫfðum í þér Hǫkon,
es at hjǫrrógi drógumk,
(þú rautt Skǫglar skýja
skóð), forystu góða

[G.] 1. Þás gramr Bilskirnis, hinn 's samðit svik hjarta, nam rjúfa snart grundar fisk með grandi gljúfrskeljungs = *Da Tor, han som ikke pønsede på svig i sit hjærte, med kraft slog ormen ihjæl med hammeren*

2. Ungr ǫðlingr drap sér ungum innan á naglfara borðs ok meðalkafla tungu orða aflgerð = *Den unge fyrste slog sig i sin ungdom ude på udøvelsen af den kraftige samtale mellem skjoldene og klingerne (kampen).*

[Þ.] 1, Hǫkon, vitum hvergi und mána ferli jarl fremra þér; hafizk hefr folk-Ránar runnr af gunni; þú hefr senda Óðni níu ǫðlinga; hrafn etr af getnum ná; vesa mátt víðlendr af því vísi = *Hakon, vi kender ingen jarl på jorden mere fremragende end dig; krigeren har hævet sig (sin anseelse) ved kampen; du har sendt Oden 9 fyrster — ravnen æder af de den givne lig —, men du kan derved herske over vidtudstrakte lande fyrste.*

2. Hǫfðum góða forystu í þér Hǫkon, es drógumk at hjǫrrógi; þú rautt skóð Skǫglar skýja = *Vi havde i dig, Hakon, en udmærket anfører, da vi gik til kamp; du rødfarvede sværdene.*

2. Drape om Sven tveskæg.

Opt með œrna giptu
ǫðlings himins rǫðla
Jóta gramr enn ítri
Englandi rauð branda.

3. Jarlsníð *(o. 990)*.

Þoku dregr upp et eystra,
él festisk et vestra,
mǫkkr mun náms, af nøkkvi,
naðrbings kominn hingat.

4. Lausavísur.

1 *(o. 965)*. Belg hjó fyr mér
Bǫggvir snøggvan,
en fyr Áleifi
ǫ́l ok verju;
svá skal verða,
ef vér lifum,
við bǫl búinn,
Bǫggvir hǫggvinn.

2. Rauðk á randa gœði
rítorms sakar víti,
meiðr, í malma veðri,
mens, tók sverð at grenja;
svall hættlig, und hringa
hnitsól ara fitjar,
felli-Guðr meðal fjalla,
fetils trolla hlóðk þolli.

3. Kvaðat sendir mik mundu
mundhyrs rekask undan
(dyggr 's sás drýgja mun eggja
dolg) minningu sinni;
ok bǫðreyndan brandi
blóðorm of kné góðan
hræva gífrs með hreifum
heggr ok bítr á skeggi.

---

2. Opt rauð enn ítri Jóta gramr branda Englandi með œrna giptu ǫðlings himins rǫðla = *Ofte rødfarvede Jydernes herlige konge sværdene i England med et ham af himlens konge givet held.*

3. Þoku dregr upp et eystra af nøkkvi; él festisk et vestra; mǫkkr naðrbings náms mun kominn hingat = *Der hæver sig tåge — ikke uden grund — mod øst, og en byge sætter sig fast mod vest; røgen fra det røvede (med vold tagne) gods er nok kommen herhen.*

4, 1. *Böggver huggede for mig en hårløs bælg, for Olav en rem og en kappe. Således skal Böggver, der er rede til alt ondt, blive hugget, hvis vi (jeg) lever.*

2. Rauðk randa víti á rítorms sakar gœði, mens meiðr; sverð tók at grenja í malma veðri; hlóðk fetils trolla þolli hringa hnitsól und ara fitjar; hættlig felli-Guðr svall meðal fjalla = *Jeg rødfarvede sværdet i krigerens blod, fader!; sværdet tog til at brøle i kampen; jeg fældede krigeren med sværdet under örnens klør; den farlige kamp var hæftig mellem fjældene.*

3. Mundhyrs sendir kvaðat mik mundu rekask undan minningu sinni;

4. Hér sitk ok hvetk hvassan
hlymbrand jǫru randar,
meðan óvinir órir
oss leiða matreiður,
eigum bernskligir báðir
ból, þats litt nýtr sólar,
oss hlœgir þat eigi,
út of hellisskúta.

5 *(o. 990).* Hrollir hugr minn illa;
hefr drengr skaða fengit
sér á sléttri eyri,
svarri, báts ok knarrar,
en, þeims upp réð brenna
ǫldu fíl fyr skaldi,
hverr veit nema kol knarrar
kǫld fýsi mik gjalda.

6 *(o. 994).* Hvarf enn hildar-djarfi
(hvat varð af Þórgarði)
villumaðr á velli
vígdjarfr refilstiga;
farit hefr Gautr at grjóti
gunnelds enn fjǫlkunni,
siðan mun hann í helju
hvílask stund ok mílu.

---

sá es dyggr, es mun drýgja eggja dolg; ok hreifum bǫðreyndan góðan blóðorm, ok hræva gífrs heggr með brandi of kné bítr á skeggi = *Manden (Karl) sagde, at jeg ikke skulde undgå hans hævn; brav er den, som vil udføre kamp; og vi (jeg) vil bevæge det kampprøvede, gode sværd; og krigeren (jeg) bider sig i overlæben med sværdet liggende over sine knæ.*

4. Sitk hér ok hvetk hvassan jǫru randar hlymbrand, meðan óvinir órir leiða oss matreiður; eigum báðir, bernskligir, ból út of hellisskúta, þats litt nýtr sólar; þat hlœgir oss eigi = *Her sidder jeg og hvæsser mit sværd, medens vore fjender umuliggör os at få mad; vi, unge af alder, har bægge vort leje ude i klippehuler, som kun lidt nyder godt af solen; det glæder os ikke.*

5. Hugr minn hrollir illa; drengr hefr fengit sér skaða báts ok knarrar á sléttri eyri, svarri!, en hverr veit nema mik fýsi gjalda kǫld kol knarrar þeims réð brenna upp ǫldu fíl fyr skaldi = *Mit sind skælver ilde; manden (jeg) har fået min båd og skib ødelagt på den flade grusstrand, kvinde!; men hvem ved, om jeg ikke får lyst til at gengælde skibets fuldstændige brand ham som opbrændte det for skjalden (mig).*

6. Enn hildar-djarfi villumaðr refilstíga, vígdjarfr, hvarf á velli — hvat varð af Þórgarði?; Gautr gunnelds enn fjǫlkúnni hefr farit at grjóti; síðan mun hann hvílask stund ok mílu í helju = *Den kampdjærve, drabraske vildmand fra vildstierne forsvandt på sletten; hvad blev der af Torgard?; den troldkyndige kriger er sunken i stengrunden; siden (herefter) vil han hvile i helvede i tid og evighed.*

Ormr Barreyjarskáld.

Orknøsk(?) digter, sidste halvdel af 10. årh.

Af et digt(?).

1. Hvégis, Draupnis drógar
dís, ramman spyrk vísa,
(sá ræðr) valdr (fyr veldi)
vagnbrautar mér fagnar.

2. Útan gnýr á eyri
Ymis blóð, fara góðra.

Þórbjǫrn dísarskáld.

Islænder, sidste halvdel af 10. årh.

1. Et digt om Tor.

1. Þórr hefr Yggs með ǫrum
Ásgarð af þrek varðan.

2. Ball í Keilu kolli,
Kjallandi brauzt alla,
áðr drapt Lút ok Leiða,
lézt dreyra Búseyru,
heptuð Hengjankjǫptu,
Hyrrokkin dó fyrri,
þó vas snemr en sáma
Svívǫr numin lífi.

2. Et helgendigt(?).

Hafreiðar vas hlœðir
hlunns í skírnar brunni,
Hvítakrists sás hæsta
hoddsvíptir fekk giptu.

[O.] 1. Hvégis valdr vagnbrautar — spyrk vísa ramman — fagnar mér, Draupnis drógar dís; sá ræðr fyr veldi = *Hvorledes end himlens hersker (gud?, Odin?) — jeg hører at det er en mægtig fyrste — modtager mig, kvinde; han er i besiddelse af magt.*

2. Ymis blóð gnýr útan á eyri — góðra fara . . . . = *Havet bruser udefra på øren — gode rejsers . . . .*

[Þ.] 1, 1. Þórr hefr varðan Ásgarð af þrek með ǫrum Yggs = *Tor har forsvaret Asgård med kraft tilligemed aserne.*

2. *(Hammeren) rungede i Keilas hoved; du knuste Kjallande helt og holdent; för dræbte du Lut og Leide; du lod Buseyras blod flyde; du stansede Hengankjapta(s liv); Hyrrokkin var død (dræbt) tidligere; dog blev den mörkladne Svivör endnu tidligere berøvet livet.*

2. Hlunns hafreiðar hlœðir vas í skírnar brunni, sá hoddsvíptir, es fekk hæsta giptu Hvítakrists = *Søfareren var (befandt sig) i dåbens brönd, den mand, som opnåede den hvide Kristus' höjeste nådesgave.*

Tindr Hallkelsson.

Islandsk skjald, d. efter 1015.

1. Drape om Hakon jarl *(o. 987)*.

1. Varða gims sem gerði
Gerðr bjúglima herða
(gnýr óx Fjǫlnis fúra)
farlig sæing jarli,
þás hringfǫum Hanga
hrynserk Viðurr brynju,
hruðusk riðmarar Róða
rastar, varð at kasta.

2. Gatat óhræðinn æðru
(oddgaldrs) ok Sigvaldi
(vítt hykk vætti-Njóta)
viðrnám Búi (kvǫmu),
áðr mótrǫðuls mættu
magnendr gymis vagna
(sǫng at sverða þingi
sarla) þrœnzkum jarli.

3. Dreif at Viðris veðri
(vargi) grimmu (mǫrgum
varð auðfundit virði
valgagls) þrimu hagli,
þars í sundr á sandi
Sǫrla blés fyr jarli
(þess hefr seggja sessi)
serk hringofinn (merki).

4. Vann á Vinða sinni
verðbjóðr hugins ferðar
(beit sólgagarr seilar)

---

1. Varða sem farlig herða bjúglima gims Gerðr gerði jarli sæing — gnýr Fjǫlnis fúra óx —, þás brynju Viðurr varð at kasta hringfǫum Hanga hrynserk; Róða rastar riðmarar hruðusk = *Det var ikke, som om den smukke kvinde redte til jarlen en sæng, — kampen tiltog —, da krigeren måtte kaste den slidte ringbrynje; skibene blev ryddede.*

2, Búi, óhræðinn æðru, ok Sigvaldi, gatat viðrnám — hykk oddgaldrs vætti-Njóta kvǫmu vítt —, áðr gymis vagna mótrǫðuls magnendr mættu þrœnzkum jarli; sǫng sarla at sverða þingi = *Bue, der ikke lod sig overvælde af frygt, og Sigvalde fik ingen modstand — jeg tror at krigerne kom langt frem —, för end krigerne (de) mødte den tröndersk jarl; det sang smærtefuldt på sværdenes ting.*

3. Grimmu þrimu hagli dreif at Viðris veðri, — mǫrgum vargi varð auðfundit valgagls virði — þars hringofinn Sǫrla serk blés í sundr á sandi fyr jarli; seggja sessi hefr merki þess = *Det haglede med kampens grumme hagl (pileregnen) i kampen — mangen ulv fik der let føde —, hvor den ringvævede brynje blæste i stykker for jarlen på kysten; mændenes ven bærer mærker om det.*

4. Verðbjóðr hugins ferðar vann sverðs eggja spor á Vinða sinni — seilar sólgagarr beit leggi —, áðr hjǫrmeiðir leiðar mætti hrjóða halfan þriðja tøg langra skeiða; þat vas hætting liðs = *Krigeren tilföjede Vendernes følge (skare) sår — sværdet bed deres lægge —, för han kunde rydde fem og tyve af de lange krigsskibe; det var farligt for hæren.*

sverðs eggja spor (leggi),
áðr hjǫrmeiðir hrjóða
(hætting vas þat) mætti
leiðar langra skeiða
(liðs) halfan tøg þriðja.

5. Fórat jarl enn ára
endr hermǫrum kendi
Gǫndlar dóms at glaumi
geirs tírar fǫr meiri,
en þás hrauð (en Hrauðnis)
hjaldrs (ræsik þat gjǫldum)
mærðar fúss á Mœri
meiðr víkinga skeiðar.

6. Gerðusk, Gǫndlar borða
glaumr óx, þar es, naumu,
auði grimms of eyðis
ǫll lǫnd Dana brandi;
kent hefr heggr at hǫggva
hræbirtinga sævar
veðreggjǫndum viggja
veggs niðr of þat skeggi.

7. Saddi jarl, þars odda
ofþing saman gingu,
vann hanga vals hungri,
hrafna, fylkis nafni;
morðskýja varð mávi
Mistar gótt til vista
heiðins dóms at háða
hríð við markar síðu.

8. Þá veit ǫld, meðan aldir
Yggs, hræva, man byggva,
gnótt þess 's gǫglum veitti
glæs, Hǫkonar ævi;
því hykk bitrum beita

---

5. Enn Gǫndlar dóms kendi jarl fórat endr meiri tírar fǫr ára hermǫrum at geirs glaumi. en þás mærðar fúss hjaldrs meiðr hrauð víkinga skeiðar á Mœri, en ek ræsi þat Hrauðnis gjǫldum = *Aldrig har den i kampe prøvede jarl gjort et ærefuldere tog til kamp på skibe, end dengang da den rylystne kriger ryddede vikingeskibene på Möre, men jeg priser det i mit digt.*

6. Gǫndlar bǫrða naumu glaumr óx, þar es ǫll lǫnd auði grimms Dana eyðis of gerðusk brandi; heggr hræbirtinga hefr kent sævar viggja veggs veðreggjǫndum hǫggva skeggi niðr of þat = *Kampen voksede, hvor den gavmilde Danefjendes hele land blev omgærdet med skibsstavne (sendte mod fjenden); krigeren har lært de krigerske modstandere at bide i græsset for det.*

7. Jarl saddi hrafna, þars odda ofþing gingu saman; fylkis nafni vann hungri hanga vals; Mistar mávi varð gótt til vista fyr síðu markar heiðins dóms at háða morðskýja hríð = *Jarlen mættede ravnene, hvor kampen holdtes; fyrstens navne (jarlen) stillede ravnens hunger; ravnen havde let ved et finde føde ved det hedenske lands kyst, efter at kampen var holdt.*

8. Þá ævi Hǫkonar, þess es veitti hræva glæs gǫglum gnótt, veit ǫld, meðan aldir byggva Yggs man; því hykk at bǫnd vildu hyrs lá-reiði betra hverjum gram(?) . . . . . . = *Den Hakons levetid, hans som gav ravnene rigelig føde, vil folk huske, sålænge menneskene bebor jorden; ti tror jeg at guderne vilde, at den gavmilde mand skulde være bedre end nogen fyrste(?) [resten uforstålig].*

bǫnd at vildu landi
hyrs lá-reiði lýða
letr hverjum gram betra.

9. Hrauð, en Hroptr of náði,
hjaldrskýja, val nýjum,
(þar vas) lundr (fyr landi
leiðangr) Dana skeiðar.

10. Þás fyr borð á Barða
bǫðvar fangs at ganga,
veðrmagnanda Viðris,
virðendr Búa kendu,
mikinn gerði herr hjǫrva
hljóm, es runnu sunnan
bauga skeiðr at breiðu
Baldrs Hǫkonar valdi.

11. Undr es þreytt, ef, Þundi,
þann kendi val, 's sendi
golls samnandi, gumna,
Goðmarr, hræum fjarri.

2. Lausavísur *(1015).*

1. Háit hefr askr við aska
átján lagar mána
víg bǫðgerðar virða
viðr halfan tøg þriðja;
enn at eggja sennu
almsvells boðar fellu
(þar hykk lógstafa lǫgu
lauðhyrs) níu (dauða).

2. Eiðs eru erfimeiðar
allbrátt i styr fallnir,
ok tveir at gný geira

---

9. Hjaldrskýja lundr hrauð Dana skeiðar, en Hroptr of náði nýjum val; þar vas leiðangr fyr landi = *Krigeren ryddede Danernes skibe, men Odin fik ny val; dér var leding foran (til værn for) landet.*

10. Þás bǫðvar fangs virðendr á Barða kendu Búa, Viðris veðrmagnanda, at ganga fyr borð, gerði herr mikinn hjǫrva hljóm, es skeiðr bauga Baldrs runnu sunnan at breiðu valdi Hǫkonar = *Da krigerne på Barden lærte den krigerske Bue at springe over bord, gjorde hæren en voldsom kamp, da den gavmilde mands (Bues) skibe var komne sydfra til Hakons vide rige.*

11. Undr es þreytt, ef Goðmarr, fjarri hræum gumna, kendi þann val, es golls samnandi sendi Þundi = *Et vidunder er sket, hvis Gudmaren, så langt fra mændenes lig (valpladsen), mærkede den val, som den rige Hakon sendte Odin.*

[Rækkefølgen af disse vers og de enkelte halvvers er næppe i alt rigtig; jeg har för antaget, at følgende var den rigtige: 2, 10_{5-8}, 6_{5-8}, 6_{1-4}, 1, 3, 10_{1-4}, 4, 7, 9, 11, 5, 8 — hvilket dog næppe fuldtud er rigtigt].

2, 1. Bǫðgerðar askr hefr viðr halfan þriðja tøg virða háit víg við átján lagar mána aska; níu almsvells boðar fellu enn at eggja sennu; þar hykk lauðhyrs lógstafa lǫgu dauða = *Krigeren (jeg) har, med 25 mand, haft kamp med 18 mænd; ni mand faldt atter i kampen; dér ved jeg de lå døde.*

Goðbrands synir handan;
slíks bíðum vér síðan
sverðs nema hefnðir verði,
traust lið minnisk mistar,
móts aldrigi bótir.

Eilífr Goðrúnarson.

Islandsk skjald, omkr. 1000.

1. Et digt om Hakon jarl *(omkr. 990).*

Verðið ér, alls orða
oss grœr of kon mœran
á sefreinu Sónar
sáð, vingjǫfum ráða.

2. Þórsdrápa.

1. Flugstalla réð felli
fjǫrnets goða at hvetja
(drjúgr vas Loptr at ljúga)
lǫgseims faðir heiman;
geðreynir kvað grœnar
Gauts herþrumu brautir
vilgi tryggr til veggjar
viggs Geirrøðar liggja.

2. Geðstrangr of lét gǫngu
Gammleið Þóarr skǫmmum
(fýstusk þeir at þrýsta
Þorns niðjum) sik biðja,
þás garðvitjuðr gerðisk,
Gandvíkr Skotum ríkri,
endr til Ymsa kindar
Iðja setrs frá Þriðja.

---

2. Eiðs erfimeiðar eru allbrátt fallnir í styr ok tveir synir Goðbrands handan at geira gný; síðan bíðum vér aldrigi bótir slíks sverðs móts, nema hefnðir verði; traust lið minnisk mistar = *Eids sönner er, det skete meget rask, faldne i kampen og to sönner af Gudbrand fra hinsides fjældene ligeledes; sådan en kamp vil vi aldrig mere forvinde, med mindre der tages hævn; pålidelige mænd vil også mindes kampen.*

[E. G.] 1. Ér verðið ráða vingjǫfum, alls Sónar sáð grœr oss á sefreinu orða of mœran kon = *I må bestemme (og give) vennegaverne, sidan digtet om den herlige (fyrste) ætling fødes på min tunge.*

2, 1. Lǫgseims faðir réð at hvetja felli fjǫrnets flugstalla goða heiman; Loptr vas drjúgr at ljúga: vilgi tryggr geðreynir herþrumu Gauts kvað grœnar brautir liggja til veggjar viggs Geirrøðar = *Midgårdsormens fader æggede jætternes banemand til at rejse hjemmefra; Loke var dygtig til at lyve, (ti) Odins lidet pålidelige ven (Loke) erklærede, at der kun var grönne vange til Geirrøds hjem.*

2. Geðstrangr Þóarr of lét skǫmmum Gammleið biðja sik gǫngu, — þeir fýstusk at þrýsta Þorns niðjum — þás garðvitjuðr Iðja, ríkri Gandvíkr Skotum, gerðisk endr frá Þriðja til setrs Ymsa kindar = *Den uforfærdede Tor lod ikke Loke længe bede sig om at drage på vandring, — de havde lyst til at knuge jætteslægten — da jættebesøgeren (Tor), kraftigere end*

3. Gǫrr, varð í fǫr fyrri
farmr, meinsvárans, arma
sóknar hapts með svipti
sagna galdrs an Rǫgnir;
þylk granstrauma Grímnis;
gall- mantælendr halla
-ópnis ilja gaupnum
Endils á mó spendu.

4. Ok, Gangs, vanir gingu
gunn, vargs himintǫrgu
fríðrar unz til fljóða
frumseyrir kom dreyra,
þás bǫlkveitir brjóta
bragðmildr Loka vildi
bræði vændr á brúði
bág sefgrímnis mága.

5. Ok vegþverrir varra
vann fetrunnar Nǫnnu
hjalts, af hagli oltnar,
hlaupáar, of ver gaupu;
mjǫk leið ór stað støkkvir
stikleiðar veg breiðan
urðar þrjóts, þars eitri,
œstr, þjóðáar fnœstu.

6. Þar í mǫrk fyrir (-markar
málhvettar byr-) settu
(né hvélvǫlur hálar)
háfs skotnaðra (svǫ́fu);
knátti, hreggi hǫggvin,
hlymþél við mǫl glymja,
en fellihryn fjalla
Feðju þaut með steðja.

Gandviks beboere, gjorde sig rede til at rejse fra Odins hjem til jætternes boliger.

3. Rǫgnir sóknar varð fyrri í fǫr með sagna svipti an arma farmr galdrs hapts, gǫrr meinsvárans; — þylk granstrauma Grímnis — gallópnis halla Endils mantælendr spendu ilja gaupnum á mó = *Tjalfe blev hurtigere til at göre sig i stand til rejsen med mændenes anfører end den troldkyndige Sigyns menederske ægtemand; — således lyder min sang —; de to jættekvindedræbere begav sig nu på vandring.*

4. Ok gunnvanir gingu, unz frumseyrir fríðrar himintǫrgu vargs fljóða kom til Gangs dreyra, þás bǫlkveitir Loka, bræði vændr, vildi bragðmildr brjóta bág á brúði sefgrímnis mága = *Og de kampvante gik, indtil jættekvindernes banemand kom til en elv — det var dengang, da den handleraske Tor, hidsig i sind, agtede at slå jættens brud ihjæl.*

5. Ok vegþverrir varra hjalts Nǫnnu vann fetrunnar hlaupáar, oltnar af hagli of gaupu ver; mjǫg leið ór stað œstr støkkvir urðar þrjóts breiðan stikleiðar veg, þars þjóðáar fnœstu eitri = *Og jættekvindens fjende vadede over opsvulmede elve, der, piskede af haglstormen, væltede ned ad bjærget. Kraftig vadede den ophidsede jættedræber over den brede flod, hvor vandene spyede giftig kulde.*

6. Þar settu (settusk?) skotnaðra fyrir í háfs mǫrk *(akk.)*; né svǫ́fu hálar hvélvǫlur byrmarkar málhvettar; hlymþél knátti glymja við mǫl, en fellihryn fjalla þaut, hreggi hǫggvin, með Feðju steðja = *De stak spydene foran sig ned i elvens bund; dens glatte runde sten sov ikke; stavene (spydene) sang, idet de stødte mod stenene, og den brusende bjergström fór, stormpisket, afsted med klippestykker.*

7. Harðvaxnar leit herðar
halllands of sik falla
(gatat) mar njótr (in neytri)
njarð- (rǫð fyr sér) -gjarðar;
þverrir lét, nema þyrri
Þorns, barna sér Marnar,
snerriblóð, til, svíra,
salþaks megin vaxa.

8. Óðu fast (en) fríðir
(flaut) eiðsvara Gauta
setrs víkingar snotrir
(svarðrunnit fen) gunnar;
þurði hrǫnn at herði
hauðrs rúmbyggva nauðar
jarðar skafls af afli
áss hretviðri blásin.

9. Unz með ýta sinni
(aflraun vas þat) skaunar
á seil (himinsjóla)
sjalflopta kom Þjalfi;
hǫðu stáli stríðan
straum hrekkmímis ekkjur;
stophnísu fór steypir
stríðlundr með vǫl Gríðar.

10. Né djúp- akǫrn drǫpu
dolgs, vamms, firum, glamma
stríðkviðjǫndum, stǫðvar
stall við rastar -falli;
ógndjarfan hlaut Atli
eirfjarðan hug meira.
Skalfa Þórs né Þjalfa
þróttar steinn við ótta.

---

7. Leit [hann] halllands mar falla sik of harðvaxnar herðar; njótr njarðgjarðar gatat in neytri rǫð fyr sér — þverrir mǫrnar barna lét megin vaxa sér til salþaks, nema þyrri snerriblóð Þorns svíra = *Tor så elvens ström bryde på sine kraftige skuldre; styrkebæltets gud så ingen bedre udvej end at erklære, at hans styrke (höjde) skulde vokse til himlen, medmindre flommen aftog.*

8. Fríðir eiðsvara víkingar Gauta setrs, gunnar snotrir, óðu fast, en svarðrunnit fen flaut; hrǫnn jarðar skafls þurði, blásin hretviðri, af afli at herði nauðar áss hauðrs rúmbyggva = *Odins hjems stolte edelig forbundne vikinger, kyndige i kamp, vadede kraftig, mens strömmen væltede frem; bjærgströmmen, opsvulmet af storm og regn, bruste stærkt mod ham, som forøger jætternes nød.*

9. Unz Þjalfi kom sjalflopta á skaunar seil með ýta sinni; þat vas aflraun himinsjóla; hrekkmímis ekkjur hǫðu straum stríðan stáli; stophnísu steypir fór stríðlundr með vǫl Gríðar = *[Og så gik det] Indtil Tjalfe hængte sig fast, så at han kom til at svæve i luften, ved Tors skjoldbånd — det var en kraftprøve for himmelkongen —; [de opdagede nu, at] jættekvinder gjorde strömmen så strid for stavene. Jættekvindens bane, bister i hu, havde også Grids stav med sig.*

10. Né drǫpu dolgs akǫrn firum, vamms stríðkviðjǫndum, stall við djúpfalli rastar glamma stǫðvar; Atli hlaut meira ógndjarfan, eirfjarðan hug; þróttar steinn Þórs skalfa við ótta né Þjalfa = *[Dog] tabte disse mænd, fri for lyde og stridbare, ikke modet ved den dybe bjærgelvs rasende ström. Tors sind blev [netop] stedse mere dristigt og skånselsløst. Hverken Tors ellers Tjalfes hjærte bævede af frygt.*

11. Ok sifuna síðan
sverðs liðhatar gerðu
hlífar borðs við Hǫrða
harðgleipnis dyn barða,
áðr „hylríðar“ hæði
hrjóðendr fjǫru þjóðar
við skyld-Breta „skytju“
skálleik Heðins reikar.

12. Dreif fyr dróttar kneyfi
dolg Svíþjóðar kolgu
(sótti) ferð (á flótta
flesdrótt í vǫ́) nesja,
þás „funristis“ fasta,
flóðrifs Danir, stóðu,
knǫ́ttu, Jólnis ættir,
útvés fyrir lúta.

13. Þars í þróttar hersar
þornrann hugum bornir,
hlymr varð hellis Kumra
hringbalkar, framm gingu;
Lista vas fœrðr í fasta
(friðsein vas þar) hreina
gnípu hlǫðr á greypan
(grǫ́n) hǫtt risa kvánar.

14. Ok, hǫ́m, loga himni
hall-, fylvingum, -vallar,
trǫ́ðusk þær, við tróði
-tungls brá- salar þrungu;
húfstjóri braut hvǫ́ru
hreggs váfreiða tveggja
hlátr-Elliða hellis
hundfornan kjǫl sprundi.

15. Fátíða nam frœði,
fjarðeplis, konr Jarðar,
mœrar legs né mýgðu
menn ǫlteiti, kenna;

---

11. Ok síðan gerðu sifuna sverðs liðhatar hlífar harðgleipnis borðs dyn við barða Hǫrða, áðr hrjóðendr skyld-Breta fjǫru þjóðar hæði Heðins reikar skálleik við „hylríðar skytju“ = *Og siden havde de forbundne kæmper, der undlod at benytte deres sværd, en kamp med jætter, förend de kom til at have en hjælmleg med Geirröd selv.*

12. Dolgferð kolgu-Svíþjóðar dreif fyr kneyfi nesja dróttar; flesdrótt sótti á flótta í vǫ́; þás Jólnis ættir stóðu fasta, knǫ́ttu flóðrifs útvés Danir lúta fyrir „funristis“ = *Det kolde Sverrigs fjendeskare flygtede for jætternes undertrykker; i faren greb de flugten; da Odins ætling stod urokkelig, måtte jætterne bukke under.*

13. Þars hersar, bornir þróttar hugum, gingu framm í þornrann, varð hlymr hellis hringbalkar Kumra; gnípu Lista hreina hlǫðr vas fœrðr í greypan fasta á hǫtt risa kvánar; þar vas grǫ́n friðsein = *Hvor herserne, med modigt sind, nu gik ind i jættens hus, blev der larm og stöj blandt jætterne. Men Tor blev bragt i en farlig knibe ovenover jættekvindens hætte (hoved); det var et fjendtligt fredsbrud.*

14. Ok þrungu brátungls loga himni við tróði hallvallar salar; þær trǫ́ðusk hǫ́m fylvingum; hreggs váfreiða húfstjóri braut hvǫ́ru tveggja hellis sprundi hundfornan kjǫl hlátr-Elliða = *Og de [Tor og Tjalfe] stødte hovederne op imod bjærghulens tag; [til gengæld] blev de [jættekvinderne] stangede med sværdene; kærrens styrer knækkede den gamle ryg i bægge hulekvinderne.*

15. Jarðar konr nam kenna fátíða frœði; né mýgðu menn fjarðeplis

almtaugar laust œgir
angrþjóf sega tangar
Óðins afli soðnum
áttruðr í gin Suðra.

16. Þrøngvir gein við þungum
þangs rauðbita tangar
kveldrunninna kvinna
kunnleggs alinmunni.

17. Svát hraðskyndir handa
hrapmunnum svalg gunnar
lyptisylg á lopti
langvinr síu Þrǫngvar,
þás ǫrþrasis eisa
ós Hrímnis fló drósar
til þrámóðnis Þrúðar
þjóst af greipar brjósti.

18. Bifðisk hǫll þás hǫfði
heiðreks of kom breiðu
und fletbjarnar fornan
fótlegg þrasis veggjar;
ítr gulli laust Ullar
jótrs vegtaugar þrjóti
meina niðr í miðjan
mest bígyrðil nestu.

19. Glaums niðjum fór gǫrva
gramr með dreyrgum hamri;
of salvanið Synjar
sigr hlaut arinbauti;
komat tvíviðar tívi
tollur karms, sás harmi,
brautar liðs, of beitti
bekk-, fall, jǫtuns -rekka.

---

mœrar legs ǫlteiti; almtaugar œgir, áttruðr Suðra, laust afli soðnum tangar sega í gin angrþjóf Óðins = *Jordens sön viste der sin sjældne idræt — og dog holdt jætterne ikke op med deres drikkelag(?) — buespænderen, dværgens ætling, skød den i essen kogte jærnstang ud imod Tors mund.*

16. Þrøngvir kunnleggs kveldrunninna kvinna gein alinmunni við þungum rauðbita tangar þangs = *Jættens overvinder greb i luften det tunge jærnboltstykke.*

17. Svát hraðskyndir Gunnar, langvinr Þrǫngvar, svalg hrapmunnum handa lyptisylg síu á lopti, þás ós eisa ǫrþrasis Hrímnis drósar fló þjóst af greipar brjósti til þrámóðnis Þrúðar = *Så at kampens fremskynder, Freyas gode Ven, greb med sin hånd jærnbolten i luften, da jættens glødende flamme flöj vredt fra hånden [på jætten] mod Truds kærlige fader.*

18. Hǫll þrasis bifðisk, þás of kom breiðu hǫfði heiðreks und fornan veggjar fótlegg fletbjarnar; ítr gulli Ullar laust mest meina nestu niðr í miðjan bígyrðil taugar vegjótrs Þrjóti = *Jættens hal bævede, da jættens brede hoved faldt ind under husets gamle söjle; Ulls herlige stefader slog kraftigst jærnbolten midt ned i jættens bæltested.*

19. Fór gǫrva gramr Glaums niðjum með dreyrgum hamri; arin-Synjar-salvaniðbauti of hlaut sigr; fall brautar liðs komat tvíviðar tollur, karms tívi, sás of beitti bekk-rekka jǫtuns harmi = *I sin vrede tilintetgjorde han ganske jætteynglen med sin bloddryppende hammer; jættens banemand vandt [en fuldstændig] sejr; heller ikke manglede han, vognens gud, som voldte jætterne sorg, bistand af sin rejsefælle.*

20. Herblótinn vá hneitir
hógbrotningi skógar
undirfjalfrs af afli
alfheims „bliku“ kalfa;
né liðfǫstum Lista
látr val-Rygir mǫttu
aldrminkanda aldar
Ellu steins of bella.

21. Vreiðr stóð Vrǫsku bróðir,
vá gagn faðir Magna;
skelfra Þórs né Þjálfa
þróttar steinn við ótta.

3. Af et kristeligt digt.

Setbergs kveða sitja
sunnr at Urðar brunni,
svá hefr ramr konungr remðan
Róms banda sik lǫndum.

Óláfr Tryggvason.

Norsk konge, d. 1000.

Lausavísur.

1. Einn í olpu grœnni
ek fekk dreng til strengjar,
þanns hnakkmiða hnykkir;
hér es Akkerisfrakki.

2 *(næppe ægte)*. Gestir skulu
hornum
í gǫgn taka,
hvílask lǫtum þenna

20. Herblótinn hneitir alfheims „bliku“ undirfjalfrs kalfa vá hógbrotningi skógar af afli; né mǫttu val-látr-Lista-Rygir of bella aldr-minkanda aldar steins Ellu liðfǫstum = *Den af menneskene dyrkede jættedræber kæmpede med kraft med skovens myge gren; ikke kunde jætterne tilföje ham, der forminskede deres alder og blev godt støttet [af Tjalfe], nogen skade.*

21. *Vred stod Vröskas broder; Magnes fader vandt sejr; hverken Tors eller Tjalfes hjærte bævede af frygt.*

3. Svá hefr ramr konungr Róms remðan sik lǫndum setbergs banda; kveða sitja sunnr at Urðar brunni = *Således har Roms stærke konge bestyrket sin magt over de hedenske lande; man siger, at han har sæde sydpå ved Urds brønd.*

[Ó. T.] 1. Ek fekk einn dreng í grœnni olpu til strengjar, þann hnykkir hnakkmiða — hér es Akkerisfrakki = *Jeg skaffede én svend (mig selv) i grön kofte for at få fat i tovet. en som kan oprykke ankerspidsen(?) — her er Ankerfrank (jeg).*

2. *Gæsterne tage imod hornene; vi lader denne Gudmunds mand hvile sig, og de skal drikke af sin navne (hornet); således skal godt øl gives (bringes) de to Grim'er.*

þegn Goðmundar,
ok af samnafna
sínum drekki;
svá skal Grímum
gótt ǫl gefask (borit?).

Þórarinn.

Vistnok en Islænder, omkr. 1000.

Lausavísa *(ved 999).*

Sitr við ǫ́r, en etjum
allvaldr, á sæ kaldan,
vel rœr dróttar deilir
dýrr, en hundr við stýri,
skelfr gnapmari Gylfa
gœðings skafit rœði,
jalmar hlumr við hilmis
hendr, sem skildi vendir.

Bárðr á Upplǫndum.

Norsk bonde, omkr. 1000.

Lausavísa.

Hugðak hitt, at hefðak
harðhendit þat stundum,
at skalpgrana skozkum
skyldak einn of halda.

[Þ.] Allvaldr sitr við ǫ́r, en hundr við stýri; dýrr dróttar deilir rœr vel, en etjum á kaldan sæ; skafit rœði gœðings skelfr gnapmari Gylfa sem vendir skildi; hlumr jalmar við hendr hilmis = *Kongen sidder ved åren, men hunden ved roret; den herlige fyrste ror dygtigt; vi stræber ud på den kolde sø; kongens glatte åre ryster på skibet som vånder mod skjoldet; åretollen knager under kongens hænder.*

[B.] Hugðak hitt, at hefðak stundum þat harðhendit, at skyldak einn of halda skozkum skalpgrana = *Jeg skulde mene, at jeg undertiden havde udført noget, hvortil der krævedes en hård hånd, så at jeg (nu) skulde kunne holde en rap(?) storpraler fast.*

Stefnir Þórgilsson.

Islænder, omkr. 1000.

Lausavísur.

1. Munkat nefna
(nær munk stefna:
niðrbjúgt es nef
á níðingi),
þanns Svein konung
sveik ór landi
ok Tryggva son
á tálar dró.

2. Ek skil œrit gǫrla,
erumk leið fǫður reiði,
hvatr skyli drengr á dýrðir,
danskr hæll, hvat þú mælir;
heldr vilk við stoð standa
staglútr drifinn úti
váða-Gerðr, en verðak
varmr á þínum armi.

Oddr breiðfirðingr.

Islænder, omkr. 1000.

Illugadrápa.

1. Vestr vas þrǫng á þingi
Þórsness, með hug stórum
hǫppum studdr þars hodda
hjalmraddar stafr kvaddi;
snarráðan kom síðan
(sætt vasat gǫr með létta)
Forna sjóðs und fœði
farmr dolgsvǫlu barma.

[S. Þ.] 1. *Jeg vil ikke nævne (men jeg vil stævne ham nær: niddingen har en nedad krum næse) ham, som sveg kong Sven ud af landet og bedrog Tryggves sön.*

2. Ek skil œrit gǫrla, danskr hæll, hvat þú mælir; reiði fǫður erumk leið; drengr skyli hvatr á dýrðir; heldr vilk standa staglútr, drifinn, úti við stoð, váða-Gerðr, en verðak varmr á þínum armi = *Jeg forstår fuldkommen tydelig, hvad du siger, danske kvinde; jeg er ked af din faders vrede: svenden (jeg) skulde være rask til at få herligheden (skulde villig gå ind på at få det gode, du tilbyder?); men jeg vil hellere stå nedböjet som et skibstov og pisket af regnen ude ved söjlen, kvinde, end blive varm i dine arme.*

[O. br.] Þrǫng vas vestr á Þórsness þingi, þars hjalmraddar stafr, studdr hǫppum, kvaddi hodda með stórum hug; síðan kom sjóðs farmr Forna und snarráðan fœði barma dolgsvǫlu; sætt vasat gǫr með létta = *Der var trængsel vestpå på Torsnæsting, hvor den af held begunstigede kriger med meget mod krævede sine penge; siden fik den snarrådige kriger sine penge hos (Tin-)Forne; forliget kom ikke med lethed i stand.*

2. Drótt gekk sýnt á sættir,
svellendr en þar fellu
þremja svells fyr þolli
þrír andvǫku randar,

áðr kynfrǫmuðr kœmi
kvánar fleggs við seggi
(frægt gerðisk þat fyrðum
forráð) griðum (Snorra).

Hallfrøðr Óttarsson vandræðaskáld.

Islandsk skjald, død ved 1007.

1. Hákonardrápa *(omkr. 990).*

1. Askþollum stendr Ullar
austr at miklu trausti
rœkilundr enn ríki
randfárs, brumaðr hári.

2. Ok geir-Rótu gǫtvar
gagls við strengjar hagli
hungreyðǫndum hanga
hléðut, járni séðar.

3. Sannyrðum spenr sverða
snarr þiggjandi viggjar
barrhaddaða byrjar
biðkvǫn und sik Þriðja.

4. Því hykk fleygjanda frakna
(ferr jǫrð und menþverri)
ítra eina at láta
Auðs systur mjǫk trauðan.

---

2. Drótt gekk sýnt á sættir, en þar fellu þrír randar andvǫku svellendr fyr þolli þremja svells, áðr kvánar fleggs kynfrǫmuðr kœmi griðum við seggi; þat forráð Snorra gerðisk fyrðum frægt = *Mændene brød åbenbart forliget, men dér faldt tre krigere for krigeren, för den tapre mand fik et forlig i stand mellem mændene; det Snorres hövdingskab blev meget omtalt (berömt) blandt folk.*

[H. O.] 1. Enn ríki randfárs rœkilundr, brumaðr hári, stendr Ullar askþollum austr at miklu trausti = *Den mægtige kriger er en stor støtte for mændene i øst (Norge).*

2. Ok gǫtvar geir-Rótu, hléðut, séðar járni, hanga gagls hungreyðǫndum við strengjar hagli = *Og rustningen beskyttede, skönt sammensat af jærnringe, ikke krigerne mod pilene.*

3. Snarr þiggjandi byrjar viggjar spenr barrhaddaða biðkvǫn Þriðja und sik sannyrðum sverða = *Den raske søkriger underkaster sig det granbevoksede land med sværdenes sande tale.*

4. Því hykk fleygjanda frakna mjǫk trauðan at láta ítra Auðs systur eina; jǫrð ferr und menþverri = *Derfor mener jeg, at krigeren er meget uvillig til at skilles fra det herlige land. Det er i hans magt.*

5. Rǫð lukusk, at sá, síðan,
snjallráðr konungs spjalli
átti einga dóttur
Ónars, viði gróna.

6. Breiðleita gat brúði
Báleygs at sér teygða
stefnir stǫðvar hrafna
stála ríkismǫlum.

7. Grams rúni lætr glymja
gunnríkr, hinns hvǫt líkar,
Hǫgna hamri slegnar
heiptbráðr of sik váðir.

8. Ólítit brestr úti
unndýrs frǫmum runnum
hart á Hamðis skyrtum
hryngráp Egils vápna.

9. Þaðan verða fǫt fyrða
(fregnk gǫrla þat) Sǫrla
rjóðask bjǫrt í blóði.
Benfúr méilskúrum.

2. **Óláfsdrápa** *(996).*

1. Tolf vas elds at aldri
ýsetrs hati vetra,
hraustr þás herskip glæsti
Hǫrða vinr ór Gǫrðum;
hlóðu Hamðis klæðum
hjǫrva gnýs ok skýjum
hilmis menn sem hjǫlmum
hlýrvigg, en mól stýri.

---

5. Rǫð lukusk síðan, at sá snjallráðr konungs spjalli átti einga dóttur Ónars, gróna viði = *Det ægteskab kom siden i stand, at den kloge jarl blev gift med Onars træbevoksede datter (fik landet).*

6. Stefnir stǫðvar hrafna gat teygða at sér breiðleita brúði Báleygs stála ríkismǫlum = *Søkrigeren underkastede sig det brede land med stålenes mægtige taler (kampen).*

7. Rúni grams gunnríkr, hinns líkar hvǫt, lætr heiptbráðr váðir Hǫgna, slegnar hamri, glymja of sik = *Den kampraske jarl, som holder af hurtig dåd, lader, ophidset af kamplyst, den hammer-slagne brynje falde klirrende ned over sig.*

8. Ólítit hryngráp Egils vápna brestr úti hart á Hamðis skyrtum frǫmum unndýrs runnum = *De klirrende buehagl falder i mængde hårdt ude ned på de dygtige søkrigeres brynjer.*

9. Þaðan verða bjǫrt fǫt Sǫrla rjóðask í blóði fyrða; fregnk gǫrla þat; Benfúr méilskúrum = *Derfor må den skinnende brynje rødfarves i mændenes blod. Det har jeg tydelig erfaret. Sværdene . . . i kampen.*

2, 1. Ýsetrs elds hati vas tolf vetra at aldri, þás hraustr vinr Hǫrða glæsti herskip ór Gǫrðum; hilmis menn hlóðu hlýrvigg Hamðis klæðum ok hjǫrva gnýs skýjum sem hjǫlmum, en stýri mól = *Den gavmilde var (kun) 12 år gammel, da Hördernes tapre ven udrustede sine krigsskibe (til rejse) fra Garderige; fyrstens mænd ladede skibene med brynjer og skjolde og hjælme, og rorene drejedes (af søgangen).*

2. Hilmir lét at Holmi
hjalmskóð roðin blóði
(hvat of dylði þess hǫlðar?)
hǫrð ok austr í Gǫrðum.

3. Svá frák hitt, at hǫva
hǫrgbrjótr í stað mǫrgum
(opt kom hrafn at) heiptum
hlóð valkǫstu (blóði).

4. Endr lét Jamta kindir
allvaldr í styr falla
(vanðisk hann) ok Vinða
végrimmr (á þat snimma);
hættr vas Hǫrða dróttinn
hjǫrdjarfr Gota fjǫrvi;
gollskerði frák gerðu
geirþey á Skáneyju.

5. Bǫðserkjar hjó birki
barklaust í Danmǫrku
hleypimeiðr fyr Heiða
hlunnviggja bý sunnan.

6. Tíðhǫggvit lét tyggi,
Tryggva sonr, fyr styggvan
Leiknar hest á lesti
ljótvaxinn hræ Saxa;
vinhróðigr gaf víða
vísi margra Frísa
blǫkku brúnt at drekka
blóð kveldriðu stóði.

7. Rógs brá rekka lægir
ríkr Valkera líki;
herstefnir lét hrǫfnum
hold Flæmingja goldit.

---

2. Hilmir lét hǫrð hjalmskóð roðin blóði at Holmi ok austr í Gǫrðum — hvat of dylði hǫlðar þess? = *Kongen rødfarvede de hårde sværd i blod ved (Born-)holm og [för] østerpå i Garderige — hvorfor skulde man skjule det?*

3. Svá frák hitt, at hǫrgbrjótr hlóð hǫva valkǫstu í mǫrgum stað heiptum; opt kom hrafn at blóði = *Dernæst har jeg erfaret, at hörgbrydeeren opdyngede höje valdynger på mange steder med fjendtligt sind. Ofte fik ravnen blod.*

4. Endr lét végrimmr allvaldr kindir Jamta ok Vinða falla í styr; hann vanðisk snimma á þat; hjǫrdjarfr dróttinn Hǫrða vas hættr fjǫrvi Gota; frák gollskerði gerðu geirþey á Skáneyju = *Fordum lod den mod helligdommene grumme konge Jæmter og Vender falde i kamp; han vænnede sig tidlig til det; Hördernes sværddjærve drot var farlig for Gotlændernes liv; jeg har hørt, at den gavmilde havde en kamp i Skåne.*

5. Hleypimeiðr hlunnviggja hjó barklaust bǫðserkjar birki í Danmǫrku fyr sunnan Heiðabý = *Søkrigeren nedhuggede krigerne i Danmark syd for Hedeby.*

6. Tyggi, Tryggva sonr, vann tíðhǫggvit hræ Saxa á lesti fyr styggvan ljótvaxinn hest Leiknar; vinhróðigr vísi gaf víða brúnt blóð margra Frísa blǫkku stóði kveldriðu at drekka = *Fyrsten, Tryggves sön, huggede til slutning tit og ofte Sakserne ned til (føde for) den sky, stygge ulv; den venneglade konge gav videnom blodet af mange Friser de mørke ulve at drikke.*

7. Ríkr lægir rekka rógs brá líki Valkera; herstefnir lét goldit hrǫfnum hold Flæmingja = *Den mægtige fredstifter forvandlede Valchererne til lig; hærføreren gav ravnene Flamlændernes kroppe.*

8. Gerðisk ungr við Englum
ofvægr konungr bægja,
naddskúrar réð nœrir
Norðimbra sá morði;
eyddi ulfa greddir
ógnblíðr Skotum víða
(gerði seims) með sverði
(sverðleik í Mǫn skerðir).

9. Ýdrógar lét œgir
eyverskan her deyja
(Týr vas tjǫrva dýrra
tírar gjarn) ok Íra;
barði brezkrar jarðar
byggvendr, en hjó tyggi
(grǿðr þvarr geira hríðar
gjóði) kumbrskar þjóðir.

3. Óláfsdrápa, *erfidrápa (1001).*

1. Flugþverrir nam fyrri
frægr aldrigi vægja,
heldr lét hǫlða skyldir
hugrekki sér þekkja.

2. Geta skal máls, þess's mæla
menn at vápna sennu
dolga fangs við drengi
dáðǫflgan bǫr kvǫ́ðu;
baða hertryggðar hyggja
hnekkir sína rekka
(þess lifa þjóðar sessa
þróttar orð) á flótta.

3. Þar hykk víst til mjǫk mistu
(mǫrg kom drótt á flótta)

---

8. Ungr konungr gerðisk ofvægr bægja við Englum; sá naddskúrar nœrir réð morði Norðimbra; ulfa greddir eyddi víða ógnblíðr Skotum með sverði; seims skerðir gerði sverðleik í Mǫn = *Den unge konge rejste en uskånsom strid med Anglerne; den kriger rådede for Northumbrernes fald; krigeren nedsablede viden om kampglad Skotterne med sværdet; den gavmilde fyrste kæmpede på Man.*

9. Œgir ýdrógar lét eyverskan her ok Íra deyja; Týr dýrra tjǫrva vas tírar gjarn; tyggi barði byggvendr brezkrar jarðar ok hjó kumbrskar þjóðir; grǿðr þvarr gjóði geira hríðar = *Krigeren lod Øernes mænd og Irerne dø; han var rylysten; fyrsten slog beboerne af det brittiske land og huggede kymriske mænd ned; ravnens hunger forsvandt.*

3, 1. Frægr flugþverrir nam aldrigi fyrri vægja; heldr lét hǫlða skyldir hugrekki þekkja sér = *Den berömte kriger gav aldrig først efter; hellere lod mændenes styrer modet være sig kært.*

2. Geta skal máls þess, es menn kvǫ́ðu dáðǫflgan dolga fangs bǫr mæla við drengi at vápna sennu — hnekkir hertryggðar baða sína rekka hyggja á flótta; þróttar orð þess þjóðar sessa lifa = *De ord skal omtales, som man siger at den handlekraftige kriger sagde til sine mænd i kampen — krigeren forbød sine kæmper at tænke på flugt; den folkevens kraftige ord vil mindes.*

3. Þar hykk gram, þanns framði gunni, víst mistu til mjǫk gengis þrœnzkra drengja; mǫrg drótt kom á flótta; nœfr allvaldr vá einn við tváa snjalla jǫfra ok jarl enn þriðja; frægt 's at segja til slíks síðar = *Dér ved jeg at kongen, som havde en kamp, tilvisse for stærkt måtte savne Trönd-*

gram, þanns gunni framði,
gengis þrœnzkra drengja;
nœfr vá einn við jǫfra
allvaldr tváa snjalla
(frægt 's til slíks at segja
síðar) ok jarl enn þriðja.

4. Hept vas lítt (á lopti
liðu ǫrvar framm gǫrva)
brodda flaug, áðr bauga
brjótendr skyti spjótum;
orð vas hitt, at harðast,
hvarkunnr, fyr lǫg sunnan,
mest, í malma gnaustan
minn dróttinn framm sótti.

5. Sótti herr, þars hætti,
hundmargr drasil sunda,
en hjalmsprotum hilmir
harðfengr Dǫnum varði;
fellu þar með þolli
þeim skævaðar geima
(mein hlautk af því) mínir
(meir) hollvinir fleiri.

6. Herskerðir klauf harðan
(hann gekk reiðr of skeiðar)
svarðar stofn með sverði
sunnr eldviðum gunnar;
kunni gramr at gunni
(gunnþings éarnmunnum
margr lá heggr of hǫggvinn)
holbarkar rǫ́ sarka.

7. Varð of Vinða myrði
vígskýs (en þat lýsik)

---

ernes følge; mange mænd kom på flugt; den flinke konge kæmpede alene mod to modige konger og en jarl som den tredje; det er berömmeligt at fortælle om slig færd.

4. Brodda flaug vas lítt hept — ǫrvar liðu gǫrva framm á lopti — áðr bauga brjótendr skyti spjótum; hitt orð vas mest, at dróttinn minn, hvarkunnr, sótti harðast framm í malma gnaustan fyr sunnan lǫg = *Pilenes flugt var heftig — de gled kraftig gennem luften fremad —, förend mændene skød med spyd; derom talte man hyppigst, at min konge, allesteds bekendt, kæmpede taprest i kampen syd for havet.*

5. Hundmargr herr sótti drasil sunda, þars hætti, en harðfengr hilmir varði Dǫnum hjalmsprotum; þar fellu fleiri hollvinir mínir með þeima þolli geima skævaðar; hlautk meir mein af því = *En overmåde talrig hær angreb skibet, hvor den ene (første) holdt op, men den kraftige konge forsvarede det mod Danerne med sværdene; dér faldt flere af mine bedste venner hos den søkriger; jeg fik stor sorg deraf.*

6. Herskerðir klauf sunnr með sverði harðan svarðar stofn gunnar eldviðum; hann gekk reiðr of skeiðar; gramr kunni sarka holbarkar rǫ́ at gunni; margr gunnþings heggr lá of hǫggvinn éarnmunnum = *Krigeren kløvede med sit sværd i syden de hårde hjærneskaller på mændene; han gik heftig frem på skibet; kongen forstod at rødfarve sværdet i kampen; mangen en kriger lå bidt af sværdsæggene.*

7. Hrafnr vígskýs rymr varð und randar himni of Vinða myrði; spjǫr knǫ́ttu glymja, en þat lýsik; varghollr hirðir víðis veltireiðar með harðan hnitvegg stózk marga þrimu við fjǫlð seggja = *Der opstod en stærk kamp-*

ramr und randar himni
rymr (knǫttu spjǫr glymja);
hirðir stózk með harðan
hnitvegg við fjǫlð seggja
víðis veltireiðar
varghollr þrimu marga.

8. Upp sǫgðu lǫg (lagðisk
líf skjótt firum) hlífa,
gnóg til gumna feigðar,
gǫlkn (við randar bǫlku).

9. Leitt hykk Leifa brautar
lognǫrungum vǫru
geirs við gumna stjóra
geigurþing at eiga,
þás fákhlaðendr frœknir
farligs at vin jarla
húfs með hamri þœfðar
hringskyrtur framm gingu.

10. Eigi látask ýtar
enn, þeirs víðast nenna,
fremra mann of finna
folkreifum Áleifi.

11. Firðisk vætr, sás varði
við lǫnd, Breta stríðir
bleyði firðr við bráðan
bekkdóm Heðins rekka;
hann lét of sǫk sanna,
sverðjalmr óx þar, verða,
(skilit frá ek) fyr skylja,
skóð mǫrg roðin blóði.

12. Hverr vas hræddr við ǫrvan
hugdyggvan son Tryggva

---

larm under skjoldet ved Vendernes fælder; spydene bragede, som jeg beskriver; den mod ulvene gode skibstyrer med det stærke skjold bestod mangen en dyst med mændenes mængde.

8. Hlífa gǫlkn sǫgðu upp lǫg, gnóg til gumna feigðar; líf lagðisk firum skjótt við randar bǫlku = *Sværdene fremsagde love, tilstrækkelige til mændenes død; livet endte hurtig for mændene ved kampen.*

9. Hykk lognǫrungum Leifa brautar vǫru leitt at eiga geirs geigurþing við gumna stjóra, þás frœknir farligs húfs fákhlaðendr gingu framm at jarla vin með hringskyrtur, hamri þœfðar = *Jeg tror, at krigerne ikke holdt af at have kamp med mændenes anfører, dengang de tapre søkrigere trængte frem til jarlernes ven med ringskjorter (ringbrynjer), valkede med hammeren.*

10. Eigi látask ýtar, þeirs nenna víðast, of finna enn mann fremra folkreifum Áleifi = *Ikke siger de mænd, der farer videst omkring, at de herefter vil finde en mand, dygtigere end den kampglade Olaf.*

11. Breta stríðir, sás varði víð lǫnd, firðisk bleyði firðr vætr við bráðan bekkdóm Heðins rekka; hann lét mǫrg skóð verða roðin blóði of sanna sǫk; sverðjalmr óx þar fyr skylja; ek frá skilit = *Britternes fjende, som forsvarede sine vide lande, undgik, tapper, ingen fare i krigens hidsige gang; han rødfarvede mange våben i blod for sin retfærdige sags skyld; kampen voksede der for kongen (ved hans virksomhed); det har jeg erfaret rigtig.*

12. Hverr maðr und sólar jaðri vas hræddr við ǫrvan hugdyggvan son Tryggva; malmþings meiðar óðusk = *Enhver mand under himlen frygtede Tryggves raske, modige sön; krigerne var bange (for ham).*

(óðusk malmþings meiðar)
maðr und sólar jaðri.

13. Sukku niðr af Naðri
(naddfár) í bǫð sárir
(baugs gerðut við vægjask)
verkendr Heðins serkjar;
vanr mun Ormr, þótt Ormi
alldýrr konungr stýri,
hvars skríðr með lið lýða,
lengi slíkra drengja.

14. Myndi lung et langa
(láðsíks) und gram ríkum
(blóð kom á þrǫm þíðan)
þjóð varliga hrjóða,
meðan ítrs vinir ǫ́ttu
innan borðs (at morði
sú gerðisk vel) varða
(verðung) jǫfurs sverðum.

15. Gótt es gǫrva at frétta
(gunnr óx fyr haf sunnan,
sverð bitu feigra fyrða
fjǫrrǫnn) at því mǫnnum,
hvern rakkligast rekka
randláðs viðir kvǫ́ðu
(Surts ættar vink sléttan
sylg) Áleifi fylgja.

16. Ógrœðir sá auðan
armgrjóts Trana fljóta
(hann rauð geir at gunni
glaðr) ok báða Naðra,
áðr hjaldrþorinn heldi
hugframr ór bǫð ramri

---

13. Verkendr Heðins serkjar sukku sárir í bǫð niðr af Naðri; gerðut vægjask við naddbaugs fár; Ormr mun vanr, hvars skríðr með lið lýða, lengi slíkra drengja, þótt alldýrr konungr stýri Ormi = *Krigerne sank sårede i kampen ned af Ormen; de skånede sig ikke i kampen; Ormen vil, hvor den end skrider med mændenes skare, længe savne sådanne svende, selv om en nok så herlig fyrste styrer den.*

14. Þjóð myndi varliga hrjóða et langa lung und ríkjum gram —, blóð kom á þíðan þrǫm láðsíks —, meðan vinir ítrs jǫfurs ǫ́ttu varða sverðum innan borðs; sú verðung gerðisk vel at morði = *Man vilde næppe have kunnet rydde det lange skib under den mægtige fyrste — blodet strömmede ned på Ormens letböjelige side —, sålænge den herlige konges venner kunde føre forsvaret med sværd ombord; det mandskab opførte sig bravt i kampen.*

15. Gótt es mǫnnum at frétta gǫrva at því — gunnr óx fyr sunnan haf; sverð bitu fjǫrrǫnn feigra fyrða —. hvern rekka randláðs viðir kvǫ́ðu fylgja Áleifi rakkligast; vink sylg Surts ættar sléttan = *Det er fornöjeligt for mænd (mig) at spörge omhyggelig om det — der var en heftig kamp sydfor havet; sværdene bed de dødsdömte mænds bryst —, hvem af heltene krigerne sagde havde fulgt Olaf taprest; jeg digter med omhu et kvad.*

16. Ógrœðir armgrjóts sá Trana fljóta auðan ok báða Naðra — hann rauð glaðr geir at gunni —, áðr hjaldrþorinn, snotr Þórketill heldi hugframr undan ór ramri bǫð af sunds snœris vitni = *Den gavmilde mand så Tranen og bægge Orme flyde tomme — han rødfarvede glad spydet i kampen —, för*

snotr af snœris vitni
sunds Þórketill undan.

17. Harðgǫrvan lét hjǫrvi
Holms verða Týr sverða
vind á víðu sundi
vígþey Heðins meyjar;
áðr an Ormi næði
Eirekr eða hlut meira,
mǫrg óð bitr í blóði
benkneif fyr Áleifi.

18. Ítrfermðum réð Ormi
orðsæll jǫfurr norðan
(snǫrp varð at þat sverða
snót) Eireki á móti,
en húfjǫfnum hefnir
hlýrs þeim gota stýrði
(áðr óx of gram góðan
gunnr) Hǫkonar sunnan.

19. Norðr- eru ǫll of orðin
auð -lǫnd at gram dauðan.
Allr glepsk friðr af falli
flugstyggs sonar Tryggva.

20. Veitkat hitt, hvárt Heita
hungrdeyfi skalk leyfa
dynsæðinga dauðan
dýrbliks eða þó kvikvan,
alls sannliga segja
(sárr mun gramr at hvǫru,
hætt 's til hans at frétta)
hvárt tveggja mér seggir.

---

den kampdjærve, kloge Torkel flygtede, stærk af mod, fra den overvældende kamp af skibet.

17. Týr Heðins meyjar lét sverða vind, vígþey, verða harðgǫrvan hjǫrvi á víðu Holms sundi; áðr an Eirekr næði Ormi eða meira hlut, óð mǫrg bitr benkneif í blóði fyr Áleifi = *Krigeren lod kampen blive hård ved sværdet på det brede sund ved Holmen; för end Erik erobrede Ormen og vandt sejr, dyppedes mangt et skud i blod ved Olaf.*

18. Orðsæll jǫfurr réð ítrfermðum Ormi norðan á móti Eireki — snǫrp sverða snót varð at þat —, en hefnir Hǫkonar stýrði þeim húfjǫfnum hlýrs gota sunnan; áðr óx gunnr of góðan gram = *Den lovpriste konge styrede Ormen med den udmærkede besætning sydpå imod Erik — derpå blev der en stærk kamp —, men Hakons sön styrede det lige byggede skib sydfra (tilbage); för havde der været en stærk kamp omkring den gode konge.*

19. Ǫll norðrlǫnd eru of orðin auð at gram dauðan; allr friðr glepsk af falli flugstyggs sonar Tryggva = *Alle de nordiske lande er som menneske-tomme efter kongens død; al fred forstyrres ved Tryggves flugtsky söns død.*

20. Veitkat hitt, hvárt skalk leyfa Heita dýrbliks dynsæðinga hungrdeyfi dauðan eða þó kvikvan, alls seggir segja mér sannliga hvárttveggja; gramr mun at hvǫru sárr; hætt 's at frétta til hans = *Jeg ved ikke, om jeg skal omtale krigeren som død eller måske som levende, da man fortæller mig bægge dele som sande; i hvert fald var kongen såret; man er hørt op med at høre noget om ham.*

21. Landvǫrðr vas sagðr mér firðr lýðum ok láði fyr handan sæ; né

21. Sagðr vas mér, né meira
munuma stríð of bíða,
lýðum firðr ok láði
landvǫrðr fyr sæ handan;
væri oss, þótt ærir
elds þeim svikum beldi,
heilalíkn, ef, hauka
hǫklifs, jǫfurr lifði.

22. Sá vas ǫ́rr, of ævi,
oddbragðs, es þat sagði,
at lofða gramr lifði,
læstyggs sonar Tryggva;
vesa kveðr ǫld ór éli
Áleif kominn stála,
(menn geta máli sǫnnu)
(mjǫk) 's verr an svá (ferri).

23. Mundut þess, es Þrœnda
þróttharðan gram sótti,
frák, með liði lýða
landherr, þar skǫp verða,
at mundjǫkuls myndi
margdýrr koma rýrir
(geta þykkjat mér gotnar
glíkligs) ór styr slíkum.

24. Enn segir auðar kenni
austr ór malma gnaustan
seggr frá sǫrum tyggja
sumr eða braut of kumnum;
nú 's sannfregit sunnan
siklings ór styr miklum
(kanka mart við manna)
morð (veifanar orði).

---

munuma of bíða meira stríð; oss væri heilalíkn, þótt ærir hauka hǫklifs elds beldi þeim svikum, ef jǫfurr lifði = *Landets forsvarer sagdes mig at være berøvet land og folk hinsides havet; vi vil aldrig lide större kummer; det vilde være os fuldkommen trøst, uagtet mændene havde anvendt den svig, at kongen var i live.*

22. Sá oddbragðs ǫ́rr vas, es sagði þat of ævi læstyggs sonar Tryggva, at lofða gramr lifði; ǫld kveðr Áleif vesa kominn ór stála éli; es verr an svá; menn geta mjǫk ferri sǫnnu máli = *Der var den kriger, der fortalte det om Tryggves svigfri söns liv, at mændenes konge levede endnu; man siger, at Olaf er sluppet levende fra kampen; men det er værre end som så; man opstiller formodninger langt fra sandheden.*

23. Frák skǫp mundut verða þess þar, es landherr með liði lýða sótti þróttharðan gram Þrœnda, at margdýrr rýrir mund-jǫkuls myndi koma ór slíkum styr; gotnar þykkjat mér geta glíkligs = *Jeg hører, at det ikke skulde være skæbnen (ɔ: bestemmelse) der, hvor et lands hær, med (andet) mandskab, angreb Tröndernes kraftige konge, at den udmærkede gavmilde fyrste vilde komme levende fra en sådan kamp; det synes mig usandsynligt, hvad folk gætter på.*

24. Enn segir sumr seggr auðar kenni frá sǫrum tyggja eða of kumnum braut ór malma gnaustan austr; nú 's sannfregit sunnan ór miklum styr morð siklings; kanka mart við veifanar orði manna = *Fremdeles er der nogle, der fortæller mig, at kongen var såret eller at han er undsluppen af kampen der i østen; nu har man (dog) med sandhed erfaret fra det vældige slag i syden at kongen er falden; jeg ænser ikke meget folks upålidelige tale.*

25. Norðmanna hykk nenninn
(nú 's þengill framm genginn,
dýrr hné dróttar stjóri)
dróttin und lok sóttan;
grams dauði brá gœði
góðs ófárar þjóðar.
Allr glepsk friðr af falli
flugstyggs sonar Tryggva.

26. Hlautk þanns œztr vas einna
(ek sanna þat) manna
und niðbyrði Norðra
norðr goðfǫður orðinn.

27. Ilt vas þats ulfa sultar,
opt, þverri stóðk ferri,
mest þars malmar brustu,
mein, þótt smátt sé und einum;
skiliðr em ek við skylja,
skalmǫld hefr því valdit;
vætta virða dróttins
vil 's mest ok dul flestum.

28. Hefk, þanns hverjum jǫfri
heiptfíknum varð ríkri
und niðbyrði Norðra
norðr, goðfǫður orðinn;
bíða munk þess, es breiðan
barðmána vann skarðan,
margaukanda mækis
móts aldrigi bótir.

29. Fyrr mun heimr ok himnar,
hugreifum Áleifi,
(hann vas menskra manna
mest gótt) í tvau bresta,

---

25. Hykk nenninn dróttin Norðmanna sóttan und lok; nú 's þengill genginn framm; dýrr dróttar stjóri hné; dauði góðs grams brá gœði ófárar þjóðar; allr *osv.* = *Jeg tror at Nordmændenes handle-kraftige konge er omkommen; nu er fyrsten død; den herlige konge segnede; den gode fyrstes død har gjort ende på mange mænds lykke; al osv. [se v. 19].*

26. Hlautk þann goðfǫður, es vas orðinn einna œztr manna norðr und niðbyrði Norðra; ek sanna þat = *Jeg fik ham til gudfader, som var bleven den aller ypperste mand i norden under himlen. Jeg siger det.*

27. Ilt mein vas þats stóðk ferri þverri ulfa sultar, þars malmar brustu mest, þótt opt sé smátt und einum; ek em skiliðr við skylja; því hefr skalmǫld valdit; flestum es mest vil ok dul vætta virða dróttins = *Det var et stort mén, at jeg var så langt borte fra krigeren, hvor skudvåbnene bragede stærkest, selv om én enkelt ofte kun har liden betydning; jeg er skilt fra kongen; det er krigen skyld i; det er for de fleste kun et (fromt) ønske og selvbedrag at vænte kongen(s tilbagekomst).*

28. Hefk orðinn goðfǫður, þanns varð ríkri hverjum heiptfíknum jǫfri norðr und niðbyrði Norðra; munk aldrigi bíða bótir þess mækis móts margaukanda, es vann breiðan barðmána skarðan = *Jeg har mistet min gudfader, ham som var mægtigere end nogen anden kamplysten konge i norden under himlen; aldrig vil jeg få erstatning for den kraftige kriger (konge), som kløvede de brede skjolde.*

29. Fyrr mun heimr ok himnar bresta í tvau, áðr an gœðingr glíkr hugreifum Áleifi at góðu — hann vas mest gótt menskra manna —, myni fœðask; Kristr enn hreini hafi ǫnd kœns konungs ofar lǫndum = *För vil*

áðr an, glíkr at góðu,
gœðingr myni fœðask;
kœns hafi Kristr enn hreini
konungs ǫnd ofar lǫndum.

4. Eiríksdrápa *(1001)*.

Bærr est hróðr at heyra
hjaldrǫrr of þik gǫrvan.

5. Lausavísur.

1 *(o. 987)*. Svá nøkkvi verðr
søkkvis
sannargs troga margra
œgilig fyr augum
allheiðins mér reiði,
sem ólítill úti
alls mest við fǫr gesta
(stœrik brag) fyr búri
búrhundr gamall stúri.

2. Ræðkat rœkimeiðum
randaliðs at biðja
(ótta) eingadóttur
Ávalda (því skaldi);
síð mun Surts of beiði-
(svá geta menn til hennar)
-kvánar byrr af kyrri
Kolfinnu mér rinna.

3. Fúss emk enn, þótt ossu
álfǫll drepi stáli,
mjǫk skýtr Marnar vakri,
minnask við Kolfinnu,

---

verden og himmelen briste itu, för end en hövding, lig den huglade Olaf i det gode — han var af mennesker den allerbedste —, vil fødes; den rene Kristus bevare den kloge konges sjæl i himlen.

[Edr.] Est bærr, hjaldrǫrr, at heyra hróðr, gǫrvan of þik = *Du er værdig til at høre et digt, gjort om dig, kampraske . . .*

[Lv.] 1. Reiði allheiðins sannargs søkkvis margra troga verðr mér fyr augum svá nøkkvi œgilig, sem ólítill gamall búrhundr stúri úti fyr búri alls mest við fǫr gesta; stœrik brag = *Den helhedenske i sandhed blødagtige truge-udsmiders vrede bliver i mine öjne omtrent lige så frygtelig, som om en stor, gammel gårdhund viste sig meget gnaven udenfor madhuset ved gæsters færd (ankomst eller bortrejse). Jeg digter et vers.*

2. Ræðkat rœkimeiðum randaliðs at biðja eingadóttur Ávalda — ótta skaldi því —; síð mun byrr of beiðikvánar Surts rinna mér af kyrri Kolfinnu; svá geta menn til hennar = *Jeg råder ikke krigerne at bejle til Avaldes eneste datter — de truer skjalden med det —; sent vil min hu forlade (holde op med at tænke på) den rolige Kolfinna; den mening har man om hende.*

3. Fúss emk enn minnask við Kolfinnu, þótt álfǫll drepi ossu stáli, — mjǫk skýtr Marnar vakri —, þvít unnum nú áttgóðri, nýtri tróðu Endils eldgrundar nær betr an væri heitin mér = *Jeg har endnu lyst til at kysse Kolfinna, uagtet strömmene slår hårdt mod vor stavn; skibet puffes*

þvít eldgrundar Endils
áttgóðri mér tróðu
betr unnum nú nýtri
nær an heitin væri.

4 *(996)*. Fœrum festar órar,
ferr særoka at knerri,
svǫrð tekr heldr at herða —
hvar es Akkerisfrakki?.

5. Veitk at vísu skreyti
víðlendr konungr sendi
nøkðan hjǫr við nǫkkva
núflaust burar Austra;
verða hjǫlt fyr herði,
hǫfum gramr (kera) framðan,
skǫlkvings (of þák skjalga)
skrautlig konungsnauti.

6 Fyrr vas hitt, es harra
Hliðskjalfar gatk sjalfan,
skipt es á gumna giptu,
geðskjótan vel blóta.

7. Ǫll hefr ætt til hylli
Óðins skipat ljóðum,
algilda mank, aldar
iðju várra niðja,
en trauðr, þvít vel Viðris
vald hugnaðisk skaldi,
legg ek á frumver Friggjar
fjón, þvít Kristi þjónum.

8. Hǫfnum, hǫlða reifir,
hrafnblóts goða nafni,
þess 's ól við lof lýða
lóm, ór heiðnum dómi.

---

stærkt —, ti jeg elsker nu den ætgode, dygtige kvinde næsten mere end om hun var mig lovet.

4. *Lad os flytte vore tove; der kommer en styrtesø mod skibet; rebene (tovene) begynder stærkt at strammes. Hvor er Ankerfrank?*

5. Veitk, at víðlendr konungr sendi vísu skreyti nøkðan hjǫr núflaust við nǫkkva burar Austra; skrautlig hjǫlt konungsnauti verða fyr herði skǫlkvings; gramr hǫfum framðan; of þák kera skjalga = *Jeg ved, at den vidtherskende konge sendte digteren venligt et nøgent sværd for digtet; de prægtige hjalter på sværdet viser sig for krigeren (mig); kongen har udmærket mig; jeg har modtaget et sværd(?).*

6. Hitt vas fyrr, es gatk vel blóta sjalfan geðskjótan harra Hliðskjalfar; skipt es á giptu gumna = *Det var i gamle dage, at jeg vel kunde ofre til selve Hlidskjalfs husnare herre; nu er det anderledes med folks lykke.*

7. Ǫll ætt aldar hefr skipat ljóðum til hylli Óðins; mank algilda iðju várra niðja; en trauðr — þvít vald Viðris hugnaðisk skaldi vel — legg ek fjón á frumver Friggjar, þvít þjónum Kristi = *Alle mennesker har indrettet deres digte for at få Odins gunst; jeg husker vore forfædres udmærkede id (digtning); men nødig — ti Odins magt huede skjalden vel — bærer jeg had til Friggs ægtefælle, ti jeg tjæner (nu) Kristus.*

8. Hǫlða reifir, hǫfnum nafni hrafnblóts goða ór heiðnum dómi, þess es ól lóm við lof lýða = *Konge, jeg har forkastet Odins navn fra den hedenske tid, hans som under mændenes lovprisning pønsede på svig.*

9. Mér skyli Freyr gramr ok Freyja; lætk fjǫrð ǫðul Njarðar; grǫm líknisk við Grímni ok Þór enn ramma; vilk kveðja Krist einn ok goð allrar

9. Mér skyli Freyr ok Freyja,
fjǫrð lætk ǫðul Njarðar,
líknisk grǫm við Grímni,
gramr, ok Þór enn ramma;
Krist vilk allrar ástar,
erum leið sonar reiði,
vald es á frægt und foldar
feðr, einn ok goð kveðja.

10. Sá 's með Sygna ræsi
siðr, at blót eru kviðjuð;
verðum flest at forðask
fornhaldin skǫp norna;
láta allir ýtar
Óðins ætt fyr róða;
verðk ok neyddr frá Njarðar
niðjum Krist at biðja.

11. Eitt es sverð þats sverða
sverðaugðan mik gerði;
fyr svip-Njǫrðum sverða
sverðótt mun nú verða;
muna vansverðat verða,
(verðr emk þriggja sverða)
jarðar hljótr, at yrði
umbgerð at því sverði.

12 *(997)*. Ólk, þars aldri véla
auðgildanda vildak,
hyrjar njót á hvítu
hrafnvíns féi mínu;
vank til góðs við grenni
gunnmás, sem ek kunna,
en friðskerðir fœrði
fjǫrtál at mér hjǫrva.

13. Svá hefk hermila harma,
hné Baldr í gný skjalda
(baugs erum svipr at sveigi)
sárlinns, rekit minna,

ástar; erum leið reiði sonar, es á frægt vald foldar und feðr = *Frey og Freyja må være mig gramme; jeg forlader Njords templer; utyskerne vise sig nådige mod Odin og den stærke Tor; jeg vil bede Kristus alene og gud om hele deres kærlighed; jeg er ked af sönnens vrede, som har af faderen berömmelig magt over jorden.*

10. Sá 's siðr með ræsi Sygna, at blót eru kviðjuð; verðum at forðask flest fornhaldin skǫp norna; allir ýtar láta ætt Óðins fyr róða; ek verð ok neyddr frá niðjum Njarðar at biðja Krist = *Den skik er der nu hos Sygnernes fyrste, at blot er forbudte; vi må undgå alle nornebestemmelser, man för har trot på; alle mennesker vrager nu Odins slægt; også jeg tvinges bort fra Njords ætlinge for at tilbede Kristus.*

11. Eitt es sverð sverða, þats gerði mik sverðauðgan; nú mun verða sverðótt fyr sverða svip-Njǫrðum; mun verða vansverðat, jarðar hljótr, at umbgerð yrði at því sverði; emk verðr þriggja sverða = *Et er det sværd blandt sværd, som gjorde mig et sværd rigere; nu vil der for krigerne blive fuldt af sværd; sværdet skal blive benyttet, konge, selv om jeg fik en skede til det sværd; jeg har fortjænt tre sværd.*

12. Ólk hrafnvíns hyrjar njót á mínu hvítu féi, þars vildak aldri véla auðgildanda; vank til góðs við gunnmás grenni, sem ek kunna, en hjǫrva friðskerðir fœrði fjǫrtál at mér = *Jeg underholdt krigeren med mit sølv, uden at jeg nærede nogen svig mod ham; jeg ydede ham så meget godt jeg formåede, men ufredsmanden vilde slå mig ihjæl.*

at lofhnugginn liggja
létk sunnr í dyn Gunnar,
ek of hefnda svá okkar,
Auðgísls bana dauðan.

14. Ek brá elda støkkvi
ǫlna skeiðs af reiði,
lagðak hendr at hundi,
hundgeðjuðum undir;
stendr eigi sá sendir
síðan Hlakkar skíða,
bál rauðk Yggjar éla,
éls við þjóð á vélum.

15 *(1000)*. Leggr at lýsibrekku
leggjar íss af Grísi,
kvǫl þolir hón hjá hǫnum,
heitr ofremðar sveiti,
en dreypilig drúpir
dýnu Rǫn hjá hǫnum,
leyfik ljóssa vífa
lund, sem alpt á sundi.

16. Þrammar, svá sem svimmi
sílafullr, til hvílu
fúrskerðandi fjarðar,
fúlmár á trǫð bǫru,
áðr an orfa stríðir
ófríðr þorir skríða,
hann esa hlaðs við Gunni
hvílubráðr, und váðir.

17. Lítt mun Hǫðr enn hvíti
hjalmgrands fyr búr skalmask,
hann mun aura Eirar
án, ok Strútr enn gráni,

---

13. Svá hermila hefk rekit harma minna — Baldr sárlinns hné í gný skjalda; erum svipr at sveigi baugs —, at létk lofhnugginn bana Auðgísls liggja dauðan sunnr í dyn Gunnar; ek of hefnda svá okkar = *Så forbitret har jeg hævnet mine sorger — krigeren segnede i kampen*; *jeg savner ham, — at jeg lod Audgils' lov-berøvede banemand ligge død sydpå efter kampen*; *således hævnede jeg os to.*

14. Ek brá af reiði hundgeðjuðum støkkvi ǫlna skeiðs elda undir; lagðak hendr at hundi; sá sendir Hlakkar éls skíða stendr eigi síðan á vélum við þjóð; rauðk bál Yggjar éla = *Jeg kastede vred den hundske mand til jorden (under mig)*; *jeg lagde hånd på hunden*; *den kriger vil aldrig herefter udklække svig mod folk*; *jeg rødfarvede mit sværd.*

15. Heitr ofremðar sveiti leggr af Grísi at leggjar íss lýsibrekku; hón þolir kvǫl hjá hǫnum; en dreypilig dýnu Rǫn drúpir hjá hǫnum sem alpt á sundi; leyfik lund ljóssa vífa = *En hed stinkende svedlugt føres fra Gris til den lyse kvinde*; *hun döjer megen kval hos ham*; *men den sorgludende kvinde böjer hovedet hos ham som en svane på vandet*; *jeg lovpriser den lyse kvindes sindelag.*

16. Fjarðar fúrskerðandi þrammar til hvílu, svá sem sílafullr fúlmár svimmi á bǫru trǫð, áðr an ófríðr orfa stríðir þorir skríða und váðir; hann esa hvílubráðr við hlaðs Gunni = *Manden går så tungt og trægt til sængen, som han kunde være en med sild proppet stank-måge, der svømmede på bølgen, för den uskönne leskaftsbryder tör krybe under klæderne*; *han haster ikke med at komme i kvindens sæng.*

17. Enn hvíti Hǫðr hjalmgrands ok Strútr enn gráni mun lítt skalmask fyr búr, hann mun án aura Eirar, þótt ófríðr orfþægir eigi víðan stǫðul

þótt orfþægir eigi
ófríðr stǫðul víðan,
hirðandi nýtr hjarðar
hjǫrvangs, ok kví langa.

18. Kolfinna læzk kenna,
kveðk enn of hlut þenna,
hvat kveða vífi vitru
valda, fúlt af skaldi;
en af ungum svanna
auðhnykkjanda þykkir,
óð emk gjarn at greiða,
ganga dýrligr angi.

19. Lítt hirði ek, lautar
lundr hefr hætt til sprunda
viggs, þótt verðak hǫggvinn,
varr, í hǫndum svarra,
ef ek næða Sif slœðu
sofa karms meðal arma;
mákat láss við ljósa
lind ofrœkðar bindask.

20. Veitkat hitt, hvat verða
verglóðar skal tróðu,
rinnumk ǫst til Ilmar
unnar dags, á munni,
ef fjǫlgegnir fregna
fagnendr jǫtuns sagna,
flók af gyltar Grísi
geitbelg, hvat mik teitir.

21. Heim koma hirði-Naumur,
hams es góðr á fljóðum,
sævar báls frá seljum
sléttfjallaðar allar;

---

ok langa kví; hirðandi hjǫrvangs nýtr hjarðar = *Den hvide (feje) kriger og den grå Strut (hunden) vil ikke gå skyndsomt forbi madhuset; han vil aldrig besidde kvinden, uagtet den uskönne lebryder har store fæhuse og lange fårefolde; krigeren har hjord nok.*

18. Kolfinna læzk kenna fúlt af skaldi; kveðk enn of þenna hlut; kveða hvat valda vitru vífi; en af ungum svanna þykkir auðhnykkjanda ganga dýrligr angi; emk gjarn at greiða óð = *Kolfinna erklærer, at hun mærker (noget råddent ɔ:) uvenskab fra skjalden (mig); jeg digter fremdeles om denne sag; man siger, at den kloge kvinde har grund dertil; men manden (jeg) synes at der fra den unge kvinde slår ham i møde en herlig duft; jeg digter gærne et vers.*

19. Lítt hirði ek, þótt verðak hǫggvinn í hǫndum svarra — varrlautar viggs lundr hefr hætt til sprunda —, ef ek næða sofa meðal arma slœðu karms Sif; mákat of bindask ofrœkðar við ljósa láss lind = *Jeg bryder mig ikke om, om jeg blev hugget ihjæl i kvindens arme, — manden har gjort det vovestykke at besøge hende —, hvis jeg fik lov til at sove i hendes arme; jeg kan ikke afholde mig fra min stærke elskov til den lyse kvinde.*

20. Veitkat hitt, hvat skal verða verglóðar tróðu á munni — ǫst rinnumk til Ilmar unnar dags —, ef fjǫlgegnir fagnendr jǫtuns sagna fregna, hvat mik teitir; flók geitbelg af gyltar Grísi = *Jeg ved ikke, hvad kvinden vil sige — jeg nærer kærlighed til hende —, hvis de brave mænd erfarer, hvad der glæder mig; jeg flåede en gedebælg af so-Grisen.*

21. Hirði-Naumur sævar báls koma heim ór seljum allar sléttfjallaðar; hams es góðr á fljóðum; nú selk mína ábyrgð af, þótt ǫlbekkjar Syn ýfisk

nú selk af, þótt ýfisk
ǫlbekkjar Syn nekkvat,
hverr taki seggr við svarra
sínum, ábyrgð mína.

22. Mjǫk tegask seima søkkvir,
(snót) verðk þegns fyr hótum,
(vér munum dag hvern dýrra)
dulrœkinn mik sœkja;
heldr mun hœli-Baldri
hlautgeirs fyr því meira
(vǫn erumk slíks) an sleikja
sinn blóttrygil innan.

23. Þá mun reyndr at ráðnu
rógherðǫndum verða
(minnumk) malma sennu
minn hugr (við Kolfinnu),
ef svát ǫrr á eyri
uppsátrs boði (at láta
vel hyggjum þat) viggjar
vísar mér at Grísi.

24. Þykki mér, es ek þekki
þunnísunga Gunni,
sem fleybrautir fljóti
fley meðal tveggja eyja,
en þás sék á Sǫgu
saums í kvinna flaumi,
sem skrautbúin skríði
skeið með gyldum reiða.

25. Auðs hefk illrar tíðar
alldrengila fengit,
mik hefr gjǫllu golli
gramr ok jarl of framðan,

---

nekkvat; hverr seggr taki við sínum svarra = *Kvinderne kommer alle med glat hud hjem fra sæteren; de har et godt udseende; nu har jeg intet ansvar (herefter) for, om kvinden bliver noget gnaven; enhver tage nu mod sin kvinde (kone).*

22. Mjǫk tegask seima søkkvir sœkja mik dulrœkinn; verðk fyr hótum þegns; vér munum, snót, hvern dag dýrra; heldr mun hlautgeirs hœli-Baldri meira fyr því, an sleikja sinn blóttrygil innan; erumk slíks vǫn = *I höj grad agter manden i sin indbildskhed at angribe mig; han truer mig; vi husker, kvinde, andre dage herligere; langt vanskeligere vil det blive for blotmanden end at slikke sin offerskål indvendig; det vænter jeg.*

23. Þá mun minn hugr verða reyndr rógherðǫndum at ráðnu malma sennu — minnumk við Kolfinnu —, ef svát ǫrr uppsátrs viggjar boði vísar mér at Grísi á eyri; hyggjum vel at láta þat = *Da vil mit mod blive prøvet for krigerne tilvisse i kamp — jeg mindes ved (kysser) Kolfinna —, dersom den raske mand sender mig mod Gris til holmgang; jeg er vel tilmode ved at lade det ske.*

24. Mér þykkir, es ek þekki Gunni þunnísunga, sem fley fljóti fleybrautir meðal tveggja eyja, en þás sék á saums Sǫgu í kvinna flaumi, sem skrautbúin skeið skríði með gyldum reiða = *Det synes mig, når jeg ser kvinden, som et skib svæver over søen mellem tvende øer, men når jeg ser på hende i den glade kvindeskare, [er det] som et prægtigt udstyret skib med forgyldt skrud skred fremad.*

25. Hefk illrar tíðar fengit auðs alldrengila — mik hefr gramr ok jarl of framðan gjǫllu golli —, ef skalk gjalda matvísum Grísi glapskuldir fyr minstan verka ok hefk þeygi gjalfrleygs mǫrk = *I en uheldig stund har*

ef glapskuldir gjalda
gjalfrleygs ok hefk þeygi
mǫrk fyr minstan verka
matvísum skalk Grísi.

26. Hnauð við hjartasíðu,
hreggblásin, mér ási,
mjǫk hefr uðr at ǫðru
aflat bǫru skafli,
marr skotar mínum knerri,
mjǫk em ek vátr, af nǫkkvi,
munat úrþvegin eira
alda sínu skaldi.

27. Rindr mun hvítri hendi
hǫrdúks of brǫ mjúka,
fljóð gat fremðar œði,
fjǫlerrin sér þerra,
ef dauðan mik meiðar
morðveggs skulu leggja,
áðr vask ungu fljóði,
út of borð, at sútum.

28. Ek munda nú andask,
ungr vask harðr í tungu,
senn, ef sǫlu minni,
sorglaust, vissak borgit;
veitk, at vetki of sýtik,
valdi goð hvar aldri,
(dauðr verðr hverr) nema hræðumk
helvíti, skal slíta.

---

jeg med stor mandhaftighed erhværvet mig gods — både en konge og en jarl har udmærket mig ved (gave af) det klingende guld —, dersom jeg nu skal betale den madkyndige Gris fejl-gæld for så ringe et digt, uden dog at besidde kvinden.

26. Ási hnauð mér við hjartasíðu; hreggblásin uðr hefr mjǫk at ǫðru aflat bǫru skafli; marr skotar mínum knerri af nǫkkvi; mjǫk em ek vátr; úrþvegin alda munat eira sínu skaldi = *Stangen ramte mig i siden ved hjærtet; det af stormen opsvulmede hav har i höj grad frembragt lange skumbølger; søen tumler med mit skib ikke uden skæbnens bestemmelse; jeg er meget våd; den våde bølge vil ikke skåne sin skjald.*

27. Fjǫlerrin Rindr hǫrdúks mun þerra sér of mjúka brǫ hvítri hendi, — fljóð gat fremðar œði —, ef morðveggs meiðar skulu leggja mik dauðan út of borð; vask áðr ungu fljóði at sútum = *Den raske kvinde vil tørre tåren af sine bløde öjenbryn med sin hvide hånd — hun fik et udmærket sind —, hvis krigerne skal (nu) kaste mig som lig over bord; jeg var fordums den unge kvinde til (elskovs) bekymring.*

28. Ek munda nú andask senn sorglaust, ef vissak borgit sǫlu minni; ungr vask harðr í tungu; veitk at of sýtik vetki — hverr verðr dauðr —, nema hræðumk helvíti; goð valdi, hvar slíta skal aldri = *Jeg vilde nu straks dø uden bekymring, hvis jeg vidste, om min sjæl blev frelst; jeg var som ung hvas ved min tunge; jeg ved at jeg ikke frygter noget — enhver skal dø —, undtagen helvede er jeg bange for; men gud skal råde for, hvor jeg skal leve (efter døden).*

Gríss Sæmingsson.

Islænder, omkr. 1000.

Lausavísa *(1001).*

Nú þykki mér nǫkkurr,
námskorð, vesa orðinn
(lítk hví sumt mun sæta)
sveimr, meðan ek vas heiman,
hér hafa gestir gǫrva
— gengr út kona þrútin —
(þerrir sjáligr svarri)
slaug þungliga (augu).

Anonyme digte og vers.

I. Om historiske personer og begivenheder.

A. Digte.

Eiríksmál *(fra omkr. 950).*

1. Hvat 's þat drauma,
hugðumk fyr dag rísa
Valhǫll at ryðja
fyr vegnu folki;
vakðak Einherja,
baðk upp rísa
bekki at stráa
bjórker at leyðra,
valkyrjur vín bera
sem vísi kœmi.

[G. S.] Námskorð, nú þykki mér nǫkkurr sveimr vesa orðinn, meðan ek vas heiman; lítk hví sumt mun sæta; hér hafa gestir gǫrva þungliga slaug; kona gengr út þrútin, sjáligr svarri þerrir augu = *Kvinde, nu synes jeg at der må være sket en ufredelig sværmen, medens jeg har været borte; jeg ser nok hvad endel (af dette) betyder; (nogle) gæster har her afstedkommet en tung (følelig) fortræd; (min) kone går ud grådophovnet; den skönne kvinde törrer sine öjne.*

[Em.] 1. *Hvad er det for drömme?; jeg drömte jeg stod op för dag for at ryddeliggöre Valhal til modtagelse af faldne krigere; jeg vækkede Einherjerne, bad dem stå op for at strø bænkene, rense ølkarrene, valkyrjerne at bære vin omkring som der kom en fyrste.*

2. Es mér ór heimi
hǫlða vánir
gǫfugra nǫkkurra,
svá 's mér glatt hjarta.

3. Hvat þrymr þar Bragi
sem þúsund bifisk
eða mengi til mikit?
Braka ǫll bekkþili
sem myni Baldr koma
eptir í Óðins sali.

4. Heimsku mæla
skalat enn horski Bragi,
þvít þú vel hvat vitir;
fyr Eiríki glymr,
es hér mun inn koma
jǫfurr í Óðins sali.

5. Sigmundr ok Sinfjǫtli,
rísið snarliga
ok gangið í gǫgn grami,
inn þú bjóð,
ef Eiríkr séi;
hans es mér nú vǫ́n vituð.

6. Hví 's þér Eiríks vǫ́n
heldr an annarra?
Þvít mǫrgu landi
hann hefr mæki roðit
ok blóðugt sverð borit.

7. Hví namt hann sigri þá,
es þér þótti snjallr vesa?
Óvíst 's at vita,
sér ulfr enn hǫsvi
[greypr] á sjǫt goða.

8. Heill nú Eiríkr,
vel skalt hér kominn
ok gakk í hǫll horskr,
hins vilk fregna,
hvat fylgir þér
jǫfra frá eggþrimu.

2. *Jeg vænter nogle höje mænds komme fra verden; derfor er mit hjærte glad.*

3. *Hvad larm er derhenne Brage, som om det var tusinder, der bevægede sig eller en meget stor mængde? (Brage:) Det knager i alle sæder som om det kunde være Balder, der kom igen til Odins sale.*

4. *Tåbeligheder skal du ikke tale, du kloge Brage, ti du ved god besked; det bulder varsler om Erik, som herind vil komme, kongen, i Odins sale.*

5. *Sigmund og Sinfjötle, rejser jer hurtig og går ud imod fyrsten; hvis det er Erik, så byd ham ind; det er ham jeg bestemt vænter nu.*

6. *(Brage:) Hvorfor vænter du Erik mere end andre? — (Odin:) Ti han har i mangt et land rødfarvet sit sværd og båret det blodigt.*

7. *(Brage:) Hvorfor berøvede du ham da sejren, siden han tyktes dig modig? — (Odin:) Man kan aldrig vide — den grå ulv ser så barsk henimod gudernes boliger.*

8. *(Sigmund:) Hil dig Erik, vær velkommen her og gå ind i hallen, kloge fyrste. Derom vil jeg spörge: hvilke fyrster ledsager dig fra striden?*

9. Konungar ro fimm,
kennik þér nafn allra,
ek em enn sétti sjalfr.

Bárðardrápa

om islænderen Bárðr Hallason (d. 980) fra omtr. 975.

(Stef:) Bárøðr of rístr bǫru
braut land varar andra.

Et niddigt om kong Harald blåtand

fra omtr. 980.

Þás sparn á mó marnar
morðkunnr Haraldr sunnan,
varð þá Vinða myrðir
vax eitt, í ham faxa,
en bergsalar Birgir
bǫndum rækr í landi
(þat sá ǫld) í jǫldu
órikr fyrir líki.

Et digt om Guðleifr Arason,

mulig af Óðarkeptr omkr. 1000.

Ryðfjónar gekk reynir
randa suðr á landi
beðs í bœnar smiðju
Baldrs sigtólum halda;
siðreynir lét síðan
snjallr morðhamar gjalla
hauðrs í hattar steðja
hjaldrs Vetrliða skaldi.

---

9. *(Erik:) Der er fem konger, jeg nævner dem alle for dig; selv er jeg den sjætte.*

(Bárðardr.) Bárøðr of rístr bǫru land varar andra braut = *Bård rister havet med skibet bort (fra Island).*

(Nid). Þás morðkunnr Haraldr sparn sunnan á marnar mó í ham faxa, þá varð Vinða myrðir vax eitt, en Birgir órikr, rækr bǫndum bergsalar í landi, fyrir í jǫldu líki; þat sá ǫld = *Da den kampberömte Harald begav sig sydfra på skibet i en hingsts skikkelse, blev Vendernes banemand kun til voks, men den afmægtige Birger, hvem guderne forfølge i landet, gik foran i en hoppes skikkelse. Det har folk set.*

(Om Gudleif). Randa reynir suðr á landi gekk halda sigtólum í bœnar smiðju ryðfjónar beðs Baldrs; snjallr hjaldrs siðreynir lét síðan morðhamar gjalla í hattar hauðrs steðja Vetrliða skaldi = *Krigeren på sydlandet vilde rette våben mod mandens (Tangbrands) bryst, men den modige kriger (Gudleif) lod derfor sin økse runge på skjalden Vetrlides hoved.*

Hafgerðingadrápa

af en suðreyskr maðr, mulig omkr. 1000.

1. Allir hlýði ossu fulli
(amra fjalla) Dvalins (hallar).

2 *(stef:)* Mínar biðk at munka
reyni

meinalausan farar beina;
heiðis haldi hárar foldar
hallar dróttinn of mér stalli.

Oddmjór *(fra 10. årh.).*

Skjǫldungr rak með skildi
skeiðarbrand ór landi;
réð sá konungr síðan
snjallr Nóregi ǫllum.

B. Lausar vísur.

1. Om en Herjolfr Sigurðarson *fra 9. årh.*

Bersi brunninrazi
beit geit fyr Herjolfi;
en Herjolfr hokinrazi
hefndi geitr á bersa.

2. Om Torf-Einar jarl *fra omtr. 990 (norsk).*

Þá gaf hann Tréskegg trollum,
Torf-Einarr drap Skurfu.

(Hafgerðingadr.) 1. Allir hlýði ossu Dvalins fulli; amra fjalla hallar ... = *Alle lytte til vort digt; havgærdingernes(?) . . .*

2. Biðk meinalausan munka reyni at beina farar mínar; dróttinn hárar foldar hallar haldi heiðis stalli of mér = *Jeg beder den syndfrie gud at lade min rejse gå godt; den höje himmels herre holde sin hånd over mig.*

(Oddmjór). Skjǫldungr með skildi rak skeiðarbrand ór landi; sá snjallr konungr réð síðan ǫllum Nóregi = *Fyrsten med skjoldet drev skibet (de fjendtlige skibe) ud af landet; den modige konge herskede siden over hele Norge.*

B. Lausar vísur.

1. *Björnen med den svedne ars (der ser ud som sveden) bed en ged for Herjolf, men Herjolf med den krumme bag hævnede sin ged på björnen.*

2. *Da gav han (Torf-Einar) Træskæg til troldene; Torv Einar dræbte (også) Skurva (to vikinger).*

3. Nidvers om Kormak og Steingerd *fra omtr. 965.*

Vildak hitt at væri
vald-Eir gamans jalda
stœðilǫt í stóði
Steingerðr, en ek reini,
værak þráða Þrúði,
þeiri's stǫðvar geira
gunnǫrðigra garða
gaupnelds, á bak hlaupinn.

4. Om Harald gråfeld *fra omtr. 965.*

Æ standa mér augu
of eld til Gráfeldar.

5. Om Hjaltesönnerne *fra omtr. 975.*

Mangi hugði manna
morðkannaðra annat,
ísarns meiðr, an æsir
almœrir þar fœri,
þás á Þorskafjarðar
þing með ennitinglum
holtvartaris Hjalta
harðfengs synir gengu.

6. Nidvers om biskop Fredrik og Torvald vidförle *984.*

Hefr bǫrn borit
byskup níu,
þeira 's allra
Þórvaldr faðir.

7. Om Ingolfr Þórsteinsson *fra omtr. 985.*

Allar vildu meyjar
með Ingolfi ganga,
þær es vaxnar vǫru,
vesǫl kvazk æ til lítil.

---

3. Vildak hitt, at Steingerðr, vald-Eir gamans, væri jalda stœðilǫt í stóði, en ek reini, værak hlaupinn á bak þeiri þráða Þrúði, es stǫðvar „geira gunnǫrðigra garða gaupnelds“ = *Jeg vilde ønske, at Steingerd, der tilfredsstiller kødelig lyst, var en brunstig hoppe, og jeg en hingst, og at jeg var sprungen op på ryggen af hende [de sidste ord er lidet forståelige].*

4. *Altid fæster mine öjne sig over ilden på Gråfeld.*

5. Mangi manna morðkannaðra hugði annat, ísarns meiðr, an almœrir æsir fœri þar, þás synir harðfengs Hjalta gengu á Þorskafjarðarþing með ennitinglum holtvartaris = *Ingen kampprøvet mand trode, kriger, andet end at de herlige aser kom, da den tapre Hjaltes sönner gik til Torskefjordting med skrækkehjælme på.*

6. *Bispen har født 9 börn; til dem alle er Torvald fader.*

7. *Alle møer vilde gifte sig med Ingolf, de som var fuldvoksne; den, der var for ung, erklærede sig stadig elendig [jeg vil også — sagde de*

[ek vil ok — kvað kerling
með Ingolfi ganga,
meðan mér tvær of tolla
tennr í øfra gómi].

8. Om Stefnirs skib *fra 996.*

Nú hefr stafna Val Stefnis
(straumr ferr of hol knerri)
felliveðr (af fjalli)
fjallrœnt brotit allan;
heldr getum vér, at valdi,
vesa munu bǫnd í landi,
(geisar ǫ́ með ísi)
ásríki gný slíkum.

9. Varselsvers om en kamp *997.*

Roðin es Geirvǫr
gumna blóði;
hón mun hylja
hausa manna

10. En nordmand, nǫkkvamaðr, *fra omtr. 999.*

a. Of fjarri stendr errinn
— Ormr brunar dǫkkr at nǫkkva
hár — með hyggju stóra
hlýri minn ok vinnur;
ef værim hér hárir
Herráðs synir báðir,
(snákr skríðr, þars brim blíkir)
brœðr tveir né þá flœðim.

---

gamle koner — være gift med Ingolf, medens to tænder hænger endnu i min øverste gane — dette sidste er yngre tildigtning].

8. Nú hefr fjallrœnt felliveðr brotit allan stafna Val Stefnis; straumr af fjalli ferr of hol knerri; heldr getum vér, at ásríki valdi slíkum gný — ǫ́ geisar með ísi —, bǫnd munu vesa í landi = *Nu har en fra fjældene kommende orkan slåt Stefnirs skib helt i stykker; strömmen fra fjældet farer hen over det hule skib; vi formoder trygt, at det er gudernes magt, der volder en sådan bragen — floden raser fuld af is —, guderne er endnu her i landet.*

9. *Geirvör [et fjældskred] er farvet i menneskeblod; den vil dække mænds hoveder.*

10, a. Of fjarri stendr hlýri minn errinn með stóra hyggju ok vinnur; hár, dǫkkr Ormr brunar at nǫkkva; ef værim hér báðir hárir synir Herráðs, né þá flœðim tveir brœðr; snákr skríðr, þars brim blíkir = *For langt borte er min raske broder med den store forstand og arbejdskraft; den höje, mörke Orm [den lange] kommer farende mod min båd; hvis vi var her bægge to Herråds gråhårede sönner, vilde vi to brødre ikke flygte. Ormen skrider fremad, hvor brændingen hvidnes.*

b. Leika barðs á borði
byrhreins fyr þér einum
— gramr mun á foldu fremri
fár — sex tigir ára,
mér leikr einn ok annarr
ǫldu sveipr í greipum
(því verðk) borðs á barða
(bæginn fyr þér vægja).

II. Vedrørende forhistoriske begivenheder, sagn, myter og desl.

A. *Bjarkamál en fornu.*

1. Dagr 's upp kominn,
dynja hana fjaðrar,
mál 's vílmǫgum
at vinna erfiði;
vaki ok æ vaki
vina hǫfuð,
allir enir œztu
Aðils ofsinnar.

2. Hár enn harðgreipi,
Hrólfr skjótandi,
ættum góðir menn,
þeirs ekki flœja;
vekka yðr at víni
né at vífs rúnum,
heldr vekk yðr at hǫrðum
Hildar leiki.

3. Hniginn 's í hadd jarðar
Hrólfr enn stórláti.

4. Gramr enn gjǫflasti
gœddi hirð sína
Fenju forverki,
Fáfnis miðgarði,
Glasis glóbarri,
Grana fagrbyrði,
Draupnis dýrsveita,
dúni Grafvitnis.

---

b. Sex tigir ára leika á barðs borði byrhreins fyr þér einum; fár gramr mun fremri á foldu; mér leikr einn ok annarr ǫldu sveipr í greipum á borðs barða; því verðk bæginn vægja fyr þér ≐ *60 årer spiller på skibets side hos dig alene; kun få konger på jorden overgår dig; men en og en anden åre (to årer) spiller i mine hænder på bådkanterne; derfor må jeg, der dog ellers ikke viger, give efter for dig.*

[Bjm.] 1. *Dagen er oprunden, hanens vinger suser; det er på tide for trælle at gå til deres arbejde. Våger, våger stedse, venner, alle Adilses ypperste svende.*

2. *Hår med den hårde hånd, Rolf den skydende, mænd af gode ætter, som for intet flygter, — jeg vækker eder ej til vin eller til samtale med kvinder, men jeg vækker eder til Hilds hårde leg.*

3. *Rolf den stolte er segnet til jorden.*

4. *Den gavmilde fyrste gav sin hird guld i mængde (alle omskrivningerne for guld).*

5. Ytti ǫrr hilmir,
aldir við tóku,
Sifjar svarðfestum,
svelli dalnauðar,
tregum Otrs gjǫldum,
tǫrum Mardallar,
eldi Órunar,
Iðja glysmǫlum.

6. Gladdi gunnveitir,
gengum fagrbúnir,
Þjaza þingskilum,
þjóðir hermargar,
Rínar rauðmalmi,
rógi Niflunga,
vísi enn vígdjarfi,
varði hann Baldr þeygi.

[7. *vistnok af et yngre Bjarkemål.*
Svá skalk hann kyrkja
sem enn kámleita
véli viðbjarnar
veggja aldinna].

B. Enkelte vers og brudstykker.

1. Kong Rolf i Adilses hal.

Aukum enn elda
at Aðils húsum.
Flœra sá elda,
es yfir hleypr.

2. Om Hake, *se Hkr. I, 43.*

Haki vas brendr á báli,
þars brimslóðir óðu.

3. Om Tor.

Áðr djúphugaðr dræpi
dolga rammr með hamri
gegn á grœðis vagna
gagnsæll faðir Magna.

---

5. *Den gavmilde konge stødte fra sig — mændene modtog — guld i mængde.*

6. *Krigeren glædede — vi gik smukt prydede — overmåde mange mænd med guld i mængde, den kampdjærve konge; ham beskyttede Balder dog ikke.*

[7. *Således skal jeg kvæle ham som den sortsmudsede kat*].

B, 1. *Lad os endnu øge bålet i Adils' hal. — Den flygter ej ilden, der igennem den springer.*

2. *Hake blev brændt på bål, hvor . . . . fór over havet.*

3. Áðr djúphugaðr, gegn, gagnsæll faðir Magna dræpi rammr með hamri á dolga vagna grœðis = *För Magnes modige, brave, sejrrige fader slog jætterne kraftig med hammeren.*

4. Et citat af et ældre digt.

Vel es ek veit þat, vask ein of látin.

5. Lignende.

Baugr es á beru sœmstr, en á boga ǫrvar.

6. En troldkvinde *(svar på Brages lausav. 2).*

Troll kalla mik
tungl sjǫtrungnis,
auðsug jǫtuns,
élsólar bǫl,
vilsinn vǫlu,
vǫrð nafjarðar,
hvélsvelg himins —
hvat 's troll nema þat?

7. Et jættelignende væsen.

Vask þars fell af fjalli
flóðkorn jǫtuns móður
hám bergrisa ór himni
heiðins á náleiðar,
gerir fár jǫtunn fleiri
fold i vingamoldu
hǫmlu heiðar þrumlu
hamváta mér báta.

8. Om et møde mellem to troldkyndige.

Fork lætr æ sem orkar
atglamrandi hamra
á glotkylli gjalla
Geirildar hví meira;
járnstafr skapar œrna,
eru sollin rif trolli,
hár á Hjaltaeyri
hríð kerlingar síðu.

---

4. *Det er godt jeg ved det; forladt er jeg bleven.*

5. *Ringen passer bedst på skjoldet, pilene på buen.*

6. *Troldene kalder mig [kenninger for trold] — hvad er det andet end en trold?*

7. Vask þars flóðkorn fell ór hám himni bergrisa, af fjalli . . . .; fár jǫtunn gerir mér fleiri báta hamváta í hǫmlu fold . . . . *(endel er uforståeligt) = Jeg var tilstede, da klippen styrtede fra det höje fjæld, af fjældet . . . . få jætter gör flere både hudvåde (lader dem synke) på søen end jeg . . , . .*

8. Hamra atglamrandi lætr, sem orkar, æ hví meira fork gjalla á glotkylli Geirildar; hár járnstafr skapar œrna hríð kerlingar síðu á Hjaltaeyri; rif eru sollin trolli = *Jærnsmeden lader, alt hvad han kan, stadig med stigende kraft staven buldre på Geirilds vandbælg; den lange jærnstav*

9. En höjbos klage.

Einn byggvik stǫð steina
stafnrúm Atals hrafni,
esat of þegn á þiljum
þrǫng, býk á mar ranga;
rúm 's bǫðvitrum betra
(brimdýri knák stýra),
lifa mun þat með lofðum
lengr, an ilt of gengi.

III. Forskellige brudstykker.

A. *Om skjaldskab.*

1. Bæði ák til brúðar
bergjarls ok skip dverga
sollinn vind at senda
seinfyrnd gǫtu eina.

2. Hreggskornis vilk handa
háleitan mjǫð vanda.

B. *Om kampe og mod.*

1. Odda gnýs við œsi
oddnets þinul setja.

2. Hnigu fjandr at glym Gǫndlar
grams und arnar hramma.

3. Svá skaut gegn í gǫgnum
garð steinfarinn barða,
sá vas gnýstœrir geira
gunnar hæfr, sem næfrar.

---

forskaffer på Hjaltør kællingens side megen overlast; heksens ribben er opsvulmede [af vand].

9. Einn byggvik steina stǫð stafnrúm Atals hrafni, esat of þegn þrǫng á þiljum; býk á mar ranga; rúm es betra bǫðvitrum an ilt of gengi; þat mun lifa lengr með lofðum; knák stýra brimdýri = *Alene bebor jeg stavnrummet på skibet i höjen; der er ingen trængsel om manden (mig) på dækket; jeg bor i skibet; den rigelige plads er dog bedre for den kampkyndige (mig) end et slet følge; det [følget] vil fremdeles mindes af folk. Jeg styrer skibet.*

III. A. 1. Ák til bæði sollinn vind bergjarls brúðar ok seinfyrnd skip dverga at senda eina gǫtu = *Både har jeg (af elskov?) optændte tanker og digte, der sent vil glemmes, at sende en og samme vej.*

2. Vilk vanda háleitan mjǫð . . . hreggskornis handa = *Jeg agter at digte et kvad , ...*

B, 1. Setja oddnets þinul við œsi odda gnýs = *At sætte (man sætter?) skjoldet mod (göre modstand mod) krigeren.*

2. Fjandr grams hnigu at Gǫndlar glym und arnar hramma = *Fyrstens fjender segnede i kampen under örnens klør.*

3. Svá skaut gegn í gǫgnum steinfarinn barða garð sem næfrar; sá

4. Ógnrakkr, skalat okkur,
almr dynskúrar malma.
(svá bauð lind) í landi
(líns) hugrekki dvína.

5. Ǫrgildi vask (Eldis)
áls fjǫrgynjar (mála)
dyggr (sé heiðr ok hnøggvi)
hrynbeðs (áar steðja).

C. *Om sørejser.*

1. Hrauð í himin upp glóðum
hafs, gekk sær af afli,
bǫrð hykk at ský skerðu,
skaut Ránar vegr mána.

2. Boði fell of mik bráðla,
bauð heim með sér geimi,
þák eigi lǫð lœgis.

3. Erum á leið frá láði
liðnir Finnum skriðnu;
austr sék fjǫll af flausta
ferli geisla merluð.

4 *(fundet på en årestump).*
Vaskat dási,
es drók þessa
opt ósjaldan
ǫ́r at borði,
sjá gerði mér
sára lófa,
meðan heimdragi
hnauð-at rauða.

---

geira gnýstœrir vas gunnar hæfr = *Således skød den dygtige mand i gennem skjoldet som var det næver; den kriger var skikket til kamp.*

4. Ógnrakkr almr malma dynskúrar. okkur hugrekki skalat dvína í landi; svá bauð líns lind = *Kampkække kriger, vort mod skal ikke ophøre i landet; således bød kvinden.*

5. Vask dyggr fjǫrgynjar áls hrynbeðs ǫrgildi; ok heiðr sé áar steðja Eldis mála hnøggvi = *Jeg var tro mod den gavmilde fyrste; ære være ham.*

C, 1. Hafs glóðum hrauð í himin upp; sær gekk af afli; hykk at bǫrð skerðu ský; Ránar vegr skaut mána = *De luende bølger slog mod himlen; søen var i voldsomt oprør; jeg tror at stavnen brød skyerne; havet skubbede til månen.*

2. *Brændingen styrtede hurtig omkring mig; søen bød mig hjem til sig; jeg modtog ikke dens indbydelse.*

3. Erum liðnir á leið frá láði, Finnum skriðnu; af flausta ferli sék fjǫll austr merluð geisla = *Vi er komne ud på søen fra det land, hvorover Finnerne farer på skier; fra søen af skuer jeg fjældene mod øst skinnende i solstrålerne.*

4. *Jeg var ingen doven karl, da jeg atter og atter trak denne åre på bådkanten; den gav mig ömme hænder, medens hjemmefødningen ikke fik røde hænder ved sit (smede) arbejde.*

D. Om kærlighedssorg.

Aura stendr fyr órum eik fagrbúin leiki.

Tillæg.

Vers tillagte danske mænd og knyttede til Danmark og Sverrig.

Vagn Ákason *(986).*

Sigvaldi hefr setta
sjalfa oss und kylfu,
en fárhugaðr fnauði
fór heim til Danmarkar,
hyggr i faðm at falla
fljótt vinkonu sinni,
en fyr borð et breiða
Búi gekk með hugrekki.

En Jomsviking *(986).*

Gerðak jarli
ǫrr at vári;
þat vas mér þá títt,
en þetta nú.

Sveinn tjúguskegg,

konge i Danmark, d. 1014 (ikke ægte).

Grendi Þórleifr Þrœnda
þengils hróðr fyr drengjum,
hafa ólítit ýtar
jarls níð borit víða;
Njǫrðr réð víga virðum
vellstœri brag fœra
brot lands ok galt gæti
gráliga léons bǫru.

D. Fagrbúin aura eik stendr fyr órum leiki = *Den prægtig smykkede kvinde forhindrer min munterhed.*

Till. *(Vagn). Sigvalde har bragt os under køllen, men den ondsindede kryster begav sig hjem til Danmark; han tænker kun på at falde i sin venindes arme hurtigst, men Bue sprang modigt over det brede bord.*

(Jomsv.) Jeg skaffede jarlen et ar i våres; det gjorde jeg dengang, men dette nu.

(Sveinn). Þórleifr grendi hróðr Þrœnda þengils fyr drengjum; ýtar hafa borit víða ólítit jarls níð; Njǫrðr víga réð fœra virðum vellstœri brag ok galt lands gæti gráliga brot bǫru léons = *Torleif forminskede hos mændene Tronderfyrstens ros; mændene har udbredt jarlens stærke nid vidt og*

Danir (*„danske mænd“) omkr. 980.*

Eigi vildu Jótar
reiða gjald til skeiða,
áðr Styrbjarnar stœði
Strandar dýr á landi;
nú 's Danmarkar dróttinn
i drengja lið genginn;
landa vanr ok lýða
lifir ánauðr hann auðar.

„Finngálkn í Jómsborg“.

Hildr stendr hverjan myrgin
hjaldrs und rauðum skildi;
nú hafa sigmeyjar settan
sverðleik Dǫnum harðan;
eiguð víga (vægi)
(vill) Baldrs fǫður illan
(Óðinn) Hǫðr sem allir
óljósan (val kjósa).

„En rødskægget mand“ omkr. 985.

Lætr eigi mik, lýtir
liðbands sás frið grandar,
(reiðr emk stála stýri)
Styrbjǫrn vesa kyrran;
þat mun sáð of síðir
signennum her kenna
(roðin eru leyfðra lofða
lindi) sǫ́r at binda.

---

bredt; krigeren bragte den hædrede fyrste et digt og gengældte landstyreren bittert skibets ødelæggelse.

(Danir). Ikke vilde Jyderne bringe godset ned til skibene, för Styrbjörns skibe stod på land; nu har Danmarks konge sluttet sig til dem som kampfælle; berøvet land og folk lever han (vil han leve) undertrykt af skæbnen.

(Finngálkn). Hjaldrs Hildr stendr hverjan myrgin und rauðum skildi; nú hafa sigmeyjar settan Dǫnum harðan sverðleik; eiguð víga Hǫðr sem allir óljósan Baldrs fǫður illan — Óðinn vill kjósa vægi val = *Kampens Hilde står hver morgen med rødt skjold; valkyrjerne har nu bestemt for Danerne en hård kamp; I kriger såvelsom alle har Balders mørke faders vrede — Odin ønsker at kåre val ved sværdet.*

Styrbjǫrn, sá lýtir liðbands, es grandar frið, lætr mik eigi vesa kyrran; emk reiðr stála stýri; þat sáð mun of síðir kenna signennum her at binda sǫ́r; roðin eru lindi leyfðra lofða = *Styrbjörn, den gavmilde mand, som ødelægger freden, lader mig ikke være rolig; jeg er vred på krigeren; den udsæd vil omsider lære den krigerske hær at forbinde sine sår; de lovpriste mænds spyd er røde af blod.*

Karlevi-stenens vers *fra omtr. 1000.*

Folginn liggr, hinns fylgðu
(flestr vissi þat) mestar
dæðir, dolga Þrúðar
draugr i þeimsi haugi;

munat reið-Viðurr ráða
rógstarkr i Danmǫrku
Vandils jǫrmungrundar
ørgrandari landi.

Dolga Þrúðar draugr, hinns mestar dæðir fylgðu — flestr vissi þat — liggr folginn i þeimsi haugi; ørgrandari Vandils jǫrmungrundar reið-Viðurr rógstarkr munat ráða landi i Danmǫrku = *En kriger, der havde de störste bedrifter at opvise — det vidste alle — ligger begravet i denne höj; aldrig vil nogen retskafnere søfarer, stærk i kamp, råde for land i Danmark.*

Dette blad vil blive genoptrykt.

Foreløbige rettelser.

A, *S. 33 (Vitgeirs v.)* Þ *er knækket under trykningen.*

\- *88_6 f. n. læs* Áta.

\- *89, v. 52_6, det burde være bemærket, for tydeligheds skyld, at der efter* olitið *ingen åben plads er i hdskr.*

\- *111 læs* Þórarinn.

\- *120_2 f. n. tilföj:* þrøngvir *Svb. Eg.*

\- *127_4 f. o. under teksten tilföj (efter* morz *A):* oc: at *B (alene).*

B, - *3 v. 10 læs: ulvens (f. örnens).*

\- *32 kolumnetitel læs X.*

\- - *v. 9 læs:* vas.

\- - - *12_2* - at.

\- *130 læs: 1010 (f. 1011).*

\- *144 Ól. Tr. 2 bör, i henhold til 62, måske rettere restitueres således:*

Gestir skulu (Gestr skal?) hornum
í gǫgn taka,
meðan hvítinga
hvílask lǫtum,
[lǫtum] þenna
þegn Goðmundar
af samnafna
sínum drekka.

DEN NORSK-ISLANDSKE
SKJALDEDIGTNING

UDGIVEN AF

KOMMISSIONEN FOR DET ARNAMAGNÆANSKE LEGAT

VED

FINNUR JÓNSSON

B

RETTET TEKST MED TOLKNING

2. HÆFTE

GYLDENDALSKE BOGHANDEL · NORDISK FORLAG

KØBENHAVN OG KRISTIANIA

1910

Bortfalder ved indbindingen.

S. L. MØLLERS BOGTRYKKERI. — KØBENHAVN

Kommissionen for det Arnamagnæanske Legat udsender herved 2. hæfte A—B af den af sit medlem F. Jónsson besørgede udgave af samtlige norske og islandske skjaldekvad så vel i aftryk efter håndskrifterne som i rettet og tolket tekst. Angående planen for denne kritiske udgave af alle de gamle norske og islandske digte — med undtagelse af de såkaldte Eddadigte og dertil hørende småbrudstykker — henvises til den foreløbige fortale, der ledsager det 1908 udgivne 1. hæfte.

København 9. september 1910.

Ludv. F. A. Wimmer. Johannes C. H. R. Steenstrup.

Vilh. Thomsen. Finnur Jónsson. Sofus Larsen.

Karlevi-stenens vers *fra omtr. 1000.*

Folginn liggr, hinns fylgðu
(flestr vissi þat) mestar
dæðir, dolga Þrúðar
draugr í þeimsi haugi;
munat reið-Viðurr ráða
rógstarkr i Danmǫrku
Vandils jǫrmungrundar
ørgrandari landi.

Dolga Þrúðar draugr, hinns mestar dæðir fylgðu — flestr vissi þat — liggr folginn í þeimsi haugi; ørgrandari Vandils jǫrmungrundar reið-Viðurr rógstarkr munat ráða landi í Danmǫrku = *En kriger, der havde de störste bedrifter at opvise — det vidste alle — ligger begravet i denne höj; aldrig vil nogen retskafnere søfarer, stærk i kamp, råde for land i Danmark.*

Det 11. århundrede

Óláfr bjarnylr Hávarðarson.

Islænder, d. 1001.

Lausavísa *(1000).*

Þess ræðk fyrst at fregna
fámálgasta þegna,
hví þegja hér allir
hjǫrþings viðir snjallir;
metorð leggja menn engi
á mállausa drengi;
hefk staðit hér lengi,
hǫfumk kvaddan alls engi.

Hávarðr halti ísfirðingr.

Islandsk skjald, omkr. 1000.

Lausavísur *(1002—3).*

1. Eigi hefr á augu
(undskíðs) komit síðan
(dyggr hné) óf (und eggjar
óðstefnir) mér svefna,
síz hræstorðar harðan
hjǫr gerðu styr bǫrvar
ótt, þeirs Áleif létu
allsaklausan falla.

[Ól.] *Derom spörger jeg først de meget tavse mænd: hvorfor tier alle kloge mænd her stille? Man sætter ingen pris på målløse mænd; jeg har stået her længe og slet ingen har talt til mig.*

[H.] 1. Eigi hefr óf svefna komit síðan á augu mér — dyggr undskíðs óðstefnir hné und eggjar —, síz hræstorðar bǫrvar gerðu ótt harðan styr hjǫr, þeirs Áleif létu falla allsaklausan = *Jeg har ikke fået synderlig blund i mine öjne — den brave svend segnede under sværdsæggene —, siden krigerne gjorde rask den hårde kamp med sværdet, da de lod Olaf falde ganske sagesløs.*

2. Ákat hœgt (af hœgu
hljóð veiti mér sveitir)
enn í elli minni
ívegstafi segja,
síz vel hressan vissak
vápna Njǫrð at jǫrðu,
minn vas sonr at sǫnnu
snjallr aflstuðill, fallinn.

3. Efna hygg þats Yggjar
ek hef heitit mǿ feita,
sundlíri flýgr sára
svangr fyr eyrar tanga;
veitk at vér munum hljóta
(vel 's fallit þat) allir,
hljómr 's af hjǫrva glaumi,
Hallgrímr farar tíma.

4. Mótreyni klaufk mána
malma braks í jaxla,
hegg létk alms í augu
eitt hǫgg staðar leita,
sákat hitt at hrykki
hringmerkðr fetilstingi,
hlyn (Gunnlogi) Gunnar
(gall) harðan sák falla.

5. Vér hǫfum felda fjóra
(feng telk í því drengjum)
brátt, þeirs blóðgan létu
Bjargeyjar son deyja;
enn af órum mǫnnum
(eirð vas fallin geira)
þanns vas hœfðr með hlunni
Hallgrímr kveðr nú fallinn.

---

2. Ákat hœgt enn í elli minni segja ívegstafi — sveitir veiti mér hljóð af hœgu —, síz vissak vel hressan vápna Njǫrð fallinn at jǫrðu; snjallr sonr vas at sǫnnu aflstuðill minn = *Jeg har ikke let ved endnu i min alderdom at fortælle om mine bedrifter(?) — mændene give mig lettelig lyd —, siden jeg erfor, at den raske kriger var segnet til jorden; min brave sön var i sandhed min krafts støtte.*

3. Hygg efna þats ek hef heitit feita Yggjar mǿ; sára sundlíri flýgr svangr fyr eyrar tanga; veitk, Hallgrímr, at vér munum allir hljóta farar tíma; hljómr 's af hjǫrva glaumi; þat 's vel fallit = *Jeg tænker på at holde mit løfte og fede ravnen; den flyver hungrig foran ørens tange; jeg ved, Halgrim, at vi vil alle få held med os på rejsen; sværdene vil gjalde; det er meget passende.*

4. Klaufk malma braks mána mótreyni í jaxla; létk eitt hǫgg leita staðar í augu alms hegg; sákat hitt, at hringmerkðr fetilstingi hrykki; sák harðan Gunnar hlyn falla; Gunnlogi gall = *Jeg kløvede manden ned til kindtænderne; jeg lod ét hug ramme manden over öjnene; jeg så ikke, at det ringmærkede sværd veg (viste sig ikke stærkt nok); jeg så (derimod) den hårde kriger falde; Gunnloge (eller: sværdet) rungede.*

5. Vér hǫfum brátt felda fjóra, þeirs létu son Bjargeyjar deyja blóðgan; telk feng drengjum í því; Hallgrímr kveðr enn af órum mǫnnum nú fallinn þanns vas hœfðr með hlunni; geira eirð vas fallin = *Vi har hurtig fældet fire, dem som lod Bjargøs sön dø såret; det regner jeg til både for mændene (os); Halgrim siger, at af os er der endvidere falden en, der blev ramt med rullestokken (hvalribben); der havde stået en kamp(?).*

6. Hratt gekk sonr, þás sótti
sunnu bekks at runni
(hvatr frák at brá bitrum
blóðísi) Geirdísar;
enn réð Eyjolfr minnask
eggleiks við kyn seggja,
geymi-Baldr, at gjalda,
gunnbliks, jǫru runnum.

7. Heldr hǫfum heiptir goldit
Hallgrímr saman allir,
(vígs iðrumk þess þeygi)
Þjóreks sonum stórar;
urðu œski-Nirðir
oddregns of sǫk vegnir;
ætt þjóðar veitk eyði
ímgjarna Þórbjarnar.

8. Nú 's jafnǫndum efni
angrsólar fram ganga,
varra lands, þeirs vilja
viggs temjendr sik fremja;
vesa kveða, hǫgg en hǫggvin
hjǫr saklaussa bǫrva,
Ísfirðinga, urðu
eirlaust, farit trausti.

9. Hlógu herðidraugar
hvinnendr of sǫk minni
„fróns", þás frænda mínum
fellidómr réð bella;
nú mun, síz vegnir vǫru
víg-Njǫrðungar, hǫrðu
hafs í hverju bjargi
hóts annan veg þjóta.

---

6. Sonr Geirdísar gekk hratt, þás sótti at bekks sunnu runni; frák at hvatr brá bitrum blóðísi; enn réð Eyjolfr minnask eggleiks, gunnbliks geymi-Baldr, við seggja kyn, at gjalda jǫru runnum = *Gerdis' sön (Eyjolf) trængte raskt frem, da han angreb mændene; jeg har hørt, at den raske svend svang det skarpe sværd; endnu mindedes Eyjolv, krigeren, kampen, over for mændene, idet han tog hævn over krigerne.*

7. Hǫfum Hallgrímr allir saman goldit Þjóreks sonum heldr stórar heiptir; iðrumk þeygi þess vígs; oddregns œski-Nirðir urðu vegnir of sǫk; veitk ætt Þórbjarnar ímgjarna þjóðar eyði = *Vi har alle sammen, Halgrim, i höj grad gengældt Tjodreks sönner deres stærke fjendskab; det er langtfra at jeg fortryder det drab; krigerne blev dræbte med god grund; jeg ved at Torbjörns slægtninge er kamplystne mod mændenes banemand (mig).*

8. Nú 's jafnǫndum angrsólar, þeir varra lands viggs temjendr, es vilja fremja sik, efni ganga fram; kveða vesa farit trausti Ísfirðinga, en hǫgg saklaussa hjǫr-bǫrva urðu hǫggvin eirlaust = *Nu er det for mændene, dem som vil indlægge sig hæder, gyldig grund til at træde frem; man siger at Isfjordingernes tillid er borte; de sagesløse krigeres hug blev rettede uden skånsel.*

9. Herðidraugar hlógu hvinnendr of minni sǫk, þás fellidómr „fróns" réð bella frænda mínum; nú mun, síz víg-Njǫrðungar vǫru vegnir, þjóta hóts annan veg í hverju hǫrðu bjargi hafs = *Krigerne lo jublende för ad min sag, da døden blev voldsomt bibragt min sön; nu vil det, efter at krigerne er dræbte, suse ganske anderledes i enhver hård klippe ved søen.*

10. Hallgrímr skulum heiman
hlítik vætki (lítit
uggik) ógnar-mǫ́lum,
(iðvandr) ór stað bíða:
en víg þaus vér vǫ́gum,
vildak aldri gjalda
geira gætiǫ́ru,
gǫrvǫll í strá falli.

11. Þekð liggr vǫ́r á vígi
(vǫruð hollir styrþollum)
ann ek ægis runnum
ógóligu, sólar;
þann vissak mér manna
mest alls at hlít fallinn,
orð spyri fárlig fyrðar
flest andskotum vestan.

12. Varðat viggja Njǫrðum,
Valbrands sonum, handan
(þess minnumk nú) Þvinnils
þvengr vanbundinn lengi,
þás, skerfoldar, skyldi
(skjalda hlums) á sumri,
(garðr svall) gǫfug sólar
Gefn, míns sonar hefna.

13. Þat mun vestr ok vestan
(varð ǫ́r roðin sǫ́rum)
orð til Ísafjarðar
(oddregns) koma þegna,
at til geira glettu
gunn-nœringar fœri,
vægr es vǫxtr í augum
Valbrands sonum, handan.

---

10. Hallgrímr, skulum bíða heiman ór stað; hlítik vætki ógnarmǫ́lum; uggik lítit iðvandr; en víg þaus vér vǫ́gum falli gǫrvǫll í strá; vildak aldri gjalda geira gætiǫ́ru = *Halgrim, lad os vænte rolig hjemme her (på hvad der vil ske); jeg ænser slet ikke truende ord; jeg er ikke bange på grund af min dygtige gærning; men de drab, vi har begået, skal helt og holdent bortfalde (ubødede); jeg vilde aldrig give bøder for krigerne.*

11. Vǫ́r þekð liggr á ógóligu vígi; vǫruð hollir styrþollum; ek ann ægis sólar runnum; þann manna vissak mér fallinn alls mest at hlít; fyrðar vestan spyri flest orð fárlig andskotum = *Jeg finder velbehag i det slemme drab; I var tro mod krigerne (mig); jeg holder af mændene (eder); den mand kendte jeg som den, ved hvis fald jeg føler den allerstörste tilfredsstillelse; måtte mændene mod vest spörge så meget som muligt, skadeligt for vore fjender.*

12. Þvinnils viggja Njǫrðum handan, Valbrandssonum, varðat lengi vanbundinn þvengr — þess minnumk nú —, þás skyldi hefna sonar míns á sumri, gǫfug Gefn skerfoldar sólar; garðr skjalda hlums svall = *For mændene derovrefra, Valbrandssönnerne, blev deres skotvinge ikke længe ubunden — det mindes jeg nu —, da de skulde hævne min sön i sommer, gæve kvinde; kampen rasede.*

13. Þat orð mun koma vestr til Ísafjarðar ok þegna vestan, — oddregns ǫ́r varð roðin sǫ́rum —, at gunn-nœringar fœri handan til geira glettu; vǫxtr es vægr í augum Valbrands sonum = *Det ord vil komme vesterpå til Isefjord og mændene dér — sværdet rødfarvedes i sårene —, at krigerne begav sig hinsides fra til kampen; i Valbrandssönnernes öjne bliver der ikke meget for stort (vanskeligt).*

14. Nú 's, jódraugar ægis,
arnar flaug, ok bauga
hygg at heimboð þiggi
hangagoðs, of vangi.

Þórhallr veiðimaðr.

Islænder (grönlænder), omkr. 1000.

Lausavísur *(1003).*

1. Hafa kvǫ́ðu mik meiðar
malmþings, es komk hingat,
(mér samir land fyr lýðum
lasta) drykk enn bazta;
Bílds hattar verðr byttu
beiði-Týr at stýra;
heldr 's svát krýpk at keldu;
komat vín á grǫn mína.

2. Fǫrum aptr, þar es órir
eru, sandhimins, landar,
lǫtum kenni-Val kanna
knarrar skeið en breiðu,
meðan bilstyggvir byggva
bellendr ok hval vella
Laufa veðrs, þeirs leyfa
lǫnd, á Furðustrǫndum.

---

14. Nú 's arnar flaug of vangi; hygg at ægis jódraugar þiggi heimboð hangagoðs ok bauga = *Nu flyver örne over marken; jeg tror, at mændene vil modtage Odins indbydelse og ringe.*

[Þ]. 1. Malmþings meiðar kvǫ́ðu, es komk hingat, mik hafa enn bazta drykk; mér samir lasta land fyr lýðum; Bílds hattar beiði-Týr verðr at stýra byttu; vín komat á grǫn mína; heldr 's svát krýpk at keldu = *Mændene sagde, da jeg kom herhen, at jeg vilde få den bedste drik; jeg kan godt laste landet for folk; jeg bliver nødt til at svinge (vand)bøtten; der kom ikke en dråbe vin på min læbe; derimod må jeg krybe ned ved kilden.*

2. Fǫrum aptr, þar es landar órir eru; lǫtum kenni-Val sandhimins kanna en breiðu knarrar skeið, meðan bilstyggvir Laufa veðrs bellendr, þeirs leyfa lǫnd, byggva á Furðustrǫndum ok vella hval = *Lad os rejse tilbage, hvor vore landsmand er; lad os lade skibet plöje det brede hav, medens de ufortrødne krigere, som lovpriser landet her, slår sig til ro på Furðustrand og koger deres hval.*

Helgi Ásbjarnarson.

Islandsk hövding, d. 1005.

Lausavísa *(o. 1003).*

Ák í mǫrk, es myrkvir
miðlegg daga tveggja,
(framm berk Heiðs) í hljóði
(hrǫnn) argspæing margan,
at mótstafir Meita
myni enn, þeirs styr nenna,
hildar barran hjarra
hrælœkjar mik sœkja.

Grímr Droplaugarson.

Islænder, d. 1006.

Lausavísur *(1005).*

1. Hlógu hirðidraugar
(hlít vas at því lítil)
seims þás særðum Grími
sunnr vas harmr of unninn;
nú tér (Freyr) af fári
(fregn auðskata dauðan
fullar mars) í fjǫllum
fljóts annan veg þjóta.

2. Reka þóttumk nú nakkvat
nadda rógs at gnógu
Helga vígs (en hlœgir
hug minn við þat) inni;
nú 's bǫðgjǫrnum Bjarna,
(beit egg Munins teiti)
armglóðar vák eyði,
efni mágs at hefna.

[H.] Ák margan argspæing í mǫrk í hljóði, es miðlegg tveggja daga myrkvir — berk framm Heiðs hrǫnn —, at Meita mótstafir, þeirs nenna styr, myni enn sœkja mik, barran hildar, hrælœkjar hjarra = *Jeg har i skoven mangen en dårlig varsler i stilheden, når natten mörknes — jeg fremsiger et vers —, om at krigerne, som er kampivrige, endnu vil angribe mig, der er kampberedt, med spydet.*

[G.] Hirðidraugar seims hlógu, — lítil hlít vas at því —, sunnr, þás harmr vas of unninn særðum Grími; nú tér þjóta annan veg af fári í fjǫllum fljóts; fullar mars Freyr fregn auðskata dauðan = *Mændene syd på lo — det var lidet tilfredsstillende —, da sorg forvoldtes den sårede Grim; nu suser det anderledes fjendtligt i fjældene ved elven; jeg hører at manden er død.*

2. Þóttumk nú reka nakkvat at gnógu nadda rógs inni vígs Helga, en hug minn hlœgir við þat; nú 's bǫðgjǫrnum Bjarna efni at hefna mágs; egg beit Munins teiti; vák eyði armglóðar = *Jeg syntes at jeg nu omtrent tilstrækkelig har hævnet Helges drab på krigeren; det glæder jeg mig over; nu er der gyldig grund for den kamplystne Bjarne at hævne sin svoger; sværdet bed krigeren; jeg slog ham ihjæl.*

3. Ulfr beit ennibjalfa,
egg kom snǫrp í leggi
Helga kend ór hendi,
harðr Grams megin-Njǫrðu,
þás hræmána hǫnum
hildar borðs at morði
úrfræningar ǫrum
endr fjǫrbrautir rendu.

4. Helgi vann með hjǫrvi
(hjǫrr gall at valfalli)
þat vítt þjóðir knǫttu,
þegns verk í styr, fregna,
þás gný-Njǫrðu gerði
geira stígs at vígi,
heiðr at Hildar veðri,
hjalms ǫrr þría sára.

5. Ǫrbeitir varð úti
unnar viggs at liggja
átta dœgr við ótta
endr síz víg of bendak,
þás hjǫr-Móði hríðar
herðandi lét sverða
snarr á seima þverri
sárvǫnd roðinn standa.

Gunnlaugr ormstunga Illugason.

Islandsk skjald (d. 1008).

1. Aðalsteinsdrápa *(1001).*

(Stef) Herr sésk allr ens ǫrva
Englands sem goð þengil
ætt lýtr grams ok gumna
gunnbráðs Aðalráði.

---

3. Harðr ulfr ennibjalfa beit Grams megin-Njǫrðu — snǫrp egg, kend ór hendi, kom í leggi Helga —, þás hræmána úrfræningar rendu endr Hildar borðs ǫrum fjǫrbrautir hǫnum at morði = *Det hårde sværd bed krigerne (krigeren) — den hvasse æg, der spillede i (min) hånd, ramte Helges lægge — da sværdet för gennemborede krigeren, så det blev hans bane.*

4. Helgi vann þegns verk í styr með hjǫrvi —, hjǫrr gall at valfalli; þat knǫttu þjóðir fregna vítt —, þás hjalms ǫrr, heiðr at Hildar veðri, gerði þría geira stígs gný-Njǫrðu sára at vígi = *Helge udførte en brav mands gærning i kampen med sværdet — sværdet gjaldede, da mændene faldt; det blev vidt og bredt bekendt blandt folk —, da krigeren, munter i kampen, sårede tre af de kæmpende i kampen.*

5. Ǫrbeitir unnar viggs varð endr at liggja úti átta dœgr við ótta, siz of bendak víg, þás hjǫr-Móði, herðandi sverða hríðar, lét snarr sárvǫnd standa roðinn á seima þverri = *Manden (jeg) måtte för ligge ude 8 dage i frygt, efter at jeg havde udført drabet, dengang da krigeren, der gör kampen stærk, lod rask sværdet stå blodbestænkt i mandens legeme.*

[G.] 1. Allr herr ens ǫrva gunnbráðs grams sésk þengil Englands sem goð ok ætt gumna lýtr Aðalráði = *Den gavmilde, kampraske konges hele hær frygter Englands konge som gud og mændenes slægt böjer sig for Adelråd.*

2. Sigtryggs drápa silkiskeggs *(1002)*.

1. Kank máls of skil,
hvern mæra vil
konungmanna kon,
hann 's Kvárans son;
muna gramr við mik,
venr gjǫfli sik,
(þess mun grepp vara)
gollhring spara

2. Segi hildingr mér
ef hann heyri sér
dýrligra brag;
þat 's drǫpulag.

3 *(stef)*. Elr svǫru skæ
Sigtryggr við hræ.

3. Lausavísur.

1 *(1001)*. Mǫrk bauðk mundangs-
sterkum
manni, teygjask ranna
Gangs sennu skal góma
glóflýtir þat nýta;
iðrask munt, ef yðrum
elda flóðs ór sjóði
lætr, eyðandi, líða,
linns samlegu kindar.

2 *(1001)*. Hirðmaðr es einn,
sá 's einkar meinn,
trúið hǫnum vart;
hann 's illr ok svartr.

3 *(1001-2)*. Meðalráð es þér, Móði
malma galdrs, at halda
(att hafið ér við prettum
oddrjóð) fyr mér hoddum;

2, 1. *Jeg ved besked, hvilken kongeætling jeg vil lovprise; det er Kvårans sön; kongen vil ikke spare guldringen mod mig; han vænner sig til gavmildhed; det vænter skjalden.*

2. *Sige fyrsten mig, om han (nogensinde) hører et prægtigere digt om sig; det er drapedigt.*

3. *Sigtryg føder ulven ved lig.*

3, 1. Bauðk mundangssterkum manni mǫrk; skalt teygjask nýta þat, flýtir góma ranna glósennu Gangs; munt iðrask, elda flóðs eyðandi, ef lætr linns kindar samlegu líða ór yðrum sjóði = *Jeg tilbød den lidet kraftige mand en mark; den skal du nødes til at modtage, mand; du vil komme til at fortryde det, mand, hvis du lader guldet glide ud af din pung.*

2. *Der er en hirdmand; han er meget slem; tro ham ikke, han er ond og sort.*

3. Þér es meðalráð, malma galdrs Móði, at halda hoddum fyr mér; ér hafið att prettum við oddrjóð; vita munt hitt, at heitik af nøkkvi naðrstunga; þat nafn feksk mér ungum; herr sér verra af því = *Det er ikke rådeligt for dig, kriger, at forholde mig mine penge; I har bedraget krigeren (mig); du skal vide, at jeg ikke for ingenting hedder ormetunge; det navn blev givet mig som ung; mændene vil kunne se værre (slemme) følger af det.*

vita munt hitt, at heitik
(herr sér af því verra),
þat feksk nafn, af nøkkvi
naðrstunga, mér ungum.

4 *(1002)*. Koma skalk veggjar vitja
viggs dǫglinga þriggja
(því hefk hljótǫndum heitit
hjarls) ok tveggja jarla;
hverfkak aptr áðr, æri,
auðveitir, gefr rauðan
ormabeð fyr ermar
odd-Gefnar mér stefni.

5 *(1002-3)*. Segið ér frá jarli
oddfeimu staf þeima,
hann hefr litnar hǫ́var
(hárr karl es sá) bǫ́rur,
sigreynir hefr sénar
sjalfr í miklu gjalfri
austr fyr unnar hesti
Eirekr bláar fleiri.

6 *(1005)*. Rœkik lítt þótt leiki
(létt veðr es nú) þéttan
austanvindr at ǫndri
andness viku þessa;
meir séumk hitt, an hæru
hoddstríðandi bíðit,
orð, at eigi verðak
jafnrǫskr taliðr Hrafni.

7 *(1005)*. Munat háðvǫrum hyrjar
hríðmundaði Þundar
hafnar hǫrvi drifna
hlýða Jǫrð at þýðask;
þvít lautsíkjar lékum

4. Koma skalk vitja veggjar viggs þriggja dǫglinga ok tveggja jarla; því hefk heitit hljótǫndum hjarls; hverfkat aptr, áðr auðveitir stefni mér; gefr rauðan ormabeð odd-Gefnar æri fyr ermar = *Jeg skal besøge 3 kongers og 2 jarlers hjem; det har jeg lovet fyrsterne; jeg vender ikke tilbage för den tid, fyrsten bestemmer mig; du giver krigeren (mig) det røde guld for ærmer (at bruge som ærmer el. foran ærmerne?).*

5. Ér segið oddfeimu staf frá þeima jarli; hann hefr litnar hǫ́var bǫ́rur; hárr es sá karl; Eirekr sjalfr, sigreynir, hefr sénar fleiri bláar austr fyr unnar hesti í miklu gjalfri = *I fortæller krigeren (mig) om denne jarl; han har set höje bølger; han er nu gråhåret; Erik, den kriger, har selv set i østerleden endnu flere blå bølger foran skibet i den stærke søgang.*

6. Rœkik lítt, þótt austanvindr leiki þéttan þessa viku at andness ǫndri; nú es létt veðr; séumk meir hitt orð at verðak eigi taliðr jafnrǫskr Hrafni, an hoddstríðandi bíðit hæru = *Jeg bryder mig kun lidt om, at østenvinden leger kraftig denne uge mod skibet; nu er vinden sagte; jeg er mere bange for det ord, at jeg ikke bliver betragtet som lige så rask som Ravn, end at jeg bliver gammel.*

7. Háðvǫrum Þundar hyrjar hríðmundaði munat hlýða at þýðask hafnar Jǫrð, hǫrvi drifna, þvít lékum, es vǫrum yngri, á ýmsum alnar gims andnesjum því landi lautsíkjar lyngs = *Den alvorlige kriger vil det ikke nytte at søge at vinde den linklædte kvinde, ti, da vi var yngre, legte jeg snart på den ene, snart på den anden af den møs arme.*

lyngs, es vǫrum yngri,
alnar gims á ýmsum
andnesjum því landi.

8 *(1006).* Ormstungu varð engi
allr dagr und sal fjalla
hœgr, síz Helga en fagra
Hrafns kvánar réð nafni;
lítt sá Hǫðr enn hvíti
hjǫrþeys faðir meyjar
(gefin vas Eir til aura
ung) við minni tungu.

9 *(1006).* Væn, ák verst at launa,
vín-Gefn, fǫður þínum
(Fold nemr flaum af skaldi
flóðhyrs) ok svá móður,
þvít gerðu Bil borða
bæði senn und klæðum
(herr hafi hǫlðs ok svarra
hagvirki) svá fagra.

10 *(1006).* Gefin vas Eir til aura
armdags en litfagra,
þann kveða menn né minna
minn jafnoka, Hrafni,
allra nýztr meðan austan
Alráðr farar dvalði
(því 's menrýri minni
málgrǿðr) í gný stála.

11 *(1006).* Nú em ek út á eyri
alvangs búinn ganga
(happs unni goð greppi
gǫrt) með tognum hjǫrvi;
hnakk skalk Helgu lokka
(haus vink frá bol lausan

---

8. Ormstungu varð engi allr dagr hœgr und fjalla sal, síz Helga en fagra réð nafni Hrafns kvánar; lítt sá faðir meyjar, enn hvíti hjǫrþeys Hǫðr, við minni tungu; Eir ung vas gefin til aura = ***Ingen dag blev til enden behagelig for Ormetunge på jorden, siden Helga den fagre fik navnet Ravns hustru; kun lidt ænsede møens fader, den hvide (bløde) kriger, min tunge; ung blev hun givet for rigdommens skyld.***

9. Væn vín Gefn, ák verst at launa fǫður þínum ok svá móður — Fold flóðhyrs nemr flaum af skaldi —, þvít gerðu bæði senn svá fagra borða Bil und klæðum; herr hafi hagvirki hǫlðs ok svarra = ***Smukke kvinde, jeg har din fader og ligeledes din moder det værste at lönne — kvinden (du) berøver skjalden sin glæde —, ti de gjorde bægge på engang så dejlig en kvinde under klæderne; gid pokker måtte have deres kunstfærdighed.***

10. En litfagra armdags Eir vas gefin Hrafni til aura, — þann kveða menn jafnoka minn né minna — meðan allra nýztr Alráðr dvalði farar austan í stála gný; því 's menrýri minni málgrǿðr = ***Den lødfagre kvinde blev givet Ravn for pengenes skyld — man siger han er min ligemand, og ikke ringere (end jeg) —, medens Alråd, den udmærkede fyrste, forhalede min rejse østfra ved (frygt for) krig; derfor er jeg så tavs.***

11. Nú em ek búinn ganga með tognum hjǫrvi út á eyri alvangs; goð unni gǫrt greppi happs; skalk kljúfa í tvau með ljósum mæki velgs lokka hnakk Helgu ljúfs; vink haus lóks lausan frá bol = ***Nu er jeg rede til med dragen klinge at gå ud på altingsøren; unde gud skjalden fuld sejr; jeg***

lóks) með ljósum mæki
ljúfs velgs í tvau kljúfa.

12 *(1006)*. Alin vas rýgr at rógi,
runnr olli því Gunnar,
(lǫ́g vask auðs at eiga
óðgjarn) fira bǫrnum;
nú 's svanmærrar (svíða
svǫrt augu mér) bauga
lands til lýsi-Gunnar
lítil þǫrf at títa.

13 *(1008)*. Oss gekk, mætr, á móti,
mótrunnr, í styr, spjóta,
hríð gervandi hjǫrva,
Hrafn, framliga jafnan;
hér varð mǫrg í morgin
malmflaug of Gunnlaugi
her skerðandi á hǫrðu,
hringþollr, nesi Dinga.

Hrafn Ǫnundarson.

Islandsk skjald (d. 1008).

Lausavísur.

1 *(1005)*. Hugðumk, orms, á armi,
ey lǫggvar, þér hǫggvinn,
væri brúðr í blóði
beðr þinn roðinn mínu;

skal kløve itu Helgas elskers hoved med det strålende sværd; jeg hugger den nederdrægtiges hoved fra kroppen.

12. Rýgr vas alin fira bǫrnum at rógi; runnr Gunnar olli því; vask óðgjarn at eiga auðs lǫ́g; nú 's lítil þǫrf at títa til svanmærrar bauga lands lýsi-Gunnar; svǫrt augu svíða mér = *Kvinden blev født til strid for mænd; krigeren voldte det; jeg ønskede inderlig at besidde den kvinde; nu gavner det lidt at se hen til den svanefagre kvinde; det gör ondt i mine sorte öjne.*

13. Hrafn, gervandi jafnan framliga hjǫrva hríð, gekk á móti oss í styr, mætr spjóta mótrunnr; hér varð mǫrg malmflaug, skerðandi her, í morgin of Gunnlaugi á hǫrðu Dinganesi, hringþollr = *Ravn, der altid kæmpede tappert, gik frem imod os til kamp, fortræffelige mand (ven)!; her blev der i morges en stærk våbenregn, tilintetgörende for mændene, omkring Gunnløg på det hårde (stenede) Dinganæs, mand.*

[H.] 1. Ey orms lǫggvar, hugðumk hǫggvinn á armi þér, væri beðr þinn, brúðr, roðinn í blóði mínu; knættit ǫlstafns Njǫrun endr binda of undir Hrafni; þat getr líka lauka lind „hagdreyrins“ = *Kone, jeg drömte, at jeg i dine arme blev hugget (var såret), at din seng, kvinde, var rødfarvet i mit blod, at kvinden (du) ikke igen forbandt Ravns sår; det (drömmens indhold) vil behage kvinden.*

knættit endr of undir
ǫlstafns Njǫrun Hrafni
(líka getr þat lauka
lind „hagdreyrins“ binda.

2 *(1006)*. Samira okkr of eina,
Ullr benloga, Fullu,
fægir folka Sǫgu,
fangs í brigð at ganga;
mjǫk eru margar slíkar,
morðrunnr, fyr haf sunnan
(ýtir 's sævar Sóta
sannfróðr) konur góðar.

3 *(1006)*. Veitat greppr, hvárr greppa
gagnsæli hlýtr fagna,
hér 's bensigðum brugðit,
búin es egg í leggi;
þó mun, einn, ok ekkja
ung mær, þótt vér særimk,
þorna spǫng af þingi
þegns hugrekki fregna.

Gestr Þórhallason.

Islænder i det 11. årh.

Lausavísur *(1007)*.

1. Vasat of sár, en sáran
sák Víga-Styr hníga,
bǫndum þǫrf at binda;
beit hjalma stoð þveita,
þás af brúnar beinum
báglunds goði mági
unda sæg í augu
allrauðan sák falla.

---

2. Samira okkr, Ullr benloga, at ganga í brigð of eina fangs Fullu, fægir folka Sǫgu; mjǫk margar slíkar góðar konur eru fyr sunnan haf, morðrunnr; ýtir sævar Sóta es sannfróðr = *Det sömmer sig ikke for os, kriger, at blive fjender for én kvindes skyld, kriger; mange sådanne gode kvinder er der syd for havet, kriger; derom er jeg rigtig underrettet.*

3. Greppr veitat, hvárr greppa hlýtr fagna gagnsæli; hér 's brugðit bensigðum; búin es egg í leggi; þó mun þorna spǫng, ung mær ok ekkja, fregna af þingi hugrekki þegns, þótt vér særimk einn = *Skjalden (Gunnløg) ved ikke, hvilken af os vil blive sejrende; sværdene er her dragne og rede til at bide læggene; kvinden, den unge og (mulig vordende) enke, skal fra tinget kun høre om mandens (mit) mod, selv om jeg ene får (bane)sår.*

[G.] 1. Vasat þǫrf at binda bǫndum of sár; þveita beit hjalma stoð, — en sák Víga-Styr hníga sáran —, þás sák allrauðan unda sæg falla af brúnar beinum í augu mági báglunds goða = *Det gjordes ikke nødigt at forbinde såret — øksen bed hovedet og jeg så Drab-Styr segne såret —, da jeg så det lyserøde blod strömme fra pandebenet ned i öjnene på den stridbare godes (Snorres) svigerfader.*

2. Gestr hefr Geitis hristi
galdrs, miðjungi skjaldar
dunði djúpra benja
døgg, røskligast høggvit.

Haldórr Rannveigarson.

Nordmand i 11. årh.

Lausavísa *(omkr. 1006).*

Fyll horn kona,
frák at beldi
Áleifr einn
undri miklu,
þás søðlaði
sínum mági
bukk at ríða;
ber mér ok þér.

Eyjolfr dáðaskald.

Islandsk skjald (omkr. 1000).

Bandadrápa *(omkr. 1010).*

1. Meita fór at móti,
mjøk síð of dag skíði
ungr með jøfnu gengi
útvers frømum hersi,
þás riðloga reiðir
randvallar lét falla
(ulfteitir gaf øtu
opt blóðvølum) Skopta.

2. Hoddsveigir lét hníga
harða ríkr þás barðisk
logreifis brátt lífi
landmens Kíar sanda;

---

2. Gestr hefr høggvit røskligast Geitis galdrs hristi; døgg djúpra benja dunði skjaldar miðjungi = *Gest har meget rask hugget manden (ihjæl); blodet strömmede ud af mandens dybe sår.*

[H.] *Fyld hornet, kvinde; jeg har hørt at Olaf ene har begået en stor mærkelighed, da han sadlede en buk til sin stefader at ride på; bring det (hornet) til mig og dig.*

[E.] 1. Ungr fór mjøk síð of dag með jøfnu gengi Meita útvers skíði at móti frømum hersi, þás reiðir randvallar riðloga lét Skopta falla; ulfteitir gaf opt blóðvølum øtu = *Som ung begav han sig sent på dagen med lige så stort et følge [som Skofte] på skibet for at møde den kraftige herse, dengang da han lod Skofte falde; krigeren gav ofte ravnen føde.*

2. Harða ríkr hoddsveigir lét mens Kíar hníga, þás barðisk; brátt lífi sanda landlogreifis; stálægir nam stíga af stafns Hrafna flatbalkar dyn-

stálœgir nam stiga
stafns flatbalkar Hrafna
af dynbeiði dauðum.
Dregr land at mun banda.

3. Folkstýrir vas, fára,
finns ǫlknarrar linna
suðr at sævar naðri
setbergs, gamall vetra,
áðr at Yggjar brúði
élhvetjandi setja
Hildar hjalmi faldinn
hoddmildingar vildu.

4. Mærr vann miklu fleiri
malmhríð jǫfurr síðan
(eðr frǫ́gum þat) aðra.
Eirekr und sik geira.

þás garð-Váli gerði
Gotlands vala strandir
Virvils vítt of herjat.
Veðrmildr ok semr hildi.

5. Stýrir lét at Stauri
stafnviggs hǫfuð liggja
(gramr vélti svá) gumna.
Gunnbliðr ok ræðr síðan.
sleit at sverða móti
svǫrð víkinga hǫrðu
unda már fyr eyri.
Jarl goðvǫrðu hjarli.

6. Oddhríðar fór eyða
(óx hríð at þat) síðan
logfágandi (lǫgðis)
land Valdamars brandi;

---

beiði dauðum. Dregr *osv.* = *Den mægtige mand lod manden (Skofte) falde, da han kæmpede; du gjorde ende på mandens liv. Krigeren (Erik) lod ham falde død. Erik vinder landet ifølge gudernes vilje.*

3. Folkstýrir vas, fára vetra gamall, sævar naðri suðr at ǫlknarrar linna setbergs finns, áðr hoddmildingar vildu setja hjalmi faldinn Hildar élhvetjanda at Yggjar brúði = *Fyrsten opholdt sig. kun nogle år gammel, med sit drageskib sydpå (i Danmark) i den gavmilde fyrstes hal, för denne ønskede at sætte den hjælmbedækkede kriger til at herske over landet (Norge).*

4. Mærr jǫfurr vann síðan aðra miklu fleiri malmhríð, — eðr frǫ́gum þat —, Eirekr *osv.*, þás Virvils vala garð-Váli gerði of herjat vítt strandir Gotlands — Veðrmildr *osv.* = *Den berömte fyrste havde siden mange andre og flere kampe — det har jeg endvidere erfaret — Erik under sig; spydenes —, da krigeren hærjede vidt omkring på Gullands kyster — Stormmild og har kamp.*

5. Stýrir gumna lét stafnviggs hǫfuð liggja at Stauri; gramr vélti svá — Gunnbliðr *osv.* —; unda már sleit svǫrð víkinga at hǫrðu sverða móti fyr eyri — Jarl *osv.* = *Fyrsten lod skibene ligge med hovederne ved Staur; han indrettede det så — Kampblid og råder siden —; ravnen sled i vikingernes hovedhud i den hårde kamp udenfor øren — Jarlen det gudebeskyttede land.*

6. Oddhríðar logfágandi fór síðan eyða land Valdamars brandi; lǫgðis hríð óx at þat: gumna œgir. brauzt Aldeigju — oss numnask skil —; sú hildr varð hǫrð með hǫlðum; komt austr í Garða = *Krigeren gav sig siden ifærd med at hærge Valdemars land med sværdet; derpå voksede kamp-*

Aldeigju brauzt, œgir
(oss numnask skil) gumna;
sú varð hildr með hǫlðum
hǫrð, komt austr í Garða.

7. Frák hvar fleina sævar
fúrherðir styr gerði
endr í eyja sundi.
Eirekr und sik geira.
hrauð fúrgjafall fjórar
folkmeiðr Dana skeiðar
(vér frǫ́gum þat) vága.
Veðrmildr ok semr hildi.

8. Ǫ́ttuð hjaldr, þars hǫlðar
hlunnviggs, í bý runnu,
gæti-Njǫrðr við Gauta.
Gunnblíðr ok ræðr síðan.
herskildi fór hildar
(hann þverði frið mǫnnum)
ǫ́ss of allar sýslur.
Jarl goðvǫrðu hjarli.

9 *(stef)*. Dregr land at mun banda
Eirekr und sik geira
veðrmildr ok semr hildi
gunnblíðr ok ræðr síðan
jarl goðvǫrðu hjarli.

---

en; du brød Ladoga, kriger — jeg er rigtig underrettet —; den kamp blev hård mellem mændene; du kom østpå til Garderige.

7. Frák, hvar fleina sævar fúrherðir gerði endr styr í eyja sundi — Eirekr *osv.* —; vága fúrgjafall folkmeiðr hrauð fjórar skeiðar Dana; vér frǫ́gum þat. Veðrmildr *osv.* = *Jeg har hørt, at krigeren havde fordum en kamp i sundet — Erik osv. —; den gavmilde kriger ryddede 4 skibe for Danerne; det har vi hørt — Stormmild osv.*

8. Ǫ́ttuð hjaldr við Gauta, hlunnviggs gæti-Njǫrðr, þars hǫlðar runnu í bý — Gunnblíðr *osv.* —; hildar ǫ́ss fór herskildi of allar sýslur; hann þverði mǫnnum frið — Jarl *osv.* = *Du havde en kamp med Gøterne, søfarer, hvor mændene flygtede i bygden — Kampblid osv. —; krigerne hærgede bægge sysler [Øsyssel (Øsel) og Adalsyssel] overalt; han ødelagde mændenes fred. — Jarlen osv.*

9. *(stev)* Eirekr dregr geira veðrmildr land at mun banda und sik ok semr hildi gunnblíðr ok jarl ræðr síðan goðvǫrðu hjarli = *Erik drager krigersk landet under sig ifølge gudernes viljé og holder kamp, og jarlen råder siden for det gudebeskyttede land.*

Haldórr ókristni.

Islandsk skjald, 11. årh.

Eiríksflokkr *(o. 1010).*

1. Út bauð jǫfra hneitir
élmóðr af Svíþjóðu
(sunnr helt gramr til gunnar)
gunnbliks liði miklu;
hverr vildi þá (hildar)
hrægeitunga feitir
(már fekk) á sæ (sára
sylg) Eiríki fylgja.

2. Eyna fór ok einu
(unnviggs) konungr sunnan
(sverð rauð) mætr (at morði
meiðr) sjau tøgum skeiða,
þás húnlagar hreina
hafði jarl of krafða
(sætt gekk seggja ættar
sundr) Skǫnunga fundar.

3. Fjǫrð kom heldr í harðan,
hnitu reyr saman dreyra,
tungl skǫrusk þá tingla
tangar, Ormr enn langi,
þás borðmikinn Barða
brynflagðs reginn lagði
(jarl vann hjalms at holmi
hríð) við Fáfnis síðu.

[H.] 1. Jǫfra hneitir bauð gunnbliks élmóðr út liði miklu af Svíþjóðu; gramr helt sunnr til gunnar; hverr hrægeitunga feitir vildi þá fylgja Eiríki á sæ; hildar már fekk sára sylg = *Fyrsten, som overgår andre, samlede, begærlig efter kamp, en stor hær i Sverrig; fyrsten styrede sydpå til kamp; enhver kriger vilde da følge Erik på havet; ravnen fik sig blod at drikke.*

2. Mætr konungr Eyna fór sunnan sjau tøgum skeiða ok einu; — unnviggs meiðr rauð sverð at morði —, þás jarl Skǫnunga hafði of krafða lagar húnhreina fundar; sætt seggja ættar gekk sundr = *Önernes udmærkede konge (Ol. Tr.) kom sydfra med syvti krigsskibe og ét — krigeren rødfarvede sværdet i kampen —, da Skåningernes jarl havde samlet skibene til møde. Freden brødes mellem mændene.*

3. Ormr enn langi kom í heldr harðan fjǫrð — dreyra reyr hnitu saman; tungl tingla tangar skǫrusk þá —, þás brynflagðs reginn lagði borðmikinn Barða við síðu Fáfnis; jarl vann hjalms hríð at holmi = *Ormen den lange kom i en meget hård fjord (vanskelig stilling) — pilene stødte sammen; skjoldene brast da —, dengang krigeren lagde Barden med den vældige side til Ormens side. Jarlen havde en kamp ved holmen (Svolder).*

4. Gangr snarpra sverða gerðisk of Orm enn langa; drengir slitu frið, þars gollin spjǫr gullu lengi; kváðu sænska menn ok danska dolgs runna fylgja hǫnum framm sunnr at sennu fráns leggbita = *De skarpe sværd be-*

4. Gerðisk snarpra sverða,
slitu drengir frið, lengi
þars gollin spjǫr gullu,
gangr of Orm enn langa;
dolgs kvǫ́ðu framm fylgja
fráns leggbita hǫ́num
sœnska menn at sennu
sunnr ok danska runna.

5. Hykkat vægð at vígi,
vann drótt jǫfur sóttan,
(fjǫrð komt) jarl (at jǫrðu)
ógnharðan, sik spǫrðu,
þás (fjarðmývils) fœrðuð
folkharðr á trǫð Barða
(lítt vas Sifjar sóti
svangr) við Orm enn langa.

6. Hét á heiptar nýta
hugreifr (með Áleifi
aptr stǫkk þjóð of þoptur)
þengill sína drengi,
þás hafvita hǫfðu
hallendr of gram snjallan
(varð fyr Vinða myrði
vápnreið) lokit skeiðum.

7. Drógusk vítt at vígi
Vinða skeiðr ok ginðu
Þriðja hauðrs á þjóðir
þunn gǫlkn íarnmunnum;
gnýr varð á sæ sverða,
(sleit ǫrn gera beitu)
dýrr vá drengja stjóri,
drótt kom mǫrg á flótta.

8. Hjalmfaldinn bar hilmi
hrings at miklu þingi
(skeið glæstu þá þjóðir)
þangat Ormr enn langi,

---

gyndte deres gang omkring på Ormen den lange; mændene brød freden, hvor de guldprydede spyd gjaldede længe; man sagde, at svenske mænd og danske krigere fulgte tæt ved ham sydpå i den skarpe strid.

5. Hykkat jarl spǫrðu sik vægð at vígi; drótt vann sóttan ógnharðan jǫfur; — komt at fjǫrð-jǫrðu —, þás fœrðuð folkharðr Barða á trǫð við Orm enn langa; lítt vas fjarðmývils Sifjar sóti svangr = *Jeg tror ikke jarlen sparede sig ved eftergivenhed under kampen; hæren overvandt den kampraske konge — du fik fjordenes land (Norge) i besiddelse —, da du kamphård førte Barden mod Ormen den lange; ikke sultede ulven da.*

6. Hugreifr þengill hét á sína heiptar nýta drengi — þjóð stǫkk aptr of þoptur með Áleifi —, þás hafvita hallendr hǫfðu lokit skeiðum of snjallan gram; vápnreið varð fyr Vinða myrði = *Den gladsindede fyrste (Erik) opmuntrede sine kampdygtige mænd — krigerne sprang med Olav tilbage over rorbænkene —, da mændene havde indesluttet den modige konge med krigsskibene. Der opstod en kamp ved Vendernes drabsmand.*

7. Vinða skeiðr drógusk vítt at vígi ok þunn gǫlkn Þriðja hauðrs ginðu íarnmunnum á þjóðir; gnýr sverða varð á sæ; dýrr drengja stjóri vá — ǫrn sleit gera beitu — mǫrg drótt kom á flótta = *Vendernes skibe kom langvejs fra til kampen og de tynde økser gabede med deres jærnmunde mod mændene; der blev sværdgny på søen; den herlige hövding kæmpede — örnen sled i ulvenes føde — mange tog flugten.*

en sunnr at gný Gunnar
glaðr tók jarl við Naðri;
áðr varð egg at rjóða
ættgóðr Hemings bróðir.

Þórkell í Hraundal.

Islandsk bonde, 11. årh.

Lausavísa *(o. 1012—15).*

Lagðak orms at armi
arms góða mér tróðu
(goð brá Lofnar lifi
líns) andaða mína
— — — —
— — — — —
þó 's beiðǫndum bíða
bliks þungara miklu.

Þórgils Hǫlluson.

Islænder, d. o. 1020.

Lausavísa *(omkr. 1012).*

Sóttum heim at Helga,
hrafn létum ná svelga;
ruðum farrǫðuls eiki
þás fylgðum Þórleiki;
þría létum þar falla
þjóðnýta gǫrvalla
hjalms allkœna þolla;
þó teljum hefnt Bolla.

---

8. Ormr enn langi bar hjalmfaldinn hilmi þangat at miklu hrings þingi; þjóðir glæstu þá skeið; en jarl tók sunnr glaðr við Naðri at gný Gunnar; áðr varð ættgóðr bróðir Hemings at rjóða egg = *Ormen den lange førte den hjælmbedækkede konge did til den svære kamp; man havde udstyret det skib prægtig med mandskab; men jarlen modtog glad Ormen sønderpå efter slaget, men først havde Hemings ætgode broder (Erik) måttet kæmpe.*

[Þ.] Lagðak mína góða arms orms tróðu andaða mér at armi; goð brá lífi líns Lofnar — — — — þó 's beiðǫndum bliks — — at bíða miklu þungara = *Jeg lagde min gode hustru død i min arm; gud har gjort ende på hendes liv — — — for mændene (mig?) er der dog [ikke muligt?] at lide noget synderligt tungere [end at miste en så god hustru?].*

[Þ.] *Vi hjemsøgte Helge; vi lod ravnen få lig at sluge; vi rødfarvede sværdene, da vi fulgte Torleik; dér lod vi 3 alle særdeles dygtige mænd falde. Jeg mener at Bolle fuldkommen er hævnet.*

Þórmóðr Trefilsson.

Islandsk skjald, 11. årh.

Hrafnsmál *(omkr. 1012).*

1. Feldi folks valdi
fyrst ens gollbyrsta
velti valgaltar
Vígfús þanns hétu;
slíta þar síðan
sǫrum benskárar
brǿð af bǫð-Nirði,
Bjarnar arfnytja.

2. Fekk enn folkrakki
(framðisk ungr sigri)
Snorri sárorra
sverði gnógs verðar;
laust í lífs kǫstu,
Leifa má-reifir,
unda gjalfrs eldi,
þás Arnketil feldi.

3. Saddi svangreddir
sára dynbǫru
ǫrn á ulfs virði
í Alptafirði;
þar lét þá Snorri
þegna at hjǫrregni
fjǫrvi fimm numna;
svá skal fjandr hegna.

4. Meirr vá enn móðbarri
menn at hjǫrsennu
týnir tjǫr-reinar

---

1. Folks valdi feldi fyrst þanns hétu Vígfús velti ens gollbyrsta valgaltar; síðan slíta þar benskárar brǿð af sǫrum bǫð-Nirði, arfnytja Bjarnar = *Først fældede krigeren ham som man kaldte Vigfus med sværdet; der slider siden ravnene føde af den huggede kriger, Björns sön.*

2. Enn folkrakki Snorri fekk sárorra gnógs verðar sverði; framðisk ungr sigri; unda gjalfrs eldi laust í lífs kǫstu, þás Leifa má-reifir feldi Arnketil = *Den kampmodige Snorri gav ravnen rigelig føde med sværdet; som ung udmærkede han sig ved sejren; sværdet ramte hovedet, da krigeren fældede Arnkel.*

3. Sára dynbǫru svangreddir saddi ǫrn á ulfs virði í Alptafirði; þar lét Snorri þá fimm þegna numna fjǫrvi at hjǫrregni; svá skal hegna fjandr = *Krigeren mættede örnen med ulvens drik i Alptafjord; der berøvede Snorre dengang 5 mænd livet i kampen; således skal man tugte sine fjender.*

4. Meirr vá enn móðbarri týnir tjǫr-reinar tvá menn at hjǫrsennu fyr sunnan Ǫ́; síðan lǫgu sjau gumnar fjǫrnumnir á gífrs grand-nesi; slíks eru jarteinir = *Fremdeles dræbte den tapre mand to mænd i kampen syd for Å; siden lå syv mænd berøvede livet på Torsnæs; herom er der vidnesbyrd.*

tvá fyrir Ǫ́ sunnan;
lǫgu sjau síðan
(slíks eru jarteinir)
gífrs á grand-nesi
gumnar fjǫrnumnir.

5. Bǫð varð í Bitru,
brǿð hykk þar fengu
gørvi gnógs styrjar
gjóðum sigfljóða;
lǫgu lífs vanir
leiðendr hafreiðar
þrír fyr þrekstœri;
þar fekk hrafn væri.

Snorri Þórgrímsson goði.

Islandsk hövding, d. 1031.

Lausavísa *(kviðlingr; 1011).*

Vel kann Skapti skilja,
skaut Ásgrímr spjóti,
villat Hólmsteinn flœja,
vegr Þórketill nauðigr.

Þuríðr Óláfsdóttir pá.

Islænderinde, omkr. 1000.

Lausavísa *(1014).*

Brátt munu Barða frýja
beiðendr þrimu seiða,
Ullr munt ættar spillir
undlinns taliðr þinnar,
nema lýbrautar látir
láðs valdandi falda
(lýðr nemi ljóð sem kvǿðum)
lauðhyrs boða rauðu.

---

5. Bǫð varð í Bitru; hykk gørvi gnógs styrjar fengu þar gjóðum sigfljóða brǿð; þrír leiðendr hafreiðar lǫgu lífs vanir fyr þrekstœri; þar fekk hrafn væri = *Der blev kamp i Bitra; jeg ved, at den vældige kriger der gav ravnene føde; tre mænd lå der faldne for den kraftige mand; dér fik ravnen føde.*

[S.] *Skafte forstår sig udmærket godt på at skille folk ad; Asgrim skød et spyd; Holmsten vil ikke flygte; Torkel kæmper nødig.*

[Þ.] Brátt munu beiðendr þrimu seiða frýja Barða — Ullr undlinns, munt taliðr spillir ættar þinnar —, nema látir, valdandi láðs lýbrautar, lauðhyrs boða falda rauðu; lýðr nemi ljóð sem kvǿðum = *Snart vil krigerne göre Barde bebrejdelser — du vil blive regnet for en ødelægger af din slægt —, medmindre du, mand, lader mændene bide i græsset; folk (du) forstå mit digt, som jeg har sunget det.*

Gísli Þórgautsson.

Islænder, 11. årh.

Lausavísa.

Hér vildu mik (Hildar
hress vask) í stað þessum
fǫlu (fúra vélir
fjǫlrœkr) marar sœkja;
hitt segir Ullr, at allir,
oddgaldrs, mynit skaldi
hríðar Hlakkar glóða
herðendr trúir verða.

Þórbjǫrn Brúnason.

Islænder, 11. årh.

Lausavísur *(1014).*

1. Eigi mun, sús eigum,
auð-Vǫ́r at mik dauðan
(Fold vill mens í moldu
minn aldr) blǫ́u falda;
ann, en ekki vinna
auðs má brík at slíku
— þat 's óskapligt — eplis
ǫlselja mér Heljar.

2. Óþakkir kann ekkju
Áta mars, þótt gráti,
fákrennandi fannar
fagrstrykvins, mik kykvan,
þvít áms lituð ilja
ofnauð's es skal dauðan
hlýra hǫfgum skúrum
heiðingja mik leiða.

[G.] Hér vildu fǫlu marar sœkja mik í þessum stað; fjǫlrœkr Hildar fúra vélir vas hress; hitt segir oddgaldrs Ullr, at allir Hlakkar glóða hríðar herðendr mynit verða trúir skaldi = *Her på dette sted vilde ulve angribe mig; den med omhu virkende kriger (jeg) var (dog) vel til mode; det siger krigeren (jeg), at ikke alle krigere vil være tro (pålidelige) mod skjalden (mig).*

[Þ.] 1. Eigi mun auð-Vǫr, sús eigum, falda blǫu at mik dauðan; mens Fold vill minn aldr í moldu; ǫlselja ann mér Heljar eplis — þat 's óskapligt — en auðs brík má ekki vinna at slíku = *Ikke vil den kone, jeg har, dække sit hoved med sort töj, når jeg er død; hun ønsker mit liv i jorden (mig død); kvinden under mig døden — det er unaturligt —, men hun kan ikke göre derfor (det er skæbnens bestemmelse).*

2. Fákrennandi fagrstrykvins Áta mars fannar kann ekkju óþakkir, þótt gráti mik kykvan, þvít ofnauð 's lituð áms heiðingja ilja, es skal leiða mið dauðan hǫfgum hlýra skúrum = *Manden (jeg) ved kvinden (min kone) ingen tak, fordi hun græder over mig i live, ti det vil være en kval for ham, hvis hun begraver mig død med tunge tårer.*

3. Þat varð mér at enn mæri
(minn vandak brag) grandi
hjalm-Fenris brast holma
hvítvǫndr i tvau rítar,
þars á mætu móti,
mótruðr jǫru snótar,
heimþingaðar hanga
hnitu reyr saman dreyra.

4. Væri betr at bærak
benvǫnd í gný randa,
hleypir kjóls, ok heilan
haus ókostalausan,
sás, dalreyðar, dauða,
dýrreitar, skal veita,
hirði-Baldr, ok heldim
hann ófǫum manni.

Eiríkr viðsjá.

Islandsk skjald, 11. årh.

Lausavísur *(1014)*.

1. (Blóðs) hǫfum hlynr of heiði
hyrborðs farit norðan
(vér hyggjum nag nœra)
nítján saman rítar;
þó getum hins at, hríðar
hlunntams, mynim sunnan,
ǫrr (hyggr skald til skœru)
skæs, nǫkkuru færi.

2. Flykkjask frægir rekkar,
fúss es herr til snerru;
þjóð tekr hart á heiði
herkunn dragask sunnan;
fara biðr hvergi herja
harðráðs fyrir Barði
geira veggs frá glyggvi
gunn-nórunga sunnan.

---

3. Þat varð mér, at enn mæri hvítvǫndr rítar brast í tvau hjalmfenris holma grandi — vandak brag minn —, þars dreyra reyr hnitu saman á mætu móti hanga heimþingaðar, jǫru snótar mótruðr = *Det hændtes mig, at det herlige, blanke sværd brast itu i (ved) kampen — jeg digter mit vers med omhu —, der hvor sværdene stødte sammen i den ansete kamp, kriger.*

4. Væri betr, kjóls hleypir, at bærak ókostalausan benvǫnd í gný randa ok heilan haus, sás skal veita ófǫum manni dauða, dalreyðar dýrreitar hirði-Baldr, ok heldim hann = *Det var bedre, mand, om jeg bar den lydeløse klinge i kamp og mit hoved helt, den, som skal give mange døden, mand, og som jeg skulde holde i hånden.*

[E.] 1. Hǫfum farit norðan, rítar hyrborðs hlynr, of heiði nítján saman; vér hyggjum nœra blóðs nag; þó getum hins, ǫrr hlunntams hríðar skæs, at mynim nǫkkuru færi sunnan; skald hyggr til skœru = *Vi er draget nordfra, kriger, over heden nitten i alt; vi har i sinde at nære ravnen; dog formoder jeg, kriger, at vi vil blive endel færre sydfra igen; skjalden vænter kamp.*

2. Frægir rekkar flykkjask; herr es fúss til snerru; herkunn þjóð sunnan tekr dragask hart á heiði; harðráðr Barði biðr herja fara hvergi fyrir frá geira veggs glyggvi gunn-nórunga sunnan = *Omtalte mænd samler*

3. Fast hǫldum vér foldu,
framm þoki herr at snerru,
lǫtum randa vǫl reyndan
ryðjendr í ben snyðja;
skalk, þótt sagt sé sunnan
sverðél taki at herða
(rjóðum) hart, á heiði
(hjalmskíð) ýr stað bíða.

4. Hlotit hǫfum, rjóðr, af reiði
randir, þuðra branda,
(beruma vægð at vígi)
veggbergs, saman leggja;
mjǫk hefk heyrt at hjarta
hug þínum við brugðit,
nú skulum foldar fjǫtra
fúrleynir (þat reyna).

5. Lǫ́gu lundar frægir
lǫgðis seiðs á heiði,
lind sprakk í rym randa
rauð, ellifu dauðir;
hitt vas áðr, es auðar,
ógnar gims, í rimmu,
jókum sókn við sœki
sárþíslar, fekk Gísli.

6. Þrír hafa alls af óru
ormstalls liði fallit
(vér ruðum svell í sǫ́rum
sigborðs) viðir norðan,
en fúrþollar fellu
Fjǫlnis seiðs á heiði
(gerðisk grimt með fyrðum
gunnél) níu sunnan.

---

sig; mændene er kampbegærlige; de bekendte mænd sydfra iler stærkt over heden; den kraftige Barde beder sine mænd ingenlunde at vige for ikke at tage kampen op med krigerne sydfra.

3. Vér hǫldum fast foldu; herr þoki framm at snerru; lǫtum ryðjendr reyndan randa vǫl snyðja í ben; skalk bíða ýr stað á heiði, þótt sagt sé, at hart sverðél sunnan taki herða; rjóðum hjalmskíð = *Vi står fast på pletten; mændene træde frem til kamp; vi lader kraftige det prøvede sværd fare i sårene; jeg skal stå fast på heden, selv om det hedder, at der begynder en skarp kamp sydfra; jeg rødfarver sværdet.*

4. Hǫfum hlotit leggja saman randir af reiði, rjóðr veggbergs þuðra branda; beruma vægð at vígi; hefk heyrt hug þínum mjǫk við brugðit at hjarta, foldar fjǫtra fúrleynir; nú skulum reyna þat = *Det er blevet vort lod at kæmpe hidsig sammen, kriger; jeg kender ingen skånsel i kamp; jeg har hørt din hu i höj grad berömmet for mod, mand; nu skal vi prøve det.*

5. Ellifu frægir lǫgðis seiðs lundar lǫ́gu dauðir á heiði; rauð lind sprakk í randa rym; hitt vas áðr, es Gísli fekk auðar í rimmu; jókum sókn sárþíslar við sœki ógnar gims = *Elleve omtalte krigere lå døde på heden; det røde skjold brast i kampen; men det var sket för, at Gisle fik sit endeligt i en kamp; vi havde en kamp med krigeren.*

6. Alls hafa þrír ormstalls viðir norðan fallit af óru liði; vér ruðum sigborðs svell í sǫ́rum; en níu Fjǫlnis seiðs fúrþollar sunnan fellu á heiði; grimt gunnél gerðisk með fyrðum = *I det hele faldt tre mænd fra nordlandet på vor side; vi rødfarvede sværdene i sårene; men der faldt ni krigere sydfra på heden; der blev udkæmpet en hård kamp mellem mændene.*

7. Styrr lét snart ok Snorri
sverðþing háit verða,
þars geirviðir gerðu
Gíslungum hlut þungan;
enn varð eigi in minna
ættskarð, þats hjó Barði,
(fell geysla lið) Gisla
(gunn-nórunga sunnan).

Snæbjǫrn.

Islænder, 11. årh.

Lausavísur *(o. 1010—20).*

1. Hvatt kveða hrœra Grótta
hergrimmastan skerja
út fyr jarðar skauti
eylúðrs níu brúðir,
þær es, lungs, fyr lǫngu
líðmeldr, skipa hlíðar
baugskerðir rístr barði
ból, Amlóða mólu.

2. Stjórviðjar lætr styðja
stáls buðlunga máli
hlemmisverð við harðri
húflangan skæ dúfu.

---

7. Styrr lét ok Snorri snart sverðþing verða háit, þars geirviðir gerðu Gíslungum þungan hlut; enn varð eigi in minna ættskarð Gísla, þats Barði hjó; lið gunn-nórunga sunnan fell geysla = *Styrr og Snorre udførte (holdt) en hård kamp, hvor krigerne (de) voldte Gislungerne (Gisles slægt) et stort afbræk; dér blev atter et ikke mindre skår i Gisles slægt, som Barde huggede; i et stort antal faldt mændenes skare fra sydlandet.*

[S.] Kveða níu brúðir skerja hrœra hvatt hergrimmastan eylúðrs Grótta út fyr jarðar skauti, þær es fyr lǫngu mólu Amlóða meldrlíð; baugskerðir rístr lungs barði skipa hlíðar ból = *Man siger, at skærenes 9 brude (bølgerne) voldsomt bevæger det oprørte hav, udenfor jordens kant, grusomt mod mænd, de (bølger) som for længe siden malede på Amlodes kværn; manden plöjer med skibets stavn det bølgende hav.*

2. Buðlunga máli lætr húflangan stjórviðjar skæ styðja stáls hlemmisverð við harðri dúfu = *Kongens ven lader det langsidede skib støde til den hårde bølge med sin svære forstavns top.*

Þrándr í Gǫtu.

Færøsk høvding, 11. årh.

Kredda *(credo).*

Gangat ek einn út
— — — — — —
fjórir mér fylgja
fimm goðs englar,
berk bœn fyr mér,
bœn fyr Kristi;
syng ek salma sjau,
séi goð hluta minn.

Þórðr Kolbeinsson.

Islandsk skjald, 11. årh.

1. Belgskakadrápa *(1007).*

1. Jǫfrum varð, en urðu
allhvast Danir falla,
blóðhelsingja bræðir,
brœðr Sigurðar, œðri.

2. Meinrennir, brá (manna
margs fýsa skǫp), varga,
ljóða lítlu síðar
læ Hǫkonar ævi,
en til lands, þess 's lindar
láðstafr vegit hafði
hraustr, þás herr fór vestan,
hygg kómu son Tryggva.

3. Hafði sér við særi
(slíks vas vǫn at hǫnum)
auðs, an upp of kvæði,
Eiríkr í hug meira;

[Þr.] *Jeg går ikke ud alene — — — uden at der følger mig fire, fem guds engle; jeg fremfører en bön for mig, en bön for Kristus; jeg synger syv salmer; sörge gud for mit vel.*

[Þ.] 1, 1. Blóðhelsingja bræðir varð œðrí jǫfrum, en Danir urðu falla allhvast brœðr Sigurðar = *Krigeren overvandt fyrsterne og Danerne måtte hurtig bukke under for Sigurds broder.*

2. Varga meinrennir, lítlu síðar brá læ ljóða ævi Hǫkonar; skǫp manna fýsa margs; en hygg son Tryggva kómu, þás herr fór vestan, til lands þess 's hraustr lindar láðstafr hafði vegit = *Kriger, kort efter gjorde mændenes svig ende på Hakons liv; menneskenes skæbne volder meget; jeg ved, at Tryggves sön, da hæren (hans hær) kom vestfra, kom til det land, som den tapre kriger havde tilkæmpet sig.*

3. Eiríkr hafði meira í hug sér við auðs særi, an of kvæði upp; slíks vas vǫn at hǫnum; þrœnzkr jarl sótti reiðr sœnskan konung at rǫðum; þrályndi gafsk Þrœndum; engi manna rann því = *Erik nærede större planer overfor manden (Olaf) end han åbenbarede; det kunde man vænte af*

sótti reiðr at rǫðum
(rann engi því manna),
þrályndi gafsk Þrœndum,
þrœnzkr jarl konung sœnskan.

2. Gunnlaugsdrápa ormstungu *(omkr. 1009).*

Hlóð, áðr Hrafni næði
hugreifum, Áleifi,
Gǫndlar þeys, ok Grími
Gunnlaugr með hjǫr þunnum,
hann varð hvatra manna
hugmóðr (drifinn blóði
Ullr réð ýta falli
unnviggs) bani þriggja.

3. Eiríksdrápa *(1014).*

1. Ok sannliga sunnan
(sǫ́usk vítt búendr ítrir
stríð) of stála meiða
stórhersǫgur fóru;
súðlǫngum frá Sveiða
sunnr af dregnum hlunni
vangs á vatn of þrungit
viggmeiðr Dana skeiðum.

2. Mjǫk lét margar snekkjur
(mœrðar ǫrr) sem knǫrru
(óðr vex skalds) ok skeiðar
skjaldhlynr á brim dynja,
þás ólítill útan
oddherðir fór gerða
(mǫrg vas lind fyr landi)
lǫnd síns fǫður rǫndu.

---

ham; den trönderske jarl besøgte i sin vrede den svenske konge for at rådspörge ham; Trönderne var trodsige; det kunde ingen forhindre.

2. Gunnlaugr hlóð Áleifi ok Grími með þunnum hjǫr, áðr næði Hrafni, Gǫndlar þeys hugreifum; hann varð hugmóðr bani þriggja hvatra manna; Ullr unnviggs réð, blóði drifinn, falli ýta = *Gunnløg nedlagde Olav og Grim med det skarpe sværd, för han nåde (at fælde) den kampglade Ravn; han blev, ophidset af kampmod, 3 tapre mænds banemand; krigeren, selv blodbestænkt (såret), fældede mændene.*

3, 1. Ok sannliga fóru stórhersǫgur sunnan of stála meiða; ítrir búendr sǫ́usk vítt stríð; Sveiða vangs viggmeiðr frá súðlǫngum skeiðum Dana of þrungit á vatn sunnr af dregnum hlunni = *Og der kom sydfra sande efterretninger om krigernes hærfærd; de gæve bønder frygtede store ulykker; krigeren erfarede, at Danernes lange krigsskibe var sydpå blevne trukne ud i søen af de slidte skibsruller.*

2. Skjaldhlynr lét mjǫk margar snekkjur ok skeiðar sem knǫrru dynja á brim, — mœrðar ǫrr óðr skalds vex —, þás ólítill oddherðir fór gerða útan rǫndu lǫnd fǫður síns; mǫrg lind vas fyr landi = *Krigeren lod en stor mængde snekker og „skeder“ så vel som knarrer fare susende ud på havet — skjaldens digt, rigt på lov, tiltager —, da den vældige kriger gav sig i lag med at omgive sin faders lande med skjolde; der var mangt et spyd (til værn) ved landets kyst.*

3. Setti jarl, sás atti,
ógnfróðr, á lǫg stóði
hrefnis, hǫ́va stafna
hóts Sigvalda at móti;
margr skalf hlumr, en hvergi
huggendr bana uggðu,
þeirs gǫ́tu sæ slíta,
sárgamms, blǫðum ára.

4. En í gǫgn at gunni
glæheim skriðu mævar,
rendi langt með landi
leiðangr, Dana skeiðar,
þær es jarl und ǫ́rum
œrins golls á Mœri
(barms rak vigg und vǫrmum
valkesti) hrauð flestar.

5. Þar vas hjalmaðs herjar
Hropts við dreyrgar toptir
— — — — — —
— — — — — —
orð fekk gótt, es gerði
grams vǫrn blǫ́um hjǫrvi,
(hǫll bilar hára fjalla)
Hyrningr (áðr þat fyrnisk).

6. Veitk, fyr Erling útan,
ár at hersar vǫ́ru
(lofak fasta Tý) flestir
(farlands) vinir jarla,
en ept víg frá Veigu
(velk orð) und gram norðan
land eða lengra stundu
lagðisk suðr til Agða.

---

3. Ógnfróðr jarl, sás atti hrefnis stóði á lǫg, setti hóts hǫ́va stafna at móti Sigvalda; margr hlumr skalf, en huggendr sárgamms, þeirs gǫ́tu slíta sæ ára blǫðum, uggðu hvergi bana = *Den kampkyndige jarl, som drev skibene ud på søen, rejste sine meget höje stavne imod Sigvalde; mangt et årehåndtag rystede, men krigerne, som furede søen med årebladene, frygtede slet ikke døden.*

4. En mævar Dana skeiðar skriðu glæheim í gǫgn at gunni — leiðangr rendi langt með landi —, þær es jarl hrauð flestar und ǫ́rum œrins golls á Mœri; barms vigg rak und vǫrmum valkesti = *Men Danernes slanke skibe skred over havet imod (fyrsten) til kamp — ledingshæren løb lang vej langs landet —, hvoraf jarlen ryddede de fleste under mændene på Möre; skibene drev omkring med de varme ligdynger.*

5. Þar vas — — — hjalmaðs herjar við dreyrgar Hropts toptir; Hyrningr fekk gótt orð, es gerði grams vǫrn blǫ́um hjǫrvi; hǫll hára fjalla bilar, áðr þat fyrnisk = *Der var den hjælmede hærs — — mod de blodige skjolde; Hyrning skaffede sig godt ry, da han forsvarede kongen med sit brune sværd; himlen brister, för det går i glemme.*

6. Veitk, at fyr útan Erling vǫ́ru flestir hersar vinir jarla ár; lofak farlands fasta Tý; en ept víg lagðisk land und gram norðan frá Veigu suðr til Agða eða stundu lengra; velk orð = *Jeg ved, at de fleste herser med undtagelse af Erling tidlig blev jarlernes venner; jeg roser den guldrige; men efter kampen underkastede hele landet sig fyrsten nord fra Veiga syd på til Agde eller betydelig længere. Jeg vælger mine ord.*

7. Allvalds nutu aldir,
una líkar vel slíku;
skyldr lézk hendi at halda
hann of Nóregs mǫnnum;
en Sveinn konungr sunnan
sagðr es dauðr, en auðir
(fátt bilar flestra ýta
fár) hans býir vǫru.

8. Enn hefsk leyfð, þars, lofða,
lofkenda frák sendu
at hjalmsǫmum, hilmi,
hjarls drótna boð jarli,
at skyldligast skyldi
(skilk, hvat gramr lézk vilja)
endr til ásta fundar
Eiríkr koma þeira.

9. Ítr þrifusk jǫfra hleyti
eggveðrs í fǫr seggja
(skeið helt mǫrg i móðu
mislǫng) sem ek vissa;
bládýrum helt bǫru
brands svá náar landi
Ullr, at enska vǫllu,
áttstórr, séa knátti.

10. Enn at eyrar grunni
endr, skjǫldungr, of rendi
sás kjǫlslóðir kníði,
Knútr langskipum útan;
varð, þars vildu dýrum
varrláðs koma báðir,
hjalmaðs jarls ok hilmis
hœgr fundr á því dœgri.

---

7. Aldir nutu allvalds; vel líkar una slíku; hann lézk skyldr at halda hendi of Nóregs mǫnnum; en Sveinn konungr es sagðr dauðr sunnan, en hans býir vǫru auðir; fár flestra ýta bilar fátt = *Mændene nød meget godt af fyrsten; man holder af at leve under slige vilkår; han ansă det for sin pligt at holde sin hånd over Norges mænd; men kong Svens død er nu meldt sydfra; hans byer var som tomme; kun lidt udebliver af de flestes vanskæbne.*

8. Enn hefsk leyfð lofða hilmi, þars frák lofkenda hjarls drótna sendu boð at hjalmsǫmum jarli, at Eiríkr skyldi koma skyldligast endr til ásta fundar þeira; skilk, hvat gramr lézk vilja = *Endnu begyndes en lovprisning af mændenes fyrste, hvor jeg hørte, at den berömte konge (Knud) sendte bud efter den hjælmprydede jarl, (nemlig) at Erik skulde ifølge sin pligt komme til et vennemøde med ham igen; jeg forstår, hvad der var kongens vilje (hensigt).*

9. Ítr hleyti jǫfra þrifusk í eggveðrs fǫr seggja, sem ek vissa; mǫrg mislǫng skeið helt í móðu; áttstórr brands Ullr helt bǫru bládýrum svá náar landi, at knátti séa enska vǫllu = *Det udmærkede svogerskab mellem fyrsterne trivedes på mændenes krigstog, som jeg har erfaret; mange skibe af forskellig störrelse styrede op i elven; den ætstore kriger sejlede med skibene så nær ved land, at man kunde se de angliske sletter.*

10. Enn of rendi Knútr, sá skjǫldungr, es kníði kjǫlslóðir, endr langskipum útan at eyrar grunni; fundr hjalmaðs jarls ok hilmis varð hœgr á því dœgri, þars báðir vildu koma varrláðs dýrum = *Fremdeles lod Knut, den fyrste som furede bølgerne, fordums sine langskibe sejle udefra til øregrunden (kysten); den hjælmede jarls og fyrstens møde skete med lethed den dag, hvor det var bægges hensigt at lande med deres skibe.*

11. Gollkennir lét gunni
(grœðis hests) fyr vestan
(Þundr vá leyfðr til landa)
Lundún saman bundit;
fekk regnþorinn Rǫkkva
rann, of þingamǫnnum,
ýglig hǫgg, þars eggjar
Ulfkell, bláar skulfu.

12. Hvatr vann Freyr á flotna
folkstafns, sás gaf hrafni
sollit hold né sjaldan,
sverðs eggja spor leggja;
snjallr lét opt ok olli
Eiríkr bana þeira
(rauð Hringmaraheiði
herr) Engla lið þverra.

13. Gengu upp, þeirs Englum,
ár hrafn gefendr, vǫ́ru
langa stund, á landi,
leiðir, upp frá skeiðum,
en í gǫgn, þeirs gǿðu,
glaum skers, bœi verja,
galt hilmis lið hjalta,
herferð búendr gerðu.

14. Óð, en œrnu náði
íms sveit freka hveiti,
(gera ǫlðra naut gylðir)
gjalpar stóð í blóði.

---

11. Gollkennir lét bundit saman gunni fyr vestan Lundún; leyfðr Þundr grœðis hests vá til landa; Rǫkkva rann-regnþorinn Ulfkell fekk ýglig hǫgg, þars bláar eggjar skulfu of þingamǫnnum = *Guldkenderen lod kampen komme i stand vest for London; den lovpriste kriger vandt lande ved kamp; den kampdjærve Ulvkel fik frygtelige hug, hvor de mørke ægge bævede over tingamændene.*

12. Hvatr folkstafns Freyr, sás né sjaldan gaf hrafni sollit hold, vann leggja sverðs eggja spor á flotna; snjallr Eiríkr lét opt Engla lið þverra ok olli bana þeira; herr rauð Hringmaraheiði = *Den raske kriger, som hyppig gav ravnen opsvulmede lig, mærkede mændene med sværdsæggenes spor; den modige Erik lod ofte Anglernes skare forminskes og voldte deres død; hæren rødfarvede Ringmareheden*

13. Hrafn-ár-gefendr, þeirs vǫ́ru Englum leiðir langa stund, gengu upp á landi upp frá skeiðum, en búendr, þeirs gǿðu verja bœi, gerðu herferð í gǫgn; lið hilmis galt glaum hjalta skers = *De ravnefødere, som i lange tider var Anglerne forhadte, gik frem oppe i land op fra skibene, men bønderne, som tænkte på at forsvare deres byer, gjorde hærtog imod dem; kongens (fyrstens) følge kæmpede.*

14. Gjalpar stóð óð í blóði, en íms sveit náði œrnu freka hveiti, gylðir naut gera ǫlðra = *Ulvene vadede i blod og fik lig i mængde at æde; ulven nød blodet.*

4. Lausavísur.

1 *(1019-20)*. Út skalt ganga —
illr þykki mér
gleymr þinn vesa
við griðkonur;
sitr þú á ǫptnum,
es inn komum,
jafnauðigr mér —
út skalt ganga.

2. Muna mun Bjǫrn, at Birni
bauga Grund ór mundum,
snót en snerriláta,
slapp Hitdœlakappa;
skapat vas mér, en mjórar
munat þrjótr konu njóta,
(ráð es slíkt til snúðar)
sveigar þǫll at eiga.

3. Sextán vas hugr hjóna,
hverr lifði sér (þverri
raus) einn (óru húsi),
auð-Hlín, at mun sínum,
áðr garðvita gerði
grundar einn fyr stundu
stríðir stǫkk í búðum
stórgeðr liði óru.

4. Út skalt ganga —
oss selduð mjǫl
rautt áliti,
rug sagðir þú;
en þás virðar
vatni blendu,
vas aska ein —
út skalt ganga.

4, 1. *Ud skal du gå — ilde synes jeg om dit kommers med tjænestepigerne; du sidder om aftenen, når jeg kommer ind, som om du var ligestillet med mig — ud skal du gå.*

2. Bjǫrn mun muna, at bauga Grund, en snerriláta snót, slapp ór mundum Birni Hitdœlakappa; mér vas skapat, at eiga sveigar þǫll, en þrjótr munat njóta mjórar konu; slíkt ráð es til snúðar = *Björn husker nok, at hun, den rasksindede kvinde, gled ud af Björn Hitdølekæmpens hænder; mig var det bestemt, at jeg skulde ægte hende, men den halsstarrige tølper skal aldrig besidde kvinden; en slig bestemmelse var heldig.*

3. Hugr sextán hjóna vas einn, auð-Hlín, — þverri raus óru húsi — hverr lifði sér at mun sínum —, áðr einn stórgeðr grundar garðvita stríðir gerði fyr stundu liði óru stǫkk í búðum = *Sejsten familjemedlemmers sind var endrægtig, kvinde — bort med al den snak fra gården —, enhver levede rolig for sig —, indtil én mand overmodig for nogen tid siden bragte strid og tvist i vor skare her på gården.*

4. *Ud skal du gå — du solgte mig mel, rødt af udseende; det kaldte du rug; men da man blandede det med vand, var det ikke andet end aske — ud skal du gå.*

5. Hvat skyldir þú heimaríkr halda at slíku enn ár á mínu sári; orkn hǫfumk of skemðan; þat mun sorg seimþollr; þú greipt, remmitungls rand-

5 *(1020).* Hvat skyldir þú halda
heimaríkr at slíku
enn (hǫfumk orkn of skemðan)
ár á mínu sári?
þat mun sorg, und saurgum,
seimþollr, hala kollu
remmitungls at rǫngum
randalfr greipt þú kalfi.

6 *(c. 1022).* Hvestum tolf, en tvistir
társ, mær, gefendr vǫru
Leifa vegs, í Laufa
laungǫgl Beruhrauni;
ofláta sák ítran,
áðr sték fljótt á grjóti,
(hafa vildu þá hǫlðar
herðimann) í gerðum.

7. Þorns veitk at berr Birni
Baldr rógs sǫgu skjaldar
(neytr þykkisk sá nýtir
naðrbings) an mér aðra,
þvít enn (þœtti betri
þǫgn élviðum Hǫgna)
nú 's eldskerðir orðinn
eggleiks bani tveggja.

8 *(1024).* Bjǫrn tekr brátt es mornar,
bráðr við illu ráði;
grǫnum es vanr at grípa
glópr við hverju hrópi;
ok hvikmála hœlir
hveimleiðr með stjǫl breiðan,
sanni firðr ok svinnu,
siti hann vesalstr manna.

---

alfr, at rǫngum kalfi und saurgum kollu hala = *Hvad skulde du behøve, mægtig i hjemmet, under sådanne forhold endnu stadig at snakke om mit sår?; en sælhund har bidt mig [det er sandt]; det er kedeligt, mand, men du, kraftige kriger, tog fat i kalvens vrange del (ende) under koens smudsige hale.*

6. Hvestum tolf Laufa társ laungǫgl í Beruhrauni, mær, en Leifa vegs gefendr vǫru tvistir; sák ofláta ítran í gerðum — sték áðr fljótt á grjóti; þá vildu hǫlðar hafa herðimann = *Vi tolv hvæssede pilene i Beruhraun, kvinde, men mændene var tvedelte (nedslåede?; opfattelsen af dette halvvers er usikker); jeg så den overmodige stolt i rustningen; för var jeg hurtig gået over hraun'et; da vilde mændene (vi) fange den kraftige mand.*

7. Veitk, at skjaldar rógs þorns Baldr berr Birni aðra sǫgu an mér —, sá nýtir naðrbings þykkisk neytr —, þvít nú 's eggleiks eldskerðir enn orðinn bani tveggja; þǫgn þœtti betri Hǫgna élviðum = *Jeg ved, at krigeren fortæller om Björn ganske anderledes (rosende) end om mig; den mand anser sig for dygtig, — ti nu er krigeren atter bleven to mænds bane; mændene (jeg) vilde synes bedre om, at man tav.*

8. Bjǫrn tekr bráðr við illu ráði brátt es mornar; glópr es vanr at grípa grǫnum við hverju hrópi; ok hveimleiðr hvikmála hœlir með breiðan stjǫl, firðr sanni ok svinnu, siti hann vesalstr manna = *Björn begynder ilter såsnart det dages sin slette id; den tåbe plejer at åbne munden for ethvert skældsord, og den af alle forhadte lögnesmed med den brede bag, berøvet al billighed og klogskab — gid han altid må være den elendigste af alle.*

9. Ǫllungis biðk allar,
atgeirs, ok skeið þeira,
(rétt skilk) rammar véttir,
ruðr óps, þærs hlýrn skópu,
at, stríðbendi, standi,
stálgaldrs en ek valda,
blóðugr ǫrn of Birni
bráðgjarn hǫfuðsvǫrðum.

10. Lóskat, — snarr, at snerru
segg þann bitu eggjar,
hinn 's, fyr heiði sunnan,
hugprýði mér frýði, —
at, morðvanðan, myndak
(meins hlutum rán af beini),
bitu þann fyr sǫk sanna
sverð, hans bani verða.

11. Hvert stefnið ér hrafnar
hart með flokk enn svarta?
Farið ljóst matar leita
landnorðr frá Klifsandi;
þar liggr Bjǫrn, en Birni
blóðgǫgl of skǫr stóðu,
(þollr hné hjalms), á hjalla
Hvítings ofar litlu.

12. Móðr verðk mitt hross leiða,
mjúk verðra fǫr sjúkrar,
(reið esa fljót) und Fríði
fjargvefjar dag margan;
þvít (hjǫrborgar) hvergi
Hlǫkk unði sér dǫkkvar
(mikit stríð vas þat -Móða
merki-) skins fyr verkjum.

---

9. Ǫllungis biðk allar rammar véttir, þærs skópu hlýrn ok skeið þeira, atgeirs óps ruðr — skilk rétt —, at blóðugr ǫrn standi bráðgjarn of hǫfuðsvǫrðum Birni, en ek valda stálgaldrs stríðbendi = *Indtrængende beder jeg til alle stærke magter, som skabte himmellegemerne og deres bane, kriger — det er ret, hvad jeg udtaler —, at en blodig örn må byttelysten stå over Björns hoved og at jeg må volde krigeren det.*

10. Lóskat — eggjar bitu þann segg at snerru fyr sunnan heiði, hinn 's snarr frýði mér hugprýði —, at myndak verða bani hans; sverð bitu þann morðvanðan fyr sanna sǫk; hlutum rán af meins beini = *Det glippede ikke — æggene bed den mand i kampen syd for heden, som rask nok frakendte mig mod —, at jeg skulde blive hans banemand; sværdene bed ham, vant til drab, med fuld ret; den ménfulde mand havde ranet mig.*

11. Hvert stefnið ér hrafnar hart með enn svarta flokk? Farið ljóst leita matar landnorðr frá Klifsandi; þar lítlu ofar á Hvítingshjalla liggr Bjǫrn, en blóðgǫgl stóðu of skǫr Birni; hjalms þollr hné = *Hvor stævner i hen ravne med eders sorte skare? Klarligen flyver I for at søge føde nordøst for Klevsand; dér ligger Björn noget höjere oppe på Hvítingshjalle, og ravne stod allerede på Björns hoved; krigeren segnede.*

12. Verðk móðr leiða hross mitt und fjargvefjar Fríði margan dag; fǫr sjúkrar verðra mjúk — reið esa fljót — þvít dǫkkvar skins Hlǫkk unði sér hvergi fyr verkjum; þat vas mikit stríð merki-Móða hjǫrborgar = *Jeg bliver træt af at føre min hest under min kone dag efter dag; den syges ridt — det er ikke hurtigt — bliver heller ikke blødt, ti hun holdt ingensteder ud for smerter; det var krigeren (mig) en stor kummer.*

Ólåfr Haraldsson enn helgi.

Norsk konge 1015—30.

Lausavísur.

1 *(1006; sml. Haldórr Rannveigarson).*
Fyll horn kona —
fell af hesti
Rannveigar sonr,
þars riðu drengir;
kunnut Sygnir
á sǫðuldýrum
fullvel fara —
fœr mér ok þér.

2 *(1010).* Þóttut mér, es þáttak,
Þorkels liðar dvelja
(sǫ́usk eigi þeir sverða
sǫng) i folk at ganga,
áðr an hjǫrs á heiði
hríð víkingar kníðu,
vér hlutum vápna skúrir,
(varð fylkt liði) harða.

3 *(1010).* Einráðit lét áðan
Ulfkell, þars spjǫr skulfu,
hǫrð óx hildar garða
hríð, víkinga at bíða,
ok sliðrhugaðr síðan
sátt (á oss) hvé mátti
byggs við bitran skeggja
brunns (tveir hugir runnu).

4 *(o. 1010).* Bǫl 's þats lind í landi
landrifs fyr ver handan,
golli merkð, við Galla

---

1. *Fyld hornet, kvinde — Rannveigs sön faldt af hesten, hvor svendene red; Sogningerne forstår nok ikke at ride så særdeles godt — bring det mig og dig.*

2. Þorkels liðar þóttut mér dvelja at ganga i folk, es þáttak — þeir sǫ́usk eigi sverða sǫng —, áðr an víkingar kníðu harða hjǫrs hríð á heiði; vér hlutum vápna skúrir; liði varð fylkt = *Torkels krigere syntes mig ikke, efter hvad jeg så, at nøle med at gå i kampen — de var ikke bange for den —, för (da) vikingerne havde en hård kamp på heden; vi fik kampen at føle; mandskabet havde fylket sig.*

3. Ulfkell lét áðan einráðit, at bíða víkinga; hǫrð hríð hildar garða óx, þars spjǫr skulfu; ok sátt síðan, hvé slíðrhugaðr mátti við bitran brunns byggs skeggja; tveir hugir runnu á oss = *Ulfkel bestemte för at oppebie vikingerne; der opstod en hård kamp hvor spærene rystede; og siden så du, hvad han med det frygtelige mod formåede overfor den tapre øbo; vi blev tvivlrådige.*

4. Bǫl 's þats grjótǫlnis landrifs lind, merkð golli, skal fǫlna í landi fyr handan ver við Galla; þann við myndak vilja standa algrœnan, meðan lifðak; valklifs bands bjǫrk erumk alin at bǫlvi = *Det er en ulykke, at den*

grjótǫlnis skal fǫlna;
þann myndak við vilja
(valklifs) meðan lifðak,
(alin erumk bjǫrk at bǫlvi
bands) algrœnan standa.

5 *(o. 1010).* Þollr mun glaums
of grímu
gjarn síðarla arna
randar skóð at rjóða
rœðinn, sás mey fœðir;
berr eigi sá sveigir
sára lauk í ári,
hinns Grjótvarar gætir,
gunnborðs, fyr Stað norðan.

6 *(o. 1025).* Segið þat Karla
es komið þangat,
nýtum þegni
fyr norðan haf,
at fleira skal
í fǫrum vinna
an hylda hval
hvǫssum knífi.

7. Vandfœrra es várrar
varbliks fyr Stað miklu
(þreyk of aldr) til eyjar
aurborðs an vas forðum;
nú 's fyr hǫfn, þás hafna
hlyn sævar mák æva,
gný-hvítinga, grjóti,
geirþorps boði, orpit.

8. Nær 's sem upp ór eisu,
innar lítk til kvinna,
snót hver svá mjǫk láti
seg mér, loga bregði;
mik hefr máli sykvinn
mest á skǫmmu fresti

guldprydede kvinde skal blive gusten i samliv med Galle i landet hinsides havet: hun vilde jeg skulde blomstre helt sålænge jeg levede; hun er født mig til (elskovs)kummer.

5. Rœðinn þollr randar glaums, sás fœðir mey, mun síðarla of grímu gjarn arna at rjóða skóð; sá sveigir gunnborðs berr eigi sára lauk í ári, hinns gætir Grjótvarar fyr norðan Stað = *Den snaksomme kriger, der føder kvinden, vil sent være villig til om natten at give sig af med at rødfarve våbnene; den kriger, som besidder Steinvör nord for Stad, bærer ikke sværd så tidlig om morgenen.*

6. *Fortæl det til Karle, når I kommer did, den brave mand nord for havet, at andet og mere kan man bestille undervejs end at flænse en hval med skarpen kniv.*

7. Miklu vandfœrra es fyr Stað til várrar aurborðs varbliks eyjar — þreyk of aldr — an vas forðum; nú 's grjóti orpit fyr hǫfn, þás mák æva hafna sævar hlyn; geirþorps hvítinga gný-boði = *Meget vanskeligere er det nu at rejse forbi Stad til vor kvinde — altid savner jeg hende — end för; nu er den havn spærret med sten, så at jeg aldrig dér kan lande med mit skib, kriger.*

8. Nær 's sem loga bregði upp ór eisu; lítk innar til kvinna; seg mér, hver snót láti svá mjǫk; mik hefr Gramr ok brattir hamrar sykvinn máli mest á skǫmmu fresti; ek gekk of golf at drekka = *Det er omtrent som en flamme stod op af et ildhav; jeg ser længere ind, hvor kvinderne*

(gekk ek of golf at drekka)
Gramr ok brattir hamrar.

9 *(1028).* Lítt mun halr enn hvíti,
hrafn etr af ná getnum
(vér unnum gný Gunnar)
glaðr í nótt á Jaðri;
svá hefr ǫllungis illa,
ek gekk reiðr of skeiðar
(jǫrð veldr manna morði)
mitt rán getit hǫnum.
[eller f. l. 5-8: umstilli hefr illa
(ættgóðr) ok rof sætta
(Erlingr beið til árla
andrán) getit hǫnum.]

10 *(1029).* Fagr, stóðk, meðan bar brúði
blakkr, ok sák á sprakka
(oss lét ynðis missa
augfǫgr kona) á haugi;
keyrði Gefn ór garði
góðlǫt vala slóðar
eyk, en ein glǫp sœkir
jarl hvern, kona snarlig.

11 *(1029).* Ár stóð eik en dýra,
jarladóms, með blómi
harðla grœn, sem hirðar,
hvert misseri, vissu;
nú hefr (bekkjar) tré bliknat
brátt (Mardallar gráti
lind hefr) laufi (bundit
línu-jǫrð) í Gǫrðum.

---

er; sig mig, hvilken kvinde opfører sig så stolt; Ingeborg har mest i en kort tid berøvet mig mælet; jeg gik over gulvet for at drikke.

9. Lítt mun enn hvíti halr glaðr í nótt á Jaðri; hrafn etr af getnum ná; vér unnum gný Gunnar; svá hefr mitt rán getit hǫnum ǫllungis illa; jǫrð veldr morði manna; ek gekk reiðr of skeiðar [*eller:* umstilli ok rof sætta hefr getit hǫnum illa; ættgóðr Erlingr beið andrán til árla] = *Ikke vil den hvide mand på Jæderen være glad i nat; ravnen æder af det den givne lig; vi har haft en kamp; således er plyndringen af mig blevet hans ulykke; landet volder mænds fald; jeg gik kampophidset om på skibene [eller: hans planer og forligs (freds)brud er blevet hans ulykke; den ætgode Erling er død for tidlig].*

10. Stóðk á haugi ok sák á sprakka, meðan fagr blakkr bar brúði; augfǫgr kona lét oss missa ynðis; góðlǫt vala slóðar Gefn, snarlig kona, keyrði eyk ór garði, en ein glǫp sœkir hvern jarl = *Jeg stod på höjen og så på kvinden, da hun blev båren af den smukke hest*; *kvinden med de smukke öjne berøvede mig min fryd; den venlige, raske kvinde drev sin hest fra gårde*; *enhver mand hjemsøges af ét fejltrin.*

11. Ár stóð en dýra eik hvert misseri harðla grœn með blómi, sem hirðar jarladóms vissu; nú hefr tré bliknat brátt laufi í Gǫrðum; bekkjar lind hefr bundit línu-jǫrð Mardallar gráti = *För stod det herlige træ hvert år (vinter) friskgrönt med blomster, således som jarledömmets besiddere vidste; nu er træets løv hurtig blegnet i Garderige; kvinden har bundet et guldbånd om sit hoved.*

Sigvatr Þórðarson.

Islandsk skjald, o. 995—o. 1045

1. Víkingarvísur *(1014—15).*

1. Langr bar út enn unga
jǫfra kund at sundi
(þjóð uggði sér síðan)
sæmeiðr (konungs reiði);
kank til margs, en, manna
minni, fyrsta sinni
hann rauð œstr fyr austan
ulfs fót við sker Sóta.

2. Þar vas enn, es ǫnnur
Áleifr (né svik fǫlusk)
odda þing í eyddri
Eysýslu gekk heyja;
sitt ǿttu fjǫr fótum
(fár beið ór stað sára)
enn, þeirs undan runnu,
allvaldr, búendr gjalda.

3. Hríð varð stáls í stríðri
strǫng Herdala gǫngu
Finnlendinga at fundi
fylkis niðs en þriðja;
en austr við lǫ́ leysti
leið víkinga skeiðar;
Bálagarðs at barði
brimskíðum lá síða.

1, 1. Langr sæmeiðr bar enn unga jǫfra kund út at sundi; þjóð uggði sér síðan reiði konungs; kank minni manna til margs; en hann rauð œstr fyrsta sinni ulfs fót fyr austan við Sótasker = *Det lange skib førte den unge kongeætling ud ad sundet (over havet); folk fik siden grund til at frygte fyrstens kampmod; jeg kender folks erindring om meget, men første gang rødfarvede han opflammet ulvens fod østerpå ved Soteskærene.*

2. Þar vas enn, es Áleifr gekk heyja ǫnnur oddaþing í eyddri Eysýslu; né svik fǫlusk; enn ǿttu búendr, þeirs runnu undan, gjalda fótum fjǫr sitt, allvaldr; fár beið sára ór stað = *Det kom endnu dertil, at Olaf havde den anden kamp i det hærjede Øsel, men svigen kunde ikke skjules; endnu engang havde bønderne, som flygtede, deres ben deres liv at takke, konge; få væntede på sårene på stedet.*

3. En þriðja strǫng stáls hríð fylkis niðs varð í stríðri Herdala gǫngu at fundi Finnlendinga, en lǫ́ leysti skeiðar víkinga við austrleið; Bálagarðs síða lá at barði brimskíðum = *Kongesönnens tredje stærke kamp fandt sted på den möjefulde gang til Herdale ved mødet med Finlænderne; men bølgen løste [siden] vikingernes skibe fra østerkysten; Bålagårds side vendte mod skibenes side.*

4. Enn kvǫ́ðu gram valda fjórða sinni upphǫfum Gunnar galdrs — frák dýrð vinnask þeims varðisk vel —, þás ólítill friðr gekk sundr í miðli

4. Enn kvǫðu gram Gunnar
galdrs upphǫfum valda
(dýrð frák þeims vel varðisk
vinnask) fjórða sinni,
þás ólitill úti
jǫfra liðs í miðli
friðr gekk sundr í slíðri
Suðrvík, Dǫnum kuðri.

5. Víg vant, hlenna hneigir,
hjǫlmum grimt et fimta
(þolðu hlýr fyr hári
hríð Kinnlimasíðu),
þás við rausn at ræsis
reið herr ofan skeiðum,
en í gǫgn at gunni
gekk hilmis lið rekkum.

6. Rétt 's, at sókn vas en sétta
(snarr þengill bauð Englum
at) þars Áleifr sótti
(Yggs) Lundúna bryggjur;
sverð bitu vǫlsk, en vǫrðu
víkingar þar díki,
átti sumt í sléttu
Súðvirki lið búðir.

7. Enn lét sjaunda sinni
sverðþing háit verða
endr á Ulfkels landi
Áleifr, sem ferk máli;
stóð Hringmaraheiði
(herfall vas þar) alla
Ellu kind, en olli
arfvǫrðr Haralds starfi.

---

liðs jǫfra úti í slíðri Suðrvík, Dǫnum kuðri = *Endnu har man sagt at kongen for fjerde gang voldte kampens begyndelse, — jeg ved at han, som værgede sig bravt, vandt ry —, da den dybe fred brødes imellem fyrsternes skarer ude i den farlige, af Danerne kendte Søndervig.*

5. Hlenna hneigir, vant et fimta víg, hjǫlmum grimt — hlýr þolðu hríð fyr hári Kinnlimasíðu — þás herr reið ofan við rausn at skeiðum ræsis, en hilmis lið gekk í gǫgn rekkum at gunni = *Fyrste, du havde den femte kamp, grum for hjælmene — stavnene måtte döje hård sø udfor den höje Kinnlimeside — da hæren red stolt ned til kongens skibe, men fyrstens mandskab gik til kamp imod krigerne.*

6. Rétt 's, at en sétta sókn vas, þars Áleifr sótti Lundúna bryggjur; snarr þengill bauð Englum Yggs at; vǫlsk sverð bitu, en víkingar vǫrðu þar díki; sumt lið átti búðir í sléttu Súðvirki = *Det er rigtigt, at den sjætte kamp stod, hvor Olaf angreb Londons broer, den raske fyrste bød Anglerne kamp; de vælske sverd bed, men vikingerne forsvarede graven dér; en del af hæren havde boder i det flade Sudvirke.*

7. Enn lét Áleifr sverðþing verða háit sjaunda sinni endr á Ulfkels landi, sem ferk máli; Ellu kind stóð alla Hringmaraheiði, — þar vas herfall —, en arfvǫrðr Haralds olli starfi = *Endnu for syvende gang lod Olaf en kamp blive holdt fordums i Ulfkelsland, således som jeg fortæller; Anglerne fyldte hele Ringmarehede, — dér faldt mange —, men Haralds sön voldte kampen.*

8. Veitk, at víga mœtir, Vinðum háttr, gerði enn átta styr at virki; vǫrðr verðungar gekk styrkr; portgreifar mǫttut banna bœ sinn, Kantara-

8. Veitk, at víga mœtir
Vinðum háttr enn átta
(styrkr gekk vǫrðr) at virki
(verðungar) styr gerði;
sinn mǫttut bœ banna
borg Kantara (sorgar
mart feksk) prúðum (Pǫrtum)
portgreifar Áleifi.

9. Vann ungr konungr Englum
ótrauðr skarar rauðar,
endr kom brúnt á branda
blóð í Nýjamóðu;
nú hefk orrostur, austan,
ógnvaldr, níu talðar,
herr fell danskr, þars dǫrrum
dreif mest at Áleifi.

10. Tøgr vas fullr í fǫgrum
folkveggs drifahreggi
(helt, sem hilmir mælti)
Hringsfirði (lið þingat);
ból lét hann á Hóli
hǫtt, 's víkingar ǫttu,
(þeir bǫðut sér síðan
slíks skotnaðar) brotna.

11. Áleifr vant, þars jǫfrar,
ellipta styr, fellu
(hrings komt af því þingi
þollr) í Gríslupollum;
þat frák víg at vítti,
Viljalms fyr bœ, hjalma
(tala minst es þat telja),
tryggs jarls, háit snarla.

---

borg, prúðum Áleifi; mart sorgar feksk Pǫrtum = *Jeg ved, at krigeren, farlig for Venderne, havde den ottende kamp ved kastellet; hirdens beskytter trængte frem med kraft; borgens styrere formåede ikke at forholde den modige konge deres by, Canterbury; der voldtes Parterne megen kummer.*

9. Ungr konungr vann ótrauðr Englum rauðar skarar; endr kom brúnt blóð á branda í Nýjamóðu; nú hefk, ógnvaldr, talðar níu orrostur; danskr herr austan fell, þars dǫrrum dreif mest at Áleifi = *Den unge konge gav ufortrøden Anglerne blodige hoveder; fordum strömmede det brune blod på sværdene i Nymode; nu har jeg, kriger, opregnet ni kampe; den danske hær østfra faldt, hvor spydene flöj tættest mod Olaf.*

10. Tøgr vas fullr folkveggs drifahreggi í fǫgrum Hringsfirði; lið helt þingat, sem hilmir mælti; hann lét brotna hǫtt ból á Hóli, es víkingar ǫttu; þeir bǫðut sér síðan slíks skotnaðar = *Tieren fyldtes ved den hidsige kamp i den skönne Ringsfjord; hæren styrede derhen, som kongen bød; han lod den höje borg på Hol, som vikingerne ejede, blive brudt; de ønskede sig ikke mere en sådan skæbne.*

11. Áleifr, vant ellipta styr í Gríslupollum, þars jǫfrar fellu; hrings þollr, komt af því þingi; frák, at þat víg, snarla háit fyr bœ Viljalms, tryggs jarls, vítti hjalma; tala minst es telja þat = *Olaf, du havde den ellevte kamp i Grislepolle, hvor fyrster faldt, men du kriger kom levende fra det møde; jeg har hørt, at den kamp, rask udført udenfor den tro jarl, Vilhelms by, ødelagde hjælmene; det er let at foretage den opregning.*

12. Tǫnn rauð tolpta sinni
tírfylgjandi ylgjar
(varð) í Fetla-firði
(fjǫrbann lagit mǫnnum).

13. Þrettánda vann Þrœnda
(þat vas flótta bǫl) dróttinn
snjallr í Seljupollum
sunnarla styr kunnan;
upp lét gramr í gamla
Gunnvaldsborg of morgin
(Geirfiðr hét sá) gǫrva
gengit jarl ok fenginn.

14. Malms vann, Mœra hilmir,
munnrjóðr, es kom sunnan,
gang, þars gamlir sungu
geirar, upp at Leiru;
varð fyr víga Njǫrðum
Varrandi sæ fjarri
brendr á byggðu landi
(bœr heitir svá) Peitu.

15. Ríkr kvað sér at sœkja
Sauðungs konungr nauðir,
fremðar gjarn, í fornu
fund Hǫkonar sundi;
strangr hitti þar þengill
þann jarl, es varð annarr
œztr ok ætt gat bazta
ungr á danska tungu.

---

12. Tírfylgjandi rauð tolpta sinni tǫnn ylgjar í Fetlafirði; fjǫrbann varð lagit mǫnnum = *Den ry-lystne mand rødfarvede for tolvte gang ulvindens tand i Fetlefjord; mændenes liv blev ødet.*

13. Snjallr dróttinn Þrœnda vann þrettánda styr kunnan sunnarla í Seljupollum; þat vas flótta bǫl; gramr lét gǫrva gengit of morgin upp í gamla Gunnvaldsborg ok fenginn jarl; sá hét Geirfiðr = *Tröndernes modige konge havde den trettende kamp, der er bekendt, sydpå i Seljepolle; det var en ulykke for de flygtende; kongen lod hele sin hær om morgenen trænge ind i den gamle Gunnvaldsborg og fangede jarlen; han hed Geirfinn.*

14. Malms munnrjóðr vann gang upp at Leiru, þars gamlir geirar sungu, es hilmir Mœra kom sunnan; Varrandi, fjarri sæ á byggðu landi Peitu — bœr heitir svá — varð brendr fyr víga Njǫrðum = *Krigeren trængte frem langs Loire, hvor de gamle spyd sang, da Mörernes konge kom sydfra; Varrande, langt oppe fra havet i Poitous befolkede land — det er en by, der hedder så [ɔ: Varrande] —, blev brændt for krigerne.*

15. Ríkr konungr, fremðar gjarn, kvað sér nauðir at sœkja fund Hǫkonar í fornu Sauðungs sundi; strangr þengill, es ungr varð annarr œztr ok gat bazta ætt á danska tungu, hitti þar þann jarl = *Den mægtige konge, hæderlysten, erklærede, at det var nedvendigt for ham at møde Hakon i det gamle Sødungssund; den stærke konge, der som ung blev den anden ypperste og tilhørte den bedste slægt i Norden, traf dér den jarl.*

2. Nesjavísur *(1016).*

1. Fór ór Vík á vári
válaust konungr austan,
þeir kníðu blǫ báðir
borð, en jarl kom norðan;
kank sigviðum segja
(sund) hvé þeira fundir
œrin skil, þeims órut,
at bǫrusk, þar (skǫrusk).

2. Fekk meira lið miklu
mildr an gløggr til hildar,
hirð þás hugði forðask
heið þjóðkonungs reiði,
en vinlausum vísa
varð, þeim es fé sparði,
(háðisk víg fyr víðum
vangi) þunt of stangir.

3. Veitti sókn, þars sótti,
siklingr firum mikla
(blóð fell rautt á Róða
rein) í hǫfn at Sveini;
snjallr helt at, sás olli,
eirlaust konungr, þeira,
en Sveins liðar, sýnum,
saman bundu skip, fundi.

4. Þat erum kunt, hvé kennir
Karlhǫfða lét jarli
odda frosts fyr austan
Agðir nær of lagðan.

2, 1. Konungr fór válaust austan ór Vík á vári, en jarl kom norðan; þeir kníðu báðir blǫ borð; kank segja sigviðum, þeims órut þar, œrin skil, hvé fundir þeira bǫrusk at; sund skǫrusk = *Kongen begav sig uden at betænke sig østfra Viken i foråret, men jarlen kom nordfra; de drev bægge de sorte planker fremad; jeg ved at fortælle de krigere, som ikke var dér, tilstrækkelig om, hvorledes deres møde spændte af; sundene furedes (af skibene).*

2. Mildr fekk miklu meira lið til hildar an gløggr, þás heið hirð hugði forðask reiði þjóðkonungs; en vinlausum vísa, þeim es sparði fé, varð þunt of stangir; víg háðisk fyr víðum vangi = *Den gavmilde fik et langt större mandskab til kampen end den karrige, da den glade hird var betænkt på at undgå folkekongens vrede; men for den venneløse fyrste, der sparede på guldet, blev mandskabet tyndt om fanestangen; der blev holdt en kamp udenfor det brede land.*

3. Siklingr veitti firum mikla sókn, þars sótti í hǫfn at Sveini; rautt blóð fell á Róða rein; snjallr konungr, sás olli sýnum fundi þeira, helt eirlaust at, en Sveins liðar bundu saman skip = *Kongen gjorde et stærkt angreb på mændene, hvor han trængte ind i havnen mod Sven; det røde blod strömmede ud i søen; den modige konge, som forårsagede deres uundgålige møde, styrede skånselsløst imod dem, men Svens mænd bandt deres skibe sammen.*

4. Þat erum kunt, hvé kennir odda frosts lét of lagðan Karlhǫfða fyr austan Agðir nær jarli = *Det er mig bekendt, hvorledes (at) krigeren lagde Karlhövde østfor Agde nær ved jarlen(s skib).*

5. Vasa sigmána Sveini
sverða gnýs at frýja
góðs né gǫrrar hríðar
gunnreifum Áleifi,
þvít kvistingar kostu
(koma herr í stað verra)
ǫ́ttu sín, þars sóttusk,
seggir hvárra tveggja.

6. Stǫng óð gyld, þars gengu
Gǫndlar serks und merkjum
gnýs með gǫfgum ræsi
greiðendr í skip reiðir;
þeygi vas, sem þessum
þengils, á jó strengjar,
mjǫð, fyr malma kveðju,
mær heiðþegum bæri.

7. Vér drifum hvatt, þars heyra
hátt vápnabrak knátti,
(rǫnd klufu roðnir brandar)
reiðir upp í skeiðar,
en fyr borð, þars bǫrðusk,
— búin fengusk skip — gengu
(nár flaut) ǫrt (við eyri
ófár) búendr sárir.

8. Ǫld vann ossa skjǫldu
(auðsætt vas þat) rauða
(hljóms) þás hvítir kómu
(hringmiðlǫndum) þingat;
þar hykk ungan gram gǫngu
(gunn- sylg) en vér fylgðum
(blóðs fekk -svǫrr) þars slæðusk
sverð upp í skip gerðu.

---

5. Vasa at frýja Sveini góðs sigmána gnýs né gunnreifum Áleifi gǫrrar sverða hríðar, þvít seggir hvárra tveggja ǫ́ttu sín kvistingar kostu, þars sóttusk; herr koma í verra stað = *Der var ingen grund til at bebrejde Sven, at hans kamp ikke var dygtig, eller den kampglade Olav, at hans kamp ikke var fuldkommen, ti bægges krigere fik rig lejlighed til at miste liv og lemmer, hvor de angreb hinanden; aldrig har hæren været på et værre (farligere) sted.*

6. Gyld stǫng óð þars greiðendr Gǫndlar serks gnýs gengu með gǫfgum ræsi reiðir und merkjum í skip; þeygi vas á strengjar jó fyr malma kveðju, sem mær bæri þessum heiðþegum þengils mjǫð = *Den forgyldte stang stormede frem, hvor krigerne, opfyldte af kamplyst, gik med den ætstore konge under fanerne på skibet*; *det var noget andet på skibet för kampen end når kvinden bærer mjød omkring til disse fyrstens mænd.*

7. Vér drifum hvatt reiðir upp í skeiðar, þars knátti heyra hátt vápnabrak; roðnir brandar klufu rǫnd; en búendr gengu sárir fyr borð, þars bǫrðusk ǫrt; búin skip fengusk; ófár nár flaut við eyri = *Vi styrede rask, kamplystne, op i skibene, hvor man kunde høre det höje våbenbrag; de rødnede klinger kløvede skjoldene; men bønderne gik sårede over bord, hvor de (man) kæmpede ufortrødent; veludrustede skibe erobredes*; *lig flød i mængde ved øren.*

8. Ǫld vann ossa skjǫldu rauða, þás kómu hvítir þingat; þat vas auðsætt hljóms hringmiðlǫndum; þar hykk ungan gram, þars sverð slæðusk, gerðu gǫngu upp í skip, en vér fylgðum; gunnsvǫrr fekk blóðs sylg = *Mændene gjorde vore skjolde, som kom hvide derhen, røde*; *det var öjensynligt for krigerne; der ved jeg, at den unge konge, hvor sværdene sløvedes, entrede skibet, men vi fulgte ham; ravnen fik blod at drikke.*

9. Sjalfr bað svartar kylfur
Sveinn harðliga skeina; —
nær vas áðr í óra
auðvǫn róit hǫnum, —
þás til góðs, en gjóði,
gǫrt, fengusk hræ svǫrtum
Yggs, lét herr of hǫggvit
hrafni skeiðar stafna.

10. Þess getk, meir at missi
morðǫrr, sás kom norðan,
harða margr í hǫrðum
heimkvǫmu styr þeima;
sǫkk af sunda blakki
sunnu mǫrg til grunna,
satt 's at Sveini mœttum,
samknúta, vér úti.

11. Frýrat oss í ári
innþrœnzk, þótt lið minna,
gǫrt hugðak svá, snertu
snotr mær, konungs væri;
brúðr mun heldr at háði
hafa drótt, þás framm sótti
(fold ruðum skers), ef skyldi,
skeggi, aðra tveggja.

12. Afli vex, þvít efla
Upplendingar sendi
(Sveinn funduð þat) þenna
þilblakks, konungs, vilja;
raun es hins, at Heinir
(hrælinns) megu vinna
(þeir œxla flug) fleira
folkreks an ǫl drekka.

---

9. Sveinn bað sjalfr skeina harðliga svartar kylfur, — vas áðr róit nær hǫnum í óra auðvǫn, — þás herr lét hǫggvit gǫrt of skeiðar stafna til góðs hrafni, en hræ fengusk svǫrtum Yggs gjóði = *Selv befalede Sven at afhugge skibets stavn-køller uden nølen; — för var vi komne ham så nær på livet, at vi havde fået godt håb om bytte —, da hæren huggede ufortrødent over skibstavnene til bedste for ravnen; der gaves lig til den sorte ravn.*

10. Getk þess, at meir missi harða margr morðǫrr, sás kom norðan, heimkvǫmu í þeima hǫrðum styr; mǫrg „sunnu samknúta" sǫkk af sunda blakki til grunna; satt 's at vér mœttum Sveini úti = *Jeg antager, at særdeles mange af de krigere, der kom nordfra, herefter er i denne hårde kamp berøvede muligheden til at komme hjem; mangen en (. . .) sank til bunds af skibet; det er sandt, at vi har mødt Sven ude (på søen).*

11. Innþrœnzk snotr mær frýrat oss snertu í ári, þótt lið konungs væri minna; hugðak gǫrt svá; brúðr mun heldr hafa at háði drótt, þás sótti framm skeggi, ef skyldi aðra tveggja; ruðum skers fold = *Den indtrönderske kloge kvinde vil ikke have anledning til at bebrejde os vort arbejde i år, uagtet kongens mandskab var ringere i tal; det tænkte jeg bestemt; kvinden vil hellere göre nar ad den skare, der søgt frem med sit skæg (faldt), hvis man skulde spotte nogen af parterne; vi rødfarvede havet.*

12. Afli konungs vex, þvít Uplendingar vilja efla þenna sendi þilblakks; funduð þat, Sveinn; raun es hins, at Heinir megu vinna fleira an drekka ǫl folkreks; þeir œxla flug hrælinns = *Kongens styrke vokser, ti Oplændingerne ønsker at støtte denne mand — det fik du, Sven, at mærke*

13. Né hœfilig hreifa
hykk dróttinsvik þóttu,
elds þeims allvel heldu
orð sín, viðum, forðum.

14. Hirð Áleifs vann harða
hríð — en svá varðk bíða,
peitneskum feltk, páska —
palmsunnudag — hjalmi.

3. Austrfararvísur *(1019).*

1. Hugstóra biðk heyra
hressfœrs jǫfurs (þessar)
þolðak vás hvé (vísur)
verðung (of fǫr gerðak);
sendr vask upp af ǫndrum
austr (svafk fátt) í hausti
til Svíþjóðar (síðan)
svanvangs í fǫr langa.

2. Létk til Eiðs, þvít óðumk
aptrhvarf, dreginn karfa
(vér stiltum svá) valtan
vátr (til glœps á báti);
taki hlœgiskip hauga
herr; sákat far verra;
létk til húms á hrúti
hætt; fór betr an vættak.

—, *det har vist sig, at Henerne forstår at göre noget andet og mere end at drikke kongens øl; de kæmper kraftig.*

13. Né hœfilig hykk hreifa elds viðum, þeims forðum heldu allvel orð sín, þóttu dróttinsvik = *Jeg ved at mændene, som fordums holdt deres ord ubrødelig, fandt forræderiet mod fyrsten utilladeligt.*

14. Hirð Áleifs vann harða hríð palmsunnudag; feltk peitneskum hjalmi, en varðk svá bíða páska = *Olavs hird havde en hård dyst palmesöndag; jeg havde en vælsk hjælm på hovedet og måtte således vænte til påske.*

3, 1. Biðk hugstóra verðung hressfœrs jǫfurs heyra, hvé þolðak vás; þessar vísur gerðak of fǫr; vask sendr í hausti upp af svanvangs ǫndrum í langa fǫr austr til Svíþjóðar; svafk fátt síðan = *Jeg beder den raske konges modige hird at høre, hvorledes jeg döjede meget; disse vers har jeg gjort om rejsen; jeg blev i efteråret sendt op fra skibene på en lang rejse østerpå til Sverrig; fra den tid sov jeg kun lidt.*

2. Vátr létk dreginn valtan karfa til Eiðs, þvít óðumk aptrhvarf; vér stiltum svá til glœps á báti; hauga herr taki hlœgiskip; sákat verra far; létk hætt til á húms hrúti; betr fór an vættak = *Våd lod jeg den let væltelige karve blive trukken til Ed; ti jeg var bange for at skulle vende tilbage; således udsatte jeg mig for livsfare i båden; gid höjenes hær (troldene) måtte tage denne latterlige færge; jeg har aldrig set et værre fartöj; jeg vovede mit liv på denne skude, men det gik bedre end jeg væntede.*

3. Vasa fýst, es rannk rastir
reiðr of skóg frá Eiðum
(menn of veit, at mœttum
meini) tolf ok eina;
hykka fót án flekkum
(fell sár á il hvára)
hvast gengum þó þingat
þann dag, konungs mǫnnum.

4. Réðk til Hofs at hœfa;
hurð vas aptr, en ek spurðumk
(inn settak nef nenninn)
niðrlútr fyrir útan;
orð gatk fæst af fyrðum,
(flǫgð baðk) en þau sǫgðu,
hnekðumk heiðnir rekkar,
heilagt (við þau deila).

5. Gakkat inn, kvað ekkja,
armi drengr, en lengra;
hræðumk ek við Óðins
(erum heiðin vér) reiði;
rýgr kvazk inni eiga
óþekk sús mér hnekði
alfa blót sem ulfi
ótvín í bœ sínum.

6. Nú hafa hnekt, þeirs hnakka
(heinflets) við, mér, settu
(þeygi bella þollar)
þrír samnafnar (tíri);
þó séumk hitt, at hlœðir
hafskíðs myni síðan
út hverr 's Ǫlvir heitir,
alls mest, reka gesti.

---

3. Vasa fýst, es rannk reiðr tolf rastir ok eina of skóg frá Eiðum, menn of veit, at mœttum meini; hykka fót konungs mǫnnum án flekkum; sár fell á hvára il; gengum þó þann dag hvast þingat = *Det var ikke af egen tilböjelighed, at jeg i sindsoprør tilbagelagde tretten mil igennem skoven fra Ed; gud skal vide at vi döjede mén; jeg tror ikke at kongsmœndenes fødder var uden sår; jeg fik sår på bægge mine fodsåller; vi gik også meget rask den dag derhen.*

4. Réðk at hœfa til Hofs; hurð vas aptr, en ek spurðumk fyrir niðrlútr útan; nenninn settak nef inn; gatk fæst orð af fyrðum, en þau sǫgðu heilagt; heiðnir rekkar hnekðumk; baðk flǫgð deila við þau = *Jeg kom til Hov; dören var lukket, men jeg spurgte mig for udefra foroverböjet; ufortrøden stak jeg næsen ind, men jeg fik så godt som intet svar af folkene; de sagde, at det var helligdag; hedningerne viste mig bort og jeg bad troldene tage sig af dem.*

5. Gakkat en lengra inn, armi drengr, kvað ekkja; ek hræðumk við reiði Óðins; vér erum heiðin; óþekk rýgr, sús hnekði mér ótvín sem ulfi, kvazk eiga alfablót inni í bœ sínum = *„Gå ikke længere ind, elendige svend", sagde kvinden; „jeg er bange for Odins vrede; vi er hedenske"; den utækkelige kvinde, der uden betænkning afviste mig som var jeg en ulv, sagde, at hun var i færd med at afholde alveblot på sin gård.*

6. Nú hafa þrír samnafnar hnekt mér, þeirs settu hnakka við; þeygi bella heinflets þollar tíri; þó séumk síðan hitt alls mest, at hverr hafskíðs hlœðir, es heitir Ǫlvir, myni reka gesti út = *Nu har 3 mænd af samme navn jaget mig bort og vist mig ryggen; mændene viser ikke megen ros-*

7. Fórk at finna bǫ́ru
(fríðs vættak mér) síðan
brjót, þanns bragnar létu,
bliks, vildastan miklu;
grefs leit við mér gætir
gerstr; þá 's illr enn versti
(lítt reiðik þó lýða
lǫst) ef sjá 's enn bazti.

8. Mista ek fyr austan
Eiðaskóg á leiðu
Ǫ́stu bús, es æstak
ókristinn hal vistar;
ríks fanka son Saxa;
saðr vas engr fyrir þaðra
(út vask eitt kveld heitinn)
inni (fjórum sinnum).

9. Kátr vask opt, þás úti
ǫrðigt veðr á fjǫrðum
vísa segl, í vási,
vindblásit skóf Strinda;
hestr óð kafs at kostum
(kilir ristu men Lista)
út þars eisa létum
undan skeiðr at sundi.

10. Snjalls létum skip skolla
skjǫldungs við ey tjǫlduð
fyr ágætu úti
ǫndvert sumar landi;
en í haust, þars hestar
hagþorns á mó sporna
(ték ýmissar) Ekkils,
(íðir) hlýtk at ríða.

---

værdig opførsel; nu er jeg da herefter mest af alt bange for, at enhver, der hedder Ølve, vil jage fremmede bort.

7. Fórk síðan at finna bǫ́ru bliks brjót, þanns bragnar létu miklu vildastan; vættak mér fríðs; grefs gætir leit gerstr við mér; þá 's illr enn versti, ef sjá 's enn bazti; lítt reiðik þó lǫst lýða = *Jeg gik så hen for at træffe den gavmilde mand, som mændene erklærede for den allerbedste; jeg væntede alt godt; men knoldsparkeren så barsk på mig; da er den værste slem, hvis denne er den bedste; jeg udbreder dog ikke gærne folks fejl.*

8. Ek mista Ǫ́stu bús á leiðu fyr austan Eiðaskóg, es æstak ókristinn hal vistar; fanka son ríks Saxa; engr saðr vas þaðra inni fyrir; vask heitinn út fjórum sinnum eitt kveld = *Jeg savnede Astas gård på vejen østfor Edskov, da jeg bad den hedenske bonde om nattely; jeg traf ikke den mægtige Sakses sön; ingen billighed forefandtes dér hos folk; fire gange i løbet af én aften blev jeg afvist.*

9. Vask opt kátr í vási, þás ǫrðigt veðr skóf vindblásit segl vísa Strinda úti á fjǫrðum; kafs hestr óð at kostum, þars létum skeiðr eisa undan út at sundi; kilir ristu men Lista = *Munter var jeg ofte under søstrabadserne, når modvinden piskede Strindekongens vindsvulmende sejl ude på fjordene; skibet løb fortrinlig, hvor vi lod det storme afsted ud over sundene; kølene furede havet.*

10. Létum skip snjalls skjǫldungs skolla tjǫlduð ǫndvert sumar úti við ey fyr ágætu landi, en í haust hlýtk at ríða, þars hagþorns hestar Ekkils sporna á mó; ték ýmissar íðir = *Vi lod i foråret den modige konges*

11. Jór rinnr aptanskœru
allsvangr gǫtur langar,
vǫll kná hófr, til hallar,
(hǫfum lítinn dag) slíta;
nú 's þats blakkr of bekki
berr mik Dǫnum ferri,
fákr laust drengs í díki
(dœgr mœtask nú) fœti.

12. Út munu ekkjur líta,
allsnúðula, prúðar
— fljóð séa reyk — hvar ríðum
Rǫgnvalds í bý gǫgnum;
keyrum hross, svát heyri
harða langt, at garði,
hesta rǫs ór húsum
hugsvinn kona innan.

13. Átt hafa sér, þeirs sóttu,
sendimenn fyr hendi
Sygna grams, með sagnir
siklinga, fǫr mikla;
spǫrðumk fæst, en fyrða
fǫng eru stór við gǫngu;
vǫrðr réð nýtr því 's norðan
Nóregs þinig fórum.

14. Drjúggenginn vas drengjum
(drengr magnar lof þengils)
austr til jǫfra þrýstis
Eiðaskógr á leiðu;
skyldit mér, áðr mildan
minn dróttin komk finna,
hlunns af hilmis runnum
hnekt dýrloga bekkjar.

---

skibe ligge tjældede langt ude ved øen foran det herlige land; men nu om efteråret, når skibene føres op på land, er jeg nødt til at ride; min id er forskellig (afvekslende).

11. Jór rinnr allsvangr aptanskœru langar gǫtur til hallar; hófr kná slíta vǫll; hǫfum lítinn dag; nú 's þats blakkr berr mik ferri Dǫnum of bekki; fákr drengs laust fœti í díki; dœgr mœtask nú = *Hesten løber sulten i aftenskumringen ad de lange veje til hallen; hoven furer marken; dagen går på hæld; nu er det, at hesten bærer mig over bækkene fjærnt fra Danernes land; min hest snublede i bækken; dag og nat mødes nu.*

12. Prúðar ekkjur munu líta út — fljóð séa reyk —, hvar ríðum allsnúðula í gǫgnum bý Rǫgnvalds; keyrum hross at garði, svát hugsvinn kona heyri langt innan ór húsum harða rǫs hesta = *De smukke kvinder vil se ud — de ser støvskyen —, hvor vi rider i flyvende fart gennem Ragnvalds by; lad os pidske på hestene lige til gården, så at den kloge kvinde kan høre langvejs fra inde fra sit hus hestenes stærke løb.*

13. Sendimenn Sygna grams, þeirs sóttu með sagnir siklinga, hafa átt sér mikla fǫr fyr hendi; spǫrðumk fæst, en fǫng fyrða eru stór við gǫngu; nýtr vǫrðr Nóregs réð því 's fórum norðan þinig = *Sognekongens sendemænd, som har besøgt fyrstens hird, har haft en besværlig rejse at vænte; jeg sparede mig ikke, men når man skal rejse til fods, er mændenes möje stor; Norges dygtige beskytter bestemte, at vi skulde rejse nordfra derhen.*

14. Eiðaskógr vas drengjum drjúggenginn á leiðu austr til jǫfra þrýstis; drengr magnar lof þengils; skyldit mér hnekt af hlunns bekkjar dýrloga runnum hilmis, áðr komk finna minn mildan dróttin = *Edskoven var dröj*

15. Oss hafa augu þessi
íslenzk, kona, vísat
brattan stíg at baugi
bjǫrtum langt en svǫrtu;
sjá hefr, mjǫð-Nanna, manni
mínn ókunnar þínum
fótr á fornar brautir
fulldrengila gengit.

16. Búa hilmis sal hjǫlmum
hirðmenn, þeirs svan grenna
(hér sék) bens, ok brynjum
(beggja kost á veggjum),
þvít ungr konungr engi
(ygglaust es þat) dyggra
húsbúnaði á hrósa;
hǫll es dýr með ǫllu.

17. Létk við yðr, es ítran,
Áleifr, hugaz-mǫ́lum
rétt, es ríkan hittak
Rǫgnvald, konungr, haldit;
deildak mǫ́l ens milda,
malma vǫrðr, í gǫrðum
harða mǫrg, né heyrðak,
heiðmanns, tǫlur greiðri.

18. Þik bað, sólar søkkvir,
sínn halda vel, Rínar,
hvern, es hingat árnar,
húskarl nefi jarla,
en hverr 's austr vill sinna
(jafnvist es þat) Lista
þengill, þinna drengja
þar á hald und Rǫgnvaldi.

---

for os at komme igennem på vejen østpå til den jarl, der måler sig med konger; *manden (jeg) lovpriser fyrsten; blot skulde jeg ikke være blevet afvist af fyrstens mænd, för jeg traf min gavmilde herre.*

15. Þessi en svǫrtu augu íslenzk hafa vísat oss, kona, brattan stíg langt at bjǫrtum baugi; sjá fótr mínn hefr gengit fulldrengila á fornar brautir, ókunnar þínum manni, mjǫð-Nanna = *Disse sorte, islandske öjne har vist mig, kvinde, den vanskelige vej langt bort til den skinnende ring; denne min fod er gåt fulddygtig ad gamle veje, der er ukendte for din mand, kvinde.*

16. Hirðmenn, þeirs grenna bens svan, búa sal hilmis hjǫlmum ok brynjum; hér sék beggja kost á veggjum, þvít engi ungr konungr á hrósa dyggra húsbúnaði; þat es ygglaust; hǫll es dýr með ǫllu = *Hirdmændene, som mætter ravnen, udstyrer kongens sal med hjælme og brynjer; her ser jeg der findes rigeligt af bægge dele på væggene, — ti ingen ung konge har prægtigere husprydelse at rose sig af; det er udenfor tvivl; hallen er i enhver henseende herlig.*

17. Létk haldit rétt hugaz-mǫ́lum við yðr, Áleifr konungr, es hittak ítran, ríkan Rǫgnvald; deildak harða mǫrg mǫ́l í gǫrðum ens milda heiðmanns, malma vǫrðr; né heyrðak greiðri tǫlur = *Jeg har holdt mig rigtig de fortrolige aftaler overfor eder, kong Olav, efterrettelige, da jeg traf den herlige, mægtige Ragnvald; jeg har deltaget i særdeles mange samtaler i den gavmilde jarls gård, kriger, og jeg har aldrig hørt mere forekommende ord.*

18. Nefi jarla bað þik, Rínar sólar søkkvir, halda vel hvern sínn húskarl, es árnar hingat; en hverr þinna drengja, Lista þengill, es austr vill

19. Folk réð of sik, fylkir,
flest, es ek kom vestan,
ætt sem áðr of hvatti
Eiríks svika þeira;
enn þvít jarla, frænda,
eins, þás tókt af Sveini,
yðr kveðk, jǫrð, es, nǿðuð
Ulfs bróður-lið stóðusk.

20. Sunr lét Ulfs meðal ykkar,
Áleifr, tekit mǫ́lum
þétt fengum svǫr, sátta
(sakar leggið it) beggja;
þér lét, þjófa rýrir,
þær sem engar væri
riptar reknar heiptir,
Rǫgnvaldr gefit, aldar.

21. Fast skalt, ríkr, við ríkan
Rǫgnvald, konungr, halda,
hann es þýðr at þinni
þǫrf nǿtt ok dag, sǿttum;
þann veitk, þinga kennir,
þik baztan vin miklu
á austrvega eiga
alt með grœnu salti.

---

sinna, á þar hald und Rǫgnvaldi; þat es jafnvist = *Jarleætlingen bad dig, gavmilde fyrste, at sörge godt for enhver af sine huskarle, som kommer herhen, men hver af dine mænd, Listes konge, som vil rejse østerpå, vil dér få støtte og værn hos Ragnvald. Det er lige så vist.*

19. Folk réð flest of sik, fylkir, es ek kom vestan, sem ætt Eiríks of hvatti áðr svika þeira; þvít eins nǿðuð enn jǫrð jarla, þás tókt af Sveini, es kveðk bróður-lið Ulfs frænda stóðusk yðr = *Da jeg kom vestfra, rugede folk over sådanne planer i alt, konge, således som Eriks æt havde opfordret til den svig. Kun derved fik du atter (lov at beholde) jarlernes land, som du fratog Sven, at Ulvs söns broderhjælp, som jeg siger, blev givet dig.*

20. Sunr Ulfs lét tekit sátta mǫ́lum meðal ykkar beggja, Áleifr; fengum þétt svǫr; it leggið sakar; rýrir þjófa aldar, Rǫgnvaldr lét þér gefit, sem þær heiptir riptar væri engar reknar = *Ulvs sön gik ind på forligsforslagene mellem eder bægge, Olav; vi fik trygge svar; I bilægger striden; retfærdige fyrste, Ragnvald erklærede, at det for dig var en let sag at undlade at forfølge den forbitrelse over fredsbruddet videre.*

21. Fast skalt, ríkr konungr, halda sǿttum við ríkan Rǫgnvald; hann es þýðr at þinni þǫrf nǿtt ok dag; þann veitk þik, þinga kennir, eiga miklu baztan vin á austrvega alt með grœnu salti = *Ubrødelig skal du, mægtige konge, holde fred med den mægtige Ragnvald; han ivaretager venlig dit tarv både nat og dag; det ved jeg fyrste, at han er den allerbedste ven, som du har i østen langs hele det grönne hav.*

4. En drape om kong Olaf *(omkr. 1025).*

Loptbyggvir, mátt leggja
lands rétt þanns skal standask,
unnar, allra manna,
eykja, liðs í miðli.

5. Vestrfararvísur *(1025—26).*

1. Bergr, hǫfum minzk, hvé, margan
morgin Rúðuborgar,
bǫrð létk í fǫr fyrða
fest við arm enn vestra.

2. Útan varðk, áðr Jóta
andspilli fekk stillis,
(meld sák hús fyr hǫlði)
húsdyrr fyrir spyrjask,
en ørendi óru
ǫttungr í sal knátti
Gorms (berk opt á armi
járnstúkur) vel lúka.

3. Ǫrr tegask Áleif gørva,
alt hefr sás, fjǫrvaltan
(konungs dauða munk kvíða)
Knútr ok Hǫkun, úti;
haldisk vǫrðr, þótt vildi
varla Knútr ok jarlar,
dælla es fyrst á fjalli
fundr, ef sjalfr kømsk undan.

---

4. Unnar eykja loptbyggvir, mátt leggja lands rétt í miðli liðs allra manna, þanns skal standask = *Du, søfarer, kan bestemme den landslov for befolkningen, som skal bestå.*

5, 1. Bergr, hǫfum margan morgin minzk Rúðuborgar, hvé létk í fǫr fyrða bǫrð fest við enn vestra arm = *Berg, mangen en morgen har vi mindedes Rouen, hvorledes jeg, da jeg rejste med mændene, fæstede skibstavnen til den vestre side.*

2. Varðk spyrjask fyrir útan húsdyrr, áðr fekk andspilli Jóta stillis; sák hús meld fyr hǫlði; en ǫttungr Gorms knátti lúka vel ørendi óru í sal; berk opt járnstúkur á armi = *Jeg måtte spørge mig for udenfor husets dör, för jeg opnåede en samtale med Jydernes konge; jeg så huset lukket for mig; men Gorms ætling afgjorde (dog) gunstig min sag i salen. Ofte bærer jeg jærnærmer på armen.*

3. Ǫrr Knútr, sás alt hefr úti, ok Hǫkun tegask gørva Áleif fjǫrvaltan; munk kvíða dauða konungs; haldisk vǫrðr, þótt Knútr ok jarlar vildi varla; dælla es, „fyrst fundr á fjalli“, ef kømsk sjalfr undan = *Den raske (el. gavmilde) Knud, der anvender alle midler, og Hakon bereder sig til at göre Olavs liv usikkert; jeg vil ængstes for kongens død; gid kongen kunde beholde livet, skönt Knud og jarlerne næppe vilde således; det var bedre . . . . . [meningen her er uklar], hvis han selv undslipper.*

4. Átti jarl at sætta
allframr búendr gamla
ok, þeirs optast tóku,
Áleif, at því máli;
þeir hafa fyrr af fári
(framt 's Eiríks kyn) meira
hǫfðum keypt, en heiptir
Hǫkun, saman, munði.

5. Knútr hefr okr enn ítri
alldáðgǫfugr bǫðum
hendr, es hilmi fundum,
Húnn, skrautliga búnar;
þér gaf hann mǫrk eða meira
margvitr ok hjǫr bitran
golls (ræðr gǫrva ǫllu
goð sjalfr), en mér halfa.

6. Heim erum hingat komnir,
hygg þú at, jǫfurr skatna
(menn nemi mǫl sem innik
mín) stallarar þínir;
seg, hvar sess hafið hugðan
seims þjóðkonungr beimum
(allr es þekkr) með þollum
(þinn skáli mér innan).

7. Knútr spurði mik, mætra
mildr, ef hǫnum vildak
hendilangr sem, hringa,
hugreifum Áleifi;
einn kvaðk senn, en sǫnnu
svara þóttumk ek, dróttin
(gǫr eru gumna hverjum
gnóg dœmi) mér sœma.

---

4. Allframr jarl átti at sætta gamla búendr, þeirs tóku optast at því máli, ok Áleif; þeir hafa fyrr keypt saman hǫfðum af meira fári, en Hǫkun munði heiptir; framt 's Eiríks kyn = *Den meget dygtige jarl skulde forlige de gamle bønder, som jævnlig holdt på den sag, og Olav; de har för haft en handel om livet(?) med hinanden af större vrede, men Hakon huskede (det gamle) had; Eriks æt (sön) er dristig.*

5. Enn ítri alldáðgǫfugr Knútr hefr búnar okr bǫðum hendr skrautliga, Húnn, es hilmi fundum; þér gaf hann margvitr mǫrk golls eða meira ok bitran hjǫr, en mér halfa; goð sjalfr ræðr gǫrva ǫllu = *Den herlige, dådsypperlige Knud har herlig prydet både dine arme og mine, Berse, da vi traf kongen; dig gav han, den meget kloge, en mark guld eller mere og et hvast sværd, men mig en halv mark: gud selv styrer alt til fuldkommenhed.*

6. Erum komnir, stallarar þínir, hingat heim, skatna jǫfurr; hygg þú at, menn nemi mín mǫl sem innik; seg, þjóðkonungr, hvar hafið hugðan sess beimum með seims þollum; þinn skáli es mér allr þekkr innan = *Nu er jeg, din staller, konge, kommen hjem; hør mine ord; man forstå dem som jeg taler dem; sig, folkekonge, hvor du har tiltænkt mig en plads blandt dine mænd; din skåle er mig overalt lige kær.*

7. Knútr, mildr mætra hringa, spurði mik, ef vildak hǫnum hendilangr sem hugreifum Áleifi; kvaðk einn dróttin sœma mér senn, en ek þóttumk svara sǫnnu; gnóg dœmi eru gǫr hverjum gumna = *Knud, gavmild på kostbare ringe, spurgte mig, om jeg vilde blive ham så tjænstvillig som jeg var den muntre Olav; jeg erklærede, at kun én herre sömm-*

8. Eið láta þú ýtir
einn, þótt værak seinni,
jarðar alla verða
ófnis mildr, an vildak;
esa fyr mál þats (mála)
mann (þú lætr her vanðan)
lǫng þǫrf mun gram gengit,
gestr Knúts vas ek, flestum.

6. Et kvad om Erlingr Skjalgsson *(o. 1026).*

Einn vissak þér annan
Jalks bríktǫpuð glíkan
(vítt réð gumna gætir)
Goðbrandr hét sá (lǫndum);
ykr kveðk jafna þykkja,
ormláðs hati, báða,
lýgr hinn at sér, lægir
linnsetrs, es telsk betri.

7. Flokkr om Erlingr Skjalgsson *(1028—29).*

1. Út réð Erlingr skjóta
eik, sás rauð enn bleika,
(iflaust es þat) jǫfri,
arnar fót, at móti;
skeið hans lá svá (síðan)
siklings í her miklum
(snarir bǫrðusk þar sverðum)
síbyrð við skip (fyrðar).

---

ede det sig for mig at have på engang, og jeg mente at svare oprigtig; enhver mand har tilstrækkelige forbilleder at følge.

8. Láta þú, mildr ýtir ófnis jarðar, einn eið alla verða, þótt værak seinni an vildak; esa lǫng þǫrf fyr mál þat, es . . . . . ek vas gestr Knúts; þú lætr her vanðan mála = *Lad du ikke, milde fyrste, én ed gælde alle, skönt jeg kom senere end jeg ønskede; der er ikke lang (vidtløftig) trang for den sag (tale), som . . . . . (uforståel.): jeg var Knuds gæst; du giver mændene sold (rig lön).*

6. Einn vissak annan Jalks bríktǫpuð glíkan þér — sá hét Goðbrandr; gumna gætir réð vítt lǫndum; kveðkr ykr þykkja báða jafna, ormláðs hati; hinn lýgr at sér, lægir linnsetrs, es telsk betri = *Kun én anden kriger har jeg kendt, som var din lige — han hed Gudbrand; hövdingen rådede over vidtstrakte lande; jeg siger, at I to ansås for ligemænd, gavmilde hövding; den, der anser sig for bedre, gavmilde mand, bedrager sig selv.*

7, 1. Erlingr, sás rauð enn bleika arnar fót, réð skjóta eik út at móti jǫfri; þat es iflaust; skeið hans lá svá síbyrð við skip siklings í miklum her; síðan bǫrðusk snarir fyrðar þar sverðum = *Erling, som rødfarvede örnens gule fod, skød sit skib ud for at møde kongen; det er utvivlsomt; hans skib lå så sidebords med kongens skib i den store flåde; siden kæmpede de raske mænd dér med sværd.*

2. Rakkr þengill hjó rekka,
reiðr gekk hann of skeiðar,
valr lá þrǫngt á þiljum,
þung vas sókn fyr Tungum;
bragningr rauð fyr breiðan
borðvǫll Jaðar norðan,
blóð kom varmt í víðan
(vá frægr konungr) ægi.

3. Ǫll vas Erlings fallin,
ungr fyr norðan Tungur
skeið vann skjǫldungr auða,
skipsókn við þrǫm Bóknar;
einn stóð sonr á sínu
snarr Skjalgs, vinum fjarri,
í lyptingu lengi
lætrauðr skipi auðu.

4. Réð eigi grið, gýgjar,
geðstirðr, konungs firða
skógs þó at skúrir þyrrit,
Skjalgs hefnir sér nefna;
en varð keri virði
viðbotn né kømr síðan
glyggs á gjalfri lǫggðan
geirs ofrhugi meiri.

5. Ǫndurða bað, jarðar,
Erlengr, sás vel lengi
geymði lystr, né lamðisk
landvǫrn, klóask ǫrnu,
þás hann at sig sǫnnum
(sá vas áðr búinn) ráða
(ats) við Útstein hizi
Áleif of tók mǫlum.

2. Rakkr þengill hjó rekka; hann gekk reiðr of skeiðar; valr lá þrǫngt á þiljum; sókn vas þung fyr Tungum; bragningr rauð breiðan borðvǫll fyr norðan Jaðar; varmt blóð kom í víðan ægi; frægr konungr vá = *Den modige konge fældede krigere; han trængte med kampmod frem på skibet; de faldne lå tæt på rorbænkene; der var en hård kamp udenfor Tunger; fyrsten rødfarvede den brede sø nord for Jæderen; det varme blod strömmede ud i det vide hav; den berömte konge kæmpede.*

3. Ǫll skipsókn Erlings vas fallin við þrǫm Bóknar; ungr skjǫldungr vann skeið auða fyr norðan Tungur; snarr lætrauðr sonr Skjalgs stóð einn, fjarri vinum, lengi í lyptingu á sínu skipi auðu = *Erlings hele mandskab var faldet ved Bukkenøens kyst; den unge konge ryddede skibet nordfor Tunger; Skjalgs raske svigløse sön stod alene fjærnt fra sine venner, længe i løftingen på sit ryddede skib.*

4. Geðstirðr hefnir Skjalgs réð eigi nefna sér grið, þó at skógs gýgjar skúrir konungs firða þyrrit, en varð meiri ofrhugi geirs virði né kømr síðan á gjalfri lǫggðan viðbotn glyggs keri = *Skjalgs ukuelige sön bad ikke med et ord om fred og liv, uagtet kongens mænds angreb ikke holdt op; men der har ikke været og der vil aldrig herefter komme nogen modigere mand end krigeren på den havombruste jord.*

5. Erlengr, sás geymði lystr lengi jarðar vel — né lamðisk landvǫrn — bað ǫrnu klóask ǫndurða, þás hann of tók Áleif ráðasǫnnum mǫlum at sig hizi við Útstein; sá vas áðr búinn ats = *Erling, han som længe og godt med lyst bevogtede landet — hans landeværn svækkedes ikke — sagde, at „örnene skulde klø hinanden bryst mod bryst“, da han talte indholdssande ord til Olav efter kampen hist ved Utsten; för havde han været rede til dyst.*

6. Erlingr fell, en olli
allríkr skipat slíku
(bíðrat betri dauða)
bragna konr með gagni;
mann veitk engi annan,
allbrátt at fjǫr látit,
enn sás allan kunni
aldr fullara at halda.

7. Áslákr hefir aukit,
es vǫrðr drepinn Hǫrða
(fáir skyldu svá) foldar,
frændsekju (styr vekja);
ættvígi má eigi
(á líti þeir) níta,
frændr skyli bræði bindask
bornir (mǫ́l en fornu).

8. Drakk eigi ek drekku
dag þann, es mér sǫgðu
Erlings tál, at jólum
allglaðr, þess es réð Jaðri;
þess mun dráp of drúpa
dýrmennis mér kenna,
hǫfuð bǫrum vér hæra
(hart morð vas þat) forðum.

9. Erlingr vas svá jarla
ǿtt es skjǫldungr mátti
Áleifs mágr at œgði
aldyggs sonar Tryggva;
næst gaf sína systur
snarr búþegna harri
Ulfs feðr (vas þat) aðra
(aldrgipta) Rǫgnvaldi.

---

6. Erlingr fell, en allríkr bragna konr olli slíku skipat með gagni; betri bíðrat dauða; veitk engi annan mann, sás enn kunni at halda fullara allan aldr, at látit fjǫr allbrátt = *Erling faldt, og den mægtige fyrste fik det ordnet således tilligemed sejren; ingen bedre mand lider døden; jeg kender ingen anden, som fremdeles vil forstå at værne om sin magt hele sin levetid, uagtet han ikke tidlig lader sit liv.*

7. Áslákr hefir aukit frændsekju; vǫrðr Hǫrða foldar es drepinn; fáir skyldu svá vekja styr; ættvígi má eigi níta; bornir frændr skyli bindask bræði; þeir líti á en fornu mǫ́l = *Aslak har gjort sig skyldig i en frændebrøde; Hördalands bevogter er dræbt; få (ingen) skulde således vække ufred; man kan ikke nægte, at der er tale om frændedrab; fødte slægtninge skulde ave deres ilsind; de skulde huske de gamle ord.*

8. Ek drakk eigi drekku allglaðr at jólum, þann dag, es sǫgðu mér tál Erlings, þess es réð Jaðri; dráp þess dýrmennis (þat vas hart morð) mun of kenna mér drúpa; vér bǫrum hǫfuð hæra forðum = *Jeg deltog ikke videre glad i drikkelaget ved jul, den dag, da man fortalte mig om Erlings død ved svigfuld færd, hans, som rådede for Jæderen; denne udmærkede mands drab vil lære mig at böje mit hoved af sorg; fordum har jeg løftet det höjere — det drab var tungt.*

9. Erlingr vas skjǫldungr jarla, es mátti svá, at mágr Áleifs, aldyggs sonar Tryggva, œgði ǿtt; næst gaf snarr harri búþegna aðra systur sína Rǫgnvaldi, feðr Ulfs; þat vas aldrgipta = *Erling var en konge blandt jarler, hvis magt var så stor, at Olafs, Tryggves udmærkede söns svoger (Erling) var frygtindgydende for folk; dernæst giftede bøndernes raske herre sin anden søster med Ragnvald, Ulfs fader; det var (blev) en varig lykke.*

10. Erlingi, varð engi
annarr lendra manna,
ǫrr, sás átti fleiri
orrostur, fjǫlkostigr;
þrek bar seggr við sóknir
sinn, þvít fyrst gekk innan,
mildr, i marga hildi,
mest, en ór á lesti.

8. Tryggvaflokkr *(1034).*

Tíreggjaðr fór Tryggvi
(tóksk morð af því) norðan,
en Sveinn konungr, sinni,
sunnan, ferð at gunni;
nær vask þausnum þeira,
þat bar skjótt at móti,
herr týndi þar, harða,
(hjǫrgǫll vas þá) fjǫrvi.

9. Et digt om dronning Astrid *(o. 1036).*

1. Hrein getum hála launa
hnossfjǫlð lofi ossu
Áleifs dœtr, sús átti
jǫfurr sighvatastr digri;
þings beið herr á Hǫngrum
hundmargr Svía grundar
austr, es Ástríðr lýsti
Áleifs sonar mǫlum.

---

10. Engi annarr lendra manna ǫrr, fjǫlkostigr, varð, sás átti orrostur fleiri Erlingi; mildr seggr bar mest þrek sinn við sóknir, þvít gekk fyrst innan í marga hildi, en ór á lesti = *Ingen anden lendermand, nok så rask og dygtig, havde flere kampe end Erling*; *den gavmilde mand viste sin kraft i fuldest mål under kampen, ti han var den første til at styrte sig ud i kampen og den sidste til at trække sig ud af den.*

8. Tíreggjaðr Tryggvi fór ferð sinni norðan at gunni, en Sveinn konungr sunnan; morð tóksk af því; vask nær þausnum þeira; þat bar harða skjótt at móti; herr týndi þar fjǫrvi; þá vas hjǫrgǫll = *Tryggve, opflammet af rylyst, begav sig nordfra til kamp, og kong Sven sydfra; deraf opstod der kamp; jeg var meget nær ved deres sammenstød; det kom meget hurtig istand; hæren mistede dér sit liv; der var da en sværdklang.*

9, 1. Getum hála launa lofi ossu hrein hnossfjǫlð dœtr Áleifs, sús sighvatastr jǫfurr digri átti; hundmargr herr Svía grundar beið þings á Hǫngrum austr, es Ástríðr lýsti mǫlum Áleifs sonar =*Jeg vil smukt lönne Olafs datter, som den kampraske, digre konge var gift med, de mange lydefri kostbarheder med mit lovkvad*; *en meget talrig hær fra Svearnes land kom til tinge på Hangre i østen, da Astrid forklarede dem Olavs söns forhold.*

2. Máttit hón deila heilrǫð meir við hætna Svía, þótt margnenninn Magnús væri sonr hennar; hón olli því mest með mǫtkum Kristi, at Magn-

2. Máttit hón við hætna
heilrǫ́ð Svía deila
meir, þótt Magnús væri
margnenninn sonr hennar;
olli hón því, at allri
áttleifð Haralds knátti,
mest með mǫ́tkum Kristi,
Magnús konungr fagna.

3. Mildr á mensku at gjalda
Magnús (en því fǫgnum),
þat gerði vin virða
víðlendan, Ástríði;
hón hefr svá komit sínum
(sǫnn) at fǫ́ mun ǫnnur
(orð gerik drós til dýrðar)
djúprǫ́ð kona stjúpi.

10. Knútsdrápa *(o. 1038).*

1. Ok Ellu bak,
at, lét, hinn's sat,
Ívarr, ara,
Jórvík, skorit.

2. Ok senn sonu
sló, hvern ok þó,
Aðalráðs, eða
út flæmði, Knútr.

3. Knútr vas und himnum.
Hykk ætt at frétt
Haralds í her
hug vel duga;
lét lýs gǫtu
lið suðr ór Nið
Áleifr, jǫfurr
ársæll, fara.

ús konungr knátti fagna allri áttleifð Haralds = *Hun kunde ikke bedre forhandle, trofast i råd, med de forvovne Svear, end om den kraftfulde Magnus havde været hendes egen sön; det var hende, som med den mægtige Kristus især forårsagede, at kong Magnús fik Haralds hele slægtsarv (Norge).*

3. Mildr Magnús á at gjalda Ástríði mensku; þat gerði vin virða víðlendan, en fǫgnum því, hón, kona djúprǫ́ð, hefr komit sínum stjúpi, at fǫ́ mun ǫnnur svá; gerik sǫnn orð drós til dýrðar = *Den gavmilde Magnus har at lönne Astrid hendes mandige virksomhed; den gjorde mændenes ven til herre over vidtstrakte lande; og vi er glade ved det; hun, den dybsindige kvinde, har bragt sin stesön så vidt, at ingen anden vil göre hende det efter; jeg anvender sande ord til forherligelse af kvinden (hende).*

10, 1. Ok Ívarr, hinn 's sat at Jórvík, lét bak Ellu skorit ara = *Og Ivar, han som residerede i York, ristede örn på Ellas ryg.*

2. Ok Knútr sló senn sonu Aðalráðs eða ok þó flæmði hvern út = *Og Knud slog på engang Adelråds sönner eller dog også jog hver af dem ud (af landet).*

3. Knútr vas und himnum — Hykk at frétt ætt Haralds duga vel hug í her; Áleifr, ársæll jǫfurr, lét lið fara lýs gǫtu suðr ór Nið = *Knud*

4. Þurðu norðan
(namsk þat) með gram
til sléttს svalir
Silunds kilir,
en með annan
Ǫnundr Dǫnum
á hendr at há
her sœnskan ferr.

5. Lét lǫnd lokit
liðs gramr saman
marbeðjum með
mǫrg nefbjǫrgum,
þars garðr fyr gnóð
grǿ hjǫlmunlǿ,
þreifsk brims þruma
Þundar umb ǫndur.

6. Gǫtut drótnar
Danmǫrk spanit
und sik sǫkum
snarir herfarar;
þá lét skarpla
Skáney Dana
hlǫðr herjaða.
hǫfuðfremstr jǫfurr.

7. Knútr vas und himnum.
Her austan frá
fríðr fylkis niðr
fráneygr Dana;
skreið vestan -viðr
varr- glæstr, sás bar
út andskota
Aðalráðs þaðan.

8. Ok bǫru í byr
blǿ segl við rǿ
(dýr vas dǫglings fǫr)
drekar landreka;

var under himlen (jfr. v. 6_8) — Jeg ved af fortælling, at Haralds sön var modig i kamp; Olav, den årsæle fyrste, lod sit mandskab sejle mod syd ud af Nidelven.

4. Svalir kilir þurðu norðan með gram til slétts Silunds; þat namsk; en Ǫnundr ferr með annan her sœnskan at há á hendr Dǫnum = *De svale køle styrtede nordfra med kongen ombord til det flade Sælland; det erfaredes; men Önund drog med en anden svænsk hær, ved åretollen (på skibene), mod Danerne.*

5. Gramr lét lokit saman mǫrg lǫnd með marbeðjum nefbjǫrgum liðs; þars grǿ hjǫlmunlǿ „garðr“ fyr gnóð, þreifsk Þundar þrima umb brims ǫndur = *Fyrsten omsluttede udstrakte lande langs kysterne med visirhjælmet mandskab; hvor den grå bølge larmede(?) foran skibet, trivedes kampen omkring skibet(?)*

6. Snarir drótnar gǫtut spanit Danmǫrk und sik sǫkum herfarar; þá lét hlǫðr Dana Skáney herjaða skarpla — hǫfuðfremstr jǫfurr = *De raske konger formåede ikke, trods deres krigstog, at underkaste sig Danmark; da hærjede Danernes fjende Skåne slemt — den allerypperste konge (se v. 3_1).*

7. Knútr vas und himnum — Fríðr, fráneygr niðr fylkis Dana frá her austan; glæstr varrviðr skreið vestan, sás bar andskota Aðalráðs út þaðan = *Knud osv., — Den danske konges smukke sön med de skarpe öjne erfarede østfra, at der kom en hær [til Danmark]; de(t) prægtige skib(e) skred vestfra, som førte Adelråds fjende ud derfra.*

en, þeirs kómu,
kilir, vestan, til
of -leið liðu
Limafjarðar brim-.

9. Létat af jǫfurr
(ætt manna fansk)
Jótlands etask
ílendr (at því);
vildi foldar
fæst rǫ́n Dana
hlífskjǫldr hafa.
hǫfuðfremstr jǫfurr.

10. Kómu fylki
farlystir, 's bar
hervíg í hug,
hafanda staf;
rauf ræsir af
Rúms veg suman
kærr keisara,
klúss Pétrúsi.

11. Svá mun fár feril
fetum suðr metinn
hringdrífr hafa.
hǫfuðfremstr jǫfurr.

11. Bersǫglisvísur *(o. 1038).*

1. Vask með gram þeims
gumnum
goll bauð dróttinhollum;
nafn fekk hann, en hrǫfnum
hræ þess konungs ævi;
fullkerska sák falla
(fráneggjum sonr grǫnum
gaf margan val vargi)
verðung (konungs sverðum).

---

8. Ok drekar landreka bǫru blǭ segl við rǭ í byr; fǫr dǫglings vas dýr; en kilir, þeirs kómu vestan, liðu of brimleið til Limafjarðar = *Og kongens drager bar blå sejl ved rå i medbören; fyrstens sejlads var prægtig; de køle, som kom vestfra, gled over havet hen til Limfjorden.*

9. Jǫfurr Jótlands létat ílendr etask af; ætt manna fannsk at því; hlífskjǫldr Dana vildi hafa fæst rǫ́n foldar — hǫfuðfremstr jǫfurr = *Jyllands konge lod sig, efter at være landet, ikke fratage noget; folk beundrede hans færd; Danernes beskytter vilde ikke tåle nogen plyndring af landet — den osv.*

10. Farlystir kómu fylki hafanda staf, es bar hervíg í hug; ræsir kærr keisara, klúss Pétrúsi, rauf af suman Rúms veg = *Kongen, som havde tænkt på kampe, fik lyst til at rejse med (pilgrims)stav i hånd; fyrsten, kejseren kær, elsket af Petrus (paven), tilbagelagde hurtig(?) endel af vejen til Rom.*

11. Fár hringdrífr mun svá hafa metinn feril suðr fetum — hǫfuðfremstr jǫfurr = *Få gavmilde fyrster har således begivet sig til fods til syden (til Rom) — den osv.*

11, 1. Vask með gram þeims bauð goll dróttinhollum gumnum; hann fekk nafn, en ævi þess konungs [fekk] hrǫfnum hræ; sák fullkerska verðung falla; sonr konungs gaf grǫnum vargi margan val fráneggjum sverðum

2. Fylgðak þeim, es fylgju,
fémildum gram, vildi
(nú eru þegnar frið fegnir),
feðr þínum vel, mína;
vasat á her, með hjǫrvi
hlið, þars stóðk í miðjum
hrœsinn (skal með hrísi)
hans flokki (við þjokkva).

3. Gekk við móð enn mikla,
Magnús, alt í gǫgnum
ferð, þars flotnar bǫrðusk,
faðir þínn liði sínu;
varði hart, en hjǫrtu
hugfull við þat skullu,
(Áleifr réð svá) jǫfra
erfðir (framm at hverfa).

4. Hét, sás fell á Fitjum,
fjǫlgegn ok réð hegna
heiptar rǫ́n, en hǫ́num,
Hǫ́kun, firar unnu;
þjóð helt fast á fóstra
fjǫlblíðs lǫgum síðan
(enn eru af því minni)
Aðalsteins (búendr seinir).

5. Rétt hykk kjósa knǫ́ttu
karlfolk ok svá jarla,
af þvít eignum lofða
Áláfar frið gǫ́fu;
Haralds arfi lét haldask
hvardyggr ok sonr Tryggva
lǫg, þaus lýðir þǫ́gu
laukjǫfn af þeim nǫfnum.

= *Jeg var hos den konge, som gav de trofaste mænd guld; han fik ry, og den fyrstes liv gav ravnene føde; jeg har set det meget raske mandskab falde; kongesönnen gav den grå ulv mangen en val med de skarpe sværd.*

2. Fylgðak feðr þínum vel, þeim fémildum gram, es vildi fylgju mína; nú eru þegnar fegnir frið; vasat hlið á her, þars stóðk hrœsinn með hjǫrvi í miðjum hans flokki; við skal þjokkva með hrísi = *Jeg fulgte godt din fader, den gavmilde fyrste, som ønskede mit følge; nu er folk glade ved freden; der var ingen huller i hæren, hvor jeg stod strunk med sværdet midt i hans skare; skoven skal tættes med krat.*

3. Faðir þínn, Magnús, gekk, við enn mikla móð liði sínu alt í gǫgnum ferð, þars flotnar bǫrðusk; varði hart erfðir jǫfra, en hugfull hjǫrtu skullu við þat; Áleifr réð að hverfa svá framm = *Din fader, Magnus, med det store mod, trængte med sit mandskab allevegne igennem skaren, hvor krigerne kæmpede; han forsvarede kraftigt kongearven, og modige hjærter bævede derved; Olaf for således frem.*

4. Hǫ́kun, sás fell á Fitjum, hét fjǫlgegn ok réð hegna heiptar rǫ́n, en firar unnu hǫ́num; þjóð helt síðan fast á lǫgum fjǫlblíðs fóstra Aðalsteins; enn eru búendr seinir af því minni = *Hakon, som faldt på Fitje, kaldtes meget god og han straffede fjenderan, men folk elskede ham; folket har siden holdt fast ved Adelstens venlige fostersöns love; endnu er bønderne på grund af erindringen derom træge.*

5. Hykk karlfolk ok svá jarla knǫ́ttu kjósa rétt, af því at Áláfar gǫ́fu frið eignum lofða; hvardyggr arfi Haralds ok sonr Tryggva lét haldask lǫg þaus lýðir þǫ́gu laukjǫfn af þeim nǫfnum = *Jeg tror at bønder såvel som*

6. Ungr, vask með þér, þengill,
þat haust es komt austan;
einn, stillir, mátt alla
jǫrð hegna, svá fregnisk;
himin þóttisk þá heiðan
hafa, es landa krafðir,
lofðungs burr, ok lifðir,
landfolk tekit hǫndum.

7. Fǫður Magnúss létk fregna
folgin jǫfurs dolga
orð, þaus eyru heyrðu
ór. á svik hvé fóru;
mál bark hvert af heilum
hug, þvít eigi brugðumk,
(ek vissa þó) ossum
(ótta) lánardrótni.

8. Skalat ráðgjǫfum reiðask
(ryðr þat, konungr) yðrum
(dróttins orð til dýrðar),
dǫglingr, við bersǫgli;
hafa kveðask lǫg, nema ljúgi
landherr, búendr verri,
endr í Ulfasundum,
ǫnnur, an hézt mǫnnum.

9. Fregnk, at suðr með Sygnum
Sigvatr hefr gram lattan
folkorrostu at freista;
ferk, ef þó skulum berjask;
fǫrum í vǫpn ok verjum
vel (tyst) konung, lystir,
(hvé lengi skal) hringum,
(hans grund?) til þess fundar.

---

jarler traf rigtige valg, ti Olaverne gav mændenes ejendomme fred; Haralds albrave sön og Tryggves sön lod den lov blive overholdt, som mændene havde modtaget så helt retfærdige af de to navnefæller.

6. Ungr þengill, vask með þér þat haust, es komt austan; stillir, mátt einn hegna alla jǫrð; svá fregnisk; landfolk þóttisk þá hafa tekit hǫndum heiðan himin, es krafðir landa, lofðungs burr, ok lifðir = *Unge fyrste, jeg var hos dig det efterår, da du kom østfra; konge, du alene har magt til at straffe (værge?) hele landet; det skal høres*; *landets befolkning mente da at have grebet den klare himmel med hænderne, da du, kongesön, krævede landet og levede.*

7. Létk fǫður Magnúss fregna folgin orð dolga jǫfurs, þaus ór eyru heyrðu, hvé fóru á svik; bark hvert mál ossum lánardrótni af heilum hug, þvít eigi brugðumk; ek vissa þó ótta = *Jeg lod Magnus' fader erfare kongens fjenders hemmelige ord, som jeg med mine øren opsnappede, hvorledes de gik ud på svig; jeg bragte min herre af oprigtigt sind enhver tale, ti jeg svigtede ikke; jeg vidste, at der var noget at frygte.*

8. Dǫglingr, skalat reiðask ráðgjǫfum yðrum við bersǫgli; þat orð ryðr til dýrðar dróttins, konungr; búendr kveðask hafa ǫnnur verri lǫg — nema landherr ljúgi —, an hézt mǫnnum endr í Ulfasundum = *Fyrste, du skal ikke vredes på dine rådgivere, fordi de taler rent ud*; *det ord fører til kongens ære, fyrste; bønderne erklærer, at de har andre og værre love — medmindre de lyver —, end du för lovede dem i Ulvesund.*

9. Fregnk, at Sigvatr hefr lattan gram at freista folkorrostu suðr með Sygnum — ferk, ef þó skulum berjask; fǫrum lystir í vǫpn til þess fundar ok verjum konung vel hringum; hvé lengi skal hans grund tyst? = *Jeg*

10. Hverr eggjar þik, harri
heiptar strangr, at ganga
(opt reynir þú) þínum
(þunn stǫl) á bak mǫlum?
fastorðr skyli fyrða,
fengsæll, vesa þengill,
hœfir heit at rjúfa,
hjaldrmǫgnuðr, þér aldri.

11. Hverr eggjar þik hǫggva,
hjaldrgegnir, bú þegna?
ofrausn es þat jǫfri
innan lands at vinna;
engr hafði svá ungum
áðr bragningi ráðit;
rán hykk rekkum þínum,
(reiðr 's herr) konungr, leiðask.

12. Hætt 's þats allir ætlask
(áðr skal við því ráða)
hárir menn, es heyrik
hót, skjǫldungi at móti;
greypt 's þat, 's hǫfðum hnepta,
heldr, ok niðr í felda
(slegit hefr þǫgn á þegna)
þingmenn nǫsum stinga.

13. Gjalt varhuga, veltir,
viðr þeims nú ferr hiðra,
þjófs, (skal hǫnd í hófi)
hǫlða kytt (of stytta);
vinr 's sás, varmra benja,
vǫrnuð býðr, en hlýðið,
tármúteris teitir,
til hvat búmenn vilja.

---

hører, at Sigvat skal have frarådet kongen at prøve en folkekamp sydpå i Sogn; jeg tager med, skal vi endelig kæmpe; jeg ruster mig med lyst til det møde og skal værge kongen kækt med sværd, — men, hvorlænge skal hans land hærges af tvedragt?

10. Hverr eggjar þik, heiptar strangr harri, at ganga á bak mǫlum þínum; opt reynir þú þunn stǫl; fyrða þengill skyli vesa fastorðr, fengsæll hjaldrmǫgnuðr; þér hœfir aldri at rjúfa heit = *Hvem ægger dig, kampstærke konge, til at svigte dine løfter; ofte prøver du de tynde stål; mændenes konge burde være ordholden, byttesæle kriger*; *det sömmer sig aldrig for dig at bryde dit ord.*

11. Hverr eggjar þik hǫggva bú þegna, hjaldrgegnir; þat es jǫfri ofrausn at vinna innan lands; engr hafði svá áðr ráðit ungum bragningi; hykk rekkum þínum, konungr, leiðask rán; herr 's reiðr = *Hvem ægger dig kriger til at nedhugge bøndernes kvæg?*; *det er for stærk en magtudfoldelse for en konge i landet selv*; *ingen har för givet en ung fyrste et sådant råd; jeg tror, konge, at dine mænd er kede af disse ran; folket er forbitret.*

12. Hætt 's þats allir hárir menn, es heyrik hót, ætlask at móti skjǫldungi; áðr skal ráða við því; þat 's heldr greypt, es þingmenn hnepta hǫfðum ok stinga nǫsum niðr í felda; slegit hefr þǫgn á þegna = *Det er farligt, at alle gråhårede mænd agter sig imod fyrsten, som jeg hører dem true med; det skal man i tide forebygge; det er meget farligt, at tingmændene luder med hovedet og stikker næsen ned i kappen; bønderne er blevne tavse.*

13. Gjalt varhuga, veltir þjófs, viðr kytt hǫlða, þeims nú ferr hiðra; hǫnd skal í hófi of stytta; vinr 's sás býðr vǫrnuð, en hlýðið til, teitir

14. Eitt es mál, þats mæla,
mínn dróttinn leggr sína
eign á óðal þegna,
ǫfgask búendr gǫfgir;
rán mun seggr, hinns sína
selr út, í því telja,
flaums at fellidómi
fǫðurleifð konungs greifum.

15. Lát auman nú njóta,
Nóregs, ok gef stórum,
(mǫl halt) svá sem sælan,
sinjór, laga þinna.

16. Áleifr lét mik, jǫfra
órýrr, framask (dýrða
urðu drjúg ens digra
dróttins þing) með hringum;
goll bark jafnt of allan
aldr ok herverk sjaldan
hrygg á hvárri tveggja
hendi flotna sendis.

17. Sigvats hugr mun hittask
Hǫrða-Knúts í garði,
mildr nema mjǫk vel skaldi
Magnús konungr fagni;
fórk með feðrum þeira
(fekk mér ungum tunga
golls), vask enn með ǫllu
óskeggjaðr þá, beggja.

18. Syni Áleifs biðk snúðar
síð kveða aptans bíða

---

tármúteris varmra benja, hvat búmenn vilja = *Tag dig i agt, tyvestraffer, for det folkerygte, som nu går her; hånden skal man forkorte med måde; den er ven som advarer, og hør, kriger, på, hvad bønderne ønsker.*

14. Eitt es mál þats mæla: mínn dróttinn leggr eign sína á óðal þegna; gǫfgir búendr ǫfgask; seggr, hinns selr út sína fǫðurleifð konungs greifum at flaums fellidómi, mun telja rán í því = *Det er kun én sag, de taler om: „min konge bemægtiger sig mændenes odel“; de gæve bønder rejser sig; den mand, som tvinges til at udlevere sin fædrenearv til kongens grever ifølge en overilet fældende dom, regner det som ran.*

15. Lát auman svá sem sælan nú njóta laga þinna, sinjór Nóregs, ok gef stórum; halt mǫl = *Lad fattig såvel som rig nu nyde godt af dine love, Norges fyrste; vær meget gavmild og hold dine ord.*

16. Áleifr, órýrr jǫfra, lét mik framask með hringum; þing ens digra dróttins urðu dýrða drjúg; bark goll of allan aldr flotna sendis á hvárri tveggja hendi jafnt ok hrygg herverk sjaldan = *Olaf, ypperlig blandt fyrster, fremmede mig med guldringe; jeg bar guld styrerens hele liv igennem på bægge arme i samme grad som jeg sjælden bar de triste våben.*

17. Sigvats hugr mun hittask í garði Hǫrða-Knúts, nema Magnús mildr konungr fagni skaldi mjǫk vel; fórk með feðrum beggja þeira; þá vask enn óskeggjaðr með ǫllu; tunga fekk mér ungum golls = *Sigvats hu vil stunde mod Hardeknuds hal, medmindre Magnus, den milde konge, er meget venlig mod skjalden; jeg var hos bægges fædre; da var jeg endnu ganske skægløs; min tunge skaffede mig guld som ung.*

18. Biðk syni Áleifs svá mála snúðar; kveða óframs sǫk bíða síð aptans; meðal okkar ’s alt háligt; Magnús, vér erum vægnir, vildak lifa ok

óframs sǫk (meðal okkar
alt 's háligt), svá mála;
erum Magnús vér vægnir,
vildak með þér mildum
(Haralds varðar þú hjǫrvi
haukey) lifa ok deyja.

12. Erfidrápa Óláfs helga *(o. 1040).*

1. Tolf frák tekna elfar
tálaust viðu bála;
olli Áleifr falli
eirlaust konungr þeira;
Svía tyggja leitk seggi
óknstríðs (firum) ríða
(bǫl vas brátt) til Heljar
(búit mest) Sigars hesti.

2. Upplǫnd fekk til enda
óss neista ok þar reisti
kristnihald, þats heldu
hvers veitir, sverðs beitar;
áðr stýrðu þeim eyðar
ellifu fyrr hella
mildings máls, en guldu
menn vísliga gísla.

3. Lyngs bar fiskr til fengjar
flugstyggs sonar Tryggva
gjǫlnar golli mǫlnu
(goð vildi svá) roðnar;
annan lét á unnir
Áleifr, búinn hála,
(lǫgr þó drjúgt) enn digri
(dýrs horn) Visund sporna.

---

deyja með þér mildum; þú varðar hjǫrvi haukey Haralds = *Jeg ønsker Olafs sön således en god vending i sagen; man siger, at den tilbageholdendes sag må vænte til sent om aftenen; mellem os er der et helligt forhold; Magnus, jeg er skånsom; jeg vilde leve og dø med dig, gavmilde fyrste; du bevogter med sværdet Haralds høgeø (Norge).*

12, 1. Frák tálaust tolf elfar bála viðu tekna; Áleifr konungr olli eirlaust falli þeira; leitk seggi sóknstríðs Svía tyggja ríða Sigars hesti til Heljar; bǫl mest vas brátt búit firum = *Sikkert erfor jeg, at tolv mænd var tagne; kong Olav voldte uden skånsel deres død; jeg så den kampstærke Sveakonges mænd ride galgen til Hel; det störste mén blev hurtig mændenes lod.*

2. Veitir óss neista fekk Upplǫnd til hvers enda ok reisti þar kristnihald, þats sverðs beitar heldu; áðr fyrr stýrðu þeim ellifu eyðar hella mildings máls, en menn guldu vísliga gísla = *Fyrsten fik Oplandene fra den ene ende til den anden og grundlagde en kristentro dér, som mændene bevarede; tidligere styredes de af elleve mænd, men (nu) leverede mændene viselig gidsler.*

3. Lyngs fiskr flugstyggs sonar Tryggva bar til fengjar gjǫlnar, roðnar mǫlnu golli; goð vildi svá; annan hála búinn Visund lét Áleifr enn digri sporna á unnir; lǫgr þó drjúgt dýrs horn = *Den flugtsky [Olav] Tryggves söns Lyng-fisk (Ormen d. lange) førte til fangst gæller røde af det malede guld; gud vilde det så; et andet skib, den rigt smykkede Visund, lod Olav den digre betræde bølgerne: søen vaskede dyrets horn dygtig.*

4. Goll buðu opt þeirs ollu
úthlaupum gram kaupask
rautt, en ræsir nítti,
ríklunduðum undan;
skǫr bað hann með hjǫrvi
(her land skal svá verja)
ráns biðu rekkar sýna
refsing, firum efsa.

5. Fæddi mest sás, meiddi
margdýrr konungr, varga,
hvinna ætt ok hlenna;
hann stýfði svá þýfðir;
þýðr lét þermlask bæði
þjóf hvern konungr ernan
(friðr bœttisk svá) fóta
(fylkis lands) ok handa.

6. Vissi helzt, þats hvǫssum
hundmǫrgum lét grundar
vǫrðr með vǫ́pnum skorða
víkingum skǫr, ríkis;
mildr lét mǫrgu valdit
Magnúss faðir gagni;
fremð Áleifs kveðk frǫmðu
flestan sigr ens digra.

7. Þórð frák þat sinn herða
(þreifsk sókn) með Áleifi,
góð fóru þar, geirum
gǫrt víg, saman hjǫrtu;
stǫng bar hátt fyr Hringa
hjaldrmóðum gram bróðir
(fult vann) fagrla gylta
(framlundaðr) Ǫgmundar.

---

4. Þeirs opt ollu úthlaupum buðu ríklunduðum gram rautt goll kaupask undan, en ræsir nítti; hann bað efsa firum skǫr með hjǫrvi; rekkar biðu sýna refsing ráns; svá skal verja land her = *De som ofte foretog plyndringstog bød den stolte konge det røde guld for at frikøbe sig for straf, men kongen nægtede det; han bød at afskære deres hoved med sværdet; mændene fik en åbenbar straf for deres ran; således bör et land værges mod anfald.*

5. Margdýrr konungr, sás mest fæddi varga, meiddi ætt hvinna ok hlenna; hann stýfði svá þýfðir; þýðr konungr lét hvern ernan þjóf þermlask bæði fóta ok handa; svá bœttisk friðr lands fylkis = *Den fortræffelige konge, som rigeligst fødede ulvene, lemlæstede tyve og rapsere; således forhindrede han tyverier; den venlige konge lod enhver rask tyv bøde både med arme og bén; således bedredes fréden i fyrstens land.*

6. Vissi helzt ríkis þats vǫrðr grundar lét skǫr skorða hundmǫrgum víkingum með hvǫssum vǫ́pnum; mildr faðir Magnúss lét valdit mǫrgu gagni; kveðk flestan sigr frǫmðu fremð Áleifs ens digra = *Det viste i höj grad kongens magt, at landets bevogter kappede hovedet af et stort antal vikinger med det hvasse sværd; Magnus' gavmilde fader vandt et utal af sejre og jeg siger, at enhver sejr forøgede Olav den digres hæder.*

7. Frák Þórð þat sinn herða gǫrt víg geirum með Áleifi; sókn þreifsk, góð hjǫrtu fóru þar saman; bróðir Ǫgmundar bar stǫng fagrla gylta hátt fyr hjaldrmóðum gram Hringa; framlundaðr vann fult = *Jeg har hørt, at Tord den gang kæmpede fuldkraftig med spyd sammen med Olav; kampen var hård; brave hjærter var sammen dér; Ögmunds broder bar stangen, smukt forgyldt, höjt foran Norges konge, opflammet af kamplyst; den modige mand udførte et fuldt arbejde (alt hvad der kunde kræves).*

8. Ǫld vann Áleifr felda
(opt vann sigr) enn digri,
gekk (sóknþorinn) sœkja
synjor framm í brynju;
en, þeirs austan nenna,
(óx hildr) með gram mildum
(mart segik bert) í bjarta
blóðrǫst, Svíar, óðu.

9. Olmr erumk harmr, sás hilmir
hafði (golli vafðan
jǫfurr kreisti sá) austan
aflfátt (meðalkafla);
gagn fengu því þegnar
þeir at hǫlfu fleiri,
hvǫtuð tælði þat hildar,
(hvǫ́rungi frýk) vǫ́ru.

10. Vítt vas fold und fótum
(friðbann vas þar) mǫnnum,
þá réð í bǫð bráða
brynjat folk at dynja,
þás árliga ærir
alms með bjarta hjalma
(mikill varð á stað Stiklar
stálgustr) ofan þustu.

11. Fór í fylking þeira
framm (iðrask nú) miðri,
snarir fundusk þar, Þrœnda
(þess verks búendr) merki.

12. Mest frák merkjum næstan
mínn dróttin framm sínum,

---

8. Áleifr enn digri vann felda ǫld — opt vann sóknþorinn sigr —, synjor gekk sœkja framm í brynju, en Svíar, þeirs nenna austan, óðu í bjarta blóðrǫst með mildum gram; hildr óx; segik mart bert = *Olav den digre fældede mændene – ofte vandt den kampdjærve sejr; fyrsten trængte frem i brynjen; men Svearne, som kommer østfra, stormede ud i den klare blodström med den gavmilde konge; kampen tiltog; jeg taler altid klart.*

9. Olmr erumk harmr, sás hilmir hafði austan aflfátt; sá jǫfurr kreisti golli vafðan meðalkafla; því fengu þegnar gagn, at þeir vǫ́ru hǫlfu fleiri; þat tælði hildar hvǫtuð; frýk hvǫ́rungi = *Det er mig en bitter sorg, at kongen havde for lidt mandskab østfra; den konge knugede det guldomviklede sværdgreb; af den grund fik bønderne sejr, fordi de var dobbelt så mange; det bevirkede kongens uheld; jeg gör ingen af parterne bebrejdelser.*

10. Vítt vas fold und fótum mǫnnum; þá réð brynjat folk at dynja í bráða bǫð — þar vas friðbann —, þás alms ærir þustu árliga ofan með bjarta hjalma; mikill stálgustr varð á Stiklarstað = *Det udstrakte land viste sig under mændenes fødder; derpå styrtede sig den brynjeklædte skare ud i den hidsige kamp — freden blev forstyrret —, da krigerne skyndte sig i morgenstunden ned med de skinnende hjælme; der opstod en stærk kamp på Stiklestad.*

11. Merki Þrœnda fór framm í miðri fylking þeira; þar fundusk snarir; búendr iðrask nú þess verks = *Tröndernes fane for frem midt i deres fylking; dér mødtes raske mænd; bønderne fortryder nu den gærning.*

12. Frák mínn dróttin gingu mest framm næstan merkjum sínum; stǫng óð fyrri fyr gram; þar vas gnógr styrr = *Jeg har hørt, at min*

stǫng óð fyr gram, gingu,
(gnógr styrr vas þar) fyrri.

13. Geirs hykk grimmligt vǫru
gnýreifum Áleifi
loghreytǫndum líta
lóns í hvassar sjónir;
þorðut þrœnzkir virðar,
þótti hersa dróttinn
ógurligr, í augu
ormfrǫn séa hǫnum.

14. Rauð í rekka blóði
rǫnd með gumna hǫndum
dreyrugt sverð, þars dýran
drótt þjóðkonung sótti;
auk, at ísarnleiki,
Innþrœndum lét finnask,
rœkinn, gramr í reikar
rauðbrúnan hjǫr túnum.

15. Undr láta þat ýtar
eigi smátt, es máttit
skæ-Njǫrðungum skorðu
skýlauss rǫðull hlýja;
drjúg varð á því dœgri
(dagr náðit lit fǫgrum)
orrostu frák austan
atburð, konungs furða.

16. Mildr fann gǫrst, hvé galdrar,
gramr sjalfr, meginrammir

---

konge trængte stærkest frem og næst efter sine mærker; (kun) mærkestangen var længere fremme foran kongen; dér var kampen i fuld gang.

13. Hykk lóns loghreytǫndum vǫru grimmligt líta í hvassar sjónir geirs gnýreifum Áleifi; þrœnzkir virðar þorðut séa í ormfrǫn augu hǫnum; hersa dróttinn þótti ógurligr = *Jeg ved det var frygtindgydende for mændene at se mod den kampglade Olavs hvasse öjne; de tröndérske mænd vovede ikke at se ham i öjnene, der lynede som ormens; hersernes fyrste fandtes at være frygtelig.*

14. Dreyrugt sverð með gumna hǫndum rauð rǫnd í rekka blóði, þars drótt sótti dýran þjóðkonung, ok gramr, rœkinn at ísarnleiki, lét rauðbrúnan hjǫr finnask í reikar túnum Innþrœndum = *Det blodige sværd rødfarvede i mandens hånd skjoldet i kæmpernes blod, hvor folket angreb den herlige folkekonge, og kongen, dygtig i jærnlegen, lod det rødbrune sværd findes i Indtröndernes hoveder.*

15. Ýtar láta þat eigi smátt undr, es skýlauss rǫðull máttit hlýja skorðu skæ-Njǫrðungum; drjúg varð furða konungs á því dœgri — dagr náðit fǫgrum lit — frák atburð orrostu austan = *Man erklærer det for et ikke ringe under, at solen, skönt skyfri, ikke kunde sende mændene sine varmende stråler; det jærtegn, som angik kongen, blev den dag tydeligt — dagen fik ikke sin lysende farve —; jeg har hørt om denne tildragelse under kampen i østen (Norge).*

16. Mildr gramr fann gǫrst sjalfr, hvé meginrammir galdrar fjǫlkunnigra Finna barg fullstórum Þóri, þás húna hyrsendir laust golli búnu sverði of herðar Hundi; slætt réð sízt at bíta = *Den gavmilde konge mærkede*

fjǫlkunnigra Finna
fullstórum þarg Þóri,
þás hyrsendir Hundi
húna golli búnu
(slætt réð sízt at bíta)
sverði laust of herðar.

17. Þollr dylr saðrar snilli
seims, en þat veitk heiman,
(hverr séi) Hunds (verk stœrri)
hugstórs, es frýr Þóri,
es þvergarða þorði
Þróttr, hinns framm of sótti,
glyggs í gǫgn at hǫggva
gunnranns konungmanni.

18. Bjǫrn frák auk at œrnu
endr stǫllurum kendu,
hug hvé halda dugði
(hann sótti framm) dróttin;
fell í her með hollum
hann verðungar mǫnnum
(leyfðr 's) at hilmis hǫfði
hróðrauðigs (sá dauði).

19. Hǫrð 's, sízt hermenn firðu
(hlíf raufsk fyr gram) lífi,
auðn at Engla stríði
(ómjúk) konung sjúkan;
ǫr brá Áleifs fjǫrvi
ǫld, þars herr klauf skjǫldu,
folks (odda gekk fylkir
fund) en Dagr helt undan.

20. Áðr vitu eigi meiðar
ógnar skers né hersa

selv bedst, hvorledes de troldkyndige Finners kraftige trolddom reddede den overmodige Tore, da den gavmilde fyrste slog med sit guldprydede sværd Tore hund over skuldrene; det sløve sværd bed aldeles ikke.

17. Seims þollr dylr saðrar snilli hugstórs Hunds, es frýr Þóri — en þat veitk heiman — hverr séi stœrri verk? — es Þróttr gunnranns glyggs þvergarða, hinns sótti framm, þorði at hǫggva í gǫgn konungmanni = *Den mand, sem bebrejder Tore (fejhed), fornægter den dristige Hunds sande mod, — det ved jeg fra hjemmet af — hvem kan se större gærninger? —, eftersom den kraftige kriger, der trængte frem, vovede at rette hug mod en konge.*

18. Frák auk Bjǫrn kendu endr at œrnu stǫllurum, hvé dugði halda dróttinhug; hann sótti framm; hann fell í her með hollum verðungar mǫnnum at hǫfði hróðrauðigs hilmis; leyfðr 's sá dauði = *Jeg har også hørt, at Björn fordums i fuldt mål har belært stallere om, hvorledes man skal bevare troskab mod sin herre; han angreb rask; han faldt i kampen blandt hirdens trofaste mænd ved sin ryrige konges hoved; lovprist er den død.*

19. Hǫrð es auðn at Engla stríði, sízt hermenn firðu sjúkan konung lífi; ómjúk hlíf raufsk fyr gram; folkǫr ǫld brá fjǫrvi Áleifs, þars herr klauf skjǫldu, en Dagr helt undan; fylkir gekk odda fund = *En sörgelig tomhed er der efter Anglernes fjende, siden krigerne berøvede den syge konge livet; det hårde skjold kløvedes af kongen; den kamphidsige skare gjorde ende på Olavs liv, hvor hæren kløvede skjoldene og Dag flygtede; kongen havde selv kæmpet.*

(þjóð réð þengils dauða)
þann styrk búandmanna,
es slíkan gram sóknum
sárelds viðir feldi
(mǫrg lá dýr í dreyra
drótt) sem Áleifr þótti.

21. Áleifr réð et øfra,
andprútt hǫfuð, landi
fulla vetr, áðr felli,
fimtán af því láni;
hverr hafi (hers) enn nørðra
heims enda sér kendan
(skjǫldungr helzk an skyldi
skemr) landreki in fremri.

22. Sumir trúðu á goð gumnar;
grein vas liðs á miðli
— folkorrostur fylkir
framráðr tjogu háði —
frægr bað hann á hœgri
hǫnd kristit lið standa;
feðr Magnúss biðk fagna
flóttskjǫrrum goð dróttin.

23. Lýgk, nema Áleifr eigi
ýs sem kykvir tívar
(gœðik helzt í hróðri)
hárvǫxt (konungs ǫ́ru),
enn helzk þeim 's sýn seldi,
svǫrðr, es óx í Gǫrðum
(hann fekk læs) af ljósum,
(lausn) Valdamar, hausi.

24. Gǫrt 's, þeims gótt bar hjarta,
gollit skrín of mínum

---

20. Meiðar ógnar skers vitu eigi áðr þann styrk búandmanna né hersa — þjóð réð dauða þengils —, es sárelds viðir feldi sóknum slíkan gram, sem Áleifr þótti; mǫrg dýr drótt lá í dreyra = *För har man aldrig kendt en sådan magt hos bønder eller herser — folket voldte kongens død —, at mændene i kamp fældede en sådan konge, som Olav var anset for; mangen en herlig mand lå i sit blod.*

21. Áleifr, andprútt hǫfuð, réð landi et øfra, fulla fimtán vetr af því láni, áðr felli; hverr fremri landreki hafi kendan sér enn nørðra heims enda; skjǫldungr hers helzk skemr an skyldi = *Olav, den herlige skikkelse, herskede over landet i det øvre fulde 15 år ved (den ham givne) lykke, för han faldt; hvilken mere fremragende konge har besiddet verdens nordre ende?; hærens konge levede kortere end det burde have været.*

22. Sumir gumnar trúðu á goð; grein vas á miðli liðs, — framráðr fylkir háði tjogu folkorrostur —; frægr bað hann kristit lið standa á hœgri hǫnd; biðk goð dróttin fagna flóttskjǫrrum feðr Magnús = *Ikke alle af mændene trode på gud; hæren deltes i tvende dele — den modige konge havde haft 20 folkekampe —; den berömte fyrste bad den kristne skare stå ved sin höjre hånd; jeg beder gud herren at modtage vel Magnus' flugtsky fader.*

23. Lýgk nema Áleifr eigi hárvǫxt sem ýs tívar kykvir; gœðik helzt konungs ǫ́ru í hróðri; enn helzk svǫrðr, es óx af ljósum hausi þeim 's seldi sýn Valdamar í Gǫrðum; hann fekk lausn læs = *Jeg lyver, hvis ikke Olav har hårvækst som mænd i levende live; jeg glæder kongens tjænere i höj grad i (ved?) mit digt; endnu holder sig det hår, der voksede på det*

(hrósak helgi ræsis;
hann sótti goð) drótni;
ár gengr margr frá mæru
meiðr þess konungs leiði
hreins með heilar sjónir
hrings, es blindr kom þingat.

25. Oss dugir Áleifs messu
(jǫfur magnar goð) fagna
meinalaust í mínu,
Magnúss fǫður, húsi;
skyldr emk skilfings halda
skolllaust, þess 's bjó golli,
helgi, handar tjǫlgur,
harmdauða, mér, rauðu.

26. Dánar drótni mínum
dœgn of sent at hendi.

27. Róms létk ok helt heima
hermóðr á fǫr góðri
Gjallar vǫnd, þanns, golli
gaf mér konungr, vafðan;
sult, þás silfri hjaltat
sverð dýrt, þats viðr þverðan
lǫgðum vápn, en vígðum,
vers ylgjar, staf fylgðum.

28. Endr réð Engla senda
Jórðánar gramr fjóra
(fors þó heims á hersi
heilagt skopt) ór lopti.

---

lyse hoved på ham, som gav Valdamar i Garde synet; *han (denne) blev befrit for sin (legems-) lyde.*

24. Gollit skrín es gǫrt of drótni mínum, þeims bar gótt hjarta; hrósak helgi ræsis; hann sótti goð; margr hrings meiðr gengr ár frá mæru leiði þess hreins konungs með heilar sjónir, es blindr kom þingat = *Et guldsmykket skrin er forfærdiget omkring min konge, ham som havde et ædelt hjærte*; *jeg priser kongens hellighed; han er nu hos gud; mangen en mand går hurtig fra den rene konges hvilested med raske öjne, som kom blind derhen.*

25. Oss dugir fagna messu Áleifs, fǫður Magnúss, í húsi mínu meinalaust; goð magnar jǫfur; skyldr emk halda skolllaust helgi þess harmdauða skilfings, es bjó mér handan tjǫlgur rauðu golli = *Vi bör fejre Olavs, Magnus' faders, messedag i mit hus uden mén; gud giver kongen kraft (til jærtegn); det er min pligt ærligt at fejre den til sorg for alle døde konges hellighed, hans som udstyrede mine arme med det røde guld.*

26. Dánar dœgn, of sent at hendi drótni mínum = *Den dødsdag, der blev min herre beskåren.*

27. Létk hermóðr Gjallar vǫnd, golli vafðan, þanns konungr gaf mér, heima ok helt á góðri Róms fǫr, þás lǫgðum dýrt sverð, silfri hjaltat vápn, þats viðr þverðan sult ylgjar vers, en fylgðum vígðum staf = *Jeg efterlod hjemme, træt af kamp, sværdet det guldomviklede, som kongen havde givet mig, og gav mig i lag med den gode Romarejse, da jeg lagde det kostbare sværd, våbnet med sølvhjaltet, der stiller ulvens sult, og fulgte den viede stav (pilgrimsstaven).*

28. Jórðánar gramr réð endr senda fjóra engla ór lopti; fors þó heilagt

13. Lausavísur.

1 *(o. 1010).* Fiskr gengr oss at óskum,
eitrs sem vér hǫfum leitat
lýsu vangs ór lyngvi
leygjar orm at teygja;
atrennir lét (annars)
ǫngulgripinn hanga
(vel hefr) aurriða (at egna)
agngalga (mér hagnat).

2 *(1015).* Hlýð mínum brag, meiðir
myrkblás, þvít kank yrkja,
alltíginn — mátt eiga
eitt skald — drasils tjalda;
þótt ǫllungis allra,
allvaldr, lofun skalda,
þér fæk hróðrs at hvǫru
hlít annarra nítið.

3. Ek tók lystr né lastak
(leyfð íð es) þat síðan,
sóknar Njǫrðr, við sverði
— sá 's mínn vili — þínu;
þollr, fekt húskarl hollan
(hǫfum ráðit vel báðir)
látrs, en ek lánardróttin,
linns blóða mér góðan.

---

skopt á hersi heims = *Jordans konge (gud) sendte fordums fire engle ned fra himlen; vandet vaskede det hellige hår på verdens herre (Kristus).*

13, 1. Fiskr gengr oss at óskum, sem vér hǫfum leitat at teygja leygjar eitrs orm ór lýsu vangs lyngvi; atrennir agngalga lét aurriða hanga ǫngulgripinn; mér hefr annars hagnat vel at egna = *Fiskeriet går efter ønske, som vi har søgt at lokke fisken op af vandet; fiskeren (jeg) lod ørreden sprælle på krogen; det er ellers gået mig heldigt med at mede.*

2. Hlýð mínum brag, alltíginn meiðir myrkblás tjalda drasils, þvít kank yrkja; mátt eiga eitt skald; þótt ǫllungis nítið lofun allra annarra skalda, allvaldr, fæk þér at hvǫru hlít hróðrs = *Hör på mit kvad, fyrstelige kriger, ti jeg forstår at digte; én skjald kan du dog have; selv om du ganske forkaster alle andre skjaldes pris, konge, skal jeg ikke desto mindre skaffe dig digte i overflod.*

3. Ek tók lystr við sverði þínu, sóknar Njǫrðr, né lastak þat síðan; sá 's vili mínn; es leyfð íð; linns blóða látrs þollr, fekt hollan húskarl, en ek lánardróttin góðan mér; báðir hǫfum ráðit vel = *Heller end gærne tog jeg mod dit sværd, kriger, og jeg har aldrig dadlet det siden — det er min lyst —; det er en herlig id [kongens tjæneste]; gavmilde mand, du fik en tro huskarl og jeg en herre, der er mig god; vi har bægge tinget godt.*

4. Ek mun heitinn gunnar gammteitǫndum gǫrbœnn, ef biðk nú felda — áðr þǫgum vér ægis eld: veit enn, engjar lúru látrþverrandi, halfa land-

4. Gǫrbœnn mun ek Gunnar
gammteitǫndum heitinn
(áðr þǫ́gum vér ægis
eld) ef nú biðk felda:
landaura veit, lúru
látrþverrandi, af knerri
enn af ganga, engjar,
ek hef sjalfr krafit, halfa.

5 *(1016)*. Teitr, sák okr í ítru
allvalds liði falla
(gerðisk harðr) of herðar
(hjǫrdynr) svalar brynjur;
en mín at flug fleina
falsk und hjalm enn valska
(okr vissak svá, sessi)
svǫrt skǫr (við her gǫrva).

6 *(1018)*. Áðr hefk gótt við góða
grams stallara alla
átt, þás ossum drótni,
ógndjarfs, fyr kné hvarfa;
Bjǫrn, fazt opt at arna,
íss, fyr mér at vísa
góðs, meguð gótt of ráða
gunnrjóðr, alls vel kunnuð.

7. Nú sitt heill (en) hallar
(hér finnumk meir) þinnar
at unz enn kømk vitja,
Áleifr konungr, mála;
skald biðr hins, at haldi
hjalmdrífu viðr lífi
— endisk leyfð — ok landi
(lýkk vísu nú) þvísa.

---

aura ganga af knerri — ek hef sjalfr krafit = *Jeg vil synes krigerne meget påtrængende, hvis jeg nu beder om skind — för har jeg modtaget guld; men tillad endnu, gavmilde fyrste, at halvdelen af landafgiften ikke skal betales af handelsskibet; jeg beder dig selv derom.*

5. Teitr, sák svalar brynjur falla of herðar okr í ítru liði allvalds; hjǫrdynr gerðisk harðr; en mín svǫrt skǫr falsk und hjalm enn valska at flug fleina; sessi, vissak okr svá gǫrva við her = *Teit, jeg så de kølige brynjer glide ned over vore skuldre i kongens dygtige hær; kampen blev hård; og mit sorte hår skjultes under den vælske hjælm i kampen; bænkfælle, således var vi beredte til det fjendtlige angreb.*

6. Áðr hefk átt gótt við alla góða stallara ógndjarfs grams, þás hvarfa fyr kné ossum drótni; Bjǫrn, fazt opt at árna góðs fyr mér at vísa; meguð íss gunnrjóðr of ráða gótt, alls vel kunnuð = *Hidtil har jeg ståt i et godt forhold til den kampdjærve konges alle gode stallere, der færdes foran vor konge; ofte lagde du Björn et godt ord ind for mig i kongens gård; du formår, kriger, at udrette meget godt, ti du er forstandig.*

7. Nú sitt heill at hallar þinnar, Áleifr konungr, unz enn kømk vitja mála, en finnumk meir hér; skald biðr hins, at hjalmdrífu viðr haldi lífi ok landi þvísa; leyfð endisk, lýkk vísu nú = *Sid nu med alt held i din hal, kong Olav, indtil jeg atter kommer i din tjæneste; vi vil atter træffes her; skjalden ønsker, at krigeren må beholde sit liv og dette land; mit æresvers er ude, det slutter jeg nu.*

8. Nú eru mælt (en mála
meir kunnum skil fleiri)
orð, þaus oss of varða
alls mest, konungr, flestra;
goð láti þik gæta,
geðharðr konungr, jarðar,
(víst hefk þann) þvít, þinnar,
þú 'st til borinn (vilja).

10. Sendi mér enn mæri
— man þengill sá drengi —
(síð munk heldr at hróðri)
hnetr þjóðkonungr (letjask);
opt, en okr bað skipta
Óttarr í tvau dróttinn,
endask mǫl, sem myndim
manndjarfr fǫður-arfi.

9—14 *(o. 1020-27)*

9. Eigi sǫtuð, ítrum,
Ívarr, meginfjarri,
(orð) þás ossum fœrðak
(at sóttisk) lof drótni;
þér 's, alls hann réð heyra
hróðr sinn, lofi þínu
(hljóðs hefk beitt á báða
bekki) vant at hnekkja.

11. Dróttinn, hjalp þeims dóttur
(dýrr 's þínn vili) mína
heim ór heiðnum dómi
hóf ok nafn gaf Tófu;
helt und vatn enn vitri
(varðk þeim feginn harða
morni) mínu barni
móðrakkr Haralds bróðir.

---

8. Nú eru mælt orð, þaus of varða oss alls mest flestra, konungr, en meir kunnum skil fleiri mála; goð láti þik gæta jarðar þinnar, geðharðr konungr, þvít þú 'st til borinn; víst hefk þann vilja = *Nu er de ord sagte, som for os har allerstörst betydning af alle, konge, men jeg ved dog at udsige endnu andre: gud lade dig bevogte dit land, modige konge, ti du har fødselsret til det; tilvisse nærer jeg det ønske.*

9. Sǫtuð, Ívarr, eigi meginfjarri, þás fœrðak lof ossum ítrum drótni; at sóttisk orð; þér 's vant at hnekkja lofi þínu, alls hann réð heyra hróðr sínn; hefk beitt hljóðs á báða bekki = *Du sad, Ivar, ikke langt borte, da jeg bragte vor udmærkede herre et lovkvad; der fandtes ord dertil; det bliver vanskeligt for dig at tilbagevise et lovkvad om dig, siden han (så villig) hørte på et om sig; jeg har bedt bægge bænkerader om lyd.*

10. Enn mæri þjóðkonungr sendi mér hnetr; sá þengill man drengi; munk heldr síð letjask at hróðri; opt endask mǫl, en manndjarfr dróttinn bað okr, Óttarr, skipta í tvau sem myndim fǫður-arfi = *Den udmærkede folkekonge sendte mig nødder; den konge husker sine mænd; meget sent vil jeg blive doven til at digte; ofte går ord i opfyldelse(?), men den djærve fyrste bad os, Ottar, at dele dem mellem os som skulde vi dele arven efter en fader [som var vi brødre].*

11. Dróttinn, hjalp þeims hóf dóttur mína heim ór heiðnum dómi ok gaf nafn Tófu; dýrr es þínn vili; móðrakkr bróðir Haralds enn vitri helt mínu barni und vatn; varðk harða feginn þeim morni = *Herre, hjælp ham som hævede min datter hjem fra hedenskabet og gav hende navnet Tove;*

12. Heðan sék reyk þanns rjúka
rǫnn of fiskimǫnnum
(stór eru skalds of skœrur
skellibrǫgð) ór helli;
nú frýrat mér nýrar
nenningar dag þenna;
hlíti ek fyr hvítan
hornstraums dǫgurð Naumu.

13. Þrøngvizk ér of ungan
ítrmenni gram þenna;
bægjumk ǫld, svát eigi
Áleifs náik máli;
mér varð orð at órum
auðsótt frǫmum drótni,
þás óðum mjǫk móðir
mjǫll á Dofrafjalli.

14. Seinn þykki mér sunnan
sókndjarfr Haralds arfi;
langr 's, en lýðum þrøngvir
lífs sorg, konungs morginn;
hvatki 's heiðis gatna
hyrtælanda sælan
(nú hefk vætt í dag dróttins)
dvelr, bíðk hans í Selju.

15. Hafa allframir jǫfrar
út sín hǫfuð Knúti
fœrð ór Fífi norðan
(friðkaup vas þat) miðju;
seldi Áleifr aldri
(opt vá sigr) enn digri
haus í heimi þvísa
(hann) engum svá manni.

---

din vilje er uimodståelig; Haralds modige, kloge broder holdt mit barn under dåben; jeg blev meget glad ved den morgen.

12. Heðan ór helli sék reyk þanns rǫnn rjúka of fiskimǫnnum; stór eru skellibrǫgð skalds of skœrur; nú frýrat mér nýrar nenningar þenna dag; ek hlíti hornstraums Naumu fyr hvítan dǫgurð = *Her fra hulen ser jeg den røg, som hytterne over fiskerne udsender; store er digterens löjer i morgendæmringen; nu kan ingen bebrejde mig mangel på en ny dygtighed i dag; jeg lader mig nöje med kvinden istedenfor den hvide davre [mælkemad til frokost]. Jfr. Óláf d. helliges v. 6.*

13. Ér þrøngvizk, ítrmenni, of þenna ungan gram; ǫld bægjumk, svát náik eigi máli Áleifs; mér varð orð auðsótt at órum frǫmum drótni, þás óðum mjǫk móðir mjǫll á Dofrafjalli = *I trænges, gode mænd, om denne unge konge; folk holder mig tilbage, så at jeg ikke kan få Olav i tale; let fik jeg en samtale med vor dygtige fyrste, da vi, meget trætte, vadede i sneen på Dovrefjæld.*

14. Seinn þykki mér sókndjarfr arfi Haralds sunnan; langr 's konungs morginn, — en lífs sorg þrøngvir lýðum —, hvatki 's dvelr sælan heiðis gatna hyrtælanda; — nú hefk vætt dróttins í dag —; bíðk hans í Selju = *Haralds kampstærke søn synes mig langsom sydfra; kongens morgen er lang, — men livets sorg knuger folk —, hvad der så end forsinker den rige, gavmilde mand — nu har jeg i dag væntet på fyrsten; jeg bier på ham i Selja.*

15. Allframir jǫfrar hafa fœrð hǫfuð sín Knúti út norðan ór miðju Fífi; þat vas friðkaup; Áleifr enn digri seldi aldri engum manni í heimi svá haus þvísa; hann vá opt sigr = *Meget dygtige konger har bragt Knud deres*

16—19 *(1027-28)*

16. Fjandr ganga þar þengils,
þjóð býðr opt, með sjóða,
hǫfgan malm fyr hilmis
haus ófalan, lausa;
sitt veit hverr, ef harra
hollan selr við golli
(vert es slíks) í svǫrtu,
sinn, helvíti innan.

17. Kaup varð daprt, þars djúpan,
dróttinrækð, of sóttu
þeir es, heim, á himnum,
hás elds, svikum beldu.

18. Gerðisk hilmis Hǫrða
húskarlar þá jarli,
es við Áleifs fjǫrvi,
ofvægir, fé þægi;
hirð esa hans at verða
háligt fyr því máli;
dælla es oss, ef allir
erum vír of svik skírir.

19. Út býðr allvaldr sveitum
Englands, en vér fengum
(lítt sék lofðung óttask)
liðfæð ok skip smæri;
rǫð eru ljót, ef láta
landsmenn konung þenna
(lætr einǫrð fé firða
ferð) liðþrota verða.

---

hoveder lige nord fra midten af Fife; det var for at købe sig fred; Olav den digre gav aldrig nogen mand i verden således sit hoved for det. Han vandt ofte sejr.

16. Fjandr þengils ganga þar með lausa sjóða; þjóð býðr opt hǫfgan malm fyr ófalan haus hilmis; hverr veit sitt innan í svǫrtu helvíti, ef selr hollan harra sinn við golli; vert es slíks = *Kongens fjender går der med løse punge (punge for at give); man tilbyder ofte det tunge guld for kongens hoved, der ikke er til fals; enhver må vide, at han vil komme i det sorte helvede, dersom han sælger sin hulde herre for guld; slig straf er det værdt.*

17. Kaup varð daprt dróttinrækð á himnum, þars þeir, es beldu svikum, of sóttu djúpan heim hás elds = *Lönnen for den kongetroskab blev trist i himlen, eftersom de, der sveg, måtte besøge den höjtflammende ilds dybtliggende verden.*

18. Þá gerðisk húskarlar Hǫrða hilmis ofvægir jarli, es þægi fé við fjǫrvi Áleifs; esa háligt hans hirð at verða fyr því máli; dælla es oss, ef vír erum allir skírir of svik = *Da vilde Hördekongens huskarle være for föjelige mod jarlen hvis de modtog penge for Olavs liv; det er ikke smigrende for hans hird at måtte blive således omtalt; dog er det bedste for os, om vi alle er (var) fri for svig.*

19. Allvaldr Englands býðr sveitum út, en vér fengum liðfæð ok smæri skip; sék lofðung óttask lítt; ljót eru rǫð, ef landsmenn láta þenna konung verða liðþrota; fé lætr ferð firða einǫrð = *Englands konge samler mandskab til krigstog, men vi har fåt en lidet talrig hær og mindre skibe;*

20. Flœja getr, en frýju,
fjandr, leggr oss til handa,
(verðk fyr æðru orði)
allvalds, en fé gjalda;
hverr skal þegn, þó at þverri
þengils vina gengi,
(upp hvalfa svik) sjalfan
sik lengst hafa miklu.

21 *(1030)*. Stóðk á Mont ok mintumk
mǫrg hvar sundr fló targa
breið ok brynjur síðar,
borgum nær of morgin;
munða ek þanns unði
(ǫndverðan brum) lǫndum
(faðir minn vas þar þenna
Þorrøðr) konung forðum.

22 *(1030)*. Fúss læzk maðr, ef missir
meyjar faðms, at deyja;
keypt es ǫst, ef eptir,
of, látinn skal gráta;
en fullhugi fellir
flóttstyggr, sás varð dróttin,
várt torrek lízk verra,
vígtár, konungs ǫrum.

---

jeg ser (dog) ikke kongen frygte; det er en hæslig handlemåde, hvis landets mænd agter at lade denne konge komme til at lide mangel på mandskab; pengene berøver folk deres troskab.

20. Getr fjandr allvalds flœja en gjalda fé, en frýju leggr oss til handa; verðk fyr æðru orði; hverr þegn skal hafa sjalfan sik miklu lengst, þó at gengi þengils vina þverri; svik hvalfa upp = *Fyrstens fjender bör flygte og udrede penge, men man gör os bebrejdelser for fejhed; jeg beskyldes for frygt*; *enhver må søge at hjælpe sig selv så vidt han kan, når kongens venners lykke forminskes; fjendernes svig åbenbarer sig.*

21. Stóðk á Mont of morgin nær borgum ok mintumk, hvar mǫrg breið targa fló sundr ok síðar brynjur; ek munða konung, þanns forðum unði lǫndum; Þorrøðr, faðir minn, vas þar þenna ǫndverðan brum = *Jeg stod på Mont (Jovis) en morgen nær ved kastellerne, og jeg mindedes, hvor mangt et bredt skjold og lange brynjer søndredes; jeg huskede den konge, som fordum styrede sit land veltilfreds*; *min fader, Tord, var dér først i dette tidsrum.*

22. Maðr læzk fúss at deyja, ef missir meyjar faðms; of keypt es ǫst, ef gráta skal eptir látinn, en flóttstyggr fullhugi, sás varð dróttin, fellir vígtár; torrek várt konungs ǫrum lízk verra = *Den mand erklærer at han gærne vil dø, dersom han mister møens favntag; for dyrt købt er kærligheden, hvis man skal græde over den døde; men den flugtsky, kække mand, som har mistet sin herre, fælder tårer over den dræbte*; *det tab, vi kongens mænd har lidt, synes (os) værre.*

23. Sék hrafna sinna til hafnar — þeir minnask hræs —, þars skip flaut forðum und nýtum nið Norðmanna; frekir ernir gjalla hǫtt hvern dag fyr innan Hillar, þeirs Áleifr grendi endr mǫrgu sinni = *Jeg ser ravne*

23—28 *(1031-35)*
23. Hrafna sék til hafnar
(hræs minnask þeir) sinna,
þars flaut und nið nýtum
Norðmanna skip forðum;
gjalla hǫ́tt fyr Hillar
hvern dag frekir ernir,
endr þeirs Áleifr grendi,
innan, mǫrgu sinni.

24. Geng ek of þvert frá þengils
(þróask ekki mér) rekka,
emk sem bast (í brjósti)
bleikr, verðungar leiki;
minnumk ek, hvar manna
minn dróttinn lék sinna
opt á óðals-toptum
orðsæll ok vér forðum.

25. Hafa láti mik heitan
Hvítakristr at víti
eld, ef Áleif vildak
(emk skirr of þat) firrask;
vatnœrin hefk vitni,
vask til Róms í haska,
(ǫld leynik því aldri)
annarra þau manna.

26. Hǫ́ þótti mér hlæja
hǫll of Nóreg allan
(fyrr vask kendr á knǫrrum)
klif, meðan Áleifr lifði;
nú þykki mér miklu
(mitt stríð es svá) hlíðir,
jǫfurs hylli varðk alla,
óblíðari síðan.

---

flyve til havnen — de erindrer ligene —, hvor skibet flød fordum med Nordmændenes dygtige ætling; de grådige örne skriger höjt hver dag indenfor Hille, de som Olav tidligere mange gange lokkede til sig.

24. Ek geng of þvert frá leiki verðungar rekka þengils; ekki þróask mér í brjósti — emk bleikr sem bast; ek minnumk, hvar mínn orðsæll dróttinn lék opt forðum ok vér á óðals-toptum manna sinna = *Jeg går tværs bort fra kongens hirdmænds leg; sorgen bor i mit bryst; jeg er bleg som bast; jeg mindes, hvor min lovpriste herre, og jeg, ofte fordum legede på sine mænds odelsgrunde.*

25 Hvítakristr láti mik hafa heitan eld at víti, ef vildak firrask Áleif; emk skirr of þat; vask til Róms í haska; hefk þau vatnœrin vitni annarra manna; leynik aldri ǫld því = *Hvidekrist lade mig komme i den hede ild til straf, hvis det var min hensigt at undgå Olav; jeg er i så henseende ren; jeg drog til Rom med fare; derom har jeg et utal af andre mænds vidnesbyrd; det skjuler jeg ikke for nogen.*

26. Hǫ́, hǫll klif þótti mér hlæja of allan Nóreg, meðan Áleifr lifði; vask fyrr kendr á knǫrrum; nú þykki mér hlíðir síðan miklu óblíðari; svá es mitt stríð; varðk alla hylli jǫfurs = *De höje klippeskrænter syntes mig at smile overalt i Norge, medens Olav levede — för sås jeg på skibe; nu synes jeg de (grönne) lier siden langt mindre venlige; således er min kummer; jeg opnåede kongens hele gunst.*

27. Enn lystir mik spyrja austan ór Gǫrðum; erut of spǫrð lof, opt byrjuð frá ungum ǫðlingi; fréttik smás — þinig ljúgumk fǫr fylkis niðs

27. Enn lystir mik austan
(erut of spǫrð) ór Gǫrðum
(frá ǫðlingi ungum
opt byrjuð lof) spyrja;
fréttik smás, þótt smæstir
smoglir ástar foglar,
þinig ljúgumk fǫr, fljúgi,
fylkis niðs, á miðli.

28. Alfívu mun ævi
ungr drengr muna lengi,
es oxamat ǿtum
inni skaf sem hafrar;
annat vas, þás Áleifr,
ógnbandaðr, réð landi;
hverr átti þá hrósa
hjalmþornuðu korni.

29. Munu þeirs mestar skynjar
munvágs Dáins kunna
síðr at Sigvats hróðri
svinns braglǫstu finna;
sik vill hverr, es hnekkir,
haldorðr boði skjaldar
éls, þvís allir mæla,
iflaust gera at fifli.

30 *(1035)*. Heim sóttir þú hættinn
hǫnd, en vel mátt lǫndum
(þinn stoðak mǿtt) sem mǫnnum,
Magnús konungr, fagna;
fœrak víst, þvít vǫrum
varðr at þér í Garða
skrifnask skírinafna
skript, þjóðkonungr, niptar.

— þótt smæstir, smoglir ástar foglar fljúgi á miðli = *Endnu har jeg lyst til at spörge nyt østfra fra Garde: lovprisningerne, der ofte bringes om den unge fyrste, spares der ikke på; jeg spörger om kun lidt — den unge kongesöns rejse hertil bliver mig en skuffelse —, skönt meget små, smuttende kærlighedsfugle flyver imellem os.*

28. Ungr drengr mun lengi muna ævi Alfívu, es ǿtum inni oxamat, sem hafrar skaf; annat vas, þás Áleifr, ógnbandaðr, réð landi; hverr átti þá hrósa hjalmþornuðu korni = *Den unge mand vil længe huske Alfivas old, da vi inde måtte spise oksemad som bukke afskrabet bark; det var anderledes, da krigeren Olav rådede for lande; enhver kunde da rose sig af törret korn i stakke.*

29. Þeirs kunna mestar skynjar munvágs Dáins munu síðr finna braglǫstu at hróðri svinns Sigvats; hverr haldorðr skjaldar éls boði, es hnekkir því 's allir mæla, vill iflaust gera sik at fifli = *De, som bedst forstår sig på skjaldskab, vil mindre finde formfejl i den kloge Sigvats digtning; enhver hårdnakket mand, som afviser hvad alle siger, vil uden tvivl göre sig selv til nar.*

30. Þú sóttir hættinn hǫnd heim, Magnús konungr, en mátt vel fagna lǫndum sem mǫnnum; stoðak mǿtt þinn; fœrak víst at þér í Garða, þjóðkonungr, þvít vǫrum „skírinafna varðr skrifnask skript niptar“ = *Dristig søgte du hjem til landet, kong Magnus, og du kan glæde dig vel ved land såvel som folk; jeg støtter din magt; tilvisse vilde jeg have hæntet dig, folkekonge, fra Garderige, ti jeg var . . . . . (resten uforståelig).*

31 *(1035).* Minn hug segik
mǫnnum,
Magnús, at ek fagna
(goðs lán es þat) þinu
þingdrífu vel lífi;
ætti 's, drengja dróttinn,
dyrðar sonr ef yrði,
þjóð mætti fǫ fœðask,
feðr glíkr, konung slíkan.

32 *(1036).* Ástríði lát œðri,
Alfhildr, an þik sjalfa,
þér þótt þinn hagr stórum
(þat vildi goð) batni.

14. Et par halvvers af ubestemmelige digte.

1. Þat frák víg á vatni
verðung jǫfurs gerðu,
nadda él en, nýla,
næst telk eng en smæstu.

2. Brýnd vǫru dǫrr,
boga fylgði hǫrr,
sparn rastar knǫrr
rádýris vǫrr.

31. Segik mǫnnum minn hug, Magnús, at ek fagna vel þínu lífi þingdrífu; þat es goðs lán; fǫ þjóð mætti fœðask, drengja dróttinn, es ætti slíkan konung, ef sonr yrði glíkr dyrðar feðr = *Jeg siger folk min oprigtige tanke, Magnus, at jeg inderlig glæder mig over dit kongeligt styrende liv; det er givet dig af gud; få vilde leve, mændenes fyrste, der fik en sådan konge, hvis sönnen (du) kom til at ligne sin herlige fader.*

32. Alfhildr, lát Ástríði œðri an sjalfa þik, þótt hagr þinn batni þér stórum; þat vildi goð = *Alfhild, lad Astrid gælde for höjere end du selv er, skönt din stilling er i höj grad forbedret; det var guds vilje.*

14, 1. Frák verðung jǫfurs gerðu nýla þat víg á vatni, en telk eng en smæstu nadda él næst = *Jeg har hørt, at fyrstens hird nylig havde den kamp på søen, men jeg opregner ingen af de mindste kampe derefter.*

2. Dǫrr vǫru brýnd; hǫrr fylgði boga; rastar knǫrr sparn vǫrr rádýris = *Spydene var hvæssede; strængen fulgte buen; hesten betrådte landet.*

Bersi Skáldtorfuson.

Islandsk skjald, d. 1030.

1. En flok om kong Olaf *(o. 1020).*

1. Hróðrs batt heilan líða
hagkennanda þenna,
en snarrœki slíku
svarat unnum vér gunnar;
orð seldum þau elda
úthauðrs boða, trauðir,
knarrar, hapts, sem keyptak,
kynstórs, at við brynju.

2. Sveins raunir hefk sénar
(snart rekninga bjartar)
þars (svaltungur sungu)
saman fórum vér, stórar;
elds, munk eigi fylgja
út, hríðboði, síðan,
hests, at hverjum kosti,
hranna, dýrra manni.

3. Krýpk eigi svá, sveigir
sára linns — í ári
búum ólítinn Áta
ǫndur þér til handa —,
at herstefnir hafnak
heiðmildr eða þá leiðumk,
ungr kunnak, þar, þrøngvi
þinn, hollvini mína.

---

1. Batt þenna hróðrs hagkennanda líða heilan, en vér unnum svarat slíku gunnar snarrœki; seldum hapts trauðir þau orð kynstórs knarrar úthauðrs elda boða, sem keyptak at brynju við = *Du bad denne skjald (mig) at rejse med held, men jeg fik svaret krigeren på samme måde. Jeg gav, uvillig til at stanses, de ord af den gavmilde ætstore mand tilbage som jeg købte dem af krigeren.*

2. Hefk sénar stórar raunir Sveins, þars vér fórum saman; bjartar svaltungur rekninga sungu snart; munk eigi síðan at hverjum kosti fylgja út dýrra manni, hranna hests elds hríðboði = *Jeg har set Sveins store nød, da vi færdedes sammen; de svale klinger sang skarpt; jeg vil aldrig mere under nogen som helst forhold komme til at følge en herligere mand i leding, kriger.*

3. Krýpk eigi svá, sveigir sára linns, — búum í ári ólítinn ǫndur Áta til handa þér — at hafnak þar, heiðmildr herstefnir, eða þá leiðumk hollvini mína; ungr kunnak þrøngvi þinn = *Jeg kryber ikke således, kriger, — jeg udruster det store skib nu straks for dig —, at jeg, gavmilde hærstyrer, dér skulde vrage eller hade mine gode venner; som ung kendte jeg din modstander.*

2. Lausavísa *(o. 1025).*

Sverð standa þar, sunda
sárs leyfum vér árar,
(herstillis verðr hylli
holl) rauð-búin golli;
við tœka ek (víka,
vask endr með þér, sendir
elds) ef eitt hvert vildir,
allvaldr, gefa skaldi.

Þórmóðr Bersason Kolbrúnarskáld.

Islandsk skjald, d. 1030.

1. Þórgeirsdrápa *(omkr. 1025).*

1. Starf hófsk upp, þás arfa
auðveitir lét dauðan
(hestrennir vas hlunna
hugsnjallr) Klœings falla;
efnð tóksk Hávars hefnðar,
hafstóðs þás vas Móði
(hann hlaut happ at vinna
hvettr) fimtían vetra.

2. Aldrspelli kveðk ollu
Ingolfs sonar (þingat
frétt es víg sem vættik)
vald há-Sleipnis tjalda;
fell fyr frœknum stilli,
fjǫrtjón vas þat ljóna,
(lítt vas þá til þrætu)
Þórbrandr drasils vandar.

[lv.] Sverð standa þar rauð-búin golli; vér leyfum sárs sunda árar; hylli herstillis verðr holl; við tœka ek allvaldr, ef vildir gefa skaldi eitt hvert; vask endr með þér, víka elds sendir = *Dér står nogle sværd, prydede med det røde guld; jeg roser de sværd; kongens gunst er huld; jeg vilde tage derimod, konge, hvis du vilde give skjalden et af dem; jeg har för været hos dig, gavmilde fyrste.*

[Þ.] 1, 1. Starf hófsk upp, þás auðveitir lét arfa Klœings falla dauðan; hlunna hestrennir vas hugsnjallr; efnð hefnðar Hávars tóksk, þás hafstóðs Móði vas fimtían vetra; hann hlaut hvettr at vinna happ = *(Kriger)-virksomheden begyndte, da manden lod Klœings sön segne død; søfareren var modig; hævnen for Håvar blev fuldbyrdet, da søfareren var 15 år gammel; ham lykkedes det at udføre en heldig dåd, rask som han var.*

2. Kveðk vald tjalda há-Sleipnis ollu aldrspelli Ingolfs sonar; frétt es víg þingat, sem vættik; Þórbrandr fell fyr frœknum stilli vandar drasils; þat vas fjǫrtjón ljóna; lítt vas þá til þrætu = *Jeg siger, at søfareren voldte Ingolfs söns død; drabet er erfaret derhen, vænter jeg; Torbrand faldt for den tapre skibstyrer; det var mændenes (mandens) død; kun liden grund havde der da været til striden.*

3. Geirr vann Butralda hljóðan, — dugir at telja verk fyr seggjum; opt fló vápna hreggs gjóðr frá gunni, — þótt þjóðir kynni margrjóðanda

3. Vann, dugir verk at telja
(vápna hreggs) fyr seggjum,
(opt fló) geirr (frá gunni)
(gjóðr) Butralda hljóðan;
þótt kynni mun minni
margrjóðanda þjóðir
(né hnekkik því) þakkir
þess vígs fetils stíga.

4. Frétt hefr ǫld, at ǫ́ttum
(undlinns) þás svik vinna
(rjóðanda nautk ráða)
rógsmenn saman gnóga;
enn vilk einskis minnask
(œsidýrs við stýri
raun gatk fyrða fjóna
flóðs) nema okkars góða.

5. Kapp lét hǫldr, með hepni
hríð gerðisk þá sverða,
(hrátt gat hrafn at slíta
hold) Más syni goldit;
enn vas vágs at vígi
viggríðandi síðan
(kœnn bar greipr at gunni
gjarna) Skúfs ok Bjarna.

6. Sex lét sævar Faxa
sviprunnr heðan Gunnar,
snjallr vas ǫ́rr at ǫllu
undlinns, búinn sinnum;
salt-ǫttum réð særir
seims (frá ek þat) heiman
opt (vann auðar skiptir
erring) í haf knerri.

---

fetils stíga mun minni þakkir þess vígs; né hnekkik því = *Spydet gjorde Butralde tavs — det sömmer sig at opregne heltegærninger for mændene; ravnen flöj ofte (mættet) fra kampen —, uagtet folk ydede krigeren liden tak for det drab; jeg forsøger ikke at nægte det.*

4. Frétt hefr ǫld, at ǫ́ttum saman gnóga rógsmenn, þás vinna svik; nautk ráða rjóðanda undlinns; enn vilk einskis minnask nema okkars góða; gatk raun fyrða fjóna við stýri flóðs œsidýrs = *Folk har hørt, at der ikke manglede dem, som ved bagvaskelser vilde stifte ufred mellem os, og som viste svigfuld færd; jeg nød godt af krigerens råd; fremdeles vil jeg intet mindes undtagen vort gode venskab; jeg erfarede mændenes had til søfareren.*

5. Hǫldr lét goldit Más syni kapp; þá gerðisk sverða hríð með hepni; hrafn gat hrátt hold at slíta; enn vas vágs viggríðandi síðan at vígi Skúfs ok Bjarna; kœnn bar gjarna greipr at gunni = *Manden lod Mås sön undgælde for hans kappelyst; da stod en kamp med held; ravnen fik råt kød at hakke i; fremdeles blev søfareren senere den, der dræbte Skuv og Bjarne; gærne bar den kyndige sine hænder til kamp.*

6. Gunnar sviprunnr lét sævar Faxa búinn sex sinnum heðan; undlinns ǫ́rr vas snjallr at ǫllu; særir seims réð opt saltǫttum knerri heiman í haf; þat frá ek; auðar skiptir vann erring = *Krigeren rustede sit skib seks gange herfra (fra Island); krigeren var i enhver henseende dygtig; den gavmilde mand sejlede ofte på det søvante skib hjemmefra over havet; det har jeg hørt; han udfoldede raskhed.*

7. Hús braut snarr til Snorra
sverðrjóðr, ok styr gerði
hinn es heiptir manna,
Hœkils sonar, rœkði;
varð, eggjaðr, þar þriggja
Þórgeirr, á hvǫt meiri,
(leygs hefk síks frá sœki
sann spurt), bani manna.

8. Ǫr mank, þegn hinns Þóris
þarfs, farligra, arfa,
hlýra hrafns, með geiri
happauðigr réð dauða;
dýrr hefnði svá sára
(slíkt fór alt af ríki)
Odds ok ernir sǫddusk
jóstýrandi hlýra.

9. Njǫrðr gekk á skæ skorðu
skeljeggr (en þann teljum
hjaldr), es herja vildi,
hjǫrgaldrs með Rǫgnvaldi;
lítt sparði fjǫr fyrða
fremðar mildr at hildi,
drengs varð dǫð in lengri;
djarfr vas Hávars arfi.

10. Gaut veitk at son Sleitu
snarfengr meðal drengja
hǫldr við harðar deilðir
hjǫrdjarfan nam fjǫrvi;
ófeigum varð eigi
(almþing) í gný malma
(opt verðr rík þeims rœkir
raun) stynfullu launat.

---

7. Sverðrjóðr, hinn es rœkði heiptir manna ok gerði styr, braut snarr hús til Snorra Hœkils sonar; Þórgeirr, eggjaðr á meiri hvǫt, varð þar bani þriggja manna; hefk spurt sann frá sœki síks leygs = *Krigeren, som straffede mænds fjendskab og kæmpede, brød rask huset for at nå Snorre, Høkils sön; Torgeir, ægget til en större dåd, blev der 3 mænds banemand. Jeg har fået sande efterretninger om guldvinderen.*

8. Mank ǫr hrafns farligra hlýra, hinn þegn, es happauðigr réð arfa þarfs Þóris dauða með geiri; dýrr hlýra jóstýrandi hefnði svá sára Odds ok ernir sǫddusk; alt slíkt fór af ríki = *Jeg husker det smukke skibs styrer, hin mand, som rig på held (sejre) dræbte den nyttige Tores sön med spydet; den herlige søfarer hævnede således Odds sår og örnene mættedes; alt det gik for sig (udførtes) med kraft.*

9. Skeljeggr hjǫrgaldrs Njǫrðr gekk á skorðu skæ með Rǫgnvaldi, es vildi herja; en teljum þann hjaldr; fremðar mildr sparði lítt fjǫr fyrða at hildi; drengs dǫð varð in lengri; Hávars arfi vas djarfr = *Den raske kriger gik ombord på skibet hos Ragnvald, da han vilde hærge; jeg nævner den kamp; kun lidet sparede den dådrige mand mændenes liv i kampen; heltens bedrifter blev så meget flere; Håvars sön var djærv.*

10. Veitk, at hǫldr, snarfengr meðal drengja við harðar deilðir, nam hjǫrdjarfan Gaut, son Sleitu, fjǫrvi; eigi ófeigum varð launat stynfullu í malma gný; opt verðr raun rík þeims rœkir almþing = *Jeg ved, at helten, rask blandt svende i en hård dyst, berøvede den sværddjærve Gøt, Sleitas sön, livet; den, hvis skæbne var at dø, fik bitter smærte (døden) til lön i kampen; ofte bliver erfaringen mægtig for ham, som røgter kampen.*

11. Golls réð Þórgeirr þolla
þvi næst griða æsta,
sér es hann sáat fœri
svinngeðr með lið minna;
ǫll tók seggr enn snjalli
sǫnn, leygs, friðar mǫnnum,
fljóts þás fergir nýtan
fullmæli, réð tæla.

12. Stirðr réð stafn at verja
strenghreins tøgum drengja,
ítr þvít, ǫrr, vas heitinn
auðstjóri þrek, fjórum;
áðr sigreynir sínum
(sǫr hlutu meðr) at hvǫru
út við eigi lítla
erring fell á knerri.

13. Kent hefr fjǫrs hvé frændum
folkhneitir skal veita
dýrr, þó at drengi væri
dylgjusamt at fylgja;
þægs, frák Þórgeir eiga,
þau eru orð komin norðan
handar grjóts frá hreyti,
hug þanns við mun brugðit.

14. Hauks frák hræva lœkjar
harðræðis þrot bræði
við sviprunna sennu
sverðs aldrigi verða;
Már hét maðr ok Þórir
málsnjallr es lét falla
(áðr frǫgum) þá (þeira)
Þórgeirr (lokit eirum).

---

11. Þórgeirr réð því næst æsta golls þolla griða, es hann svinngeðr sáat sér fœri með minna lið; enn snjalli seggr tók mǫnnum ǫll fullmæli friðar sǫnn, þás fljóts leygs fergir réð tæla nýtan = *Torgeir bad dernæst mændene om våbenstilstand, da han, den kloge, så, at han ingen udvej havde med sit mindre mandskab; den modige mand opfattede alle fredsforsikringer som oprigtige hos mændene, da manden sveg den dygtige.*

12. Stirðr strenghreins ǫrr réð at verja stafn fjórum tøgum drengja — þvít auðstjóri vas heitinn þrek-ítr —, áðr sigreynir fell at hvǫru út á sínum knerri við eigi lítla erring; meðr hlutu sǫr = *Den standhaftige søfarer forsvarede stavnen mod 40 mænd, — ti manden kaldtes herlig ved sin styrke —, för krigeren ikke desto mindre faldt ude på sit skib under ikke ringe udvist raskhed*; *mændene blev sårede.*

13. Dýrr hneitir folk-fjǫrs hefr kent, hvé skal veita frændum, þóat væri dylgjusamt at fylgja drengi; frák Þórgeir eiga þann hug, es við mun brugðit; þau orð eru komin norðan frá hreyti þægs handar grjóts = *Den herlige kriger har vist, hvorledes man skal stå sine frænder bi, uagtet det kunde være ufredeligt at følge helten; jeg ved, at Torgeir besad det mod som vil berömmes; sådanne udtalelser om den gavmilde mand er os bragte nordfra.*

14. Frák hræva lœkjar hauks bræði aldrigi verða harðræðis þrot sennu við sverðs sviprunna; Már hét maðr ok Þórir, es málsnjallr Þórgeirr lét þá falla; frǫgum eirum þeira lokit áðr = *Jeg har hørt, at krigeren aldrig lod det skorte på hårdførheds handling i kampen overfor fjenderne; Mår hed en mand og (en anden) Tore, som den veltalende Torgeir dengang fældede. Jeg ved, at freden mellem dem var brudt i forvejen.*

15. Olli fjǫrr áðr felli
(flugtrauðr) hjarar dauða
(sá vas rœkjandi enn ríki
reggs) þrétían seggja;
þar lætk hjaldrs fyr hǫlðum
hins, es þrek gat vinna
(mál téa mín at deilask
mjúk) víga tal lúkask.

2. Lausavísur.

1 *(1015-16)*. Hrundar, bark af hendi
hjaldr (urpum þá skjaldi)
sǫng, hǫfum sár of fengit,
„siklings“ flugu mikla;
nærgi's hrafns of hefna
hlunns glapvígum runni
umbnýsandi ósa
ǫrr kyndils mák sára.

2. Illa réðk því's allar
ey (Draupnis) gafk meyju
(mér bar dóm í drauma
dís) Kolbrúnar vísur;
þá tókk, þorna fægi-
Þrúðr kann mart en prúða,
(líknumk heldr við Hildi
hvítings) á mér víti.

3. *(o. 1023)*. Þarf sás þér skal hvarfa
þengill fyr kné lengi
(svarar hógliga hverju)
hugborð (konungr orði);

---

15. Hjarar fjǫrr olli dauða þrétían seggja, áðr felli; sá enn ríki reggs rœkjandi vas flugtrauðr; þar lætk hjaldrs víga-tal hins, es gat vinna þrek, lúkask fyr hǫlðum; mín mjúk mǫl téa at deilask = *Krigeren voldte 13 mænds død, för han faldt; denne mægtige søfarer var uvillig til flugt; dér lader jeg opregningen af de kampdrab, han, der kunde udføre en kraftig dåd, udøvede, sluttes for mændene (tilhørere); mine letflydende ord fremføres.*

2, 1. Bark af hendi mikla flugu „siklings“ (svikmanns?), — hǫfum of fengit sár, — urpum þá skjaldi —; Hrundar hjaldr sǫng, — nærgis mák umbnýsandi of hefna glapvígum hlunns hrafns runni sára, ǫrr ósa kyndils = *Jeg afværgede (snigmorderens?) svære angreb — jeg fik dog et sår; jeg kastede bort mit skjold; kampen klang; — når jeg så end vil kunne udspejde en lejlighed til at hævne mit sår på den slet-kæmpende mand, gavmilde mand.*

2. Illa réðk ey því, 's gafk meyju allar vísur Kolbrúnar; Draupnis dís bar mér dóm í drauma; þá tókk á mér víti; en prúða fægi-Þrúðr þorna kann mart; líknumk heldr við hvítings Hildi = *Altid var det en dårlig handling, at jeg gav pigen alle Kolbruns vers; kvinden bragte mig min dom i drömme; da fik jeg legemlig straf; den herlige kvinde forstår sig på meget; hellere vil jeg udsone mig med hende.*

3. Hugborð þarf sás skal lengi hvarfa fyr kné þér þengill; svarar, konungr, hógliga hverju orði; fáir erum vér frændr konung-djarfir; né órum þó vændir frýju; minnumk meir á annat mitt starf = *Den, som længe skal*

fáir erum vér, né frýju,
frændr, órum þó vændir,
(minnumk meir á annat
mitt starf) konungdjarfir.

4—11 *(o. 1024-27)*.

4. Betr lézk beita skutli,
Baldr hœlir því skjaldar,
(þollr hleypr hart of hellur
hlunnjós), an vér kunna;
gǫrr mank hitt, hveim harri
hugdyrstr skipar fyrstum
(veitti oss, sás átti,
orms torg) í skjaldborgu.

5. Ǫrvendi trezk undir
(opt finnumk þess minni)
ǫll es fremð of fallin,
fjǫrneppr, í strá greppi,
ef hreggboða hǫggvit
hefk vart í skǫr svarta,
nadda borðs þvít Nirði,
nættings, bana vættik.

6. Undr 's hví eigi kendu
élbǫrvar mik gǫrva
stáls (hefk mark) á máli
(mart) ok skopt et svarta;
burgumk, langs þvít lengra
líf vas Tý skapat drífu
þremja svells, en þolli
þeim aldrtili seima.

7. Strengði þess á þingi
þarflyndr, ef mik fyndi,
hǫldr, at hǫggva skyldi,

---

ophold sig for dine knæ, konge, behøver mod; *du svarer venlig på hvert ord; kun få af mine ætlinger er kongedjærve mænd; og dog har man aldrig beskyldt os for fejhed. Jeg mindes fremdeles andet, jeg skal udføre.*

4. Betr lézk kunna beita skutli an vér; skjaldar Baldr hœlir því; hlunnjós þollr hleypr hart of hellur; gǫrr mank hitt, hveim hugdyrstr harri skipar fyrstum í skjaldborgu; sá 's átti, veitti oss orms torg = *Han foregav bedre at forstå sig på harpunen end jeg; manden roser sig deraf; han løber stærkt hen over klipperne; godt husker jeg hvem den modige fyrste stiller forrest i skjoldborg; han gav os guld, som ejede nok deraf.*

5. Ǫll fremð es of fallin greppi í strá — fjǫrneppr trezk undir ǫrvendi; finnumk opt minni þess —, ef hefk hǫggvit vart í svarta skǫr nættings hreggboða, þvít vættik bana nadda borðs Nirði = *Digterens hæder er fuldstændig tilintetgjort — den, hvis liv er ledet, undertrykkes af en kejthåndet; ofte findes minder om det —, hvis jeg har hugget uden kraft i krigerens sorte hoved — ti jeg vænter, at manden dør.*

6. Undr 's, hví stáls élbǫrvar kendu mik eigi gǫrva á máli ok et svarta skopt — hefk mart mark —; burgumk, þvít Tý langs þremja svells drífu vas skapat lengra líf, en aldrtili þeim seima þolli = *Et under er det, at mændene ikke kendte mig fuldkommen af mit mæle og mit sorte hår — jeg har mange kendetegn —; jeg frelstes, ti krigeren (mig) var et længere liv beskåret, men døden den mand (Torgrim).*

7. Þarflyndr hǫldr strengði þess heit á þingi, ef fyndi mik, at skyldi hǫggva lofgerðar veiti; stóðk nær randa rýri; rekkr lézkat þekkja mik;

heit, lofgerðar veiti;
nær stóðk randa rýri,
rekkr lézkat mik þekkja;
gótt 's þats hulðar hetti
hefr faldit smiðr stefja.

8. Matkak hefnð, en hrafni
hrings, fekk ek brǫð á þingi
Baldrs (létk vígi valdit)
varga, setrs við marga;
meir hefni, þó þremja,
Þórgeirs vinir fleiri,
gnýþolli létk gjalla;
gǫrt hefk fyr mik svartan.

9. Skoptak enn, þás, uppi,
(undarligt) á sundi,
hrókr dó heimskr við klæki
(hans razaklof ganði);
alla leitk á Ulli
eggveðrs hugar gleggum
(setti gaurr ok glotti)
goðfjón (við mér sjónir).

10. Loftungu gaft lengi
látr þats Fáfnir átti,
þú lézk mér enn mœrar
merkr fránǫluns vánir;
verðr emk, varga myrðir
víðlendr, frá þér síðan,
eða heldr of sæ sjaldan,
slíks réttar, skalk vétta.

11. Flestr of sér, hvé fasta
fagrbúnar hefk túna
báðar hendr ór breiðum

---

gótt 's þats smiðr stefja hefr faldit hulðar hetti = *Manden, der tænker på sit behov, aflagde på tinget et løfte om at ville dræbe digteren, hvis han traf mig; jeg stod lige ved krigeren; han lod som han ikke kendte mig; det er godt, at skjalden har gjort sig ukendelig.*

8. Matkak hefnð hringssetrs Baldrs við marga, en fekk hrafni brǫð varga á þingi; létk valdit vígi; fleiri vinir hefni Þórgeirs meir; þó létk gjalla þremja gnýþolli; hefk gǫrt fyr mik svartan = *Jeg vilde ikke strides med mange om hævnen efter krigeren, men gav ravnen lig at æde på tinget; jeg forårsagede drabet; andre venner kan fremdeles hævne Torgeir; jeg har dog ladet sværdet fælde krigeren; jeg har gjort mit, jeg sorthårede.*

9. Skoptak enn uppi á sundi, þás heimskr hrókr — hans razaklof ganði undarligt — dó við klæki; leitk alla goðfjón á hugar gleggum eggveðrs Ulli; gaurr setti sjónir við mér ok glotti = *Jeg hvilte mig endnu på vandet, medens den dumme tølper — hans skræv gabede underlig — døde med vanære; jeg så alt gudehad (modbydelighed) på den feje kriger; den plumpe karl fæstede öjnene på mig og grinte [tilsyneladende].*

10. Gaft lengi Loftungu látr þats Fáfnir átti; þú lézk mér enn vánir merkr fránǫluns mœrar; verðr emk, varga myrðir víðlendr, slíks réttar frá þér síðan, eða skalk heldr vétta sjaldan of sæ? = *Du gav længe Loftunge det bol, som Fafnir besad (guld); du gav mig fremdeles håb om guld; jeg fortjæner, vidtherskende straffer af mordere, herefter den samme ret fra din side — eller skal jeg aldrig vænte noget på søen?*

barðs þjóðkonungs garði;
eld ák jǫfri gjalda
ungr, þeim es bregðr hungri,
djúps (berk goll á greipum)
grǿðugs ara (bǿðum).

12—16 *(o. 1027-28).*

12. Ér fenguð fé fæera
(flím 's opt kveðit) Grími
mér ok miklu fleira,
mæringr, an þǫrf væri;
hann hefr hunds verk unnit,
hvinn gerir slíkt at vinna,
mætr en menzku bœttak
mína gramr ok þína.

13. Þollr, vák Þórgrím trolla,
þar laut harðr til jarðar,
áðr réðk, odda hríðar,
ótrauðr Loðins dauða;
þar namk Þórkel fjǫrvi,
Þórðr lét ǫnd enn fjórði,
feldr vas, frægr, til moldar
Falgeirr, skǫrungr þeira.

14. Éls, hefk illan díla,
Ekkils, þeims mik sekðu,
geig vank gervidraugum,
Grœnlendingum brendan;
sá munat sœkitívum
sverðéls frǫmum verða
hrings á hryggjar tanga
hóggrœddr, nema mér lógi.

15. Hafa þóttumk ek, hættinn
happsœkjandi, ef tœkir,

---

11. Flestr of sér, hvé hefk báðar hendr fagrbúnar barðs túna fasta ór breiðum garði þjóðkonungs; ák ungr gjalda djúps eld jǫfri, þeim es bregðr hungri grǿðugs ara; berk goll á bǿðum greipum = *Alle kan se, hvor smukt prydede med guld jeg fører bægge arme ud af folkekongens store gård; ung har jeg guld at takke den konge, som gör ende på den grådige örns sult; jeg bærer guld på bægge mine arme.*

12. Ér fenguð, mæringr, Grími miklu fleira fé ok mér fæera, an þǫrf væri; flím 's opt kveðit; hann hefr unnit hunds verk — hvinn gerir at vinna slíkt —, en bœttak menzku mína ok þína, mætr gramr = *Du gav, konge, Grim langt flere penge og mig mindre, end der var grund til; ofte er spot blevet udtalt (over ham); han har udført en hunds gærning — en kæltring begår sligt —; jeg har höjnet min og din menneskeværdighed, herlige fyrste.*

13. Odda hríðar þollr, vák Þórgrím trolla — þar laut harðr til jarðar —, áðr réðk ótrauðr dauða Loðins; þar namk Þórkel fjǫrvi, Þórðr lét ǫnd enn fjórði; feldr vas Falgeirr, frægr skǫrungr þeira, til moldar = *Kriger, jeg dræbte Torgrim trolle — dér segnede en kraftig mand til jorden — för havde jeg ufortrøden voldt Lodins død; dér berøvede jeg Torkel livet, og Tord var den fjærde, der udåndede; Falgeir, deres berömte helt, måtte bide i græsset.*

14. Hefk brendan Grœnlendingum illan díla; vank Ekkils éls gervidraugum, þeims sekðu mik, geig; sá munat verða hóggrœddr á hryggjar tanga sverðéls frǫmum hrings sœkitívum, nema lógi mér = *Jeg har ind-*

hreins, við haldi mínu,
hvert land þegit, branda;
ríkr, vilk með þér, rœkir
randar linns enn svinni
(rǫnd berum út á andra
eybaugs) lifa ok deyja.

16. Sex hefk alls, síz óxu
óns hjalta Tý fjónir,
kendr emk við styr stundum,
stálregns boða vegna;
nú emk enn ok man manna
morð varliga orðinn,
vér létum þó þeira,
þrítøgr, skarar bíta.

17 *(o. 1028)*. Sákat forðum,
þó hefk farit víða,
flent reðr fyrri
fara með bekkjum;
þiggi mǫrnir
þetta blœti,
en þú aðal-Grímr
tak enn við Vǫlsa.

18—25 *(1030)*.
18. Brennum ǫll fyr innan
inni þaus vér finnum
(land tegask herr með hjǫrvi)
Hverbjǫrg (fyr gram verja);
ýs, hafi allra húsa
Innþrœndir kol sinna,
angr skal kveykt í klungri,
kǫld, ef ek má valda.

---

brændt Grönlænderne en slem plet; jeg har tilföjet de krigere, som dömte mig fredløs, stor skade; det brandsår på de kampdygtige krigeres rygge vil ikke let helbredes, medmindre de ombringer mig.

15. Ek þóttumk hafa þegit hvert land, hættinn branda hreins happsœkjandi, ef tœkir við haldi mínu; enn svinni ríkr randar linns rœkir, vilk lifa ok deyja með þér; berum rǫnd út á eybaugs andra = *Jeg syntes jeg var kommen i besiddelse af hele verden, faretrodsende søfarer, hvis du tog mig under din beskyttelse; kloge, mægtige kriger, jeg vil leve og dø med dig; jeg bærer mit skjold ud på skibet.*

16. Hefk alls vegna sex stálregns boða, síz fjónir óxu hjalta óns Tý; emk stundum kendr við styr; nú emk enn orðinn varliga þrítøgr, ok man morð manna; vér létum þó bíta skarar þeira = *Jeg har i det hele dræbt seks krigere, siden fjendskab opstod mod krigeren (mig); jeg giver mig stundom af med kamp; jeg er endnu knap 30 år gammel, og husker mændenes fald; jeg lod dog (sværdet) bide deres hoveder.*

17. *Aldrig har jeg set för — og dog har jeg rejst videnom — et opkrammet avlelem bringes om ved bænkene; gid troldene tage dette idol; men tag du, Adel-Grim, endnu mod Völse.*

18. Brennum ǫll inni fyr innan Hverbjǫrg, þaus vér finnum; herr tegask verja land fyr gram með hjǫrvi; Innþrœndir hafi kǫld kol allra sinna húsa; ýs angr skal kveykt í klungri, ef ek má valda = *Lad os opbrænde alle de huse indenfor Hverbjörg, som vi finder; folket bereder sig jo til at værge landet med våbenmagt for kongen; lad Indtrönderne få alle deres huse forvandlede til kolde kul; ild skal blive tændt i vedet, hvis jeg må råde.*

19. Ála þryngr at éli,
ǫrstiklandi, miklu,
skyldut skelknir hǫlðar
(skalmǫld vex nú) falma;
búumk við sókn, en slœkni
seggr skyli orð of forðask,
es at geirþingi gǫngum,
gunnreifr, með Áleifi.

20. Þér munk eðr unz ǫðrum,
allvaldr, náir skǫldum
(nær vættir þú þeira)
þingdjarfr, fyr kné hvarfa;
braut komumk vér, þó at veitim
valtafn frekum hrafni,
(víksk eigi þat) vága
viggruðr eða hér liggjum.

21. Á sér, at vér vǫrum,
vigreifr, með Áleifi,
sár fekk ek, Hildr, at hvǫru,
hvítings, ok frið lítinn;
skínn á skildi mínum,
skald fekk hríð til kalda,
nær hafa eski-askar
ǫrvendan mik gǫrvan.

22. Haraldr vas bitr at berjask
bǫðreifr með Áleifi,
þar gekk harðra hjǫrva
Hringr ok Dagr at þingi;
réðu þeir und rauðar
randir prútt at standa,
fekk benþiðurr blakkan
bjór, dǫglingar fjórir.

19. Ǫrstiklandi, þryngr at miklu Ála éli; hǫlðar skyldut falma skelknir; skalmǫld vex nú; búumk við sókn, en gunnreifr seggr skyli of forðask slœkniorð, es gǫngum at geirþingi með Áleifi = *Kriger, der nærmer sig stærkt en voldsom kamp; mændene skulde ikke famle frygtsomme; nu opstår en stærk kamp; jeg vænter angreb, men den kampglade mand skal undgå at ytre modløshed, når vi går ud i kampen med Olav.*

20. Munk eðr hvarfa fyr kné þér, þingdjarfr allvaldr, unz náir ǫðrum skǫldum — nær vættir þú þeira?; braut komumk vér, vága viggruðr, þó at veitim frekum hrafni valtafn, eða liggjum hér; þat víksk eigi = *Jeg vil fremdeles færdes for dine knæ, tingdjærve konge, indtil du får fat i dine andre skjalde — når kan du vænte dem?; vi kommer nok levende herfra, søfarer, selv om vi giver den grådige ravn valens bytte, eller også ligger vi her; det er utvivlsomt.*

21. Á sér, at vér vǫrum með Áleifi, hvítings Hildr; sár fekk ek vigreifr at hvǫru ok lítinn frið; skínn á skildi mínum; skald fekk til kalda hríð; nær hafa eski-askar gǫrvan mik ǫrvendan = *Man kunde se det på mig, at jeg har været hos Olav, kvinde; sår fik jeg kampglad i alle tilfælde og stakket fred; mit skjold skinner; skjalden fik et koldt uvejr; krigerne har næsten gjort mig kejthåndet.*

22. Bǫðreifr Haraldr vas bitr at berjask með Áleifi; þar gekk Hringr ok Dagr at þingi harðra hjǫrva; þeir fjórir dǫglingar réðu at standa prútt und rauðar randir; benþiðurr fekk blakkan bjór = *Den kampmuntre Harald var gram til at kæmpe med Olav; der gik Ring og Dag ud i kampen; de fire fyrster stillede sig modig under de røde skjolde; örnen fik brun drik.*

23. Ǫrt vas Áleifs hjarta,
óð framm konungr (blóði
rekin bitu stǫ́l) á Stiklar
stǫðum; kvaddi lið bǫðvar;
élþolla sák alla
Jǫlfuðs nema gram sjalfan
(reyndr vas flestr) í fastri
fleindrífu sér hlífa.

24. Emka rjóðr, né rauðum
ræðr grǫnn Skǫgul manni
hauka setrs en hvíta;
hyggr fár of mik sáran;
hitt veldr, mér at, meldrar
morðvenjanda Fenju,
djúp ok danskra vápna
Dags hríðar spor svíða.

25. Undrask ǫglis landa
eik, hví vér róm bleikir;
fár verðr fagr af sǫrum,
fank ǫrvadrif, svanni;
mik fló malmr enn døkkvi
magni keyrðr í gǫgnum,
hvast beit hjarta et næsta
hættligt járn es vættik.

---

23. Hjarta Áleifs vas ǫrt; konungr óð framm á Stiklarstǫðum; stǫ́l, rekin blóði, bitu; lið kvaddi bǫðvar; sák alla Jǫlfuðs élþolla nema gram sjalfan hlífa sér í fastri fleindrífu; reyndr vas flestr = *Olavs hjærte var modigt; kongen stormede frem ved Stiklestad; de blodige sværd bed; hæren opfordrede til kamp; jeg så, at alle krigerne, undtagen kongen selv, dækkede sig (med skjoldene) i den voldsomme kamp; alle blev hårdt prøvede.*

24. Emka rjóðr, né ræðr en hvíta, grǫnn Skǫgul hauka setrs rauðum manni; fár hyggr of mik sáran; hitt veldr Fenju meldrar morðvenjanda, at djúp spor Dags hríðar ok danskra vápna svíða mér = *Jeg er ikke rød; den lyse, smække kvinde har heller ikke en rødmusset mand; kun få bryder sig om mig sårede mand; grunden for guldøderen (mig) er den, at Dags-stormen og de danske våbens dybe spor volder mig svie. [Teksten er en del forskellig; Hbs. kunde opfattes:* Emka—manni; et forna jarn stendr fast benja fenstígi mér = *det gamle jærn står fast i mit bryst; istedenfor omskr.* Fenju m. m. *har Hb:* en mæra marglóðar tróða = *herlige kvinde].*

25. Ǫglis landa eik undrask, hví vér róm bleikir; fár verðr fagr af sǫrum, svanni; fank ǫrvadrif; enn døkkvi malmr fló, magni keyrðr, í gǫgnum mik; hvast járn, hættligt, beit es vættik et næsta hjarta = *Kvinden undrer sig over, hvorfor jeg er så bleg; ingen bliver smuk af sår, kvinde; jeg har mærket pileregnen; det mørke malm flöj, skudt med kraft, gennem mig; det hvasse, farlige jærn bed, som jeg formoder, nærmest ved hjærtet.*

Óttarr svarti.

Islandsk skjald, 11. årh.

1. Óláfsdrápa sœnska *(omkr. 1018).*

1. Jǫfurr heyri upphaf,
ofrask mun konungs lof
(hǫttu nemi hann) rétt,
hróðrs síns (bragar míns).

2. Vísi tekr (víg-Freys)
víst austr munlaust
(aldar hefr allvaldr)
Óska víf (gótt líf).

3. Þengill vas þegar ungr
þreks gǫrr vígs ǫrr,
haldask biðk hans aldr;
hann telk yfirmann.

4. Ǫrn drekkr, undarn
ylgr fær af hræum, sylg;
opt rýðr ulfr kjǫpt,
ari getr verð þar.

5. Braut, en breki þaut,
borð, óx viðar morð,
(meðr fengu mikit veðr)
mæ, fyr ofan sæ.

6. Fold verr folk-Baldr,
fár má konungr svá,
ǫrn reifir Áleifr,
es framr Svía gramr.

1, 1. Jǫfurr heyri upphaf hróðrs síns; ofrask mun rétt lof konungs; hann nemi hǫttu bragar míns = *Kongen høre på begyndelsen til sit digt; kongens rigtige lovprisning vil blive fremført; han lægge mærke til mit digts verseform.*

2. Vísi tekr víst munlaust víf Óska austr; allvaldr aldar hefr gótt líf víg-Freys = *Fyrsten tager i besiddelse tilvisse det herreløse land i østen; herskeren nyder krigerens gode liv.*

3. Þengill, þreks gǫrr, vas þegar ungr vígs ǫrr; biðk hans aldr haldask; hann telk yfirmann = *Kongen, rede til kraftig dåd, var allerede som ung krigersk; jeg ønsker at han må leve længe; ham betragter jeg som en sand hersker.*

4. Ǫrn drekkr sylg; ylgr fær undarn af hræum; opt rýðr ulfr kjǫpt; ari getr þar verð = *Örnen får sig drik; ulvinden får føde af ligene; ofte rødfarver ulven sin kæbe; örnen får måltid der.*

5. Mæ borð braut, en breki þaut fyr ofan sæ; viðar morð óx; meðr fengu mikit veðr = *De smalle planker brødes, og brændingen bruste på havets flade; stormen voksede; mændene fik en stærk storm.*

6. Folk-Baldr verr fold; fár konungr má svá, — Áleifr reifir ǫrn; Svía gramr es framr = *Krigeren værger sit land; få konger er mægtige som han — Olav glæder örnen —, Sveakongen er ypperlig.*

2. **Hǫfuðlausn** *(o. 1023).*

1. Hlýð manngǫfugr minni
— — — — — —
finnum yðr ok annan,
allvaldr, konung fallinn;
þat telk gífrs, síz Gauta,
glaðnistanda, mistak
dǫglings, verk at dýrka,
dýr þengill, mitt lengi.

2. Góðmennis þarfk Gunnar
glóðbrjótanda at njóta;
hér 's alnennin inni
inndrótt með gram svinnum.

3. Ungr hratt á vit vengis,
vígrakkr konungr, blakki
(þú hefr dýrum þrek) dreyra
Danmarkar (þik vanðan);
varð nýtligust, norðan
(nú 'st ríkr af hvǫt slíkri)
frák til þess es fóruð,
fǫr þín, konungr, gǫrva.

4. Ǫttuð ǫ́rum skreyttum
austr í salt með flaustum
(bǫ́ruð) land af landi
(landvǫrðr á skip randir);
neyttuð segls ok sættuð
sundvarpaði stundum;
sleit mjǫk róin mikla
mǫrg ǫ́r und þér bǫ́ru.

2, 1. Hlýð minni . . . . . [drápu?], manngǫfugr allvaldr; „finnum yðr ok annan konung fallinn"; telk þat lengi mitt verk at dýrka gífrs glaðnistanda, dýr þengill, síz mistak dǫglings Gauta = *Hør på mit [digt], fyrste med det udmærkede mandskab; „jeg finder eder . . . . . [uforståeligt]; jeg anser det altid for min pligt at forherlige krigeren [dig], udmærkede konge, siden jeg mistede Göternes konge [Olav d. svenske].*

2. Þarfk at njóta góðmennis Gunnar glóðbrjótanda; hér 's inni alnennin inndrótt með svinnum gram = *Jeg trænger til at nyde krigerens gode mænds venskab; her inde er der en fulddygtig skare hos den kloge fyrste.*

3. Vígrakkr konungr, hratt ungr vengis dreyra blakki á vit Danmarkar; þú hefr vanðan þik dýrum þrek; fǫr þín varð nýtligust, konungr; frák gǫrva til þess es fóruð norðan; nú 'st ríkr af slíkri hvǫt = *Du, kampdjærve konge, stødte som ung skibet ud for at sejle til Danmark; du har vænnet dig til herlig dåd; dit tog blev rigt på held, konge; jeg ved fuld besked om din rejse nordfra; nu er du mægtig på grund af din raskhed.*

4. Ǫttuð skreyttum flaustum með ǫ́rum land af landi austr í salt; bǫ́ruð, landvǫrðr, randir á skip; neyttuð stundum segls ok sættuð sundvarpaði; mǫrg mjǫk róin ǫ́r sleit mikla bǫ́ru und þér = *Du drev de prydede skibe med årerne fra land til land ud i Østersøen; konge, du havde ladet bære skjolde ud på skibene; stundom benyttede du sejlet og den gunstige vind; mangen stærkt rót åre kløvede den store bølge, hvor du var ombord.*

5. Drótt vas drjúgligr ótti,
dólglinns, at fǫr þinni,
svanbræðir; namt síðan
Svíþjóðar nes hrjóða.

6. Gildir, komt at gjaldi
gotneskum her, flotna;
þorðut þér at varða
þjóðlǫnd firar rǫndu;
rann, en (maðr of minna
margr býr of þrek) varga
hungr frák austr (an yngvi),
Eysýslu lið, þeyja.

7. Enn brauzt, éla kennir
Yggs, gunnþorinn bryggjur,
linns, (hefr lǫnd at vinna)
Lundúna (þér snúnat);
hǫfðu hart of krafðir
(hildr óx við þat), skildir,
gang, en gamlir sprungu,
gunnþings éarnhringar.

8. Komt í land ok lendir,
láðvǫrðr, Aðalráði
(þín naut rekka rúni)
ríki eflðr (at slíku);
harðr vas fundr, sás fœrðuð
friðlands á vit niðja
(réð áttstuðill áðan)
Játmundar (þar grundu).

9. Þengill, frák at þunga
þinn herr skipum ferri
(rauð Hringmara-heiði)
hlóð valkǫstu (blóði);

5. Drótt vas drjúgligr ótti at fǫr þinni, dolglinns svanbræðir; namt síðan hrjóða nes Svíþjóðar = *Folk blev dygtig forskrækkede ved dit tog, kriger; siden hærgede du næssene i Sverrig.*

6. Gildir flotna, komt gotneskum her at gjaldi; firar þorðut at varða þér þjóðlǫnd rǫndu; Eysýslu lið rann, en frák hungr varga þeyja austr; margr maðr býr of minna of þrek an yngvi = *Mændenes fører, du bragte det gullandske folk til at betale dig guld; mændene vovede ikke at værge hovedlandene mod dig ved kamp; Øsels hær flygtede, men jeg har hørt, at ulvenes hunger stilledes; alle er fyrsten underlegne i kraft.*

7. Enn brauzt, Yggs éla linns kennir, gunnþorinn bryggjur Lundúna; þér hefr snúnat at vinna lǫnd; éarnhringar, hart of krafðir gunnþings, hǫfðu gang, en gamlir skildir sprungu; hildr óx við þat = *Fremdeles brød du, kriger, kampdjærv Londons broer; lykken har undt dig at erobre lande; sværdene, hæftig opfordrede til kamp, var i stærk bevægelse, men gamle skjolde brast; derved tiltog kampen.*

8. Komt í land, láðvǫrðr, ok lendir ríki eflðr Aðalráði; þín naut rekka rúni at slíku; harðr vas fundr, sás fœrðuð niðja Játmundar á vit friðlands; áttstuðill réð þar grundu áðan = *Du kom til landet, konge, og skaffede, mægtig som du var, Edelred hans land igen; din hjælp nød mændenes ven ved sligt; den kamp var hård, hvorved du bragte Jatmunds fader igen til fredlandet; ættens hoved havde før rådet for det land.*

9. Frák, at þinn herr, þengill, hlóð þunga valkǫstu ferri skipum; Hringmaraheiði rauð blóði; landsfolk laut fyr yðr at jǫrðu í branda gný,

laut fyr yðr, áðr létti,
lands folk í gný branda,
Engla ferð, at jǫrðu,
ótt en mǫrg á flótta.

10. Atgǫngu vant, Yngvi,
ætt siklinga mikla,
bliðr hilmir, tókt breiða
borg Kantara of morgin;
lék við rǫnn af ríki
(rétt bragna konr gagni)
aldar frák at aldri,
eldr ok reykr, of beldir.

11. Máttit enskrar ættar
ǫld, þars tókt við gjǫldum,
vísi, vægðarlausum,
víðfrægr, við þér bægja,
guldut gunnar sjaldan
goll dǫglingi þollar;
stundum frák til strandar
stór þing ofan fóru.

12. Nǫ́ðuð, ungr, at eyða,
ógnteitr, jǫfurr, Peitu;
reynduð, ræsir, steinda
rǫnd á Túskalandi.

13. Valfasta, bjótt vestan,
veðrǫrr, tváa knǫrru
(hætt hafið ér í ótta
opt) skjǫldunga þopti;
næði straumr, ef stœði,
strangr kaupskipum angra,
innan borðs, of unnir,
erringar lið verra.

áðr létti, en mǫrg Engla ferð [kom] ótt á flótta = *Jeg har hørt, at din hær, konge, opdyngede svære ligdynger fjærnt fra skibene; Ringmareheden rødfarvedes i blod; landets indbyggere faldt for eder til jorden i kampen, för det endte, men en stor skare af Angler flygtede hurtig.*

10. Yngvi, vant ætt siklinga mikla atgǫngu; bliðr hilmir, tókt breiða Kantaraborg of morgin; eldr ok reykr lék við rǫnn af ríki; frák, at of beldir aldri aldar; rétt gagni, bragna konr = *Fyrste, du foretog et kraftigt angreb på fyrsteætten; venlige konge, du indtog det store Canterbury om morgenen; ild og røg spillede mægtig om husene; jeg har hørt, at du tog mændenes liv; du vandt sejr, fyrsteætling.*

11. Ǫld enskrar ættar máttit bægja við þér vægðarlausum, víðfrægr vísi, þars tókt við gjǫldum; gunnar þollar guldut sjaldan dǫglingi goll; frák stundum fóru stór þing ofan til strandar = *Det engelske folk kunde ikke modstå dig, skånselsløs, vidtberömte konge, hvor du modtog betaling; krigerne udredede ikke sjælden guld til kongen; jeg har hørt, at der stundom førtes kostbarheder ned til stranden.*

12. Nǫ́ðuð, ungr jǫfurr, at eyða Peitu; reynduð, ógnteitr ræsir, steinda rǫnd á Túskalandi = *Det lykkedes dig, unge fyrste, at hærge Peita; du prøvede, kampglade fyrste, det malede skjold i Tuskaland.*

13. Valfasta veðrǫrr skjǫldunga þopti, bjótt tváa knǫrru vestan; ér hafið opt hætt í ótta; strangr straumr næði angra kaupskipum of unnir, ef erringar-verra lið stœði innan borðs = *Du kampraske kongeven, du rustede to handelsskibe vestfra; du har ofte udsat dig for fare; den stride*

14. Eigi hræðduzk ægi,
ér fóruð sæ stóran,
allvaldr of getr aldar
engi nýtri drengi;
opt, varð fars, en forsi
flaust hratt af sér brǫttum,
neytt, áðr Nóreg beittuð,
niðjungr Haralds, miðjan.

15. Blágjóða, tókt, bræðir
bengjalfrs, ok þá sjalfa,
skatti gnœgðr, með skreyttu
skeið Hǫkonar reiði;
ungr sóttir þú, Þróttar
þings mágrennir, hingat
(máttit jarl) þaus ǫttuð
áttlǫnd (fyr því standa).

16. Lýtandi, hefr ljótu
lands rǫðǫndum, branda,
umbstillingar allar,
ifla fold, of goldit;
hafa lézt heinska jǫfra,
herskorðandi, forðum,
mundangs laun, þás meinum,
mætr gramr, við þik sættu.

17. Braut hafið, bǫðvar þreytir,
(branda rjóðr) ór landi
(meir fansk þinn an þeira
þrekr) dǫglinga rekna;
stǫkk, sem þjóð of þekkir,
þér hverr konungr ferri,
heptuð ér en, eptir,
orðreyr þess, 's sat norðast.

---

ström vilde have kunnet fortrædige handelsskibene på bølgen, hvis en mindre kraftig skare havde været der ombord.

14. Eigi hræðduzk ægi; ér fóruð stóran sæ; engi allvaldr aldar of getr nýtri drengi; fars varð neytt, áðr beittuð miðjan Nóreg, niðjungr Haralds, en flaust hratt opt af sér brǫttum forsi = *Du var ikke bange for søen; det var et oprørt hav, du sejlede over; ingen fyrste opnår at have bravere svende; skibet blev prøvet, för du, Haralds ætling, landede midt i Norge; men skibet havde ofte stødt de skummende søer tilbage fra sig.*

15. Bengjalfrs blágjóða bræðir, skatti gnœgðr, tókt skeið Hǫkonar með skreyttu reiði ok þá sjalfa; ungr sóttir þú, Þróttar þings mágrennir, hingat áttlǫnd, þaus ǫttuð; jarl máttit standa fyr því = *Skatberigede kriger, du tog Hakons krigsskib med det smukke udstyr og dem selv tilfange; i en ung alder fik du, kriger, her din slægts lande, som tilhørte dig, i din magt; jarlen var ude af stand til at forhindre det.*

16. Lýtandi ifla fold-branda, hefr of goldit ljótu landsrǫðǫndum allar umbstillingar; mætr gramr, herskorðandi, lézt heinska jǫfra hafa mundangs laun, þás forðum sættu meinum við þik = *Gavmilde fyrste, du har lönnet med ondt landstyrerne alle deres rænker og anslag; herlige konge, hærens styrer, du lod de henske konger få en passende lön, dem som fordums søgte at tilföje dig skade.*

17. Hafið rekna dǫglinga braut ór landi, bǫðvar þreytir; meir fansk þinn þrekr, branda rjóðr, an þeira; hverr konungr stǫkk ferri þér, sem þjóð of þekkir, en ér heptuð orðreyr þess, 's eptir sat norðast = *Du har, kriger, jaget konger ud af landet; din kraft mærkedes mere, kæmper,*

18. Nú ræðr þú fyr þeiri
(þik remmir goð miklu)
fold, es forðum heldu
fimm bragningar (gagni);
breið eru austr til Eiða
ættlǫnd und þér; Gǫndlar
engr sat elda þrøngvir
áðr at slíku láði.

19. Gegn, eru þér at þegnum,
þjóðskjǫldunga góðra
haldið hœft á veldi,
Hjaltlendingar kendir;
engi varð á jǫrðu
ógnbráðr, áðr þér nǫ́ðum,
austr, sás eyjum vestan,
ynglingr, und sik þryngvi.

20. Skǫ́ruð skǫfnu stýri,
skaut, sylgháar bylgjur,
lék við hún á hreini
hlunns, þats drósir spunnu.

3. **Knútsdrápa** *(1026)*.

1. Hratt litt gamall, lýtir
lǫgreiðar, framm skeiðum;
fórat fylkir œri
folksveimuðr þér heiman;
hilmir bjótt ok hættir
harðbrynjuð skip kynjum;
reiðr hafðir þú rauðar
randir Knútr fyr landi.

---

end hines; enhver konge flygtede langt bort fra dig, konge, som alle ved. og hans tunge lod du udskære, som blev siddende hjemme i den nordligste egn.

18. Nú ræðr þú fyr þeiri fold, es fimm bragningar heldu forðum; goð remmir þik miklu gagni, breið ættlǫnd eru und þér austr til Eiða; engr þrøngvir Gǫndlar elda sat áðr at slíku láði = *Nu hersker du over det land, som fem konger fordum besad; gud styrker dig med en stor sejr; dine vidtudstrakte slægtslande er i din magt lige østpå til Ed; ingen kriger har för hersket over et sådant rige.*

19. Haldið gegn hœft á veldi góðra þjóðskjǫldunga; Hjaltlendingar eru kendir þér at þegnum; engi ógnbráðr ynglingr varð á jǫrðu austr, áðr nǫ́ðum þér, sás þryngvi eyjum vestan und sik = *Du holder dygtig og mådeholdent på de gode hovedkongers vælde; Hjaltlænderne regnes (nu) for dine undersåtter; men ingen kamphidsig konge fremstod her i østen, för vi fik dig, som underkastede sig øerne i vesten.*

20. Skǫ́ruð sylgháar bylgjur skǫfnu stýri; skaut, þats drósir spunnu, lék við hún á hlunns hreini = *Du skar de höjtslikkende bølger med det glatte ror; det sejl, som kvinderne spandt, spillede ved skibets mastetop.*

3, 1. Lýtir lǫgreiðar, hratt lítt gamall framm skeiðum; fórat fylkir folksveimuðr heiman œri þér; hilmir, bjótt harðbrynjuð skip ok hættir kynjum; reiðr hafðir þú, Knútr, rauðar randir fyr landi = *Søkriger, i en ung alder stødte du skibene fra land; ingen konge, yngre end du, er draget hjemme fra for at færdes ude i verden; fyrste, du udstyrede de stærkt*

2. Út fylgðu þér Jótar,
auðmildr, flugar trauðir,
skauthreina bjótt skreytir
Skǫnunga lið Vánar;
vǫð blés of þér vísi,
vestr settir þú flesta
(kunt gerðir þú þannig
þitt nafn) í haf stafna.

3. Herskjǫld bart ok helduð
hilmir ríkr af slíku;
hykkat þengill þekðusk
þik kyrrsetu mikla;
ætt drapt, Jóta dróttinn,
Játgeirs í fǫr þeiri;
þveit rakt (þrár est heitinn)
þeim stillis konr illan.

4. Brunnu byggðir manna
buðlungr fyr þér ungum,
opt lézt, hús ok, heiptar
herkall búendr gerva.

5. Gunni lézt í grœnni
gramr Lindisey framða,
beldu viðr þeir 's vildu
víkingar því ríki;
bíða lézt í breiðri
borg Helminga sorgir
œstr fyr Úsu vestan
engst folk, Svía þrengvir.

6. Ungr fylkir lézt Engla
allnær Tesu falla,
flóði djúpt of, dauða,

---

pansrede og vovede det yderste; kampmodig havde du, Knud, røde skjolde foran landet.

2. Flugar trauðir Jótar fylgðu þér út; auðmildr skreytir skauthreina Vánar, bjótt Skǫnunga lið; vǫð blés of þér, vísi; þú settir flesta stafna vestr í haf; þú gerðir þitt nafn kunt þannig = *De flugtræge Jyder fulgte dig på krigstoget; gavmilde søfarer, du rustede Skåningernes mandskab; sejlet svulmede over dig, fyrste; du styrede alle skibene vesterpå ud i havet; du gjorde dit navn berömt i de egne dér.*

3. Bart herskjǫld ok helduð, hilmir, ríkr af slíku; hykkat þik, þengill, þekðusk mikla kyrsetu; Jóta dróttinn, drapt ætt Játgeirs í þeiri fǫr; stillis konr, rakt þeim illan þveit; est heitinn þrár = *Du førte hærskjold frem (i landet) og holdt (det ɔ: fremdeles ved kraft), fyrste, mægtig af sligt; jeg tror ikke, fyrste, at du holdt af at sidde længe stille; Jyders fyrste, du dræbte Jatgeirs slægt(ning) på det tog; kongeætling, du behandlede dem hårdt; du gælder for at være uböjelig.*

4. Byggðir manna ok hús brunnu fyr þér ungum, buðlungr; lézt opt búendr gerva heiptar herkall = *Mænds bygder og huse lod du som ung brænde, fyrste; ofte lod du bønderne råbe om fjendtligt angreb (en fjendtlig hærs ankomst).*

5. Gramr, lézt gunni framða í grœnni Lindisey; víkingar beldu því ríki viðr, es þeir vildu; lézt, Svía þrengvir, œstr engst folk bíða sorgir í breiðri Helminga borg fyr vestan Úsu = *Konge, du havde en kamp i den grönne Lindesø: vikingerne udfoldede der den kraft, som de ønskede; du lod, Svearnes modstander, kampvred det angliske folk rammes af sorg (nederlag) i den brede Helmingeborg vest for Usa.*

dík Norðimbra líkum;
svefn brauzt svǫrtum hrafni,
sunnarr, hvǫtuðr Gunnar,
ollir sókn enn snjalli
Sveins mǫgr at Skorsteini.

7. Fjǫrlausa hykk Frísi
friðskerðir þar gerðu,
brauzt með byggðu setri
Brandfurðu, þik randa;
Játmundar hlaut undir
ættniðr gǫfugr hættar,
danskr herr skaut þá dǫrrum
drótt, en þú rakt flótta.

8. Skjǫldungr, vant und skildi
skœru verk, enn sterki,
(fekk blóðtrani bráðir
brúnar) Assatúnum;
vátt, en valfall þótti
verðung, jǫfurr sverði
nær fyr norðan stóru
nafn gnógt Danaskóga.

9. Bjóðr, vant brynjur rauðar,
blíðr stórgjafa, síðan
(lætr ǫnd áðr þrek þrjóti
þinn) fyr Norðvík innan.

10. Framm gekt enn þars unnuð
(almr gall hátt) við malma,
[knǫttut] slæ [þars sóttuð]
sverð [kastala verja];
unnuð eigi minni

---

6. Ungr fylkir, lézt Engla falla dauða allnær Tesu; djúpt dík flóði of líkum Norðimbra; brauzt svefn svǫrtum hrafni, Gunnar hvǫtuðr; enn snjalli mǫgr Sveins, ollir sókn sunnarr at Skorsteini = *Unge fyrste, du lod Anglerne falde døde lige ved Tesa; den dybe elv fløđ over Northumbrernes lig; du brød den sorte ravns sövn, kriger; Svens modige sön, du voldte en kamp længere mod syd ved Skorsten.*

7. Hykk þik, randa friðskerðir, gerðu þar Frísi fjǫrlausa; brauzt Brandfurðu með byggðu setri; gǫfugr ættniðr Játmundar hlaut hættar undir; danskr herr skaut þá dǫrrum drótt, en þú rakt flótta = *Jeg ved, at du, kriger, gjorde dér Friserne livløse; du brød Brandfurda tilligemed de bebyggede steder; Jatmunds gæve ætling fik farlige sår; den danske hær nedskød da mændene (fjenderne) med spyd og du forfulgte de flygtende.*

8. Enn sterki skjǫldungr, vant und skildi skœru verk Assatúnum; blóðtrani fekk brúnar bráðir; jǫfurr, vátt gnógt nafn stóru sverði nær fyr norðan Danaskóga, en verðung þótti valfall = *Du stærke fyrste, du udførte skjoldbedækket krigs-gærning i Assatun; ravnen fik brunt bytte; fyrste, du tilkæmpede dig et stort navn med det store sværd nærved og nordfor Daneskov; din hird fandt, at der var et (virkeligt, betydeligt) mandefald.*

9. Blíðr bjóðr stórgjafa, vant síðan brynjur rauðar fyr innan Norðvík; lætr ǫnd, áðr þinn þrek þrjóti = *Du venlige giver af store gaver, du rødfarvede derefter brynjerne inden for Nordvig; du mister livet, för din kraft svigter.*

10. Gekt enn framm, þars unnuð sverð slæ við malma — almr gall hátt — knǫttut verja kastala, þars sóttuð; unnuð eigi minni rómu, hnekkir

(ulfs gómr veit þat) rómu,
hnekkir hleypiblakka
hlunns, á Tempsar grunni.

11. Svíum hnekðir þú, sóknar
siklingr ǫrr, en mikla
ylgr, þars ǫ́ en helga,
ulfs beitu fekk, heitir;
helt, þars hrafn né svaltat,
(hvatráðr est þú) láði,
ógnar stafr, fyr jǫfrum,
ýgr, tveimr (við kyn beima).

4. Lausavísur.

1 *(o. 1023).* Hnøtr sendi mér
handan,
hrǫnduðr ǫlunbranda,
(ár vas þats mank meiri
mín þing) konungr, hingat;
mær es, markar stjóri,
meir sék þar til fleira,
niðrat oss í ǫðru,
íslands, mikils vísir.

2 *(o. 1026).* Svá skal kveðja
konung Dana,
Íra ok Engla
ok Eybúa,
at hans fari
með himinskautum
lǫndum ǫllum
lof víðara.

---

hlunns hleypiblakka, á Tempsar grunni; ulfs gómr veit þat = *Endnu trængte du frem, hvor du gjorde sværdene sløve mod (ved hug mod) våbnene — buen gjaldede höjt —; de kunde ikke forsvare kastellet, hvor (som) du angreb, og en ikke mindre sejr vandt du, søfarer, i kampen ved Temps; det ved ulvens kæbe.*

11. Sóknar ǫrr siklingr, þú hnekðir Svíum, þars heitir ǫ́ en helga, en ylgr fekk mikla ulfs beitu; ýgr ógnar stafr, helt láði fyr tveimr jǫfrum, þars hrafn né svaltat; þú 'st hvatráðr við kyn beima = *Kampraske konge, du slog Svearne. hvor det hedder Helgeån, men ulvinden fik megen ulveføde; frygtelige kriger, du værgede landet mod to konger, hvor ravnen ikke sultede; du handler rask overfor mændene.*

4, 1. Konungr sendi mér hingat hnøtr handan, hrǫnduðr ǫlunbranda; ár vas þats mank mín þing meiri; mær es mikils vísir; meir sék þar til fleira; niðrat oss í ǫðru, stjóri markar íslands = *Kongen sendte mig herhen derovre fra nogle nødder, gavmilde mand; der var den tid, jeg husker at mine ting var större; men (ofte) er spiren til det store lille; fremdeles vænter jeg dér noget mere; tryk os ikke ned i andet, Norges(?) konge.*

2. *Således vil jeg hilse Danernes, Irernes, Anglernes, Øboernes konge (og ønske) at hans lov må svæve langs himlens grænser videre om end hele jorden.*

Brynjolfr ulfaldi.

Nordmand, 11. årh.

Lausavísa *(1018; kun slutningen).*

Bragningr gaf mér brand ok Vettaland.

Bjǫrn Arngeirsson hitdœlakappi.

Islænder, d. o. 1024.

1. Grámagaflím *(o. 1022).*

1. Fiskr gekk á land,
en flóð á sand,
hrognkelsi glíkr,
vas á holdi slíkr;
át einhaga
Ilmr grámaga,
meinblandit hræ;
mart 's ilt í sæ.

2. Óx brúðar kviðr
frá brjósti niðr,
svát gerðu eik
gekk heldr til keik;
— — — —
ok aum í vǫmb
varð heldr til þǫmb.

3. Sveinn kom í ljós,
sagt hafði drós
auðar gildi,
at ala vildi;
henni [honum?] þótti sá
hundbítr, þars lá,
jafnsnjallr sem geit,
es í augu leit.

[Br.] *Fyrsten forærede mig et sværd og Vettaland.*

[B.] 1, 1. *En fisk dreves på land med floden på sand (den sandede kyst), den lignede en stenbider; der var slim på dens krop; kvinden spiste „gråmaven“, den giftige døde fisk; der er meget ondt i søen.*

2. *Kvindens bug voksede nedenfor brystet, så at hun gik temlig stærkt tilbageböjet — — og syg i moderlivet svulmede hun stærkt op.*

3. *En dreng kom for dagens lys; hun havde sagt sin mand, at hun skulde føde; hun (han?) syntes, at den „hundebider“ var, hvor den lå, lige så modig som en ged, da hun (han?) så ham i öjnene.*

2. Lausavísur.

1 *(1009)*. Hér myndi nú, handar,
(hœft skiljum brag) vilja,
líki fǫgr es leygjar
Lofn, Eykyndill sofna.
ef hǫrskorða heyrði,
harðla nær at værim
(gerðumk frægr) með fjórða
fleina vald í tjaldi.

2 *(1011)*. Hristi handar fasta
hefr drengr gamans fengit;
hrynja hart á dýnur
hlǫð Eykyndils vǫðva,
meðan (víns) stinna vinnum
(veldr nøkkvat því) kløkkva,
skeið verðk skriðs at beiða,
(skorða) ǫr at borði.

3 *(1019)*. Snót biðr svein enn hvíta
svinn at kvíar innan
(reið esat Rínar glóðar
ranglǫ́t) moka ganga;
harðla nýt, sús heitir,
Hlǫkk miðs vita Rǫkkva
sprund biðr út at andar,
Eykyndill, mik skynda.

4 *(1019)*. Hér munk sitja,
hátt vel kveða,
skemta þinni

2, 1. Hér myndi nú Eykyndill vilja sofna — handar leygjar Lofn es fǫgr líki; skiljum brag hœft; —, ef hǫrskorða heyrði, at værim harðla nær í tjaldi með fjórða fleina vald; gerðumk frægr = *Her vilde Øfakkel gærne ville lægge sig at sove — kvinden er skön af udseende; jeg digter rigtig mit vers —, dersom hun vidste, at jeg var så nær i et telt med 3 andre mænd. Jeg er bleven omtalt.*

2. Drengr hefr fengit Hristi handar fasta gamans; „vǫðva hlǫð" Eykyndils hrynja hart á dýnur, meðan vinnum stinna ǫr kløkkva at borði; verðk at beiða skeið skriðs; víns skorða veldr því nøkkvat = *Manden (jeg) har skaffet kvinden elskovslyst; Øfakkels tårer (?) falder stridt på hendes dunpuder, medens jeg gör den stive åre böjelig ved bådkanten; jeg må kræve af skibet, at det løber; hun er til en vis grad årsag deri.*

3. Svinn snót biðr enn hvíta svein ganga at moka kvíar innan; reið Rínar glóðar esat ranglǫ́t; sprund, sú harðla nýt Hlǫkk Rǫkkva miðs vita, es heitir Eykyndill, biðr mik skynda út at andar = *Den kloge kvinde beder den hvide (feje) svend at gå ud og rense fårefolden for møg; kvinden er ikke uretfærdig; hun, den dygtige kvinde, som hedder Øfakkel, beder mig at komme hurtig ud i fordören*

4. *Her vil jeg sidde — og kvæde höjt og smukt, underholde din kone på det bedste; det vil man ikke dadle os for; jeg er ærlig i hu. Her vil jeg sidde. — [Jfr. Tords Løsevers 1].*

þjóðvel konu;
þat mun okkr eigi
til orðs lagit;
emk heill í hug;
hér munk sitja.

5 *(1019).* Eykyndill verpr ǫndu
(orðsæl) ok vill mæla
(brúðr hefr baztar rœður)
breksǫm við mik nekkvat;
en til Jarðar orða
ǫlunreyrar gengr heyra
lítill sveinn ok leynisk
launkarr ok sésk fjarnar.

6 *(1019).* Þat mun þér, es mœtti
þín sveit liði mínu
þar fyr Þrælaeyri,
Þorðr eimuni, forðum,
ok frá auði miklum
ódrengila genguð;
bart, þótt allvel ortir,
optsinnum hlut minna.

7 *(1019).* Muna mátt hitt, at, hattar
hallland, ek vann grandi,
lítill sveinn, of leiti
látprúðr þars þú dúðir,
ok frá byrjar blakki
brátt, sem orka máttir,
annars snauðr an æðru,
ills kunnandi runnuð.

8 *(1019).* Hefnt telk þess, at þessa
þornteigar gekt eiga,
(þín 's í þurð at einu)

---

5. Eykyndill verpr ǫndu ok vill mæla nekkvat, breksǫm við mik; orðsæl brúðr hefr baztar rœður; en lítill sveinn gengr heyra til orða ǫlunreyrar fjarnar Jarðar ok leynisk launkarr ok sésk = *Øfakkel sukker tungt og vil sige noget, vant som hun er at snakke med mig; den veltalende kvinde fører de bedste samtaler; men den uanselige svend går hen for at høre hendes ord og skjuler sig hemmelighedsfuld noget borte, men bliver opdaget.*

6. Þat mun þér, Þorðr, eimuni, es þín sveit mœtti forðum liði mínu þar fyr Þrælaeyri, ok genguð ódrengila frá miklum auði; bart optsinnum minna hlut, þótt ortir allvel = *Det vil du aldrig glemme Tord, at din skare mødte fordum mit følge dér foran Trælleør, og du lod umandig alt dit gods i stikken; ofte har du trukket det korteste strå, skönt du kunde digte godt.*

7. Mátt muna hitt, lítill sveinn, at ek vann grandi þars þú dúðir látprúðr hattar hallland of leiti, ok runnuð frá byrjar blakki brátt sem orka máttir ills kunnandi, snauðr annars an æðru = *Det husker du nok, feje svend, at jeg slog dig ikke ihjæl, da du med smukke lader rystede dit hoved farende henover bakkerne, og løb hurtig, alt hvad du orkede, bort fra skibet, kun tænkende på hvad der er slet, og blottet for alt undtagen fejhed.*

8. Telk þess hefnt, Þorðr, at gekt eiga þessa þornteigar skorðu; vegsemi þín 's at einu í þurð; ér lǫguð lágt skreyja undan fundi mínum á Oddaeyri und brúar bakka Brenneyja = *Jeg mener det er hævnet, Tord, at*

Þorðr (vegsemi) skorðu;
ér á Oddaeyri
undan mínum fundi
brúar und bakka lǫguð
Brenneyja lágt skreyja.

9 *(1019)*. Sátt við, sveinn enn hvíti,
sviptr auði ok giptu,
(ǫrr vas auðs við hríðir)
ǫfund (hjǫrs) í Sólundum,
þás raungetinn ræntak
rusilkvæðr af þér bæði
(heldr vas gráleikr goldinn
gauri) knǫrr ok aura.

10 *(1019)*. Þá mun þunnrar blæju
þǫll (vestarla und fjǫllum
Rindr vakði mik mundar)
manns þíns getu sanna,
ef gæti son sæta
sunnu mars við runni
(vǫn lætk réttrar raunar)
ríklunduð mér glikan.

11 *(1019)*. Kyrr munk sitja,
komk á hausti,
hefk fornan mǫr
fullu keyptan;
feld gǫfuð mér
fagrrǫggvaðan,
kappsvel drepinn;
kyrr munk sitja.

12 *(1019)*. Svá flakir Ullr of alla,
odds, bǫð-Gefnar Loddu,

---

du ægtede denne kvinde; din hæder er i stærk aftagen; lavt måtte du usling, för (for at undgå) mødet med mig, ligge på Oddaør under Brennøernes bro-bakke.

9. Sátt, enn hvíti sveinn, sviptr auði ok giptu í Sólundum, við ǫfund — ǫrr auðs vas við hjǫrs hríðir —, þás ræntak raungetinn af þér, rusilkvæðr, bæði knǫrr ok aura; heldr vas gráleikr goldinn gauri = *Du undgik, hvide svend, berøvet gods og lykke i Sulend misundelse (at blive misundt) — manden (jeg) har deltaget i kampe —, da jeg prøvet i mange ting fratog dig, tølperagtige, både skib og gods; tølperen fik lön for sin falskhed.*

10. Þá mun þǫll þunnrar blæju sanna getu manns þíns — mundar Rindr vakði mik vestarla und fjǫllum —, ef ríklunduð sæta gæti son, glíkan mér, við mars sunnu runni; lætk vǫn réttrar raunar = *Da vil kvinden sande din mands formodning — kvinden vesterpå under fjældene vækkede min elskov —, dersom den stolte kvinde fik en sön, der lignede mig, med sin mand; jeg formoder, at prøven vilde blive rigtig.*

11. *Jeg bliver rolig siddende — jeg kom til efteråret, og jeg har købt det gamle fedt for dets fulde værdi; du gav mig en skindpels med smukke lokker, meget godt slået(?) — rolig bliver jeg siddende.*

12. Svá flakir bǫð-Gefnar Ullr, hinn odds lýtir, es fal ljótan [hug], innan of alla sæing linnbeðs Loddu, at hrannblakks hól-Njǫrun hvílir kalin á beðjar horni; lofak nakkvat hag þýðrar þorns Þrúðar = *Således breder*

hinns ljótan fal lýtir,
linnbeðs sæing innan,
at hól-Njǫrun hvílir
hrannblakks kalin (nakkvat
lofak Þrúðar hag þýðrar
þorns) á beðjar horni.

13 *(1019).* Systr eru tvær með tíri
(trúik) enn (sǫgum hennar)
þýð ok þeira móðir
þekk bragsmíðar skekki;
þær 'ro mér (in meira
men-Grund lofak stundum)
þat 's versóka veiti
vánligt, í stað kvánar.

14 *(o. 1022).* Hoddgeymir liggr heima,
(hér fregn mannr et sanna)
sár fekk mýgir mǫrva
misleitr af selreitum,
en þás út taka hrannir,
allhvass, of sker falla,
fœrir lókr of leiru
ljótr kerlingu skjóta.

15 *(o. 1022).* Standa stýrilundar
staðar — — — — —
glíkr, 's geira sœkir
gunnsterkr at því verki;
— — — — — —
stendr af stála lundi
styrr Þórrøði fyrri.

16 *(o. 1022).* Veitat kóna knýtir
(kom drengr við styr lengi),

---

manden, krigeren, som viste falsk sind, sig over kvindens hele leje, at hun må ligge på sengekanten og fryse; kun til en vis grad roser jeg hendes stilling.

13. Tvær systr með tíri eru ok þeira þýð móðir — trúik sǫgum hennar — enn þekk bragsmíðar skekki; þær 'ro mér í stað kvánar — in meira lofak stundum mengrund; þat 's vánligt versóka veiti = *To søstre med hæder og deres elskværdige moder — jeg tror hendes ord — er endnu digteren kære; de er mig i hustrus sted — så meget mere lovpriser jeg stundum hende —; det er hvad man kan vænte af mig.*

14. Hoddgeymir liggr heima; misleitr mýgir mǫrva fekk sár af selreitum — hér fregn mannr et sanna —; en þás hrannir taka falla út of sker, fœrir allhvass ljótr lókr skjóta kerlingu of leiru = *Den karrige ligger hjemme; den uselige fedtfortærer fik sår af en elendig sælhund — her kan man få sandheden at vide —; men når bølgerne begynder at strömme tilbage ud over skærene, — — — — (uforståeligt).*

15. Stýrilundar standa . . staðar . . glíkr; gunnsterkr geira sœkir es at því verki; styrr stendr Þórrøði af stála lundi . . . fyrri = *Mændene står . . . steds . . . lig; den kampstærke kriger er ved det værk (den gærning); ufred for Tord rejser sig fra krigeren (mig) . . . den første.*

16. Ǫrmǫlugr „kóna knýtir“, hinns annask of eyki, veitat þat gǫrva — drengr kom lengi við styr —, hvar lætk bǫðserkjar birki hníga; ætna eyðir es trauðr einvígis; egg beit leggi í tvau = *Den snakkesalige mand, som er optaget af trækdyrene, ved ikke sikkert — jeg har jævnlig deltaget*

hinns of eyki annask,
ormǫ́lugr þat gǫrva,
hvar bǫðserkjar birki
(beit egg í tvau leggi),
trauðr es ætna eyðir
einvígis — lætk hníga.

17 *(o. 1022).* Þat vilk Þórðr at frétti
— (þess unnum bǫr Gunnar),
ops búinn veik fyr veiti
vægja suðr með ægi, —
at þars einir hittumk
(jókk tafn í dag hrafni)
hafviggjar fyr hneigi
hnigu tveir viðir geira.

18 *(o. 1022).* Kalfs veitk at son sjalfan
(sverða goðs) á roðnum
(radd kappi né kvíddum)
Klifsjǫrva namk fjǫrvi
ok vǫ́gum þorn þeygi
Þundar gráps með vǫ́pnum;
fall varð fleygiþolli
fjǫrgrand Niðar branda.

19 *(o. 1022).* Leit hvar rann hjá runni
runnr dǫkkmara Gunnar
œgiligr í augum
iðglíki mér víka,
segja þrøngvar þeygi
þat barn vita Marnar
hesta hleypi rastar
hlunns sinn fǫður kunna.

20 *(1022).* Draum dreymðumk nú, Nauma
Niðbrands skarar landa

---

i kampe — hvor jeg lader krigeren falde; madfortæreren er uvillig til tvekamp; sværdet bed læggene itu.

17. Vilk at Þórðr frétti þat — ops búinn veik suðr með ægi fyr veiti vægja; þess unnum Gunnar bǫr —, at tveir geira viðir hnigu fyr hafviggjar hneigi, þars hittumk einir; jókk hrafni tafn í dag = *Jeg ønsker, at Tord må høre det — rede til at vige trak han sig tilbage for krigeren syd på langs stranden; det under jeg ham —, at to krigere faldt for søfareren (mig), hvor vi ene mødtes; jeg gav ravnen føde i dag.*

18. Veitk, at namk sjalfan son Kalfs fjǫrvi á roðnum Klifsjǫrva; — né kvíddum kappi sverða raddgoðs —, ok vǫ́gum þeygi þorn Þundar gráps með vǫ́pnum; fall varð fjǫrgrand Niðar branda fleygiþolli = *Jeg ved, at jeg berøvede Kalfs egen sön livet på den blodige Klifsjörve — jeg var ikke bange for krigerens stridslyst —, og dog dræbte jeg ikke krigeren med våben; et fald blev mandens bane.*

19. Gunnar runnr leit, hvar œgilegr í augum, iðglíki mér, rann hjá víka dǫkkmara runni; þrøngvar Marnar vita segja hlunns rastar hesta hleypi þeygi þat barn kunna fǫður sinn = *Krigeren (jeg) så, hvor han med de hvasse öjne, der ligner mig livagtig, løb forbi søfareren (mig); mændene siger mig, at det barn dog ikke kender sin (rigtige) fader.*

20. Dreymðumk nú draum, skarar landa Nið-brands Nauma, koma mun enn eggjar Yggr at bragsmíðar kenni —, væri báðar hendr í blóði, ok

(koma mun Yggr at eggjar
enn bragsmíðar kenni),
báðar hendr í blóði,
(braut Kaldamarsnauta)
(mér) ok kendr (í mundum)
Mæringr roðinn væri.

21 (*1024*). Þræta at þú sér betri
Þórðr (skuld enga vildak),
alls gazt enga snilli
eljun latr á skratti;
vart hǫfum verri orta
(vink bjór Hǫars inna)
sekr glœps okr, an ortak,
ísbjóðr, of þik vísu.

22 (*1024*). Undr 's ef ekki benda
(opt vakir drengr at lengrum);
ógn hefk fyrða fregna,
framvísar mér dísir,
þvít armleggjar orma
Ilmr dagbœjar hilmis
heim ór hverjum draumi
hjalmfaldin býðr skaldi.

23 (*1024*). Út genk með lið lítit,
lítt sék hers við víti;
sverð fylgir menmyrði
mítt ok skjǫldr enn hvíti;
enn fyr einum, runni
ægis dýrs, of Mýrar,
vǫndr skal hjalts ór hendi
hrøkkva, fyrr an støkkvak.

24 (*1024*). Tveir erum vǫrðr, en
vǫrum,

Mæringr kendr roðinn; Kaldamarsnauta braut mér í mundum = *Jeg havde nu en dröm, kvinde, — endnu vil krigeren overfalde digteren —, at bægge mine arme var blodige, og Mæring sås rødfarvet; sværdet gik itu i min hånd.*

21. Þræta, Þórðr, at þú sér betri, — vildak enga skuld —, gazt alls enga snilli, skratti, latr á eljun; hǫfum vart orta verri vísu of þik, an ortak, sekr glœps „okr" ísbjóðr; vink inna Hǫars bjór = *Søg ikke at hævde, Tord, at du er bedre — jeg vilde ikke, at der skulde være nogen gæld på min side —; du har ingen dygtighed, tølper, doven til kraftig handling; næppe har jeg digtet en bitrere vise om dig, end denne, forbryderske . . .; jeg digter et vers.*

22. Undr es, ef framvísar dísir benda mér ekki — hefk fregna ógn fyrða; drengr vakir opt at lengrum —, þvít hjalmfaldin armleggjar orma Ilmr hilmis dagbœjar býðr skaldi heim ór hverjum draumi = *Det skulde være mærkeligt, om ikke fremsynte diser giver mig vink — jeg har hørt mændenes trusler; ofte våger jeg des længere —, ti en hjælmdækket kvinde fra himlens konge indbyder skjalden i enhver dröm.*

23. Genk út með lítit lið; sék lítt við víti hers; mítt sverð ok enn hvíti skjǫldr fylgir menmyrði; hjalts vǫndr skal hrøkkva ór hendi ægis dýrs runni, fyrr an enn støkkvak fyr einum of Mýrar = *Jeg går ud med et ringe følge; jeg er ikke bange for mændenes fjendskab; mit sværd og det hvide skjold følger mig; sværdet skal för falde ud af søfarerens (min) hånd, end jeg nogensinde skal flygte for én over Myrerne.*

vápneirar, mun fleiri
(opt vas skald und skildi)
skólkinnis, at jólum;
enn hraustgeði á hausti
(hoddlestis) kom vestan
(sveit vasa seggja lítil
snarfengs) með lið drengja.

Skúli Þórsteinsson.

Islandsk skjald, 11. årh.

1. Digt om Svolderslaget *(omkr. 1020).*

1. Vekr þats val heltk ekka
víðis ár ok síðan
(grepps hlýði því góðu)
gallópnis vel (spjalli).
þás til móts við mœti
malmþings i dyn hjalma
sunnr fyr Svǫlðrar mynni
sárlauk roðinn bǫrum.

2. Fylgðak Frísa dolgi
(fekk ungr) þars spjǫr sungu
(nú fiðr ǫld at eldumk,
aldrbót) ok Sigvalda,

3. Myndit øfst, þars undir
árflogni gafk sárar,
Hlǫkk í hundraðsflokki
Hvítinga mik líta.

---

24. Erum tveir, vǫrðr vápn-eirar, en vǫrum mun fleiri at jólum; opt vas skald und skildi „skólkinnis“; enn hraustgeði kom vestan á hausti með lið drengja; seggja-sveit snarfengs hoddlestis vasa lítil = *Vi er to, kriger; vi var adskillig flere sidste jul; ofte har skjalden været ude under skjoldet (i kamp) . . .; den modige (jeg) kom vestfra i efteråret med en skare mænd; den raske mands følge var ikke lidet.*

[S.] 1, 1. Vekr ár ok síðan ekka, þats heltk gallópnis víðis val vel; hlýði því góðu grepps spjalli = *Det vækker (mig) tidlig og silde vemodige tanker, at jeg [fordums] fødede ravnen godt; folk høre på skjaldens gode (fornöjelige) tale derom.*

2. Fylgðak dolgi Frísa ok Sigvalda, þars spjǫr sungu — fekk (ek) ungr aldrbót; nú fiðr ǫld at eldumk —, þás bǫrum roðinn sárlauk í hjalma dyn til móts við malmþings mœti sunnr fyr mynni Svǫlðrar = *Jeg fulgte Frisernes fjende [Erik] og Sigvalde, hvor spydene sang — i min ungdom vandt jeg ry; nu mærker man jeg ældes —, da vi bar det blodige sværd i kampen imod krigeren sydpå foran Svolders munding.*

3. Hlǫkk Hvítinga myndit líta mik øfst i hundraðsflokki, þars gafk árflogni sárar undir = *Kvinden vilde ikke have set mig bagerst i skaren, hvor jeg gav ravnen sårenes blod.*

4. Þás ræfrvita Reifnis
rauðk fyr Svǫlðr til auðar,
herfylgins bark Hǫlga
haugþak saman baugum.

5. Margr of hlaut of morgin
morðelds, þars val feldum,
Freyju tǫ́r at fleiri
fárbjóðr; at þar vǫ́rum.

2. Lausavísa.

Glens beðja veðr gyðju
goðblíð í vé, síðan
ljós kømr gótt, með geislum,
gránserks ofan Mána.

Einarr Eyjolfsson, þveræingr.

Islandsk hövding, 11. årh.

Lausavísur.

1 *(o. 995).* Þrøngvir varð á þingi
þremjalinns at rinna;
vasat í Ála éli
auðlattr fyr mel brattan;
þás marstéttar máttit
Mævils við þrǫm sævar
geira njótr á grjóti
Gestils klauf of festa.

---

4. Þás rauðk Reifnis ræfrvita fyr Svǫlðr til auðar, bark saman haugþak herfylgins Hǫlga baugum = *Da jeg rødfarvede sværdet ved Svolder for at erhværve guldbytte, samlede jeg den krigerske Hölges höj-tag [guld], bestående af ringe.*

5. Margr morðelds fárbjóðr of hlaut of morgin at fleiri Freyju tǫ́r, þars feldum val; vǫ́rum at þar = *Mangen kriger fik den morgen så meget mere guld, hvor vi fældede fjenderne; det var jeg tilstede ved.*

2. Goðblíð Glens beðja veðr með geislum í vé gyðju; síðan kømr ofan gótt ljós gránserks Mána = *Glens gudeblide hustru (solen) træder med sine stråler ind i gudindens bolig; siden kommer ned til os den gråklædte (blege) Månes milde lys.*

[E E.] 1. Þrøngvir þremjalinns varð at rinna á þingi; vasat auðlattr fyr brattan mel í Ála éli, þás geira njótr máttit of festa klauf á grjóti við sævar þrǫm „mar (má) stéttar Mævils Gestils“ = *Krigeren måtte flygte fra tinget; han var ikke let at holde tilbage fra i kampen at flygte ned ad den stejle grusskrænt, da han ikke kunde få fodfæste på stenene ved strandbredden . . . . . (uforståelige ord).*

2. Erumk trautt at láta Grímsey lausa; gramr es gjarn at árna of fleyja trǫð; reiði konungs es oss leið; vér hǫldum holmgjarðar nagla fyr hildar stýri; hann es dýrr konungr; hilmir fremsk þeitu hagli = *Jeg er uvillig til*

2 *(1024).* Trautt erumk lausa
at láta
(leið 's oss konungs reiði)
gjarn es gramr at árna,
Grímsey, of trǫð fleyja;
hǫldum vér fyr hildar
(hann 's dýrr konungr) stýri
holmgjarðar (fremsk hilmir
hagli peitu) nagla.

Eindriði Einarsson.

Nordmand, d. 1050.

Lausavísa *(omkr. 1025).*

Mér kom (mundar fúra)
meyjar hold í eyju
(fátt segir Freyr it réttra)
fjarri alt nema varrar;
en sás oss vill kenna
atgeirs af því fleira
Baldr (mun sjá til sjaldan)
segi allvesall (þegja).

Helgi dýr Skefilsson.

Islænder, 11. årh.

Lausavísa *(omkr. 1025).*

Band 's á hœgri hendi,
hlautk sár af Tý bǫru
(lýg 'k eigi þat) leygjar,
(linnvengis Bil) minni.

---

at give slip på Grimsø; kongen har nok stor lyst til at komme [til os] over havet; kongens vrede ønsker vi ikke; vi forholder krigeren øen [vi vil ikke afstå den]; han er en udmærket konge og indlægger sig berömmelse ved kamp.

[E.] Mér kom alt meyjar hold fjarri í eyju nema varrar, — fátt segir Freyr mundar fúra it réttra —, en atgeirs Baldr, sás vill kenna oss fleira af því, segi allvesall; sjá mun þegja til sjaldan = *Møens hele legeme var mig på øen fjærnt undtagen hendes læber; manden (jeg) kan intet sige sandere; men enhver, som vil beskylde os for mere i så henseende, skal times al ulykke for sine ord — han taler altfor meget.*

[H.] Band 's á hœgri hendi minni; hlautk sár af bǫru leygjar Tý; lýg 'k eigi þat, linnvengis Bil = *Min höjre arm er forbunden; jeg fik sår af manden; det lyver jeg ikke, kvinde.*

Skåld-Helgi Þórðarson.

Islandsk skjald, 11. årh.

Et ubestemmeligt brudstykke.

Megut járna fet fyrnask friðar skepjandi miðjum.

Hárekr Eyvindarson í Þjóttu.

Norsk hövding, d. 1035.

Lausavísur *(1027).*

1. Ráðit hefk at ríða,
Rínleygs, heðan mínum
láðs dynmari, leiðir,
lǫngum heldr an ganga,
þótt leggfjǫturs liggi
lundr í Eyrarsundi,
(kann þjóð kerski minni)
Knútr herskipum úti.

2. Lækkak Lundar ekkjur,
læbaugs, at því hlæja,
skjótum eik fyr útan
ey, né danskar meyjar,
Jǫrð at eigi þørðak
ifla flausts í hausti
á flatslóðir Fróða
fara aptr Vali krapta.

[Sk.-H.] Járna fet megut fyrnask; friðar skepjandi . . . . miðjum = *Jærnenes spor (sårene) vil ikke glemmes; fredstifteren . . . . .*

[H.] 1. Rínleygs leiðir, hefk ráðit at ríða heðan mínum lǫngum láðs dynmari heldr an ganga, þótt Knútr liggi herskipum úti í Eyrarsundi, leggfjǫturs lundr; þjóð kann kerski minni = *Gavmilde mand, jeg har bestemt at ville sejle herfra på mit lange skib heller end at gå (tilfods), selv om Knud ligger ude i Øresund med sine krigsskibe, mand, folk kender min uforknythed.*

2. Lækkat ekkjur Lundar né danskar meyjar hlæja at því — skjótum læbaugs eik fyr útan ey —, at eigi þørðak í hausti fara Vali krapta aptr á flatslóðir Fróða, ifla flausts Jǫrð = *Jeg lader ikke Lunds kvinder eller danske møer le af det — jeg lader mit skib skyde sig frem forbi øen —, at jeg nu i efteråret ikke skulde have mod til, kvinde, at sejle tilbage på mit skib ud på havet.*

Grettir Ásmundarson.

Islænder, d. 1031.

1. Ævikviða *(ægte?).*

1. Vas Þorfinnr,
þjóðar sessi,
aldrs alinn
oss til hjalpar,
þás mik víf,
í valskorum
lukt ok læst,
lífs of kvaddi.

2. Vas stórskip
stálgoðs bana
rauða-hafs
ok Regins skáli,
es Býleists
bróður-dóttur
manna mest
mér varnaði.

3. Þótti þá
þengils mǫnnum
ekki dælt
oss at strīða,
es Hlébarðr
hlífar eldi
bragða borg
brenna vildi.

4. Mitt vas gilt
gæfuleysi
í marþaks
miðjum firði,
es gamlir
grísir skyldu
halda mér
at hǫfuðbeinum.

5. Sǫgðu mér,
þaus Sigarr veitti,
mægða-laun
margir hœfa,
unz laufgan
laufi sœmðar
reyni-runn
rekkar fundu.

1, 1. *Torfinn, mændenes ven, blev født til min livshjælp, dengang da Hel affordrede mig livet.*

2. *Han, som hedder Torstein og dromund [tilnavn], var den, som mest af alle forhindrede mig i at besøge Byleists broderdatter [Hel].*

3. *Fyrstens mænd var det ikke let at overmande os, dengang Berse vilde brænde mændenes bryst med skjoldets ild [sværdet; slå mænd i hjæl].*

4. *Mit uheld var stort midt i Isefjorden, at gamle grise der skulde kunne holde mig fast ved hovedet.*

5. *Mange sagde, at den svogerskabs lön, som Sigar gav [hængning], var passende for mig, indtil mændene traf den hæderprydede Torbjörg.*

6. Myndak sjalfr
í snǫru egnða
hølzti brátt
hǫfði stinga,
ef Þórbjǫrg
þessu skaldi,
hon 's allsnotr,
eigi byrgi.

7. Mik bað hjǫlp
handa beggja
Sifjar vers
með sér fara;
sú gaf þveng
Þundar beðju
góðan hest,
es mik gœddi frið.

2. Lausavísur.

1 *(1006).* Þat gerik ávalt, es vetrar,
vind 'k hals á kjúklingum;
en þótt ellri finnisk
einn berk af sér hverri.

2 *(1011).* Happ 's ef hér skal kropna
hverr fingr á kyrpingum.

3 *(1014).* Eigi veit, nema útan
Jǫlfuðr at þér sjǫlfum
kverkr fyr kapp ok orku
(kvelling es þat) svelli;
svá bannaði sinnir
seims, es ek vas heima,
ungum endr fyr lǫngu
ákall þinul fjalla.

4 *(1016).* Alt kom senn at svinnum
sekð mín bragar tíni,
fǫður skal drengr af dauða
drjúghljóðr ok svá bróður;

---

6. *Selv vilde jeg meget hurtig have måttet stikke hovedet i den opstillede strikke, hvis Torbjörg — hun er meget klog — ikke havde reddet denne skjald.*

7. *Torbjörg bad mig at drage bort med sig; hun gav Grette en god hest, hun som skaffede mig fred (liv).*

2, 1. *Det gör jeg altid når det bliver vinter: jeg drejer halsen om på kyllingerne; og selv om de er ældre, kan jeg ene magte enhver af dem [gæssene].*

2. *Det glæder mig, hvis enhver finger skal fryse af disse kuldskære karle.*

3. Eigi veit, Jǫlfuðr, nema kverkr svelli útan at þér sjǫlfum fyr kapp ok orku; þat es kvelling; svá bannaði sinnir seims, es ek vas heima, endr fyr lǫngu ungum fjalla þinul ákall = *Man kan ikke vide, Ødun, om ikke struben kommer til at svulme udvendig på dig selv på grund af din kraftige hidsighed; det giver smærte. Således forbød (formente) manden, da jeg var hjemme, for lang tid siden den unge Grette påkaldelse [meningen er dunkel; de to halvdele hører næppe sammen fra først af].*

þó skal margr í morgin
mótrunnr Heðins snótar,
brjótr, of slíkar sútir,
sverðs, daprari verða.

5 *(1016)*. Varð í Veðra-firði
vápnsóttr í byr Þróttar
œst fress arfs ok gneista
afl fangvinar Hafla;
nús, ósjǫtlat, Atla
andrán, þats vas, hǫnum,
(dauðr hné hann) fyrr, (at fríðri
fold) makliga goldit.

6 *(1021)*. Ríðkat rœkimeiðum
randar hóts at móti,
skǫpuð es þessum þegni
þraut; ferk einn at brautu;
vilkat Viðris balkar
vinnendr snara finna;
(ek mun þér eigi þykkja
œrr) leitak mér fœris.

7 *(1021)*. Hnekkik frá þars flokkar
fara Þóris mjǫk stórir;
esa mér í þys þeira
þerfiligt at hverfa;
forðumk frægra virða
fund; ák veg til lundar;
verðk Heimdalar hirða
hjǫr; bjǫrgum svá fjǫrvi.

8 *(1028)*. Dulizk hefr margr í morgin
menja runn við kunnan,

4. Sekð mín — alt kom senn at svinnum bragar tíni; drengr skal drjúghljóðr af dauða fǫður ok svá bróður; þó skal margr Heðins snótar mótrunnr verða í morgin daprari of slíkar sútir, sverðs brjótr = *Min fredløshed — alt fik den kloge digter på engang at vide; manden (jeg) skal gemme sin sorg over faderens og ligeledes broderens død i tavshed; dog skal mangen en kriger blive mere nedslået af lignende sorg med det første, kriger.*

5. Fangvinar Hafla fress afl arfs ok gneista varð œst vápnsóttr í Þróttar byr í Veðra-firði; nú 's makliga goldit hǫnum andrán Atla, þats vas fyrr ósjǫtlat; hann hné dauðr at fríðri fold = *Torbjörn øxnamegin blev kraftig våbenbidt i kampen i Hrutafjorden; nu har han fået den gengæld, han fortjænte, for Atles drab, som för var uhævnet; han [Torbjörn] segnede ned på den skönne jord.*

6. Ríðkat at móti randar hóts rœkimeiðum; þraut es skǫpuð þessum þegni; ferk einn at brautu; vilkat finna snara vinnendr Viðris balkar, leitak mér fœris; ek mun eigi þér þykkja œrr = *Jeg vil ikke ride til møde med krigerne; farer er beredte denne mand (mig); alene drager jeg min vej; jeg vil ikke træffe de raske krigere; jeg vænter på lejlighed; du vil ikke synes jeg er gal.*

7. Hnekkik frá, þars mjǫk stórir flokkar Þóris fara; esa mér þerfiligt, at hverfa í þys þeira; forðumk fund frægra virða; verðk hirða Heimdalar hjǫr; — ák veg til lundar — bjǫrgum svá fjǫrvi = *Jeg trækker mig bort derfra, hvor Tores meget talrige skarer farer; det er mig ikke gavnligt, at begive mig ind i deres stöjende skare; jeg undgår at møde de berömte*

renna víst á runna
ranns ímu tvær grímur;
skotit mun heldr fyr hǫlða
hvassorða leikborði;
ǫld bilar orð at halda;
alt dró slafr af Hafri.

9 *(1028).* Heldu Hlakkar tjalda
hefjendr saman nefjum,
Hildar veggs ok hjoggusk
hregg-Nirðir til skeggjum,
ok geðstrangir gengu
(griða tóku at iðrask)
Sváfnis látrs í sveitir
sviptendr, es mik kendu.

10 *(1030).* Váskeytt es far flǫ́su;
fár kann sverð í hári
œskiruðr fyr ǫðrum
ǫrveðrs séa gǫrva;
veðjak hins at hreðjar
hafit þeir an vér meiri
þótt éldraugar eigi
atgeira sin meiri.

---

mænd; jeg må frelse mit hoved; min vej fører til skoven; således redder jeg mit liv.

8. Margr hefr dulizk í morgin við kunnan menja runn; tvær grímur renna víst á runna ímu ranns; heldr mun skotit leikborði fyr hvassorða hǫlða; ǫld bilar at halda orð; alt slafr dró af Hafri = *Mangen en har i dag ikke genkendt den noksom bekendte mand (mig); krigerne bliver tilvisse noget betænkelige; en vanskelig sag er stillet for mændene med de hvasse ord; ordholdenhed svigter nok for dem. Hafr er bleven ganske tavs.*

9. Hlakkar tjalda hefjendr heldu saman nefjum ok Hildar veggs hregg-Nirðir hjoggusk til skeggjum, ok geðstrangir sviptendr Sváfnis látrs gengu í sveitir, es kendu mik; tóku at iðrask griða = *Krigerne stak næserne sammen og snakkede fortrolig med hinanden; og de modige mænd deltes i partier, da de genkendte mig; de begyndte at fortryde (det mig givne) lejde.*

10. Váskeytt es far flǫ́su; fár œskiruðr ǫrveðrs kann gǫrva séa sverð í hári fyr ǫðrum; veðjak hins, at hafit þeir meiri hreðjar an vér þótt atgeira éldraugar eigi meiri sin = *Letfærdig bærer den ubesindige kvinde sig ad; kun få kan til fuldkommenhed bedömme en andens „hårsværd" (penem); jeg vil vædde på, at andre ikke har triveligere testikler end jeg, selv om de mulig har en længere „sene" (penem).*

Skapti Þóroddsson.

Islandsk lovsigemand, d. 1030.

Af et religiøst digt.

Máttr es munka dróttins
mestr; aflar goð flestu;
Kristr skóp ríkr ok reisti
Róms hǫll verǫld alla.

Jǫkull Bárðarson.

Islænder, d. 1030.

Lausavísur.

1 *(1028)*. Hlautk frá Sult — en sæta
sið fregn at ek kvíða,
vǫn erumk hreggs at hreini
hlýrvangs — skipi stýra,
þvís, eimþreytir, átti
Áleifr, Haka kleifar,
(gramr vas sjalfr á sumri
sigri ræntr) enn digri.

2 *(1030)*. Svíða sǫr af mœði,
setit hefk opt við betra;
und 's á oss sús sprændi
ótrauð legi rauðum;
byss mér blóð ór þessi
ben; ték við þrek venjask;
verpr hjalmgǫfugr hilmir
heiðsær á mik reiði.

[Sk.] Máttr munka dróttins es mestr; goð aflar flestu; ríkr Kristr skóp alla verǫld ok reisti Róms hǫll = *Munkenes herres kraft er den störste; gud magter alt; den mægtige Krist skabte hele verden og rejste Roms hal.*

[Jǫkull]. 1. Hlautk stýra skipi frá Sult — en sæta fregn síð at ek kvíða; erumk hreggs vǫn at hlýrvangs hreini —, þvís Áleifr enn digri átti, Haka kleifar eimþreytir; gramr vas sjalfr sigri ræntr á sumri = *Jeg fik det hverv at styre det skib fra Sult, — men kvinden skal sent høre, at jeg er ængstelig; jeg vænter storm mod skibet —, det som Olav den digre ejede, gavmilde mand; selv blev kongen sejren berøvet i sommer.*

2. Sǫr svíða af mœði; hefk opt setit við betra; á oss es und sús ótrauð sprændi rauðum legi; blóð byss mér ór þessi ben; ték venjask við þrek; hjalmgǫfugr, heiðsær hilmir verpr reiði á mik = *Mine sår svier af mødighed; jeg har ofte siddet og haft det bedre; jeg har et sår, som ufortrødent har udgydt sin røde vædske; blodet strömmer ud af dette sår; jeg vil dog vise mandighed; den hjælmprydede, gavmilde konge er vred på mig.*

Þórfinnr munnr.

Islandsk skjald, d. 1030.

Lausavísur.

1 *(o. 1025).* Geisli stendr til grundar
gunnar, jarðir, munna
ofan fellr blóð á báðar
baugs, seiðs, en gramr reiðisk;
hristisk hjǫrr í brjósti
hringi grœnna lyngva,
en folkþorinn fylkir
ferr við steik at leika.

2 *(1030).* Røkkr at regni miklu
randar garðs ens harða;
vill við vísa snjallan
Verdœla lið berjask;
verjum allvald ǫrvan,
ǫlum teitan mǫ́ sveita,
fellum Þrœndr í Þundar
(þess eggjumk vér) hreggi.

Gizurr gullbrárskald.

Islandsk skjald, d. 1030.

1. Af et fyrstedigt.

Fylkir gleðr í folki
flagðs blakk ok svan Hlakkar;
Áleifr of viðr élum
Yggs gǫgl fegin Skǫglar.

[Þ.] 1. Gunnar geisli stendr til munna grundar seiðs; blóð fellr ofan á báðar baugs jarðir, en gramr reiðisk; hjǫrr hristisk í brjósti hringi grœnna lyngva, en folkþorinn fylkir ferr at leika við steik = *Sværdet står i gabet på ormen; blodet strömmer ned over bægge arme, og kongen er ophidset; sværdet bæver i ormens krop, og den kampdjærve konge går hen for at stege (hjærtet).*

2. Røkkr at miklu regni ens harða randar garðs; Verdœla lið vill berjask við snjallan vísa; verjum ǫrvan allvald; ǫlum sveita mǫ́ teitan, fellum Þrœndr í Þundar hreggi — þess eggjumk vér = *Det trækker op til en stærk kamp; Værdölernes skare vil kæmpe med den modige konge; lad os forsvare den gavmilde hersker; lad os føde ravnen og göre den glad; lad os fælde Trönderne i kampen — det ægges vi til.*

[G.] 1. Fylkir gleðr flagðs blakk ok Hlakkar svan í folki; Áleifr of viðr gǫgl Skǫglar fegin Yggs élum = *Fyrsten glæder ulv og ravn i kampen; Olav gör ravnene glade ved kampen.*

2. Lausavísa *(1030)*.

Skala óglaðan æva,
(orð fengum þat) borða
búumk við þrǫng á þingi,
þegns dóttir mik fregna,
þótt sigrunnar svinnir
segi vǫ́n Heðins kvánar;
verum í Ála éli
austr bragningi at trausti.

Hallvarðr háreksblesi.

Islandsk skjald, 11. årh.

Knútsdrápa.

1. Súðlǫngum komt Sveiða
(sunds liðu dýr frá grundu)
sigrakkr, Sǫlsa bekkjar,
Sveins mǫgr, á trǫð hreinum.

2. Vestr lézt í haf, hristir,
harðviggs, sikulgjarðar,
umbands allra landa,
íss, framstafni vísat.

3. Knútr lézt framm til Fljóta,
(frægr leið vǫrðr of ægi)
heiptsnarr (hildar leiptra)
harðbrynjuð skip dynja;
Ullar lézt við Ellu
ættleifð ok mǫ́ reifðir
sverðmans snyrtiherðir
sundviggs flota bundit.

---

2. Þegns dóttir skala fregna mik æva óglaðan — fengum þat orð; búumk við þrǫng á borða þingi —, þótt svinnir sigrunnar segi vǫ́n Heðins kvánar; verum bragningi austr at trausti í Ála éli = *Bondens datter skal ikke erfare at jeg er bekymret — det ord har jeg fået; jeg vænter trængsel i kampen —, fordi de kloge krigere siger, at vi kan vænte kamp; lad os være kongen her i østen til støtte i kampen.*

[H.] 1. Sigrakkr Sveins mǫgr, komt súðlǫngum Sveiða hreinum á Sǫlsa bekkjar trǫð; sunds dýr liðu frá grundu = *Svens kampdjærve sön, du førte de bordlange skibe ud på havet; de gled ud fra land.*

2. Lézt vísat framstafni harðviggs umbands allra landa vestr í haf, hristir sikulgjarðar íss = *Du lod skibets stavn vende mod vest ud i havet, kriger.*

3. Knútr, lézt heiptsnarr harðbrynjuð skip dynja framm til Fljóta; frægr vǫrðr hildar leiptra leið of ægi; Ullar sundviggs snyrtiherðir, lézt flota bundit við ættleifð Ellu ok reifðir mǫ́ sverðmans = *Knud, du lod, kamprask, de pansrede skibe bruse frem til Fljot; den tapre kriger gled over havet; du, kriger, bandt din fláde ved Ellas arveland og glædede ravnen.*

4. Grund liggr und bǫr bundin
breið holmfjǫturs leiðar
(heinlands hoddum grandar
Hǫðr) eitrsvǫlum naðri.

5. Rauðljósa sér ræsir
(rít brestr sundr en hvíta)
baugjǫrð brodda ferðar
(bjúgrend) í tvau fljúga.

6. Englandi ræðr Yngvi
einn (hefsk friðr at beinni)
bǫðrakkr bœnar nǫkkva
barkrjóðr ok Danmǫrku;
ok hefr (odda Leiknar)
jalm-Freyr und sik malma
(hjaldrǫrr haukum þverrir
hungr) Nóregi þrungit.

7. Esat und jarðar hǫslu,
orðbrjótr Dǫnum forðar
moldreks, munka valdi
mæringr an þú næri.

8. Knútr verr jǫrð sem ítran
alls dróttinn sal fjalla.

---

4. Breið grund, bundin eitrsvǫlum naðri, liggr und holmfjǫturs leiðar bǫr; heinlands Hǫðr grandar hoddum = *Det brede land, bundet med den edderkolde orm, er nu i den gavmildes magt; krigeren uddeler guld.*

5. Ræsir brodda ferðar sér rauðljósa baugjǫrð fljúga í tvau; en hvíta, bjúgrend rít brestr sundr = *Krigeren ser det lyserøde skjold flyve itu; det hvide, hvælvede skjold brister.*

6. Yngvi, bǫðrakkr bœnar nǫkkva barkrjóðr, ræðr einn Englandi ok Danmǫrku; friðr hefsk at beinni; malma jalm-Freyr hefr ok þrungit und sik Nóregi; hjaldrǫrr þverrir odda Leiknar haukum hungr = *Fyrsten, den kampdjærve kriger, råder alene over England og Danmark; der opstår (derved) så meget bedre fred; krigeren har også underkastet sig Norge; han forminsker ravnens sult.*

7. Esat mæringr und jarðar hǫslu næri munka valdi an þú; moldreks orðbrjótr forðar Dǫnum = *Ingen berömmelig mand på jorden er nærmere gud end du; den gavmilde mand beskytter Danerne.*

8. Knútr verr jǫrð sem alls dróttinn ítran fjalla sal = *Knud værger sit land som altets herre den herlige himmel.*

Hofgarða-Refr Gestsson.

Islandsk skjald, 11. årh.

1. Digt om fyrstegaver.

1. Dagr vas fríðr, sás fǫgru
fleygjendr alinleygjar
í hangferil hringa
hlýrtungli mér þrungu.

2. Kná myrkdreki markar
minn, þars ýtar finnask,
æfr á aldar lófum
eikinn borðs at leika.

2. Et digt om Gizurr Gullbrárskald *(o. 1031)*.

1. Einn háði gný Gunnar
(gall bál Hǫars) stála
rimmu askr við rǫskva
regndjarfr tváa þegna;
dalsteypir hjó Draupnis
dǫgg-Frey bana-hǫggvi
(hann rauð járn), en annan
ár strauma, vann sáran.

2. Opt kom (jarðar leiptra
es Baldr hniginn skaldi)
hollr at helgu fulli
Hrafnásar mér (stafna).

3. Þér eigum vér veigar,
Val-Gautr, salar brautar,
Fals, hrannvala fannar,
framr, valdi tamr, gjalda.

1, 1. Dagr vas fríðr, sás fleygjendr alinleygjar þrungu fǫgru hlýrtungli mér í hringa hangferil = *Det var en herlig dag, da den gavmilde mand lagde det smukke skjold i min hånd.*

2. Minn æfr myrkdreki markar borðs kná at leika eikinn á aldar lófum, þars ýtar finnask = *Mit rasende spyd spiller fjendsk i mandens (min) hånd, hvor mænd mødes (til kamp).*

2, 1. Stála regndjarfr rimmu askr háði einn Gunnar gný við tváa rǫskva þegna — Hǫars bál gall —; strauma dalsteypir hjó ár Draupnis dǫgg-Frey bana-hǫggvi, en vann annan sáran; hann rauð járn = *Den kampdjærve kriger havde ene kamp med to raske mænd — sværdet gjaldede —; krigeren gav hurtig den ene banehugget og sårede den anden; han rødfarvede sværdene.*

2. Opt kom hollr mér at helgu fulli Hrafnásar; stafna jarðar leiptra Baldr es hniginn skaldi = *Ofte bragte den mig venlige mand mig til Odins hellige bæger (lærte mig digtekunsten); nu er manden død fra skjalden (mig).*

3. Þér eigum vér gjalda Fals veigar, framr Val-Gautr, tamr valdi hrannvala fannar brautar salar = *Dig har jeg digterævnen at takke, berömmelige Odin, vant til at råde over himlen.*

3. Af et digt om en Þórsteinn.

1. Grjótaldar ték gildi
geðreinar Þórsteini;
berg-Mœra glymr bára,
biðk lýða kyn hlýða.

2. Alls bǫðgœðis bjóða
(bǫrr ræðr til þess hjǫrva)
ógnstǫðvar hefk ægi
einráðit Þórsteini.

3. En hoddvǫnuðr hlýddi,
hlunnvitnis emk runni
hollr til hermðar-spjalla
heinvandils, Þórsteini.

4. Sæll es hinn, es, hranna
hádýra, vel, stýrir
(tíð erumk vitnis váða
víngǫrð) unir sínu.

4. Et rejsedigt *(Ferðavísur).*

1. Vágþrýsta berr vestan,
vættik lands fyr brandi,
(hvalmœni skefr) húna
hógdýr of lǫg bógu.

2. Fœrir bjǫrn, þars bára
brestr, undinna festa
opt í ægis kjapta
úrsvǫl Gymis vǫlva.

3. En sægnípu Sleipnir
slitr úrdrifinn hvítrar
Ránar, rauðum steini
runnit, brjóst ór munni.

3, 1. Ték Þórsteini geðreinar gildi grjótaldar; bára berg-Mœra glymr; biðk lýða kyn hlýða = *Jeg skænker Torstein et digt; det høres kraftigt; jeg beder mændene om at lytte dertil.*

2. Alls hefk einráðit bjóða Þórsteini ægi ógnstǫðvar bǫðgœðis; hjǫrva bǫrr ræðr til þess = *Da jeg aldeles har bestemt at byde Torstein et digt; krigeren (jeg) foretager sig det.*

3. En hoddvǫnuðr hlýddi Þórsteini; emk hollr hlunnvitnis runni til heinvandils hermðar-spjalla = *Men manden (jeg?) adlød Torstein; jeg er krigeren (Torstein) huld med hensyn til at fortælle om den forbitrede kamp.*

4. Hinn hranna hádýra stýrir, es unir sínu vel, es sæll; tíð erumk vitnis váða víngǫrð = *Den mand, sem er vel tilfreds med sit, er lykkelig; ofte digter jeg et vers.*

4, 1. Húna hógdýr berr vestan of lǫg vágþrýsta bógu; vættik lands fyr brandi; hvalmœni skefr = *Det smidige skib fører vest fra sine bølgetrykkede bove; jeg vænter land foran stævnet; søen skummer.*

2. Úrsvǫl Gymis vǫlva fœrir opt bjǫrn undinna festa í ægis kjapta, þars bára brestr = *Den kolde bølge fører ofte skibet lige i havgudens gab, hvor bølgen styrter over.*

4. Barðristinn nemr brjósti
borðheim drasill skorðu
(nauð þolir viðr), en víði
verpr inn of þrǫm stinnan.

5. Hrynja fjǫll á fyllar,
framm œsisk nú Glamma
skeið vetrliði skíða,
skautbjǫrn Gusis-nauta.

5. Af ubestemmelige digte el. vers.

1. Gekk í golli stokna
gjǫfrífr (Hǫars drífu
askr viðr œrinn þroska)
as-Freyr sæing meyjar.

2. Soðs ok síðra heðna;
sundr fœrir tré Grundi.

---

3. En úrdrifinn sægnípu Sleipnir slítr brjóst, runnit rauðum steini, ór munni hvítrar Ránar = *Men det skumbedækte skib river sit bryst, malet med rød farve, ud af den hvide Rans gab.*

4. Skorðu drasill nemr barðristinn borðheim brjósti, en víði verpr inn of stinnan þrǫm; viðr þolir nauð = *Skibet sætter sit bryst imod den stavnfurede sø; men bølgen styrter ind over den stærke ræling; skibet döjer meget.*

5. Fyllar fjǫll hrynja á skautbjǫrn Gusis-nauta; skíða vetrliði œsisk nú framm Glamma skeið = *Bølgerne styrter over skibet, men det flyver nu fremad på havet.*

5, 1. Gjǫfrífr as-Freyr gekk í golli stokna sæing meyjar; Hǫars drífu askr viðr œrinn þroska = *Den gavmilde kriger betrådte kvindens forgyldte sæng; krigeren viser stor kraft.*

2. — — — Soðs ok síðra heðna; Grundi fœrir sundr tré = *Suppens og de lange skindkappers — — —; Grunde (trællen) hugger ved i sønder (kløver brænde).*

Þórarinn loftunga.

Islandsk skjald, 11. årh.

1. Hǫfuðlausn *(o. 1026).*

(Stev) Knútr verr grund sem gætir Griklands himinriki.

2. Tøgdrápa *(1028).*

1. Gjǫld hefk marka
malmdyns fyr hlyn
framm fimm tøgu
forvist borit;
þeira 's veitti
víghagr fyr brag
mér morðstœrir,
mann-Baldr es ek fann.

2. Knútr es und sólar —
Siðnæmr með lið
fór mjǫk mikit
minn vinr þinig,
fœrði ór firði
fimr gramr Lima
út ólítinn
otrheims flota.

3. Uggðu Egðir
ǫrbeiðis fǫr
svans siglana
sǫkrammir mjǫk;
alt vas golli
grams skip framit;
vǫrum sjón sǫgu
slíks ríkari.

---

1. *Knud værger sit land som Grœklands beskytter (gud) himmerig.*

2, 1. Hefk borit gjǫld forvist fimm tøgu marka framm fyr malmdyns hlyn, þeira 's víghagr morðstœrir veitti mér fyr brag, es ek fann mann-Baldr = *Jeg har fremført gengæld for 50 mark for krigeren, som den kampkyndige kriger gav mig for digtet, da jeg traf fyrsten.*

2. Knútr es und sólar *(stevlinje)* — Minn siðnæmr vinr fór þinig með mjǫk mikit lið; fimr gramr fœrði út ór Limafirði ólítinn flota otrheims = *Knud er under solens — Min belevne ven kom herhen med et meget talrigt mandskab; den flinke konge førte ud af Limfjorden en meget stor flåde ud på havet.*

3. Egðir, mjǫk sǫkrammir, uggðu fǫr svans siglana ǫrbeiðis; alt skip grams vas framit golli; sjón slíks vǫrum sǫgu ríkari = *Egderne, om end nok så stridbare, frygtede krigerens tog; kongens skib var overalt prydet med guld; det var mig syn for sagn.*

4. Ok fyr Lista
liðu framm viðir
hafgjalfrs of haf
hart kolsvartir,
byggt vas innan
alt brimgaltar
suðr sæ skíðum
sund Eikunda.

5. Ok fyr fornan
friðmenn liðu
haug Hjǫrnagla
hvast griðfastir,
þars stóð fyr Stað
stafnklifs drifu,
vasa eyðilig
ǫrbeiðis fǫr.

6. Knǫ́ttu súðir
svǫng mjǫk langar
byrrǫmm bera
brimdýr fyr Stim;
svá liðu sunnan
svalheims Valar,
at kom norðr í Nið
nýtr herflýtir.

7. Þá gaf sínum
snjallr gǫrvallan
Nóreg nefa
njótr veg Jóta,
ok gaf sínum
(segik þat) megi
dals dagvélir
Danmǫrk svana.

8. Gatk gollskata;
gǫr 's leygs of bǫr
gǫtu gunnvita
gráps tøgdrápa.

---

4. Ok kolsvartir viðir hafgjalfrs liðu hart framm of haf fyr Lista; alt Eikunda-sund vas byggt suðr innan sæ skíðum brimgaltar = *Og de kulsorte skibe gled hurtig frem over havet forbi Lister; hele Ekersund var mod syd indenfor havet tæt besat med skibe.*

5. Ok griðfastir friðmenn liðu hvast fyr fornan haug Hjǫrnagla; þars stafnklifs stóð drifu fyr Stað, vasa fǫr ǫrbeiðis eyðilig = *Og de hjemfaste huskarle (Knuds mænd) gled hurtig forbi Hjörnagles gamle höj; dér hvor skibene skød forbi Stadtlandet, var krigerens sejlads stolt at skue.*

6. Svǫng byrrǫmm brimdýr knǫ́ttu bera mjǫk langar súðir fyr Stim; svá liðu svalheims Valar sunnan, at nýtr herflýtir kom norðr í Nið = *De slanke, stormstærke skibe førte deres lange sider forbi Stem; således gled skibene sydfra, at den dygtige hærfører kom nordpå til Nid.*

7. Þá gaf snjallr Jóta veg-njótr nefa sínum gǫrvallan Nóreg; ok gaf megi sínum — segik þat — svanadals dagvélir Danmǫrk = *Da gaf Jyllands kloge konge sin frænde hele Norge; også gav den gavmilde fyrste — det siger jeg — sin sön Danmark.*

8. Gatk gollskata; tøgdrápa es gǫr of gunnvita gǫtu gráps leygs bǫr = *Jeg har (erhværvet ɔ:) truffet en gavmild fyrste; en tøgdrape er digtet om krigeren.*

3. **Glælognskviða** *(1032).*

1. Þat 's dullaust,
hvé Danir gerðu
dyggva fǫr
með dǫglingi. —
Þar vas jarl
at upphafi,
ok hverr maðr,
es honum fylgði,
annarr drengr
ǫðrum betri.

2. Nú hefr sér
til sess hagat
þjóðkonungr
í Þrándheimi,
þar vill ey
ævi sína
bauga brjótr
byggðum ráða.

3. Þars Áleifr
áðan byggði,
áðr hann hvarf
til himinríkis,
ok þar varð,
sem vitu allir,
kykvasettr
ór konungmanni.

4. Hafði sér
harðla ráðit
Haralds sonr
til himinríkis,
áðr seimbrjótr
at sætti varð
— — —
— — —

5. Þar svát hreinn
með heilu liggr
lofsæll gramr
líki sínu,
ok þar kná,
sem kvikum manni,

3, 1. *Det er klart, hvor trofast Danerne fulgte fyrsten. — (Et andet vers:) Der var først og fremmest jarlen, og af alle de andre, der fulgte ham, var den ene svend bedre end den anden.*

2. *Nu har folkekongen indrettet sig et kongesæde i Trondhjem; der vil den gavmilde fyrste hele sit liv fæste sit bo.*

3. *Hvor Olav bode för, för han kom til himlens rige og hvor han blev, som alle ved, helgen-begravet efter at have været konge.*

4. *Haralds sön havde med kraft ved sine handlinger erhværvet sig himlens rige, för den gavmilde fyrste blev en mægler (mellem gud og mennesker?) . . .*

5. *Således at den lovrige fyrste ligger der rén (hellig) med sit uskadte legeme, og der vokser som på en mand i levende live hår og negle på ham.*

hár ok negl
hǫnum vaxa.

6. Þar borðveggs
bjǫllur kneigu
of sæing hans
sjalfar hringjask,
ok hvern dag
heyra þjóðir
klokna hljóð
of konungmanni.

7. En þar upp
af altári
Kristi þæg
kerti brenna;
svá hefr Áleifr,
áðr andaðisk,
synðalauss,
sǫlu borgit.

8. En herr manns,
es heilagr es
konungr sjalfr,
krýpr at gagni,
ok beiðendr
blindir sœkja
þjóðan máls,
en þaðan heilir.

9. Bið Áleif,
at unni þér
(hann 's goðs maðr)
grundar sinnar;
hann of getr
af goði sjǫlfum
ár ok frið
ǫllum mǫnnum.

10. Þás þú rekr
fyr reginnagla
bóka-máls
bœnir þínar.

---

6. *Dér ringer klokkerne af sig selv over hans skrin af træ, og hver dag hører folk klokkeklangen over kongen.*

7. *Men dér på alteret flammer kærter op, behagelige for Kristus: således har Olav, fri for synd, frelst sin sjæl, för han døde.*

8. *Men en hærskare af folk knæler sig til helbredelse, hvor den hellige konge selv er; de søger fyrsten blinde og bedende om taleævnen* (beiðendr máls = *stumme), men forlader ham raske.*

9. *Bed Olav om, at han vil unde dig sit land — han er guds ven —; han opnår hos gud selv god åring og fred for alle mænd.*

10. *Hvor du fører dine bönner frem for præsterne.*

Þórðr Særeksson.

Islandsk skjald, 11. årh.

1. Et digt om Klœingr Brúsason.

Brunnu allvalds inni,
eldr hykk at sal feldi,
eimr skaut á her hrími,
halfgǫr við Nið sjalfa.

2. Þórolfs drápa Skolmssonar.

1. Þars bǫðharðir bǫrðusk
bands jódraugar landa,
lystr gekk herr til hjǫrva
hnits í Storð á Fitjum,
ok gimsløngvir ganga
gífrs hlémána drífu
nausta blakks et næsta
Norðmanna gram þorði.

2. Afreks veit, þats jǫfri
allríkr í styr slíkum
Gǫndlar Njǫrðr, sás gerði,
gekk næst, Hugins drekku.

3. Varði varga myrði
vítt (svá skal frið slíta)
jǫfur vildu þann eldask,
ǫndvert folk, at lǫndum;
starf hófsk upp, þás arfi,
ótta valdi (á flótta)
golls (en gramr vas fallinn),
Gunnhildar kom sunnan.

---

1. Inni allvalds brunnu halfgǫr við sjalfa Nið; hykk at eldr feldi sal; eimr skaut hrími á her = *Kongens huse brændte halvfærdige ved selve Nidelven; jeg tror at ilden fældede salene; ilden sprudede sod på mændene.*

2, 1. Þars bǫðharðir landa bands jódraugar bǫrðusk, gekk herr lystr til hjǫrva hnits á Fitjum í Storð, ok nausta blakks hlémána gífrs drífu gimsløngvir þorði ganga et næsta gram Norðmanna = *Hvor de kamphårde krigere kæmpede, gik hæren med lyst til kamp på Fitje på Stord, og krigeren (Toralv) havde mod til at trænge frem ved siden af Nordmændenes konge.*

2. Afreks veit, þats allríkr Gǫndlar Njǫrðr, sás gerði Hugins drekku, gekk næst jǫfri í slíkum styr = *Det vidnede om tapperhed, at den mægtige kriger, som foranstaltede ravnens drikkelag, kæmpede ved siden af kongen i en sådan kamp.*

3. Ǫndvert folk varði marga myrði vítt — svá skal slíta frið — vildu þann jǫfur eldask at lǫndum; starf hófsk upp golls ótta valdi, þás arfi Gunnhildar kom sunnan, en gramr vas fallinn á flótta = *Den kæmpende skare værgede landets styrer vidt og bredt — således skal freden brydes — ; de vilde, at den konge skulde længe herske i landet; arbejdet (forsvarskamp-*

4. Þrot vas sýnt þás settusk
sinn róðrs við þrǫm stinnan
mannr lét ǫnd ok annarr
ófár, búendr sárir,
ok hjǫrkrafðir hǫfðu
huggendr Munins tuggu
gauks við gjǫlfrum leikna
grunnu sand í munni.

3. **Róðudrápa** *(o. 1031)*.

Átti Egða dróttinn
Áleifr þrimu stála
við ágætan Jóta
ǫðling, þanns klauf hringa;
skaut nær skarpt at móti
Skǫnunga gramr hǫnum;
Sveins vasa sonr at reyna
slær; þaut ulfr of hrævi.

4. **Lausavísur og ubestemmelige brudstykker.**

1. Sveggja lét fyr Siggju
sólborðs Goti norðan;
gustr skaut Gylfa rastar
Glaumi suðr fyr Aumar;
en slóðgoti síðan
sæðings fyr skut bæði,
hestr óð lauks fyr Lista,
lagði Kǫrmt ok Agðir.

2. Hlakkar stofns at hefna
herðendr í því sverða.

3. Varð sjǫlf suna,
nama snotr una,
Kjalarr of tamði,
kvǫðut Hamði,
Goðrún bani,

en) begyndte for den gavmilde, da Gunhilds sön kom sydfra, men kongen faldt på flugten.

4. Þrot vas sýnt, þás búendr settusk sárir við sinn stinnan róðrs þrǫm; ófár mannr ok annarr lét þar ǫnd; ok hjǫrkrafðir huggendr gauks Munins tuggu hǫfðu sand í munni við gjǫlfrum leikna grunnu = *Udmattelsen var åbenbar, da bønderne satte sig sårede ved deres stive åretoller; en og anden i et ikke ringe antal lod sit liv; og de sværdbidte krigere fik sand i munden på de havoverbruste grunde (søbunden).*

3. Áleifr, Egða dróttinn, átti stála þrimu við ágætan ǫðling Jóta, þanns klauf hringa; Skǫnunga gramr skaut nær skarpt at móti hǫnum; sonr Sveins vasa slær at reyna; ulfr þaut of hrævi = *Olav, Egdernes konge, havde en kamp med Jydernes herlige konge, som huggede ringe itu; Skåningernes konge skød nærved skarpt imod ham; Svens sön var ikke kraftesløs at prøve; ulvene hylede over ligene.*

4, 1. Sólborðs Goti lét sveggja norðan fyr Siggju; gustr skaut Glaumi Gylfa rastar suðr fyr Aumar; en sæðings slóðgoti lagði síðan bæði Kǫrmt ok Agðir fyr skut; lauks hestr óð fyr Lista = *Skibet styrede nord fra forbi Siggen; vinden førte det syd forbi Aumar: derpå lagde skibet både Karmøen og Agde bag sig og fór forbi Lister.*

goðbrúðr vani,
heldr vel mara,
hjǫrleik spara.

4. Svát ór fitjar fjǫtri,
flóðs ásynju blóði
(raust byrjask rǫmm systra),
rýtr, eymylvir spýtir.

Magnús Ólâfsson enn góði.

Norsk konge 1035—47.

Lausavísur.

1. En þótt héti
Hvinngestr faðir minn,
gerði hann aldri
garð of hestreðr
sem Sigurðr sýr,
sá vas þinn faðir.

2. Margr kveðr sér at sorgum
sverðrjóðr (alinn) verða
(uggik alllítt seggja
ótta) búkarls dóttur;
en ef einhver bannar
eld-Gefn fyr mér svefna,
víst veldr siklings systir
svinn andvǫku minni.

---

2. At hefna Hlakkar stofns í því — — — sverða herðendr — — = *deri at hævne krigeren — — krigerne — —.*

3 *(i dette vers hører l. 1 og 5, 2 og 6, 3 og 7, 4 og 8 sammen). Gudrun voldte selv sine sönners død; gudebruden (Skade) fandt sig ikke i samlivet med vaneætlingen; Kjalar (Odin) tæmmede heste meget dygtig; man har sagt, at Hamde sparede ikke på kampen (kæmpede ufortrødent).*

4. Eymylvir spýtir blóði flóðs ásynju, svát rýtr ór fitjar fjǫtri; rǫmm raust systra byrjask = *Økværnen (malströmmen, det brusende hav) sprutter Rans blod (sætter bølgerne i stærk fart), så at det bruser hult fra havet; søstrenes (Ægirs døtres) stærke røst (havbruset) tager fat.*

[M. Ó.] 1. *Hvad om min fader hed Rapse-Gest, så gjorde han dog aldrig gærde om heste-pinte lige som Sigurd so gjorde — han var din fader.*

2. Margr sverðrjóðr kveðr dóttur búkarls verða sér at sorgum, — uggik alllítt alinn ótta seggja —; en ef einhver eld-Gefn bannar svefna fyr mér, veldr siklings systir svinn víst andvǫku minni = *Mangen en kriger erklærer, at døtre af bønder volder dem (elskovs)bekymringer — jeg tvivler meget lidt om den af mændene nærede frygt —; men hvis nogen kvinde forhindrer min sövn, er det den kloge konge-søster, der volder min vågen.*

Þórgeirr flekkr.

Nordmand, 11. årh.

Lausavísa *(1038).*

Mæl þú við mik,
Magnús konungr;
vask í fylgju
með feðr þínum;
þá bark hǫggvinn
haus minn þaðan,
es þeir of dauðan
dǫgling stigu;
þú elskar
þá arma þjóð,
dróttinsvika,
es djǫful hlœgðu.

Kolgrímr lítli.

Islænder, 11. årh.

Et digt om Magnus den gode *(o. 1038).*

Herstillis þarfk hylli,
hǫlf eru vǫld und Kalfi.

Arnórr Þórðarson jarlaskáld.

Islandsk skjald, 11. årh.

1. Rǫgnvaldsdrápa *(o. 1046).*

1. Deilðisk af svát aldri
él grafninga þélar
gǫndlar Njǫrðr í Gǫrðum
gunnbráðr tíu háði.

[Þ.] *Tal med mig, kong Magnus; jeg fulgte din fader; da bar jeg mit hoved såret derfra (fra kampen), da hine fældede fyrsten; du elsker den elendige skare, forræderne mod deres herre, dem som frydede djævelen.*

[K.] Þarfk hylli herstillis, hǫlf vǫld eru und Kalfi = *Jeg trænger til fyrstens gunst; den halve magt er i Kalfs hænder.*

[A.] 1, 1. Deilðisk af aldri svát gǫndlar Njǫrðr gunnbráðr háði tíu él grafninga þélar í Gǫrðum = *I det tidsrum af (kongens) liv gik det således, at den kampivrige kriger havde 10 kampe i Garderige.*

2. Réð Heita konr hleyti
herþarfr við mik gǫrva;
styrk lét oss of orkat
jarls mægð af því frægðar.

3. Saðr stillir hjalp snjǫllum
sóltjalda Rǫgnvaldi.

2. Hrynhenda, Magnúsdrápa.

1. Magnús, hlýð til máttigs óðar,
mangi veit ek fremra annan;
yppa rǿðumk yðru kappi,
Jóta gramr, í kvæði fljótu;
haukr réttr est þú, Hǫrða dróttinn,
hverr gramr es þér stórum verri;
meiri verði þinn an þeira
þrifnuðr allr, unz himinn rifnar.

2. Kljúfa létk í kaupfǫr dúfu
knarra minn við borð en stinnu.

3. Seinkun varð þás hlébarðs hanka
hnikaði ǫ́r en ljóta bára.

4. Herskip vant af harða stinnum
hlunni geyst í salt et eystra;
skjǫldungr, stétt á skǫrum hvélðan
skeiðar húf með gerzku reiði;
vafðir lítt, en vendir bifðusk,
(varta hrøkk, en niðr nam søkkva)

---

2. Herþarfr Heita konr réð gǫrva hleyti við mik; styrk mægð jarls lét of orkat oss frægðar af því = *Den mod mændene gavnlige efterkommer af Heite knyttede en svogerskabsforbindelse med mig; det stærke svogerskab med jarlen skaffede mig berömmelse.*

3. Saðr stillir sóltjalda, hjalp snjǫllum Rǫgnvaldi = *Himlens sande herre, frels den modige Ragnvald.*

2, 1. Magnús, hlýð til máttigs óðar; ek veit mangi annan fremra; rǿðumk yppa kappi yðru, Jóta gramr, í fljótu kvæði; þú est réttr haukr, Hǫrða dróttinn; hverr gramr es stórum verri þér; allr þrifnuðr þinn verði meiri an þeira, unz himinn rifnar = *Magnus lyt til det kraftige digt; jeg kender ingen anden ypperligere [end dig]; jeg vil fremføre din dygtighed, Jyders fyrste, i et rytmerask kvad; du er en rigtig høg, Hördernes hersker; enhver konge står langt tilbage for dig; din hele trivsel vorde större end hines, indtil himlen brister.*

2. Létk knarra minn við en stinnu borð kljúfa dúfu í kaupfǫr = *Jeg lod min skude med de stive planker kløve bølgen på en handelsrejse.*

3. Seinkun hanka hlébarðs varð, þás en ljóta bára hnikaði ǫ́r = = *Skibet (mit skib) blev forsinket, da den hæslige bølge slog åren tilside (så at den ikke kunde bevæges rigtig).*

geystisk hlýr, en hristi bára
(hrími stokkin) búnar grímur.

5. Rauðar bǫruð randir síðan,
rimmu Yggr, í sœnskar byggðir;
eigi gazt þú liðs-kost lágan,
lands folk sótti þér til handa;
austan þurðu, ulfa ferðar
ǫldum kuðr, með hvíta skjǫldu,
tungu rjóðr, til tírar þinga
teknir menn, ok dǫrr en reknu.

6. Austan komt með allra hæstum,
Yggjar mǫs, í þrœnzkar byggðir,
fiðrirjóðr, en fjandmenn yðra
falma kvǫðu, œgishjalmi;
breiðask vissu, blágamms fœðir
benja kolgu, yðrir dolgar
(hræddir urðu fjǫrvi at forða
fjandmenn þínir) vesǫld sína.

7. Ungan frák þik, eyðir, þrøngva
ulfa gráðar, þeira ráði;
skyldir stǫkk með skœðan þokka
skeiðarbrands fyr þér ór landi.

8. Eignask namt þú, óðal þegna,
allan Nóreg, gotna spjalli;

4. Vant geyst herskip af harða stinnum hlunni í salt et eystra; skjǫldungr, stétt á skeiðar húf, hvélðan skǫrum, með gerzku reiði; — vafðir lítt, en vendir bifðusk; hlýr geystisk, en bára hristi búnar grímur; varta, hrími stokkin, hrøkk, en nam søkkva niðr = *Du lod krigerskibet fare af den meget stive rullestok ud i Østersalt; fyrste, du besteg skibet med de hvælvede vel sammenföjede planker og den russiske takkelage; du betænkte dig ikke; masten rystede; forstavnen styrtede afsted og bølgen rystede de forgyldte hoveder; „varten", med rimfrost på, rystede og sank duvende ned.*

5. Síðan bǫruð rauðar randir, rimmu Yggr, í sœnskar byggðir; eigi gazt þú lágan liðs-kost; lands folk sótti til handa þér; menn, teknir til tírar þinga, þurðu austan með hvíta skjǫldu ok en reknu dǫrr, ǫldum kuðr rjóðr tungu ulfa ferðar = *Derpå lod du, kriger, mændene bære de røde skjolde op i de svenske bygder; det var intet ringe mandskab, du fik; landets befolkning gik dig tilhånde; mændene, valgte til berömmelige møder, drog rask afsted østfra med hvide skjolde og guldprydede spyd, kriger, berömt blandt mænd.*

6. Yggjar mǫs fiðrirjóðr, komt austan með allra hæstum œgishjalmi í þrœnzkar byggðir, en kvǫðu fjandmenn yðra falma; dolgar yðrir, fœðir benja kolgu blágamms, vissu vesǫld sína breiðask: fjandmenn þínir urðu at forða fjǫrvi hræddir = *Kriger, du kom østfra med den allerhöjeste skrækkehjælm til de trönderske bygder, og man sagde, at eders fjender blev skrækslagne; eders fjender, kriger, mærkede, at deres elendighed voksede; de måtte frygtsomme bjærge deres liv.*

7. Frák þik, ulfa gráðar eyðir, ungan þrøngva ráði þeira; skyldir skeiðarbrands stǫkk með skœðan þokka ór landi fyr þér = *Jeg har hørt,*

mangi ryðr þér mildingr annarr,
Mœra gramr, til landa œri.

9. Síðan vas þat 's suðr með láði
siklingr ýtti flota miklum;
skíði vas þá skriðar of auðit
skorðu, rendi Visundr norðan;
samnask bað til hverrar hǫmlu
(hræðask menn við ættar klæði
Gjúka, þótti gǫfugt eiki
gerzkum malmi) Peitu hjalma.

10. Ljótu dreif á lypting útan
lauðri bifðisk, golli rauðu,
fastliga hneigði fúru, glæstri,
fýris garmr, ok skeiðar stýri;
stirðum helt of Stafangr norðan
stǫlum, bifðusk, fýri, álar,
uppi glóðu élmars typpi
eldi glík, í Dana-veldi.

11. Heyra skalt hvé herskjǫld bǫruð,
hilmis kundr, til Venða grundar
(heppinn drótt af hlunni sléttum
hélug bǫrð) í stefjaméli;
aldri frák enn, vísi, valdið
Venða sorg, at dǫglingr spenði
(flaustum vas þá flóð of ristit)
fleiri skip til óðals þeira.

---

at du, kriger, så ung du var, bragte dem i en vanskelig stilling; søfareren måtte med fjendtligt sind flygte ud af landet for dig.

8. Þú namt eignask, gotna spjalli, allan Nóreg, óðal þegna; mangi annarr mildingr, Mœra gramr, ryðr til landa œri þér = *Du kom, mændenes ven, i besiddelse af hele Norge, mændenes odel; ingen anden fyrste, Mörernes konge, skaffer sig herredömme over lande, yngre end du.*

9. Síðan vas þat 's siklingr ýtti miklum flota suðr með láði; þá vas skorðu skíði of auðit skriðar; Visundr rendi norðan; bað samnask Peitu hjalma til hverrar hǫmlu; eiki þótti gǫfugt gerzkum malmi; menn hræðask við klæði Gjúka ættar = *Siden skete det, at fyrsten styrede den store flåde sydpå langs landet; da fik skibet lov til at skride; Visund løb nordfra; han befalede mænd med peitniske hjælme at samles til hver åre; skibet tyktes prægtigt med de russiske våben; mændene ræddes ved rustningen (de rustede krigere).*

10. Ljótu lauðri dreif útan á lypting ok skeiðar stýri bifðisk; fýris garmr hneigði fastliga fúru, glæstri golli rauðu; helt stirðum fýri-stǫlum norðan of Stafangr í Danaveldi; álar bifðusk; élmars typpi glóðu uppi, eldi glík = *Det stygge skum sprøjtede ind over løftingen og skibets ror rystede; vinden stødte kraftig til skibet, prydet med det røde guld; du styrede de stive stavne nordfra forbi Stavanger til Daneriget; strömmene skjalv og skibets mastetoppe skinnede foroven luende som ild.*

11. Hilmis kundr, skalt heyra í stefjaméli, hvé bǫruð herskjǫld til Venða grundar; drótt heppinn hélug bǫrð af sléttum hlunni; aldri frák enn, at dǫglingr spenði fleiri skip til óðals þeira; vísi, valdið Venða sorg; þá vas flóð of ristit flaustum = *Nu skal du høre, kongesön, i et afsnit, hvorledes du førte krigsskjold til Vendernes land; heldig lod du de frosne*

12. Skjǫldungr, fórt of óþjóð eldi,
auðit vas þá flotnum dauða;
hæstan kynduð, hlenna þrýstir,
hyrjar ljóma suðr at Jómi;
hvergi þorði hallir varða
heiðit folk í virki breiðu;
buðlungr, unnuð borgar-mǫnnum
bjǫrtum eldi stalldræp hjǫrtu.

13. Skjǫldungr, lézt við skíra valdit
Skotborgarǫ Venða sorgum;
yngvi, vas sá frægr, es fenguð,
fǫrnuðr þinn, við helming minna;
(verja) lá þar valkǫstr hæri,
(vas þér sigr skaptr grams ens digra
virðum kunnr) an víða runnin
varga ætt of klífa mætti.

14. Hefnir, fenguð yrkisefni,
Áleifs; gervik slíkt at mǫ́lum;
hlakka lætr þú hrælǫg drekka
hauka; nú mun kvæði aukask;
fjórar hefr þú, randa rýrir
reyrar setrs, á einum vetri
(allvaldr, est þú ofvægr kallaðr)
ǫrva hríðir frœkn of gǫrvar.

---

stavne trække ned af den glatte rulle; aldrig har jeg hørt, at nogen konge för har ført flere skibe til deres odel; konge, du volder Vendernes sorg; da blev havet furet af skibe.

12. Skjǫldungr, fórt eldi of óþjóð; þá vas flotnum auðit dauða; kynduð, hlenna þrýstir, hæstan hyrjar ljóma suðr at Jómi; heiðit folk þorði hvergi varða hallir í breiðu virki; buðlungr unnuð borgar-mǫnnum stalldræp hjǫrtu bjǫrtum eldi = *Konge, du lod ilden hærge røverfolket; da måtte mændene dø; du tændte, røverkuer, höjt flammende bål syd ved Jom; de hedenske mænd vovede ikke at værge deres huse i den vide borg; konge, du indjog borgens mænd den störste skræk med den skinnende ild.*

13. Skjǫldungr, lézt valdit Venða sorgum við skíra Skotborgarǫ; yngvi, sá fǫrnuðr þinn, es fenguð við minna helming, vas frægr; þar lá hæri valkǫstr, an varga ætt, víða runnin, mætti of klífa; þér vas sigr skaptr, virðum kunnr „verja“ ens digra grams = *Fyrste, du voldte Venderne kummer ved den klare Skodborgå; konge, det held, du fik med en langt mindre hær, blev berömt; der lå for höje valdynger til at ulvens æt, kommen langvejs fra, kunde klatre op ad dem; dig blev der givet sejr, berömte sön(?) af den digre konge.*

14. Hefnir Áleifs, fenguð yrkisefni; þú lætr hlakkar hauka drekka hrælǫg; slíkt gervik at mǫ́lum; nú mun kvæði aukask; fjórar ǫrva hríðir hefr þú, randa reyrar setrs rýrir, frœkn of gǫrvar á einum vetri; allvaldr, þú est kallaðr ofvægr = *Olafs sön, du skaffede stof til digtning; du lader ravnene drikke blod; sådant gör jeg til genstand for omtale; nu vil digtet øges; fire kampe har du, kriger, tapper haft i én vinter; konge, du kaldes uimodståelig.*

15. Vant keppinn Yggjar veðr viðr Helganes, þats mun æ uppi meðan heimrinn byggvisk; valgammr skók blóðugt fiðri í vápna rimmu; yngvi,

15. Keppinn vant, þat 's æ
mun uppi,
Yggjar veðr, meðan heimrinn
byggvisk,
(valgammr skók í vápna rimmu)
viðr Helganes (blóðugt fiðri);
yngvi, fekt þú ǫll með hringum
(jarl vissi sik foldar missa)
þjóðum kuðr, en þú tókt síðan,
þeira flaust, við sigri meira.

16. Ótti, kunnuð elgjum hætta
œðiveðrs á skelfðan grœði,
fengins golls, eða fœðið ella
flestan aldr und drifnu tjaldi;
glíkan berr þik hvǫssum hauki,
hollvinr minn, í lypting innan
(aldri skríðr und fylki fríðra
farligt eiki) Visundr snarla.

17. Eigi létuð, jǫfra bági
yðru nafni mannkyn hafna;
hvártki flýr þú, hlenna þreytir,
hyr né malm í broddi styrjar;
hlunna es, sem rǫðull renni,
reiðar búningr, upp í heiði
(hrósak því es herskip glæsir
hlenna dolgr) eða vitar brenni.

18. Mǫnnum lízk, es mildingr
rennir
Meita hlíðir sævar skíði,
unnir jafnt sem of-samt renni
engla fylki himna þengils.

19. Eyðendr frák at elska þjóðir
(inndrótt þín es hǫfð at minn-
um)

þjóðum kuðr, þú fekt ǫll þeira flaust með hringum, en þú tókt síðan við meira sigri; jarl vissi sik missa foldar = *Kraftig vandt du sejr i slaget ved Helganæs, som altid vil mindes så længe verden består; ravnen rystede sine blodige vinger i slaget; fyrste, berömt blandt folk, du erobrede alle deres skibe uden undtagelse og fik som følge deraf en större sejr; jarlen mærkede at han tabte landet.*

16. Ótti fengins golls, kunnuð hætta elgjum œðiveðrs á skelfðan grœði, eða fœðið ella flestan aldr und drifnu tjaldi; Visundr berr þik, hollvinr minn, snarla glíkan hvǫssum hauki innan í lypting; aldri skríðr farligt eiki und fríðra fylki = *Det erhværvede gulds frygt, du forstår det vovestykke at føre skibene ud på det oprørte hav eller også tilbringer du den meste tid under det skumbestænkte tælt; Visund bærer dig, min hulde ven, lig den hvasse høg rask i sin løfting; aldrig skrider et herligt skib med en skönnere konge ombord.*

17. Jǫfra bági, létuð eigi mannkyn hafna yðru nafni; hlenna þreytir, þú flýr hvártki hyr né malm í styrjar broddi; hlunna reiðar búningr es, sem rǫðull renni upp í heiði eða vitar brenni; hrósak því, es hlenna dolgr glæsir herskip = *Fyrsters modstander, du lod ikke menneskeslægten glemme dit navn; tyvenes kuer, du flyr hverken ild eller våben (stående) forrest i kampen; dit skibs prydelse er som når solen rinder op på den skyfri himmel eller bavner brænder; jeg priser det, at tyvenes fjende udruster sine krigsskibe prægtig.*

grœði lostins goði et næsta
geima Vals í þessum heimi.

20. Skjǫldungr, mun þér ann-
arr aldri
œðri gramr und sólu fœðask.

3. Magnúsdrápa.

1. Nú hykk rjóðanda reiðu
rógǫrs, þvít veitk gǫrva,
(þegi seimbrotar) segja
seggjum hneitis eggja;
vasat ellifu allra
ormsetrs hati vetra,
hraustr þás herskip glæsti
Hǫrða vinr ór Gǫrðum.

2. Þing bauð út enn ungi
eggrjóðandi þjóðum,
fim bar hirð til hǫmlu
hervæðr ara bræðis;
salt skar húfi héltum
hraustr þjóðkonungr austan;
bǫru brimlogs rýri
brún veðr at Sigtúnum.

3. Gekk á Svíþjóð søkkvi
Sveins, es fremð vann eina;
fýstisk Áleifs austan
afkart sonar hjarta;

---

18. Mǫnnum lízk, es mildingr rennir sævar skíði Meita hlíðir, jafnt sem engla fylki himna þengils renni unnir ofsamt = *Det forekommer mændene, når fyrsten lader skibet løbe henover havet, ganske som om det var himmel-kongens engleskarer, der samlet svævede hen over bølgerne.*

19. Frák, at þjóðir elska eyðendr grœði lostins geima Vals et næsta goði í þessum heimi; inndrótt þín es hǫfð at minnum = *Jeg ved, at folket elsker søkrigeren næst efter gud i denne verden; din hirdskare vil (altid) mindes.*

20. Skjǫldungr, annarr gramr, œðri þér, mun aldri fœðask und sólu = *Fyrste, en anden konge, ypperligere end du, vil der aldrig fødes på jorden.*

3, 1. Nú hykk segja seggjum reiðu rógǫrs rjóðanda hneitis eggja, þvít veitk gǫrva; seimbrotar þegi; ormsetrs hati vasat allra ellifu vetra, þás hraustr Hǫrða vinr glæsti herskip ór Gǫrðum = *Nu vil jeg fortælle mændene om den kampraske krigers forhold, ti jeg kender dem fuldkommen; mændene være tavse; den gavmilde mand var ikke helt elleve år gammel, da Hördernes tapre ven rustede sine krigsskibe prægtig fra Garderige.*

2. Enn ungi eggrjóðandi bauð þjóðum út þing; fim hirð ara bræðis bar hervæðr til hǫmlu; hraustr þjóðkonungr skar austan salt héltum húfi; brún veðr bǫru brimlogs rýri at Sigtúnum = *Den unge kriger bød folk at samles til udfærd; krigerens flinke hird førte hærklæder til åretollen; den tapre folkekonge furede havet østfra med det iskolde skib; den skarpe vind førte den gavmilde mand til Sigtun.*

nótt beið ok dag dróttins
dygg ferð Jaðarbyggva;
fýst bað gramr í geystu
gífrs veðri sér hlífa.

at framm í gný grimmum
grafnings und kló hrafni
fúss lézk falla ræsir
feigr eða Danmǫrk eiga.

4. Flœði fylkir reiði
framr þjóðkonungs ramma,
stǫkk fyr auðvin órum
armsvells hati „gellir“;
létat Nóregs njóta
nýtr þengill gram lengi;
hann rak Svein af sínum
sókndjarfr fǫður-arfi.

6. Segja munk, hvé Sygna
snarfengjan bar þengil
hallr ok hrími sollinn
hléborðs visundr norðan;
setti bjóðr at breiðu
brynþings (fetilstinga
fús tók ǫld við œsi)
Jótlandi gramr branda.

5. Afkárlig varð, jarla,
orðgnótt, sús hlaut dróttinn;
fylgði efnð, því 's ylgjar
angrtælir réð mæla,

7. Náði siklingr síðan
snjallr ok Danmǫrk allri
(mǫ́ttr óx drengja dróttins)
dýrr Nóregi at stýra;

---

3. Søkkvi Sveins, es vann fremð eina, gekk á Svíþjóð; afkart hjarta sonar Áleifs fýstisk austan; dygg ferð beið dróttins Jaðarbyggva nótt ok dag; gramr bað fýst í geystu gífrs veðri hlífa sér = *Svens modstander, som udførte lutter bedrifter, gik i land i Sverrig; Olafs söns hidsige hjærte vilde østfra; brave skarer væntede på Jæderboernes fyrste nat og dag; kongen lod sin attrå i sit voldsomme sind beskytte sig.*

4. Framr fylkir flœði ramma reiði þjóðkonungs; armsvells hati stǫkk „gellir“ fyr auðvin órum; nýtr þengill létat gram lengi njóta Nóregs; hann rak sókndjarfr Svein af sínum fǫður-arfi = *Den dygtige konge flygtede for folkekongens stærke vrede; den gavmilde mand flygtede for vor rigdomsven; den dygtige konge lod fyrsten ikke længe nyde Norge; han drev kampdjærv Sven bort fra sin faderarv.*

5. Orðgnótt, sús dróttinn jarla hlaut, varð afkárlig; efnð fylgði því 's ylgjar angrtælir réð mæla, at ræsir lézk fúss falla feigr framm und kló hrafni í grimmum gný grafnings eða eiga Danmǫrk = *Den ordrigdom, som jarlernes herre havde fåt, viste sig kraftig; der fulgte handling med det, som krigeren sagde, at han erklærede sig rede til at falde død frem under ravnens klo i den grumme kamp eller også erobre Danmark.*

6. Munk segja, hvé hléborðs visundr, hallr ok sollinn hrími, bar snarfengjan þengil Sygna norðan; gramr, brynþings bjóðr, setti branda at breiðu Jótlandi; ǫld tók fús við œsi fetilstinga = *Jeg vil fortælle, hvorledes skibet, hældende og fuldt af rim, førte Sogns sejrrige fyrste nordfra; kongen, kampbyderen, førte forstavnene mod det brede Jylland; folket tog glad mod krigeren.*

engr hefr annarr þengill
áðr svá gnógu láði
(bráskat bragnings þroski)
barnungr und sik þrungit.

8. Vann, þás Vinðr of minnir
vápnhríð konungr, síðan;
sveið ófám at Jómi
illvirkja hræ stillir;
búk dró bráðla steikðan
blóðugr vargr af glóðum;
rann á óskírð enni
allfrekr bani hallar.

9. Fúss lét á Ré ræsir
rammþing háit Glamma;
valska rauð fyr víðu
Vestlandi gramr branda.

10. Óð með øxi breiða
ódæsinn framm ræsir,
varð of hilmi Hǫrða
hjǫrdynr, ok varp brynju;
þás of skapt, en skipti
skapvǫrðr himins jǫrðu,
(Hel klauf hausa fǫlva)
hendr tvær jǫfurs spendu.

11. Svá hlóð siklingr hǫvan
snarr af ulfa barri
(hrósak hugfulls vísa)
hrækǫst fira (ævi),

7. Snjallr, dýrr siklingr náði síðan at stýra Nóregi ok allri Danmǫrk; mǫttr drengja dróttins óx; engr annarr þengill hefr barnungr þrungit und sik áðr svá gnógu láði; þroski bragnings bráskat = *Den modige, herlige fyrste opnåde siden at styre Norge og hele Danmark; mændenes herres magt voksede; ingen anden fyrste har barneung för underkastet sig et så stort land; fyrstens trivsel svigtede ikke.*

8. Konungr vann vápnhríð, þás Vinðr of minnir síðan; stillir sveið ófám illvirkja hræ at Jómi; blóðugr vargr dró búk, bráðla steikðan, af glóðum; allfrekr bani hallar rann á óskírð enni = *Kongen holdt et slag, som Venderne altid vil mindes; fyrsten brændte mange ildgærningsmænds legemer ved Jom; den blodige ulv trak kroppene, hurtig stegte, af ilden; den grådige flamme spillede på de udøbte pander.*

9. Ræsir lét fúss rammþing Glamma háit á Ré; gramr rauð valska branda fyr víðu Vestlandi = *Kongen havde gærne en kamp på Rügen; fyrsten rødfarvede de vælske sværd ved det store Vestland.*

10. Ræsir óð ódæsinn framm með breiða øxi ok varp brynju — hjǫrdynr varð of hilmi Hǫrða —, þás tvær hendr jǫfurs spendu of skapt, en skapvǫrðr himins skipti jǫrðu; Hel klauf fǫlva hausa = *Kongen trængte ufortrøden frem med den brede økse og kastede brynjen, — der blev en kamp omkring Hördernes fyrste —, da kongens bægge hænder omspændte skaftet, men himlens hersker delte landet; Hel kløvede de blege hjærneskaller.*

11. Snarr siklingr fira hlóð svá hǫvan hrækǫst af ulfa barri — hrósak ævi hugfulls vísa —, at marr áleggjar Yggjar vífs allnáttfǫrull máttit klífa

at áleggjar Yggjar
allnáttfǫrull máttit
(ǫld lá vítt), þótt vildi,
vífs marr yfir klífa.

12. Vítt hefk heyrt at heiti
Helganes, þars elgi
vágs enn víða frægi
vargteitir hrauð marga;
røkr ǫndurt bað randir
reggbúss saman leggja,
rógskýja helt, Rygja,
regni haustnǫtt gegnum.

13. Skeiðr tók Bjarnar bróður
ballr Skǫnunga allar
(þjóð røri þeirar tíðar
þingat) gramr með hringum.

14. Dǫrr lét drengja harri
drjúgspakr af þrek fljúga
(glœddi eldr af oddum)
almi skept á hjalma;
létat hilmir hneiti,
Hǫgna væðr í gǫgnum
jǫrn flugu þykt sem þyrnir,
þél harðara sparðan.

15. Sveins manna rekr sunnan
sǫndug lík at strǫndum;
vítt sér ǫld fyr útan
Jótland, hvar hræ fljóta;
vitnir dregr ór vatni
(vann Áleifs sonr bannat),
búk slítr vargr í víkum,
valkǫst (ara fǫstu).

---

yfir, þótt vildi; ǫld lá vítt = *Mændenes raske fyrste opkastede så höje ligdynger af ulveføde — jeg lovpriser den modige fyrstes liv —, at den natomflakkende ulv ikke kunde bestige dem, selv om den vilde; mændene lå døde vidt omkring.*

12. Hefk heyrt, at heiti vítt Helganes, þars enn víða frægi vargteitir hrauð marga vágs elgi; ǫndurt røkr bað reggbúss Rygja leggja saman randir; regni rógskýja helt gegnum haustnǫtt = *Jeg har hørt, at det hedder det brede Helgenæs, hvor den videnom navnkundige kriger ryddede så mange skibe; i begyndelsen af tusmørket bød søfareren Rygerne at begynde kampen; slaget varede hele høstnatten igennem.*

13. Ballr gramr Skǫnunga tók skeiðr bróður Bjarnar allar með hringum; þjóð røri þingat þeirar tíðar = *Skåningernes stærke fyrste erobrede alle Svens skibe uden undtagelse; med et sådant held rode man derhen.*

14. Drjúgspakr drengja harri lét dǫrr, almi skept, fljúga af þrek á hjalma; eldr glœddi af oddum; hilmir létat hneiti, þél harðara, sparðan; jǫrn flugu þykt sem þyrnir í gǫgnum Hǫgna væðr = *Mændenes meget kloge fyrste lod de ælmeskæftede spyd flyve af kraft mod hjælmene; gnister flöj ud af oddene; kongen sparte ikke sværdet, hårdere end en fil; jærnene flöj, tætte som tjörne, igennem rustningerne.*

15. Sǫndug lík Sveins manna rekr sunnan at strǫndum; ǫld sér vítt fyr útan Jótland, hvar hræ fljóta; vitnir dregr valkǫst ór vatni; vargr slítr búk í víkum; Áleifs sonr vann bannat ara fǫstu = *De sandede lig af Svens mænd driver sydfra ind til stranden; folk ser videnom uden for Jylland, hvor ligene*

16. Uppgǫngu vann yngvi
auðlógandi, gnógan
gerði hilmir Hǫrða
hjǫrþey, á Skáneyju.

17. Svik réð eigi eklu
allvaldr Dǫnum gjalda;
lét fullhugaðr falla
Falstrbyggva lið tyggi;
hlóð, en hála téðu
hirðmenn ara grenni,
auðar þorn fyr ǫrnu
ungr valkǫstu þunga.

18. Enn rauð frǫ́n á Fjóni,
fold sótti gramr dróttar,
(ráns galt herr frá hǫ́num)
hringserks lituðr merki;
minnisk ǫld, hverr annan
jafnþarfr blǫ́um hrafni
(ǫrt gat hilmir hjarta)
herskyldir tøg fyldi.

19. Ungr skjǫldungr stígr aldri
jafnmildr á við skilðan
(þess vas grams) und gǫmlum
(gnóg rausn) Ymis hausi.

---

flyder; ulven trækker ligdyngen op af vandet og slider i kroppene i vigerne; Olavs sön forbød örnen at faste.

16. Yngvi auðlógandi vann uppgǫngu á Skáneyju; hilmir Hǫrða gerði gnógan hjǫrþey = *Den gavmilde fyrste gjorde landgang i Skåne; Hördernes konge holdt kamp i rigeligt mål.*

17. Allvaldr réð eigi gjalda Dǫnum svik eklu; fullhugaðr tyggi lèt lið Falstrbyggva falla; ungr auðar þorn hlóð þunga valkǫstu fyr ǫrnu, en hirðmenn téðu hála ara grenni = *Kongen gengældte ikke mangelfuldt Danerne deres svig; den fuldtmodige fyrste lod Falstringernes mandskab falde; den unge mand opdyngede tunge valdynger til örnene; men hirdmændene hjalp dygtig örnenes ven.*

18. Enn rauð hringserks lituðr frǫ́n merki á Fjóni; gramr dróttar sótti fold; herr galt ráns frá hǫ́num; ǫld minnisk, hverr herskyldir, jafnþarfr blǫ́um hrafni, fyldi annan tøg; hilmir gat ǫrt hjarta = *Fremdeles rødfarvede krigeren de strålende faner på Fyn; mændenes konge kæmpede om landet; mændene måtte undgælde for deres ran af ham; folk omtaler, hvilken kriger, lige så gavnlig for den sorte ravn, har fyldt den anden tier; fyrsten fik et modigt hjærte.*

19. Aldri stígr jafnmildr ungr skjǫldungr und gǫmlum Ymis hausi á skilðan við; rausn þess grams vas gnóg = *Aldrig bestiger en så gavmild ung konge her på jorden det sammenföjede skib; den fyrstes pragtudfoldelse var stor.*

4. Et digt om Hermundr Illugason.

Hjalp dýrr konungr dýrum dags grundar Hermundi.

5. Þórfinnsdrápa.

1. Hétk, þás (hvern vetr) sǫtum,
hrafns verðgjafa, (jafnan
lið drakk gramr á góðar)
gagnvart (skipa sagnir).

2. Orms felli drakk allan
(alkostigr) fen hrosta
(rausn drýgði þá ræsir)
Rǫgnvalds niðr í gǫgnum.

3. Bera sýn of mik mínir
morðkends taka enda
þess of þengils sessa
þung mein synir ungir.

4. Nú hykk slíðrhugaðs segja,
síð léttir mér stríða,
(þýtr alfǫður) ýtum
jarls kostu (brim hrosta).

5. Hilmir rauð í hjalma
hreggi skelkvings eggjar,
fór áðr fimtán væri
fetrjóðr hugins vetra;
gǫrr lézk grund at verja
geðfrækn ok til sœkja,
œri Einars hlýra,
engr mannr und skýranni.

---

4. Dýrr konungr dags grundar, hjalp dýrum Hermundi = *Himlens herlige konge, hjælp den herlige Hermund.*

5, 1. Hétk hrafns verðgjafa, þás sǫtum gagnvart; gramr drakk jafnan hvern vetr lið á góðar skipa sagnir = *Jeg tiltalte (drak til) krigeren, da jeg sad ligeoverfor ham; fyrsten drak altid hver vinter det brave mandskab til.*

2. Rǫgnvalds niðr drakk hrosta fen allan orms felli í gǫgnum; alkostigr ræsir drýgði þá rausn = *Rögnvalds ætling holdt drikkelag hele vinteren igennem; den udmærkede fyrste udfoldede den pragt.*

3. Mínir ungir synir taka bera sýn þung mein of mik of enda þess morðkends þengils sessa = *Mine unge sönner begynder at nære öjensynlig tung sorg for mig i anledning af den kampvante fyrstevens død.*

4. Nú hykk segja ýtum kostu slíðrhugaðs jarls — síð léttir mér stríða —; hrosta brim alfǫður þýtr = *Nu vil jeg fortælle folk om den farlig-modige jarls egenskaber — sent vil min kummer lettes —; digtet bruser frem.*

5. Hilmir rauð skelkvings eggjar í hjalma hreggi; fetrjóðr hugins fór, áðr væri fimtán vetra; engr mannr und skýranni lézk œri hlýra Einars gǫrr at verja grund ok geðfrækn sœkja til = *Fyrsten rødfarvede sværdets ægge i kampen; krigeren begav sig afsted för han var 15 år; ingen mand under*

6. Endr hykk Karli kendu
kyndóm jǫfur brynju
(land vasa lofðungs kundar
laust) fyr Dýrnes austan;
fimm snekkjum réð frammi
flugstyggr við hug dyggvan
rausnarmaðr at ræsis
reiðr ellifu skeiðum.

7. At lǫgðu skip skatnar
skilit, fell herr á þiljur;
svǫ́mu jǫrn í ǫ́mu
óðhǫrð Skota blóði;
stall drapa, strengir gullu,
stál beit, en rann sveiti,
broddr fló, bifðusk oddar
bjartir, þengils hjarta.

8. Þrima vas þvígit skemri
(þat vas skjótt) með spjótum;
mætr við minna neyti
minn dróttinn rak flótta;
gall, áðr, grams menn, felli,
gunnmǫ́r of her sǫ́rum
(hann vá sigr fyr sunnan
Sandvík), ruðu branda.

9. Ulfs tuggu rauð eggjar,
eitt þars Torfnes heitir,
ungr olli því þengill,
(þat vas mánadag), fránar;
sungu þar, til þinga,
þunn, fyr Ekkjal sunnan,
sverð, es siklingr barðisk
snarr við Skotlands harra.

---

himlen har vist sig, yngre end Einars broder, rede til at værge sit land og uforfærdet til at erobre (et land).

6. Hykk jǫfur endr kendu Karli brynju kyndóm fyr austan Dýrnes; land lofðungs kundar vasa laust; flugstyggr rausnarmaðr réð reiðr fimm snekkjum við dyggvan hug frammi at ellifu skeiðum ræsis = *Jeg ved, at fyrsten fordum lod Karl føle en kamp østfor Dyrnes; hans land var ikke løst (ikke til at erobre); den flugtsky, dygtige mand angreb opflammet og med modigt sind med 5 snekker fyrstens 11 skibe i fronten.*

7. Skatnar lǫgðu skilit skip at; herr fell á þiljur; óðhǫrð jǫrn svǫ́mu í ǫ́mu blóði Skota; þengils hjarta drapa stall; strengir gullu, broddr fló; bjartir oddar bifðusk; stál beit en sveiti rann = *Mændene lagde utvivlrådigt skibene til; hæren faldt på dækket; de meget hårde jærn svømmede i Skotternes dampende blod; fyrstens hjærte var uforfærdet; strængene klang, pilene flöj; de blanke odde bævede; stålet bed og blodet flød.*

8. Þrima vas þvígit skemri með spjótum; minn mætr dróttinn rak flótta við minna neyti; þat vas skjótt; gunnmǫ́r gall of sǫ́rum her; grams menn ruðu branda áðr felli; hann vá sigr fyr sunnan Sandvík = *Kampen varede længe (idet man skød) med spyd; min herlige fyrste drev flugten uagtet han havde en mindre skare; det gik hurtig; ravnen skreg over den sårede hær; fyrstens (kongens?) mænd rødfarvede sværdene, för de faldt; han vandt sejr syd for Sandvig.*

9. Fránar eggjar rauð ulfs tuggu, þars eitt heitir Torfnes, — ungr þengill olli því —; þat vas mánadag; þar sungu þunn sverð, es siklingr snarr til þinga barðisk fyr sunnan Ekkjal við harra Skotlands = *De skarpe*

10. Hátt bar Hjalta dróttinn
hjalm at geira jalmi,
ógnstœrir rauð Írum
odd, í ferðar broddi;
minn dróttinn naut máttar
mildr und brezkum skildi,
hendi Hlǫðvis frændi
hermenn, en tóksk senna.

11. Týndusk ból, þás brendu
(bráskat þat dœgr háski)
stǫkk í reyr en roknu
rauðr eldr, Skota veldi;
morðkennir galt mǫnnum
mein; á sumri einu
fengu þeir við þengil
þrimr sinnum hlut minna.

12. Veitk þars Vatsfjǫrðr heitir
(vask í miklum haska)
míns (við mannkyns reyni)
merki dróttins verka;
þjóð bar skjótt af skeiðum
skjaldborg fría morgin;
gǫrla sák at gíndi
grár ulfr of ná sǫrum.

13. Nemi drótt, hvé sæ sótti
snarlyndr konungr jarla;
eigi þraut við ægi
ofvægjan gram bægja.

14. Ýmist vann sá unnar,
írsk fell drótt, þás sótti,

ægge rødfarvedes i legemerne, hvor et sted hedder Torfnæs —, den unge fyrste voldte det; det var en mandag; dér sang de tynde sværd, hvor den til ting raske fyrste kæmpede syd for Ekkjal med Skotlands konge.

10. Hjalta dróttinn bar hátt hjalm í ferðar broddi at geira jalmi; ógnstœrir rauð Írum odd; minn mildr dróttinn naut máttar und brezkum skildi, en senna tóksk; Hlǫðvis frændi hendi hermenn = *Shetlændernes fyrste bar sin hjælm höjt i spidsen for hæren i kampen; krigeren rødfarvede spydet i Irernes blod; min gavmilde fyrste viste sin kraft udstyret med sit brittiske (vælske) skjold, og kampen begyndte; Hlödves ætling indhæntede (og dræbte) krigerne.*

11. Ból týndusk, þás brendu Skota veldi; rauðr eldr stǫkk í en roknu reyr; þat dœgr bráskat háski; morðkennir galt mǫnnum mein; á einu sumri fengu þeir þrimr sinnum minna hlut við þengil = *Gårdene gik til grunde, da de brændte Skotternes rige; den røde flamme sprang i den rygende halm; den dag var der fare på færde; krigeren gengældte mændene deres svig; de blev 3 gange i én sommer overvundne af fyrsten.*

12. Veitk merki verka míns dróttins, þars heitir Vatsfjǫrðr; vask í miklum haska við mannkyns reyni; þjóð bar skjótt skjaldborg af skeiðum fría morgin; sák gǫrla, at grár ulfr gíndi of sǫrum ná = *Jeg ved at vidnesbyrd om min herres gærning findes ved det sted, som hedder Vatsfjord; jeg var i stor fare med fyrsten; krigerne bar hurtig skjoldborgen op af skibene fredag morgen; jeg så tydelig, at den grå ulv gabede over de blodige lig.*

13. Drótt nemi, hvé snarlyndr konungr jarla sótti sæ; eigi þraut ofvægjan gram bægja við ægi = *Folk høre, hvorledes han, den raske konge*

Baldr, eða brezkar aldir,
brann eldr, Skota veldi.

15. Ein vas sús Engla minnir
egghríð né mun síðan,
hefr við helming, meiri,
hringdrífr komit þingat;
bitu sverð, en þar þurðu,
þunngǫr fyr Mǫn sunnan
Rǫgnvalds kind, und randir
ramlig folk, ens gamla.

16. Stǫng bar jarl á Engla
ættgrund, en rauð stundum
(vé bað vísi knýja)
verðung ara tungu;
hyrr óx, hallir þurru,
herdrótt rak þar flótta,
eim hratt, en laust ljóma
limdolgr, náar himni.

17. Margr vas millum borga,
mildingr þrǫng at hildi,
horna-blǫ́str, þars hristisk
hugsterks jǫfurs merki;
vætr brá, 's vígljóss þótti,
vargsteypis her greypum,

blandt jarler, færdedes til søs; den kraftige fyrste svigtede ikke overfor havet(s kraft).

14. Ýmist vann sá unnar Baldr, þás sótti Skota veldi: írsk drótt fell eða brezkar aldir; eldr brann = *Snart udførte krigeren, som hærgede Skotland, dette, snart hint: irske mænd faldt eller brittiske folk; (også) ilden flammede.*

15. Ein vas egghríð, sús Engla minnir, né mun síðan meiri; hringdrífr hefr komit þingat við helming; þunngǫr sverð bitu kind Rǫgnvalds ens gamla fyr sunnan Mǫn, en þar þurðu ramlig folk und randir = *Der stod en kamp, som Anglerne vil mindes og der vil aldrig holdes nogen större; den gavmilde fyrste kom derhen med sin krigerskare; de tynde sværd bed for den gamle Rögnvalds ætling syd for Man, men der styrtede kraftige folk ud i kampen.*

16. Jarl bar stǫng á ættgrund Engla, en verðung rauð stundum tungu ara; vísi bað knýja vé; hyrr óx, hallir þurru — herdrótt rak þar flótta —; limdolgr hratt eim, en ljóma laust náar himni = *Jarlen lod bære fanestænger op på Anglernes land; hans skare rødfarvede ofte örnens tunge: fyrsten bød at fanerne skulde føres frem med kraft: ilden voksede, husene fortæredes, — krigerne forfulgte de flygtende —, flammen udspyede damp og ildskæret lyste op imod himlen.*

17. Margr horna-blǫ́str vas millum borga, þars merki hugsterks jǫfurs hristisk; mildingr þrǫng at hildi; vætr uggs brá greypum her vargsteypis. es morginn þótti vígljóss; jǫrn skulfu, en ulfar tuggu hræ = *Megen lurklang hørtes mellem borgene, hvor den modige fyrstes fane vejede; han var ivrig efter at kæmpe; ingen frygt påkom de fredløses fjendes frygte-*

skulfu jǫrn en ulfar,
uggs, morginn, hræ tuggu.

18. Harri fekk í hverri
Hjaltlands þrumu branda
(greppr vill grams dýrð yppa)
gagn, sás hæstr vas bragna.

19. Ek em, síz ýtar hnekðu,
jarla, sætt, es vættik,
(jǫfn fengusk hræ hrǫfnum)
hegju trauðr at segja;
sleit fyr eyjar útan
allvaldr blǫu tjaldi;
hafði hreggsvǫl dúfa
hrími fast um líma.

20. Óskepna varð uppi
endr, þás mǫrgum kendi
háligt róg at hníga,
hǫrð, þars jarlar bǫrðusk;
nær réðusk ástmenn órir,
oddhríð es varð (síðan
ǫld fekk mein en milda
mǫrg) fyr Rauðabjǫrgum.

21. Hvárn tveggja sák hǫggva
hirð á Péttlandsfirði
(ór þrifusk mein at meiri)
mínn auðgjafa sína;
sær blezk, en dreif dreyri
døkkr á saumfǫr kløkkva,

---

lige hær, da morgenen blev kamplys nok; jærnene rystede og ulvene sled i ligene.

18. Harri Hjaltlands, sás vas hæstr bragna, fekk gagn í hverri branda þrumu; greppr vill yppa dýrð grams = *Shetlands fyrste, som overgik alle andre, vandt sejr i enhver kamp; digteren vil fremføre jarlens ypperlighed.*

19. Ek em trauðr at segja hegju jarla, síz ýtar hnekðu sætt, es vættik; jǫfn hræ fengusk hrǫfnum; allvaldr sleit blǫu tjaldi fyr útan eyjar; hreggsvǫl dúfa hafði hrími „fast um líma“ = *Jeg er uvillig til at fortælle om jarlernes skæbne, siden mændene, hvad jeg antager, forstyrrede freden mellem dem; i ligelig grad skaffede de ravnene føde; fyrsten sled det sorte telt udenfor øerne; den stormkolde bölge havde . . . . . .*

20. Endr varð hǫrð óskepna uppi, þars jarlar bǫrðusk, þás háligt róg kendi mǫrgum at hníga; órir ástmenn réðusk nær, es oddhríð varð fyr Rauðabjǫrgum; mǫrg en milda ǫld fekk síðan mein = *Fordum opstod der den hårde vanskæbne, hvor jarlerne kæmpede, dengang da den stærke bagvaskelse lærte (bragte) mange (til) at segne; vore kære venner angreb hinanden, da kampen opstod foran Rødebjærg; mange fredeligsindede mænd fik deraf mén.*

21. Sák hvárn tveggja mínn auðgjafa hǫggva sína hirð á Péttlandsfirði; ór mein þrifusk at meiri, sær blezk, en døkkr dreyri dreif á kløkkva saumfǫr; sveita skaut á skjaldrim; skokkr vas stokkinn blóði = *Jeg så bægge mine guldgivere hugge hinandens mænd på Petlandsfjorden; så meget större blev min sorg; søen blandedes (med blod), men det mørke blod strömmede ud på det smidige skib; blodet faldt på skjoldet, skibene var blodbestænkte.*

skaut á skjaldrim sveita,
skokkr vas blóði stokkinn.

22. Gramr mundi sá gǫmlu
gunnbráðr und sik láði
(hann fekk miklu minni
mannspjǫll) koma ǫllu,
ef ílendra Endils
ættstafr hafa knætti
(vélti herr of Hjalta)
hjalm-Þrótta lið (dróttin).

23. Hringstríði varð hlýða
herr frá Þursaskerjum,
rétt segik þjóð hverr þótti
Þórfinnr, til Dyflinnar.

24. Bjǫrt verðr sól at svartri,
søkkr fold í mar døkkvan,
brestr erfiði Austra,
allr glymr sær á fjǫllum,
áðr at Eyjum fríðri
(inndróttar) Þórfinni
(þeim hjalpi goð geymi)
gœðingr myni fœðask.

25. Ættbœti firr ítran
allríks, en biðk líkna
trúra tyggja dýrum,
Torf-Einars goð meinum.

---

22. Sá gunnbráðr gramr mundi koma ǫllu gǫmlu láði und sik — hann fekk miklu minni mannspjǫll —, ef ættstafr Endils knætti hafa lið ílendra hjalm-Þrótta; herr of vélti Hjalta dróttin = *Den kampraske fyrste vilde have erobret hele det gamle land — han mistede langt mindre mandskab —, hvis jarlen havde haft de indenlandske krigeres følge; hæren svigtede Shetlændernes fyrste.*

23. Herr varð hlýða hringstríði frá Þursaskerjum til Dyflinnar; segik þjóð rétt, hverr Þórfinnr þótti = *Mændene måtte adlyde den gavmilde fyrste lige fra Turseskærene til Dublin; jeg fortæller folk rigtig, hvor stor Torfin ansås at være.*

24. Bjǫrt sól verðr at svartri, fold søkkr í døkkvan mar, erfiði Austra brestr , sær glymr allr á fjǫllum, áðr gœðingr fríðri Þórfinni myni fœðask at Eyjum; goð hjalpi þeim geymi inndróttar = *Den strålende sol bliver sort, jorden synker i det mørke hav, himlen brister og hele havet bruser ovenover fjældene, för end en ædling, herligere end Torfin, fødes på Øerne; gud hjælpe den hirdskarens beskytter.*

25. Goð, firr ítran ættbœti allríks Torf-Einars meinum, en biðk dýrum tyggja trúra líkna = *Gud, fjærn det herlige medlem af Torv-Einars æt fra alle mén, og jeg beder om sikker nåde for den herlige fyrste.*

6. Erfidrápa om kong Harald hårdråde *(o. 1067)*.

1. Rauð, en rýrt varð síðan,
(rann eldr of sjǫt manna)
frána egg á Fjóni,
Fjónbyggva lið, tyggi.

2. Hjalmǫru lét heyra
hitzi, es rauð, fyr Nizi,
tyggi, tyrfings eggjar
tvær, áðr mannfall væri;
naðrs borð skriðu norðan
nýs at allvalds fýsi;
hlaut til Hallands skjóta
hrafnþarfr konungr stafni.

3. Hrauð, sás hvergi flœði,
heiðmildr Dana skeiðir
glaðr und golli roðnum,
geirjalm, konungr hjalmi;
skjaldborg raufsk, en skúfar,
skaut hoddglǫtuðr oddum
bragna brynjur gǫgnum,
buðlungs, of ná sungu.

4. Gekkat Sveinn af snekkju
saklaust enn forhrausti
(malmr kom harðr við hjalma)
hugi minn es þat, sinni;
fars-kostr hlaut at fljóta
fljótmælts vinar Jóta,
áðr an ǫðlingr flœði,
auðr, frá verðung dauðri.

6, 1. Tyggi rauð frána egg á Fjóni, en Fjónbyggva lið varð síðan rýrt; eldr rann of sjǫt manna = *Kongen rødfarvede den skarpe æg på Fyn; og Fynboernes mandskab blev forminsket; ilden løb over mændenes boliger.*

2. Tyggi lét hjalmǫru heyra, es rauð tvær tyrfings eggjar, áðr mannfall væri, hitzi fyr Nizi; borð nýs naðrs skriðu norðan at fýsi allvalds; hrafnþarfr konungr hlaut skjóta stafni til Hallands = *Fyrsten lod krigerne høre, da han rødfarvede sværdets to ægge för end der blev mandefald hist foran Niz; den nye drage skred nordfra ifølge kongens lyst; den ravnen nyttige konge skød stavnen hen til Halland.*

3. Heiðmildr konungr, sás hvergi flœði geirjalm, hrauð glaðr und golli roðnum hjalmi skeiðir Dana; skjaldborg buðlungs raufsk, en skúfar sungu of ná; hoddglǫtuðr skaut oddum gǫgnum brynjur bragna = *Den gavmilde konge, som aldrig veg tilbage for kamp, ryddede glad med den forgyldte hjælm Danernes skibe; fyrstens skjoldborg opløste sig og sværdene sang over ligene; den gavmilde skød oddene gennem mændenes brynjer.*

4. Enn forhrausti Sveinn gekkat saklaust af snekkju sinni; hugi minn es þat; malmr kom harðr við hjalma; fars-kostr fljótmælts vinar Jóta hlaut at fljóta auðr, áðr an ǫðlingr flœði frá dauðri verðung = *Den meget tapre Sven forlod ikke uden tvingende grund sin snekke; så tænker jeg; den hårde malm havde ramt hjælmene; Jydernes veltalende vens skib måtte flyde folketomt, för kongen flygtede fra den døde hird.*

5. Svalg áttbogi ylgjar
ógóðr, en varð blóði
grœðir grœnn at rauðum,
grandauknum ná, blandinn.

6. Sumar hvern frekum erni.

7. Gengr í ætt, þats yngvi
Upplendinga brendi
(þjóð galt ræsis reiði)
rǫnn (þess's fremstr vas manna),
vildut ǫflgar aldir,
áðr vas stýrt til váða,
grams dolgum feksk galgi,
gagnprýðanda hlýða.

8. Eymðit ráð við Rauma
reiðr Eydana meiðir;
heit dvínuðu Heina;
hyrr gerði þá kyrra.

9. Þung rauð jǫrn á Englum
eirlaust, né kømr meira,
vísi, vel, nær Úsu,
valfall of her snjallan

10. Fell at fundi stillis,
(framm óðu vé) móðu,
ámt fló grjót, á Gauta
glóð heitr ofan sveiti;
þjóð hykk þaðra nǿðu
þúsundum torfúsa
(spjót flugu) líf at láta
(laus í gumna hausum).

---

5. Ógóðr áttbogi ylgjar svalg grandauknum ná, en grœnn grœðir varð, blóði blandinn, at rauðum = *Ulvindens slemme slægt slugte de forrådnede lig, men det grönne hav blev, blandet med blod, rødt.*

6. *Enhver sommer [gav fyrsten føde] den grådige örn.*

7. Gengr í ætt, þats yngvi brendi rǫnn Upplendinga; þjóð galt reiði ræsis þess 's fremstr vas manna; ǫflgar aldir vildut hlýða gagnprýðanda; áðr vas stýrt til váða; galgi feksk dolgum grams = *Det er et slægtsmærke, at kongen afbrændte Oplændingernes huse; folk måtte undgælde for den fyrstes vrede, som var den ypperste af mænd; de kraftige mænd vilde ikke adlyde sejrherren; för var der fare på færde, men til kongens fjender blev der skaffet en galge.*

8. Reiðr Eydana meiðir eymðit ráð við Rauma; heit Heina dvínuðu; hyrr gerði þá kyrra = *Ødanernes vrede banemand tog ikke mildt på Rømerne; Henernes trusler stansede; ilden bragte dem til ro.*

9. Vísi rauð eirlaust þung jǫrn á Englum nær Úsu; né kømr vel meira valfall of snjallan her = *Fyrsten rødfarvede skånselsløst de tunge sværd i Anglernes blod nærved Usa; der kommer aldrig et meget större mandefald i en modig hær.*

10. Heitr sveiti fell at fundi stillis ofan á móðu glóð-Gauta; ámt grjót fló; vé óðu framm; hykk þjóð nǿðu þaðra torfúsa at láta líf þúsundum; spjót flugu laus í gumna hausum = *Det varme blod strömmede ved kongens møde (kamp) ned på mændene; de mørke stene flöj: fanerne stormede*

11. Gagn fekk gjafvinr Sygna,
(gekk hildr at mun) vildra
hinn 's á hæl fyr mǫnnum
hreinskjaldaðr fór aldri;
dunðu jarlar undan,
eir fekka lið þeira,
(mannkyn hefr at minnum
morgun þann) til borgar.

12. Uppgǫngu bauð yngvi
ítr með helming lítinn,
sás á sinni ævi
sásk aldrigi háska;
en of England sunnan
ǫflugr herr at berjask
fór við fylki dýran;
fundusk þeir af stundu.

13. Olli ofrausn stillis,
orma látrs því 's máttit
stáls í strǫngu éli
stríðir elli bíða,
sás aldrigi aldins
ótams lituðr hramma
viggs í vápna glyggvi
varðrúnar sik sparði.

14. Hafðit brjóst, né bifðisk
bǫðsnart konungs hjarta,
í hjalmþrimu hilmir
hlítstyggr fyr sér lítit,
þars til þengils hersa
þat sá herr, at skatna
blóðugr hjǫrr ens barra
beit dǫglinga hneitis.

---

frem; jeg ved at mændene måtte dér tusindvis, skönt uvillige, lade deres liv; spydene flöj løse (skudte, og sad fast) i mændenes hjærneskaller.

11. Gjafvinr Sygna, hinn 's hreinskjaldaðr fór aldri á hæl fyr mǫnnum, fekk gagn vildra; hildr gekk at mun; jarlar dunðu undan til borgar; lið þeira fekka eir; mannkyn hefr þann morgun at minnum = *Sogningernes gave-ven, han med det blanke skjold, som aldrig veg for mænd, fik en bedre sejr; kampen gik ifølge ønske; jarlerne flygtede i en fart til borgen; deres mandskab blev ikke skånet; folket mindes altid den morgen.*

12. Ítr yngvi, sás aldrigi á sinni ævi sásk háska, bauð uppgǫngu með lítinn helming; en ǫflugr herr fór sunnan of England at berjask við dýran fylki; þeir fundusk af stundu = *Den herlige fyrste, som aldrig i sit liv frygtede farer, bød opgang til trods for sit ringe mandskab, men en stærk hær kom sydfra gennem England for at kæmpe med den udmærkede konge; de mødtes hurtig.*

13. Ofrausn stillis olli því í strǫngu stáls éli, 's stríðir orma látrs máttit bíða elli, sá lituðr hramma aldins ótams varðrúnar viggs, 's sparði sik aldrigi í vápna glyggvi = *Fyrstens overmod i den strænge kamp voldte det, at den gavmilde ikke nåde alderdommen, den tapre føder af de utæmmede ulve, som aldrig sparede sig i kampen.*

14. Hlítstyggr hilmir hafðit fyr sér lítit brjóst í hjalmþrimu — né bifðisk bǫðsnart hjarta konungs —, þars herr sá þat til hersa þengils, at blóðugr hjǫrr ens barra dǫglinga hneitis beit skatna = *Kongen med de store planer havde til sit værn i kampen intet ringe bryst (mod) —*

15. Eigi varð ens œgja
auðligr konungs dauði;
hlífðut hlenna svæfi
hoddum roðnir oddar;
heldr kuru meir ens milda
mildings, an grið vildi,
of folksnaran fylki
falla liðsmenn allir.

16. Vítt fór vǫlsungs heiti;
varð marglofaðr harða
sás skaut ór Nið nýtla
norðan herskips borði.

17. Myrkt 's, hverr meira orkar,
mér, alls greppr né sérat,
(harðr 's ór heimi orðinn
hrafngrennir) þrek jǫfnum;
ǫrt gat óslætt hjarta
eljunfimr und himni
mest, hafa, mildingr, kostuð
minna hvers grams vinnur.

18. Haraldr vissi sik hverjum
harðgeðr und Miðgarði,
dǫglingr réð til dauða
dýrð slíkri, gram ríkra;
hefr afreka et øfra
ættstýrǫndum dýrri
(hnígrat hilmir frægri)
heilǫg fold (til moldar).

---

kongens kampsnare hjærte rystede ikke — hvor mændene iagttog kongens færd, at den kamprede fyrste-overmands blodige sværd bed mændene.

15. Eigi varð dauði ens œgja konungs auðligr; hoddum roðnir oddar hlífðut hlenna svæfi; allir liðsmenn ens milda mildings kuru meir heldr falla of folksnaran fylki an vildi grið = *Den frygtindgydende konges død blev ikke naturlig; de guldskinnende pile skånede ikke røvernes undertrykker; alle den gavmilde fyrstes krigere vilde derefter hellere falde omkring den kampsnare konge end modtage liv og fred.*

16. Vǫlsungs heiti fór vítt; varð harða marglofaðr sás skaut nýtla herskips borði norðan ór Nið = *Fyrstens navn var videnom bekendt; han blev meget stærkt lovprist, som lod krigskibet kraftig styre nordfra ud af Nidelven.*

17. Mér 's myrkt — alls greppr né sérat —, hverr orkar meira jǫfnum þrek; harðr hrafngrennir es orðinn ór heimi; eljunfimr mildingr gat mest ǫrt, óslætt hjarta und himni; vinnur hvers grams hafa minna kostuð = *Det er mig dunkelt — ti skjalden ser det ikke —, hvem der udretter mere under forudsætning af lige kraft; den kraftige kriger har forladt verden; den energiske fyrste fik det störste hjærte, rask og usløvt, på jorden; enhver (anden) konges gærninger er det mindre bevendt med.*

18. Harðgeðr Haraldr vissi sik ríkra hverjum gram und Miðgarði; dǫglingr réð slíkri dýrð til dauða; heilǫg fold et øfra hefr afreka, dýrri ættstýrǫndum; frægri hilmir hnígrat til moldar = *Den hårdsindede Harald vidste sig at være mægtigere end hver anden konge på jorden, kongen besad en sådan berömmelse til sin død; det hellige land deroppe besidder (nu) fyrsten, herligere end andre konger; en berömtere konge segner ikke til jorden.*

19. Hefk bœnir fyr beini bragna falls við snjallan vǫrð Girkja ok

19. Bœnir hefk fyr beini
bragna falls við snjallan
Girkja vǫrð ok Garða;
gjǫf launak svá jǫfri.

7. Vers af ubestemmelige digte, samt én lausavísa.

1. Mikáll vegr þats misgǫrt
þykkir
manvitsfróðr ok alt et góða;
tyggi skiptir síðan seggjum
sólar hjalms á dœmistóli.

2. Siklinga venr snekkjur
sælútar konr úti,
hann litar herskip innan
(hrafns góð es þat) blóði.

3. Bekks lá eldr ok axla
ulfliðs (grami) miðli
(ek svá armband þakka
eitt Skǫnunga) hǫnum.

4. Kreisti knútu lostna
klifs bein fjǫru steini.

5 *(lausav.)*. Drengr 's í gǫgn
at ganga
(gótt 's fylgja vel drótni)
ǫld leynik því aldri,
ófúss syni Brúsa;

Garða; launak svá jǫfri gjǫf = *Jeg fremfører bönner for krigeren hos Grækenlands og Gardes kloge beskytter; således lönner jeg fyrsten hans gave.*

7, 1. Míkáll vegr, manvitsfróðr, þats þykkir misgǫrt ok alt et góða; tyggi sólar hjalms skiptir síðan seggjum á dœmistóli = *Mikael vejer, klog som han er, hvad der tykkes ilde gjort og ligeledes alt det gode*; *gud deler siden menneskene på sin domstol.*

2. Siklinga konr venr snekkjur sælútar úti; hann litar herskip innan blóði; þat es hrafns góð = *Fyrsteætlingen vænner sine skibe, søduvende, (til at færdes) ude på havet; han rødfarver skibene indvendig i blod; det er et gode for ravnen.*

3. Bekks eldr lá hǫnum miðli ulfliðs ok axla; ek þakka svá grami Skǫnunga eitt armband = *Guld lå mellem hans (mit) håndled og skuldre; således takker jeg Skånes konge for én armring.*

4. Kreisti knútu lostna steini . . . klifs bein fjǫru . . . = *Han trykkede knoglen, slået med sten . . . sten i stranden . . .*

5. Drengr 's ófúss at ganga í gǫgn syni Brúsa; leynik aldri ǫld því; gótt 's fylgja drótni vel; oss es vandligr kostr fyr hǫndum, ef þessir ógnbráðir jarlar ráðask til; hǫrð vinraun mun verða = *Svenden (jeg) er uvillig til at gå imod Bruses sön; det skjuler jeg slet ikke for folk; det er (ganske vist) godt at støtte bravt sin herre; det bliver mig en vanskelig stilling, hvis disse kampstridige jarler angriber hinanden; det vil blive en hård venneprøve.*

oss es, ef jarlar þessir
ógnbráðir til ráðask,
(hǫrð mun vinraun verða)
vandligr kostr fyr hǫndum.

Oddr kíkinaskáld.

Islandsk skjald, 11. årh.

1. Et digt om Magnus d. gode *(o. 1046).*

1. Vas fyr Míkálsmessu
malmgrimm háið rimma;
fellu Vinðr, en vǫnðusk
vápnhljóði mjǫk þjóðir;
en fyr jól vas ǫnnur
óhlítulig lítlu
(upp hófsk grimm með gumnum
gunnr) fyr Árós sunnan.

2. Feldu menn, þás mildan,
mǫrg tǫ́r, í grǫf bǫ́ru,
þung byrðr vas sú, þengil,
þeim es hann gaf seima;
deildisk hugr, svát heldu
húskarlar grams varla,
siklings þjóð en síðan
sat opt hnipin, vatni.

2. Lausavísa *(1047).*

Mák, síz Magnúss ævi
móðfíkins þraut góða
(Odd hafa stríð of staddan)
stillis, harða illa;

1, 1. Malmgrimm rimma vas háið fyr Míkálsmessu; Vinðr fellu, en þjóðir vǫnðusk mjǫk vápnhljóði, en ǫnnur, óhlítulig, vas lítlu fyr jól fyr sunnan Árós; grimm gunnr hófsk upp með gumnum = *En våbengrum kamp holdtes för Mikkelsdag; Venderne faldt og folk vænnede sig i höj grad til våbenklangen; og en anden uafgörende kamp stod lidt för jul syd for Århus; der opstod en grum kamp mellem mændene.*

2. Menn feldu mǫrg tǫ́r, þás bǫ́ru mildan þengil í grǫf; þung vas sú byrðr þeim es hann gaf seima; hugr deildisk, svát húskarlar grams heldu varla vatni, en þjóð siklings sat opt síðan hnipin = *Mændene fældede mange tårer, da de bar den gavmilde fyrste til graven; det var en tung byrde for dem, hvem han gav guld; folks sind skiftede, så at kongens huskarle næppe kunde holde deres tårer tilbage, og kongens mænd sad ofte siden med sorg i sind.*

2. Mák harða illa, síz góða ævi Magnúss, móðfíkins stillis, þraut; stríð hafa of staddan Odd; hvarfak þurfi hvers manns, strangr harmr fær mér angrat; því fǫrum vér aprir; þjóð es dǫpr at dǫgling dauðan = *Jeg har det meget ilde, siden Magnus', den djærve konges, gode liv endte; kummer har betaget Odd (mig); jeg vandrer om trængende til alle; en stræng sorg nedtrykker mig; derfor går vi sorgfulde om; folk sörger over den døde konge.*

hvarfak hvers manns þurfi,
harmr strangr fær mér angrat,
þjóð es at dǫgling dauðan
dǫpr, því fǫrum vér aprir.

Haraldr Sigurðarson harðráði.

Norsk konge, 1046—66.

Lausavísur.

1 *(1030).* Þora munk þann arm verja,
þat 's ekkju munr nøkkvat
(rjóðum vér af reiði
rǫnd), es í hlýtk standa;
gengra greppr enn ungi
gunnblíðr, þars slǫg ríða
(herða menn) at morði,
(mót) á hæl fyr spjótum.

2 *(1030).* Réðk, en benjar blœða
búþegna sák vegna,
lið fekk lindar váða
lífs-grand, í bǫð standa;
nú lætk skóg af skógi
skreiðask lítils heiðar;
hverr veit nema ek verða
víða frægr of síðir.

[3—7 gamanvísur]

3 *(o. 1040).* Fundr vas þess at Þrœndir
þeir hǫfðu lið meira;
varð, sús vér of gerðum,
víst errilig snerra;
skilðumk ungr við ungan
allvald í styr fallinn;
þó lætr Gerðr í Gǫrðum
gollhrings við mér skolla.

---

1. Munk þora verja þann arm, es hlýtk standa í; þat 's nøkkvat ekkju munr; vér rjóðum rǫnd af reiði; enn ungi gunnblíðr greppr gengra á hæl fyr spjótum, þars slǫg ríða at morði; menn herða mót = *Jeg skal nok have mod til at værge den flöj, hvor jeg bliver stillet; det er vist kvindens ønske; jeg rødfarver kamphidsig skjoldet; den unge kampglade digter (jeg) viger ikke for spyd, hvor våbnene svinges i kampen; mændene gör et hårdt møde.*

2. Réðk standa í bǫð, sák búþegna vegna, en benjar blœða; lið fekk lífs-grand lindar váða; nú lætk skreiðask lítils heiðar skóg af skógi; hverr veit, nema ek verða víða frægr of síðir = *Jeg stod i kampen; jeg så bønderne falde og sårene bløde; mændene mistede livet ved sværdet; nu må jeg slæbe mig frem med liden anseelse fra skov til skov; men hvem ved om jeg ikke omsider bliver videnom bekendt.*

3. Fundr vas þess, at þeir Þrœndir hǫfðu meira lið; víst varð errilig snerra, sús vér of gerðum; skilðumk ungr við ungan allvald fallinn í styr; þó lætr Gerðr gollhrings í Gǫrðum skolla við mér = *Mødet blev således, at Tröndenne var de mandstærkeste; tilvisse blev det en hæftig kamp,*

4 *(o. 1040).* Sneið fyr Sikiley víða
súð; vǫrum þá prúðir,
brýnt skreið, vel til vánar,
vengis hjǫrtr und drengjum;
vættik miðr at motti
myni enn þinig nenna;
þó lætr Gerðr í Gǫrðum
gollhrings við mér skolla.

5 *(o. 1040 ?).* Íþróttir kank átta:
Yggs fetk lið at smíða,
fœrr emk hvast á hesti,
hefk sund numit stundum — —

6 *(o. 1040).* Ein munat ekkja kenna
ung né mær, at værim
þars gerðum svip sverða,
síð, í borg of morgin;
ruddumk umb með oddi,
eru merki þar verka;
þó lætr Gerðr í Gǫrðum
gollhrings við mér skolla.

7 *(o. 1040).* Fœddr vas ek þars alma
Upplendingar bendu,
nú lætk við sker skolla
skeiðr, búmǫnnum leiðar;
vítt hef ek, síts ýttum,
eygarð skotit barði;
þó lætr Gerðr í Gǫrðum
gollhrings við mér skolla.

---

som vi holdt; ung skiltes jeg fra den unge konge, falden i kampen; dog lader møen i Garderige som om hun ikke vil vide noget af mig.

4. Súð sneið fyr víða Sikiley; vengis hjǫrtr skreið brýnt und drengjum; vǫrum þá vel til vánar prúðir; vættik miðr, at motti myni enn nenna þinig; þó lætr *osv.* = *Skibet skar forbi det vide Sikilien; skibet skred godt under mændene (os); vi var da stolte som vænteligt var; mindre vænter jeg, at den dovne vil göre os det nogensinde efter; dog lader osv.*

5. Kank átta íþróttir: fetk at smíða Yggs lið; emk fœrr hvast á hesti; hefk stundum numit sund = *Jeg kan otte idrætter: jeg forstår mig på at lave et digt; jeg kan ride rask på en hest; jeg har til tider øvet mig i svømning — —*

6. Ein ekkja munat né ung mær kenna síð, at værim í borg of morgin, þars gerðum svip sverða; ruddumk umb með oddi; þar eru merki verka; þó lætr *osv.* = *Én kvinde og ung mø vil ikke sent (vil snart) få at vide, at jeg var en morgen i borgen, hvor jeg gjorde en hidsig kamp; jeg tumlede mig hæftigt i kampen med sværdet i hånd; dér findes vidnesbyrd om mine gærninger; dog lader osv.*

7. Ek vas fœddr þars Upplendingar bendu alma; nú lætk skeiðr, leiðar búmǫnnum, skolla við sker; vítt hef ek skotit eygarð barði, síts ýttum; þó lætr *osv.* = *Jeg er født hvor Oplændingerne spændte deres buer; nu lader jeg mine skibe, forhadte af bønderne, holde sig ved udskærene; videnom har jeg ladet min forstavn skyde bølgen, siden jeg drog afsted; dog lader osv.*

8 *(1046-47).* Þegi þú Þórir,
þegn est þú ógegn,
heyrðak at héti
Hvinngestr faðir þinn.

9 *(1046).* Lǫtum vér, meðan lirlar
lín, eik, veri sínum
Gerðr, í Goðnarfirði,
galdr, akkeri halda.

10 *(1049).* Logit hefr Baldr at
Baldri — — —
[Sml. Þjóðolfr Lv. 12].

11 *(1049-50).* Hér sék upp enn
ǫrva
Einar, þanns kann skeina
þjalfa, þambarskelfi,
þangs, fjǫlmennan ganga;
fullafli bíðr fyllar,
finnk opt at drífr minna,
hilmis stóls, á hæla
húskarla lið jarli.

12 *(1049-50).* Rjóðandi mun ráða
randa bliks ór landi
oss, nema Einarr kyssi
øxar munn enn þunna.

13 *(o. 1050).* Nú emk ellifu allra
(eggjumk vígs) ok tveggja,
þau eru enn svát mank, manna,
morð, ráðbani orðinn;
ginn en gráleik inna
golls, es ferr með skolli,
lýtendr; kveða lítit
lauki gæft til auka.

---

8. *Ti stille, Tore; du er slöjheden selv; jeg har hørt, at din fader hed Tyvegæst.*

9. Vér lǫtum akkeri halda eik í Goðnarfirði, meðan lín-Gerðr lirlar veri sínum galdr = *Vi lader ankret holde skibet fast i Godnsfjord (Randersfj.), medens kvinden luller sin mand med sang.*

10. Logit hefr [brynþings] Baldr at [fetilstinga] Baldri — — — = *Krigeren har löjet for den anden kriger (mig) osv.*

11. Hér sék enn ǫrva Einar þambarskelfi, þanns kann skeina þangs þjalfa, ganga fjǫlmennan upp; fullafli bíðr fyllar hilmis stóls; finnk opt, at minna lið húskarla drífr á hæla jarli = *Her ser jeg den raske Einar tambeskælver, som forstår at fure søen, gå op ledsaget af mange mænd; han med den fulde magt vænter (nok) på at indtage en konges sæde; ofte føler jeg, at en mindre talrig skare af huskarle følger en jarl.*

12. Rjóðandi randa bliks mun ráða oss ór landi, nema Einarr kyssi enn þunna øxar munn = *Krigeren vil fordrive mig fra landet, medmindre Einar (han) kysser en økses tynde mund.*

13. Nú emk orðinn ráðbani allra ellifu ok tveggja manna; þau morð eru svát enn mank; eggjumk vígs; en golls lýtendr inna ginn, es ferr með skolli, gráleik; kveða lítit lauki gæft til auka = *Nu har jeg anstiftet*

(Jfr. Sneglu-Halli v. 4)
14 *(o. 1053-54).* Hvert stillir þú
Halli?
— — — — —
graut munt gǫrvan láta.

15. Hjoggu harða dyggvir
hirðmenn Dani stirða,
sótti ferð á flótta
framm, en þat vas skǫmmu;
hitt vas fyrr, es fjarri
fóstrlandi rauðk branda
(sverð) í Serkja garði
(sǫng), en þat vas lǫngu.

16. Hlautk af hrauðung skjóta
hlýri, mær en skýra
súð gekk feld, á flœði,
framm; vas þat fyr skǫmmu;
en fyr England sunnan
óð borð und mér norðan,
ristin skalf í rǫstum
rǫng, en þat vas lǫngu.

17. Kennir kyrtil þenna
— kú átt skjǫldungi gjalda;
ok alvaxinn oxa
átt skjǫldungi gjalda,
svín ok aligǫ́s eina
átt skjǫldungi gjalda;
bǫrn ok alt þats árnar
átt skjǫldungi gjalda. —
Margar 'ro manna vélar
mosa átt ok skjǫldungi gjalda.

---

13 mænds død i det hele; de drab er så at jeg endnu husker dem; jeg ægges til drab; men mænd gengælder det sind, der farer frem med svig, med fjendskab; man siger, at der ikke skal föjes meget til en løgstængel, til at den bliver större.

14. *Hvor skal du hen, Halle? — — det er nok grød, du vil have kogt.*

15. Harða dyggvir hirðmenn hjoggu stirða Dani — ferð sótti framm á flótta —, en þat vas skǫmmu; hitt vas fyrr, es rauðk branda í Serkja garði fjarri fóstrlandi — sverð sǫng —, en þat vas lǫngu = *De særdeles dygtige hirdmænd nedhuggede de hårde Daner — mændene søgte fremad flygtende —, det skete for nylig; det skete tidligere, at jeg rødfarvede sværdet i Særkernes hjem fjærnt fra mit fødeland — sværdet sang — men det er længe siden.*

16. Hlautk skjóta hlýri af hrauðung á flœði, en skýra, mær súð gekk framm feld; þat vas fyr skǫmmu; en fyr sunnan England óð borð norðan und mér; ristin rǫng skalf í rǫstum, en þat vas lǫngu = *Jeg måtte skyndsomt skyde skibet ud i vandet; det blanke, herlige skib med de velföjede planker gik fremad; det skete for nylig; men sydfor England vadede skuden nordfra med mig; den ristede spante rystede i strömmene, men det var for længe siden.*

17. *Kender du denne kjortel — en ko har du at betale kongen; og en helvoksen okse har du at betale kongen; et svin og en husgås har du at betale kongen; dine börn og alt hvad du erhværver har du at betale (give) kongen. — Mange er menneskenes bedrag; mos har du også kongen at betale.*

18 *(1066)*. Framm gǫngum vér
í fylkingu
brynjulausir
und bláar eggjar;
hjalmar skína,
hefkat mína;
nú liggr skrúð várt
at skipum niðri.

19 *(1066)*. Krjúpum vér fyr vápna
(valteigs) brǫkun eigi
(svá bauð Hildr) at hjaldri
(haldorð) í bug skjaldar;
hátt bað mik, þars mœttisk,
menskorð bera forðum,
hlakkar íss ok hausar,
hjalmstall í gný malma.

Þjóðolfr Arnórsson.

Islandsk skjald, d. 1066.

1. Magnúsflokkr *(omtr. 1045)*.

1. Vast, Áleifs sonr, austan
efldr á vatn et skeflða.

2. Út rétt, allvaldr, skjóta
(ekin dúðisk rǫ́) snekkju,
en þrítøgt skip (þrautar)
þann tíð, í haf skríða;
vægðit vendi sveigðum
veðr ótt of þér, dróttinn;
hlóðu hirðmenn prúðir
húnskript í Sigtúnum.

3. Aur spornuðuð, arnar
ilrjóðr, af Svíþjóðu;

---

18. *Vi går uden brynje i fylking for at modtage hug af de brune ægge; hjælmene skinner, jeg har ikke min (brynje); vor rustning ligger nu nede på skibene.*

19. Vér krjúpum eigi at hjaldri í bug skjaldar fyr brǫkun vápna; svá bauð haldorð valteigs Hildr; menskorð bað mik forðum bera hjalmstall hátt í malma gný, þars hlakkar íss ok hausar mœttisk = *Vi kryber ikke i kampen i læ bag de buede skjolde for de bragende våben; så bød den tro kvinde; hun bød mig fordum bære hovedet höjt i kampen, hvor sværd og hjærneskaller mødtes.*

[Þ.] 1, 1. Áleifs sonr, vast efldr austan á et skeflða vatn = *Olavs sön, du blev støttet i østen (til farten) over det bølgehöje hav.*

2. Rétt, allvaldr, skjóta snekkju þann tíð út, en þrítøgt skip [réð] skríða í haf; ekin rǫ́ dúðisk þrautar; ótt veðr vægðit sveigðum vendi of þér, dróttinn; prúðir hirðmenn hlóðu húnskript í Sigtúnum = *Du skød, konge, skibet ud til den tid, og skibet med de 30 sæder skred ud i søen; den drejede sejlstang rystede stærkt; den stærke storm skånede ikke den svajende mast over dig konge; de modige hirdmænd rebede sejlet i Sigtuna.*

3. Spornuðuð aur af Svíþjóðu, arnar ilrjóðr; hraustr harri, herr fylgði þér austan í Nóreg, en Sveinn flœði síðan sannráðinn frá láði; frák son

herr fylgði þér harri
hraustr í Nóreg austan;
flœði Sveinn en síðan
sannráðinn frá láði;
erlendis frák undan
Álfífu son drífa.

4. Djarft neyttir þú, dróttinn
dolgstrangr, skipa langra,
af því at ýtar hǫfðu
austr sjau tøgu flausta;
suðr gnauðuðu súðir,
segl hýnd við stag rýndu;
vík skar vandlangt eiki,
Visundr hneigði þrǫm sveigðan.

5. Sjalfr bar austr við Elfi
Ulfs mǫgr ok hét fǫgru
(þar réð Sveinn at sverja)
sínar hendr at skríni;
réð Áleifs sonr eiðum,
átt hafa þeira sáttir
skemra aldr an skyldi,
Skǫnunga gramr, hǫnum.

6. Minn vá sigr fyr sunnan
snjallr (Heiðabý) spjalli,
(nær frák skarpa skœru),
Skotborgarǫ gotna;
unði ótal Vinða
Ellu konr at fella;
hvar hafi gumnar gǫrva
geirhríð fregit meiri?

7. Hykk í hundraðs-flokki
Haralds bróðurson stóðu

Álfífu drífa undan erlendis = *Du færdedes over land fra Sverrig, kriger; tapre fyrste, en hær fulgte dig østfra til Norge, men Sven flygtede siden, virkelig berøvet landet; jeg har hørt, at Alfivas sön flygtede ud af landet.*

4. Djarft neyttir þú langra skipa, dolgstrangr dróttinn, af því at ýtar hǫfðu austr sjau tøgu flausta; súðir gnauðuðu suðr, hýnd segl rýndu við stag; vandlangt eiki skar vík; Visundr hneigði sveigðan þrǫm = *Dristig benyttede du de lange skibe, kampstærke konge, idet mændene førte 70 skibe østpå; skibene fór brusende afsted sydpå; sejlene, hejste til toppen, pludrede med tovene; skibene med de höje master furede søen; Visund lod sin svejede side duve.*

5. Ulfs mǫgr bar sjalfr sínar hendr at skríni austr við Elfi ok hét fǫgru; Sveinn réð at sverja þar; Áleifs sonr, Skǫnunga gramr, réð hǫnum eiðum; þeira sáttir hafa átt skemra aldr an skyldi = *Ulfs sön lagde selv sine hænder på skrinet østpå ved Elven og gav smukke løfter; dér svor Sven; Olavs sön, Skåningernes konge, bestemte hans ed; deres forlig har varet kortere end det burde.*

6. Minn snjallr spjalli gotna vá sigr fyr sunnan Skotborgarǫ; frák skarpa skœru nær Heiðabý; Ellu konr unði at fella ótal Vinða; hvar hafi gumnar fregit meiri geirhríð gǫrva? = *Min modige fyrste vandt sejr syd for Skodborgå; jeg har hørt, at der stod en skarp kamp nær ved Hedeby; Ellas ætling fandt behag i at fælde et utal af Vender; hvor har man erfaret et större slag holdt?*

(hrafn vissi sér hvassast
hungrbann) framast manna;
vítt lá Vinða flótti;
varð, þars Magnús barðisk,
hǫggvinn valr at hylja
heiði rastar breiða.

8. Lǫgðu (grœðis glóða)
gramr ok jarl fyr skǫmmu
(þar kom bitr á bǫrva
brandleikr) saman randir,
svát manþinga munðut
merkjendr Heðins serkjar
(herr náði gný gerva
geirs) orrostu meiri.

9. Skotit frák skeptiflettum
skjótt ok mǫrgu spjóti
(brǫð fekk hrafn) þars hǫðum
hjaldr á breiða skjǫldu;
neyttu, mest sem mǫttu,
menn at vápna sennu,
baugs en barðir lǫgu
bǫrvar, grjóts ok ǫrva.

10. Bǫrut bǫslar fleiri
bogmenn at hǫr tognum;
mundit þann dag Þrœndi
þreyta fyrr at skeytum;
svá þykt flugu síðan
snœridǫrr of skœru,
ótt vas ǫrdrif látit,
illa sátt í milli.

11. Mjǫk bað (Magnús rekka)
mannr rǫskliga annan

---

7. Hykk bróðurson Haralds stóðu framast manna í hundraðsflokki; hrafn vissi sér hvassast hungrbann; Vinda flótti lá vítt; hǫggvinn valr varð at hylja rastar breiða heiði, þars Magnús barðisk = *Jeg tror at Haralds brodersön stod forrest af alle i hærskaren; ravnen mærkede, at dens sult vilde blive kraftig stillet; de flygtede Vender lå (døde) vidt og bredt; den dræbte val dækkede den milebrede hede, hvor Magnus havde kæmpet.*

8. Gramr ok jarl lǫgðu fyr skǫmmu randir saman — þar kom bitr brandleikr á grœðis glóða bǫrva —, svát Heðins manþinga serkjar merkjendr munðut meiri orrostu; herr náði gerva geirs gný = *Kongen og jarlen førte for kort tid siden deres skjolde mod hinanden — dér fik mændene en hvas sværdleg —, så at krigerne ikke kunde huske en större kamp; hæren foranstaltede en kamp.*

9. Frák skotit skjótt skeptiflettum ok mǫrgu spjóti á breiða skjǫldu, þars hǫðum hjaldr; hrafn fekk brǫð; menn neyttu grjóts ok ǫrva at vápna sennu, sem mǫttu mest, en baugs bǫrvar lǫgu barðir = *Jeg har hørt, at der blev hurtig skudt med kastespyd og mangt et spyd på de brede skjolde, hvor vi havde en kamp; ravnen fik bytte; man brugte stene og pile i kampen, så stærkt man kunde, og mændene lå lemlæstede.*

10. Bogmenn bǫrut fleiri bǫslar at tognum hǫr; mundit þann dag Þrœndi þreyta fyrr at skeytum; svá þykt flugu síðan snœri-dǫrr of skœru, sátt illa í milli; ǫrdrif vas látit ótt = *Bueskytterne har aldrig lagt flere pile på den spændte hörstræng; den dag holdt Trönderne ikke først op med at skyde; så tæt flöj siden remspydene i kampen, at man knap kunde se imellem dem; pileregnen var vedholdende.*

hǫrð (þrifusk boð) þars bǫrðusk,
bǫðský framar knýja.

12. Vǫrðr, gekk meir at morði
Magnús, kjalar vagna,
(þat vas frægt) í fagran
framstafn varar hrafni;
gerði þar svát þverði
þengill, en óx fengi,
(skeiðr nam herr at hrjóða)
húskarla lið jarli.

13. Áðr svanfoldar seldi
sólrýrandi enn dýri,
jarls lá ferð á ferli,
fjǫrgrið stǫfum hjǫrva.

14. Rǫmm vas hildr, sús hramma
harðelds viðir bǫrðusk,
(herr gekk snart at snerru)
sunnudags of unnin;
flaut þás feigir létu
fjǫr gnýstafir hjǫrva
(þjóð sǫkk niðr) at nauðum
nár á hverri bǫru.

15. Hrauð Áleifs mǫgr áðan
(jǫfurr vá sigr) ens digra
(fregnat slíkt ór Sogni)
sjau skip (konur hnipnar).

16. Mist hafa Sveins at sýnu,
sverð-Gautr fǫrunautar

---

11. Mjǫk bað mannr annan knýja rǫskliga hǫrð bǫðský framar, þars bǫrðusk; boð Magnús rekka þrifusk = *Den ene opfordrede stærkt den anden til rask at føre de hårde skjolde længere frem, hvor de kæmpede; Magnus' mænds opfordringer trivedes.*

12. Kjalar vagna vǫrðr, Magnús, gekk meir at morði í fagran framstafn varar hrafni; þat vas frægt; þengill gerði þar svát þverði húskarla lið jarli, en fengi óx; herr nam at hrjóða skeiðr = *Søfareren, Magnus, gik fremdeles i kampen frem i skibets fagre forstavn; det blev berömt; dér magede fyrsten det så, at han forminskede antallet af jarlens huskarleskare, og et stort bytte vandtes; hæren ryddede krigsskibene.*

13. Áðr enn dýri svanfoldar sólrýrandi seldi hjǫrva stǫfum fjǫrgrið, ferð jarls lá á ferli = *För den herlige gavmilde fyrste gav krigerne liv; jarlens mænd var i begreb med at flygte.*

14. Rǫmm hildr, sús hramma harðelds viðir bǫrðusk, vas of unnin sunnudags; herr gekk snart at snerru; nár flaut á hverri bǫru, þás hjǫrva gnýstafir létu feigir fjǫr at nauðum; þjóð sǫkk niðr = *Den stærke kamp, som mændene havde med hinanden, holdtes om söndagen; hæren gik rask frem i kampen; et lig flød på hver en bølge, da krigerne nødtvungne måtte lade deres liv, hjemfaldne til døden; de sank til bunds.*

15. Mǫgr Áleifs ens digra hrauð áðan sjau skip; jǫfurr vá sigr; fregnat slíkt hnipnar konur ór Sogni = *Olav den digres sön ryddede för 7 skibe; kongen vandt sejr; kvinderne i Sogn erfarer ikke sligt med sorg.*

16. At sýnu hafa fǫrunautar Sveins mist heimkvǫmu, sverð-Gautr; fǫr heima es of orðin heldr hǫrð; unnr, hreggi œst, hrœrir hausa þeira ok

(hǫrð es heldr of orðin)
heimkvǫmu (fǫr beima);
hrœrir hausa þeira,
hreggi œst, ok leggi
(sær þýtr auðs of ǫrum)
unnr á sanda grunni.

17. Spurði einu orði
(ǫld blóðroðna skjǫldu)
satt 's at svá mǫrg (átti)
Selunds mær hverr vé bæri;
auðtróðu varð auðit,
yfir of skóg at spróga;
títt bar týmargr flótti
til Hringstaða iljar.

18. Saurstokkinn bar svíra
snarr Skǫnunga harri,
undr 's nema allvaldr Lundar
aldrprúðr fyrir haldi;
gær flugu mold ok mýrar,
merki jarls ens sterkja
slóð drap framm at flóði,
flaugar-dǫrr, of hauga.

19. Náðit jarl að eyða
jǫfra setr á vetri;
lézt eigi þú lítla
landvǫrn af þér standa;
máttir, Magnús, hætta,
mildr, í folk und skildi;
nefa Knúts vas þá nýtum
nær sem ráðinn væri.

20. Rǫnd (lézt) ræsir Þrœnda
(reiðr) þorðir (bú) meiða,

---

leggi á sanda grunni: sær þýtr of auðs ǫrum = *Det er åbenbart, at Svens ledsagere har gået glip af hjemkomsten, kriger; mændenes færd er blevet meget tung*; *bølgen, hidset af stormen, vælter deres hjærneskaller og lægge på sandbunden; havet bruser over mændene.*

17. Satt 's at mǫrg Selunds mær spurði svá einu orði, hverr bæri vé; ǫld átti blóðroðna skjǫldu; auðtróðu varð auðit at spróga yfir of skóg; týmargr flótti bar iljar títt til Hringstaða = *Det er sandt, at mangen sællandsk mø spurgte så med ét og samme ord, hvem det var, der bar mærkerne; mændene havde blodige skjolde; kvinderne måtte løbe gennem skoven; et utal af flygtende løb rask hen til Ringsted.*

18. Snarr Skǫnunga harri bar saurstokkinn svíra; undr 's nema aldrprúðr allvaldr Lundar haldi fyrir; gær flugu flaugar-dǫrr mold ok mýrar; merki ens sterkja jarls drap slóð of hauga framm at flóði = *Skåningernes raske konge var smudsstænket helt op til nakken; det skulde være mærkeligt, om ikke Lunds konge, hvis liv er så herligt, skulde beholde sit land for fjenden; igår flöj spydene i luften hen over muld og moser; den stærke jarls mærker slæbtes over höjene ned til havet.*

19. Jarl náðit at eyða jǫfra setr á vetri; þú lézt eigi lítla landvǫrn standa af þér; mildr Magnús, máttir hætta í folk und skildi; þá vas nýtum nefa Knúts sem nær væri ráðinn = *Jarlen formåede ikke at hærge kongesædet om vinteren; det var intet ringe landsforsvar, du udfoldede; gavmilde Magnus, du kunde vove dig med skjoldet ud i kampen; da var det Knuds dygtige søstersön næsten som var det forbi med ham.*

20. Ræsir Þrœnda, þorðir meiða rǫnd; namt gefa hvert hús eldi ok

hús namt hvert ok eisu
(hyrfeld) gefa eldi;
grǫ́u vildir þú gjalda,
gœðinga vinr, skœðar
(ǫrt rendu þeir undan)
jarls fylgjurum dylgjur.

21. Hizig laut, es heitir
Helganes, fyr kesjum
(sukku sárir rekkar)
Sveins ferð (bana verðir);
mætr helt mǫrgu spjóti
Mœra gramr í snœri;
odd rauð aski studdan
ǫrr landreki dǫrrum.

22. Flýði jarl af auðu,
ótvínn, skipi sínu
morð, þars Magnús gerði
meinfœrt, þaðan, Sveini;
réð herkonungr hrjóða
hneitis egg í sveita;
sprændi blóð á brýndan
brand; vá gramr til landa.

23. Skjǫld bark heim frá hjaldri
(hlauzk mér til þess) gauzkan,
ramr vas suðr á sumri
sverðdynr, ok þó brynju;
vǭpn gatk fríð, en fljóði
fyrr sagðak þat kyrru,
þar fekk ek hjalm, es hilmir
harðfengr Dani barði.

24. Bauð Áleifs sonr áðan
upp á land at standa,

---

eisu; lézt reiðr bú hyrfeld; gœðinga vinr, þú vildir gjalda jarls fylgjurum skœðar dylgjur grǫ́u; þeir rendu ǫrt undan = *Tröndernes konge, du vovede at ødelægge skjoldet; du overgav ethvert hus til bål og ild; vred lod du gårde brænde op; hövdingers ven, du vilde göre jarlens tilhængere bitter gengæld for deres skadelige fjendskab; de flygtede rask for dig.*

21. Hizig, es heitir Helganes, laut ferð Sveins fyr kesjum; rekkar bana verðir sukku sárir; mætr Mœra gramr helt í snœri mǫrgu spjóti; ǫrr landreki rauð dǫrrum odd aski studdan = *Hist hvor det hedder Helgenæs bukkede Svens mænd under for spydene; mændene, der fortjænte døden, sank sårede ned; Mörernes herlige konge holdt i remmen på mangt et spyd; den raske konge rødfarvede odden på spydene med asketræsskafterne.*

22. Jarl flýði þaðan morð af auðu skipi sínu, þars ótvínn Magnús gerði Sveini meinfœrt; herkonungr réð hrjóða hneitis egg í sveita; blóð sprændi á brýndan brand; gramr vá til landa = *Jarlen flygtede derpå ud af kampen fra sit ryddede skib, hvor den kraftige Magnus gjorde det vanskeligt for Sven at komme frem; hærkongen lod sværdsæggen blive bedækket med blod; blodet spröjtede på det hvæssede sværd; fyrsten tilkæmpede sig landet.*

23. Bark gauzkan skjǫld ok þó brynju heim frá hjaldri — hlauzk mér til þess —; ramr sverðdynr vas suðr á sumri; gatk fríð vǭpn, en þat sagðak fyrr kyrru fljóði; ek fekk hjalm þar, es harðfengr hilmir barði Dani = *Jeg medbragte et götsk skjold og desuden en brynje hjem fra kampen —*

gekk með manndýrð mikla
Magnús reiðr af skeiðum;
snarr bað hilmir herja
(hér 's skark í Danmǫrku)
fleygir hvast of hauga
hestr, of Skáney, vestan.

25. Háðisk heilli góðu
hildr, sem Magnús vildi;
selr of sigr at þylja
sóknstœrir mér fœri;
brand rauð buðlungr Þrœnda,
berr, íðula, síðan
hann ept hervíg þrennin
hæra skjǫld at gjǫldum.

2. Runhent digt om Harald hårdråde *(o. 1055).*

1. Eitt hǫfðusk at
Eilífr þars sat,
hǫfðingjar tveir,
hamalt fylkðu þeir;
Austr-Vinðum ók
í ǫngvan krók;
vasa Læsum léttr,
liðsmanna réttr.

2. Eykr Áleifs feðr
járnsǫxu veðr
harðræði hvert,
svát hróðrs es vert.

3. Jarizleifr of sá,
hvert jǫfri brá;

---

det fik jeg som min andel —; en stærk kamp holdtes sydpå i sommer; jeg fik smukke våben; men det havde jeg för sagt den rolige kvinde; jeg fik en hjælm dér, hvor den tapre konge slog Danerne.

24. Áleifs sonr bauð áðan at standa upp á land; Magnús gekk reiðr af skeiðum með mikla manndýrð; snarr hilmir bað herja of Skáney — hér 's skark í Danmǫrku — hestr fleygir hvast vestan of hauga = *Olavs sön bød för at gå op på land; Magnus gik kamplysten fra skibene med stor pragt; den raske konge bød at hærge omkring i Skåne; — her er larm i Danmark —; hesten stormer frem over höjene vestfra.*

25. Hildr háðisk góðu heilli, sem Magnús vildi; sóknstœrir selr mér fœri at þylja of sigr; buðlungr Þrœnda rauð íðula brand; hann berr síðan at gjǫldum hæra skjǫld ept þrennin hervíg = *Kampen holdtes med godt held som Magnus ønskede; krigeren giver mig lejlighed til at digte om sejr; Tröndernes konge rødfarvede sværdet idelig; til gengæld fik han siden efter trende kampe fuldstændig overhånd.*

2, 1. *Ét foretog de to hövdinger sig, hvor Eliv styrede; de havde en svinefylking; Østvenderne blev bragte i en slem knibe; krigernes forfølgelse var ikke god for Læserne.*

2. Járnsǫxu veðr eykr Áleifs feðr harðræði hvert, svát hróðrs es vert = *Modet forøger for Olavs fader enhver bedrift, så at det fortjæner at besynges.*

hófsk hlýri frams
ens helga grams.

4. Andaðr es sá,
es of alla brá,
haukstalla konr,
Haralds bróðursonr.

3. Sexstefja *(o. 1065).*

1. Hvast frák Haugi et næsta
hlífél á gram drífa,
en Bolgara brennir
brœðr sínum vel tœði;
skilðisk hann, ok hulði
hjalmsetr gamall vetra
tyggi tolf ok þriggja,
trauðr við Áleif dauðan.

2. Tøgu má tekna segja
(tandrauðs) á Serklandi
(ungr hætti sér) átta
(ormtorgs hǫtuðr) borga,
áðr herskǫrðuðr harðan
Hildar leik und skildi,
Serkjum hættr, í sléttri
Sikileyju gekk heyja.

3. Dolgljóss, hefir dási
darrlatr staðit fjarri
endr, þás elju Rindar
ómynda tók skyndir;

---

3. *Jarizlev så, hvem fyrsten slægtede på; den udmærkede hellige konges broder vandt ry.*

4. *Han er død, som overgik alle, hövdingernes ætling, Haralds brodersön.*

2, 1. Frák hvast hlífél drífa á gram et næsta Haugi. en Bolgara brennir tœði brœðr sínum vel; hann skilðisk trauðr við Áleif dauðan, ok tyggi, tolf ok þriggja vetra gamall, hulði hjalmsetr = *Jeg har hørt, at den stærke skjoldbyge ramte kongen tæt ved Haugr, men Bulgarernes brænder hjalp sin broder godt; han skiltes mod sin vilje ved den døde Olav og den 15 år gamle fyrste måtte skjule sig.*

2. Átta tøgu borga má segja tekna á Serklandi — ungr hǫtuðr tandrauðs ormtorgs hætti sér —, áðr herskǫrðuðr, hættr Serkjum, gekk und skildi heyja harðan Hildar leik í sléttri Sikileyju = *Vi kan fortælle, at 80 borge erobredes i Serkland — den unge, gavmilde fyrste udsatte sig for fare —, för krigeren, farlig for Serkerne, gav sig, dækket af skjoldet, i lag med at holde hårde kampe i det flade Sikelien.*

3. Darrlatr dási hefir endr staðit fjarri, þás skyndir dolgljóss tók elju Rindar ómynda; vasat hlýðisamt jǫfri Afríka né lýðum at halda haglfaldinni Ánars mey fyr hǫnum = *Den spyddovne døgenigt har fordum holdt sig borte, da krigeren bemægtigede sig jorden (landet); det gik ikke*

vasat Afríka jǫfri
Ánars mey fyr hǿnum
haglfaldinni at halda
hlýðisamt né lýðum.

4. Lét, þás lypt vas spjótum,
liðs hǫfðingi kviðjat,
en þeirs undan runnu,
ulfs grǿð, friðar bǿðu;
hann hefr fyr sæ sunnan
(svá finnask til minni)
opt með oddi keyptan
auð, þars leitt vas blauðum.

5. Sás, við lund, á landi
Langbarða réð ganga.

6. Stólþengils lét stinga
(styrjǫld vas þá byrjuð)
eyðir augu bæði
út heiðingja sútar;
lagði allvaldr Egða
austr á bragning hraustan
gráligt mark, en Girkja
gǫtu illa fór stillir.

7. Þjóð veit, at hefr háðar
hvargrimmligar rimmur
(rofizk hafa opt fyr jǫfri)
átján Haraldr (sáttir);
hǫss arnar rautt hvassar,
hróðigr konungr, blóði

---

for Afrikernes fyrste og skarer at forholde ham Anars datter med hagl bedækket.

4. Liðs hǫfðingi let kviðjat ulfs grǿð, þás spjótum vas lypt, en þeirs undan runnu bǿðu friðar; hann hefr opt fyr sunnan sæ keyptan auð með oddi, þars leitt vas blauðum; svá finnask minni til = *Hærføreren mættede ulvene, da spydene løftedes, og de, som flygtede, bad om fred; han har ofte syd for havet tilkøbt sig guld med sværdet, hvor det var ubehageligt for den feje; derom findes der minder.*

5. . . . við lund, sás réð ganga [upp?] á Langbarða landi = . . . *ved lunden, han som trængte frem i Langbardernes land (Lombardiet).*

6. Eyðir heiðingja sútar lét stinga út bæði augu stólþengils; þá vas styrjǫld byrjuð; allvaldr Egða lagði austr gráligt mark á hraustan bragning, en stillir Girkja fór illa gǫtu = *Krigeren lod stikke bægge öjnene ud på Stolkongen; kampen var da i fuld gang; Egdernes konge mærkede den tapre konge i østen på fjendtlig vis, men Grækernes konge ramtes af et stærkt mén.*

7. Þjóð veit, at Haraldr hefr háðar átján hvargrimmligar rimmur; sáttir hafa opt rofizk fyr jǫfri; hróðigr konungr, rautt hvassar klœr hǫss arnar blóði, áðr fœrir hingat; ímr gat krǫs, hvars kómuð = *Folk ved, at Harald har haft 18 overmåde grumme slag; ofte er freden bleven brudt af fyrsten; lovrige konge, du rødfarvede den brune örns hvasse klør i blod, för du kom her hjem; ulven fik føde hvor du kom.*

(ímr gat krǫ́s hvars kómuð)
klœr, áðr hingat fœrir.

8. Reist eikikjǫlr austan
ǫrðigt vatn ór Gǫrðum;
Svíar tœðu þér síðan,
snjallr landreki, allir;
gekk með golli miklu
(glygg fell ótt of tyggja)
hǫll á hléborð sollin
Haralds skeið und vef breiðum.

9. Vatn lézt, vísi, slitna,
víðkunnr, und skǫr þunnri
(dýr klufu flóð) þars fóruð
(flaust) i Danmǫrk austan;
bauð hǫlf við sik síðan
sonr Áleifs þér (hála
frændr hykk at þar fyndisk
fegnir) lǫnd ok þegna.

10. Gegn skyli herr, sem hugnar,
hjaldrvitjaðar sitja,
dolgstœranda dýrum,
dróttinvandr ok standa.
Lýtr folkstara feiti,
fátt 's til nema játta
þat sem þá vill gotnum,
þjóð ǫll, konungr bjóða.

11. Frǫ́n hefr sveit við Sveini
sinni skipt, til minna,
dǫ́ð ok drótni góðum,
drengspell es þat lengi.

---

8. Eikikjǫlr reist austan ór Gǫrðum ǫrðigt vatn; allir Svíar tœðu þér síðan, snjallr landreki; skeið Haralds sollin gekk með miklu golli hǫll á hléborð und breiðum vef; glygg fell ótt of tyggja = *Egekølen furede de stejle bølger øst fra Garderige; alle Svear hjalp dig siden, modige konge; Haralds vandgennemtrængte skib løb med det meget guld hældende mod læsiden under det brede sejl; den stærke storm suste voldsomt omkring fysten.*

9. Víðkunnr vísi, lézt vatn slitna und þunnri skǫr, þars fóruð austan í Danmǫrk; dýr flaust klufu flóð; sonr Áleifs bauð þér síðan lǫnd hǫlf við sik ok þegna; hykk at frændr fyndisk þar hála fegnir = *Du vide kendte konge, du lod bølgen kløves under den tynde skibside, hvor I kom østfra til Danmark; de herlige skibe kløvede vandet; Olavs sön bød dig siden halvdelen af land og folk ligeligt med sig; jeg tror, at frænderne der traf hinanden höjlig glade.*

10. Gegn herr hjaldrvitjaðar skyli sitja ok standa dróttinvandr, sem dýrum dolgstœranda hugnar. Ǫll þjóð lýtr folkstara feiti; fátt 's til nema játta þat, sem konungr vill þá bjóða gotnum = *Krigerens brave folk skulde sidde og stå trofast som den herlige konge ønsker; hele folket er krigeren underdanigt; der er ingen anden udvej end underkaste sig det som kongen hver gang vil befale mændene.*

11. Frǫ́n sveit hefr skipt sinni dǫ́ð ok góðum drótni við Sveini; þat drengspell es lengi til minna = *Den tapre skare hos Sven har forandret*

12. Lét vingjafa veitir
varghollr dreka skolla
lystr fyr leiðangrs brjósti
(liðs oddr vas þat) miðju.

13. Fast bað fylking hrausta
friðvandr jǫfurr (standa
hamalt sýndusk mér) hǫmlur
(hildings vinir) skilda;
ramsyndan lauk rǫndum
ráðandi manndáða
nýtr fyr Nizi útan
naðr, svát hver tók aðra.

14. Alm dró upplenzkr hilmir
alla nǫtt; enn snjalli
hremsur lét á hvítar
hlífr landreki drífa;
búandmǫnnum smó benjar
blóðugr oddr, þars stóðu
(flugr óx) fylkis (vigra)
Finna gjǫld í skjǫldum.

15. Flest vas hirð, sús hraustum
hrafns fœði vel tœði,
dauð, áðr dǫglingr næði,
døkks, á land at støkkva;
skóp furðu þá skerði,
skipun ǫll, vas þá, snjǫllum
hrings, til heljar genginn,
hverr fótr, konungs Jóta.

16. Sogns kóðu gram gegnan
glæst sjau tøgu et fæsta

---

sin bravhed og udmærkede fyrste; den nedværdigende troløshed vil længe mindes.

12. Vargho llr veitir vingjafa lét lystr dreka skolla fyr miðju leiðangrs brjósti; þat vas liðs oddr = *Den gavmilde kriger lod med lyst sin drage svæve forrest midt i ledingshæren; det var flådens forreste del.*

13. Friðvandr jǫfurr bað hrausta fylking skilda fast hǫmlur; hildings vinir sýndusk mér standa hamalt; nýtr ráðandi manndáða lauk ramsyndan naðr rǫndum fyr útan Nizi, svát hver tók aðra = *Den for freden omhyggelige konge bød den tapre fylking at fastgöre skjoldene til hamlebåndene; kongens venner syntes mig at danne en svinefylking; den dygtige udøver af fortræffelige handlinger omgav den kraftig svømmende drage med skjolde, der sluttede sig til hinanden.*

14. Upplenzkr hilmir dró alm alla nǫtt; enn snjalli landreki lét hremsur drífa á hvítar hlífr; blóðugr oddr smó benjar búandmǫnnum, þars gjǫld Finna fylkis stóðu í skjǫldum; flugr vigra óx = *Den oplandske konge skød hele natten med bue; den modige fyrste lod pilene drive mod de hvide skjolde; den blodige od tilföjede bønderne dødssår, hvor pilene stod i skjoldene; spydene flöj tæt.*

15. Flest hirð, sús tœði hraustum fœði døkks hrafns vel, vas dauð, áðr dǫglingr næði at stǫkkva á land; ǫll skipun Jóta konungs skóp þá snjǫllum hrings skerði furðu: hverr fótr vas þá genginn til heljar = *Hele den hird, som bistod den tapre kriger godt, var falden, för fyrsten nåde at flygte*

senn á svipstund einni
Sveins þjóðar skip hrjóða.

17. Sveinn át sigr at launa
sex, þeim es hvǫt vexa,
innan eina gunni,
ǫrleiks, Dana jǫrlum;
varð, sás vildit forða,
vígbjartr, snǫru hjarta,
í fylkingu fenginn
Fiðr Árna sonr miðri.

18. Nú 's of verk, þaus vísi,
vandmælt, svát af standisk,
auðan plóg at eiga
Upplendingum kendi;
sér hefr svá langs tírar
svinns, at æ mun vinnask,
þríu missari þessi
þengils hǫfuð fengit.

19. Létu lystir sleitu
landkarlar gram varla
(gerði ǫld) á jǫrðu
(ódœmi) lǫg sœma,
en, því ráði þjóðar,
þeim brutu troll, es ollu,
hæls í hleypikjóla
hrís andskotum vísa.

20. Tók Holmbúa hneykir
harðan taum við Rauma;
þar hykk fast ens frœkna
fylking Haralds gingu;
eldr vas gǫrr at gjaldi;
gramr réð, en þá téði

---

i land; Jyde-kongens hele mandskab frembød da for den modige mand den mærkelighed: enhver fod var gået til dødens hjem.

16. Kóðu gegnan gram Sogns hrjóða glæst skip Sveins þjóðar et fæsta sjau tøgu senn á einni svipstund = *Man fortalte, at Sogns dygtige konge ryddede Svens mænds prægtige skibe, i det mindste 70, på engang i et öjeblik.*

17. Sveinn át sigr innan eina gunni at launa sex jǫrlum Dana, þeim es vexa hvǫt ǫrleiks; vígbjartr Fiðr Árna sonr, sás vildit forða snǫru hjarta, varð fenginn í miðri fylkingu = *Sven kan ikke takke de seks danske jarler, som udviser raskhed i kamp, for nogen sejr i denne ene kamp; den kampmuntre Finn Arnessön, som ikke brød sig om at redde sit tapre liv, blev fangen midt i fylkingen.*

18. Nú 's vandmælt of verk, þaus vísi kendi Upplendingum at eiga auðan plóg, svát af standisk; hǫfuð svinns þengils hefr fengit sér svá langs tírar þessi þríu missari, at æ mun vinnask = *Nu er det vanskeligt at besynge de gærninger, hvormed kongen lærte Oplændingerne at have hærgede marker, således at ordene passer dertil; den kloge fyrste har erhværvet sig i disse 3 år en så langvarig berömmelse, at den er nok for al fremtid.*

19. Landkarlar létu, lystir sleitu, gram varla sœma lǫg á jǫrðu, ǫld gerði ódœmi; en troll brutu hrís í hæls hleypikjóla þeim andskotum vísa, es ollu því ráði þjóðar = *Bønderne lod trættelystne kongen ikke få lov*

hár í hóf at fœra
hrótgarmr búendr arma.

21. Gagn brann greypra þegna,
glóð varð fǫst í tróði;
laust hertoga hristir
Heina illum steini;
lífs bǫðu sér lýðir,
logi þingaði Hringum
nauðgan dóm, áðr næmisk
niðrfall Hǫalfs galla.

Lýtr folkstara feiti *osv.*

22. Fœrði fylkir Hǫrða,
friðr namsk ár et þriðja
(rend bitu stǫl fyr strǫndu)
starf til króks, at hvarfi.

23. Áræðis naut eyðir
aldyggr Selundbyggva;
hugr ræðr hǫlfum sigri,
Haraldr sannar þat, manna.

24. Refsir reyndan ofsa
ráðgegn Haraldr þegnum;
hykk at hilmis rekkar
haldi upp, því 's valda;
sverðs hafa slíkar byrðar
(sanns nýtr hverr við annan)

---

til at overholde loven i landet; folk begik usömmeligheder, men troldene brød ris til de fjender af kongen [en talemåde], som voldte at folk opførte sig således.

20. Holmbúa hneykir tók harðan taum við Rauma; þar hykk fylking ens frœkna Haralds gingu fast; eldr vas gǫrr at gjaldi; gramr réð, en þá téði hár hrótgarmr at fœra arma búendr í hóf = *Holmboernes undertrykker behandlede Römerne hårdt; dér ved jeg at den tapre Haralds fylking angreb dygtigt; ild fik de til gengæld at tåle; kongen rådede, men den höje flamme bragte de elendige bønder til mådehold.*

21. Gagn greypra þegna brann; glóð varð fǫst í tróði; hertoga hristir laust Heina illum steini; lýðir bǫðu sér lífs; logi þingaði Hringum nauðgan dóm, áðr niðrfall Hǫalfs galla næmisk = *De grumme mænds ejendele brændte; ilden satte sig fast i taget; fyrsternes betvinger slog Henerne med en slem sten; mændene bad om liv; flammerne afsagde over Ringerne en tvingende dom, för ilden lagde sig.*

22. Fylkir Hǫrða fœrði starf til króks; friðr namsk et þriðja ár at hvarfi; rend stǫl bitu fyr strǫndu = *Hördernes konge bragte sit arbejde til afslutning; freden sluttedes endelig det tredje år. De skudte stål havde bidt foran kysten.*

23 Aldyggr eyðir Selundbyggva naut áræðis; hugr manna ræðr hǫlfum sigri, Haraldr sannar þat = *Sællændernes fuldtapre overvinder vandt ved sin dristighed; mænds mod udgör den halve sejr, Harald sander det.*

24. Ráðgegn Haraldr refsir þegnum reyndan ofsa; hykk, at rekkar hilmis haldi uppi því 's valda; hljótendr sverðs hafa slíkar byrðar, es brjóta sér; Haraldr skiptir heiptum svá; hverr nýtr sanns við annan = *Den råd-*

Haraldr skiptir svá heiptum,
hljótendr es sér brjóta.

25. Ok hertoga hneykir
herfingnum lét stinga
(leyfð berk hans) ór hǫfði
haugs skundaði augu.

26. Mǫrk lét veitt fyr verka
vekjandi mér snekkju
(hann lætr hylli sinnar)
hjaldrs (tilgørðir valda).

27. Ǫrð sær Yrsu burðar
inndrótt jǫfurr sinni
bjartplógaðan bauga
brattakr vǫlu-spakra;
eyss landreki ljósu
lastvarr Kraka barri
á, hlémyldar holdi,
hauks kǫlfur mér sjǫlfum.

28. Ǫrr lét odda skúrar
opt herðir gǫr verða
hrings, áðr hann of þryngvi,
hǫrð él, und sik jǫrðu.

29. Gera vas gisting byrjuð
gnóg, en ulf ór skógi
sonr á sǫr at spenja
Sigorðar kom norðan.

---

snilde Harald revser undersåtternes udviste overmod; jeg tror at kongens mænd får lön for hvad de gör sig skyldig i; mændene får sådanne byrder, som de selv binder sig, således afgör Harald stridighederne; den ene lader den anden nu vederfares retfærdighed.

25. Ok hertoga hneykir lét stinga augu ór hǫfði herfingnum „haugs" skundaði; berk leyfð hans = *Og jarlernes undertrykker lod stikke öjnene ud af hovedet på den fangne mand; jeg forkynder hans lov.*

26. Vekjandi snekkju hjaldrs lét mér veitt mǫrk fyr verka; hann lætr tilgørðir valda hylli sinnar = *Søkrigeren forærede mig en mark for mit digt; han lader ydelserne fortjæne sin gunst.*

27. Jǫfurr sær bjartplógaðan brattakr vǫluspakra bauga inndrótt sinni ǫrð Yrsu burðar; lastvarr landreki eyss ljósu Kraka barri sjǫlfum mér á hauks kǫlfur hlémyldar holdi = *Kongen besår sin hirds lyse, stejle ringmark med Krakes sæd; den redelige fyrste øser Krakes lyse sæd på mine egne arme.*

28. Ǫrr herðir odda skúrar lét opt verða gǫr hǫrð hrings él, áðr hann of þryngvi jǫrðu und sik = *Den raske kriger havde ofte hårde kampe, för han underkastede sig landet.*

29. Gnóg gisting vas byrjuð gera, en sonr Sigorðar kom norðan at spenja ulf ór skógi á sǫr = *Rigelig føde blev bragt ulven, men (da) Sigurds sön kom nordfra for at lokke ulven ud af skoven til sårene.*

30. Blóðorra lætr barri
bragningr ara fagna;
Gauts berr sigð á sveita
svans ǫrð konungr Hǫrða;
geirs oddum lætr greddir
grunn hvert stika sunnar
hirð, þats hann skal varða,
hrægamms ara sævar.

31. Ganga él of Yngva
Ullar skips með fullu,
þars samnagla siglur
slíðrdúkaðar ríða.

32. Lét hræteina hveiti
hrynja gramr ór brynju;
vill at vexti belli
valbygg Haraldr Yggjar.

33. Snart við sæþráð kyrtat
sík lá blær á díki.

34. Útan bindr við enda
elgvers glǫðuðr hersa
hreins við húfi rónum
hafs botni far gotna.

35. Hár skyli hirðar stjóri
hugreifr sonum leifa
arf ok óðaltorfu,
ósk mín es þat, sína.

---

30. Bragningr lætr ara fagna barri blóðorra; Hǫrða konungr berr Gauts sigð á ǫrð sveita svans; greddir „hrægamms ara“ sævar lætr hirð stika sunnar hvert grunn geirs oddum, þats hann skal varða = *Fyrsten løder örnen glæde sig ved lig; Hördernes konge fælder mændene; krigeren lader hirden forsvare ethvert grundt sted sydpå som han skal bevogte, med spydsodde.*

31. Él Ullar skips ganga með fullu of Yngva, þars slíðrdúkaðar samnagla siglur ríða = *Kampen raser med fuld kraft omkring kongen, hvor sværdene fra skeden svinges.*

32. Gramr lét hræteina hveiti hrynja ór brynju; Haraldr vill at valbygg Yggjar belli vexti = *Kongen lader pilene (spydene) falde ned fra brynjen(?); Harald vil, at valdyngen(?) tiltager.*

33. Sík snart við sæþráð kyrtat — blær lá á díki. *Indhold dunkelt.*

34. Hersa glǫðuðr bindr útan við elgvers enda far gotna við botni hreins hafs húfi rónum = *Hersernes ven binder ude ved jordens kant mændenes skib ved det klare havs skibbefarne vig.*

35. Hár, hirðar stjóri skyli leifa hugreifr sonum arf ok óðaltorfu sína; þat es ósk mín = *Den höje fyrste skulde glad overlade sine sönner sin arv og odel; det er mit ønske.*

4. Lausavísur.

1 *(1033)*. Gær sák, grjóti stóru
gein hauss fyrir, steini,
(fóra fylking þeira
fast) harðliga kastat;
ofan keyrðum vér (orðum
jǫrð muna Sveinn of varða)
staðar hefr stafn í miðju,
strandhǫgg, numit landi.

2. Hrindr af hrókalandi
hregg af eikiveggjum
sunnr (leikr eldr of unninn
óðr) í lopt upp glóðum;
bœr logar hǫlfu hæra
(hjónum nær) á Fjóni,
(ræfr þola nauð ok næfrar)
Norðmenn sali brenna.

3. Menn eigu þess minnask,
manna Sveins, at kanna,
víga Freys, sízt vǫru,
vef-Gefn, þríar stefnur;
vǫn es fagrs á Fjóni
fljóðs (dugir vǫpn at rjóða)
verum með fylkðu folki
framm í vápna glammi.

4 *(1044)*. Nú taka Norðmenn knýja,
nær gǫngum vér stǫngum,
(berkak) Magnús merki
(minn skjǫld á hlið sjaldan);
skýtra skeifum fœti
Skáney yfir sláni

4, 1. Gær sák steini kastat harðliga; hauss gein fyrir stóru grjóti; fylking þeira fóra fast; vér keyrðum strandhǫgg ofan; stafn hefr numit staðar í miðju landi; Sveinn muna of varða jǫrð orðum = *I går så jeg der blev kastet hårdt med sten; hjærneskaller kløvedes af de store sten; deres fylking stod ikke fast; vi drev strandhug ned; skibene har landet midt i landet; Sven vil ikke kunne forsvare landet med ord alene.*

2. Hregg af hrókalandi hrindr sunnr glóðum í lopt upp af eikiveggjum; eldr of unninn leikr óðr; bœr logar hǫlfu hæra á Fjóni; Norðmenn brenna sali; ræfr ok næfrar þola nauð nær hjónum = *Storm fra søen jager i syden gløderne op i luften fra egevæggene; den antændte ild spiller rasende; gårdene brænder dobbelt så höjt på Fyn; Nordmændene afbrænder husene; tag og næver over folk må döje nød.*

3. Menn víga Freys eigu minnask þess at kanna vef-Gefn, sízt vǫru þríar stefnur Sveins manna; vǫn es fagrs fljóðs á Fjóni; verum með fylkðu folki framm í vápna glammi; vǫpn dugir at rjóða = *Krigerens mænd bör huske det at stifte bekendtskab med kvinden, efter at der nu har været tre stævner med Svens mænd; vi kan vænte smukke kvinder på Fyn; dog må vi holde vor slagorden i våbenlarmen; vi bör rødfarve våbnene.*

4. Nú taka Norðmenn knýja merki Magnús; vér gǫngum nær stǫngum; berkak minn skjǫld sjaldan á hlið, sláni skýtra skeifum fœti yfir Skáney suðr til Lundar; fár vegr es fundinn mér fegri = *Nu begynder Nordmændene at føre Magnus' mærker rask frem; vi går lige efter mærkestangen; jeg*

(fár vegr es mér fegri
fundinn) suðr til Lundar.

5. Bǫrum jǫrn at œrnu
ískǫld á lið vísa;
skjótt ríða nú skreyttar
Skǫnunga lokvánir;
rauðr leikr of bœ breiðan
bráðr at óru ráði
eldr, en œrnir valda
atblásendr því vási.

6. Svíðr of seggja búðir
(siklingr) í (her miklum
eyðir byggð) sem bráðast
bjartr eldr Danaveldi;
móðr berr halr of heiði
hjaldrs Danmarkar skjǫldu;
vér hlutum sigr en sárir
Sveins menn fyrir renna.

7. Fjǫrð lét fylkir verða
forntraddan mó spornat
(leynumk lítt) á Fjóni
(liðs skjǫldunga á miðli);
muna fyr Magnús synja
menn Sveins, þeirs nú renna,
(upp fara mǫrg í morgin
merki) stórra verka.

8. Ek hef ekki at drekka
annars nema sæ þenna

---

bærer ikke sjælden mit skjold på siden; den opløbne fyr træder ikke skævt på foden henover Skåne syd på til Lund; ingen vej har jeg fundet herligere.

5. Bǫrum at œrnu ískǫld jǫrn á lið vísa; skjótt ríða nú skreyttar lokvánir Skǫnunga; rauðr eldr leikr bráðr at óru ráði of breiðan bœ, en œrnir atblásendr valda því vási = *Vi har i meget höj grad ladet fyrstens hær føle vore iskolde sværd; hurtig vakler nu Skåningernes overdrevne forhåbninger om fred; den røde ild spiller voldsomt ifølge vor bestemmelse overalt i den brede bygd, men mange ufredsstiftere volder den möje.*

6. Bjartr eldr svíðr sem bráðast of búðir seggja í Danaveldi; siklingr eyðir byggð miklum her; halr berr hjaldrs móðr skjǫldu of heiði Danmarkar; vér hlutum sigr, en Sveins menn renna sárir fyrir = *Den skinnende ild brænder voldsomt omkring i mændenes huse i Daneres rige; kongen lægger bygden øde med sin talrige hær; jeg bærer træt af kampen skjoldet hen over Danmarks hede; vi fik sejr, men Svens mænd flygtede sårede for os.*

7. Fjǫrð lét fylkir verða spornat forntraddan mó á Fjóni; leynumk lítt á miðli liðs skjǫldunga; menn Sveins, þeirs renna nú, muna synja stórra verka fyr Magnús; mǫrg merki fara upp í morgin = *I fjor lod kongen hæren betræde det gamle land på Fyn; jeg skjuler mig ikke blandt kongens hær; Svens mænd, som nu flygter, vil ikke kunne nægte store gærninger, udførte af Magnus; mange bannere føres denne morgen op på land.*

8. Ek hef ekki annars at drekka, es fylgik jǫfri, nema þenna sæ; sýgk sylg ór sǫltum ægi; við Skáneyrar síða liggr fyr oss, en kǫllumk ugga Svía alllítt; hǫfum drýgt vás fyr vísa = *Jeg har intet andet at*

(sýgk ór sǫltum ægi
sylg) es jǫfri fylgik;
liggr fyr oss, en ugga
alllitt Svía kǫllumk,
(drýgt hǫfum vás fyr vísa)
víð Skáneyrar síða.

9. Nú 's valmeiðum víðis,
veit drótt mikinn ótta,
(skeiðr hefr herr fyr hauðri)
hætt góðs friðar vætta;
mildr vill Magnús halda
morðs hlunngotum norðan,
ítr en ǫnnur skreytir
unnvigg Haraldr sunnan.

10 *(1047)*. Leiða langar dauða
limar illa mik stillis,
bǫrut menn enn mæra
Magnús í grǫf fúsir.

11 *(1048)*. Sumar annat skal sunnar
(segik eina spǫ́) fleini,
vér aukum kaf króki,
kaldnefr furu halda.

12 *(1050)*. — — — — — *(se Har. harðr. v. 10)*.
brynþings fetilstinga,
linns, sás land á sunnar,
láðbrjótr, fyrir ráða;
þó 's sjá Njǫrðr enn nørðri
(norðr) glymhríðar borða
(gramr est frœkn) ok fremri
fastmálari (hála).

---

drikke end dette søvand; jeg suger en slurk af den salte sø; Skanørs vidtstrakte kyst ligger foran os, men jeg siger, at vi slet ikke er bange for Svearne; vi har döjet meget for kongen.

9. Nú 's hætt víðis valmeiðum vætta góðs friðar; drótt veit mikinn ótta; herr hefr skeiðr fyr hauðri; Magnús, morðs mildr, vill halda norðan hlunngotum, en ítr Haraldr skreytir sunnan ǫnnur unnvigg = *Nu er det voveligt for mændene at vænte god fred; folk ved at de har grund til megen frygt; hæren har skibe foran landet; Magnus, der gærne kæmper, vil styre sine skibe nordfra, medens den udmærkede Harald på sin side ruster sine skibe sydfra.*

10. Langar limar dauða stillis leiða mik illa; menn bǫrut fúsir enn mæra Magnús í grǫf = *De lange følger af kongens død volder mig stor kvide; mændene bar ugærne den herlige Magnus til graven.*

11. Annat sumar skal kaldnefr halda furu fleini sunnar — segik eina spǫ́ —; vér aukum króki kaf = *Næste sommer skal koldnæb (ankret) holde skibet med sin spids endnu længere sydpå — det ene spår jeg —. vi forøger krogens dybfarter.*

12. [Baldr] brynþings [hefr logit at Baldri] fetilstinga, linns láðbrjótr, sás á land sunnar ráða fyrir; þó 's sjá borða glymhríðar Njǫrðr enn nørðri fastmálari ok fremri; est frœkn hála, gramr norðr = *Krigeren har löjet for krigeren (mig), som har et land at styre længere mod syd,*

13 *(o. 1055).* Mildingr rauð í móðu,
mót ilt vas þar spjóta,
(Dǫnum vǫru goð) geira
(grǫm) en þat vas skǫmmu;
setti niðr á sléttu
Serklandi gramr merki,
stóð at stillis ráði
stǫng, en þat vas lǫngu.

14. Varp ór þrætu þorpi
Þórr smiðbelgja stórra
hvápts eldingum hǫldnum
hafra kjǫts at jǫtni;
hljóðgreipum tók húða
hrøkkviskafls af afli
glaðr við galdra smiðju
Geirrøðr síu þeiri.

15. Sigurðr eggjaði sleggju
snák váligan brákar;
en skapdreki skinna
skreið af leista heiði;
menn sǫusk orm, áðr ynni,
ilvegs búinn kilju,
nautaleðrs á naðri
neflangr konungr tangar.

16. Haddan skall en Halli
hlaut offylli grautar,
hornspǫn kveð ek hǫnum
hlýða betr an prýði.

---

gavmilde mand; den nordligere kriger er mere ordholdende og fremragende; du, konge i nord, er meget tapper.

13. Mildingr rauð geira í móðu; þar vas ilt mót spjóta — goð vǫru grǫm Dǫnum —, en þat vas skǫmmu; gramr setti merki niðr á sléttu Serklandi, stǫng stóð at stillis ráði, en þat vas lǫngu = *Fyrsten rødfarvede spyd i elven; dér var en hård kamp — guderne var vrede på Danerne —, men det skete for kort siden; fyrsten plantede sine faner i det flade Serkland; stangen stod dér ifølge kongens vilje; men det skete for længe siden.*

14. Þórr stórra smiðbelgja varp ór þrætu þorpi hvápts eldingum at hǫldnum jǫtni hafra kjǫts; Geirrøðr húða hrøkkviskafls tók glaðr hljóðgreipum við þeiri síu galdra smiðju af afli = *De store smedebælges Tor (smeden) kastede ud af trættens by mundens lyn henimod den kry bukkekøds jætte (skinderen), men garveredskabernes Geirröd tog glad kraftig med sin hørelses hånd mod det lyn fra galdersangens smedje.*

15. Sleggju Sigurðr eggjaði váligan snák brákar, en skapdreki skinna skreið af leista heiði; menn sǫusk orm, búinn ilvegs kilju, áðr neflangr tangar konungr ynni á nauðaleðrs naðri = *Slæggens Sigurd (smeden) æggede garveredskabets farlige orm, men skindenes garvende drage krøb fra fodens hede (gulvet); folk var bange for ormen, udstyret med sko, för tangens konge med den lange næse ombragte oksehudernes orm.*

16. *Hanken klang, men Halle blev overmæt af grød; jeg mener at en hornske passer ham bedre end (nogen) pryd.*

17. Út stendr undan báti
ilfat, munt þú nú gilja.

18 *(1062)*. Skeið sák framm at flœði,
fagrt sprund, ór ǫ́ hrundit;
kend hvar liggr fyr landi
lǫng súð dreka ens prúða;
orms glóar fax of farmi
fráns, sízt ýtt vas hǫ́num,
bǫ́ru búnir svírar
brunnit goll, af hlunni.

19. Slyngr laugardag lǫngu
lið-Baldr af sér tjaldi,
út þars ekkjur líta
orms súð ór bœ prúðar;
vestr réð ór Nið næsta
nýri skeið at stýra
ungr, en árar drengja,
allvaldr, í sæ falla.

20. Rétt kann rœði slíta
ræsis herr ór verri;
ekkja stendr ok undrask
ára burð sem furðu;
ært mun, snót, áðr sortuð
sæfǫng í tvau ganga,
þǫll leggr, við frið, fyllar
fúr, kleyf, á þat leyfi.

21. Sorgar veit, áðr slíti
sæfang ór mar strǫngum

---

17. *En fod stikker ud under båden. Nu er du nok i lag med en kvinde.*

18. Sák skeið hrundit ór ǫ́ framm at flœði; fagrt sprund, kend, hvar lǫng súð ens prúða dreka liggr fyr landi; fax fráns orms glóar of farmi, sízt hǫ́num var ýtt af hlunni; búnir svírar bǫ́ru brunnit goll = *Jeg så skibet blive stødt ud af elven ud i søen; fagre kvinde, se hvor den prægtige drages lange side ligger foran landet; den skinnende drages manke skinner over ladningen, siden den blev ført ned fra rullestokkene; den prydede nakke bar smeltet guld.*

19. Lið-Baldr slyngr laugardag lǫngu tjaldi af sér, þars prúðar ekkjur líta orms súð út ór bœ; ungr allvaldr réð at stýra næsta nýri skeið vestr ór Nið, en árar drengja falla í sæ = *Hærstyreren kaster om lördagen det lange telt af sig, hvor de stolte kvinder ser ormens side ud fra byen; den unge konge styrede det helt nye krigsskib vestpå ud af Nid, men mændenes årer plasker i søen.*

20. Ræsis herr kann slíta rétt rœði ór verri; ekkja stendr ok undrask ára burð sem furðu; ært mun við frið, snót, áðr sortuð sæfǫng ganga kleyf í tvau; fyllar fúrþǫll leggr leyfi á þat = *Kongens hær forstår at føre de lige årer op af søen; kvinden står og beundrer årernes bevægelse som var den et vidunder; der vil blive rot i fred, kvinde, för de begede årer går, kløvbare, itu; kvinden priser det.*

21. Sorgar veit, áðr slíti sæfang ór strǫngum mar til varra, þars hár heldr sjau tøgum ára; Norðmeðr róa út enn heglða unnar straum naðri,

herr, þars heldr, til varra,
hár sjau tøgum ára;
Norðmeðr róa naðri
negldum straum enn hegldа
út (es sem) unnar (líti
arnar-væng) með jarni.

22. Eigu skjól und skógi
skafnir snekkju stafnar,
læsir leiðangr vísa
lǫnd herskipa brǫndum;
almenningr liggr innan,
eið láta sér skeiðar
hábrynjaðar hlýja,
hverja vík í skerjum.

23. Hléseyjar lemr hǫvan
hryngarð konungr barði;
neytir þá til þrautar
þengill snekkju strengja;
eigi 's jarni bjúgu
indæll skaði lindis,
gnegr af gaddi digrum
grjót ok veðr en ljótu.

24. Haraldr þeysti nú hraustla
helfing sinn at Elfi;
náttar Nóregs dróttinn
nær at landamæri;
gramr á þing við Þumla;
þar 's eindagaðr Sveini,
hrafni skyldr, nema haldi,
hans fundr, Danir undan.

25 *(1064)*. Ǫld es, sús jarli skyldi
ógnteitum lið veita,

---

negldum með jarni; es sem líti arnar-væng = *Der vil føles sorg, för mandskabet fører årerne op af den tunge sö hen til landingsstedet, hvor åretollerne bærer 70 årer; Nordmændene ror ud ad den haglsstormpiskede bølgeström på dragen, naglet med jærn; det er som man så örnevinger.*

22. Skafnir snekkju stafnar eigu skjól und skógi; leiðangr vísa læsir lǫnd herskipa brǫndum; almenningr liggr innan hverja vík í skerjum; hábrynjaðar skeiðar láta eið hlýja sér = *De glatte skibstavne har læ under skovene; kongens leding omgiver landet med krigskibenes stavne; hele ledingsflåden ligger i enhver vig i skærene; de höjpansrede skibe må lade enhver landtange yde sig ly.*

23. Konungr lemr hǫvan hryngarð Hléseyjar barði; þengill neytir þá snekkju strengja til þrautar; eigi es lindis skaði indœll bjúgu jarni; grjót gnegr ok en ljótu veðr af digrum gaddi = *Kongen lader stavnene slå Læssøs höje brusende gærde; kongen bruger da skibets tove til det yderste; stormen er ikke god mod det krumme jærn; stenene og den slemme storm æder den tykke spids op.*

24. Haraldr þeysti nú hraustla sinn helfing at Elfi; Nóregs dróttinn náttar nær at landamæri; gramr á þing við Þumla; þar 's Sveini eindagaðr fundr hans, hrafni skyldr, nema Danir haldi undan = *Harald skyndte sig tappert at tilbagelægge sin halvdel af vejen til Elven; Norges konge overnatter lige ved grænsen; kongen holder en forsamling ved Tumlahede; der er berammet mellem Sven og ham et møde, der skyldes ravnen, medmindre Danerne trækker sig tilbage.*

(sterkr olli því stillir)
Steinkels gefin helju;
en þvít illa reynðisk
afls-vǫ́n þaðan hǫ́num,
fyrir lét Hǫ́kon hǫrfa
hvatt, segr hinn 's þat fegrir.

26 *(1066)*. Skalka frá, þótt fylkir
falli sjalfr til vallar,
(gengr sem goð vill) ungum
grams erfingjum hverfa;
skínnat sól á sýnni,
snarráðs, an þá báða,
Haralds eru haukar gǫrvir
hefnendr, konungs-efni.

27. Ǫld hefr afráð goldit
ilt, nú kveðk her stiltan,
bauð þessa fǫr þjóðum
þarflaust Haraldr austan;
svá lauk siklings ævi
snjalls, at vér rom allir
(lofðungr beið enn leyfði
lífs grand) í stað vǫndum.

---

25. Ǫld Steinkels, sús skyldi veita lið ógnteitum jarli, es gefin helju; sterkr stillir olli því; en þvít afls vǫ́n þaðan reynðisk hǫ́num illa, lét Hǫ́kon hǫrfa hvatt fyrir — segir hinn 's fegrir þat = *Stenkels mænd, som skulde yde den kampglade jarl bistand, er givne døden; den stærke konge voldte det; men da håbet om støtten derfra viste sig at svigte, trak Hakon sig hurtig tilbage — siger den, der vil besmykke sagen.*

26. Skalka hverfa frá ungum erfingjum grams, þótt fylkir falli sjalfr til vallar; gengr sem goð vill; sól skínnat á sýnni konungs-efni an þá báða; hefnendr snarráðs Haralds eru gǫrvir haukar = *Jeg skal ikke forlade kongens unge arvinger, selv om kongen selv falder i kampen; det går som gud vil det; solen skinner ikke på håbefuldere kongsæmner end dem bægge; den rådsnare Haralds hævnere er fuldkomne høge.*

27. Ǫld hefr goldit ilt afráð — nú kveðk her stiltan —, Haraldr bauð þessa fǫr austan þjóðum þarflaust; svá lauk ævi snjalls siklings, at vér rom allir í vǫndum stað; enn leyfði lofðungr beið lífs grand = *Mændene har måttet bøde slemt — nu siger jeg at hæren er ilde faren —; Harald bød mændene dette tog østfra uden skellig grund; således endte den modige fyrstes liv, at vi alle er i en vanskelig stilling; den lovpriste konge er falden.*

Illugi Bryndœlaskáld.

Islandsk skjald, 11. årh.

1. Et digt om Harald hårdråde.

1. Vargs vas munr, þats margan
[menskerðir stakk sverði
myrkaurriða markar]
minn dróttinn rak flótta.

2. Enn lét ulfa brynnir
[eiskaldi gramr beisku
mildr helt orms of eldi]
austrfǫr þaðan gǫrva.

3. Opt gekk á frið Frakka
[fljótreitt at bý snótar
vasa dǫglingi duglum]
dróttinn minn fyr óttu.

4. Brauzt und Mikjál mæztan
[mǫgum heim sem frǫgum
sonr Buðla bauð sínum]
sunnlǫnd, Haraldr, rǫndu.

2. Hvít stendr heiðar jótra
Hlín fyr gamni mínu.

1, 1. Vas munr vargs þats minn dróttinn rak margan flótta; menskerðir stakk markar myrkaurriða sverði = *Det var fest for ulven at min konge så ofte drev mænd på flugt. Den gavmilde mand (Sigurd) gennemborede ormen (Fafne) med sværdet.*

2. Enn lét ulfa brynnir gǫrva austrfǫr þaðan. Mildr gramr helt beisku eiskaldi orms of eldi = *Endnu lod krigeren sin østerfærd derfra komme istand. Den gavmilde konge (Sigurd) holdt ormens bitre hjærte over ilden.*

3. Dróttinn minn gekk opt fyr óttu á frið Frakka. Duglum dǫglingi vasa fljótreitt at snótar bý = *Min konge brød ofte för daggry Frankernes fred. Den dygtige konge (Sigurd) havde ikke let ved at ride til kvindens (Brynhilds) hjem.*

4. Haraldr, brauzt sunnlǫnd und mæztan Mikjál rǫndu. Sonr Buðla bauð heim mǫgum sínum, sem frǫgum = *Harald, du erobrede for den udmærkede Mikael de sydlige lande med skjoldet. Budles sön indbød sine svogre, som vi har hört.*

2. Hvít heiðar jótra Hlín stendr fyr gamni mínu = *Den lyse kvinde forhindrer min glæde.*

Bǫlverkr Arnórsson.

Islandsk skjald, 11. årh.

Drape om Harald hårdråde.

1. Mildingr straukt of mækis
munn, es lézt af gunni;
holds vant hrafn of fyldan
hrás; þaut vargr í ási;
en gramr (né frák fremra
friðskerði þér verða)
austr vast ár et næsta
ǫrðiglyndr í Gǫrðum.

2. Hart kníði svǫl svartan
snekkju brand, fyr landi,
skúr, en skrautla bǫru
skeiðr brynjaðar reiði;
mætr hilmir sá malma
Miklagarðs fyr barði;
mǫrg skriðu beit at borgar
barmfǫgr hǫum armi.

3. Snjallr rauð í styr stillir
stǫl ok gekk á mála;
háðisk hvert ár síðan
hildr, sem sjalfir vilduð.

4. Súð varð, þars blés blóði,
bǫrð rendusk at jǫrðu,
(vátt drengliga dróttinn)
dreyra full við eyri;

---

1. Mildingr straukt of mækis munn, es lézt af gunni; vant of fyldan hrafn hrás holds; vargr þaut í ási; en vast, ǫrðiglyndr gramr, et næsta ár austr í Gǫrðum; né frák friðskerði verða fremra þér = *Konge, du strøg sværdsæggen, da du holdt op med kampen; du havde mættet ravnen med råt kød; ulven tudede i åsen; men det følgende år opholdt du dig, ukuelige konge, østpå i Garderige; jeg kender ingen konge berömtere end dig.*

2. Svǫl skúr kníði hart svartan snekkju brand, en brynjaðar skeiðr bǫru skrautla reiði fyr landi; mætr hilmir Miklagarðs sá malma fyr barði; mǫrg barmfǫgr beit skriðu at hǫum borgar armi = *Den svale vind drev stærkt skibets sorte stavn frem, men de pansrede skibe bar deres prægtige udstyr langs landet; Miklegårds herlige fyrste så metalbeslagene på stavnene, mange brystskinnende skibe skred hen til borgens höje arm.*

3. Snjallr stillir rauð stǫl í styr ok gekk á mála; síðan háðisk hvert ár hildr, sem sjalfir vilduð = *Den modige fyrste rødfarvede stålene i kampen og modtog sold; derefter holdtes kamp hvert år, som du vilde.*

4. Súð varð dreyra full við eyri, þars blóði blés; bǫrð rendusk at jǫrðu; dróttinn, vátt drengliga; sokkit lík vann sand und sik fyr sunnan Sikiley, þars sveiti skyndi miklu liði of stokka = *Skibet fyldtes med blod*

vann und sik fyr sunnan
Sikiley, liði miklu,
sand, þars sveiti skyndi,
sokkit lík, of stokka.

5. Rétt við rausn at hætta,
reiðmæltr jǫfurr, skeiðum
prýddr, lá byrr at breiddu,
Blálands á vit, stáli;
laust, en lauka reisti
lofðungr við sæ þungan,
skúr á skjaldrim dýra
skokks mjǫll á þrǫm stokkinn.

6. Gramr nenninn hefr gunni,
gekk ferð ok hjó sverðum,
snǫrp háðisk þá síðan
snerra, gagn ór hverri.

7. Heimil varð, es heyrðak,
hoddstríðir, þér síðan,
grœn, en goll bautt hǫnum,
grund es Magnús funduð;
endisk ykkar frænda
allfriðliga á miðli
sætt, en síðan vætti
Sveinn rómǫldu einnar.

8. Leiðangr bjótt af láði
(lǫgr gekk of skip) fǫgru,
gjalfrstóðum reist grœði
glæstum, ár et næsta,

---

ved øren, hvor blodet strömmede ud (af sårene); skibene var landede ved kysten; konge, du kæmpede tappert; det sunkne lig lå på sandbunden syd for Sikelien, hvor blodet strömmede over skibskanten ud af mange mænds legemer.

5. Reiðmæltr prýddr jǫfurr, rétt at hætta við rausn skeiðum á vit Blálands; byrr lá at breiddu stáli; skúr laust á dýra skjaldrim á þrǫm skokks stokkinn mjǫll, en lofðungr reisti lauka við þungan sæ = *Vredttalende modige fyrste, du vovede stolt skibene til Blåland; medbör fulgte de spredte skibstavne; vinden slog mod de kostbare skjolde, mod den skumbesprængte skibside, men fyrsten lod rejse masterne i (til trods for) den tunge sø.*

6. Nenninn gramr hefr gagn ór hverri gunni; ferð gekk ok hjó sverðum; snǫrp snerra háðisk þá síðan = *Den kraftige fyrste får sejr i enhver kamp; hæren gik og huggede med sværd; siden blev en hård kamp kæmpet.*

7. Grœn grund varð þér síðan heimil es funduð Magnús, es heyrðak, en bautt, hoddstríðir, hǫnum goll; sætt endisk á miðli ykkar frænda allfriðliga, en Sveinn vætti síðan rómǫldu einnar = *Det grönne land blev siden givet dig, da du traf Magnus, efter hvad jeg har hørt, men du, gavmilde mand, bød ham dit guld; forliget mellem eder frænder holdt sig meget fredelig, men Sven kunde siden kun vænte sig lutter krig.*

8. Bjótt leiðangr ár et næsta af fǫgru láði, reist grœði glæstum gjalfrstóðum; lǫgr gekk of skip; dýrr skokkr lá á døkkri bǫru; Danir vǫru þá illa staðnir; herr sá skeiðr hlaðnar fyr hauðri = *Du udrustede leding det næste år fra det skönne land; du furede søen med de prægtige skibe;*

skokkr lá dýrr á døkkri,
Danir vǫru þá, bǫru,
(skeiðr sá herr fyr hauðri
hlaðnar) illa staðnir.

Grani skáld.

Islandsk skjald, 11. årh.

Digt om Harald hårdråde.

1. Lét aldrigi úti
ósvífr Kraka drífu
Hlǫkk í harða þjokkum
Hornskógi brǫ́ þorna;
Fila dróttinn rak flótta
fjanda grams, til strandar
auð varð út at reiða
allskjótt faðir Dóttu.

2. Dǫglingr fekk at drekka
danskt blóð ara jóði
(hirð hykk hilmis gerðu
hugins jól) við nes Þjólar;
ætt spornaði arnar
allvítt of valfalli,
hold át vargr sem vildi
(vel njóti þess) Jóta.

3. Glœðr hykk, Glamma slóðar,
gramr eldi svá, feldu.

---

søen gik over dem; den kostbare flåde lå på den mørke bølge; Danerne var da ilde stedte; hæren så de fuldtladede skibe udenfor landet.

[G.] 1. Ósvífr lét aldrigi brǫ́ þorna Kraka drífu Hlǫkk úti í harða þjokkum Hornskógi; Fila dróttinn rak flótta fjanda grams; faðir Dóttu varð at reiða allskjótt út auð til strandar = *Uskånsom lod han aldrig öjnene törres på kvinderne ude i den meget tykke Hornskov; Filernes konge forfulgte sine flygtende fjender; Dóttas fader måtte på stedet udrede guld ved stranden.*

2. Dǫglingr fekk ara jóði danskt blóð at drekka við Þjólarnes; hykk hirð hilmis gerðu hugins jól; ætt arnar spornaði allvítt of valfalli; vargr át hold Jóta sem vildi; njóti vel þess = *Fyrsten gav örnen dansk blod at drikke ved Tjolarnæs; jeg ved, at kongens hird foranstaltede en fest for ravnen; örnen betrådte viden om de faldne; ulven åd Jydernes kød som den lystede; nyde den det godt.*

3. . . . Glamma slóðar; hykk glœðr feldu . . .; gramr eldi svá = . . . *Søens; jeg ved at ilden fældede (husene); kongen foranstaltede den brand.*

Sneglu- [Grautar-] Halli.

Islandsk skjald, 11. årh.

1. Et digt om Harald hårdråde (?).

Svá lét und sik
seggja dróttinn
lǫnd ǫll lagin,
liðs oddviti.

2. Lausavísur *(o. 1054).*

1. Fœrðr sýndisk mér frændi
Frísa kyns í brynju;
gengr fyr hirð í hringum
hjalmfaldinn kurfaldi;
flœrat eld í ári
úthlaupi vanr Túta;
sék á síðu leika
sverð rúghleifa skerði.

2. Hirðik eigi,
hvat Haraldr klappar;
lætk gnauða grǫn,
gengk fullr at sofa.

3. Selja munk við sufli
sverð mitt, konungr, verða,
ok, rymskyndir randa,
rauðan skjǫld við brauði;
hungrar hilmis drengi,
hér gǫngum vér svangir;
nær dregr hrygg at hvǫru
(Haraldr sveltir mik) belti.

---

1. *Således underkastede mændenes fyrste, hærens fører, sig alle lande.*

2, 1. Frændi Frísa kyns sýndisk mér fœrðr í brynju; hjalmfaldinn kurfaldi gengr fyr hirð í hringum; Túta, vanr úthlaupi, flœrat eld í ári; sék sverða leika á síðu rúghleifa skerði = *Friseætlingen viste sig for mig iført brynje; den hjælmbedækkede lilleput går i ringbrynje omkring i hirden; Tuta, vant til ekspeditioner (for at snylte), flygter ej ilden (køkkenets) om morgenen; jeg ser sværdet dingle ved rugbrøds-forøderens side.*

2. *Jeg bryder mig ikke om, at Harald klapper; jeg tygger ligefuldt og går mæt i sæng.*

3. Munk verða selja sverð mitt við sufli, konungr, ok rauðan skjǫld við brauði, randa rymskyndir; drengi hilmis hungrar; vér gǫngum hér svangir; belti dregr nær hrygg at hvǫru; Haraldr sveltir mik = *Jeg bliver nødt til at sælge mit sværd for kød, konge, og mit røde skjold for brød, kriger; kongens mænd sulter; vi går her sultne; bæltet snævres mere og mere ind mod ryggen; Harald sulter mig.*

4. [*Harald:* Hvert stillir þú Halli?]
Hleypk framm at skyrkaupi
[*Harald:* Graut munt gǫrvan láta]
gǫrr matr es þat smjǫrvan.

5. Grís þá greppr at ræsi
gruntrauðustum dauðan;
Njǫrðr sér bǫrg á borði
bauglands fyr sér standa;
runa síður lítk rauðar,
(ræðk skjótgǫru kvæði)
rana hefr seggr af svíni,
send heill konungr, brendan.

6. Hrang 's þars hǫ́van þǫngul
heldk, síz fjǫr of seldak;
sýnt 's at sitk at Ránar,
sumir 'o í búð með humrum;
ljóst es lýsu at gista,
lǫnd ák út fyr strǫndu;
því sitk bleikr í brúki,
blakir mér þari of hnakka,
blakir mér þari of hnakka.

7. Ortak eina
of jarl þulu;
verðrat drápa
með Dǫnum verri;
fǫll eru fjórtán
ok fǫng tíu;
opit 's ok ǫndvert,
ǫfugt stígandi;
svá skal yrkja
sás illa kann.

4\. . . . . *Jeg løber hen for at købe skyr* . . . . . *ja, smörgrød, det er solid føde.*

5\. Greppr þá dauðan grís at gruntrauðustum ræsi; Njǫrðr bauglands sér bǫrg standa á borði fyr sér; lítk rauðar runa síður; — ræðk skjótgǫru kvæði —; seggr hefr brendan rana af svíni; send heill konungr = *Skjalden modtog en slagtet gris af den dadelfrie konge; krigeren (jeg) ser svinet stå foran sig på bordet; jeg ser de røde svinesider — og digter et vers i en fart —; kokken har brændt trynen af svinet; hav tak for sendelsen, konge.*

6\. Hrang 's þars heldk hǫ́van þǫngul, sízt of seldak fjǫr; sýnt 's at sitk at Ránar; sumir 'o í búð með humrum; ljóst 's at gista lýsu; ák lǫnd út fyr strǫndu; því sitk bleikr í brúki; þari blakir mér of hnakka *(bis)* = *Der er stöj, hvor jeg holder om den höje tangstok, siden jeg mistede livet; det er klart, at jeg bor hos Ran; nogle er til huse hos hummerne; det er lyst at gæste 'lysen' (hvidlingen); jeg har bolig uden for stranden; derfor sidder jeg bleg i tangen; tangbladene vifter om min nakke.*

7\. *Jeg digtede en remse om jarlen; der bliver aldrig nogen elendigere drape blandt Danskerne; der er 14 „fald“ og 10 „fang“; det er åbent og utæt, forkert trædende; så skal den digte, der dårlig forstår det.*

8. Gótt 's Gulaþing þetta,
giljum vér hvat 's viljum.

9. Þjón gerik þann at sveini,
Þjóðolf lætk mat sjóða.

10. Þú 'st makligust miklu,
(munar stórum þat) Þóra,
flenna upp at enni
alt leðr Haralds reðri.

11. Saurr 's ávalt,
hefr saurugt alt
hestr Þjóðolfs erðr,
hann 's dróttinserðr.

Valgarðr á Velli.

Islandsk skjald, 11. årh.

Et digt om Harald hårdråde.

1. Skilfingr, helt, þars skulfu
skeiðr, fyr lǫnd en breiðu
(eydd varð) suðr (of síðir
Sikiley) liði miklu.

2. Snarla skaut ór sóti,
sveyk of hús ok reykir
stóðu stopðir síðan,
steinóðr logi glóðum.

3. Bjartr sveimaði brími,
brutu víkingar fíkjum,
vísa styrks of virki
(varp sorg á mey) borgar.

---

8. *Dette Gulating er rart; vi nyder al den elskov vi vil.*

9. *Ham gör jeg til tjæner; jeg lader Tjodolf koge maden.*

10. Þóra, þú 'st miklu makligust — þat munar stórum — flenna alt leðr reðri Haralds upp at enni = *Tora, du fortjæner mest af alle — deri overgår du alle andre — at krænge huden på Haralds penis helt op.*

11. *Den er altid smudsig (?); Tjodolfs hest har et lem, overalt smudsigt; dens herre har (desuden) drevet utugt med den.*

[V.] 1. Skilfingr, helt miklu liði suðr fyr en breiðu lǫnd, þars skeiðr skulfu; Sikiley varð of síðir eydd = *Fyrste, du styrede din store hær sydpå forbi de udstrakte lande, hvor skibene rystede; Sikelien blev tilsidst hærget.*

2. Steinóðr logi skaut snarla glóðum ór sóti, ok reykir stóðu síðan stopðir of sveyk hús = *Den rasende flamme skød hæftig gløder op af soden og røgsöjlerne stod siden lige op over de vaklende huse.*

3. Bjartr brími styrks vísa sveimaði of borgar virki; víkingar brutu fíkjum; sorg varp á mey = *Den klare lue, foranstaltet af kongen, fór hen over borgens volde; vikingerne brød dem kraftig; møen blev betaget af sorg.*

4. Helmingi bautt hanga,
hilmis kundr, af stundu;
skipt hafið ér, svát eptir
eru Væringjar færi.

5. Skauzt und farm enn frízta
(frami veitisk þér) beiti,
farðir goll ór Gǫrðum
(grunlaust) Haraldr, austan;
stýrðir hvatt í hǫrðu
hvardyggr jǫfurr glyggvi,
sátt þás sædrif létti
Sigtún, en skip hnigðu.

6. Eik slǫng und þér, yngvi
ógnblíðr, í haf síðan
(rétt vas yðr of ætlat
óðal) frá Svíþjóðu;
hýnd bar rif, þars renduð
rétt á stag fyr slétta,
skeið, en skelkðuð brúðir,
Skáney, Dǫnum nánar.

7. Haraldr, gǫrva lézt herjat
(hnyggr andskotum tyggi)
hvatt rann vargr at vitja
valfalls, Selund alla;
gekk á Fjón, en fekkat,
fjǫlmennr konungr, hjǫlmum
(brast) ríkula (ristin
rít) erfiði lítit.

---

4. Hilmis kundr, bautt helmingi hanga af stundu; ér hafið skipt svát Væringjar eru færi eptir = *Fyrstesön, du bød, at skaren straks skulde hænges; I har handlet således, at Væringerne nu er færre end för.*

5. Haraldr skauzt beiti und enn frízta farm; farðir goll austan ór Gǫrðum; frami veitisk þér grunlaust; hvardyggr jǫfurr, stýrðir hvatt í hǫrðu glyggvi, en skip hnigðu; sátt Sigtún, þás sædrif létti = *Harald, du satte skibet frem for at modtage den smukkeste ladning; øst fra Garderige medbragte du guld; du høster ære uden mistanke; udmærkede konge, du styrede rask i den hårde storm, men skibene duvede; du så Sigtun, da søspröjtet holdt* op.

6. Ógnblíðr yngvi, eik slǫng síðan und þér í haf frá Svíþjóðu; óðal vas yðr of ætlat rétt; skeið bar hýnd rif, þars renduð rétt á stag fyr slétta Skáney, en skelkðuð brúðir, Dǫnum nánar = *Kampglade konge, skibet bruste siden med dig ud i søen fra Sverrig; dit odel var dig med rette bestemt; skibet førte sejlet helt oppe ved toppen, hvor du styrede lige ud forbi det flade Skåne og forskrækkede de med Danerne nærbeslægtede kvinder.*

7. Haraldr, lézt gǫrva herjat alla Selund; vargr rann hvatt at vitja valfalls; tyggi, hnyggr andskotum; konungr gekk fjǫlmennr ríkula á Fjón, en fekkat hjǫlmum lítit erfiði; ristin rít brast = *Harald, du hærgede fuldstændig hele Sælland; ulven kom løbende for at besøge den faldne val; fyrste, du slår dine fjender; kongen gik med mange mænd og megen kraft op på Fyn, og gav hjælmene ingen ringe möje at udholde; det flængede skjold brast i sønder.*

8. Brann í bý fyr sunnan
bjartr eldr Hróiskeldu;
rǫnn lét ræsir nenninn
reykvell ofan fella;
lǿgu landsmenn gnógir;
lǿ hel sumum frelsi;
drósk harmvesalt hýski
hljótt til skógs á flótta.

9. Dvalði daprt of skilða,
drifu þeirs eptir lifðu,
ferð, en fengin urðu
fǫgr sprund, Danir undan;
láss helt líki drósar,
leið fyr yðr til skeiða
(bitu fíkula fjǫtrar)
fljóð mart (hǫrund) bjartra.

10. Inn vas í, sem brynni
iðglíkt séa miðjan,
eldr, þars yðrum hélduð,
orms munn, skipum sunnan;
skeið bar skolpt enn rauða;
skein af golli hreinu,
dreki fór dagleið mikla,
dúfu braut und húfi.

11. Lauðr vas lagt í beðja
(lék sollit haf) golli,
en herskipum hrannir

---

8. Bjartr eldr brann í bý fyr sunnan Hróiskeldu; nenninn ræsir lét fella ofan reykvell rǫnn; landsmenn lǿgu gnógir; hel ló sumum frelsi; harmvesalt hýski drósk hljótt til skógs á flótta = *Den skinnende ild brændte i bygden syd for Roskilde; den kraftige konge lod omstyrte de rygende huse; landets indbyggere lå døde i hobetal; døden berøvede ikke få friheden; de sorgfyldte folk slæbte sig stille ind i skovene på flugten.*

9. Ferð, daprt of skilða, dvalði; Danir, þeirs eptir lifðu, drifu undan, en fǫgr sprund urðu fengin; láss helt líki drósar; mart fljóð leið fyr yðr til bjartra skeiða; fjǫtrar bitu fíkula hǫrund = *Den sørgelig splittede skare forsinkedes; Danerne, som beholdt livet, flygtede bort; men de smukke kvinder blev tagne; lænkelåsen fastholdt kvindens legeme; mange kvinder førtes af eder ned til de lyse skibe; lænkerne bed grisk kvindens legeme.*

10. Vas iðglíkt séa inn í miðjan orms munn, þars hélduð skipum yðrum sunnan, sem eldr brynni; skeið bar enn rauða skolpt; skein af hreinu golli; dreki fór dagleið mikla; dúfu braut und húfi = *At se midt ind i ormens gab, hvor du styrede dine skibe sydfra, var ganske som den brændende lue; skibet bar sit røde hoved; det skinnede fra det røde guld; dragen fór en lang dagsrejse; bølgen brødes under bugen.*

11. Lauðr vas lagt í beðja golli, sollit haf lék, en hrannir þógu ógurlig hǫfuð herskipum; þú ræðr ǫllum Nóregi, en aldri ristr œðri ræsir kaldan sæ; sveit snjǫll tér sínum dróttni = *Skummet fyldte guldets underlag; det svulmende hav spillede og bølgerne vaskede krigskibenes frygtelige hoveder; du råder for hele Norge, men aldrig plöjer en ypperligere fyrste det kolde hav; den modige skare støtter (kraftig) sin fyrste.*

hǫfuð ógurlig þógu;
ræðr þú, en ræsir œðri
rístr aldri sæ kaldan,
(sveit tér sínum drótni
snjǫll) Nóregi ǫllum.

Bjarni Hallbjarnarson gullbrárskáld.

Islandsk skjald, 11. årh.

Kalfsflokkr *(o. 1050).*

1. Vast, þars vígs bað kosta,
vápndjarfr Haralds arfi
(kynnisk kapp þitt mǫnnum)
Kalfr, við Bókn austr sjalfa;
gǫtuð gríðar sóta,
gólig fǫng til jóla;
kendr vast fyrstr at fundi
flettugrjóts ok spjóta.

2. Ǫld fekk ilt ór deildum;
Erlingr vas þar finginn;
óðu blǫkk í blóði
borð fyr Útstein norðan;
ljós es raun, at ræsir
ráðinn varð frá láði;
lǫgðusk lǫnd und Egða,
lið þeira frák meira.

3. Austr réð allvaldr rísta
ótála haf stáli;
varð at vitja Garða
vígmóðr Haralds bróðir;
enn of íðnir manna
emkak tamr at samna
skrǫkvi; at skilnað ykkarn
skjótt lézt Knút of sóttan.

[B.] 1. Kalfr, vast austr við Bókn sjalfa, þars vápndjarfr arfi Haralds bað kosta vígs; kapp þitt kynnisk mǫnnum; gǫtuð gríðar sóta gólig fǫng til jóla; vast kendr fyrstr at fundi flettugrjóts ok spjóta = *Kalv, du var østerpå ved selve Bukken, hvor Haralds våbendjærve sön befalede at prøve kampen; din kappelyst lærer folk at kende: I skaffede ulven en herlig julekost; du blev set forrest ved stenskivernes og spydenes møde.*

2. *Man fik kun ondt (ulykker) ud af striden; Erling blev fanget dér; de mörke planker vadede i blod nord for Utsten; nu har erfaringen tydelig vist, at kongen ved svig blev berøvet sit land; landet underkastede sig Egderne; jeg har hørt, at deres hær var talrigst.*

3. Allvaldr réð ótála rísta austr haf stáli; vígmóðr bróðir Haralds varð að vitja Garða; emkat enn tamr at samna skrǫkvi of íðnir manna; lézt skjótt at skilnað ykkarn of sóttan Knút = *Kongen ristede uden tvivlrådighed østerpå havet med stavnen: Haralds kampmodige broder blev nødt til at besøge Garderige; jeg er fremdeles ikke vant til at forskönne folks handlinger med pral; hurtig besøgte du Knud, efter at I (du og Olav) var skiltes ad.*

4. Átt þú Engla drótni,
ógnrakkr, gjafar þakka,
jarls niðr; komtu yðru
ótála vel máli;
þér lét fold áðr fœrir
(frest urðut þess) vestan,
líf þitt esa lítit,
Lundúna gramr fundna.

5. Jǫrð rétt vígi at varða
vígreifr fyr Áleifi;
brauzt við bragning nýztan
bág; þat kveðk mik frǫgu;
fyrr gekt á stað Stiklar
stór verk, en óð merki,
satt 's at sókn of veittir
snjallr, unz gramr vas fallinn.

6. Hafa lézt unga jǫfra
erfð, sem til réð hverfa;
satt 's at sitja knátti
Sveinn at Danmǫrk einni;
kenduð, Kalfr, til landa
kappfúsum Magnúsi
(olluð ér því 's stillir
jǫrð of fekk) ór Gǫrðum.

7. Þér frák Þórbergs hlýri,
(þess gerðusk ér verðir)
helt því unz herr of spilti,
Haralds bróðurson góðan;
vǫkðu ǫfundmenn ykkar
iðula róg í miðlum
(óþǫrf lízk mér) arfa
Áleifs (í þeim mǫlum).

---

4. Ógnrakkr jarls niðr, þú átt þakka Engla drótni gjafar; ótála komtu yðru máli vel; Lundúna gramr lét fundna þér fold, áðr fœrir vestan; þitt líf esa lítit; frest urðut þess = *Jarlernes kampdjærve ætling, du har den engelske konge store gaver at takke; kraftig udrettede du dit ærinde godt; Londons konge gav dig land, för du drog vestfra; dit liv er herligt; det skete uden opsættelse.*

5. Rétt vígreifr at varða jǫrð vígi fyr Áleifi; brauzt bág við nýztan bragning; þat kveðk mik frǫgu; fyrr gekt stór verk á Stiklarstað, en merki óð; satt 's at of veittir snjallr sókn, unz gramr vas fallinn = *Kampglad forsvarede du landet med kamp mod Olav; du yppede strid med den meget dygtige konge; det har jeg hørt; för udøvede du store gærninger ved Stiklestad, men fanen stormede frem; det er sandt, at du kæmpede modigt indtil kongen var falden.*

6 Lézt unga jǫfra hafa erfð, sem til réð hverfa; satt 's at Sveinn knátti sitja at Danmǫrk einni; kenduð, Kalfr, kappfúsum Magnúsi til landa ór Gǫrðum; ér olluð því 's stillir of fekk jǫrð = *Du lod den unge konge få sin arv, således som den skulde falde; det er sandt, at Sven måtte lade sig nöje med Danmark alene; du, Kalv, viste den kappelystne Magnus vejen til hjemmet fra Garderige; du forårsagede at fyrsten fik landet.*

7. Frák bróðurson Haralds góðan þér, hlýri Þórbergs; þess gerðusk ér verðir; því helt, unz herr of spilti; ǫfundmenn vǫkðu iðula róg í miðlum ykkar arfa Áleifs; óþǫrf lízk mér í þeim mǫlum = *Jeg har hørt, at Haralds brodersön var dig god, Torbergs broder; — og det fortjænte du —;*

8. Frǫ́gum Finns hvé mági
fylgðuð, Kalfr, of dylgjur,
ok lézt á sæ snekkjur
snarla lagt at jarli;
áræði vant eyða
óðfúss sonar Brúsa,
(hléði hugr) en téðuð
heiptminnigr Þórfinni.

Þórleikr fagri.

Islandsk skjald, 11. årh.

En flokk om Sven Ulfssön *(1051).*

1. Fúrsendir vann fjǫndum
fjǫrspell í gný hjǫrva
(brǫ́ð fekk hrafn) fyr Heiða
haukstorðar bœ norðan;
rǫ́kusk Vinðr, en vákar
vals ginu þar of halsa,
(dauðr lá herr á heiði
hundmargr) fáir undan.

2. Vǫ́n 's at vísa kœnan
vígs á Rakna stígum
ǫrt í odda snertu
Innþrœnda lið finni;
þar má enn hvárr annan
ǫndu nemr eða lǫndum
(lítt hyggr Sveinn á sáttir
sjaldfestar) goð valda.

---

det varede ved, indtil folk forstyrrede det; misundelige folk førte idelig avindsord mellem dig og Olavs sön; det synes mig, at der var liden grund til at göre det.

8. Frǫ́gum, hvé fylgðuð, Kalfr, Finns mági of dylgjur, ok lézt snarla lagt snekkjur at jarli á sæ; vant eyða óðfúss áræði sonar Brúsa, en téðuð heiptminnigr Þórfinni; hugr hléði = *Jeg har hört, hvorledes du, Kalv, fulgte Finns svigersön i kampe og du angreb rask jarlen med dine snekker på søen; med lyst tilintetgjorde du Bruses söns angreb, idet du, kampivrig, bistod Torfin; dit mod beskyttede dig.*

[Þ.] 1. Haukstorðar fúrsendir vann fjǫndum fjǫrspell í hjǫrva gný fyr norðan Heiðabœ; hrafn fekk brǫ́ð; Vinðr rǫ́kusk fáir undan, en vals vákar ginu þar of halsa; hundmargr herr lá dauðr á heiði = *Den gavmilde fyrste dræbte fjenderne i kampen nord for Hedeby; ravnen fik bytte; kun få af Venderne undslap, men ravnene gabede over (de blodige) halse; en talløs hær lå død rundt om på heden.*

2. Vǫ́n es, at ǫrt lið Innþrœnda finni vígs kœnan vísa í odda snertu á Rakna stígum; þar má goð valda, hvárr nemr enn annan ǫndu eða lǫndum; Sveinn hyggr lítt á sjaldfestar sáttir = *Det er vænteligt, at Indtröndernes raske mandskab vil finde den kampkyndige konge i kamp på søen; der kan gud råde for, hvem der endelig berøver den anden liv eller rige; Sven tænker ikke på forlig, der let brydes.*

3. Fœrir reiðr, sás rauða
rǫnd hefr opt fyr landi,
breið á Buðla slóðir
borðraukn Haraldr norðan;
en lauks of sæ sœkja
Sveins fagrdrifin steini
glæsidýr, þess 's geira,
gollmunnuð, rýðr, sunnan.

4. Fjǫrs mun flestum hersi
fengsæll Dana þengill,
reiðr hefr hann fyr hauðri
hábrynjuð skip, synja,
ef húnferils hreina
hlunntamðra rekr sunnan
við Hǫrða gram harðan
hundruð sex til fundar.

5. Stýrir Ulfs til Elfar
óskmǫgr skipum fǫgrum,
sás hrækǫstu hæsta
hleðr í Gunnar veðri;
skolla vé þars vǫllu
vápnlauðri drífr rauðu
(regn drepr Gauts í gǫgnum)
gollmerkð (Hǫalfs serki).

6. Hvé hefr til Heiðabœjar
heiptgjarn konungr arnat,
folk-Rǫgnir, getr fregna
fylkis sveit, hinns veitat,
þás til þengils býjar
þarflaust Haraldr austan
ár, þats án of væri,
endr byrskíðum rendi.

---

3. Haraldr, sás opt hefr rauða rǫnd fyr landi, fœrir reiðr breið borðraukn norðan á Buðla slóðir, en gollmunnuð lauks glæsidýr Sveins, þess 's rýðr geira, fagrdrifin steini, sœkja sunnan of sæ = *Harald, som ofte har røde skjolde foran kysten, styrer kamplysten de brede skibe nordfra ud på søen, men den spydene rødfarvende Svens prægtige skibe med de forgyldte gab, smukt bemalede, søger sydfra over havet.*

4. Fengsæll Dana þengill mun synja flestum hersi fjǫrs — hann hefr reiðr hábrynjuð skip fyr hauðri —, ef rekr sunnan sex hundruð hlunntamðra húnferils hreina til fundar við harðan Hǫrða gram = *Danernes sejrrige fyrste vil berøve mange herser livet — han har, ophidset til kamp, höjtpansrede skibe samlede udenfor landet —, dersom han fører 600 skibe sydfra til møde med Hördernes kraftige konge.*

5. Óskmǫgr Ulfs, sás hleðr hæsta hrækǫstu í Gunnar veðri, stýrir fǫgrum skipum til Elfar; gollmerkð vé skolla þars vǫllu drífr rauðu vápnlauðri; Gauts regn drepr í gǫgnum serki Hǫalfs = *Ulfs kære sön, som opdynger höje valdynger i kampen, styrer sine smukke skibe til Götaelven; de guldindvirkede faner svæver, hvor det røde blod udøses over markerne; våbnene trænger igennem brynjerne.*

6. Folk-Rǫgnir, hinn 's veitat, getr fregna fylkis sveit, hvé heiptgjarn konungr hefr arnat til Heiðabœjar, þás Haraldr rendi ár byrskíðum þarflaust endr austan til þengils býjar, þats of væri án = *Folkestyrer, han som ikke ved det, kan spörge kongens skare om, hvorledes den kampivrige konge har*

7. Bauð, sás baztrar tíðar
borinn varð und Miðgarði,
ríkri þjóð at rjóða
randir Sveinn á landi;
þó lézk heldr, ef heldi
hvatráðr konungr láði,
á byrjar Val berjask
bilstyggr Haraldr vilja.

8. Alt of frák, hvé elti
austmenn á veg flausta
Sveinn, en siklingr annarr,
snarlundaðr, helt undan;
fengr varð Þrœnda þengils
(þeir létu skip fleiri)
allr á éli sollnu
Jótlands hafi fljóta.

9. Sætt buðu seggja drótni
siklings vinir mikla,
svǫfðu hjaldr þeirs hǫfðu
hugstinnir lið minna;
ok snarráðir síðan
sókn es orðum tókusk
(ǫnd vas ýta kindum
ófǫl) búendr dvǫlðu.

10. Hætt hafa sér þeirs sóttu
Sveins fundar til stundum;
litt hefr þeim at þreyta
þrimr bragningum hagnat;
þó hefr hǫlða vinr haldit
(hann 's snjallr konungr) allri
Jóta-grund með endum
ógnstarkr ok Danmǫrku.

---

begivet sig til Hedeby, dengang da Harald lod sine skibe fordum løbe østfra hen til kongens by uden skellig grund; det burde ikke være sket.

7. Sveinn, sás var borinn baztrar tíðar und Miðgarði, bauð ríkri þjóð at rjóða randir á landi; þó lézk bilstyggr Haraldr vilja heldr berjask á byrjar Val, ef hvatráðr konungr heldi láði = *Sven, som blev født på jorden i den heldigste stund, tilbød de mægtige mænd at kæmpe på land; dog erklærede Harald, der hader al nølen, at han hellere vilde kæmpe på skibene, hvis den rådsnilde konge vilde forholde ham landet.*

8. Alt of frák, hvé snarlundaðr Sveinn elti austmenn á veg flausta, en annarr siklingr helt undan; fengr Þrœnda þengils varð allr fljóta á éli sollnu Jótlands hafi; þeir létu fleiri skip = *Det hele har jeg hørt, hvorledes den rasksindede Sven forfulgte Nordmændene på søen, men den anden konge flygtede; Trönderkongens hele bytte fik lov til at flyde på det stormsvulmende Jyllands hav; de mistede flere skibe.*

9. Vinir siklings buðu seggja drótni mikla sætt; þeirs hǫfðu minna lið, svǫfðu hugstinnir hjaldr; ok snarráðir búendr dvǫlðu síðan sókn es tókusk orðum; ǫnd vas ófǫl ýta kindum = *Kongens (Haralds) venner bød mændenes fyrste meget for at få forlig; de, som var underlegne i antal, stansede modige kampen, og de snarrådige bønder undlod angreb, efter at de begyndte at forhandle i ord; mændene vilde ikke af med livet.*

10. Hætt hafa sér stundum, þeirs sóttu til fundar Sveins; litt hefr þeim þrimr bragningum hagnat at þreyta; þó hefr hǫlða vinr ógnstarkr

11. Sær þýtr, en berr bára
bjart lauðr of við rauðan,
gránn, þars golli búnum
gínn hlunn-visundr munni.

12. Kastar gramr á glæstar
gegn valstǫðvar þegnum
(ungr vísi gefr eisu
armleggs) digulfarmi.

13. Hirð viðr, grams, með
gerðum,
gollvǫrpuðr sér holla.

Þórarinn Skeggjason.

Islandsk skjald, 11. årh.

En drape om Harald hårdråde *(o. 1050—60)*.

Náði gǫrr en glóðum,
Gríklands, jǫfurr handa,
stólþengill gekk strǫngu
steinblindr aðalmeini.

---

haldit allri Jóta grund með endum ok Danmǫrku; hann 's snjallr konungr = *De har ofte vovet sig i fare, som har søgt møde med Sven; det har været til liden fremgang for de 3 konger at strides; dog har mændenes kampstærke ven beholdt hele Jylland fra den ene side til den anden samt Danmark; han er en modig konge.*

11. Gránn sær þýtr, en bára berr bjart lauðr of rauðan við, þars hlunn-visundr gínn golli búnum munni = *Det grå hav bruser, og bølgen fører det lyse skum over det rødmalede skib, hvor det gaber med sin guldprydede (drage)mund.*

12. Gegn gramr kastar digulfarmi á glæstar valstǫðvar þegnum, ungr vísi gefr eisu armleggs = *Den dygtige konge kaster guld på mændenes prægtige arme; den unge fyrste skænker guld.*

13. Gollvǫrpuðr viðr hirð holla sér — grams . . . með gerðum = *Den gavmilde fyrste gör hirden sig huld —, kongens . . . med rustning.*

[Þ. Sk.] Stólþengill Gríklands gekk steinblindr strǫngu aðalmeini, en gǫrr jǫfurr náði handa glóðum = *Grækenlands stolkonge gik blind som en sten på grund af den svære hovedulykke, men den raske konge bemægtigede sig guld.*

Þórgils fiskimaðr.

Nordmand, 11. årh.

Lausavísur *(o. 1055).*

1. Ófúsa drók ýsu,
áttak fang við lǫngu;
vank of hǫfði hennar
hlǫmm — vas þat fyr skǫmmu;
þó mank hitt, es hrotta
hǫfðum golli vafðan,
dúði dǫrr í blóði
drengr — vas þat fyr lengra.

2. Heyr á uppreist orða,
ótvínn konungr, mína;
gaf mér goll et rauða
gramr — vas þat fyr skǫmmu;
saddir ǫrn ok eyddir
ǫrum blámanna fjǫrvi,
gall styrfengins stillis
strengr — vas þat fyr lengra.

3. Víg lézt, Vinða mýgir,
virðum kunn of unnin
(Þrœndr drifu) ríkt (und randir)
rǫmm — en þat vas skǫmmu,
en fyr Serkland sunnan
snarr þengill hjó drengi;
kunni gramr at gunni
gǫng — en þat vas lǫngu.

---

1. Drók ýsu ófúsa; áttak fang við lǫngu; vank hlǫmm of hǫfði hennar — þat vas fyr skǫmmu; þó mank hitt, es hǫfðum hrotta, golli vafðan; drengr dúði dǫrr í blóði — þat vas fyr lengra = *Jeg trak kulleren, meget mod dens vilje, op; jeg brødes med langen; jeg stöjede af glæde over dens hoved — det er kort tid siden; dog husker jeg det, at jeg havde et sværd, omviklet med guld; svenden (jeg) rystede sværdene i blod — det er længere siden.*

2. Heyr, ótvínn konungr, á mína orða uppreist; gramr gaf mér et rauða goll — þat vas fyr skǫmmu; saddir ǫrn ok eyddir fjǫrvi blámanna ǫrum; strengr styrfengins stillis gall — þat vas fyr lengra = *Hør, uforfærdede konge, på mit ordelag; fyrsten gav mig det røde guld — det skete for kort tid siden; du mættede örnen og tilintetgjorde blåmændenes liv med pile; den krigerske konges stræng hvinede — det er længere siden.*

3. Vinða mýgir, lézt ríkt of unnin rǫmm víg, virðum kunn, Þrœndr drifu und randir — en þat vas skǫmmu; en fyr sunnan Serkland hjó snarr þengill drengi; gramr kunni gǫng at gunni — en þat vas lǫngu = *Venderne banemand, du havde med kraft hæftige kampe, almindelig kendte; Trönderne samledes skjold-forsynede — men det skete for kort tid siden; men sydfor Særkland nedhuggede den raske fyrste mændene; kongen forstod at gå på i kampen, — men det var for længe siden.*

Halli stirði.

Islandsk skjald, 11. årh.

Flokkr *(1064).*

1. Norðr lykr gramr, sás gerðir
grund, frá Eyrarsundi
(hrafngœlir sparn hæli
hǫfn langskipa) stǫfnum;
rísta golli glæstir
gjalfr, en hlýður skjalfa,
hvast und her fyr vestan
Hallandi framm brandar.

2. Gerðir opt fyr jǫrðu
eiðfastr Haraldr skeiðum;
Sveinn skerr ok til annars
eysund konungs fundar;
út hefra lið lítit
lofsnjallr Dana allra,
hinn es hvern vág sunnan,
hrafngrennir, lykr stǫfnum.

3. Sýstuð suðr, þars æstu,
snjallr gramr, Danir allir,
enn (sék eigi minni
efni) mæltrar stefnu;
Sveinn tekr norðr at nenna
nær til landamæris
(varð fyr víðri jǫrðu
vinnsamt) Harald finna.

---

1. Gramr, sás gerðir grund, lykr stǫfnum norðr frá Eyrarsundi; hrafngœlir sparn hǫfn langskipa hæli; brandar golli glæstir rísta hvast gjalfr — en hlýður skjalfa — und her framm Hallandi fyr vestan = *Kongen, som omgærder sit land, omgiver det med stavne nord fra (for) Øresund; krigeren betrådte havnen med krigsskibenes hæl; skibene, hvis forstavne er prydede med guld, furer kraftig havet — og skvætbordene bæver — under hæren langs med og vestfor Halland.*

2. Eiðfastr Haraldr gerðir opt skeiðum fyr jǫrðu; Sveinn skerr ok eysund til fundar annars konungs; lofsnjallr hrafngrennir hefra út lítit lið allra Dana, hinn es lykr hvern vág stǫfnum sunnan = *Den edholdende Harald omgærder landet ofte med skibe; Sven skærer også øsundene til møde med den anden konge; den berömte kriger udfører en stor hær af alle Daner, han som omgiver hver bugt fra syden af med skibstavne.*

3. Sýstuð enn suðr, snjallr gramr, þars allir Danir æstu mæltrar stefnu; sék efni eigi minni; Sveinn tekr at nenna norðr nær til landamæris finna Harald; varð vinnsamt fyr víðri jǫrðu = *Du drog atter mod syd, modige konge, hvor alle Daner ønskede det aftalte møde; jeg ser ingen ringere foranledigelse; Sven er undervejs nordpå lige til grænsen for at træffe Harald; det blev en möjefuld sejlas langs det vidtstrakte land.*

4. Telja hátt, es hittask,
hvartveggja mjǫk, seggir,
orð, þaus angra fyrða
allmjǫk, búendr snjallir;
láta þeir, es þreyta,
þegnar, alt i gegnum
(svellr ofrhugi jǫfrum),
eigi brátt við sǫttum.

5. Ofreiði verðr jǫfra
allhætt, ef skal sættask;
menn, þeirs miðla kunnu,
mǫ́l ǫll vega í skǫ́lum;
dugir siklingum segja
slíkt alt, es her líkar,
veldr, ef verr skulu hǫlðar,
vili girnðar því, skiljask.

6. Hitt hefk heyrt, at settu
Haraldr ok Sveinn við meinum
(góð sýsl vas þat) gísla
glaðr hvárr tveggja ǫðrum;
þeir haldi svá sœrum
(sǫ́tt lauksk þar með vǫ́ttum)
ok ǫllum frið fullum,
ferð at hvárgi skerði.

---

4. Snjallir búendr telja mjǫk hátt hvartveggja orð, es seggir hittask, þaus angra fyrða allmjǫk; þeir þegnar, es þreyta alt í gegnum, láta eigi brátt við sǫttum; ofrhugi svellr jǫfrum = *De modige bønder udtaler meget höjt, når de træffes, på bægge sider sådanne ord, som i höj grad bedrøver andre; de mænd, som trodsigt vil udkæmpe sagen, er meget uvillige til forlig, og modet svulmer stærkt hos kongerne.*

5. Ofreiði jǫfra verðr allhætt, ef skal sættask; menn, þeirs kunnu miðla, vega ǫll mǫ́l í skǫ́lum; dugir segja siklingum alt slíkt, es her líkar; ef hǫlðar skulu skiljask verr, veldr því vili girnðar = *Kongernes hæftige forbitrelse blive meget farlig, når man skal forliges; de mænd, sem forstår sig på at mægle, vejer alt i vægtskålen; man bör fortælle konger alt, hvad folket synes om; hvis mændene her skal skilles uforligte, er det begærlighedslyst, der volder det.*

6. Hefk heyrt hitt, at Haraldr ok Sveinn settu glaðr hvárr tveggja ǫðrum gísla við meinum; góð sýsl vas þat; þeir haldi svá sœrum ok ǫllum frið fullum, at hvárgi ferð skerði; sǫ́tt lauksk þar með vǫ́ttum = *Det har jeg hørt, at Harald og Sven gav glade bægge to hinanden gidsler på ikke at skade hinanden; det var en god gærning; gid de måtte holde deres eder og hele freden så fuldtud, at intet af folkene bryder freden; forliget sluttedes der i vidners nærvær.*

Ulfr stallari.

Islænder, d. 1066.

En lausavísa *(1066).*

Esa stǫllurum stillis
stafnrúm Haralds (jafnan
ónauðigr fæk auðar)
innan þǫrf at hvarfa,
ef, hǫrbrekka, hrøkkva,
hrein, skulu tveir fyr einum
(ungr kendak mér) undan
(annat) þingamanni.

Hjǫrtr.

Islænder, 11. årh.

Lausavísur *(1066).*

1. Þrøngvir golli
gramr fast saman;
veitir Sýrar
sonr fás-konar;
land skyldi lítit
lafhamðir hafa,
þá myndi hǫlðum
Haraldr svara.

2. Hafr es úti
hvítr i túni,
skúmir augum,
hefr skegg mikit;
brestir klaufum,
vill bǫrn taka;
sá 's geitar son
gerr við erru.

[U.] Esa stǫllurum stillis þǫrf at hvarfa innan stafnrúm Haralds — fæk jafnan ónauðigr auðar —, ef tveir skulu hrøkkva undan fyr einum þingamanni, hrein hǫrbrekka; ungr kendak mér annat = *Kongens stallere behøver ikke at færdes i Haralds stavnrum — jeg erhværver mig altid rigdom uden tvang —, dersom to skal vige for én tingmand, lyse kvinde; som ung vænnede jeg mig til noget andet.*

[H.] 1. *Kongen puger guld sammen af kraft; Syrs sön giver dog kun lidet; den bukkeskæggede(?) skulde besidde et lille land; da vilde Harald svare folk.*

2. *En hvid buk er der ude i gården; den skeler med öjnene og har langt skæg; dens klove brager, den vil tage börn; den gedesön er rede til strid.*

3. Munat í vári
vestr langskipum
hugragr of haf
Haraldr fara;
því mun lengi
lafhræddr konungr
alls andvani,
Englands ok vegs.

Stúfr enn blindi Þórðarson kattar.

Islandsk skjald, 11. årh.

Stúfsdrápa, Stúfa *(o. 1067).*

1. Vissak hildar hvessi
(hann vas nýztr at kanna)
af góðum byr Gríðar
gagnsælan mér fagna,
þás blóðstara bræðir
baugum grimmr at Haugi
gjarn með gyldu horni
gekk sjalfr á mik drekka.

2. Fór ofrhugi enn øfri
eggdjarfr und sik leggja
(fold vas víga valdi
virk) Jórsali (ok Girkjum);
ok með œrnu ríki
óbrunnin kom gunnar
heimil jǫrð und herði.
Hafi ríks þars vel líkar.

3. Stóðusk rǫð ok reiði
(rann þat svikum manna)
Egða grams á ýmsum
orð Jórðánar borðum;

---

3. *Ikke vil den feje Harald til foråret sejle på langskibe vest over havet; derfor vil den modløse konge længe være alt foruden, både England og æren.*

[St.] 1. Vissak gagnsælan hildar hvessi fagna mér af góðum byr Gríðar — hann vas nýztr at kanna —, þás blóðstara bræðir baugum grimmr gekk sjalfr gjarn með gyldu horni drekka á mik at Haugi = *Jeg forstod, at den sejrrige kriger modtog mig med venligt sind — han var den braveste mand at kende —, da den mod ringene grumme kriger gik selv villig med det forgyldte horn at drikke mig til på Haugr.*

2. Eggdjarfr ofrhugi enn øfri fór leggja und sik Jórsali; fold vas virk víga valdi ok Girkjum; ok jǫrð kom óbrunnin heimil und gunnar herði með œrnu ríki. Hafi ríks þars vel líkar — vist of aldr með Kristi (3_8) — Haralds ǫnd ofar lǫndum (6_4) = *Den sværddjærve modige sejrvinder drog ud for at erobre Jerusalem; landet underkastede sig krigeren og Grækerne villig, og det kom ubrændt og uden vægring i den overmægtige krigers magt. Gid den mægtige Haralds sjæl måtte få evigt ophold hos Kristus i himlen, hvor det er godt at være.*

3. Rǫð ok reiðiorð Egða grams stóðusk á ýmsum borðum Jórðánar; þat rann svikum manna; þjóð fekk enn vísan váða fyr sanna afgørð; gat

enn fyr afgørð sanna
(illa gat frá stilli)
þjóð fekk vísan váða.
Vist of aldr með Kristi.

4. Mægð gat allvaldr Egða
ógnar mildr þás vildi;
golls tók gumna spjalli
gnótt ok bragnings dóttur.

5. Autt varð Falstr, at fréttum
fekk drótt mikinn ótta,
gœddr varð hrafn, en hræddir
hvert ár Danir vǫru.

6. Flýðu þeir á Þjóðu
þengils fund af stundu;
stórt réð hugprútt hjarta.
Haralds ǫnd ofar lǫndum.

7. Tíreggjaðr hjó tyggi
tveim hǫndum lið beima,
reifr gekk herr und hlífar,
hizig suðr fyr Nizi.

8. Gekk sem vind, sás vekki,
varðandi, fjǫr sparði,
geira regns í gǫgnum
glaðr orrostu þaðra;
gramr flýðit sá, síðan
sœm eru þess of dœmi
éls und erkistóli,
eld né járn et felda.

---

illa frá stilli. Vist *osv. (se v. 2)* = *Egdefyrstens råd og vredesord viste deres kraft på Jordans forskellige bredder; det gjorde ende på mændenes svig; folk fik endnu den uundgåelige straf for deres virkelig begåede forseelser; kongen revsede dem hårdt, osv.*

4. Ógnar mildr allvaldr Egða gat mægð, þás vildi; gumna spjalli tók gnótt golls ok dóttur bragnings = *Egdernes kamplystne konge fik det giftermål, han ønskede; mændenes ven modtog meget guld og kongens datter.*

5. Falstr varð autt; hrafn varð gœddr; drótt fekk mikinn ótta at fréttum; en Danir vǫru hræddir hvert ár = *Falster blev folketomt; ravnen fik føde; ved efterretningen blev folk meget forskrækkede og Danerne var hvert år bange.*

6. Þeir á Þjóðu flýðu af stundu fund þengils; hugprútt hjarta réð stórt. Haralds *osv. (se v. 2)* = *De på Ty flygtede straks for ikke at møde kongen; det modige hjærte foretog store handlinger.*

7. Tíreggjaðr tyggi hjó tveim hǫndum lið beima hizig suðr fyr Nizi; herr gekk reifr und hlífar = *Den rylystne fyrste huggede med bægge hænder mændenes skare ned hist syd for Niz; hæren gik glad frem med skjoldene.*

8. Varðandi geira regns, sás vekki sparði fjǫr, gekk þaðra glaðr í gǫgnum orrostu sem vind; sá gramr flýðit eld né járn et felda; síðan eru sœm of dœmi þess und éls erkistóli = *Krigeren, som ikke sparede sit liv, gik der glad i gennem kampen som gennem vind; den fyrste flygtede ej for ild eller det dragne sværd; siden er det et herligt forbillede her under himlen.*

Ófeigr Skíðason.

Islandsk bonde, 11. årh.

Lausavísur *(o. 1055).*

1. Fyrr vas sœmra
til sonar hugsa;
gekk aldrigi
Odds at sinni;
sá hann lítit
til laga gassi,
þótt féar hafi
fullar gnóttir.

2. Þat 's nú gǫmlum
gleði heimdraga
at spjalla helzt
við spaka drengi;
munt eigi mér
máls of synja,
þvít virðar þik
vitran kalla.

3. Satt 's at sœkir átta
seims ágirni heima
(orð gerask) auðar Njǫrðu
(ómæt) ok ranglæti;
ynna ek fyr mǫnnum
Iðja hlátr at láta
Þundum þykra randa
þeys ok sœmðarleysis.

4. Ilt es ýtum
elli at bíða,
tekr seggjum frá
sýn ok vizku;
áttak næst vǫl
nýtra drengja;
nú 's ulfs hali
einn á króki.

---

1. *Tidligere havde det været bedre at tænke på min sön; jeg gik aldrig for at besøge Oddr; han, den overmodige, brød sig kun lidt om loven, uagtet han har nok af gods.*

2. *Det er nu den gamle døgenigts (min) störste glæde at tale med kloge mænd; du vil ikke nægte mig en samtale, ti mændene kalder dig vis.*

3. Satt 's, at ágirni seims ok ranglæti sœkir átta auðar Njǫrðu heima; orð gerask ómæt; ynna ek Þundum þykra randa þeys at láta Iðja hlátr fyr mǫnnum ok sœmðarleysis = *Det er sandt, at begærlighed og uretfærdighed hjemsøger otte mænd; udtalelser bliver gjort ugyldige; jeg kunde unde disse krigere at miste deres gods for mænd og al vanære.*

4. *Det er slemt for mænd at blive gamle; de berøves syn og forstand; for nylig havde jeg dygtige mænd til min rådighed; nu er ulvehalen (jeg) ene.*

5. Flestr malma runnr mun hœlask of minna — ek vátta þat sǫttum Áms ok Austra; þat gœlir mik; gatk óríkr hringa valit slíkum hǫfðingj-

5. Flestr mun, Áms ok Austra
ek vátta þat sǫ́ttum,
malma runnr of minna
(mik gœlir þat) hœlask;
gatk hǫfðingjum hringa
hattar land en sandi
œst í augu kastat
óríkr vafit flíkum.

Óspakr Glúmsson.

Islænder, 11. årh.

Lausavísa *(o. 1055).*

Brák ór skeiðum
skǫlm nýbrýndri,
þeiri létk Mávi
á maga hvátit;
unnak eigi
arfa Hildis
fagrvaxinnar
faðmlags Svǫlu.

Steinn Herdísarson.

Islandsk skjald, 11. årh.

1. Nizarvísur *(1062).*

1. Sagði hitt es hugði
hauklundr vesa mundu,
þar kvað, þengill, eirar
þrotna vǫ́n frá hǫnum;
heldr kvað hvern várn skyldu
hilmir frægr an vægja
(menn brutu upp) of annan
(ǫll vǫ́pn) þveran falla.

---

um hattar land en kastat œst sandi í augu = *De fleste vil kunne rose sig af noget ringere; — det bevidner jeg i mit vers; det glæder mig; jeg formåede, uagtet jeg er fattig på ringe, at vikle klæde om hövdingers hoved og kaste rask sand i deres öjne.*

[Ó]. *Jeg trak det nys slebne sværd ud af skeden; det stødte jeg i Mårs mave; jeg undte ikke Hildes sön at favne den herlige Svale.*

[St.] 1. Hauklundr þengill sagði hitt, es hugði vesa mundu — kvað þar þrotna vǫ́n eirar frá hǫnum —, frægr hilmir kvað hvern várn skyldu falla of annan þveran heldr an vægja; menn brutu upp ǫll vǫ́pn = *Den modige fyrste sagde, hvad han trode vilde blive tilfældet, — han sagde, at der var intet håb om skånsel fra hans side; den berömte konge erklærede, at vi alle skulde falde den ene ovenpå den anden hellere end at give efter; man fremtog alle våben.*

2. Hugstrangr hersa dróttinn hætti, hinns beið fundar Dana með halft annat hundrað langra skipa; næst vas þats atseti Hleiðrar réð rísta reiðr

2. Hætti hersa dróttinn
hugstrangr, skipa langra
hinns með halft beið annat
hundrað Dana fundar;
næst vas þats réð rísta
reiðr atseti Hleiðrar
þangs láð mǫrum þingat
þrimr hundruðum sunda.

3. Vann fyr móðu mynni
meinfœrt Haraldr Sveini;
varð, þvít vísi gerðit,
viðrnám, friðar biðja;
herðu hjǫrvi gyrðir
Halland jǫfurs spjallar
(heit blés und) fyr útan
atróðr (á sæ blóði).

4. Nýtr bað skjǫldungr skjóta
(skamt vas liðs á miðli)
hlífar-styggr ok hǫggva
hvárr tveggja lið seggja;
bæði fló, þás blóði
brandr hrauð af sér rauðu
(þat brá feigra flotna
fjǫrvi) grjót ok ǫrvar.

5. Undr 's, ef eigi kendu
ǫrmóts viðir gǫrva,
(bǫrðumk vér) þás vǫrðum

---

sunda mǫrum þangs láð þrimr hundruðum þingat = *Hersernes modige fyrste vovede sig i fare, han som med halvt andet hundrede krigsskibe oppebiede et møde med Danerne; derpå skete det, at Lejres styrer lod kamphidset skibet fure søen, tre hundreder ialt, derhen.*

3. Haraldr vann Sveini meinfœrt fyr móðu mynni; viðrnám varð, þvít vísi gerðit biðja friðar; jǫfurs spjallar, gyrðir hjǫrvi, herðu atróðr fyr útan Halland; heit und blés blóði á sæ = *Harald gjorde det vanskelig fremkommeligt for Sven foran elvens munding; der rejstes en modstand, ti kongen bad ikke om fred; kongens venner, omgjordede med sværd, foretog angrebet udenfor Halland; de varme sår spyde blod ud i søen.*

4. Nýtr, hlífar-styggr hvárr tveggja skjǫldungr bað lið seggja skjóta ok hǫggva; skamt vas á miðli liðs; bæði fló grjót ok ǫrvar, þás brandr hrauð rauðu blóði af sér; þat brá fjǫrvi feigra flotna = *Bægge de dygtige konger, der ikke brød sig om skjoldets værn, bad mandskabet at skyde og hugge; hærene var tæt ved hinanden; både sten og pile flöj, da klingen dryppede af det røde blod; det gjorde ende på de til døden hjemfaldne mænds liv.*

5. Undr 's, ef ǫrmóts viðir kendu eigi gǫrva of síðir, þás vǫrðum víða grund — vér bǫrðumk —, hvárt Norðmenn þorðu halda Harald herskildi fyr Nizar ósi í óttu; hrafn fekk gnótt nás = *Det vilde være mærkeligt, om ikke krigerne omsider tilfulde har mærket, hvor vi værgede det vide land — vi kæmpede —, at Nordmændene turde værge Harald med hærskjold den nat udenfor Nizåens munding; ravnen fik lig i mængde.*

víða grund, of síðir,
hvárt herskildi halda
(hrafn fekk gnótt) í óttu
(nás) fyr Nizar ósi
Norðmenn Harald þorðu.

6. Oss dugir hrafns ens hvassa
hungrdeyfi svá leyfa,
linns at lastim annan
látrs sveigjanda eigi;
aldri kvǫddusk oddum
(annat hverjum manni
tál 's of tyggja at mæla)
tveir fullhugar meiri.

7. Eigi myndi undan
allvaldr Dana halda
(oss dugir satt of snotran
sælinga kon mæla),
ef menn fyr sæ sunnan
(sverð reiddusk at ferðir)
þeir 's herskildi heldu
hrafnfœði vel tœði.

2. Ulfsflokkr *(1066).*

Hét á oss, þás úti,
Ulfr (hákesjur skulfu)
róðr vas greiddr á grœði,
grams stallari, alla;
vel bað skip með skylja
skeleggjaðr framm leggja
sitt, en seggir jǫttu,
snjalls landreka spjalli.

---

6. Oss dugir svá leyfa hungrdeyfi ens hvassa hrafns, at lastim eigi annan linns látrs sveigjanda; aldri kvǫddusk tveir meiri fullhugar oddum; tál 's hverjum manni at mæla annat of tyggja = *Det sömmer sig for mig at rose således krigeren, at jeg ikke nedsætter den anden gavmilde fyrste; aldrig hilste to modigere helte hinanden med spyd; det er usandt, hvis nogen siger andet om kongerne.*

7. Eigi myndi allvaldr Dana halda undan — oss dugir mæla satt of snotran sælinga kon, — ef menn þeirs heldu fyr sunnan sæ herskildi tœði hrafnfœði vel; ferðir reiddusk sverð at = *Ikke vilde Danernes konge være flygtet — det sömmer sig for mig at tale sandt om den vise ætling af stormænd —, hvis de mænd, som holdt krigsskjold syd for havet, havde stået krigeren godt bi; mændene svang sværd mod hinanden.*

2. Ulfr, grams stallari, hét á oss alla, þás róðr vas greiddr úti á grœði; hákesjur skulfu; skeleggjaðr spjalli snjalls landreka bað leggja sitt skip vel framm með skylja, en seggir jǫttu = *Kongens staller, Ulv, æggede os alle, da angrebet foretoges ude på søen; de lange lanser bævede; den modige konges uforfærdede ven bød at lægge sit skib godt frem med kongen, og hans mænd adlød.*

3. Óláfsdrápa *(o. 1070).*

1. Hás kveðk helgan ræsi
heimtjalds at brag þeima
(mærð telsk framm) an fyrða
fyrr, þvít hann es dyrri.

2. Ungr vísi, lézt Úsu
allnær búendr falla,
sótti herr, þars hætti
hlíftrauðr konungr lífi;
þeim mun þangatkváma
þengils vesa lengi,
enn sem eptir renni,
iflaust, es þá lifðu.

3. Fellu vítt of vǫllu
(vargr náði þar bjargask)
benja regn, en bragna
blóð víkingar óðu.

4. Þjóð fórsk mǫrg í móðu,
menn druknuðu suknir;
drengr lá ár of ungan
ófár Mǫrukára;
Fila dróttinn rak flótta
framr, tók herr á ramri
rǫ́s fyr rǫskum vísa.
Ríklundaðr veit undir.

3, 1. Kveðk helgan ræsi hás heimtjalds at þeima brag fyrr an fyrða — mærð telsk framm —, þvít hann es dyrri = *Jeg påkalder den höje himmels hellige konge til dette digt för end mændenes — jeg er i færd med at fremsige et digt — ti han er herligere.*

2. Ungr vísi lézt búendr falla allnær Úsu; herr sótti, þars hlíftrauðr konungr hætti lífi; þangatkváma þengils mun iflaust vesa lengi þeim, es þá lifðu, sem enn renni eptir = *Unge fyrste, du lod bønderne falde tæt ved Usa; hæren angreb, hvor den skjoldskye konge vovede sit liv; fyrstens ankomst derhen vil uden tvivl længe være for dem, som da beholdt livet, som om de forfølges endnu.*

3. Benja regn fellu vítt of vǫllu, en víkingar óðu blóð bragna; vargr náði bjargask þar = *Blodströmmen flød vidt over markerne, og vikingerne vadede i mændenes blod; ulven skaffede sig føde dér.*

4. Mǫrg þjóð fórsk í móðu; menn druknuðu suknir; ófár drengr lá ár of ungan Mǫrukára; framr Fila dróttinn rak flótta; herr tók á ramri rǫ́s fyr rǫskum vísa. Ríklundaðr veit undir [sik baztan gram miklu *(v. 5_8)* — Oláfr borinn sólu *(6_8)*] = *Mange mænd omkom i elven; mændene sank og druknede; mange krigere lå tidlig døde omkring den unge Mörukåre; Filernes dygtige konge forfulgte de flygtende; hæren løb alt hvad den kunde for den tapre konge. Den stolte Olav ved at han er født som den allerbedste konge under solen.*

5. Fylkir lét en fljótu flaust í haf, es leið at hausti; konungr skaut stafni þars heitir Hrafnseyrr; borðvigg trǫðu breiðan brims-gang; sær fell

5. Fylkir lét en fljótu
flaust, es leið at hausti,
skaut, i haf, þars heitir
Hrafnseyrr konungr stafni;
trǫ́ðu borðvigg breiðan
brims-gang, skipa langra
óðr fell sær of súðir.
Sik baztan gram miklu.

6. Austr helt Engla þrýstir
ótvínn liði sínu,
stóran braut of stýri
straum, sæ, konungs Rauma;
glaðr tók herr, þás, heðra,
hringlestir kom vestan,
allr við ǫflgum stilli.
Óláfr borinn sólu.

7. Ǫll biðr Egða stillir
eggdjarfra lið seggja
sund fyr sínu landi
sóknǫrr stika dǫrrum;
jǫrð mun eigi verða
auðsótt Fila dróttins
sǫngherðǫndum sverða.
Sik baztan gram miklu.

8. Veitk hvar Óláfr úti
óslækinn rauð mæki
(deilask mér til mála
minni) fyrsta sinni;
hlaut til hafs fyr útan
Halland konungr (branda)
fǫgr sverð (ruðu fyrðar)
fjǫlgóðr lituð blóði.

óðr of súðir langra skipa. Sik *osv.* = *Fyrsten lod de hurtige skibe stikke til søs, da det lakkede mod efteråret; kongen skød stavnen ud, hvor det hedder Ravnsør; skibene betrådte den brede brændings vej; søen faldt rasende over langskibenes sider.*

6. Engla þrýstir ótvínn helt liði sínu austr sæ, braut stóran straum of stýri konungs Rauma; allr herr heðra tók glaðr við ǫflgum stilli, þás hringlestir kom vestan. Óláfr *osv.* = *Anglernes uforfærdede bekæmper styrede med sit mandskab øst over havet; den vældige ström brødes på Römerkongens ror; hele folket her tog glad imod den kraftige konge, da den gavmilde kom vestfra.*

7. Sóknǫrr Egða stillir biðr lið eggdjarfra seggja stika ǫll sund fyr sínu landi dǫrrum; jǫrð Fila dróttins mun eigi verða auðsótt sverða sǫngherðǫndum = *Den kampraske Egde-konge byder det sværddjærve mandskab at omgærde alle sunde i sit land med spyd; Filernes konges land vil ikke blive let at angribe for krigerne.*

8. Veitk hvar óslækinn Óláfr rauð mæki úti fyrsta sinni; minni deilask mér til mála; fjǫlgóðr konungr hlaut fǫgr sverð lituð blóði til hafs fyr útan Halland; fyrðar ruðu branda = *Jeg ved, hvor den raske Olav første gang rødfarvede sværdet ude; erindringen derom giver mig ord derom; den udmærkede konge fik de blanke sværd rødfarvede i blod til søs udenfor Halland; mændene rødfarvede sværdene.*

9. Danskir drengir gengu útan borðs til jarðar með brynjur ok hjalma; dynr úrigs malms varð gǫrr; rekkar sukku sárir til grunna sunnan hafs;

9. Gengu danskir drengir
(dynr varð gǫrr) með brynjur
útan borðs til jarðar
(úrigs malms) ok hjalma;
sukku sárir rekkar
sunnan hafs til grunna,
hár varp hausum þeira
hranngarðr á þrǫm jarðar.

10. Sín óðul mun Sveini
sóknstrangr í Kaupangi,
þars heilagr gramr hvílir,
(hann 's ríkr) jǫfurr banna;
ætt sinni mun unna
Áleifr konungr hála
(Ulfs þarfat þar arfi)
alls Nóregs (til kalla).

11. En at gerva gunni
gramr bjósk við styr ramman,
herskildi bað halda
hraustgeðr konungr austan;
út fœrðu lið lítlu
lǫng borð fyr Stað norðan;
trǫðut túnvǫll reyðar
tveir dǫglingar meiri.

12. Heldr, síz hári foldu
heiptbráðr jǫfurr, náði,
ætt þreifsk Egða dróttins,
ólaust konungs-stóli;
mætr hilmir verr malmi
(mank skjǫldungs lof) kǫldum
Rauma grund ok rǫndu.
Ríklundaðr veit undir.

---

hár hranngarðr varp hausum þeira á þrǫm jarðar = *De danske krigere gik overbord til bunds med brynjer og hjælme; de blodige spyd gjalded; mændene sank sårede i dybet syd for havet; den höje bølge kastede deres hjærneskaller op på kysten.*

10. Sóknstrangr jǫfurr í Kaupangi, þars heilagr gramr hvílir, mun banna Sveini sín óðul; hann 's ríkr; Áleifr konungr mun hála unna ætt sinni alls Nóregs; Ulfs arfi þarfat kalla þar til = *Den kampstærke konge i Kaupang, hvor den hellige konge hviler, vil forbyde Sven sine odelslande; han er mægtig; kong Olav (d. hellige) vil höjlig unde sin slægt hele Norge; Ulfs sön behøver ikke at göre noget krav derpå.*

11. En gramr bjósk at gerva gunni við ramman styr; hraustgeðr konungr bað halda herskildi austan; lǫng borð fœrðu lið út lítlu fyr norðan Stað; tveir dǫglingar meiri trǫðut túnvǫll reyðar = *Men kongen beredte sig til at kæmpe en hård kamp; den tapre konge bød at drage østfra med hærskjold; de lange skibe førte hæren ud lidt nord for Stad; to större fyrster har ikke betrådt havet.*

12. Heiptbráðr jǫfurr heldr ólaust konungs-stóli, síz náði hári foldu; ætt Egða dróttins þreifsk; mætr hilmir Rauma verr grund kǫldum malmi ok rǫndu; mank skjǫldungs lof = *Den kampivrige konge holder fast på kongestolen, siden han fik det höje land; Agdekongens æt trivedes; Rømernes udmærkede konge værger sit land med det kolde stål og skjoldet; jeg husker (kender) kongens ry.*

13. Lǫnd vill þengill Þrœnda
(þat líkar vel skǫtnum)
ǫll við œrna snilli
eggdjarfr í frið leggja;
hugnar þjóð, þat 's þegna
þrályndr til friðmála
kúgar Engla ægir.
Óláfr borinn sólu.

14. Gefr áttstuðill jǫfra
ǫrr ok steinda knǫrru
(hann vill hnøggvi sinnar)
hábrynjuð skip (synja);
þjóð nýtr Óláfs auðar;
annarr konungr mǫnnum
se þú hverr slíkt fé reiðir.
Sik baztan gram miklu.

15. Herþengill gleðr hringum
hoddǫrr, sás rýðr brodda,
bekksagnir; lætr bragna
bragningr gjǫfum fagna;
Norðmǫnnum gefr nenninn
Nóregs konungr stórum,
ǫrr es Engla þverrir.
Óláfr borinn sólu.

16. Hilmir gefr ok hjalma
(hirð) svát enskis virðir
(konungs prýða þau klæði)
kynstórr firum brynjur;
dyggr lætr þungar þiggja
þengill af sér drengi
(vás launar svá vísi
verðung) Hǫars gerðar.

---

13. Eggdjarfr þengill Þrœnda vill leggja ǫll lǫnd í frið við œrna snilli; þat líkar skǫtnum vel; þjóð hugnar, þat 's Engla ægir kúgar þrályndr þegna til friðmála = *Tröndernes sværddjærve fyrste vil med sin store klogskab bevirke fred i alle sine lande; det synes mændene godt om; det behager folket, at Anglernes modstander tvinger med sit faste sind undersåtterne til fred.*

14. Áttstuðill jǫfra gefr ǫrr hábrynjuð skip ok steinda knǫrru; hann vill synja hnøggvi sinnar; þjóð nýtr auðar Óláfs; se þú hverr annarr konungr reiðir mǫnnum slíkt fé = *Kongers ætling giver gavmildt höjpansrede skibe og malede knarre; han vil fornægte al karrighed; folket nyder Olavs rigdom; se ad, hvilken anden konge giver mændene så meget guld.*

15. Hoddǫrr herþengill, sás rýðr brodda, gleðr bekksagnir hringum; bragningr lætr bragna fagna gjǫfum; nenninn konungr Nóregs gefr Norðmǫnnum stórum; Engla þverrir es ǫrr = *Den gavmilde hærfyrste, som rødfarver spydene, glæder hirdmændene med ringe; fyrsten lader mændene glæde sig ved gaverne; Norges kraftige konge giver Nordmændene rundhåndet; Anglernes fjende er gavmild.*

16. Kynstórr hilmir gefr firum brynjur ok hjalma, svát virðir enskis; þau klæði prýða hirð konungs; dyggr þengill lætr drengi þiggja af sér þungar Hǫars gerðar; vísi launar verðung svá vás = *Den ætstore konge giver mændene brynjer og hjælme, så at han intet hensyn tager; de klæder pryder kongens hird; den brave fyrste lader mændene modtage af sig den tunge rustning; således lönner kongen sin hird for dens strabadser.*

17. Óláfr gefr, svát jǫfra
alls engi má snjallra,
hǫggvit goll til hylli,
hildinga kon mildi;
gramr, es heiðum himni
hann fremstr konungmanna,
spyr þú hverr glíkt mun gerva,
gjǫflund borinn undir.

Atli lítli.

Islandsk skjald, 11. årh.

Et digt om kong Olaf kyrre *(o. 1070).*

Øx rýzk, eisur vaxa,
allmǫrg, loga hallir,
hús brenna, gim geisar,
góðmenni fellr, blóði.

Þórkell Skallason.

Islandsk skjald, 11. årh.

Valþjófsflokkr *(o. 1070).*

1. Hundrað lét i heitum
hirðmenn jǫfurs brenna
sóknar Yggr, en seggjum
sviðukveld vas þat, eldi;
frétt 's at fyrðar knǫttu
flagðviggs und kló liggja;
ímleitum feksk áta
óls blakk við hræfrakka.

17. Óláfr gefr hǫggvit goll til hylli, svát alls engi snjallra jǫfra má mildi hildinga kon; spyr þú hverr gramr mun gerva glíkt; hann es borinn fremstr konungmanna gjǫflund undir heiðum himni = *Olav giver hugget guld til troskab, så at slet ingen af modige fyrster kan måle sig med fyrsteætlingen i gavmildhed; spörg, hvilken fyrste gör sligt; han er født som den ypperste konge under den klare himmel med hensyn til gavmildt sind.*

[A.] Øx rýzk blóði; góðmenni fellr; eisur vaxa; allmǫrg hús brenna, gim geisar, hallir loga = *Øksen rødfarves i blod; gode mænd falder; bålene tiltager, mange huse brænder; ilden raser, hallerne står i lue.*

[Þ.] 1. Sóknar Yggr lét hundrað hirðmenn jǫfurs brenna i heitum eldi, en þat vas seggjum sviðukveld; frétt 's at fyrðar knǫttu liggja und kló flagðviggs; áta feksk ímleitum óls blakk við hræfrakka = *Krigeren lod hundrede af kongens hirdmænd brænde i den hede ild; det var for mændene en svideaften: det er erfaret, at mændene kom til at ligge under ulvens fod; føde skaffedes den mørkladne ulv med spydet.*

2. Víst hefr Valþjóf hraustan
Viljalmr, sás rauð malma,
hinn es haf skar sunnan
hélt, í tryggð of véltan;
satt 's at síð mun létta,
snarr en minn vas harri
(deyrat mildingr mærri)
manndráp á Englandi.

Erringar-Steinn.

Islandsk skjald, 11. årh.

Lausavísa.

Enn þótt ófrið sunnan
ǫll þjóð segi skaldi,
(hlǫðum Geitis mar grjóti)
glaðir nennum vér, þenna.

Leiðolfr.

Islænder, 11. årh. (?)

Af et ubestemmeligt digt.

Njǫrðr bar goll ór garði
grams þess 's verðung framði.

---

2. Víst hefr Viljalmr, hinn es skar sunnan hélt haf, of véltan í tryggð hraustan Valþjóf, sás rauð malma; satt 's at síð mun létta manndráp á Englandi, en minn harri vas snarr; deyrat mærri mildingr = *Tilvisse har Vilhelm, han som kom sydfra over det kolde hav, mod tro og love overlistet den tapre Valtjov, som rødfarvede skudvåbnene; det er sandt, at manddrab sent vil holde op i England; men min fyrste var rask; der dør ikke en mere fortræffelig fyrste.*

[St.] Þótt ǫll þjóð segi skaldi enn þenna ófrið sunnan, nennum vér glaðir, hlǫðum Geitis mar grjóti = *Uagtet alle fortæller skjalden endnu om denne ufred i syden, rejser jeg glad; jeg fylder mit skib med sten.*

[L.] . . . Njǫrðr bar goll ór garði þess grams, 's framði verðung = *Han førte guld ud af den fyrstes gård, som gav sine mænd hæder.*

Ormr Steinþórsson.

Islandsk skjald, 11. årh.(?)

1. Af et digt om en kvinde(?).

1. At væri borit bjórs
brikar ok mitt lík
(rekkar nemi) dauðs (drykk
Dvalins) í einn sal.

2. Seggir þurfut ala ugg,
engu snýk í Viðurs feng
háði (kunnum hróðrs-smíð
haga), of minn brag.

3. Skorða vas í fǫt fœrð
fjarðbeins afarhrein;
nýri slǫng nadd-Freyr
nisting of mjaðar Hrist.

4. Þvít hols hrynbáls
hramma, þats berk framm,
Billings á burar full
bjarkar hefk lagit mark.

5. Hrosta drýgir hvern kost
hauk lúðrs gæi-Þrúðr,
en drafnar loga Lofn
lǫstu rækir vinfǫst.

1, 1. At lík bjórs bríkar ok mitt dauðs væri borit í einn sal; rekkar nemi drykk Dvalins = *(Jeg drömte?) at kvindens og mit afsjælede legeme blev båret ind i én og samme sal; mændene høre mit kvad.*

2. Seggir þurfut ala ugg of minn brag: snýk engu háði í Viðurs feng; kunnum haga hróðrs-smíð = *Mændene behøver ikke at nære mistænksomhed om mit digt; jeg fletter ingen spot ind i kvadet; jeg forstår at indrette verset.*

3. Fjarðbeins skorða vas fœrð í afarhrein fǫt; nadd-Freyr slǫng nýri nisting of mjaðar Hrist = *Kvinden blev iført skinnende rene klæder; manden kastede et nyt klæde om kvinden.*

4. Þvít hefk lagit mark bjarkar hols hramma hrynbáls á full Billings burar, þats berk framm = *Ti jeg har lagt kvindens mærke på det digt (karakteriseret hende i det digt), som jeg fremfører.*

5. Hauk hrosta lúðrs gæi-Þrúðr drýgir hvern kost, en vinfǫst Lofn drafnar loga rækir lǫstu = *Den høgsindede kvinde viser ethvert fortrin og den vennetro kvinde undgår enhver fejl.*

2. Af et ubestemmeligt digt.

1. Ræðk þenna mǫg manni
— — — — — — —
Vindsvals unað blindum.

2. Ek hef orðgnótt miklu
(opt finnum þat) minni,
framm telk leyfð fyr lofða,
ljósa an myndak kjósa.

Skraut-Oddi.

Islænder, 11. årh.(?)

Af et digt om en kvinde(?).

1. Ef væri Bil bǫ́ru
brunnins logs, sús unnum,
(opt gerik orða-skipti
einrœnliga) á bœnum.

2. Bǫls munat bǫr at dylja
berg-Þórs nǫsum órum.

Steinarr.

Islænder, 11. årh.(?)

Af et digt om en kvinde.

Mens hafa mildrar Synjar
(mjúkstalls) logit allir
(sjá hǫfumk veltistoð stiltan
straumtungls) at mér draumar.

2, 1. Ræðk unað blindum manni þenna Vindsvals mǫg = *Jeg skaffer den blinde mand (mig?) fryd denne vinter.*

2. Ek hef ljósa orðgnótt miklu minni an myndak kjósa — opt finnum þat — telk leyfð framm fyr lofða = *Jeg besidder den lysende ordrigdom i langt ringere grad end jeg kunde ønske — det mærker jeg ofte —; jeg fremfører mit digt for mændene.*

[Sk.-O.] 1. Ef Bil brunnins bǫ́ru logs, sús unnum, væri á bœnum; opt gerik orðaskipti einrœnliga = *Dersom den kvinde, jeg elsker, var tilstede på gården; ofte skifter jeg ord på særlings vis.*

2. Munat at dylja bǫls . . . berg-Þórs . . bǫr . . nǫsum órum = *Vil ikke skjule ulykken (sorgen) . . . (resten usammenhængende).*

[S.] Allir draumar mildrar mens Synjar hafa logit at mér; sjá veltistoð straumtungls mjúkstalls hǫfumk stiltan = *Alle den milde kvindes drömme har bedraget mig; den kvinde har bragt mig i en fortrædelig stilling.*

Steinþórr.

Islænder, 11. årh.(?)

Af et ubestemmeligt digt.

Forngǫrvan ák firnum
farms Gunnlaðar arma
horna fors at hrósa
hlítstyggs ok þó lítinn.

Styrkárr Oddason.

Islænder, 11. årh.(?)

Af et ubestemmeligt digt.

Ok ept ítrum støkkvi
ók Hǫgna lið vǫgnum
hlunns á Heita fannir
hyrjar flóðs af móði.

Sveinn.

Islænder, 11. årh.(?).

Norðrsetudrápa.

1. Þás élreifar ófu
Ægis dœtr ok tœttu
fǫls, við frost of alnar,
fjallgarðs rokur harðar.

[Stþ.] Ák forngǫrvan horna fors hlítstyggs farms arma Gunnlaðar at hrósa firnum ok þó lítinn = *Jeg har at rose stærkt den gamle skjaldemjöd som jeg ejer, uagtet den er ret beskeden.*

[St.] Ok Hǫgna lið ók hlunns vǫgnum af móði á Heita fannir ept ítrum støkkvi flóðs hyrjar = *Og Högnes mandskab sejlede på sine skibe i vrede ud på havet efter den herlige mand.*

[Sv.] 1. Þás harðar rokur fǫls fjallgarðs ófu ok tœttu élreifar Ægis dœtr, of alnar við frost = *Da det snehvide fjælds stærke stormpust væede og sønderrev Ægirs stormmuntre døtre, opfostrede ved frosten.*

2. Tóku fyrst til fjúka
Fornjóts synir ljótir.

3. Hlés dœtr á við blésu.

4. Þar kømr, lyngs en lǫngum
lind vanði mik strindar
leika leynisíka
lævi, ǫ́ til sævar.

Þórálfr (-valdr).

Islænder, 11. årh (?)

Af et ubestemmeligt digt.

Sagði hitt, es hugði,
Hliðskjalfar gramr sjǫlfum,
hlífar-styggs þars hǫggnir
Háreks liðar vǫru.

Þórðr mauraskáld.

Islænder, 11. årh.(?)

Af et ubestemmeligt digt.

Sér á seima rýri,
sigðis látrs at átti,
hrauns glaðsendir handa,
Hermóðr fǫður góðan.

---

2. *Først tog Fornjots stygge sönner til at blæse(?).*

3. *Ægirs døtre blæste på skibet.*

4. Þar kømr ǫ́ til sævar, en lind strindar lyngs leynisíka vanði mik leika lævi lǫngum = *Der kommer elven til havet, men kvinden vænnede mig ofte til at spille puds.*

[Þ.] Hliðskjalfar gramr sagði sjǫlfum hitt, es hugði, þars liðar hlífar-styggs Háreks vǫru hǫggnir = *Odin fortalte dem (ham?) selv, hvad han tænkte (vidste?), der hvor den skjoldsky Håreks mænd blev dræbte.*

[Þ.] Sér á seima rýri, handa hrauns glaðsendir, at sigðis látrs Hermóðr átti góðan fǫður = *Man kan se på den gavmilde mand, du gavmilde, at han havde en ædel fader.*

Anonyme digte om historiske personer og begivenheder.

Darraðarljóð (*efter 1014*).

1. Vítt es orpit
fyr valfalli
rifs reiðiský;
rignir blóði;
nú 's fyr geirum
grár uppkominn
vefr, verþjóðar
es vinur fylla.
[rauðum vepti
Randvés bana].

2. Sjá 's orpinn vefr
ýta þǫrmum
ok harðkléaðr
hǫfðum manna;
eru dreyrrekin
dǫrr at skǫptum,
járnvarðr yllir,
en ǫrum hrælaðr.
[skulum slá sverðum
sigrvef þenna].

3. Gengr Hildr vefa
ok Hjǫrþrimul,
Sanngríðr, Svipul
sverðum tognum;
skapt mun gnesta,
skjǫldr mun bresta,
mun hjalmgagarr
í hlíf koma.

4. Vindum, vindum
vef Darraðar,
þann 's ungr konungr

---

1. *En vid væv, bebudende mandefald, er sat op; det regner med blod; nu er der rejst en væv, grå af spyd, som menneskenes (mændenes) veninder vil fylde [med Odins(?) røde islæt].*

2. *Den væv er forsynet med menneketarme (som islæt og rendegarn) og stramt udspændt med menneskehoveder; blodige spyd er for skafter; jærnspidset 'ylle'(?), den (væven) er forsynet med pile for stokke [lad os slå denne sejrvæv med sværd].*

3. *Hild og Hjörtrimul, Sanngrid og Svipul går nu at væve med dragne sværd (som slagbord); skafter vil brage, skjold vil briste; sværdet vil bide skjoldet.*

4. *Vi vinder, vi vinder Darrads væv, den som den unge konge 'havde för'; frem vil vi gå og ud i kampen trænge, hvor vore venner skifter hug.*

átti fyrri;
framm skulum ganga
ok i folk vaða,
þars vinir órir
vǫ́pnum skipta.

5. Vindum, vindum
vef Darraðar
ok siklingi
síðan fylgjum;
þar séa bragnar
blóðgar randir,
Gunnr ok Gǫndul
es grami fylgðu.

6. Vindum, vindum
vef Darraðar,
þars vé vaða
vígra manna;
lǫ́tum eigi
líf hans farask,
eigu valkyrjur
vals of kosti.

7. Þeir munu lýðir
lǫndum ráða,
es útskaga
áðr of byggðu,
kveðk ríkjum gram
ráðinn dauða;
nú 's fyr oddum
jarlmaðr hniginn.

8. Ok munu Írar
angr of bíða,
þats aldri mun
ýtum fyrnask.
Nú 's vefr ofinn,
en vǫllr roðinn;
mun of lǫnd fara
læspjǫll gota.

9. Nú 's ógurligt
umb at lítask,
es dreyrugt ský
dregr með himni;
mun lopt litat

---

5. *Vi vinder, vi vinder Darrads væv, og siden vil vi følge fyrsten; der vil mændene se blodige skjolde, hvor Gunn og Göndul fulgte kongen.*

6. *Vi vinder, vi vinder Darrads væv, hvor de kampdygtige mænds faner trænger frem, vi vil sörge for, at hans liv ikke ødes; valkyrjerne har at bestemme valen.*

7. *De mænd vil råde for lande, som för har bot på udnæs; jeg siger at den mægtige konge skal dø; nu er jarlen segnet for oddene.*

8. *Og Irerne vil få kummer, som aldrig vil glemmes af mænd. Nu er væven vævet, og marken blodfarvet; over lande vil rygtes mændenes nederlag.*

9. *Nu er det frygteligt at se sig omkring, da et blodigt sky farer under himlen; luften rødfarves af mændenes blod, som kampmøerne véd at synge.*

lýða blóði,
es sóknvarðir
syngva kunnu.

es heyrir á,
geirfljóða hljóð
ok gumum segi.

10. Vel kvǫðum vér
of konung ungan
sigrhljóða fjǫld,
syngum heilar;
en hinn nemi

11. Ríðum hestum
hart út berum,
brugðnum sverðum,
á brott heðan.

Liðsmannaflokkr *(1016).*

1. Gǫngum upp, áðr Engla
ættlǫnd farin rǫndu
morðs ok miklar ferðir
malmregns stafar fregni;
verum hugrakkir Hlakkar,
hristum spjót ok skjótum,
leggr fyr órum eggjum
Engla gnótt á flótta.

2. Margr ferr Ullr í illan
oddsennu dag þenna
frár, þars fæddir órum,
fornan serk, ok bornir,
(enn á enskra manna
ǫlum gjóð Hnikars blóði)
ǫrt mun skáld í skyrtu
skreiðask hamri samða.

---

10. *Vel har vi sunget om den unge konge mange kamp-(sejr-?) sange; hil os for sangen, men han, som hører på, lære spydkvindernes sang og fortælle den til mændene.*

11. *Lad os ride kraftig bort herfra på de usadlede heste med dragne sværd.*

[Lfl.] 1. Gǫngum upp, áðr malmregns stafar fregni ættlǫnd Engla farin rǫndu ok miklar morðs ferðir; verum hugrakkir Hlakkar, hristum spjót ok skjótum; Engla gnótt leggr á flótta fyr órum eggjum = *Lad os gå op, för krigerne erfarer, at Anglernes odelslande oversvömmes af skjolde og meget manddrab; lad os være modige til kamp, lad os ryste spyd og skyde; Anglernes skare vil flygte for vore sværd.*

2. Margr frár oddsennu Ullr ferr þenna dag í illan fornan serk, þars órum fæddir ok bornir; ǫrt skáld mun skreiðask í skyrtu samða hamri; ǫlum enn gjóð Hnikars á blóði enskra manna = *Mangen en rask kriger ifører sig i dag en gammel, laset tröje, hvor vi blev født og bårne; den raske skjald (jeg) vil nu iføre sig en skjorte, der er tildannet med hamren; endnu vil vi føde ravnen ved engelske mænds blod.*

3. Hár þykki mér, hlýra,
hinn jarl, es brá snarla
(mær spyrr víðr at væri
valkǫstr), ara fǫstu,
en þekkjǫndum þykkir
Þunns blás meginásar
hǫrð, sú's hilmir gerði,
hríð, á Tempsar síðu.

4. Knútr réð ok bað bíða,
baugstalls, Dani alla,
lundr gekk rǫskr und randir,
ríkr, vá herr við díki;
nær vas, sveit þars sóttum,
syn, með hjalm ok brynju,
elds, sem olmum heldi
elg Rennandi kennir.

5. Út mun ekkja líta,
opt glóa jǫrn á lopti
of hjalmtǫmum hilmi,
hrein sús býr í steini;
hvé sigrfíkinn sœkir
snarla borgar karla,
dynr á brezkum brynjum
blóðiss, Dana vísi.

6. Hvern morgin sér horna
Hlǫkk á Tempsar bakka
(skalat hanga má hungra)
hjalmskóð roðin blóði.

---

3. Hinn jarl þykki mér hár, es brá snarla fǫstu ara hlýra; mær spyrr, at væri víðr valkǫstr; en þekkjǫndum blás meginásar Þunns þykkir hǫrð hríð, sús hilmir gerði á Tempsar síðu = *Den jarl synes mig fremragende, som rask gjorde ende på örnens sult; kvinden vil spörge, at valdyngen var stor, men krigerne vil synes den kamp var hård, som fyrsten gjorde på Temsens bred.*

4. Knútr ríkr réð ok bað alla Dani bíða; baugstalls lundr gekk rǫskr und randir; herr vá við díki; nær vas, þars sóttum sveit með hjalm ok brynju, sem „kennir syn elds" heldi olmum elg Rennandi = *Den mægtige Knud rådede og bød alle Daner at forblive (dér); krigeren gik rask under skjoldet (i kampen); hæren kæmpede ved (borg)graven; dér hvor vi med hjælm og brynje angreb skaren, var det omtrent som når en „mand" styrer et rasende (fremadstormende) skib.*

5. Út mun hrein ekkja, sús býr í steini, líta, — opt glóa jǫrn á lopti of hjalmtǫmum hilmi —, hvé sigrfíkinn Dana vísi sœkir snarla borgar karla; blóðiss dynr á brezkum brynjum = *Den rene kvinde, som bor i stenen, vil se ud — ofte blinker våbnene i luften over den hjælmvante konge — (og se) hvor rask Danernes sejrbegærlige konge angriber borgens mænd; sværdet falder klingende på de brittiske brynjer.*

6. Hvern morgin sér horna Hlǫkk hjalmskóð roðin blóði á Tempsar bakka; hanga má skalat hungra = *Hver morgen ser kvinden sværdene rødfarves i blod på Temsens bred; ravnen vil ikke sulte.*

7. Dag vas hvern þats Hǫgna
hurð rjóðask nam blóði,
ár, þars úti vǫ́rum
Ilmr, í fǫr með hilmi;
kneigum vér, síz vígum
varð nýlokit hǫrðum,
fyllar dags, í fǫgrum
fit, Lundúnum sitja.

Flokkr om Sven Alfifassön *(o. 1034)*.

Vasa sunnudag, svanni,
(seggr hné margr und eggjar)
morgin þann sem manni
mær lauk eða ǫl bæri,
þás Sveinn konungr sína
saman tengja bað drengi
(hrátt gafsk hold at slíta
hrafni) skeiðar stafna.

Af et fyrstedigt *(om Magnus den gode?)*.

Eldr brennat sá sjaldan,
svíðr dyggr jǫfurr byggðir,
(blása rǫnn fyr ræsi
reyk), es Magnús kveykvir.

---

7. Vas hvern dag, þats Hǫgna hurð nam rjóðask blóði, þars vǫ́rum úti í fǫr með hilmi, ár-Ilmr; vér kneigum, siz varð nýlokit hǫrðum vígum, sitja í fǫgrum Lundúnum, fyllar dags fit = *Det skete hver dag, at skjoldet rødfarvedes i blod, hvor vi var ude sammen med kongen, kvinde; vi sidder (nu), siden hårde kampe for nylig blev endte, i det herlige London, kvinde.*

[Fl.] Vasa þann morgin, sunnudag, svanni, sem mær bæri manni lauk eða ǫl — margr seggr hné und eggjar — þás Sveinn konungr bað sína drengi tengja saman skeiðar stafna; hrátt hold gafsk hrafni at slíta = *Det var den söndags morgen, kvinde, ikke som når en mø bringer én løg eller øl — mangen en mand faldt under sværdsæggene —, da kong Svend bad sine mænd binde skibstavnene sammen; det rå kød gaves ravnene at hakke i.*

Sá eldr, es Magnús kveykvir, brennat sjaldan; dyggr jǫfurr svíðr byggðir; rǫnn blása reyk fyr ræsi = *Den ild, som Magnus tænder, brænder ikke sjælden; den modige fyrste afbrænder bygderne; husene udsender røg ved kongens virksomhed.*

Haraldsstikki *(o. 1066).*

Lǫgu fallnir
i fen ofan
Valþjófs liðar
vǫpnum hǫggnir,
svát gunnhvatir
ganga mǫttu
Norðmenn yfir
at nǫum einum.

Af et fyrstedigt *(? om Knud d. hellige?).*

Allvalda kank alla
austr ok suðr of flausta
Sveins es sonr at reyna,
setr, hverjum gram betri.

Lausavísur.

1 *(1004).* Eltu seggir
(allsatt vas þat)
einn einfœting
ofan til strandar,
en kynligr maðr
kostaði rásar
hart ofstopi:
heyr Karlsefni.

2 *(1010).* Hǫss knýr hjarðar vísi
(hann ræðr of fjǫr manna)
hallir, hristir mjallar
hadds, blóðvita rǫddu,
sá kennir þér sinna
svarðristit ben jarðar,
þat verðr at fé fjǫtrar
fjǫr þitt, en sék gǫrva.

[Hst.] *Valtjovs krigere lå, våbenbidte, faldne ned i grøften, således at de kampraske Nordmænd kunde gå derover på lig alene.*

Kank alla allvalda austr ok suðr of flausta setr; Sveins sonr es hverjum gram betri at reyna = *Jeg kender alle konger øst og syd for havet; Svens sön er bedre end hver anden konge at prøve.*

[Lv.] 1. *Mændene forfulgte — det var virkelig sandt — en enfødding ned til stranden, men den underlige mand løb alt hvad han kunde, den overmodige: hør Karlsævne.*

2. Hǫss hjarðar vísi knýr hallir rǫddu blóðvita, hristir hadds mjallar; hann ræðr of fjǫr manna; sá kennir þér sinna svarðristit jarðar ben, en sék gǫrva; þat verðr, at fé fjǫtrar fjǫr þitt = *Den grå tyr fylder huset med sin brølende, blodvarslende stemme, gråhårede mand; den vil overvælde mænds liv, den vil lære dig at besøge din grav i jorden; det ser jeg tydelig; det vil ske, at kvæget vil binde dit liv.*

3. Opt es auðar þopta
œr es tungu hrœrir
(sék á blóðgum búki
bengrát), es ér látið;
tarfr mun hér, þvít horfa
hann tekr reiðr við mǫnnum,
(þat sér golls ens gjalla
Gerðr) þinn bani verða.

4 *(1027).* Áleifr knýr und ǫ́rum
orðsnjallr Visund norðan;
brýtr annarr gramr úti
unnheim dreka sunnan.

5 *(1047).* Nú fara heim í húmi
(her) kunn (fyr lǫg sunnan
daprar) veðrs með dauðan
dýr nenninn gram þenna;
ǫld hefr illa haldit,
esa stríðvana síðan,
hulit hafa hirðmenn skylja
hǫfuð þess 's fremstr vas jǫfra.

6 *(1048).* Skǫ́ru jast ór osti
(eybaugs) Dana meyjar
(þau of ǫngruðu þengil
þing) akkeris-hringa;
nú sér mǫrg í morgin
mær (hlær at því færi)
œrnan krók ór jarni
allvalds skipum halda.

---

3. Opt es auðar þopta œr, es hrœrir tungu, es ér látið — sék bengrát á blóðgum búki —; tarfr mun hér verða bani þinn, þvít hann tekr horfa reiðr við mǫnnum; þat sér Gerðr ens gjalla golls = *Ofte er kvinden (jeg) gal, når hun rører sin tunge, efter hvad I siger; — jeg ser blod på (din) blodige krop —; tyren vil her blive din bane, ti den begynder at vende sig vred mod folk; det ser kvinden (jeg).*

4. Orðsnjallr Áleifr knýr Visund norðan und ǫ́rum; annarr gramr brýtr úti unnheim sunnan dreka = *Den veltalende Olav driver Visund nordfra med årerne; en anden konge kløver bølgen sydfra med sin drage.*

5. Nú fara kunn veðrs dýr heim í húmi með þenna nenninn gram dauðan; her daprar fyr sunnan lǫg; ǫld hefr haldit illa; esa stríðvana síðan; hirðmenn skylja, þess 's fremstr vas jǫfra, hafa hulit hǫfuð = *Nu drager de kendte skibe hjem i tusmörket med denne kraftige konges lig; folket syd for havet føler sorg; mændene har lidt et stort tab; siden er stor kummer; den konges hirdmænd, som var den ypperste af fyrster, har bedækket deres hoved.*

6. Dana meyjar skǫ́ru akkeris-hringa ór jast-osti; þau eybaugs þing of ǫngruðu þengil; nú sér mǫrg mær í morgin œrnan krók ór jarni halda skipum allvalds; færi hlær at því = *Danernes møer snittede ankerringe af myseost; de søredskaber ærgrede kongen; nu ser mangen en mø denne morgen et stort antal kroge af jærn fastholde kongens skibe; det er ikke nær så mange, som smiler af det.*

7 *(Menn Haralds 1049).*
Brendr vas upp með endum
allr, en þat má kalla
hraustligt bragð es hugðak,
Heiðabœr af reiði;
vǫn 's at vinnim Sveini
(vask í nótt fyr óttu)
gaus hár logi ór húsum,
harm (á borgar armi).

8 *(Ungr maðr o. 1060).*
Ferk í vánda verju,
verr nauð of mér snauðum,
kǫsungr fær víst í vási
vǫmm — en þat vas skǫmmu;
endr vas hitt, at hrunði
hringkofl of mik Inga,
gǫgl bǫrut sik sára
svǫng — en þat vas lǫngu.

9 *(Saltkarl, o. 1060).*
Brendum brúk á sandi,
bauðk hyr þara rauðum,
reyksvæla tók rjúka
rǫmm — en þat vas skǫmmu.

10 *(Om Harald hårdråde, o. 1061).*
Skrapp ór hǫndum
Haraldr Dǫnum.

11 *(Om Olav kyrre, o. 1070).*
Varði ógnar-orðum
Áleifr ok friðmǫlum
jǫrð, svát engi þorði
allvalda til kalla.

---

7. Allr Heiðabœr vas brendr upp með endum af reiði, en þat má kalla, es hugðak, hraustligt bragð; vǫn 's at vinnim Sveini harm; hár logi gaus ór húsum; vask í nótt fyr óttu á borgar armi = *Hele Hedeby blev brændt op fra den ene ende til den anden af forbitrelse; det kan man kalde, skulde jeg mene, en tapper gærning; det er at vænte, at vi bedrøver Sven; den höje flamme skød op af husene; i nat för ottetid var jeg oppe på borgens arm.*

8. Ferk í vánda verju, verr nauð of mér snauðum; kǫsungr fær víst vǫmm í vási — en þat vas skǫmmu; hitt vas endr, at Inga hringkofl hrunði of mik; sára gǫgl bǫrut sik svǫng — en þat vas lǫngu = *Jeg ifører mig en dårlig kappe; den værger mig fattige mand mod det værste; kappen bliver tilvisse stærkt medtagen under strabadserne — det var for kort tid siden; det skete fordum, at ringbrynjen faldt ned over mig; ravnene var ikke sultne — men det er længe siden.*

9. Brendum brúk á sandi, bauðk þara rauðum hyr; rǫmm reyksvæla tók rjúka — en þat vas skǫmmu = *Jeg brændte tang på stranden, jeg gav tangen til den røde ild; den tykke, ramme røg begyndte at ryge — det er kort tid siden.*

10. *Harald slap ud af Danernes hænder.*

11. Áleifr varði jǫrð ógnar-orðum ok friðmǫlum, svát engi allvalda þorði kalla til = *Olav værgede sit land med trusler og fredstale, så at ingen af konger vovede at göre fordring derpå.*

12 *(Om uro i Danmark, o. 1080; dansk?).*
Stundum vér til stikka,
styrr vex í Danmǫrku,
esat Sveins synir sáttir
at sinn fǫður dauðan;
Haraldr skal vígi verja,
(þá 's vel tamiðr stikki)
jǫrð af œrnu magni
fyr ellifu brœðrum.

13 *(En bonde, o. 1080).*
Segr vetrgǫmul —
veit ekki sú;
ok tvévetr segr,
trúik eigi at heldr;
en þrévetr segr,
— þykkira mér glíkligt —,
kveðr mik róa
á merar hǫfði,
en þik, konungr,
þjóf míns féar.

14 *(1093).* Ungr kom Hǫkon hingat,
(hann 's baztr alinn manna)
frægðar mildr (á foldu)
fór með Steigar-Þóri;
syni Áleifs bauð síðan
sjalfr upp Nóreg halfan,
mildr, en Magnús vildi
málsnjallr hafa allan.

15 *(1095).* Breðr í Bjarkey miðri
ból, þats ek veit gólast;
téra þarft af Þóri
(þýtr vandar bǫl) standa;
Jóan mun eigi frýja
elds né ráns, es kveldar;

---

12. *Jeg tænker på en vise; der vokser ufred i Danmark; Svens sönner er ikke enige efter deres faders død; Harald må ved kamp værge landet med stor kraft mod sine elleve brødre. Nu er visen vel lavet.*

13. *Den årsgamle (krage) siger — men den ved intet; og den to år gamle siger — men jeg tror det alligevel ikke; men den treårige siger — det synes mig usandsynligt —, den siger, at jeg (sidder og) rór på en hoppes hoved og at du konge har stjålet mit fæ.*

14. Ungr Hǫkon kom hingat; frægðar mildr fór með Steigar-Þóri; hann 's alinn baztr manna á foldu, sjalfr bauð síðan mildr Áleifs syni upp halfan Nóreg, en málsnjallr Magnús vildi hafa allan = *Den unge Hakon kom hertil; den ryrige kom med Steigar-Tore; han er den bedste mand, der er født på jorden; selv bød han siden gavmild Olafs sön at give ham det halve Norge, men den veltalende Magnus vilde have det hele.*

15. Í miðri Bjarkey breðr ból, þats ek veit gólast; téra þarft standa af Þóri; vandar bǫl þýtr; Jóan mun eigi frýja elds né ráns es kveldar; bjartr logi sviðr breiðan bý; reyk leggr til skýja = *Midt på Bjarkø brænder en gård, den herligste jeg kender; Tore volder intet godt; ilden knitrer; Joan vil ikke, når det aftnes, behøve at bebrejde, at ild og ran ikke har været; den klare lue brænder den brede gård; røgen føres op til skyerne.*

svíðr bjartr logi breiðan
bý, leggr reyk til skýja.

16 *(1095)*. Spurði Ullstrengr orði,
at rendusk skip hvatla,
(sverð bitu snarpra fyrða
slætt) hvé Þórir mætti;
lundr kvazk heill at hǫndum
hjǫrs (frǿgum þat gǫrva),
gerðisk glamm á borði
grjóts, en hrumr at fótum.

Drömme- og varselsvers.

1 *(1008)*. Vissak Hrafn, en Hrafni
hvǫss kom egg í leggi,
hjaltugguðum hǫggva
hrynfiski mik brynju,
þás hræskári hlýra
hlaut fen vaða benja;
klauf gunnsproti Gunnar
Gunnlaugs hǫfuð runna.

2 *(1008)*. Roðit vas sverð, en sverða
sverð-Rǫgnir mik gerði,
(vǫ́ru reynd í rǫndum
randgǫlkn) fyr ver handan;
blóðug hykk í blóði
blóðgǫgl of skǫr stóðu,
sárfíkinn hlaut sára
sárgammr enn ǿ þramma.

---

16. Ullstrengr spurði orði — skip rendusk hvatla at — hvé Þórir mætti, (sverð snarpra fyrða bitu slætt); lundr hjǫrs kvazk heill at hǫndum en hrumr at fótum; frǿgum þat gǫrva; glamm grjóts gerðisk á borði = *Uldstræng spurgte — idet skibene strøg rask mod hinanden —, hvorledes Tore havde det (de raske mænds sværd bed dårligt); manden sagde, at hans hænder (arme) fejlede intet, men at benene var dårlige; jeg har hørt nöje; stenkast bragede mod skibsiden.*

[Drv.] 1. Vissak Hrafn hǫggva mik hjaltugguðum hrynfiski brynju, en hvǫss egg kom í leggi Hrafni, þás hræskári hlaut vaða fen hlýra benja; gunnsproti Gunnar runna klauf hǫfuð Gunnlaugs = *Jeg mærkede, at Ravn huggede mig med det hjaltede sværd, men den hvasse æg bed (også) Ravns lægge, da ravnen fik vade i blod; krigerens sværd kløvede Gunnløgs hoved.*

2. Sverð vas roðit fyr handan ver, en sverð-Rǫgnir gerði sverða mik; randgǫlkn vǫ́ru reynd í rǫndum; hykk blóðug blóðgǫgl stóðu í blóði of skǫr; sárfíkinn sárgammr hlaut enn þramma sára ǿ = *Sværdet rødfarvedes hinsides havet og krigeren sårede mig; sværdene prøvedes i skjoldene; jeg tror at de blodige ravne stod i blod over hovedet; den sårgriske ravn fik endnu vade i blod.*

3 *(1014)*. Vask þars bragnar
bǫrðusk,
brandr gall á Írlandi
margr, þars mœttusk tǫrgur,
malmr gnast í dyn hjalma;
svipun þeira frák snarpa,
Sigurðr fell í dyn vigra,
áðr téði ben blœða,
Bríann fell ok helt velli.

4 *(o. 1020)*. Kosti fyrðar,
ef framir þykkjask,
ok varisk við svá
vélum Snorra;
engi mun við varask,
vitr es Snorri.

5 *(o. 1020)*. Hangir vǫ́t á vegg,
veit hattkila bragð,
þvígit optar þurr,
þeygi dylk at viti tvau.

6 *(1062)*. Snjallr á haug á hellu,
Hjaldr á búð til kalda,
vekið ér í dag dreyra
drótt; nú 's sigr á spjótum;
valdr man hitt at hildar
hlæjandi rauðk blæju
(skjǫld nefnik svá) skǫfnum
skjóma fyrstr at rómu.

7 *(1062)*. Mín stóð búð síz,
brœðra
(brann) gekk hvárr fyr annan
(hǫll) ok heldum snjallir,
hér fellum, þá velli;
hrósar hug fyr vísa
Hjaldr, eru víg til sjaldan,

---

3. *Jeg var dér, hvor mændene kæmpede; mange sværd klang i Irland, hvor skjoldene mødtes; skudvåbnene bragede i kampen, jeg har hørt, at deres kamp var hård; Sigurd faldt i kampen, men først blødte sårene; Brian faldt som sejrherre.*

4. *Mændene må göre alt, hvis de anser sig for dygtige, og tage sig så i agt for Snorres list; ingen vil tage sig i agt; vis er Snorre.*

5. *Hætteslaget hænger vådt på væggen, den kender en list (der brygges) — oftere vil den ikke blive tör under disse forhold(?), jeg skjuler ikke at jeg kender en dobbelt (list).*

6. *Snjall har en höj på klippen; Hjald har en meget kold bod; i dag vil I bringe folk til at bløde; der er sejr over spydene nu; krigeren (jeg) husker det, at jeg smilende rødfarvede dugen (det er skjoldet jeg kalder således) med det polerede sværd, forrest i kampen.*

7. Mín búð stóð hér síz fellum; hvárr brœðra gekk fyr annan — hǫll brann — ok heldum þá snjallir velli; Hjaldr hrósar hug fyr vísa; víg eru til sjaldan; gleðr oss þat 's veitk þik teitan gefa Viðri val = *Min bod (höj) stod her, siden vi faldt; enhver af os to brødre gik frem foran den anden — husene brændte — og vandt da modige sejr; Hjaldr (jeg) roser mit mod for kongen; kampe er (nu) for sjældne; det glæder mig, at du vil glad give Odin val.*

gleðr oss þat 's val Viðri
veitk þik gefa teitan.

8 *(1066)*. Víst 's at allvaldr austan
eggjask vestr at leggja
mót við marga knútu
(minn snúðr es þat) prúða;
kná valþiðurr velja,
veit œrna sér beitu,
steik af stillis haukum
stafns; fylgik því jafnan.

9 *(1066)*. Stór taka fjǫll at falla,
ferr sótt of kyn dróttar,
eyðisk friðr, en fœðisk
fjandhugr meðal landa;
vesa munk yðr sem ǫðrum
angrljóðasǫm þjóðum
(ylgr nemr suðr at svelga
sveita) urðr of heitin *(gentages)*.

10 *(1066)*. Skœð lætr skína rauðan
skjǫld, es dregr at hjaldri;
brúðr sér Aurnis jóða
ófǫr konungs gǫrva;
sviptir sveiflandkjapta
svanni holdi manna;
ulfs munn litar innan
óðlǫ́t kona blóði *(gentages)*.

11 *(1066)*. Gramr vá frægr til fremðar
flestan sigr enn digri;

8. Víst 's, at allvaldr austan eggjask at leggja vestr mót við marga prúða knútu — minn snúðr es þat; valþiðurr kná velja steik af haukum stafns stillis; veit sér œrna beitu; fylgik jafnan því = *Det er afgjort, at kongen østfra er opsat på at mødes med mangen herlig ligknokkel vesterpå; det er fordel for mig; ravnen vil få føde fra kongens skibe; den ved der rigelig føde for sig; jeg støtter altid det.*

9. *Store bjærge begynder at styrte, sygdom hærjer menneskeheden, freden forstyrres og fjendskab opstår mellem lande; for eder som for andre folk vil jeg blive kaldt Urd, fuld af bedrøvende sang; ulvinden vil i syden sluge blod.*

10. Skœð lætr rauðan skjǫld skína, es dregr at hjaldri; brúðr Aurnis jóða sér ófǫr konungs gǫrva; svanni sviptir sveiflandkjapta holdi manna; óðlǫ́t kona litar blóði ulfs munn innan = *Utysket lader det røde skjold skinne, nu da det trækker op til kamp; jættebruden ser kongens nederlag beredt; kvinden flænger med sin kæbe mændenes kød; den rasende kvinde rødfarver ulvens mund indvendig i blod.*

11. Frægr gramr enn digri vá flestan sigr til fremðar; hlautk heilagt fall til vallar, þvít sǫ́tum heima; uggik enn, tyggi, at yðr myni of byrjuð feigð; gefið fǫkum fíks trolls fyllar, goð veldra slíku = *Den navnkundige digre konge tilkæmpede sig sejr i alle slag til ære for sig; jeg fik et helliggörende fald på kamppladsen, ti jeg forblev hjemme; jeg er bange for, konge, at en nær forestående død venter eder; du vil afgive føde for ulvene; det er ikke gud der volder det.*

hlautk, þvít heima sǫtum,
heilagt fall til fallar;
uggik enn, at, tyggi,
yðr myni feigð of byrjuð;
trolls gefið fǫkum fyllar
fíks; veldra goð slíku.

12. Ek ríð hesti
hélugbarða
úrigtoppa,
ills valdandi;
eldr es í endum,
eitr í miðju;
svá es of Flosa rǫð
sem fari kefli;
svá es of Flosa rǫð
sem fari kefli.

---

12. *Jeg rider en hest med rim på snuden, med fugtig top (pandelok), (jeg) ondt voldende; ild er i enderne (af stokken), edder i midten, således går det med Floses planer som med den svungne stok (bægge fremkalder ild).*

Det 12. århundrede

Magnús berfœttr.

Norsk konge, 1093—1103.

Lausavísur.

1 *(1098).* Auð hefk minn, þanns mǫnnum
margteitum réðk veita,
(húf lætk kløkkvan klífa
kolgur) illa folginn.

2. Vill hann eigi flokk várn fylla?
falsk riddari enn valski?

3. Sú 's ein es mér meinar
Maktildr ok vekr hildi
(mǫ́r drekkr suðr ór sǫrum
sveita) leik ok teiti;
sá kennir mér svanni,
sín lǫnd es verr rǫndu
(sverð bitu Hǫgna hurðir)
hvítjarpr sofa lítit.

4. Hvat 's í heimi betra,
hyggr skald af þrǭ sjaldan
(mjǫk 's langr sás dvelr drengi
dagr) an víf en fǫgru;
þungan berk af þingi

---

1. Hefk illa folginn auð minn, þanns réðk veita margteitum mǫnnum, lætk kløkkvan húf klífa kolgur = *Jeg har anbragt mit guld ilde, det som jeg har givet mine muntre mænd; jeg lader den smidige bov betræde bølgerne.*

2. *Vil han ikke fylde vor skare?*; *skjulte sig den vælske ridder?*

3. Sú 's ein, Maktildr, es meinar mér leik ok teiti ok vekr hildi; sveita mǫ́r drekkr suðr ór sǫrum; sá hvítjarpr svanni, es verr lǫnd sín rǫndu, kennir mér sofa lítit; sverð bitu Hǫgna hurðir = *Der er én, Maktild, som formener mig leg og lystighed og vækker kamp; ravnen drikker sydpå af sårene; den lysebrune kvinde, som værger sit land med skjoldet, lærer mig at sove lidet; sværdene bed skjolde.*

4. Hvat 's betra í heimi an en fǫgru víf; skald hyggr sjaldan af þrǭ; mjǫk langr es dagr, sás dvelr drengi; berk af þingi þungan harm, þann es

þann harm, es skalk svanna
(skreytask menn at móti)
minn aldrigi finna.

5. Jǫrp mun eigi verpa
arm-Hlín á glæ sínum,
orð spyrk gollhrings Gerðar
góð of skald i hljóði;
annk, þótt eigi finnak
opt, goðvefjar þoptu;
viti menn at hykk hennar
hála rækðarmǫlum.

6. Hvat skulum heimfǫr kvitta?
hugr 's minn í Dyflinni,
enn til kaupangs kvinna
kømkat austr í hausti;
unik, þvít eigi synjar
ingjan gamans þinga;
œrskan veldr því 's írskum
annk betr an mér svanna.

Steigar-Þórir.

Norsk hövding, d. 1094.

En kvædling.

Vǫrum félagar fjórir
forðum; einn við stýri.

---

skalk aldrigi finna svanna minn; menn skreytask at móti = *Hvad findes der bedre i verden end de skönne kvinder; skjalden glemmer sjælden sin længsel; den dag er meget lang, der forsinker mændene; jeg bærer bort fra tinget en tung sorg, den at jeg aldrig skal træffe min kvinde. Mændene smykker sig til (ved?) mødet.*

5. Jǫrp arm-Hlín mun eigi verpa sínum [orðum] á glæ; spyrk í hljóði góð orð gollhrings Gerðar of skald; annk goðvefjar þoptu, þótt eigi finnak opt; viti menn at hykk hála rækðarmǫlum hennar = *Den brunhårede kvinde skal ikke have kastet sine [ord] i havet; jeg erfarer hemmelig kvindens venlige ord om skjalden; jeg elsker hende, skönt jeg ikke træffer hende ofte; man vide, at jeg holder meget af hendes venligsindede ord.*

6. Hvat skulum kvitta heimfǫr? hugr minn 's í Dyflinni; kømkat enn í hausti austr til kaupangs kvinna; unik, þvít eigi synjar ingjan gamans þinga; œrskan veldr því 's annk betr írskum svanna an mér = *Hvad skal vi snakke om hjemrejse?; hele mit hjærte er i Dublin; jeg kommer ikke mere i dette efterår til Nidaros' kvinder; jeg er tilfreds, ti „ingjan“ (pigen) nægter mig ikke gammensmøder; ungdommen volder, at jeg elsker den irske kvinde mere end mig selv.*

[St.-Þ.]. *Vi var för fire fæller; én ved roret.*

Kali Sæbjarnarson.

Norsk hövding, 11—12. årh.

Lausavísa *(1098).*

Hvé launa þér þinir
þingríkir hǫfðingjar,
vestr bifask rǫng i rǫstum
(reyn oss jǫfurr) hnossir?

Bjǫrn krepphendi.

Islandsk skjald, omkr. 1100.

Magnúsdrápa *(o. 1100).*

1. Vítt lét Vǫrsa dróttinn,
varð skjótt rekinn flótti,
(hús sveið Hǫrða ræsir)
Halland farit brandi;
brendi buðlungr Þrœnda,
blés kastar hel fasta
(vakði viskdœlsk ekkja)
víðs, mǫrg heruð síðan.

2. Snarr rauð Sygna harri
sverð á úthlaupsferðum,
vítt nam vargr at slíta
varma brǫð, á Harmi;
frátt, hvé fylkir mátti,
fór svát hengðr vas Þórir
(fǫr vas gunnar gervis
greið) dróttins-svik leiða.

[K.] Hvé launa þér þínir þingríkir hǫfðingjar hnossir? rǫng bifask vestr i rǫstum; reyn oss, jǫfurr = *Hvorledes lönner dine tingmægtige hövdinger dig dine kostbarheder? spanten ryster vesterpå i strömmene; prøv os konge!*

[B.] 1. Vǫrsa dróttinn lét farit vítt Halland brandi; flótti varð rekinn skjótt; Hǫrða ræsir sveið hús; buðlungr Þrœnda brendi síðan mǫrg heruð; hel víðs kastar blés fasta; viskdœlsk ekkja vakði = *Vorsernes herre trængte frem med sværd over det vide Halland; de flygtende blev hurtig forfulgte; Hördernes konge brændte husene; Tröndernes fyrste brændte siden mange herreder; stormen lod ilden flamme op; kvinderne i Viskardal fik våge.*

2. Snarr Sygna harri rauð sverð á úthlaupsferðum á Harmi; vítt nam vargr at slíta varma brǫð; frátt, hvé fylkir mátti leiða dróttins-svik; svá fór, at Þórir vas hengðr; fǫr gunnar gervis vas greið = *Sogningernes raske fyrste rødfarvede sværdet i de oprörske skarers blod på Harm; vidt og bredt fik ulven varmt bytte at slide i; du har hørt, hvorledes kongen kunde göre forræderne kede af deres svig; det gik så, at Tore blev hængt; krigerens tog gik godt.*

3. Víkinga lætr vengis
vallbaugs hati falla,
vítt rýðr jǫrn á ýtum
Áleifs mǫgr en fǫgru.

4 Hrafngreddir vann hrædda
hlífar styggr, í byggðum,
þrœnzka drótt, es þótti
þeim markar bǫl sveima;
hygg at hersa tveggja
her-Baldr lyki aldri
sinn; jór vasa svǫ́ru
svangr, fló ǫrn til hanga.

5. Lék of Ljóðhús fíkjum
limsorg náar himni,
vítt vas ferð á flótta
fús; gaus eldr ór húsum;
ǫrr skjǫldungr fór eldi
Ívist (búendr mistu)
róggeisla vann ræsir
rauðan (lífs ok auðar).

6. Hungrþverrir lét herjat
hríðar gagls á Skíði,
rǫnn rauð Tyrvist innan
teitr vargr í ben margri;
grœtti Grenlands dróttinn,
gekk hátt Skota stekkvir,
(þjóð rann mýlsk til mœði)
meyjar suðr í eyjum.

3. Vallbaugs vengis hati lætr víkinga falla; Áleifs mǫgr rýðr vítt en fǫgru jǫrn á ýtum = *Den gavmilde fyrste lader vikinger falde; Olavs sön rødfarver videnom de blanke sværd i mændenes blod.*

4. Hlífar styggr hrafngreddir vann þrœnzka drótt hrædda, es þeim þótti markar bǫl sveima í byggðum; hygg at her-Baldr lyki sinn aldri tveggja hersa; svǫ́ru jór vasa svangr; ǫrn fló til hanga = *Den kriger, der ikke bryder sig om skjoldets værn, gjorde Trönderne bange, da de fandt, at ilden blussede lystig i deres bygder; jeg ved, at krigeren på éngang tog to herser af dage; ulven var ikke sulten; örnen flöj til den hængte.*

5. Limsorg lék fíkjum náar himni of Ljóðhús; vítt vas ferð fús á flótta; eldr gaus ór húsum; ǫrr skjǫldungr fór Ívist eldi; ræsir vann róggeisla rauðan; búendr mistu lífs ok auðar = *Ilden spillede voldsomt op imod himlen på Ljodhus; vidt og bredt var folk begærlige efter at flygte; flammerne skød op fra husene; den raske konge hærgede Ivist med ild; kongen rødfarvede sværdet; bønderne mistede liv og gods.*

6. Hríðar gagls hungrþverrir lét herjat á Skíði; teitr vargr rauð tǫnn í margri ben innan Tyrvist; Grenlands dróttinn grœtti meyjar suðr í eyjum; Skota stekkvir gekk hátt; mýlsk þjóð rann til mœði = *Krigeren hærjede Skid; den glade ulv rødfarvede tænderne i mangt et sår på Tyrvist; Grenlands konge bragte møerne syd på øerne til at græde; Skotternes overvinder var heldig; folkene på Mull løb så de blev trætte.*

7. Snarr konungr bar vítt randir á slétta Sandey; rauk of Íl, þás allvalds menn jóku á brennur; seggja kind sunnar Santíri laut und eggjar;

7. Vítt bar snarr á slétta
Sandey konungr randir;
rauk of Íl, þás jóku
allvalds menn á brennur;
Santíri laut sunnar
seggja kind und eggjar;
siggœðir réð síðan
snjallr Manverja falli.

8. Hætt vas hvert þats átti
hvarf Goðrøðar arfi;
lǫnd vann lofðungr Þrœnda
Lǫgmanni þar bannat;
nýtr fekk nesjum útar
naðrbings tǫpuð finginn
Egða gramr, þars umðu,
ungr, véttrima tungur.

9. Lífspelli réð Laufa
lundr í Ǫngulssundi,
(broddr fló) þars slǫg snuddu
(snúðigt) Huga ens prúða;
ǫll hefr Jóta fellir
eylǫnd farit brandi
(vítt liggr dyggs und dróttum
dǫglings grund) of stundir.

---

snjallr siggœðir réð síðan falli Manverja = *Den raske konge førte skjoldene vidt omkring på den flade Sandø; det røg rundt omkring på Il, da kongens mænd forøgede brandene; befolkningen syd for Cantyre faldt under sværdsæggene; den modige kriger besörgede siden Manboernes fald.*

8. Hætt vas hvert hvarf, þats arfi Goðrøðar átti; lofðungr Þrœnda vann bannat þar Lǫgmanni lǫnd; ungr nýtr Egða gramr fekk finginn naðrbings tǫpuð útar nesjum, þars véttrima tungur umðu = *Hvert tilflugtssted, som tilhørte Gudröds sön, var farligt; Tröndernes konge forbød Lögmann landene dér; den unge, dygtige Egdekonge fik manden fanget udenfor næssene, hvor klingerne hvinede.*

9. Lundr Laufa réð lífspelli Huga ens prúða í Ǫngulssundi, þars slǫg snuddu; broddr fló snúðigt; Jóta fellir hefr farit of stundir ǫll eylǫnd brandi; grund liggr vítt und dróttum dyggs dǫglings = *Krigeren voldte Huge den prudes død i Angelsund, hvor våbnene flöj; pilen for afsted med rask fart; Jydernes fælder har i nogen tid hærjet alle øerne med sværd; jorden er vidt og bredt i den modige fyrstes mænds magt.*

Eldjárn.

Islænder, omkr. 1100.

Lausavisur *(1100).*

1. Hví samir hitt at dúsa
hirðmanni geðstirðum?,
vest nú, þótt kjǫl kosti,
knár, riddari enn hári;
þat 's satt, at býðk byttu,
breiðhúfuðum, reiða,
austr 's til hár í hesti
hvaljarðar, Gíparði.

2. Frák at flótta rǫkuð,
falsk annat lið manna
(þar vas harðr es heyrðak
hernaðr), á Foxerni;
varð hjalmþrimu herðis
hár þars staddir vǫruð
gangr, en gauzka drengi,
Gíparðr, í hel barðir.

Þórkell hamarskáld.

Islandsk skjald, omkr. 1100.

1. Magnúsdrápa *(o. 1104).*

1. Vítt dró sínar sveitir
saman stórhugaðr Þórir
(heldr vǫrut þau hǫlðum
haglig rǫ́ð) með Agli;
snǫrp frák á því, 's urpu
endr, Skjalgs vinum, lendir
menn við morðhauks brynni,
mein, of afl sér steini.

[E.] 1. Hví samir hitt geðstirðum hirðmanni at dúsa?, vest nú knár, enn hári riddari, þótt kjǫl kosti; þat 's satt, at býðk Gíparði reiða byttu; austr 's til hár í breiðhúfuðum hesti hvaljarðar = *Hvorfor sömmer det sig for den gnavne hirdmand at ligge og dovne?; vær nu dygtig, hårlange ridder, selv om kølen prøves (hårdt); det forholder sig så, at jeg byder Gipard at lange bøtten; bundvandet står altfor höjt i det bredbovede skib.*

2. Frák, at rǫkuð flótta á Foxerni; þar vas harðr hernaðr, es heyrðak; annat lið manna falsk; gangr hjalmþrimu herðis varð hár, þars vǫruð staddir, en barðir gauzka drengi í hel, Gíparðr = *Jeg har hørt, at du forfulgte de flygtende på Foxerne — der var en hård kamp, som jeg har hørt —, alle andre skjulte sig; krigerens angreb var uimodståligt der hvor du var og slog Göterne i hjæl, Gipard.*

[Þ.] 1. Stórhugaðr Þórir dró vítt saman með Agli sínar sveitir; þau rǫ́ð vǫrut hǫlðum heldr haglig; frák snǫrp mein á því Skjalgs vinum, 's lendir menn urpu endr steini of afl sér við brynni morðhauks = *Tore med*

2. Vestr lét varga nistir,
vann hilmir frið bannat,
hrǫnn brutu hlýr en stinnu,
hugprúðr fǫru snúðat.

3. Dunði broddr á brynjur,
bragningr skaut af magni,
sveigði allvaldr Egða
alm, stǫkk blóð á hjalma;
strengs fló hagl í hringa,
(hné ferð) en lét verða
Hǫrða gramr í harðri.
hjarl, sókn banat jarli.

4. Hraustr lét Elfi austar
allvaldr saman gjalla,
vitr stillir rauð vǫllu,
valskan brand ok randir;
varð á víg, þars herjar,
vellmildr konungr, fellu,
(bolr lá gauzkr und gulri
grás arnar kló) þrási.

5. Uppgǫngu réð yngvi
ítr með helming lítinn,
áræði hykk, áðan,
Eysteins fǫður treystask;
hátt gall hjǫrr, en sótti,
hneit egg við fjǫr seggja,
(malmsœkir rauð mæki)
Magnús í lið gǫgnum.

---

de höje planer samlede tilligemed Egil videnom sine skarer; det foretagende var for mændene temlig ufordelagtigt; jeg har hørt at det blev til stor skade for Skjalgs venner, at lændermændene för løftede en sten, de ikke kunde magte, overfor krigeren.

2. Hugprúðr varga nistir lét fǫru snúðat vestr; hlýr en stinnu brutu hrǫnn; hilmir vann bannat frið = *Den modige kriger foretog hurtig en reise mod vest; den stive stavn brød bølgen; fyrsten brød mændenes fred.*

3. Broddr dunði á brynjur, bragningr skaut af magni — allvaldr Egða sveigði alm — blóð stǫkk á hjalma; strengs hagl fló í hringa hjarl, en Hǫrða gramr lét verða banat jarli í harðri sókn; ferð hné = *Pilene bragede på brynjerne; kongen skød med kraft — Egdernes konge spændte buen —; blodet spröjtede på hjælmene; pilene flöj mod skjoldene, men Hördernes konge dræbte jarlen i den hårde kamp; mændene segnede.*

4. Hraustr allvaldr lét valskan brand ok randir gjalla saman austar Elfi; vitr stillir rauð vǫllu; vellmildr konungr varð þrási á víg, þars herjar fellu; gauzkr bolr lá und gulri kló grás arnar = *Den tapre konge lod det vælske sværd og skjolde støde bragende mod hinanden øst for Elven; den kloge konge rødfarvede marken; den gavmilde konge fortsatte kampene ufortrødent, hvor krigerne faldt; den gøtske krop lå under den grå örns gule klo.*

5. Ítr yngvi réð áðan uppgǫngu með lítinn helming; hykk fǫður Eysteins treystask áræði; hjǫrr gall hátt, en Magnús sótti í gǫgnum lið; egg hneit við fjǫr seggja; malmsœkir rauð mæki = *Den udmærkede konge foretog för en landgang med en lille skare; jeg ved, at Eysteins fader stolede på sit mod; sværdet gjaldede höjt, men Magnus trængte gennem (de fjendtlige) rækker; æggen stødte på mændenes liv; krigeren rødfarvede sværdet.*

2. Lausavísur.

1\. Mér réð senda
of svalan ægi
Vǫlsunga niðr
vápn gollbúit.

2 *(1094)*. Orð frák Agli verða,
unnar dags, á munni,
Sól, við siklings þræla,
satt, einarðar latta,
hvern þeira kvað hæra
(hjaldrbliks) an sik miklu
(beið ofmikit eyðir
angr) makligra at hanga.

Gísl Illugason.

Islandsk skjald, 12. årh.

1. Erfikvæði um Magnús berfœtt *(o. 1104)*.

1\. Ungr framði sik,
þás alendr vildu
lofsælan gram
landi ræna
imðar faxa,
en jǫfurr sótti
Báleygs viðu
með blǿum hjǫrvi.

2\. Ýtti ór Ósló
til Egils fundar
lofðungr liði
lands at krefja,
fylgðu ræsi
ok Rygir sunnan
linns láðgefendr
ór lǫgum tvennum.

2, 1. *Völsunge-ætlingen (kongen) sendte mig et guldudstyret sværd over den kolde sø.*

2\. Frák, unnar dags Sól, salt orð verða Agli á munni við þræla siklings, einarðar latta, — kvað hvern þeira miklu makligra at hanga hæra an sik; hjaldrbliks eyðir beið ofmikit angr = *Jeg har hørt, kvinde, at Egill kom til at sige et sandt ord til kongens trælle, berøvede al frimodighed — han sagde, at enhver af dem fortjænte langt mere at hænge höjere end han; krigeren ramtes af for megen modgang (ulykke).*

[G.] 1, 1. *Som ung erhværvede han sig hæder, da krigerne vilde røve landet fra den lovrige fyrste, og kongen angreb krigerne med det brune sværd.*

2\. *Fyrsten styrede ud fra Oslo med sit mandskab til møde med Egil for at kræve sit land; der fulgte kongen mænd fra de to 'lag' samt Rygerne sydfra.*

3. Séa knátti þá
siklings flota
vel vígligan
ok vanan sigri,
es fyr Yrjar
í aga miklum
óþrotligt lið
árar kníði.

4. Átti hilmir
húsþing við sæ;
þat vas fyr innan
Ǫrvahamra;
bjósk at brenna,
en búendr flýðu,
stórráðr konungr,
af Staði útan.

5. Hyrr sveimaði,
hallir þurru,
gekk hár logi
of heruð þeira;
séa knátti þar,
es salir fellu,
landrǫð konungs,
of liði Þóris.

6. Raufsk við róstu,
rymr varð í her,
helmingr Egils
við Hlaðir útan;
mǫttut hersar
fyr Haða drótni
láðgǫfguðum
landi ráða.

7. Sættisk síðan,
siðr batnaði,
hugfullr konungr
við hatendr sína;
þann gaf brǫgnum
es búendr ǫttu
rétt ráðspakir
rœkðum launa.

---

3. *Man kunde da se kongens flåde godt udrustet til kamp og sejrvant, da det utrættelige mandskab knugede årerne foran Yrje i den stærke søgang.*

4. *Fyrsten holdt et husting på kysten; det var indenfor Örvehamre; den storrådige konge beredte sig til at brænde landet, men bønderne flygtede helt ude fra Stad.*

5. *Ilden bredte sig, husene faldt; den höje flamme fôr over deres herreder; dér kunde man se kongens landsstyrelse, hvor husene faldt over Tores mænd.*

6. *Egils skare splittedes uden for Lade i kampen; der blev bragen i kampen; herserne formåede ikke at holde landet for Hadernes landgæve fyrste.*

7. *Siden forligte den modige konge sig med sine fjender; folk forbedrede sig; den ret gav han mændene, som de rådkloge bønder skulde gengælde med troskab.*

8. Gramr vann gǫrvan,
en glatat þjófum,
kaupmǫnnum frið,
þanns konungr bætti,
svát í Elfi
øxum hlýddi
flaust fagrbúin
í fjǫru skorða.

9. Tók á Skíði,
en Skotar flýðu,
jǫfra œgir
Ívistar gram;
hafði fylkir,
sás frami téði,
Lǫgmann konung
í liði sínu.

10. Ættlǫndum vann
eyja dróttar
folkvǫrðr und sik
fjórum þrungit,
áðr an hitti,
sás hamalt fylkði,
veðrsmiðr Viðurs
valska jarla.

11. Hǫ́ðum hildi
með Haralds frænda
Ǫnguls við ey
innanverða,
þars af reiði
ríklundaðir
konungr ok jarlar
kapp sitt brutu.

12. Margan hǫfðu
Magnús liðar
bjǫrtum oddi
baugvang skorinn;
varð hertoga
hlíf at springa
kapps vel skrifuð
fyr konungs darri.

8. *Fyrsten skænkede købmændene fred, som han gav dem, men tyvene tilintetgjorde han, så at man kunde støtte de prægtige skibe i Elven i sandbredden med økserne.*

9. *Fyrsternes betvinger tog Ivists konge på Skid, men Skotterne flygtede; fyrsten, som støttedes af sin dygtighed, førte kong Lagmann med sig i hæren.*

10. *Kongen underkastede sig fire øfolkets ætlande, för krigeren, som fylkede svinfylking, traf de brittiske jarler.*

11. *Vi havde kamp sammen med Haralds frænde indenfor Angelsø, hvor kongen og de stolte jarler brødes hidsigt og med kraft med hinanden.*

12. *Magnus' mænd havde splintret mangt et skjold med den blanke spids; hertugens skjold, udmærket bemalet, måtte sprænges for kongens spyd.*

13. Bǫðkennir skaut
bǫ́ðum hǫndum;
allr vá hilmis
herr prúðliga;
stukku af almi
þeims jǫfurr sveigði
hvítmýlingar,
áðr Hugi felli.

14. Hǫfðu seggir,
þá vas sókn lokit,
heimfǫr þegit
at hǫfuðsmanni;
landsmenn litu
of liði gǫfgu
segl sædrifin
sett við húna.

15. Vágr þrútnaði,
en vefi keyrði
steinóðr á stag
storðar galli;
braut dýrr dreki
und Dana skelfi
hrygg í hverri
hafs glymbrúði.

16. Blár ægir skaut
búnum svíra,
gjalfr hljóp í gin
gollnu hǫfði;
skein af hausum
sem himins eisa
dǫglings dreka
djúps valfasti.

17. Framðisk síðan
á Svía drótni
austr við Elfi
Upplanda gramr;
liðskelfir tók
ór lǫgum Gauta
fimtán heruð
fránni eggju.

---

13. *Krigeren skød med bægge hænder; fyrstens hele hær kæmpede tappert; pilene sprang fra buen, som kongen spændte, för Huge faldt.*

14. *Mændene havde fået lov til hjemrejse — da var kampen endt — af anføreren; landets mænd så de skumbestænkte sejl over den gæve hær hejste op til mastetopperne.*

15. *Havet svulmede, og den rasende storm spilede sejlene ud imod stavnen; den herlige drage med Danernes fjende knækkede ryggen i enhver bølge.*

16. *Det mörke hav stødte til den guldbelagte dragehals; søen sprang i gabet på det forgyldte hoved; guldet skinnede som solen fra kongens dragehoveder.*

17. *Siden vandt Oplandenes konge hæder over for Svearnes konge østpå ved Elven; krigeren tog med den skarpe æg femten herreder ud af Göternes lag.*

18. Reið folkhvǫtuðr
fyrst í gǫgnum
sǫmnuð Svía,
sigri hnugginn;
malmr dreyrugr varð
á meðal hlaupa
hauss ok herða
hans andskota.

19. Hol merki blés,
en huginn gladdisk
fránn, of hǫfði
feðr Sigurðar;
þar sák fylki
með frama mestum
snǫrpu sverði
til sigrs vega.

20. Fylgðak frœknum,
sem framast kunnak,
Eysteins fǫður
í Atals drífu;
opt brák hjǫrvi
með Haralds frænda,
vanr vásfǫrum,
þars vega þurfti.

2. Lausavísa *(1096).*

Kátr skalk enn, þótt ætli
aldrán viðir skaldi,
jǫrn taka oss at orna,
unda teins, at beinum;
hverr deyr seggr, en, svarri,
snart 's dreng skapat hjarta;
prúðr skalk enn í óði
eitt sinn á þrek minnask.

---

18. *Krigeren red først i gennem Svearnes sejrberøvede skare, det blodige sværd løb imellem hovedet og skuldrene på hans fjender.*

19. *De bugnende faner viftede i vinden over hovedet på Sigurds fader; den skarpöjede ravn glædede sig derved; der så jeg en fyrste tilkæmpe sig sejren med det skarpe sværd med den störste dygtighed.*

20. *Jeg fulgte Eysteins tapre fader i kampen, så godt jeg formåde; ofte svang jeg, vant til strabadser, sværdet med Haralds frænde, hvor man skulde kæmpe.*

2. Kátr skalk enn, þótt unda teins viðir ætli skaldi aldrán; jǫrn taka at orna oss at beinum; hverr seggr deyr, svarri, en dreng es skapat snart hjarta; skalk enn eitt sinn minnask prúðr á þrek í óði = *Fremdeles skal jeg være munter, uagtet mændene tiltænker skjalden (mig) døden; jærnene begynder at varme mig lige ind til benet; enhver skal dø, kvinde, men svenden (jeg) har fåt et modigt hjærte; jeg skal end engang modig i mit vers vise min standhaftighed.*

Markús Skeggjason.

Isl. lovsigemand og skjald, d. 1107.

1. Eiríksdrápa *(o. 1104).*

1. Harra kveðk at hróðrgǫrð dýrri
hauklundaðan Dana grundar.

2. Eiriks lof verðr ǫld at heyra,
engi maðr veit fremra þengil,
Yngvi helt við orðstír langan
jǫfra sess í verǫld þessi.

3. Fjarri hefr at fœðisk dýrri
flotna vǫrðr á élkers botni
(hǫva leyfir hverr maðr ævi
hringvarpaðar) gjalfri kringðum.

4. Fœðir sótti fremðar-ráða
foldar vǫrðu austr í Garða;
auði gœddu allvald prúðan
ítrir menn, þeirs hnøggvi slíta;
stillir varð of austrveg allan
einkar tíðr enn mærðar-blíði;
hinn varð engr, es hans nafn kunnit
heiðar-manns í lofi reiða.

5. Vár ǫndurt bjó Vinða rýrir
veglig flaust ór Gǫrðum austan;
hlýrum skaut á hola bǫru
helmings oddr í sumars broddi;

---

1. *Jeg opfordrer Danmarks høgesindede fyrste til at høre på det herlige kvad.*

2. *Folk må høre Eriks lov; ingen kender en ypperligere fyrste; kongen beholdt sin fyrstestol i denne verden med langvarig hæder.*

3. *Det er meget langt fra, at der vil fødes en herligere konge på den havombruste jord; enhver mand lovpriser den gavmilde fyrstes höje liv.*

4. *Han som udklækkede dygtige råd besøgte fyrster østerpå i Garderige; de udmærkede mænd, som forsmår karrighed, skænkede den modige fyrste guld; den veltalende fyrste blev meget berömt i hele østerleden; der blev ingen som ikke vidste at omtale den berömte mands navn med hæder.*

5. *Tidlig om våren rustede Vendernes fjende sine prægtige skibe øst fra Garde; mændenes anfører skød stavnene ud på den hule bølge ved sommerens begyndelse; Knuds broder støttede den brede skibside med skvætbord i den rasende storm; siden landede det svigfulde folks modige tilintetgörer ved Danmark.*

hlýðu studdi borðvið breiðan
bróðir Knúts í veðri óðu;
síðan knátti svikfolks eyðir
snilli kendr við Danmǫrk lenda.

6. Ræsir lét af roðnum hausi
Rínar sól á marfjǫll skína.

7. Drengir þǫ́gu auð at Yngva,
ǫrr fylkir gaf sverð ok knǫrru;
Eiríkr veitti opt ok stórum
armleggjar rǫf dýrðar-seggjum;
hringum eyddi hodda slǫngvir
hildar-ramr, en stillir framði
firða kyn, svát flestir urðu,
Fróða stóls, af hǫ́num góðir.

8. Vǫrgum eyddi Vinða fergir,
víking hepti konungr fíkjum,
þjófa hendr lét þengill stýfa,
þegnum kunni ósið hegna;
aldri frásk, at Eiríkr vildi
allréttligum dómi halla;
hála kunni sér til sælu
sigrs valdari goðs lǫg halda.

9. Hróðigr átti brynþings beiðir
bjartan auð ok frœknligt hjarta,
minni gnógt ok manvit annat
mest, fylgðu því hvergi lestir;
alla hafði ǫðlingr snilli,
ungr nam hann á margar tungur,
Eiríkr vas, sás mátti meira,
mestr ofrhugi, jǫfri flestum.

10. Lýst skal hitt, es lofðungr fýstisk
langan veg til Róms at ganga

---

6. *Fyrsten lod guldet skinne på bølgerne fra det guldrøde hoved.*

7. *Mændene modtog guld af fyrsten; den gavmilde konge skænkede sværd og skibe; Erik gav herlige mænd ringe ofte og rigelig; den kampstærke guldforøder brød ringe og Frodes stols besidder hædrede mændene, så at mange blev rige ved ham.*

8. *Vendernes undertrykker udryddede ugærningsmænd; kongen stansede kraftig vikingeindfald; fyrsten lod hugge hænder af tyve; han forstod at straffe sine undersåtters voldsfærd; aldrig har man hørt, at Erik vilde fravige en fuldstændig rigtig dom; sejrens besidder forstod, til lykke for sig, i höj grad at holde guds lov.*

9. *Den berömte kriger besad det skinnende guld og et tappert hjærte, en udmærket hukommelse og andet mandevid i störst mål, hvormed der ingen fejl fulgte; fyrsten besad en fuldkommen veltalenhed; som ung lærte han at tale mange sprog; Erik, som formåde mere ende de fleste andre fyrster, var den modigste mand.*

10. *Det skal beskrives, at fyrsten fik lyst til at gå den lange vej til Rom for at vænne sit mandskab til herligheden; dér så kongen Venedigs velbeskyttede fredland.*

(fylkir sá þar friðland balkat
Fenneyjar) lið dýrð at venja.

11. Bróðir gekk i Bǫr út síðan,
bragningr vildi goðdóm magna,
(hylli goðs mun hlífa stilli)
hǫfuðskjǫldunga fimm (at gjǫld-
um).

12. Stóra sótti Haralds hlýri
helga dóma út frá Rómi,
hringum varði áttkonr Yngva
auðig skrín ok golli rauðu;
mildingr fór of munka veldi
móðum fœti sǫl at bœta;
sveitir kníði allvaldr útan;
Eiríkr vas til Róms i þeiri.

13. Eiríkr náði útan fœra
erkistól of Saxa merki;
hljótum vér þat's hag várn bœtir
hingat norðr af skjǫldungs
orðum.

14. Eyðisk hitt, at jafnstórt ráði
annarr gramr til þurftar mǫnn-
um;
leyfði alt, sem konungr krafði,
Krists unnanda, pávi sunnan.

15. Veldi þorðu Vinðr at halda
(villa gerðisk þeim at illu,
sunnan kom þá svikdóms manna
sátta-rof) þats buðlungr átti.

16. Yngvi helt í óðastrǫngum
ǫldu-gangi skipum þangat;
hlýða skalf, es hristi grœðir
hélug bǫrð fyr Vinða gǫrðum.

---

11. *Broderen til 5 hovedkonger gik siden ud til Bari; fyrsten vilde støtte guds rige; til gengæld vil guds venskab beskytte kongen.*

12. *Haralds broder besøgte herlige relikvier hinsides Rom; Yngves ætling prydede rige skrin med ringe og rødt guld; fyrsten drog igennem munkenes rige på sin trætte fod for sin sjæls frelse; fyrsten førte sine mænd tilbage udefra; Erik kom til Rom på den rejse.*

13. *Erik opnåede at flytte ærkebispesædet ind over Saksernes grænser; her i norden opnår vi, ved fyrstens ord, hvad der forbedrer vor (åndelige) stilling.*

14. *Der er ikke tale om, at nogen anden fyrste udfører noget så stort til bedste for mændene; paven i syden tilstod ham, der elskede Kristus, hvad kongen ønskede.*

15. *Venderne vovede at fastholde det rige, som tilhørte kongen; deres forvildelse blev dem til ulykke; sydfra rygtedes da de svigefulde mænds forligsbrud.*

16. *Kongen styrede sine skibe derhen i en rasende bølgegang; skvætbordene rystede, da havet tumlede de rimede planker foran Vendernes boliger.*

DEN NORSK-ISLANDSKE
SKJALDEDIGTNING

UDGIVEN AF

KOMMISSIONEN FOR DET ARNAMAGNÆANSKE LEGAT

VED

FINNUR JÓNSSON

B
RETTET TEKST

I. BIND

GYLDENDALSKE BOGHANDEL · NORDISK FORLAG

KØBENHAVN OG KRISTIANIA

1912

S. L. MØLLERS BOGTRYKKERI, — KØBENHAVN

Kommissionen for det Arnamagnæanske Legat afslutter hermed 1. bind af den af sit medlem F. Jónsson besörgede udgave af samtlige norske og islandske skjaldekvad så vel i aftryk efter håndskrifterne som i rettet og tolket tekst. Værket, som skal indeholde en samlet kritisk udgave af alle de gamle norske og islandske digte — med undtagelse af de såkaldte Eddakvad og dertil hørende småbrudstykker — fra den ældste tid til omtr. 1400, består af to afdelinger (A og B). I den første (A) gengives digtene efter alle de bevarede håndskrifter, således, at et enkelt er aftrykt bogstavret med kursiveret gengivelse af forkortelser, medens de andres afvigende læsemåder anføres bogstavret i störst mulig udstrækning. Afdeling B indeholder digtene i rettet form med normaliseret retskrivning, ledsaget af prosaisk ordfølge og dansk gengivelse.

Angående alle enkeltheder henvises i øvrigt til udgiverens fortale.

København, i april 1912.

Ludv. F. A. Wimmer. Johannes C. H. R. Steenstrup.

Vilh. Thomsen. Finnur Jónsson. Sofus Larsen.

Angående den foreliggende udgave af de gamle norsk-islandske skjaldekvad bemærkes følgende.

Allerede Arne Magnusson havde et klart blik for betydningen af skjaldekvadene såvel som for de øvrige sider af oldtidslitteraturen, og han har, egenhændig, afskrevet en mængde deraf; denne samling findes i 761 b, 4⁰. Om han har tænkt på en udgivelse heraf, vides ikke bestemt. Sikkert er det derimod, at K. Gíslason har tænkt på en udgave af disse digte, men det blev kun til det fragmentariske 'Udvalg', der skulde danne et supplement til Wiséns Carmina Norrœna og som indeholder en redigeret tekst af de optagne vers. I sine testamentariske dispositioner bestemte han, at renterne af hans efterladte formue bl. a. skulde anvendes til udgivelse af „alle ikke til 'Sæmundar Edda' hørende kvad i det gamle nordiske sprog fra den ældste tid til omtrent år 1400..., således at alle håndskrifters fremstillinger af hvert enkelt kvad (eller brudstykke) sammenstilles, helst på en så overskuelig måde som muligt". Måden, hvorpå han har tænkt sig udgaven udført, har man vist ret til at slutte sig til af hans udgave af versene i Njálssaga (Njála II. bind), hvor hvert vers er trykt efter hvert enkelt håndskrift for sig. Alle, der har benyttet denne udgave, vil dog vistnok erkende, at denne metode netop ikke er så overskuelig som ønskeligt. Langt mere overskueligt er det at anføre varianterne linje for linje på den måde, som man plejer at anvende ved prosaskrifter, for ikke at tale om den plads, der spares herved. Hvad der tabes i tydelighed med hensyn til det enkelte håndskrift er i virkeligheden temlig betydningsløst.

En samlet udgave af alle de kvad, som K. Gíslason tænkte på, har hidtil ikke foreligget, da G. Vigfússons Corpus poeticum boreale (I—II, Oxford 1883) af mange grunde ikke kan kaldes således. Jeg skal i øvrigt af let forståelige grunde ikke komme nærmere ind på dette værk her.

Selv har jeg fra tidlig tid beskæftiget mig med disse gamle digte, om ikke just fra første færd med en udgave for öje. I 1887

opholdt jeg mig i Stockholm og Upsala for at afskrive versene i de håndskrifter, der findes dér. Jeg afskrev eller kollationerede dem omtrent alle. Efterhånden modnedes den tanke at udgive dem således som K. Gíslason i det hele havde tænkt sig det og i samme udstrækning. Så snart jeg havde fået de större arbejder, som jeg var kommen ind på, navnlig Litteraturhistorien og Heimskringla-udgaven, fra hånden, tog jeg for alvor fat på opgaven. I årene 1902—1906 udarbejdedes manuskriptet til bægge værkets afdelinger, efter at den Arnamagnæanske Kommission i forvejen havde godkendt planen derfor og erklæret at ville bekoste udgivelsen. Denne kunde så begynde 1907.

Planen for en sådan udgave havde jeg allerede fremsat i et foredrag, holdt ved det 3. nordiske filologmøde i Stockholm; jeg tillader mig her at gentage, hvad der til slutning udtaltes: 1) „Alle vers, hver eneste linje, gengives diplomatarisk, helst efter alle de bedste håndskrifter, hvori de findes. Anses dette for at være for vidtløftigt, kan man lade sig nöje med diplomatarisk at gengive det bedste håndskrift, ledsaget af en fuldstændig, ikke-normaliseret variantsamling fra de øvrige håndskrifter. — 2) Der bör gives en så vidt muligt restitueret tekst i en efter de forskellige perioders udtale normaliseret retskrivning. — 3) Hertil föjes kortfattede reale oplysninger, ordfølge og muligvis oversættelse, samt forklaring af de vanskeligste kenninger.“

Det er denne plan, der for största delen helt igennem er fulgt her i udgaven. I A-afdelingen gengives digtene efter alle de bevarede håndskrifter — membraner eller papirafskrifter, der erstatter disse, — således, at et enkelt, og da så vidt muligt det ældste, er aftrykt bogstavret med kursiveret gengivelse af forkortelserne, medens de andres afvigende læsemåder anføres bogstavret i störst mulig udstrækning. Dette sidste måtte betragtes som et uafviseligt krav, selv om det må indrömmes, at de enkelte håndskrifter ikke altid kan siges at have nogen synderlig betydning. Det sidste gælder f. eks. om flere af de mange håndskrifter af Olaf den helliges saga. Men forholdet imellem dem er ganske uopklaret, og man kan ikke på forhånd vide, fra hvilket (gammelt) håndskrift et yngre kan stamme. Jo yngre håndskrifterne bliver, desto flere fejl findes der i deres vers; studiet af disse kan dog i flere henseender være meget lærerigt for overleveringen også i ældre tid[1]). Findes der en brugbar læsemåde i de yngre håndskrifter, er det ikke udelukket,

[1]) Jeg skal her pege på, at man af varianterne sikkert vil kunne drage interessante slutninger med hensyn til håndskrifternes indbyrdes slægtskab.

at den beror på gisning eller en tilfældighed. Papirhåndskrifter er naturligvis kun benyttede, når de er stedfortrædere for membraner, og da behandlede på selvsamme måde, selv om deres „retskrivning“ er sen-islandsk. Enkelte gange er „papir-hdss.“ uden nærmere angivelse anførte; det gælder da en læsemåde, der formentlig ikke beror på membran-original, men på en yngre afskriver-gisning.

Hvad angår de skindhåndskrifter, der findes i bibliotekerne i Stockholm og Upsala, har jeg som sagt afskrevet alle de deri forekommende vers, med undtagelse af et par större digte, hvoraf det ene ikke findes i denne del, men jeg optegnede afvigende læsemåder deri. Det er disse mine (faksimilerende) afskrifter, der er benyttede ved denne udgave. Jeg har ikke senere været i stand til at kollationere dem med originalerne, og det er således muligt, at enkelte fejl kan være indløbne. Kun „Óláfsdrápa“ (A 573 f.) har jeg haft lejlighed til i 1911 at konferere med håndskriftet (Bergsbók). Angående Uppsala-Edda se nedenfor.

I varianterne er kursivering ikke anvendt (undt. i ganske særlige tilfælde); en sådan var jo umulig, når samme ord (variant) fandtes i flere håndskrr., men skrevet i disse på forskellig måde; da at gengive hvert enkelt håndskrifts skrivemåde var ganske hensigtsløst.[1]) Foran varianterne til hvert vers angives alle de håndskrifter, hvori det findes, således at det håndskrift, hvorefter hovedteksten er trykt, anføres først. Derefter anføres de vigtigste udgaver, hvor verset findes, samt de steder i litteraturen, hvor der er givet væsenlige bidrag til dets forståelse. Her er udgiveren dog gået noget eklektisk til værks og er ikke altid vis på at have fundet alt, hvad der mulig burde være anført.

Håndskrifterne anføres i reglen med det nummer, de har i håndskriftsamlingerne; dette er formentlig sket så tydelig, at der aldrig kan være nogen tvivl. Undtagelse herfra danner dog de håndskrifter, der i udgaverne har fået deres særlige og faste betegnelser, således Heimskringlas hovedhåndskrifter (K = Kringla, d. v. s. AM 35, 36, 63, fol., J = Jǫfraskinna, d. v. s. AM 37 (J1) og 38 (J2), fol., F = Frisianus, d. v. s. AM 45, fol.), Snorra Eddas håndskrifter (R = Gml. kgl. saml. 2367, 4°, W = Wormianus, AM 242, fol., T = Utrechter-håndskriftet, AM Accessoria 18, U = Upsalahåndskriftet, De la Gardies saml. 11), Fagrskinna-håndskrifterne (A = AM 303, 4°, B = AM 51, fol., foruden et par andre afskrifter af hver af de tabte membraner, jfr. fortalen til udgaven 1902—03),

---

[1]) Sammenslynget *a* med to aksenter over er gengivet ved to *á*. Ellers er forkortelser gengivne på sædvanlig vis.

Njálahåndskrifterne (betegnede ved bogstaverne A—I, A = AM 132, fol., B = 133, fol., C = 162, b, fol., brudstykkerne heri betegnede ved α—κ, D = 309, 4⁰, E = 466, 4⁰, F = 468, 4⁰, G = Gml. kgl. saml. 2868, 4⁰, H = sst, 2869, 4⁰, I = sst. 2870, 4⁰), Egilssagas håndskrifter (M = AM 132, fol., således også for Kormákssagas vedkommende. W = Wolfenbüttlerhdskr., hvoraf afskr. findes i AM 461, 4⁰, men jeg har selv afskrevet versene efter membranen, det samme gælder versene i Eyrbyggjas. i samme bog; K = AM 453, 4⁰; brudstykker af sagaen findes i AM 162a, fol. og er betegnede ved α—ι og ʀ). I øvrigt anvendes forkortelser af let gennemskuelig art, som Fl = Flatøbogen, Bb = Bergsbók (Sth. mbr. 1, fol.), Th = Tómásskinna (Gml. kgl. saml. 1008, fol.), Mk = Morkinskinna (sst. 1009, fol.), Hk = Hrokkinskinna (sst. 1010, fol.), Hb = Hauksbók (AM 371, 4⁰, 544, 4⁰), Stb = Sturlubók (AM 107, fol.), Mb = Melabók (AM 445 b, 4⁰) — alle 3 Landnámahåndskrifter (Ldn). I reglen findes betegnelsen af biblioteket foran tallet (dog sker dette ikke altid, når håndskriftet tör forudsættes som almenkendt, f. eks. Ól. h. 2 = det berömte Stockholm-hdskr. af Óláfssaga). I øvrigt er de anvendte forkortelser de almenkendte og almindelig anvendte, så at en fortegnelse derover er overflødig.

Endelig bemærkes, at versene er aftrykte linje for linje, ikke, som de findes i håndskrifterne, ud i ét. Herved har man ment at kunne udelade de interpunktionstegn, der ofte findes, dog i reglen kun efter slutningen af et halvvers; en undtagelse herfra danner navneremserne, hvor Rs interpunktion er bibeholdt.

Hvad B-afdelingen angår, består den af selvsamme digte og vers som A og i samme orden. Teksten er her redigeret og givet med den almindelige retskrivning, der dog i nogle enkeltheder varierer efter tiden. Tekstrettelser, både egne og andres, er optagne uden nærmere angivelse; ved at slå op i A-teksten vil man kunne se, fra hvem en rettelse stammer (udgiverens egne er ikke særlig betegnede; jfr. dog Tillæg og rettelser). Denne tekstredaktion ledsages af en prosaisk ordfølge og en fri dansk oversættelse, hvor en sådan ansås for nødvendig; i denne er de enkelte kenninger så godt som altid gengivne med et enkelt ord, der er oversættelse af, hvad de betegner; følgen heraf er, at oversættelsen ofte lider noget af gentagelser (f. eks. af ordet „kriger“ indenfor samme vers). Det forekommer mig dog, at meningen, og ikke de enkelte kenninger, her er det vigtigste; det smukke i kenningerne og hele det dertil svarende ordvalg kunde alligevel umulig gengives nöjagtig. Jeg håber, at oversættelsen vil være til praktisk nytte.

Man vil se, at det foran anførte program i alt væsenligt er

gennemført. Kun de „reale oplysninger“ mangler; de var ikke nu nødvendige, da min Litteraturhistorie i mellemtiden var udkommen. Derfor anføres ved hver skjald kun hans nationalitet og (omtrentlige) levetid og ved hvert anonymt digt og vers dets formentlige tilblivelsestid. Heller ikke „forklaring af de vanskeligste kenninger“ findes her. Angående disse må der henvises til en forestående ny udgave af Sveinbjörn Egilssons Lexicon poeticum.

Ordningen af stoffet er så vidt muligt kronologisk; hvor der er tale om samtidige skjalde, var en nöjagtig tidsfølge ret umulig, og heller ikke nødvendig. Grænserne mellem de enkelte århundreder er ret skarpe, undtagen mellem 9. og 10. årh., hvor nöjagtige tidsbestemmelser ikke kan fastslås. I nærværende første bind er udgivelsen ført ned til omtr. 1200; dette stof udgör noget over halvdelen af det hele. I øvrigt skal blot bemærkes, at der, indenfor hvert århundrede, først anføres alle navngivne skjalde, og af disse atter først de som kronologisk lader sig bestemme, derefter alle de andre. Derefter følger de anonyme digte og vers, og blandt disse først digte og digtbrudstykker, så formentlig løse vers, ordnede efter indhold. De religiøse digte og vers danner — i det 12. årh. — en gruppe for sig, ligesom også Krákumál på grund af sin særlige karakter står for sig. Til sidst kommer alle navneremserne. Uagtet den sidste del af disse, som kun findes i 748 og 757, ganske vist er betydelig yngre end den første del, måtte det anses hensigtsmæssigt at holde dem alle samlede. I øvrigt må stoffets ordning tale for sig selv. De ulæmper, som den mulig kunde frembyde, vil forhåbenlig væsenlig afhjælpes ved indholdsfortegnelsen.

Endnu ønsker jeg med hensyn til den redigerede og rettede tekst at fremhæve, at det er langt fra mig at mene, at jeg allevegne har truffet det rette. Man vil sikkert finde, at flere af mine rettelser er vovede — nogle måske unødvendige. Der kan naturligvis ikke være tale om nogen motivering her af enkeltheder. Jeg kan henvise til mine afhandlinger for nogle digtes og løse-visers vedkommende (Vellekla, Hallfrøðr, Hávarðr ísfirðingr osv.). En mængde steder trænger stadig til fornyet overvejelse og kritisk behandling; mine rettelser kunde da måske tjæne som fingerpeg. De her tilföjede „Tillæg og rettelser“ viser dette.

Til slutning er det mig en kær pligt at takke alle dem, der på en eller anden måde har støttet mig under arbejdets gang, først og fremmest Kommissionens medlemmer, og blandt disse særlig hr. prof. dr. L. Wimmer, med hvem jeg har drøftet såvel hele planen som en mængde enkeltheder og hvis råd er komne arbejdet i höj grad

til gode. Hr. bibliotekar dr. Kålund beder jeg modtage min tak for hans aldrig trættede bistand ved håndskrifternes benyttelse. Hr. prof. dr. B. M. Olsen takker jeg for forskellige bemærkninger af tekstkritisk og eksegetisk art. Og endelig bringer jeg bestyrelsen for Upsala Universitetsbibliotek min særlige tak for udlån af håndskrifter, især Snorra Edda-membranen, som jeg her i København har været i stand til helt i gennem at sammenligne med den trykte tekst af Snorra Edda 2. bind. Ligeledes takker jeg Landsbiblioteket i Reykjavík for udlån af nogle afskrifter, samt de herrer dr. phil. V. Gödel i Stockholm og overbibliotekar C. af Petersens i Lund for oplysninger om og afskrifter af nogle vers.

København, i april 1912.

Finnur Jónsson.

DEN NORSK-ISLANDSKE
SKJALDEDIGTNING
800-1200

17. Rǫndu lauk of rekka kindir
risnumaðr, svát hver tók aðra,
hamalt (knǫttu þá hlífar glymja)
hildingr fylkði liði gildu.

18. Styrjǫld óx of stilli ǫrvan,
stengr bǫru framm vísa drengir,
mildingr gekk at miklum hjaldri,
malmi skrýddr ok faldinn hjalmi.

19. Hǫrga varðisk herr í borgum,
hjaldrganga vas snǫruð þangat,
harðir kniðusk menn at morði,
merki blés of hilmi sterkan;
Eiríkr vakði odda skúrir,
eggjar týndu lífi seggja,
sungu jǫrn, en sœfðusk drengir,
sveiti fell á valkǫst heitan.

20. Blóði dreif á randgarð rauðan,
rógs hegnir drap ótal þegna;
framði sik, þars folkvǫpn glumðu,
fylkir ungr, en brynjur sprungu.

21. Heiðinn vildi herr of síðir,
hǫmlu vígs, ór porti gǫmlu,
urðu þeir, es virki vǫrðu
vangi, næst á hǫnd at ganga.

22. Heiðin vǫru hjǫrtu lýða
hryggðar-full í Vinða byggðum;
eldi sveif af ótal hǫlða,
Eiríkr brendi sali þeira;
eisur kyndusk hǫtt í húsum,
hallir nǫðu vítt at falla;
óttu leið, en uppi þótti
elris grand í himni standa.

23. Eiríkr vas með uppreist hǫri,
undan flýðu Vinðr af stundu,

---

17. *Den stolte fyrste opstillede sine mænd så tæt, at det ene skjold rørte ved det andet; fyrsten opstillede sit dygtige mandskab i en svinefylking; skjoldene klang da.*

18. *Kampen opstod omkring den raske fyrste; kongens mænd bar fanestængerne frem; kongen gik frem i den stærke kamp, udrustet med våben og bedækket med hjælm.*

19. *Den hedenske hær værgede sig i borgene; kamptummelen vendte sig derhen; de kraftige mænd kæmpede voldsomt; fanerne udfoldede sig i vinden omkring den stærke konge; Erik vækkede kampen, æggene gjorde ende på mændenes liv, jærnene sang og mændene faldt; blodet flød på de varme valdynger.*

20. *Blodet spröjtede på de røde skjolde; fyrsten dræbte et utal af mænd; den unge fyrste vandt ry, hvor folkevåbnene klang og brynjerne brast.*

21. *Den hedenske hær vilde omsider ud af den gamle borg; dernæst måtte de, som forsvarede virket med skjolde, overgive sig.*

22. *Mændenes hedenske hjærter var sorgfulde i Vendernes bygder; ilden bredte sig henover et utal af mænd; Erik brændte deres gårde;*

gjǫld festu þá grimmir hǫlðar,
gumnar vǫ́ru sigri numnir;
yngvi talði erfðir þangat,
alþýða varð stilli hlýða,
veldi réð því ástvinr aldar
einart, lá þat fyrr und Sveini.

24. Flaustum lukði folka treystir
foldar síðu brimi kníða;
ǫrr vísi bað oddum læsa
úrga strǫnd ok svalri rǫndu;
hlífum keyrði hersa reifir
harða nýtr of land et ýtra;
hilmir lauk við hernað olman
hauðr Eydana skjaldborg rauðri.

25. Víða setti vísdóms grœðir
virki skrýddar hǫfuðkirkjur,
gerva lét þar hollvinr herjar
hrein musteri fimm af steini;
vǫ́ru þau með tryggðar tíri
tíða flaust, es gramr lét smíða
bǫðvar snjallr, ok bǫzt at ǫllu
borði merkð, fyr Saxland norðan.

26. Blíðan gœddi bjǫrtum auði
Bjarnar hlýra Fraklands stýrir;
stórar lét sér randgarðs rýrir
ríks keisara gjafar líka;
hǫ́num lét til hervígs búna
harra spjalli láðmenn snjalla
alla leið, áðr ǫðlingr næði
Jóta grundar Césars fundi.

27. Dróttum lét í Danmǫrk settan
dǫglingr grundar skamt frá Lundi
erkistól, þann's ǫll þjóð dýrkar,
eljunþungr, á danska tungu;

bålene tændtes höjt i husene; hallerne faldt vidt og bredt; natten led, men ilden syntes at række til himlen.

23. *Erik var i besiddelse af höj oprejsning; Venderne flygtede på stedet; de grumme mænd måtte da forpligte sig til at betale penge; de var berøvede sejren; fyrsten gjorde dér arvekrav gældende; folket måtte underkaste sig kongen; den afholdte fyrste rådede (siden) uafbrudt over det rige; det lå för under Sven.*

24. *Krigeren omgav kysten, pisket af brændingen, med skibe; den raske fyrste befalede at omslutte den våde strand med odde og det svale skjold; hersernes overmåde dygtige glæder førte skjoldene over kystlandet; Ødanernes fyrste omgav landet med den røde skjoldborg under det voldsomme krigstog.*

25. *Vide oprettede visdommens røgter hovedkirker udstyrede med „virke“ (kunstige prydelser?); mændenes gode ven lod der opføre 5 rene kirker af sten; de kirker, som kongen, rask i kamp, lod opføre, var med holdbarhedens berömmelighed og i alle henseender de bedste, brædde-stærke, nord for Saksland.*

26. *Frankrigs hersker skænkede Björns broder det skinnende guld; krigeren lod sig den mægtige kejsers store gaver behage; kongen lod ham*

hildingr framði heilagt veldi,
hvargegnan má Ǫzur fregna
(hǫnum vísar hǫlða reynir
himna stíg) til byskups vígðan.

28. Lýst skal hitt, es læknask fýstisk
liðhraustr konungr sǫr en iðri;
norðan fór með helming harðan
hersa mœðir sǫl at grœða;
harri bjósk til heims ens dýrra;
hann gerði fǫr út at kanna
(buðlungr vildi bjart líf ǫðlask)
byggð Jórsala friði tryggða.

29. Bǫru menn ór borgum stórum
bleyði-skjarrs at móti harra
(sungit vas, þás herr tók hringja)
hnossum gǫfguð skrín ok krossa;
aldri fær í annars veldi
jǫfra ríkir metnuð slíkan;
eitt vas sét þat's jafnask mátti
engi maðr við Dana þengil.

30. Hildingr þá við hæst lof aldar
hǫfgan auð í golli rauðu,
halfa lest, af harra sjǫlfum
harða ríkr í Miklagarði;
áðan tók við allvalds skrúði,
(Eiríki þó vas gefit fleira),
reynir veitti herskip hǫnum
hersa máttar sex ok átta.

31. Andar krafði út í lǫndum
alls stýrandi konung snjallan;

---

til rede kloge førere, rustede til kamp, hele vejen, indtil den danske konge kunde træffe kejseren.

27. *Landets kraftige fyrste oprettede for folket kort fra Lund i Danmark et ærkebispesæde, som alle dansktalende mænd dyrker; fyrsten støttede det hellige rige; vi hører, at den i alle henseender dygtige Asser er viet til (ærke-)biskop; mændenes prøver lærer ham vejen til himlen.*

28. *Det skal fortælles, at den tapre konge fik lyst til at helbrede sine indre sår; fyrsten drog nordfra med en kraftig skare for at frelse sin sjæl; fyrsten beredte sig til en herligere verden; han rejste bort for at lære Jorsalbygden, fredsikret, at kende; kongen vilde erhværve sig et herligt liv [i himlen].*

29. *Folk bar skrin, prydede med kostbarheder, og kors ud af store borge for at modtage den modige konge; der blev sunget, da man begyndte at ringe; aldrig får en fyrste en så hædrende modtagelse i en andens rige; ét kunde sés, at ingen kunde måle sig med Danernes konge.*

30. *Den meget mægtige fyrste modtog under mændenes höjeste lovprisning en vægtig rigdom, det røde guld, en halv „læst", af kongen selv i Miklegård; för havde han modtaget kongens skrud — og dog blev der skænket Erik end mere —, kongen gav ham 14 krigsskibe.*

31. *Altets hersker afkrævede den modige konge hans sjæl ude i verden; den kraftige fyrste opnåede ikke alderdommen; mændenes kummer*

elli beiðat ofvægr stillir,
aldar stríð es fregit víða;
síðan harma siklings dauða
snjallir menn of heims-byggð
alla;
drúpir herr at dolga steypi
dyggvan; þat tér verǫld
hryggva.

32. Hvergi stóðusk hjǫrva
borgar
hristimeiðar konungs reiði;
raunar varðat rǫnd við hǫnum
reist, gerðut þess jǫfrar freista;
ógnir stóðu af jarla hegni,
engi þorði kapp at strengja
(flestir uggðu foldvǫrð hraustan)
fylkir snarr við Dana harra.

2. Knútsdrápa(?).

Ríkr es harra hneykir,
heldr goð jǫfurs veldi
sanndyggs, vitut seggir
Sveins brœðr konung œðra.

3. Kristsdrápa(?).

1. Gramr skóp grund ok himna
glyggranns sem her dyggvan,
einn stillir má ǫllu
aldar Kristr of valda.

2. Hjartfœrra veit harri
hreinvasta sik baztan.

---

høres viden om; siden sörger dygtige mænd over kongens død overalt i verden; hæren sörger over den modige kriger; det bedrøver verden.

32. *Krigerne kunde ingen steder stå sig for kongens vrede; i virkeligheden var ingen modstand mod ham mulig; fyrsterne prøvede ikke derpå; en frygt udgik der fra jarlernes tvinger; ingen rask fyrste vovede at kappes med Danernes konge; de fleste frygtede den tapre fyrste.*

2. Harra hneykir es ríkr; goð heldr veldi sanndyggs jǫfurs; seggir vitut konung œðra brœðr Sveins = *Fyrsten er mægtig; gud støtter den sandbrave fyrstes magt; man kender ingen konge ypperligere end Svens broder.*

3, 1. Gramr glyggranns skóp grund ok himna sem dyggvan her; Kristr, einn stillir aldar, má of valda ǫllu = *Himlens konge skabte jorden og himlene så vel som den brave menneskehed; Kristus, menneskenes eneste konge, formår at styre alt.*

2. Harri . . . hjartfœrra hreinvasta veit sik baztan = *Bjærgenes . . . [sals ɔ: himlens?] konge ved, at han er den bedste.*

4. Lausavísur.

1. Fjarðlinna óð fannir
fast vetrliði rastar;
hljóp of húna gnípur
hvalranns íugtanni;
bjǫrn gekk framm á fornar
flóðs hafskíða slóðir;
skúrǫrðigr braut skorðu
skers glymfjǫtur bersi.

2. Sœgs munk síðr an eigi
(sás illr es brag spillir)
sólar sverri málan,
slíðráls reginn, níða.

Gullǫsu-Þórðr.

Islænder, 12. årh.

1. Víðkunnsdrápa *(o. 1110).*

Hart rýðr hildar birti
. . . .
Jóans ættstuðill einart
allfróðr í styr þjóða.

2. Lausavísa.

Ný tekr ýgr at œgja
ofrkúgi mér drjúgum;
þinn hefr hǫlðr of hlannat
hjaldrgegninn mik tjaldi;

4, 1. Rastar vetrliði óð fast fannir fjarðlinna; hvalranns íugtanni hljóp of húna gnípur; bjǫrn flóðs gekk framm á fornar hafskíða slóðir; skúrǫrðigr skorðu bersi braut glymfjǫtur skers = *Skibet vadede kraftig gennem bølgerne; skibet løb henover bølgetoppene; skibet gik frem på de gamle skibsveje; skibet, der rejser sig mod stormen, brød det brusende hav.*

2. Munk síðr an eigi níða málan sverri sœgs sólar, slíðráls reginn; sás illr, es spillir brag = *Aldeles ikke vil jeg digte nid om den meget talende (bagtaleriske) mand, kriger; han er slem, som fordærver digtet [digtekunsten, ɔ: ved at digte nidvers].*

[Þ.] 1. Allfróðr ættstuðill Jóans rýðr einart hart hildar birti í styr þjóða . . . . . = *Jons meget kyndige sön rødfarver ofte kraftig sværdet i mændenes kamp.*

2. Nú tekr ýgr ofrkúgi at œgja mér drjúgum; þinn hǫlðr hefr of hlannat mik hjaldrgegninn tjaldi; munk trautt láta vísan þjóf lausan at sinni, linnbóls gjafi, þótt vǫn mín váfi und hlut þínum = *Den frygtelige*

trautt munk lausan láta,
linnbóls gjafi, at sinni
visan þjóf, þótt váfi
vǫn min und hlut þínum.

Þórðr vazfirðingr.

Islandsk hövding, 12. årh.

Kviðlingar *(1119).*

1. Andi es Ingimundar
ekki góðr á bekkjum.

2. Vaxa blástrar
á bekk þaðan;
raunillr gerisk þefr
af ropum yðrum.

Sigurðr jórsalafari.

Norsk konge, 1103—30.

Lausavísur.

1. Búendr þykkja mér baztir,
byggt land ok friðr standi.

2. Villir vísdóm allan,
veldr því karl í feldi.

3. Skjótt bark skjǫld enn hvíta
(skald biðr at goð valdi)
ár til eggja skúrar
ótrauðr en frá rauðan;

---

overmodige mand truer mig nu stærkt; din mand har stjålet et telt fra mig, der ikke viger for kamp; jeg vil næppe foreløbig slippe tyven, greben på fersk gærning, selv om min fremtid beror på dig, gavmilde mand.

[Þ.] 1. *Ingemunds ånde er ikke god her på bænkene.*

2. *Derfra på bænken pustes der stærkt; meget slemt lugter nu eders opstød.*

[S.] 1. *Bønderne tykkes mig de bedste, det befolkede land og at freden består.*

2. *Al visdom (gudstjæneste) forstyrres; det volder manden i felden.*

3. Bark ár skjótt ótrauðr enn hvíta skjǫld til eggja skúrar, en rauðan frá — skald biðr at goð valdi —; þar á Blálandi hefk handvíst of hǫggvit hǫgg þínum manni, svanni; goð ræðr sókn ok sigri = *Jeg bar fordum hurtig og ufortrøden det hvide skjold til kampen, men rødt derfra; skjald-*

þar hefk hǫgg of hǫggvit
handvíst á Blálandi
(goð ræðr sókn ok sigri)
svanni þínum manni.

Einarr Skúlason.

Islandsk skjald, 12. århu.

1. Sigurðardrápa.

1. Vásǫflugr réð vísi
vestr helmingi mestum;
óð at ensku láði
ægis marr und harra;
stǫl lét hilmir hvílask
heiptglaðr ok vas þaðra
(né gramr af val Vimrar)
vetrlengis (stígr betri).

2. Ok sás œzt gat ríki,
ól, þjóðkonungr sólar,
ǫnd á Jákóbs-landi
annan vetr, und ranni;
þar frák hilmi herjar
(hjaldrs) lausmæli gjalda
(gramr bræddi svan snimma
snarlyndr) frǫmum jarli.

3. Húf lét hilmir svífa
hafkaldan (lof skaldi
esat of allvalds risnu
einfalt) í Gríksalti,
áðr við einkar breiða
auðlestir skip festi
(ǫld beið ǫll með stilli)
Akrsborg (fegins-morgin).

---

en ønsker, at gud må råde; dér i Blåland har jeg tilvisse hugget et hug for (til efterligning for) din mand, kvinde; gud råder for kamp og sejr.

[E.] 1, 1. Vásǫflugr vísi réð vestr mestum helmingi; ægis marr óð und harra at ensku láði; heiptglaðr hilmir lét stǫl hvílask ok vas þaðra vetrlengis; né stígr betri gramr af Vimrar val = *Kongen, stærk i strabadser, styrede mod vest sin talrige hær; skibet fór med kongen til det engelske land; den kampglade konge lod stavnene hvile og var dér vinteren over; der stiger aldrig en bedre konge af et skib.*

2. Ok þjóðkonungr, sás gat œzt ríki und sólar ranni, ól ǫnd annan vetr á Jákóbs-landi; þar frák hilmi herjar gjalda frǫmum jarli lausmæli; snarlyndr gramr bræddi snimma hjaldrs svan = *Og folkekongen, som fik den ypperste magt på jorden, opholdt sig den anden vinter i Jakobsland; der ved jeg at fyrsten gengældte den dygtige jarl hans upålidelighed; den rasksindede fyrste gav hurtig ravnen føde.*

3. Hilmir lét hafkaldan húf svífa í Gríksalti — esat skaldi einfalt lof of risnu allvalds —, áðr auðlestir festi skip við einkar breiða Akrsborg; ǫll ǫld með stilli beið fegins-morgin = *Kongen lod det søkolde skib svømme i Grækerhavet — skjalden har mere end en enkelt lov om kongens pragtud-*

4. Getk þess, 's gramr fór vitja
(glyggs) Jórsala byggðar
(meðr vitut ǫðling œðra)
ógnblíðr (und sal víðum),
ok leyghati laugask
(leyft ráð vas þat) náði
hauka fróns í hreinu
hvatr Jórðánar vatni.

5. Sætt frák Dœla dróttin
(drengr minnisk þess) vinna;
tóku hvast í Hristar
hríð valslǫngur ríða;
sterkr braut váligt virki
vals munnlituðr gunnar;
fǫgr ruðusk sverð, en sigri
snarr bragningr hlaut fagna.

2. Haraldsdrápa I.

1. Ótryggum lézt eggjar
eljunþrár und hǫri
Hveðn á hǫlðum roðnar
hrafns munnlituðr þunnar;
áðr, þars, ógnarprúðum
ulfnistanda, misti
hungr, á hǫnd at ganga,
hræskurðr, Danir urðu.

2. Ǫttuð sókn við sléttan,
serkrjóðr Hǫars, merki,

---

foldelse — för den gavmilde fyrste fæstede sit skib ved den meget brede Akersborg; hele skaren med kongen oplevede en glad morgen.

4. Getk þess, 's ógnblíðr gramr fór vitja Jórsala byggðar; meðr vitut œðra ǫðling und víðum glyggs sal; ok hvatr hauka fróns leyghati náði laugask í hreinu vatni Jórðánar; þat vas leyft ráð = *Jeg omtaler det, at den kampglade konge besøgte Jerusalem; man kender ingen ypperligere fyrste under den vide himmel; og den raske gavmilde fyrste opnåde at bade sig i Jordans rene vand; det er en lovprist handling.*

5. Frák Dœla dróttin vinna Sætt; drengr minnisk þess; valslǫngur tóku ríða hvast í Hristar hríð; sterkr gunnar vals munnlituðr braut váligt virki; fǫgr sverð ruðusk, en snarr bragningr hlaut fagna sigri = *Jeg har hørt, at Dölernes herre erobrede Sidon; manden (jeg) omtaler det; bliderne svang sig skarpt i kampen; den stærke kriger brød det faretruende kastel; de blanke sværd blev røde, men den raske konge vandt en glædelig sejr.*

2, 1. Eljunþrár hrafns munnlituðr, lézt roðnar þunnar eggjar á ótryggum hǫlðum und hǫri Hveðn, áðr Danir urðu at ganga á hǫnd ógnarprúðum ulfnistanda, þars hræskurðr misti hungr = *Udholdende kriger, du rødfarvede de tynde sværdsægge i de troløse mænds blod under den höje Hveen, för Danerne måtte underkaste sig den kampmodige kriger, hvor ravnen mættedes.*

2. Harðr Hǫars serkrjóðr, ǫttuð sókn við sléttan þrǫm Hléseyjar, þars hregg blésu merki of virðum; ófátt hús brann upp, en knátti séa eisur

harðr, þars hregg of virðum,
Hléseyjar þrǫm, blésu;
hús brann upp, en eisur
ófátt, séa knátti,
malmr sǫng, en hlóð hilmir
hrækǫst, við ský gnæfa.

3. Haraldsdrápa II.

1. Sótti á slétta
seiðs hrynleiðar
jǫrð eldskerðir
ungr Skǫnunga;
fann fjǫlnenninn
freks landreka
gifrskæs gǫfugr
granrjóðr Dana.

2. Vann valgrennir
viðr ráfiðris
Hveðn hánǫðru
hroðit vápnboða;
flugu framliga,
fekk svanbekkjar
snarr sólþverrir
sigr, falvigrar.

3. Eyddi oddum
ey benþeyjar
Hlés herfýsir
hungr gǫllunga;
líkn gefi læknir
lofaðr friðrofa
heims hafljóma,
hár lausnari.

4. Luku vág viku,
vara kostr fara
brúns, Bjǫrgynjar,
braut hás skrautum.

---

gnæfa við ský; malmr sǫng, en hilmir hlóð hrækǫst = *Kraftige kriger, du havde en kamp ved Læssøs flade strand, hvor stormen udspilede fanerne over mændene; mange huse brændte op, og man kunde se flammerne stå op til skyerne; våbnene sang og fyrsten opdyngede lig.*

3, 1. Ungr seiðs hrynleiðar eldskerðir sótti á slétta jǫrð Skǫnunga; gǫfugr granrjóðr freks gifrskæs fann fjǫlnenninn landreka Dana = *Den unge gavmilde fyrste begav sig hen til Skåningernes flade land; den gæve kriger traf Danernes meget dygtige konge.*

2. Vápnboða valgrennir vann hroðit hánǫðru ráfiðris viðr Hveðn; falvigrar flugu framliga; snarr svanbekkjar sólþverrir fekk sigr = *Krigeren ryddede skibet ved Hveen; spydene flöj kraftig; den raske fyrste fik sejr.*

3. Herfýsir eyddi hungr benþeyjar gǫllunga oddum Hlésey; lofaðr læknir heims, hár lausnari, gefi líkn hafljóma friðrofa = *Krigeren stillede ravnenes hunger med oddene ved (på) Læssø; den lovpriste gud, den höje forløser, give den gavmilde fyrste sin nåde.*

4. Luku Bjǫrgynjar vág viku; vara kostr brúns hás skrautum fara braut = *Man lukkede Bergens våg en uge; det var ikke muligt for skibene at komme bort.*

5. Alls varð Ellu
ungr geitunga
lofaðr lífgjafi
lands ráðandi.

4. Haraldssonakvæði(?).

1. Auð gefr Eysteinn lýðum,
eykr hjaldr Sigurðr skjaldar,
lætr Ingi slǫg syngva,
semr Magnús frið bragna;
fjǫldýrs, hafa fjórir,
folktjald, komit aldri,
rýðr bragnings kyn blóði,
brœðr und sól in œðri.

2. Verja hauðr með hjǫrvi
hart dǫglinga bjartra,
hjalmr springr opt fyr olmri
egghríð, framir seggir.

5. Sigurðardrápa.

Snild berr, snarpa elda
sárflóðs þess 's rýðr blóði;
(gefit hefr goð sjalfr jǫfri
gagn) Sigurðar magni;
svá 's, ef Rauma ræsir
reiðorðr tǫlur greiðir,
(rausn viðr gramr) sem gumnar
(glaðmæltr) þegi aðrir.

---

5. Lofaðr ungr lífgjafi Ellu geitunga varð ráðandi alls lands = *Den lovpriste unge kriger fik hele landet i sin magt.*

4, 1. Eysteinn gefr lýðum auð, Sigurðr eykr skjaldar hjaldr; Ingi lætr slǫg syngva; Magnús semr frið bragna; fjórir brœðr hafa aldri komit in œðri und sól; kyn fjǫldýrs bragnings rýðr folktjald blóði = *Østen giver mændene guld; Sigurd øger kampen; Inge lader våbnene synge; Magnus stifter fred mellem mænd; fire brødre har aldrig levet på jorden ypperligere (end de); den herlige konges æt rødfarver skjoldet i blod.*

2. Framir seggir bjartra dǫglinga verja hauðr hart með hjǫrvi; hjalmr springr opt fyr olmri egghríð = *De muntre fyrsters dygtige mænd værger landet kraftig med sværd; hjælmen brister ofte for (i) den voldsomme kamp.*

5. Snild Sigurðar, þess 's rýðr blóði snarpa sárflóðs elda, berr magni; goð sjalfr hefr gefit jǫfri gagn; svá 's ef Rauma ræsir greiðir reiðorðr tǫlur, sem aðrir gumnar þegi; glaðmæltr gramr vinnr rausn = *Sigurds veltalenhed overgår andres, han som rødfarver de skarpe sværd i blod; gud selv har givet kongen sejr; det er så, når Rømernes konge, fyrig i sine ord, holder taler, som om ingen anden kunde sige noget; den muntre konge udfolder stor pragt.*

6. Geisli *(1153).*

1. Eins má óð ok bœnir
(allsráðanda ens snjalla,
mjǫk 's fróðr, sás getr góða)
goðs þrenning mér kenna;
gǫfugt ljós boðar geisli
gunnǫflugr miskunnar
(ágætan býðk ítrum
Óláfi brag) sólar,

2. Þeirar's heims í heimi,
heims, myrkrum brá, þeima,
ok ljós, meðan vas vísi
veðrs, kallaðisk, hallar;
sá lét bjartr frá bjartri
berask mannr (und skýranni
frægr stóð af því) flœðar
(fǫrnuðr) rǫðull stjǫrnu.

3. Siðar heilags brá sólar,
setrs vas þat fyr betra
auðfinnǫndum annars
ómjós rǫðuls, ljósi;
œztr þrifnuðr réð efnask
oss, þás líf á krossi
jarðar allra fyrða
ónauðigr tók dauða.

4. Upp rann, engla skepnu,
(iðvandr) of dag þriðja
(Kristr ræðr krapti hæstum),
kunn, réttlætis sunna;
veitk, at mildr frá moldu
meginfjǫlði reis hǫlða
(iflaust má þat efla
ossa vǫn) með hǫnum.

---

1. Þrenning eins goðs má kenna mér óð ok bœnir; mjǫk 's fróðr sás getr góða ens snjalla allsráðanda; gunnǫflugr geisli miskunnar sólar boðar gǫfugt ljós; býðk ítrum Óláfi ágætan brag = *Den ene guds treenighed kan lære mig digt og bönner; meget ævnerig er den, som opnår den kloge alts herskers nåde; den kampkraftige stråle fra nådens sol bebuder et ædelt lys*; *jeg byder den herlige Olav et godt digt.*

2. Þeirar [sólar], es brá heims myrkrum í þeima heimi ok kallaðisk ljós heims, meðan vas vísi veðrs hallar; sá bjartr rǫðull lét berask mannr frá bjartri flœðar stjǫrnu; frægr fǫrnuðr stóð af því und skýranni = *den sols, som gjorde ende på verdens mörke i denne verden og kaldtes verdens lys, medens den var himlens konge; denne klare sol lod sig føde som menneske af den klare havstjærne (= Maria)*; *en berömt lykke opstod deraf på jorden.*

3. Ljósi sólar heilags siðar brá; þat vas auðfinnǫndum fyr betra [ljósi] annars ómjós rǫðuls setrs; œztr þrifnuðr réð efnask oss, þás tók ónauðigr líf allra jarðar fyrða dauða á krossi = *Den hellige tros sols lys sluktes; det bebudede menneskene et bedre lys i en anden sols brede sæde (himlen); den höjeste trivsel erhvervedes os, da han vandt villig alle jordens menneskers liv ved sin død på korset.*

4. Réttlætis sunna, kunn engla skepnu, rann upp of þriðja dag; iðvandr Kristr ræðr hæstum krapti; veitk, at mildr meginfjǫlði hǫlða reis frá

5. Sonr sté upp með ynði
auðar mildr frá hauðri,
jǫfra baztr, til œztrar,
allsráðanda, hallar;
lofaðr sitr englum øfri
(ǫðlinga hnígr þingat
dǫglings hirð) á dýrðar
dagbóls konungr stóli.

6. Veitti dýrðar dróttinn
dáðvandr gjafar anda
(mǫ́l sanna þau) mǫnnum
máttigs (framir váttar);
þaðan reis upp, sús einum,
alþýð, goði hlýðir,
(hæstr skjǫldungr býðr hǫlðum
himins vistar til) kristni.

7. Nú skulum gǫfgan geisla
goðs hallar vér allir,
ítr þann's Óláfr heitir,
alstyrkan vel dyrka;
þjóð veit hann und heiða
hríðblǫ́snum sal víða
(menn nemi mǫ́l, sem innik,
mín) jartegnum skína.

8. Heyr til afreksorða,
Eysteinn konungr, beinna,

---

moldu með hǫ́num; iflaust má þat efla ossa vǫ́n = *Retfærdighedens sol, kendt af englenes skare, steg op på den tredje dag; Kristus, omhyggelig i sin id, besidder den höjeste kraft; jeg ved, at menneskenes retfærdige hovedmængde steg op med ham fra graven; sikkert kan det befæste vort håb.*

5. Auðar mildr sonr allsráðanda, baztr jǫfra, sté með ynði frá hauðri upp til œztrar hallar; lofaðr dagbóls konungr sitr øfri englum á dýrðar stóli; hirð ǫðlinga dǫglings hnígr þingat = *Alherrens gavmilde sön, den bedste af fyrster, steg med fryd fra jorden op til den höjeste hal; himlens lovpriste konge sidder som englenes fyrste på sin herligheds trone; kongernes konges hird viser ham sin ærbødighed.*

6. Dáðvandr dýrðar dróttinn veitti mǫnnum gjafar máttigs anda; framir váttar sanna þau mǫ́l; þaðan reis upp alþýð kristni, sús hlýðir einum goði; hæstr skjǫldungr býðr hǫlðum til himins-vistar = *Herlighedens dådsnilde herre gav menneskene den vældige ånds gaver; udmærkede vidner bekræfter den sag; som følge deraf opstod den almindelige kristenhed, som lyder én gud; den höjeste konge indbyder menneskene til ophold i himlen.*

7. Nú skulum vér allir dyrka vel gǫfgan, alstyrkan geisla goðs hallar, þanns heitir ítr Óláfr; þjóð veit hann skína jartegnum víða und hríðblǫ́snum heiða sal; menn nemi mín mǫ́l, sem innik = *Lad os nu alle ære godt den gæve, fuldkraftige stråle fra guds hal, som hedder den udmærkede Olav; folket ved, at han lyser ved jærtegn vidt og bredt under den vindomsuste himmel; man forstå mine ord, som jeg siger dem.*

Sigurðr hygg at því, snøggum,
sóknsterkr, hvé ek fer verka,
drengr berr óð fyr Inga —
yðvarrar biðk styðja
mærð, þat's miklu varðar,
máttigt hǫfuð áttar.

9. Yfirmanni býðk (unnin
upp 's mærð borin) lærðra,
Jóan kǫllum svá, allrar
alþýðu brag hlýða;
hefjum hróðr, en leyfa
hygg vin rǫðuls tyggja
(stóls vex hæð, þars hvílir
heilagr konungr) fagran.

10. Ǫld samir, Óláfs, gilda
(orðgnóttar biðk dróttin)
oss at óðgørð þessi,
ítrgeðs lofi, kveðja;
fank aldri val vildra
(vallrjóðanda allra
raun dugir) rétt í einu
ranni fremðar-manna.

11. Þreklynds skulu Þrœndir
þegnprýðis brag hlýða
(Krists lifir hann í hæstri
hǫll) ok Norðmenn allir;
dýrð es ágæt orðin
eljunhress (í þessu)

---

8. Eysteinn konungr, heyr til beinna afreksorða; sóknsterkr Sigurðr, hygg at því, hvé ek fer snøggum verka; drengr berr óð fyr Inga; biðk máttigt hǫfuð áttar yðvarrar styðja mærð, þat 's varðar miklu = *Kong Østen, hør på de sande ord om bedrifter; kampstærke Sigurd, læg mærke til, hvorledes jeg indretter det hurtige digt; manden (jeg) fremfører digtet for Inge; jeg beder eder slægts kraftige hoved at støtte mit kvad, hvad der er af stor betydning.*

9. Býðk yfirmanni allrar alþýðu lærðra — svá kǫllum Jóan — hlýða brag; unnin mærð 's borin upp; hefjum fagran hróðr, en hygg leyfa vin rǫðuls tyggja; hæð stóls vex, þars heilagr konungr hvílir = *Jeg byder hele skaren af de lærdes overherre — således kalder jeg Jon — at høre på digtet; det udarbejdede kvad bliver fremsagt; jeg begynder mit gode digt; og jeg har i sinde at lovprise guds ven; ærkebispesædets pris forøges, hvor den hellige konge hviler.*

10. Oss samir kveðja gilda ǫld at þessi óðgørð, lofi ítrgeðs Óláfs; biðk dróttin orðgnóttar; fank aldri vildra val fremðar-manna rétt í einu ranni; raun allra vallrjóðanda dugir = *Det sömmer sig for mig at opfordre det kraftige folk til (at høre på) dette digt, den herligsindede Olavs lov; jeg beder gud om ordrigdom; aldrig har jeg fundet et mere udmærket udvalg af fremragende mænd netop i ét hus; derom vidner alle mænds erfaring.*

11. Þrœndir ok allir Norðmenn skulu hlýða brag þreklynds þegnprýðis; hann lifir í hæstri hǫll Krists; dýrð eljunhress þjóðkonungs es orðin ágæt; né fœðisk þvílíkr þengill í þessu ríki = *Tronderne og alle Nordmænd skal høre digtet om den kraftige konge; han lever i Kristi höjeste hal; den stærke folkekonges herlighed er bleven berömt; der vil ikke fødes en sådan konge i dette rige.*

þjóð- (né þengill fæðisk
þvílíkr) -konungs (ríki).

12. Sigvatr frák at segði
sóknbráðs jǫfurs dáðir;
spurt hefr ǫld, at orti
Óttarr of gram dróttar;
þeir hafa þengils Mœra
(því 's sýst) frama lýstan,
— helgum lýtk — es hétu
hǫfuðskǫld firar — jǫfri.

13. Móðr vann margar dáðir
munnrjóðr hugins kunnar
(satt vas, at siklingr bœtti
sín mein) goði einum;
leyndi lofðungr Þrœnda
liðgegn snara þegna
(fár gramr hefir fremri
fœzk) hǫleitri gœzku.

14. Réð umb tolf, sás trúði,
tírbráðr, á goð, láði
(þjóð muna) þengill (bíða)
þría vetr (konung betra),
áðr fullhugaðr felli
folkvaldr í dyn skjalda
(hann speni oss) fyr innan
Ǫlvishaug (frá bǫlvi).

15. Fregit hefk satt, at segði
snjallri ferð, áðr berðisk,

---

12. Frák, at Sigvatr segði dáðir sóknbráðs jǫfurs; ǫld hefr spurt, at Óttarr orti of gram dróttar; þeir, es firar hétu hǫfuðskǫld, hafa lýstan frama Mœra þengils, — því 's sýst—; lýtk helgum jǫfri = *Jeg har hørt, at Sigvat berettede om den kamphidsige konges bedrifter; man har hørt, at Ottar digtede om kongen; de, som folk har kaldt hovedskjalde, har beskrevet Mörekongens herlighed — det er gjort — jeg viser den hellige konge ære.*

13. Móðr munnrjóðr hugins vann margar dáðir, kunnar einum goði; satt vas, at siklingr bœtti sín mein; liðgegn lofðungr Þrœnda leyndi snara þegna hǫleitri gœzku; fár gramr hefir fœzk fremri = *Den modige kriger gjorde mange gærninger, som gud alene kender; det var sandt, at fyrsten gjorde bod for sine mén; Tröndernes konge, nyttig for folket, skjulte den höje godhed for mændene; få konger er født ypperligere.*

14. Tírbráðr þengill, sás trúði á goð, réð láði þría vetr umb tolf, — þjóð muna bíða betra konung — áðr fullhugaðr folkvaldr felli í skjalda dyn fyr innan Ǫlvishaug; hann speni oss frá bǫlvi = *Den rylystne fyrste, som trode på gud, styrede landet i 15 år — folket vil aldrig få en bedre konge — för den fuldtmodige konge faldt i kampen indenfor Ølveshaug; han føre os bort fra synden.*

15. Fregit hefk satt, at konungr Rauma segði snjallri ferð draum sinn, áðr berðisk; — drótt nýtr dǫglings máttar —, styrjar fimr Hǫrða gramr sá fagran stiga standa til himna af jǫrðu; dugir at hrósa rausn hans = *Jeg er rigtig underrettet om, at Römernes konge fortalte sin modige*

(drótt nýtr dǫglings máttar)
draum sinn konungr Rauma, —
stiga sá standa fagran
styrjar fimr til himna
(rausn dugir hans at hrósa)
Hǫrða gramr af jǫrðu.

16. Ok hagliga hugðisk
hrøkkviseiðs ens døkkva
lyngs í lopt upp ganga
látrs stríðandi síðan;
lét, sás landfolks gætir,
líknframr himinríki
umbgeypnandi opnask
alls heims fyr gram snjǫllum.

17. Vakit frák víg á Stiklar-,
víðlendr, -stǫðum síðan,
Innþrœndum lét undir
almreyrs lituðr dreyra;
heims þessa frák hvassan,
hvatir feldu gram skatnar,
(þeir drýgðu bǫl) brigðu
branddríf numinn lífi.

18. Fúss emk, þvít vann vísi
(vas hann mestr konungr) flestar,
(drótt nemi mærð) ef mættak,
manndýrðir, stef vanda.
Greitt má gumnum létta
goðs ríðari stríðum;
hraustr þiggr alt sem æstir
Óláfr af gram sólar.

19. Náðit bjartr, þás beiðir
baugskjaldar lauk aldri,

---

skare sin dröm, för han kæmpede — folket nyder godt af kongens kraft — Hördernes kampflinke konge så en herlig stige stå fra jorden til himlen; det sömmer sig at rose hans herlighed.

16. Ok stríðandi látrs ens døkkva lyngs hrøkkviseiðs hugðisk síðan ganga hagliga í lopt upp; líknframr umbgeypnandi alls heims, sás gætir landfolks, lét himinríki opnask fyr snjǫllum gram = *Og den gavmilde fyrste syntes, at han derpå med lethed gik op i luften; hele verdens nåderige styrer, som beskærmer landets folk, lod himmerige åbne sig for den kloge konge.*

17. Frák síðan vakit víg á Stiklarstǫðum; víðlendr almreyrs lituðr lét undir dreyra Innþrœndum; frák branddríf hvassan numinn brigðu lífi þessa heims; hvatir skatnar feldu gram; þeir drýgðu bǫl = *Jeg har hørt, at siden holdtes der kamp ved Stiklestad: den vidtherskende kriger lod Indtröndernes sår bløde; jeg har hørt, at den kraftige mand blev berøvet denne verdens usikre liv; de raske mænd fældede kongen; de begik synd.*

18. Emk fúss vanda stef, ef mættak, þvít vísi vann flestar manndýrðir; hann vas mestr konungr; drótt nemi mærð. Goðs ríðari má greitt létta gumnum stríðum; hraustr Óláfr þiggr alt sem æstir af gram sólar = *Jeg vil gærne digte et stev, hvis jeg kunde, ti kongen var i besiddelse af de fleste herlige egenskaber; han var den störste konge; folket forstå mit digt. — Guds ridder kan med lethed lette menneskenes kummer; den tapre Olav får alt hvad han ønsker hos solens konge.*

(sýndi salvǫrðr grundar
sín tǫ́kn) rǫðull skína;
fyrr vas hitt, es harra
hauðrtjalda brá dauða
happ- (nýtask mér) -mætu
(máltól) skini sólar.

20. Gerðusk brátt, þars barðisk
broddrjóðr við kyn þjóðar,
(gramr vanðit sá synðum
sik) jartegnir miklar;
ljós brann líki vísa,
lǫgskíðs, yfir síðan,
þvít ǫnd með sér sendis
samdœgris goð framði.

21. Dýrð lætr dróttins Hǫrða,
(dragisk mœrð þinig) hrœrða
ítr (munat ǫðlingr betri)
alls grœðari (fœðask).
Greitt má gumnum létta
goðs ríðari stríðum;
hraustr þiggr alt sem æstir
Óláfr af gram sólar.

22. Drótt þó dýran sveita
dǫglings ríks af líki
(vǫ́n gleðr hug) með hreinu
(hǫ́s batnaðar) vatni;
satt 's at Sygna dróttin
særendr goði kæran
hrings (megu heyra drengir
hans brǫgð) í grǫf lǫgðu.

23. Þar kom blindr (en byrjak
blíð verk) muni síðar

---

19. Bjartr rǫðull náðit skína, þás beiðir baugskjaldar lauk aldri; salvǫrðr grundar sýndi sín tǫ́kn; hitt vas fyrr, es skini sólar happmætu brá dauða harra hauðrtjalda; máltól nýtask mér = *Den klare sol skinnede ikke, da krigeren endte sit liv; gud viste sine tegn; det skete för (fordum), at solens lykkebringende skin sluktes ved guds (Kristi) død; mine taleredskaber nyttes.*

20. Miklar jartegnir gerðusk brátt, þars broddrjóðr barðisk við kyn þjóðar; sá gramr vanðit sik synðum; ljós brann síðan yfir líki vísa, þvít goð framði samdœgris með sér ǫnd lǫgskíðs sendis = *Store jærtegn viste sig straks, hvor krigeren havde kæmpet med mændene; den fyrste havde ikke vænnet sig til at synde; der brændte siden lys over kongens lig, ti gud hædrede samme dag kongens sjæl hos sig.*

21. Ítr grœðari alls lætr hrœrða dýrð Hǫrða dróttins, mœrð dragisk þinig; betri ǫðlingr munat fœðask. Greitt *osv.* = *Alles herlige læge udbreder Hördekongens herlighed; i den retning vende sig nu mit digt; en bedre konge vil aldrig fødes. — Osv.*

22. Drótt þó dýran sveita af líki ríks dǫglings með vatni hreinu; vǫ́n hǫ́s batnaðar gleðr hug; satt 's, at særendr hrings lǫgðu Sygna dróttin, kæran goði, í grǫf; drengir megu heyra hans brǫgð = *Man vaskede det dyre blod af den mægtige konges lig i rent vand; håbet om höj frelse glæder sjælen; det er sandt, at mændene lagde Sogningernes konge, elsket af gud, i en grav; folk vil nu kunne høre hans handlinger (jærtegn).*

auðar njótr, es ýtar
jǫfurs bein þvegit hǫfðu;
sjónbrautir strauk sínar,
seggjum kunns, í brunni
ǿrr, þeim's Óláfs dreyra,
orms landa, vas blandinn.

24. Sjón fekk seggr af hreinu
(sú dyrð munat fyrðum),
fǫrnuðr vas þat (fyrnask)
fjǫlgóðr, konungs blóði.
Greitt má gumnum létta
goðs ríðari stríðum;
hraustr þiggr alt sem æstir
Óláfr af gram sólar.

25. Tolf mǫnuðr vas týnir
tandrauðs huliðr sandi
fremðar lystr ok fasta
fimm nætr vala strætis,
áðr an upp ór víðu
ulfs nistanda kistu
dýrr lét dróttinn harra
dáðmilds koma láði.

26. Mál fekk maðr, þars hvílir
margfríðr jǫfurr, síðan,
áðr sás orða hlýðu
afskurðr farit hafði;
frægð ríðr fylkis Egða
folksterks af því verki;
jǫfurs snilli fremsk alla
ungs á danska tungu.

27. Fǫður skulu fultings biðja
fremðar (þjóð) enn góða

---

23. Blindr auðar njótr kom þar muni síðar, es ýtar hǫfðu þvegit jǫfurs bein; en byrjak blíð verk; ǿrr orms landa strauk sjónbrautir sínar í brunni, þeims vas blandinn dreyra Óláfs, seggjum kunns = *En blind mand kom dér noget senere, hvor mændene havde vasket kongens ben; jeg fremfører hans blide gærninger; manden strøg sine öjne med væsken, som var blandet med den for mændene kendte Olavs blod.*

24. Seggr fekk sjón af hreinu blóði konungs; þat vas fjǫlgóðr fǫrnuðr; sú dyrð munat fyrnask fyrðum. Greitt *osv.* = *Manden fik sit eget syn ved kongens rene blod; det var en udmærket lykke; det jærtegn vil aldrig glemmes blandt mænd. Osv.*

25. Fremðar lystr týnir tandrauðs fasta vala strætis vas huliðr sandi tolf mǫnuðr ok fimm nætr, áðr an dýrr dróttinn harra lét kistu dáðmilds ulfs nistanda koma upp ór víðu láði = *Den efter berömmelse higende fyrste var skjult i sandet 12 måneder og 5 dage, för kongernes herlige konge lod den dådrige krigers kiste komme op af den brede jord.*

26. Síðan fekk maðr mál, þars margfríðr jǫfurr hvílir, sás afskurðr hafði áðr farit orða hlýðu; frægð folksterks Egða fylkis ríðr af því verki; snilli ungs jǫfurs fremsk á alla danska tungu = *Derefter fik en mand, hvis tunge för var bleven afskåren, sin taleevne, hvor den herlige konge hviler; Egdernes kampstærke konges berömmelse af den dåd svæver vidt om; den unge konges dygtighed trives overalt, hvor dansk tunge tales.*

(mœðir mart á láði)
Magnúss hvatir bragnar.
Greitt má gumnum létta
goðs ríðari stríðum;
hraustr þiggr alt sem æstir
Óláfr af gram sólar.

28. Gekk sínum bur søkkvir
sólar straums í drauma
(valdr lézk fylgja foldar
framlundum gram mundu),
áðr á Hlýrskógsheiði
harðfengr jǫfurr barðisk
(góðs elðis fekk gylðir
gnótt) við heiðnar dróttir.

29. Lét (jarplitaðs) ǫ́tu
(arnar jóðs) enn góði
(munn rauð malmþings kennir)
Magnús hugin fagna;
hrætt varð folk á flótta
(frǫ́n beit egg) at leggja,
sorg biðu víf (en vargar)
vinðversk (of hræ ginðu).

30. Raun 's at sigr gaf sínum
snjallr lausnara spjalli
(hrósak verkum vísa
vígdjarfs) frǫmum arfa.
Greitt má gumnum létta
goðs ríðari stríðum;
hraustr þiggr alt sem æstir
Óláfr af gram sólar.

31. Reyndi Gutthormr grundar
(gat hann rétt) við þrǫm sléttan,

---

27. Hvatir bragnar skulu biðja enn fremðar góða fǫður Magnúss fultings; mart mœðir þjóð á láði. Greitt *osv.* = *De kække mænd skal bede Magnus' fader, gavmild på støtte, om hjælp; der er meget, som piner folk på jorden.*

28. Søkkvir straums sólar gekk sínum bur í drauma — valdr foldar lézk mundu fylgja framlundum gram —, áðr harðfengr jǫfurr barðisk á Hlýrskógsheiði við heiðnar dróttir; gylðir fekk gnótt góðs elðis = *Fyrsten viste sig i drömme for sin sön — kongen sagde, at han vilde hjælpe den modige fyrste —, för den kraftige konge kæmpede på Lyrskovs hede med hedningerne; ulven fik overflod af god føde.*

29. Magnús enn góði lét hugin fagna ǫ́tu; malmþings kennir rauð munn jarplitaðs arnar jóðs; hrætt folk varð at leggja á flótta; vinðversk víf biðu sorg; frǫ́n egg beit, en vargar ginðu of hræ = *Magnus den gode lod ravnen glæde sig ved føden; krigeren rødfarvede den brune örns næb; de frygtende mænd måtte tage flugten; de vendiske kvinder fik sorg; den skarpe æg bed, og ulvene gabede over ligene.*

30. Raun 's, at snjallr spjalli lausnara gaf sínum frǫmum arfa sigr; hrósak verkum vígdjarfs vísa. Greitt *osv.* — *Det er en kendsgærning, at frelserens veltalende ven gav sin dygtige sön sejr; jeg lovpriser den kampdjærve konges gærninger.*

(áðr) hvat Óláfs téðu
alkœns við goð bœnir;
dag lét sinn með sigri
sóknþýðr jǫfurr prýðask,
þás í Ǫngulseyjar
undreyr bitu sundi.

32. Víst hafði lið lestir
linns þrimr hlutum minna
heiptar mildr at hjaldri
(harðr fundr vas sá) grundar;
þó réð hann at hvǫru
(hǫnum tjóði vel móður),
hǫr feksk af því (hlýri)
hagnaðr, ór styr gagni.

33. Ǫld hefr opt enn mildi
unnar bliks frá miklum
(Krists mærik lim) leysta
litrauðs konungr nauðum.
Greitt má gumnum létta
goðs ríðari stríðum;
hraustr þiggr alt sem æstir
Óláfr af gram sólar.

34. Satt 's, at silfri skreytta
seggjum holls ok golli
her lét Gutthormr gerva
grams (hróðr es þat) róðu;
slíkt hafa menn at minnum
meir jartegna þeira,
mark stendr Krists í kirkju
(konungs niðr gaf þat) miðri.

35. Menn hafa sagt at svanni,
sunnr, Skǫnungum kunnir,

---

31. Gutthormr reyndi við sléttan þrǫm grundar, hvat bœnir alkœns Óláfs téðu við goð; hann gat áðr rétt; sóknþýðr jǫfurr lét dag sinn prýðask með sigri, þás undreyr bitu í Ǫngulseyjarsundi = *Guttorm prøvede ved landets flade kyst — han havde i forvejen formodet rigtig — hvad den alkloge Olavs bönner formåede hos gud; den kampblide konge lod sin dag prydes med sejr, da pilene bed i Angelsøsund.*

32. Víst hafði heiptar mildr lestir linns grundar þrimr hlutum minna lið at hjaldri; sá fundr vas harðr; þó at hvǫru réð hann gagni ór styr; hǫr hagnaðr feksk af því; móður hlýri tjóði hǫnum vel = *Tilvisse havde den kampbegærlige mand 3 gange mindre mandskab i kampen; det møde var hårdt; ikke desto mindre fik han sejr i kampen; derved vandtes en stor fordel; hans morbroder hjalp ham godt.*

33. Opt hefr enn litrauðs unnar bliks mildi konungr leysta ǫld frá miklum nauðum; mærik lim Krists. Greitt *osv.* = *Ofte har den gavmilde konge befrit menneskene fra en svar nød; jeg lovpriser Kristi lem.*

34. Satt 's, at Gutthormr lét her gerva róðu grams, seggjum holls, skreytta silfri ok golli; þat es hróðr; slíkt hafa menn meir at minnum þeira jartegna; mark stendr í miðri Krists kirkju; konungs niðr gaf þat = *Det er sandt, at Guttorm lod mændene göre et billede af den mod mændene hulde konge, udstyret med sølv og guld; det er berömmeligt; sligt har man fremdeles til minde om de jærtegn; mærket står midt i Kristkirken; kongeætlingen skænkede det.*

oss, at Óláfs messu
almilds baka vildi;
en þás brúðr at brauði
brennheitu tók leita,
þá varð grjón at grǫ́nu
grjóti danskrar snótar.

36. Mildings hefir haldin
hǫ́tíð verit síðan
(sannspurt es þat sunnan)
snjalls of Danmǫrk alla.
Greitt má gumnum létta
goðs ríðari stríðum;
hraustr þiggr alt sem æstir
Óláfr af gram sólar.

37. Gǫfug lét Hǫrn ór hǫfði
hvítings of sǫk lítla
auðar aumum beiði
ungs manns skera tungu;
þann sǫ́m vér, es vǫ́rum,
válaust numinn máli
hodda brjót, þars heitir
Hlíð, fǫ́m vikum síðar.

38. Frétt hefk, at sá sótti
síðan malma stríðir
heim, þann's hjǫlp gefr aumum,
harmskerðanda, ferðum;
hér fekk hann (en byrja
hǫ́tt kvæði skalk) bæði
(snáka vangs of sløngvi
slungins) mál ok tungu.

39. Dýrð es ágæt orðin
ǫðlings ríks af slíku;

---

35. Menn, kunnir Skǫ́nungum, hafa sagt oss, at svanni vildi baka at messu almilds Óláfs sunar; en þás brúðr tók leita at brennheitu brauði, þá varð grjón danskrar snótrar at grǫ́nu grjóti = *Mænd, der er Skåningernes bekendte, har fortalt os, at en kvinde der sydpå vilde bage på den almilde Olavs messedag, men da hun søgte efter det glohede brød, blev den danske kvindes mel (brød) til en grå sten.*

36. Síðan hefr hátíð snjalls mildings verit haldin of alla Danmǫrk; þat es sannspurt sunnan. Greitt *osv.* = *Siden har den kloge konges dag været höjtideligt fejret over hele Danmark; det har man erfaret med sandhed sydfra.*

37. Gǫfug hvítings Hǫrn lét skera tungu aumum auðar beiði ór hǫfði of lítla sǫk ungs manns; þann hodda brjót sǫ́m vér válaust numinn máli fǫ́m vikum síðar, es vǫrum, þars heitir Hlíð = *En fornem kvinde lod skære tungen ud af en stakkels mands hoved for en ringe forseelse af den unge mand; den mand så vi utvivlsomt berøvet mælet få uger senere, da jeg var der hvor det hedder Hlid.*

38. Hefk frétt, at sá malma stríðir sótti síðan harmskerðanda heim, þanns gefr hjǫlp aumum ferðum; hér fekk hann bæði mál ok tungu; en skalk byrja hǫ́tt kvæði of sløngvi slungins snáka vangs = *Jeg har hørt, at den mand besøgte siden sorgforringeren, ham som giver elendige mænd hjælp; der fik han både sit mæle og sin tunge igen; men jeg går videre i mit höje digt om den gavmilde fyrste.*

mærð ríðr mildings Hǫrða
mest of heims byggð flesta.
Greitt má gumnum létta
goðs ríðari stríðum;
hraustr þiggr alt sem æstir
Óláfr af gram sólar.

40. Veitk, at Vinðr fyr skauti
(verðr bragr af því) skerði
gjalfrs Niðbranda grundar
(greiddr) sárliga meiddu,
ok endr frá trú týndir
tírar sterks ór kverkum
auðskýfanda óðar
ǫr grimmliga skǫru.

41. Sótti skrín et skreytta
skíðrennandi síðan
(orð finnask mér) unnar
Óláfs dreka bóli;
ok þeim, es vel vakði
(veitk sǫnn) hugins teiti,
máls fekk hilmir heilsu
heilagr (á því deili).

42. Hǫ́s lætr helgan ræsi
heims dómari sóma,
fyllir framlyndr stillir
ferð himneska, verðan.
Greitt má gumnum létta
goðs ríðari stríðum;
hraustr þiggr alt sem æstir
Óláfr af gram sólar.

43. Hneitir frák at héti,
hjaldrs at vápna galdri,

---

39. Dýrð ríks ǫðlings es orðin ágæt af slíku; mærð Hǫrða mildings ríðr mest of flesta heims-byggð. Greitt *osv.* = *Den mægtige konges herlighed er af sligt bleven navnkundig; Hördefyrstens ry svæver i stort mål over verdens hele bygd.*

40. Veitk, at Vinðr meiddu sárliga fyr skauti grundar gjalfrs Niðbranda skerði; bragr verðr greiddr af því; ok endr frá trú týndir skǫru grimmliga óðar ǫr ór kverkum tírar sterks auðskýfanda = *Jeg ved, at Venderne lemlæstede farlig en mand udenfor kysten; derom digter jeg; og de, som forlængst gik tabt for troen, skar grusomt tungen ud af halsen på den berömte mand.*

41. Unnar skíðrennandi sótti síðan et dreka bóli skreytta skrín Óláfs — mér finnask orð —, ok heilagr hilmir fekk máls heilsu þeim, es vel vakði teiti hugins; veitk sǫnn deili á því = *Søfareren søgte siden til Olavs guldprydede skrin — jeg vælger mine ord —, og den hellige konge gav ham taleevnen, som tappert havde givet føde til ravnen; herom ved jeg god besked.*

42. Dómari heims lætr helgan ræsi verðan hǫ́s sóma; framlyndr stillir fyllir himneska ferð. Greitt *osv.* = *Verdens dommer lader den hellige konge fortjæne höj ære; den modige fyrste fuldtalliggör den himmelske skare.*

ǫðlings hjǫrr, þess 's orra
ilbleikum gaf steikar;
þeim klauf þengill Rauma
þunnvaxin ský gunnar
(rekin bitu stǫl) á Stiklar-
-stǫðum valbastar rǫðli.

44. Tók, þás fell enn frœkni
fylkis kundr til grundar,
sverð, es sókn vas orðin,
sœnskr maðr af gram þrœnzkum;
sá vas hjǫrr ens hǫva
hrings stríðanda síðan
golli merkðr í Girkja
gunndjarfs liði fundinn.

45. Nú fremr, þann's gaf
gumnum,
gǫfug dyrð jǫfur fyrða,
(slǫng Eindriði ungi)
armglœðr (í brag rœðu).
Greitt má gumnum létta
goðs ríðari stríðum;
hraustr þiggr alt sem æstir
Óláfr af gram sólar.

46. Mér 's (en mærð skal stœra
mildings, þess's gaf hringa,
styrjar snjalls) of stilli
styrkjan vant at yrkja;
þvít tǫkn, þess's lið læknir,
lofðungs vinar tungla
(ljós verðr raun of ræsi)
ranns ferr hvert á annat.

47. Gyrðisk hála herðum
heldr síðarla á kveldi

---

43. Frák, at Hneitir héti hjǫrr ǫðlings, þess 's gaf ilbleikum hjaldrs orra steikar at vápna galdri; þeim valbastar rǫðli klauf þengill Rauma þunnvaxin gunnar ský á Stiklarstǫðum; rekin stǫl bitu = *Jeg har hørt, at Hneitir hed den konges sværd, som gav den fodgule örn føde i kampen; med det sværd kløvede Römernes konge de tynde skjolde ved Stiklestad; de svungne stål bed.*

44. Sœnskr maðr tók sverð af þrœnzkum gram, þás enn frœkni fylkis kundr fell til grundar, es sókn vas orðin; sá hjǫrr ens hǫva gunndjarfs hrings stríðanda, golli merkðr, vas síðan fundinn í liði Girkja = *En svensker tog sværdet af den tröndske konge, da den tapre kongeætling var falden til jorden og kampen endt; dette den höje, kampdjærve fyrstes sværd, prydet med guld, blev siden truffet i Grækernes hær.*

45. Nú fremr gǫfug dyrð jǫfur fyrða, þanns gaf gumnum armglœðr; Eindriði ungi slǫng rœðu í brag. Greitt *osv.* = *Nu pryder en höj herlighed mændenes fyrste, som gav mændene guld; Eindride den unge har fortalt dette afsnit i mit digt.*

46. Mér es vant at yrkja of styrkjan stilli, — en stœra skal mærð styrjar snjalls mildings, þess 's gaf hringa —; þvít tǫkn vinar lofðungs tungla ranns, þess 's læknir lið, ferr hvert á annat; raun verðr ljós of ræsi = *Det er vanskeligt for mig at digte om den stærke konge — jeg vil dog besynge den kampmodige konge, som skænkede ringe —, ti den himmelske*

glaumkennandi gunnar
glaðr véttrimar naðri;
drengr réð dýrr á vangi
(dagr rofnaði) sofna
ítrs landreka undir
ógnfimr berum himni.

48. Misti maðr, es lýsti,
(morginn vas þá) borgar
styrks mundriða steindrar
styrsnjallr roðins galla;
þátti sinn á sléttri
seimþiggjandi liggja
grundu gylðis kindar
gómsparra sér fjarri.

49. Þríar grímur vann þeima
þjóðnýtr Haralds bróðir
rauknstefnanda Reifnis
ríkr bendingar slíkar,
áðr þrekhvǫssum þessar
(þingdjarfs) firar ingva
(bjǫrt eru bauga snyrtis
brǫgð) jartegnir sǫgðu.

50. Mǫ́s frák jarðar eisu
allvald fyr hjǫr gjalda
(sléttik óð) þann's átti
Óláfr (bragar tólum);
yfirskjǫldungr lét jǫfra
oddhríðar þar síðan
garðs of golli vǫrðu
grand altári standa.

51. Tǫ́kn gerir bjǫrt þau's birta
brandél á Girklandi,

---

konges vens jærtegn, hans som helbreder menneskene, følger det ene ovenpå det andet; dette bliver klart af erfaringen om fyrsten.

47. Gunnar glaumkennandi gyrðisk glaðr heldr síðarla á kveldi hála herðum véttrimar naðri; dýrr ógnfimr drengr ítrs landreka réð sofna — dagr rofnaði — á vangi undir berum himni = *Krigeren spændte glad temlig sent om aftenen det meget skarpe sværd om sig; den udmærkede, kampflinke mand i den herlige kejsers hær sov ind — dagen var tilende —, på marken under åben himmel.*

48. Styrsnjallr maðr misti styrks, roðins galla steindrar mundriða borgar, es lýsti — þá vas morginn —; seimþiggjandi þátti sinn gómsparra gylðis kindar liggja fjarri sér á sléttri grundu = *Den kampmodige mand savnede sit stærke, forgyldte sværd, da det lysnede — det blev da morgen —; soldmodtageren så sit sværd ligge fjærnt fra sig på den flade mark.*

49. Þjóðnýtr ríkr bróðr Haralds vann þeima Reifnis rauknstefnanda slíkar bendingar þríar grímur, áðr firar sǫgðu þrekhvǫssum ingva þessar jartegnir; brǫgð þingdjarfs bauga snyrtis eru bjǫrt = *Haralds nåderige, mægtige broder gav den kriger sådanne vink tre nætter i træk, för mændene fortalte den kraftige kejser disse jærtegn; den tingdjærve fyrstes handlinger er lysende.*

50. Frák allvald gjalda eisu mǫ́s jarðar fyr hjǫr þanns Óláfr átti; sléttik óð bragar tólum; yfirskjǫldungr jǫfra lét síðan oddhríðar garðs grand

(mál finsk of þat mǫnnum)
margþarfr Haralds arfi;
fregnk at alt (né ógnar
innendr megu finna)
dýrð Óláfs ríðr dála
dagræfr (konung hæfra).

52. Háðisk hildr á víðum
(hungr sløkði vel þungan
gunnar mǫ́r í geira
gǫll) Peizínavǫllum,
þar svát þjóð fyr hjǫrvi
þúsundum laut; undan
(hríð óx Hamðis klæða
hjalmskœð) Grikir flœðu.

53. Myndi mest und fjǫndum
Miklagarðr ok jarðir
hryggs (dugðit lið) liggja
lagar eldbrota veldi,
nema rǫnd í byr branda
(barðraukns) fáir harða
(rǫðuls bliku vǫ́pn í veðri)
Væringjar framm bæri.

54. Hétu hart á ítran
hraustir menn af trausti,
(stríð svall ógn) þás óðusk,
Áláf, í gný stála,
þars of einn í ǫrva
(undbǫ́ru) flug vǫ́ru

---

standa þar of golli vǫrðu altárí = *Jeg har hørt, at kejseren betalte guld for det sværd, som Olav havde ejet; jeg glatter mit kvad med digtningens redskaber; kejseren lod siden sværdet stå der over det guldsmykkede alter.*

51. Margþarfr arfi Haralds gerir bjǫrt tǫ́kn, þaus brandél birta á Girklandi; mál finsk mǫnnum of þat; fregnk, at dýrð Oláfs ríðr dála alt dagræfr; né megu ógnar innendr finna hæfra konung = *Haralds meget nyttige sön gör klare jærtegn, som kampe i Grækenland har åbenbaret; derom taler folk meget; jeg hører, at Olavs herlighed er udbredt overalt under himlen; mændene vil ikke kunne finde en dygtigere konge.*

52. Hildr háðisk á víðum Peizínavǫllum, — gunnar mǫ́r sløkði vel þungan hungr í geira gǫll —, svát þjóð laut þar þúsundum fyr hjǫrvi; Grikir flœðu undan; hjalmskœð hríð Hamðis klæða óx = *Kampen stod på den udstrakte Peizinamark — ravnen stillede sin tunge hunger i blodet —, således at folk segnede der i tusindvis for sværdet; Grækerne flygtede; den hjælmødelæggende kamp var stærk.*

53. Mest veldi hryggs lagar eldbrota, Miklagarðr ok jarðir, myndi liggja und fjǫndum — lið dugðit —, nema harða fáir Væringjar bæri framm rǫnd í branda byr; vǫ́pn bliku í veðri barðraukns rǫðuls = *Den bedrøvede fyrstes store rige, både Miklegård og jorder, vilde have været i fjendernes magt — hans hær duede ikke — medmindre meget få Væringer havde trængt frem med skjold i kampen; våbnene blinkede i kampen.*

54. Hraustir menn hétu af trausti hart á ítran Óláf, þás óðusk í stála gný — stríð ógn svall —, þars sex tigir manna vǫ́ru of einn i ǫrva flug; Reifnis rǫnn, roðin undbǫ́ru, klofnuðu = *De tapre mænd påkaldte tillids-*

(roðin klofnuðu Reifnis
rǫnn) sex tigir manna.

55. Vas, sem reyk (af ríki
regn dreif stáls) í gegnum,
hjalmnjǫrðungum, harðan,
heiðingja lið, gingi;
halft fimta vann heimtan
hundrað, brimis sunda,
nýztan tír, þat's nœra,
Norðmanna, val þorði.

56. Eyddu gumnar gladdir
(gǫfugr þengill barg drengjum)
vagna borg, þars vargar
vápnsundruð hræ fundu;
nennir ǫll at inna
øngr brimloga sløngvir
dǫglings verk, þess's dýrkar,
dáðsnjalls, verǫld alla.

57. Nú's oss, þau's vann vísi,
verk fyr þjóð at merkja
nauðr í nýjum óði,
næst (ríðrat þat smæstu);
krapt skulum goðs, en giptu,
geðstyrks lofi dyrka,
lér hjaldrfrǫmum hǫrar
heims læknir gram þeima.

58. Angrfyldrar varð aldar
(illr gerisk hugr af villu)

---

fuldt og kraftig den herlige Olav, da de ængstedes i kampen — den stærke kamp rasede — hvor 60 mand var imod én i kampen; skjoldene, røde af blod, brast.

55. Heiðingja lið vas hjalmnjǫrðungum, sem gingi harðan í gegnum reyk; stáls regn dreif af ríki; halft fimta hundrað Norðmanna, þats þorði nœra brimis sunda val, vann heimtan nýztan tír = *Hedningernes hær var for krigerne som om de gik kraftig gennem røg; kampen var stærk; halv femte hundrede Nordmænd, som vovede at føde ravnen, vandt en udmærket berömmelse.*

56. Gladdir gumnar eyddu vagna borg, þars vargar fundu vápnsundruð hræ; gǫfugr þengill barg drengjum; øngr brimloga sløngvir nennir at inna ǫll verk dáðsnjalls dǫglings, þess 's dýrkar alla verǫld = *De opmuntrede mænd ødelagde vågnborgen, hvor ulvene fandt våbensøndrede lig; den ædle konge hjalp krigerne; ingen mand ævner at fortælle om alle gærninger af den dådsnilde konge, som forherliger hele verden.*

57. Nú's oss nauðr at merkja í nýjum óði fyr þjóð verk þaus vísi vann næst; ríðrat þat smæstu; skulum dyrka lofi krapt geðstyrks goðs, en heims læknir lér þeima hjaldrfrǫmum gram hǫrar giptu = *Nu er det nødvendigt for mig i et nyt afsnit at betegne for folket de gærninger, som kongen sidst har udført; det er meget magtpåliggende; vi skal lovprise den sjælestærke guds kraft, ti verdens læge skænker denne kampstærke konge höj lykke.*

58. Þjónn mildings angrfyldrar aldar varð fyr kaldri ǫfund manna, margfaldr hugr gerisk illr af villu; lygi hefr brugðit blíðu skapi nýtra

mildings þjónn fyr manna
(margfaldr) ǫfund kaldri;
lygi hefr bragna brugðit
(brýtr stundum frið) nýtra
(hermðar kraptr) til heipta
(hjaldrstríðr) skapi blíðu.

59. Lustu sundr á sandi
seggs marglitendr eggja
(hǫrð grœr fjón af fyrða)
fót (aldrtrega rótum),
ok prests, þeir's lǫg lestu
líknar krǫfð, ór hǫfði
(hætt mál vas þat) heila
himintungl firar stungu.

60. Tunga vas með tangar
tírkunn numin munni
(vasa sem vænst) ok þrysvar
(viðrlíf) skorin kníf i;
auðskiptir lá eptir
(ǫnd lætr maðr) á strǫndu
(margr of minni sorgir)
meinsamliga hamlaðr.

61. Leyfðr's sás lét ok stýfðrar
lamiðs fótar, gramr, njóta
ítran þegn sem augna
út stunginna tungu;
hǫnd Óláfs vann heilan
hreins gǫrvallra meina

---

bragna til heipta; hjaldrstríðr hermðar kraptr brýtr stundum frið = *Den syndfyldte menneskeheds konges tjæner pådrog sig mænds kolde avind; svigfuldt sind bliver ondt ved vildfarelse; lögnen har forandret brave mænds blide sind til forbitrelse; vredens kampstærke kraft bryder stundom freden.*

59. Marglitendur eggja lustu fót seggs sundr á sandi, — hǫrð fjón aldrtrega fyrða grœr af rótum —, ok firar, þeirs lestu lǫg, líknar krǫfð, stungu heila himintungl ór hǫfði prests; þat vas hætt mál = *Krigerne brækkede mandens ben på sandkysten, — mændenes hårde dødelige had havde rodfæstet sig —, og de mænd, som krænkede loven, af hvilken barmhjærtighed krævedes, stak öjnene ud af præstens hoved; det var en farlig behandling.*

60. Tírkunn tunga vas numin með tangar munni ok þrysvar skorin kníf i; vasa sem vænst viðrlíf; auðskiptir lá eptir á strǫndu meinsamliga hamlaðr; margr maðr lætr ǫnd of minni sorgir = *Den lovprisende tunge blev kneben med tangens mund og tre gange skåren med kniv; det var en lidet håbefuld behandling; manden blev liggende på stranden, forfærdelig lemlæstet; mangen en lader sit liv af en ringere smærte.*

61. Leyfðr 's gramr, sás lét ítran þegn njóta lamiðs fótar ok stýfðrar tungu sem út stunginna augna; hǫnd hreins Óláfs vann goðs þræl heilan gǫrvallra meina; gǫr munu gjǫld þeims byrja ǫfugmæli = *Lovprist er den konge, som lod den udmærkede mand nyde (få helbredet) sit brækkede ben og afskårne tunge såvel som de udstungne öjne; den rene Olavs hånd helbredede guds tjæner for alle hans mén; men de, som udbreder lögne, vil få gengæld derfor.*

(gǫr munu gjǫld, þeim's byrja)
goðs þræl (ǫfugmæli).

62. Bíðr alls konar œðri
(øruggt mælik þat) sælu
dýrðar váttr með drótni
dyggr, an þjóð of hyggi,
þvít lausnara lýsir
(liðs valdr) numinn aldri
vinr (firði sik synðum)
slík verk á jarðríki.

63. Heðan vas ungr frá angri
(alls mest vini flesta
goð reynir svá sína)
siklingr numinn miklu;
nú lifir hraustr, af hæstri
himna valds þars aldri,
fárskerðandi fyrða,
friðar-sýn gleði týnisk.

64. Hverr 's svá horskr, at byrjar
hans vegs megi of segja
ljóss í lífi þessu
lofðungs gjafar tunga?,
þær es heims ok himna
heitfastr jǫfurr veitir
(skreytt 's of skatna dróttin
skrín) dýrðar-vin sínum.

65. Heims hykk hingat kvǫmu
hǫfuðsmenn í stað þenna
(snarr tyggi bergr seggjum
sólar) erkistóli;
hér 's af himna gervis
heilagr viðr (sem biðjum,

---

62. Dyggr dýrðar váttr bíðr með drótni allskonar œðri sælu, an þjóð of hyggi — þat mælik øruggt —, þvít vinr lausnara lýsir, numinn aldri, slík verk á jarðríki; liðs valdr firði sik synðum = *Herlighedens brave vidne opnår hos gud al mulig höjere nåde end nogen kan tænke sig — det siger jeg tillidsfuldt —, ti frelserens ven viser, efter døden, sådanne gærninger her på jorden; kongen frigjorde sig for synd.*

63. Siklingr vas numinn ungr heðan frá miklu angri; goð reynir svá flesta vini sína alls mest; nú lifir hraustr fyrða fárskerðandi, þars gleði af hæstri friðarsýn himna valds týnisk aldri = *Kongen blev som ung rykket bort herfra fra megen sorg; gud prøver således de fleste af sine venner som oftest; nu lever den tapre menneskeven der, hvor glæden over det höjeste fredssyn af den himmelske konge aldrig ender.*

64. Hverr 's svá horskr, at tunga hans megi of segja gjafar ljóss byrjar vegs lofðungs í þessu lífi?, þær es heitfastr jǫfurr heims ok himna veitir sínum dýrðar-vin; skreytt skrín 's of skatna dróttin = *Hvem er så klog, at hans tunge er i stand til i dette liv at opregne himmelkongens gaver, de som verdens og himlens ordholdende konge giver sin herlige ven; fyrstens lig er gemt i et smykket skrin.*

65. Hykk hǫfuðsmenn heims kvǫmu hingat erkistóli í þenna stað; snarr sólar tyggi bergr seggjum; hér 's heilagr viðr af píningarkrossi himna gervis; yfirskjǫldungr aldar, bjarg oss, sem biðjum = *Jeg ved, at verdens herskere bragte erkebispesædet herop til dette sted; solens raske fyrste*

yfirskjǫldungr bjarg aldar
oss) píningarkrossi.

66. Ǫld nýtr Óláfs mildi
(jǫfurs dýrð hǫfum skýrða)
þróttar hvass at þessum
þreksnjǫll frama ǫllum;
lúti landsfolk ítrum
lim salkonungs himna;
sæll es hverr, es hollan
hann gervir sér, manna.

67. Talðak fátt ór fjǫlða
friðgegns af jartegnum
(ber koma orð frá órum)
Óláfs (bragar stóli);
bóls taki seggr hverr, 's sólar
siklings, þess's goð miklar
hilmis, ǫ́st ens hæsta
heiðbjartrar, lof reiðir.

68. Svát lausnara leysi
langvinr frá kvǫl strangri
nýta þjóð ok nauðum
nafnkuðr við trú jafnan,
víga skýs þars vísa
veljendr glaðir telja
ǫflugs Krists af ǫ́stum
alnennins brag þenna.

69. Óláfs hǫfum jǫfra
orðhags kyni sagðar

---

hjælper menneskene; her er en herlig splint af skaberens pinselskors; verdens overkonge, frels os, som vi beder.

66. Þreksnjǫll ǫld nýtr mildi þróttar hvass Óláfs at ǫllum þessum frama; hǫfum skýrða dýrð jǫfurs; landsfólk lúti ítrum lim himna salkonungs; sæll es hverr manna, es gervir hann sér hollan = *Det kraftige folk nyder den stærke Olavs fromhed med hensyn til al denne hæder; jeg har forklaret kongens herlighed; landets befolkning böje sig ærbødigt for himlenes konges lem; lyksalig er hver, som vinder hans venskab.*

67. Talðak fátt ór fjǫlða af jartegnum friðgegns Óláfs; ber orð koma frá bragar stóli órum; hverr seggr, 's reiðir lof hilmis, þess's goð miklar, taki ǫ́st ens hæsta siklings heiðbjartrar sólar bóls = *Jeg har opregnet kun lidet af mængden af den fredelskende Olavs jærtegn; tydelige ord kommer fra min digtnings stol; enhver, som udbreder den fyrstes pris, som gud forherliger, skal få den himmelske konges höjeste kærlighed.*

68. Svát nafnkuðr langvinr lausnara leysi nýta þjóð jafnan frá strangri kvǫl ok nauðum við trú, þars veljendr víga skýs telja glaðir þenna brag ǫflugs vísa af ǫ́stum alnennins Krists = *Så at frelserens navnkundige ven befrie de gode mænd altid fra stræng kval og nød formedelst troen, hvor mændene glade fremsiger dette den kraftige konges kvad om den almægtige Kristi kærlighed.*

69. Hǫfum sagðar kyni jǫfra happsdáðir ens helga, orðhags Oláfs; hugr fylgði því ráði; fǫ́m létt holl laun þessa gǫfugs óðar, goðs blessun, ef

(fylgði hugr) ens helga
happsdáðir (því ráði);
laun fǫm holl, ef hreinum
hræsíks þrimu líkar,
gǫfugs óðar létt, gœði,
goðs blessun, lof, þessa.

70. Bragr myndi nú brǫndum
baugness vesa þessi
(mank rausnarskap ræsis)
raundýrliga launaðr,
ef lofða gramr lifði
leikmildr, Sigurðr, Hildar
(þess lýsik veg vísa
vellum grimms) enn ellri.

71. Bœn hefk, þengill, þína
þrekrammr, stoðat framla;
iflaust hǫfum jǫfri
unnit mærð, sem kunnum;
ágætr, segið, ítran,
Eysteinn, hvé brag leystak.
Hǫ́s elskið veg vísa
vagnræfrs — en ek þagna.

7. **Runhenda** *(o. 1155).*

1. Jǫfurr fýstisk austr
ǫrlyndr ok hraustr.

2. Víkverjum galt
(varð þannug halt)
gǫrræði gramr,
gjafmildr ok framr;
flest folk varð hrætt,
áðr fengi sætt,

---

hreinum hræsíks þrimu gœði líkar lof = *Jeg har fortalt kongernes slægt den hellige, veltalende Olavs udmærkede gærninger; det gjorde jeg med oprigtigt sind; jeg får med lethed god lön for dette gode digt, guds velsignelse, hvis den rene kriger synes om lovprisningen.*

70, Þessi bragr myndi nú raundýrliga launaðr baugness brǫndum — mank rausnarskap ræsis —, ef Hildar leikmildr lofða gramr, Sigurðr enn ellri lifði; lýsik veg þess vísa vellum grimms = *Dette digt vilde nu blive herlig lönnet med ringe, — jeg husker kongens storslåede gavmildhed —, hvis den krigerske fyrste, Sigurd den ældre, levede; jeg roser den mod guldet fjendske konge.*

71. Þrekrammr þengill, hefk framla stoðat bœn þína; iflaust hǫfum unnit jǫfri mærð, sem kunnum; segið, ágætr Eysteinn, hvé leystak ítran brag. Elskið veg hǫ́s vagnræfrs vísa — en ek þagna = *Kraftige konge, jeg har tilfulde opfyldt din bön; sikkert har jeg forfattet et digt for kongen, så godt jeg formåde; sig, udmærkede Østen, hvorledes jeg har fuldført det herlige digt. Elsker himlens konges ære — jeg tier.*

7, 1. *Fyrsten, rasksindet og tapper, ønskede at drage østerpå (til Norge).*

en gísla tók
sás gjǫldin jók.

3. Vann siklingr sótt
við snarpa drótt
(leyfð 's lýðum bær)
Leikbergi nær;
Renir flýðu ríkt,
ok reiddi slíkt,
ǫld festi auð,
sem ǫðlingr bauð.

4. Funi kyndisk fljótt,
en flýði skjótt
Hísingar herr,
sás hafði verr.

5. Frétt hefk, at fell
(folks brustu svell),
jǫfurr eyddi frið,
Apardjónar lið.

6. Beit buðlungs hjǫrr,
blóð fell á dǫrr,
hirð fylgðisk holl,
við Hjartapoll;
hugin gladdi heit
hruðusk Engla beit
(óx vitnis vín)
valbasta Rín.

7. Jók hilmir hjaldr,
þar vas hjǫrva galdr
(hjósk hildar ský)
við Hvítabý;
ríkt lék við rǫnn
(rauzk ylgjar tǫnn)
feksk fyrðum harmr,
fyriskógar garmr.

---

2. *Fyrsten, gavmild og dygtig, lönnede Vikværingerne deres vilkårlige færd — det gik ud over dem; alle blev forskrækkede, för de fik forlig; men han, som pålagde dem pengebøder, tog gisler.*

3. *Kongen med sin raske skare havde en kamp nær ved Leikberg; mændene udbreder hans ros; Renerne flygtede af kraft; mændene forpligtede sig til at betale guld og udrede alt, hvad kongen bød.*

4. *Ilden tændtes hurtig, men Hisingens beboere, hvis sag var slet, flygtede hurtig.*

5. *Jeg har hørt, at Apardjons mandskab faldt; kongen ødelagde freden; sværdene brast.*

6. *Kongens sværd bed ved Hjartapoll; blodet strömmede på spydene; hirden fulgtes trofast ad; den varme blodström glædede ravnen; Anglernes skibe blev ryddede; blodströmmen voksede.*

7. *Kongen havde en stærk kamp ved Hvitaby; der var en sværdsang; skjolde kløvedes; ilden spillede mægtig om husene; mændene fik sorg; ulvinden rødfarvede sin tand.*

8. Drap dǫglingr gegn,
dreif strengjar regn,
við Skǫrpusker
skjaldkœnan her;
rauf styrjar garð,
þás støkkva varð,
randǫlun sótt,
reiðmanna gnótt.

9. Rauð siklingr sverð,
sleit gylðis ferð
prúð Parta lík,
í Pílavík;
vann vísi alt,
fyr vestan salt
brandr gall við brún,
brent Langatún.

10. Skark súðum sund
fyr sunnan Hrund,
mín prýddisk mund
við mildings fund.

8. **Eysteinsdrápa** *(o. 1158).*

1. Vǫru (sogns) með (sára)
syni Maddaðar staddir
(mágrennir feksk) manna
(máttigr) tigir átta;
þrimr skútum tók þreytir
þann jarl drasils hranna;
hraustr gaf hræskúfs nistir
hǫfuð sitt frǫmum jǫfri.

2. Mun, sás morði vanðisk
margillr ok sveik stilli,
síð af slíkum rǫðum
Símun skalpr of hjalpask.

---

8. *Den dygtige konge dræbte den skjoldkyndige hær ved Skǫrpuskær; pilene flöj; skjoldet brødes, da rytterskaren, angrebet ved sværdene, måtte flygte.*

9. *Fyrsten rødfarvede sit sværd i Pilavik; ulven sled i de modige Parters legemer; kongen brændte hele Langetun; sværdet rungede mod öjenbrynene vest for havet.*

10. *Jeg furede bølgen syd for Hrund; min arm prydedes ved mødet med kongen.*

8, 1. Átta tigir manna vǫru staddir með syni Maddaðar; máttigr sára sogns mágrennir feksk; hranna drasils þreytir tók þann jarl þrimr skútum; hraustr hræskúfs nistir gaf frǫmum jǫfri hǫfuð sitt = *80 mand var der sammen med Maddads sön; den kraftige kriger blev fanget; søfareren tog den jarl tilfange med 3 skuder; den tapre kriger gav den dygtige fyrste hans hoved.*

2. Símun skalpr, sás margillr vanðisk morði ok sveik stilli, mun síð of hjalpask af slíkum rǫðum = *Simon skalp, den slette mand, der vænnede sig til drab og sveg kongen, vil sent få frelse på grund af slige handlinger.*

9. Ingadrápa.

1. Frák við holm at heyja
hildinga framm gingu
(lind varð grœn) enn grána
geirþing (í tvau springa).

2. Alls engi þarf Inga
arngrennir þat kenna,
hverr spyri satt frá snerru
seggr, at gram bitu eggjar;
bǫð gatat stillir stǫðvat
styrjar mildr, þótt vildi;
fús vas fjǫrspell vísa
fylkis sveit at veita.

3. Út lét stǫng á stræti
sterkr dýrligra merkja
(dúðusk dǫrr) af reiði
Dags sonr bera fagra;
hnigu menn í gný Gunnar
gagls fyr strengjar hagli;
brœðr hafa barzk í miðri
Bjǫrgyn fyr ósynju.

4. Myndit seima sendir
svá brátt hafa látit,
(spjót flugu langt í ljótri)
líf sitt (boga drífu),
ef alkostigs austan
Eysteins flota þeysti
beinn at Bjǫrgyn sunnan
byrr tveim dǫgum fyrri.

9, 1. Frák hildinga gingu framm at heyja geirþing við holm enn grána; grœn lind varð springa í tvau = *Jeg har hørt, at kongerne gik frem for at holde kamp ved Holmen-grå; det grönne skjold måtte springe itu.*

2. Alls engi arngrennir þarf kenna Inga þat, at eggjar bitu gram; hverr seggr spyri satt frá snerru; styrjar mildr stillir gatat stǫðvat bǫð, þótt vildi; fylkis sveit vas fús at veita vísa fjǫrspell = *Ingen mand må beskylde Inge for, at æggene bed kongen; enhver må erfare sandt om kampen; den kampmuntre konge kunde ikke stanse kampen, selv om han havde villet; kongens skare var lysten efter at bibringe kongen døden.*

3. Sterkr sonr Dags lét bera út á stræti af reiði fagra stǫng dýrligra merkja; dǫrr dúðusk; menn hnigu í Gunnar gagls gný fyr strengjar hagli; brœðr hafa barzk í miðri Bjǫrgyn fyr ósynju = *Dags stærke sön lod bære den smukke stang med den prægtige fane ud på strædet hidsig på kamp; spydene rystede; mændene segnede i kampen for pilene; brødre har kæmpet midt i Bergen uden grund.*

4. Seima sendir myndit hafa svá brátt látit líf sitt — spjót flugu langt í ljótri boga drífu — ef beinn byrr sunnan þeysti flota alkostigs Eysteins austan at Bjǫrgyn tveim dǫgum fyrri = *Fyrsten vilde ikke så hurtig have ladet sit liv — spydene flöj langt i den stygge kamp —, hvis en god bör sydfra havde ført den udmærkede Østens flåde østfra til Bergen to dage för.*

10. Elfarvísur *(1160)*.

1. Margr fell maðr af dreyrgu
marblakks á kaf saxi
(gnógt elði feksk gýgjar
glaum), rak ná fyr straumi;
elfr varð unda gjalfri
eitrkǫld roðin heitu,
vitnis fell með vatni
varmt ǫlðr í men Karmtar.

2. Mǫrg flutu auð, á úrga
(alm sveigði lið) hjalma
rauð flugu-stǫl, í stríðri
stafnblóðug skip móðu,
áðr á grund af grœðis
gœðinga lið flœði,
sveit varð í rym rítar
rýr Hákonar, dýrum.

11. Øxarflokkr(?).

1. Þars Mardallar milli,
meginhurðar, liggr skurða,
Gauts berum galla þrútinn
grátr, dalreyðar látri.

2. Eigi þverr fyr augna
Óðs beðvinu Róða
ræfrs (eignisk svá) regni
ramsvell (konungr elli).

10, 1. Margr maðr fell af dreyrgu saxi marblakks á kaf; ná rak fyr straumi; gnógt elði feksk gýgjar glaum; eitrkǫld elfr varð roðin heitu unda gjalfri; varmt ǫlðr vitnis fell með vatni í men Karmtar = *Mangen mand faldt ned af skibets blodige stavn i dybet; ligene førtes bort med strömmen; ulven fik overflod af føde; den isnende kolde elv blev rød af det varme blod; det varme blod strömmede med vandet ud i havet.*

2. Mǫrg stafnblóðug skip flutu auð í stríðri móðu — rauð stǫl flugu á úrga hjalma; lið sveigði alm —, áðr gœðinga lið flœði á grund af grœðis dýrum; sveit Hǫkonar varð rýr í rym rítar = *Mange stavnblodige skibe flød ryddede i den stride elv — de røde pile flöj mod de våde hjælme; hæren spændte buen, — för hövdingernes mænd flygtede fra skibene op på land; Hakons skare blev betydelig forminsket i kampen.*

11, 1. Þars Mardallar grátr liggr milli skurða; berum Gauts meginhurðar galla, þrútinn dalreyðar látri = *Hvor guldet ligger mellem renderne; jeg bærer øksen (sværdet?), der svulmer af guld.*

2. Róða ræfrs ramsvell þverr eigi fyr augna regni Óðs beðvinu; konungr eignisk svá elli = *Øksen (sværdet?) forringes ikke ved guldet; så sandt måtte kongen opnå alderdommen.*

3. Hróðrbarni knák Hǫrnar
(hlutum dýran grip) stýra,
brandr þrymr gjalfrs á grandi,
gollvífiðu, hlífar;
(sáðs) berr sinnar móður
(svans unni mér gunnar
fóstr gœðandi Fróða)
Freys nipt bráa driptir.

4. Nýt buðumk (Njarðar dóttur),
nálægt vas þat skála,
(vel of hrósak því) vísa
vǫrn, sævar, øx (barni).

5. Gaf, sás erring ofrar,
ógnprúðr Vanabrúðar
þing Váfaðar þrøngvir
þróttǫflga mér dóttur;
ríkr leiddi mey mækis
mótvaldr á beð skaldi
Gefnar, glóðum drifna
Gautreks svana brautar.

6. Frák at Fróða meyjar
fullgóliga mólu,
lætr stillir grið golli,
grafvitnis beð, slitna;
(mjúks) bera minnar øxar
meldr þann, við hlyn feldrar,
(konungs dýrkar fé) Fenju
fǫgr hlýr (bragar stýri).

7. Blóðeisu liggr bæði
bjargs tveim megin geima

---

3. Knák stýra gollvífiðu hróðrbarni Hǫrnar — hlutum dýran grip —; gjalfrs brandr þrymr á hlífar grandi; Freys nipt berr bráa driptir móður sinnar; gunnar svans gœðandi unni mér Fróða fóstr-sáðs = *Jeg ejer en guldbelagt kostbarhed — jeg fik en kostbar genstand i eje; guldet ligger på øksen; kostbarheden bærer guldet; krigeren undte mig det.*

4. Nýt øx buðumk vísa vǫrn; þat vas nálægt sævar skála; vel of hrósak því barni Njarðar dóttur = *Den udmærkede økse gav mig sikkert værn; det var nærved en skåle ved søen; jeg priser godt den kostbarhed.*

5. Ógnprúðr Váfaðar þing-þrøngvir, sás ofrar erring, gaf mér þróttǫflga dóttur Vanabrúðar; ríkr mækis mótvaldr leiddi Gefnar mey, drifna glóðum Gautreks svana brautar, á beð skaldi = *Den kampmodige kriger, som viser udholdenhed, gav mig en stærk kostbarhed; den mægtige kriger skænkede skjalden en guldindfattet kostbarhed.*

6. Frák at meyjar Fróða mólu fullgóliga grafvitnis beð; stillir lætr grið slitna golli; fǫgr hlýr minnar øxar, feldrar við hlyn, bera þann Fenju meldr; fé konungs dýrkar stýri mjúks bragar = *Jeg har hørt, at Frodes møer malede guld i overmål; kongen bryder guldets fred; min til skaftet fæstede økses smukke sider bærer det Fenjas mel; kongens gave forherliger digteren.*

7. Bæði geima eldr ok sjóðs snær liggr tveim megin blóðeisu bjargs; ák at mæra søkkva stríði = *Både guld og sølv ligger på bægge sider af øksens hammer; jeg kan berömme fyrsten.*

sjóðs (ák søkkva stríði)
snær ok eldr (at mæra).

8. Dœgr þrymr hvert, en hjarta
hlýrskildir ræðr mildu
Heita blakks, of hvítum
hafleygr digulskafli;
aldri má fyr eldi
áls hrynbrautar skála
(ǫll viðr folka fellir
framræði) snæ bræða.

9. Ráðvǫndum þák rauðra
randa ís at vísa
(grand berum hjalms í hendi)
hvarmþey drifinn Freyju.

10. Séa megu rétt, hvé, Rævils
ríðendr, við brǭ Gríðar
fjǫrnis fagrt of skornir,
foldviggs, drekar liggja.

11. Hringtælir gaf hǭlu
hlýrsólar mér dýra;
oss kom Hrund til handa
hræpolls drifin golli;
sút þák Herjans hattar.

12. Ubestemmelige vers, tilhørende forskellige fyrstedigte eller lausavísur.

1. Hvargi 's Beita borgar
bálgrimmustum skála
hǭr of hnossvin órum
heims vafrlogi sveimar.

---

8. Hafleygr þrymr hvert dœgr of hvítum digulskafli, en Heita blakks hlýrskildir ræðr mildu hjarta; aldri má bræða skála snæ fyr eldi áls hrynbrautar; folka fellir viðr ǫll framræði = *Guldet forbliver hver dag ovenover det hvide sølv, men fyrsten er i besiddelse af et gavmildt hjærte; aldrig kan man smælte 'skålsneen' (sølvet) med den 'hav-ild' (guldet); krigeren udfører alle herlige gærninger.*

9. Þák ís rauðra randa, drifinn hvarmþey Freyju, at ráðvǫndum vísa; berum grand hjalms í hendi = *Jeg modtog øksen, belagt med guld, af den samvittighedsfulde konge; jeg bærer øksen i hånden.*

10. Rævils foldviggs ríðendr megu séa rétt, hvé fagrt of skornir drekar liggja við brǭ fjǫrnis Gríðar = *Mændene vil rigtig kunne se, hvorledes de smukt skårne drage-(slyngninger) ligger ved øksens hoved.*

11. Hringtælir gaf mér dýra hlýrsólar hǭlu; Hrund hræpolls, drifin golli, kom oss til handa; þák sút Herjans hattar = *Den gavmilde skænkede mig en kostbar økse; den kom, guldindlagt, i mine hænder; jeg modtog øksen.*

12, 1. Hvargi 's hǭr vafrlogi heims skála sveimar of hnossvin órum, Beita borgar bálgrimmustum = *Hvor så end den höje sol svæver over vor udmærkede ven, meget grum mod guldet.*

2. Snáks berr fald of frœknu
folkvǫrðr (konungs Hǫrða
frama telr greppr fyr gumnum)
geðsnjallr skarar fjalli.

3. Næst sék orm á jastar
ítrserki vel merkðan,
nemi bjóðr, hvé ferk, flœðar,
fjarðbáls, of þat máli.

4. Glymvindi lætr Gǫndlar
(gnestr hjǫrr) taka mestum
Hildar segl, þars hagli,
hraustr þengill, drífr strengjar.

5. Leyg rýðr ætt á ægi
Óláfs skipa sólar
(ylgr brunar) hvatt ens helga
(hrægjǫrn í spor ǫrnum).

6. Dolgskára kná dýrum
dýrr magnandi stýra
(Hugins fermu bregðr harmi
harmr) barðsólar garmi.

7. En við hjaldr, þars hǫlðar,
hugþrútit svellr, lúta,
(Muninn drekkr blóð ór benjum
blásvartr) konungs hjarta.

8. Sámleitum rauð sveita
(sleit ǫrn gera beitu),

---

2. Geðsnjallr folkvǫrðr berr snáks fald of frœknu skarar fjalli; greppr telr frama Hǫrða konungs fyr gumnum = *Den modige konge bærer skrækkehjælmen på sit tapre hoved; digteren opregner for mændene Hördekongens hædersbedrifter.*

3. Næst sék vel merkðan orm á ítrserki jastar flœðar; nemi bjóðr fjarðbáls, hvé ferk máli of þat = *Dernæst ser jeg på det smukke horn en vel ridset orm; manden forstå, hvorledes jeg digter om det.*

4. Hraustr þengill lætr Hildar segl taka mestum Gǫndlar glymvindi þars hagli strengjar drífr; hjǫrr gnestr = *Den tapre konge lader skjoldet opfange den stærke skudbyge, hvor pilene flyver; sværdet runger.*

5. Ætt Óláfs ens helga rýðr hvatt leyg skipa sólar á ægi; hrægjǫrn ylgr brunar í spor ǫrnum = *Den hellige Olavs ætling rødfarver rask sværdet på havet; den liggriske ulvinde styrter frem i örnens spor.*

6. Dýrr dolgskára magnandi kná stýra dýrum barðsólar garmi; harmr Hugins fermu bregðr harmi = *Den herlige kriger bruger sit herlige sværd; ravnens sorg forsvinder.*

7. En hugþrútit hjarta konungs svellr við hjaldr, þars hǫlðar lúta; blásvartr Muninn drekkr blóð ór benjum = *Men kongens modfyldte hjærte svulmer i kampen, hvor mændene segner; den sorte ravn drikker blodet af sårene.*

feksk arnar matr œrnum,
Jarnsǫxu grǫn faxa.

9. Harðr hefr ǫrt frá jǫrðu
élvindr, svana strindar
blakkr lætr í sog søkkva
snægrund, skipi hrundit.

10. Margr ríss, en drífr dorgar
dynstrǫnd í svig lǫndum
spend verða stǫg stundum,
stirðr keipr, fira greipum.

11. Gránn, bera gollna spǫ́nu
(gǫfug ferð es sú jǫfri)
skýtr holmfjǫturr Heita
hrafni, snekkju stafnar.

12. Haustkǫld skotar hélðum
holmrǫnd varar ǫndri.

13. Sundr springr svalra landa
sverrigjǫrð fyr bǫrðum.

14. Viknar ramr í, Rakna,
reksaumr flugastraumi,
dúks hrindr bǫl, þars bleikir
bifgrund, á stag rifjum.

15. Lǫgr þvær flaust, en fagrir,
(flóðs vaskar brim stóðum)
þars sær á hlið hvára
hlymr, veðrvitar glymja.

---

8. Rauð sveita grǫn sámleitum Jarnsǫxu faxa; sleit ǫrn beitu gera; feksk arnar matr œrnum = *Han rødfarvede i blod den mørkladne ulvs mund; örnen sled ulvens føde; örnens føde skaffedes tilveje i rigelig grad.*

9. Harðr élvindr hefr hrundit skipi ǫrt frá jǫrðu; svana strindar blakkr lætr snægrund søkkva í sog = *Den stærke bygevind har rask ført skibet bort fra land; skibet lader snelandet (Island) synke i havet.*

10. Margr stirðr keipr ríss, en dorgar dynstrǫnd drífr í svig lǫndum; stǫg verða stundum spend fira greipum = *Mange stive åretoller reiser sig, men det brusende hav løber ind i bugtene; tovene omspændes ofte af mændenes hænder.*

11. Gránn holmfjǫturr skýtr Heita hrafni; snekkju stafnar bera gollna spǫ́nu; sú ferð es gǫfug jǫfri = *Det grå hav skyder skibet frem; snekkens stavne bærer forgyldte spåner; den rejse er ærefuld for kongen.*

12. Haustkǫld holmrǫnd skotar hélðum varar ǫndri = *Den høstkolde sø støder til det rimbedækkede skib.*

13. Sverrigjǫrð svalra landa springr sundr fyr bǫrðum = *De kolde landes brusende bælte (havet) kløves af stavnene.*

14. Ramr reksaumr viknar í flugastraumi; dúks bǫl hrindr rifjum á stag, þars Rakna bifgrund bleikir = *De stærke söm giver efter i den rasende ström; vinden støder sejlet forover, hvor søen hvidnes.*

16. Kaldr þvær marr und mildum
mart dœgr viðu svarta,
grefr élsnúin, jǫfri,
almsorg Manar þjalma.

brædd strýkr Blóðughadda,
brimsolgin fellr Kolga,
hlýr, þars Hefring stœrir
haflauðr, of við rauðan.

17. Œsir hvast at hraustum
Himinglæva þyt sævar,
glymr Unnar vex, grenni
Gǫndlar skúfs, ok Dúfa;

18. Né framlyndir fundu
fyrr, hykkat lǫ́ kyrðu,
þar 's sær á, við varra,
vini óra fell stórum.

13. Lausavísur.

1. Þér hefk þengill Mœra
(þinn 's vegr mikill) segja,
ert, svát eigi skortir,
allfróðr, sǫgu góða;

eigi 's Ívarr, bauga,
enn sitt kyrr hjá henni
fægihrjóðr, af Fljóðum
fingrmjór kominn hingat.

---

15. Lǫgr þvær flaust, en fagrir veðrvitar glymja, þars sær hlymr á hvára hlið; brim vaskar flóðs stóðum = *Søen vasker skibene, og de strålende vejrflöje hviner, hvor bølgen bruser på bægge sider; brændingen vasker skibene.*

16. Kaldr marr þvær mart dœgr svarta viðu und mildum jǫfri; élsnúin almsorg grefr Manar þjalma = *Det kolde hav vasker mange dage de sorte planker under den gavmilde konge; den stormende vind graver fordybninger i søen.*

17. Himinglæva œsir hvast ok Dúfa sævar þyt at hraustum grenni Gǫndlar skúfs; glymr Unnar vex; Blóðughadda strýkr hlýr brædd, þars Hefring stœrir haflauðr; brimsolgin Kolga fellr of rauðan við = *Himinglæva og Dúfa ophidser stærkt søens brus mod den tapre kriger; Unns brusen tager til; Blodughadda stryger de begede stavne, hvor Hefring rejser havskummet; den glubske Kolga styrter over de røde planker.*

18. Né framlyndir fundu fyrr, þar's sær fell stórum á vini óra; hykkat lǫ́ kyrðu varra við = *De tapre mænd mærkede intet för, hvor søerne brød stærkt over vore venner; jeg tror ikke bølgen gav skibet ro.*

13, 1. Þengill Mœra, hefk góða sǫgu segja þér; ert allfróðr; vegr þinn 's mikill, svát eigi skortir; eigi 's fingrmjór Ívarr af Fljóðum kominn hingat; sitt enn kyrr hjá henni, bauga fægihrjóðr = *Mörernes fyrste, jeg har en god melding at meddele dig; du er meget kyndig (rigtig underrettet); din hæder er stor, så at der intet mangler; den smalfingrede Ívar af Fljod er ikke kommen hertil; sid endnu rolig hos hende, gavmilde fyrste.*

2. Erlendr hefir undan
allvalds gleði haldit,
gramr skalattu gumna
gapamunn of þat kunna;
hafa munu heiðar jǫfra
hlíðrækjanda fríðum
(geta verðr þess fyr gotnum)
galdrs nauðsynjar valdit.

3. Ekki hlaut af ítrum
Einarr gjafa Sveini
(ǫld lofar ǫðlings mildi
æðru styggs) fyr kvæði;
danskr harri metr dýrra
(dugir miðlung þat) fiðlur,
ræðr fyr ræsis auði
Rípa-Ulfr, ok pípur.

4. Baugs, getr með þér þeygi,
þýðr, drengr vesa lengi
(elg búum flóðs) nema fylgi,
friðstøkkvir, því nøkkvat.

5. Oss lét abbatissa
angri firð of svangan,
dugðut víf en vígðu
víti fyr þat gyrða;
en til áts með nunnum
(ógnar rakks) á Bakka
(drós gladdit vin vísa)
vasat stallari kallaðr.

6. Austr tók illa kristinn
Jarlmaðr frá búkarli
(grǿðr vas kjǫts á kauða)
kiðling, hinns slær fiðlu;

---

2. Erlendr hefir haldit undan gleði allvalds; gramr gumna, skalattu kunna gapamunn of þat; nauðsynjar munu hafa valdit fríðum heiðar hlíð-jǫfra galdrs rækjanda; geta verðr þess fyr gotnum = *Erlend har und-draget sig glæden hos kongen; mændenes fyrste, det må du ikke tage Gapamund ilde op; den smukke mand har haft nødvendig grund dertil; det må jeg antage for mænd (kongen).*

3. Einarr hlaut ekki gjafa af ítrum Sveini fyr kvæði; ǫld lofar mildi æðru styggs ǫðlings; danskr harri metr dýrra fiðlur ok pípur — þat dugir miðlung —; Rípa-Ulfr ræðr fyr auði ræsis = *Einar fik ingen gave af den herlige Sven for digtet; mændene lovpriser (dog) den frygtløse konges gav-mildhed; den danske konge sætter större pris på giger og piber — det dur ikke —; Riber-Ulv råder for kongens skatte.*

4. Þýðr baugs friðstøkkvir, drengr getr þeygi vesa lengi með þér, nema nøkkvat fylgi því; búum flóðs elg = *Milde fyrste, jeg kan ikke op-holde mig længe hos dig, medmindre noget følger dermed; jeg er i færd med at ruste mit skib.*

5. Angri firð abbatissa lét oss of svangan; en vígðu víf dugðut gyrða fyr þat víti; en stallari vasat kallaðr til áts með nunnum á Bakka; drós gladdit vin ógnar rakks vísa = *Den sorg-frie abbedisse lod mig være sulten; de viede kvinder dude ikke til at forebygge straffen; men (ti) stallaren (jeg) blev ikke indbudt til at spise med nonnerne på Bakke; kvinden glædede ikke den kampdjærve konges ven (mig).*

vǫndr hrǫkk, vámr lá bundinn,
vísmáll, á skip píslar,
sǫng leikara lengi
límí harðan príma.

7. Hola bǫ́ru rístr hlýrum
hreystisprund at sundi,
blæss élreki of ási,
Útsteins, vefi þrútna;
varla heldr und vildra
víkmarr á jarðríki
(breiðr viðr brimsgang súðum
barmr) lyptingar farmi.

8. Víst erumk hermð á hesti
hefr fljóð, ef vill, góðan.

9. Harðan þrýtr á hvítum
harm Sólborgar armi.

10. Hrynja lét en hvíta
hausmjǫll ofan lausa
strind aurriða strandar
stalls af [reikar fjalli].

11. Brattr es baldrekr Þjóttu,
berr vindr Raðar linda,
víðgyrðill þýtr Vǫrðu,
veltr Fenringar belti,
yglisk umbgørð Huglar,
olmr 's grásili Stolmar,
fleygir Bolmar baugi,
brakar Lygru men nakkvat.

---

6. Austr tók illa kristinn Jarlmaðr, hinn's slær fiðlu, kiðling frá búkarli; grǿðr kjǫts vas á kauða; vǫndr hrǫkk, vámr lá bundinn á píslar skip; vísmáll lími sǫng lengi leikara harðan príma = *Østerpå stjal den dårlig kristne Jarlmand, ham som slår gigen, et kid fra en bonde; staklen var grådig efter kød; svøben blev svungen; den elendige karl lå bunden over en vogn; den veltalende svøbe sang en hård primsang over spillemanden.*

7. Hreystisprund rístr hlýrum hola bǫ́ru at sundi Útsteins; élreki blæss þrútna vefi of ási; varla heldr víkmarr und vildra lyptingar farmi á jarðríki; breiðr barmr viðr súðum brimsgang = *Den modige kvinde furer med stavnen den hule bølge over sundet henimod Udsten(?); vinden udspiler de svulmende væve (sejl) over stangen; næppe bærer et skib en prægtigere løftings-ladning på jorden; den brede barm (stavn) fører plankerne hen over brændingen.*

8. Víst erumk hermð á hesti; hefir fljóð, ef vill, góðan = *Tilvisse er jeg vred på hesten; kvinden har en god . . . hvis hun vil. (Den i teksten givne forklaring er sikkert senere lærd, forskruet fortolkning).*

9. Harðan harm þrýtr á hvítum armi Sólborgar = *Den hårde sorg forsvinder i Solborgs lyse arme.*

10. En hvíta strind strandar aurriða stalls lét hausmjǫll hrynja lausa ofan af [reikar fjalli] = *Den lyse kvinde lod sit hår falde løst ned af hovedet.*

11. *Stejlt er Tjottas bælte (søen); vinden løfter Rads gjord; Vardas vide bælte bruser; Fenrings bælte ruller; Hugls gjord bliver barsk; Stolms grå bånd raser; Bolms ring kastes; Lygras ring bruser noget.*

12. Blár es Baldrekr Síra,
Brú gyrðill þvær fyrðum,
sundr springr Lygru lindi,
Leku veltr of þrǫm belti,
kili skýtr Karmtar helsi,
klýfr stjórn sila Þjórnar,
bǫrð skera Gizka girði,
grafask borð í men Storðar.

13. Stórt fellr gyrðill Garta,
grefr vindr Þrumu linda,
þýtr svalfjǫturr Selju,
svellr undrum men Hrundar,
alt skelfr Bumlar belti,
brestr ern sili Hernar,
œst ferr umbgørð Hristar,
óðr es hringr Þrymlinga.

14. Barð rístr Gælu girði,
grefr saumr fjǫtur Taumu,
geyst ferr umbgørð Ostrar,
opt 's men klofit Senju,
brand þvær Bolgu lindi
bifask stinnr sili Kinnar,
hringr þýtr Hveðru lǫngum,
hart veltr Glanar belti.

Haldórr skvaldri.

Islandsk skjald, 12. årh.

1. Útfararkviða *(o. 1120).*

Varð fyrir stafni
styrjar gjǫrnum
friðraskaði
Forminterra,
þar varð eggjar
ok eld þola
blámanna lið,
áðr bana fengi.

---

12. *Sires bælte er blåt; Bruas gjord tor mændene; Lygras bælte fures; Lekas bælte vælter ind over skibet; Karmts bånd skyder kølen; roret kløver Tjorns bånd; stavnen skærer Gizkes gjord; plankerne graver sig ned i Stords bånd.*

13, *Gartes gjord styrter stærkt; vinden graver Trumas bælte; Seljas svale lænke bruser; Hrunds bånd svulmer forfærdelig; Bumls hele bælte ryster; Herns rörige bånd brister; Hrists gjord raser stærkt; Trymlingernes ring er rasende.*

14. *Gælas gjord fures af skibet; plankerne furer Taumas lænke; Ostrs bælte raser; ofte kløves Senjas ring; Bolgas bælte vasker stavnen; Kinns stive bånd ryster; Hvedras ring bruser jævnlig; kraftig ruller Glans bælte.*

[H.] *Forminterra viste sig for den kamplystne fredsbryder foran stavnen; dér måtte en skare af blåmænd tåle æg og ild, för de lod livet.*

2. Útfarardrápa *(o. 1120?)*.

1. Ok fádýrir fóru,
Fjǫlnis hróts, at móti,
víg, ǫsum hlóð vísi,
víkingar gram ríkjum;
náði herr at hrjóða
(hlaut drengja vinr fengi
fyrðum hollr), en fellat
fátt lið, galeiðr átta.

2. Stór skalk verk, þaus vǫru
(Vánar dags) á Spáni,
(prútt lét sløngvir sóttan
Sintré) konungs inna;
gerðisk heldr við harðan
hermǫnnum gram berjask
grátt, þeims gǫrva níttu
goðs rétti sér boðnum.

3. Suðr vátt sigr enn þriðja,
snjallr við borg þás kalla,
lofðungs kundr, es lenduð,
Lizibón, at fróni.

4. Út frák yðr þars heitir
Alkasse styr hvassan,
folkþeysandi, fýsask
fjórða sinn at vinna.

5. Unnit frák í einni
eyddri borg til sorga

2, 1. Ok fádýrir víkingar fóru at móti víg-ríkjum gram; vísi hlóð Fjǫlnis hróts ǫsum; herr náði at hrjóða átta galeiðr, en fellat fátt lið; drengja vinr, fyrðum hollr, hlaut fengi = *Og lidet berömmelige vikinger drog til møde med den kampstærke konge; fyrsten nedsablede krigerne; hæren formåede at rydde 8 krigsskibe, og der faldt mange mænd; mændenes hulde ven vandt bytte.*

2. Skalk inna stór verk konungs, þaus vǫru á Spáni; sløngvir Vánar dags lét prútt sóttan Sintré; hermǫnnum gerðisk heldr grátt berjask við harðan gram, þeims níttu gǫrva goðs rétti, boðnum sér = *Jeg vil fortælle om kongens store gærninger, der skete i Spanien; den gavmilde fyrste angreb modigt Sintre; for de krigsmænd, som helt nægtede guds ret, der blev dem tilbudt, blev det meget besværligt, at kæmpe med den kraftige konge.*

3. Snjallr lofðungs kundr, vátt enn þriðja sigr suðr, es lenduð at fróni við borg þás kalla Lizibón = *Modige kongesön, du vandt den tredje sejr i syden, da du styrede til land ved den borg, som hedder Lissabon.*

4. Folkþeysandi, frák yðr fýsask at vinna fjórða sinn hvassan styr út þars heitir Alkasse = *Du som fører hæren rask frem, jeg har hørt, at I fik lyst til for fjærde gang at holde et hidsigt slag derude, hvor det hedder Alkasse.*

5. Frák unnit í einni eyddri borg til sorga heiðins vífs; herr hitti at drífa á flótta = *Jeg har hørt at der i den ødelagte borg blev voldt den hedenske kvinde sorger; hæren måtte ilsomt gribe flugten.*

(hitti herr á flótta)
heiðins vífs (at drífa).

6. Treystuzk egg fyr austan
(yðr tjóði goð) rjóða,
náskári fló nýra,
Nǫrvasund, til unda.

7. Bǫðstyrkir, lézt barka
(bragnings verk á Serkjum
fræg hafa gǫrzk) fyr gýgjar
gagnstíg ofan síga;
en í hall at helli,
hernenninn, fjǫlmennum,
gǫndlar þings, með gengi
gný-Þróttr, neðan sóttir.

8. Náði folk, þats flýði
ferð skundliga undan,
(illr varð hreimr í helli)
heiðit konungr meiða;
lífs bautt enn, þás unnuð,
aftíg, gamalt vígi,
(kvǫl beið ǫld í eldi
ósæl) djǫfuls þrælum.

9. Margdýrkaðr kom merkir
morð-hjóls skipa-stóli
(fúss vas fremðar ræsir
friðslits) til Ívizu.

10. Knátti enn en átta
oddhríð vakið síðan

---

6. Treystuzk rjóða egg fyr austan Nǫrvasund — goð tjóði yðr —; náskári fló til nýra unda = *Du havde mod til at rødfarve sværdsæggen østfor Nörvasund; gud hjalp dig; ravnen flöj til de friske sår.*

7. Bǫðstyrkir, lézt barka síga ofan fyr gagnstíg gýgjar; bragnings verk á Serkjum hafa gǫrzk fræg; en sóttir, hernenninn Gǫndlar þings gný-Þróttr, neðan í hall með gengi at fjǫlmennum helli = *Kriger, du lod barkasser hejse ned foran klippehulen; kongens bedrifter mod Særkerne er blevne berömte; og du kampdygtige kriger trængte med et følge nedefra opad bjærgskrænter hen til den fuldbesatte hule.*

8. Konungr náði meiða heiðit folk, þats flýði skundliga undan ferð; illr hreimr varð í helli; bautt enn djǫfuls þrælum aftíg lífs, þás unnuð gamalt vígi; ósæl ǫld beið kvǫl í eldi = *Kongen kunde såre den hedenske skare, som flygtede skyndsomt for hæren; der blev en slem hylen i hulen; du tilbød atter djævelens tjænere døden, da du erobrede det gamle kastel; de elendige folk led pine i flammerne.*

9. Margdýrkaðr merkir morðhjóls kom skipa-stóli til Ívizu; fremðarræsir vas fúss friðslits = *Den meget hædrede kriger kom med sin flåde til Iviza; den dygtige konge var begærlig efter kamp.*

10. En átta oddhríð knátti enn verða síðan vakið á grœnni Manork; grams ferð rauð Finns gjǫld = *Endnu blev den ottende kamp derpå holdt på den grönne Manork; kongens hær rødfarvede pilene.*

(Finns rauð gjǫld) á grœnni
(grams ferð) Manork verða.

11. Borg heiðna tókt, bræðir
benja tíkr, af ríki
(háðisk hver við prýði
hildr) en gaft af mildi.

12. Ér knǫttuð þar þeira,
(þú vast aldrigi) skjaldar
leygr þaut of sjǫt (sigri
sviptr) gørsemum skipta.

13. Orkið, Ála serkjar,
élfestir, þrek mestum,
ætt berr grams of grimma
gagnprúðr Sigurðr magni.

3. Haraldsdrápa *(o. 1137).*

1. Magnús fékk þar miklu,
margs gengis naut, lengri
(valr nam vǫll at hylja
varmr) fylkingar-arma.

2. Harðéla, lézt, herðir
Haddings, á jó tradda
(glaðr tók gramr við hauðri)
gund til Eiríks fundar;

---

11. Bræðir benja tíkr, tókt heiðna borg af ríki, en gaft af mildi; hver hildr háðisk við prýði = *Kriger, du erobrede den hedenske borg med magt, men gav den bort igen med gavmildhed; enhver kamp holdtes med uforfærdethed.*

12. Ér knǫttuð þar skipta gørsemum þeira; skjaldar leygr þaut of sjǫt; þú vast aldrigi sviptr sigri = *Dér kunde I dele deres kostbarheder; sværdet susede over mændene; du blev aldrig berøvet sejren.*

13. Ála serkjar élfestir, orkið mestum þrek; gagnprúðr Sigurðr berr magni of grimma ætt grams = *Kriger, du udfører de kraftigste bedrifter; den sejrrige Sigurd overvælder fyrstens grumme slægt.*

3, 1. Magnús fekk þar miklu lengri fylkingar-arma; naut margs gengis; varmr valr nam at hylja vǫll = *Magnus fik der meget længere fylkingflöje, han nød manges følge; den varme val dækkede marken.*

2. Haddings harðéla herðir, lézt grund tradda á jó til fundar Eiríks; gramr tók glaðr við hauðri; fljótmæltr konungr Jóta, sás vas miklu fremstr, fekk þér hraust gengi drengja; Hollseta hræðir réð = *Kriger, du begav dig til hest til møde med Erik; kongen (Magnus) tog glad imod landet; Jydernes veltalende konge, som var den ypperligste, gav dig et tappert følge af mænd; Holstenernes fjende rådede.*

fekk, sás fremstr vas miklu,
fljótmæltr konungr Jóta
(réð Hollseta hræðir)
hraust gengi þér drengja.

3. Ásbjǫrn varð, sás orðum
illa helt við stilli,
(gramr fœðir val víða
vígs) i Sarp at stíga;
Nereið lét gramr á grimman
grandmeið Sigars fjanda,
húsþinga galt, hengja,
hrannbáls glǫtuðr mála.

4. Máttit ǫld, þás ótta
ógnfýstr konungr lýsti,
(hljóp) fyr hilmis vǫ́pnum
(herflótti) bý verja.

5. Nú 's, auðsendir, undir
allr Nóregr þik fallinn,
þín liggr gipt á grœnu
(goðs ráð es þat) láði.

Þórarinn stuttfeldr.

Islandsk skjald, 12. årh.

1. Stuttfeldardrápa *(o. 1120).*

1. Dreif til handa
herr framr grami
hollr hauksnjǫllum
hvaðanæva svá,

3. Ásbjǫrn, sás helt illa orðum við stilli, varð at stíga í Sarp; gramr fœðir víða vígs val; gramr lét hengja Nereið á grimman grandmeið Sigars fjanda; hrannbáls glǫtuðr galt húsþinga mála = *Asbjörn, som kun ilde holdt sine ord mod kongen, måtte styrte sig i Sarpen; kongen føder ravnen videnom; fyrsten lod Nereid hænge i den grumme galge; manden måtte undgælde for sine taler på hus-møderne.*

4. Ǫld máttit verja bý fyr hilmis vǫ́pnum, þás ógnfýstr konungr lýsti ótta; herflótti hljóp = *Folkene kunde ikke forsvare byen mod kongens våben, da den kampophidsede konge viste frygt; hæren løb og flygtede.*

5. Auðsendir, nú 's allr Nóregr fallinn undir þik; þín gipt liggr á grœnu láði; þat es goðs ráð = *Gavmilde fyrste, nu er hele Norge i din magt; din lykke hviler over(?) det grönne land; det er guds vilje.*

1, 1. Framr hollr herr dreif svá hvaðanæva til handa hauksnjǫllum grami, sem hǫfðu rétt frétt konunga kyn fyrr í fǫr margspǫkum Kraka = *En*

sem fyrr í fǫr
frétt hǫfðu rétt
konunga kyn
Kraka margspǫkum.

2. Svá kom fylkis
framt lið saman
margspaks mikit,
mildingi vilt,
at skip við skǫp
skarfǫgr of lǫg
hreins goðs heðan
hnigu, sex tigir.

3. Óðu at Engla
ættjǫrðu bǫrð
skaplig skipa
skafin vestr of haf;
þótti Þrœnda
þar lands sem hvar
yfirmaðr jǫfurr
alls herjar snjallr.

4. Bað gramr guma
gunnhagr draga
byrvarga á bjarg
blásvarta tvá,
þás í reipum
ramdýr þrama
sigu fyr hellis
hliðdyrr með lið.

5. Ey mun uppi
Endils, meðan stendr
sólborgar salr,
svǫrgœðis fǫr;

---

dygtig, trofast hær samledes således allevegne fra for den høgemodige konge, som man rigtig har hørt at kongebårne mænd fulgte fordums den meget kloge Krake.

2. Svá mikit kom saman framt lið margspaks fylkis, vilt mildingi, at skarfǫgr skip, sex tigir, hnigu heðan of lǫg við skǫp hreins goðs = *Den meget kloge konges dygtige mandskab, ham hengivent, samledes i et så stort antal, at de smukt byggede skibe, 60, styrede herfra over søen ifølge den rene guds styrelse.*

3. Skaplig, skafin bǫrð skipa óðu vestr of haf at ættjǫrðu Engla; snjallr jǫfurr Þrœnda þótti þar lands sem hvar yfirmaðr alls herjar = *De smukke glatte stavne vadede vest over havet til Anglernes ætlande; Tröndernes modige fyrste ansås der som andre steder som fortrinligere end nogen anden.*

4. Gunnhagr gramr bað guma draga tvá blásvarta byrvarga á bjarg, þás þrama ramdýr sigu í reipum með lið fyr hliðdyrr hellis = *Den kampkyndige konge bød sine mænd at trække to kulsorte skibe op på klippen, da skibene gled med krigsmænd i tove ned foran hulens indgang.*

5. Ey mun fǫr Endils svǫrgæðis uppi, meðan sólborgar salr stendr; þú hefr þvegizk í vátri Jórðáni, vegsamr gnýstœrir gráns geirs = *Altid*

þú hefr í vátri,
vegsamr, þvegizk,
geirs gnýstœrir,
gráns, Jórðáni.

6. Varðir, Hǫrða
hvatr fylkir, at
grǫf golli lofs
glaðr kviksettra,
á skínn æva
Yggs fjǫldyggra
sól svangœli
siklingr an þik.

7. Herr hauksnǫrum
harðmóðigr varð.

2. Lausavísur *(o. 1120).*

1. Hykk at hér megi þekkja
heldr í stuttum feldi
oss, en ek læt þessa
óprýði mér hlýða;
værir mildr, ef mæra
mik vildir þú skikkju
(hvat hafim heldr an tǫtra),
hildingr, muni vildri.

2. Þú vændir mér, Þrœnda
þengill, ef stef fengak
frænda Serks at fundi,
folkrakkr, gefa nakkvat;
lézt, at Hákon héti,
hildingr enn fémildi,
(enn samir mér at minnask)
mǫrstrútr (á þat gǫrva).

---

vil krigernes tog mindes, sålænge himlen står; du har badet dig i den våde Jordan, hæderfulde kriger.

6. Hvatr fylkir Hǫrða, varðir, lofs glaðr, golli grǫf kviksettra; æva skínn sól á fjǫldyggra Yggs svangœli an þik, siklingr = *Hördernes raske fyrste, du skænkede, ryglad, guld til helgeners grave; aldrig skinner solen på en bedre kriger end dig konge.*

7. Harðmóðigr herr varð . . . hauksnǫrum = *Den modige hær blev . . . den raske.*

2, 1. Hykk, at hér megi þekkja oss í heldr stuttum feldi, en ek læt þessa óprýði hlýða mér; værir mildr, hildingr, ef þú vildir mæra mik muni vildri skikkju; hvat hafim heldr an tǫtra = *Jeg ved, at man kan her se mig i en temlig kort skindkappe, men jeg erklærer, at denne mangel på pynt passer mig; du vilde være gavmild konge, hvis du vilde pryde mig med en kappe, der var en smule bedre; alt vil jeg hellere have end pjalter.*

2. Folkrakkr þengill Þrœnda, þú vændir gefa mér nakkvat, ef fengak stef at fundi frænda Serks; lézt, enn fémildi hildingr, at Hákon héti mǫrstrútr; enn samir mér at minnask gǫrva á þat = *Tröndernes kampdjærve*

3. Fullvíða hefr frœðum
Fjǫruskeifr of her veifat
lystr ok leiri kastat
lastsamr ara ens gamla;
ok vant eina krǫku
orðvandr á Serklandi
(Skeifr bart Hǫgna húfu
hræddr) varliga brædda.

Þórvaldr blǫnduskáld.

Islandsk skjald, 12. årh.

1. Sigurðardrápa.

1. Konungr heill ok svá snjallir
sóknǫrr, við lof gǫrvan
óð hafa menn í munni
minn, húskarlar þínir.

2. Gollstríðir verpr glóðum,
gefr auð konungr rauðan,
(óþjóðar bregðr eyðir)
armleggs (Grana farmi).

2. Af et ubestemmeligt digt.

Nú hefk mart
í miði greipat
burar Bors,
Búra arfa.

---

konge, du lovede at give mig noget, hvis jeg fik lavet en vise, når jeg traf Serks sön; du sagde, gavmilde konge, at Hakon hed „fedtklump"; end passer det sig, at jeg fuldkommen mindes det.

3. Fullvíða hefr Fjǫruskeifr veifat lystr frœðum of her ok kastat lastsamr leiri ens gamla ara; ok vant orðvandr varliga brædda eina krǫku á Serklandi; Skeifr, bart hræddr Hǫgna húfu = *Tilstrækkelig videnom har Fjöruskæv med lyst svunget sine digte over folk og dadelsyg smidt om sig med den gamle örns skarn (dårlige vers); og du, der bruger onde ord, kunde næppe give én krage føde i Serkland; Skæv, du bar din hjælm med frygt.*

[Þ.] 1. Sóknǫrr konungr, heill ok svá þínir snjallir húskarlar; menn hafa í munni óð minn, gǫrvan við lof = *Kampraske konge, hil dig og ligeledes dine modige hirdmænd; mændene fører mit digt med rosende indhold frem (vil mindes og fremsige det?).*

2. Gollstríðir verpr armleggs glóðum; konungr gefr rauðan auð; eyðir óþjóðar bregðr farmi Grana = *Den gavmilde fyrste udslynger guldringe; kongen bortskænker det røde guld; ransmændenes udrydder uddeler guld.*

2. Nú hefk greipat mart í miði burar Bors, Búra arfa = *Nu har jeg nedlagt meget i digtet.*

Ingimundr Einarsson.

Islandsk præst, 12. årh.

Lausavísur.

1 *(1191)*. Fingr eru þrír af þeiri,
þó skyldu mun fleiri
sundr á sælings hendi
(slíkt 's bǫggr mikill), hǫggnir.

2. Hallr villat frið fullan,
ferr Hafliði at verja
breiðan vǫll ok búðir
banna skógarmanni;
þar ríðr mætr at móti
(malmrýri telk skýran
orðinn) allrar ferðar
Odda sonr í broddi.

Þórgils Oddason.

Islandsk hövding, d. 1151.

Lausavísa.

Munat óss vita ǫsum
arnsprengjandi lengi
(þat segik golls ens gjalla
Gerðr) þinglogi verða.

[I.] 1. Þrír fingr eru hǫggnir af þeiri, — slíkt 's mikill bǫggr —, þó skyldu mun fleiri sundr á hendi sælings = *Tre fingre er huggede af den (hånd) — sligt er et stort tab —; der skulde dog helst været flere huggede itu på hövdingens hånd.*

2. Hallr villat fullan frið; Hafliði ferr at verja skógarmanni breiðan vǫll ok banna búðir; mætr Odda sonr ríðr þar at móti í broddi allrar ferðar; telk malmrýri orðinn skýran = *Hall vil ikke fuld fred; Haflide står i begreb med at værge den brede (ting)slette for skovgangsmanden og formene ham boderne; Odds udmærkede sön rider imod ham i spidsen for den store skare; jeg siger, at krigeren har vist sig forstandig.*

[Þ.] Arnsprengjandi munat verða lengi þinglogi óss vita ǫsum; þat segik, Gerðr ens gjalla golls = *Krigeren skal ikke længe udeblive fra møde med mændene; det siger jeg, kvinde.*

Þórðr Rúfeyjaskáld.

Islandsk skjald, 12. årh.

Lausavísa.

Metin es marka tveggja,
mér þœtti, svartleggja,
góð, ef grunlaus væri,
gezk vildri mér fœri,
ok fagrslegin fála
fastleggs virði hála
semði sjá fyr kvæði;
sleppr mǫrgum fullræði.

Íngimarr af Aski.

Nordmand, 12. årh.

Lausavísa *(1134)*.

Flǫgð hvǫttu mik
til Fyrileifar;
æ vask ófúss,
til orrostu;
mik bitu ǫrvar
af almboga;
munk aldrigi
á Ask koma.

[Þ.] Svartleggja es metin tveggja marka; mér þœtti góð, ef væri grunlaus; fœri gezk mér vildri; ok sjá fagrslegin fála semði hála fastleggs virði fyr kvæði; fullræði sleppr mǫrgum = *Den sortskaftede vurderes til to mark; jeg fandt behag i den, hvis den var uden fejl; ingen synes mig mere tiltalende; og denne smukt hamrede økse vilde i höj grad passe manden (mig) for digtet; men mange går glip af hvad de havde fortjænt.*

[Í.] *Troldene fik mig til Fyrileif; altid var jeg uvillig til den kamp; mig bed pilene fra almbuen; aldrig kommer jeg mer til Ask.*

Sigurðr slembidjákn.

Norsk kongesön, d. 1139.

Lausavísa *(1138—39).*

Gótt vas í gamma,
es glaðir drukkum,
ok glaðr grams sonr
gekk meðal bekkja;
vasa þar gamans vant
at gamandrykkju;
þegn gladdi þegn
þar lands sem hvar.

Ívarr Ingimundarson.

Islandsk skjald, 12. århl.

Sigurðarbǫlkr *(o. 1140).*

1. Óx í œsku
við Aðalbrikti.
hers oddviti
helga dóma.

2. Vann Róms gǫtu
ræsir Þrœnda
fœti farna,
sás frama drýgði;
sótti síðan,
ok synðum hrauð,

3. Sótti breiða
borg Jórsala
ǫrr oddviti
út í lǫndum,
áðr í vatni,
þats vígði goð,

[S.] *Det var behageligt i gammen, hvor vi drak glade, og kongens glade sön (jeg) gik mellem bænkene; der manglede ikke moro ved de morsomme drikkelag; den ene glædede den anden dér som alle andre steder.*

[Í.] 1. *Han (Sigurd) voksede op i sin ungdom hos Adalbrikt.*

2. *Tröndernes fyrste, som udførte bedrifter, vandrede på sin fod til Rom; hærføreren besøgte siden hellige domme og befriede sig for synder.*

3. *Den raske fyrste besøgte den brede Jorsalborg langt ude i landene, för Sigurd tode synderne af sig i det vand, som gud havde viet.*

Sigurðr af sér
synðir þvægi.

4. Létu síðan
súðvigg búin,
œstisk ægir,
útan ór Grikjum;
sótti Frakka
fremðar ræsir,
áðr Saxa sjǫt
Sigurðr kannaði.

5. Helt snarr konungr
snekkju einni
vígligr of ver
vestr í eyjar.

6. Vas með jarli
afkárlyndum
vargs verðgjafi
vestr í eyjum,
unz siklingar
sóknar hvattir
Fóstra — — —
— — — rufu.

7. Sótti síðan
Sigurðr ór eyjum
dýrr at rǫðum
Dávíð konung;
vas með vísa
Viljams bani
fleinþingasamr
fimm misseri.

8. Þótti dýrum
Dáfinns liðum
engr maðr kominn
œðri þangat;
bœtti vísi
verðungar lið;
hafði ungr konungr
almannalof.

4. *Derpå rustede de deres skibe — havet brusede — ude fra Grækenland; den dygtige konge besøgte Frankerne, för Sigurd besøgte Sakserne.*

5. *Den raske konge, tapper af udseende, styrede én snekke over havet vestpå til Øerne (Orknøerne).*

6. *Krigeren opholdt sig hos den hårdsindede jarl vesterpå i øerne, indtil fyrsterne, ophidsede til kamp, dræbte Fostre.*

7. *Den herlige Sigurd søgte siden fra øerne til kong David for at rådføre sig med ham; Viljams banemand, den kamplystne, opholdt sig 5 vintre hos kongen.*

8. *Davids udmærkede mænd fandt ikke, at nogen ypperligere mand var kommen derhen; fyrsten hædrede hirdskaren; den unge konge vandt alles ros.*

9. Ól hertogi
hrafna í fjǫrðum,
skulfu skeyti,
í Skota blóði,
þars fyr jǫfri,
austan komnum,
morðáls metendr
merki bǫ́ru.

10. Bar Sigurði
sigr at hendi
ór orrostu
inn frá Stauri.

11. Háði hilmir
hervíg fjogur
skýrstr at ǫllu
í Skota veldi.

12. Gerðu skírslu
of skjǫldungs kyn
fimm byskupar,
þeirs framast þóttu;
svá bar raunir,
at ríks konungs
þess vas ens milda
Magnús faðir.

13. Tóku við mildum
Magnús syni
Hǫrðar ok Sygnir
at Harald fallinn;
sórusk margir
menn á þingi
buðlungs syni
í bróður stað.

14. Risu við vísa
vestan komnum
Þrœndr ok Mœrir,
þeirs þrifum níttu;
brugðusk hǫlðar
í huga sínum
mensku mildum
Magnús syni.

---

9. *Hærføreren nærede ravnene med Skotternes blod i fjordene, — pilene flöj, — der hvor krigerne førte fanerne frem foran den østfra komne fyrste.*

10. *Sigurd fik sejr i kampen inden for Staur.*

11. *Fyrsten, dygtig i alle hensender, havde fire kampe i Skotland.*

12. *Fem bisper, som ansås for de ypperste, foretog gudsprøven med hensyn til kongens slægt; prøven blev, at Magnus bevistes at være fader til den mægtige, gavmilde konge.*

13. *Hörder og Sogninger tog Magnus' gavmilde sön til konge efter Haralds fald; mange mænd svor kongens sön på tinge, at de skulde være ham som brødre.*

14. *Trönder og Mörer, som ikke brød sig om deres trivsel, rejste sig imod den vestfra komne fyrste; mændene svigtede i deres sind den dådkraftige sön af Magnus.*

15. Drifu til reipa
í rotuveðri,
reyndir at risnu,
ræsis þegnar;
urðu seggir
segls at gæta
þá vas svalt á sæ,
en sumir jósu.

16. Skók veðrvita
í vǫtum byr,
golli glæstan,
of grams skipi;
kløkkar urðu,
en konungr stýrði,
snekkju sneisar
of Sigurði.

17. Hratt hvast skipi
í hvǫtu veðri
rǫst ríðandi,
rammir straumar;
festu seggir
snekkju langa
kynstórs jǫfurs
við Kalmarnes.

18. Sér framliga
friðar leitaði
ilrjóðr ara
við Jóta gram.

19. Mœtti Vinðum,
sás vega þorði,
sókndjarfr Sigurðr
suðr við Erri.

20. Hrauð ungr konungr
átta snekkjur,
vargr gein of val,
Vinða ferðar;
hné fyr eggju
óþjóðarlið.

21. Enn lét aðra
austr fyr Mœri
gramr geirþorinn
gunni háða;

---

15. *Fyrstens mænd, prøvede i dygtighed, samledes til tovene i det stormende regnvejr; nogle måtte passe på sejlet, medens andre øste; da var det køligt på søen.*

16. *Den guldprydede vejrflöj på kongens skib rystede i den våde bör; snekkens stavne var ved at svigte over Sigurd, men kongen styrede.*

17. *Den bølgende malström, de stærke strömme, førte skibet kraftig frem i den skarpe vind; mændene fæstede den ætstore konges lange snekke ved Kalmarnes.*

18. *Krigeren søgte med held fred for sig hos Jydernes konge.*

19. *Den kampdjærve Sigurd, som turde kæmpe, mødte Venderne sydpå ved Ærø.*

20. *Den unge fyrste ryddede Venderskarens otte snekker; ulven gabede over de faldne; røverbanden faldt for sværdsæggene.*

neytti vápna,
þás Vinðr hnigu,
ǫrr oddviti
ǫðru sinni.

22. Vann í elfi,
þars jǫfurr barðisk,
fang folkstara,
til fǫðurleifðar;
skulfu skeyti,
skot mǫgnuðusk;
hnigu hringviðir
hvárra tveggju.

23. Vann leyfðr konungr
af liði Þóris
þríu skip hroðin
í þeiri fǫr;
settu undan
Óláfs liðar,
þeirs ór elfi
eltir vǫru.

24. Helt á Lista
lofðungr skipum
ǫrr fyr Agðir
austan af Nesjum;
hné hersa kyn,
herr vas í landi,
brunnu byggðir
fyr buðlungi.

25. Dreif til skógar
fyr skjǫldungi
landmanna lið,
þars logar brunnu;
vǫkðu drengir
með dǫrr roðin
blóð Benteini,
áðr bana fingi.

26(?). Fátt eitt fylgir
furu háleyskri,
svipar und segli
sinbundit skip.

---

21. *Atter havde den kampdjærve konge en anden kamp østfor Möre; den raske hærfører brugte sine våben anden gang, da Venderne faldt.*

22. *I elven, hvor kongen kæmpede for at få sin fædrenearv, skaffede han ravnen bytte; pilene flöj, skuddene var kraftige; krigerne faldt på bægge sider.*

23. *Den lovpriste konge ryddede på det tog tre skibe af Tores flåde; Olavs mænd, som blev drevne ud af elven, undflygtede.*

24. *Den raske fyrste styrede sine skibe mod Lister øst fra Nesjar forbi Agde; herserne faldt, der var hær i landet; bygderne brændtes af kongen.*

26. *Bönderskaren flygtede til skovs for fyrsten, hvor flammerne brændte; mændene med de blodige sværd bragte Benteins blod til at flyde, för hen døde.*

26(?). *Kun få kan følge den håløgske fyr; det senebundne skib stryger fremad under sejlet.*

27. Þann vas enn næsta
naðra deyði
hugfullr konungr
með Háleygjum;
olli falli
feðga þriggja
ulfs angrtǫpuðr
út í Vǫgum.

28. Þat vas et næsta
norðr í Vǫgum
vápna skipti,
es Viljalmr fell.

29. Mœtti síðan
suðr við Byrðu
gramr gunnþorinn
Glæsirófu;
olli stillir
Styrkárs bana;
bar benþiðurr
blóðga vængi.

30. Veitti vísi
fyr Valsnesi
sókn snarpliga
Svína-Grími;
hann lét missa
mildings nefa
hœgri handar,
áðr hjaldr lykisk.

31. Mœtti Finni
fremðar gjǫrnum
ǫrr oddviti
austr á Kvildrum;
létu nýtan
naddveðrs boða
Ulfs arfþega
ǫndu týna.

32. Vann fyr Mœri
mildingr tekinn
Heðin með hǫndum
ok hans liða;

---

27. *Den følgende vinter opholdt den modige konge sig hos Håløgerne; krigeren voldte en faders og to sönners død ude i Vågan.*

28. *Det næste våbenskifte nord på i Vågan var det, da Viljalm faldt.*

29. *Siden mødte den kampmodige konge Glæsirova syd på ved Byrda; fyrsten voldte Styrkårs død; ravnen fik sine vinger blodige.*

30. *Fyrsten angreb kraftig Svine-Grim foran Valsnes; han lod kongens slægtning miste sin höjre hånd, för kampen sluttede.*

31. *Den raske hærfører mødte den dådhigende Finn østpå på Kvildre; de lod den dygtige kriger, Ulvs sön, miste livet.*

32. *Fyrsten tog Hedin og hans mænd tilfange foran Möre; han betalte Kalv kringleöje meget stærkt hans fjendskab.*

hann lét Kalfi
kringluauga
heldr harðliga
heiptir goldnar.

33. Herskildi fór
harri Sygna
alt et ýtra
eyjar ok strandir.

34. Séa knátti þar
fyr Sigurði
bitra branda,
brynjur hǫggnar,
skarða skjǫldu,
skǫpt blóðroðin,
veðrblásin vé
of vegǫndum.

35. Fýstisk sunnan
Sigurðr á lesti
með lítit lið
lǫnd at sœkja;
þjósk með hǿnum
til herfarar
margs andvani
Magnús konungr.

36. Helt þrim tøgum
þjóðnýtr konungr
snekkjum sunnan
við sókn búinn;
uggðu lýðir
lið Sigurðar,
lék skjǫldr við skjǫld
á skipum vísa.

37. Fóru leyfðir
með liði miklu
Haralds hróðrsynir
herstefnu til;
þás at mildum
Magnús syni
atróðr á sæ
Ingi kníði.

---

33. *Sogningernes fyrste drog med hærskjold overalt i de ydre egne, over øer og kyster.*

34. *Der kunde man hos Sigurd se hvasse sværd, brynjer flængede, skjolde skårede, spyd blodige, de vindsvulmende faner over de kæmpende.*

35. *Endelig vilde Sigurd, sin lille skare uagtet, drage sydfra for at erobre landet; Magnus konge, berøvet meget, beredte sig til at tage med ham.*

36. *Den fortræffelige konge, rede til kamp, styrede med 30 snekker sydfra; mændene frygtede Sigurds mandskab; skjold spillede mod skjold på kongens skibe.*

37. *Haralds udmærkede lovpriste sönner kom med en stor skare til kamp, da Inge på søen foretog angrebet på Magnus' gavmilde sön.*

38. Hraut í stǫngum,
þars hildingar
við víg vanir
vápna neyttu;
friðr slitnaði
frænda á millum,
guðr geisaði,
gekk hildr saman.

39. Stunðu seggir,
stǿl roðnuðu,
skaut bjartr konungr
bǫ́ðum hǫndum;
hǫrð spjót bitu,
benjar svíddu,
herskip hruðusk
hvárra tveggju.

40. Flugu hundruðum
herstefnu til
sárgǫgl of sæ,
sveita at drekka;
eyddu oddar
jǫfurs fulltrúum,
morð mikladisk,
þás Magnús fell.

41. Flýðu Jótar
átján skipum,
þeirs Sigurði
sunnan fylgðu;
raufsk ræsis lið,
þás ríkr konungr,
vanr vásfǫrum,
vápna neytti.

42. Hrauzk und jǫfri,
austan komnum,
bitu slǫg suðrœn,
snekkja með stǫfnum,
þás skjǫldungs sonr
af skipi sínu
sóknfœrr á sæ
sunds kostaði.

---

38. *Fanestængerne bragede, hvor kongerne, øvede i kamp, brugte våben; freden brødes mellem frænderne; kampen rasede; de angreb hinanden.*

39. *Mændene stönnede, stålene rødfarvedes; den lyse konge skød med bægge hænder; de hårde spyd bed, sårené sved, krigsskibene ryddedes på bægge sider.*

40. *Hundreder af ravne flöj over søen til kampen for at drikke blod; oddene dræbte kongens fuldtro mænd; kampen var stærk, da Magnus faldt.*

41. *Jyderne, som havde fulgt Sigurd sydfra, flygtede med 18 skibe; kongens hær splittedes, da den mægtige konge, vant til strabadser, brugte sine våben.*

42. *Snekken med fyrsten, kommen fra øst, ryddedes fra stavn til stavn; — de sydröne våben bed, da fyrstens kampdygtige sön sprang af sit skib og prøvede svømning i søen.*

43. Varð á vatni
víkingr tekinn,
sás manna vas
mestr fullhugi.

44. Þat telk illa,
es jǫfurr skyldi
kynstórr koma
í kvalar slíkar;
tekr Sigurði
síðan engi
maðr rǫskvari
of meðalkafla.

45. Sǫng saltara,
meðan Sigurð píndu
jǫfurs óvinir,
ýta dróttinn;
bað fyr brǫgnum
bǫðfrækn jǫfurr,
þeims vellskata
veittu píslir.

46. Frák at léti
líf sitt konungr,
þás saltara
sungit hafði;
vildi ganga
gramr til skriptar,
en því þjóðkonungr
þeygi náði.

---

43. *Vikingen, som var den modigste af alle, blev tagen til fange i vandet.*

44. *Det erklærer jeg for en ulykke, at den ætstore konge skulde lide en sådan pinsel; herefter vil ingen, kækkere end Sigurd, omfatte sværdfæstet.*

45. *Mændenes konge sang psalteriet, medens kongens fjender pinte ham; den kampdjærve konge bad for mændene, dem som lod ham pinslerne vederfares.*

46. *Jeg har hørt, at kongen lod sit liv, da han havde sunget psalteriet; kongen ønskede at måtte gå til skrifte, men det opnåde folkekongen ikke.*

Kolli enn prúði.

Islandsk skjald, 12. årh.

Ingadrápa *(o. 1140).*

1. Unnuð austr fyr Mynni
oddhríð, ok, brátt síðan,
hilmir, fekk, und hjalmi,
hrafns verðar lið sverðum;
lǫgðuð ér, en eirar
ǫrr synjaðir brynju,
ungr varðir þú þengill
þitt land, saman randir.

2. Fyrr lá hans, an harri
hringmildr þaðan vildi,
verðung ǫll á velli.
Vígfimr konungr himni
Sundr klauf siklingr Þrœnda
sóknfúss, an Magnúsi
þér feksk hǫlfu hæri
herskriptr, jǫfurr, gipta.

3. Lýsa munk, hvé ljósa
laut hrafn í ben Gauta;
ǫrn fyldit sik sjaldan,
sárísa rauð vísi;
goldit varð, þeims gerðu
glaumherðǫndum sverða
(raun 's at ríki þínu)
róg, á Krókaskógi.

---

1. Hilmir, unnuð brátt síðan und hjalmi oddhríð austr fyr Mynni, ok lið fekk sverðum hrafns verðar; ér lǫgðuð saman randir, en synjaðir ǫrr brynju eirar; ungr þengill, þú varðir land þitt = *I havde, konge, hjælmbedækket, kort efter en kamp øst for Mynne, og hæren skaffede ravneføde tilveje med sværdene; du lagde skjoldene sammen (begyndte kampen), og nægtede rask brynjen fred; unge fyrste, du værgede dit land.*

2. Fyrr lá ǫll verðung hans á velli, an hringmildr harri vildi þaðan — Vígfimr konungr himni *(stef)* — Sóknfúss siklingr Þrœnda klauf herskriptr sundr; þér feksk hǫlfu hæri gipta, jǫfurr, an Magnúsi = *För lå hele hans hird på marken, end den gavmilde konge (Magnus) vilde bort derfra — Den kampflinke konge . . himlen —; Tröndernes kampvillige fyrste kløvede skjoldene; du fik dobbelt så stor en lykke, konge, som Magnus.*

3. Munk lýsa, hvé hrafn laut í ljósa ben Gauta; ǫrn fyldit sik sjaldan; vísi rauð sárísa; varð goldit á Krókaskógi sverða glaumherðǫndum, þeims gerðu róg; raun 's at ríki þínu = *Jeg vil fortælle, hvorledes ravnen stak hovedet ned i Göternes klare sår; örnen mættede sig ofte, kongen rødfarvede sværdene; de krigere, som foranstaltede ufreden, fik lön som forskyldt på Krokaskov; bevislig er din magt.*

4. Rauðri dreif, þás rjúfa
réð ǫld fyr gram skjǫldu,
mjǫll, áðr Magnús felli
morðgjarn, þrumu jarna;
harmar engr, þvít Ingi
átt ráða vel láði
(dǫkk fell drjúgt á skokka)
dráp Sigurðar (vápna).

5. Syndi sjalfr at landi,
snjallr en þú brátt allri
(vel of hrósak því) vísi,
valkǫstr, munins fǫstu;
ulfs bǫrnum varð (jarna)
einkar tíðr í víðu
(borð ruðu frægir fyrðar)
fundr Langeyjarsundi.

Bǫðvarr balti.

Islandsk skjald, 12. årh.

Sigurðardrápa *(o. 1150).*

1. Nú skal lýst, hvé Lista
læskjarr konungr (harra
gerðisk afreks orða
efnd) þíns fǫður hefndir;
létuð (hjalms) at holmi
(hríð spurðisk sú víða),
ofkúgi dó jǫfra,
allvaldr Sigurð falla.

---

4. Rauðri jarna þrumu mjǫll dreif, áðr morðgjarn Magnús felli, þás ǫld réð rjúfa skjǫldu fyr gram; engr harmar dráp Sigurðar, þvít átt vel ráða láði, Ingi; vápna dǫkk fell drjúgt á skokka = *Det røde blod strömmede, för den kampbegærlige Magnus faldt, da mændene kløvede skjoldene for kongen; ingen sörger over Sigurd (slembes) drab, ti du har fuld ret til at styre landet, Inge; blodet faldt i mængde på skarerne.*

5. Sjalfr valkǫstr syndi at landi, en þú brátt, snjallr vísi, allri fǫstu munins; vel of hrósak því; ulfs bǫrnum varð fundr í víðu Langeyjarsundi einkar tíðr; frægir fyrðar ruðu borð jarna = *Selve valdyngen svömmede i land, og du, modige konge, gjorde ende på ravnens hele sult; godt roser jeg det; ulvene blev særdeles glade ved mødet i det vide Langøsund; de berömte mænd rødfarvede skjoldene.*

[B.] 1. Nú skal lýst, hvé hefndir fǫður þíns, læskjarr konungr Lista; efnd afreksorða harra gerðisk; allvaldr, létuð Sigurð falla at holmi; ofkúgi jǫfra dó; sú hjalms hríð spurðisk víða = *Nu skal det fortælles, hvorledes du hævnede din fader, Listers svigløse konge; kongens dådlovende ord gik i opfyldelse; konge, du lod Sigurd falde ved holmen; han, som truede kongerne, døde; den kamp er videnom bekendt.*

2. Magnús varð, at morði,
málsnjallr í bǫð falla,
réð fyr ræsis dauða
ríkr þjóðkonungr slíkum;
meir rak þik til þeira,
þreksterkr konungr, verka,
flagðs hest hafið flestan
fyldan, nauðr an skyldi.

3. Þar fell alt ok ǫrvir,
ulfr rauð á her dauðum
teðr, í tognings veðri
tveir jǫfrar lið þeira.

4. Alls engi verðr Inga
undir sólar grundu
bǫðvar hvatr né betri
brœðr landreki œðri.

Rǫgnvaldr jarl kali Kolsson.

Orknøsk jarl og skjald, d. 1158.

Lausavísur.

1. Tafl emk ǫrr at efla,
íþróttir kank níu,
týnik trauðla rúnum,
tíð er bók ok smíðir,
skríða kank á skíðum,
skýtk ok rœk, svát nýtir;
hvártveggja kank hyggja:
harpslǫtt ok bragþǫttu.

---

2. Málsnjallr Magnús varð falla í bǫð, ríkr þjóðkonungr réð fyrir slíkum dauða ræsis at morði; nauðr rak þik, þreksterkr konungr, til þeira verka meir an skyldi; hafið fyldan flestan flagðs hest = *Den veltalende Magnus måtte falde i kampen; den mægtige folkekonge rådede for denne konges død i kampen; nødvendigheden drev dig, kraftige konge, til den gærning mere end det burde være; du har mættet mangen en ulv.*

3. Þar fell alt lið þeira ok ǫrvir tveir jǫfrar í tognings veðri; ulfr rauð teðr á dauðum her = *Der faldt hele deres (de 2 kongers) hær og de 2 raske fyrster i kampen; ulven rødfarvede sine tænder i de faldnes lig.*

4. Alls engi bǫðvar hvatr landreki verðr œðri né betri brœðr Inga undir sólar grundu = *Slet ingen kamprask konge bliver ypperligere eller bedre end Inges broder under himlen.*

[R.] 1. *Jeg er rask til at spille tavl, — jeg kan 9 idrætter —, jeg glemmer næppe runerne, til bog og smedearbejde er jeg vant; jeg kan løbe på skier, jeg skyder og ror til husbehov, og jeg forstår at slå harpen og lægge en vise.*

2. Vér hǫfum vaðnar leirur
vikur fimm megingrimmar;
saurs vara vant, er vǫrum,
viðr, í Grímsbœ miðjum;
nú 'r þats mǫs of mýrar
meginkátliga lǫtum
branda elg á bylgjur
Bjǫrgynjar til dynja.

3. Hér hefk hávan reistan
harðgeðjuðum varða
Dolls í døkkum helli
draugs; leitak svá bauga;
eigi veitk, hverr ýtir
unnskíða ferr síðan
langa braut ok ljóta
leið of vatn et breiða.

4 *(1136)*. Sextán hefik sénar
senn með topp í enni
jarðir, elli firðar,
ormvangs saman ganga;
þat bǫrum vér vitni,
vestr at hér sé flestar
(sjá liggr út við élum
ey) kollóttar meyjar.

5 *(1136)*. Liggja sék á leggjum
(láss bannar þér rásir)
kveldfǫrlustum karli
(Kúgi) járn en bjúgu;
eigið aldri Kúgi
(aptr munt settr af prettum)
nauðr er at nýta eiða,
náttþing ok halt sáttir.

---

2. Vér hǫfum vaðnar leirur megingrimmar fimm vikur; saurs vara vant viðr, er vǫrum í miðjum Grímsbœ; nú 'r þats lǫtum branda elg dynja meginkátliga á bylgjur of mǫs mýrar til Bjǫrgynjar = *Vi har i 5 uger vadet i et frygteligt lerælte; der manglede ikke smuds, hvor vi var midt i Grimsby; nu sker det, at vi lader med overvættes glæde skibet suse ud på bølgerne på havet ad Bergen til.*

3. Hér hefk reistan harðgeðjuðum hávan varða í døkkum helli Dolls draugs; leitak svá bauga; eigi veitk, hverr ýtir unnskíða ferr síðan langa braut ok ljóta leið of vatn et breiða = *Her har jeg rejst for ufortrødne mænd en höj varde i spøgelset Dolls mörke hule; således søger jeg efter ringe; jeg ved ikke, hvilken søfarer herefter drager den lange vej og stygge vej over det brede vand.*

4. Hefik sénar sextán ormvangs jarðir, elli firðar, með topp í enni ganga senn saman; þat vitni bǫrum vér, at hér vestr sé flestar kollóttar meyjar; sjá ey liggur út við élum = *Jeg har set 16 kvinder, fjærnt fra alderdommen, med top i panden, gå samlede; det vidnesbyrd har vi aflagt, at her vesterpå er kvinder uden hovedpynt i störst antal; denne ø ligger ud i mod (udsat for) alle byger.*

5. Sék en bjúgu járn liggja á leggjum kveldfǫrlustum karli; láss bannar þér rásir, Kúgi; eigið aldri náttþing, Kúgi, ok halt sáttir; nauðr er at nýta eiða; munt settr aptr af prettum = *Jeg ser de krumme jærn ligge*

6 *(o. 1145).* Aldr hefk frélt þats feldu
faldstall konur allar
(verðrat menja myrðir
mjúkorðr) hǫfuðdúkum,
nú tér Hlǫkk of hnakka
haukstrindar sér binda
(skrýðisk brúðr við bræði
bengagls) merar tagli.

7 *(1148).* Hengik hamri kringðan
hanga (réttum) tangar
(Grímnis sylg) á galga
ginnungs brúar linna;
svá hefr glóraddar gladdan,
gaglfellis, mik þella,
lóns at leikk við mínar
lautir, hellis Gauta.

8 *(1148).* Brast, þás bæði lesti
(bauð hrǫnn skaða mǫnnum),
sút fekk veðr et váta
vífum, Hjǫlp ok Fífu;
sék, at sjá mun þykkja
snarlyndra fǫr jarla
(sveit gat vás at vísu
vinna) hǫfð at minnum.

9 *(1148).* Skikkik skinnfeld hrokkinn
(skraut 'r mítt afarlítit),
stórr 'r sás stendr of órum
stafnvǫllr yfirhǫfnum,

---

på den aftenvandrende mands lægge; låsen forhindrer dig nu i at rende, Kuge; du skal aldrig holde nattestævner, Kuge, og hold ethvert forlig; det er nødvendigt at holde sine eder; du vil blive hindret i dine rænker.

6. Aldr hefk frétt þats allar konur feldu faldstall hǫfuðdúkum — menja myrðir verðrat mjúkorðr —, nú tér haukstrindar Hlǫkk binda merar tagli of hnakka sér; brúðr skrýðisk við bræði bengagls = *Altid har jeg hørt, at alle kvinder har omviklet deres hoved med hovedduge — manden (jeg) vil ikke bruge bløde ord —; nu binder kvinden en hoppes hale om sin nakke; og det pryder hun sig med overfor krigeren (mig).*

7. Hengik hamri kringðan ginnungs brúar linna á hanga-galga tangar; réttum Grímnis sylg; svá hefr hellis Gauta glóraddar þella gladdan mik, at leikk við mínar gaglfellis lóns lautir = *Jeg hænger den ved hammeren buede ring på den nedhængende hånd; jeg gör et lige vers; således har kvinden gjort mig glad, at jeg leger med mine fingre.*

8. Brast, þás bæði lesti Hjǫlp ok Fífu; et váta veðr fekk vífum sút; hrǫnn bauð mǫnnum skaða; sék, at sjá fǫr snarlyndra jarla mun þykkja hǫfð at minnum; sveit gat at vísu vinna vás = *Det bragede, da både Hjælp og Fifa forliste; det våde vejr skaffede kvinderne sorg; bølgen bød mændene skade; jeg ser, at denne den rasksindede jarls (min) rejse vil blive mindet; skaren måtte tilvisse udholde strabadser.*

nægis enn af úrgum
álvangs mari gǫngum,
brim rak hest við hamra
húns, skrautligar búnir.

10 *(1148)*. Dúsið ér, en Ása
— atatata — liggr í vatni,
hutututu — hvar skalk sitja?
(heldr er mér kalt) við eldinn.

11 *(1148)*. Ala kvezk Einarr vilja
engan Rǫgnvalds drengja
(mér fellr Gauts á góma
gjalfr) nema jarlinn sjalfan;
veitk at vazk í heitum,
var hann þekkr firum ekki,
inn gekk ek þars brunnu
eldar síð á kveldi.

12 *(1148)*. Skelk aflar Sif silkis
svinn at umbúð minni;
hlær stórum mun meira
mær an fallit væri;
fár kann jarl, en árla
ǫrlyndr, séa gǫrla,
hlunns drók eik af unnum
áðr, í fiskivǫðum.

13 *(1148-49)*. Lætr of ǫxl, sás
útar,
aldrœnn, stendr á tjaldi,

---

9. Skikkik hrokkinn skinnfeld — skraut mitt er afarlítit — stórr er stafnvǫllr, sás stendr of órum yfirhǫfnum, nærgis enn gǫngum skrautligar búnir af úrgum álvangs mari; brim rak húns hest við hamra = *Jeg ifører mig en rynket skindkappe — min pryd er særdeles ringe —, bølgerne går höjt, hvorunder vore kapper er begravede, -- når vi end atter går prægtigere klædte op af det våde skib; brændingen drev skibet mod klipperne.*

10. *Ja, I har det varmt og godt nok ved ilden, medens Asa — atatata — ligger i vandet; hutetu — hvor skal jeg sidde? — jeg fryser jammerlig.*

11. Einarr kvezk engan vilja ala drengja Rǫgnvalds, nema jarlinn sjalfan; mér fellr Gauts gjalfr á góma; veitk at vazk í heitum; hann var ekki firum þekkr; ek gekk inn, þars eldar brunnu síð á kveldi = *Einar siger, at han ikke vil underholde nogen af Rögnvalds folk, medmindre jarlen kommer selv; jeg digter et vers; jeg ved, at han indviklede sig i trusler, han var ikke mændene kær; jeg kom ind, hvor ildene brændte sent om aftenen.*

12. Sif silkis svinn aflar skelk at umbúð minni; mær hlær stórum mun meira, an væri fallit; fár kann gǫrla séa jarl í fiskivǫðum, en áðr drók árla ǫrlyndr hlunns eik af unnum = *Den kloge kvinde gör nar ad min dragt; kvinden ler (dog) betydelig mere end det vilde være rigtigt; kun få kan sikkert kende en jarl i fiskerdragt, men för trak jeg tidlig rask skibet op af bølgerne.*

13. Aldrœnn sig-Freyr, sás stendr útar á tjaldi vǫru, lætr Svǫlnis slíðrvǫnd ríða ofan of ǫxl; eigi mun beinrangr ægis blikruðr ganga framar,

sig-Freyr, Svǫlnis, vǫ́ru,
slíðrvǫnd ofan ríða;
eigi mun, þótt, ægis,
ǫrbeiðanda reiðisk,
blikruðr, bǫðvar jǫkla,
beinrangr framar ganga.

14 *(1148-49).* Fekk i fylkis skikkju
fangramliga slangi;
rekkr réð hart at hnykkja
hildingi fémildum;
sterkr var stála-Bjarki,
staka kvǫ́ðu gram nakkvat
(afl hefr) eggja skýfli
(orðvandr fyr hyggjandi).

15 *(1151).* Víst 'r at frá berr flestum,
Fróða meldrs, at góðu
velskúfaðra vífa
vǫxtr þinn, Bil en svinna;
skorð lætr hár á herðar
haukvallar sér falla
(átgjǫrnum rauðk erni
ilka) gult sem silki.

16 *(1151).* Orð skal Ermengerðar
ítr drengr muna lengi;
brúðr vill rǫkk, at ríðim
ránheim til Jórðánar;
en er aptr fara runnar
unnviggs of haf sunnan,
rístum heim, at hausti,
hvalfrón til Nerbónar.

17 *(1152).* Vín bar hvít en hreina
hlaðnipt alindriptar,

þótt reiðisk bǫðvar jǫkla ǫrbeiðanda = *Den gamle kriger, som står derhenne på vort tjeld, lader sværdet svinge ned over skulderen; ikke vil den skævbenede mand gå længere frem, selv om han er vred på krigeren (den angrebne).*

14. Slangi fekk fangramliga í skikkju fylkis; rekkr réð at hnykkja hart fémildum hildingi; stála-Bjarki var sterkr; kvǫ́ðu staka nakkvat eggja skýfli gram; orðvandr hefr afl fyr hyggjandi = *Rækelen greb med voldsom kraft i jarlens kappe; han stødte stærkt til den gavmilde fyrste; krigeren var stærk; man sagde, at manden bragte fyrsten noget til at vakle; den ord-onde har kræfter i steden for fornuft.*

15. Víst 'r, at vǫxtr þinn, en svinna Fróða meldrs Bil, berr at góðu frá flestum velskúfaðra vífa; haukvallar skorð lætr hár gult sem silki falla sér á herðar; rauðk ilka átgjǫrnum erni = *Det er sandt, at din vækst, kloge kvinde, bærer fortrinnet for de fleste andres af de smukttoppede kvinder; hun lader sit hår, gult som silke, falde ned over sine skuldre; jeg har rødfarvet den griske örns fod.*

16. Drengr skal lengi muna ítr orð Ermengerðar; rǫkk brúðr vill, at ríðim ránheim til Jórðánar; en er unnviggs runnar fara aptr sunnan of haf at hausti, rístum hvalfrón heim til Nerbónar = *Manden (jeg) skal længe huske Ermengerds herlige ord; den kække kvinde vil, at vi skal sejle ud til Jordan; men når søfarerne kommer tilbage over havet sydfra til efteråret, vil vi styre over søen hjem til Nerbon.*

sýndisk fegrð, er fundumk,
ferðum Ermengerðar;
nú tegask ǫld með eldi
eljunfrœkn at sœkja
(ríða snǫrp ór slíðrum
sverð) kastala ferðir.

18 *(1152)*. Muna munk jól, þaus ólum
austr, gjaldkera hraustum,
Ullr, at Egða fjǫllum,
undleygs, með Sǫlmundi;
nú gerik enn of ǫnnur
jafnglaðr sem vark þaðra
sverð at sunnanverðum
svarm kastala barmi.

19 *(1152)*. Unðak vel, þás vanðisk
víneik tali mínu,
gæfr vark vǫlsku vífi,
vánarlaust, á hausti;
nú gerik enn, þvít unnum
ættgóðu vel fljóði,
grjót verðr laust at láta
límsett, ara mettan.

20 *(1152)*. Vǫn ák út á Spáni,
var skjótt rekinn flótti,
flýði margr af mœði
menlundr, konu fundar;
því erum vér, at vǫru
vápnhljóð kveðin þjóðum,
(valr tók vǫll at hylja)
verðir Ermengerðar.

21 *(1152)*. Skalkak hryggr í hreggi,

---

17. Hvít en hreina hlaðnipt alindriptar bar vín, er fundumk; fegrð Ermengerðar sýndisk ferðum; nú tegask eljunfrœkn ǫld at sœkja kastala ferðir með eldi; snǫrp sverð ríða ór slíðrum = *Den lyse, rene kvinde bragte os vin, da vi traf hinanden; Ermengerds skönhed viste sig for mændene; nu er den tapre skare i færd med at angribe kastellets folk med bål; de skarpe sværd trækkes ud af skeden.*

18. Undleygs Ullr, muna munk jól, þaus ólum austr at fjǫllum Egða með Sǫlmundi, hraustum gjaldkera; nú gerik enn of ǫnnur [jól], jafnglaðr sem vark þaðra, sverð-svarm at sunnanverðum kastala barmi = *Kriger, jeg vil mindes den jul, jeg tilbragte østerpå ved Egdernes fjælde hos Sölmund, den tapre gældker; nu gör jeg en anden jul, ligeså glad som jeg var dér, et angreb på sydsiden af kastellets mur.*

19. Unðak vánarlaust vel á hausti, þás víneik vanðisk tali mínu; vark gæfr vǫlsku vífi; nú gerik enn ara mettan, þvít unnum vel ættgóðu fljóði; grjót límsett verðr at láta laust = *Jeg frydede mig bestemt godt i efteråret, da kvinden havde samtaler med mig; jeg yndede den vælske kvinde; nu gör jeg endnu örnen mæt, ti jeg elsker den höjættede kvinde; de limede stene bliver nødt til at give efter.*

20. Ák vǫn konu fundar út á Spáni; flótti var rekinn skjótt; margr menlundr flýði af mœði; því erum vér verðir Ermengerðar, at vápnhljóð vǫru kveðin þjóðum; valr tók at hylja vǫll = *Jeg kan vænte møde med*

(hvínn) meðan strengr ok lína,
(svǫrðr) fyr snekkju barði
svalteigar, brestr eigi;
því réðk hvítri heita
hǫrskorð, er fórk norðan,
vindr berr snart at sundi
súðmar, konu prúðri.

22 *(1152)*. Vindr hefr vǫlsku sprundi
vetrar-stund frá mundum
(út berum ás at beita)
austrœnn skotit flaustum;
verðum vér at gyrða,
Vánar hjǫrt fyr Spáni
vindr rekr snart at sundi,
sviðvís við rǫ́ miðja.

23 *(1152)*. Landi víkr, en leika
lǫgr tér á við fǫgrum,
síð mun seggr at hróðri
seina, norðr at einu;
þenna rístk með þunnu
(þýtr jarðar men) barði
einum út frá Spáni
ǫfundkrók i dag hróki.

24 *(1152)*. Erlingr gekk, þars okkur,
ógnsterkr, ruðusk merki,
frægr með fremð ok sigri
fleinlundr at drómundi;
hlóðum vér, en víða
varð blóð numit þjóðum,

---

kvinden ude i Spanien; mændene blev hurtig drevne på flugt; mangen en mand flygtede mødig; derfor er jeg værdig til at få Ermengerd, fordi våbensangen blev sungen for mændene; de faldne bedækkede marken.

21. Skalkak hryggr í hreggi svalteigar fyr snekkju barði, meðan strengr ok lína brestr eigi; svǫrðr hvinn; því réðk heita hvítri hǫrskorð, prúðri konu, er fórk norðan; vindr berr súðmar snart at sundi = *Jeg skal ikke være ilde tilmode i havstormen mod snekkens stavn, sålænge tov og line holder; tovene hviner; det lovede jeg den lyse kvinde, den herlige mø, da jeg drog nordfra; vinden fører skibet rask over søen.*

22. Austrœnn vindr hefr skotit flaustum vetrarstund frá mundum vǫlsku sprundi; berum ás út at beita; vér verðum at gyrða „sviðvís“ við miðja rǫ́; vindr rekr snart at sundi Vánar hjǫrt fyr Spáni = *Østlig vind har ført skibene i en vinterstund bort fra den vælske kvinde; vi sætter sejlstangen ud for at krydse; vi nødes til at binde . . . (?) til midten af råen; vinden driver skibet rask over søen langs Spanien.*

23. Landi víkr norðr at einu, en lǫgr tér leika á fǫgrum við; síð mun seggr seina at hróðri; þenna ǫfundkrók rístk með þunnu barði út frá Spáni í dag einum hróki; jarðar men þýtr = *Landet viger nu lidt mod nord, men bølgen spiller mod de fagre skibe; sent vil manden (jeg) være sén til at digte; denne misundelsens bugtning (kreds) rister jeg med den tynde stavn i dag ud fra Spanien for én laban; havet bruser.*

sverð ruðu snjallir fyrðar
snǫrp, blámanna gǫrpum.

25 *(1152)*. Nennum vér at vinna
(valfall má nú kalla),
ár hefr drengr í dreyra,
drómund, roðit skjóma;
þat mun norðr ok norðan
naddregn kona fregna
(þjóð beið ljótt) af lýðum
(líftjón) til Nerbónar.

26 *(1152)*. Gekk á drómund
døkkvan
(drengr réð snarr til fengjar)
upp með œrnu kappi
Auðun fyrstr enn rauði;
þar nǫðum vér þjóðar
(því hefr aldar goð valdit),
bolr fell blár á þiljur,
blóði vǫpn at rjóða.

27 *(1152)*. Ek hef lagða lykkju
(leiðar þvengs) of heiði
(snotr minnisk þess svanni
sút), fyr Jórðǫn útan;
en hykk at þó þykki
þangat langt at ganga
(blóð fell varmt á víðan
vǫll) heimdrǫgum ǫllum.

28 *(1152)*. Knút ríðum vér kauða
(komk móðr í stað góðan)

---

24. Frægr Erlingr, ógnsterkr fleinlundr, gekk með fremð ok sigri at drómundi, þars okkur merki ruðusk; vér hlóðum gǫrpum blámanna, en blóð varð víða numit þjóðum; snjallir fyrðar ruðu snǫrp sverð = *Den berömte Erling, den kampstærke kriger, angreb dromunden med dygtighed og sejr, hvor vore faner rødfarvedes; vi nedlagde blåmændenes helte; folkene måtte videnom bløde; de modige mænd rødfarvede de skarpe sværd.*

25. Vér nennum at vinna drómund; drengr hefr ár roðit skjóma í dreyra; nú má kalla valfall; þat naddregn mun kona fregna norðr ok norðan til Nerbónar af lýðum; þjóð beið ljótt líftjón = *Vi er i færd med at erobre dromunden; krigeren har tidlig rødfarvet sværdet i blod; nu kan der tales om mandefald; den kamp vil kvinden i Nerbon høre nord og nordfra af mændene; mændene fik en styg død.*

26. Auðun enn rauði gekk fyrstr með œrnu kappi upp á døkkvan drómund; snarr drengr réð til fengjar; þar nǫðum vér at rjóða vǫpn blóði þjóðar; blár bolr fell á þiljur; aldar goð hefr valdit því = *Ødun den røde kom først med sin store kraft op på den mørke dromund; den raske mand vilde vinde bytte; dér opnåde vi at rødfarve vore våben i mændenes blod; de mörke kroppe faldt på dækket; verdens gud har styret det.*

27. Ek hef lagða lykkju of heiði fyr útan Jórðán; snotr svanni minnisk þess leiðar þvengs sút; en hykk, at þó þykki ǫllum heimdrǫgum langt at ganga þangat; varmt blóð fell á víðan vǫll = *Jeg har gjort en afstikker over heden hinsides Jordan; den kloge kvinde vil mindes det om vinteren; men jeg tror, at alle hjemmefødninger vil dog finde, at vejen derhen er lang; det varme blod strömmede ud på den vide mark.*

þann í þykkum runni
þessa Láfranz-messu.

29 *(1152).* Kross hangir þul
þessum
(þjóst skyli lægt) fyr brjósti,
flykkisk framm á brekkur
ferð, en palmr meðal herða.

30 *(1152).* Villat vinr minn kalla,
varð allr í drit falla,
nær er í því œrin
ógæfa, miðhæfi;
lítt hykk at þá þœtti
þengils mágr, er rengðisk,
(saurr fell grár af gauri)
góligr, í Imbólum.

31 *(1152).* Ríðum Ræfils Vakri,
rekuma plóg af akri,
erjum úrgu barði,
út at Miklagarði,
þiggjum þengils mála,
þokum framm í gný stála,
rjóðum gylðis góma,
gerum ríks konungs sóma.

32 *(1153).* Nú hafa gœðingar
gengit
(goðfjón er þat ljónum),
upp grafask ill rǫ́ð greppa,
œrit mǫrg á sœri;
þat mun þeygi sjatna
þeim, er svik viðr heima;
stígum létt á lágan
legg, meðan upp heldk skeggi.

---

28. Þann knút ríðum vér kauða í þykkum runni þessa Láfranzmessu; komk móðr í góðan stað = *Denne knude slår vi for uslingen (at løse) i det tykke buskads denne Laurenzius dag; mødig kom jeg til et godt sted.*

29. Kross hangir fyr brjósti þessum þul, en palmr meðal herða; — þjóst skyli lægt —, ferð flykkisk framm á brekkur = *Et kors hænger på brystet på denne digter og en palmegren mellem skuldrene — vreden skulde være fjærnet —; skaren samles foran på skrænterne.*

30. Vinr minn villat kalla „miðhæfi“, varð allr falla í drit; nær er í því œrin ógæfa; hykk at þengils mágr þœtti þá lítt góligr, er rengðisk í Imbólum; grár saurr fell af gauri = *Min ven vil ikke råbe „midhæfi“ (ɔ: til siden?); han måtte falde i skarnet så lang han var; der var næsten sket en stor ulykke; jeg tror, at fyrstemågen da ansås lidet tiltrækkende, da han krummede sig i Imbole; det grå skarn faldt af rækelen.*

31. Ríðum Ræfils Vakri út at Miklagarði; rekuma plóg af akri; erjum úrgu barði osv. = *Lad os sejle ud til Miklegård; lad os ikke føre ploven bort af marken, men plöje med den våde stavn; lad os modtage kongens sold, lad os trænge frem i kampen, lad os rødfarve ulvens gab; lad os handle til ære for den mægtige konge.*

32. Nú hafa gœðingar gengit á œrit mǫrg sœri; ill rǫ́ð greppa grafask upp; þat er ljónum goðfjón; þat mun þeygi sjatna þeim er svik viðr heima; stígum létt á lágan legg, meðan heldk skeggi upp = *Nu har hövdingerne*

33. Hvat munk yðr eða qðrum
ulfbrynnqndum kynna
(heiðs lofak hilmi blíðan
háranns) nema goð sannan.

„heder fylgrat“ hauðri
hauks (tínik svá) mínu,
setrs leitandi sútar
slœgr á hverju dœgri.

34. Akrs verðk opt fyr sjúkri
(ey) fitjar (þó) sitja
(góð er mér en mæra
menbrík) Njqrun síka;

35(?). Eigi veitk, nær ægi
óðflýtir má knýta,
dýr er fiska fœra
feigligt þats vér eigum.

Rǫgnvaldr jarl *og* Hallr Þórarinsson.

Háttalykill *(o. 1145).*

Ljóðahǫttr.

1a. Skyldr at skemta
þykkik skqtnum vera
þeims vilja nýt mǫ́l nema,
forn frœði lætk
framm of borin,
ef ér vilið heyrt hafa.

---

brudt alle deres eder; mændenes onde planer kommer for dagen; det er for dem gudshad; det vil ikke lægge sig for dem, som hjemme pønser på svig; jeg træder let med lave ben, medens jeg holder skægget i vejret.

33. Hvat munk kynna yðr eða qðrum ulfbrynnqndum nema sannan goð; lofak blíðan hilmi heiðs hárans = *Hvad skulde jeg belære eder eller andre krigere om undtagen den sande gud; jeg lovpriser himlens blide konge.*

34. Verðk opt sitja fyr sjúkri Njqrun akrs síka fitjar; þó er mér en mæra menbrík ey góð; „heder fylgrat“ mínu hauks hauðri, leitandi slœgr sútar setrs á hverju dœgri; tínik svá = *Jeg må ofte sidde hos min syge kvinde (kone); jeg holder altid så meget af den udmærkede kvinde; . . . . . min hånd, snedig søgende sorgens ophør hver dag; således digter jeg.*

35(?). Eigi veitk, nær óðflýtir má knýta ægi; dýr fiska fœra, þats vér eigum, er feigligt = *Jeg ved ikke, når digteren kan bidsle sin hest; det tömme-dyr (hesten), som jeg ejer, ser ud, som det snart skulde dø.*

1a. *Jeg anses for forpligtet til at underholde folk, som vil tilegne sig nyttige fortællinger; gamle kundskaber fremfører jeg her, hvis I vil høre derpå.*

1b. Barn at aldri
þykkik brǫgnum vera,
þó hefk forn tiðendi [fregit];
ǫðlinga sǫgur
þykkjumk [segja kunna]
fyr lǫngu liðnar.

Kviðuhǫttr.

2a. — — — —
— — — —
í framstafn
frœðis þessa,
— — — —
— — — —
ok mannbót
marga gerði.

2b. — — — —
— — — —
— — — —
skreið at vatni;
blés of vísa
— — — — endi
heiðar hvals
til hjarta [stóð].

3a. — — — — —
heiptbráðr taka náði
snyrtibyggð þás seggir
— — — vegin — —
— — — — —
naut illa þess stillir,
gunnar geymirunnar
gáttar — — — — aðrir.

3b. Ór skǫru þá [œrit]
Atla menn til hvatla
harðir hjǫrva Nirði
hjarta ógnar-bjǫrtum;
helju Hǫgna seldu
hjǫrþings framir bǫrvar;

1b. *Jeg tykkes mændene at være et barn af alder; dog har jeg erfaret gamle tidender; fortællinger om gæve mænd, der forlængst har tildraget sig, mener jeg at kunne fortælle.*

2a. . . . . . *i begyndelsen af dette digt . . . . og som udførte mange mandsværdige bedrifter [Sigurd fafnisbane].*

2b. . . . . . *[Fáfnir] krøb til vandet; hvæsede [gift] henover kongen . . . . . . [hvis sværd] stod i ormens hjærte.*

3a. . . . . *den kamphidsige bemægtigede sig den strålende bolig (leje, ɔ: guldet), som mændene . . . .; fyrsten nød det ilde, andre krigere bemægtigede sig det(?).*

3b. Harðir menn Atla skǫru þá til hvatla hjarta ór œrit ógnar-bjǫrtum hjǫrva Nirði; framir hjǫrþings bǫrvar seldu Hǫgna helju; hann fekk harma sinna . . . . *(uforstål.)* = *Atles hårde mænd skar da altfor rask hjærtet ud af den overmåde kampglade kriger; de dygtige mænd overgav Högne til døden; han fik sine sorgers . . . .*

hann fekk harma sinna
„hugbygdr vegins tuiggia“.

Draughent.

4a. Gunnarr réð grundu linna,
gætti vel digra mæta,
Fáfnis láð fengu þjóðir
færi an skapligt væri;
lestir réð loks at kasta
(lofðungs brǫgð ýtar sǫgðu)
urðar lax œskijǫrðu
út á Rín fenris sútar.

4b. Atli tók ǫðling frœknan,
es svá rétt saga þessi,
eptir frá alnar driptum,
eigi mjúkr sonum Gjúka;
leggja bað í linnum byggðan
lǫgdagshrjóð fram[a góðan]
byggðar vǫrðr bǫðvar harðan
bauga ga[rð] — — — —

5a. Heldr var Helgi mildr
hjǫrva — — — —
regn háði hjalms við þjóð
— — — — — —
gerðisk geira harðr
gnýr, en — — — —
flaug bǫðvar — -- stǫð
— — — — — —

5b. — — — — —
hvít klofnaði rít,
gegn veitti vísi nýtr
— — — — —
ótt fenrir átti ben,
egg sundraði legg,
gauts en gerði[sk harðr
gnýr] malmr sakaði hjalm.

4a. Gunnarr réð grundu linna; gætti vel digra mæta; færi þjóðir fengu Fáfnis láð an skapligt væri; lestir fenris sútar réð loks at kasta œskijǫrðu urðarlax út á Rín; ýtar sǫgðu brǫgð lofðungs = *Gunnar rådede (nu) for guldet; han vogtede godt de tykke kostbarheder; færre fik Fáfnis leje end det havde været naturligt; krigeren kastede til sidst guldet ud i Rinen; mændene har fortalt fyrstens handlinger.*

4b. Atli tók frœknan ǫðling, eigi mjúkr sonum Gjúka; svá es rétt saga þessi; frá eptir alnar driptum; byggðar vǫrðr bað leggja bǫðvar harðan, frama góðan lǫgdagshrjóð í linnum byggðan garð — — bauga — — = *Atle tog, ikke mild mod Gjukes sönner, den tapre fyrste; således er denne fortælling rigtig; han spurgte ham om guldet; kongen bød at kaste den kamphårde, berömmelsesrige guldforøder i den af orme bebode gård . . .*

5a. *Helge var meget villig til kamp(?) . . han havde kamp med mændene . . . der opstod en hård kamp, men . . . . .*

5b. *. . . . det hvide skjold kløvedes; den brave, kraftige fyrste ydede (en kraftig kamp?); ulven fik hurtig sår (blod), æggen söndrede benet; der blev en hård kamp og hjælmen sønderhuggedes af våbnene(?).*

6a. Rétt 's at rekkum þótti
Ragnarr hauksnarr [móðbarr],
rauð bragna vinr blóði
bensildr hringmildr algildr;
frægr lét gramr með gnógu
gunnhvatr, ólatr, — — —
satt 'r at siklingr þótti
sjaldhýrr margskýrr aldýrr.

6b. Segik at fell, en flagða
fekk blóð, mǫrg þjóð, grástóð
hjalmsamt lið með hilmi,
hjǫrr gnast, skjǫldr brast, stóð fast;
hold beit hrátt, en fyldisk
hringr þuðr, vargs muðr, óx guðr,
hirð jók, hermenn gerðu,
hjósk lið, þann sið, ófrið.

Belgdrǫgur.

7a. Ella var — — — —
— — — —
Ragnars bani rómu vanr
— — — — sœfðisk ferð;
gekk at frið fylkis lið
— — — — —
þá vas rít roðin hvít
— — — — —

7b. Hjǫrva hríð
* * *
(*l.* 8) skjǫld siklings ǫld.

Munnvǫrpur.

8a. — — — — an vægði
sóknfúss enn beinlausi

6a. Rétt 's, at hauksnarr Ragnarr þótti rekkum móðbarr; hringmildr algildr bragna vinr rauð bensildr blóði; frægr gunnhvatr, ólatr gramr lét með gnógu — — —; satt 'r at sjaldhýrr, margskýrr siklingr þótti aldýrr = *Det er rigtigt, at den høgeraske Ragnar tyktes mændene rede ved sit mod; den gavmilde dygtige ven af mændene rødfarvede pilene i blod; den berömte, kampraske, ufortrødne konge lod rigelig — — —; det er sandt, at den sjælden glade, fortræffelige fyrste tyktes herlig i alt.*

6b. Segik, at mǫrg þjóð fell, en grástóð flagða fekk blóð; hjalmsamt lið stóð fast með hilmi; hjǫrr gnast, skjǫldr brast; þuðr hringr beit brátt hold, en vargs muðr fyldisk; guðr óx; hirð jók þann sið, hermenn gerðu ófrið; lið hjósk = *Jeg siger, at mange mænd faldt, men ulvene fik blod; den hjælmprydede hær stod fast sammen med kongen; sværdet klang, skjoldet brast; det skarpe sværd bed det rå legeme, men ulvens mund fyldtes, kampen tiltog; hirden øgede den handling; hærmændene gjorde ufred; mandskabet faldt.*

7a. *Ella var . . . . . Ragnars bane, vant til kamp . . . . mændene faldt; kongens mandskab gik til fred (fik fred?) . . . . da blev det hvide skjold rødfarvet.*

7b. *Kamp . . . . . . kongens hær (brød?) skjoldet.*

— — — — í bǫð færi,
því — — — meginvíða;
réð aldrlagi [Ellu].

* * *

8b. Harðr ráð ok ríki,
réð hans engi líki,
[fekk] hann gagn af gunni
— — — —
— — — vellbrota vissu
víst skjǫldungar fle[stir]
— — — Agnars bróður
einn gǫrvallra beina.

ypt lypt átti at skipta
egg legg í tvau seggja,
hrátt, brátt, hafði at slíta
hrafn tafn af því jafnan.

9b. Gramr framr gerði rimmu,
gekk, fekk vargr at drekka
blóð, þjóð, bragningr háði
bǫð, glǫð til vígstǫðva;
sǫng lǫng slíðra tunga,
sleit, beit, ørlyg, peita,
bar þar buðlungr, herðir,
bjart, snart, í styr hjarta.

Enn dýri hǫttr.

9a. Bjǫrn ǫrn bræddi, fjǫrnis
beit reit firum hneitir
brátt, þrátt, brynju neytir
barg margfrekum vargi;

Enn grœnlenzki hǫttr.

10a. Sigurð frák seðja
sára skára,
verð skóp vísi
vǫrgum mǫrgum;

8a. *Den kamplystne benløse (Ivar) gav [ikke] efter . . . i kampen . det (derfor?) . . . vidt om kring; han rådede for (Ellas) død.* — — —

8b. *Hård (fik han?) vælde og magt; ingen styrede som hans mage; han vandt sejr i kampen; de fleste fyrster kendte ham tilvisse som . . . Agnars broder . . . . alle knoklers (?).*

9a. Bjǫrn bræddi þrátt ǫrn; hneitir beit brátt firum fjǫrnis reit; brynju neytir barg margfrekum vargi; ypt egg átti lypt at skipta brátt legg seggja í tvau; hrafn hafði jafnan af því hrátt tafn at slíta = *Björn gav ofte örnen føde; sværdet bed hurtig mændenes hoved; krigeren bjærgede den grådige ulvs liv; det svungne sværd kunde løftet hurtig dele mændenes lægge itu; ravnen havde derfor stadig råt bytte at slide i.*

9b. Framr gramr gerði rimmu; vargr fekk at drekka blóð; bragningr háði bǫð; þjóð gekk glǫð til vígstǫðva; lǫng slíðra tunga sǫng; peita beit; herðir sleit snart ørlyg; buðlungr bar þar bjart hjarta í styr = *Den dygtige fyrste havde kampe; ulven fik blod at drikke; kongen holdt et slag; hæren gik glad til kamppladsen; det lange sværd sang; spydet bed; sværdet spaltede hurtig skjoldet; fyrsten bar der et modigt hjærte i kampen.*

10a. Frák Sigurð seðja sára skára; vísi skóp mǫrgum vǫrgum verð; ruðr randa nam rjóða branda; sá gumi gœddi garpa snarpa = *Jeg har*

ruðr nam rjóða
randa branda,
gumi gœddi sá
garpa snarpa.

10b. Spurðak hraustan
— — — —
þanns linns legu
lesti, festi;
lét opt jǫfurr
ar — — — —
— — — sveita
saddan gladdan.

11a. Hvítserkr gekk at hildi
ha — — — —
jafnt var hann maðr — —
— — — — flug — —
fylkir hygg — — —
— — — — —

— — — — —
— — — — sem skyldi.

11b. Var með víg — — —
— — — — kunni
ǫrn kom at ylgjar [brunni]
— — — — — — —
beit ór hauka hlunni
hjalms — — — — —
œgði hann orma grunni,
ulfs kom — — — —

12a. Segja kank Svipdags
sǫgu, er frá gram — —
er mér sagt sǫgulegt
frá sǫgu þeiri — —
ǫðlingr gerðisk ótrauðr
auðbjóðr þjóðum;
auðar lét auðbrjótr
auðit þeims sverð rauð.

---

hørt, at Sigurd mættede ravnen; fyrsten gav mange ulve føde; krigeren rødfarvede sværdene; den mand gav mændene guld.

10b. Spurðak hraustan . . . festi, þanns lesti linns legu; jǫfurr lét opt gladdan sveita . . . . saddan . . . = *Jeg har spurgt, at krigeren var tapper, som bortskænkede guldet; fyrsten lod ofte den glædede ravn blive mættet . . .*

11a. *Hvidsærk gik til kamp . . . i lige grad var han en mand . . .* — — — —

11b. *Var hos krigerne(?) . . . . . örnen kom til blodet . . . . (sværdet) bed i hånden på . . . . han var en fjende af guldet; ulvens . . . . .*

12a. Kank segja sǫgu Svipdags, er frá gram — — er mér sagt sǫgulegt frá þeiri sǫgu — —; ǫðlingr gerðisk þjóðum ótrauðr auðbjóðr; auðbrjótr lét auðit auðar þeims rauð sverð = *Jeg ved at fortælle Svipdags historie, som om kongen (fortælles) — — der fortælles mig sagamæssigt derom . . .; fyrsten blev for mændene en ufortrøden rigdomsgiver; den gavmilde fyrste gav guld til den, som rødfarvede sværdet.*

12b. Hildi vakði [hildingr],
hildar var sá gramr mildr,
þvít hildi — — —
— — frœkn vildi;
hjalmar kendu hjalms vǫnd,
hjalma beit snarpr malmr,
en hjalmr hjalms — —
hjalmr framði — —.

Tøgdrǫpuhǫttr.

13a. — — — þings
orrostu — — —
réð byr beiðir
brands hug — —
— — — — —
almr hjǫrsalma;
þjóð lofar þat ráð
— — — —

13b. — við geira glaðr
— — allvalda hafs
— unni verr — —
— — — —
þat er of hilmi
harðráðan — — —
— — — —
— — var snarast.

Kimblabǫnd.

14a. — — — rekka,
hygg ek mærð of kon
— — — maðr unda sunda
jǫfurr — — — —
[týndi] herr fyr hjǫrvi fjǫrvi
— — — — —
svan frák blóðs til benja [spenja]
— — — — dyn leggja seggja.

14b. Frægr stillir — — — —
fekk þengill sér gengi, drengi,
[grendi hi]nn, er gunni kunni,
grið létusk þá, [viðnis niðja]

12b. Hildingr vakði hildi; sá gramr var mildr hildar, þvít hildi . . . . frœkn vildi; *osv.* = *Krigeren vækkede kampen; den fyrste var villig til kamp, ti kampen . . . tapper vilde; hjælmene fik sværdet at føle; det skarpe våben bed hjælmene; men hjælmen hjælmens . . . . hjælmen prydede . . .*

13a. . . . . *Krigeren (stod?) i kampen(?) . . . . buen . . . sværdsangene; folk roser det råd . . . .*

13b. . . . . *glad ved spydenes . . . . det er om kongen . . . .*

14a. . . . . *mændene(s?); jeg tænker på at lovprise . . . . blodets . . . fyrsten . . .; hæren mistede livet for sværdet; jeg har hørt, at han lokkede ravnen til sårene . . . . . .*

14b. Frægr stillir . . . . drengi; þengill fekk sér gengi; hinn, er kunni gunni, grendi viðnis niðja; grið létusk þá; auðveitir drap nýta ýta, hjalma almr sparn . . malma; á stǫddusk þá oddar, hvítir broddar; ítrar rítir sprungu = *Den berömte fyrste . . . . . mændene; kongen skaffede sig et*

auðveitir drap ýta nýta,
almr sparn — — malma hjalma,
á stǫddusk þá oddar broddar,
[ítrar] sprungu rítir, hvítir.

Háhent.

15a. Hǫrðu réð Hagbarðr,
hvatir leyfa menn þat,
aldrklifs epli;
ýtum var sá gramr nýtr;
mýll gerðit margsnjalls
morðalfs skjalfa
í geira glymskúr
geðvangs strangri.

15b. Jǫfri varat aldrklifs
akarn við sverðs brak
(stillir vakði stáls gǫll)
stalldræpt snjǫllum;
hvǫssu réð hugar sess
(hildar var sá gramr mildr)
í branda brakvind
baugnjótr grjóti.

Hrynhent.

16a. Frilleifs vinn ek sagt frá snilli,
siklingr vakði gunni mikla,
rjóða kunni randar váða
rómu valdr í benja ǫldu;
bíta knátti brynju ótti,
brandar skǫru svartar randir,
(gera spurðak þar gladdan verða)
gunnar sól (með ylgjar brunni).

---

følge; han, som forstod at kæmpe, mættede ulvene; freden blev da brudt; fyrsten dræbte dygtige mænd; krigeren . . . pilene(?); oddene og de hvide pile flöj da lige mod hinanden; de udmærkede skjolde brast.

15a. Hagbarðr réð hǫrðu aldrklifs epli; hvatir menn leyfa þat; sá gramr var nýtr ýtum; geðvangs mýll margsnjalls morðalfs gerðit skjalfa í strangri geira glymskúr = *Hagbard besad et hårdt hjærte; raske mænd roser det; den fyrste var god mod mændene; den modige krigers hjærte rystede ikke i den stærke kamp.*

15b. Aldrklifs akarn varat stalldræpt snjǫllum jǫfri við sverðs brak; stillir vakði stáls gǫll; baugnjótr réð hvǫssu hugar sess grjóti í branda brakvind; sá gramr var hildar mildr = *Hjærtet bævede ikke for den modige fyrste i kampen; kongen vækkede kampen; fyrsten ejede et modigt hjærte i kampen; den konge var villig til kamp.*

16a. Ek vinn sagt frá snilli Frilleifs; siklingr vakði mikla gunni; rómu valdr kunni rjóða randar váða í benja ǫldu; brynju ótti knátti bíta gunnar sól; brandar skǫru svartar randir; spurðak gera verða gladdan þar með ylgjar brunni = *Jeg fortæller om Fridleifs mod; fyrsten havde en stærk kamp; krigeren forstod at rødfarve sværdet i blodet; sværdet bed skjoldet; sværdene skar de mörke skjolde; jeg har hørt, at ulven blev glædet der ved blodet.*

16b. Bragningr réð í branda
regni
benja linn til sára spenja,
allvaldr rauð, þars ýtar fellu,
unda naðr í hræva sundi;
bitran spurðak bǫðvar Njǫrðum
brynju snák í hausum dynja,
reiða tóku ríkar þjóðir
randar orm at svarðar strǫndu.

Rekit.

17a. Áli fœddi aldinn ara,
allvítt kveðk hans snilli fara,
eigi frák hann armlog spara,
auði gœddi hann drengi snara,
víða hygg ek bragna bera
buðlungs nafn, er saddi gera,
hraustan spurðak vísa vera,
vǫpnum kunni hann benjar
skera.

17b. Hjarta dugði jǫfri ǫrum,
ýtar fylgðu hilmi snǫrum,
segja kank frá fylkis fǫrum,
fyrða beitti hann lið með ǫrum;
harðir ǫttu hermenn saman,
hilding frák við gunni taman,
hǫnum þótti at geirleik gaman,
greppar leyfðu vísa framan.

Detthent.

18a. Þjóð hefr frétt til Fróða,
ferð leyfir menskerði,
hróðr hefk hugt at smíða
hringmildum dǫglingi;
hátt bar hodda veitir
hjalmstall enn margsnjalli,
alkostigr gekk œstu
ǫðlingr at brynþingi.

18b. Gaf landreki lofðum
linnból enn margsvinni,

16b. Bragningr réð spenja benja linn til sára í branda regni; allvaldr rauð unda naðr í hræva sundi, þars ýtar fellu; spurðak brynju snák bitran dynja í hausum bǫðvar Njǫrðum; ríkar þjóðir tóku reiða randar orm at svarðar strǫndu = *Fyrsten førte sværdet til sårene i kampen; kongen rødfarvede sværdet i blod, hvor mændene faldt; jeg har hørt, at det skarpe sværd susede i krigernes hoveder; de mægtige mænd svang sværdet mod hovedet.*

17a. *Åle fødte den gamle örn; videnom siger jeg hans mod rygtes; ikke har jeg hørt, at han sparede guldet; rigdom skænker han de raske mænd; vidt omkring tror jeg at mændene bærer den konges navn, som mættede ulven; jeg har erfaret, at kongen var tapper; med våben forstod han at slå sår.*

17b. *Hjærtet svigtede ikke den raske fyrste; mændene fulgte den tapre konge; jeg kan fortælle om fyrstens tog; mændenes skare dræbte han med pile; de kække hærmænd kæmpede sammen; jeg har hørt, at kongen var kampvant; han fandt moro i kampen; mændene roste den dygtige konge.*

18a. *Folk har hørt om Frode; mændene roser den gavmilde fyrste;*

sigrstýrir nam særa
sefþvengjar hrynvengi;
frægr vísi réð fleygja
fjallreyðar glóstalli,
morðkennir gaf mǫnnum
móins sæti ágætum.

fellu fyrðar
í flogi vápna,
ǫ́tu ernir
af jǫfurs dolgum;
hreyfðusk hrafnar
of hrækesti.

Balkarslagr.

19a. Hafði Helgi
í hjǫrva gný
geðstein glaðan,
gótt drengjaval,
hjalm harðsleginn,
hjól mundriða,
sverð snardregit
ok svala brynju.

19b. Var rǫnd roðin,
riðu skǫlkingar,

Refrún en minni.

20a. Harald frák gunni gerva,
geri varð, þars lið barðisk,
már kom sigs til sára
svangr, fullr, þars spjǫr gullu;
þegn grástóði gríðar,
gnast hlífð, en, brá fǫstu,
hjaldrgǫgl nutu hildar,
hvít, svǫrt, í dyn rítar.

20b. Benfasti varð bresta,
bitu hjalm svalir malmar,

---

jeg har tænkt at digte om den gavmilde konge; höjt bar den meget modige fyrste sit hoved; den udmærkede konge gik ud i den rasende kamp.

18b. *Den meget kloge konge gav mændene guld; den sejrrige fyrste sårede guldet; den berömte fyrste bortkastede det skinnende guld; krigeren skænkede de udmærkede mænd guld.*

19a. *Helge havde i kampen et glad hjærte, et udmærket udvalg af mænd, en hårdt smedet hjælm, et skjold, et hurtig draget sværd og en sval brynje.*

19b. *Skjoldet rødfarvedes, sværdene blev svungne; mændene faldt i kampen; örnene åd af fyrstens fjender; ravnene gottede sig over valen.*

20a. Frák Harald gerva gunni; geri varð fullr, þars lið barðisk; sigs már kom svangr til sára, þars spjǫr gullu; þegn brá fǫstu grástóði gríðar — hvít hlífð gnast í dyn rítar —, en svǫrt hjaldrgǫgl nutu hildar = *Jeg har hørt, at Harald havde kamp; ulven blev mæt, hvor hæren kæmpede; ravnen kom sulten til sårene, hvor spydene klang; manden gjorde ende på ulvenes sult — det hvide skjold bragede i kampen —, men de sorte ravne nød godt af kampen.*

í háturnum hjarna,
heitr, kaldr, þars dreif sveiti;
strǫng var guðr, áðr gengi
(geirmót) konungr Jóta,
bendr sparn almr til unda,
(óx) þvarr boga starran.

Sextánmælt.

21a. Hringr brast, hjoggusk drengir,
hjalmr gnast, bitu malmar,
rǫnd skar, rekkar týndusk,
ruðusk sverð, hnigu ferðir;
brandr reið, blœddu undir,
ben sullu, spjǫr gullu,
brast hjǫrr, brynjur lestusk,
beit skjómi, dreif sveiti.

21b. Sverð ruðusk, sœfðusk ferðir,
svall ben, valr lá fallinn,
und hraut, almar bendusk,
ǫr fló, beitt varð hjǫrvi,
herr fell, geirar gullu,
gnast hlífð, hrafn brá fǫstu,
oddr beit, ernir sǫddusk,
ulfr fyldisk, vé skulfu.

Núfuhǫttr.

22a. Frák Angantýs ævi
(óð stofnak svá) góða;
lét drjúgum brot bauga
bjúg hertogi fljúga,
nema ek ljúga, en ek mun eigi ljúga,
kank fyr randa runnum,
ráð hófsk grams við dáðir,
menn lofa vísa vinnur,

20b. Kaldr benfasti varð bresta í háturnum hjarna, þars heitr sveiti dreif; svalir malmar bitu hjalm; guðr var strǫng, áðr Jóta konungr gengi; geirmót óx, bendr almr sparn til unda; boga starran þvarr = *Det kolde sværd klang i de höje hoveder, hvor det varme blod spröjtede ud; de kolde våben bed hjælmen; kampen blev hård, för Jydernes konge faldt(?), kampen voksede; den spændte bue skød pilene til sårene; den stive bue slappedes.*

21a. *Sværdet klang, mændene huggede hinanden, hjælmen knaged, våbnene bed, skjoldet kløvedes, mændene mistede livet, sværdene rødfarvedes, skarerne segned; sværdet blev svunget, sårene blødte, sårene svulmede. spyd gjalded, sværdet klang, brynjerne flængedes; sværdet bed, blodet drev.*

21b. *Sværdene rødfarvedes, mændene døde, såret svulmede, valen lå fældet, såret lød, buerne spændtes, pilene flöj, sværdet blev draget, hæren faldt, spydene klang, skjoldet braged, ravnen blev mæt, odden bed, örnene mættedes, ulven fyldte sig, fanerne rystede.*

22a. Frák ævi Angantýs góða; óð stofnak svá; hertogi lét drjúgum bjúg bauga brot fljúga, nema ek ljúga, en ek mun eigi ljúga; kank segja fyr randa runnum veg þess konungs, (ráð grams hófsk við dáðir; menn lofa vinnur vísa), nema ek þegja, en ek mun eigi þegja = *Jeg har hørt, at Angantys liv var berömmeligt; således digter jeg; krigeren lod de buede*

veg þess konungs segja
[nema ek þegja, en ek mun
eigi þegja].

22b. Hljóðr réð hann at kveðja
hauðr benloga rauðum,
þvít margkostigr mesta
mildingr of vann hildi,
ef hann vildi, en ek veit at vildi;
trauðr var lundr af lǫndum
linns fyr þeim at sinna
(svipr varð at þar sverða)
sára polls ok golli,
ef þat olli, sem ek veit at olli.

Greppaminni.

23a. Hverr réð Hildi at næma?
hverir daglengis berjask?
hverir síðarla sættask?
hverr siklingum atti?
Heðinn réð Hildi at næma,
Hjaðningar æ berjask,
þeir síðarla sættask,
saman Hildr liði atti.

23b. Hverr rýðr hvassar eggjar?
hverr brytjar mat vargi?
hverr gerir hjalma skúrir?
hverr eggjaði styrjar?
Heðinn rauð hvassar eggjar,
herr brytjar mat vargi,
hjalmskúr gerir Hǫgni,
Hjarrandi réð gunni.

Runhent.

24a. Hrólfs spurðak hag,
hafs veitti dag,

---

ringstykker flyve rigelig, medmindre jeg lyver, men jeg lyver ikke; jeg ved for mændene at beskrive den konges storhed — kongens magt hævedes ved hans bedrifter; mændene roser fyrstens handlinger —, medmindre jeg tier, men jeg vil ikke tie.

22b. Hann réð hljóðr at kveðja hauðr rauðum benloga, þvít margkostigr mildingr of vann mesta hildi, ef hann vildi, en ek veit at vildi; lundr linns sára polls var trauðr at sinna fyr þeim af lǫndum ok golli — svipr sverða varð at þar —, ef þat olli, sem ek veit at olli = *Tavs sagde han farvel til jorden for det røde sværd, ti den udmærkede fyrste havde vundet de störste kampe, hvis han vilde, men jeg ved at han vilde; manden var uvillig til for dem at forlade land og guld; sværdene blev dragne dér —, hvis det voldte, hvad jeg véd der voldte.*

23a. *Hvem bortførte Hilde?, hvem kæmper dag ud og dag ind?, hvem forliges sent?, hvem hidsede fyrsterne mod hinanden?; Hedin bortførte Hilde, Hjadningerne kæmper evig; de forliges sent; Hilde hidsede dem mod hinanden.*

23b. *Hvem rødfarver de hvasse ægge?, hvem hugger føden til ulven?, hvem holder kampe?, hvem æggede til kampen? Hedin rødfarvede de hvasse ægge?, hæren hugger føden til ulven; Högne holder slaget; Hjarrande bestemte kampen.*

fló fáfnis setr,
fáir þóttu betr;
hann veitti her
haukslóðar sker;
brast linna láð
við lofðungs ráð.

24b. Kraka þrautat kapp,
(konung sótti happ),
hinn 'r brynþing bauð,
at brjóta auð,
þvít buðlungr var,
sás benjar skar,
(honum tíddisk hildr)
hugprúðr ok mildr.

Halfnefst.

25a. Heyja réð hjǫrþey
Hjalmarr vígsnarr,
auðar vǫru óleið
ǫrbrjót geirmót;
vekja frák vítt mjǫk
vápnþing dǫgling,
fella spurðak forsnjǫll
fira kyn víghlyn.

25b. Hausa beit hjalm-Týs
hjaldrliðr alstiðr;
sundra nam snarbeind
sverðs egg manns legg;
veita réð vellbrjótr
valgjóð hræflóð;
haukum var hjǫrleiks
hjaldrmǫ́s gefin krǫ́s.

Háttlausa.

26a. Ák frá Eiríks mildi
elds brjótǫndum hranna,

24a. *Jeg har erfaret Rolvs forhold, han skænkede guld; guldet flöj; få ansås for at være bedre; han gav hæren guld; guldet brast ved kongens bestemmelse.*

24b. *Krake, han som tilbød kamp, manglede ikke iver til at uddele guld; kongen var heldig, ti fyrsten, som slog sår — han var vant til kamp — var modig og gavmild.*

25a. Vígsnarr Hjalmarr réð heyja hjǫrþey; geirmót vǫru óleið auðar ǫrbrjót; frák dǫgling vekja vápnþing mjǫk vítt; spurðak víghlyn fella forsnjǫll fira kyn = *Den kampraske Hjalmar havde kampe; kampene var den gavmilde mand kære; jeg har hørt, at hövdingen holdt kampe vidt og bredt; jeg har spurgt, at krigeren fældede meget tapre mænd.*

25b. Alstiðr hjaldrliðr hjalm-Týs beit hausa; snarbeind sverðs egg nam sundra manns legg; vellbrjótr réð veita valgjóð hræflóð; hjaldrmǫ́s krǫ́s var gefin hjǫrleiks haukum = *Krigerens meget stive sværd bed hovederne; den kraftig rettede sværdsæg søndrede mændenes ben; den gavmilde fyrste gav ravnen blod; lig blev givne til ravnene.*

26a. Ák segja einkar gegnum *[dette ord er sikkert urigtigt]* hranna elds brjótǫndum frá mildi Eiríks, þess 'r hét enn sigr-sæli, þvít gollskati,

þess 'r hét enn sigr-sæli,
segja einkar gegnum;
þvít gollskati gagni,
gram þann lofa ýtar,
réð, sás ríkstr var heitinn,
í randa gný hverjum.

26b. Réð gunnstara gildi
Gauts mútari drekka,
þvít morðhauka milsku
muninn kunni sér nýta;
ǫl var ógnar gagla
ótrautt gefit hrafni;
réð ylgjar mjǫð erni
ógndjarfr konungr veita.

Haðarlag.

27a. Ák frá Óláfi,
auðar þrámeiðum
sløngði snákvengi,
selju mens telja;
fréttu fleystéttar,
fengu gjǫf drengir,
harðir hyr-Nirðir
hildings fémildi.

27b. Fleygði ǫrr Óli
aurborða forðum
meiðum margnýtum
malmi gollhjalma;
sungu svanvengis
snótir raustljótar
hátt of haf beittum
hjalmar skæ salma.

Refrún en meiri.

28a. Golli Gautrekr þótti
góðr illr kyni þjóðar,

---

sás var heitinn ríkstr, réð gagni í hverjum randa gný; ýtar lofa þann gram = *Jeg har at fortælle de særdeles dygtige mænd om Eriks gavmildhed, han som kaldtes den sejrsæle, ti den gavmilde fyrste, som kaldtes den mægtigste, fik sejr i enhver kamp.*

26b. Gauts mútari réð drekka gildi gunnstara, þvít muninn kunni nýta sér morðhauka milsku; ǫl ógnar gagla var gefit hrafni ótrautt; ógndjarfr konungr réð veita erni ylgjar mjǫð = *Ravnen drak blodet, ti den forstod at göre sig blodet til gode; blodet blev givet ravnen ufortrødent; den kampdjærve konge gav örnen blod.*

27a. Ák telja selju mens frá Óláfi; sløngði auðar þrámeiðum snákvengi; harðir fleystéttar hyr-Nirðir fréttu fémildi hildings; drengir fengu gjǫf = *Jeg har at fortælle kvinden om Olaf; han udslyngede til mændene guldet; de kraftige mænd erfarede fyrstens gavmildhed; mændene fik gaver.*

27b. Óli, ǫrr gollhjalma, fleygði forðum malmi margnýtum aurborða meiðum; raustljótar snótir svanvengis sungu hátt salma hjalmar skæ, beittum of haf = *Ole, prydet med guldhjælm, udslyngede fordums guld til de udmærkede mænd; de røst-skurrende bølger sang höjt deres sange for skibet, styret over havet.*

saddr varð svanr, en hræddisk
seint, skjótt, konungr, Þróttar;
frák allvald, þanns óðisk,
opt, sjaldan, styr valda;
vǫrðr gekk fróns, né fœrðisk,
framm, aptr, í bǫð ramma.

28b. Morð óx, mildingr sparði,
mjǫk, lítt diguljǫkla,
lét ósa rǫf ræsir
rétt bjúg á her fljúga;
fira sættir rak flótta
fúss trauðr vita lauðar,
þollr var geirs, en golli,
góðr, illr, kyni þjóðar.

Iðrmælt.

29a. Styrbjǫrn réð til styrjar
styrfimr meginsnimma,
hildingr gekk at hildi
hildar fúss und skildi;
eggþinga skar eggjum
eggjandi fjǫr seggja,
vargfœðir rauð vargi
vargholl granar mǫrgum.

29b. Hilmir rauð ok hjalma
hjalmskóð í dyn malma;
skjǫldungr komat skjaldi
skjaldfimr i bug sjaldan;
bǫrr lét vígs at vígi
vígreyr lituð dreyra,
þvít gunnþorinn gunni
gunn-Freyr hvata kunni.

Langlokum.

30a. Haraldr kunni gný gerva,
gekk hilmis lið vekja

28a. Gautrekr þótti góðr kyni þjóðar, illr golli; Þróttar svanr varð skjótt saddr, en konungr hræddisk seint; frák allvald, þanns óðisk sjaldan, valda opt styr; vǫrðr fróns gekk framm í ramma bǫð, né fœrðisk aptr = *Gøtrek tyktes god mod mænd, ond mod guldet; örnen blev hurtig mættet, men kongen ræddedes sent; jeg har hørt at fyrsten, som sjælden frygtede, ofte voldte kamp, kongen trængte frem i kampen, men veg aldrig tilbage.*

28b. Morð óx mjǫk; mildingr sparði lítt diguljǫkla; ræsir lét bjúg ósa rǫf fljúga rétt á her; fira sættir, trauðr flótta, rak fúss vita lauðar; þollr geirs var góðr kyni þjóðar, en illr golli = *Kampen var meget stærk; fyrsten sparede guldet kun lidt; kongen lod de krumme ringe flyve lige på mændene; fyrsten, uvillig til flugt, drev gærne guldet bort fra sig; krigeren var god mod mænd, men ond mod guldet.*

29a. Styrfimr Styrbjǫrn réð meginsnimma til styrjar; hildingr gekk at hildi hildar fúss und skildi; eggjandi eggþinga skar eggjum fjǫr seggja; vargholl vargfœðir rauð granar mǫrgum vargi = *Den kampbehændige Styrbjörn begyndte meget tidlig på kampe; krigeren gik kampvillig under skjoldet ud i kampen; krigeren overskar mændenes liv med sværdsæggene; den ulvene gode kriger rødfarvede kæben på mangen en ulv.*

29b. Hilmir rauð hjalmskóð ok hjalma í malma dyn; skjaldfimr skjǫldungr komat sjaldan í bug skjaldi; vígs bǫrr lét vígreyr lituð dreyra at

(menn ruðu geir at gunni)
gráp smíðaðra vápna;
háði herr við prýði
hjǫrþing með dǫglingi,
hinn 'r skyndi byr branda,
bendags enn hárfagri.

30b. Haraldr kunni gný gerva,
glaðr var hrafn fyr Jaðri,
þar 'r svát víg á vági
vargs gráðtǫpuðr háði,
þvít við hodda hneiti
hvatráðan burr Kjǫtva
barðisk Bokks í firði,
bendags enn hárfagri.

Alstýft.

31a. Frétt 'r, at Eiríkr átti
eggmót, sás rauð spjót,
(frægr gerði val víga)
víts mǫrg (konungr bjǫrg),
þvít blóðstari bæði
bens nýtti sér fen
(frægr þótti sá flotnum
foldar vǫrðr) ok hold.

31b. Sér nýtti þá sveita
sármútari grár [blár?];
hrafn fekk døkkr at drekka
drengja blóð til sprengs;
mǫr drakk morðs af dreyra
(menn fylgðu vel) sylg,

---

vígi, þvít gunnþorinn gunn-Freyr kunni hvata gunni = *Fyrsten rødfarvede sværd og hjælme i kampen; den skjoldflinke konge kom ikke sjælden frem med skjoldet foran sig; krigeren farvede spydene i blod i kampen, ti den kampdjærve kriger forstod at fremskynde kampen.*

30a. Haraldr enn hárfagri kunni gerva gný bendags; hilmis lið gekk vekja gráp smíðaðra vápna; menn ruðu geir at gunni; herr háði hjǫrþing við prýði með dǫglingi, hinn 'r skyndi byr branda = *Harald den hårfagre forstod at holde kampe; fyrstens hær vækkede de smedede våbens haglbyge*; *mændene rødfarvede spydet i kampen*; *hæren holdt kamp med mod sammen med fyrsten, som fremskyndede kampen.*

30b. Haraldr enn hárfagri kunni gerva gný bendags; hrafn var glaðr fyr Jaðri, þar 'r svát vargs gráðtǫpuðr háði víg á vági, þvít burr Kjǫtva barðisk við hvatráðan hodda hneiti í Bokks firði = *Harald hårfagre forstod at holde kampe; ravnen blev glad foran Jæderen, hvor krigeren kæmpede i fjorden, ti Kjötves sön (Tore haklang) kæmpede med den rådsnare fyrste i Hafrsfjorden.*

31a. Frétt 'r, at Eiríkr, sás rauð spjót, átti víts mǫrg eggmót; frægr konungr gerði bjǫrg víga val, þvít blóðstari nýtti sér bæði bens fen ok hold; sá foldar vǫrðr þótti flotnum frægr = *Det er erfaret, at Erik, som rødfarvede spydene, havde videnom mange kampe; den berömte konge gav ravnen føde, ti den fik både blod og kød; den konge tyktes mændene berömt.*

valdr bar hjalms frá hjaldri
(hvǫtum bragningi) gagn.

Flagðalag.

32a. Hauðr frák Hákon síðan
harðgeðjaðastan varða;
þjóð sá ræsi rjóða
ráðvandaðastan branda;
seimfærir klauf sverði
snarpeggjuðustu leggi;
getk, at gramr fekk vitni
gráleituðustum sveita.

32b. Ríkr barg lofðungr Leiknar
ljótrǫnuðustum sóta;
svan frák blóðs til bráða
bjúgnefjaðastan fljúga;
skutu bráðgegnir bragnar
beinskeptuðustum fleini;
almr sparn hart til hjalma
hvassodduðustum broddi.

Dunhent.

33a. Haraldr magnaði hildi,
hildr tíddisk gram mildum,
frák hann við gný Gunnar,
Gunnhildar burr, kunnu;
harðr rauð í svip sverða
sverðs egg konungr; ferðar
morðs lét hilmir Hǫrða
hǫrð reyr lituð dreyra.

33b. Siklingr lét þar sveita,
sveit fylkis rauð hneiti,

31b. Grár sármútari nýtti sér þá sveita; døkkr hrafn fekk blóð drengja at drekka til sprengs; morðs mǫr drakk sylg af dreyra; hjalms valdr bar gagn frá hjaldri; menn fylgðu vel hvǫtum bragningi = *Den grålige ravn gjorde sig da tilgode i blodet; den mørke ravn fik mændenes blod at drikke, så at den var ved at revne; ravnen drak sig en slurk af blodet; krigeren vandt sejr i kampen; mændene fulgte tappert den raske konge.*

32a. Frák Hákon síðan varða hauðr harðgeðjaðastan; þjóð sá ráðvandaðastan ræsi rjóða branda; seimfærir klauf leggi snarpeggjuðustu sverði; getk, at gramr fekk gráleituðustum vitni sveita = *Jeg har hørt, at Hakon derpå forsvarede sit land med sit meget tapre mod; folk så den meget retskafne konge rødfarve sværdene; fyrsten kløvede med det meget skarpæggede sværd læggene; jeg antager, at fyrsten skaffede den meget gråladne ulv blod.*

32b. Ríkr lofðungr barg ljótrǫnuðustum Leiknar sóta; frák bjúgnefjaðastan blóðs svan fljúga til bráða; bráðgegnir bragnar skutu beinskeptuðustum fleini; almr sparn hart hvassodduðustum broddi til hjalma = *Den mægtige fyrste bjærgede ulven med den meget stygge snude; jeg har hørt, at ravnen med det meget krumme næb flöj til byttet; de meget tapre mænd skød spydet med det meget lige skaft; buen sparkede kraftig af sig pilen med den meget hvasse od til hjælmene.*

33a. Haraldr, Gunnhildar burr, magnaði hildi; hildr tíddisk mildum gram; frák hann kunnu við Gunnar gný; harðr konungr rauð sverðs egg

bǫðvar skýrstr, í bráði,
brǿð, mǫ́l lituð stála;
vann blóðroðin benja
benflœðr skolat rœði,
sóknbára gat sára
sárvǫrm þvegit árar.

Tilsegjandi.

34a. Sveinn framði gný grimm-
an,
guðr heitir svá, peitu;
hagl brast skógs í Skǫglar,
skjǫld nefnik svá, tjaldi;
sóknbjartar skar snyrtir,
sverð nefnik svá, ferðir;
hringr brá horskra drengja,
hjǫr nefnik svá, fjǫrvi.

34b. Hjaldrkyndill beit hildar
harðr, brandr er þat, garða;
ljós varð hjaldrs í hausum,
hjǫr kallak svá, gjalla;
hart skar Hildar kerti,
hjalms grand er þat, randir,
þvít benlogi brynju
beit, nefnik svá hneiti.

35a. Knútr sásk, herr hjósk,
hlífð gnast, rǫnd brast,
guðr svall, folk fell,
fátt, mart, hvít, svǫrt;
bargsk ǫld, beit skjǫld,
benskóð rauð þjóð,
hart flugu hjalmreyr,
hó, lǿg, breið, mjó.

í svip sverða; hilmir Hǫrða lét hǫrð morðs reyr lituð dreyra ferðar = *Harald, Gunhilds sön, forstærkede kampen; den gavmilde fyrste var kampvant; jeg har hørt, at han forstod at kæmpe; den hårde konge rødfarvede sværdsæggen i kampen; Hördernes konge rødfarvede de hårde spyd i mændenes blod.*

33b. Siklingr, bǫðvar skýrstr, lét stála mǫ́l þar lituð sveita; brǿð sveit fylkis rauð hneiti í bráði; benflœðr vann skolat blóðroðin benja rœði; sóknbára, sárvǫrm, gat þvegit sára árar = *Fyrsten, glad i kamp, lod sværdene dér rødfarves i blod; fyrstens hidsige skare rødfarvede hurtig sværdet; blodet skyllede de blodige sværd; blodet, varmt fra sårene, vaskede sværdene.*

34a. Sveinn framði grimman peitu gný; guðr heitir svá; skógs hagl brast í Skǫglar tjaldi; nefnik skjǫld svá; snyrtir skar sóknbjartar ferðir; sverð nefnik svá; hringr brá fjǫrvi horskra drengja; hjǫr nefnik svá = *Sven holdt det grummeste „spydgny“, således hedder kampen; pilene bragede mod „Sköguls telt“, såleder kalder jeg skjoldet; „snyrter“ — således nævner jeg sværdet — sårede de kampglade skarer; „hringr“ — således nævner jeg sværdet — gjorde ende på de kloge mænds liv.*

34b. Harðr hjaldrkyndill beit hildar garða; þat er brandr; ljós hjaldrs varð gjalla í hausum; hjǫr kallak svá; Hildar kerti hart skar randir; hjalms grand er þat, — þvít benlogi beit brynju; hneiti nefnik svá = *„Kampfaklen“ den hårde, — det er klingen — bed skjoldene; „kamplyset“ — således kalder jeg sværdet — rungede i hovederne; „Hilds hårde kærte“*

35b. Guðr var, en gram —
— uðr, fekk herr berjask,
flótta, þars fell drótt,
fúss, trauð, kvik, dauð;
þótti þar ulfs ætt,
ǫrva gerðisk hríð snǫr
(eigi var fleins flaug)
full-svǫng, (skǫmm) lǫng.

36a. Óláfr rauð í éli
Yggjar slíðra bryggjur;
veitk at vísi átti
víða brynju hríðir;
hirð réð gramr í Gǫrðum
gleðja þursa kveðju
fœddr, en fylki studdu
fróðan sygnskar þjóðir.

36b. Sonr Tryggva bað seggi
síðan ógnar blíða
vallar baug á vági
verja sœnskum herjum;
hjaltvendi skar Hrundar
hríðar tungla stríðir
(alms varð hagl á hjalma
hrynja) danskar brynjur.

Konungslag.

37a. Óláfr náði eggjar rjóða
enskra þjóða vǫrmu blóði,

— det er sværdet — skar skjoldene, ti „sårluen“ — således nævner jeg sværdet — bed brynjen.

35a. Knútr sásk fátt; herr hjósk; hvít hlífð gnast; svǫrt rǫnd brast; guðr svall; mart folk fell; hó, lǫ́g ǫld bargsk; beit skjǫld; þjóð rauð breið benskóð; mjó hjalmreyr flugu hart = *Knud frygtede intet; hæren faldt; det hvide skjold braged; det sorte skjold brast; kampen svulmede; mange mænd faldt; höje og lave(?) bjærgede sig; skjoldet kløvedes; folk rødfarvede de brede sværd; de tynde spyd flöj kraftig.*

35b. Guðr var kvik, þars drótt fell flótta trauð; herr fekk fúss berjask; en gram . . . uðr; ulfs ætt þótti þar full-svǫng; snǫr ǫrva hríð gerðisk lǫng; eigi var fleins flaug skǫmm = *Kampen var levende, hvor hæren uvillig til flugt faldt død om; hæren fik at kæmpe, villig dertil; men kongen (undgik?); ulvene tyktes dér meget sultne; den raske kamp var lang; spydflugten varede ikke kort.*

36a. Óláfr rauð slíðra bryggjur í Yggjar éli; veitk, at vísi átti víða brynju hríðir; gramr, fœddr í Gǫrðum, réð gleðja hirð þursa kveðju, en sygnskar þjóðir studdu fróðan fylki = *Olav rødfarvede sværdene i kampen; jeg ved, at fyrsten havde kampe videnom; fyrsten, opfostret i Garderige, glædede sin hird med guld, og de sognske mænd støttede den kyndige konge.*

36b. Sonr Tryggva bað síðan ógnar blíða seggi verja sœnskum herjum vallar baug á vági; Hrundar hríðar tungla stríðir skar danskar brynjur hjaltvendi; alms hagl varð hrynja á hjalma = *Tryggves sön bød siden de kampglade mænd at værge Ormen mod de svenske krigere i hav-*

hneigiborða háði skerðir
hjǫrva þeyja Viðris meyja;
bǫðvar hauka búðar snáka
beiti-Nirðir ógnar girði
rjóða nǫ́mu, rekkar kómu
randar Freyju þing at heyja.

37b. Slíðra tungur snarpar
gengu,
sullu benjar, hlífðir gullu,
hilmir vakði, hneitir rakði
hjǫrva salma, skúrir malma;
hyggju knarrar harða veggi
hjoggu sverðum vísa ferðir
vægðar trauðar valskrar þjóðar,
veigar hrafna knífum grafna.

Áttmælt.

38a. Mætr rauð Magnús hneiti,
mildr fylkir vann hildi,
snjallr gerði styr stillir,
stóð ógn af gram þjóðar,
dunðu dǫrr á brynjur,
drótt hilmis rak flótta,
egg brast hǫrð í hǫggvi,
hjǫrr beit — — gǫrva.

38b. Skjǫldr brast skreyttr í
hjaldri,
skǫ́rusk randir fyr brandi,
rít hykk malma mœttu,
mǫrg vǫ́pn [slitu] tǫrgur,

---

bugten; krigeren flængede de danske brynjer med sværdet; pilene faldt på hjælmene.

37a. Óláfr náði rjóða eggjar vǫrmu blóði enskra þjóða; skerðir hneigiborða Viðris meyja háði hjǫrva þeyja; bǫðvar hauka beiti-Nirðir nǫ́mu rjóða ógnar girðibúðar snáka; rekkar kómu at heyja þing randar Freyju = *Olav rødfarvede sværdsæggene i engelske mænds varme blod; krigeren havde kampe; krigerne rødfarvede sværdene; mændene kom for at holde slag.*

37b. Snarpar slíðra tungur gengu; benjar sullu, hlífðir gullu; hilmir vakði malma skúrir; hneitir rakði hjǫrva salma; vísa ferðir hjoggu vægðar trauðar sverðum harða veggi hyggju knarrar valskrar þjóðar, grafna knífum hrafna veigar = *De skarpe sværd var i gang; sårene svulmede, skjoldene bragede; fyrsten vækkede kampe; sværdet sang; fyrstens mænd huggede uden skånsel med sværdene de vælske mænds hårde bryst, der gennemboredes af sværdene.*

38a. *Den udmærkede Magnus rødfarvede sværdet; den gavmilde fyrste vandt sejr i kampen; den modige fyrste kæmpede; der stod frygt af folkets konge; sværdene faldt på brynjerne; fyrstens skare forfulgte de flygtende; den hårde æg brast i hugget; sværdet bed . . . . fuldkommen.*

38b. *Det smukke skjold brast i kampen; skjoldene kløvedes af sværdet; jeg tror at våbnene mødte skjoldet; mange våben bed skjoldene;*

hlífð frák karlmenn kljúfa,
kyn jǫfra skar brynjur,
sungu slǫg við hringa,
sundr brast hjalmr fyr malmi.

Hálfnefst.

39a. Haraldr var, herr skar,
harðráðr sigbráðr,
snart lið sleit frið,
sverðs egg manns legg;
bargsk ǫld, beit skjǫld
brandr þuðr, óx guðr,
skaut gramr geðframr,
gnast almr, fló malmr.

39b. Ben svall, brandr gall,
beit egg manns legg,
roðin var, rǫnd skar
rendr hjǫrr, benstǫrr;
rautt blóð rann þjóð,
riðu sverð, hné ferð,
almr hrauzk, hræ bauzk
hrafns ætt, óslætt.

Álagsháttr.

40a. Ǫrt rauð Óláfr snyrti,
egg gall; hjǫrr skar leggi;
dunði bitr á brynjur
brandr, skǫru spjǫr randir;
bitu ramslegin rimmu
reyr, knǫttu ben dreyra,
ferð þars fylkir barðisk,
fell, hné drótt at velli.

---

jeg har hørt at mændene kløvede skjoldet; fyrsteætlingen flængede brynjerne; våbnene sang mod brynjeringene; hjælmen brast itu for våbnene.

39a. Haraldr harðráðr var sigbráðr; herr skar manns legg sverðs egg; snart lið sleit frið; ǫld bargsk; þuðr brandr beit skjǫld; guðr óx; geðframr gramr skaut; almr gnast, malmr fló = *Den kraftige Harald var kamphidsig; hæren huggede mændenes lægge med sværdsæggen; den raske skare brød freden; mændene bjærgede sig; det tynde sværd bed skjoldet; kampen voksede; den modige konge skød; buen braged, pilene flöj.*

39b. Ben svall, brandr gall; egg beit manns legg; benstǫrr var roðin; rendr hjǫrr skar rǫnd; blóð rautt rann þjóð; sverð riðu, ferð hné; almr hrauzk óslætt; hræ bauzk ætt hrafns = *Såret svulmede, sværdet gjalded; æggen bed mændenes lægge; spydet rødfarvedes; det dragne sværd skar skjoldet; det røde blod strömmede ud af folk; sværdene blev svungne; mændene faldt; buen skød kraftig; lig bødes ravneyngelen.*

40a. Óláfr rauð ǫrt snyrti; egg gall; hjǫrr skar leggi; bitr brandr dunði á brynjur; spjǫr skǫru randir; ramslegin rimmu reyr bitu; ben knǫttu dreyra; ferð fell, þars fylkir barðisk; drótt hné at velli = *Olav rødfarvede sværdet rask; æggen klang; sværdet skar læggene; det skarpe sværd runged på brynjerne; spydene skar skjoldene; de stærkt hamrede spyd bed; sårene blødte; mændene faldt, hvor kongen kæmpede; folk segnede til jorden.*

40b. Kœnn hlaut lofðungr linna
láð, segik vísa dáðir;
gramr prýddi sá gumna
gjǫfum; kunni hann sið jǫfra;
ógnbeiðis naut auðar
ǫld, leyfum bǫr skjaldar;
þvít ljósan veg vísi
vann, nú 'r mælt et sanna.

Skjálfhent.

41a. Magnús malma regni
morðbráðan frák ráða,
hyrbrjótr hauka strætis
hjǫrskúrir vann gǫrvar;
allnýtr Egða stillir
ósjaldan rauð skjaldar
snjallr fúr seggja dreyra,
sveiti dreif á hneiti.

41b. Glygg-Freyr Gǫndlar veggjar — —

Hallr Þórarinsson breiðmaga.

Islandsk skjald, 12. årh.

(Jfr. foranstående digt).

Lausavísa *(1145).*

Sendak son þinn Ragna,
sǫnn koma mǫ́l fyr bragna,
hans vas haglig iðja,
hirðvistar mér biðja;

40b. Kœnn lofðungr hlaut linna láð; segik dáðir vísa; sá gramr prýddi gumna gjǫfum; hann kunni sið jǫfra; ǫld naut auðar ógnbeiðis; leyfum skjaldar bǫr, þvít vísi vann ljósan veg; nú 'r et sanna mælt = *Den kloge konge fik guld; jeg fortæller om kongens bedrifter; den fyrste prydede mœndene ved gaver; han kendte fyrsteskik; mœndene fik krigerens guld; vi lovpriser krigeren; ti fyrsten erhværvede en lysende œre; nu er det sande udtalt.*

41a. Frák morðbráðan Magnús ráða malma regni; hauka strætis hyrbrjótr vann gǫrvar hjǫrskúrir; allnýtr Egða stillir rauð snjallr ósjaldan skjaldar fúr dreyra seggja; sveiti dreif á hneiti = *Jeg har hørt, at den kamphidsige Magnus forårsagede kamp; den gavmilde fyrste holdt kampe; Egdernes meget dygtige, modige konge rødfarvede ofte sværdet i mændenes blod; blodet strömmede på sværdet.*

41b. Gǫndlar veggjar glygg-Freyr . . . . = *Krigeren . . . .*

[H.] Sendak, Ragna, son þinn biðja mér hirðvistar; iðja hans vas haglig; sǫnn mǫ́l koma fyr bragna; hodda rýrir, hinns stýrir mestum veg, kvezk hafa gnótt vígligri manna; hann nítti gildum granna = *Jeg sendte,*

hafa kvezk hodda rýrir,
hinns mestum veg stýrir,
(nítti hann gildum granna)
gnótt vígligri manna.

Eirekr.

Islænder, 12. årh.

Lausavísa *(o. 1140).*

Bœir ro brendir,
en búendr ræntir,
(svá hefr Sveinn hagat)
sex í morgin;
gerði hann eim
œrinn þeira;
leigir þar kol
leigumanni.

Oddi lítli Glúmsson.

Islandsk skjald, 12. årh.

Lausavísur.

1 *(1148-49, jfr. Rǫgnvaldr v. 13).*
Stendr ok hyggr at hǫggva
herðilútr með sverði
brandalfr bǫðvar Rindar
Baldr við dyrr á tjaldi;
firum mun hann með hjǫrvi
hættr; nú 's mál at sættisk
hlœðendr hleypiskíða
hlunns, áðr geigr sé unninn.

Ragna, din sön for at bede om hirdophold til mig; hans hverv blev udført med kløgt; sandheden kommer ud blandt folk; den gavmilde fyrste. som besidder den höjeste ære. erklærer, at han har overflod af dygtigere mænd; han vragede den kraftige kumpan (mig).

[E.] *Seks gårde er afbrændte i morges og bønderne plyndrede; det har Sven foranstaltet; han tændte tilstrækkeligt bål for dem, og udlejer nu der kul til en daglejer (lejlænding?).*

[O.] Brandalfr stendr herðilútr með sverði við dyrr á tjaldi ok hyggr at hǫggva Rindar bǫðvar Baldr; hann mun hættr firum með hjǫrvi; nú 's mál, at hlœðendr hleypiskíða hlunns sættisk, áðr geigr sé unninn = *Krigeren står foroverböjet med sværd på tæppet ved dören og tænker på at hugge krigeren; han vil være mændene farlig med sværdet; det er nu på tide, at mændene forliges, inden de tilföjer hinanden skade.*

2 *(1152)*. Trautt erum vér, sem
vættik,
verðir Ermengerðar;
veitk at horsk má heita
hlaðgrund konungr sprunda;
þvít sómir Bil bríma
bauga-stalls (at ǫllu
hon lifi sæl und sólar
setri) miklu betra.

3 *(1152)*. Hafði hollvinr jǫfra,
hinn es mjǫð drekkr inni,
sunda leygs með sveigi
sex dœgr muni hœgri;
en ríklundaðr rendi
Rǫgnvaldr með lið skjaldat
hesti, halli glæstum,
hlunns at Nǫrvasundum.

4 *(1152)*. Bǫru lung
lendra manna
fyr Þrasnes
Þórbjǫrn svarta;
trað hlunnbjǫrn
und hǫfuðskaldi
Áta jǫrð
Akrsborgar til.

5. Þar sák hann
at hǫfuðkirkju
siklings vin
sandi ausinn;
nú þrumir grund
grýtt of hǫnum
sólu birt
á suðrvegum.

2. Trautt erum vér, sem vættik, verðir Ermengerðar — veitk at horsk hlaðgrund má heita konungr sprunda —, þvít miklu betra sómir bauga-stalls bríma Bil; hon lifi sæl at ǫllu und sólar setri = *Næppe er vi, som jeg antager, Ermengerd værdige; — jeg ved at den kloge kvinde kan hedde konge blandt kvinder — ti meget bedre har kvinden fortjænt; hun leve lykkelig i alle henseender under himlen.*

3. Hollvinr jǫfra hafði sex dœgr muni hœgri með sveigi sunda leygs, hinn es drekkr mjǫð inni, en ríklundaðr Rǫgnvaldr rendi hlunns hesti, halli glæstum, með skjaldat lið at Nǫrvasundum = *Fyrsternes gode ven havde seks dage betydelig behageligere hos den gavmilde mand, ham som drikker mjöd hjemme, men den stolte Rögnvald har styret det bemalede skib med den skjoldbevæbnede skare til Nørvasund.*

4. *Lændermændenes skibe førte Torbjörn svarte forbi Trasnæs; skibet førte hovedskjalden til Akersborg.*

5. *Dér så jeg ham, kongens ven, lagt i jorden ved hovedkirken; nu er han skjult i jorden, den stenede, beskinnet af solen, i syden.*

Ármóðr.

Islandsk skjald, 12. årh.

Lausavísur.

1 *(1148-49).* Eigi metr enn ítri
allvaldr gjafar skaldi
Yggs við aðra seggi
élstœrir at fœra;
snjallr bar, glæst með golli,
grundar vǫrðr at mundum
buðlungr nýztr et bezta
blóðkerti Ármóði.

2 *(1151).* Hrǫnn vas fyr Humru-
mynni
háleit, þars vér beittum,
sveigir lauk, en lægjask
lǫnd fyr Veslu-sǫndum;
eigi drífr í augu
alda lauðri faldin
(drengr ríðr þurr af (at?) þingi)
þeim es nú sitr heima.

3 *(1152).* Ek mun Ermengerði,
nema annars skǫp verði,
margr elr sút of svinna,
síðan aldri finna;
værak sæll, ef ek svæfa
(sýn væri þat gæfa),
brúðr hefr allfagrt enni,
eina nǫtt hjá henni.

---

1. Eigi metr enn ítri allvaldr Yggs élstœrir við aðra seggi, at fœra skaldi gjafar; snjallr grundar vǫrðr, nýztr buðlungr, bar Ármóði at mundum et bezta blóðkerti, glæst með golli = *Den udmærkede fyrste, krigeren, strides ikke med andre mænd om, hvem der skal bringe skjalden gaver; den modige landstyrer, den udmærkede fyrste, bragte Armod selv det bedste sværd, prydet med guld.*

2. Hrǫnn vas háleit fyr Humrumynni, þars vér beittum; lauk sveigir, en lǫnd lægjask fyr Veslu-sǫndum; eigi drífr alda, faldin lauðri, í augu þeim, es nú sitr heima; drengr ríðr þurr af (at?) þingi = *Bølgen gik höjt foran Humberens munding, hvor vi krydsede forbi; masten svajes, og landet bliver lavere og lavere ud for Veslesandene; ikke spröjter den skumtoppede bölge i öjnene på ham, der nu sidder hjemme; svenden rider tör fra (til?) tinge.*

3. Ek mun aldri síðan finna Ermengerði, nema skǫp verði annars; margr elr sút of svinna; værak sæll, ef ek svæfa eina nǫtt hjá henni; þat væri sýn gæfa; brúðr hefr allfagrt enni = *Jeg vil aldrig mere træffe Ermengerd, medmindre skæbnen vil det anderledes; der er mangen, der er bekymret af elskov til den kloge; jeg vilde være lykkelig, hvis jeg opnåde at sove én nat hos hende; det var den öjensynlige lykke; møen har en meget smuk pande.*

4 *(1152)*. Eigum vér, þars vági
verpr inn of þrǫm stinnan
(þann hǫfum vér at vinna)
varðhald á skæ barða,
meðan í nǫ́tt hjá nýtri
námdúks hǫrundmjúkri
lókr sefr lind enn veiki —
lítk of ǫxl til Krítar.

Þórbjǫrn svarti.

Orknøsk(?) skjald, d. 1152.

Lausavísa *(1152)*.

Vask í hirð með herði
hjǫrþeys í Orkneyjum,
réð folkstara fœðir
fyrr of vetr til styrjar;
nú berum rǫnd með reyndum
raunsnarliga jarli
ǫrt á úrga vǫrtu
Akrsborgar frjámorgin.

Sigmundr ǫngull.

Orknøsk skjald, 12. årh.

Lausavísur *(1152)*.

1. Þau berið aptr, er órar,
orð þolls Skǫgul-borða
fjallrifs fægiþellu
fleyvang til Orkneyja,

---

4. Vér eigum varðhald á skæ barða, þars vági verpr inn of stinnan þrǫm — þann hǫfum vér at vinna, — meðan enn veiki lókr sefr í nǫ́tt hjá nýtri, hǫrundmjúkri námdúks lind — lítk of ǫxl til Krítar = *Jeg har vagt på skibet, hvor bølgen vælter ind over den hårde skibskant — det arbejde må jeg döje — medens den blødagtige døgenigt sover i nat hos den brave kvinde med det bløde legeme — jeg skeler over skulderen mod Kreta.*

[Þ.] Vask í hirð með herði hjǫrþeys í Orkneyjum; folkstara fœðir réð fyrr of vetr til styrjar; nú berum rǫnd ǫrt á úrga vǫrtu Akrsborgar frjámorgin með raunsnarliga reyndum jarli = *Jeg var i hirden hos krigeren på Orknøerne; krigeren foretog kampe i sidste vinter; nu bærer vi rask skjoldet op på Akresborgs våde bolværk fredagmorgen med den overmåde dygtig prøvede jarl.*

[S.] 1. Berið aptr, er órar, fleyvang þau orð Skǫgul-borða þolls fjallrifs fægiþellu til Orkneyja, at engr seggr ítr drengr gengi framar, þótt ellri væri, und veggi kastals, þar slǫg sungu ár = *Bærer, når det bliver forår, tilbage over havet de ord af krigeren (mig) til kvinden på Orknøerne, at*

at engr, þars slǫg sungu,
seggr und kastals veggi,
ár, þótt ellri væri,
itr drengr framar gengi.

2. Knút munk þembiþrjóti,
þeim er nú sitr heima,
satt 'r at heldr hǫfum hætta
hers kind, í dag binda.

Bótolfr begla.

Islænder, 12. årh.

Lausavísa *(1154)*.

Ferr at foglum harri,
firar neyta vel skeyta,
vǫn á heiðar hœna
hnakka-dytts, und bakka;

þar verðr almr, es olmir
undlinns stafar finna
(land verr lofðungr brandi)
lynghœsn, dreginn kyngjum.

Rúnolfr Ketilsson.

Islænder, 12. årh.

Lausavísa.

Hraust es hǫll, sús Kristi
hugblíðum lét smíða,

góð es rót und rǿðum,
ríkr stjórnari, slíkum;

---

ingen mand, om end nok så udmærket svend, selv om han var ældre, trængte længere frem ind under kastellets vægge, hvor våbnene sang tidlig om morgenen.

2. Munk binda í dag knút þembiþrjóti þeim er nú sitr heima; satt 'r at hǫfum heldr hætta hers kind = *Jeg vil i dag slå en knude for den træge dovning, som nu sidder hjemme; det er sandt at vi har udsat mændene for en betydelig fare.*

[B.] Harri ferr at foglum und bakka; firar neyta vel skeyta; heiðar hœna á vǫn hnakka dytts; þar verðr almr dreginn kyngjum, es olmir undlinns stafar finna lynghœsn; lofðungr verr land brandi = *Fyrsten jager fugle under bakken; mændene bruger godt deres pile; hedehönen kan vænte at falde på nakken; der bliver buen dygtig spændt, hvor de rasende krigere finder lynghönsene; fyrsten værger (nok) sit land med sværdet.*

gipta vas þats gerði
goðs rann Íugtanni;
Pétr hefr eignazk ítra
Arna smíð ok Bjarna.

Þórvarðr Þórgeirsson.

Islandsk skjald, d. 1207.

1 *(1162)*. Berið hildingi, hǫlða,
harðgeðr Ari, kveðju,
þeims lætr i bǫð bíta
brynsting, ok Erlingi,
at langviðris lengi
lifi þeir ok sé meiri
allri þjóð, í ǫllum
óttlaust friði dróttins.

2 *(1163)*. Endr lét sýnt á sumri,
snarfingr, með Erlingi
bróðir minn und breiðar,
brandéls, staðit randir;
víggarðs hefir varðat
veðreggjandi beggja
okkat rúm, þars ámir,
ungr, bǫðkoflar sprungu.

[R.] Hraust es hǫll, sús ríkr stjórnari lét smíða hugbliðum Kristi; góð es rót und slíkum rǫðum; gipta vas, þats Íugtanni gerði goðs rann; Pétr hefr eignazk ítra smíð Arna ok Bjarna = *Stærk er den hal, som den mægtige styrer (biskoppen) har ladet opføre til den blide Kristus; af en god rod er sådanne handlinger voksede op; det var en lykke, at Bjarne byggede gudshus; St. Peder har fået Arnes og Bjarnes herlige arbejde til eje.*

[Þ.] 1. Harðgeðr Ari, berið hildingi, þeims lætr brynsting bíta hǫlða í bǫð, ok Erlingi, kveðju, at þeir lifi langviðris lengi óttlaust i ǫllum friði dróttins ok sé meiri allri þjóð = *Frygtløse Are, bring den konge, som lader sværdet bide mændene i kamp, og Erling, den hilsen, at de må leve overmåde længe trygt i guds fulde fred og overgå alle andre.*

2. Sýnt lét bróðir minn, snarfingr brandéls, endr á sumri staðit und breiðar randir með Erlingi; víggarðs veðreggjandi hefir ungr varðat rúm okkat beggja, þars ámir bǫðkoflar sprungu = *Klart (ufortrøden) stod min broder, rask i kamp, för om sommeren (ifjor sommer?) med det brede skjold hos Erling; krigeren har i sin unge alder fyldt pladsen for os bægge to, hvor de mörke brynjer brast.*

Klœingr Þórsteinsson.

Islandsk biskop, d. 1176.

Lausavísa *(o. 1152?).*

Baðk sveit á glað Geitis,
gǫr 's ið at fǫr, tíðum
drǫgum hest á lǫg lesta,
lið flýtr, en skrið nýtum.

Þórbjǫrn skakkaskáld.

Islandsk skjald, 12. årh.

Erlingsdrápa *(o. 1170).*

1. Hjoggu øxar eggjum
ugglaust hvatir glugga
(því vas nent) á nýju
Norðmenn í kaf borði;
eyðendr sǫ́u yðrar
arnar hungrs á, jǫrnum,
vágfylvingi, vélar,
vígskǫrð ofan bǫrðuð.

2. Greitt frák, gumna dróttinn
gríðar fáks, í víðu,
trauðr esat tenn at rjóða,
Túnsbergi þér snúna;
hræddusk bjartra brodda
býjar-menn við rennu;
ugðu eld ok sveigðan
alm dynviðir malma.

[K]. Baðk sveit á Geitis glað; gǫr 's ið at fǫr; drǫgum tíðum lesta hest á lǫg; lið flýtr, en nýtum skrið = *Jeg lod mændene bemande skibet; rejsen går for sig; vi fører ofte skibet ud på søen; skibet flyder og vi benytter dets skriden fremad.*

[Þ.] 1. Hvatir Norðmenn hjoggu øxar eggjum glugga á nýju borði í kaf; því vas nent ugglaust; eyðendr arnar hungrs sǫ́u á vélar yðrar; bǫrðuð ofan vígskǫrð vágfylvingi jǫrnum = *De tapre Nordmænd huggede med økseægge huller på den nye skibsside under vandet; det blev frygtløst udført; krigerne så eders listige færd; I slog ovenfra med jærn skibets skanser ned.*

2. Frák greitt snúna þér í víðu Túnsbergi; gumna dróttinn esat trauðr at rjóða tenn gríðar fáks; býjarmenn hræddusk við rennu bjartra brodda; malma dynviðir ugðu eld ok alm sveigðan = *Jeg har hørt, at du havde hurtig held med dig i det store Tønsberg; mændenes fyrste er villig til at rødfarve ulvens tænder; byens mænd ræddedes for de blanke piles flugt; krigerne ængstedes for ilden og den spændte bue.*

3. Urð dró austan fjarðar
Erlingr at víkingum,
(mein fekk margr af Kœnu
maðr) es hann fór þaðra;
fœrðr vas fleinn meðal herða
Fríreks, ofar nekkvi
skoldi óþarfr ǫldu
illgjarn við tré Bjarni.

Hallr Snorrason.

Islandsk skjald, 12. årh.

1. Af en drape om Magnus Erlingsson(?).

Heiðingja sleit hungri,
hárr gylðir naut sára,
granar rauð gramr á fenri,
gekk ulfr í ben drekka.

2. Lausavísur.

1. Glymvǫllu rístr golli,
(góð 's stillis fǫr) Róða
álfúrs súð und eyði,
(auðgrimms) búin rauðu;
nú 's œgr ór fǫr frægri
(fellr húfr í svig dúfu
sveldr) með sœmð ok mildi
siklingr kominn hingat.

---

3. Erlingr dró urð at víkingum austan fjarðar, es hann fór þaðra; margr maðr fekk mein af Kœnu; fleinn vas fœrðr meðal herða Fríreks; illgjarn Bjarni, óþarfr ǫldu, skoldi nekkvi ofar við tré = *Erling bragte døden over ransmœndene østen fjords, da han drog derhen; mangen en mand var bleven forurettet af [Frirek] Köna; en ankerspids blev anbragt mellem Frireks skuldre; den ondskabsfulde Bjarne, skadelig for mœnd, dinglede höjt oppe i et trœ.*

[H.] 1. Hungri heiðingja sleit; hárr gylðir naut sára; gramr rauð granar á fenri; ulfr gekk í ben drekka = *Ulvens sult stilledes; den grå ulv nød sårene; kongen rødfarvede ulvens læber; ulven gik til sårene for at drikke.*

2, 1. Súð, búin rauðu golli, rístr glymvǫllu Róða und eyði álfúrs; góð 's fǫr auðgrimms stillis; nú 's œgr siklingr kominn hingat ór frægri fǫr með sœmð ok mildi; sveldr húfr fellr í svig dúfu = *Skibet, prydet med rødt guld, furer havet med den gavmilde fyrste ombord; den rundhåndede fyrstes rejse er god; nu er den frygtindgydende fyrste kommen herhen fra den berömte rejse hæderfuld og gavmild; den opsvulmede bov duver i den hule bølge.*

2. Berr fyr holm, þars harri,
hlýrs fagrgota, stýrir;
stǫl bruna rauð á reyðar
rymvǫll und gram snjǫllum;
frægr 's með fremð ok sigri,
folkbráðr konungr háði
darra þing við drengi,
dǫglingr kominn hingat.

Jón Þórvaldsson.

Islænder, 12. årh.

Lausavísa *(1180).*

Karl es staddr hjá Sturlu,
stendr hann fyr réttendum,
þrumir andskoti undir,
orðslœgr, goða bœgi.

Bjarni Kálfsson.

Islandsk(?) skjald, 12. årh.

Lausavísa *(1182).*

Fant sék hvern á hesti,
hér 's nú siðr enn vesti,
(leið eigum vér langa)
en lendir menn ganga;
hirðmenn skulu hlaupa,
hér esat gótt til kaupa,
(munka mǫrgu kvíða),
en matsveinar ríða.

---

2. Hlýrs fagrgota berr fyr holm, þars harri stýrir; rauð stǫl bruna á reyðar rymvǫll und snjǫllum gram; frægr dǫglingr 's kominn hingat með fremð ok sigri; folkbráðr konungr háði darra þing við drengi = *Skibet drejer forbi holmen, hvor kongen styrer det; den røde stavn flyver ud på havet med den veltalende konge; den berömte fyrste er kommen hertil med hæder og sejr, den kampraske konge havde kamp med mændene.*

[J.] Orðslœgr karl es staddr hjá Sturlu; hann stendr fyr réttendum; andskoti þrumir undir bœgi goða = *Den ordslu karl står hos Sturla; han hindrer retfærdigheden; djævelen lurer under godens arm.*

[B.] *Jeg ser enhver slyngel til hest, medens lendermændene går; her hersker den værste skik; vi har en lang vej; hirdmændene må løbe, medens kokkene rider; her er ikke forråd at købe; jeg skal dog ikke være ængstelig for hvad der kommer.*

Nefari.

Nordmand(?), 12. årh.

Lausavísa *(1186).*

Týnum Birki-beinum,
beri Sverrir hlut verra,
lǫtum randhœing reyndan
ríða hart ok tíðum;
hœlumk minst í máli,
metumk heldr at val feldan,
lǫtum skipta goð giptu,
gerum hríð er þeim svíði.

Blakkr.

Islandsk skjald, 12. årh.

1. Breiðskeggsdrápa *(o. 1191).*

1. Bjǫrt kveða brenna kerti
Breiðskeggs yfir leiði;
ljóss veitk at mun missa
meir hǫfðingi þeira;
vitumat vánir betri,
vér hugðum því brugðit,
þollr fekk ilt með ǫllu
ǫrþings, af gǫrningum.

2 *(stef).* Hafði hér meðan lifði
hvártveggja Breiðskeggi
(nú 's friðspillir fallinn)
fæst gótt ok dul hæsta.

[N.] *Lad os tilintetgöre Birkebenerne; lad Sverre lide et nederlag; lad os lade det prøvede sværd svinge tit og kraftig; lad os prale så lidt som muligt i ord; og hellere strides om, hvem der er dygtigst, efter mandefaldet; lad gud skifte heldet os i mellem; lad os göre en storm, der kan svie til dem.*

[B.] 1, 1. Kveða bjǫrt kerti brenna yfir leiði Breiðskeggs; veitk at hǫfðingi þeira mun meir missa ljóss; vitumat betri vánir af gǫrningum; vér hugðum brugðit því; ǫrþings þollr fekk ilt með ǫllu = *Man siger, at klare kærter brænder over Bredskægs grav; jeg ved, at deres hövding senere må undvære lyset* (ɔ: *himlens); jeg ved ikke, at bedre kan ventes efter hans gærninger; jeg trode, at det var forebygget; krigeren fik en helt elendig endeligt.*

2. Breiðskeggi hafði, meðan lifði hér, hvártveggja: fæst gótt ok hæsta dul; nú 's friðspillir fallinn = *Bredskæg besad, medens han levede her i verden, to egenskaber: det mindste gode og den störste indbildskhed; nu er fredsforstyrreren falden.*

2. Lausavísur *(1187)*.

1. Reisum vé fyr vísa,
verum þungir Kuflungum,
lǫtum brýndan hjǫr bíta,
bolum tafn und kló hrafni;
hnekkjum fjanda flokki,
friðum land jǫfurs brandi,
rjóðum dǫrr í dreyra,
drepum meira hlut þeira.

2. Ǫld man, heldr at hœlðusk,
hvatir guldu þess skatnar,
fyrr, ór flokki þeira,
foraðstungur Kuflunga;
nú kná bergs í bjǫrgum,
(búk reiðir lǿ sjúkan)
mettr varð hrafn í Hrotti,
hóts annan veg þjóta.

Mâni.

Islandsk skjald, 12—13. årh.

Lausavísur.

1 *(1184)*. Byr gef brátt, enn ǫrvi,
Bjǫrgynjar til mǫrgum
(þess biðjum vér) þjóðum,
þungstóls konungr sólar;
angrar oss, þats lengi
útnyrðingr heldr fyrðum,
vindr 's til seinn at sundi
sunnrœnn, í dys Unnar.

2, 1. *Lad os rejse fanerne foran fyrsten; lad os virke eftertrykkelig for Kuvlungerne; lad os lade det hvæssede sværd bide; lad os tvinge bytte ind under ravnens klo; lad os ødelægge fjendernes skare, lad os frede fyrstens land ved sværdet; lad os rødfarve spydene i blod; lad os dræbe den störste del af dem.*

2. Ǫld man, at foraðstungur Kuflunga hœlðusk heldr fyrr; hvatir skatnar ór flokki þeira guldu þess; nú kná þjóta hóts annan veg í bjǫrgum bergs; hrafn varð mettr í Hrotti; lǿ reiðir sjúkan búk = *Folk husker at Kuvlungernes giftige tunger pralede för stærkt; raske mænd af deres skare måtte undgælde for det; nu suser det ganske anderledes i klippens (Tønsbergs?) stene; ravnen blev mættet i Hrott; bølgen tumler med det sårede lig.*

[M.] 1. Gef brátt, enn ǫrvi konungr sólar þungstóls, byr mǫrgum þjóðum til Bjǫrgynjar; þess biðjum vér; oss angrar þats útnyrðingr heldr fyrðum lengi í Unnardys; sunnrœnn vindr es til seinn at sundi = *Giv snart, himlens gavmilde konge, bör til de mange mænd til Bergen; det beder vi om; det gör os sorg, at nordvestvinden holder mændene så længe tilbage i Unnedys; den sydlige vind er for langsom over havet.*

2. Slœgr ferr gaurr með gígju,
ginn 's hér komit inni,
(meiðr hefr skjaldar skóða
skrípalǫ́t) ok pípur;
rekkr lætr rauða bikkju,
rækið skvaldr, fyr aldir
skulut hlýða því þjóðir,
(þat 's skaup) of staf hlaupa.

3 *(1184)*. Gígja syngr, þars ganga
grípa menn til pípu,
fœra fólsku stóra
framm leikarar bleikir;
undr 's, hvé augum vendir
umb sás þýtr í trumbu;
kníðan lítk á kauða
kjapt ok blásna hvapta.

4 *(o. 1213)*. Ǫrr hefr sendar Snorra
siklingr gjafar hingat,
unni afreksmanni
jarl gørsima snarla;
gœðingr hlaut, sem gǫ́tum,
gǫfugr af tígnum jǫfri
(þat fekk skald) með skildi
(skynjat) sverð ok brynju.

5. Hvat munt hafs á otri
hengiligr með drengjum
karl, þvít kraptr þinn fǫrlask,
kinngrár mega vinna.

---

2. Slœgr gaurr ferr með gígju ok pípur; ginn es komit hér inni; meiðr skjaldar skóða hefr skrípalǫ́t; rekkr lætr hlaupa rauða bikkju of staf fyr aldir; rækið skvaldr; þjóðir skulut hlýða því; þat 's skaup = *Den slu rækel behandler gige og flöjter; her er der kommet gögl ind; manden udviser gögler-lader; han lader en rød tæve springe over en stok foran mændene; jag det vrövl bort; man skal ikke lytte dertil; det er narrestreger.*

3. Gígja syngr, þars menn grípa til pípu ganga; bleikir leikarar fœra framm stóra fólsku; undr 's, hvé augum vendir umb sás þýtr í trumbu; lítk kníðan kjapt á kauða ok blásna hvapta = *Gigen synger, hvor mændene griber i flöjtens gange; de blege spillemænd foreviser en stor dumhed; det er et vidunder, så han som blæser i flöjten, ruller med öjnene; jeg ser den elendiges oppustede kæber og udspilede kinder.*

4. Ǫrr siklingr hefr sendar Snorra hingat gjafar; jarl unni snarla afreksmanni gørsima; gǫfugr gœðingr hlaut, sem gǫ́tum, sverð ok brynju með skildi af tígnum jǫfri; þat fekk skald skynjat = *Den raske fyrste har sendt herhen til Snorre gaver; jarlen undte hurtig den udmærkede mand kostbarheder; den gæve hövding fik, som jeg har hørt, et sværd og en brynje tilligemed et skjold af den höje jarl; det har skjalden (jeg) erfaret.*

5. Hvat munt, hengiligr kinngrár karl mega vinna með drengjum á hafs otri, þvít kraptr þinn fǫrlask = *Hvad vil du, elendige blegkindede karl, kunne udføre sammen med mændene på skibet, ti din styrke er forsvunden.*

Ásgrímr Ketilsson.

Islandsk skjald, 12. årh.

Af et digt om kong Sverre*(?)*.

Siggœðir vas síðan
seimǫrr í Þrándheimi
(þjóð veit þínar íðir)
þann orms trega (sannar).

Hallbjǫrn hali.

Islænder, 12. årh.

Lausavísa *(o. 1190)*.

Hér liggr skald þats skalda
skǫrungr vas mestr at flestu;
naddveiti frák nýtan
níð Hákoni smíða;
áðr gat engr né síðan
annarra svá manna
(frægt hefr orðit þat fyrðum)
férán lokit hǫnum.

[Á.] Seimǫrr siggœðir vas síðan þann orms trega í Þrándheimi; þjóð veit þínar íðir sannar = *Den gavmilde kriger var siden den vinter i Trondhjem; folk kender dine sande bedrifter.*

[H.] Hér liggr skald, þats vas mestr skǫrungr skalda at flestu; frák nýtan naddveiti smíða Hákoni níð; engr annarra manna gat áðr né síðan lokit hǫnum svá férán; þat hefr orðit fyrðum frægt = *Her ligger den skjald, som blandt skjalde i de fleste henseender var den störste i kraft; jeg har hørt, at den udmærkede mand digtede nid om Hakon; ingen anden har för eller senere således gengældt ham hans ran af gods; det er blevet meget omtalt af mænd.*

Ǫgmundr sneis.

Islænder, 12—13. årh.

Lausavísur.

1 *(1195).* Mér réð á bak bróðir
bǫðvar styrkr í myrkri
(hœg raun vas þat hǫnum)
Hildibrands at standa,
þás lébrigðir lagði,
(liðinn stormr vas þá orma)
áðr vask feldr til foldar
fóthrumr, á mér spjóti.

2 *(1208).* Bersi hné, þars breiðar
bitu eggjar lið seggja,
vægðar trauðr at víðri
Vermundar sonr grundu;
létu lagðir spjótum
líf, þars brustu hlífar,
(góð vǫrðu fjǫr fyrðar
fúsir) Þórðr ok Brúsi.

Dagstyggr Þórðarson.

Islænder, 12. årh.

Lausavísa *(1195).*

Því emk hljóðr, es hríðar
hyrsveigir fekk eigi
endr af órum fundi
aldrtjón roðins skjaldar;

[Ǫ.] 1. Bǫðvar styrkr bróðir Hildibrands réð at standa á bak mér í myrkri, — þat vas hǫnum hœg raun —, þás lébrigðir lagði spjóti á mér; vask fóthrumr áðr feldr til foldar; þá vas liðinn orma stormr = *Hildebrands kampstærke broder stod bag ved mig i mörket — det var ham kun en let kraftprøve —, da lésvingeren rettede spydet mod mig; jeg fodsvage mand var för blevet kastet til jorden; da var vinteren (lige) forbi.*

2. Bersi Vermundar sonr hné vægðar trauðr at víðri grundu, þars breiðar eggjar bitu lið seggja; Þórðr ok Brúsi létu líf lagðir spjótum, þars hlífar brustu; fyrðar vǫrðu fúsir góð fjǫr = *Berse Vermundssön segnede, uvillig til eftergivenhed, til den brede jord, hvor de brede ægge bed mændenes skare; Tord og Bruse mistede deres liv, gennemborede af spyd, hvor skjolde brast; mændene forsvarede gærne deres gode liv.*

[D.] Því emk hljóðr, es roðins skjaldar hríðar hyrsveigir fekk eigi endr aldrtjón af órum fundi, en því glaðr, at sák geirhríðar gœði sunnan, sœki sára tíra, skríða lágt meðal runna = *Derfor er jeg nedslået, fordi*

en því glaðr, at gœði
geirhríðar sák skríða,
sœki sára tíra,
sunnan lágt meðal runna.

Bjarni ason *(el. a sk).*

Islandsk skjald, 12. årh.(?)

Brudstykker af digte.

1. Varð, þats fylkis fœrðu,
fárverk, bráa merki
(gǫr varð heipt) ór hjǫrvi
Heimdalls viðir seima.

2. Svát ýdróttum ǫ́ttu
éls rekninga þélar
rams af reikar himni
rauð svǫrf ofan gnauða.

3. Holmneglða braut hilmir
hauðrgjǫrð fyri-bǫrðum.

4. Ok liðhraustan leysti
Lofn, es herr vas sofnaðr,
landrifs, lengi píndan,
lagdýrs ofan stýri.

---

krigeren ikke fik døden för ved vort møde, men derfor glad, fordi jeg så manden sydfra, krigeren, krybe lavt mellem buskene.

[B.] Varð fárverk þats seima viðir fœrðu bráa merki ór Heimdalls hjǫrvi fylkis; heipt varð gǫr = *Den vredeshandling skete, at mændene sled öjnene ud af fyrstens (Magnus den blindes?) hoved; en vredesgærning blev udført.*

2. Svát rauð svǫrf rams éls rekninga þélar ǫ́ttu gnauða ofan af reikar himni ýdróttum *(yr-?)* = *Så at det røde blod rislede ned af krigernes hoved.*

3. Hilmir braut holmneglða hauðrgjǫrð fyri-bǫrðum = *Fyrsten kløvede det holmfyldte hav med fyrrestavnene.*

4. Ok landrifs Lofn leysti ofan liðhraustan lagdýrs stýri, lengi píndan, es herr vas sofnaðr = *Og kvinden løste den tapre skib-styrer, længe pint, ned, da hæren (mændene) var faldet i söνn.*

Magnús Þórðarson.

Islandsk præst, 12—13. årh.

Lausavísur *(o. 1197).*

1. Sitr fimligt fljóð
(framm greiðik ljóð),
vex garpi sút,
und Gnúpi út;
en hafði heim,
þats hœfði þeim;
vas hundr í fǫr
með hjalma bǫr.

2. Margr myndi sá sendir
sókngífrs numinn lífi,
linna vangs, fyr lǫngu,
lundr, es nú rekr undan;
ef brynhríðar beiði
biti týgilig skýja
(niðr drepr skald) und skildi
(skeggi) mǫ́l sem eggjar.

Guðlaugr.

Islandsk skjald, 12. årh.

Lausavísa.

Hrǫkk at Haugabrekku
hóts meir an til gótum
fyr hjǫrgœði hríðar
Haldórr í bug skjaldi.

[M.] 1. Fimligt fljóð sitr út und Gnúpi; sút vex garpi; greiðik ljóð framm; en hafði heim, þats hœfði þeim; hundr vas í fǫr með hjalma bǫr = *Den vævre kvinde sidder ude på Gnup; mandens sorg tiltager; jeg digter mit vers; men han bragte hjem, hvad der passede ham — en hund fulgte tilbage med ham.*

2. Margr myndi sá sókngífrs sendir numinn lífi fyr lǫngu, lundr linna vangs, es nú rekr undan, ef tý(g?)ilig mǫ́l biti, brynhríðar skýja beiði und skildi sem eggjar; skald drepr skeggi niðr = *Mangen en sådan kriger, som nu slipper med livet, vilde for længst være bleven det berøvet, mand, hvis truende ord kunde bide en mand med skjold ligeså godt som sværdsæggen; skjalden (jeg) böjer hovedet ned.*

[G.] Haldórr hrǫkk hóts meir an gótum til í bug skjaldi at Haugabrekku fyr hjǫr-hríðar gœði = *Haldor trak sig tilbage for krigeren mere end vi havde tænkt os bag ved sit skjold ved Haugabrekka.*

Hallar-Steinn.

Islandsk skjald, 12. årh.

1. Rekstefja.

1. Hǫrs gnótt Hrunda sléttum
hljóðs kveðk mér at óði
randhvéls rennu-Þundi;
Rekstefju tekk hefja;
skýrunns skjaldar linna
skalk, fríðum, lof smíða,
þing-Baldr Þróttar mildum
þeim, es fremstr varð beima.

2. Vegmildr víðrar foldar
vǫrðr þá fóstr í Gǫrðum,
vellbjóðr, vísa, dáðir
vann, sás hæstr gekk manna;
blikruðr brigða miklum
brátt réð, hann þeim 's átti
allprútt, éla Þróttar,
Óláfr skipa, stóli.

3. Óláfr allra jǫfra
óttlaust, ok nam brjóta,
varghollr, Vinða borgir,
vestr hernað rak mestan;
hælinns hverju sinni
hljómváttandi knátti,
sannfróðr, sigri ráða,
Svǫlnis dóms, í rómu.

---

1. Kveðk gnótt hǫrs Hrunda mér hljóðs at sléttum óði randhvéls rennu-Þundi; tekk hefja Rekstefju: skalk smíða lof skjaldar linna skýrunns þeim fríðum, mildum Þróttar þing-Baldr, es varð fremstr beima = *Jeg opfordrer kvindernes skare til at lytte til mit formsmukke digt om krigeren; jeg tager fat på fremsigelsen af Rekstefja; jeg vil digte krigerens ros. (ros) for den herlige gavmilde kriger, som blev den ypperste af mænd.*

2. Vegmildr vǫrðr víðrar foldar þá fóstr vísa í Gǫrðum; vellbjóðr, sás gekk hæstr manna, vann dáðir; Þróttar éla blikruðr réð brátt brigða miklum stóli, þeims hann, Óláfr, átti skipa allprútt = *Den ædelmodige vogter af det vide land blev opfostret af kongen i Garderige; den gavmilde fyrste, som var den ypperste af mænd, udførte bedrifter; krigeren rådede snart over en meget stor flåde, som han, Olav, havde at (kunde) bemande herligt.*

3. Varghollr Óláfr rak óttlaust vestr mestan hernað allra jǫfra ok nam brjóta borgir Vinða; hrælinns hljómváttandi, sannfróðr Svǫlnis dóms, knátti ráða hverju sinni sigri í rómu = *Den mod ulvene hulde Olav foretog frygtløst i de vest (for Garderige) liggende lande större krigstog end nogen anden fyrste og brød Vendernes borge; krigeren, sandkyndig i kamp, vandt hver gang sejr i kampen.*

4. Senn ǫll síðan runnu
snekkju bǫrð ór Gǫrðum
hermǫrg, hǿla tǫrguð,
hildings und gram mildum;
vestrlǫnd, virða kindir,
verfǿkum lét herjat
aldyggr arfi Tryggva
Óláfr, ok klauf stólum.

5. Fullsnart frœknu hjarta
fríðr þengill lét síðan
(hjǫrr gall, hǫlðar fellu)
hefnd síns fǫður efnda;
blóðugr bragnings þjóðar
brandr gall á Englandi;
oddrjóð enskra lýða
aldrspelli frák valda.

6. Skotland skǫfnum brandi
skotfróðr of nam rjóða;
oddr beit, ulfar sǫddusk,
ódeigr Skota feiga;
ugglaust Íra byggðir
ókvíðinn lét víða
él-Freyr Ullar kjóla
endr fíkula brendar.

7. Frónbands fœriǫndrum
fríðr til Nóregs síðan
sker-Baldr Skǫglar elda
skjaldbúnum lét haldit;
heiðinn heiman flýði
hildingr (né þar vildi)
áðr (enn Óláfs bíða
jarl) af sínu hjarli.

---

4. Ǫll snekkju bǫrð hildings, hermǫrg, runnu síðan senn, hǿla tǫrguð, und mildum gram ór Gǫrðum; Óláfr, aldyggr arfi Tryggva, lét herjat vestrlǫnd verfǿkum ok klauf virða kindir stólum = *Fyrstens samtlige skibe, overmåde talrige, løb siden på engang, overalt skjoldbesatte, med den gavmilde fyrste fra Garderige; Olaf, Tryggves fortræffelige sön, hærjede de vestlige lande med sine skibe og kløvede mændene med sværdene.*

5. Fríðr þengill lét síðan hefnd fǫður síns fullsnart efnda frœknu hjarta; hjǫrr gall, hǫlðar fellu; blóðugr brandr bragnings þjóðar gall á Englandi; frák oddrjóð valda aldrspelli enskra lýða = *Den herlige fyrste udførte siden meget rask og med tappert hjærte hævnen for sin fader; sværdet gjaldede, mændene faldt; fyrstens mænds blodige sværd rungede i England; jeg har hørt, at krigeren fældede engelske mænd.*

6. Skotfróðr of nam rjóða Skotland skǫfnum brandi; ódeigr oddr beit feiga Skota; ulfar sǫddusk; ugglaust lét ókvíðinn Ullar kjóla él-Freyr endr byggðir Íra brendar víða fíkula = *Den skudkyndige rødfarvede Skotland med det polerede sværd; den hårde od bed de Skotter, der skulde dø; ulvene mættedes; frygtløst lod den modige kriger fordum Irernes bygder videnom blive frygtelig brændte.*

7. Síðan lét fríðr Skǫglar elda sker-Baldr haldit skjaldbúnum frónbands fœriǫndrum til Nóregs; heiðinn hildingr flýði áðr heiman af hjarli sínu; né vildi jarl þar enn bíða Óláfs = *Derpå styrede den herlige kriger de*

8. Haukjóðs harða víða
(hótt) norrœnar dróttir
(Þund-regns þeim of vandak)
þengils á bý gengu;
óráð illri þjóðu
Áleifr of galt dála;
vígrunnr velja kunni
víkingum hlut slíkan.

9. Fémildr fylkir vildi
firna mǫrg ok hǫrga
blóthús brenna láta;
bað hann heiðin goð meiða;
siðvandr síðan kendi
sannfróðr trúu góða
hjǫrlundr hǫlða kindum.
Hann vas ríkstr konungmanna.

10. Þjóðlǫnd þremja skyndir
þrenn kristnaði ok tvenni;
hildings hǫppum valda
hans ríki frák slíkum;
mærings meiðum skýrisk
merki fremðar-verka
eggmóts eigi lítil.
Ólafr und veg sólar.

11. Ísland éla skyndir,
ítr lista, vann kristnat,

skjoldprydede skibe til Norge; den hedenske fyrste var i forvejen flygtet bort fra sit land; jarlen vilde ikke fremdeles dér oppebie Olav.

8. Norrœnar dróttir gengu harða víða á haukjóðs bý þengils; of vandak þeim hótt Þund-regns; Áleifr of galt dála illri þjóðu óráð; vígrunnr kunni velja víkingum slíkan hlut = *Norske mænd underkastede sig kongen rundt omkring; til ham udfører jeg omhyggelig digtets form; Olav straffede fuldkommen de slette mænd for deres vrange råd; krigeren forstod at tildele ransmændene en sådan lod.*

9. Fémildr fylkir vildi láta brenna firna mǫrg blóthús ok hǫrga; hann bað meiða heiðin goð; siðvandr, sannfróðr hjǫrlundr kendi síðan hǫlða kindum góða trúu. Hann, [Óláfr,] vas ríkstr konungmanna [und sólar hǫll ok vegfremstr at ǫllu] = *Den gavmilde fyrste vilde lade opbrænde de meget talrige offerhuse og templer; han bød at ødelægge de hedenske gudebilleder; den dybt troende, sandkyndige kriger lærte siden mændene den gode tro. Han, Olav, var den mægtigste af konger under himlen og i enhver henseende ypperst i hæder.*

10. Þremja skyndir kristnaði þrenn ok tvenni þjóðlǫnd; frák ríki hildings valda slíkum hǫppum hans; eigi lítil merki fremðar verka mærings skýrisk eggmóts meiðum = *Krigeren kristnede fem folklande; jeg ved, at fyrstens magt førte til disse hans heldige gærninger; ikke små beviser for fyrstens herlige bedrifter skal blive tolkede for mændene.*

11. Gollmildr skyndir Gǫndlar þeys éla, ítr lista, vann kristnat Ísland, Grœnaveldi ok Eyjar; hann, hilmir, bœtti handvíst hǫttu Hjalta grundar sem

gollmildr, Grœnaveldi
Gǫndlar þeys ok Eyjar;
handvíst Hjalta grundar
hann sem Nóregs manna
hǫ́ttu hilmir bœtti.
Hǫll ok fremstr at ǫllu.

12. Hafglóð hilmir sáði
hjaldrríkr ok gaf skjǫldu,
(stétthrings stofnum veitti
stikka) vǫ́pn ok skikkjur;
stórráðr steinda knǫrru
stillir fekk, en ekki
hildings hœfði mildi.
Hann vas ríkstr konungmanna.

13. Húns nótt hverja knǫ́ttu
hirðmenn konungs spenna
gyld horn grœðis meldrar;
glaðr vísi drakk þaðra;
víðfrægr velja téði
vín húskǫrlum sínum
allvaldr einkar mildum.
Óláfr und veg sólar.

14. Morðlinns mǫrgu sinni
móðþrútinn bjó úti,
húfr svall, hrannir fellu,
hvessimeiðr á skeiðum;
gylt hlýr, gnǫpðu skoltar,
gunnfíkinn lét blíkja
hjǫrruðr hǫfnum fjarri.
Hǫll ok fremstr at ǫllu.

15. Auðhrjóðr átta skeiðum
efsta sinn ok þrinnum

Nóregs manna = *Den gavmilde kriger, udmærket kunstfærdig, kristnede Island, Grönland og Orknøerne; han, fyrsten, forbedrede uomtvistelig Shetlands såvelsom Nordmændenes tro.*

12. Hjaldrríkr hilmir sáði hafglóð ok gaf skjǫldu, vǫ́pn ok skikkjur; veitti stikka stétthrings stofnum; stórráðr stillir fekk steinda knǫrru, en ekki hœfði mildi hildings = *Den kampmægtige fyrste udstrøde guld og skjænkede skjolde, våben og kapper; han gav mændene stof til digt(?); den storrådige fyrste bortgav malede skibe, og intet var for stort for kongens gavmildhed.*

13. Hverja húns nótt knǫ́ttu hirðmenn konungs spenna gyld horn meldrar grœðis; vísi glaðr drakk þaðra; víðfrægr allvaldr téði velja einkar mildum húskǫrlum sínum vín = *Hver vinter holdt kongens hirdmænd de forgyldte ølhorn; kongen drak glad dér; den vidtberömte fyrste skænkede tit meget gavmilde huskarle vin.*

14. Móðþrútinn morðlinns hvessimeiðr bjó mǫrgu sinni úti á skeiðum; húfr svall, hrannir fellu; gunnfíkinn hjǫrruðr lét gylt hlýr blíkja fjarri hǫfnum; skoltar gnǫpðu = *Den modsvulmende kriger opholdt sig ofte ude på skibene; plankerne svulmede, bølgerne faldt; den kampbegærlige kriger lod de forgyldte stavne blinke fjærnt fra havnene; gabene knejste foroverböjede.*

(byrr varð) beita þorði
(brynn) ór Þrándheims mynni:
Ormr skreið (árar kníði)
ǫlna vang enn langi,
(hirð prúð) hilmir stýrði.
Hann vas ríkstr konungmanna.

16. Raunskjótt ræsir mátti,
rít (vasa friðr), at líta,
sól rauð Svǫlnis éla,
senn dǫglinga þrenna:
fimtán fjǫrnis mána
fleygjendr at gram rendu
Ekkils ýtiblǫkkum.
Óláfr und veg sólar.

17. Grár reif, gerðu drífu
(gall brandr við slǫg) randa,
trǫlls marr trýni sollin
tveir nafnar, hræ (jafnan):
sœnskr herr sigri þorrinn,
(sverð beit) en fló peita,
hríð óx, (hǫlða) flýði.
Hǫll ok fremstr at ǫllu.

18. Ǫrbragðs-ærir lǫgðu
annat sinn at linna
(grimt varð Gǫndlar borða
gnaust) sex tøgum flausta;
danskr herr dýran harra,
drótt hné mǫrg, þars sótti,
hirð fell, hrafnar gullu.
Hann vas ríkstr konungmanna.

19. Stǫng reið, stǫl en sungu,
sterklig jǫfurs merkis;

15. Auðhrjóðr þorði beita efsta sinn átta ok þrinnum skeiðum ór Þrándheims mynni; byrr varð brynn; Ormr enn langi skreið ǫlna vang; prúð hirð kníði árar, hilmir stýrði = *Den gavmilde fyrste vovede sidste gang at styre 11 krigsskibe ud af Trondhjems munding; bören blev strygende; Ormen den lange løb over søen; den stolte hird knugede årerne; kongen sad ved roret.*

16. Raunskjótt mátti ræsir at líta senn þrenna dǫglinga; sól Svǫlnis éla rauð rít: vasa friðr; fjǫrnis mána fleygjendr rendu fimtán Ekkils ýtiblǫkkum at gram = *Meget hurtig fik kongen tre fyrster at se på engang; sværdet rødfarvede skjoldet; der var ingen fred; krigerne førte 15 skibe frem imod kongen.*

17. Tveir nafnar gerðu randa drífu; brandr gall jafnan við slǫg; grár trǫlls marr reif sollin hræ trýni; sœnskr herr flýði, sigri þorrinn; en peita fló, hríð óx; sverð beit hǫlða = *To navner foranstaltede kamp; sværdet rungede uafladelig mod våbnene; den grå ulv sønderrev de opsvulmede lig med snuden; den svenske hær flygtede berøvet sejren; spydene fløj, angrebet tiltog; sværdet bed mændene.*

18. Ǫrbragðs ærir lǫgðu annat sinn sex tøgum flausta at linna: grimt varð gnaust Gǫndlar borða: mǫrg drótt hné, þars danskr herr sótti dýran harra: hirð fell, hrafnar gullu = *Krigerne lagde for anden gang 60 skibe frem mod Ormen: der opstod en grusom kamp: mange mænd segnede, hvor den*

gramr skaut, gerðisk rimmu
gangr of Orm enn langa:
nýtr herr Nóregs gætis
nær vasa trauðr at særa
orðprúðs Jóta ferðir.
Óláfr und veg sólar.

20. Myrkt hregg mækis eggja
meinilla gekk Sveini,
sǫr frák drengjum dreyra,
Danir skunduðu undan;
tandr beit, tyggi rendi
tveim dǫglingum, Skǫglar,
hans vegr hófsk með sigri.
Hǫll ok fremstr at ǫllu.

21. Ítr, jarl einkar snarla
endr fimm skipum rendi
þrekmanns þriðja sinni.
þremja storms, at Ormi:
ben lét, bǫrðusk ýtar,
brynskíðs viðum svíða
Hyrningr heiptar gjǫrnum.
Hann vas ríkstr konungmanna.

22. Ránsóks remmilauka
rógsvellir bað fella
(styrr þreifsk) stœrri aska
(strangr) á Orm enn langa;
ættstórr ella mætti
Eiríkr í dyn geira

---

danske hær angreb den herlige fyrste; hirden faldt, ravnen skreg (af glæde).

19. Sterklig stǫng merkis jǫfurs reið, en stǫl sungu: gramr skaut: rimmu gangr gerðisk of Orm enn langa; nýtr herr orðprúðs Nóregs gætis vasa nær trauðr at særa Jóta ferðir = *Fyrstens stærke mærkestang svingede, men stålene klang; kongen skød; der blev en kamptummel omkring Ormen lange; den veltalende norske fyrstes dygtige hær var langt fra uvillig til at såre de jyske skarer.*

20. Myrkt hregg mækis eggja gekk Sveini meinilla; frák sǫr dreyra drengjum; Danir skunduðu undan; Skǫglar tandr beit; tyggi rendi tveim dǫglingum; hans vegr hófsk með sigri = *Den mørke sværdstorm gik meget dårlig for Sven; jeg har hørt, at sårene blødte for mændene: Danerne trak sig ilsomt tilbage; sværdet bed; kongen drev to konger på flugt; hans hæder voksede med sejren.*

21. Jarl, ítr þremja storms, rendi éndr einkar snarla fimm skipum þriðja sinni at Ormi þrekmanns; Hyrningr lét heiptar gjǫrnum brynskíðs viðum ben svíða; ýtar bǫrðusk = *Jarlen, udmærket i kamp, førte atter meget rask fem skibe for tredje gang frem i mod den kraftige mands Orm; Hyrning lod sårene svie for de kampbegærlige krigere; mændene kæmpede.*

22. Rógsvellir bað ránsóks remmilauka fella stœrri aska á Orm enn langa; strangr styrr þreifsk; ella mætti ættstórr Eiríkr aldri vinna oflinn í geira dyn = *Krigeren bød de kraftige mænd at fælde större trær på*

oflinn aldri vinna.
Óláfr und veg sólar.

23. Hvast skaut (hlífar brustu)
hildingr ór lyptingu.
síðan sýnt nam eyðask.
sóknstrangr. Ormr enn langi:
unnelds yppirunnum
engi kann en lengri
hegju hilmis segja
Hǫll ok fremstr at ǫllu.

24. Hjǫrflóðs hnykkimeiðum
hér 's of slœm at dœma
hnigreyrs harða starran,
hefk þar lokit stefjum:
íðvands aðrar dáðir
ek fýsumk nú lýsa
gnýbjóðs geysitíðar
geira hóti fleiri.

25. Tvær senn (tyggja vinnur
telk), þærs ek veit færi
gunnelds geymirunna,
gramr íþróttir framði;
hyr-Baldr hvítra skjalda
handsǫxum lék vandla,
fleinrjóðr flestra dáða
frár ok gekk at ǫrum.

26. Vas jafn, vizku rofna,
viti menn at, frák tvenna,
hauss manns hringi ljósum,
hirðmeðr konungs veðja;
(hermart) hjǫrva snyrtir
hvárr lézk grams í hamri

Ormen lange: en stærk kamp trivedes; ellers vilde den ætgode Erik aldrig have kunnet erobre Ormen i kampen.

23. Sóknstrangr hildingr skaut hvast ór lyptingu, hlífar brustu; síðan nam Ormr enn langi eyðask sýnt: engi kann segja unnelds yppirunnum hegju hilmis en lengri = *Den kampstærke kriger skød kraftig i løftingen, skjoldene brast; siden forminskedes antallet på Ormen lange öjensynlig: ingen ved at fortælle mændene om fyrstens kår (liv) udover dette.*

24. Hér 's hjǫrflóðs hnigreyrs hnykkimeiðum at dœma of harða starrar slœm: hefk þar lokit stefjum; ek fýsumk nú lýsa aðrar hóti fleiri dáðir, geysitíðar, íðvands geira gnýbjóðs = *Her vil nu krigerne kunne dömme om min meget stive sløm (digtslutning); jeg blev der færdig med stevene; jeg har nu lyst til at omtale andre og endel flere meget omtalte handlinger af den i sine gærninger omhyggelige kriger.*

25. Gramr framði tvær íþróttir senn, þærs ek veit færi gunnelds geymirunna [fremja]; telk vinnur tyggja: hyr-Baldr hvítra skjalda lék vandla handsǫxum, ok fleinrjóðr. frár flestra dáða, gekk at ǫrum = *Kongen udøvede to idrætter på éngang, sådanne som jeg ved at de færreste krigere kan: jeg opregner fyrstens bedrifter: krigeren legte omhyggelig med to sværd og han, rask til alle handlinger, gik (ɔ: udenbords) på årerne.*

26. Frák tvenna hirðmeðr konungs veðja vizku rofna: menn viti at hauss manns vas jafn ljósum hringi: hvárr hjǫrva snyrtir grams lézk ǫðrum

(styrremðr stillir framði
stœrra) qðrum fœrri.

27. Annarr qðlings manna
ókvíðinn réð síðan,
stígr varð stála sveigi
strangr, í berg at ganga;
hǫtt fjall hvártki mátti,
hans vas líf þrotit, klífa
eldruðr qlna foldar
upp eða niðr frá miðju.

28. Hilding hart frák ganga,
hann réð prútt ept manni,
(ráðvandr ræsir hendi
ríp), í bratta gnípu;
þrekleyfðr þengill hafði
(þat vas endr) und hendi,
sigrþoll svá bar stillir,
sinn dreng, ok gekk lengra.

29. Dáðstyrk dýrðar merki
dolgminnigs fetk inna
skýbjóðs skelfihríðar
Skqglar borðs en fjorðu;
hart skunduðr nam hrinda
hvatlyndum Þórkatli
stórlyndr stirðra branda
storms fyr borð af Ormi.

30. Spell vann (sparðit stillir)
spjótrunns (skaða bótir)

---

fœrri í hamri; styrremðr stillir framði hermart stœrra = *Jeg har hørt, at to af kongens hirdmænd, berøvede forstanden, indgik et væddemål; man vide, at den enes hoved blev gjort lige med en lys ring [indsatserne]; den ene af kongens krigere erklærede at være dygtigere end den anden til at klatre i klipper; den kampstærke konge udførte mange större ting.*

27. Annarr qðlings manna réð síðan ókvíðinn at ganga í berg; stígr varð strangr stála sveigi; qlna foldar eldruðr mátti hvárki klífa hátt fjall upp eða niðr frá miðju; hans líf vas þrotit = *Den ene af fyrstens mænd klatrede siden uden angst op i klippen, men vejen blev stræng for krigeren; manden kunde hverken komme op eller ned i det höje fjæld fra midten af; det var ude med hans liv.*

28. Frák hilding ganga hart í bratta gnípu; hann réð prútt ept manni, ráðvandr ræsir hendi ríp; þrekleyfðr þengill hafði dreng sinn und hendi; stillir bar svá sigrþoll ok gekk lengra; þat vas endr = *Jeg har hørt, at fyrsten gik rask op i det stejle fjæld; modigt gik han for at hænte manden; den retskafne konge nåde klippen; den lovpriste fyrste holdt sin mand under sin arm; således bar kongen sin kriger og gik höjere op; det skete fordums.*

29. Fetk inna en fjorðu dáðstyrk dýrðar merki dolgminnigs Skqglar borðs skelfihríðar skýbjóðs: stórlyndr skunduðr storms stirðra branda nam hrinda hart hvatlyndum Þórkatli fyr borð af Ormi = *Jeg vil fortælle om den kamphuskende krigers dådkraftige herligheds fjærde vidnesbyrd: den storsindede kriger styrtede rask den rasksindede Torkel over bord af Ormen.*

meingarðr margra jarða
mikill dýrligri skikkju;
goðvefr gerðisk jǫfri
grǫn ok skinn und hǫnum
senn á svipstund einni
síðan jafn eða fríðri.

31. Ótrauðr allra dáða
jartegnir vann bjartar
(dvergregn) dýrðar (magnak
dimt) í sinn et fimta;
sigrgjarn sólu fegri
sénn vas prýddr með skrýddum
dǫglingr dróttins englum
dyggðar fúss í húsi.

32. Hringskóðs herðimeiðar
hvar viti þann, es anni,
eldvells annan stilli,
óðríkr frama slíkum,
gunnelds geymirunnum
(gǫndlar fýst) sem lýstak
(hirð vas hans at morði
hrygg) arfþega Tryggva.

33. Þengill þróttar strǫngum
þeim bauð Kristr af heimi
byrtjalds beztu heilli;
bragningi goð fagni;
ygglaust alla þiggi
eljunfimr á himnum
Óláfr œzta sælu
ítrbóls með gram sólar.

34. Hermart hví kveðum ortu
hugdyggs of son Tryggva

30. Mikill meingarðr margra jarða vann spell dýrligri skikkju spjótrunns; stillir sparðit skaða bótir; goðvefr, ok grǫn skinn und hǫnum, gerðisk jǫfri síðan senn á einni svipstund jafn eða fríðri = *Den oprørte sø ødelagde krigerens herlige kappe; men fyrsten sparede ikke erstatning derfor; silketöjet og de grå skind derunder (som foder) blev ved kongen(s jærtegn) derpå straks i et eneste öjeblik ligeså godt eller smukkere.*

31. Ótrauðr allra dáða vann bjartar dýrðar jartegnir í et fimta sinn; magnak dimt dvergregn; sigrgjarn dǫglingr, fúss dyggðar, vas sénn prýddr sólu fegri, með skrýddum englum dróttins í húsi = *Han, som var ufortrøden til enhver dåd, udførte strålende herligheds jærtegn for femte gang; jeg digter et mörkt kvad; den sejrbegærlige fyrste, der elskede dyd, sås prægtig klædt, lysere end solen, sammen med guds skrudklædte engle i et hus.*

32. Hvar viti herðimeiðar eldvells hringskóðs þann annan stilli, es anni óðríkr slíkum frama?, sem lýstak arfþega Tryggva gunnelds geymirunnum: hirð, gǫndlar fýst, vas hrygg at morði hans = *Hvor kender krigerne en anden sådan fyrste, som andskraftig udfører slige bedrifter, som jeg har fortalt for mændene om Tryggves sön; hirden, ophidset til kamp, var bedrøvet ved hans fald.*

33. Þeim þróttar strǫngum bauð Kristr, þengill byrtjalds, beztu heilli af heimi; goð fagni bragningi; eljunfimr Óláfr þiggi ygglaust alla œzta sælu á himnum með gram sólar ítrbóls = *Den kraftige mand bød Kristus,*

handbáls hnykkilunda
hreins ok flokka eina;
Hallfrøðr Hǫrða stilli
hríðǫflgum vann smiðat
hjǫrgráps hugða drǫpu
hróðrar gjarn ok Bjarni.

35. Eigi einkar lága
ek fæ ena þriðju
hyr-Njǫrðr, hróðri stœrða,
hóps, tvískelfða drópu;
slíkr hǫttr, svá munk vátta,
sjaldstundum verðr fundinn;
herr prúðr hǫrvi kvæða
hafi gagn — en ek þagna.

2. Digtbrudstykker og lausavísur.

a. *Af et digt om en kvinde.*

1. Holmleggjar viðr hilmir
hring-Skǫglar mik þǫglan.

2. Svalteigar mun selju
salts Viðblinda galtar
rafkastandi rastar
reyrþvengs muna lengi.

3. Þú munt, fúrs, sem fleiri,
flóðs hirði-Sif, tróður,

---

himlens konge, til sig bort fra verden til bedste lykke; gud måtte glæde kongen; den kraftige Olav modtage uden bekymring al den ypperste salighed i himlene hos himlens konge.

34. Hví kveðum hnykkilunda hreins handbáls ortu hermart ok flokka eina of son hugdyggs Tryggva?; hróðrar gjarn Hallfrøðr vann smíðat hjǫrgráps hríðǫflgum Hǫrða stilli hugða drǫpu ok Bjarni = *Hvorfor siger vi at mændene har digtet talrige kvad, men kun flokke om den modige Tryggves sön?; Halfred, villig til at digte, forfattede en inderlig drape om Hördernes kampstærke konge og ligeledes Bjarne.*

35. Ek fæ hóps hyr-Njǫrðr ena þriðju eigi einkar lága drópu hróðri stœrða tvískelfða; slíkr hǫttr verðr sjaldstundum fundinn; munk vátta svá; herr, prúðr hǫrvi, hafi gagn kvæða. — en ek þagna = *Jeg tilvejebringer den tredje ikke altfor ringe drape, fuld af lovprisning, i 'tviskelft' versemål; et sådant versemål træffes kun sjælden; derom vil jeg vidne; skaren, prydet med lin, have nytte af mit kvad — men jeg bliver tavs.*

2, 1. Holmleggjar hilmir hring-Skǫglar viðr mik þǫglan = *Kvindens lød (skönhed) gör mig tavs.*

2. Rafkastandi salts svalteigar Viðblinda galtar mun lengi muna selju reyrþvengs rastar = *Manden (jeg) vil længe huske kvinden.*

grǫnn, við gæfu þinni
grjóts Hjaðninga brjótask.

4. Ek hef óðar lokri
ǫlstafna Bil skafna,
væn mǫrk skála, verka
vandr, stefknarrar branda.

b. *Af et digt om Skáldhelgi(?).*

5. Hart, fló hvast of snertu,
hregg magnaðisk, bragna,
bókar sól, þars búkar,
benvargs, hnigu margir.

6. Flaug, en firna bjúgir,
foldar hnegg at seggjum,
fjarðelds fleygi-Nirðir
fellu skjótt at velli.

---

3. Flóðs fúrs hirði-Sif grǫnn, þú munt brjótask við gæfu þinni sem fleiri tróður Hjaðninga grjóts = *Smækre kvinde, du vil stå imod din egen lykke som flere (andre) kvinder.*

4. Ek hef skafna óðar lokri, vandr verka, stefknarrar branda ǫlstafna Bil, væn skála mǫrk = *Jeg har, omhyggelig for digtet, med digtningens hövl glattet drapens vers for kvinden, (dig), væne mø.*

5. Hart hregg benvargs magnaðisk, þars margir búkar bragna hnigu; bókar sól fló hvast of snertu = *Den hårde kamp blev stærk, hvor mange mænds kroppe segnede; stenene flöj kraftig under kampen.*

6. Foldar hnegg flaug at seggjum, en fjarðelds fleygi-Nirðir fellu skjótt firna bjúgir at velli = *Stenene flöj mod mændene, men de faldt hurtig ganske krumböjede til jorden.*

Þórkell Gíslason.

Islandsk skjald, 12. årh.

Búadrápa.

1. Bǫru á vali víka
(vel frák þeim líka
seggjum snarræði)
sverð ok herklæði.

2. Knúði hvast harða
(hljópu marir barða)
hregg (á hefils vǫllum)
á humra fjǫllum;
blǿ þó hrǫnn hlýrum,
hraut af brimdýrum
(kili skaut œst alda)
uðr en sviðkalda.

3. Bǫru raukn rasta
rekka geðfasta
(þrǫng at rym randa)
til ræsis landa;
við nam víðr mǫrgum
(vǿpn vǫru grimm tǫrgum,
nýtt gafsk nest hrǫfnum)
Nóregr skipstǫfnum.

4. Herr bar hǫtt merki
(á Hamðis serki
grimt kom él eggja),
at geksk lið seggja;

---

1. Bǫru sverð ok herklæði á víka vali; frák þeim seggjum líka vel snarræði = *De bragte sværd og hærklæder ombord på skibene; jeg har hørt, at de svende holdt meget af raskhed.*

2. Harða hvast hregg knúði á humra fjǫllum; barða marir hljópu á hefils vǫllum; blǿ hrǫnn þó hlýrum; uðr en sviðkalda hraut af brimdýrum; œst alda skaut kili = *En meget stærk storm slog mod bølgerne; skibene løb hen over søen; den blå bølge vaskede stavnene; den brændende kolde bølge prellede af mod skibene; den rasende bølge skød til kølen.*

3. Rasta raukn bǫru geðfasta rekka til landa ræsis; þrǫng at randa rym; víðr Nóregr nam við mǫrgum skipstǫfnum; nýtt nest gafsk hrǫfnum; vǿpn vǫru grimm tǫrgum = *Skibene førte de modige mænd til fyrstens lande; kampen nærmede sig; det vide Norge stansede de mange skibstavne; nyt bytte gaves ravnene; våbnene var grumme mod skjoldene.*

4. Herr bar merki hǫtt; seggja lið geksk at; grimt eggja él kom á Hamðis serki; grjót ok skotbroddar meiddu fjǫr flotna; flest hlíf varð brotna; gráir oddar glumðu = *Hæren bar fanerne höjt; mændenes hære gik frem mod hinanden; den grumme sværdbyge ramte brynjerne; stene og skud ødelagde mændenes liv; alle skjolde brast; de grå odde gjaldede.*

meiddu fjǫr flotna
(flest varð hlíf brotna,
glumðu gráir oddar)
grjót ok skotbroddar.

5. Hrutu fyr borð bæði
(brustu herklæði)
hǫfuð ok hendr manna.
hræ nam vargr kanna.

6. Neytti herr handa,
hríð vas snǫrp branda,
fúst vas fár randa
til fjǫrnis landa;
fellu fleinbǫrvar,
flugu af streng ǫrvar,
sungu hǫtt hjǫrvar
við hlífar gǫrvar.

7. Gullu hræs haukar,
hvassir benlaukar
skýfðu liðs leggi.
lamði grjót seggi;
gnustu gráir malmar
(gengu í sundr hjalmar,
hauks vasat friðr fjǫllum)
í fjǫrnis stǫllum.

8. Búa frák greitt ganga
(gladdi svan hanga,
vǫkð vas gǫll geira)
gǫgnum lið þeira.

9. Hagl vá hvert eyri,
hraut á lǫg dreyri
(blóð þó bens ǫrum)
ór bragna sǫrum;

---

5. Bæði hǫfuð ok hendr manna hrutu fyr borð; herklæði brustu; vargr nam kanna hræ = *Mændenes hoveder og arme faldt over bord; hærklæd-erne brast; ulven undersøgte ligene.*

6. Herr neytti handa; branda hríð vas snǫrp; randa fár vas fúst til fjǫrnis landa; fleinbǫrvar fellu; ǫrvar flugu af streng; hjǫrvar sungu hǫtt við gǫrvar hlífar = *Hæren brugte sine hænder. kampen var stærk; sværdet vilde gærne til hovederne; mændene faldt; pilene flöj af strængen; sværd-ene klang höjt mod de udmærkede skjolde.*

7. Hræs haukar gullu; hvassir benlaukar skýfðu leggi liðs; grjót lamði seggi; gráir malmar gnustu í fjǫrnis stǫllum; hjalmar gengu í sundr; vasat friðr hauks fjǫllum = *Ravnene skreg; de skarpe sværd sønderhuggede mændenes lægge; stenene knuste mændene; de grå skudvaben klang i hovederne; hjælmene gik itu; der var ingen fred for armene.*

8. Frák Búa ganga greitt gǫgnum lið þeira; hanga svan gladdi; geira gǫll vas vǫkð = *Jeg har hørt, at Bue gik let igennem deres skare; ravn-en glædedes; kampen var i fuld gang.*

9. Hvert hagl vá eyri; dreyri hraut á lǫg ór bragna sǫrum; blóð þó bens ǫrum; valr fell þar víða; sá gyld vé ríða; sveit barðisk snarla á snekkjum jarla = *Hvert haglkorn vejede en øre; blodet strömmede af mændenes sår ud i havet; blodet vaskede sværdene; mændene faldt viden*

þar fell valr víða,
vé sá gyld ríða.
barðisk sveit snarla
á snekkjum jarla.

10. Ǫrum réð sér snǫrpum
(slíkt vas raun gǫrpum)
flagð et forljóta
af fingrum skjóta;
gerðisk grimt fíkjum
at gumnum ríkjum
(gnýr vas hǫr hlífa)
hregg ok loptdrífa.

11. Sté fyr húf hesti
hrófs enn þrekmesti
gœðir gunnskára;
gladdisk nagr sára;
niðr kom bens bára.
Búi nam sér hvára
(ferð hykk friðar mistu)
frœkn í hǫnd kistu.

12. Feldi Vagn virða
(valði of nái stirða
hrafn enn hvassleiti).
— hrunði á borð sveiti —;
þess réð þó dála
(þrymr vas hǫr stála)
eyðis undglóða
Eiríkr skip hrjóða.

om; man kunde se de forgyldte faner veje; mændene kæmpede kraftig på jarlernes snekker.

10. Et forljóta flagð réð skjóta snǫrpum ǫrum af fingrum sér; slíkt vas raun gǫrpum; fíkjum grimt hregg ok loptdrífa gerðisk at ríkjum gumnum; gnýr hlífa vas hǫr = *Den hæslige trold skød skarpe pile fra sine fingre; det var en hård prøve for heltene; en overmåde grum storm og snefog overfaldt de mægtige mænd; skjoldenes bragen var höj.*

11. Enn þrekmesti gœðir gunnskára sté fyr húf hrófs hesti; sára nagr gladdisk; bens bára kom niðr; frœkn Búi nam sér kistu í hvára hǫnd; hykk ferð mistu friðar = *Den overmåde kraftige kriger steg over bord på skibet; ravnen blev glad; blodet strömmede ned; den tapre Bue tog en kiste i hver hånd; jeg ved, at mændene mistede freden.*

12. Vagn feldi virða; sveiti hrunði á borð; enn hvassleiti hrafn valði of stirða nái; Eiríkr réð þó hrjóða dála skip þess eyðis undglóða; stála þrymr vas hǫr = *Vagn fældede mænd; blodet strömmede ned på plankerne; den skarpöjede ravn valgte mellem de stivnede lig; Erik ryddede ikke desto mindre fuldstændig den krigers skibe; kamplarmen var höj.*

Haukr Valdísarson.

Islandsk skjald, 12. årh.

Íslendingadrápa.

1. Bera skal lið fyr lýða
Lóðurs vinar, glóða
hrafna víns nema hafni
hneigjendr Dvalins veigum;
reyndir biðk at randar
runnar hlustar munnum
hausa harða ljósan
hasls rekka mjǫð drekki.

2. Hvals munk hvassa telja
húðlendinga búðar,
hamra vífs þás hǫfðu
hoddlógendr byr gnógan,
meðan til þess, en þessum
þǫgn veiti hlyn peitu
garða grundar Nirðir,
geð deilisk mér, seilar.

3. Hverr gekk hræddr við ǫrvan
Hundings á Snægrundu
ár til odda skúrar
elgreynir Broddhelga,
áðr grunnungi Gunnar
Geitir réð at beita
(askr fell alms enn rǫskvi)
ǫrlyndr fǫður Sǫrla.

---

1. Bera skal lið Lóðurs vinar fyr lýða, nema hneigjendr hrafna víns glóða hafni Dvalins veigum: biðk at reyndir randar runnar drekki hlustar munnum harða ljósan hausa hasls rekka mjǫð = *Der skal fremføres et digt for mændene, medmindre de kaster vrag på det; jeg beder, at de prøvede krigere med hørelsens munde drikker Asernes mjöd.*

2. Munk telja hvassa hvals búðar húðlendinga, hoddlógendr, þás hǫfðu gnógan byr hamra vífs, meðan mér deilisk geð til þess, en grundar seilar garða Nirðir veiti þǫgn þessum peitu hlyn = *Jeg vil opregne de tapre Islændere, de mænd som havde så stort et mod, medens jeg har lyst dertil, men mændene yde denne mand (mig) tavshed.*

3. Hverr Hundings elgreynir gekk ár hræddr til odda skúrar við ǫrvan Broddhelga á Snægrundu, áðr ǫrlyndr Geitir réð at beita fǫður Sǫrla grunnungi Gunnar: enn rǫskvi alms askr fell = *Enhver mand gik fordums bange til kamp med den raske Broddhelge pa Island, indtil den rasksindede Geitir lod sværdet bide Sörles fader; den raske kriger faldt.*

4. En Bjarni, gjarn hjalmþrimu, lét gríðar fák fagna blóði Geitis, þess's vá víka vagnskreyti, ok beiðir fjallgestils orðs, ulfum hollr, vá flesta folkmeiða, þás ollu morði fǫður hans = *Men Bjarne, kamplysten, lod*

4. En fák, þess's vá víka
vagnskreyti, lét fagna
gríðar Geitis blóði
gjarn hjalmþrimu Bjarni,
ok fjallgestils flesta
folkmeiða vá beiðir,
ulfum hollr, þás ollu,
orðs, hans fǫður morði.

5. Vasat hreggvana hyggnum
hraun-Atla Þórkatli
(reyndr varð rimmu skyndir
rakklyndr at því) sprakka,
þótt síns fǫður (sónar
saddr varð í gný nadda
ófnir) eigi hefna
ættgóðr skǫrungr mætti.

6. Opt vann aldri svipta
elgs fenviðu Helgi,
barðisk hann við harða
herðendr þrimu sverða;
frák bǫru hlut hæra,
heiðinn unz varð meiðir
dauðr, an drengi aðra,
Droplaugar son, bauga.

7. Helgi rauð (en hríðar
hykk meir geta þeirar)
fenris teðr í fóðri
fleingaldrvala (skjaldar),
þás Ásbjarnar (ǫrnu)
erfingi hræ fingin
(frák nýta sér sveita)
síns nafna lét hrafni.

---

ulven glæde sig ved den Geitirs blod, som havde dræbt manden, og manden, huld mod ulvene, dræbte de fleste af de mænd, som havde deltaget i hans faders drab.

5. Hyggnum Þórkatli vasat hraun-Atla sprakka hreggvana — rakklyndr rimmu skyndir varð reyndr at því —, þótt ættgóðr skǫrungr mætti eigi hefna fǫður síns; sónar ófnir varð saddr í nadda gný = *Den kloge Torkel manglede ikke mod — den modige kriger viste det —, uagtet den ætgode helt ikke kunde hævne sin fader; sværdet mættedes i kampen.*

6. Helgi vann opt svipta elgs fenviðu aldri; hann barðisk við harða sverða þrimu herðendr; frák Droplaugar son bǫru hæra hlut an aðra drengi, unz heiðinn bauga meiðir varð dauðr = *Helge berøvede ofte mændene livet; han kæmpede med kraftige krigere; jeg har hørt, at Dropløgs sön vandt sejr over andre mænd, indtil den hedenske mand faldt.*

7. Helgi rauð fenris teðr í fóðri fleingaldrvala, — en hykk geta meir þeirar skjaldar hríðar —, þás erfingi Ásbjarnar lét fingin hrafni hræ nafna síns; frák ǫrnu nýta sér sveita = *Helge rødfarvede ulvens tænder i blodet — jeg vil nærmere omtale den kamp —, da Asbjörns sön gav ravnen sin navnes lig; jeg har hørt at örnene læskede sig i blodet.*

8. Grímr hefnði vaskliga bróður, þás fróðr geymir Fjǫlnis elda gekk inn at Frey linna foldar; sá Njǫrðr snáka stigs lagði sverði í gǫgnum

8. Hefnði Grímr, þás geymir
gekk inn at Frey linna
foldar Fjǫlnis elda
fróðr, vaskliga bróður;
Njǫrðr lagði sá sverði
snáka stígs (af vígi
Týr varð ágætr ára
elgs) í gǫgnum Helga.

9. Vǫrðu hauðr þás, hǫðu
hlýrar tveir, með dýrum
foldar vǫrð ok fyrða,
fleinglygg, Aðalsteini;
þollr varð allr enn ellri
atgeirs í fǫr þeiri,
hrings fell á því þingi
Þórolfr enn hugstóri.

10. Egill fekk unda gagli
(ulfs kom hrafn at tafni,
hykk burgusk vel varga)
verð með brugðnu sverði;
sonr rauð síðar brynjur
(sverða Freyr) í dreyra
(mildr klauf skatna skjǫldu)
Skalla-Gríms enn snjalli.

11. Ár frák arfvǫrð Geira
(ylgr saddisk) vel fylgja
— menn vá Glúmr at gunni —
Gunnhildar bur kunnu;
Njǫrðr klauf Herjans hurðir
harða vitr á Fitjum,
hinn es mál af manni,
metins auðar, fekk dauðum.

Helga; ára elgs Týr varð ágætr af vígi = *Grim hævnede tappert sin broder, da den kyndige mand trængte ind til manden; den kriger stødte sit sværd igennem Helge; han blev berömt ved drabet.*

9. Hlýrar tveir hǫðu fleinglygg, þás vǫrðu hauðr með Aðalsteini, dýrum vǫrð foldar ok fyrða; enn ellri atgeirs þollr varð allr í þeiri fǫr; Þórolfr enn hugstóri fell á því hrings þingi = *To brødre kæmpede, da de forsvarede landet med Adelsten, landets og mændenes herlige vogter; den ældste kriger omkom på det tog; Torolv den modige faldt i den kamp.*

10. Egill fekk verð unda gagli með brugðnu sverði; hrafn kom at ulfs tafni; hykk varga burgusk vel; enn snjalli sonr Skalla-Gríms rauð síðar brynjur í dreyra; mildr sverða Freyr klauf skjǫldu skatna = *Egil gav ravnen føde med sit dragne sværd; ravnen kom til ulvens føde; jeg tror at ulvene bjærgede sig vel; Skalla-Grims modige sön rødfarvede de lange brynjer i blod; den gavmilde kriger kløvede mændenes skjolde.*

11. Frák arfvǫrð Geira kunnu ár fylgja vel bur Gunnhildar; — Glúmr vá menn at gunni; ylgr saddisk; harða vitr Njǫrðr metins auðar, hinn es fekk mál af dauðum manni, klauf hurðir Herjans á Fitjum = *Jeg har hørt at Geires sön forstod fordum at følge Gunhilds sön bravt; Glum fældede mænd i kampen; ulvinden mættedes; den meget kloge mand, som fik samtale med en afdød mand, kløvede skjolde på Fitje.*

12. Hitt vas satt, at sótti
(seggr dǫglinga tveggja)
austr (fekk hald et hæsta)
Hallfrøðr konung snjallan;
hvardyggva lét hǫggva
hann armviðu fannar
(sverðs frák él at yrði
allhǫrð) í gras bǫrðum.

13. Œsti ungr með fóstra
Aðalsteins dunu fleina,
þá rauð þegn í dreyra,
Þóralfr, Hnikars bjalfa;
Skolms frák hart með hilmi
hvǫtum nórœnna skatna
Yggjar báls í éli
erfingja framm gingu.

14. Rauð Finnbogi fríða
Fjǫlnis glóð í blóði,
hinn es hjalms við runna
hart gekk framm, enn rammi:
ok háraddar hræddir
hrings ófáir gingu
fyr þrymsvelli þollar
þeim sárjǫkuls geima.

15. Jarls mǫnnum bauð unnar
einvígis til hreina
œsi-Þróttr ok átta,
Ormr Stórolfsson, fjórum;
ítr bað Eiríkr leitask
eggdjarfr fyrir seggi,
angrs þás ás at drengjum
eldmeiðir tók reiða.

12. Hitt vas satt, at Hallfrøðr sótti austr snjallan konung; seggr fekk et hæsta hald tveggja dǫglinga; hann lét hvardyggva armfannar viðu hǫggva bǫrðum í gras; frák at yrði allhǫrð sverðs él = *Det var sandt, at Hallfred besøgte den modige konge i østen; manden fik to kongers höjeste støtte; han lod meget dygtige mænd bide i græsset; jeg har hørt, at der blev holdt meget kraftige kampe.*

13. Þóralfr œsti ungr fleina dunu með fóstra Aðalsteins; þá rauð þegn Hnikars bjalfa í dreyra; frák erfingja Skolms gingu hart framm í éli Yggjar báls með hvǫtum hilmi nórœnna skatna = *Toralv havde som ung kamp sammen med Adelstens fostersön; da rødfarvede helten brynjen i blod; jeg har hørt, at Skolms arving trængte kraftig frem i kampen med Nordmændenes raske fyrste.*

14. Finnbogi enn rammi, hinn es gekk hárt framm við hjalms runna, rauð fríða Fjǫlnis glóð í blóði; ok ófáir hrings háraddar þollar gingu hræddir fyr þeim sárgeima jǫkuls þrymsvelli = *Finnboge den stærke, som trængte kraftig frem mod krigerne, rødfarvede det blanke sværd i blod; og mange krigere frygtede den helt.*

15. Unnar hreina œsi-Þróttr, Ormr Stórolfsson, bauð fjórum ok átta mǫnnum jarls til einvígis; ítr eggdjarfr Eiríkr bað seggi leitask fyrir. þás angrs eldmeiðir tók reiða ás at drengjum = *Søfareren, Orm Storolvsson, bød 12 af jarlens mænd til enekamp; den herlige, sværddjærve Erik bød*

16. Frýðut fylgimeiðar
flausta einkar hraustum
(sá vas vápnrjóðr Viðris
veðrgjarn) hugar Bjarna.
þás Hǫkonar hœfis
hauss enn vægðarlausi
á jarls nasar ása
ǫlbeinir laust fleini.

17. Satt 's, at síð mun Gretti
sverðs rǫskvari verða
(hraustr vas lofða lestir)
leik-Þundr á Snægrundu;
sá réð síns of hlýra
sóknefnandi at hefna.
Þrós hné þar til drósar
Þórbjǫrn í gný fjǫrnis.

18. Þorði Þórleifr herða
þing allsnarpra hringa.
óð sás jarli heiðnum
ófríðan réð smíða:
vega kvǫðu þul þjóðir
þann ok Óláf annan
(brœðr vǫru þar báðir)
berserk (at því verki).

19. Snjallr frák opt at olli
Ormr skógarnef rógi.
ǫrr vas sá til snerru
snarr hljómboði darra;
ok geirraddar gladdi
Gaukr Trandilsson hauka,
geig vann heldr at hjaldri
hann ófǫum manni.

mændene se sig for, da han begyndte at svinge bjælken mod mændene (dem).

16. Fylgimeiðar flausta frýðut einkar hraustum Bjarna hugar — sá vápnrjóðr vas Viðris veðrgjarn —, þás enn vægðarlausi ása ǫlbeinir laust fleini hœfis hauss á nasar Hákonar jarls = *Mændene bebrejdede ikke den meget tapre Bjarne mangel på mod — den kriger var kamplysten —, da den uskånsomme skjald smed hornet mod Hakon jarls næse.*

17. Satt 's, at síð mun verða rǫskvari sverðs leik-Þundr á Snægrundu Gretti: lofða lestir vas hraustr; sá sóknefnandi réð at hefna síns of hlýra; Þórbjǫrn hné þar til Þrós drósar í fjǫrnis gný = *Det er sandt, at sent vil der fødes en taprere kriger på Island end Grettir; krigeren var tapper; den mand hævnede sin broder; dér segnede Torbjörn til jorden i kampen.*

18. Þórleifr, sás réð smíða heiðnum jarli ófríðan óð, þorði herða þing allsnarpra hringa; þjóðir kvǫðu þann þul ok Óláf annan vega berserk; þeir báðir brœðr vǫru at því verki = *Torleif, som digtede et niddigt om den hedenske jarl, vovede at kæmpe; mændene sagde, at den skjald og Olav med ham dræbte bersærken; de to brødre udførte den gærning.*

19. Snjallr Ormr skógarnef frák at olli opt rógi; sá ǫrr darra hljómboði vas snarr til snerru; ok Gaukr Trandilsson gladdi geirraddar hauka; hann vann heldr ófǫum manni geig at hjaldri = *Jeg har hørt, at den modige Orm skogarnev ofte havde kampe; den raske kriger var hurtig*

20. Varðisk Gondlar garða
Gunnarr snǫrum runnum
greitt, en Gizurr sótti
garp ákafa snarpan;
Njǫrðr lét sextán særða
snarr hljómviðu darra
(sárt lék halr við hǫlða)
hjǫrregns, en tvá vegna.

21. Hvast frák hjalms at œsti
hregg Miðfjarðar-Skeggi,
drengr rauð opt enn ungi
ulfs munn fyr haf sunnan;
gekk í haug at hnykki
hræklungrs ept Skǫfnungi
hríðgervandi hjǫrva
hildfrœkn Kraka ens milda.

22. Helt til fulls, sás fylla,
fúrrunna, lǫg kunni,
(sén raun vas þess) sónar
Síðu-Hallr við alla:
átti élbjóðr hrotta
ágætr sonu mæta,
dýrr skóp himna harri
hǫfuðsmanna veg sannan.

23. Halls arfa frák hollan,
hyrs, gǫllungum styrjar,
þann's óligast unnar
illmælis rak tæli;
valdr lét fimm of felda
fleins á morni einum
(þá vá Þórsteinn hǫvan
Þórhadd) viðu nadda.

---

til kamp; og Gauk Trandilssön glædede ravnene; han tilföjede mangen en mand mén i kampen.

20. Gunnarr varðisk greitt snǫrum runnum Gǫndlar garða; en Gizurr sótti garp ákafa snarpan; snarr hjǫrregns Njǫrðr lét sextán darra hljómviðu særða, en tvá vegna; halr lék sárt við hǫlða = *Gunnar værgede sig let mod de raske krigere, men Gizur angreb den overmåde kække helt; den raske kriger sårede 16 krigere, og dræbte to; han behandlede mændene meget farligt.*

21. Frák, at Miðfjarðar-Skeggi œsti hvast hjalms hregg, enn ungi drengr rauð opt ulfs munn fyr sunnan haf; hildfrœkn hjǫrva hríðgervandi gekk í haug Kraka ens milda at hnykki hræklungrs ept Skǫfnungi = *Jeg har hørt, at Midfjord-Skegge havde stærke kampe; den unge helt rødfarvede ofte ulvens snude syd for havet; den kamptapre kriger trængte ind i Krake den gavmildes höj til krigeren for at hænte Skövnung.*

22. Síðu-Hallr, sás kunni fylla lǫg, helt til fulls við alla sónar fúrrunna; raun vas sén þess; ágætr hrotta élbjóðr átti mæta sonu; dýrr harri himna skóp sannan veg hǫfuðsmanna = *Side-Hall, som forstod sig på lovgivning, hævdede sig tilfulde over for alle andre mænd; derpå så man beviser; den udmærkede kriger havde fortræffelige sönner; den herlige gud gav disse hövdinge sand hæder.*

23. Frák arfa Halls hollan styrjar gǫllungum, þanns rak óligast illmælis unnar hyrstæli; valdr fleins lét fimm viðu nadda of felda á einum

24. Kunnr vas mǫrgum manni
(mar-Þróttr leizk sá dróttum
vægðar trauðr at vígum
vers) Holmgǫngu-Bersi,
hinn's of Hlakkar runna
harðglóðar sté Móði
bliks með brynju ekka
borðs halfan tøg fjorða.

25. Kendi Kormákr stundum
kynstórr viðum brynju
(opt brá hann við heiptir
hrafns sút) í gras lúta;
ok almr, sás hlaut hilmis
hald, blóðugra skjalda
(hǫlð frák hræðask aldri)
hugprúðr á sik trúði.

26. Feldi horska hǫlða
hjaldrǫrr ok vann sjaldan
(malmr beit hlíf) á holmi
happ Þórarinn kappi,
né þrym-Nirðir þorðu
þeim í gǫgn, en seima
lundr hjó stórt, at standa
Steinars syni fleina.

27. Unz seimfarra snerru
snarr Holmgǫngu-[Starri]...

---

morni; þá vá Þorsteinn hǫvan Þórhadd = *Jeg har hørt, at Halls sön var nyttig for ravnene, han som kraftigst hævnede bagvaskelsen på manden; krigeren fældede fem krigere på én morgen; da dræbte Torsten den overmodige Torhadd.*

24. Holmgǫngu-Bersi vas kunnr mǫrgum manni — sá vers mar-Þróttr leizk dróttum vægðar trauðr at vígum —, hinn borðs bliks Móði, 's sté of halfan fjorða tøg Hlakkar harðglóðar runna með brynju ekka = *Holmgangs-Berse var bekendt for mangen en mand — den mand syntes folk uskånsom i kampen —, den kriger, som overvandt 35 krigere med sværdet.*

25. Kynstórr Kormákr kendi stundum brynju viðum lúta í gras; opt brá hann hrafns sút við heiptir; ok almr blóðugra skjalda, sás hlaut hald hilmis, trúði hugprúðr á sik; frák hǫlð aldri hræðask = *Den ætstore Kormak lærte krigerne ofte at bide i græsset; ofte gjorde han ende på ravnens sorg i kampe; og krigeren, som fik kongens beskyttelse, trode modig på sig selv; jeg har hørt at manden aldrig blev bange.*

26. Hjaldrǫrr Þórarinn kappi feldi horska hǫlða á holmi ok vann sjaldan happ; malmr beit hlíf; né þorðu fleina þrym-Nirðir at standa í gǫgn þeim syni Steinars , en seima lundr hjó stórt = *Den kampraske Torarin, helten, fældede kloge mænd i holmgang og udførte sjælden hvad der var godt; våbnet bed skjoldet; krigerne turde ikke stå imod den Steinars sön, men (ti) han gav svære hug.*

27. Unz Holmgǫngu-[Starri], snarr snerru ... seimfarra = *Indtil Holmgangs-Starre, rask til kamp....*

Níkulás Bergsson.

Islandsk abbed og skjald, d. 1159.

1. Jóansdrápa postola.

1. Unni allra manna
alskýrr ok mey dýrri
heilagr Kristr ens hæsta
hreinlífis þér einum;
valði heims ok hǫlða
hauksnjallr konungr allrar
sér til sýslu stjóra
sárvæginn þik frægjan.

2. Þeim unni goð geymi
goðdóms, es vel sómir,
hreinum himna sýnar,
hirðar vist með Kristi;
Jóan heyrðir þú orða
eilífs fǫður deili,
hollr við oss, ok allan
almǫtt séa knáttir.

3. Sjalfr unni þér sinna
snjallr postola allra,
sal deilandi sólar,
siklingr framast miklu;
hátt gengr vegr, sás veitir
vagnbryggju þér tyggi;
Jóan est hreinstr und háva
hjarlborg skapaðr karla.

---

1. Alskýrr, heilagr Kristr unni þér einum allra manna ok dýrri mey ens hæsta hreinlífis; hauksnjallr konungr heims ok hǫlða, sárvæginn, valði þik frægjan sér til stjóra allrar sýslu = *Den rene, hellige Kristus undte dig ene af alle mænd og den herlige mø den höjeste kyskhed; den høgemodige konge over verden og menneskene, skånsom mod sår (sårede?), valgte dig, berömt, sig til leder af hele virksomheden (for kirken).*

2. Þeim hreinum geymi goðdóms, es hirðar-vist með Kristi sómir vel, unni goð himna sýnar; Jóan, hollr við oss, þú heyrðir orða deili eilífs fǫður ok knáttir séa allan almǫtt = *Den rene guddomsbevogter, hvem hirdophold hos Kristus sömmer sig vel, undte gud synet af himlen; Joannes, huld mod os, du hørte den evige faders ord og så den hele almagt.*

3. Sjalfr snjallr siklingr, deilandi sólar sal, unni þér miklu framast allra sinna postola; hátt gengr vegr, sás tyggi vagnbryggju veitir þér; Jóan, est skapaðr hreinstr karla und háva hjarlborg = *Selv elskede den vise konge, styrende solens sal, dig allerhöjst af alle sine apostle; höj er den hæder, som gud giver dig; Joannes, du er den reneste af mænd under himlen.*

2. Kristsdrápa(?).

Tveir hygg at ber bæri
beitnǫrungar, heitnu
stund esa lífs á landi
lǫng, meðal sín á stǫngu;
þat kníðu ber báðir,
bergr oss trúa, á krossi,
svá hefr aldin goð goldit,
gýðingr ok heiðingi.

Gamli kanóki.

Islandsk gejstlig og skjald, 12. årh.

1. Jóansdrápa.

1. Tígnar frák þik upphaf
eignask,
eigi mistir blezan Kristí,
ráð eflandi risnu-prúðan
rekka liðs af flærðar hnekki,
sólar ranns at siklingr unni
seima brjót, í þessum heimi,
mærðar kœnn ok móður sinni
mætra lífs, an aðrir gæti.

2. Brigð kómu þess brátt, es
hugði
bǫlfyldr konungr verða skyldu,
harðla fljótt því huggan veitti
hreggskrínsjǫfurr frænda sínum;
alla náði eirar stillis
ítr postoli dýrð at líta,
humra nausts þás hǫfðu flestir
hreina þollar fréttir einar.

---

2. Hygg, at tveir beitnǫrungar bæri ber meðal sín á stǫngu; stund esa lǫng á heitnu lífs landi; þat ber kníðu báðir, gýðingr ok heiðingi, á krossi; trúa bergr oss; svá hefr goð goldit aldin = *Jeg ved, at to mænd bar et bær mellem sig på en stang; tiden er ikke lang i livets forjættede land; det bær knugede bægge, både jøden og hedningen, på korset; troen frelser os; således har gud gengældt frugten (bærret).*

[G.] 1. Frák þik risnu-prúðan, eflandi ráð rekka liðs, eignask upphaf tígnar af flærðar hnekki, — mistir eigi blezan Kristí —, at mærðar kœnn siklingr sólar ranns unni seima brjót ok móður sinni mætra lífs, an aðrir gæti í þessum heimi = *Jeg har hørt at du, der styrker menneskehedens stilling, udmærket i dygtighed, fik af falskhedens undertrykker höjhedens ophav, (du gik ikke glip af Kristi velsignelse), idet den lovpriste gud undte manden (dig) og sin moder et herligere liv, end andre kunde opnå i denne verden.*

2. Brátt kómu brigð þess, es bǫlfyldr konungr hugði skyldu verða, því hreggskríns jǫfurr veitti harðla fljótt huggun frænda sínum; ítr postoli náði at líta alla dýrð eirar stillis, þás flestir humra nausts hreina þollar hǫfðu fréttir einar = *Hurtig kom en ende på det, som den onde konge*

3. Systrungr hefr nú alt þats æstir
ýta hilmis giptu flýti,
sólar vangs með sjǫlfum deili
synða lauss í fullu ynði;
dróttinn valði drengja sætti
dyggra líf, an menn of hyggi;
alla hlaut af engla stilli
Jóan postoli dýrð, ok kosti.

4. Hǫrðu lát mik hverju firðan,
hreinlífr faðir dróttar, meini,
síðan mætti ór of eyðask
andar sǫr, þvís ljónum grandar;
flotna, vildak frá þér aldri,
ferð geymandi, skiliðr verða,
uggr 's mér hvárt þá mák þiggja
þessa gipt, es heimar skiptask.

2. Harmsól.

1. Hár stillir, lúk heilli,
hreggtjalda, mér, aldir,
upp, þú 's allar skaptir,
óðborgar hlið góðu,
mjúk svát mætti auka
mǫl gnýviðum stála
miska bót af mætu
mín fultingi þínu.

---

tænkte skulde ske, ti gud gav meget hurtig sin frænde trøst; den herlige apostel fik guds hele herlighed at se, den som de fleste mænd kun kendte af omtale.

3. Systrungr ýta hilmis hefr nú alt þats æstir giptu flýti, synða lauss í fullu ynði með sjǫlfum deili sólar vangs; dróttinn valði drengja sætti dyggra líf ok kosti an menn of hyggi; Jóan postoli hlaut alla dýrð af engla stilli = *Guds fætter opnår nu alt hvad han beder lykkens giver om syndfri i fuld fryd hos selve gud; herren gav mændenes forliger et herligere liv og kår, end nogen skulde kunne tænke sig; apostlen Joannes fik al herlighed af gud.*

4. Hreinlífr faðir dróttar, lát mik firðan hverju hǫrðu meini, þvís grandar ljónum; síðan mætti of eyðask ór andar sǫr; vildak aldri verða skiliðr frá þér, flotna ferð geymandi; uggr 's mér hvárt mák þiggja þá þessa gipt, es heimar skiptask = *Menneskenes renlivede fader, frels mig fra hvert hårdt mén, som fordærver menneskene; så at vore åndelige sår måtte deraf kunne læges; jeg vilde ønske at jeg aldrig måtte skilles fra dig, som beskærmer menneskene; jeg nærer bekymring for, om jeg da opnår denne lykke, når verdnerne ombyttes (når jeg ombytter denne med den anden verden).*

2, 1. Hár stillir hreggtjalda, þú 's skaptir allar aldir, lúk mér upp óðborgar hlið góðu heilli, svát mín mjúk mǫl mætti auka stála gnýviðum miska bót af þínu mætu fultingi = *Höje gud, du som skabte alle mennesker, luk op min digtnings borgs dör med godt varsel, så at min smidige tale kunde for mændene føre til bod for deres synder ved din dyrebare hjælp.*

2. Engr má elda sløngvir
(allvist es þat) Mistar
maklig orð til mærðar,
minn dróttinn, þér finna,
þars, élhallar, ǫllu
est, skýrr konungr, dýrri,
rómu linns þvís runnar
rammglyggs megi of hyggja.

3. Send þú yðvarn anda,
einskepjandi, hreinan
mér, þanns mitt of fœri
munar grand heðan, landa;
alls megu ekki þollar
án fremja þess hǫnum
súða viggs, es seggjum
siða-bót af því hljótisk.

4. Mér vil ek ok eirar
(oss byrjar þat) hnossa,
himins stillandi, hollrar,
hæstr, miskunnar æsta,
þótt óverðum orðum,
ítr fylkir, mik lítir
víst fyr vás ok lǫstu,
veðrhallar, þik kveðja.

5. Þú býðr ǫll með iðran,
einn Kristr, viðum Mistar
linns fyr lærðum mǫnnum
lýti sín at tína;
ok, hábrautar, heitið,
hreggvǫrðr, þegar seggjum
sannri líkn ok sýknu,
snjallr, fyr vás ok galla.

2. Engr Mistar elda sløngvir má finna maklig orð þér til mærðar, minn dróttinn, þat es allvíst, þars est, skýrr konungr élhallar, dýrri ǫllu, þvís runnar rómu linns rammglyggs megi of hyggja = *Ingen mand kan finde ord, der er værdige nok til din pris, min gud, det er fuldvist, eftersom du, himlens lyse konge, er herligere end alt hvad mændene kan tænke sig.*

3 Send þú, einskepjandi landa, mér yðvarn hreinan anda, þanns of fœri heðan mitt munar grand; alls ekki megu þollar súða viggs fremja þess án hǫnum, es siða-bót hljótisk seggjum af því = *Send du mig, som ene skabte jorden, din rene ånd, som kan fjærne herfra hvad der forstyrrer mit sind; aldeles intet formår mændene uden den at udføre af det, hvoraf de kan opnå forbedring af deres vandel.*

4. Mér vil ek æsta, hæstr himins stillandi, — oss byrjar þat —, hnossa hollrar miskunnar ok eirar, þótt lítir mik, ítr fylkir veðrhallar, kveðja þik óverðum orðum víst fyr vás ok lǫstu = *For mig vil jeg ønske, höjeste himmelstyrer, — det sömmer sig for mig —, din kendte miskundheds goder og fred, uagtet du, herlige himmel-konge, ser mig tiltale dig med uværdige ord uden tvivl på grund af vor möje og synder.*

5. Þú býðr, einn Kristr, Mistar linns viðum at tína fyr lærðum mǫnnum ǫll lýti sín með iðran, ok heitið, snjallr hábrautar hreggvǫrðr, þegar seggjum sannri líkn ok sýknu fyr vás ok galla = *Du byder, eneste Kristus, mændene at opregne for de gejstlige alle deres synder med anger, og du lover, himlens vise vogter, straks mændene sand miskundhed og frikendelse for deres möje og fejl.*

6. Oss verðr ey, nema þessum
aldr várn boðum haldim,
menn búisk mǫrgu sinni,
meiri ógn, við þeiri,
hver þvít hætt ráð bǫrva
hljóms á øfsta dómi
upp fyr allri skepnu
ósǫgð koma lǫgðis.

7. Ungr vǫnðumk ek, yngvi,
ofderfila at hverfa
(litt gáðak þá), þjóðar,
(þín) ept vilja minum;
enn snørak jafnan minum,
ilt ráð þás mik vilti,
dýrð hittandi dróttinn
dáðrakkr, við þér hnakka.

8. Oflǫskvan hǫfum æsku
aldr várn spanit sjaldan,
barkat blóm af verkum
bráðgǫrt, frá ódǫ́ðum,
itr, þás opt á móti
ófríð risu blíðum,
mærð-vinnandi manna,
mín verk boðum þínum.

9. Gerðak opt í orðum,
eljunsterkr, sem verkum,
hreggs bjartloga, ok hyggju,
hróts, í gǫgn þér, dróttinn,
þræll hefr þinn í allan
þann, lífgjafi manna,
ófs grǫndugrar andar
ástsnauðr hratat dauða.

---

6. Oss verðr ey meiri ógn, nema haldim þessum boðum aldr várn; menn búisk mǫrgu sinni við þeiri — þvít hver ósǫgð, hætt rǫ́ð lǫgðis hljóms bǫrva koma upp fyr allri skepnu á øfsta dómi = *Vor rædsel bliver stadig större — man være ofte forberedt derpå —, medmindre vi fastholder disse bud hele vort liv, ti alle mændenes uudtalte, farlige (onde) planer åbenbarer sig for alle skabninger ved den sidste dom.*

7. Ungr vǫnðumk ek, yngvi þjóðar, ofderfila at hverfa ept vilja mínum — litt gáðak þá þín —, enn snørak jafnan hnakka minum við þér, dáðrakkr, dýrð hittandi dróttinn, þás ilt ráð vilti mik = *Som ung vænnede jeg mig, menneskenes konge, overmodigt til at gå frem efter min egen vilje — jeg ænsede dig da kun lidet —; fremdeles vendte jeg altid ryggen til dig, kraftige, herlige herre, når et ondt forehavende forvildede mig.*

8. Hǫfum sjaldan spanit oflǫskvan æsku aldr várn frá ódǫ́ðum; barkat bráðgǫrt blóm af verkum — þás ófríð verk mín risu opt á móti þínum bliðum boðum, ítr mærðvinnandi manna = *Jeg har sjælden lokket min ungdoms træge alder fra misgærning — jeg høstede ikke tidlig modnet frugt af mine gærninger(?) — da mine stygge handlinger rejste sig ofte imod dine blide bud, herlige fremmer af menneskene.*

9. Gerðak opt í orðum sem verkum ok hyggju í gǫgn þér, eljunsterkr dróttinn bjartloga hreggs hróts; þinn þræll, ástsnauðr, lífgjafi manna, hefr hratat í allan þann dauða ófs grǫndugrar andar = *Jeg handlede ofte i ord så vel som gærning og tanke imod dig, himlens stærke fyrste; din træl,*

10. Þinn hefr þunglig unnit
(þat fœrir mjǫk) sœri
synðugr þjónn (frá svinnu)
sóltjalds konungr (aldir);
mæltak mart þats spilti,
mætr vissir þat gætir
ranns, í rausan minni,
rǫðuls, fyr mér ok ǫðrum.

11. Ókynni gatk, annan,
optsinnis þar vinna,
vigrar, ljóss, es vissak
veðr-Þrótt, á mik, dróttinn,
lítt bark ǫnn ok ótta
undgjalfrs, fyr mér sjǫlfum,
grálinns geymirunna
glaðr þás dœmðak aðra.

12. Bergðak brjósti saurgu,
byrjar hlunns, sem munni,
hreins, ok holdi þínu,
huggóðr jǫfurr, blóði;
þó sék, þengill skýja
þrifskjótr, meginljótir
hagir sýnask mér mínir
margir, þar til bjargar.

13. Létk í ljós fyr Gautum
láðs nǫkkurar dáðir
laxa fróns, en leyndak
lǫskum þǫtt sem máttak,
seggja kind at sýndisk
(setrs) þokka mun betri
(vísi hár) an værak
(vel kunnum því, sunnu).

---

uden kærlighed, mennneskenes frelser, er styrtet i al den død for en overmåde syndefuld sjæl.

10. Synðugr þjónn þinn, sóltjalds konungr, hefr unnit þunglig sœri — þat fœrir aldir mjǫk frá svinnu —; mæltak mart í rausan minni, þats spilti fyr mér ok ǫðrum; vissir þat, mætr gætir rǫðuls ranns = *Din syndige træl, himlens konge, har aflagt tunge eder; det fjærner menneskene langt fra det hæderlige; jeg har talt meget i min løse tale, som har bragt mig og andre fordærv; det vidste du, himlens dyrebare vogter.*

11. Gatk optsinnis vinna ókynni á mik þar, es vissak annan vigrar veðr-Þrótt, dróttinn ljóss; bark lítt ǫnn ok ótta fyr mér sjǫlfum, þás dœmðak glaðr aðra geymirunna undgjalfrs grálinns = *Ofte gjorde jeg mig skyldig i unoder, hvor jeg vidste, at andre mænd gjorde det, lysets herre; jeg nærede ringe angst og frygt for mig selv, da jeg glad dömte andre mænd.*

12. Bergðak saurgu brjósti sem munni blóði ok holdi þínu, huggóðr jǫfurr hreins byrjar hlunns; þó sék þar til bjargar, þrifskjótr þengill skýja; mér sýnask margir mínir hagir meginljótir = *Med urent bryst og mund har jeg nydt dit blod og kød, himlens milde konge; dog vænter jeg mig hjælp fra dig, skyernes hjælpende konge; jeg finder mange af mine handlinger overvættes stygge.*

13. Létk í ljós fyr Gautum fróns laxa láðs nǫkkurar dáðir, en leyndak lǫskum þǫtt sem máttak, at sýndisk seggja kind þokka mun betri an værak; vel kunnum því, hár vísi sunnu setrs = *Jeg viste mændene nogle (gode)*

14. Hendak hverjar stundir,
Hlakkar borðs es þorðak,
miska-ráð, fyr meiðum,
minn lífgjafi, at vinna;
miðr óttuðumk yðra
ósjaldan, gramr tjalda
(því vasa hagslept) hyrjar
heiðs, an gumna reiði.

15. Hétk opt fyr lið láta
lasta verk til fasta
þér, en þekkjask dýrar,
þeyláðs konungr, dáðir;
enn snørumk ey til minna
aptr, landreki krapta,
esa vanði sá, synða,
sjaldreyndr kyni aldar.

16. Hefr, at hvern of rifjak,
harri minn, til fjarri,
grandi firðr, þanns gerðak
geig, es sék þik eigi,
elsku kuðr, alls yðvarr
ǫðlingr, hef ek, rǫðla,
aumligr þræll í ǫllum
afgerðum mik vafðan.

17. Hverr es greppr, sás gerra,
grunnúðigr, þér unna
(slíkr hǫfum synðar auki
sótt) heimstǫðu dróttinn;
þú biðr ǫld, en aðrir,
almáttigr goð, sátta,
ýta ferð at yrði
aldýr, sǫkum valda.

---

handlinger, men skjulte min efterladenhed, som jeg kunde, for at jeg skulde synes betydelig bedre end jeg var; det var jeg vel tilfreds med, himlens höje fyrste.

14. Hendak hverjar stundir, lífgjafi minn, at vinna miska-ráð, es þorðak fyr Hlakkar borðs meiðum; miðr óttuðumk ósjaldan yðra reiði an gumna, heiðs hyrjar tjalda gramr; því vasa hagslept = *Jeg greb enhver stund, min livgiver, for at udøve syndig gærning, som jeg turde for menneskene; mindre frygtede jeg ofte din vrede end menneskenes, himlens konge; det kunde jeg ikke let holde op med.*

15. Hétk þér opt til fasta láta lasta verk fyr lið, þeyláðs konungr, en þekkjask dýrar dáðir; enn snørumk ey aptr til minna synða, krapta landreki; sá vanði esa sjaldreyndr kyni aldar = *Ofte lovede jeg dig, himlens konge, fuldt og fast at opgive lastefulde gærninger, og finde behag i gode handlinger; endnu stadig vendte jeg dog tilbage til mine synder, miraklers konge; den sædvane er ikke sjælden prøvet af menneskeheden.*

16. Hefr til fjarri, at of rifjak hvern geig, þanns gerðak, es sék þik eigi, harri minn grandi firðr, alls ek, aumligr þræll yðvarr, elsku kuðr ǫðlingr rǫðla, hef vafðan mik í ǫllum afgerðum = *Det er langt fra, at jeg kan opregne enhver fejl, jeg har begået, når jeg ikke ser dig, min konge, fri for synd; da jeg, din uselige træl, har indviklet mig i alle slags forseelser, du for din kærlighed kendte solkonge.*

17. Hverr greppr es grunnúðigr, sás gerra unna þér, dróttinn heimstǫðu, slíkr synðar auki hǫfum sótt; þú biðr ǫld sátta, almáttigr goð, en aðrir valda sǫkum, at ýta ferð yrði aldýr = *Enhver den er enfoldig, som*

18. Ítr, lýstir þú ástar,
élserkjar gramr, merki
láðs til lyptimeiða
linns í hérvist þinni;
goð, rétt goðdóm yðvarn
(glatask mein af því) hreinan
(hǫlða liðs) at hylja,
hár, manndómi vǫrum.

19. Þú vast, mæztr, frá meyju
(mikil dyrð es þat fyrðum),
hauðrs, í heim með lýðum
hildingr, borinn mildri;
sæll bart óstyrkð alla,
ágætr, ok meinlæti,
skrýðir skýja slóðar
skríns, á líkam þínum.

20. Skjǫldungi erum skyldir
skýja tjalds ok aldar
greitt sem gǫfgast mætti
grandlausum stef vanda.
Ern skóp hauðr ok hlýrni
heims valdr sem kyn beima,
ǫrr es ok ǫllu dýrri
élsetrs konungr betri.

21. Endr vart barðr ok bundinn,
buðlungr, meginþungar,
hlýrnis elds, af hǫlðum,
hár, fyr sekðir várar;
enn lézt, ǫldu runna
angrstríðir, þik síðan,
viggs, meðal vándra seggja,
vegligr, á tré negla.

---

ikke elsker dig, verdens herre; en sådan tyngde har hjemsøgt mig; du beder menneskeheden om forlig, almægtige gud, men andre volder, at menneskeheden blev meget dyr.

18. Ítr gramr élserkjar, þú lýstir merki ástar til linns láðs lyptimeiða í hérvist þinni; hár goð, rétt at hylja yðvarn hreinan goðdóm vǫrum manndómi; mein hǫlða liðs glatask af því = *Himlens herlige konge, du viste tegn på din kærlighed til menneskene i dit ophold her; höje gud, du skjulte din rene guddom under vor menneskelighed; mændenes mén helbredes ved det.*

19. Þú vast, mætr hildingr hauðrs, borinn í heim með lýðum frá mildri meyju; þat es mikil dýrð fyrðum; ágætr skrýðir skýja slóðar skríns, bart sæll alla óstyrkð ok meinlæti á líkam þínum = *Du var, jordens herlige konge, født i verden blandt menneskene af den gudfrygtige mø; det er stor herlighed for menneskene; himlens udmærkede konge, du tålte lykkelig al svaghed og men på dit legeme.*

20. Erum skyldir vanda greitt grandlausum skjǫldungi skýja tjalds ok aldar stef sem mætti gǫfgast: ern heims valdr skóp hauðr ok hlýrni sem kyn beima; ǫrr élsetrs konungr es ǫllu betri ok dýrri = *Jeg er forpligtet til uden omsvøb at digte stev så godt som muligt for himlens og menneskenes skyldfrie konge: verdens raske skaber dannede jorden og himlen så vel som menneskene; himlens gavmilde konge er bedre og herligere end alt andet.*

22. Þjófr annarr tók þannig,
þrifvaldr gǫfugr, aldar
(sǫl vas hans ofs ok ælig
ósæl) við gram mæla:
nú sýn afl, ens eina
alls þú goðs sonr kallask,
ok með ǫflgu ríki,
oss, stíg niðr af krossi.

23. Yðr nam annarr kveðja
illvirki svá, stillir
hás, þás hræddisk píslir,
hriðar nausts, með trausti:
minnsk þú, mildingr sunnu,
mín, kvað bauga tínir,
þitt (ák hag til hættan
heldr) es kømr í veldi.

24. Hlaut af yðr sem aðrir
auðbrjótr meginskjóta,
láðs, þeirs lǫstum eyða,
líkn skepjandi ríkis;
sókndeili hét sælu
sannvíss paradísar
(gæf reyndusk þau þjófi
þín heit) friðar veitir.

---

21. Endr vart, hár buðlungr hlýrnis elds, barðr ok bundinn af hǫlðum fyr várar meginþungar sekðir; enn lézt, vegligr angrstríðir ǫldu viggs runna, síðan negla þik á tré meðal vándra seggja = *Fordum blev du, solens höje konge, slået og bunden af mændene for vore meget tunge synder; fremdeles lod du, menneskenes höje frelser, siden nagle dig på træet imellem onde mænd.*

22. Annarr þjófr tók mæla þannig við gram aldar, gǫfugr þrifvaldr, — sál hans ósæl vas ofs ok ælig — nú sýn oss afl, alls þú kallask sonr ens eina goðs, ok stíg niðr af krossi með ǫflgu ríki = *Den ene røver talte således til menneskenes konge, höje gud, — hans usalige sjæl var overmodig og elendig —: vis os nu din styrke, eftersom du kalder dig den eneste guds sön, og stig ned fra korset med stærk magt.*

23. Annarr illvirki nam kveðja yðr svá með trausti, stillir hás hríðar nausts, þás hræddisk píslir: minnsk þú mín, mildingr sunnu, — kvað bauga tínir —, es kømr í veldi þitt; ák heldr til hættan hag = *Den anden røver tiltalte dig således fortrøstningsfuldt, du den höje himmels fyrste, da han ræddedes for pinslerne: mindes mig, solkonge, — sagde manden —, når du kommer i dit rige; jeg har en meget farlig stilling.*

24. Auðbrjótr hlaut af yðr, skepjandi láðs ríkis, meginskjóta líkn, sem aðrir, þeirs eyða lǫstum; sannvíss friðar veitir hét sókndeili sælu paradísar; þau heit þín reyndusk þjófi gæf = *Manden fik af dig, jordeligets skaber, en meget hurtig nåde ligesom andre, der frigör sig for synder; den sandkyndige fredgiver lovede manden paradisets salighed; disse dine løfter viste sig at være saliggörende for røveren.*

25. Hollostu gefr hæsta
hring-Þrótt með sér dróttinn
saðr, þeims, sinna, iðrask,
synða lausn ok ynði.
Ern *osv. [v. 20]*.

26. Hverr myndi svá hendir
harðgeðr loga fjarðar,
éla ranns, ef ynni,
ítr gervir, þér, rítar,
at, þreknenninn, þinni
þollr, sættandi, mætti
ógrátandi, ýta,
ormlands hjá kvǫl standa.

27. Sæll, tókt einn fyr allar
óverðr guma ferðir,
sannstýrandi, sáran,
sólhauðrs, á þik dauða,
ok (liðfasta) leystir
(lífs unnir þú runnum)
hǫlða ferð ór harðri
harms gnótt, fira dróttinn.

28. Hilmir, reis, ens hæsta
hríðtjalds, ór grǫf síðan,
flýtileygs, á frægjum,
friðsamr, degi þriðja,
ok ráðvísa, ræsir
regnhallar, vant fegna,
áðr þás yðvarr dauði,
aldyggr, fira, hryggði.

29. Leitt í lopt upp, dróttinn,
(litu gǫrla þat vitrir)

---

25. Saðr dróttinn gefr hring-Þrótt, þeims iðrask, hæsta hollostu með sér, lausn synða sinna ok ynði, *osv.* = *Den sande gud giver den mand, som angrer, den höjeste gunst hos sig, syndernes forladelse og fryd.*

26. Hverr hendir fjarðar loga myndi svá harðgeðr, ef ynni þér, ítr gervir éla ranns rítar, at þollr ormlands mætti standa ógrátandi hjá kvǫl þinni, þreknenninn sættandi ýta = *Hvilken mand vilde være så hårdsindet, hvis han elskede dig, solens udmærkede skaber, at han uden at græde kunde stå og se på din pine, menneskenes kraftige forsoner.*

27. Sæll sannstýrandi sólhauðrs, tókt einn óverðr sáran dauða á þik fyr allar ferðir guma; ok leystir, fira dróttinn, hǫlða ferð ór harðri harms gnótt; þú unnir liðfasta runnum lífs = *Himlens salige sandstyrer, ene tog du uden skyld den smærtefulde død på dig for alle menneskeskarer, og du befride, menneskenes konge, menneskene fra alle de hårde sorger; du undte mændene livet.*

28. Friðsamr hilmir flýtileygs ens hæsta hríðtjalds reis síðan ór grǫf á frægjum þriðja degi, ok vant, aldyggr ræsir regnhallar, fegna ráðvísa fira, þás yðvarr dauði hryggði áðr = *Solens fredelskende konge, du stod siden op af graven på den navnkundige tredje dag, og du fyldte, himlens algode hersker, de kloge mænd med fryd, hvem din død för havde bedrøvet.*

29. Leitt í lopt upp, dróttinn himins, af foldu, skrýddr, fylgjandi helgu holdi, vitrir litu þat gǫrla; áðr ok síðan trúir ǫld þik aldýrau stýra allri

himins, fylgjandi helgu
holdi skrýddr, af foldu;
áðr trúir ǫld ok síðan
aldýran þik stýra,
skríngeypnandi, skepnu,
skýstalls, sælu allri.

30. Ítr lofar engla sveitar
allr herr salar fjalla
víst með vegsemð hæstri
vǫrð ok menn á jǫrðu.
Ern *osv.*

31. Enn mun ǫðru sinni
ǫðlingr koma hingat
mána tjalds enn mildi,
meðr til dóms at kveðja;
geisar eldr ok œsisk
ǫlna fold; ór moldu
ferð vaknar þá fyrða
flest við ugg enn mesta.

32. Engr mun alls á þingi
ísheims vesa þvísa
jóskreytandi ítrum
óttalauss fyr drótni,
éla vangs þvít englar
jǫfurs skjalfa þá sjalfir,
(ógn tekr mǫttug magnask),
mæts, við ugg ok hræzlu.

33. Hǫrð munat hógligt verða
hjalmstýranda ens dýra

---

sælu skepnu, skýstalls skríngeypnandi = *Du for op i luften, himlens konge, fra jorden, forklaret følgende dit hellige legeme; vise mænd så det tydelig; för og senere tror man at du fuldkommen herlig styrer skabningens hele salighed, du som holder himlen i din hånd.*

30. Allr ítr herr engla sveitar lofar víst ok menn á jǫrðu vǫrð fjalla salar með hæstri vegsemð *osv.* = *Hele den udmærkede engleskare og menneskene på jorden lovpriser tilvisse himlens vogter med den höjeste hæder.*

31. Enn mun enn mildi ǫðlingr mána tjalds koma hingat ǫðru sinni at kveðja meðr til dóms; eldr geisar ok ǫlna fold œsisk; flest ferð fyrða vaknar þá ór moldu við enn mesta ugg = *Atter vil him'ens nådige konge komme hertil anden gang for at samle menneskene til dommen; ilden raser og havet svulmer; alle mennesker vågner da fra døde under den störste frygt.*

32. Alls engr ísheims jóskreytandi mun vesa á þvísa þingi óttalauss fyr ítrum drótni, þvít sjalfir englar mæts jǫfurs éla vangs skjalfa þá við ugg ok hræzlu; mǫttug ógn tekr magnask = *Ikke et eneste menneske vil være på dette ting uden frygt for den herlige gud, ti selve den herlige himmelkonges engle ryster da af angst og bæven; en stærk rædsel vil opstå i fylde.*

33. Munat verða hógligt synðgum mǫnnum at forðask hǫrð sekðarorð ens dýra sunnu hjalmstýranda; þvít sǫr ok kross dyggs dróttins várs

sunnu synðgum mǫnnum
sekðar-orð at forðask,
systkin mín, þvít sýnask
sǫr ok kross fyr ossu
dróttins várs með dreyra
dyggs augliti hryggu.

34. Vér getk fátt at fœrim
framm í orða glammi
at dáðgeymis dómi
dýrðar gjarns of varnir,
endr ef eigi vendum
aldar kyns fyr synðir
(heldr reynisk þat hǫlðum
hætt) við gram til sættar.

35. Orð megu vǫnduð verða
vist aldrigi Kristi
(goð 's an gǫrvalt œðri
gœzku fyldr) sem skyldi.
Sterk lofar drótt ok dýrkar
dagstalls konung snjallan,
himins es fylkir fremri
fróðr hvívetna góðu.

36. Dóms-orði lýkr dýrðar
dróttar valdr á aldir,
þars greinisk lið ljóna
loks í tvenna flokka;
spǫnð lætr ǫll til ynðis
óttlaust af því móti
sunnu hvéls ok sælu
sín bǫrn konungr fjǫrnis.

37. Gumar líta þá gæti
(gengr alt við kør drengjum)

---

með dreyra sýnask fyr ossu hryggu augliti, systkin mín = *Det vil ikke blive let for de syndige mennesker at undgå skyldens (fordömmelsens) hårde ord af himlens dyre styrer; ti vor gode herres sår og kors med blodet vil komme til syne for vort bedrøvede åsyn, mine søskende.*

34. Getk, at vér fœrim fátt framm of varnir í orða glammi at dómi dýrðar gjarns dáðgeymis, ef vendum eigi endr til sættar fyr synðir við gram aldar kyns; þat reynisk hǫlðum heldr hætt = *Jeg formoder, at vi vil fremføre lidet værn i höjrøstet tale ved den herlighedskære guds dom, dersom vi ikke igen vender os til forlig for vore synder med menneskenes konge; det viser sig at være meget farligt for menneskene.*

35. Orð megu vist aldrigi verða vǫnduð Kristi sem skyldi; gœzku fyldr goð 's œðri an gǫrvalt: sterk drótt lofar ok dýrkar snjallan konung dagstalls; fylkir himins 's fremri hvívetna góðu = *Ordene kan tilvisse aldrig vælges for Kristus så godt som det skulde være; den af godhed opfyldte gud er höjere end alt andet; den stærke skare lovpriser og hædrer himlens vise konge; himlens kyndige fyrste er ypperligere end alt hvad der er godt.*

36. Valdr dróttar dýrðar lýkr dóms-orði á aldir, þars lið ljóna greinisk loks í tvenna flokka; konungr fjǫrnis sunnu hvéls lætr spǫnð ǫll bǫrn sín af því móti óttlaust til ynðis ok sælu = *Han som giver menneskene hæder dömmer skarerne, hvor menneskene endelig deles i to skarer; himlens konge fører alle sine börn fra det møde uden frygt til fryd og salighed.*

heilags Krists í hæstum
himinljóma goðdómi;
oss skyldi sú aldri
unaðs-gnótt fira dróttins
(þar 's ǫrsløngvi engum
angrsamt) ór hug ganga.

38. Þjóð á hart, sús hlýða
hildings boðum vildit
lofða kyns meðan lifði,
lýtum kend fyr hendi;
sú rasar aum í aumar
æ vísligar píslir;
ey grœtir þar ýta
uggr, en vætki huggar.

39. Fnyk þola flærðar auknir
fleygjendr þrimu leygjar,
þar liggr elds á ǫldum
ímu frost með bríma;
mǫrg 's ǫnnur þar manna
meiri ógn ok fleira
angr, an ór megi tunga,
óvegs, frá því segja.

40. Mjǫk gengr mǿttr ok ríki
mæts varðanda jarðar
(lýð dugir helzt at hræðask
hann) of alt vit manna.
Sterk *osv.*

41. Kosti hverr við harra
(hætt 's ella mjǫk) sættask
byrjar láðs (hvat bíðum)
blakkvaldr þrumu tjalda;

---

37. Gumar líta þá gæti himinljóma í hæstum goðdómi heilags Krists; alt gengr drengjum við kør; oss skyldi sú unaðsgnótt fira dróttins aldri ganga ór hug; þar 's engum ǫrsløngvi angrsamt = *Mændene vil da se himmelglansens vogter i den hellige Kristus' höjeste guddom; alt vil gå mændene efter ønske; aldrig skulde den guds fryds rigdom gå os af minde; dér er alle mænd fri for bekymringer.*

38. Lýtum kend þjóð, sús vildit hlýða boðum hildings lofða kyns meðan lifði, á hart fyr hendi; sú rasar æ aum í aumar vísligar píslir; uggr grœtir þar ýta ey, en vætki huggar = *De mænd, fulde af fejl, som ikke vilde lyde menneskenes konges bud medens de levede, har kvaler at vænte; de styrter altid elendige i elendige visse pinsler; kvide bedrøver altid mændene dér, og der er intet der trøster.*

39. Flærðar auknir þrimu leygjar fleygjendr þola fnyk; þar liggr frost með bríma á ímu elds ǫldum; þar 's mǫrg ǫnnur meiri ógn óvegs manna ok fleira angr, an ór tunga megi segja frá því = *De af falskhed opfyldte mænd tåler der stank; der ligger kulde med varme på mændene; der er mange andre större rædsler for de hæderløse mænd og flere sorger, end vor tunge formår at fortælle om.*

40. Mjǫk gengr mǿttr ok ríki mæts jarðar varðanda of alt vit manna; lýð dugir helzt at hræðask hann *osv.* = *I höj grad overgår jordens herlige vogters magt og rige al menneskenes forstand; det er bedst for menneskene at frygte ham.*

opt verðr ægis leiptra
ein stund viðum grundar
(trauðr erum ǫll at eyða
andar mein) at seinum.

42. Ungr skyldi þat ǫldu
eyktemjandi fremja,
gífrs es gǫmlum hœfir
gunntjalds boða at halda;
trauð verðr hǫnd, en hlýða
hrynvengis má engum
Gaut nema gǫr verk bœti
grundar mens, af venju.

43. Ræfrs esat lǫngu lífi
lungbeitǫndum heitit,
(ryms finna þat runnar
randelds) af gram landa;
því 's hringskúrar hverjum
hag sinn með trú fagri
yngra þoll ok ellra
einsætt at vel hreinsi.

44. Leygs hefr dánar-dœgri
dáðreyndr jǫfurr leynða
svana flugreinar sínu
sviptendr jǫru skriptar,
þvít frónspennir finna
fagrtjalda vill aldri
dœlar seiðs við dauða
dúnmeiða vanbúna.

---

41. Hverr blakkvaldr byrjar láðs kosti sættask við harra þrumu tjalda; ella 's mjǫk hætt hvat bíðum; opt verðr ein stund at seinum ægis grundar leiptra viðum; erum trauðr at eyða ǫll andar mein = *Enhver mand stræbe efter at udsone sig med himlens konge; ellers er det meget uvist hvad vi opnår; ofte bliver én stund for sent for mændene; vi er træge til at bøde på alle vore åndelige mén.*

42. Ǫldu eyktemjandi skyldi fremja þat ungr, es hœfir gǫmlum gunntjalds gífrs boða at halda; hǫnd verðr trauð af venju, en engum grundar mens hrynvengis Gaut má hlýða, nema bœti gǫr verk = *En mand skulde som ung udøve hvad der sömmer sig for en mand som gammel at göre; hånden forlader ikke let sin vane, men ingen mand vil kunne slippe for at göre bod for sine gjorte gærninger.*

43. Lungbeitǫndum esat heitit lǫngu lífi af landa ræfrs gram; randelds ryms runnar finna þat; því 's hverjum hringskúrar þoll, yngra ok ellra einsætt, at hreinsi vel hag sinn með fagri trú = *Det er ikke lovet mændene at leve længe af himlens konge; mændene mærker det; derfor kan enhver mand, yngre så vel som ældre, se, at det bedste er, at han renser sig og sin vandel med smuk tro.*

44. Dáðreyndr jǫfurr svana flugreinar leygs hefr leynða sviptendr jǫru skriptar dánar-dœgri sínu, þvít fagrtjalda frónspennir vill aldri finna dœlar seiðs dúnmeiða vanbúna við dauða = *Solens dådprøvede konge har skjult mændenes dødsdag for dem, ti himlens omspænder vil aldrig finde menneskene uforberedte på døden.*

45. Háborgar, fæsk hvergi
hald þats bresti aldri,
hreggs nema, horskum seggjum,
heitfastr jǫfurr veitir.
Sterk *osv.*

46. Enn lætk sagðan svinnum
sárklungrs viðum, þungan
hǿtt, þats hvern dag ættim
hræðask, framm í kvæði;
þjóð mun sýna síðan
slœmr miskunnar dœmi
(ek skylda þó aldri
ugglauss) þaus mik hugga.

47. Lítk optliga ýta
óglíkan mik fíkjum
(aukumk sǫr í slíku
sótt) ástvinum dróttins;
þeir bundusk vel vándra
verka ógnar sterkir
brigða skjótt ok bœttu
bógsvells metendr ella.

48. Frétt hafa dyggvar dróttir,
Dávíð konungr síðan
snilli vanðr ept synðir
siðabót at tók skjóta;
blíðr nam þengill þýðask
(þat 's bann) konu annars,
en réð, svát bar brǿðum,
búandmann af því svanna.

49. Drengr réð brátt at beiða
buðlung ept hag þungan

---

45. Hvergi fæsk hald horskum seggjum, þats aldri bresti, nema heitfastr jǫfurr hreggs háborgar veiti *osv.* = *Ingensteds opnås hjælp for de vise mænd, som aldrig svigter, medmindre himlens konge, som holder sine løfter, giver den.*

46. Enn lætk sagðan framm í kvæði svinnum sárklungrs viðum þungan hǿtt, þats (þanns?) ættim hræðask hvern dag; slœmr mun síðan sýna þjóð dœmi miskunnar, þaus hugga mik: ek skylda þó aldri ugglauss = *Fremdeles vil jeg fremføre i mit digt for de kloge mænd den tunge vandel, som vi daglig burde ræddes; digtets slutning vil siden vise folk eksempler på miskundhed, som trøster mig; dog burde jeg aldrig være uden frygt.*

47. Lítk mik optliga fíkjum óglíkan ástvinum ýta dróttins; sǫr sótt aukumk í slíku; þeir bógsvells metendr ógnar sterkir bundusk vel vándra verka ok bœttu ella brigða skjótt = *Jeg ser mig ofte grumme ulig menneskenes herres kære venner; en svar kummer opstår for mig deraf; de mænd, stærke i rædslen, afholdt sig tappert fra onde gærninger eller også bødede de meget snart på dem.*

48. Dyggvar dróttir hafa frétt, at Dávíð konungr, snilli vanðr, tók síðan ept synðir skjóta siðabót; blíðr þengill nam þýðask konu annars — þat 's bann — en réð af því búandmann svanna, svát bar brǿðum = *Brave folk har hørt, at kong David, vant til dyd, forbedrede senere efter sin synd hurtig sin vandel; den blide konge elskede en andens hustru — det er forbudt — og sörgede for kvindens mands død hurtig derefter.*

hǫppum reifðr, sem hœfði,
himinríkis sér líkna;
fekk an fyrr af harra
fríðr landreki síðan
(hann réttisk svá) sunnu
sætrs vingjafar mætri.

50. Nítti einn við ótta
ítr postoli rítar
fróns musteris festi
forðum þýjar orða;
en þegars iðran sanna
aldrprýðir fekk lýða,
Pétr vann glœp með gráti
grandlauss þvegit vandla.

51. Þvi lét seggja sveitar
sinn postola finna
(raun lýsir þat) ræsir
ríkr óstyrkðir slíkar,
at bæri mun meiri
malmrunnum várkunnir,
menn þótt misgǫrt ynni,
margfríðr skǫrungr síðan.

52. Hlaut María mætum
miskunn af gram sunnu,
víns þás virða reynis
Vǫ́r þó fœtr með tǫrum;
snjallr vann snót frá ǫllum
senn misgerðum hennar
gumna vǫrðr, es gerðu
goði treystisk Bil, leysta.

53. Slík styrkja mik merki,
minn goð, undra þinna,

49. Drengr, hǫppum reifðr, réð brátt ept þungan hag at beiða buðlung himinríkis sér líkna, sem hœfði; fríðr landreki fekk síðan mætri vingjafar an fyrr af sunnu sætrs harra; hann réttisk svá = *Manden, som der gaves lykke, bad hurtig efter sin tunge synd himmerigs konge om nåde for sig, som han skulde; den udmærkede konge fik siden endnu herligere vennegaver end för af himlens konge; han genrejste sig således.*

50. Einn ítr postoli nítti forðum við ótta þýjar orða festi fróns musteris rítar; en þegars aldrprýðir lýða fekk sanna iðran, vann grandlauss Pétr þvegit vandla glœp með gráti = *En udmærket apostel fornægtede fordum af frygt for en tjænestekvindes ord solens styrer; men så snart menneskenes forbedrer fik oprigtig anger, vaskede den syndfrie Petrus omhyggelig sin forseelse bort med sin gråd.*

51. Því lét ríkr ræsir seggja sveitar sinn postola finna slíkar óstyrkðir — raun lýsir þat —, at margfríðr skǫrungr bæri síðan mun meiri várkunnir malmrunnum, þótt menn ynni misgǫrt = *Derfor lod menneskenes mægtige konge sin apostel føle sådan mangel på styrke — erfaringen viser det —, forat den herlige kæmpe senere skulde så meget hellere bære over med menneskene, når de begik synder.*

52. María hlaut miskunn af mætum gram sunnu, þás víns Vǫ́r þó fœtr virða reynis með tǫrum; snjallr vǫrðr gumna vann snót leysta senn frá ǫllum misgerðum hennar, es gerðu Bil treystisk goði = *Maria fik*

þótt atferðin yrði
ór herfilig, stórum,
leiptra hróts at láta
láðvaldr myni aldri,
glaðr ef glœpa iðrumk,
glóða, mik fyr róða.

54. Sǫlu veittak, sættir,
(sárr es minn hugr) þinni
bana hættligar benjar,
bragna kyns, fyr synðir,
nú beiðum þik, þjóðar
þrekfœðandi, grœða
andar sǫr, þaus óru
ósvífr glata lífi.

55. Brigðr es heimr, sás hugðak,
hann døkkvir sið manna,
opt verðr lýðr á láði
lastauðigr, vinfastan;
eykr, sás eigi rœkir
orð þín, friðar tínir,
hjǫrva þollr, en hylli
hans leitar, sér vansa.

56. Tregr emk ljót at láta
lasta-verk til fasta,
mér hagar opt fyr augum,
æligs móðs fyr róða;
þess ák mér at meiri,
margríkr jǫfurr, líknar,

---

miskundhed hos solens herlige konge, da kvinden tode menneskenes prøvers fødder med sine tårer; menneskenes kloge vogter løste kvinden straks fra alle hendes synder, da hun stolede på gud.

53. Slík merki undra þinna, minn goð, styrkja mik stórum, þótt atferðin ór yrði herfilig, at leiptra hróts glóða láðvaldr myni aldri láta mik fyr róða, ef iðrumk glaðr glœpa = *Slige tegn på dine undergærninger, min gud, indgiver mig det i höj grad styrkende håb, uagtet vor opførsel blev hæslig, at himlens konge aldrig vil slå hånden af mig, hvis jeg glad angrer mine synder.*

54. Sǫlu þinni veittak benjar fyr bana hættligar synðir, sættir bragna kyns; sárr es hugr minn; nú beiðum þik, þjóðar þrekfœðandi, grœða andar sǫr, þaus ósvífr glata lífi óru = *Jeg tilföjede din sjæl sår ved mine dødsfarlige synder, menneskenes forliger; min sjæl er sår; nu beder jeg dig, folkenes styrker, at helbrede de sjælesår, som uskånsomme forspilder vort liv.*

55. Brigðr es heimr, sás hugðak vinfastan; hann døkkvir sið manna, opt verðr lýðr á láði lastauðigr; hjǫrva þollr, sás eigi rœkir orð þín, friðar tínir, en leitar hylli hans, eykr sér vansa = *Svigefuld er den verden, som jeg trode var pålidelig; den formørker menneskenes vandel; ofte bliver folk på jorden rige på laster; den mand, som ikke efterlever dine ord, fredstifter, men søger dens gunst, beskæmmer sig selv.*

56. Tregr emk at láta til fasta ljót lasta verk æligs móðs fyr róða; mér hagar opt fyr augum; þess at meiri líknar ok friðar ák biðja þik sjalfan mér, margríkr jǫfurr fleygs foldar œgis = *Uvillig er jeg til helt og*

fleygs, ok, foldar œgis,
friðar sjalfan þik biðja.

57. Heldr dœmðu mik, hǫlða
happvinnandi, þinni
meir af miskunn dýrri,
mætastr, an réttlæti;
lít ok virð, sem vættik,
valdr blásinna tjalda
hreggs, at hjǫlp of þiggi,
hár, óstyrkðir várar.

58. Hvar megum oss, enn ǫrvi
ýta kyns, fyr synðar
sárar sekðir órar,
sættir, skjóls of vætta,
nema lastauknum líkna,
logskríns, vilir þínum
sjalfr, þeims synðir skelfa,
sæll gervandi, þræli.

59. Hlut meguð hvern til gotna,
happkunnig, miskunnar
ramligs bús af ræsi
rǫðuls, María, ǫðlask;
vest ávalt at trausti,
vegstýris, mér dýru,
mild, at missak aldri,
móðir, yðvars góða.

60. Vættik oss með ótta,
alskirt himins birti

---

holdent at forlade den elendige sjæls stygge lastens gærninger; de er ofte fordelagtige for mine öjne(?); desto större nåde og fred for mig har jeg at bede dig selv om, den rullende himmels mægtige konge.

57. Dœmðu mik heldr, mætastr happvinnandi hǫlða, meir af þinni dýrri miskunn an réttlæti; lít ok virð óstyrkðir várar, sem vættik, at of þiggi hjǫlp, hár valdr blásinna hreggs tjalda = *Döm mig hellere, menneskenes herligste frelser, mere efter din herlige nåde end retfærdighed; se på og bedöm vore skrøbeligheder, som jeg vænter må få hjælp, den vindomsuste himmels höje styrer.*

58. Hvar megum of vætta oss skjóls fyr sárar synðar sekðir órar, enn ǫrvi sættir ýta kyns?; nema vilir sjalfr líkna þínum lastauknum þræli, þeims synðir skelfa, sæll gervandi logskríns = *Hvor kan vi vænte os læ for vore synders svære skyld, gavmilde forsoner af menneskeheden, medmindre du selv viser din lastbetyngede træl, hvem synderne forskrækker, din nåde, himlens salige skaber.*

59. Meguð, happkunnig María, ǫðlask hvern hlut til miskunnar gotna af ræsi ramligs rǫðuls bús; vest ávalt mér at dýru trausti, mild móðir vegstýris, at missak aldri yðvars góða = *Du kan, lykke-kendte Maria, opnå alt til nåde for menneskene hos himlens den stærke styrer; vær du mig altid til dyrebar støtte, guds fromme moder, så at jeg aldrig savner eders godhed.*

60. Vættik oss með ótta mildi af þér, alskirt hǫfuðmusteri ens hæsta hildings himins birti, þvít þínir fríðir siðir hugga hug minn, en várt líf

hǫfuðmusteri ens hæsta
hildings, af þér mildi,
hauðrs, þvít hugga fríðir
hug mínn siðir þínir,
grams kastali enn glæsti
glyggs, en várt líf hryggvir.

61. Verðrat, blíðr, fyr borði
brjótr, hǫfðingi snóta,
(mjǫk treystumk því) Mistar
myrkleygs, sás þik dyrkar,
þvít vegskjótust veita,
veðrs landreka strandar,
vilt, svinn, ok mátt mǫnnum,
móðir, alt et góða.

62. Hvern biðk hald ok árnan
helgan mann ens sanna
(trús) við tírar ræsi
(trausts leitak) mér veita,
svát óbœttan ættim
engi kost, þás drengja
jǫfurr vill andar krefja
ástnenninn hal þenna.

63. Êr látið þau, ýta,
atferðar lok verða,
miskunnandi, minnar,
margríkr, at þér líki,
svát frá yðr í ítru
(oss kjósum þat) ljósi,
veglyndr veðra grundar
valdr, skiljumk ek aldri.

64. Létum hróðr, þanns heitir
Harmsól, fetilhjóla

---

hryggvir, enn glæsti kastali grams glyggs hauðrs = *Jeg vænter os med bæven nåde af dig, strålende hovedtempel for solens höjeste konge, ti dine herlige sæder trøster mit sind, medens vort liv bedrøver det, den himmelske konges prægtige borg.*

61. Verðrat brjótr Mistar myrkleygs fyr borði, sás dyrkar þik, blíðr hǫfðingi snóta, mjǫk treystumk því, þvít vilt vegskjótust ok mátt, svinn móðir veðrs strandar landreka, veita mǫnnum alt et góða = *Ingen mand fortabes, som tilbeder dig, kvinders blide hövding, i höj grad fæster jeg lid dertil, ti du, himmelkongens vise moder, rask til at give hæder, vil og kan yde menneskene alt hvad der er godt.*

62. Biðk hvern helgan mann veita mér hald ok árnan við ræsi ens sanna tírar, — leitak trús trausts, — svát ættim engi kost óbœttan, þás ástnenninn jǫfurr drengja vill krefja þenna hal andar = *Jeg beder enhver hellig mand at yde mig støtte og forbön hos den sande hæders konge — jeg søger pålidelig støtte —, så at jeg intet kan have usonet, når menneskenes kærlighedsfulde konge afkræver denne mand (mig) sjælen.*

63. Látið ér, margríkr miskunnandi ýta, þau lok atferðar minnar verða, at líki þér, svát ek skiljumk aldri frá yðr í ítru ljósi — kjósum oss þat —, veglyndr valdr veðra grundar = *Lad du, menneskenes mægtige frelser, afslutningen på min færd blive således, at den behager dig, så at jeg aldrig skilles fra dig i det herlige lys — det vælger jeg mig —, himlens ædelmodige styrer.*

fyr hugprúða hríðar
herðendr borinn verða;
mér biði hverr, es heyrir,
heimspenni, brag þenna,
œski-Þrór ok eirar
unnrǫðla miskunnar.

65. Án lát engan þína,
angrlestandi, mesta
mann (deilir þat máli)
miskunn, jǫfurr sunnu;
vǫrðr, laða skatna skírða,
skýtjalds, saman alla,
ítr, þars aldri þrjóti
unaðs gnótt ok frið, dróttinn.

Eilífr kúlnasveinn.

Islandsk skjald, 12. årh.

1. Kristsdrápa(?), el. brudstykker af digte(?).

1. Hróts lýtr helgum krúzi
heims ferð ok lið beima,
sǫnn es an ǫll dýrð ǫnnur
einn sólkonungr hreinni.

2. Hirð lýtr himna, dýrðar,
hrein Máríu sveini,
mǫ́tt viðr mildingr dróttar
(maðr 's hann ok goð) sannan.

---

64. Létum hróðr, þanns heitir Harmsól, verða borinn fyr hugprúða herðendr fetilhjóla hríðar; hverr unnrǫðla œski-Þrór, es heyrir þenna brag, biði mér heimspenni miskunnar ok eirar = *Jeg har fremført et digt, som hedder Sorgens sol, for modige mænd; enhver mand, som hører dette digt, måtte bede gud om nåde og skånsel for mig.*

65. Lát engan mann án þína mesta miskunn, angrlestandi jǫfurr sunnu; þat deilir máli; ítr vǫrðr skýtjalds, dróttinn, laða saman alla skírða skatna, þars aldri þrjóti gnótt unaðs ok frið = *Lad intet menneske undvære din store miskundhed, solens sorg-fjærnende konge; det er af störste betydning; himlens herlige vogter, herre, saml alle døbte mænd hvor overflod af fryd og fred aldrig får ende.*

[E.] 1, 1. Ferð heims hróts ok lið beima lýtr helgum krúzi; sólkonungr es einn hreinni an ǫll ǫnnur sǫnn dýrð = *Himlens skare og menneskenes mængde böjer sig for det hellige kors; solens konge er ene renere end al anden sand herlighed.*

2. Hrein hirð himna lýtr sveini Máríu; mildingr dróttar viðr sannan dýrðar mǫ́tt; hann es maðr ok goð = *Himlens rene hird tilbeder Marias sön; menneskenes konge udøver en sand herligheds underkraft; han er menneske og gud.*

3. Móttr 's an menn of hyggi
mætr goðs vinar betri,
þó 's engla gramr ǫllu
ǫrr helgari ok dýrri.

4. Himins dýrð lofar hǫlða
(hann 's alls konungr) stilli.

———

5(?). Bǫru (mæt) á móti
malmþings viðir palma
(sveit hrauð) seggja bœti
(sorg), 's hann kom til borgar;
svá laðar siklingr skýja
síns hjarta til, bjartir
þeirs fyrða gram fœra
fǫgr verk með trú sterkri.

2. Lausavísa.

Vǫru vǫtn ok mýrar,
verðr hitt at þau skerða,
svell vas áðr of alla,
ál, torráðin, hvála.

---

3. Mætr mǫttr goðs vinar 's betri an menn of hyggi; þó 's ǫrr engla gramr helgari ǫllu ok dýrri = *Guds vens herlige styrke er bedre end mennesker kan tænke sig; dog er englenes gavmilde konge helligere og herligere end alt andet.*

4. Himins dýrð lofar stilli hǫlða; hann 's konungr alls = *Himlens herlighed lovpriser menneskenes styrer; han er altets konge.*

5. Malmþings viðir bǫru palma á móti seggja bœti, es hann kom til borgar; mæt sveit hrauð sorg; svá laðar siklingr skýja til hjarta síns, þeirs bjartir fœra fyrða gram fǫgr verk með sterkri trú = *Mændene bar palmer ud i mod menneskenes forbedrer, da han kom til borgen (byen); den herlige skare glædedes; således byder skyernes konge til sit hjærte dem som rene bringer menneskenes konge skönne gærninger i stærk tro.*

2. Vǫtn ok mýrar vǫru torráðin; verðr hitt, at þau skerða ál, svell vas áðr of alla hvála = *Søer og sumpe var vanskelige; det sker, at de gör skår i græsspirerne; is var för over alle bakker.*

Skáld-Þórir.

Islandsk skjald, 12. årh.(?)

Lausavísa*(?)*.

Dýrkleifar kom dúfa
dags ok krisma lagði
meginskjǫldungi mildum
mæt í hattar stræti.

Óláfs drápa Tryggvasonar

„er Halfredr orti vandræda skalld",

et digt fra det 12. årh.

1. Yfirhilding biðk aldar
einn hróðtǫlu beina
mér, þanns mestum stýrir
mætti, hverrar ættar,
því veglyndum vanda
vin þínum skalk, Rínar,
brag, þeims bjartleyg fǫgrum
bauð ótta, goð dróttinn.

2. Mætr hefr minna látit
mik stólkonungr sólar
snjallr, an sómði þolli
sverðéls, bragar verðan;
þó vilk Þróttar skýja
þeim, es engr vas beima,
eldveitanda ítrum,
alfríðri, lof smíða.

[S.] Mæt dúfa kom ok lagði krisma í hattar stræti mildum meginskjǫldungi dags dýrkleifar = *En herlig due kom og lagde krisma i himlens milde hovedkonges hoved.*

[O.] 1. Biðk einn yfirhilding hverrar aldar ættar, þanns stýrir mestum mætti, beina mér hróðtǫlu, því skalk vanda brag veglyndum vin þínum, goð dróttinn, þeims bauð ótta fǫgrum Rínar bjartleyg = *Jeg beder ethvert slægtleds overkonge, som besidder den störste styrke, at give mig lovprisningsord, ti jeg agter at besynge din ædelsindede ven, gud herre, ham som indjog det skinnende guld skræk.*

2 Mætr, snjallr sólar stólkonungr hefr látit mik verðan minna bragar, an sómði sverðéls þolli; þó vilk smíða lof þeim ítrum Þróttar skýja eldveitanda, es engr beima vas alfríðri = *Himlens herlige, vise konge har givet mig mindre digterævne, end det passede for krigeren (Olav); dog vil jeg lovprise i digt den udmærkede kriger, som var således, at ingen mand var i alle henseende herligere.*

3. Nefndr vas ungr, sás efnði
ýta vǫrð í Gǫrðum,
œski-Baldr, við aldir,
Áleifr fyr mér stála;
eldstøkkvir sásk ekki,
ǫll hugði vel snjǫllum,
hafs nema hilmi jǫfra,
heims-byggð syni Tryggva.

4. Reggstrindar bað randir
ráðfimr bera snimma
jóskreytandi ýta
auðmildr á skip rauðar;
frá reist framr, en sýjur
flóð kǫnnuðu góðar,
foldar hring til fengjar
fóstrjǫrð konungr bǫrðum.

5. Vestr helt varga nistir
víðfrægr lagar skiðum
ár (rauð ungr í þeiri)
Englands á vit (branda);
fyrr vann ǫðlingr errinn
(engr) an Nóreg fengi
hár (vas hilmi dýrri)
hefnð síns fǫður efnða.

6. Rak, sás rausn vann mikla,
rjóðr með gengi þjóðar
víga borðs ok verðar
vestr hernuð fekk erni;
endr frák borgir brendar
(brandr gall) á Írlandi,
(blésu vé) þars vísi
vígmóðr of kom, glóðum.

---

3. Nefndr vas ungr stála œski-Baldr, sás efnði ýta vǫrð í Gǫrðum við aldir, Áleifr fyr mér; hafs eldstøkkvir sásk ekki nema hilmi jǫfra; ǫll heims-byggð hugði vel snjǫllum syni Tryggva = *Nævnet blev den unge kriger, som udøvede værn for mændene i Garderige mod andre, for mig Olav; den gavmilde mand frygtede intet uden kongernes konge; hele landets befolkning holdt af Tryggves modige sön.*

4. Ráðfimr, auðmildr reggstrindar jóskreytandi bað ýta bera snimma rauðar randir á skip; framr konungr reist foldar hring bǫrðum til fengjar frá fóstrjǫrð, en góðar sýjur kǫnnuðu flóð = *Den rådsnilde, gavmilde søfarer bød mændene tidlig at bære røde skjolde ud på skibene; den dygtige konge furede søen med stavnene for at erobre bytte bort fra sit fosterland, og de gode snekker prøvede bølgerne.*

5. Víðfrægr varga nistir helt ár lagar skíðum vestr á vit Englands; ungr rauð branda í þeiri; hár, errinn ǫðlingr vann hefnð fǫður síns efnða fyrr an fengi Nóreg; engr vas hilmi dýrri = *Den berömte kriger styrede fordums sine skibe vesterpå til England; ung rødfarvede han sværdene på det tog; den höje, kraftige konge hævnede sin fader, för end han vandt Norge; ingen var herligere end kongen.*

6. Rjóðr víga borðs, sás vann mikla rausn, rak vestr hernuð með gengi þjóðar ok fekk erni verðar: frák endr borgir brendar glóðum á Írlandi, þars vígmóðr vísi of kom; brandr gall, vé blésu = *Krigeren, som udfoldede stor magt, hærjede i vesten med sine mænds følge og gav örnen*

7. Brunnu ból, en runnu,
bǫl vann gnógr, til skógar,
lýða sveit áðr létti
limgarmr, Skotar armir;
ok hrynslóðar heiðinn
herr fyr elda þverri
vǫgnu vítt of eignaðr
vápnbautinn fell Gauti.

8. Snarr bar sigr ór hverri
sárlóms mǫtuðr rómu;
hæst gekk hreggbjóðr lista,
hvar lands es kom, randa;
gnóg vas vist ok, vestan,
vel drengila fengin,
mærr áðr mildingr fœri
margspakr, grǫum vargi.

9. Austr þingat kom yngvi
áðr, frák jarl af hjarli,
kœnn, með krapti hreinum
Kristr tœði gram, flœðu;
ógnmildr lét þá ǫldum
ǫðlingr, sás gaf hringa,
þjóð tók glǫð við góðum
goðs ǫ́r, trúu boðna.

10. Harðrǫ́ðum gekk heiðis
hjaldrmagnaði skjaldar
skatna ætt á, skreytta,
skotjǫrð, loga fjarðar;
lýð gat lofðungr ráða,
landherr frá sið vǫndum
þá hvarf allr ok illum,
ólítt, goðum nítti.

---

føde; jeg har hørt, at fordum blev borge brændte ved ild, hvor den kamphidsige konge kom; klingen klang og fanerne vejede.

7. Ból brunnu, en armir Skotar runnu til skógar; gnógr limgarmr vann bǫl lýða sveit áðr létti, ok heiðinn herr fell vápnbautinn, of eignaðr Gauti, vítt fyr vǫgnu hrynslóðar elda þverri = *Boliger brændte og de elendige Skotter flygtede til skoven; den overalt rasende ild tilföjede mændene ulykke, för man holdt op, og den hedenske hær faldt våbenbidt, givet Odin, overalt for den gavmilde mand.*

8. Snarr mǫtuðr sárlóms bar sigr ór hverri rómu; randa hreggbjóðr gekk hæst lista, hvar lands es kom; gnóg vist vas vel ok drengila fengin grǫum vargi, áðr mærr margspakr mildingr fœri vestan = *Den raske kriger vandt sejr i hver kamp; krigeren var den ypperste i enhver id, hvor han så end kom hen; rigelig føde blev dygtig og tappert givet den grå ulv, för den herlige, kloge fyrste forlod vesten.*

9. Áðr kœnn yngvi kom austr þingat frák jarl flœðu af hjarli; Kristr tœði gram með hreinum krapti; ógnmildr ǫðlingr, sás gaf hringa, lét þá boðna ǫldum trúu; þjóð tók glǫð við góðum goðs ǫ́r = *För den kloge konge kom østerpå derhen, har jeg hørt at jarlen flygtede fra landet; Kristus støttede kongen ved sin rene kraft; den krigerske konge, som skænkede ringe, bød da mændene troen; folket tog glad mod guds gode tjæner.*

11. Ok fimm, sás gaf gumnum
gló-Lista, vann kristin,
ljótgirðanda lautar,
lǫnd élboði Gǫndlar;
hvern viti hjalma þornar
(hann vas ríkstr konungmanna)
odda runn, es ynni
(eljun) slíkt, at telja?

12. Hraustr vann Hjaltland kristnat
hlífar þeys sem Eyjar
stýrir støkkvifúra
stalls sem Nóreg allan;
lét á Grœnland gætir
gunnblíðr komit síðan
vengis vallar hringa
vegsamr trúu ramri.

13. Vítt stóð ógn af ýti,
íslenzkum her vísi,
orms vallar, bauð, allan
aldr, goðs lǫgum halda;
svá lét reist, hinns rítar
rjóðendr of vann, góðar,
reyrs, við ráði óru
réttdœmr konungr stéttar.

---

10. Skatna ætt gekk harðrǫðum skjaldar hjaldrmagnaði á skotjǫrð heiðis, skreytta fjarðar loga; lofðungr gat ráða lýð ólítt; allr landherr hvarf þá frá vǫndum sið ok nítti illum goðum = *Mændene gik den kraftige kriger på den guldprydede hånd (ɔ: underkastede sig); fyrsten styrede folket med kraft; da vendte hele befolkningen sig fra den slette sæd (tro) og vragede de onde guder.*

11. Ok Gǫndlar élboði, sás gaf gumnum lautar ljótgirðanda gló-Lista, vann kristin fimm lǫnd; hvern odda runn viti hjalma þornar at telja, es ynni slíkt; hann vas eljun-ríkstr konungmanna = *Og krigeren, som skænkede mændene det skinnende guld, kristnede fem lande; hvilken kriger ved mændene at nævne, som har udført sligt; han var den kraftigste af kongebårne mænd.*

12. Hraustr stýrir hlífar þeys støkkvifúra stalls vann kristnat Hjaltland sem (ok?) Eyjar sem allan Nóreg; gunnblíðr gætir vengis vallar hringa vegsamr lét síðan komit ramri trúu á Grœnland = *Den tapre kriger kristnede Shetland og Orknøerne så vel som hele Norge; den kampblide, pragtvirkende konge lykkedes det siden at indføre den stærke tro i Grönland.*

13. Allan aldr stóð vítt ógn af ýti orms vallar; vísi bauð íslenzkum her halda goðs lǫgum; svá lét réttdœmr konungr, hinns of vann rjóðendr rítar reyrs, reist góðar stéttar við ráði óru = *Hele tiden udgik der frygt vidt og bredt af den gavmilde fyrste; kongen bød det islandske folk at overholde guds lov; således rejste den retdömmende konge, som overvandt krigerne, gode støtter (god grund) for vore kår.*

14. Eigum (langa lœgis)
liðrœkjanda frœknum
(hyrstríðir braut heiðni)
hjalms raunar þat launa;
hrings hefr þarfastr þengill
þrymdraugum sá bauga
(herr nýtr hodda þverris)
hingat norðr of orðit.

15. Ǫll vas hrædd við hollan
hrafni elgbjóð stafna,
vítt bauð ǫðlingr ýtum,
óþjóð, síðu góða;
þann vissu gram gunnar
grímu fárs, þeirs vǫru,
sannmiðjungar svinnan,
sér leiðastan, heiðnir.

16. Hreinbyggvir lét hǫggva
hrófs af mǫrgum þjófi,
hinns of hvert ráð kunni,
hendr eða fœtr, at bœta;
horvetna lét hjǫrva
hríðeflǫndum, víða,
austr, þeims unnu lǫstu.
ósið jǫfurr kviðjat.

[Her mangler omtrent 40 vers].

17. — — — — — tafni;
øx reið en sveif síðan
sundvargs boða mǫrgum,
hæstr varð geirs at gusti
grams tírr, af bol svíri.

14. Eigum raunar launa þat frœknum hjalms liðrœkjanda; lœgis hyrstríðir braut langa heiðni; sá þengill hefr of orðit hingat norðr þarfastr bauga hrings þrymdraugum; herr nýtr hodda þverris = *Vi har virkelig det at takke den tapre kriger; den gavmilde fyrste nedbrød det langvarige hedenskab; den fyrste har her nordpå været den nyttigste for mændene; folket har fyrsten meget at takke.*

15. Ǫll óþjóð vas hrædd við stafna elgbjóð, hollan hrafni; ǫðlingr bauð ýtum vítt góða siðu; þann svinnan gram vissu gunnar grímu fárs sannmiðjungar, þeirs vǫru heiðnir, sér leiðastan = *Alle røvere var bange for søfareren, god mod ravnen; fyrsten bød mændene videnom gode sæder; den kloge fyrste kendte de krigere, som var hedenske, som den, der var dem mest forhadt.*

16. Hrófs hreinbyggvir, hinns of kunni at bœta hvert ráð, lét hǫggva hendr eða fœtr af mǫrgum þjófi; horvetna lét austr jǫfurr kviðjat ósið hjǫrva hríðeflǫndum, þeims unnu lǫstu víða = *Søfareren, som forstod at råde bod på alt, lod hugge hænder eller fødder af mangen tyv; allevegne i østen (i Norge) forbød kongen de krigere deres sædløshed, som vide begik forbrydelser.*

17. — — — tafni; øx reið, en síðan sveif svíri af bol mǫrgum sundvargs boða; tírr grams varð hæstr at geirs gusti = — — — *føde; øksen blev svunget, og siden røg nakken af kroppen på mangen en mand; fyrstens hæder blev den störste i kampen.*

18. Firði hjǫrr við herðar
haus, sagði frið lausan
dylgju reyr et dýra,
drósk almr fyr gram, hjalmi;
norn kom flærð at fjǫrni,
folktjald rufu, skjaldar,
(sǫ́r frák snǫrpum dreyra
seggjum) langbarðs eggjar.

19. Frægs stillis varð falla
ferð, en beitt vas sverðum,
endr kom brúnt á branda
blóð, varð autt of góðan;
auk und jǫfri frœknum
Ormr hrauzk, en felt rauðu
Eiríks hirð, áðr yrði
jarls ráð fyrir hjarli.

20. Hrafngreddir skaut hoddum
hættr; stóð jafnt sem ætti
linns í lypting sinni
látrkennir fjǫr þrenni;
Yggs þykkjumk ek ekki
ógnblíðustum síðan
hjaldrs frá horskum gildi
hafa samfregit annat.

21. Gladdr sté jarl á eyddan
(él vigra þraut) sigri
grimmr með gengi framligt
Grábak móins akri;
lét ófǫ́um ýtis
elds lauðar hal dauðum
vitr af Vánar otrum
verðung á kaf slungit.

---

18. Hjǫrr firði haus við herðar, et dýra dylgju reyr sagði lausan frið hjalmi; almr drósk fyr gram; skjaldar norn kom flærð at fjǫrni; langbarðs eggjar rufu folktjald; frák sǫ́r dreyra snǫrpum seggjum = *Sværdet fjærnede hovedet fra skuldrene; det herlige spyd opsagde hjælmen fred; buen blev spændt af kongen; øksen besnærede hjælmen; sværdsæggene splintrede skjoldet; jeg har hørt, at sårene blødte for de raske mænd.*

19. Ferð frægs stillis varð falla, en beitt vas sverðum; autt varð of góðan; endr kom brúnt blóð á branda; auk Ormr hrauzk und frœknum jǫfri, en hirð Eiríks felt rauðu, áðr jarls ráð fyrir hjarli yrði = *Den berömte konges skare faldt, men (da) sværdene droges; der blev folketomt omkring den gode; fordum strömmede det brune blod på sværdene; og Ormen ryddedes under den tapre fyrste, men Eriks hird fik blodig hue, för jarlen fik landet at råde over.*

20. Hrafngreddir, hættr hoddum, skaut; linns látrkennir stóð í lypting sinni jafnt sem ætti þrenni fjǫr; ek þykkjumk ekki hafa sannfregit síðan annat frá horskum, ógnblíðustum gildi Yggs hjaldrs = *Krigeren, farlig for guld, skød; manden stod i sin løfting som om han besad tre liv; jeg mener ikke med vished at have hørt andet senere om den vise, kampblide kriger.*

21. Jarl sté, gladdr sigri, grimmr móins akri, á eyddan Grábak með framligt gengi; vigra él þraut; vitr verðung ýtis lauðar elds lét slungit ófǫ́um dauðum hal á kaf af Vánar otrum = *Jarlen, glædet ved sejren, grum mod guldet, besteg den ryddede Orm med sit dygtige følge; kampen var endt; den gavmilde mands kloge hird slyngede mange døde mænd i dybet fra skibene.*

22. Skaut á grœnt með grjóti
grár ægir ná sǫrum,
lǫgu liðsmenn bjúgir,
land, sem brúk of strandir;
en fjaðrdøkkum flokkum
flugu hrafns at þar nafnar;
skygnum skœða-sǫgnum
skógar fang vas þangat.

23. Ok andvǫnum Endils
ítrskíð á dreif síðan
sann-Njǫrðungum sennu
sveif hundruðum undir,
svát glójarðar gerði
Gylfa skíðs of víði
(búkr hné margr fyr mæki)
meinfœrt (á lǫg) hreinum.

24. Slóð drap svangt til grœðis,
sá vargr rekinn margan
hǫggvinn mann ór hrǫnnum,
hlaupstóð jǫtuns móður;
fœtr bar fǫlu sóti
(fjǫrrán) í val grána
(áðr beið hirð fyr hauðri)
hungrtrauðr en frá rauða.

25. Náði jǫrð ept orðna
Eiríkr þrimu geira;
hans rǫðum varð hlýða
hverr brimrǫðuls þverrir;
hnípði drótt ok drúpði
(dǫpr þjóð vas þar), Fróða,
fold, þanns flest gaf hǫlðum
fagrbygg, at son Tryggva.

22. Grár ægir skaut sǫrum ná með grjóti á grœnt land; liðsmenn lǫgu bjúgir of strandir sem brúk; en nafnar hrafns flugu at þar fjaðrdøkkum flokkum; skygnum skœðasǫgnum skógar vas fang þangat = *Det grå hav skød de sårede lig tilligemed sten op på det grönne land, krigerne lå krumme på stranden som tang; men ravnene flöj dertil i fjærsorte skarer; skovens skarptseende skadelige flokke kunde der hænte fangst.*

23. Ok andvǫnum sennu sann-Njǫrðungum sveif hundruðum síðan á dreif undir ítrskíð Endils, svát hreinum Gylfa skíðs glójarðar gerði meinfœrt of víði; margr búkr hné á lǫg fyr mæki = *Og de døde lig af mændene førtes i hundredevis ind under de herlige skibe, så at skibene knapt kunde komme frem over søen; mangen en krop var faldet for sværdet i havet.*

24. Svangt hlaupstóð jǫtuns móður drap slóð til grœðis; vargr sá margan hǫggvinn mann rekinn ór hrǫnnum; fǫlu sóti bar grána fœtr í val, en hungrtrauðr rauða frá; áðr beið hirð fjǫrrán fyr hauðri = *De sultne ulve løb ned til havet; ulven så mange sårede mænd drevne i land fra bølgerne; ulven førte grå fødder til valen, men, sult-berøvet(?), røde derfra; för var hirden bleven dræbt udenfor landet.*

25. Eiríkr náði jǫrð ept orðna geira þrimu; hverr þverrir brimrǫðuls varð hlýða ráðum hans; drótt hnípði ok fold drúpði at son Tryggva þanns gaf hǫlðum flest fagrbygg Fróða; þar vas þjóð dǫpr = *Erik fik landet efter den stedfundne kamp; enhver mand måtte lyde hans bestemmelser; folket sörgede og landet ludede efter Tryggves söns død, som havde givet mændene rigeligt guld; dér var folket opfyldt af sorg.*

26. Borit hefk hróðr, en hjǫrva
hóf sœmði vel, lófa
elda, þeys, fyr ǫ́su,
ǫ́r mest at hlut flestum;
áðr mun oss, an glóða
elris sterks at verkum
greppr megi ǫllum yppa
ǫrr, fljóts, at brag þrjóta.

27. Fyrr létu frœknan gǫrvan
fenskúfs vala benja
fríðri skǫld of fœði
fagrbjór an vér Rǫgnis;
— — fleygs fyr því þeygi
þann vissak hlyn manna
geirs frá geymiǫ́rum
— — — — — —.

28. Veit, þess 's víða bœtti
vart eðli, stað bjartan,
heilagr Kristr, ok hæsta
hlíf þjóðkonungs lífi;
þvít skýranna skreytir
skíðs Óláfi fríðri
vǫgnu láðs und víðu
verðr aldrigi tjaldi.

---

26. Hefk borit hróðr fyr ǫ́su lófa elda, en mest hóf sœmði vel hjǫrva þeys ǫ́r at flestum hlut; oss mun áðr þrjóta at brag, an ǫrr greppr megi at yppa ǫllum verkum sterks elris fljóts glóða = *Jeg har fremført lovkvad for mændene; men det störste mådehold passede godt for krigeren i fleste henseender; mine kræfter vil för være udtömte til at digte end en rask digter er i stand til at fortælle alle den stærke gavmilde mands gærninger.*

27. Fyrr létu fríðri skǫld gǫrvan Rǫgnis fagrbjór of frœknan fœði vala benjar fenskúfs an vér; — — þeygi vissak þann hlyn geirs *(resten mangelfuld) = För har ypperligere skjalde forfattet digte om den tapre kriger end jeg; — — dog har jeg ikke kendt nogen kriger — — —*

28. Heilagr Kristr, veit bjartan stað ok hæsta hlíf lífi þjóðkonungs þess 's bœtti víða vart eðli, þvít aldrigi verðr vǫgnu láðs skíðs skreytir Óláfi fríðri und víðu tjaldi skýranna = *Hellige Kristus, giv et strålende hjem og din höjeste beskyttelse den folkekonges liv, som videnom forbedrede vor natur, ti aldrig vil der fødes en mand, herligere end Olav, under den udstrakte himmel.*

Nóregs konunga-tal

et digt om Jóan Loptsson, omtr. 1190.

1. Þat verðr skylt,
es at skilum yrkja,
greppum þeim,
at gleði fyrða
allra helzt,
ef eru færi
virðar þeir
an verit hǫfðu.

2. Róa skal fyrst
fjarri reyði,
koma þó niðr
nær áðr lúki;
þar hefk hugt
hróðri þessum
orðum þeim
eptir mynda.

3. Þar vilk fyrst,
ef firar hlýða
minni mærð,
til máls taka,
es hugprúðr
Halfdan svarti
erfivǫrð
átti frœknan.

4. Tók kappsamr
við konungs nafni
Haraldr brátt
enn hárfagri,
þás Halfdan
hafði druknat
í hœings
hallar næfri.

5, Ok es hann
í haug lagiðr
á herskǫ
Hringaríki,
en barnungr
burr Halfdanar
tók framlyndr
við fǫðurarfi.

---

1. *Det bliver pligt for de skjalde, som digter pålidelig, at de glæder mændene, især dersom de mænd er færre end de har været.*

2. *Man skal ro først langt fra hvalen, men komme den nær, inden det tager ende; efter de ord har jeg tænkt at indrette dette digt.*

3. *Dér vil jeg først tage til orde, dersom mændene hører på mit kvad, at den modige Halfdan svarte havde en tapper sön.*

4. *Snart tog den kraftige Harald, den hårfagre, kongenavnet, efter at Halvdan var druknet i isen (isvågen).*

5. *Og han er höjlagt på det krigerske Ringerike, men Halvdans barneunge, energiske sön overtog sin faderarv.*

6. Eigi eitt
eiga vildi
þats langfeðr
leifðu hǫnum;
svá vas ríkr
ræsir Sygna
ok ágjarn
við auðgefendr,

7. at alt land
Elfar milli
ok Finnmerkr
fylkir átti,
náði hann
fyr Nóregi
ǫllum fyrst
einn at ráða.

8. Átti gramr,
sás gjafar veitti,
barna mart,
þaus biðu þroska;
því kømr hvers
til Haralds síðan
skjǫldungs kyn
ens skarar-fagra.

9. Réð þría vetr
Þundar beðju
siklingr snarr
ok sjau tøgu,
áðr Loka
lifi at ræna
ǫðlings kom
einga-dóttir.

10. Þá vas haugr
ept Harald orpinn
reisuligr
á Rogalandi;
þess mun æ
uppi lengi
hildings nafn,
Halfdans sonar.

11. Tók Eirekr
við jǫfurs nafni
blóðøx brátt,
sem búendr vildu;
vas vígfimr
vetr at landi
Eirekr alls
einn ok fjóra,

---

6. *Han vilde ikke have det alene, hvad hans forfædre havde efterladt ham; så mægtig og begærlig var Sogningernes konge overfor mændene,*

7. *at fyrsten ejede alt land mellem Götaelven og Finmarken; han var den første, der ene opnåde at herske over hele Norge.*

8. *Fyrsten, som skænkede gaver, havde mange börn, som fik trivsel; derfor føres enhver konges slægtlinje siden op til Harald den hårfagre.*

9. *Den raske konge rådede over landet i 73 år, för Lokes eneste datter (Hel) kom for at røve fyrstens liv.*

10. *Da blev der rejst en statelig höj over Harald på Rogaland; den fyrstes, Halvdans söns, navn vil længe mindes.*

11. *Erik blodøkse tog snart kongenavn, som bønderne vilde; den kampdygtige Erik var i det hele 5 år konge over landet.*

12. áðr vinsæll
vestan kœmi
Aðalsteins
einkafóstri,
ok Hákon
halfrar allrar
bróður sinn
beiddi erfðar.

13. En Eirekr
undan flýði
heiptargjarn
ok hans synir;
kom harðráðr
hersa mýgir
aptr í land
aldri síðan.

14. Réð kappsamr
fyr konungdómi
Hákon einn
hríð nǫkkura;
vas sex vetr
samt at landi
tírar gjarn
ok tuttugu.

15. Háði gramr
gunni á Fitjum
við Eireks
erfivǫrðu;
varð í hǫnd
hilmir skotinn,
þás fólkmeiðr
flótta knúði.

16. Þat hykk brátt
til bana leiddu
lítit sár
lofðung snaran;
þar 's ávalt,
es vísi dó,
hella kend
til Hákonar.

17. En í haug
hǫlðar lǫgðu

12. *För Adelstens vennesæle enefostersön kom vestfra, og Hakon afkrævede sin broder det halve af hele arven.*

13. *Men den kampbegærlige Erik og hans sönner flygtede bort; den kraftige fyrste kom aldrig mere tilbage til landet.*

14. *Den kraftige Hakon rådede en stund alene for kongedömmet; den rylystne var i alt 26 år konge i landet.*

15. *Fyrsten havde en kamp på Fitje med Eriks sönner; fyrsten blev skudt i armen, da krigeren drev de flygtende.*

16. *Jeg tror at det ringe sår bragte snart den raske fyrste døden; hvor fyrsten døde, er der en 'helle', der stadig er opkaldt efter Hakon.*

17. *Men mændene lagde den fyrste i en gravhöj på Sæheim; så forlod de tapre mænd Haralds sön, berøvet livet.*

sikling þann
á Sæheimi;
hurfu svá
frá Haralds arfa
frœknir menn
fjǫrvi ræntum.

18. Þá hefk heyrt,
at Haraldr tœki
óársæll
jǫrð ok ríki;
réð Gráfeldr
Gunnhildar sonr
níu vetr
fyr Nóregi,

19. áðr Gorms sonr
ok Goll-Haraldr
nafna sinn
at nái gerðu;
vas siklingr
suðr at Halsi
lífi ræntr
í Limafirði.

20. Tók harðráðr
ept Harald fallinn
Hákon jarl
við Hárs vífi;
sá réð tyggi
ok tuttugu
þrettán vetr
Þundar beðju.

21. Urðut góð
í Gaulardal
ævilok
Eireks fǫður,
þás Karkr þræll
knífi meitti
hattar stall
af Hákoni.

22. Misti lítt,
sús lǫgum stýrði,
rekka kind
ráðs ens bezta,
þá es norðr
í Nóregi
kristinn mann
til konungs tóku,

23. ok Óláfr
arfi Tryggva

---

18. *Så har jeg hørt, at Harald, uheldig med åringer, tog land og rige; Gråfeld, Gunnhilds sön, herskede over Norge i 9 år,*

19. *för Gorms sön og Guldharald slog deres navne ihjæl; fyrsten blev berøvet livet sydpå ved Hals i Limfjorden.*

20. *Den kraftige Hakon jarl tog landet efter Haralds fald; den fyrste rådede for landet i 33 år.*

21. *Eriks faders endeligt blev ikke god i Guldalen, da trællen Kark med sin kniv skar hovedet af Hakon.*

tók liðdrjúgr
lǫnd ok þegna,
hinn es fimm
á fám vetrum
lofða vinr
lǫnd kristnaði.

24. Vas Óláfr
alls at landi
fimm at eins
fáfnis galla,
áðr Eirekr
með ofrliði
ræsi þann
rómu beiddi.

25. Sú vas alls,
áðr Ormr ryddisk,
hrotta hríð
hǫrð ok lengi;
þar hefr ǫld,
es Óláfr fell,
Svǫlðrar vág
síðan kallat.

26. Réð tolf vetr,
tíri gǫfgaðr,
Eirekr jarl
fyr Yggs mani,
áðr lofðungr
ór landi fór
vestr of haf,
sás vini gœddi.

27. Þá vas úfr
Eireks skorinn,
áðr rómfǫr
ræsir hœfi,
ok blóðrǫs
til bana leiddi
vitran jarl
vestr með Englum.

28. Talði lǫnd
ok lausafé
sína eign
Sveinn ok Hákon,
ok tvá vetr
at tali fyrða

---

22. *Ikke forfejlede de mænd, som styrede loven, det bedste råd, da man nordpå i Norge tog en kristen mand til konge,*

23. *og Olav, Tryggves sön, tog under stor tilslutning land og folk, hin mændenes ven, som i løbet af få år kristnede fem lande.*

24. *Olav herskede over landet kun 5 år i alt, för Erik med overmagt udæskede den fyrste til kamp.*

25. *Det blev en hård og lang kamp, för Ormen ryddedes; der, hvor Olav faldt, har man siden kaldt Svolderbugt.*

26. *Erik jarl herskede, hæderberömt i 12 år over landet, för fyrsten, som skænkede sine venner guld, drog bort fra landet vest over havet.*

27. *Da blev Eriks drøbel skåren, för fyrsten begyndte sin Romarejse, og blodtabet bibragte den kloge jarl døden vesterpå blandt Anglerne.*

Eireks arf
jarlar hǫfðu,

29. áðr í land
með lítinn her
konungmaðr
kœmi vestan,
ok Óláfr
jarli mœtti
í Sauðungs
sundi miðju.

30. Varð Hákon
hilmi at sverja
eiða þess,
es Óláfr bað,
at folk-Baldr
flýja skyldi
óðul sín
til aldrslita.

31. Bauð Óláfr
austr fyr Nesjum
snarpa sókn
Sveini jarli;
varð liðfár
lǫnd at flýja,
sigri sviptr,
sonr Hákonar.

32. Fekk lofsæll
land með hringum
Óláfr einn
alt enn digri;
réð hróðmǫgr
Haralds ens grenska
fimtán vetr
foldu grýttri.

33. Bar kappsamr
Knútr enn ríki
bjartan seim
und búendr marga;
sparði lítt
við lenda menn
auð til þess,
at jǫfur vélti.

34. Reisti her
hilmi á móti

---

28. *Sven og Hakon erklærede, at land og løsøre var deres ejendom, og i 2 år beholdt jarlerne ifølge mænds regning Eriks arv,*

29. *för en kongeætling kom vestfra til landet med liden hær og Olav mødte jarlen midt i Sødungssund.*

30. *Hakon måtte aflægge fyrsten ed på, hvad Olav krævede, at krigeren skulde til sin død være borte fra sine odel.*

31. *Olav bød Sven jarl en hidsig kamp østerpå foran Næssene; Hakons sön måtte underlegen, berøvet sejren, flygte bort fra landet.*

32. *Olav den digre vandt, lovprist, hele landet alene (som enekonge); Harald grenskes berömte sön herskede over det bjærgfulde land 15 år.*

kynjaðr vel
Kalfr ok Þórir;
þar vas feldr
fylkir Þrœnda,
sem staðir
Stikla heita.

35. Þá bar raun,
at ræsir vas
Kristi kærr,
um konung helgan,
stendr í Krists
kirkju miðri
heilagt skrín
of Haralds arfa.

36. Þá réð Sveinn
sonr Alfífu
snáka stríð
sex fyr landi,
áðr Knúts sonr
af konungdómi
vinalauss
varð at flýja.

37 Kom ágætr
austan ór Gǫrðum
einkasonr
Óláfs konungs;
fekk Magnús
ok mikit ríki
óðalsjǫrð
alla sína.

38. Var tállaust
tolf vetr konungr,
mǫnnum þarfr
Magnús góði
áðr í sótt
Sygna dróttinn
afreksmaðr
andar misti.

39. Vas harmdauðr
hverjum manni

---

33. *Den kraftige Knud den mægtige bestak mange bønder med det skinnende guld; han sparede kun lidt på guldet overfor lendermændene for at de skulde svige kongen.*

34. *Den ætgode Kalv og Tore rejste hær imod kongen; der blev Tröndernes konge fældet, hvor det hedder Stiklestad.*

35. *Det viste sig klart om den hellige konge, at han var Kristus kær; et helligt skrin står midt i Kristkirken, omsluttende Haralds sön.*

36. *Derpå herskede Sven Alfivas sön seks år for landet, för Knuds sön måtte flygte venneløs fra sit kongedömme.*

37. *Kong Olavs eneste udmærkede sön kom øst fra Garderige; Magnus fik hele sin odelsjord og en stor magt.*

38. *Uden svig var Magnus den gode, nyttig for mænd, 12 år konge, för Sogningernes konge, den udmærkede mand, døde af sygdom.*

fylkir fœrðr
þars faðir hvílir;
sá vas norðr
í Nóregi
Krists kirkju
konungmaðr grafinn.

40. Nú hefk talt
tíu landreka,
þás hverr vas
frá Haraldi;
intak svá
ævi þeira
sem Sæmundr
sagði enn fróði.

41. Þó 's þess máls,
es mæla hygg,
meiri hlutr
miklu eptir;
nú skal þat
þaðan af greiða
jǫfra kyns,
es enn lifir.

42. Þat 's mér sagt,
at Sigurðr hrísi
Haralds sonr
héti forðum;
vas Halfdan
Hrísa arfi,
en Sigurðr sýrr
sonr Halfdanar.

43. Þá gat son
Sigurðr ok Ásta
þanns Haralds
heiti átti;
sá réð einn
allvitr konungr
víðri fold
vetr tuttugu,

44. áðr herfǫr
hilmir gerði
til Englands
með ofstopa;
feldu vestr
í vápnþrimu

---

39. *Fyrsten, der døde til sorg for alle, førtes derhen, hvor hans fader hviler; den kongeætling blev begravet nordpå i Norge ved Kristkirke.*

40. *Nu har jeg opregnet 10 fyrster, der alle nedstammede fra Harald; jeg har således fortalt deres liv, som Sæmund den kyndige fortalte.*

41. *Dog er langt den störste del tilbáge, af hvad jeg agter at meddele; nu vil jeg udrede herefter den fyrsteslægt (gren), som endnu lever.*

42. *Det er mig fortalt, at fordums hed Sigurd hrise Haralds sön; Halvdan var Hrises sön, men Sigurd syr Halvdans sön.*

43. *Da fik Sigurd og Asta en sön, som fik Haralds navn; den meget kloge konge rådede ene i 20 år over det store land,*

44. *för fyrsten i overmod foretog et krigstog til England; engelske mænd fældede Olavs broder vesterpå i kamp.*

enskir menn
Óláfs bróður.

45. Tók friðsamr
til fǫðurleifðar
ok ársæll
Óláfr kyrri;
sá réð gramr
grýttri foldu
samfast vetr
sjau ok tuttugu.

46. Kom ofbrátt
ǫndu at ræna
mikil sótt
Magnús fǫður;
sá vas enn
ǫðlingr grafinn
Krists kirkju
í Kaupangi.

47. En Óláfr
átti enn kyrri
frœknan son
ok féar góðan;
réð Magnús
fyr mani Yggjar
tíu vetr
at tali fyrða.

48. Frák berfœttr
bǫrn at ætti
Magnús mǫrg,
þaus metorð hǫfðu;
vǫru þess
þengils synir
fremðar fljóts
fimm konungar.

49. Fór málsnjallr
Magnús konungr
til Írlands
ungr at herja;
varð ágætr
Eysteins faðir

---

45. *Olav kyrre, fredelig og heldig med åring, overtog sin faderarv; den konge rådede for det klippefulde land uafbrudt i 27 år.*

46. *Svær sygdom kom altfor tidlig for at berøve Magnus' fader livet; den konge blev også begravet ved Kristkirken i Køpang.*

47. *Men Olav den kyrre havde en tapper og gavmild sön; Magnus rådede i 10 år for landet efter mænds regning.*

48. *Jeg har hørt, at Magnus barfod havde mange börn, som fik höje stillinger; fem sönner af den berömmelige fyrste blev konger.*

49. *Den veltalende kong Magnus begav sig som ung til Irland for at hærje; Østens udmærkede fader blev fældet i den kamp.*

fleina flaug
feldr í þeiri.

50. Þat 's þá sagt,
at saman réði
þjóðkonungar
þrír fyr landi;
þat hefk heyrt,
at hafi varla
fremri brœðr
á fold komit.

51. Varð Óláfr
ungr enn góði
lofsæll fyrstr
líf at missa;
mǫttu þess
Magnús sonar
skamma stund
skatnar njóta.

52. Gerði flest
þats frama gegnði
innan lands
Eysteinn konungr,
unz hjartverkr
hilmi frœknan
brigða brátt
til bana leiddi.

53. Þeir ró brœðr
báðir lagðir
norðr í grund
á Niðarbakka;
þar stendr hátt
í hǫfuðkirkju
Óláfs skrín
of altári.

54. En Sigurðr
sýnu lifði
þeira lengst
þriggja brœðra,
hinn es út
til Jórsala
frægsta fǫr
fór ór landi.

55. Réð ágætr
ok ellifu

---

50. *Det er så fortalt, at tre folkekonger samtidig herskede over landet; det har jeg hørt, at ypperligere brødre næppe er født på jorden.*

51. *Olav den gode, lovprist, måtte som ung først miste livet; den sön af Magnus nød mændene kun en stakket stund godt af.*

52. *Kong Østen foretog i landet meget som førte til fremgang, indtil en hjærtesygdom bibragte den tapre konge døden meget brat.*

53. *Bægge de to brødre er jordfæstede nordpå på Nids bred; der står det höje Olavs-skrin i hovedkirken over alteret.*

54. *Men Sigurd levede allerlængst af de tre brødre, han som foretog den berömte rejse fra landet ud til Jorsal.*

sextán vetr
Sigurðr fyr ríki,
áðr mannskœð
Mœra dróttins
banasótt
brygði lífi.

56. Þess es austr
í Oslu bœ
lofðungs lík
lagit í kistu;
nú grœr jǫrð
of jǫfurs beinum
at Hallvarðs
hári kirkju.

57. En biltrauðr
bæði lifði
ept Sigurð
sonr ok dóttir;
þess mun enn
þokkum síðar
dóttir nefnd
Dœla hilmis.

58. Nú es, heldr
svát halla tekr,
ævilok
jǫfra at telja;
hét Magnús
mǫgr Sigurðar
heiptar gjarn,
en Haraldr bróðir.

59. Þeir rógsamt
ríki hǫfðu
nánir frændr
í Nóregi;
alt fór verr
an vesa skyldi,
þess galt margr,
á meðal þeira.

60, Unz Magnús
misti beggja
sœmðarlaust
sigrs ok heilsu;
þat veit hverr,
at Haraldr gilli

---

55. *Den udmærkede Sigurd herskede over riget i 27 år, för den fordærvelige banesot gjorde ende på Mörekongens liv.*

56. *Den fyrstes lig er lagt i kiste østerpå i Osloby; nu gror jorden over kongens ben ved Halvards höje kirke.*

57. *Men efter Sigurd levede både en tapper sön og en datter; længere henne vil den datter af Dölernes konge blive nævnet.*

58. *Nu lakker det noget mod enden med at fortælle om fyrsternes endeligt; Sigurds sön, begærlig efter kamp, hed Magnus, men Harald en broder.*

59. *Disse nære frænder herskede i Norge, men der rejstes splid imellem dem; alt gik værre imellem dem end det burde være; det måtte mangen en undgælde for.*

vas samfast
sex vetr konungr,

61. áðr lofðung
af lífdǫgum
tírarlaust
tóku fyrðar;
sá 's at Krists
kirkju jarðaðr
í Bjǫrgyn
bróðir jǫfra.

62. Frák landvǫrn
ept liðinn ræsi
Sygna grams
at synir tœki
vas Eysteinn
Inga bróðir
sóknar snarr,
en Sigurðr annarr.

63. Náði frægt
í friði standa
þeygi lengr
þeira ríki,
þvít þeir brœðr,
es brutu sœri,
banaspjót
bǫrusk eptir.

64. Vasat saklaust,
þás Sigurð hǫfðu
frœknan mann
fjǫrvi ræntan;
sá 's í fold
hjá feðr sínum
í Bjǫrgyn
búinn at liggja.

65. Vas Eysteinn
austan fjarðar
lífi ræntr
af liði Inga;
nú 's sá gramr
grundu ausinn
andar sparr
austr at Forsi.

66. Stóð einart
Inga ríki

---

60. *Indtil Magnus uden hæder blev både sejr og helse berøvet; det ved enhver, at Harald gille var 6 år konge uafbrudt,*

61. *för mændene tog fyrsten uden hæder af dage; den kongebroder er begravet ved Kristkirken i Bergen.*

62. *Jeg har hørt, at Sognekongens sönner overtog rigets værn efter kongens død; den kampraske Østen var broder til Inge og Sigurd tillige.*

63. *Dog stod deres berömte rige ikke længe med fred, ti de brødre, som brød deres eder, bar banespyd på hinanden.*

64. *Det var ikke uden skyld, at de havde berøvet Sigurd, den tapre mand, livet: han ligger i jorden hos sin fader i Bergen.*

átján vetr
ok aðra sjau,
unz Hákon
með herliði
austr í Vík
Inga feldi.

67. Sá 's gunndjarfr
gramr í Oslu
hauðri hulðr
at hǫfuðkirkju;
en Hákon
hlaut at ráða
lítla stund
landi ok þegnum.

68. Þvít Erlingr
átti enn skakki
vænan son
ok vel borinn;
gaf landsfolk
ept liðinn Inga
konungs nafn
Kristínar bur.

69. Ok Magnús
á Mœri norðr
fremðar gjarn
feldi Hákon;
sá vas vinsæll
vígðri moldu
ræsir hulðr
í Raumsdali.

70. Vas sókndjarfr
sonr Kristínar
sjautján vetr
ok sex konungr,
unz ágætr
austr í Sogni
frœknan gram
feldi Sverrir.

---

65. *Østen blev berøvet livet østen for fjorden (Viken) af Inges hær; nu er den konge, efter sin død, overøst af jorden østerpå ved Fors.*

66 *Inges magt stod uafbrudt 25 år, indtil Hakon fældede Inge østerpå i Viken med sin hær.*

67. *Den kampstærke konge er begravet ved hovedkirken i Oslo; men Hakon nåde kun en liden stund at råde for land og folk.*

68. *Ti Erling skakke havde en ypperlig og vel båren sön; efter Inges død gav landets mænd kongenavnet til Kristines sön.*

69 *Og Magnus fældede, rylysten, Hakon nord på Möre; den vennesæle konge blev sænket i viet jord i Romsdalen.*

70. *Kristines kampdjærve sön var konge 23 år. för den udmærkede Sverre fældede den tapre konge østerpå i Sogn.*

71. Nú 's gunndjarfs
í grǫf lagit
Magnús lík
í musteri,
í Bjǫrgyn,
þars búit golli
stendr skrautgǫrt
skrín Sunnifu.

72. Nú 's þat sýnt,
at Sverrir ræðr
ógnar ǫrr
einn fyr ríki,
ǫllu því,
es átt hefir
Haralds kyn
Halfdans sonar.

73. Þó skalk enn
þokkum fleira
frá Berfœtts
bǫrnum segja,
ǫðlings þess,
es aldrigi
eld né járn
óttazk hafði.

74. Hét dǫglings
dóttir Þóra;
sú vas gipt
gǫfgum manni,
allra helzt,
sús Jóan fœddi,
vas sonsæl
systir jǫfra.

75. Kom ráðvǫnd
ræsis dóttir
til næfrlands
nykra borgar,
gǫfuglynd
góðrar tíðar
allra helzt
Íslendingum.

76. Þvít hugrakkr
henni fylgði

---

71. *Nu er den kampdjærve Magnus' lig lagt i graven i kirken i Bergen, hvor Sunnivas prægtige, med guld prydede skrin står.*

72. *Nu er det klart, at Sverre, rask i kamp, råder ene for riget, alt det, som Harald Halvdans söns slægt har ejet.*

73. *Dog vil jeg endnu fortælle noget mere om Barfods börn; den fyrstes, som aldrig frygtede hverken ild eller sværd.*

74. *Fyrstens datter hed Tora; hun blev gift med en ætstor mand; i höj grad var sönnesæl den fyrstesøster, som fødte Joan.*

75. *Kongens prægtige datter kom til Island, ædelsindet i en lykkelig stund allermest for Islændingene.*

einka sonr
jǫfra systur,
hjarta prúðr,
sás hefir allra,
ýta vinr,
orðlof fira.

77. Þat 's ok víst
at Jóans verða
metorð mest
Mistar runna,
einarðlynds,
þars eigusk við
merkismenn
mǫlum skipta.

78. Nú vill kapp
við konungs frænda
afreksmaðr
engi deila;
giptudrjúgr,
sem glíkligt es,
verðr vinsæll
vella deilir.

79. Þótti ǫrr
ok ósvikall
faðir hans
flestum mǫnnum;
vissi Loptr
und leið skýja
óvin sinn
engi fæddan.

80. En Sæmundr
sína vissi
Sigfús sonr
snilli jafnan,
faðir Lopts,
sás firum þótti
hǫfuðsmaðr
við hluti alla.

81. Þat hefr ætt
Oddaverja
jǫfra kyn
alla prýdda;
dóttursonr
sá dǫgum optar

---

76. *Ti efter hende levede fyrstesøsterens modige eneste sön, den mændenes hjærteprude ven, som besidder alles ros.*

77. *Det er og vist, at Joan har den störste magt og hæder af alle mænd, den ligefremt ærlige, hvor mærkelige mænd har sager med hinanden at afgöre.*

78. *Nu vil ingen udmærket mand måle sig i kappelyst med kongeætlingen; den vennesæle gulduddeler har lykken med sig, som rimeligt er.*

79. *De fleste mænd syntes at hans fader var rask og svigløs; Loft kendte ingen mand, født på jorden, som sin fjende.*

80. *Men Sæmund Sigfus' sön viste altid sine fortrin, Lofts fader, han som i alle henseender ansås som den ypperste.*

fremsk margnýtr
Magnús konungs.

Jóans ættar
allir jǫfrar.

82. Nefnðak áðr
nær þrjátøgu
tígna menn,
tíri gœdda,
þrætulaust
en þeir eru

83. Nú biðk Krist,
at konungs spjalli
hafi þat alt,
es œskir sér,
giptudrjúgr,
af goði sjǫlfum
allan aldr
ok unaðs njóti.

Anonyme digte og vers,

alle formentlig fra 12. århundrede.

A. Navngivne digte.

1. **Hafliðamál** *(fra o. 1121?).*

Rís nú, Fála,
far í búð hinig;
þó 's málsgengi mikit.

2. **Morginsól.**

Hefka opt, en ævi
ák fljóðs lofa góða,
ennileiptr af unnar
eldspǫng degi lǫngum.

---

81. *Den kongeslægt har udmærket Oddemændenes hele slægt; den udmærkede dattersön af kong Magnus vinder hæder oftere end der er dage.*

82. *Jeg nævnede för omtrent 30 berömte mænd, men alle de konger er, uomtvistelig, Joans frænder.*

83. *Nu beder jeg Kristus, at kongens ven må få alt hvad han kan ønske sig, den lykkens yndling, af gud selv og leve i fryd og glæde hele sin levetid.*

A. 1. *Rejs dig nu, Fåla, begiv dig hen til boden; der er nok af folk til at støtte sagen (uden dig).*

2. Hefka opt ennileiptr lǫngum degi af unnar eldspǫng, en ák lofa góða ævi fljóðs = *Jeg har ikke ofte den udslagne dag öjnene fra kvinden; jeg kan lovprise hendes gode liv.*

3. Stríðkeravísur.

3. Þess sitk, þægra hnossa
Þrúðr, ávalt, en prúða,
hverjum leik á hráka
hnugginn Gleipnis tuggu,
at urðhœings jarðar
ýtendr fyr mér nýtir
greipar svells ens gjalla
Gefn stríðkera nefni.

4. Kúgadrápa.

Meginhræddir ro menn við Kúga;
meiri est þú hverjum þeira.

5. Gnóðar-Ásmundardrápa.

Megu i gegn glyggi,
kvað grefja tyggi,
(halft nam hann þat ljúga)
hrafnar trautt fljúga.

B. *Vers om bestemte personer og begivenheder.*

1 *(1100).* Alllengi dvelr Ingi
ofanreið enn þjóbreiði.

2 *(1101).* Spurði gramr, hvat gerði
Gíparðr þars lið barðisk,
vér ruðum vǫpn í dreyra;
vasat hann kominn þannig;
framreiðar vas fnauði
fulltrauðr á jó rauðum;

---

3. Sitk ávalt, hnugginn hverjum leik, en prúða Þrúðr þægra hnossa, á hráka Gleipnis tuggu þess, at nýtir ýtendr urðhœings jarðar nefni Gefn ens gjalla greipar svells fyr mér stríðkera = *Jeg nærer stadig, berøvet enhver fornöjelse, prude kvinde, håbet om det, at mændene benævner kvinden for mig (i mit påhør) en enke.*

4. *Frygtelig bange er mændene for Kuge; du er större end nogen af dem.*

5. Hrafnar megu trautt fljúga í gegn glyggi, kvað grefja tyggi; hann nam ljúga þat halft = *Ravnene kan knapt flyve imod stormen, sagde hakkernes fyrste; han löj halvdelen.*

B. 1. *Meget længe forha'er Inge, med den brede bag, sit ridt ovenfra.*

2 Gramr spurði, hvat Gíparðr gerði þars lið barðisk; vér ruðum vǫpn í dreyra; hann vasat kominn þannig; fnauði vas fulltrauðr framreiðar á rauðum jó; villat fylla flokk várn, falsk riddari enn valski? = *Fyrsten*

villat flokk várn fylla,
falsk riddari enn valski?

V. 3—4 er sammenhørende.

3 *(1103).* Vegg blæss veðr of tyggja,
viðr þolir nauð í lauðri,
læ tekr klungrs at knýja
keip, en gelr í reipum;
mjór skelfr, Magnús stýrir,
móð, skerr eik at flóði,
beit verða sæ slíta,
sjautøgr vǫndr und rǫndu.

4. Eggviðu baðat ugga
óhlífinn gramr lífi,
hvégi 's lét enn ljóti
landgarðr fyrir barði;
satt vas at allvaldr átti
ógnsnart borit hjarta,
súð varð í gný grœðis
geyst farsælu treystask.

V. 5—7 er sammenhørende.

5 *(1118).* Varð Hafliði hundruð
happvísum Þórgísli
(sá vas vegs né vægðar
valdr) þría tøgu gjalda;
sǫtt vas sǫgð á sumri
slík meðal gǫfugra ýta;
hlaut Odda sonr aura
ítr at Stranda-Hneiti.

---

spurgte, hvad Gipard foretog sig, hvor hæren kæmpede; vi rødfarvede våbnene i blod; han var ikke kommen derhen; den feje karl var helt uvillig til at trænge frem på sin røde ganger; vil han ikke fylde vor skare; skjulte sig den vælske ridder?

3. Veðr blæss vegg of tyggja; viðr þolir nauð í lauðri; læ klungrs tekr at knýja keip, en gelr í reipum; mjór sjautøgr vǫndr skelfr und rǫndu; Magnús stýrir; eik skerr at flóði; móð beit verða slíta sæ = *Vinden udspiler sejlet over fyrsten; plankerne döjer nød i skumsprøjtet; vinden slår åretollene, og tovene hyler; de tynde 70 årer ryster under skjoldene; Magnus sidder tilrors; skibet furer bølgen; de trætte skibe må riste søen.*

4. Óhlífinn gramr baðat eggviðu ugga lífi, hvégi 's enn ljóti landgarðr lét fyrir barði; satt vas, at allvaldr átti hjarta borit allsnart; geyst súð varð treystask farsælu í gný grœðis = *Den kraftige konge bad mændene ikke at være bange for deres liv, hvorledes end den hæslige sø rasede foran stævnet; det var sandt, at kongen havde et hjærte uforfærdet fra fødslen af; det rasende skib måtte stole på god lykke på det larmende hav.*

5. Hafliði varð gjalda hundruð, þría tøgu, happvísum Þórgísli; sá vas valdr vegs né vægðar; slík sǫtt vas sǫgð á sumri meðal gǫfugra ýta; ítr sonr Odda hlaut aura at Stranda-Hneiti = *Haflide måtte udrede 30 hundreder til den sejrkyndige Torgils; han hævdede sin hæder og gav ikke efter; et sådant forlig blev i sommer indgået mellem de höje mænd; Oddes udmærkede sön fik penge efter (for) Strand-Hneite.*

6 *(1118).* Varð hundraða af
hǫndum
(hring-Baldr) tøgu gjalda
(djarfr sásk Odda arfa
enn) Hafliði þrenna;
játti slíkum sǫttum
sveit ept Stranda-Hneiti;
afreks kunni at unna
allvísum Þórgísli.

7. Lét Hafliði af hǫndum
Hneitis gjǫld á Strǫndum,
drótt varð Odda arfi
áðr at miklu hvarfi;
reyndisk seggr enn svinni,
slíkt hefr ǫld í minni,
(óð gerik opt) með sanni
at ágætismanni.

V. 8—12 er sammenhørende.

8 *(1119).* Hvaðan kennir þef
þenna?
Þórðr andar nú handan.

9. Rirar í barka
ríkismanni;
glitar skalli við
á goða yðrum.

10. Þat 's válítit,
þótt vér reptim
búðunautar
af bola kjǫtvi;
reptir Þórðr
Þórvaldar sonr
Kjartans sonar
af kana sínum.

---

6. Hafliði varð gjalda af hǫndum þrenna tøgu hundraða; djarfr hring-Baldr sásk enn arfa Odda; sveit játti slíkum sǫttum ept Stranda-Hneiti; kunni at unna allvísum Þórgísli afreks = *Havlide måtte udrede 30 hundreder; den djærve kriger var endnu bange for Oddes sön; mændene gik ind på et sådant forlig efter Strande-Hneite; de forstod at unde den kloge Torgils den bedrift.*

7. Hafliði lét af hǫndum gjǫld Hneitis á Strǫndum; arfi Odda varð áðr drótt at miklu hvarfi; enn svinni seggr reyndisk með sanni at ágætismanni; ǫld hefr slíkt í minni; gerik opt óð = *Haflide udredede bøde for Hneite på Strande; Oddes sön blev for mændene en stor støtte; den kloge mand viste sig i sandhed at være en udmærket mand; sligt vil folk mindes og jeg gör ofte vers.*

8. *Hvorfra mærkes denne stank? Tord pruster der ovre fra.*

9. *Det brummer i halsen på hövdingen; skaldepanden på eders gode lyser derovre.*

10. *Det er intet under, at vi bodfæller ræber af at have spist studekød; Tord, Torvalds sön, Kjartans sönnesön, ræber jo af sin.*

11. Œsti upp ór brjósti
átfang of dag langan
bryðju Bersa niðja
billings hviðu illa;
allr tók sér, þás særir
setr-linna blés (innan
þjóð óx þefr í búðum)
þingheimr of nef fingrum.

12. Goði repti svá
es gengumk hjá,
(stóð hnakka hý),
hverr maðr kvað fý.

13 *(1120)*. Ambhǫfði kom norðan,
en Orknhǫfði sunnan,
Hjarthǫfði kom vestan,
hǫfðu ráð und skauti;
tóku mart at mæla,
es menn spakir fundusk,
þó vas ulfúð œrin
í Ambhǫfða brjósti.

V. 14—15 er sammenhørende.

14 *(1121)*. Máttit seigum sǫttum
Sandkorn fyrir standa;
þó latti mjǫk mága,
mǫ́l at greiða tœki;
betr kvað hlymbjóðr hjǫrva
hyrmildr, at þá skyldi
til eggþrimu, ósa,
ǫll þjóð fara bráðla.

15 *(1121)*. Máttit mága sǫttum,
mǫ́l dragask ljót til bóta,

11. Átfang œsti upp ór brjósti Bersa niðja illa hviðu „billings bryðju" of langan dag; allr þingheimr tók fingrum of nef sér, þás setr-linna særir blés; þefr óx þjóð innan í búðum = *Maden (den spiste) drev op fra Berses ætlings bryst en ond vind hele den lange dag . . .; hele forsamlingen klemte fingrene om næsen, da manden åndede; en stank blev der for mændene inde i boderne.*

12. *Goden ræbede så, da vi gik hinanden forbi, — hans dun strittede ud fra nakken — (at) enhver råbte fy.*

13. *Ambhövde kom nordfra, men Orknhövde (Sælh.) sydfra, Hjorthövde kom vestfra, de pønsede på (gode) råd; de kloge mænd havde meget at tale om, da de traf hinanden; dog var der i Ambhövdes bryst megen fjendskab.*

14. Sandkorn (= Hallr) máttit standa fyrir seigum sǫttum; þó latti mjǫk mága, at tœki greiða mǫ́l; ósa hyrmildr hjǫrva hlymbjóðr kvað betr, at þá skyldi ǫll þjóð fara bráðla til eggþrimu = *Hall kunde ikke forhindre det træge forlig; i höj grad frarådede han svogeren at udjævne sagerne; den gavmilde kriger sagde at det var bedre, om alle mænd da straks skulde begive sig til kamp.*

15. Sandkorn máttit standa fyrir seigum mága sǫttum; ljót mǫ́l dragask til bóta; geigr varð við svað; hugstríðr hringa hraðsløngvir, hinns olli

(geigr varð við svað) seigum
Sandkorn fyrir standa;
hraðsløngvir bað hringa
hugstríðr fara síðan
alla þjóð, hinns olli,
allskjótt, meginþrjózku

16 *(1136)*. Heyrik hitt, en órir
hafa dolgar skap folgit,
þengill ríkr, af þingi
þann kvitt búandmanna,
at „valdandar“ vildi,
vargseðjandi, margir
at vigg á brim byggir
brands, en Pál at landi.

17 *(1137)*. Varðat vel við styrju
Vatnormr í Portyrju.

18 *(1161)*. Ǫnundr kvazk eigi mundu
við orrostu kosta,
fyrr en sunnan siglði
Sigurðr jarl með húskarla;
mjǫk fara Magnús rekkar
mætir upp at stræti,
en Hákonar haukar
hart skunduðu undan.

19 *(1180)*. Fylgðu ræsi
Rygir ok Hǫrðar,
Filar ok Sygnir
sem Firða lið,
Mœrir allir,
menn raumdœlskir,
erkibyskup,
ǫll Þrœndalǫg.

---

meginþrjózku, bað síðan alla þjóð fara allskjótt = *Hall formåde ikke at forhindre svogrenes træge forlig; de stygge sager føres til god afslutning; det var lige ved en stor fare; den stivsindede mand, som voldte trodsig modstand, opfordrede siden alle til hurtig at rykke frem (til kamp?).*

16. Heyrik hitt, þann kvitt búandmanna, af þingi, þengill ríkr, — en órir dolgar hafa folgit skap, — at margir „valdandar“ vildi, at byggir, vargseðjandi, brands vigg á brim, en Pál at landi = *Jeg hører det rygte (udsagn) blandt bønderne fra tinget, mægtige fyrste — men vore fjender har dulgt deres sind (falskhed) — at mange ønskede, at du, kriger, rustede dine skibe til togt, men at Páll skulde herske over landet.*

17. *Vatnorm tede sig ikke mandig under kampen i Portör.*

18. *Ønund erklærede, at han ikke vilde prøve en kamp förend Sigurd jarl sejlede sydfra med sine huskarle; Magnus dygtige mænd kommer farende op ad strædet, men Hakons høge (modige mænd) flygtede rask bort.*

19. *Kongen fulgte Ryger og Hörder. Filer og Sogninger så vel som Fjordernes mandskab, alle Mörer og romsdalske mænd, ærkebispen og hele Tröndelagen.*

20 *(1180).* Ætlak mér ena mæru,
munnfagra Jórunni,
hvégis fundr með frægjum
ferr Magnúsi ok Sverri.

21 *(1196).* Hvatvetna grét,
(hefk þat fregit),
býsn þótti þat,
Baldr ór helju;
þó hefr hæra,
þás hǫfuð fœrði,
Þórmóðr þotit;
þat 's ólogit.

22 *(1197).* Þótt enn sjau eða átta
andvinnir nú finnim,
reyndar ríðkat undan
raglystr nú enn fysti;
hitt mun ráð, kvað reitinn,
raunsljóvir sik prófi,
[*el.:* verða nadda Nirðir,
nú emk út kominn, lúta]
víst munk fimm et fæsta
fella einn, kvað Gellir.

V. 23—24 er sammenhørende.

23 *(1198).* Mánadag kvaddi mild-
ingr sína
menn, drifu hart til vápna sennu,
Inga hirð en upp réð ganga
ár morgin til Sverris borgar;
ýtar reistu merki at móti,
margar stengr, ok bǫrðusk lengi,
Baglar stóðu í brodda hagli,
brunnu skip, þás kappar runnu.

---

20. *Jeg agter at besidde den herlige mundfagre Jorun, hvorledes end mødet mellem Magnus og Sverre går.*

21. *Alting begræd Balder ud af Hel; det ansås et vidunder; det har jeg hørt; dog har Tormod tudet höjere, da han bragte sit hoved — det er ingen lögn.*

22. Þótt finnim nú enn sjau eða átta andvinnir, ríðkat reyndar nú enn fysti undan raglystr; hitt mun ráð, kvað reitinn — [at] raunsljóvir prófi sik [*el.* nadda Nirðir verða lúta; nú emk út kominn]; víst munk einn fella fimm et fæsta, kvað Gellir = *Uagtet vi nu træffer atter syv eller otte, idet vi stiller os op til kamp, rider jeg tilvisse ikke først bort på grund af fejhed; snarere er det rådeligt, sagde den æggende, at de lidet dygtige prøver sig (el. krigerne skal bide i græsset, nu er jeg kommen ud); tilvisse vil jeg ene fælde mindst fem — sagde Gellir.*

23. *Mandag opfordrede fyrsten sine mænd; de samledes rask til kampen, og Inges hird trængte op tidlig om morgenen til Sverres borg; mændene rejste mærker imod dem, mange stænger, og kæmpede længe; Baglerne stod i broddenes hagl; skibene brændte, da heltene rendte.*

24. *Mandag opfordrede niddingen sine mænd; de samledes rask den morgen til kamp og gik til Sverres borg; gid Tueskid aldrig måtte*

24 *(1198)*. Mánadag kvaddi níð-
ingr sína
menn, drifu hart til vápna sennu,
þúfuskítr þrífisk eigi,
þann morgin til Sverris borgar,
ýtar reistu merki at móti,
margar stengr, ok bǫrðusk lengi,
Baglar standa í banni allir,
brunnu skip, þás kappar runnu.

25. Út réð Ingolfr leita
ógnreifr með Hjǫrleifi.

26. Ekl vasa ógn á Stiklar
óblið stǫðum síðan.

C. *Af vers om ubestemmelige personer og begivenheder.*

V. 1—5 mulig sammenhørende.

1. Hlýð, hlýð, konungr,
hróðri þessum.

2. Ok stórhǫggr
stillir Þrœnda.

3. Í herskǫ
hilmis ríki.

4. Fór hvatráðr
hilmi at finna,
áðr siklingr
til sættar gekk.

5. Konungr kappgjarn,
kostum betri
allri þjóð,
alframr konungr.

---

trives; mændene rejste mærker imod dem, mange stænger, og kæmpede længe; alle Bagler står i band; skibene brændte, da heltene rendte.

25. *Den kampglade Ingolf søgte ud (til Island) tilligemed Hjörleiv.*

26. Óblíð ógn vasa síðan ekl á Stiklarstǫðum = *Den grumme kamp blev siden stærk på Stiklestad.*

C, 1. *Lyt, konge, lyt til dette digt.*

2. *Og Tröndernes stort huggende fyrste.*

3. *I fyrstens for angreb udsatte rige.*

4. *Den snarrådige begav sig hen at træffe kongen, för fyrsten gik ind på forliget.*

5. *Den kraftige konge, ved egenskaber bedre for hele folket, den ypperlige konge.*

6. Jarls hefr ágæti,
en ǫðlings kosti,
konungs kappgirni,
kynni landreka.

7. Haldi hringtǫpuð
hefi ok varðveiti,
styrki ok staðfesti
stýrir himinríkis.

8. Harða, hvatfœra,
hrausta, vígtama,
snarpa, snarráða
sá gat hirð ræsir.

9. Né dýrs of far fleiri
flein-Móða segik óðar,
mælum slíkt við sælan:
sitt heill konungr, deili.

---

10. Hér fregna nú hyggnir
hjǫrflaug brimis draugar.

11. Svanr þyrr beint til benja
blóðs vindára róðri.

12. Einstigi mér heinar.

13. Rann hræddari hranna
hyrbrjótr frá styr ljótum.

14. Braut stǫkk bauga neytir
bleikr frá sverða leiki.

---

6. *Han har en jarls berömmelse, en fyrstes egenskaber, en konges kappelyst, en fyrstes natur.*

7. *Gid himmerigs styrer støtte, løfte og beskytte, bestyrke og kraftiggöre den gavmilde mand.*

8. *Den fyrste fik en hird, der var hård, rask, tapper, kampvant, kæk og snarrådig.*

9. Né segik fleiri deili óðar of far dýrs flein-Móða; mælum slíkt við sælan: sitt heill, konungr = *Jeg fortæller ikke flere beviser i mit digt om den herlige krigers bedrifter; (kun) siger jeg til den lykkelige således: hil dig, konge [afskedshilsen].*

10. Hyggnir brimis draugar fregna nú hér hjǫrflaug = *Kloge mænd erfarer her nu en kamp.*

11. Blóðs svanr þyrr beint til benja róðri vindára = *Ravnen styrter afsted lige til sårene ved flugten.*

12. *Sværdet...mig.*

13. Hranna hyrbrjótr rann hræddari frá ljótum styr = *Manden løb mere ræd fra den grumme kamp.*

14. *Manden flygtede bleg bort fra kampen.*

15. At kom gangandi,
þars jǫfrar bǫrðusk;
helt hann upp hǫfði,
hér 's þér skattr, súltán.

16. Lofðungr gekk at Lakkar
(laut herr í gras) snerru.

17. Hermenn gǫtum hinnig
hugstinnan gram vinna.

18. Herr, búask hvárir til snerru.

19. Heldr vill hilmir
herja an erja.

20. Sterkum stilli
styrjar væni.

21. Hlíf gnast við hlíf,
hjǫrr við mæki,
egg lék við egg,
þars jǫfurr barðisk.

22. Hringlestir gekk hraustan
herjum kunnr at gunni.

23. Hár rauð hvassa geira
(hné þjóð í gras) blóði.

---

24. Skíð gekk framm at flœði
flóðs í hreggi óðu.

25. Kjǫlr brunar kløkkr á fǫlvar,
krapthár, meginbǫrur.

---

15. *Gående kom han dér, hvor fyrsterne kæmpede; han holdt hovedet op: her er skatten til dig, sultan.*

16. *Fyrsten gik ud i kampen; hæren bed i græsset.*

17. Gǫtum hugstinnan gram vinna hinnig hermenn = *Vi har erfaret, at den modige konge dér overvandt krigerne.*

18. *Hæren; bægge ruster sig til kampen.*

19. *Hellere vil fyrsten hærge end pløje.*

20. *For den stærke fyrste forventning om kamp.*

21. *Skjold bragede mod skjold, sværd mod klinge, æg mod æg, hvor kongen kæmpede.*

22. Hringlestir, herjum kunnr, gekk hraustan at gunni = *Manden, bekendt for krigerne, gik tappert til kamp.*

23. *Den höje rødfarvede de hvasse spyd i blod; mændene bed i græsset.*

24. Flóðs skíð gekk í óðu hreggi framm at flœði = *Skibet gik i den rasende storm fremad over bølgen.*

26. Sás af Íslandi
arði barði.

27. Hér liggja brot beggja,
brúðr, strykvinna súða.

28. Þvi hefk heitit mey mætri,
mest nema hamlan bresti.

29. Vættik harms, nema hitta
hǫfuðgulls náim Fullu.

30. Band gaf oss með endum
Ilmr lýskála bála.

31. En skinnbjarta skortir,
skap kannask mér svanna,
(dýr 's hón) hætt (at hvǫ́ru)
halmein Njǫrun steina.

32. Hvé fyr leik, en lauka
Lofn kunni þat stofna,
stórvænn, styrjar kenni,
stendr línapaldr mínum.

33. Sigrunnit kømr sunnu
Serkland at mér grandi
sílmarkar; drepr serkjar
Samland fyr mér gamni.

34. Spíru semi hǫnd hér
hringa birtisk virðing.

---

25. Krapthár, ... kløkkr kjǫlr brunar á fǫlvar meginbǫrur = *Den kraftige, ..., den böjelige køl styrter frem over de hvide, store bølger.*

26. *Han som plöjede [havet] med stavnen fra Island.*

27. *Her ligger brudstykkerne af bægge de malede skibsider, kvinde.*

28. *Det har jeg lovet den herlige mø, medmindre den störste forhindring ..... brister.*

29. *Jeg vænter sorg, medmindre jeg træffer kvinden.*

30. Ilmr lýskála bála gaf oss band með endum = *Kvinden gav mig et bånd med ender(?).*

31. En skinnbjarta steina Njǫrun skortir hætt halmein; skap svanna kannask mér; hón 's dýr at hvǫ́ru = *Men den teintlyse kvinde mangler det farlige „halmein“(?); hendes sind kendes jeg ved; hun er ikke destomindre herlig.*

32. Hvé stórvænn línapaldr stendr fyr leik mínum, en lauka Lofn kunni stofna þat styrjar kenni = *Hvorledes den prægtige kvinde hindrer min glæde; det forstod kvinden at forårsage krigeren (mig).*

33. „Sigrunnit“ Serkland sílmarkar sunnu kømr grandi at mér; serkjar Samland drepr gamni fyr mér = *Kvinden... bringer mig smærte; hun tilintetgör glæden for mig.*

35. Lǫnd verr lofðungr brǫndum
lauks máferils hauka;
hjalmklæðum gefr hilmir
hvítinga frið lítinn.

36. Stendr, þats stórum grandar,
sterkviðri mér Herkju
í hneggverǫld, hyggju
hefk stríð borit víða;
þar kømr enn, ef ynni
ítr falda Bil skaldi,
at blíðr of grœr gríðar
glaumvindr í sal þindar.

37. Ok óþokkaðr „okkar“
ostmýgir brauðgýgi,
bjúgr elr sorg of saurga
saupstríðir flotgríði.

38. Þat 's óslœgjum eigi
aldrbót konungs skaldi.

39. Þat hefk sagt,
es sjalfr vissak;
dulðr ferk hins,
es drengr þegir.

40. Heill kom þú, handar svella,
hlynr kvaddi svá brynju.

41. Þorði Iðja orða.

34. Hǫnd semi ...: hér birtisk virðing hringa spíru = *Hånden ordne(?)...; her vises kvindens hæder.*

35. Lofðungr lauks verr hauka lǫnd máferils brǫndum; hilmir hvítinga gefr hjalmklæðum lítinn frið = *Kvinden omgiver sine arme med guldringe; hun giver sin hovedpynt(?) liden fred.*

36. Herkju sterkviðri, þats stórum grandar, stendr mér í hneggverǫld; hefk víða borit hyggju stríð; þar kømr enn, at blíðr gríðar glaumvindr of grœr í þindar sal, ef ítr falda Bil ynni skaldi = *Et sind, som bringer stor smærte, står i mit bryst; jeg har videnom næret kummer; men det vil komme så, hvis den herlige kvinde vilde elske skjalden, at et blidt sind vil gro i mit bryst.*

37. Ok óþokkaðr ostmýgir „okkar“ brauðgýgi; bjúgr saupstríðir elr sorg of saurga flotgríði = *Og den lidet afholdte ostefortærer (trællen) sukker for(?) brødtrolden (tjænestekvinden); den krumme suppebekæmper sörger over den smudsige fedttroldkvinde.*

38. Þat 's eigi aldrbót óslœgjum konungs skaldi = *Det er ikke livsbod (fryd) for kongens ikke-snu skjald.*

39. *Det har jeg sagt, hvad jeg selv vidste; derom ved jeg intet, som mændene tier med.*

40. Kom þú heill, handar svella hlynr kvaddi svá brynju = *Vær hilset — således tiltalte manden brynjens.*

41. *Turde...guldets.*

D. *Vers, hentydende til sagn og lign.*

1. Reið Brynhildar bróðir
bort, sás hug né skorti.

2 *(citeret 1180).* Esa sem kolvið
kljúfi
karl, sás vegr at jarli.

3 *(cit. 1200).* Ólíkr est þú
yðrum niðjum
þeims framráðir
fyrri vǫru.

4. Áðr grimmhugaðr gengi
af grjót-Móða dauðum.

E. **Drömmevers** *(1196).*

Líðr gótt sumar gróðrar,
gandrekr þrumir, landa
heimr 's með beztum blóma
birtr, nú 's ráð at hirtask;
mjǫk 's grimmliga glýjaðr,
gapir hann á sjǫt manna
olmr und œgishjalmi,
Ingolfr kominn hingat.

F. **Uægte vers i sagaer.**

a. *I Egilssaga.*

1 *(Egill).* Kominn emk ern til
arna
Yngvars, þess 's beð lyngva
(hann vask fúss at finna)
fránþvengjar gefr drengjum;

D, 1. *Brynhilds broder, som ikke manglede mod, red bort.*

2. *Det er ikke for manden (bonden), som angriber jarlen, som om han kløvede kul-ved.*

3. *Lidet ligner du dine forfædre, som fordums var og vilde frem.*

4. *För den grumsindede (Tor) forlod sten-Mode (jætten?) som død.*

E. Líðr gróðrar gótt sumar, gandrekr þrumir; landa heimr 's birtr með beztum blóma; nú 's ráð at hirtask; Ingolfr 's kominn hingat, mjǫk grimliga glýjaðr; hann gapir olmr und œgishjalmi á sjǫt manna = *Den frugtbare sommer er forbi; stormen raser; landenes verden er prægtig udstyret med den bedste afgrøde; nu er det rådeligst at tugte sig; Ingolv er kommen herhen, meget barsk i hu; han stirrer rasende med skrækkehjælmen på mændenes hjem.*

mun eigi þú, þægir,
þrévetran mér betra,
ljósundinna landa
linns, óðar smið finna.

2 (*Egill*). Síþǫgla gaf sǫglum
sárgagls þría Agli
hirðimeiðr við hróðri
hagr brimrótar gagra,
ok bekkþiðurs blakka
borðvallar gaf fjorða
kennimeiðr, sás kunni,
kǫrbeð, Egil gleðja.

3 (*Jarlsdóttir*). Hvat skalt
sveinn í sess minn?
Sjaldan hefr þú gefnar
vargi varmar bráðir,
vesa vilk ein of mína;
sátta hrafn í hausti
of hræsolli gjalla,
vastat at, þars eggjar
á skelþunnar runnusk.

4 (*Dóttir Ármóðs*). Því sendi
mín móðir
mik við þik til fundar
ok orð bera Agli,
at ér varir skylduð;
Hildr mælti þat horna:
haga svá maga þínum,
eigu órir gestir
œðra nest á frestum.

F. a. 1. Emk kominn ern til arna Yngvars þess 's gefr drengjum lyngva fránþvengjar beð; vask fúss at finna hann; þú mun eigi, þægir ljósundinna linns landa, finna þrévetran óðar smið betra mér = *Jeg er kommen rask til Yngvars hjem, som giver mændene guld; jeg vilde gærne træffe ham; du vil ikke, gavmilde mand, finde en treårs digter bedre end mig.*

2. Hagr hirðimeiðr sárgagls gaf sǫglum Agli þría síþǫgla brimrótar gagra við hróðri, ok borðvallar blakka kennimeiðr, sás kunni gleðja Egil, gaf bekkþiðurs kǫrbeð fjorða = *Den flinke kriger gav den ordkyndige Egil tre altid tavse søhunde (konkylier) for verset, og søfareren, som forstod at glæde Egil, gav ham et andeæg som det fjærde.*

3. *Hvad skal du, mand, på min plads? Sjælden har du givet ulven et varmt bytte; jeg vil være ene om min plads; du så ikke i høst ravnen skrige over blodet; du var ikke dér, hvor de skaltynde ægge løb mod hinanden.*

4. *Derfor sendte min moder mig at træffe dig og bringe bud til Egil, fordi I skulde tage jer iagt; kvinden sagde således: vore gæster kan om lidt vænte en bedre føde; indret derefter din mave.*

b. *I Njálssaga.*

1 *(Gunnarr død).* Mælti dǫgla deilir
dǫ́ðum rakkr, sás háði
bjartr með beztu hjarta
benrǫgn, faðir Hǫgna:
heldr kvazk hjalmi faldinn
hjǫrþilju sjá vilja
vættidraugr an vægja,
val-Freyju stafr, deyja.
val-Freyju stafr deyja.

2 *(Móðólfr).* Stafr lifir einn þars inni
unnfúrs viðir brunnu
(synir ollu því snjallir
Sigfúss) Níals húsa;
nú hefr Goldnis sonr goldit,
gekk eldr of sjǫt rekka,
ljóss brann hyrr í húsum,
Hǫskulds bana ens rǫskva.

3 *(Skarphedin død).* Mundit mellu kindar
miðjungs brúar Iðja
Gunnr of geira sennu
galdrs bráregni halda,
es hræstykkis hlakka
(hraustr) síns vinar mínu
(tryggvik óð) ok, eggjar,
undgengin, spor dunðu.

---

b. 1. Dǫgla deilir, dǫ́ðum rakkr faðir Hǫgna, sás háði bjartr benrǫgn með beztu hjarta, mælti, heldr kvazk sjá hjalmi faldinn hjǫrþilju vættidraugr vilja deyja an vægja, val-Freyju stafr = *Den gavmilde, dådkraftige Högnes fader, som muntert og med modigt hjærte havde kampe, sagde — han erklærede, den hjælmdækkede kriger, at han hellere vilde dø end vige, kriger.*

2. Einn stafr húsa Níals lifir, þars unnfúrs viðir brunnu inni; snjallir synir Sigfúss ollu því; nú hefr Goldnis sonr goldit bana ens rǫskva Hǫskulds; eldr gekk of sjǫt rekka; ljóss hyrr brann í húsum = *Et medlem af Njals familje lever, efter at krigerne er indebrændte; Sigfus' modige sönner voldte det; nu har Goldnes sön måttet undgælde for den raske Höskulds død; ilden rasede hen over mændenes bænke; den lyse flamme brændte i husene.*

3. Iðja galdrs Gunnr mundit halda bráregni of geira sennu miðjungs mellu kindar brúar, es „hræstykkis hlakka" síns vinar „mínn ok" eggjar „undgengin" spor dunðu; tryggvik hraustr óð = *Kvinden vilde ikke have holdt sine tårer tilbage over krigerens kamp, da .... (uforståeligt) hendes vens sår suste; tapper digter jeg.*

4. Mér kømrat svefn á augu, almsíma Ullr, of alla grímu — mank bauga beðhlíðar beiði, — síz bǫðvar nausts brandviðir brendu Níal inni á hausti; emk minnigr at mínu meini = *Jeg får ikke blund i öjet hele*

4 *(Kári).* Kømrat, Ullr, of alla,
almsíma, mér grímu
(beðhlíðar mank beiði
bauga) svefn á augu,
síz brandviðir brendu
bǫðvar nausts á hausti
(emk at mínu meini
minnigr) Níal inni.

5 *(Járngrímr).* Hǫggorma mun hefjask
herði-Þundr á landi;
séa munu menn á moldu
margar heila borgir;
nú vex blára brodda
beystisullr í fjǫllum;
koma mun sumra seggja
sveita-dǫgg á leggi.

6 *(Kári).* Hjalmskassa fór hvessir,
herðimeiðr, af reiði
út ór elris sveita
ófúss Nials húsa,
þás eld-Gunnar inni
óðrunnar þar brunnu;
menn nemi mǫl sem innik
mín; harmsakar tínum.

7 *(Kári).* Hvat skalt runnr þótt rynnim
randlinns, of sǫk minni
hagl dreif skógs á Skǫglar
skýjum, oss at frýja?,
hinn es helt, þás hjalta
hátungur mjǫk sungu,
brynju meiðr til búðar
blauðr með skegg et rauða.

natten, kriger; — jeg husker manden (tænker kun på Njal) — siden krigerne indebrændte Njal i efteråret; jeg glemmer ikke min sorg.

5. Hǫggorma herði-Þundr mun hefjask á landi; menn munu mega séa margar heila borgir á moldu; beystisullr blára brodda vex nú í fjǫllum, sveita-dǫgg mun koma á leggi sumra seggja = ***Der vil opstå en kriger i landet; man vil få mange hoveder at se på jorden; kampen vokser nu (genlydende) i fjældene; blod vil strömme ned ad nogle mænds lægge.***

6. Hjalmskassa hvessir fór ófúss, af reiði, út ór elris sveita húsa Nials, herðimeiðr, þás eld-Gunnar óðrunnar brunnu þar inni; menn nemi mǫl mín, sem innik; tínum harmsakar = ***Krigeren (jeg) forlod mod min vilje, men med ophidset sind Njals rygende hus, kriger, da mændene brændte der inde; man forstå min tale som jeg siger den; jeg udtaler min sorg.***

7. Hvat skalt, randlinns runnr, at frýja oss, þótt rynnim, — skógs hagl dreif á Skǫglar skýjum of minni sǫk —, blauðr brynju meiðr, hinn 's helt til búðar með skegg et rauða, þás hjalta hátungur sungu mjǫk = ***Hvorfor skal du, kriger, bebrejde mig at jeg flygtede (ud af ilden) — pile har flöjet mod skjoldene af ringere årsag — feje kriger, du som med det røde skæg rendte til din bod, da sværdene klang höjt.***

8. Mart varð Skapta at hapti, þás víga Njǫrðu þraut lítt vilja at skilja — skáld gekk fyr skjǫldu —, es matsjóðar drógu malmrógs Móða flatan

8 *(Kári).* Varð, þás víga Njǫrðu
vilja þraut at skilja
litt (gekk skáld fyr skjǫldu),
Skapta mart at hapti,
es matsjóðar Móða
malmrógs flatan drógu
(slíkt es alt af æðru)
inn í búð at trúðar.

9 *(Kári).* Hǫfðu Gríms at gamni
grœðis elgs ok Helga
(rógs unnu þat runnar)
rennendr Níals brennu;
nú mun bergs í bjǫrgum
baugs hnykkjǫndum þykkja
lyngs at loknu þingi
ljóts annan veg þjóta.

10 *(Kári).* Hrósa hildar fúsir,
hvat hafa til fregit skatnar
hvé, ráfáka, rǫkum,
rennendr Níals brennu;
varðat veiti-Njǫrðum
víðeims at þat síðan
(hrátt gat hrafn at slíta
hold) slæliga goldit.

G. *Anonyme religiøse digte og vers.*

Plácítúsdrápa.

Digt fra det 12. årh.

1. — — — — gengit;
fjǫrnis valdr kvað foldar
frægr: nú mun þér lægjask;
mjúks skalt mannraun slíka

---

inn í búð at trúðar; alt slíkt es af æðru = *Meget blev til hindring for Skafte, da mændene ikke manglede lyst til at skille de stridende — skjalden trængte frem foran skjoldene —, da madkogerne trak manden flad ind i göglerens bod; alt det viser frygt.*

9. Rennendr grœðis elgs hǫfðu brennu Níals, Gríms ok Helga at gamni; rógs runnar unnu þat; nú mun ljóts lyngs baugs bergs hnykkjǫndum þykkja þjóta annan veg í bjǫrgum at loknu þingi = *Mændene gjorde Njals, Grims og Helges indebrænding til gjenstand for spot; det gjorde de (virkelig); nu vil mændene synes at det suser anderledes i fjældene efter tingets slutning.*

10. Hildar fúsir rennendr ráfáka hrósa brennu Níals, hvat hafa skatnar fregit til, hvé rǫkum; víðeims veiti-Njǫrðum varðat goldit slæliga at þat síðan; hrafn gat hrátt hold at slíta = *De kampbegærlige mænd praler af Njals indebrænding; hvad har de erfaret om, hvorledes vi hævnede den? der blev taget hævn siden over mændene og det eftertrykkelig; ravnen fik råt kød at æde.*

morðlinns boði finna
(vest i frægri freistni
framr) sem Jób enn gamli.

2. Lundr reis gjalfrs frá grundu
goðs orðum vel skorðaðr
elds; vas áðr til foldar
ormstalls boði fallinn;
logstýfir bað leyfa
ljóss engla sér þengil
Vánar vífi sínu
vegs þessi rǫk segja.

3. Beiðir, segðu ok brúði,
byrskríns, sonum þínum,
ǫll vilk yðr, kvað stillir,
ormstalls, í trú kalla,
hyrsløngvir kom hingat
hvalranns of dag annan.
þá munk yðr, þats ófir
yfir (þegjum nú) segja.

4. Heim kom hodda geymir;
hagat vel því, es sagði,
viggþollr of vann dyggva
Vinnils, konu sinni;
seims kvað sér í draumi,
svǫr veitti þau bǫrvi,
menreið mána slóðar
mjúklynd konung syndan.

5. Ok bæði hjú blíðan
byskups fund (at mundum

G. 1. — — — gengit; frægr valdr foldar fjǫrnis kvað: nú mun þér lægjask; finna skalt, boði mjúks morðlinns, slíka mannraun sem Jób enn gamli; vest framr í frægri freistni = — — — *forbi med(?); himlens navnkundige hersker sagde: nu vil det gå tilbage for dig; du, kriger, skal få den samme prøvelse som den gamle Job; men vis dig tapper i den fristelse, som vil blive berömt.*

2. Gjalfrs elds lundr reis frá grundu — ormstalls boði vas áðr fallinn til foldar —, skorðaðr vel orðum goðs; Vánar logstýfir bað þengil ljóss engla vegs leyfa sér segja vífi sínu þessi rǫk = *Manden rejste sig op fra jorden — han var för falden til jorden —, godt trøstet af guds ord; manden bad den lyse himmels konge om lov til at fortælle sin hustru disse begivenheder.*

3. Segðu, ormstalls beiðir, sonum þínum ok brúði — kvað byrskríns stillir —, vilk kalla yðr ǫll í trú; hvalranns hyrsløngvir, kom hingat of annan dag, þá munk segja yðr þats ófir yfir; þegjum nú = *Sig det, mand, til dine sönner og hustru — sagde himlens konge; jeg vil kalde eder alle i troen; kom herhen, mand, den næste dag (i morgen), da vil jeg sige dig hvad der truer dig; nu tier jeg.*

4. Hodda geymir kom heim; Vinnils viggþollr of vann hagat því dyggva vel, es sagði konu sinni; mjúklynd menreið veitti þau svǫr seims bǫrvi — kvað konung mána slóðar sýndan sér í draumi = *Manden kom hjem; han handlede særdeles bravt i det han fortalte sin hustru (det*

þeim hykk þrifnuð kómu)
þá nótt (með veg) sóttu,
ok tveir með þeim þeira,
þýðr gaf lærdóms prýðir
hǫldum hilmis foldar
hirðnǫfn synir skirðusk.

6. Snjallr gat ǫrr frá illu
Evstakiús vaknat;
kvǫn réð þegns at þjóna
Þéópista vel Kristi;
ungr nam atferð drengja
Ágapitús fága;
þýðr né þengils lýða
Þéópistús trú misti.

7. Ok annan dag unnar
elg-Þróttr í stað sótti,
fyrr þanns flærðar þverri
framlyndum goð syndisk;
sannhugguðr leit seggja
snildar framr á hamri
hauks í hjartar líki
hirðvandan gram standa.

8. Unnit engla kennir
aldyggr við bǫl styggum
lýteigs lengi at fága
logbeiði sið heiðinn,
þás sinnar trú svinnan
sjaldspurðum atburði

---

hele); den ydmyge kvinde gav ham det svar — hun sagde, at himlens konge havde viste sig for hende i drömme.

5. Ok bæði hjú sóttu þá nótt blíðan fund byskups; hykk þrifnuð með veg kómu þeim at mundum; ok tveir synir þeira skirðusk með þeim; þýðr lærdóms prýðir gaf hǫlðum hirðnǫfn foldar hilmis = *Både mand og kone søgte den nat et venligt møde med biskoppen; jeg ved at trivsel med hæder blev givet dem; og deres to sönner blev døbte med dem; den milde gejstlige gav dem guds hirdmænds navne.*

6. Snjallr Evstakiús gat ǫrr vaknat frá illu; þegns kvǫn, Þéópista, réð at þjóna Kristi vel; ungr Ágapitús nam fága atferð drengja, þýðr Þéópistús né misti trú lýða þengils = *Den modige Evstachius vågnede rask fra det onde (synd); mandens hustru, Teopista, tjænte Kristus vel; den unge Agapitus udøvede brave mænds id; den milde Teopistus fik troen på gud.*

7. Ok annan dag sótti unnar elg-Þróttr í stað, þanns goð sýndisk fyrr framlyndum flærðar þverri; snildar framr hauks sannhugguðr leit hirðvandan gram seggja standa á hamri í hjartar líki = *Og den følgende dag begav manden sig til det sted, hvor gud för havde vist sig for den dygtige brave mand; krigeren, fremragende ved mod, så mændenes konge, omhyggelig i valget af sin hird, stå på klippen i en hjorts skikkelse.*

8. Aldyggr engla kennir unnit lýteigs logbeiði, styggum við bǫl, at fága lengi heiðinn sið, þás flærðvarr fylkir lýða lærði svinnan fleinrjóð gǫtu sinnar trú sjaldspurðum atburði = *Englenes algode kender undte ikke*

fleinrjóð fylkir lýða
flærðvarr gǫtu lærði.

9. Hrætskat vǫrðr þótt verðir
(ves traustr ok ger hraustla)
fremðar lystr í freistni
fránskíðs af mér Vánar:
þinn mun huggun hreinni,
hers skins, trega minka,
enn skalt, ǫrr, til þinnar
ástskýrðr koma dýrðar.

10. Braut hvarf hjǫrtr frá hreyti
(heim fór at þat) seima,
Krist bað frægr við freistni
fultings (boði hringa);
sagði drengr, þaus dugðu,
(dolglinns) konu sinni
(rǫskr gat hug við háska)
heit goðs sonar (beitir).

11. Fúss emk fremðar lýsi
fritt, ef þat mák hitta,
(Kristr fremr hodda hristi)
hugblíðum stef smíða;
hlaut sás œztr es ýta,
íðn Plácítús fríða,
Evstakíús ævi
albazta sér valði.

12. Brátt kom framm, þats flýti
friðbragða goð sagði,

---

manden, der undgik synd, længe at udøve hedenskabet, da menneskenes ufalske konge lærte den kloge mand sin tros vej ved en sjælden hørt tildragelse.

9. Hrætskat, fremðar lystr vǫrðr Vánar fránskíðs, þótt verðir í freistni af mér; ves traustr ok ger hraustla; hreinni huggun mun minka trega þinn, hers skins ǫrr; enn skalt koma ástskýrðr til dýrðar þinnar = *Frygt ikke, hæderlystne mand, fordi du kommer i fristelse ved mig; vær tapper og handl modigt; en renere trøst vil forminske din sorg, kriger; endnu vil du, renset ved din kærlighed, komme til din (min?) herlighed.*

10. Hjǫrtr hvarf braut frá seima hreyti; hringa boði fór heim at þat; frægr bað Krist fultings við freistni; drengr sagði konu sinni heit goðs sonar, þaus dugðu; rǫskr dolglinns beitir gat hug við háska = *Hjorten forsvandt fra manden; han begav sig hjem derefter; den berömte mand bad Kristus om hjælp i fristelsen; manden fortalte sin hustru guds söns løfter, som hjalp dem; den raske mand fik mod imod faren.*

11. Emk fúss smíða hugblíðum fremðar lýsi fritt stef, ef mák hitta þat; Kristr fremr hodda hristi. Plácítús, sás œztr es ýta, hlaut fríða íðn; Evstakíus valði sér albazta ævi = *Jeg vil gærne danne et smukt omkvæd for den blide berömte mand, hvis jeg kan finde et sådant; Kristus yder ham hæder. Placitus, som er den ypperste af mænd, fik en herlig id; Evstachius valgte sig et i alle henseender fuldkomment liv.*

næst varð meiðr í mestri
mannraun drasils hranna;
hjǫrð tók hodda skerðis
hyggjusnjalls at falla,
fúrlestir stózk freistni
fleygarðs, en hjú deyja.

13. Hús brutu heiptar fúsir
(hófsk freistni svá) þjófar,
út bǫ́ru þeir aura,
ǫldurmanns, ór ranni;
ǫll réð flærðar fellir
fétjón, þaus beið, ljóna
(snauðr varð ǫ́rr at auði
unnblakks) goði þakka.

14. Hvat hafim Sjǫfn at sitja
seims, mælti þat, heima?
elda njótr við ítra
ulfvíns konu sína;
eigum oss at lægja,
einn .... goð beinir,
(reyndr 's sás stríð ma standask
stór) búnaði órum.

15. Réð ór Rúmsborg víðri
rausnar valdr at halda
hǫppum reifðr, þás hafði
hringþollr skaða fingit;
fóru á brott með beiti
byrstóðs synir fróðum
til ... stranda tírar
tveir ok móðir þeira.

16. Sik bað stríða stǫðvir
stirðs, es at kom firði,

---

12. Brátt kom framm þats goð sagði flýti friðbragða; næst varð hranna drasils meiðr í mestri mannraun; hjǫrð hyggjusnjalls hodda skerðis tók at falla, en hjú deyja; fleygarðs fúrlestir stózk freistni = *Snart skete det, som gud havde sagt den fredelige handlingers fremskynder; snart kom manden i den störste prøvelse; den forstandige mands hjord begyndte at falde og hans husstand at dø; (dog) bestod han fristelsen.*

13. Heiptar fúsir þjófar brutu hús ǫldurmanns — svá hófsk freistni — þeir bǫ́ru aura út ór ranni; fellir ljóna flærðar réð þakka goði ǫll fétjón, þaus beið; unnblakks ǫ́rr varð snauðr at auði = *Forbitrede tyve brød ind i høvdingens hus — således opstod prøve —; de bar hans gods ud af huset; falskhedens tilintetgörer takkede gud for alle de tab, han led; han blev berøvet alt hvad han ejede.*

14. Hvat hafim, seims Sjǫfn, at sitja heima? — þat mælti ulfvíns elda njótr við sína ítra konu —; eigum at lægja oss búnaði órum; reyndr 's sás má standask stór stríð; einn goð...beinir(?) = *Hvad ejer vi, kone, for at kunne blive her hjemme? — således sagde manden til sin udmærkede hustru —, vi må forringe os ved vort ydre; den er prøvet som kan bestå svar kummer; gud ene hjælper(?).*

15. Hǫppum reifðr rausnar valdr réð at halda ór víðri Rúmsborg, þás hringþollr hafði fingit skaða; á brott með tírar fróðum beiti byrstóðs fóru tveir synir ok móðir þeira til stranda.... = *Den af held begunstigede*

hyrlund heiðni kendan
herleiks of sæ ferja;
veittit fremðar flýti
flugstyggum aldyggva
fetrjóðr fenris jóða
farning enn bǫlgjarni,

17. Þás auðskiptis eptir
almilds konu dvalði
(væn leizk hodd-Gefn hǫnum)
hjǫrlundr á skæ sunda;
hreins varð heggr við sína
hraustr, þás gekk af flausti,
auðar eiginbrúði
óviljandi at skiljask.

18. Dýrðhittir bað dróttin
dagbœjar sér tœja;
hæst gat hrjóðr við freistni
hugborð móins storðar.
Hlaut *osv.*

19. Fljóð varð heim með heiðnum
hlunndýrs fara runni;
kona bað sér við synðum
saurlífis goð hlífa;
blíðr dugði svá brúði
brátt, at saurgask máttit,
himna valdr, af hildar
hauknistis samvistu.

20. Sýnir gekk með sína
seggja trausts af flausti
(þá vas þrekmanns ævi
þung) tvá sonu unga;

---

stolte mand forlod det vide Rom, da han havde lidt tabet; bort med den berömmelige mand drog hans to sönner og deres moder ned til kysten.

16. Stríða stǫðvir bað heiðni kendan hyrlund stirðs herleiks, es kom at firði, ferja sik of sæ; enn bǫlgjarni fetrjóðr fenris jóða veittit flugstyggum fremðar flýti aldyggva farning = *Den sagtmodige mand bad en hedensk kriger, da han kom ned til søen, at færge sig over havet; men den onde mand ydede den modige hædersmand ikke en helt oprigtig passage,*

17. þás hjǫrlundr dvalði konu almilds auðskiptis eptir á sunda skæ; hodd-Gefn leizk hǫnum væn; hraustr heggr hreins auðar varð óviljandi at skiljask við sína eiginbrúði, þás gekk af flausti = *da manden holdt den alfromme mands hustru tilbage på skibet; kvinden syntes ham smuk; den tapre mand måtte mod sin vilje skilles fra sin hustru, da han gik fra borde.*

18. Dýrðhittir bað dróttin dagbœjar tœja sér: hrjóðr móins storðar gat hæst hugborð við freistni. Plácitús *osv.* = *Han som fandt herligheden bad himlens konge hjælpe sig; manden fik det modigste hjærte mod fristelsen. Placitus osv.*

19. Fljóð varð fara heim með heiðnum hlunndýrs runni; kona bað goð hlífa sér við synðum saurlífis; blíðr himna valdr dugði brátt brúði svá, at máttit saurgask af samvistu hildar hauknistis = *Kvinden måtte*

seimtýnir kom, sveina,
sól-meiðr, at ǫ́ breiðri,
borðs né báða þorði
bera senn yfir nenninn.

21. Sinn bar of ǫ́, þás annan,
ástvitjuðr, lét sitja,
hraustr erfingja, hristir
Hlakkar skins á bakka,
ok þás annan sœkja
auðgildir son vildi,
stóð umb ok sásk síðan
sviðr þegn at ǫ́ miðri.

22. Dýr leit fróns et frána
fleinrjóðr koma at sveini
(hryggr varð við þat harða
hann), en vargr tók annan,
ok baugfergir bjarga
brátt hvǫ́rungi mátti,
dýr þás dyggva hlýra
drógu braut til skógar.

23. Hlaut sveinn hjarðar gætis
(hugskœðr léó flœði),
akrmenn gripu annan,
œzta bjǫrg, frá vǫrgum;
fjǫrnæms fœddu bǫrvar
fleins í þorpi einu
brœðr, glyggs hvatendr, báða,
blóðíss, né til vissusk.

24. Lifði halr, sás hafði
hrannelds tekit svanna,

---

begive sig hjem med den hedenske skipper; hun bad gud beskytte sig mod ukyskhedens synder; himlens blide herre hjalp straks kvinden således, at hun ikke kunde besmittes af samlivet med ham.

20. Sýnir seggja trausts gekk með sína tvá unga sonu af flausti; þá vas ævi þrekmanns þung; seimtýnir kom at breiðri ǫ́; nenninn borðs sólmeiðr né þorði bera báða sveina senn yfir = *Den brave mand gik med sine to unge sönner fra skibet; da var den kraftige mands liv tungt; han kom til en bred elv; den dygtige mand turde ikke bære bægge drengene over på éngang.*

21. Ástvitjuðr bar hraustr erfingja sinn of ǫ́, þás Hlakkar skins hristir lét annan sitja á bakka, ok þás auðgildir vildi sœkja annan son, stóð sviðr þegn at miðri ǫ́ ok sásk síðan umb = *Den af kærlighed fyldte mand bar tapper sin sön over elven, idet han lod den anden sidde på bredden; og da manden vilde hænte den anden sön, stod den kloge mand midt i elven og så sig siden omkring.*

22. Fleinrjóðr leit et frána fróns dýr koma at sveini, en vargr tók annan; hann varð harða hryggr við þat; ok baugfergir mátti hvǫ́rungi bjarga brátt, þás dýr drógu dyggva hlýra braut til skógar = *Manden så jordens vilde dyr komme til drengen og en ulv tog den anden; han blev såre bedrøvet ved det; og manden kunde ingen af dem redde med det samme, idet dyrene slæbte de brave brødre bort til skoven.*

blótum gnœgðr, frá brigði
blíðum, fá vetr síðan;
hús átti sér hættin
hǫrstrengs at þat lengi
Jǫrð í aldingarði
ógntvist ok helt kristni.

25. Ǫrr hefr engla stýris
ástlaun af gram raunar
hraustr, sás hér stózk freistni
heimsiklings vel mikla *osv.*

26. Ok þás heiptar hnekkir
harmtvistr sona misti,
dýrðar vǫttr (við dróttin
dælt gerði sér) mælti:
éls halt við mik máli,
mín 's freistat nú, þínu
frægr valderir foldar,
framar an Jóbs ens gamla.

27. Hyrgeymi frák heima
(hans vitjuðu) sitja,
kvǫn vas hǫlðs með hǫnum,
haukborðs (vinir) forðum;
ek em í útlegð stokkinn
afkarr vinum fjarri,

---

23. Sveinn hlaut œzta bjǫrg hjarðar gætis — hugskœðr léó flœði — akrmenn gripu annan frá vǫrgum; bǫrvar fjǫrnæms fleins fœddu báða brœðr í einu þorpi; né blóðiss glyggs hvatendr vissusk til = *Den ene dreng fik den ypperste frelse af en hyrde, — den farlige løve flygtede; markarbejdere frelste den anden fra ulvene; mændene opfostrede bægge brødre i en og samme landsby; men de vidste ikke noget af hinanden.*

24. Blótum gnœgðr halr, sás hafði tekit svanna frá blíðum brigði branneIds, lifði fá vetr síðan; hættin hǫrstrengs Jǫrð átti sér lengi at þat hús í aldingarði ok helt ógntvist kristni = *Den hedenske mand, som havde taget konen fra den blide mand, levede kun få år derefter; den sædelige kvinde ejede længe efter det et hus i en have og holdt, skönt bekymret over truende fare, sin kristne tro.*

25. Hraustr ǫrr stýris, sás hér stózk vel mikla freistni heimsiklings, hefr raunar ástlaun af engla gram *osv.* = *Den tapre mand, som her bestod guds meget store fristelse, har i virkeligheden fået kærlig lön af englenes konge osv.*

26. Ok þás harmtvistr heiptar hnekkir misti sona, mælti dýrðar vǫttr — gerði sér dælt við dróttin —: halt við mik máli þínu, frægr valderir éls foldar; nú 's mín freistat framar an ens gamla Jóbs = *Og da den fredelskende mand, nedböjet af sorg, mistede sine sönner, talte herlighedens vidne — og tede sig ligefremt overfor gud —: hold dine løfter mod mig, himlens berömte konge; nu fristes (prøves) jeg stærkere end den gamle Job.*

27. Frák haukborðs hyrgeymi sitja forðum heima; vinir vitjuðu hans; kvǫn hǫlðs vas með hǫnum; ek em afkarr fjarri vinum, stokkinn í útlegð; kvǫn 's braut frá mér; mein dýr gripu sveina mína = *Jeg har hørt at*

kvǫn 's braut frá mér, mína
mein dýr gripu sveina.

28. Gjalta goð, þótt mæltak,
(gagls leiðar) mér reiði,
(ítrs stillis þarfk allrar
eirar) þurptum fleira;
sett fyr munn, alls minnumk,
minn, vingjafa þinna,
veit oss várkunn dróttinn,
varðhald konungr aldar.

29. Morðsólar veik máli
meiðir; sinnar leiðar
gekk ramms hǫtuðr rekka
rógs i þorp ór skógi;
menfergir vas margan
móðhress i bœ þessum
vetr, ok vann til mætrar
vargnistir sér bjargar.

30. Ok til aumra rekka
atvinnu gaf Þvinnils
vigg-Baldr víðrar foldar
verkkaup, þats sér merkði;
fast helt lundr, ok leynði,
linnvengis trú sinni
hlunndýrs heiðna runna,
hǫttnæfr við goð sǫttum.

31. Unz hvardyggvan hugga
happmildr konungr vildi

---

manden (Job) fordum forblev hjemme; vennerne besøgte ham; hans hustru var hos ham; jeg er elendig fjærnt fra mine venner i udlændighed; min hustru er berøvet mig; farlige dyr har taget mine sönner.

28. Gjalta, goð, mér reiði, þótt mæltak þurptum fleira; ek þarf allrar eirar ítrs stillis gagls leiðar; sett varðhald fyr munn minn, aldar konungr; veit oss várkunn, dróttinn, alls minnumk þinna vingjafa = *Gengæld, gud, mig ikke med din vrede, fordi jeg har talt mere end godt var; jeg trænger til luftens herlige konges hele skånsel; sæt lås for min mund, menneskenes fyrste; yd mig tilgivelse, herre, da jeg mindes dine vennegaver.*

29. Morðsólar meiðir veik máli; hǫtuðr ramms rekka rógs gekk leiðar sinnar í þorp ór skógi; móðhress menfergir vas margan vetr i þessum bœ ok vargnistir vann sér til mætrar bjargar = *Krigeren holdt op med sin tale; den fredelskende mand gik sin vej til låndsbyen fra skoven; den modfriske mand var mange år i denne by og han tjænte for sin gode føde dér.*

30. Ok vigg-Baldr víðrar Þvinnils foldar gaf verkkaup, þats merkði sér, til atvinnu aumra rekka; linnvengis lundr helt hǫttnæfr fast sǫttum við goð ok leynði heiðna hlunndýrs runna trú sinni = *Og søfareren gav den lön, han betingede sig, til underhold for fattige; han holdt, iagttagende gode sæder, urokkelig sit forlig med gud og skjulte sin tro for de hedenske mænd.*

31. Unz happmildr láðhofs konungr vildi hugga leggjar farms lypti-Móða, hvardyggvan, í harmi; þá réð friðar veitir, siðbjóðr snotra lýða,

láðhofs lypti-Móða
leggjar farms í harmi;
þá við huggun hǫ́va
herstefni réð efna,
siðþjóðr snotra lýða,
sín heit friðar veitir.

32. Lýtr engla lið ítrum
angrhrjóðanda ok þjóðir;
einn es ǫllu hreinni
alt gótt sás skóp dróttinn *osv.*

33. Gǫr vas guðr, en verjask
gramr þurpti her samna
trautt áðr tíginn mátti
Træjánús vel ráni;
bauð landreki lýðum
liði ríðara fríðu
snildar framr at samna
sverðhríðar til víða.

34. Mintisk gramr, þás gumna
gunndjarfra vas þarfi,
Yggjar leik hvé auka
endr Plácítús kendi;
vellmeiðis bað víða
vígteitr konungr leita;
gnótt hét góðs, þeims mætti,
gramr, svinnan hal finna.

35. Brœðr riðu Byrfils skíða
beitis tveir at leita
ár, þeirs ítrum vǫ́ru
endr Plácító á hendi;
fundu Gylfa grundar
glaðríðanda umb síðir

---

efna heit sín, hǫ́va huggun, við herstefni = *Indtil den nåderige himlens konge vilde trøste manden, brav i alt, i hans sorg; da holdt fredens giver, han som byder vise mænd troen, sine løfter, (om) höj trøst, mod krigeren.*

32. Ítrum angrhrjóðanda lýtr lið engla ok þjóðir; einn dróttinn, sás skóp alt gótt, es ǫllu hreinni *osv.* = *Den herlige udrydder af sorg (synden) tilbedes af englenes skare og menneskene; den ene gud, som skabte alt godt, er renere end alt andet.*

33. Guðr vas gǫr, en Træjánús mátti trautt verjask ráni, áðr tíginn gramr þurpti samna her; snildar framr landreki bauð lýðum at samna víða fríðu ríðara liði til sverðhríðar = *Der skulde holdes en kamp, men Trajan kunde næppe værge sig godt mod plyndring, för den höje fyrste trængte til at samle en hær; den modige fyrste bød sine mænd at samle allevegne fra en herlig rytterskare til kampen.*

34. Gramr mintisk, hvé Plácítús kendi endr auka Yggjar leik, þás vas þarfi gunndjarfra gumna; vígteitr konungr bað leita vellmeiðis víða; gramr hét gnótt góðs þeims mætti finna svinnan hal = *Kongen (Kejseren) mindedes, hvorledes Placitus fordums havde vist, hvorledes kampen skal øges, da han trængte til kampdjærve mænd; den kampglade konge bød søge videnom efter manden; og kongen lovede meget guld til den, der kunde finde den kloge mand.*

unnar fúrs né ærir
afrendan bǫr kendu.

36. Værr tók vegs ens fyrra
viggfinnandi at minnask
sunds, þás sína kendi
snarlundaðr húskarla;
sér leitaði særir
seims huggunar beima
brátt í bœn af drótni
bilstyggr, þás tók hryggvask.

37. Kvaddi krapti prýddan
Krists rǫdd ara nisti:
dýrð hittir þik dróttins
dygg, skala þú nú hryggvask;
tíð kømr sóknar seiða
sendir þér at hendi
enn, sús yðr mun finna
auð ok veg fyr nauðir.

38. Bliktýnir vann beina
(bauglestanda) gestum
sunds (tóksk harmr af hǫndum
hǫr), þeims komnir vǫru;
útbeiti frák Áta
undrask brœðr, þás fundu,
skíðs, á skrautvals beiði
skokks áhyggju þokka

39. Friðbeiðir gefr fríðan
fǫgnuð með sér brǫgnum

---

35. Tveir brœðr, þeir vǫru endr á hendi ítrum Plácító, riðu ár at leita beitis Byrfils skíða; ærir fundu umb síðir Gylfa grundar glaðríðanda; né kendu afrendan unnar fúrs bǫr = *To brødre, der tidligere havde været den herlige Placitus' mænd, red hurtig at søge efter manden; sendemændene fandt ham omsider, men de kendte ham ikke (ɔ: i begyndelsen).*

36. Værr sunds viggfinnandi tók at minnask ens fyrra vegs, þás snarlundaðr kendi húskarla sína; bilstyggr seims særir leitaði sér brátt, þás tók hryggvask, huggunar af beima drótni í bœn = *Den fredelige mand begyndte at mindes sin tidligere hæder, da den rasksindede genkendte sine huskarle; den modige mand søgte sig hurtig, da han blev bedrøvet, trøst hos menneskenes fyrste i bön.*

37. Rǫdd Krists kvaddi ara nisti, prýddan krapti: skala þú nú hryggvask; dygg dýrð dróttins hittir þik; tíð kømr enn at hendi þér, sóknar seiða sendir, sús mun finna yðr auð ok veg fyr nauðir = *Kristi stemme tiltalte den kraftige kriger: du skal ikke nu blive bedrøvet; herrens gode ære vederfares dig; den tid vil endnu komme for dig, kriger, som vil skaffe dig rigdom og ære for al nød.*

38. Sunds bliktýnir vann beina gestum, þeims vǫru komnir; hǫr harmr tóksk bauglestanda af hǫndum; frák brœðr undrask útbeiti Áta skíðs, þás fundu áhyggju þokka á skokks skrautvals beiði = *Manden opvartede gæsterne, som var komne; hans dybe sorg gik over; jeg har hørt, at brødrene undrede sig over manden, da de på ham mærkede en bekymring.*

hǫppum glæstr, þeim hraustla
hǫrð mein bera á jǫrðu.
Lýtr engla lið ítrum
angrhrjóðanda ok þjóðir:
einn es ǫllu hreinni
alt gótt sás skóp dróttinn.

40. Hugðu brœðr at beiði
brandéls meginvandla,
þóttusk mildi mætan
menn Plácítús kenna,
unz hyr-Þróttar hittu
hjaldrserks .....
.... hǫfðu
hoddsendi rétt kendan.

41. Bǫru orð, ok urðu,
oddregns hvatendr, fegnir,
heiðins grams af hljóði,
hjǫrva lund es fundu,
hodda Baldr til hildar
hugfyldr koma skyldi
alla tígn ok eignask,
endr þás lét af hendi.

42. Brátt rézk í fǫr flýtir
flœðar elds með brœðrum;
maðr kunni þá manni
megintíðendi at segja;
sóttu fund, es frétti,
fákríðanda víðis,

---

39. Hǫppum glæstr friðbeiðir gefr brǫgnum, þeims bera hǫrð mein hraustla á jǫrðu, fríðan fǫgnuð með sér; ítrum *osv. (som v. 32 $_{1-4}$) = Fredkræveren, herlig rig på nåde, giver de mennesker, som bærer store mén tappert på jorden, en herlig fred hos sig — osv.*

40. Brœðr hugðu meginvandla at brandéls beiði — menn þóttusk kenna mildi mætan Plácítús —, unz hjaldrserks hyr-Þróttar hittu ...... hǫfðu rétt kendan hoddsendi = *Brødrene iagttog krigeren meget nöje — de syntes at genkende den fromme Placitus —, indtil krigerne fandt [et ar på ham]; de havde rigtig genkendt ham.*

41. Oddregns hvatendr bǫru af hljóði orð heiðins grams — ok urðu fegnir, es fundu hjǫrva lund —, hugfyldr hodda Baldr skyldi koma til hildar ok eignask alla tígn, þás lét endr af hendi = *Krigerne bragte under fire öjne den hedenske fyrstes ord — og blev glade, da de fandt manden —, (at) den modige kriger skulde komme til kamp og få al den hæder, som han för havde opgivet.*

42. Brátt rézk flýtir flœðar elds í fǫr með brœðrum; maðr kunni þá at segja manni megintíðendi; drengir sóttu fund víðis fákríðanda, es lofða sveit frétti at Plácítús lifði lengr = *Snart bestemte manden sig til at rejse med brødrene; den ene vidste da at fortælle den anden om vigtige begivenheder; mændene søgte til ham, så snart mændenes skare erfarede, at Placitus endnu var i live.*

43. Vísi gerði fúss veg hringlestanda mestan; gramr varð harða feginn, es happs geymir kom heim; þengill setti Þróttar þingbliðan ulfs fœði

lofða sveit, at lifði
lengr Plácítús, drengir.

43 Fúss gerði veg vísi,
varð gramr feginn harða
heim es happs kom geymir,
hringlestanda mestan;
setti þengill Þróttar
þingblíðan hǫfðingja
ǫflugs lýðs, ok auði,
ulfs fœði, tók gœða.

44. Enn bað ungra manna
ítr gramr fira samna
fljótt, ef fámeðr þœttisk,
ferð, Plácítús verða;
saman kómu þá seima
sendis heim (né kendi
hyrjar lunda) at hǫndum
(haukláðs) synir báðir.

45. Þá réð brims á brœðrum
blakkrennandi kenna,
.... skreytendr rœddu
skokks, stórmennis þokka;
þings lét þessa drengi
þráhvetjandi setja
sóknar fráns í sína
sveit, þás œzt vas teiti.

46. Dýrr es himna harri,
hann eignask veg sannan;
aldrgǫfgu ræðr aldar
aflsteldr meginveldi *osv.*

---

hǫfðingja ǫflugs lýðs ok tók gœða auði = *Fyrsten tildelte gærne manden stor hæder; han blev særdeles glad, da den sejrrige mand kom hjem; fyrsten gjorde den kampblide kriger til hövding over den kraftige hær og begavede ham med rigdom.*

44. Ítr gramr bað enn fira samna fljótt ferð ungra manna, ef Plácítús þœttisk verða fámeðr; þá kómu báðir synir seima sendis heim at hǫndum; né kendi haukláðs hyrjar lunda = *Den udmærkede fyrste bød endnu mændene hurtig at samle en skare af unge mænd, hvis Placitus trode, at han havde for få mænd; da kom bægge hans sönner hjem, men han kendte ikke mændene.*

45. Þá réð brims blakkrennandi kenna á brœðrum stórmennis þokka, ... skokks skreytendr rœddu; sóknar fráns þings þráhvetjandi lét setja þessa drengi í sína sveit, þás teiti vas œzt = *Da kunde manden på brødrene se, at de hørte til stormænds slægt, når de talte; krigeren lod anbringe disse mænd i sin egen skare, da der holdtes et stort gilde.*

46. Himna harri es dýrr; hann eignask sannan veg; ræðr aflsteldr aldrgǫfgu meginveldi aldar *osv.* = *Himlens konge er herlig; han får sand ære, og råder kraftig over menneskehedens ved alderen ædle hoved-rige osv.*

47. Herr manna fór hranna
hyrbrjóts liði at móti,
samr vas ok sókn at fremja
sik Plácítús, miklu;
ógn stóð angrs af hegni,
ulfs gœðendr þá flœðu;
þegn hlaut goðs fyr gagni
(guðr háðisk vel) ráða.

48. Herferðar rak harðan
hyr-Þróttr i styr flótta
odda þings, ok eyddi
eirlaust heruð þeira,
áðr fyr rán, þats réðu
randlinns stafar vinna,
gjald, sem goðs þegn vildi,
gjalfrhests metendr festu.

49. Hyrgildir fekk hvílðar
hrafnvíns liði sínu,
garpr bauð Þrós í þorpi
þingveljǫndum dveljask;
setti of eins hvers ýtis
apaldrs garð brimis kapla,
.... lýðar,
lungs, umbhverfis stungit.

50. Hús átti sér hættin
hress i garði þessum,
sek þvengjar ... þungra,
Þéópista, sér vistar,
síz jarðar fjǫr [firðisk?],
fránbaugs, sás tók hána,
undins látrs, frá ítrum
endr Plácító, sendir.

---

47. Herr manna fór at móti miklu liði hranna hyrbrjóts; Plácítús vas ok samr at fremja sik sókn; ógn stóð af angrs hegni; ulfs gœðendr flœðu þá; goðs þegn hlaut ráða fyr gagni; guðr háðisk vel = *En hær kom imod mandens store hær; Placitus var også villig til at indlægge sig hæder i kampen; han var frygtindgydende; mændene flygtede da og guds tjæner vandt sejr; kampen fik et heldigt udfald.*

48. Odda þings hyr-Þróttr rak harðan flótta herferðar i styr ok eyddi eirlaust heruð þeira, áðr gjalfrhests metendr festu gjald sem goðs þegn vildi fyr rán, þats randlinns stafar réðu vinna = *Krigeren forfulgte kraftig den flygtende fjende i kampen og hærjede uden skånsel deres land, indtil mændene forpligtede sig til at betale som guds tjæner vilde for de plyndringer, som mændene havde udøvet.*

49. Hrafnvíns hyrgildir fekk liði sínu hvílðar; garpr bauð Þrótts þingveljǫndum dveljask í þorpi; lungs .... setti ... of apaldrs garð eins hvers ýtis brimis kapla; lýðar lǫgu umbhverfis ... stungit = *Krigeren gav sit mandskab hvile; helten bød krigerne at opholde sig (holde rast) i en landsby; han rejste (telte?) omkring en mands frugthave; mændene lå omkring .... (?).*

50. Hættin hress Þéópista átti sér hús i garði þessum ......, síz jarðar undins fránbaugs látrs sendir, sás tók hána endr frá ítrum Plácító, firðisk fjǫr(?) = *Den sædelige, raske Teopista ejede huset i denne gard ...., siden manden, som havde taget hende fordum fra den herlige Placitus, døde(?).*

51. Ok inn í sal sinnar
siðfróðastir móður,
brœðr hlutu œzta blíðu,
brynþings viðir gingu;
en ítr foldar elda
Endils sonu kendit
hirðigǫtt, þótt hitti
..... móður.

52. Unz tírrœkir tœki
tveir brœðr of þat rœða
orð, hvat œski-Nirðir
ynðis framast of mynði;
þollr gat . . . enn ellri
..... fyr bróður
lýst ok langa freistni
.... hlífar.

53. Frá því 's friðgin, nýja,
fjogur endr, síz trú kendu,
ráði ór Rúmsborg víðri
raunmœðila flœðu,
ok bjartglóða beiðir
bragðvíss gripinn sagðisk
frár af frœknu dýri
flóðs, en vargr tók bróður.

54. Kendusk, ǫrr þás endi
unnfress sǫgu þessa,
mildir brœðr, en móðir
meinstygg sonu dyggva;
spanði ítr til ynðis
Eir goð..., þeira
þvít hrygg saga huggun
hoddskerðǫndum gerði.

---

51. Ok siðfróðastir brynþings viðir gingu inn í sal móður sinnar; brœðr hlutu œzta blíðu; en ítr Endils foldar elda hirðigǫtt kendit sonu, þótt ...... hitti móður = *Og de meget trokyndige krigere gik ind i deres moders hus; brødrene fik den ypperste venlighed, men den herlige kvinde kendte ikke sine sönner, uagtet de mænd traf deres moder.*

52. Unz tveir tírrœkir brœðr tœki rœða orð of þat, hvat ynðis œski-Nirðir of mynði framast; enn ellri hlífar þollr gat lýst fyr bróður ...... ok langa freistni = *Indtil de to ryelskende brødre begyndte at tale sammen om hvad de huskede som det første (tidligste); den ældre af dem forklarede for sin broder ...... og den lange prøvelse.*

53. Frá því ráði, es [fjogur] friðgin flœðu endr raunmœðila ór víðri Rúmsborg, síz kendu nýja trú, ok bragðvíss frár flóðs bjartglóða beiðir sagðisk gripinn af frœknu dýri, en vargr tók bróður = *(Han fortalte) om den beslutning, at de 4, forældre og 2 sönner, flygtede fordum under meget besvær fra det vide Rom, efter at de havde modtaget den ny tro, og den kyndige raske mand sagde, at han var bleven greben af det modige dyr, medens en ulv havde taget hans broder.*

54. Mildir brœðr kendusk, þás unnfress ǫrr endi sǫgu þessa, en meinstygg móðir dyggva sonu; ítr goð spanði Eir [mjaðar?] til ynðis, þvít hrygg saga þeira gerði hoddskerðǫndum huggun = *De fromme brødre genkendte hinanden, da manden (den ene) havde endt denne fortælling og den*

55. Ok fjǫlkostig fýstisk
fóstrlanda til stranda
hauka klifs, þás hafði,
hyrgrund, sonu fundna;
fljótt bað fylgju veita
fenglóðar sér tróða
liðs hǫfðingja leyfðan
Langbarða til jarðar.

56. Kendusk hjú, þás handa
. . . .
atburð, elda, Nirði
ormvangs, hvé kom þangat;
beiði-Þrór við báða
buri kannaðisk, sanna,
armlinns, œsku sinnar
. ld . . . rþ . . . . þo.

57. Gerðu grœnnar jarðar
gǫ. . . fundizk, hǫfðu,
eklaust ítrum þakkir
ǫll . . . . . . gram snjǫllum,
áðr til Rúms frá rómu
rekka sveit með teitri
sigrgladdr snilli prýddri
sóknstœrandi fœri.

58. Né víghressa vissi
vel . . . .
tírmildr tyggja þeira
Træjánús . . . . . .
óþǫrfu bað erfa
ítr . . . . verka
andrán Adríánús
ǫrva móts. . . .

syndsky moder sine brave sönner; den herlige gud førte kvinden til fryd. ti deres sörgelige fortælling bevirkede da trøst for dem.

55. Ok fjǫlkostig hauka klifs hyr-Grund fýstisk til stranda fóstrlanda þás hafði fundna sonu; fljótt bað fenglóðar tróða leyfðan liðs hǫfðingja veita sér fylgju til Langbarða jarðar = *Og den udmærkede kvinde fik lyst til at gense sit fosterlands kyst, efter at hun havde fundet sine sönner; hurtig bad kvinden den lovpriste höfding at yde sig følge til Langbardernes land (Italien).*

56. Hjú kendusk, þás handa elda . . . . ormvangs Nirði atburð, hvé kom þangat; armlinns beiði-Þrór kannaðisk við báða buri . . . . sanna œsku sinnar = *Ægtefolkene genkendte hinanden, da kvinden [havde fortalt] manden måden, hvorpå hun kom derhen; han kendtes ved sine bægge sönner [da de havde fortalt] deres ungdoms virkelige [historie].*

57. Ǫll . . . . gerðu eklaust þakkir ítrum snjǫllum gram grœnnar jarðar . . . hǫfðu fundizk, áðr sigrgladdr sóknstœrandi fœri frá rómu til Rúms með teitri snilli prýddri rekka sveit = *De takkede alle rigelig himlens herlige, modige fyrste, [for at de havde truffet hinanden?], för den sejrglade kriger drog fra kampen tilbage til Rom med den glade, modige helteskare.*

58. *[Trajanus døde, Adrianus kom til magten, gravøl holdes; i øvrigt umuligt at få nogen sammenhæng].*

59. Inn bað með sér svinnan
snarfengr í hof þengill
(itr hnekkir stóð úti
angrs) Plácítúm ganga;
blót, kvað gramr enn grimmi,
gagni í sókn ok fagna;
kvǫn hittir þú þína
* * *

Leiðarvísan,

et digt fra det 12. årh.

1. Þinn óð semk ok innik
allskjótt, salar fjalla,
harðla brátt til hróðrar,
harri, munn ok varrar;
mér gefi dǫglingr dýra
dœmi stóls ok sólar,
enn svát ek mega sannan,
orðgnótt, lofa dróttin.

2. Fyrr kveðk frægjan harra
fagrgims, þanns ræðr himni,
hás, at hróðri þessum
hreggranns, an kyn seggja;
æstik aflamestan
orðgnóttar mér dróttin;
hrœrð skulu mín til mærðar
málgǫgn, en lið þagni.

---

59. Snarfengr þengill bað svinnan Plácítúm ganga með sér inn í hof; ítr hnekkir angrs stóð úti; blót, kvað enn grimmi gramr, ok fagna gagni í sókn; þú hittir kvǫn þína ... = *Den raske fyrste bød den kloge Placitus at gå med sig ind i templet; den herlige synd-bryder stod udenfor; „ofr, sagde den grumme fyrste, og glæd dig over sejren i kampen; du traf din hustru ...“.*

L. 1. Innik þinn óð allskjótt, harri fjalla salar, ok semk munn ok varrar harðla brátt til hróðrar; mér gefi dǫglingr sólar stóls dýra orðgnótt ok dœmi, svát ek mega enn lofa sannan dróttin = *Jeg fremfører hurtig dit digt, himlens konge, og indretter min mund og læber meget rask til digtet; himlens konge give mig en herlig ordrigdom og kundskaber, så at jeg endnu kan lovprise den sande gud.*

2. Kveðk frægjan harra hás hreggranns fagrgims, þanns ræðr himni, at þessum hróðri fyrr an kyn seggja; æstik aflamestan dróttin mér orðgnóttar; málgǫgn mín skulu hrœrð til mærðar, en lið þagni = *Jeg opfordrer solens berömte konge, som råder over himlen, til (at høre på) dette digt för end mændene; jeg beder den almægtige gud om at give mig ordrigdom; mine taleredskaber skal blive bevægede til digtning, og mændene blive tavse (høre til).*

3. Biðk síðan fǫður ok son rétta óðar-lag slétt; heilagr andi styrki vel mínn vandan verka; ór orð munu óþægilig frægjum aldar stýri, nema dróttinn fái mér málsgnótt til mærðar = *Derpå beder jeg fader og sön at rette*

3. Fǫður biðk ok son síðan
slétt óðar-lag rétta;
minn styrki vel verka
vandan heilagr andi;
ór munu aldar stýri
óþægilig frægjum
orð, nema mér til mærðar
málsgnótt fái dróttinn.

4. Víst emk fúss at freista
(fæk ljósum brag hrósat)
láðs fyr lyptimeiðum
linns orðspeki minnar;
því hefr hreggþjalma hilmir
hreinlyndr gefit eina
oss, til óðar þessa,
orðgnótt, at skalk njóta.

5. Hljóð geli hirðimeiðar
hrælinns at brag svinnir,
gegn vilk þjóð at þagni
þá stund es kveðk, sunda;
vilk, meðan varrar teljak
viggskrýðendr mér hlýði,
frá dáðmǫttugs dróttins
degi nǫkkur rǫk segja.

6. Tekk til orðs þars urðu
alfregnar jartegnir
(tǫkn eru sýnd í slíku
sǫnn) Jórsalamǫnnum;
sendi salvǫrðr grundar
snilli fimr af himni
borgar-lýð til bjargar
bréf gollstǫfum sollit.

---

min glatte digtform; den hellige ånd støtte godt mit vanskelige digt; vore ord vil være mindre behagelige for menneskehedens berömte styrer medmindre gud giver mig ordrigdom til digtet.

4. Víst emk fúss at freista orðspeki minnar fyr linns láðs lyptimeiðum; fæk hrósat ljósum brag; því eina hefr hreinlyndr hilmir hreggþjalma gefit oss orðgnótt, at skalk njóta til óðar þessa = *Tilvisse ønsker jeg gærne at prøve min ordkløgt for mændene; jeg roser det lyse digt; kun derfor har himlens rensindede konge givet mig ordrigdom, for at jeg skal bruge den til dette (et sådant) digt.*

5. Svinnir hræsunda linns hirðimeiðar gefi hljóð at brag; vilk, at gegn þjóð þagni þá stund es kveðk; vilk segja nǫkkur rǫk frá degi dáðmǫttugs dróttins; varrar viggskrýðendr hlýði mér, meðan teljak = *De kloge mænd give lyd til digtet; jeg ønsker, at de brave folk tier den stund jeg digter; jeg vil fortælle en del om den dådkraftige herres dag; mændene høre mig, medens jeg opregner disse ting.*

6. Tekk til orðs, þars alfregnar jartegnir urðu Jórsalamǫnnum; sǫnn tǫkn eru sýnd í slíku; snilli fimr grundar salvǫrðr sendi af himni bréf, sollit gollstǫfum, til bjargar borgar-lýð = *Jeg begynder med det, at der skete overalt spurgte jærtegn for Jerusalems mænd; sande tegn er viste i sligt; himlens veltalende konge sendte fra himlen et brev, med svulmende guldbogstaver, til frelse for byens befolkning.*

7. Varð bréf, þats goð gerði
geðsnjallr ok lét falla
(vǫn 's á gipt) á grœna
grund, sunnudag fundit;
bók réðu þá blíðir
byrskíðs viðir síðan
(verðr sás vensk á dýrðir
vitr) gollstǫfum ritna.

8. Sagði bréf, hver brygði
bitr fár guma ári,
blakks skreytǫndum brautar
borðs frá dróttins orðum;
hljóta víst, kvað veitir
vegfróðr hluta góðra,
menn, þeirs minn dag vinna,
mest angr af því flestir.

9. Hætt kveðr heilagr dróttinn
hyrskerðǫndum verða
arms, þeims eigi þyrma
alfríðs sonar tíðum;
því ro flugraddar fœddir
fleins með ýmsum meinum
(bæði bǫrn ok móðir)
(bág) lundar (ferr stundum).

10. Munk, kvað vǫrðr, í virða,
vallræfrs, liðu alla
(stríð þéa drótt til dauða
drjúghvast) trega kasta;
ef vegrunnar vinna
varrelgs daga helga
elds eða eigi gjalda
allþétt tíund rétta.

7. Bréf, þats geðsnjallr goð gerði ok lét falla á grœna grund, varð fundit sunnudag; vǫn 's á gipt; þá bók, ritna gollstǫfum, réðu síðan blíðir byrskíðs viðir; verðr vitr, sás vensk á dýrðir = *Det brev, som den vise gud gjorde og lod falde ned på den grönne jord, fandtes en söndag; vi kan vænte frelse; det skrift, skrevet med guldbogstaver, læste siden blide mænd; den bliver vis, som vænnes til hellige tegn.*

8. Bréf sagði borðs brautar blakks skreytǫndum frá orðum dróttins, hver bitr fár brygði ári guma; víst hljóta menn flestir, þeirs vinna minn dag, mest angr af því, kvað vegfróðr veitir góðra hluta = *Brevet fortalte mændene om herrens ord, hvilke bitre mén skadede mændenes lykke; „tilvisse vil alle mænd, som arbejder min dag, få den störste sorg deraf“, sagde den hæderkyndige giver af gode ting.*

9. Heilagr dróttinn kveðr verða hætt arms hyrskerðǫndum, þeims eigi þyrma tíðum alfríðs sonar; því ro fleins flugraddar lundar fœddir með ýmsum meinum; bæði bǫrn ok móðir ferr stundum bág = *Den hellige gud erklærer at de mænd er i fare, som ikke ærer den herlige söns höjtider; derfor er menneskene fødte med forskellige mén; både börn og moderen lider undertiden skade.*

10. Munk kasta trega í alla liðu virða, kvað vǫrðr vallræfrs, — stríð þéa drjúghvast drótt til dauða —, ef varrelgs veg-eldsrunnar vinna allþétt helga daga eða gjalda eigi rétta tíund = *Jeg vil kaste sorg i menneskenes*

11. Fárskerðir býðr fyrðum
friðar kunnan dag sunnu,
ýtum hollr, of allan
aldr dýrliga at halda;
gefa kvezk mætr i móti
meinhrjóðandi þjóðum
ár með ǫllum tíri
einart ok frið hreinan.

12. Án megu engir (launa
otrs) þeirs skírn hafa hlotna,
(gótt 's meiðum þrif þýðask)
þat kaup hafa skatnar;
orð munu eigi verða
ór brend, þaus goð kendi;
mjǫk 's sárvita sœkir
sanns duldr, ef hyggr annat.

13. Stef skal hátt (né hætta
hygg ek enn tǫlu dyggva)
fljótt, ef finna mættak
fríð orð, goði smíðat.
Lúta englar ítrum
óttlaust ok lið drótni;
einn es siklingr sunnu
setrs hvívetna betri.

14. Yfirþengill skóp engla
einn sunnudag hreina;
sǫnn hefr siklingr unnit
slík verk himinríkis;
ok heimstýrir hári
heppinn, þás skóp, skepnu
þann setti dag, dróttinn,
dýrðar mildr til hvílðar.

---

alle led, sagde himlens vogter — sorg plager menneskeheden stærkt lige til døden —, dersom mændene arbejder stærkt på de hellige dage eller ikke vil betale tiende rigtig.

11. Fárskerðir, hollr ýtum, býðr fyrðum at halda dýrliga friðar kunnan sunnudag of allan aldr; mætr meinhrjóðandi kvezk gefa þjóðum i móti einart ár með ǫllum tíri ok hreinan frið = *Syndens bryder, huld mod mænd, byder menneskene at holde herligt den fred-navnkundige söndag til alle tider; den herlige syndudrydder siger, at han giver folkene til gengæld uafbrudt lykke med al hæder og den rene fred.*

12. Engir skatnar, þeirs hafa hlotna skírn, megu hafa þat án kaup; gótt 's otrs launa meiðum þýðask þrif; orð, þaus goð kendi, munu eigi verða ór brend; sárvita sœkir 's mjǫk duldr sanns, ef hyggr annat = *Ingen mænd, som har modtaget dåben, vil få det uden genydelse; det er godt for mændene at modtage frelse; de ord, som gud lærte, vil ikke gå tabt; i höj grad tager enhver fejl af sandheden, som tror andet.*

13. Hátt stef skal smíðat goði fljótt, ef mættak finna fríð orð; né hygg ek enn hætta dyggva tǫlu. Englar ok lið lúta ítrum drótni óttlaust; siklingr sunnu setrs es einn betri hvívetna = *Et höjt omkvæd skal dannes rask for gud, dersom jeg kunde finde smukke ord; jeg tænker ikke endnu på at holde op med den gode tale. Engle og mennesker hædrer den herlige gud frygtløst; himlens konge er ene bedre end alt andet.*

15. Kristr setti frið fastan
fimr meðal láðs ok himna
(nauð es þegnum þýðask
þann veg) goðs ok manna;
ok dáðskreyttan dróttinn
dags hallar frið lagði
(þat vas sunnudag) sinnar
snjallr meðal skepnu allrar.

16. Reiddi rǫngum studdan
ramn þjóðtraðar Glamma
flóð, áðr foldu næði
fjǫlkœnn Nói grœnni;
en þás ǫrk á landi
ólesta vel festi,
þjóð af þram-Val prúðum
(þat vas dróttins dag) sótti.

17. Hás ræðr heimi þessum
hreggranns jǫfurr (seggi
goð lætr gótt líf ǫðlask
gœzku-fimr) sem himnum.
Lúta *osv.*

18. Fylgði lýðr af láði
laga-vísum Móisi,
sundr sprakk vágr fyr vendi,
vas þat sunnudag unnit;
þusti hafs með hreysti
heiðit folk á leiðir;
brátt vann lǫgr enn ljóti
líftjón Faraóni.

19. Tunglbryggju gaf tyggi
tíu orð laga forðum

---

14. Einn yfirþengill skóp hreina engla sunnudag; siklingr himinríkis hefr unnit slík sǫnn verk; ok heppinn heimstýrir setti dýrðar mildr þann dag til hvilðar hári skepnu, þás dróttinn skóp = *Den ene overkonge skabte de rene engle om söndagen; himmerigs fyrste har udført slige sande gærninger; og verdens heldige styrer satte herlig-mild den dag til hvile for den höje skabning, sem gud havde skabt.*

15. Fimr Kristr setti fastan frið meðal láðs ok himna, goðs ok manna; nauðr es þegnum þýðask þann veg; ok snjallr dróttinn dags hallar lagði dáðskreyttan frið meðal allrar skepnu sinnar; þat vas sunnudag = *Den behændige Kristus satte en stærk fred mellem jord og himmel, gud og mennesker; det er nødvendigt for mænd at modtage den hæder; og himlens vise konge lagde en dådprydet fred mellem hele sin skabning; det var om söndagen.*

16. Flóð reiddi rǫngum studdan Glamma þjóðtraðar ramn, áðr fjǫlkœnn Nói næði grœnni foldu; en þás ǫrk festi vel ólesta á landi, sótti þjóð af prúðum þram-Val; þat vas dróttins dag = *Floden (Synd-) omtumlede det spantestærke skib, för den kyndige Noah nåde den grönne jord; men da arken havde sat sig, ubeskadiget, sikkert fast, forlod folkene det prægtige skib; det skete en söndag.*

17. Jǫfurr hás hreggranns ræðr þessum heimi sem himnum; gœzkufimr goð lætr seggi ǫðlask gótt líf *osv.* = *Den höje himmels konge råder over denne verden såvel som himlen; den algode gud lader menneskene opnå et godt liv.*

(fríðr af fǫstu mœðisk)
fjǫlvíss (goðs vinr) Móises;
ok þrekprúðum þjóðar
þann veg yfirmanni
várr dróttinn lét veittan
víðkunnan dag sunnu.

20. Sinn skreytti dag dróttinn
dáðsterkr frama-verkum,
rekkum 's rann til drykkjar
reint vatn fram ór steini:
ráðmeginn lét rigna
risnu-fimr af himni
mat, þeims manna heitir,
margri þjóð til bjargar.

21. Einn es sælstr of sinni
(samir lýðum trú þýðask)
heims stýrandi hári
hallar skepnu allri *osv.*

22. Engill kom við unga
allheppinn mey spjalla
burð ok buðlungs dýrðar
bauð hann frǫmum svanna;
brims tók bjǫrk en fremsta
brands við helgum anda;
sú hefk frétt at dag dróttins
dyrð framm komin yrði.

23. Dag mærri lét dýrðar
dróttins tíð fyr óttu

18. Lýðr fylgði af láði laga-vísum Móísi; vágr sprakk sundr fyr vendi; þat vas unnit sunnudag; heiðit folk þusti með hreysti á hafs leiðir; brátt vann enn ljóti lǫgr Faraóni líftjón = *Folket fulgte fra landet den lovkyndige Mose; bølgen skiltes ad for vånden; det blev udført en söndag; den hedenske skare skyndte sig uforfærdet ud på havets vej; men hurtig bibragte det stygge hav Farao døden.*

19. Fjǫlvíss tyggi tunglbryggju gaf forðum Móises tíu laga orð — fríðr goðs vinr mœðisk af fǫstu; — ok várr dróttinn lét veittan þrekprúðum yfirmanni þjóðar þann víðkunnan veg sunnudag = *Himlens alvidende konge gav fordum Mose de ti bud — guds herlige ven mødes af faste —, og vor herre gav folkets kraftige fører den videnom kendte hæder på en söndag.*

20. Dáðsterkr dróttinn skreytti sinn dag frama-verkum, es reint vatn rann fram ór steini rekkum til drykkjar; risnu-fimr ráðmeginn lét rigna af himni mat, þeims heitir manna, til bjargar margri þjóð = *Den dådstærke gud prydede sin dag med udmærkede gærninger, da det klare vand flød ud af stenen til drik for mændene; den gavmilde rådkraftige gud lod det regne fra himlen med den mad, som hedder manna, til frelse for mange mennesker.*

21. Einn stýrandi heims hallar es sælstr of allri sinni hári skepnu; lýðum samir þýðask trú *osv.* = *Himlens eneste styrer er lykkeligst over hele sin höje skabning; menneskene bör annamme troen.*

22. Allheppinn engill kom spjalla við unga mey ok hann bauð frǫmum svanna burð dýrðar buðlungs; en fremsta bjǫrk brims brands tók við

mæztr frá meyju beztri
mildingr berask hingat,
því 's rétt at dag dróttins
dáðsnjalls hǫfuð kallim
(gerðisk fǫgnuðr fyrðum
fríðr) annarra tíða.

24. Lét Jóannem ítran
einn, dýrðar-mann hreinan,
ár í Jórðǫn stýrir
alls tírar sik skíra;
dáðstéttar kom drótni
dags ok krismu lagði
líknar-fúss í lesni
lands enn helgi andi.

25. Enn vilda ek annat
alfríðustum smíða
hátt í hróðri sléttum
himins gotna stef drotni.
Gramr skóp hauðr ok himna
hreggranns sem kyn seggja;
einn 's salkonungr sólar
snjallr hjalpari allra.

26. Sýndi sólar landa
siklingr með trú mikla
horskum lýð á hauðri
hreinn skjótar jarteinir;
frítt gerði dag dróttins
dáðfimr jǫfurr himna

---

helgum anda: sú dýrð hefk frétt at yrði framm komin dróttins dag = *Den heldige engel kom for at tale med den unge mø og han bød den herlige kvinde at føde herlighedens konge; den ypperste kvinde modtog den hellige ånd; jeg har hørt, at den hæder skete en söndag.*

23. Mæztr mildingr dýrðar lét berask hingat fyr óttu tíð dróttins dag frá mærri, beztri meyju; því 's rétt, at kallim dag dáðsnjalls dróttins hǫfuð annarra tíða; fríðr fǫgnuðr gerðisk fyrðum = *Herlighedens udmærkede konge lod sig føde til denne verden en söndag för ottetid af en navnkundig og ypperlig mø; ti er det ret, at vi kalder den dådvise herres dag for andre tiders hoved; menneskene fik en herlig fryd.*

24. Einn stýrir alls tírar lét ítran Jóannem, hreinan dýrðar-mann, skíra sik ár í Jórðǫn; enn helgi andi kom líknar-fúss ok lagði krismu í lesni drótni dags lands dáðstéttar = *Den eneste styrer af al hæder lod den udmærkede Joannes, den rene herlige mand, døbe sig fordum i Jordan; den hellige ånd kom nåderig og lagde chrisma i hovedet på de dådrige engles konge.*

25. Enn vilda ek smíða annat hátt stef í sléttum hróðri alfríðustum drotni himins gotna. Gramr hreggranns skóp hauðr ok himna sem kyn seggja; snjallr sólar salkonungr 's einn hjalpari allra = *Atter vilde jeg danne et andet höjt stev i det glatte digt for englenes herligste gud. Himlens konge skabte jorden og himlene så vel som menneskeslægten; himlens vise konge er alles eneste frelser.*

26. Hreinn siklingr sólar landa sýndi horskum lýð á hauðri með mikla trú skjótar jarteinir; dáðfimr jǫfurr himna gerði dróttins dag frítt

vín ór vatni einu:
varð þjóð fegin harðla.

27. Sín veitti dag dróttins
dýr tǫkn himins stýrir,
lýð þás litlu brauði
lofkvaddan goð saddi;
rǫskr vann fljótt af fiskum
friðkennandi tvennum
fjǫlða lýðs ok fríðum
fimm hleifum vel reifan.

28. Hátt gengr dýrð, sús dróttinn
dáðgladdan her saddi
(opt es kuðr at krapti
Kristr) á litlum vistum;
tolf segja elda elfar
Ull vandlaupar fullir
(matr vansk mǫnnum snotrum)
mikill fengr at af gengi.

29. Ótraulla má ǫllu
aldýrr faðir stýra;
sterkr es engr svát orki
aptrat dróttins krapti *osv.*

30. Dag reið sinn með sigri
siklingr blíðr til víðrar
sólbryggju (bratt seggja
sorg) Jórsalaborgar;
ok fyr ǫðling ríkjan
óhræðinn litklæði

---

vín ór vatni einu; þjóð varð harðla fegin = *Himlens rene konge viste de kloge folk på jorden med megen tro raske jertegn; himlens dåddygtige konge gjorde en söndag liflig vin af vand alene; folk blev meget glade derved.*

27. Himins stýrir veitti dag dróttins sín dýr tǫkn, þás goð saddi lofkvaddan lýð litlu brauði; rǫskr friðkennandi vann fljótt fjǫlða lýðs vel reifan af tvennum fiskum ok fimm fríðum hleifum = *Himlens styrer gav en söndag sine herlige jærtegn, da gud mættede med et lille brød folket, der (derved) opfordredes til lovprisning; den raske fredkender glædede hurtig en mængde folk med to fisk og fem smukke brød.*

28. Hátt gengr dýrð, sús dróttinn saddi dáðgladdan her á litlum vistum; Kristr es opt kuðr at krapti; segja elfar elda Ull at mikill fengr, tolf fullir vandlaupar, gengi af; matr vansk snotrum mǫnnum = *Vidt bekendt er den herlighed, at gud mættede det dådglædede folk ved små levnedsmidler: Kristus er ofte bekendt for sin kraft: man fortæller mig, at et stort forråd, tolv fulde kurve, blev til overs: maden var tilstrækkelig for de kloge mænd.*

29. Aldýrr faðir má stýra ǫllu ótraulla; engr es sterkr svát orki aptrat krapti dróttins *osv.* = *Den fuldt herlige fader formår at styre alt fuldkomment; ingen er så stærk, at han kan hindre guds kraft.*

30. Siklingr sólbryggju blíðr reið sinn dag með sigri til víðrar Jórsalaborgar; seggja sorg bratt; ok óhræðinn lýðr vann þar á láði borit litklæði, palma fyr ríkjan ǫðling lopthjalms = *Himlens blide konge red sin dag*

þar vann lýðr á láði
lopthjalms borit palma.

31. Dag reis sinn með sigri
snjallastr faðir allra
(sjóli huggaði seggi
sólar hauðrs) af dauða;
áðr batt flærðar-fróðan
fjanda heilagr andi
fast ok fyrða leysti
fremðar-styrkr ór myrkrum.

32. Vǫru ǫðlings ærir
alkunnan dag sunnu
heiðar bœs í húsi
hreins luktaðir einu;
þá gaf skjǫldungr skýja
skríns postolum sínum
(ítr firri goð gotna
grandi) helgan anda.

33. Gefr, sás ǫllum 's øfri,
ǫðlingr salar rǫðla
(goð magnar þrif þegna)
þjóðum alt et góða *osv.*

34. Slœm skalk upp af aumu
(eru stef liðin) hefja,
mætr ef mér vill láta
málfinni goð vinnask;
styrk á valt til verka
vegs gnóttar mik dróttinn;
verðk at engu orði
einhlítr, nema goð beini.

---

sejrrig til det vide Jerusalem; mændenes sorg forsvandt; og det frygtløse folk der i landet bar farvede klæder og palmer for himlens mægtige konge.

31. Snjallastr faðir allra reis sinn dag af dauða með sigri; sjóli sólar hauðrs huggaði seggi; áðr batt fremðar-styrkr heilagr andi flærðar-fróðan fjanda fast ok leysti fyrða ór myrkrum = *Alles modige fader stod på sin dag op fra døde med sejr; himlens konge trøstede mændene; først havde den hæderstærke hellig ånd bundet den i falskhed kyndige djævel fast og løst menneskene fra mørket.*

32. Ærir hreins ǫðlings heiðar bœs vǫru luktaðir alkunnan sunnudag í húsi einu; þá gaf skjǫldungr skýja skríns postolum sínum helgan anda; ítr goð firri gotna grandi = *Himlens rene konges tjænere var indelukkede en bekendt söndag i et hus; da gav himlens konge sine apostle den hellige ånd; den herlige gud befri menneskene for synd.*

33. Ǫðlingr rǫðla salar, sás 's ǫllum øfri, gefr þjóðum alt et góða; goð magnar þrif þegna *osv.* = *Himlens konge, som er höjere end alle andre, giver folkene alt det gode; gud øger menneskenes trivsel.*

34. Skalk hefja upp slœm af aumu — stef eru liðin —, ef mætr goð vill láta málfinni vinnask mér; dróttinn vegs gnóttar, styrk mik á valt til verka; verðk at engu orði einhlítr, nema goð beini = *Jeg vil begynde sløm'en (slutningen) med ringe ævne(?) — stevene er forbi —, hvis den*

35. Þat 's rétt, at dag dróttins
dǫglingr myni hingat
lopts ok lýðum skipta
ljósgims koma af himnum;
oss skyldi sú aldri
ógnar-tíð en stríða
(drótt biði sikling sátta
sólvangs) ór hug ganga.

36. Dag metr sinn at sǫnnu
snjallastr konungr allra
eljunkuðr of aðrar
alfriðar hátiðir;
dýrka dýrligs verka
dáðsterks hǫfuðmerki
(rétt segjum) dag dróttins
drjúgmǫrg himintǫrgu.

37. Menn skulu œztum unna
angrs hrjóðanda þjóðar
(mér berr máls á stýri
mart) af ǫllu hjarta;
siðminnigr fær sannan
seima Þróttr af drótni
(Kristr gefr fyrðum) fasta
(friðar vǫn) es ann hǫnum.

38. Verðim vér, ok fyrða
vili svá faðir skilja,

---

herlige gud vil lade veltalenheden strække til for mig; den rige hæders gud, giv mig altid kraft til at digte; jeg alene er ikke tilstrækkelig til noget ord, medmindre gud hjælper mig.

35. Þat 's rétt, at dǫglingr lopts ljósgims myni koma hingat af himnum dróttins dag ok skipta lýðum; sú en stríða ógnar-tíð skyldi oss aldri ganga ór hug; drótt biði sikling sólvangs sátta = *Det er rigtigt, at solens konge vil komme hertil fra himlen en söndag og dele menneskene; den frygtens stride tid skulde vi altid tænke på; menneskene skulde bede himlens konge om forlig (nåde).*

36. Snjallastr, eljunkuðr konungr allra metr at sǫnnu sinn dag of aðrar alfriðar hátíðir; drjúgmǫrg hǫfuðmerki verka dýrka dag dýrligs, dáðstyrks dróttins himintǫrgu; segjum rétt = *Alles vise, for sin kraft kendte, konge sætter i sandhed sin dag höjere end alle andre herlige höjtider; gærningernes talrige hovedvidnesbyrd hædrer den herlige dådkraftige solkonges dag; det siger jeg rigtig.*

37. Menn skulu unna œztum angrs hrjóðanda þjóðar af ǫllu hjarta; mér berr mart á máls stýri; siðminnigr seima Þróttr es ann hǫnum fær af drótni sannan fasta: Kristr gefr fyrðum friðar vǫn = *Menneskene bör elske den höje, der udrydder folks mén, af deres ganske hjærte; mange ting falder mig på tungen; den troende mand, som elsker ham, får af gud den sande styrke; Kristus giver menneskene fredens håb.*

38. Verðim vér til hœgri handar frægs hilmis allra landa ok vili faðir fyrða skilja svá; ok dýrstr dagskeiðs jǫfurr leiði oss ǫll frá ótta hvǫssum, frá dómi, heim til himna hallar = *Gid vi matte blive på höjre hånd af*

hilmis frægs til hægri
handar allra landa,
ok heim dýrstr frá dómi
dagskeiðs jǫfurr leiði
oss frá ótta hvǫssum
ǫll til himna hallar.

39. Vér skulum víst með tǫrum,
verðr mein, ef því seinum,
(kostum flærð at forðask)
friðar helgan goð biðja,
at þás ǫflugr eflir
alls sóma lýkr dómi,
fara næðim vér fríða
fljótt í dýrð með drótni.

40. Kostum allir æsta
oss at helgum krossi
kœnir menn, sem kunnum,
Krist eilífrar vistar;
staðr es ǫllum œðri
(óttalaus) með drótni
(þjóð lifir glǫð, sús gœði
getr) munligri ok betri.

41. Haldi oss frá eldi
eilífr skapa deilir,
(Kristr....), ok myrkrum
(menn), es heim líðr þenna,
svát ǫll í frið fullan
farim heim, es skilr beima
alls stýrandi, órum
óttalaus með drótni.

42. Yfirstillir firr ǫllu
ítr túns himins rítar

---

hele jordens berömte konge og gid menneskenes fader vilde göre det skel, og gid himlens herligste konge vil føre os alle fra den hvasse frygt, fra dommen, hjem til himlens hal.

39. Vér skulum víst biðja helgan goð friðar með tǫrum — mein verðr, ef því seinum; kostum at forðask flærð —, at þás ǫflugr eflir alls sóma lýkr dómi, næðim vér fara fljótt í fríða dýrð með drótni = *Vi bör tilvisse bede den hellige gud om nåde med tårer — der er fare, hvis vi opsætter det; vi må göre alt for at undgå svig —, at når al hæders kraftige fremmer fælder sin dom, vi da hurtig kan komme i den skönne herlighed hos gud.*

40. Kostum allir kœnir menn, sem kunnum, æsta Krist oss eilífrar vistar at helgum krossi; staðr með drótni es ǫllum œðri, munligri ok betri, glǫð þjóð, sús getr gœði, lifir óttalaus = *Alle vi kloge mennesker bör af al kraft, så meget vi kan, bede Kristus om et evigt ophold for os ved det hellige kors; stedet hos gud er höjere, yndigere og bedre end alle andre; de glade mennesker, som opnår det gode, lever frygtløse.*

41. Eilífr skapa deilir haldi oss frá eldi ok myrkrum, es líðr þenna heim; Kristr.... menn, — svát farim ǫll heim í fullan frið óttalaus með órum drótni, es alls stýrandi skilr beima = *Skæbnens evige herre bevare os for ilden og mörket, når vi forlader denne verden; Kristus (hjælpe?) menneskene, — så at vi alle kan komme hjem til fuld fred uden frygt med vor herre, når altets styrer adskiller menneskene.*

(harmsfullum ræðk halli
hugstrandar) mik grandi;
mér fái miklu hæri
miskunn jǫfurr sunnu
(Kristr gefr fyrðum fastan
frið) an ek kunna biðja

43. Réð með oss, at óði
(es fróðr, sás vensk góðu),
greitt, hvé grundvǫll settak,
gǫfugr prestr at hlut mestum;
orð mun allra verða
auðsætt, bragar þætti,
ramligt hús þars reistum,
Rúnolfr, hvé fekk snúnat.

44. Mœðask mér á óði,
mest þarf hóf at flestu,
(brands hefr ǫrr til enda)
orðvǫpn (kveðit drǫpu):
skulu eldviðir ǫldu
alljósan brag kalla
(þjóð hafi þekð á kvæði
þvísa) Leiðarvísan.

45. Nú skal drótt á lok líta,
lopthjalms dǫgum optar
dýrkim dǫglings verka
dáðhress, bragar þessa;
heim laði dýrr frá dómi
dags hallar gramr allan
(þjóð hjali kersk of kvæði)
kristinn lýð til vistar.

---

42. Ítr yfirstillir himins rítar túns, firr mik ǫllu grandi; ræðk harmsfullum hugstrandar halli; jǫfurr sunnu fái mér miklu hæri miskunn, an ek kunna biðja; Kristr gefr fyrðum fastan frið = *Herlige himlens overkonge, befri mig for alle mén (synd); mit hjærte er fuldt af bekymring; solens konge give mig meget höjere nåde end jeg er istand til at bede om; Kristus giver menneskene tryg fred.*

43. Gǫfugr prestr réð greitt með oss at mestum hlut, hvé settak grundvǫll at óði: es fróðr, sás vensk góðu; orð allra mun verða auðsætt, þars reistum ramligt hús. Rúnolfr, hvé fekk snúnat bragar þætti = *En udmærket præst rådede for största delen venligst for med mig, hvorledes jeg lagde grunden til mit digt; den er kyndig, som vænnes til det gode; alles ord (omdömme) vil blive let at se, hvor vi rejste et stærkt hus, Runolf, om hvorledes det er lykkedes mig at fuldende digtet.*

44. Orðvǫpn mœðask mér á óði; þarf mest hóf at flestu; brands ǫrr hefr kveðit drǫpu til enda; ǫldu eldviðir skulu kalla alljósan brag Leiðarvísan; þjóð hafi þekð á kvæði þvísa = *Min tunge bliver mødig af at digte; det störste mådehold tiltrænges i alt: manden (jeg) har digtet drapen til ende; mændene skal benævne det meget klare digt Vejledning; gid folk måtte finde behag i dette digt.*

45. Nú skal drótt líta á lok bragar þessa; dýrkim dǫgum optar verka dáðhress lopthjalms dǫglings; dýrr gramr dags hallar laði allan kristinn lýð heim til vistar frá dómi; þjóð hjali kersk of kvæði = *Nu skal folk se på slutningen af dette digt; lad os oftere end der er dage hædre digtet*

Bjúgar vísur,
et digt fra det 12. årh.

Hvés ef ek hleyp at krúsi.

Máríuflokkr,
et digt fra det 12. årh.(?)

1. Knǫttu mǫrg á mergjar
mjǫðkarms furu hvarma
hirðsamnaðar himna
hrynregn sali dynja.

2. Busti beggja rista
barmskúr ofan hvarma
fljóðs á frægja meiða
fjǫlglyggs himins tyggja;
vann sús kœnst es kvinna
kvǫlbannaðar manna
éljum undirstóla
iltún þvegit brúna.

Andre religiøse vers og herhen hørende digtbrudstykker
formentlig fra 12. årh.

1. Krossfestum sé Kristi
kunnr vegr ok lof unnit
megn ok mǫttr sem tignar
mest vald, þats fersk aldri.

---

om himlens dådkraftige konge [eller: hædre h. d. k.s gærning?]; himlens herlige konge indbyde hele den kristne menneskehed hjem til sig fra dommen — gid folk vilde tale i en munter (tilfreds) tone om digtet.

[Bj. v.]. *Hvorledes er det, hvis jeg løber hen til korset(?).*

[M. fl.] 1. Mǫrg hrynregn hvarma mjǫðkarms furu knǫttu dynja á mergjar sali himna hirðsamnaðar = *Mange tårer af kvinden faldt på himmel-hird-samlerens (Kristus') ben.*

2. Beggja hvarma barmskúr fljóðs busti ofan á frægja rista meiða tyggja fjǫlglyggs himins; sús kœnst es kvinna vann þvegit brúna undirstóla éljum iltún kvǫlbannaðar manna = *Kvindens tårer fra bægge öjne strömmede ned på den stormrige himmels konges navnkundige fødder; hun som er den klogeste af kvinder tode med sine tårer fødderne på ham, som læger menneskenes mén.*

1. Krossfestum Kristi sé unnit kunnr vegr ok lof, megn ok mǫttr sem mest tignarvald, þats aldri fersk = *Den korsfæstede Kristus bör der gives bekendt pris og ære, kraft og styrke så vel som höjhedsmagt, som aldrig forgår.*

2. Framm þraukuðu fákar
fjórir senn und henni;
þó gat þeim en þunga
þrym-gǫll hlaðit ǫllum.

3. Fremi oss, hinn es himna
heimstýrir skóp dýra.

4. Vǫndr es Mária mynduð,
meins en epli et hreina
andar, Jesse kindar,
alls grœðari kallask.

Sólarljóð,
digt fra det 12. årh.

I *(samling af moralske eksempler).*

1. Fé ok fjǫrvi
rænti fyrða kind
sá enn grimmi greppr;
of þann veg,
es hann varðaði,
náði engi kvikr komask.

2. Einn hann át
„opt harðla“,
aldri bauð manni til matar;
áðr an móðr
ok meginlítill
gestr af gǫtu kom.

3. Drykks of þurfi
lézk enn dæsti maðr
ok vanmettr vesa;
hræddu hjarta
hann lézk trúa
þeims áðr hafði vályndr vesit.

2. Fjórir fákar þraukuðu senn framm und henni; þó gat en þunga þrymgǫll hlaðit þeim ǫllum = *Fire heste traskede frem på engang med den; dog kunde den tunge klokke göre det af med dem alle.*

3. Heimstýrir, hinn es skóp dýra himna, fremi oss = *Verdens styrer, som skabte de herlige himle, hjælpe os.*

4. Mária es mynduð vǫndr Jesse kindar, en grœðari alls andar meins kallask et hreina epli = *Maria er formet (dannet, ɔ: kaldt) en gren af Jesse slægt, men han, som helbreder sjælens hele men, kaldes den rene frugt (derpå).*

[S.] 1. *Gods og liv berøvede den grumme mand mændenes slægt; ad den vej, som han bevogtede, nåde ingen at komme levende frem.*

2. *Ene han spiste .... (forvansket); aldrig indbød han nogen til at spise, för en mødig og svag gæst kom fra vejen.*

3. *Den trætte mand sagde, at han trængte til drik og var sulten; med bævende hjærte erklærede han at han vilde tro ham, som för havde været grumsindet.*

4. Mat ok drykk
veitti þeims móðr of vas
alt af heilum hug;
goðs hann gáði,
góðu honum beindi,
þvít hann hugðit váligan vesa.

5. Upp hann stóð,
ilt hann hugði;
eigi vas þarfsamliga þegit;
synð hans svall,
sofanda myrði
fróðan, fjǫlvaran.

6. Himna goð
bað hann hjalpa sér,
þás hann vaknaði veginn,
en sá gat
við synðum taka,
es hann hafði saklausan svikit.

7. Helgir englar
kómu ór himnum ofan
ok tóku sǫl hans til sín;
i hreinu lífi
hon lifa skal
æ með almǫtkum goði.

8. Auði né heilsu
ræðr engi maðr,
þótt honum gangi greitt;
margan þat sœkir,
es minst of varir;
engi ræðr sættum sjalfr.

9. Ekki þeir hugðu
Unnarr ok Sævaldi,
at þeim myndi heill hrapa;
nøkðir urðu
ok næmir hvervetna
ok runnu sem vargar til viðar.

---

4. *Mad og drikke gav han den mødige af oprigtigt sind; han ænsede gud og viste ham venlighed, ti han trode ikke at han var svigfuld.*

5. *Op stod han med ondt i sinde; gæstfriheden blev ikke modtaget af ham som var han trængende; hans lyst til misgærning svulmede; i sövne myrdede han den kyndige, (ellers?) forsigtige mand.*

6. *Himlens gud bad han hjælpe sig, da han vågnede såret til døden; men han, som havde sveget ham sagesløs, blev belastet med synd.*

7. *Hellige engle kom ned fra himlen og tog hans sjæl til sig; i et rent liv skal den altid leve hos den almægtige gud.*

8. *Rigdom og sundhed råder ingen for, uagtet alt går ham let [i öjeblikket]; mangen hjemsøges af hvad han mindst vænter; ingen råder selv over forliget [ɔ: det endelige resultat].*

9. *Ikke trode Unnarr og Sævalde, at deres lykke vilde omstyrtes: nøgne blev de og skulde pågribes hvor de blev trufne og løb som [forfulgte] ulve til skoven.*

10. Munaðar ríki
hefr margan tregat,
opt verðr kvalræði af konum;
meingar urðu,
þótt enn mátki goð
skapaði skírliga.

11. Sáttir þeir urðu
Sváfaðr ok Skartheðinn,
hvárgi mátti annars án vesa,
fyrr an þeir œddusk
fyr einni konu;
hon vas þeim til lýta lagin

12. Hvárskis gǫðu
fyr þá hvítu mey
leiks né ljóssa daga;
engan hlut
mǫttu annan muna
an þat ljósa lík.

13. Daprar þeim urðu
enar dimmu nætr,
engan mǫttu sœtan sofa;
en af þeim harmi
rann heipt saman
millum virkða vina.

14. Fádœmi verða
í flestum stǫðum
goldin grimliga;
á holm gengu
fyr et horska víf
ok fengu báðir bana.

15. Ofmetnuð drýgja
skyldi engi maðr,
þat hefk sannliga sét,
þvít þeir hverfa,
es honum fylgja,
flestir goði frá.

---

10. *Elskovens magt har bragt mangen en sorg; ofte opstår ulykke af kvinder; fulde af mén blev de, uagtet den mægtige gud skabte dem rene.*

11. *Enige [venner] blev Svåvad og Skarpheden; ingen kunde undvære den anden, för de blev rasende forelskede i en og samme kvinde; hun blev bestemt til ulykke for dem.*

12. *De ænsede hverken leg eller lyse dage for den hvide møs skyld; intet kunde de sanse andet end det lyse legeme.*

13. *Triste blev dem de mörke nætter; ingen sød blund kunde de få; men af den sorg opstod forbitrelse mellem de fortrolige venner.*

14. *Allevegne kommer der grum lön for det uhørte; på holm gik de for den kloge kvindes skyld og lod bægge deres liv.*

15. *Overmodig skulde ingen blive; det har jeg i sandhed set; ti alle de, som bliver det, vender sig bort fra gud.*

16. Ríк þau urðu
Ráðný ok Véboði
ok hugðusk gótt eitt gera;
nú þau sitja
ok sǫrum snúa
ymsum elda til.

17. Á sik trúðu
ok ein þóttusk
allri þjóð yfir,
en þó leizk
þeira hagr
annan veg almǫ́tkum goði.

18. Munuðlífi
drýgðu á marga vega
ok hǫfðu goll fyr gaman;
nú 's þeim goldit,
es ganga skulu
meðal frosts ok funa.

19. Óvinum þínum
trú aldrigi,
þótt fagrt mæli fyrir;
góðu heit,
gótt es annars
víti hafa at varnaði.

20. Svá honum gafsk
Sǫrla enum góðráða,
þás lagði á vald Vígolfs;
tryggliga trúði,
en hinn at tǫlum varð,
sínum bróður-bana.

21. Grið þeim seldi
af góðum hug,
en þeir hétu golli í gegn;
sáttir létusk,
meðan saman drukku,
en þó kómu flærðir framm.

16. *Mægtige blev Rådny og Vebode og mente at göre det gode alene; nu sidder de og vender snart det ene, snart det andet sår mod flammerne.*

17. *De trode på dem selv og mente ene at være mægtigere end alle andre; men dog syntes den almægtige gud, at deres forhold var anderledes.*

18. *Vellystigt levned førte de på mange måder og havde guld til gammen; nu har de fået gengælden, siden de må gå mellem ild og is.*

19. *Tro aldrig dine fjender, uagtet dé taler smukt til dig; lov alt godt; det er godt at have andres ulykke til advarsel.*

20. *Således erfarede Sörle den godråde det, da han overlod sagen til Vigolfs afgörelse; han trode sikkert sin broderbane, men denne sveg ham.*

21. *Han gav dem sikkerhedsløfter med oprigtigt sind, og de lovede ham guld til gengæld; de lod som var de venner, medens de drak sammen; bagefter viste de deres falskhed.*

22. En þá eptir
á ǫðrum degi,
es hǫfðu í Rýgjardal riðit,
sverðum meiddu,
þanns saklauss vas,
ok létu hans fjǫrvi farit.

23. Lík hans drógu
á leynigǫtu
ok brytjuðu i brunn niðr;
dylja vildu,
en dróttinn sá
heilagr himnum af.

24. Sǫl hans bað
enn sanni goð
i sinn fǫgnuð fara;
sǫkudolgar
hygg ek síðla myni
kallaðir frá kvǫlum.

II. *De egenlige Sólarljóð.*

25. Dísir bið þér,
dróttins mǫlur,
vesa hollar i hugum;
viku eptir
mun þér vilja þíns
at óskum ganga alt.

26. Reiði-verk,
þaus unnit hefr,
bœt eigi illu yfir;
grœttan gœla
skalt með góðum hlutum;
þat kveða sǫlu sama.

27. Á goð skal heita
til góðra hluta,
þanns hefr skatna skapat;
mjǫk fyrir verðr

22. *Og så den næste dag, da de var redet til Rygjardal, sårede de ham, der var uskyldig, ved deres sværd, og berøvede ham livet.*

23. *Hans lig slæbte de hen til en skjult sti og sønderlemmede det og kastede det i en brönd; de vilde skjule det, men den hellige gud så det fra himlen.*

24. *Den sande gud bad hans sjæl at komme til sin fryd; hans fjender mener jeg vil sent (aldrig) blive kaldte bort fra pinslerne.*

II. 25. *Bed diserne, herrens samtalersker, være dig hulde i hu; en uge efter vil alt gå efter din viljes ønsker.*

26. *Til de vredens gærninger, du har gjort, skal du ikke föje hvad der er ondt; ham, du har bedrøvet, skal du glæde med gode ting; det siger man er sjælen værdig.*

manna hverr,
es sinn finnrat fǫður.

28. Æsta dugir
einkum vandliga
þess 's þykkir vant vesa;
alls á mis verðr,
sás einskis biðr;
fár hyggr þegjanda þorf.

29. Síðla ek køm,
snimma kallaðr,
til dómsvalds dura;
þangat ætlumk,
því mér heitit vas;
sá hefr krǫ́s, es krefr.

30. Synðir því valda,
es við sorg fǫrum
œgisheimi ór;
engi óttask,
nema ilt geri;
gótt es vammalausum vesa.

31. Ulfum glíkir
þykkja allir þeir,
es eiga hverfan hug;
svá mun gefask
þeims ganga skal
þær enar glœddu gǫtur.

32. Vinsamlig rǫ́ð
ok viti bundin
kennik þér sjau saman;
gǫrla þau mun
ok glata aldri;
ǫllu eru þau nýt at nema.

33. Frá því 's at segja,
hvé sæll ek vas
ynðisheimi í,
ok hinu ǫðru,

---

27. *Gud skal man påkalde til gode ting, ham som har skabt menneskene; i höj grad går enhver til grunde, som ikke finder sin fader.*

28. *Man bör især omhyggelig bede om hvad man mener en savner; alt må den undvære, som om intet beder; ingen gennemskuer den tavses trang.*

29. *Sent kommer jeg, skönt tidlig kaldet, til domsherrens dör; derhen agter jeg mig; det blev mig lovet; den får kræs, som kræver den.*

30. *Synderne volder det, at vi med sorg forlader den grufulde verden; ingen frygter, undtagen han begår synd; det er godt at være lydefri.*

31. *Ulvene lig synes alle de, som har et foranderligt (falsk) sind; således vil det vise sig for dem, som skal gå ad de ildfyldte(?) veje.*

32. *Venskabelige og forstandige råd lærer jeg dig, syv i det hele; husk dem godt og glem dem aldrig; de er alle nyttige at lære.*

33. *Derom er at fortælle, hvor lyksalig jeg var i frydens verden; og dernæst det, hvor nødig menneskenes börn bliver til lig.*

hvé ýta synir
verða nauðgir at nǫ́um.

34. Vil ok dul
tælir virða sonu,
þás fíkjask á fé;
ljósir aurar
verða at lǫngum trega;
margan hefr auðr apat.

35. Glaðr at mǫrgu
þóttak gumnum vesa,
þvít vissak fátt fyrir;
dvalarheim
hefr dróttinn skapat
munafullan mjǫk.

36. Lútr ek sat,
lengi hǫlluðumk,
mjǫk vask þá lystr at lifa;
en sá réð,
es ríkri vas;
frammi eru feigs gǫtur.

37. Heljar reip
kómu harðliga
sveigð at síðum mér,
slíta vildak,
en þau seig vǫ́ru;
létt es lauss at fara.

38. Einn ek vissa,
hvé alla vega
sullu sútir mér;
Heljar meyjar
mér hrolla buðu
á hverju kveldi heim.

39. Sól ek sá,
sanna dagstjǫrnu,
drúpa dynheimum í,
en Heljar grind

34. *Lyst og overmod besnærer menneskene, som begærer gods; den lyse rigdom bliver til langvarig sorg; penge har gjort mangen en til en tåbe.*

35. *Glad i meget fandt man mig — jeg vidste nemlig lidet (intet) forud; jordopholdets hjem har herren skabt i höj grad opfyldt af lyst.*

36. *Ludende jeg sad; længe hældede jeg mig (forover?); i höj grad var jeg da lysten efter at leve; men han rådede, som mægtig var; den til døden hjemfaldnes veje er til ende.*

37. *Hels reb kom snørede hårdt mig omkring siderne; jeg vilde rive dem itu, men de var seje; det er let at bevæge sig, når man er løs.*

38. *Ene jeg vidste, hvorledes på alle kanter sorger svulmede for mig; Hels møer bød, at hver aften skulde verden gyse (være kold) for mig.*

39. *Solen jeg så, den sande dagstjærne, lude i susningens verden; men Hels dör hørte jeg til den anden side knirke tungt.*

heyrðak annan veg
þjóta þungliga.

40. Sól ek sá,
setta dreyrstǫfum,
mjǫk vask þá ór heimi hallr;
mǿttug leizk
á marga vega
frá því 's fyrri vas.

41. Sól ek sá,
svá þótti mér,
sem sæjak gǫfgan goð;
henni ek laut
hinzta sinni
alda-heimi í.

42. Sól ek sá,
svá hon geislaði,
at þóttumk vætki vita;
en Gilfar straumar
grenjuðu annan veg
blandnir mjǫk við blóð.

43. Sól ek sá
sjónum skjalfǫndum
hræzlufullr ok hnipinn,
hjarta mitt
vas harðla mjǫk
runnit sundr í sega.

44. Sól ek sá
sjaldan hyggvari;
mjǫk vask þá ór heimi hallr;
tunga mín
vas til trés metin
ok kólnat at fyr utan.

45. Sól ek sá
síðan aldri
ept þann dapra dag;
fjalla-vǫtn
lukðusk fyr mér saman,
en ek hvarf kaldr frá kvǫlum.

46. Vánar-stjarna fló,
þás fœddr of vask,

40. *Solen jeg så, besat med blodige runer; stærkt hældede jeg da ud af verden; kraftig syntes den mig på mange måder, mere end den för var.*

41. *Solen jeg så; det var mig, syntes jeg, som så jeg den höje gud; for den jeg mig med ærefrygt böjed for sidste gang i menneskenes verden.*

42. *Solen jeg så; således strålte den, at jeg ingen ting kunde sanse; men til den anden side brølte Gilfs strömme, stærkt blandede med blod.*

43. *Solen jeg så med bævende öjne, fuld af frygt og nedböjet; mit hjærte var i höj grad revet i stykker.*

44. *Solen jeg så sjælden mere sörgmodig i hu; stærkt hældede jeg mig da ud af verden; min tunge var som træ og uden om den var jeg kold.*

45. *Solen jeg så aldrig mere efter den triste dag; fjældenes vande lukkede sig sammen for mig; men jeg forsvandt kold fra kvalen.*

brott frá brjósti mér:
hátt hon fló,
hvergi settisk,
svát mætti hvílð hafa

47. Ǫllum lengri
vas sú en eina nǫ́tt,
es lák stirðr á strǫ́um:
þat merkir þat,
es mælti goð,
at maðr es moldu samr.

48. Virði þat ok viti
enn virki goð,
sás skóp hauðr ok himin,
hvé munarlausir
margir of fara,
þótt við skylda skili.

49. Sinna verka
nýtr seggja hverr;
sæll 's sás gótt gerir;
auði frá
mér ætluð vas
sandi orpin sæing.

50. Hǫrundar hungr
tælir hǫlða opt,
hann hefr margr til mikinn:
lauga vatn
mér leiðast vas
eitt allra hluta.

51. Á norna stóli
satk níu daga,
þaðan vask á hest hafinn,
gýgjar sólir
skinu grimmliga
ór skýdrúpnis skýum.

52. Utan ok innan
þóttumk alla fara

---

46. *Håbets stjærne flöj, da jeg blev født, bort fra mit bryst; den flöj höjt, satte sig ingen steder, så at den kunde tage sig hvile.*

47. *Længere end alle andre var den ene nat, da jeg lå stiv på strå; det betegner, hvad gud har sagt, at mennesket er muld (alt kød er hø?).*

48. *Vurdere og vide det den kærlige gud, han som skabte jord og himmel, hvor mange farer (dør) uden kærlighed, selv om det er deres nærmeste de skilles fra.*

49. *Enhver høster frugten af sine gærninger; salig er den, der gör godt; fra rigdommen blev mig bestemt en sandtilkastet sæng.*

50. *Kødets lyst lokker ofte menneskene; den har mangen en for stærk; renselsesvand var mig allermest forhadt af alle ting.*

51. *På norners stol sad jeg ni dage; derpå blev jeg løftet op på en hest; gygens sole skinnede barskt ud fra sky-drypperens skyer.*

sigrheima sjau;
upp ok niðr
leitaðak œðra vegar,
hvar mér væri greiðastar gǫtur.

53. Frá því 's at segja
hvat fyrst of sák,
þás vask i kvǫlheima kominn;
sviðnir foglar,
es sálir vǫ́ru,
flugu svá margir sem mý.

[54. Vestan sák
fljúga vánardreka
ok fell á glævalds gǫtu;
vængi skók,
svá víða þótti mér
springa hauðr ok himinn.

55. Sólar hjǫrt
leitk sunnan fara,
hann teymðu tveir saman;
fœtr hans
stóðu foldu á,
en tóku horn til himins.

56. Norðan sák
ríða niðja sonu
ok vǫ́ru sjau saman;
hornum fullum
drukku þeir enn hreina mjǫð
ór brunni baug-regins.]

57. Vindr þagði,
vǫtn stǫðvaði,
þá heyrðak grimligan gný;
sínum mǫnnum
svipvísar konur
mólu mold til matar.

58. Dreyrga steina
enar døkku konur

---

52. *Ud og ind tyktes jeg mig at fare gennem alle syv sejrverdner; oppe og nede søgte jeg en bedre vej, hvor stierne kunde være mig mest fremkommelige.*

53. *Derom er at fortælle, hvad jeg først så, efterat jeg var kommen til kvalernes verden; svedne fugle, som var sjæle, flöj der så mange som myg.*

[54. *Vestfra så jeg Våns-drage komme flyvende og den faldt på 'glævalds' vej; den rystede vingerne, så at vide syntes jeg at jord og himmel revnede.*

55. *Solens hjort så jeg komme sydfra; to sammen ledede den; dens fødder stod på jorden, men hornene ragede op til himlen.*

56. *Nordfra så jeg 'næ'-sönnerne ride; de var syv sammen; af fulde horn drak de den rene mjöd af ring-Regins brönd].*

57. *Vinden tav, vandene stansede, da hørte jeg et grumt bulder; til deres mænd malede falske koner jord til mad.*

drógu daprliga;
blóðug hjǫrtu
hengu þeim fyr brjóst utan
mædd við miklum trega.

59. Margan mann
sák meiddan fara
á þeim glœddu gǫtum;
andlit þeira
sýndusk mér ǫll vesa
rýgjar blóði roðin.

60. Marga menn
sák moldar gengna,
þás mǫttut þjónostu ná;
heiðnar stjǫrnur
stóðu of hǫfði þeim
fáðar feiknstǫfum.

61. Menn sák þá,
es mjǫk ólu
ǫfund af annars hagi;
blóðgar rúnir
vǫru á brjósti þeim
merkðar meinliga.

62. Menn sák þá
marga ófegna;
þeir vǫru villir vega;
þat kaupir sá,
es þessa heims
apask at óheillum.

63. Menn sák þá,
es mǫrgum hlutum
viltu of annars eign;
flokkum fóru
til Fégjarns borgar
ok hǫfðu byrðar af blýi.

64. Menn sák þá,
es margan hǫfðu

58. *De blodige stene drejede de mörke kvinder sörgmodigt; de blodige hjærter hang udvendig på deres bryst mødige af megen kummer.*

59. *Mangen mand så jeg såret bevæge sig ad de glødende stier; alle deres ansigter syntes mig rødfarvede af troldkvindens(?) blod.*

60. *Mange mænd så jeg døde, som ikke havde kunnet få den sidste olje; hedenske stjærner stod over deres hoved betegnede med rædselsruner.*

61. *Mænd jeg så, som i höj grad havde misundt andre deres kår; blodige runer var ristede til megen mén på deres bryst.*

62. *Mænd så jeg dernæst mange lidet glade; de færdedes på vilde veje; det høster den, som i denne verden lader sig tåbelig lokke til uheld.*

63. *Mænd så jeg dernæst, som på mange måder havde skaltet og valtet med andres ejendom; skarevis drog de til Gjærrigs borg og bar byrder af bly.*

fé ok fjǫrvi rænt;
brjóst í gǫgnum
rendu brǫgnum þeim
ǫflgir eitrdrekar.

65. Menn sák þá,
es minst vildu
halda helga daga;
hendr þeira
vǫ́ru á heitum steinum
neglðar nauðliga.

66. Menn sák þá,
es af mikillæti
virðusk vǫ́num framar;
klæði þeira
vǫ́ru kynliga
eldi umb slegin.

67. Menn sák þá,
es mart hǫfðu
orð á annan logit;
Heljar hrafnar
ór hǫfði þeim
harðliga sjónir slitu.

68. Allar ógnir
fær þú eigi vitat,
þærs helgengnir hafa;
sœtar synðir
verða at sǫ́rum bótum;
æ koma mein ept munuð.

69. Menn sák þá,
es mart hǫfðu
gefit at goðs lǫgum;
hreinir kyndlar
vǫ́ru of hǫfði þeim
brendir bjartliga.

70. Menn sák þá,
es af miklum hug

---

64. *Mænd så jeg dernæst, som havde berøvet mangen en mand for liv og gods; stærke gift-slanger rendte igennem de mænds bryst.*

65. *Mænd så jeg dernæst, som mindst vilde holde hellige dage; deres hænder var på hede stene naglede til stor nød.*

66. *Mænd så jeg dernæst, som af overmod anså sig selv for mere end godt var; deres klæder var rundt omkring forunderlig omflammede af ild.*

67. *Mænd så jeg dernæst, som havde pålöjet andre meget; Hels ravne hakkede af kraft öjnene ud af deres hoved.*

68. *Alle rædsler, som de til Hel komne har, kan du ikke vide; søde synder bliver til svare bøder; altid følger ve på vellyst.*

69. *Mænd så jeg dernæst, som havde givet meget efter guds bud; rene fakler var skinnende tændte over deres hoveder.*

veittu fátœkum frama;
helgar bœkr
ok himna skript
lǫ́su þeim englar yfir.

71. Menn sák þá,
es mjǫk hǫfðu,
hungri farit hǫrund;
englar goðs
lutu ǫllum þeim;
þat es et œzta unað.

72. Menn sák þá,
es móður hǫfðu
látit mat í munn;
hvílur þeira
vǫ́ru á himingeislum
hafðar hagliga.

73. Helgar meyjar
hǫfðu hreinliga
sǫ́l af synðum þvegit
manna þeira,
es á mǫrgum degi
pínðu sjalfa sik.

74. Hávar reiðir
sák með himnum fara,
þær eigu gǫtur til goðs;
menn þeim stýra,
es myrðir eru
alls fyr engar sakar.

75. Enn mátki faðir,
enn mæzti sonr,
heilagr andi himins,
þik biðk skilja,
es skapat hefr,
oss alla eymðum frá.

[76. Bjúgvǫr ok Listvǫr
sitja í Herðis durum

---

70. *Mænd så jeg dernæst, som af venligt sind ydede fattige trivsel; hellige bøger og himmelsk skrift læste englene over dem*

71. *Mænd så jeg dernæst, som i höj grad havde spæget deres kød med faste; guds engle viste dem ærefrygt; det er den störste fryd.*

72. *Mænd så jeg dernæst, som havde lagt mad i munden på deres moder; deres hvilesteder var bekvemt indrettede på himmelstråler.*

73. *Hellige møer havde tot de mænds sjæle rene for synd, som mangen dag havde pint dem selv.*

74. *Höje vogne så jeg køre langs himlen; deres vej fører til gud; de mænd styrer dem, som er myrdede ganske uskyldige.*

75. *Mægtige fader, herligste sön, himlens hellige ånd: dig beder jeg, du som har skabt os, at befri os alle fra nød.*

[76. *Bjugvör og Listvör sidder i . . . dör på en orgel(?) stol: jærnvæske falder ud af deres næser; den vækker had blandt mænd.*

organs stóli á;
járna dreyri
fellr ór nǫsum þeim;
sá vekr fjón með firum.

77. Óðins kvǫn
rœr á jarðar skipi
móðug á munað;
seglum hennar
verðr síð hlaðit
þeims á þráreipum þruma.

78. Arfi fǫður
einn ek ráðit hef
ok þeir Sólkǫtlu-synir;
hjartarhorn
þats ór haugi bar
enn vitri Vígdvalinn.

79. Hér eru rúnir,
þærs ristit hafa
Njarðar dœtr níu;
Bǫðveig en elzta
ok Kreppvǫr en yngsta
ok þeira systr sjau.

80. Hverju bǫlvi
þeir belt hafa
Sváfr ok Sváfrlogi;
blóð þeir vǫkðu
ok benjar sugu
illum ey vana.]

81. Kvæði þetta,
es þér kent hefi,
skalt fyr kvikum kveða,
Sólarljóð,
es sýnask munu
minst at mǫrgu login.

82. Hér vit skiljumk
ok hittask munum
á feginsdegi fira;
dróttinn minn
gefi dauðum ró,
en hinum líkn, es lifa.

---

77. *Odins hustru ror på jordens skib, hidsig efter elskov; hendes sejl, der hænger på længsels-tove, vil sent blive sænkede.*

78. *Faders arv har jeg ene rådet over og de Solkatlas sönner; hjortehorn, som den vise Vigdvalen førte ud af höjen.*

79. *Her er de runer, som Njords ni døtre har ristet, Bödveig den ældste og Krepvör den yngste, samt deres søstre syv.*

80. *Hvilken ulykke de har begået Svåfr og Svåfrloge; de vækked (sig) blod (ɔ: de stak sig så at det blødte) og sugede sårene med en altid slet skik.]*

81. *Dette digt, som jeg har lært dig, skal du fremsige for de levende, Solens sang, som mindst vil synes at indeholde megen usandhed.*

82. *Her vil vi skilles, men træffes atter på menneskenes frydsdag; min gud give de døde ro, og dem, som lever, sin nåde.*

[83 medtages ikke her].

H. Krákumál,
et islandsk digt fra 12. årh.

1. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Hitt vas æ fyr lǫngu
es á Gautlandi gingum
at grafvitnis morði;
þá fingum vér Þóru,
þaðan hétu mik fyrðar,
es lyngǫlun lagðak,
Loðbrók at því vígi;
stakk á storðar lykkju
stáli bjartra mála.

2. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Heldr vask ungr, es skífðum
austr í Eyrasundi
undarn frekum vargi,
ok fótgulum fogli
fingum vér, þars sungu
við háseymða hjalma
hǫrð jǫrn, mikils verðar;
allr vas ægir sollinn,
óð hrafn í valblóði.

3. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Hǫtt bǫrum þá geira,
es tvítøgir tǫlðumk,
ok tjǫr ruðum víða;
unnum átta jarla
austr fyr Dínu mynni;
gera fingum þá gnóga
gisting at því vígi;
sveiti fell í sollinn
sæ, týndi lið ævi.

4. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Heðins kvánar varð auðit,

---

1. *Vi huggede med sværd. Det skete for længe siden, at jeg gik i Götland for at dræbe ormen; derpå ægtede jeg Tora; deraf kaldte man mig Lodbrok efter den kamp, da jeg stak ormen ihjæl. Jeg jog stålet med de skinnende runer i ormen.*

2. *Vi osv. Jeg var meget ung, da jeg fældede føde til den grådige ulv østerpå i Øresund, og jeg skaffede fuglen med den gule fod (örnen) megen føde, hvor de hårde våben sang mod de höjtsömmede hjælme; hele havet var oprørt; ravnen vadede i valens blod.*

3. *Vi osv. Da bar vi sværdene höjt, da jeg var 20 år gammel, og vi rødfarvede sværdene viden om; vi overvandt 8 jarler i østen udenfor Dünas munding; vi skaffede dengang i den kamp ulven rigelig føde; blodet faldt i det opsvulmede hav; mændene mistede livet.*

4. *Vi osv. En kamp forefaldt, da vi sendte Helsinger til Odins hjem, vi styrede op i Iva; oddene bed dengang; den elv var helt rød-*

þás Helsingja heimtum
til heimsala Óðins;
lǫgðum upp í Ívu,
oddr náði þá bíta,
ǫll vas unda gjalfri
ǿ sú roðin heitu;
grenjaði brandr við brynjur,
bensildr klufu skildi.

5. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Hygg engan þá frýðu,
áðr á Heflis hestum
Herrøðr í styr felli;
klýfrat ægis ǫndrum
annarr jarl in frægri
lunda vǫll til lægis
á langskipum síðan;
sá bar siklingr víða
snart framm í styr hjarta.

6. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Herr kastaði skjǫldum,
þás rægagarr rendi
ræstr at gumna brjóstum;
beit í Skarpa-skerjum
skœru-bíldr at hjaldri;
roðinn vas randar máni,
áðr Rafn konungr felli;
dreif ór hǫlða hausum
heitr á brynjur sveiti.

7. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Hǫtt grenjuðu rottar,
áðr á Ullarakri
Eysteinn konungr felli;
gingum golli fáðir
grundar vals af brǫndum
(rækyndill smó rauðar
rítr) at hjalma móti;
svíra virtr ór sǫrum
sveif of hjarna kleifar.

8. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Hafa gǫtu þá rafnar

---

farvet af det varme blod; klingen brølte mod brynjerne; spydene kløvede skjoldene.

5. *Vi osv. Jeg ved, at ingen frakendte os mod för Herröd faldt i kampen på skibene; ingen anden berömtere jarl vil siden kløve havet med skibene til havn på langskibene; den konge førte sit raske hjærte vidt om kring frem i kampen.*

6. *Vi osv. Hæren kastede skjoldene, da det dragne sværd flöj mod mændenes bryst; sværdet bed i kampen mellem Skarpeskærene; skjoldet rødfarvedes för kong Ravn faldt; det varme blod strömmede ud af mændenes hoveder ned på brynjerne.*

7. *Vi osv. Höjt brølte sværdene, för kong Østen faldt på Uldager; vi gik til kampen prydede med guldringe; spydet rendte igennem de røde skjolde; halsblodet flød fra sårene nedover nakke og skulder.*

8. *Vi osv. Ravnene fik dernæst rigeligt bytte at slide i foran Inndyresøen; ved solopgang gav vi ulvene dengang tilstrækkelig føde; det*

fyr Inndyris-eyju
œrna brǫ́ð at slíta;
fingum fǫ́lu hestum
fullan verð at sinni
(ilt vas eins at gæta)
með uppruna sólar;
strenghǫmlur sák stíga,
stǫkk malmr á skǫr hjalmi.

9. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Hǫ́ðum rendr í dreyra,
þás benstara bræddum
fyr Borgundarholmi;
hreggský slitusk hringa,
hratt almr af sér malmi;
Vǫlnir fell at vígi,
vasat einn konungr meiri;
val rak vítt of strandir,
vargr fagnaði tafni.

10. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Hildr vas sýnt í vexti,
áðr Freyr konungr felli
í Flæmingja veldi;
náði blár at bíta
blóði smeltr í gyltan
Hǫgna kufl at hjaldri
harðr bengrefill forðum;
mær grét morginskæru
mǫrg, en tafn fekksk vǫrgum.

11. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Hundruðum frák liggja
á Eynæfis ǫndrum,
þars Englanes heitir;
sigldum vér til snerru
sex dœgr, áðr lið felli;
ǫ́ttum odda messu
við uppruna sólar;
varð fyr vǫrum sverðum
Valþjófr í styr hníga.

12. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Hrunði -dǫgg af sverðum

---

var vanskeligt at vogte på (iagttage) den enkelte; jeg så pilene stige opad i luften; malmen ramte hjælmens rand.

9. *Vi osv. Vi rødfarvede skjoldene i blod, da vi gav ravnen føde udenfor Bornholm; skjoldene ødelagdes; buen smed pilene af sig; Völnir faldt i kampen; der var ingen större konge; valen drev i land viden om; ulven glædede sig ved byttet.*

10. *Vi osv. Kampen var synlig i tiltagende, för kong Frø i Flæmingeland faldt; blå bloddryppende, hårde sværd bed fordums den forgyldte brynje i kampen; mangen en mø græd af sorg over den morgendæmring, men ulven fik bytte.*

11. *Vi osv. I hundredevis hørte jeg dem ligge på skibene, hvor det hedder Englenæs; vi sejlede til kampen 3 dögn, för mandskabet faldt; vi havde en kamp ved solens opgang; Valtjov måtte segne i kampen for vore sværd.*

12. *Vi osv. Det brune blod flød af sværdene i Bardefjord for de grå høge; buen bragede kraftig, hvor oddene bed de hammervalkede brynjer i kampen; det edderhvasse sværd trængte (guld)prydet ind til blodet.*

brún í Barðafirði
bleika ná- fyr hauka;
umði almr, þars oddar,
allstrítt, bitu skyrtur
at slíðrloga sennu
Svǫlnis hamri þœfðar;
rendi ormr til unda
eitrhvass drifinn sveita.

13. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Heldum Lakkar tjǫldum
hǿtt at hildar leiki
fyr Hjaðninga-vági;
sjá knǿttu þá seggir,
es sundruðum skjǫldu
at hræsíldar hjaldri,
hjalm slitnaðan gotna;
vasat sem bjarta brúði
í bing hjá sér leggja.

14. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Hǫrð kom ríð á skjǫldu,
nár fell niðr til jarðar
á Norðimbralandi;
vasat of eina óttu
ǫldum þǫrf at frýja
Hildar leiks, þars hvassir
hjalmstofn bitu skjómar;
vasat sem unga ekkju
í ǫndvegi kyssa.

15. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Herþjófi varð auðit
í Suðreyjum sjǫlfum
sigrs á vǫrum mǫnnum;
varð í randar regni
Rǫgnvaldr fyrir hníga,
sá kom hæstr of hǫlða
harmr at sverða gusti;
hvast kastaði hristir
hjalms strenglágar palmi.

16. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Hverr lá þverr of annan;

---

13. *Vi osv. Vi holdt skjoldene höjt i kampen udfor Hjadningernes våg; da kunde man se krigernes hjælm sønderflænget, hvor vi søndrede skjoldene i kampen; det var ikke som at lægge en strålende mø på lejet hos sig.*

14. *Vi osv. En hård byge ramte skjoldene; mændene faldt som lig til jorden i Northumberland; der var ingen grund til, en morgenstund at bebrejde mændene deres kampfærd, hvor de skarpe sværd bed hovedet; det var ikke som at kysse den unge kvinde i höjsædet.*

15. *Vi osv. Hertjov forundtes det, at overvinde endogså vore egne mænd i Syderøerne; Rögnvald måtte segne i kampen; det var den höjeste sorg, der ramte mændene (os) i kampen; krigeren skød kraftig med pilen.*

16. *Vi osv. Den ene lå ovenpå den anden; ravnen blev glad i kampen; kong Marstan, som styrede Irland, lod hverken örn eller ulv faste; sværd og skjold mødtes; val-bytte blev givet ravnen i Vedrarfjord.*

glaðr varð geira hríðar
gaukr at sverða leiki;
léta ǫrn né ylgi,
sás Írlandi stýrði,
(mót varð malms ok rítar)
Marstan konungr fasta;
varð í Veðrarfirði
valtafn gefit hrafni.

17. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Hundmargan sák falla
morginstund fyr mæki
mann í odda sennu;
syni mínum hneit snimma
slíðra þorn við hjarta;
Egill lét Agnar ræntan
óblauðan hal lífi;
glumði geirr við Hamðis
gránserk, bliku merki.

18. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Haldorða sák brytja
ekki smátt fyr ulfa
Endils niðja brǫndum;
vasat á Víkaskeiði,
sem vín konur bæri;
hroðinn vas ægis asni
ófár í dyn geira;
skorin vas Skǫglar kápa
at skjǫldunga hjaldri.

19. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Hǫðum sverðs at morni
leik fyr Lindiseyri
við lofðunga þrenna;
fár átti því fagna
(fell margr í gin vargi,
haukr sleit hold með ulfi),
at heill þaðan kœmi;
Íra blóð í ægi
œrit fell of skœru.

20. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Hárfagran sák røkkva

17. *Vi osv. Overordenlig mange mænd så jeg en morgenstund falde for sværdet i kampen; sværdet ramte tidlig min sön i hjærtet; Egil berøvede Agnar, den frygtløse helt, livet; spydet runged mod den grå brynje; fanerne glitred.*

18. *Vi osv. Jeg så Endils ordholdende ætlinger hugge mændene i store stykker med sværdene til ulvene; på Vikaskeid var det ikke som om kvinderne bar vin omkring; mange skibe blev ryddede i kampen; brynjen flængedes i slaget.*

19. *Vi osv. Vi havde om morgenen en kamp med trende konger udfor Lindesør; kun få kunde glæde sig ved at slippe helskindet derfra; mangen en faldt i ulvens gab; høgen sled i legemet sammen med ulven: en mængde irsk blod flød i havet under kampen.*

20. *Vi osv. Jeg så møens hårfagre dreng og enkens målvenner vige en morgen; det var ikke i Ålesund som om kvinden bragte os varm håndtvæt, för kong Örn faldt; jeg så skjoldet briste: derved ombragtes mændenes liv.*

meyjar dreng of morgin
ok málvini ekkju;
vasat sem varmar laugar
vínkers Njǫrun bæri
oss í Álasundi,
áðr Ǫrn konungr felli;
bǫðmána sák bresta,
brá því fira lífi.

21. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Hǿ sverð bitu skjǫldu,
þás gollhroðinn glumði
geirr við Hildar næfri;
sjá mun í Ǫnguls-eyju
of aldr mega síðan,
hversu at lǫgðis leiki
lofðungar framm gingu;
roðinn vas út fyr eyri
ár flugdreki sára.

22. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Hví sé drengr at feigri,
at hann í odda éli
ǫndurðr látinn verði?;
opt sýtir sá ævi,
es aldrigi nistir
(ilt kveða argan eggja)
ǫrn at sverða leiki;
hugblauðum kømr hvergi
hjarta sitt at gagni.

23. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Hitt telk jafnt, at gangi
at samtogi sverða
sveinn í móti einum;
hrøkkvit þegn fyr þegni,
þat vas drengs aðal lengi;
æ skal ástvinr meyja
einarðr í dyn sverða.

24. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Hitt sýnisk mér raunar,
at forlǫgum fylgjum,
fár gengr of skǫp norna;

---

21. *Vi osv. De lange sværd bed skjoldene, da det guldprydede spyd runged mod brynjen; på Angelsø vil man altid siden kunne se, hvorledes fyrsterne trængte frem i kampen; spydet rødfarvedes tidlig (på dagen) udenfor øren.*

22. *Vi osv. Hvorfor skulde svenden være mere udsat for døden, fordi han stilles forrest i kampen?; ofte kan den begræde sit liv, som aldrig føder ulven i kampen; man siger det er vanskeligt at ægge den feje; den frygtsomme får aldrig gavn af sit hjærte.*

23. *Vi osv. Det anser jeg for ligeligt, at én går frem mod én i kampen; den ene skal ej vige for den anden; det har altid været en helts væsen; altid skal møernes kære ven være uforfærdet i kampen.*

24. *Vi osv. Det ser jeg grant, at vi må lyde skæbnen; ingen kommer forbi nornernes dom; ikke trode jeg at Ella vilde have med min død at bestille, da jeg fødede ravnene og drev skibene på søen; dog gav vi ulven føde vidt omkring i Skotlandsfjorde.*

eigi hugðak Ellu
at aldrlagi mínu,
þás blóðvali bræddak
ok borð á lǫg keyrðak;
vítt fingum þá vargi
verð i Skotlands fjǫrðum.

25. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Hitt lœgir mik, jafnan
at Baldrs fǫður bekki
búna veitk at sumblum;
drekkum bjór af bragði
ór bjúgviðum hausa;
sýtira drengr við dauða
dýrs at Fjǫlnis húsum;
eigi kømk með æðru
orð til Viðris hallar.

26. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Hér vildi nú allir
burir Áslaugar brǫndum
bitrum hildi vekja,
ef vandliga vissi
of viðfarar ossar,
hvé ófáir ormar
eitrfullir mik slíta;
móðernis fekk mínum
mǫgum, svát hjǫrtu dugðu.

27. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Harðla líðr at ævi,
grimt stendr grand af naðri,
góinn byggvir sal hjarta;
væntum hins, at Viðris
vǫndr í Ellu standi;
sonum mínum mun svella
sinn fǫður ráðinn verða;
munuat snarpir sveinar
sitt kyrt vesa láta.

28. Hjoggum vér með hjǫrvi.
Hefr fimm tøgum sinna

---

25. *Vi osv. Det glæder mig, at jeg ved at bænkene hos Balders fader altid er beredte til gæstebud; straks vil vi drikke øl af horn; heltene klager ikke over døden i den herlige Odins hal; ikke møder jeg med frygtens ord i Odins hjem.*

26. *Vi osv. Her ønskede nu alle Asløgs sönner at opvække kamp med sværd, hvis de vidste nöjagtig om hvad mig vederfares, hvor mange edderfulde orme river i mig; jeg gav mine sönner en sådan moder, at deres hjærter ikke sveg.*

27. *Vi osv. Nu stunder det stærkt mod enden; grum fare udgår fra ormen; slangen bor i mit hjærte; jeg vænter, at spydet vil stå i Ella(s bryst); mine sönner vil harmes over at deres fader er dræbt; de raske drenge vil ikke forholde sig stille.*

28. *Vi osv. Krigeren (jeg) har haft 51 folkekampe; mindst af alt trode jeg, at nogen anden konge skulde overgå mig; alt som ung rødfarvede jeg odden; aserne vil indbyde mig; ikke skal man klage over døden.*

folkorrostur framðar
fleinþings boði ok eina;
minst hugða ek manna,
at mér vesa skyldi
(ungr namk odd at rjóða)
annarr konungr fremri;
oss munu æsir bjóða,
esat sýtandi dauði.

29. Fýsumk hins at hætta,
heim bjóða mér dísir,
þær 's frá Herjans hǫllu
hefr Óðinn mér sendar;
glaðr skalk ǫl með ǫsum
í ǫndvegi drekka;
lífs eru liðnar vánir,
læjandi skalk deyja.

I. Þulur.

Navneremser fra det 12. og 13. årh.

I. Þórgrímsþula.

a. 1. Hrafn ok Sleipnir,
hestar ágætir,
Valr ok Léttfeti,
vas þar Tjaldari,
Golltopr ok Goti,
getit heyrðak Sóta,
Mór ok Lungr með Mari.

2. Viggr ok Skúfr
vas með Skævaði,
Þegn knátti Blakkr bera,
Silfrtopr ok Sinir,
svá heyrðak Fáks of getit,
Gollfaxi ok Jór með goðum.

3. Blóðughófi hét hestr,
es bera kóðu
ǫflgan Atriða,
Gísl ok Falhófnir,
Glær ok Skeiðbrimir,
þar vas ok Gyllis of getit.

b. Gamalla øxna nǫfn,
hefk gǫrla fregit
þeira Rauðs ok Rekins,
Hœfir ok Hýrr,
Himinhrjóðr ok Apli,
Arfr ok Arfuni.

II. Kálfsvísa.

1. Dagr reið Drǫsli,
en Dvalinn Móðni,
Hjalmr Háfeta,
en Haki Fáki,
reið bani Belja
Blóðughófa,
en Skævaði
skati Haddingja.

29. *Jeg lyster at holde op; diserne, som Odin har sendt til mig fra Valhal, indbyder mig til hans hjem; glad skal jeg i höjsædet drikke øl hos aserne; alt håb om liv er ledet, leende går jeg i døden.*

2. Vésteinn Vali,
en Vifill Stúfi,
Meinþjófr Mói,
en Morginn Vakri.

3. Ali Hrafni,
es til iss riðu,
en annarr austr
und Aðilsi
grár hvarfaði,
geiri undaðr.

4. Bjǫrn reið Blakki,
en Bíarr Kerti,
Atli Glaumi,
en Aðils Sløngvi,
Hǫgni Hǫlkvi,
en Haraldr Fǫlkvi,
Gunnarr Gota,
en Grana Sigurðr
[Ullr ýmissum,
en Óðinn Sleipni].

III. Forskellige — ikke sammenhørende — vers.

1. *Søkongenavne.*

Ekkill, Eitill, Skekkill,
Eimnir, Gestill, Reimnir,
Heiti, Hœkingr, Meiti,
Heimi, Mýsingr, Beimi.

Randverr, Róði, Mundill,
Rǫkkvi, Sǫlsi, Nǫkkvi,
Hæmingr, Hagbarðr, Glammi,
Haki, Beimuni, Rakni.

2. *Kvindenavne.*

a. Braut es svarri ok sæta,
sveimar rýgr ok feima,
brúðr es í fǫr með fljóði,
fatk drós ok man kjósa,
þekkik sprund ok sprakka,
sparik við hæl at mæla,
firrumk snót ok svarra,
svífr mér langt frá vífi.

b. Blíð es mær við móður,
mála drekkr á ekkju,
kvíðir kerling eiðu,
kveðr dóttir vel beðju,
opt finnr ambátt hǫptu,
æ 'r frilla grǫm sværu,
kiljar kvǫ́n ok elja,
kann nipt við snør skipta.

3. *Øers navne.*

Bókn, Kǫrmt, Brísing, Vikna,
Brúa, Hírar, Dun, Síri,
Sótr, Þǫmb, Selja, Hitrar,
Sig, Rótt, Bataldr, Þjótta,

Vigr, Storð, Vǫrl, Rǫð, Lygra,
Veig, Fenring, Tjǫr, Senja,
Hveðn, Vǫ́ð, Hísing, Friðnar,
Hǫð, Borgund, Smyl, Torgar.

4. *Bølgenavne.*

Drǫfn skylr stál, þars stafni
straumfylgin þvær Bylgja,

Hefring brestr, en hristir
Himinglæva mar Vimrar.

Hrǫnn dregr grœn ór grunni
gadd, svelr Blóðughadda,
elg venr Uðr ok Kolga
egghúfs við glym Dúfu.

IV. Remser fra Snorra Eddas håndskrifter.

a. Sækonunga heiti.

1. Atli, Fróði,
Áli, Glammi,
Beiti, Áti
ok Beimuni,
Auðmundr, Goðmundr,
Atall ok Gestill,
Geitir, Gauti,
Gylfi, Sveiði.

2. Gœir, Eynæfir,
Gaupi ok Endill,
Skekkill, Ekkill,
Skefill ok Sǫlvi,
Hálfr ok Hemlir,
Hárekr ok Gorr,
Hagbarðr, Haki,
Hrauðnir, Meiti.

3. Hjǫrolfr ok Hrauðungr,
Hǫgni, Mýsingr,
Hundingr, Hvítingr,
Heiti, Mævill,
Hjalmarr, Móir,
Hœmir, Mævi,
Róði, Rakni,
Rær ok Leifi.

4. Randverr, Rǫkkvi
Reifnir, Leifnir,
Nævill, Ræfill,
Nóri, Lyngvi,
Byrvill, Kílmundr,
Beimi, Jórekr,
Ásmundr, Þvinnill,
Yngvi, Teiti.

5. Virfill, Vinnill,
Vandill, Sǫlsi,
Gaurekr ok Húnn,
Gjúki, Buðli,
Hómarr, Hnefi,
Hǫrvi, Sǫrvi.
Sékkat ek fleiri
sækonunga.

b. Jǫtna heiti (I).

1. Ek mun jǫtna
inna heiti.
Ymir, Gangr, Mímir,
Iði ok Þjazi
Hrungnir, Hrímnir,
Hrauðnir, Grímnir,
Hveðrungr, Hafli,
Hripstútr, Gymir.

(III, 4). *Drǫfn beskyller stavnen, hvor den strömfølgende Bylgja vasker den; Hefring brister, men Himinglæva ryster skibet, den grönne Hrǫnn river (anker)spidsen op af havbunden, Blodughadda afkøler; Uðr og Kolga vænner skibet til Dufas larm.*

2. Harðverkr, Hrøkkvir
ok Hástigi,
Hræsvelgr, Herkir
ok Hrímgrímnir,
Hymir ok Hrímþurs,
Hvalr, Þrígeitir,
Þrymr, Þrúðgelmir,
Þistilbarði.

3. Geirrøðr, Fyrnir,
Galarr, Þrívaldi,
Fjǫlverkr, Geitir,
Fleggr, Blapþvari,
Fornjótr, Sprettingr,
Fjalarr, Stigandi,
Sómr ok Svǫ́suðr,
Svárangr, Skrati.

4. Surtr ok Stórverkr,
Sækarlsmúli,
Skærir, Skrýmir,
Skerkir, Salfangr,
Ǫskruðr ok Svartr,
Ǫnduðr, Stúmi,
Alsvartr, Aurnir,
Ámr ok Skalli.

5. Kǫttr, Ǫsgrúi
ok Alfarinn,
Vindsvalr, Víparr
ok Vafþrúðnir,
Eldr, Aurgelmir,
Ægir, Rangbeinn,
Vindr, Víðblindi,
Vingnir, Leifi.

6. Beinviðr, Bjǫrgolfr
ok Brandingi,
Dumbr, Bergelmir,
Dofri, Miðjungr,
Nati, Sǫkmímir —
nú eru upp talið
ámátligra
jǫtna heiti.

c. Trǫllkvenna heiti.

1. Skalk trollkvinna
telja heiti.
Gríðr ok Gnissa,
Grýla, Brýja,
Glumra, Geitla,
Gríma ok Bakrauf,
Guma, Gestilja,
Grottintanna.

2. Gjǫlp, Hyrrokkin
Hengikepta,
Gneip ok Gnepja,
Geysa, Hála,
Hǫrn ok Hrúga,
Harðgreip, Forað,
Hryðja, Hveðra
ok Hǫlgabrúðr.

3. Hrímgerðr, Hæra,
Herkja, Fála,
Imð, Járnsaxa,
Íma, Fjǫlvǫr,
Mǫrn, Íviðja,
Ámgerðr, Simul,
Sívǫr, Skríkja,
Sveipinfalda.

4. Ǫflugbarða
ok Járnglumra,
Ímgerðr, Áma
ok Járnviðja,

Margerðr, Atla,
Eisurfála,
Leikn, Munnharpa
ok Myrkriða.

5. Leirvǫr, Ljóta
ok Loðinfingra,
Kráka, Varðrún
ok Kjallandi,
Vígglǫð, Þurbǫrð —
viljum nefna
Rýgi síðarst
ok Rifingǫflu.

d. Þórs heiti.

Þórr heitir Atli
ok Ásabragr,
sá es Ennilangr
ok Eindriði,
Bjǫrn, Hlórriði
ok Harðvéorr,
Vingþórr, Sǫnnungr,
Véoðr ok Rymr.

e. Ása heiti (I).

Burir ro Óðins
Baldr ok Meili,
Víðarr ok Nepr,
Váli, Áli,
Þórr ok Hildolfr,
Hermóðr, Sigi,
Skjǫldr, Ingvifreyr
ok Ítreksjóð,
Heimdallr, Sæmingr,
Hǫðr ok Bragi.

f. Jǫtna heiti (II).

1. [Enn eru eptir
jǫtna heiti.]
Eimgeitir, Verr,
Ímr, Hringvǫlnir,
Viddi, Víðgripr,
Vandill, Gyllir,
Grímnir, Glaumvarr,
Glámr, Sámendill,
Vǫrnir, Harðgreipr
ok Vagnhǫfði.

2. Kyrmir, Suttungr
ok Kaldgrani,
Jǫtunn, Óglaðnir
ok Aurgrímnir,
Gillingr, Gripnir,
Gusir, Ófóti,
Hlói, Ganglati
ok Helreginn.

3. Hrossþjófr, Dúrnir,
Hundalfr, Baugi,
Hrauðungr, Fenrir,
Hróarr ok Miði.

g. Ása heiti (II).

[Enn skal telja
ása heiti.]
Þar es Yggr ok Þórr
ok Ingvifreyr,

Víðarr ok Baldr,
Váli ok Heimdallr,
þá es Týr ok Njǫrðr,
telk næst Braga,
Hǫðr, Forseti,
hér es øfstr Loki.

h. Ásynja heiti.

1. Nú skal ásynjur
allar nefna.
Frigg ok Freyja,
Fulla ok Snotra,
Gerðr ok Gefjun,
Gnǫ́, Lofn, Skaði,
Jǫrð ok Iðunn,
Ilmr, Bil, Njǫrun.

2. Hlín ok Nanna,
Hnoss, Rindr ok Sjǫfn,
Sól ok Sága,
Sigyn ok Vǫr,
þá es Vǫ́r, ok Syn
verðr at nefna,
en Þrúðr ok Rǫ́n
þeim es næst talið.

3. Grét ok at Óði
gulli Freyja.
Heiti eru hennar
Hǫrn ok Þrungva,
Sýr, Skjǫ́lf ok Gefn
ok et sama Mardǫll.
Dœtr eru hennar
Hnoss ok Gørsemi.

4. Enn eru aðrar
Óðins meyjar.
Hildr ok Gǫndul,
Hlǫkk, Mist, Skǫgul,
þá es Hrund ok Eir,
Hrist, Skuld talið.

5. Nornir heita,
þær es nauð skapa,
Nipt ok Dísi
nú mun ek telja.

i. Kvinna heiti.

Snót, brúðr, svanni,
svarri, sprakki,
fljóð, sprund, kona,
feima, ekkja,
rýgr, víf ok drós,
ristill, sæta,
man, svarkr ok hæll,
mær ok kerling.

j. Manna heiti.

1. Mál es at segja
manna heiti.
Greppar ok gumnar,
gumar ok drengir,
gotnar, rekkar,
garpar, seggir,
sveit, snillingar
ok sælkerar.

2. Bragnar, þegnar,
beimar, hǫlðar,

firar ok flotnar,
fyrðar . . .
fǫruneyti, drótt,
flokkr, harðmenni,
kníar ok kappar,
kenpur, nautar.

3. Ǫld ok ærir
ok afarmenni,
liðar ok lofðar,
lýðr ok sagnir,
ljóðr, oflátar,
ljónar ok ferðir,
snillingr, mæringr,
mannbaldr, spekingr.

4. Þá es glæsimaðr
ok gollskati,
þá eru snyrtimenn
ok sælkerar,
auðkýfingar
ok oflátar,
herr ok helmingr
ok hǫfðingjar.

5. Folk ok fylki,
fundr, almenningr,
nú es þrǫng ok þyss,
þorp, auðskatar,
drótt ok syrvar,
dúnn, prýðimenn,
sǫgn ok samnaðr,
seta, stertimenn,
[fjǫrr ok brjónar].

6. Enn eru eptir
aldar heiti.
Hirð ok gestir
ok húskarlar,
inndrótt ok hjón,
ef ek alt segi,
rúni ok þopti
ok ráðgjafi.

7. Innhýsingar,
aldaþoptar,
sessi ok máli,
serlar ok fylgðir,
þá eru félagar
ok frændr saman,
vinr, einkili,
verðung, halir.

8. Ái ok ǫttungr,
afi, sonr, faðir,
bróðir, barmi,
blóði, lifri,
jóð, burr, nefi
ok arfuni;
þá eru hlýrar
ok hǫfuðbaðmar.

9. Niðr, hleytamaðr,
niðjungr ok barn,
konr ok kynkvísl,
kundr, ættbogi,
mǫgr, mǫ́lunautr,
mágr ok spjalli,
ættbaðmr, ættslóð,
ofskǫ́pt ok sveinn.

10. Sessunautar
ok sifjungar,
afspringr es þá
ok ættstuðill,
þá es rǫ́ðunautr
ok ráðgjafi;

þjónar, þrælar,
þírr, ǫnnungar,
verkmenn, kefsar
ok vílmegir.

k. Orrostu heiti.

1. Þau eru heiti:
hjaldr ok rimma,
gǫll, geirahǫð
ok geirþriful
róg ok róma,
randgríðr ok storð,
svipul ok snerra,
sig, folk, jara.

2. Sóta, morð ok víg,
sókn, dolg ok ógn,
dynr, gnýr, tara,
drífa, ímun,
þá es orrosta
ok ørlygi,
hríð ok etja,
herþǫgn, þrima.

l. Sverða heiti.

1. Ek mun segja
sverða heiti.
Hjǫrr ok hrotti,
hǫguðr, dragvandill,
gróa, gramr, gellir,
gjallr ok neðanskarðr,
sigðr ok snyrtir,
sómi, skjómi.

2. Skálkr, skerkir, skúfr,
skrýmir, laufi,
ǫltir, langbarðr
ok ormþvari,
leggbiti, kyrr, galmr
ok Leifnis-grand,
herberi, hneitir
ok hræfrakki.

3. Lotti, hrǫnduðr,
lǫgðir, mækir,
mǫnduðr, mundriði
ok mistilteinn,
malmr, þrór ok marr
ok miðfáinn,
fetbreiðr, grindlogi
ok fjǫrsoðnir.

4. Vægileiptr, veigarr,
vallangr ok brandr,
verr, ulfr, valnir,
vindbjartr ok kvǫl,
askr, angrvaðill,
eggjumskarpi,
svipuðr ok svipaljótr,
salgarðr, hnefi.

5. Hvati, hǫfuðhvessingr,
hausamølvir,
hrævagautr, herbrái
ok holdmímir,
bensœgr, brigðir,
brimir, huglognir,
skyggðir, skreyfir,
skarðr, grindlogi.

6. Mímungr, fellir
ok málvitnir,
taurarr, hrævarðr,
trani, vindþvari,
liðnir, kvernbítr,
ljómi, herðir,
vitnir, ýfrir
veggjalestir.

7. Skelkvingr, fylvingr,
flæmingr, skerðingr,
skotningr, skilfingr,
skǫfnungr, rifjungr,
brotningr, hvítingr,
bæsingr, tyrfingr,
hœkingr ok hringr,
hittask mun nættingr.

8. Logi ok mundgjallr,
langhvass ok eldr,
ǫrn ok œgir
ok naglfari,
brigðir, mǫrnir,
blær ok skerðir,
hyrr ok helsingr,
hríðir, atti.

9. Fellir, fǫlvir,
fáfnir, raufnir,
ímnir, eimnir,
afspringr, þinorr,
sigðir, snyrtir,
svelgr, skarr ok nár,
góinn, gestmóinn,
gárr, þrimarr, níðhǫggr.

Heiti á sverði:

10. Oddr, blóðvarta
ok benknúar,
blóðrefill, blóðvarp
ok blóðiða,
blóðvaka, ljúgfengr
ok blóðhnefi,
iðvarp ok brandr,
eggteinar, folk.

11. Emjar, þremjar
ok ǫlrøðarnautr,
merki, véttrim
ok missifengr,
ónn ok skafningr,
undirdregningr,
vargr, kaldhamarsnautr,
valbǫst ok herðr.

12. Sverð ok gelmingr
ok samnagli,
hugró, sigrhnoð,
hjalt ok tangi,
mundriði, hǫggstaðr
ok meðalkafli.

---

m. Øxar heiti.

Øx, jarðhyrna
ok járnsparða,
skjáfa ok skeggja,
skráma ok genja,
reginspǫnn, gnepja,
gýgr ok fála,
snaga ok búlda,
barða ok vígglǫð,
þveita, þenja,
þá es arghyrna;
hon es øfst talið
øxar heita.

n. Spjóts heiti.

Darr, spjót ok nǫt,
dǫf, lenz ok vigr,
snata, fleinn ok sváf,
sviða, hræmæki,

geirr, spjǫr, nata,
gefja, kesja,
gaflak, frakka,
gungnir, peita.

o. Ǫrvar heiti.

1. Ǫr es ok akka,
oddr, hvítmýlingr,
fenja, drífa,
flaug, dynfara,
bǫsl, bǫl, bílda,
broddr ok hremsa,
gǫgnflaug ok þrǫs,
gǫgn ok skaptsnǫr.

2. Flugglǫð, flugsvinn,
fífa ok skeyti,
geta skal Fennu
ok Gusis smíðis;
Jólfs smíði es,
en øfst þura.

p. Boga heiti.

Almr, dalr, bogi,
ýr ok tvíviðr,
sveigr, glær ok þrymr,
sómr, skálgelmir.

q. Vápna heiti.

Enn kveðk heita
ǫll vǫ́pn saman:
jǫ́rn, ǫr ok slǫg,
ísarn ok spjǫr.

r. Skjaldar heiti.

1. Skjǫldr, þrunginsalr,
skaunn, salbendingr,
bugnir, hlébarðr
ok buklari,
véttlimi, targa,
veðrglaðr ok hlíf,
víðbleiknir, rít,
vígglaðr ok lind.

2. Gjallr, dǫggskafi
ok gunnskýlir,
barðljós, grýta
ok bǫðskýlir,
svalinn ok randi,
saurnir, borði,
skuttingr, barði,
skírr, tvíbyrðingr.

3. Ørlygr ok svarmr,
eilífnir, heiðr,
baugr, fagrbláinn,
bera, miðfjǫrnir.

s. Hjálms heiti.

1. Hropts hattar skalk
heiti segja.
Hjalmr, gollfáinn,
hrørr, valhrímnir,
hallhrímnir, skólkr
ok hlífandi,
fjǫrnir, þokki
ok fíkmóinn.

2. Hildigǫltr, kellir,
herkumbl ok velgr,
gríma, œgir,
glævir, stefnir.

t. Brynju heiti.

Brynja, kund, hjalmgǫll,
hrauð ok náin, kǫld,
[Finnsleif],
bǫðfara, þýð, syn
ok blóðleika.

u. Sjóvar heiti.

1. Sær, sílægja,
salt, ægir, haf,
lǫgr, sumr, lœgir,
lagastafr ok vágr,
gjallr, gnap, geimi,
gnár, svífr ok marr,
súgr, sog, sami,
svelgr, rǫst ok fjǫrðr.

2. Sund, ǫgr, velfœrr,
sími, víðir,
hríð, ver, breki,
húm, flóð ok brim,
grœðir, glýjuðr,
gymir ok vægir,
gniðr ok órór,
gjalfr, fen, snapi.

3. Gnat, vǫrr, vika,
vǫst, hóp ok mið,
vatn, djúp ok kaf,
vík, tjǫrn ok sík,
stormr, díki, hylr,
straumr, lœkr ok bekkr,
áll, bruðr, kelda,
iða, fors ok kíll.

4. Hefring, alda,
hvitingr ok lǿ,
hrǫnn, rǿn, kolga
ok himinglæva,
drǫfn, uðr ok solmr,
dúfa, bylgja,
boði ok bára,
blóðughadda.

v. Á heiti.

1. Gjǫll, glit, gera,
glóð ok valskjǫlf,
vǿn, víð, vimur,
ving ok ýsa,
síð, suðr, freka,
sœkin, einstika,
elfr, ró, ekla,
ekin, rennandi.

2. Þyn, rín ok nið,
þǫll, rimr, ysja,
dún, ǫgn, dýna,
dyn, hǫllfara,
órun ok bró,
auðskjǫlg, lodda,
mun, merkriða,
mein ok saxelfr.

3. Tífr, durn, vína,
tems, vǫnd ok strind,
mǫrn, móða, þrym,
morn ok gautelfr,
alin, uðr, olga
ok evfrátes,
ógn, eiðrennir
ok apardjón.

4. Rǫgn, hrǫnn ok raun,
raumelfr, hnipul,
hnǫpul, hjǫlmunlǿ,
humra, vína,
vil, vín, vella,
valin, sœmð, salin,
nepr, drǫfn, strauma,
nis, mynd, gnapa.

5. Gilling ok níl,
ganges, tvedda,
luma, vervaða,
leira ok gunnþró,
iðsvǫl, vegsvinn,
yn, þjóðnuma,
fjǫrm, strǫnd ok spé
ok fimbulþul.

6. Nyt, hrǫnn ok nauð,
nǫt, slíðr ok hríð,
kǫrmt, leiptr ok ǫrmt,
kerlaugar tvær,
gǫmul, sylgr ok yn
ok geirvimul,
ylgr, vǫð ok flóð,
Jórdǿn es á lesti.

x. Fiska heiti.

1. Lax ok langa,
lýsa, brosma,
birtingr, hœingr,
bust ok hrygna,
humarr, hrognkelsi,
hveðnir, flóki,
ǫlunn, aurriði
ok andvari.

2. Sild, seiðr, skata,
síl, reyðr ok ǫggr,
skreiðungr ok síkr,
skalgi, flyðra,
fyldingr, styrja
ok fuðryskill,
hámerr, steinbítr
ok háskerðingr.

3. Fjǫrsungr, þrǫmmungr
ok fengrani,
hamarr, sandhverfa
ok horngœla,
marknútr, glǫmmungr
ok marþvara,
sílungr, skelfiskr,
sverðfiskr ok lýr.

4. Þyrsklingr, upsi,
þorskr, vartari,
grunnungr, gedda,
gjǫlnir, keila,
áll ok karfi,
krabbi, geirsíl,
hár ok goðlax,
hornsíl, igull.

y. Hvala heiti.

1. Hafrhvalr, geirhvalr
ok hafgufa,
hnísa, hafstrambr
ok hnýðingar,
reyðr, reyðarkalfr
ok rauðkembingr,
búrungr, rostungr
ok blæjuhvalr.

2. Norðhvalr, búrhvalr,
náhvalr ok leiptr,

skeljungr, fiskreki
ok skútuhvalr,
sléttibaka, skjaldhvalr
ok sandlægja,
hrosshvalr, andhvalr,
hrafnreyðr ok vǫgn.

z. Skipa heiti.

1. Nú mun ek skýra
of skipa heiti.
Ǫrk, árakló,
askr, sessrúmnir,
skeið, skúta, skip
ok skíðblaðnir,
nór, naglfari,
nǫkkvi, snekkja.

2. Byrðingr, búza,
barðkaldr ok hreinn,
bakki, hǫmlungr,
hélugbarði,
rǫst, bátr ok regg,
rǫð, hringhorni,
lung, kjóll, langskip,
leifnir, karfi.

3. Hringr, gnóð, freki,
hrauð, móðrói,
hemlir, barði
ok hylbauti,
ugla, leðja
ok askvitull,
kœna, ketla,
kati, reið ok skalpr.

4. Knǫrr, kuggr, knúi,
keipull, eikja,
dreki, elliði,
drómundr ok prámr,
fura, vigg, galeið,
ferja, skálda,
fley, flaust ok þekkr,
fartíðr ok lið.

Heiti á skipi.

5. Segl, skǫr, sigla,
sviðvíss, stýri,
sýjur, saumfǫr,
súð ok skautreip,
stag, stafn, stjórnvið,
stuðill ok sikulgjǫrð,
snotra ok sólborð,
sess, skutr ok strengr.

6. Sǫx, stœðingar,
sviptingr ok skaut,
spíkr, siglutré,
saumr, leggstólpar,
laukr, siglutoppr,
lína, eyru,
flaug, flaugarskegg
ok farnagli.

7. Húnn, húnbora
ok hjǫlmunvǫlr,
húfr, hlýr, hrefni
ok halsstefni,
hefill, hals, hanki
ok hǫfuðbendur,
háir, hæll, hamarr,
hjalpreip ok lík.

8. Rǫ́, rakki, rif,
rengr ok hǫmlur,
vindáss, vengi,
vǫndr, langnefjur,
vǫlt, beitiáss,
varta, brandar,
bitar, bóglína,
búlkastokkar.

9. Barð, kné, byrði,
belti ok kinnungr,
kjǫlr, borð, keili
ok kjǫlsýja,
kraptar, kerling,
klœr ok þoptur,
kalreip, þrimir,
klofar ok þiljur.

10. Drengir, dragreip,
dœla, árar,
aktaumar, rœr,
arinn ok nálar,
aurborð, kjalarhæll
ok akkeri,
hnakkmiði, austker
ok húnspænir.

æ. Jarðar heiti.

1. Jǫrð, fjǫrn, rofa,
eskja ok hlǫðyn,
gyma, sif, fjǫrgyn,
grund, hauðr ok rǫnd,
fold, vangr ok fíf,
frón, hjarl ok barmr,
land, bjǫð, þruma,
láð ok merski.

2. Holt, hals ok fjǫll,
hlíð ok leiti,
hóll, heiðr ok hvilft,
hváll ok brekka,
hró, dalr ok vǫllr,
hvammr ok tunga,
mold, flag, rimi,
mór, laut ok sandr.

ö. Øxna heiti.

1. [Enn skal segja
øxna heiti].
Árvakr, drjóni
ok jǫrmunrekr,
simi, freyr, reginn,
smiðr, eyþvari,
rauðr ok rekningr
ok røkkvihliðr,
viggi, bautuðr,
vingnir, stjóri.

2. Himinhrjóðr, simir
ok harðfari,
hœfir, digni,
hjǫlluðr, simull,
hliðr, stúfr ok litr,
hríðr, forsimi,
arfr, jǫrmuni
ok eikismiðr.

3. Gneisti, apli,
gollinhorni,
auðr, kvígr, ǫldungr
ok arfuni,
griðungr, olgr, gellir,
glymr ok hreiði,
tíðungr, boli,
tarfr, aurgefinn.

4. Kýr heitir skirja,
kvíga ok frenja
ok auðhumbla,
hon es elzt kúa.

aa. Hrúts heiti.

Hrútr, ofrhyrningr,
hornumskváli,
gumarr, hornglóinn
ok gjaldhróinn,
hveðurr, hornglói,

hallinskíði,
berr, hornhróinn
ok heimdali,
bekri, miðjungr,
blær, mǫrðr ok veðr.

bb. Hafrs heiti.

1. Hafr heitir grímnir
ok geirǫlnir,
tanngnjóstr, kjappi
ok tanngrisnir,
skimuðr ok brúsi,
bokkr, grímr taliðr.

2. Heitir ok heiðrún,
haðna ok kiðlingr,
es kolmúla
ok kið saman.

cc[1]. Bjarnar heiti.

1. Bjǫrn, bersi, bolmr,
bera, elgviðnir,
blájaxl, ísolfr
ok breiðvegi,
bestingr, bassi,
balti, hlébarðr,

úfr, frekr, vilnir,
jórekr, mǫsmi,
fetvíðnir, húnn,
fress, vetrliði,
íugtanni, jǫlfuðr,
ifjungr, vilskarpr.

cc[2]. Hjartar heiti.

Hjǫrtr, duraþrór,
hliðr, eikþyrnir,

duneyrr, dáinn,
dvalarr, mótroðnir.

dd. Galtar heiti.

Gǫltr, valglitnir,
griss ok hrímnir,
svíntarr, ,runi,
sæhrímnir, bǫrgr,

rái, valbassi,
røðr, drittroði,
þrór, vigrir, skunpr,
þrǫndr, vaningi.

ee. Vargs heiti.

1. Vargr, ulfr, geri,
vitnir, grádýri,
hati, hróðvitnir
ok heiðingi,
freki ok viðnir,

fenrir, hlébarðr,
goti, gildr, glammi,
gylðir, ímarr,
ímr ok egðir
ok skólkinni.

2. Enn heitir svá:
ylgr, vargynja,
borkn ok íma,
. . . . svimul.

ff. Himins heiti.

Níu eru himnar
á hæð talðir.
Veitk enn nezta,
sá es vindbláinn,
sá es heiðornir
ok hreggmímir;
annarr heitir
andlangr himinn
— þat máttu skilja —
þriði víðbláinn;
víðfeðmi kveðk
vesa enn fjórða;
hrjóðr ok hlýrni
hygg enn sétta,
gimir, vetmímir —
getk nú vesa
átta himna
upp of talða,
skattyrnir stendr
skýjum øfri;
hann es útan
alla heima.

gg. Sólar heiti.

Sól ok sunna,
sýn, fagrahvél,
leiptr, hrjóðr, leika,
líknskin, rǫðull,
leiptr, ifrǫðull
ok ljósfari,
drífandi, alfrǫðull
ok Dvalins leika.

Tillæg fra 748, 757.

hh. Konunga heiti.

1. Mank haukstalda
heiti segja.
Allvaldr, fylkir
ok afraki,
bragningr, ǫðlingr(?),
buðlungr, dǫglingr,
ǫðlingr ok gramr,
jǫfurr ok tyggi.

2. Hildingr, harri
ok hertogi,
mæringr, hilmir,
mildingr ok norr,
lofðungr, niflungr
ok landreki,
þengill, vísi,
þjóðann, konungr.

3. Sinjor, siklingr,
sjóli, ræsir,
skjǫldungr, skilfingr,
skyli ok yngvi,
ynglingr, ylfingr;
eru nú talið
hǫfuðskjǫldunga
heiti nokkur.

ii. Dverga heiti.

1. Telk mótsogni
ok mjǫklituð,
miðvið, munin
ok mjǫðvitnir,
blindviðr, búinn,
bumburr, nýi,
bívurr, blǿvurr,
bláinn ok norðri.

2. Grímr, nár, niði,
níðhǫggr, dvalinn,
náinn, næfr, nefi,
nífengr ok dolgr,
nýráðr ok nýr,
norðri ok suðri,
skávær, skáviðr,
skirfir, virfir.

3. Alþjófr, austri,
aurvangr ok dúfr,
ái, andvari,
ónn ok draupnir,
dori ok dagfinnr,
dulinn ok ónarr,
alfr ok dellingr,
óinn ok durnir.

4. Vindalfr ok vitr,
vífir, óri,
varr, gollmævill,
viðr ok ǫlni,
ginnarr ok þrór,
gandalfr, þorinn,
þekkr, þrár, þolinn,
þrasir ok fullangr.

5. Fáinn, fár, fíli,
fjǫlsviðr, glóinn,
fríðr, hár, farli,
frosti ok tigvi(?)
hannarr, fǫrvi,
heptifíli,
heri, hugstari
ok hornbori.

6. Hljóðolfr, kíli,
hildingr ok litr,
ráðspakr, lofarr,
reginn ok ljómi,
ráðsviðr, lóinn,
rekkr ok eitri,
jaki, eggmóinn,
eikinskjaldi.

jj. Óðins nǫfn.

1. Nú skal yppa
Óðins nǫfnum.
Atríðr, auðun,
ok aldafǫðr.
gizurr, kjalarr,
gautr, viðrímnir,
gollorr, grímnir,
ginnarr, hnikuðr.

2. Fjǫlnir, dresvarpr,
fengr, arnhǫfði,
fráríðr, alfǫðr
ok farmatýr,
herján, fjǫlsviðr.
hnikarr, fornǫlvir,
hroptr, hjalmberi,
hár, fjallgeiguðr.

3. Grímr, gapþrosnir,
gangráðr, svipall,
glapsviðr, gǫndlir
ok gangleri,

herteitr, hárbarðr
ok hroptatýr,
geiguðr, gǫllnir
ok geirlǫðnir.

4. Hleifruðr, hávi,
hagvirkr, sviðuðr,
síðhǫttr, sváfnir,
sigfǫðr, þrasarr,
hrami, hjarrandi
ok hengikeptr,
hrossharsgrani,
hrjóðr, tvíblindi.

5. Hroptr, herblindi
ok herjafǫðr,
hvatmóðr, hléfreyr,
hveðrungr, þriði,
gǫllungr, bileygr
ok geirǫlnir,
vǫfuðr, valfǫðr,
vingnir, rǫgnir.

6. Sviðurr ok skollvaldr,
siggautr, viðurr,
sviðrir, báleygr,
sigðir, brúni,
sigmundr, svǫlnir,
síðskeggr ok njótr,
olgr, biflindi
ok ennibrattr.

7. Bǫlverkr, eylúðr,
brúnn, sanngetall,
þekkr, þuðr, ómi,
þundr ok ófnir,
uðr, jólnir, vakr,
jálkr ok langbarðr,
grímr ok lǫndungr,
gestumblindi.

8. Sigtryggr, jǫrmunr,
saðr, gunnblindi,
jafnhár, óski,
jǫlfuðr ok þrór,
ýjungr, skilfingr,
óðinn, tveggi,
veratýr, sigþrór,
valgautr ok yggr.

kk. Viðar heiti.

1. Viðr, yllir, tǫg,
víðir, selja,
pors, mǫrk, ǫlviðr,
plóma, spíra,
bjǫrk, viðvindill,
beinn, fjallrapi,
búss, hlynr ok bók,
beinviðr, mǫpurr.

2. Hasl, heggr, hallarr,
hagþorn, reynir,
ró, almr ok rót,
reyr, askr, fura,
apaldr, ǫsp, laurus,
ulfviðr, lykkja,
eik, einir, píll,
elri, palmarr.

3. Lind, lǫg ok linnr,
lyng, skíð, pera,
þǫll ok þyrnir,
þinurr, storð ok klungr,
mǫsurr ok grǫn tvenn
ok marhrísla,
ilstri, vínviðr,
jǫstr, cipressus.

ll. Tungls heiti.

Alskírr, geisli
ok eyglóa,
máni, miðgarðr,
mulinn, tungl ok glámr,
skýðir, œki,
skamr, ártali,
ný, skjalgr, lúna,
nið, fengari.

mm. Dœgra heiti.

Dœgr, hlýrn ok røkr,
dies ok lýsing,
dagr, nótt, svefngaman
ok draumnjǫrun,
nox, nis, gríma,
njól, myrkfara,
óljós, draumvǫr,
emísperíum.

nn. Himins heiti.

Heimr, hreggmímir,
himinn, skattyrnir,
víðbláinn, andlangr
ok vetrmímir,
gimir, vindbláinn,
víðfeðmir, hrjóðr,
hlýrnir, leiptrhrjóðr
ok heiðornir.

oo. Veðra heiti.

1. Veðr, byrr, vǫnsuðr,
vindr, élreki,
glygg, blær ok gustr,
gráp, logn, þoka,
regn, úr, rota,
ríð, myrkvi, él,
fjúk, fok, mugga,
frost, kári, hregg.

2. Gǫnsurr, gráði,
gol, ofviðri,
gjósta, grindill,
gæla ok óhljóðr,
gneggjuðr, gǫnsuðr,
gœ, dynfari,
hlǫmmuðr, ganrekr,
húsbrjótr ok þjótr.

pp. Elds heiti.

1. Gims heiti vilk
greppum segja.
Ægis bróðir
ok élreki,
eldr, eimr, usli,
úði, skerkir,
hvǫtuðr ok hrótgandr,
hrímnir, eimi.
brandr, fýr, túsi,
brími, nertill,
viti, eimyrja,
vélanfasti,
funi, hyrr, fœðir,
fúrr ok eisa.

2. Leygr, vafrlogi,
linnr ok farri,

3. Freki, olgr, seti,
feykir, ysja,
hrǫðuðr ok hǫrfir,
harkr, forbrennir,

hrapi, myln, logi,
hripuðr, aldrnari,
kyndr, bál, væginn,
kveykir, búði.

4. Brísingr, brenna,
blossi, gneisti,
gnipall, glœðr, dúni,
geiri, tandri,
dunsuðr, dini,
dusill ok snœra.
Nú eru sex tigir
seyðis heita.

qq. Orma heiti.

1. Skalk eitrfáa
orma telja.
Óinn ok ófnir,
œlir, japra,
fúrr, flugdreki,
fáfnir, óri,
fræningr ok áll,
feginn ok ornir.

2. Grafvitnir, fann,
góinn, holtskriði,
grafningr, grettir,
grábakr, trani,
grímr ok grafþvengr,
gargan, eitrungr,
hringr, holdvarinn,
haugvarðr, dreki.

3. Níðhǫggr, náinn,
niðr, holdvari,
langbarðr, lýðir,
linnr, heiðbúi,
strýkr, steinbúi,
stýrir, sváfnir,
snákr, skorpíón,
sneldingr, naðra.

4. Liðr, japr, bráinn,
linni, stefningr,
snillingr, viðnir,
serfr ok vinduðr,
ráðr, rábía,
reimir, seimir,
móinn, dalginna
ok miðgarðsormr.

rr. Hesta heiti.

1. Glaðr, glær, gyllir,
gullinfaxi,
glitnir, gulltoppr,
gísl, skeiðbrimir,
silfrtoppr, sinir,
sleipnir, skævaðr,
goti, skinfaxi,
grani, stúfr ok skær.

2. Fákr, léttfeti,
fjorsvartnir, valr,
fengr, falhófnir,
fetmóðr ok lungr,
vakr, vígglitnir,
vindr, tjaldari,
veðr, víðir, vigg
ok vegdraupnir.

3. Vegbjartr, hǫlkvir,
vingskornir, hrafn,
alsviðr, álvarr,
árvakr, drasill,

blakkr, bǫlþvari,
bráinn, hástigi,
marr, jór, bautuðr,
mór, jǫrmuni.

4. Móinn, hestr, fjǫtri,
móðnir, róni,
alsvartr, apli,
askr, málfeti,
blóðhófr, hamskarpr,
brúnn, hófvarpnir,
viggr, skinfaxi,
virfill, hrímfaxi.

ss. Hauks heiti.

1. Haukr, hamðir, harmr,
hábrók, tregi,
heiðir, heimðir,
hrímnir, kǫglingr,
ginnarr, gamðir
ok geirlǫðnir,
gǫllungr, ginnungr
ok gaglhati.

2. Ørlygr, ymir,
undskornir, valr,
ifjungr, ifli,
ifill, veðrfǫlnir,
forseti, viðnir,
fjǫrsungr, þrǫmmungr,
olgr, mútari,
ǫglir, sauðnir.

tt. Hrafns heiti.

1. Hrafn, holdbori,
huginn, óværi,
blæingr, liti,
borginmóði,
hornklofi, viti,
.... klóakan,
krákr, drúkr, muninn,
korvús, geri.

2. Krummi, krumsi,
korpr, boringi,
spori, ártali
ok árflognir.

uu. Hana heiti.

Fegringr, hani,
fjalarr ok áslákr,
kókr, salgófnir,
kambr, víðófnir,
gylmir, gallús
ok gallína,
hœna, keila,
hábrók, kaða.

vv. Ara heiti.

Ǫrn, gallópnir
ok andhrímnir,
hræsvelgr ....
ok hreggskornir,
egðir, kinnarr,
ari, blindviðnir,
arnkell, gemlir
ok ákvíla.

xx. Fugla heiti.

1. Gammr, gripr, gaukþjórr,
gaukr, sviplækja,
grágǫs, heimgǫs,
gagl ok helsingr,
geirfugl, geitungr,
gleða, doðrkvisa,
ari, nagr, arta,
ǫlpt, már ok haukr.

2. Óðinshani, alka,
ǫnd, hrossagaukr,
hrafn, hœns, himbrin,
hryggjarstykki,
heri, hani, hœna
ok hilduri,
úfr, valr, smyrill,
ugla, skyrfir.

3. Svǫrr, storkr, súla,
svarr, skjór, sparrhaukr,
stelkr, spǫrr, svala,
steindelfr, spiki,
skúfr, spói, sæðingr,
skarfr ok svartbakr,
skeglingr, skíði,
skjǫldungr, pái.

4. Kárn, igða, kjalarfugl,
kráka, dúfa,
þrǫstr, þiðurr, þerna,
þeisti, dunna,
trana, tjaldr, titlingr,
tyrðilmúli,
lómr, lævirki
ok leðrblaka.

5. Langvé, lundi,
lóa, fjǫlmóði,
fýlingr, lóþræll,
friggjarr(?), elda,
rindilþvari, líri,
rjúpa, fjallrota,
iárpe(?), ertla
ok jaðrakárn.

6. Akri, doðka,
æðr ok nætingr,
kreppingr, flóðskítr,
kjarfilki, spætr,
meisingr, ýfingr,
mýrisnípa,
rytr, hængivakr,
rífanskinna.

7. Hrókr, gjóðr, hegri
ok haftyrðill,
brandgǫs, hróðgǫs,
brimorri, már,
sendlingr, skrýtingr,
snæfugl, skári,
vakr, valr, dúfa,
vallófr, stari.

yy. Kvenna heiti ókend.

1. Þessi skal kenna
kellu heiti.
Sága, sigyn,
sif, þrúðr, iðunn,
frigg ok bestla,
fulla ok nanna.
gefjun ok hǫrn,
gerðr ok laufey.

2. Reið, selja, strind,
rein, skorð ok fjǫrn,
bjǫrk, veig ok þǫll,
brík, þopta, gefn,
lǫ́g, grund ok hlíð,
lodda, bróka,
fit, norn ....
fold, þírr ok lind.

3. Sól, fjǫtra, spǫng,
sjǫfn, nauma, rindr,
eir, þella, list(?),
ilmr, tróða, dís,
njǫrn, vǫr ok fríðr,
nipt, rǫ́n ok bil,
líkn, hlín ok syn,
lofn .. ok gnǫ́.

zz. Hugar heiti ok hjarta.

Móðr, hjarta, negg,
munr, hugr, sefi.
geð, heil, sjafni,
gollorr, eljun.

ææ. Grýlu heiti.

Skolli, slapparðr
ok skaufhali,
skollr, melrakki,
skaufi, grýla,
enn er refr ok skrǫggr,
ǫldungr, dáinn,
laufafettir,
fóa, brunnmigi.

öö. Heiti á hendi.

Heiti eru handar:
hrammr, dyr ok raukn,
greip, mund ok spǫnn,
gaupn ok hreifi,
ulfliðr ok fingr,
armr, leggr ok bógr,
lámr, hnefi, lófi,
loppa, krumma.

aaa. Heiti valkyrja.

1. Mank valkyrjur
Viðris nefna.
Hrist, mist, herja,
hlǫkk, geiravǫr,
gǫll, hjǫrþrimul,
guðr, herfjǫtra,
skuld, geirǫnul,
skǫgul ok randgníð.

2. Ráðgríðr, gǫndul,
svipul, geirskǫgul,
hildr ok skeggǫld,
hrund, geirdriful,
randgríðr ok þrúðr,
reginleif ok sveið,
þǫgn, hjalmþrimul,
þrima ok skalmǫld.

bbb. Eyja heiti.

1. Ey: ǫmð ok ǫrmt,
ǫllum-lengri,
horn, hrund ok hugl,
herðla, ívist,

hveðn, hrafnista,
hísing, skrofa,
mǫn, mǫst(?), hasley,
myl, stolm, bataldr.

2. Selja, sólrǫnn
ok sortuland,
sigg ok salarey
ok . . . . . .,
sága, láland,
salbjǫrn, leka,
skíð, strind ok vigr,
skolm ok aldi.

3. Krít, kípr, lygra,
kǫrmt, rǫð, bjarkey,
hæring, gylling,
hugró, varða,
lauga, lygra,
lǫ́g ok gizki,
þriðna, þjótta,
þruma, kinn ok hrott.

4. Nǫs, dyn, nauma,
nála, nǫrva,
folskn, frigg, fetilǫr,
fenring ok mǫn,
bolm, bókn, raufa,
bǫnn, sekk ok vǫrl,
álǫst ok storð,
jala, tjǫr, véey.

5. Ǫrn, il ok rist,
íra, lodda,
sólund, síri,
sólskel, mjǫla,
hlésey, veðrey,
hitra, frosta,
lóǫnd, vikna,
lǫ́g, syllingar.

6. Fjón, fjǫlbyrja,
frikn ok senja,
selund ok dímun,
sæla, þumla,
úsna, sjóland,
askrǫð ok síld,
ála, borgund,
erri, torgar.

7. Hæl, røkstr ok falstr
ok helliskor,
asparnir, hinn,
jǫlund ok hanki,
msárey, sámsey,
mystr ok vingi,
hlésey, heðinsey
ok hnotirnar.

ccc. Fjarða heiti.

Fjǫrðr: sogn, jali,
fold, ófóti,
angr, harmr, tregi,
eitri, vefsnir,
harðangr, stafangr,
heyjangr ok glaumr,
goðmarr, harðsær,
grenmarr, hroði.

ddd. Sáðs heiti.

1. Akr, ax, sæði,
ǫgn, barr ok halmr,
áll, efstakné,
eigin, skotblað,
blað, kné ok rót,
bygg, rugr ok sáð,
korn, ginhafri,
korki, barlak.

2. Grjón ok valbygg,
gróska, dumba,
hveiti, hirsi,
hjalmr, skrúf ok mjǫl,
bendill, heslar,
bundin, sáðkorn,
flúr, ǫmstr, þrefi,
frækorn, gnjóði.

Tillæg og rettelser.

I et værk som dette er det desværre uundgåeligt, at der indkommer fejl og forskellige ujævnheder. Sådanne har jeg selv opdaget og nogle er bemærkede af mine recensenter, især doc. dr. Th. Hjelmquist (Arkiv XXVII, 198 ff.), hvem jeg er taknemlig for de kritiserende bemærkninger. Jeg vil dog her udtale, at når der foran et vers henvises til en kritisk behandling af dette (eller ord deri), så har jeg ikke i noterne altid fundet det nødvendigt særlig at fremhæve selve dette ord eller sted. Når dette alligevel nogle gange er sket, er det ganske vist en (ringe) inkonsekvens, som næppe kan have nogen videre betydning.

Det er nogle gange — som også påpeget af dr. Hjelmquist[1]*) — undladt at bemærke, fra hvem en rettelse hidrører. Således er* salbjartr *s. 7 (v. 2) af Svb. Eg. opfattet som* salr bjartr, *hvilket burde være bemærket. Der burde i A s. 40 i not. til 2 tf.:* þeizt: þeystr *J. Þork., samt: 3*6 flota: þjóta *pap. hdss.; s. 41 l. 7 f. n. tilföjes:* færa eg: fórk *Wisén; mellem l. 2 og 3 f. n.: 12*6 var-: her- *udg. 1809; 45, l. 2 f. n. at* váljúgr *allerede findes i udg. 1809, 70, l. 4 f. n. at* eyðǫndum *er rettet til* Eydǫnum *i den gamle Hkr.-udg. (VI), 72, l. 20 f. n. at* njóts *hidrører fra Svb. Eg.; 78 v. 14 mener B. M. Ólsen, at det første* s *i* Vygsso *beror på et oprindeligt* ǫ *og at ordet skal læses* vígǫsu; *79, anm. til v. 2 har Svb. Eg. (Lex. poet.) foreslået* hjarls; *104, l. 12 f. n. burde der være tf., at Svb. Eg. har opfattet* aurr *som* árr *(sst.* steik*); 114, l. 1 f. n. og 123, l. 24 f. n. burde for G. V. og K. G. indsættes Svb. Eg., 150, l. 14 f. n. at* háðu *hidrører fra Svb. Eg.; 150, l. 5 f. n. har Sk. Thorlacius indsat* þars; *151, burde der i anm. til v. 20 stå, at Svb. Eg. har rettet til* herblót-, *160, l. 20 f. n., at K. G. har rettet* siðr *til* siðar. *Engang for alle skal bemærkes, at ændringer, der kun kan betragtes som* m e t r i s k e, *ikke findes særlig betegnede*

---

[1]) *Som dog ikke altid selv anfører den rette ophavsmand.*

ved en ophavsmand. — Nu kunde der s. 277 med hensyn til Tormods vers henvises til Gärtners behandling af dem i Beiträge XXXII. I forbindelse hermed skal bemærkes, at det Tormod tillagte vers i Vǫlsicyklen ikke burde være medtaget s. 285 (B 264).

Enkelte steder i B-teksten. S. 31, v. 2 læs hilmi *og overs.: „jeg bød mig fyrsten til indbydelse, ɔ: til ophold“. — 61, v. 7*8 *er* Straumeyrar- *vistnok dog det rigtige, da et sådant stedsnavn er nok så rimeligt som* -eyjar-. *— 81, v. 48*7 *er* henni *vistnok Steingerd og ikke völven. — 83, l. 1—2 f. n. bör* lǫngum *vist flyttes til efter* komk *og oversættelsen indrettes derefter. — 119, v. 15 foreslår B. M. Ólsen at læse og ordne ordene sål.:* Enn svinni Einriða ok banda of herjuðr *('forkæmper for Tor og guderne, = Hákon')* lét hverjum kunn hofs lǫnd, ǫll senn, sǫnn vé mǫnnum; herjuðr *er rettelse og ordet findes ellers ikke. — 125, v. 2*7 *skal der måske læses* dǫggsveigi, Draupnis dǫgg *= guldringe. — 126, l. 3 f. n. læs: guldomgivne. — 144, Ól. Tr. 2 bör i henhold til 62 vistnok restitueres således:*

Gestir skulu (Gestr skal?) hornum
í gǫgn taka,
meðan hvítinga
hvílask lǫtum;
lǫtum þenna
þegn Goðmundar
af samnafna
sínum drekka.

*159, Hallfreds Lv. 9; herom kan henvises til Hjelmqvist, Arkiv XXIV, 155 ff.; men jeg er ikke helt enig med ham i hans opfattelse. — 187, v. 8*5 *bör der, således som B. M. Ólsen har udtalt (Om Gunnlaugs saga s. 28), læses* hǫlðr *og* hornþeys *(l. 6), dette henført til* Eir. *— 201, v. 7*7 *er* Gísla *vist dativ, der bör henføres til* hjó. *— 225, v. 20, vil B. M. Ólsen (skriftlig meddelelse) læse:* Spakr lét jarl meðal ykkar, *og ordne halvverset således:* Spakr jarl lét tekit sáttamǫlum. þétt fengum svǫr. It leggið *(eller:* Leggið it*)*, Áleifr, sakar meðal ykkar beggja *(ɔ: „hold op med ufreden mellem eder“). Dette synes særdeles rimeligt. Den sidste halvdel af verset er vanskeligere; her foreslår B. M. Ólsen:* „þjófa aldar rýrir, Rǫgnvaldr lét sem þér væri þær *(ɔ:* sakar*)* engar *(„som om du nu ingen grund til strid mere havde“).* Reknar heiptir ripta *(verbum; ved rettelse)* gefit *(ɔ: hvis striden forfølges, tages det givne, indrömmede, tilbage). — 241, v. 10*5 *bör* árliga *vist snarere gengives ved „rask“. 253, v. 30 sidste — vanskelige — halvdel vil B. M. Ólsen (skriftlig meddelelse) opfatte således:* Fœrðak *(rettelse)* vist, þjóðkonungr,

skírinafna *(dativ, ɔ: dig)* skrifna skript niptar *(ɔ: kvindens — Astrids — skrevne brev;* skrifna *af et* skrifa, skreif; skript *— brev)* í Garða, þvít vǫrum varðr at þér *(angående* varðr *henvises til J. Þorkelsson, Overs. over Vidensk. Selsk. forh. 1884, s. 43). Jeg nærer dog betænkeligheder ved denne opfattelse. — 254, v. 31₁ foreslår B. M. Ólsen at læse* þingdrífum *'mænd der møder til tinge' og henføre det til sætningen* þat es goðs lán; *dette vilde være godt. Den sidste halvdel vil samme opfatte således:* Drengja dróttinn á ætt *(*ætti *rettet til* ætt á*)* dýrðar. Ef sonr yrði feðr glíkr, mætti fǫ þjóð fæðask *('føde for sig')* konung slíkan. *Også dette vilde være ret naturligt. — 282, v. 23 bör* hrøkkva *vist gengives ved „bevæge sig — til hug — udaf osv.“ — 283, l. 15 f. n. er „den modige“ vist Torstein Kuggason. — 293, v. 1 bör kenningerne måske snarere opfattes:* Sǫlsa bekkjar hreinn *og* Sveiða trǫð. *— 350, v. 14₆ bör — B. M. Ólsen, skriftlig meddelelse — læses* ór, *idet* afli *er dativ af* afl *masc. ('esse'), ɔ:* ór afli galdra smiðju. *— 351, l. 2 f. n. bör* til varra *indsættes efter* heldr *og oversættes: „ud på havet“. — 375, v. 4₇₋₈: i* nú es ulfs hali | einn á króki *har jeg altid opfattet* ulfs hali *som Ofeigs betegnelse for ham selv, idet han skulde mene: „af mig er der nu kun halen tilbage“; og denne opfattelse forekommer mig stadig naturligere end den anden, som dr. Fr. Burg skriftlig har henstillet til fornyet overvejelse, ifølge hvilken Egill på Borg skulde være ment; men jeg nægter ikke, at prosaen taler stærkt for det sidste. — 392, v. 4₆* syn *hører til* elds *og betyder 'brynje'; 'brynjens ild', sværd. — Angående forskellige steder i Arnórs vers henvises til B. M. Ólsens afhandling, Arkiv XXV, 289 ff. — Endelig skal jeg bemærke, at jeg hævder rigtigheden af min af Hjelmquist kritiserede oversættelse af* at vakna við illan draum *i Ragnarsdr. 3 (s. 1) 'at vågne som af en ond dröm'; jeg tror ikke på, at digteren har forudsat en virkelig dröm, og således bruges udtrykket den dag i dag (hvad der dog naturligvis ikke er noget bevis).*

Trykfejl og rettelser, i A (tildels påviste af Hjelmquist). 2, v. 4₈ læs lǽfi; *— 17, v. 4₂ l.* fet; *— 33, Vitgeirs v.,* þ *er knækket; — 79, l. 17 f. n. l.* teins; *— 88, l. 6 f. n. l.* Áta; *— 89, v. 52₆, det burde være bemærket, for tydeligheds skyld, at der efter* olitið *ingen åben plads er i hds.; — 107, l. 5 f. n. tf.:* þvi: *ul. 556; — 111 l.:* Þórarinn; *— 113, v. 9₂ l.* hyr *(f.* hyrd*); — 120, l. 2 f. n. tf.:* þrøngvir *Svb. Eg.; — 122, l. 8 l.: (o. 980); — 127, l. 29 f. n. tf. efter* morz *A: „*oc: at *B (alene)“; — 184, v. 5₁ l.* hryn-.: *— 216, l. 16 f. n. „*hilmir *— 41“ udgår; — sst. l. 8 f. n. tf. 41 efter 20d; — sst. l. 7 f. n. tf. 20d, 41 efter 68; — 344, tf. i anm. til*

v. 6: Endr: Andr *Fl.; — 466, l. 16 f. n. tf. 4 efter 47; — sst. l. 15 f. n. tf.* fyrer *foran Bb*[2]. *— 544 i anm. til v. 2 udgår:* 1-2 *mgl. Bb, efter* viðrar *tf.:* vigrar *Bb.*

I B: 1, v. 4_2 *læs:* alfs i *(uden komma); — 3, l. 21 f. n. l. ulvens og tf.: ved kamp; — 12, v.* 27_6 *l.* leistum; *— 14, v.* 2_4 *l.* glammi; *— 15, l. 3 f. n. l.* fang-; *— 32, kolumnetitel l.* X; *v. 9, l.* vas; *v.* 12_2 *l.* at; *— 33, l. 15 f. n. tf.: digtet skal fremskyndes; — 44, v.* 11_4 *l.* Naðri; *— 52, l. 19 f. n. tf.: levende; — 82, v.* 55_7 *l.* tǫl; *l. 22 f. n. l. ufred; — 92, l. 20 f. n. l. fjenderne; — 92, l. 16 f. n. l.* sverðs; *— 95, l. 9 f. n. l. braged; — 101, v.* 23_2 *l.* sess; *— 103, v.* 34_7 *l.* hjarsa; *— 117, v.* 5_2 *l.* Rǫgnis; *— 119, v.* 13_4 *l.* konungs; *— 122, v.* 27_7 *l.* hurðar; *— 125, v.* 3_7 *l.* viggja; *— 130, for 1011 l. 1010; — 144, l. 7 f. n. l.* þanns; *— 147, v.* 3_2 *l.* viggja; *— 159, l. 10 f. n. l.* muna; *— 161, l. 12 f. n. ul.* of; *— 167, v.* 1_2 *l.* ámra; *— 184, i overskr. l.* Aðalráðs-; *— 190, Bandadr.* 2_4 *l.* land mens; *— 203, v.* 2_3 *l.* mærðar; *— 239, v.* 2_2 *l.* gneista; *— 243, v. 19 l.* siz; *l. 6 f. n. l.* folks; *— 245, v. 28, l.* engla; *— 247, v.* 4_1 *l.* Ger-; *— 249, v.* 12_3 *l.* skærur; *— 273, kolumnetitel, ul.* Þormóðr; *— 281, v.* 17_7 *l.* viggja; *— 309, v.* 14_3 *l.* hlakkar; *— 360, v.* 11_1 *l.* es; *— 386, l.* Oddr; *— 463, l. 16 f. n. l.* at grǫf; *— 480, v.* 6_1 *l.* frétt.

S. 593 nederste linje l. af sin skål.

Register.

Det Arnamagnæanske Legats forlagsskrifter og øvrige ved dette fremmede arbejder. For oktavformat ingen særlig angivelse; (–) betegner andet forlag, [—] udsolgt.

Anecdoton historiam Sverreri regis Norvegiæ illustrans. Cum vers. Lat. et comment. edidit Er. Chr. Werlauff. Havniæ 1815 .... Kr. 1,00.

Annálar Ís[illegible]r sive Annales Islandici. Cum interpret. Lat. pp. Havniæ 1847. 4 .... – 8,00.

Arne Magnussons i AM. 435 a—b, 4to indeholdte håndskriftfortegnelser med to tillæg. Kbh. 1909 .... — 2,00.

(**Diplomatarium Arna-Magnæanum** I—II. Edid. G. J. Thorkelin. Havniæ 1786. 4.)

Edda Snorra Sturlusonar. Edda Snorronis Sturlæi [Tom. I. Hafniæ 1848. Udsolgt.]

[— Tom. II. Hafniæ 1852. Udsolgt.]

— Tomi III. pars prior. Accedunt tabulæ lithographicæ quinque. Hafniæ 1880.. — 5,00.

— Tomi III. pars posterior. Hafniæ 1887.......................... — 5,00.

(**Edda Sæmundar hins fróða** I—III. Hafniæ 1787—1828. 4.)

[**Egils saga** sive Egilli Skallagrimii vita. Cum interpret. Lat. pp. Havniæ 1809. Udsolgt.]

[**Eyrbyggja saga.** Havniæ 1787. 4. Sumptibus P. F. Suhm. Udsolgt.]

Fundation for det Arna-Magnæanske Legat. Kiøbenhavn 1813.

Gíslason, K., Efterladte Skrifter I. (Forelæsninger over Oldnordiske skjaldekvad.) København 1895. .... — 5,00.

— **Efterladte Skrifter II.** (Forelæsninger og videnskabelige afhandlinger.) København 1897 .... — 5,00.

— **Udvalg af Oldnordiske Skjaldekvad.** København 1892............... — 5,00.

Grágás I—II. Cum interpret. Lat. pp. Præmissa commentatione hist. et critica ab J. F. G. Schlegel conscripta Havniæ 1829. 4.................................(Hvert bind 8 kr.) — 16,00.

— Staðarhólsbók, ved V. Finsen. Kbh. 1879........................ — 7,00.

— Skálholtsbók m. m., ved V. Finsen Kbh. 1883.................. — 10,00.

Gulaþingslög. Leges Gula-Thingenses regis Magni legum reformatoris, sive jus commune Norvegicum. Cum interpret. Lat. et Dan. pp. et tabb. facss. Havniæ 1817. 4............................. — 8,00.

Gunnlaugs saga. Sagan af Gunnlaugi Ormstungu ok Skalld-Rafni. Cum interpret. Lat. pp. Havniæ 1775. 4 .... — 6,00.

Hervarar saga ok Heiðreks kongs. Vers. Lat, pp. Edid. Steph. Biörnonis. Sumptibus P. F. Suhm. Hafniæ 1785. 4.................... — 6,00.

(**Hungurvaka** etc. Hafniæ 1778.)

Håndskrift AM. 24, 4to (Valdemars sællandske Lovs første Femtedel) Fotolit. Kbh. 1869...................................... — 1,00.

— AM. 674 A, 4to (Elucidarius paa Islandsk). Fotolit. Kbh. 1869.. — 2,00.

— AM. 28, 8vo (Codex Runicus). Fotolit. Med en Undersøgelse om Runernes Brug til Skrift udenfor det monumentale, af P. G. Thorsen. Kbh. 1877.. — 6,00.

Járnsíða eðr Hákonarbók. Cum interpret. Lat. pp. Havniæ 1847. 4. . Kr. 4,00.
(**Johnsen, F.**, De noctis præ die prærogativa. Hafniæ 1782.)
Jónsson, F., Den norsk-islandske skjaldedigtning. 1. hæfte A—B. Kbh. 1908 — 5,00.
—, — 2. hæfte A—B. Kbh. 1910 — 5,00.
—, — 3. hæfte A—B. Kbh. 1912 — 6,00.
Katalog over den Arnamagnæanske håndskriftsamling. I. binds 1. hæfte, Kbh. 1888 — 5,00.
— I. binds 2. hæfte. Kbh. 1889 — 5,00.
— II. binds 1. hæfte. Kbh. 1892 — 7,00.
— II. binds 2. hæfte. Kbh. 1894 — 3,00.
Katalog over de oldnorsk-islandske håndskrifter i det store kgl. bibliotek og i universitetsbiblioteket (udenfor det Arnamagnæanske samling). Kbh. 1900 — 10,00.
Kormaks saga sive Kormaki Oegmundi filii vita. Cum interpret. Lat. pp. Hafniæ 1832 — 3,00.
Kristni saga, sive historia religionis Christianæ in Islandiam introductæ, pp. Cum interpret. Lat. etc Hafniæ 1773 — 3,00.
Kålund, Kr., Bidrag til en historisk-topografisk Beskrivelse af Island, 1. bind. Syd- og Vestfjærdingerne. Med 9 litogr. kort. Kbh. 1877 — 8,00.
— II. binds 1. hæfte. Nordfjærdingen Med 4 litogr. kort. Kbh. 1879. — 3,00.
— II. binds 2. hæfte. Østfjærdingen. Det indre höjland. Bidrag fra ældre utrykte kilder. Tillæg og Rettelser til hele værket. Registre. Med 5 litogr kort og et træsnit. Kbh. 1882 — 4,00.
Laxdæla saga sive Historia de rebus gestis Laxdölensium. Cum interpret. Lat. pp. Hafniæ 1826. 4 — 6,00.
Nials saga. Historia Niali et filiorum Lat. reddita. Cum variis textus Islandici lectionibus, glossario pp. Havniæ 1809. 4 — 8,00.
— Sagan af Niali Þorgeirssyni ok sonum hans. Kph. 1772 — 2,00.
(**Olafsson, J.**, Diatribe de cognatione spirituali. Hauniæ 1771.)
(—, Syntagma de baptismo. Hauniæ 1770. 4.)
Olsen, B. M., Runerne i den oldislandske literatur. Kbh. 1883 — 2,00.
Palæografisk Atlas. Dansk afdeling. 38 fototypiske tavler (64 afbildninger) med tilsvarende tekst. Kbh. 1903. Folio — 30,00.
Palæografisk Atlas. Oldnorsk-islandsk afdeling. 37 fototypiske tavler (53 afbildninger) med tilsvarende tekst. Kbh. 1905. Folio — 30,00.
Palæografisk Atlas. Ny serie. Udgivet på Carlsbergfondets bekostning. 37 fototypiske tavler (57 afbildninger) med tilsvarende tekst. Kbh. 1907. Folio — 30,00.
(**Rymbegla.** Versione Lat. edid. St. Biörnonis. Hafniæ 1780. 4.)
Samlinger af Bestemmelser vedkommende det Arnamagnæanske Legat. Kbh. 1892 — 1,00.
Víga-Glúms saga, sive vita Viga-Glumi. Cum versione Lat. pp. Sumptibus P. F. Suhm. Havniæ 1786 — 5,00.

S. L. MØLLERS BOGTR